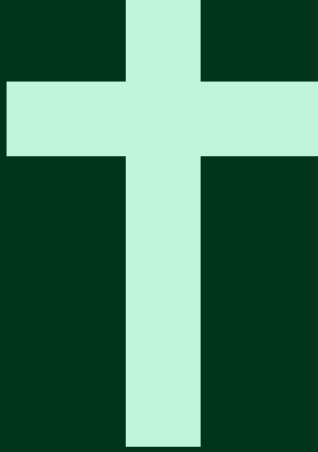

KAMIITHARI
ÑAANTSI

New Testament in Ajiñinka Apurucayali (PE:cpc:Ajiñinka
Apurucayali)

KAMIITHARI ÑAANTSI
New Testament in Ajyíninka Apurucayali (PE:cpc:Ajyíninka Apurucayali)

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ajyíninka Apurucayali

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ajyíninka Apurucayali [cpc], Peru

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ajyíninka Apurucayali

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 30 Dec 2021
f6359b3a-1ee9-58fb-a9df-96f6fcc0ffa5

Contents

MATEO	1
MARCOS	47
LUCAS	74
JUAN	121
JANTAYITAKIRI	154
ROMA-JATZIITI	196
1 CORINTO-JATZIITI	216
2 CORINTO-JATZIITI	236
GALACIA-JATZIITI	249
EFESO-JATZIITI	256
FILIPOS-JATZIITI	263
COLOSAS-JATZIITI	268
1 TESALÓNICA-JATZIITI	273
2 TESALÓNICA-JATZIITI	277
1 TIMOTEO	280
2 TIMOTEO	286
TITO	290
FILEMÓN	293
HEBER-PAANTIRI	295
SANTIAGO	311
1 PEDRO	316
2 PEDRO	322
1 JUAN	326
2 JUAN	331
3 JUAN	332
JUDAS	333
JOÑAAGAITAKIRIRI	335

KAMIITHARI ÑAANTSI JOSANKINATAKIRI MATEO

Ichariniyitari Jesucristo

(Lc. 3.23-38)

¹ Jiroka iwairopaini ikaatzi ichariniyitari Jesucristo. Tima iriitaki icharini David-ni, ipoña ijatzi Abraham-ni.

² Ikanta pairani Abraham-ni, itzimaki itomi jiiitakiri Isaac. Ikanta Isaac tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Jacob. Ikanta Jacob tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Judá. Tii apaani ikanta itomi Jacob, oiyiki itomipaini.

³ Ikanta Judá jowaiyantakaakiro Tamar, jiiitakiri Fares, iriima pashini jiiitakiri Zara. Ikanta Fares tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Esrom. Ikanta Esrom tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Aram.

⁴ Ikanta Aram tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Aminadab. Ikanta Aminadab tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Naasón. Ikanta Naasón tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Salmón.

⁵ Ikanta Salmón jowaiyantakaakiro Rahab, jiiitakiri Booz. Ikanta Booz jowaiyantakaakiro Rut, jiiitakiri Obed. Ikanta Obed tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Isaí.

⁶ Ikanta Isaí tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri David. Iriitaki pinkatharitaitsiri. Ikanta pinkathari David jowaiyantakaakiro iina Urías, jiiitakiri Salomón.

⁷ Ikanta Salomón tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Roboam. Ikanta Roboam tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Abías. Ikanta Abías tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Asa.

⁸ Ikanta Asa tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Josafat. Ikanta Josafat tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Joram. Ikanta Joram tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Uzías.

⁹ Ikanta Uzías tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Jotam. Ikanta Jotam tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Acaz. Ikanta Acaz tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Ezequías.

¹⁰ Ikanta Ezequías tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Manasés. Ikanta Manasés tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Amón. Ikanta Amón tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Josías.

¹¹ Ikanta Josías tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Jeconías. Irojatzi itzimantanakari iririntzipaini ijatzi. Aripaiti ipokaiyakini owayiriiti poñaachari Babilonia, jaakiri maawoni inampiki.

¹² Okanta ipiyaiyaani jaantaitakariri maawoni Babilonia-ki. Tzimai itomi Jeconías irirori, jiiitakiri Salatiel. Ikanta Salatiel tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Zorobabel.

¹³ Ikanta Zorobabel tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Abiud. Ikanta Abiud tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Eliaquim. Ikanta Eliaquim tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Azor.

¹⁴ Ikanta Azor tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Sadoc. Ikanta Sadoc tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Aquim. Ikanta Aquim tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Eliud.

¹⁵ Ikanta Eliud tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Eleazar. Ikanta Eleazar tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Matán. Ikanta Matán tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri Jacob.

¹⁶ Ikanta Jacob tzimanaki itomi irirori, jiiitakiri José. Iriitaki oiminthoritakari María. Jiroka María iro owaiyantakiriri Jesús, irijatzi jiiitakiri Cristo.

¹⁷ Jirika ikaatzi icharinintayitakari. Jitanakawo itzimanaki Abraham-ni irojatzi itzimantakari David-ni, ikaataiyini 14. Ipoñaanaa David-ni irojatzi jaantaitakariri Babilonia-ki, ikaataiyini 14. Ipiyaiyaani jaantaitakariri Babilonia-ki, irojatzi itzimantakari Cristo, ikaataiyini 14 ijatzi.

Itzimantakari Jesucristo

(Lc. 2.1-7)

¹⁸ Jiroka okanta itzimantakari pairani Jesucristo. Ikanta José, tzimasi iinathori oita María. Ikajyaakawo iinatyaawo. Tiima ita iñiro intsipawaityaawo. Iro kantacha María motzitaki, ikantakaakawo Tasorintsinkantsi.

¹⁹ Ikanta José, tampatzikashiri jinaki irirori, ikowaki jowajyaantiroimi imanikiini, tii ikowi jowaaripirotiro inkimakoitiro itzimashiwaitaka iintsiti.

²⁰ Ikanta ikinkishiriwaita José tsiniripaiti, jomishimpiyaakiri imaninkariti Pawa imayinikiini, ikantakiri: “José, icharini David-ni. ¿Litama pikinkishiritantari powajyaantiro María? Payiro, tima Tasorintsinkantsi kantakaawori omotzitantakari.

²¹ Aririka intzimaki iintsii, piitiri JESÚS. Iriitaki owawijaakotairini iyyininkapaini ikaariproshiriwaiwitaka”.

²² Ari okanta imonkaantantakari maawoni josankinatakiri pairani Kamantantaniri, ikantakiri:

²³ Ari owaiyantakiri tsinani kaari ñiirini shirampari, intzimi otomi, jiiitaitiri Emanuel, akantziri añaaniki aaka: “Itsipatai Pawa”.

²⁴ Ikanta ikakitanai José, jimatakiro okaatzi jinintakaakiriri Pawa, jiiinantakawo.

²⁵ Tii jimaantzimaitawo irojatzii itzimantakari itanakawori otomi. Jiiitaitakiri JESÚS.

2

Ipokaki yotaniri iñiiri Jesús

¹ Itzimaki Jesús nampitsiki Belén saikatsiri janta Judea-ki. Tima itzimantakari Jesús, iri pinkathariwintantsiri Herodes. Ari jariitakari nampitsiki Jerusalén yotzinkariiti ikinapaakiro ishitowapiintzi ooryaatsiri.

² Josampitapaakiri: “¿Tsika isaikika iwinkathariti Judá-mirinkaiti owakiraa tzimatsiri? Janta nonampiki nopoñaanaaka, noñaakiri impokiro niyotantakari tzimaki. Iro nopokantaiyarini nompinkathariti”.

³ Ikanta ikimawaki pinkathari Herodes, antawo ikinkishiryaanaaka, ari ikimitakari iijatzii maawoni Jerusalén-jatzi.

⁴ Ipoña ikaimakaantakiri Herodes maawoni ijiwari Ompiratasorintsitaari, iijatzii maawoni Yotzinkari, josampitakiri: “¿Tsika intzimika Cristo?”

⁵ Ikantaiyanakini irirori: “Intzimi janta nampitsiki Belén saikatsiri Judea-ki, tima ari okantzi josankinari Kamantantaniri, ikantaki:

⁶ Ari osaikiri nampitsi Belén janta Judea-ki, tikaatsi thainkironi.

Ari impoñiiaari pinkatharipirori janta. Iriitaki jiwatairini Israel-mirinkaiti ikaatzii nashitaari naaka”.

⁷ Ipoña Herodes, ikaimakaantakiri pokayitaintsiri jiñiiri owakiraa tzimatsiri, josampitakiri: “¿Tsikapaiti piñaakiri impokiro piyotantakari tzimaki pinkathari?”

⁸ Ikamantakiri maawoni. Ipoña ikantanakiri irirori: “Kamiitha, pimatiro piyaati Belén-ki, pamirini tsika isaikajaantzi iintsi. Aririka piñaakiri, iijatzii pinkinapai jaka, pinkamantapaina. Niyaatiita iijatzii naaka, nompinkathatakitiri”.

⁹ Irojatzii jawijantanakari. Iijatzii jiñaanairi impokiro jiñaakiri chapinki. Jiñaashitakari jaatzinkapaaki, iro jiyotantapaakawori pankotsi isaiki iintsi.

¹⁰ Ikanta jiñaakiri, kimoshiri ikantaiyapaakani.

¹¹ Ariitaiyapaakani pankotsiki, jiñaapaakiri iintsi iijatzii inaanati María. Jotzirowashitapaakari, ipinkathatapaakiri. Jashitaryaakotapaakiri jamakiniriri, ipapaakiri oro, ipakiri kasankayitatsiri, ipakiri iijatzii kasankaari kipijyaari. Ojyiki owinawo jirokapaini.

¹² Ikanta jimagaiyapaakini, jomishimpiyaakiri Pawa, ikantziri: “Iiro pipiyashitari Herodes. Pinkinanai pashiniki aatsi piyaatantaiyaari pipankoki”.

Jowamagaitaki iintsi

¹³ Aritaki piyaiyaani yotzinkariiti. Japiitairo imaninkariti Pawa jiñaanatziri José imishinikiini, ikantziri: “José, pishiyakairi iintsi iijatzii inaanati, piyaati nampitsiki Egipto. Ari pisaikiri janta irojatzii nonkantantaimiri: ‘Pimpiyai’. Aatsikitaki Herodes intsitokiri iintsi”.

¹⁴ Ikanta ikakitanaki José, ikamantakiro María, tsiniripaiti ishiyaka Egipto-ki, jaanakiri iintsi.

¹⁵ Ari isaikakiri janta, irojatzii ikamantaari Herodes. Ari okanta imonkaatantakari josankinatakiri kitziroini Kamantantaniri, ikantaki:

Isaikawitaka notomi nampitsiki Egipto, nokaimairi impiyaita iijatzii.

¹⁶ Ikanta Herodes, yotaki jamatawitakiri yotzinkariiti, tii ipiyashitaari. Otyaanakari imashirinka. Jotyaantaki jowayiriti, ikantakiri: “Piyaati janta Belén-ki, papirotiri powamairi iintsipaini, pinthonkiri owakiraa tzimatsiri, iijatzii tzimakotaintsiri apiti josarintsiti”. Tima ari ikamantakiri chapinki yotzinkariiti jiñaantakariri impokiro.

¹⁷ Irootaki iñaanitakiri kitziroini Kamantantaniri iitachari Jeremías, ikantaki:

¹⁸ Okaimapirotatzi Ramá-jato iragaiyani. Ojyininkathori Raquel inatzi irakotakariri iintsitipaini.

Iro owashiriniantantakari jowamaitsiitakiro maawoni oryaaniiti.*

¹⁹ Okanta osamanitaki, kamai Herodes, irojatzii isaikaki José nampitsiki Egipto. Ari iñaanatairi imaninkariti Pawa imishinikiini,

²⁰ ikantairi: “José, kantatsi piyaatai pinampiki, paanairi piintsiti pintsipataanairo inaanati. Tima kamaki kowawitachari intsitokirimi”.

²¹ Ari ikantaka José, ipiyaawo inampiki Israel.

* **2:18** Jiroka Raquel irootaki iinani Jacob, iro jinintapirotani. Irooma Ramá nampitsi inatzi, saikatsiri iipatsitiki Israel-mirinkaiti. Iro ikinkithatokatzi Mateo okaatzi josankinatakiri pairani Kamantantaniri iitachari Jeremías, ikinkithatokatziro Raquel iijatzii Ramá-jatoiti oñaashitaiyawoni, tima athataatziro tsinaniiiti Jerusalén-jatoiti oñaashitaiyani irooriiti jowamaitsiitakiro owayiyaniiiti.

²² Iro jariiwitaa José inampiki, ikantaitawairi: “Iri pinkatharitaatsiri Arquelao Judea-ki. Ipoyaataari iwaapati Herodes”. Ari ikinkishiritanaka José, iiro ikinanai janta. Ari japiitaitziri ikantaitziri imishinikiini: “Paamaiyaari Arquelao”. Irootaki ikinantanakari José Galilea-ki.

²³ Ikanta jiyaataki, isaiki nampitsiki Nazaret. Ari okanta imonkaantantakari josanki-natakiri pairani Kamantantaniri, ikantaki: Nazaret-jatzi jiitaitiri.

3

Ikamantantakiri Juan owiinkaantantaniri

(Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

¹ Okanta pairani janta Judea-ki, ipokaki Juan owiinkaantantaniri, ikamantantzi otzishimashiki.

² Ikantantapaaki: “Powajyaantairo pikaaripiroshiriwaitaki, tima irootaintsi impinkathariwintanti Inkijatzji”.

³ Irootaki iñaanitakari pairani Kamantantaniri iitachari Isaías, ikantaki: Ikaimakaimatapaaki otzishimashiki, ikantantaitzi:

Powamiithatainiri Pinkathari tsika inkinapaaki.

Pinkimitakaantiro jotampatzikaitziro aatsi.

⁴ Iithaaritakari pairani Juan, jontyagaitziro iwitzi camello, jowathakitakari mishinantsimashi. Jañaantari jowayitari kintori, imiritari iyaaki pitsi.

⁵ Ojyiki pokashitakiriri pairani Juan, Jerusalén-jatzi, Judea-jatzi, ipokashitakiri iijatzji nampiyitawori antawaaki jiña Jordán.

⁶ Ikinkithatakotapaakiro ikaaripiroshiriwaitaki, iro jowiinkaantantakariri jiñaaki Jordán.

⁷ Ari ipokaiyawitakani Fariseo-paini, iijatzji Saduceo-paini, ikowi jowiinkaantayaami. Ikisawakiri Juan, ikantakiri: “Tii pikamiithashiritaiyini iiroka, pikimitashitakari maanki. ¿Piñaajaantzi iiro jowasankitaitzimi?”

⁸ Imapirorika powajyaantairo tsika pikantawita pairani, pinkamiithashiritai, pinkimityaawo pankirintsi kithokitatsiri.

⁹ Iiro pikantashiriwaitzi: ‘Aña naaka icharini Abraham-ni, tii okowapirota nowajyaantairo nokaaripiroshiriwaitzi’. Pinkimi nonkanti: ‘Iiro pikantakaapirowaita piñaajaanti iiroka ikowapirotani Pawa, aña kantatsi jatziritakairo mapi, iro impoyaataimini incharinитайyaari Abraham-ni’.

¹⁰ Iiorika pikimitawo pankirintsi kithokitatsiri, ichikakaitawo chacha pankirintsi ponkitziki kaari kithokitatsini, ompoña jagaitiro intagaitiro.

¹¹ Aririka jowajyaantanairo atziri ikaaripiroshiriwita, ari nowiinkaantantayaari jiña. Iro kantzimaitacha, aatsikitaki matzirori ipinkatharitzji, nopinkathatsitakari naaka, tii onkantaajaiti inkimitakaantina jompiratani naantyaanariri i-zapato-ti. Iriitaki kimi-takaantironi jowiinkaantantayimiri Tasorintsinkantsi, iijatzji paampari.*

¹² Tima aririka oyiipatiro awankiri, otikakitziro. Atayiro opintakiriki. Iro aaki okithoki, otikitakiro kamiitha, owakoyitakiro. Ari inkimitayaari iijatzji pokaintsiri, jinashiya-tayaari atziri, inishironkayitairi inkaati kimisantananirini, iriima kaari owajyaantironi ikaaripiroshiritaki, intaantayaari paampari kaari tsiwakanitatsini”.

Jowiinkaata Jesús

(Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22)

¹³ Ipoña ipokaki Jesús antawaaki jiña Jordán, ipoñaakawo Galilea-ki. Ipokashitakiri Juan jowiinkaatiri.

¹⁴ Tii ikowawita Juan jowiinkaatirimi Jesús, ikantawakiri: “¿Iitama pipokashitantanari naaka nowiinkaantimi? Aña iiroka owiinkaantinani naaka”.

¹⁵ Jakanaki Jesús: “Nokowapirotatzi powiinkaantina. Irootaki ikowakaakinari Pawa”. Kowanaki Juan, ikantziri: “Aritaki nowiinkaatakimi”.

¹⁶ Jaanakiri, jowiinkaatakiri. Iro intonkaanaimi Jesús, kimiwaitaka ashityaanakityaami inkiti, iñaatziiri ipokashitakiri Tasorintsinkantsi ikinapaaki inkitikiki ikimitapaakari shiro.

¹⁷ Ikimaitatzi inkitikiki ikantaitanaki: “Notomi jinatzi jirika nitakopiroitari, ojyiki noki-moshiriwintakiri”.

* 3:11 Ikantakotziri Juan jaka: “Owanaa nopinkathatakiri naaka”. Ikantatzi: “Tii okantzi nayiniri i-zapato-ti”. Tima pairani iro jantapiintziri ompirataari jayiniri i-zapato-ti ompiratariri. Iro joyyakaawintziri jaka Juan: “Tima imapirotya Jesús janaakotantzi irirori, tikaatsi kimityaarini, tii onkantaajaiti inkimitakaantina naaka jompiratani”.

4

*Inkaaripiroதாகaitirimi Jesús**(Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13)*

¹ Ikantakaanakari Jesús Tasorintsinkantsi, jatanaki otzishimashiki, ari ikowawitakari kamaari inkaaripiroshiritakairimi.

² Ojyiki kitiiyyiri isaikaki, itzitakawo owanawontsi, owamaimatakiri itajyi. Okaatzi 40 kitiiyyiri isaikawaitaki.

³ Ikanta kamaari, ipokashitakiri Jesús inkaaripiroshiritakairimi. Ikantapaakiri: “Imapirotatyaarika Itomintzimi Pawa, pimpiyiro tanta jiroka mapi, poyaawo”.

⁴ Jakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsi osankinarintsi kantatsiri: Tii apa onkowapirotya tanta oyaawo, aña iro kowapirotacha ankimisantairo maawoni ikantairi Pawa”.

⁵ Ipoña kamaari jaanakiri nampitsiki tasorintsitsatsiri, isaikakaapaakiri jinoki otawantoki tasorintsipanko.*

⁶ Ikantapai: “Imapirorika Itomintzimi Pawa, pimitai isaawikinta. Pinkinkishiritiro josankinaitakiri pairani okantzi:

Jotyaaantimiri Pawa imaninkariti aamaakowintimini.

Iri thomaawakimini iiro pontajantapaaka mapikiki”.

⁷ Jakanakiri Jesús, ikantzi: “Okantzi iijatzi josankinaitakiri pairani:

Tii okamiithatzi piñaantashiwaityaari Piwinkathariti Pawa”.

⁸ Japiiwitakari kamaari jaanairi Jesús tonkaariki otzishi. Jaminakaakiri maawoni nampitsi ipinkatharitzi atziriiiti, tima kamiitha okanta owaniinkataka.

⁹ Ikantziri: “Piñaakiro okaatzi tzimatsiri. Aririka potzirowashitakina pimpinkathatina, ari nompakimiro maawoni”.

¹⁰ Jakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Piyaatawiiti intaina. Satanás pinatzi iiroka. Tima josankinaitaki pairani, kantatsiri:

Ampinkathatairi Awinkathariti, iri ankimisanti apaniroini”.

¹¹ Ari jintainaryaawitapainta kamaari. Pokaiyapaakini imaninkariti Pawa, jimitakotapaakiri Jesús.

*Jitanakari jantziri Jesús**(Mr. 1.14-20; Lc. 4.14-15; 5.1-11; 6.17-19)*

¹² Ikanta Jesús ikimakotakiri Juan jomontyaaitakiri. Iro ipiyantanaari irirori janta Galilea-ki.

¹³ Tii isaikapai Nazaret-ki, ikinanai nampitsiki Capernaum, ari isaikapairi. Tima inkaarithapiyaaki osaiki Capernaum, tsika inampiwitawo Zabalón-mirinkaiti iijatzi Nefalí-mirinkaiti.

¹⁴ Ari okanta imonkaantantakari okaatzi ikinkithatakotakiri pairani Kamantantaniri Isafás, ikantaki:

¹⁵ Osaiki inampitsiti Zabalón-mirinkaiti iijatzi Nefalí-mirinkaiti janta inkaarithapiyaaki, Intatsikirona antawaaki jiña Jordán,

Saikatsiri Galilea-ki, tsika ipiyotapaa atziri kaari ajyininkata.

¹⁶ Kimitakawori isaikaatyimi otsinirikitzi, iriitaki ñaayitairini ootamintotsi.

Otsimankakowitakari jaamparyaa ashitawori sarinkawini.

Kimiiwaitaa isaikaatyimi okitiiyyiinkatzi.

¹⁷ Ari jitanakawo Jesús ikamantapaakiri atziripaini, ikantapaakiri: “Powajyaantairo pikaaripiroshiriwaitzi, pinkathariwintantai Inkitijatzi”.

¹⁸ Ipoña ishirithapiyaatanakawo inkaari saikatsiri Galilea, irojatzii iñaantapaariri Simón, jiitaitziri iijatzi Pedro, itsipatari iririntzi jiita Andrés, ishiryaaatayini. Tima shiryaaatayinkari jinatzi.

¹⁹ Ikantapaakiri: “Poyaatina, onkimiwaityaawo iriimi atziri noshiryaaatagaimi”.

²⁰ Ari joyaatanakiri, jookanakiro ishiryaaaminto.

²¹ Iro jawijanakityiimi, iñaapaatziiri Jacobo, itsipatakari iririntzi Juan, isaikayini ipitoki ishirikiro ishiryaaaminto itsipatakari iwaapati iitachari Zebedeo. Jomiyaaanakiri iijatzi irirori,

²² irojatzii jookanakiri iwaapati ipitoki, joyaatanakiri Jesús.

²³ Ari okantaka, ithonkakiro janiitakiro Jesús Galilea, jiyotaantaki maawoni nampitsi tsika japatotapiintaita, ikamantantakiro Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotzirori impinkathariwintantai Pawa. Joshinchaayitaki ojyiki mantsiyayitatsiri nampitsiki.

* 4:5 Iro jiitaitzi Jerusalén nampitsi tasorintsitsatsiri.

²⁴ Ikimakoitanakiri Jesús intaina. Ikimaki iijatzi Siria-jatzi, jamayitapaakiniri mantsiyayitatsiri ijiyininka, joshinchiiniri. Jamakiniri aayitzi kantashiwaitachari mantsiyarintsi, kasiwaitatsiri, kamimawaitatsiri, kisopookiwaitatsiri. Jamakiri iijatzi piyarishiriyaitsiri. Ari ithonkiri joshinchaawakiri Jesús.

²⁵ Jyaaatayakirini oiyiki Galilea-jatzi, Decápolis-jatzi, Jerusalén-jatzi, Judea-jatzi, poñaayitanainchari iijatzi intatsikirona antawaaki jiña Jordán.

5

Ikinkithatzi Jesús tonkaariki, ikantakota kimoshiritaatsini
(Lc. 6.20-23)

¹ Ikanta jiñaakiri Jesús oiyiki apatowintakariri, tonkaanaki otzishiki, ari isaikapaaki. Pokaiyapaakini jiyotaani, ipiyowintapaakari.

² Ari jiyotaayitakiri, ikantziri:

³ “Kimoshiri inkantaiya iintashiriri, iriitaki ñagaironi impinkathariwintantai Inkitijatzi.

⁴ Kimoshiri inkantaiya iraaniiñtawaitachari, iriitaki joimoshirinkaitairi.

⁵ Kimoshiri inkantaiya tsinampashiriri, iriitaki saikaatsini kamiitha kipatsiki ikowakaitakiriri.

⁶ Kimoshiri inkantaiya kowironi inkamiithashiriti, aritaki iñiuro ikowiri.

⁷ Kimoshiri inkantaiya nishironkashiritantani, ari inishironkaitairi iijatzi irirori.

⁸ Kimoshiri inkantaiya kitishiriri, iriitaki ñagairini Pawa.

⁹ Kimoshiri inkantaiya ookaanzirori kisaantsi, iriitaki intomitaiyaari Pawa.

¹⁰ Kimoshiri inkantaiya inkimaatsitakaityaari ikamiithashiritzi, iriitaki ñagaironi impinkathariwintantai Inkitijatzi.

¹¹ Kimoshiri pinkantaiya imanintawaitaitimi, inkimaatsitakaitimi, inthiiyakitimi okantakaantziro pikimisantaana.

¹² Thaaminta pinkantanatya, tima Pawa pinataimini inkitiki. Pinkinkishiritakotiro jiroka, ari ikimitaitakiri pairani itayitakawori Kamantantani”.

Kimitawori tziwi

¹³ “Pikimitakawo iirokaiti tziwi. Aririka intsipataitiro tziwi tsika oitya, iiro opantanaawo inkatyokantaityaawo. Ontzimatyii imanintaitiro, jookaitakiro isaawiki jaatzikawaitaitiro”.

Kimitariri ootamintotsi

¹⁴ “Aririka osaiki nampitsi tonkaariki, okoñaatzi maawoni aririka ooty tsiniripaiti, tii imana nampitsi. Kitiijiinkatakotantani pinanaatzi iiroka iijatzi, iirokatakati yotaanairini maawoni atziri, iiro pimanimotziri okaatzi piyotaniari.

¹⁵ Ari okimitari iijatzi, aririka owaampatiri ootamintotsi, tii ashitakotziri kantziranaki. Owakotziri jinoki inkitijiyakotiri maawoni saikatsiri pankotsiki.

¹⁶ Ari pinkimantaiyaari iijatzi iiroka, pisaikayitani kamiitha iñaantimiri piyininika okamiithatzi maawoni pantaniari. Iro impinkathatantaiyaariri irirori Ashitairi Inkitijatzi”.

Ikinkithatakotziro Jesús Ikantakaantaitani

¹⁷ “Iiro pikinkishiritashita iro nopokantari nowajaantakaaimiro pikimisantziro Ikantakaantaitani, iiro nowajaantakaaimiro iijatzi ikinkithatakotakiri pairani Kamantantani. Aña iro nopokantari nimonkaatiro okaatzi ikinkithatakotakiri pairani.

¹⁸ Imapiro onthonkaiya paata kipatsi iijatzi inkiti, iiro othonkimaita Ikantakaantaitani, irojatzi imonkaantatyaari maawoni.

¹⁹ Iirorika pikimisantziro Ikantakaantaitani, iirorika piyotayitairi piyininika inkimisantziro, iiro pinintagaawo impinkathariwintantai Inkitijatzi. Iriima matakirori ikimisantziro, jiyotaantari iijatzi, iriitaki ñaapirotaachani inkitiki.

²⁰ ¿Piñaajaantzima kamiithashiri ikantayita Yotzinkari iijatzi Fariseo? Aña tii. Tii jimonkaayitziro tyaaryoopiroini jinintakaawitariri Pawa. Iirorika panaakotairi iiroka pinkamiithashiritai, iiro piñiuro impinkathariwintantai Inkitijatzi”.

Ikinkithatakotziro Jesús kisaantsi
(Lc. 12.57-59)

²¹ “Piyotayironi iiroka ikantaitakiriri pairani itakaantawori: Iiro pitsitokantzi. Aririka pitsitokantaki, jowasankitaitimi iiroka.

²² Jiroka nokantzi naaka: Iiro pikishiri piyininika, jowasankitaitzimikari. Iiro pikantawaitziri iijatzi: ‘Tikaatsi piyomachiiti iiroka’. Ari jowasankitaitakimi pinkatharintsiki. Tii okamiithatzi iijatzi pinkisaniñtawaitiri piyininika piitamasontziwaitiri, patsipitawokari pintagaiya sarinkawiniki.

²³ Tima paapiintzi pipira tasorintsipankoki, pintayiniri Pawa, aririka pinkinkishirita-paakiro tzimatsi ikisantzimiri pijyininka,

²⁴ pookanakiri pipira, piyaatashitiri kisakimiri. Pinkantairi: 'Ajyininká, thami aapatziyawakaiya'. Aririka paapatziyawakaiya kamiitha, pimpiyai tasorintsipankoki, pintaapainiri Pawa pipira.

²⁵ Aririka intzimi kijyimini, impoña jaanakimi pinkatharintsiki, pinthaawakoti iiroka aatsiki, pinkantairi: 'Iiro pikisawaita, thami aapatziyawakaiya'. Tima aririka jari-itakaakimi pinkatharintsiki, inkantaitakiri jimpiratani: 'Paanakiri jirika'. Ari jagaitanakimi jomontyagaitimi.

²⁶ Iirorika pipinatashitari piriwitani, iiro piñagairo joimishitowakaantaimi. Imapiro”.

Ikinkithatakotziro Jesús mayimpiritaantsi

²⁷ Piyotaiyironi iiroka ikantaitakiri pairani, ikantaitzi:

Iiro pimayimpirtzi.

²⁸ Jiroka nokantzi naaka: Pinkowashiritirorika piñiuro tsinani, matakimu, pimayimpirishiritakiro.

²⁹ Pinkimi nojyakaawintimiro: Iroorika pokipiro pantanta kaariporori, powajyaantairo, pinkimitakaantiro pinkithoryaatiyiro, pookiro. Tima tii pikowu atsipitakagaimiro poki sarinkawini, iro kamiithatatsi pisaikapitonaakitai.

³⁰ Iroorika pakopiro pantanta kaariporori, powajyaantairo, pinkimitakaantiro pinthatzinkatyiro, pookiro. Tima tii pikowu atsipitakagaimiro pako sarinkawini, iro kamiithatatsi pisaikaponthokitai.

Ikinkithatakotziro Jesús ookawakaantsi

³¹ “Ikantaitaki iijatzi pairani:

Aririka jookawakaiya, ontzimatyii impaitiri osankinarintsii jookawakaantyaari.

³² Jiroka nonkanti naaka: Kaaripiroshiriri jinatzii ookashiwaitawori itsipatari. Tima aririka aawitaiya pashini oimi, omayimpiriwintakiri itawitari oimintari. Ari ikimitakari iijatzi agaironi, mayimpiritaki irirori. Tiimaita okaaripowita jookiromi atziri itsipatari, aririka iñiuro omayimpirtzimowaitiri”.

Ikinkithatakotziri Jesús paaryaashiwaitariri Pawa

³³ “Piyotaiyironi iijatzi ikantaitakiriri pairani itakaantawori:

Iiro pipairyaashiwaitari Pawa.

Apa pinkanti: 'Jowasankitaina Nowinkathariti iirorika nimatziro nokantziri'. Aririka pinkantaki, ontzimatyii pimonkaatiro.

³⁴ Jiroka nokantzi naaka: Tii okantzi pimpaaryaashiwaitaari Pawa, pimatantyaawori pikantayitzi. Iiro pipairyaashiwaitawo inkiti, tima ari isaikiri Pawa janta.

³⁵ Iiro pipairyaashiwaitawo kipatsi, tima irojatzii jashitari Pawa, ari jowachintapianta. Iiro pipairyaashiwaitawo Jerusalén, tima ari ipinkathariwintantzi Pinkathariporori.

³⁶ Iiro pipairyaashiwaitawo piito, pinkanti: 'Iirorika nimonkaatziro nokantziri, inthatzinkaitinawo noito'. Tiira iiroka matironi pijyookakairo pipai, pinkisaashitakagairo iijatzi.

³⁷ Iiro pamatawitantzi. Imapirorika pantiro pikantziri, ari pinkanti: 'Jii, nimatiro'. Iirorika pantziro, pinkanti: 'Iiro nimatziro'. Tima tii okamiithatzi pojyityiuro piñaani”.

Ikinkithatakotziro Jesús inishironkaitziri kisaniantantsiri

(Lc. 6.27-36)

³⁸ “Piyotaiyironi ikantaitakiri pairani:

Aririka pinkithoryiitiri iiroki pashini atziri, okamiithatzi impiyakowintaityaari, inkithoryiitaitimiro poki iiroka.

Aririka pintsinkiryaakotiri pashini atziri, okamiithatzi impiyakowintaityaari intsinkiryaakoitimi iijatzi iiroka.

³⁹ Jiroka nokantzi naaka: Tii okamiithatzi pimpiyatyaari kisaniantzimiri. Aririka impajapootimi kajyitaniki, pishinitiniri iijatzi pashinipooki impajati.

⁴⁰ Aririka inkowaiti jaapithaitimiro piithaari, pishinitiniri jaanakiro iijatzi pipiwiryaaokapiintari.

⁴¹ Aririka jompirataitimi paanakiro ajyaaawontsi pookiro niyanki aatsi, paanakiro ajyaaawontsi panaakairo ikantaitakimi tsika pookiro.

⁴² Aririka inkantaitimi: 'Pimpinawo', kamiithatatsi pimpiri. Aririka inkantaitimi iijatzi: 'Pimpawakinawo, ari noipiyaimi', okamiithatzi pimpiri iuro pithañaaapithatari.

⁴³ Piyotaiyironi iiroka ikantaitakiri pairani:

Pinshironkatiri pijyininkapirori. Iriima atziri kijyimiri, pinkijyiri irirori.

44 Jiroka nokantzi naaka: ‘Pitakotyaari kisayitzimiri. Pamanakotyaari inshironkatantyaariri Pawa irirori. Iiro pipiyatari kisanaintzimiri, paapatziyaari’.

45 Irootaki ikowakaitakiriri itomitaari Ashitairi Inkitijatzji. Witsikakiriri ooryaatsiri, oor-intakotziriri maawoni atziri: kamiithashiriri, iijatzi kaaripiroshiriri. Iriitaki witsikakirori iijatzi inkani, jowaryiiniri maawoni atziri: kamiithashiriri, iijatzi kaaripiroshiriri.

46 Pitakotashitaririka ikaatzi itakotzimiri iiroka, ¿piñaajaantzi ari impinatami Pawa? Aña iiro, iro jimatapiintakiri kaaripiroshiriri kowakotziriri iyyininka kiriiki.

47 Pitakotyaaririka pijyininka, ¿aminaashiwaitaka? Tima iro jimatapiintakiri iijatzi kaari pijyininkata irirori.

48 Kamiithashiri pinkantanaiya iiroka, pinkimitakotyaari Ashitairi Pawa, imapiro ikamiithashiriprotaki irirori”.

6

Ikinkithatakotziri Jesús pashitantachari

1 “Powajyaantairo powapiyimoyitari atziriiti pinkamiithashiritimi. Iinirorika piyaatayi pantiro, tikaatsi impinataimiri Ashitairi Inkitijatzji.

2 Aririka pimpashitantya, tii okamiithatzi pinkantanti: ‘Nopashitantaka naaka’. Irootaki jamiyitari thiiyinkari, ikowi irirori impinkathaitiri. Intzimakirika pinkathatakirini jaka, iro iñaamachiiti irirori impinkathawintaitiri.

3 Aririka pimitakotiri iiroka ashironkainkari, iiro pikamantziri pitsipaminthari,*

4 manaantsiini onkantakotya pipashitantakari. Jiyotaki Pawa irirori, iriitaki pinataimini”.

Ikinkithatakotziro Jesús amanamanaaantsi

(Lc. 11.2-4)

5 “Aririka pamanamanaatyaari Pawa, tii opantawo pinkimitakotyaari kantakaapirowaitachari. Ikatziyapiinta irirori japatotapiintaita, ikatziya iijatzi niyankiniki nampitsi, iñaantyaariri iyyininka. Iro iñaamachiiti irirori impinkathawintaitiri. Imapiro.

6 Irooma iiroka, aririka pamanamanaatya, pashitakotya pipankoki pinkowakotiri Ashitairi tsipatakimiri. Iri ñiimiri apaniroini, ari inshironkatakimi, iriitaki iijatzi pinataimini.

7 Tima aririka pamanamanaatya, tii opantawo papiipiintiro okaatzi pikantakiri. Iro jamiyitari kaari ajyininkata aaka. Iñaajaantzi japiipiintziro ikantakiri ari inkimakiri Pawa.

8 Paamaakowintya pikimitakotarikari iiroka. Tikiraamintha pinkowakotiri Ashitairi kowityiimotzimiri, jiyotsitakawo maawoni irirori.

9 Jiroka pinkanti pamanamanaatapiintya iiroka:

Ashitanari, nampitawori inkitiki,
Tasorintsi pinatzi iiroka.

10 Pimpinkathariwintaina naaka.

Pantakainawo jaka kipatsiki okaatzi pinintakaanari iiroka,

Pinkimitakainari inkitiwiri, pantakairi irirori maawoni pinintakairiri.

11 Pimpapiintinawo kowityiimotanari noyaari.

12 Pimpiyakotainawo nokaaripiroshiriwaitaki,

Tima nimatakiro naaka, nopiyakotairi ikaatzi owaaripiroshiritakinari.

13 Iiro pishinitana iñaantaityaana, inkowaiti jantakaitinawo kaaripirori.

Ari pinkantaityaani pimpinkathariwintanti. Ari pinkantaityaani ontzimimotimi pishintsinka, iijatzi powaniinkawo. Ari onkantaayari.

14 Tima aririka pimpiyakotairi atziri kijyimiri, ari impiyakotaimi Ashitairi Inkitijatzji.

15 Irooma iirorika pipiyakotairi kijyimiri, iiro ipiyakotaimi iijatzi Ashitairi irirori”.

Ikinkithatakotziro Jesús tziwintaantsi

16 “Aririka pintziwintya pinkinkishiritakotiri Pawa, iiro pikamantantzi, pinkanti: ‘Notziwintyaari Pawa’. Paamaiaya iiroka pikimitarikari thiiyinkari. Itzitapiintawita irirori, mantsiyapoo ikantayita jiyotantaityaari itziwintayta. Iro impinkathawintamachiitiriri irirori. Imapiro.

17 Irooma iiroka aririka pintziwintyaari Pawa pinkinkishiritantyaariri, pinkiwapootya, ipoña pinkishitayta kamiitha,

18 iiro jiyotantaitzimi pitziwintayta. Apa jiyotimi Ashitairi Inkitijatzji, iriitaki pinataimini”.

* 6:3 Pinkimitakaantiro tii iyotzimi pampati tsika oita antakiri pakopirori.

*Ikinkithatakotziro Jesús inkitijato ayaagawontsi**(Lc. 12.32-34)*

¹⁹ “Tii opantawo powaagaantashiwaitya jaka kipatsiki, owanaa othonkanita, ari ipiyotawa paari iijatzu koshintzi.

²⁰ Iro kamiithatatsi pantayitairo pisaikantaiyaari kamiitha inkitiki. Onkimiwaityaawo powaagaantaiya inkitiki tsika tii othonkanitapaa, tii itzimapai koshintzi.

²¹ Tsikarika powaagantaka, ari pinkinkishiritapiintiro”.

*Ikinkithatakotziro Jesús ootamintotsi**(Lc. 11.33-36)*

²² “Kamiitharika onkantya poki, piñaantawo kamiithaini, okimitawo pinkofiityaakatayiyimi.[†]

²³ Tiirika opantawo poki, iiro piñaantawo kamiithaini, kimitaka pintsinirikitakatoyimi”.[‡]

*Ikinkithatakotziro Jesús ayaagawontsi**(Lc. 16.13)*

²⁴ “Tikaatsi matironi jantawaitiniri apiti ompiratantaniro. Apaani inkowapiroti imonkaatiniri jompiratariri, iriima pashini, inkisaniintanakiri. Ari okimitsitari iijatzu: Tikaatsi matironi jantiniri Pawa ikowakaantziri irirori, aririka inkinkishiritakoitiro ayaagawontsi inkimitakaantanakiro iroorikami ompiratyaarini”.

*Ikinkithatakotziro Jesús kantzimoshiritaantsi**(Lc. 12.22-31)*

²⁵ “Pinkimi nonkanti: Tii opantawo onkantzimoshiriwaitimi pinkanti: ‘¿Iitama noyaari, iitama nomirityaari, iitama nonkithaayaaari?’ Aña tziimatsi pashini ankinkishiritapiintairi añaantariki, iro kowapirotacha, anairo okaatzu owayitapiintari, akithaayitapiintari iijatzu.

²⁶ Thami ankinkishiritakotiri tsmiripaini. Tii jiyotzi impankiti joyaari, tii jiwitsiki ipanko jowantimayawoni iwankiri. Iro kantzimaitacha Pawa, ipayitapiintakiri jowanawo. Aaka jimapirotzi jitatokai Pawa.

²⁷ Aririka paakowintyaawo onkantzimoshiriwaitimi ¿arima pinkantakiro powawini-intawairo posarintsiti?

²⁸ Incha ankinkishiritakotiro inchatiyapaini, tii añauro antawaitaniti, tii ontyaawinta onkithaayaaari. Tiimaita okantzimoshiriwaitawo, onkanti: ‘¿Iitama nonkithaayaaari?’[§]

²⁹ Owaniinkata kamiitha, anairi jowaniinkawita Salomón, pinkathariwitachari pairani.

³⁰ Iriitaki Pawa owaniinkantzirori. Okantawita kapichi añaawitawo owaniinkatapaintya, iro osamani, tikaatsi ompantyaawoni aririka onkamatiyatanaki, tima inchikaitakiro, impoña intaayitakiro. ¿Iiroma ikimpoyaawintzimi Pawa? Aritaki, iiro pikisoshiritzi.

³¹ Aritapaaki okantzimoshiriwaitzimi, pikantzi: ‘¿Iitama noyaari, iitama niriri, iitama nonkithaayaaari?’

³² Apatziro okantzimoshiriwaitari kaari kimisantatsini. Irooma iirokapaini, jiyotakotzimi Ashitairi Inkitijatzu iitarika kowityiimotzimiri.

³³ Iro kowapirotachari pinkowi impinkathariwintaimi, piñuro iijatzu jowamiithashiritaimi, irojatzu impantaimirori okaatzu kowityiimotzimiri.

³⁴ Ari okanta, iiro okantzimoshiriwaitzimi oityaarika awijiyomotimiri oñaatamani. Tima maawoni kitijiyiri piñuro oitya awijiyomotzimiri”.

7*Ikinkithatakotziro Jesús ookimotaantsi**(Lc. 6.37-38, 41-42)*

¹ “Tii opantawo ankantanti: ‘Kaaripiroshiri jinatzu nojyininka’. Aririka ankantantaki, ari jimaitai aaka, inkantayitai: ‘Kaaripiroshiriri pinatzu iiroka’.

² Aririka ankantakotiri ajyininka, ari inkantakotanakai iijatzu aaka. Ontzimatyii aamaiya, aririka ontzimi antzimotantani, imapiroitaikari aaka paata impiyitai.

³ Okimiwaitakawo aririka ontyaakitaimi antawo inchapitoki okiki, ¿kantatsima aminiri pashini tyaaakitachari kapichiini jokiki?

⁴ ¿Tiima iiro okantzi ankantiri: ‘Pimpoki, nagaimiro otyaaakitakimiri pokiki?’ Tima otyaaakitakimi iiroka antawo inchapitoki.

[†] 6:22 Ojyakaawintachari okitsi kamiithari, apaani pimantaniri kaari mashithatatsi, ñirori ikimathatairo jantakairiri Pawa. Tima isaikanaatzu okitiijiyinkatzu. [‡] 6:23 Ojyakaawintachari iirorika opantawo oki, apaani mashithari,

kaari ñirori inkimathatairo jantakairimi Pawa. Tima isaikatzi tsika otsinirikitzi. [§] 6:28 Iro ikantakoitzi jaka “inchatiyapaini” iitachari “lirio”.

⁵ Pikimitakari thiiyinkari. Pitawatyaawo iiroka paawairo inchato otzikaakimiri, irojatzu paminantanaiyaari kamiitha paantaiyaanari pashini otyaakitachari.

⁶ Tii ipaitapiintziri otsitsi wathatsi tasorintsatsiri. Ari okimitari iijatzu tii ipaitziri chancho poriryaayitatsiri, ari joipatsitakiro jaatzikawaitawakiro. Tii ipaitziri ikowawitari, owanaa inkatsimati, ari jatsikantaki”.*

Ikinkithatakotziri Jesús amanapirotariri Pawa

(Lc. 11.9-13; 6.31)

⁷ “Pinkamitanti, pinkowakotanti iijatzu, aritaki piñaakiro impaitimiro pikowiri. Pinkim-itakaantiro pariitya pankotsi, pinkantapaakiri ashitawori: ‘Pashitaryiinawo’. Aritaki jashitaryaakimiro ipanko.

⁸ Aritaki impaitairi kamitantatsiri. Inkaati kowakotantatsiri, ari joñaagaitairi. Aririka inkantaitiri: ‘Pashitaryiuro’. Aritaki jimatakiro.

⁹ Aririka inkamitimi pitomi, inkantimi: ‘Paapa, pimpina tanta’. ¿Arima pimpakiri mapi?

¹⁰ Aririka inkantimi: ‘Pimpina shima noya’. ¿Arima pimpakiri maanki joyaari?

¹¹ Piyotzi iiroka pitakotari pitomipaini, kaaripiroshiri pinawita. Iri owatsipiro Ashitari Inkijitatzu, jitakotari maawoni amanayitariri.

¹² Aririka pinkowi jitakotaitimi, pitawatyaawo pitakotantya iiroka. Irootaki okantakotziri Ikantakaantaitani, irojatzu ikantakiri pairani Kamantantaniri”.

Ikinkithatakoitziro aatsimanchaki

(Lc. 13.24)

¹³ “Aririka pinkowi pintyaapankotairi Pawa, pinkimitakaantiro pimpampithatatyiiromi aatsimanchaki. Tima tzimatsi pashini aatsipitatzu, kaari pomirintsitachani inkintantaityaawo. Ojyiki pampithatakirori, jashironkaayitaiya sarinkawiniki.

¹⁴ Irooma aatsimanchaki, tii iijyikitzi kinantyaawoni, iriitaki ariitaachani Pawakinta, inkantaitatyaani jañagai janta”.

Ikinkithatakotziri Jesús thiiyachari

(Lc. 6.43-44)

¹⁵ “Pintyaaryootaiyini, jamatawitzimikari oiyawitariri Kamantantaniri, inkimitakota-paatyaaari ikanta oijya tii ikatsimanitzi. Kaaripiroshiri jinayitzi, ikimitakari piratsi katsimari.

¹⁶ Ontzimatyii ankimpoyiuro jantayitzi ayotantantyaari ikamiithashiritzika. ¿Añiiroma uva onkithokitantyaawo owaato kitochii? Tii. ¿Imatziroma higo onkithokitantyaawo iroori? Tii imata iijatzu.

¹⁷ Inchato saankanatatsiri ojyooki, okithokitzi kamiitha. Irooma inchato kamaatotatsiri, tii onkithokiniti.

¹⁸ Tima inchato saankanatatsiri ojyooki, tii iñaitziro onkaaripiroti okithoki. Ari okimitari iijatzu inchato kamaatotatsiri, tii iñaitziro onkamiithati okithoki.

¹⁹ Tima itowaitziro inchato kaari kithokitatsini, jagaitziro intagaitiro.

²⁰ Pinkimpoyaakotairi yotaayitziromi. Ikimitakaworika okithokitzi inchato saankanatatsiri ojyooki, pimatiro jiyotaayitziromi”.

Ikinkithatakotziri Jesús yotakopirotanairiri

(Lc. 13.25-27)

²¹ “Tzimawitacha ojyiki kantawitanari: ‘Nowinkathariti pinatzi iiroka, nopinkathaprotzimi’. Iiromaita jiñairo impinkathariwintairi Pawa. Apa jiñairo antanairori ikowakaantziri Ashitanari Inkijitatzu.

²² Aririka nompinkatharitati paata napatotairi maawoni atziri. Tzimatsi kantayitaatsini: ‘Nowinkathariti, nopairyaapiintzimi nokinkithatakotzimi. Nopairyaakimi nowawijaakotziri piyarishiritatsiri. Nokantayitzi iijatzu nojyininka: Iro notasonkawintantari nopairyiiri Jesús’.

²³ Nonkantzimaitanatyaari naaka: ‘Tii niyotzimi. Piyataawiiti jantyaatsikiini, imapiro pikaaripiroshiritaki”.

Ikinkithatakoitziri owatzikirori ipanko

(Lc. 6.46-49)

* **7:6** Ikantaitziri jaka: “wathatsi tasorintsatsiri” ipoña “poriryaatatsiri”, iro ojyakaawintachari Kamiithari Ñaantsi tasorintsatsiri. Tima iñaani Pawa, okimitari ikaatzu poriryaatatsiri. Iriima otsitsi ipoña chancho, iri ojyakaawintacha, kaari kowironi inkimisantiro Kamiithari Ñaantsi, ojyiki ikisaniantakiri kamantanzirori. Iiro okantzi joñaashirinkaitiri, tiirika ikowiro inkimisanti.

²⁴ “Pinkimi, aririka pinkinkishiritiro maawoni nokantakimiri, aririka pinkimisan-tanakiro maawoni, ari okamiithatzi. Irootaki piyotanityaari. Pinkimityaari owatzikirori ipanko okisopathatzi kipatsi.

²⁵ Oparyaawita antawoiti inkani, amaaniwita. Otampiyawitaka shintsini, ookantaw-itawo pankotsi, tii aawiyiro. Tima owatzikatya kamiitha okisopathatzi kipatsi.

²⁶ Ari okimitari iirorika pikinkishiritziro nokantayitakimiri, iirorika pinkimisantanairo, iiro piñiuro piyotanityaawo. Pinkimitakotyaari owatzikirori ipanko impanikipathatzi.

²⁷ Oparyaapaaki inkani, amaanitapaaki. Ipoña otampiyatapaaki, ookantapaakawo, tyaanaki pankotsi, aanakiro. Tii jifñaitairo”.

²⁸ Irootaki jiyotaayitakiriri Jesús ikaatzi apatowintakariri. Iyokitzi ikantanaka atzirriiti.

²⁹ Tii omaanta ishintsinka jiyotaantzi, janairi jiyotaantzi Yotzinkariiti.

8

Joshinchagairi Jesús imatziri pathaawontsi

(Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16)

¹ Ikanta joirinkaa Jesús ikinkithataki tonkaariki otzishiki, joyaatairi oyyiki atziri.

² Ari ipokashitakiri imatziri pathaawontsi, jotzirowashitapaakari Jesús, ikantapaakiri: “Pinkathari, pikowirika, poshinchagaina”.

³ Iro jakotashitantakariri, jotirotantakariri kapichiini jako, ikantzi: “Nokowi, pishintsitai”. Shitakotanai ipathaawaiwita.

⁴ Ipoña Jesús ikantawitawaari: “Iiro pikinkithatakotana. Apatziro powanakiro piyaatashitiri Ompiratasorintsitaari, pimonkaatantyaawori Ikantakaantani Moisés, pim-piri pashitakaariri Pawa, jiyotantaityaari ishitaakotaimi”.

Joshinchagairi Jesús jompiratani ijiwari owayiriiti

(Lc. 7.1-10)

⁵ Ikanta jawijanaki Jesús, ariitaiyakani nampitsiki Capernaum. Ari ipokakiri Roma-jatzi ijiwari owayiriiti, jifñiri Jesús,

⁶ ikantapaakiri: “Nowinkathariti, tzimatsi nompiratani nopankoki, mapirokitaka imantsiyataki, kisopookitaki”.

⁷ Jakanakiri, ikantziri: “Aritaki niyaataki noshinchagairi”.

⁸ Ikantzimaitanakari irirori: “Oyyiki nopinkathatakimi iiroka, kaaripiro ninatzi naaka, niyotzi iiro okantzi pinyapaankotina. Apa nokowi pinkantakaantiri, ishintsitai. Tima aritaki jimatatya pinkantiri.*

⁹ Tzimatsi ompiratanari naaka, tzimatsi iijatzi owayiripaini nompiratari naaka. Aririka nonkantiri: ‘Piyaa’, aritaki jiyataki. Aririka nonkanti pashini: ‘Pimpoki’, aritaki impokaki. Aririka nonkantiri nompiratani: ‘Pantiro jiroka’, jimatziro jantziro”.

¹⁰ Iyokitzi ikantanaka Jesús ikimakiri ikantaki jirika ijiwari owayiriiti. Ikantanakiri oyaataiyirini: “Iri matakirori jirika ikimisantzi, jaka Israel-ki tii itzimi ajyininka kim-ityaarini. Imapiro.

¹¹ Pinkimi, aririka impinkathariwintantai Inkitijatziri, ari intzimaki oyyiki kaari ajyininkata poñaayitachari pashiniki nampitsi, nintaachani intsipataiyaari Abraham-ni, Isaac-ni iijatzi Jacob-ni.

¹² Iromaita itzimapirotai ajyininka saikaatsini janta. Iriitaki ikowakaawitakariri impinkathariwintairimi maawoni janta, oyyiki ipiyathawaitaka, irootaki jookantaiyaariri otsinirikitaki. Ari jiraawaitaiyaari, jatsikaikiwaitiya inkimaatsiwaitaiya”.

¹³ Ipiithokashitanaari ijiwari owayiriiti, ikantziri: “Pimatairo pimpiyi pipankoki. Tima pimatakiro pikimisantzi iiroka, irootaki ishintsitantaiyaari pompiratani”. Aripaiti ish-intsitanai jompiratani janta ipankoki.

Joshinchagairo Jesús riyoti Pedro

(Mr. 1.29-34; Lc. 4.38-41)

¹⁴ Ikanta Jesús jataki ipankoki Pedro. Iñaapaakitziro riyoti, omaryaaka, imatatziro saawataantsi.

¹⁵ Jotirotantapaakawo kapichiini jako, shintsitanai. Piriintanaka, aminawakiniri oitarika ompawakiriri.

¹⁶ Okanta otsiniriityaanaki, jamaitapaaki oyyiki piyarishiritatsiri. Joshinchaayitairi, ikisawakiri iwiyariti. Joshinchaayitairi iijatzi mantsiyayitatsiri.

¹⁷ Ari okanta imonkaatantakariri ikinkithatakotakiri pairani Kamantantanari Isaías, ikan-taki:

* **8:8** Jirika ijiwari owayiriiti Roma-jatzi, kaari Judá-mirinka, pashinijatziri atziri jinatziri. Tima pairani apaani Judá-mirinka, tii ityaapankotziri pashinijatziri kaari ijiyininkata.

Iri aanakironi amantsiyari,
Irijatzi aanakironi okaatzi akimaatsiyitari.

Oyaatirini Jesús
(Lc. 9.57-62)

¹⁸Ikanta jiñaakiri Jesús ijyikitapaaki atziri apatowintariri, ikantanakiri jiyotaani: “Thami amontyagai intatsikirona”.

¹⁹Ikantawitawaari Yotzinkari: “Yotaanari, nokowi noyaatanakimi tsikarika pikinayitzi iiroka”.

²⁰Jakanaki Jesús, ikantziri: “Tzimatsi imoo otsitsiniro jimaantapiintari, iijatzi tsimiripaini tzimatsi jomayiro. Iriima jirika Itomi Atziri tii otzimi ipanko jimaantapiintyaari irirori”.

²¹Ari ikantanaki jiyotaani: “Yotaanari, nokowawitaka noyaatanakimi, tiimaita iroñaaka nokowatzi noñaanari nowaapatitari nonkitatanairi, ari noyaatimiri”.

²²Ipoña ikantanakiri Jesús: “Poyaatina. Tima ikaatzi kamashiriyatsiri, ari inkitatairi irirori kaminkaripaini”.

Jomairintziro Jesús tampiya
(Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25)

²³Ipoña jotitanaa Jesús pitotsiki, itsipatanaari jiyotaani.

²⁴Ikanta imontyaakotanaki, maanaki Jesús pitotsiki. Iro jiwiyaaakotaiyakani niyantyaaniki, omapokashitaka otampiyatapaaki antawoiti, kitaatapaaka jiña pitotsiki, otamaryaatanaki inkaari.

²⁵Jiyaatashitanakiri Jesús, jowakiryaapaakiri, ikantapaakiri: “¡Yotaanari, ampiinkatyil! ¡Powawijaakotainal!”

²⁶Ikantanakiri irirori: “¿Litama pithaawantari? ¿Tikiraama pikimisantapirotziita?” Piri-intanaka, jomairintakiro tampiya iijatzi otamaryaani inkaari, awijanaki, mairyaatanai kamiitha.

²⁷Iyokitzi ikantaiyanakani jaminakiri Jesús, antawoiti ipinkathatanakiri, ikantawakaiyani: “¿Litama atziritsiri jirika? Jomairintziro tampiya, iijatzi inkaari”.

Gadara-jatzi piyarishiritsiri
(Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39)

²⁸Aritaki ariitaiyakani intatsikirona, aatakotaiyapaakani nampitsiki iitachari Gadara. Ari ishiyashitawakari apiti piyarishiritsiri ipoñaakawo kitataariki. Katsimaki ikantakaakari piyari, owanaa ithaawantaitakari, tii okantzi inkinaiti janta.

²⁹Ikantawakiri: “¡Jesús, Itomi Pawa! ¿Irootaintsima powasankitaina? ¿Tsikama nokantakimika iiroka?”

³⁰Ari itzimi janta ojiyki chancho, joshintagaiyini.

³¹Ñaawaitanaki iwiyariti, ikantanaki: “Aririka powawijaakotairi jirika nopiyarishiritakari, potyaantina ipiyotaka chancho”.

³²Jakanakiri Jesús, ikantziri: “Piyaati piyari”. Matanaka. Jatanaki piyaripaini chanchoki, iro ishiyantanakari impiitatzii otzishi, mitagaiyapaakini, apirotaka ipiinkaki maawoni inkaariki.

³³Ikanta jiñaakiri aamaakowintariri, shiyaiyanakani. Jataki nampitsiki, ikamantapaakiri maawoni atziri okaatzi jiñaakiri.

³⁴Iro jiyaatashiitantakariri Jesús, ikantaitapaakiri: “Tii nokowaiyini pisaiki nonampiki, pamini tsika pinkini”.

9

Joshinchagairi Jesús kisopookiri
(Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26)

¹Ipoña jotitanaa Jesús pitotsiki, montyaakotanai, ipiyaawo inampiki.

²Ari jamaitakiniri kisopookiri, jinatakoitantakariri jomaryaantapiintari. Jiyoshiritawakiri Jesús atziri natakotakiriri, jiñaanatawakiri mantsiyari, ikantawakiri: “Thaamintashiri pinkantanatya notomi, ari noshinchagaimi, ipiyakoitaimiro pikaaripiroshiriwawitaka”.

³Ikanta ikimawaki Yotaniiriiti, ikantashiritanaki: “Ithainkatziiri Pawa jirikawí”.

⁴Yotaki iijatzi Jesús iita ikantashiritakiri, josampitanakiri: “¿Litama okaaripirotantari pikantashiritziri?”

⁵¿Tiima okamiithatzi nonkanti: ‘Ipiyakoitaimiro pikaaripiroshiriwawitaka?’ ¿Irooma pikowi nonkantiri: ‘Pinkatziyi, piyaatai?’

⁶ Iroñaaka piñiiri Itomi Atziri otzimimotziri ishintsinka, ari impiyakotairi kaaripiroshiri-witachari”. Ipithokashitanakari mantsiyari, ikantziri: “Pinkatziyi, paanairo pomaryaam-into, piyaatai pipankoki”.

⁷ Ari ikatziyanaka mantsiyawitachari, jatai ipankoki.

⁸ Jiñaakiri maawoni atziri apatotainchari, iyokitzi ikantaiyanakani jiñaawairi jiyaatai. Ikantaiyanakini: “Imapirotatziiri Pawa, iriitaki matakirori otzimimotantakariri ishintsinka Jesús”.

Jagaitanakiri Mateo

(Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32)

⁹ Ikanta jawijanaki Jesús, irojatzji jiñaantapaakariri iitachari Mateo, kowakotziriri iyyininka kiriiki. Ikantapairi: “Poyaatina”. Katziyanaka, joyaatanakiri.

¹⁰ Ipoña jaanakiri ipankoki jowakaiyaari, itsipataanakiri jiyotaani. Ojyiki jatanaintsiri kowakotziriri iyyininka kiriiki, jiyaataki iijatzji kaaripiroshiritatsiri. Ari itsipatakari Jesús jowaiyakani.

¹¹ Ikanta jiñaakiri Fariseo-paini, ikaimakiri jiyotaani Jesús, josampitakiri: “¿Iitama itsipantatiriri Jesús kowakotantatsiri kiriiki, itsipatakari iijatzji kaaripiroshiritatsiri? Tii okamiithatzi”.

¹² Ikimawaki Jesús, ikantanaki irirori: “Aririka imantsiyati atziri ipokashitziri aawintanzinkari, iriima atziri kaari mantsiyatatsi tikaatsi inkowi irirori.

¹³ Ontzimatyii pinkinkishiritiro Ikantakaantani Pawa, kantatsiri:

Tii apa nonkowairi pamayitaina pipira pintayinari.

Iro nokowapirotziri pinishironkatairi pijiyininka.

Tii apa nompokashitiri kamiithashiriri nonkaimashiritairi, aña nopokashitatziri kaaripiroshiriri nonkaimashiritairi jowajyaantairo kaaripirori”.

Ikinkithatakotziro Jesús itziwintaita

(Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39)

¹⁴ Ipoña ipokaiyakini jiyotaani Juan, josampitapaakiri Jesús, ikantziri: “¿Iitama kaari itziwintanta piyotaani? Notziwintapiintaka naaka, ari ikimitari iijatzji jiyotaani Fariseo-paini”.

¹⁵ Jakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Aririka intsipataityaari aawakaachari, ¿arima jowashiriniintaitatya? Aryaajaini paata, aririka jagaitakiri iimintaitari, aripaiti intziwintaita.

¹⁶ Apaani pajiatori ikithaataitari, aririkami jowapatankaitantyaawo osapiki owakiraari, ari osagaapirotanaki aririka aminthatanatyaarika owakiraari.

¹⁷ Iijatzji okimitari, tii okantzi pajiatori mishinantsinaki jowantaityaawo iiryaari jimiritaitari. Aririka jowantaityaawo, ari intankanaki, apaawaitashitatyajimiriitari, iijatzji mishinantsinaki. Iri kamiithatatsi owakiraari mishinantsinaki jowantaityaawo, iiro apaawaitanta apitiroiti”.

Irishinto Jairo opoña tsinani otirotsitakiriri iithaari Jesús

(Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56)

¹⁸ Tikira ithonkiro jiñaawaiti Jesús, ariitapaaka jiwari, ipinkathatapaakiri, ikantapaakiri: “Kamaki nishinto, iro nopokantari piyaati nopankoki potirotyaawo kapichiini pako, añagaita”.

¹⁹ Ari jiyaatanaki Jesús, iijatzji jiyotaani joyaatanakiri.

²⁰ Okanta mantsiyatatsiri tsinani, ojyiki osarintsi osokaawaitaka, tzimakotaki 12 osarintsi, okinashitapaakiri itaapiiki Jesús, otirotakiro opatziki iithaari.

²¹ Tima okantashiritakitzi: “Aririka notirotakiro iithaari, ari noshintsitai”.

²² Ipithokashitanakawo Jesús, ikantziro: “Thaaminta pinkantanaiya nishinto, oshinchagaimi pawintagaana”. Apathakiro ishitanaki omantsiyanka tsinani.

²³ Ikanta jariitapaaka Jesús ipankoki jiwari, jiñaapaatzji jyowiwintzirori kamaintsiri, ojyiki atziri kamiñiinkataintsiri.

²⁴ Ikantapaakiri Jesús: “Pijiyiki, tii okami piraakotaiyakarini, aña imakoryaatzi”. Thainka jowaitakiri Jesús.

²⁵ Ipoña jomishitowapaakiri maawoni, tyaapaaki Jesús, joirikawakotapaakiro, piriintanaa iintsi.

²⁶ Tii jimanakotanaka jantakiri Jesús, ikimakoitanakiri maawoni.

Joshinchagairi Jesús kaari okichaatsini

²⁷ Ikanta jawijanaki Jesús, ipatzimatanaakiri apiti kaari okichaatsini, ikaimotziri, ikantziri: “¡Icharini David-ni, pinishironkataina!”

²⁸ Irojatz jariiitantapaakari pankotsiki, iijatz kaari okichaatsiri irirori. Ipokashita-paakiri okaakiini, josampitakiri Jesús, ikantziri: “¿Pikinkishiryaama iiroka ari nowawijaakotaimi?” Ikantzi irirori: “Jii, aritaki pimatakiro nowinkathariti”.

²⁹ Jakotanaki Jesús, ipampiyookitakiri, ikantziri: “Oshinchagaimi pikimisantaana”.

³⁰ Apathakiro jaminanai kamiitha. Ishinchiinkatawairi, ikantziri: “Tii nokowi pinkinkithatakotina noshinchagaimi”.

³¹ Ikanta jiyaatai, ikamantantanaki, ithonka ikimakoitanakiri Jesús.

Iñaawaitakaitziri masontzipaantiri

³² Ipoña jamaitapaakiniri Jesús piyarishiritatsiri, masontzipaanti ikantaka.

³³ Ari joshinchaawakiri Jesús jirika, ñaawaitanai imasontzipaantitakaawitari piyari, tima jotyaantapithatakiri iwiyariti. maawoni jiyokitziwintanakiri Jesús, ikantashiritaitanaki: “Tii ñaapiintzi ojyariri jirika anampiki Israel-ki”.

³⁴ Iriima Fariseo-paini ikantayini irirori: “Jimatakaatziiri ijiwari piyariti joshinchaantari piyarishiritatsiri”.

Sampainkataki pankirintsi

³⁵ Ithonka jiyaayitaki Jesús maawoni nampitsiki, jiyotaantayitaki japatotapiintaita. Ikinkithatakotapiintakiro Kamiithari Ñaantsi tsika onkantya impinkathariwintantai. Joshinchaayitakiri maawoni, tikaatsi mantsiyarintsi pomirintsizimotyaarini.

³⁶ Iñaayitziri oiyiki apatowintariri, antawo Jesús jitakoshiritakari, ikantaki: “Imapiro jashironkaayitaka jirika atziripaini.

Ikimitakiri oijya iirorika itzimi aamaakowintyaarini”.

³⁷ Iikiro ikantanakitziri jiyotaani: “Ikimitakawo jirikapaini atziri, osampainkatzi pankirintsi, tümaita itzimapirotzi atziri oyiipataironi.

³⁸ Pamañaari Awinkathariti jotyaantiita oiyiki jatatsini atziriki, tima tzimatsi oiyiki kimsantayitaatsini”.

10

Jiyoshiitaki Jesús 12 Otyaantapirori

(Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16)

¹ Ipoña jiyoshiitaki Jesús ikaatzi 12 jiyotaani, jimatanakiro irirori joshinchaayitairi mantsiyari, iijatz ikaatzi piyarishiritatsiri, tima ipasapiyaakari itasonkawintantzi.

² Jirika ikaatzi 12 jiyoshiitakiri Jesús: Itanakawori Simón, jiiitakiri Pedro. Ipoñaapaaka Andrés, iririntzi Pedro. Ipoñaapaaka Jacobo itomi Zebedeo itsipatakari iririntzi Juan.

³ Ipoñaapaaka Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo kowakowitariri kiriiki ijiyinka, ipoñaapaaka Jacobo itomi Alfeo, Tadeo,

⁴ ipoñaapaaka Simón, jiiitakiri iijatz Kisakowintantaniri. Ipoñaapaaka iwiyaantapaakawori Judas Iscariote, iriitaki pithokashitainchari.

Jotyaantaitakiri kaataintsiri 12

(Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6)

⁵ Ipoña jotyaantakiri Jesús kaataintsiri 12, ikantawakiri: “Iiro pikini isaikayitzi atziri kaari ajyininkata aaka, iiro pikini iijatz inampiki Samaria-jatziiti.

⁶ Iri pitapaintya piyaatashitiri ikaatzi icharinitari Israel-ni, kimitakariri oijya itzipinawaita.

⁷ Tsikarika pinkinayitaki pinkamantanti, pinkanti: ‘Irootaintsi impinkathariwintantai Inkitijatz’.

⁸ Poshinchaayitairi maawoni mantsiyari, pañaakaayitairi kamawitachari, poshinchagairi pathaawaitatsiri, iijatz piyarishiritatsiri. Timá nishironkataari pinayitaki, iiro piñi inkowakoitimi. Iro pimatanaari iiroka pinishironkayitantai iijatz.

⁹ Iiro paanaki piiriikiti pithaati,

¹⁰ iiro paanaki iijatz pithaati, iiro paanaki apiti piithaari, pi-zapato-ti, pikotzikiro, tikaatsi paanaki. Timá ikantaitzi:

Impinaitiri antawaitatsiri.

¹¹ Aririka pariitya nampitsiki, paminapaaki aapatziyimini, iri pisaikimotapaaki, irojatz pawijantatyaari pashiniki nampitsi.

¹² Ari pariitatyarika pankotsiki, piwithatapaatyaari ikaatzi saikatsiri.

¹³ Aririka jaawakimi kamiitha irirori, ari isaikai kamiitha okaatzi piwithatapaakari. Irooma iirorika jaawakimi kamiitha, aminaashitaka piwithatapaakari.

¹⁴ Iirorika jaapatziyaitzimi, iirorika ikimisantaitzimi iijatz, pawijapithatiri, potikanairo piipatsikiiti.

15 Tima iriitaki imapiroiritiri paata jowasankitaitiri jirika, ari anaanakiro ikantaitakiri Sodoma-jatzi ipoña Gomorra-jatzi. Imapiro”.

Inkimaatsitakaitatyiimi paata

16 “Notyaantatziimi naaka. Pikimiwaitakari jotyaaantatziiri oijya ipiyota piratsi katsimari. Ontzimatyii pinkimitakotyaaari kokiyantzi maanki. Ontzimatyii iijatzi pinkimityaari shiro tii ikatsimawaitzi.

17 Paamaakowintya. Tima jaakaantaitatyiimi jiwariipainiki impajatakaantaitimi japato-tapiintaita.

18 Ompoña jaayitanakimi pinkatharintsiki, okantakaantziro pawintaana ari pikinkithatakotaina, irojatzii inkimantaiyaari iriroriiti, iijatzii pashinijatzii atziri kaari ajyininkata.

19 Aririka piñaakiro jaayitanakimi, iiro pikantashiriwaitzi: ‘¿Iitama nonkantapaakiri?’ Tima tzimatsi yotashiritakaimini oita piñaanityaari.

20 Iiro piyotashitanakawo oitya piñaanityaari, Tasorintsinkantsi poñaachari Ashitzimiriiki, iri yotakaimironi oita pinkantayitapaakiri.

21 Ari iñaitaki aakaantirini iririntzi jowamaakaantiri. Piñi aakaantirini itomi. Piñi tsitokakaantirini ashitariri ikisaniintanakiri.

22 Ojyiki piñi iiro inkisaniintaitimi okantakaantziro pipairyagaana pikimisantaana, ari pinkantaitatyiiro pawintaiyaana, aritaki nowawijaakoshiritaimi.

23 Aririka inkisaniintaitanakimi nampitsiki, pawijyi pashiniki nampitsi. Tima tikira pithonkiro pinkinayiti maawoni nampitsiki tsika isaikayitzi Israel-mirinkaiti, irojatzii impiyantaiyaari jirika Itomi Atziri. Imapiro.

24 Tii jñaitzi apaani yotaari janaakotiri yotairiri. Tii añai iijatzii onampitaari janaakotiri onampitariri impinkathaitiri.

25 Apa añi iiro kantatsi yotaari inkimitakotaiyaari yotairiri pairani. Ari ikimitari iijatzii onampitaari. Ikisaniintaitakina naaka iroñaaka, ikimitakaantaitakina naakami Beelzebú, iwinkathariti piyari. Iiroka imapiroiti inkisaniintaitimi pikimisantaana”.

¿Iitaka ampinkathaitiri?

(Lc. 12.2-9)

26 “Iromaita pipinkashiwaitari jirikapaini. Ontzimatyii onkoñaatakoyitai manakowitainchari, oñaagantairo kaari ikimathawiita pairani.

27 Apaniroini niyotakaayitaimiro iiroka jirokapaini, tii jiyotzimaitawo thainkantani, iirokamaitaka kinkithatakaayitairini.

28 Iiro pipinkashiwaitari tsitokimiri, iiro jimatziiro jotyaaantimi sarinkawiniki. Aña iri pimpinkathatai Pawa, iriitaki matziro jotyaaantatzi sarinkawiniki.

29 Pamini, tii ipinapirowita tsmiripaini, iro kantzimaitacha jiyotzi Pawa aririka inkamagaanti apaani.*

30 Jiyotsitawo Pawa okaatzi tzi mayitatsiri aishi.

31 Piñaakiro, jaamaakotari Pawa tsmiripaini, iiroka jimapiroitzi jaamaakotzimi. Iiro pipinkashiwaitari kisaniintimiri.

32 Aririka pinkantiri pijyininka: ‘Nopinkathatairi Jesús’, aritaki nonkantairi Ashitanari Inkitijatzii: ‘Paapá, ipinkathataana jirika, ajyininkataari’.

33 Irooma pinkantiririka pijyininka: ‘Tii nopinkathatziiri Jesús’, ari nonkimityaari naaka, nonkantairi Ashitanari: ‘Paapá, tii nonkimitsityaari ipinkathatana jirika, tii ajyininkataari’ ”.

Ikinkithatakota Jesús

(Lc. 12.49-53; 14.26-27)

34 “Tii nokowi onkompitzimotimi. Tii apa nompoki jaapatziyawakaiya atziri. Aña iro nopokantari onkimiwaiyaawo namatyiimi owathaamintotsi jantaminthatawakaantyaari.

35 Aña iro nopokantakari:

Inkisaniintantyaariri atziiriiti iwaapatitari,

Onkisaniintantyaawori tsinani onaanatitari,

Onkisaniintantyaawori tsinani ayiro.

36 Iri pithokashitawakaachani atziiriiti inkisaniintawakaiya ikaatzi isaikapankotawakaiyani.

* 10:29 Kantakotachari jaka “tii ipinapirowita tsmiripaini”, tima kantatsi jamanantaitantyaari apapintyakiroini kiriiki inkaati apiti tsmiriri.

³⁷ Iro kamiithawitachari pitakoyityaari piwaapati, pinaanati, powaiyanipaini. Iro kantz-
imaitacha iirorika pimapirotanaki pitakoyityaari pijyininka, tiira pityaaryootzi pitako-
taana naaka.

³⁸ Ontzimatyii pinyaaryoowintiro nokinkithatakotakimiri, onkantawitya
impaikakoitimi. Aririka powajyaantakiro, tii pityaaryoowintziro pikimisantana.

³⁹ Ikaatzi itakowaitachari apaniroini jantayiziro inintashitari, aritaki impiyashitaiya.
Iriima inkaati kamawintinani jantanairo nokowakairiri, aritaki jawijakoshiritai”.

Impinayitairi

(Mr. 9.41)

⁴⁰ “Iitarika aapatziyimini, naaka jaapatziyaka. Ari okimitari iijatzi, iitarika aapatziyi-
nani naaka, iri jaapatziyaka Ashitanari otyaantakinari jaka.

⁴¹ Iitarika yotimini kamantantaniri pinatzi, impoña jaapatziyanakimi, ari pinkaatairi
impinataimi Pawa paata. Ari okimitari iijatzi, iitarika yotakimini kamiithashiriri
pikimisantanai, ipoña jaawakimi kamiitha, ari pinkaatairi impinataimi Pawa paata.

⁴² Aririka jiyoitimi iirokatakai niyotaani, iro ipantzimiri pimiri, jiyotzi Pawa, iriitaki
pinatairini itakotakimiri”.

11

Jotyaantziri Juan jiyotaani

(Lc. 7.18-35)

¹ Ithonkakiro Jesús jiyotaakiri 12 jiyotaani. Awijanaki inkamantanti maawoni nampit-
siki.

² Ikanta Juan owiinkaatananiri jomontyaitakiri chapinki, ikimakotakiro jantayitakiri
Cristo, jotyaantaki apiti jiyotaani,

³ josampitiri Jesús, inkantiri: “¿Iirokama jiiitaitziri, ‘Pokatsini?’ Kaaririka iiroka, ¿Tzimatsi-
sima pashini pokatsini?”

⁴ Ikanta jariitaka jotyaantani Juan, josampitapaakiri Jesús. Ari jakanaki irirori, ikantzi:
“Aririka pimpiyanai, pinkamantapairi Juan okaatzi pikimakiri, okaatzi piñaakiri nantayi-
takiri iijatzi.

⁵ Naminakaayitairi kaari okichaatsini, naniitakaayitairi kisopookiri, noshinchaay-
itairi pathaawaiwitachari, nokimakaayitairi ashikimpitari, nañaakaayitairi kaminkari,
nokinkithatakotainiri Kamiithari Ñaantsi ashironkainkaripaini.

⁶ Inkimoshiriwintaina kaari kisoshiriwintinari”.

⁷ Ikanta ipiyanaa jiyotaani Juan, josampitanakiri Jesús apatowintakariri,
ikinkithatakotziri Juan, ikantzi: “¿Iitama pikinkishiritakotariri piñaakiri chapinki
otzishimashiki? ¿Iriima piñaaki ojaywori sawoo opiyonkatonkitakairo tampiya
okantakaari tii ithaamintashirita?”

⁸ ¿Piñaakirima jowaniinkataka ikithaata? Aña tii. Ikaatzi owaniinkatachari ikithaata,
isaikapankotziri pinkatharintsi.

⁹ Piyaatashitakiri piyotaki kamantantaniri jinatzi. Tima jimapirotatziro janaakiri
Kamantantaniriiti.

¹⁰ Iriitaki josankinatakoitaki pairani, jiñaanatziri Pawa Itomi, ikantziri:

Notomí, ari notyaantaki ityaawoni inkinkithatakotimi,

Iriitaki witsikaantimini tsika pinkinapaaki iiroka.

¹¹ Pinkimi nonkanti naaka: Ojyiki atziri tzimawitainchari, tikaatsimaita anairini jiyotani-
takari Juan. Iro kantzimaitacha inkaati ipinkathariwintairi Inkitijatzzi, tsinampashiritat-
siri janta, janaakotairi irirori Juan. Imapiro.

¹² Jitakawo pairani Juan ikinkithatakaakimi, tziimatsi ojyiki kowanakirori shintsiiini
iñiuro impinkatharitari Inkitijatzzi. Antawoiti ikowanaki iñiuro ojayawaitakawo ishintsitaitzi
jowayiritaitya. Irojatzzi ikantaita iroñaaka.

¹³ Pairani tikira itzimi Juan, tzimawitacha Kamantantaniri opoña Ikantakaantaitani.

¹⁴ Iriima Juan, iriitaki ikinkithatakotakiri pairani, iriitaki Elías-tatsiri piyaatsini.

¹⁵ Kowirori inkimathatiro, inkimisanti.

¹⁶ Nokimitakaantakimiri naaka kojyikawairintzi iintsi aririka imaananiwaiti,

¹⁷ ikantaiyini: ‘Thami ajyowiwaiti amajyiitantaari’. Iromaita ikowi. Ikantaiyini iijatzi:
‘Incha ampampithai owashiritantaari’. Tii ikowi iijatzi.

¹⁸ Ari pikimitaiyakarini iirokaiti. Piñaawitawakari Juan itzizitapaakawo owanawontsi, tii
jimiritawo kachori, pikantaiyakirini: ‘Ipiyarishiritatzi, iro itziwaitantari’.

¹⁹ Ipokawitaka Itomi Atziri, tii itziwitawo irirori owanawontsi, imiritawo kachori iijatzi.
Pikantaiyakirini: ‘Kaaripirori jinatzi jirika, niyawairintzi, shinkiryantzi jinatzi. Ja-
apatziyari kowakotziriri kiriiki ijyininka, jaapatziyitari kaaripiroshiriri’. Tikaatsi oitya,

tima apaani yotaniri ari jiyoitairi paata imapiro jiyotanita, aririka jiñaayitakiro onkaati awijayitaatsini”.

*Ikantamachiitzi kisoshiriri nampitsiitiki
(Lc. 10.13-16)*

²⁰ Ipoña ikinkithatakotanakiri Jesús ikaatzi ñaayiwitakawori itasonkawintantaki nampitsiki, tiimaita jowajyaantziro ikaariproshiritaiyini. Ikantanakiri:

²¹ “Ikantamachiitzi Corazín-jatzi, iijatzi Betsaida-jatzi. Iñaayiwitakawo notasonkawintantayitaki, tiimaita ikimisantaiyini. Iriimi ñaakinanimi Tiro-jatzi iijatzi Sidón-jatzi, aritakimi jowashiritakotatyaaami ikaariproshiriyitzi, jowajyaantakiromi. Inkimisantaimi maawoni iriroriiti.*

²² Aririka jaayitairi paata kamiithashiriri, iiro jimapiroitziri jowasankitaayitairi Tiro-jatzi iijatzi Sidón-jatzi. Iriima Corazín-jatzi, iijatzi Betsaida-jatzi, iri jimapirooyitai jowasankitaayitairi.

²³ Iijatzi inkimitagaya Capernaum-jatzi, ikinkishiritaiyakani irirori jiyaatai inkitiki, iro kantzimaitacha owanaa ikisoshiritaki, jiyaayitai ikinayitzi kaminkari. Iri ñaakironimi pairani Sodoma-jatzi okaatzi jiñaakiri Capernaum-jatzi, inkimisantaimi irirori, iiro japirotzirimi pairani Pawa saikaiyatsinimi iroñaaka.

²⁴ Aririka jaayitairi paata kamiithashiritaintsiri, iri jimapiroitairi jowasankitaapiroitairi Capernaum-jatzi, anaanakiro jowasankitagaitakiri pairani Sodoma-jatzi”.

*Pimpokashitaina naaka, ari piñiuro nimakoryaakaayitaimi
(Lc. 10.21-22)*

²⁵ Ipoña jamanamanaatanakari Jesús Ashitariri, ikantanakiri: “Paapá, iiroka pinkathariwintziriri maawoni inkitijatzzi, iijatzi maawoni kipatsijatzzi, ojyiki nopaasoonkitakimi. Tima iiroka yotakaayitairiri kimitakariri iintsi intsinampashiritai, kaari jiyotzi yotaniriiti.

²⁶ Tima irootaki inimotakimiri”.

²⁷ Ipoña ikantanakiri piyowintakariri: “Iri Ashitanari yotakaakinawori maawoni. Apaniroini ikanta irirori jiyopirokana naaka tima Itomi jowana. Ari nokimitakiri iijatzi naaka apaniroini niyopirotziri. Impoña jiyoyitairi inkaati niyotakaayitairi naaka.

²⁸ Aririka piñiuro pimakoshiriwaiti, piñiuro oitya pimpakoowaityaari, pimpokashitaina naaka, pinkamantainawo, aritaki nimakoryaakaayitaimi.

²⁹ Iiro pimanintziro pimpakoowaityaari, naakataki ompiratzimiri pantiro. Tzimatsi niyotaimiri, tii nowatsimaashiriwaitantzi naaka, tsinampashiri ninatzi. Ari piñiuro nimakoryaashiritakagaimi.

³⁰ Tima okaatzi nompiratantziro naaka, tii opomirintsipirota”.

12

*Ikinkithatakotziro Jesús kitiiyiri jimakoryaantaitari
(Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5)*

¹ Okanta kitiiyiri jimakoryaantaitari, ikinanaki Jesús pankirintsimashiki. Tima itajyaiyatziini jiyotaani, joyiikitanaki okithoki pankirintsi joyaari.

² Jiñaakiri Fariseo-paini, ikantanakiri Jesús: “Paminiri piyotaani. Jiroka kitiiyiri jimakoryaantaitari inatzi, tii oshinitaantsitzi joyiikiwaiti”.

³ Jakanakiri Jesús ikantanakiri: “¿Tiima piñaanatakotziri ikantakota David-ni, aantawitakariri itajyi itsipayitakari ikaataiyini?”

⁴ Ityaaki tasorintsipankoki, jowakawo tasorintsitana, jatyootakiri itsipayitakari. Tii oshinitaantsiwita, apa jowapiintawo Ompiratasorintsitaari.

⁵ Josankinawitaka iijatzi pairani Ikantakaantaitani, okantzi: ‘Iiro pantawaitantawo kitiiyiri jimakoryaantaitari’. Iro kantzimaitacha jiyaatapiintzi Ompiratasorintsitaari kitiiyiriki jimakoryaantaitari tasorintsipankoki, jantawaitapiintzi. Tikaatsi kijiyirini.

⁶ Nokantzi naaka, iinitatsi jaka impinkathapiroitiri, iri anarori tasorintsipanko.

⁷ Iro josankinaitantakari pairani, kantatsiri:

Tii nokowi pamayitana pipira pintayinari,
Iro nokowapirotaki pitakotaiyaari pijyininka.

Iro pinkimathatirimi iiroka jiroka, iiro pikijyimawaitziri jirikapaini, tima tii ikaariproshiritzi.

⁸ Jirika Itomi Atziri ipinkatharipirotzzi irirori, janairo kitiiyiri jimakoryaantaitari”.

* 11:21 Tima jirikaiti Corazín-jatzi ipoña Betsaida-jatzi Judá-mirinka jinayitzi. Iriima Tiro-jatzi ipoña Sidón-jatzi pashini-jatzi atziri jinayitatzzi, tii iijyininkatari Judá-mirinkaiti.

Atziri kisowakori
(Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11)

⁹ Ipoña jawijanaí Jesús, ityaapai japatotapiintaita.

¹⁰ Ari isaikakiri kisowakotatsiri. Ikanta Fariseo-paini, josampitakiri Jesús, ikantziri: “¿Kamiithatsima poshinchiri kisowakori kitiiyiri jimakoryaantaitari?” Iro josampitanta-ri inkini inkantakotari.

¹¹ Ipoña jakanakiri irirori, ikantanakiri: “Tii paminashitari poiyyati aririka jotiya omoonaki kitiiyiri jimakoryaantaitari, pitakotari, pinoshikiri.

¹² Iri jitakopiroita atziri, janairi oijya. Tima tii okaaripiroshiritakaantzi anishi-ronkatanti kitiiyiriki jimakoryaantaitari”.

¹³ Jiñaanatanakiri kisowakori, ikantziri: “Pinthaaryaawakotai”. Matanaka atziri, akotsi-tanaí, okimitanaawo pashini jako.

¹⁴ Ari ikisaiyanakani Fariseo-paini. Jataiyakini, ikinkithawaitaiyini, ikantzi: “¿Tsika ankantakirika Jesús, ampityakaantyaariri?”

Josankinatakoitsitakari pairani Jesús

¹⁵ Ikanta Jesús, yotaki ikowaitatzi intsitokaitiri, irootaki jawijantanaari. Ari joy-aatanakiri ojyiki atziri, joshinchaaki ojyiki mantsiyari.

¹⁶ Ikantayiwitakari: “Iiro pikinkithatakotana”.

¹⁷ Ari imonkaatari josankinatakaayitakiriri pairani Kamantantani Isaias-ni, ikantzi:

¹⁸ Jirika nompiratani, iriitaki niyoyaakiri.

Nitakotani jinatzi, iri oimoshirinkanari.

Kiso jowiri Tasorintsinkantsi,

Ikinkithatakagairi kaari ajyininkata, ikamantairi tyaaryootatsiri.

¹⁹ Iiro ishinchinawintawaita apaniroini irirori,

Iiro ikimaitziri inchiraachiraati inkinkithatakotya,

²⁰ Iiro jimapirotziro irirori isataapirotziro sonkari sataawitainchari,

Iiro joitsiwakiri paampariminki kapichiwitainchari ipaampataki,

Irojatzzi inkitsirinkantaiyaawori jiñaitairo tyaaryootatsiri.*

²¹ Iriitaki joyaakoniintairi kaari ajyininkata impairyagairi iwairo.

Ookimotziriri Tasorintsinkantsi

(Mr. 3.20-30; Lc. 11.14-23)

²² Ipoña jamaitakiniri Jesús piyarishiritatsiri, ikamampotaakitakaakiri, imasontzipaan-titakaakiri iijatzzi. Joshinchaawakiri, aminanai kamiitha, ñaawaitanaí iijatzzi.

²³ Iyokitzi ikantanaka maawoni atziri, ikantaiyanakini: “¿Iriima jirika charinitariri David-ni?”

²⁴ Ikanta ikimaiyakini Fariseo, ikantaiyanakini irirori: “Jirika atziri joshinchaatziiri ashtariri piyari iitachari Beelzebú, irootaki jowawijaakotantariri ikaatzzi ipiyarishiri-taiyini”.

²⁵ Jiyotakotzimaitakari Jesús ikinkishiritakari, ikantanakiri: “Aririka jantaminthatawakaiya atziri ipinkathariwintaitziri, ari jiñaakiro jowapintawakaiya. Iijatzzi okimitha aririka jantaminthatawakaiya inampiki atziri, ari jiñaakiro jookawintawakaiya inampiki. Aririka jantaminthatawakaiya atziri ikaatzzi isaikapankotawakaa, ari jiñaakiro jookawintawakaiya ipankoki.

²⁶ Ari inkantyaari iijatzzi piyari aririkami jantaminthatawaiya. ¿Iiroma ithonka aririka jookawintawakaanatya?

²⁷ Iriirikami kamaari Beelzebú oshinchiinani naaka, ¿irijatzzima kamaari oshinchiiriri piyotaaniyitari iiroka jowawijaakotantariri kaaganiritatsiri? Aririka okanta pikinkithatakotatzziiri piyotaani, ari inkisantakimiro okaatzzi pikantakiri.

²⁸ Tima Tasorintsinkantsi poñaachari Pawaki oshinchaanari naaka nowawijaakotanta-riri piyarishiritatsiri. Irijatzzi Pawa omapokakimiri iiroka ipinkathariwintantzi.

²⁹ Aririka inkowaiti inkoshiitiri shintsitatsiri kamiitha atziri, ontzimatyii jitaitawatyaari joojotiri, onkantya iiro ikisakowintantawo jashiwitari aririka jayitsiitiri.

³⁰ Tima ikaatzzi kaari aapatziyanari naaka, iriitaki kisanintanari. Inkaati kaari imi-takotinani joiypatakotina, japaatakotatyaana.

³¹ Iro kantzimaitacha nokantzi naaka: Kantatsi impiyakotairi Pawa inkaati kaaripiroshiriwitachani, ari inkimitagairi ñaawaiwitawori kaaripirori ñaantsi. Iriima ookimotakiniri Tasorintsinkantsi, iiro ipiyakoitairi.

* **12:20** Ojyakaawitachari sonkari ipoña paampariminki tsiwakimaintatsiri, iriitaki atziitii kimisantawitachari kapichiini, ashironkaashiriyitachari, mantsiyashiriyitatsiri, shipitashiriyitatsiri, tima aritaki inishironkaitairi Jesús jirikaiti, iiro ishinitziri jashironkaayitaiya, aña aawiyashiri inkantakaayitaiyaari, joshiriproyitaiya.

³² Ari okimitsitari iijatzi: Kantatsi impiyakotairi Pawa ookimowityaarini Itomi Atziri, iriima inkaati kijymatakirini Tasorintsinkantsi, iiro ipiyakoitairi.

³³ Okimiwaitakawo aririka iñaitiro kamiithari chochoki, jiyotaitzi kamiithari inatzi owaato tsika opoñaaka chochoki. Ari okimitari iijatzi aririka iñaitiro chochoki piyantatsiri, jiyotaitzi kaaripirori onatzi owaato tsika opoñaaka iroori.

³⁴ Pikimitakari maanki, kaaripiroshiri pikantaiyakani. Tikaatsi pinkinakairo piñaawaitiro kamiithari, tii opantawo pikinkishiritari, irootaki okaaripirotantakari piñaawaiyitziri.

³⁵ Apaani kamiithashiriri ikinkishiritawo kamiithari, irootaki okamiithatantari jantayitziri. Iriima kaaripiroshiritatsiri tii ikinkishiritapiintawo kamiithari, irootaki okaaripirotantari jantayitziri.

³⁶ Irootaki nokantantari naaka, aritaki jaminakoyiitairo paata okaatzi kaaripirori iñaaniyiitari.

³⁷ Kamiitharika okaatzi piñaaniyitari, ari jaapatziyaitaimi. Irooma tiirika okamiithatzi, inkantayitaimi: 'Kaaripiroshiri pinatzi, oiyiki pinkimaatsitaiya'".

Ikwawita kaaripiroshiriri intasonkawintantaiti

(Lc. 11.29-32)

³⁸ Ipoña jakanaki Fariseo-paini itsipatakari Yotzinkariiti ikantanaki: "Yotaanari, nokowi noñiimi pintasonkawintanti".

³⁹ Ari jakanaki Jesús ikantzi: "Kaaripiroshiriri pinaiyini iiroka, pithainkani powakiri Pawa, pikowaiyini piñiina nontasonkawintanti. Iriomaita noñaayimiro, apa piñiuro kimityaawoni awijyimotakiriri pairani Jonás,

⁴⁰ iniyantakariri kimitariri antari omani, tima mawa kitiiyyiri isaikaki imotziki. Ari inkimityaari iijatzi Itomi Atziri inkitawitapaintya mawa kitiiyyiri kipatsiki.

⁴¹ Paata aririka jaminakoyiitairo okaatzi jantayitzi, ari jiyakowintaimi Nínive-jatzi, tima ikimisantairi pairani Jonás jowajyaantanairo ikaaripiroshiriritayani. Jirika saikimotakimiri iiroka janairi Jonás.

⁴² Paata aririka jaminakoyiitairo okaatzi jantayitzi, ari iyakowintaimi tsinani pinkatharitatsiri pairani nampitsiki Sabá, tima opokashitakiri yotaniri pinkathari Salomón, okimisantairi. Jirika saikimotakimiri iiroka janairi Salomón".

Ipiyashitanta piyari

(Lc. 11.24-26)

⁴³ "Okimiwaitakawo isaikashiritantayaarimi piyari apaani atziri, ipankotsititakawomi jañaantari. Aririka jookawiiyaari, awijakowitaa atziri isaikantakari piyari. Ikinawaiwita otzishimashiki, iiro iñi tsika isaiki.

⁴⁴ Impoñaatya inkantashiritai piyari: 'Nompiyai nopankoki tsika nopoñaaka'. Piyaa piyari, iñaapairi atziri kamiitha opishitaka jañaantari, owaniinka okantaka.

⁴⁵ Impoña jiyaatashitakiri mapirotzirori ipiyaritziri, inkantakiri: "Thami aati nopankoki, pintsipatina ampinkathariti". Jamaki inkaati 7. Ari jashironkaapirotaiya jirika atziri, iiro ikimitaa jashironkaawita pairani kapichiini. Ari pinkimitaiyaari iirokaiti".

Ikinkithatakotziro Jesús inaanati ipoña iririntzi

(Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21)

⁴⁶ Ikiro ikinkithatakotziro Jesús apatowintakariri, ariitapaaka inaanati otsipatakari iririntzipaini, okatziyapaaka jikokiroki, okaimakaantapaakiri.

⁴⁷ Ikantawitakari: "Ari ariita pinaanati otsipatakari pirintzipaini, okowi oñiimi".

⁴⁸ Ari jakanaki ikantzi: "¿Tsika otzimikama pikinkishiritaiyarini iro nonaanatitari, iri nirintzitari?"

⁴⁹ Jookotanakiri ikaatzi jiyotaapiintakiri, ikantzi: "Jirikapaini iriitaki nokimitakaantairi nirintzi, irootaki nokimitakaantairi iijatzi nonaanati.

⁵⁰ Tima maawoni antanairori ikowiri Ashitairi Inkitijatzi, iriitaki nirintzitaari, irootaki notsirotaari, irootaki nonaanatitairi".

13

Joyakaawintziri Jesús pankiwairintzi

(Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8)

¹ Ipoña ishitowanai Jesús pankotsiki, jatanai inkaarithapiyaaki. Ari isaikapaaki.

² Ipiyowintapaari iijatzi oiyiki atziri. Iñaaki othataka pitotsi, otitapaaka, saikapaaki. Katziyaiyakani atziri irirori inkaarithapiyaaki.

³ Joyakaawintatziiniri okaatzi ikinkithatakairiri, ikantzi: "Tzimatsi pankiwairintzi jatatsiri impankiti.

⁴ Ikanta jookakitakiro iwankiri, tzimatsi ookakitapainchari aatsiki, ipokapaaki tsimiri, jowapaakawo.

⁵ Tzimatsi pashini ookakitapainchari omapipookitzi, ari ojyookawitanakari thaankipiroini. Tii otontapathatzi kipatsi,

⁶ sampiyashitanaki pankirintsi ishintsitapaaki ooryaatsiri, tii otyaapirotzi oparitha inthomainta.

⁷ Tzimatsi pashini ookakitapainchari kitochiimashiki, anaanakiro kitochii ojyookanaki, kamanaki pankirintsi.

⁸ Irooma pashini ookakitapainchari okamiithapathatzi kipatsi, saankana ojyookanaki, kithokitanaki maawoni. Tzimayitanai okithoki apaanipaini okaatzi jyookapaintsiri. Apaani jyookapaintsiri kithokipirotanaki, pashini ojyiki piyokiniintanaki, pashini iipiyokiini okithokitanaki.*

⁹ Kowatsiri inkimathatiro, jowakimpitaya inkimisanti”.

¿litama joyyakaawintantawori Jesús?

(Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10)

¹⁰ Ipoña josampitakiri jiyotaani, ikantziri: “¿Oitama pojyakaawintziri pikinkithatakairi atziripaini?”

¹¹ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Ishinitaitzimiro iirokaiti piyotairo tsika ikanta ipinkathari-wintantai Inkitijatzi, iriima jirikaiti tii ishinitaitziniri irirori.

¹² Iitarika otzimimotakiri, ari ontzimimopirotairei ojyiki. Iriima kaari otzimimotzi, iikiro iñaatyiro iiro otzimimopirotairei.†

¹³ Irootaki nojyakaawintantawori jiroka, onkantawitya jamini jirikaiti, kamampotaaki inkantya. Ari inkimawityaawo, matakimpita inkantayitya.

¹⁴ Iriitaki ikinkithatakotakiri pairani Isaias-ni, ikantaki:

Pinkimawitya, matakimpita pinkantya.

Paminawitya, kamampotaaki pinkantya.

¹⁵ Tima kisoshiri ikantaka jirikaiti.

Ashikimpita ikantaka.

Kamampotaaki ikantaka iijatzi.

Irootaki kaari iñaantaawo,

Kaari ikimanta,

Kaari ikinkishiritanta.

Tii ikimisantzi, iiro nowawijaakotairi.

¹⁶ Irooma iiroka kimoshiri pinkantya, tima piñagairo, pikimayitairo iijatzi.

¹⁷ Iro ikowawitakari pairani Kamantantaniriiti iijatzi kamiithashiriri, iñiromi okaatzi piñaakiri iirokaiti. Ikowawitaka inkimiromi pikimakiri iiroka. Tima tii iñaatyina, tii ikimaiyanani iijatzi. Imapiro”.

Ikinkithatakotziro Jesús joyyakaawintziri pankiwairintzi

(Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15)

¹⁸ “Pinkimi nonkinkithatakotimiro okaatzi nojyakaawintakiri pankiwairintzi.

¹⁹ Tzimatsi kimirori nokinkithatakotziro impinkathariwintantai Pawa, tiimaita ikimath-atziro. Ikanta ipokaki owaaripiroshiritantaniri jowajyaantakaapaakiri ikimisantawitanaa. Iriitaki kimitakawori pankirintsi ookakitapainchari aatsiki.

²⁰ Tzimatsi iijatzi thaamintawori noñaani, ikimisantzi thaankiini. Iri kimitakawori pankirintsi ookakitapainchari omapipookitzi.

²¹ Tii jiyotakopirotziro ñaantsi, tii ikisashitawo ikimaatsiwintanakawo ikimisantzi, jowajyaantanakiro. Ikimitakawo pankirintzi sampishitaintsiri tii otyaapirotzi oparitha inthomainta kipatsiki.

²² Tzimatsi iijatzi kimawitawori noñaani, iro kantzimaitacha inintawaitziro inthaam-intawaitya, ikinkithashiritakotziro jayyaagawo, irootaki ipiyakotantakawori noñaani, tii ikimisantzi. Ikimitakawo pankirintsi ookakitapainchari kitochiimashiki, kaari kithokitatsini.

²³ Tzimatsi pashini kimirori noñaani, ikimisantanakiro. Ityaaryoowintanairo. Iri ojyaka-wori pankirintsi jyookapaintsiri okamiithatzi kipatsi, ojyikipirotanaki okithoki, pashini ojyiki piyokiniintanaki, pashini iipiyokiini okithokitanaki”.‡

* **13:8** Kantakotachari jaka “okaatzi jyookapaintsiri”, kimitaka okaatzi 100 okithoki, pashini okaatzi 60 okithoki, pashini okaatzi 30 okithoki. † **13:12** Okaatzi kinkithatakotachari jaka, jiroka okantakota: Kapichiinirika pinkimisantawakiro nokantakimiri, kapichiini piyotairo. Irooma pinkimisantapirotawakirika, ojyiki piyotawakiri, iikiro niyotakaapirotanakiyimiuro.

‡ **13:23** Paminiro kantakotachari janta versículo 13.8.

Ikinkithatakotziri Jesús pankitzirori trigo

²⁴ Ipoña japiitakiro Jesús joyyakaawintziniri, ikantzi: “Jiroka oiyari iijatzi ipinkathariwintantai Inkitijatz, oiyari atziri pankitzirori kamiithakiri trigo.

²⁵ Okanta tsiniripaiti imagaiyini jatziritipaini iijatzi irirori, pokaki kisaniiintziriri jamaki trigo-niro, ipankitakiro itsipatakiro trigo-pirori, piyanaka.

²⁶ Opoña ojyookanaki trigo-pirori, kithokitanaki. Ari okimitsitakari iijatzi trigo-niro itsipataakirori.

²⁷ Ikanta jiyotaitakiro, jiyatashiitakiri ashitawori, ikantaitakiri: “Tii opantawo trigo apankitakiri powaniki, ziiitama otsipatantawori ojyookaki trigo-niro?”

²⁸ Ikantanaki ashitawori jowani: ‘Iri pankitakirori kisaniiintanari’. Ikantzi jatziriti: ‘¿Pikowima nonthokayitairo trigo-niro?’

²⁹ Jakanaki, ikantzi: ‘Iri, aamaashitya, ari pinthokakotakiro trigo-pirori.

³⁰ Ari onkantawatyaata ontsipatyaawo ojyooki, irojatz osampatantyaari trigo-pirori. Aripaiti nonkantimiri: Pinthatzinkiro trigo-niro, pintayiro. Poyiikitairo trigo-pirori, powayitairo’ ”.

Joyyakaawintaitziri okithoki oryaanikitatsiri

(Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19)

³¹ Ipoña japiitakiro Jesús joyyakaawintakiniri, ikantzi: “Jiroka oiyari iijatzi ipinkathariwintantai Inkitijatz, okimiwaitakari pankitzirori oryaanikitatsiri okithoki pankirintsi. §

³² Oryaani okantawita okithotyaaniki, iro kantzimaitacha aririka ojyookanaki, anairo pashini pankirintsi, antawo ontiwayitanaki ari iminkoshityaawo tsimiripaini otsimankatapishitaki”.

Joyyakaawintaitziri shiniyakairori tanta

(Lc. 13.20-21)

³³ Jiroka pashini joyyakaawintakiri Jesús, ikantzi: “Aririka ipinkathariwintantai Inkitijatz, oiyakotawo tsinani witsikirori tanta. Aakiro trigo-pani, otsipatakiro shiniyakairori. Aritaki oñaaki oshiniyi otantanipathati”.

Oita joyyakaawintawori Jesús ikinkithatakoyitziri

(Mr. 4.33-34)

³⁴ Ari ikantapiintatya Jesús joyyakaawintziri okaatzi jiyotaantziri. maawoni joyyakaawintakiro.

³⁵ Ari imonkaataakari ikinkithatakotakiri pairani Kamantantaniri ikinkithatakotziri ikantakiri Pawa:

Noyyakaawintatyiiniri atziriiti onkaati nonkinkithatakotiniriri.

Nooñaawontainiri kaari jiyowita pairani owakiraa iwitsikantakari kipatsi irojatz iroñaaka.

Joñaagantziri Jesús kimitawori trigo-niro

³⁶ Ipoña jawijanai Jesús, jookanari apatowintakariri, jatanaki pankotsiki. Ari josampitakiri jiyotaani, ikantziri: “Piyotainawo okaatzi joyyakaawintakiri. ¿Iitama oyyakaawintachari trigo-niro itsipatagaitakirori trigo-pirori?”

³⁷ Ikantzi Jesús: “Jirika Itomi Atziri iritaki kimitakariri ashitawori jowani ipankitakiro trigo-pirori.

³⁸ Jiroka owaantsi irootaki oyyakaawintawori kipatsi asaikantayitari. Jiroka trigo-pirori iri oyyakaawintacha ipinkathariwintairi Pawa. Irooma trigo-niro iri oyyakaawintziri ikaatzi jashitaari Kaaripirori.

³⁹ Jirika kisaniiintantatsiri pankitakirori trigo-niro iri oyyakaawintacha kamaari. Kimityaawoni joiyipataitziro okithoki trigo, oyyakaawinta aririka onthonkaiya paata kipatsi. Jirikapaini oyiipayitakirori okithoki iri oyyakaawintacha maninkariti.

⁴⁰ Pikimaki, japatotakaantaitakiro trigo-niro, itagaitakiro. Iro oyyakaawintacha aririka onthonkaiya paata kipatsi.

⁴¹ Jirika Itomi Atziri jotyaantakiri maninkariiti, japatotairi kaaripiroshiritatsiri, tima tii ikowi intsipataiyaari ikaatzi kimisantakiriri.

⁴² Impoña intagairi kaaripiroshiriri, ari jiraawaityaari jatsikaikiwaitya inkimaatsiwaitaiya.

⁴³ Iriima kamiithashiritaintsiri, shipakiryaa inkantaiya inkimitaiyaari ooryaatsiri. Isaikimotairi Ashitairi tsika ipinkathariwintantzi irirori. Powakimpitayaawo”.

Ikinkithatakotziri Jesús manachari kiriiki

§ 13:31 Iro ikantakoitzi jaka okithoki oryaanikitatsiri pankirintsi, iitachari mostaza, jyookatsiri inampiki pashini atziri.

⁴⁴ Ipoña ikantaki iijatzi Jesús: “Jiroka pashini nojyakaawintimiri. Tzimatsi ojyiki kiriiki jimanaitziri owaantsiki. Ikanta apaani atziri ifñaakiri, tii okantzi jaanakiri, iijatzi imananairi, tikaatsi inkamanti, ikantashiritanaki irirori: ‘Ontzimatyii namanantiro jiroka kipatsi, ari onkanya nashitanyariri ikaatzi tzimatsiri janta’. Ipoña ipimantakiro okaatzi tzimimowitariri, jamanantakiro kipatsi. Kimoshiri ikantaka, tima jamanantakotakiri ojyiki kiriiki. Ari okimitari iijatzi ipinkathariwintantai Inkijitajzi”.

Ikinkithatakotziro Jesús poriryaari pinapirotachari

⁴⁵ Ikantzi iijatzi Jesús: “Aririka impinkathariwintantai Inkijitajzi, ikimitari apaani atziri kowatsini jamananti poriryaari.*

⁴⁶ Ifñaaki poriryaari, ikowapirotaki jayiri. Ipiyanaa inampiki, ipimantapaakiro okaatzi tzimimotziriri, jamanantakiro poriryaari”.

Ikinkithatakotziro Jesús shiryaamintotsi

⁴⁷ Ikantaki iijatzi Jesús: “Aririka impinkathariwintantai Inkijitajzi, ikimitari apaani shiryaawairintzi. Jaaki ojyiki nashiyitachari shima.

⁴⁸ Ipoña inoshikakotakiri othapiyaaki, jiyoshiiyitakiri kamiithatatsiri. Ikaatzi kaari kamiithatatsini, jookayitakiri.

⁴⁹ Ari onkimitaiyaari paata aririka onthonkaiya kipatsi. Impokaki maninkariiti, jiyoshitairi kamiithashiriri, iijatzi kaaripiroshiriri.

⁵⁰ Impoña intagaitairi kaaripiroshiriri, ari jiraawaitaiyaari, jatsikaikiwaitya inkimaatsitaiya”.

Ikinkithatakotziro Jesús owakiraari ajyaagawontsi iijatzi pajjatori

⁵¹ Ari ikantzi Jesús: “¿Pikimathakiroma okaatzi nokantakiri?” Ikantaiyini jiyotaani: “Nokimathakiro”.

⁵² Ipoña ikantanaki Jesús: “Nojyakaawintiri iwaapatiitari, tzimatsiri jajyaagawo pinayitachari. Jaapiintziro pajjatori, jaapiintziro iijatzi owakiraari jajyaagawo. Aritaki inkimitaiyaari iijatzi yotzinkariiti aririka impinkathariwintairi Inkijitajzi, jiyotaantairo itawori parani, jiyotaantairo iijatzi owakiraataatsiri”.

Ipiyaa Jesús Nazaret-ki

(Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30)

⁵³ Ithonkakiro Jesús joyyakaawintakiro okaatzi ikinkithatakotakiri, ari jiyaatanai.

⁵⁴ Ikinanai inampiki. Jiyotaantayitapai japatotapiintaita. Iyokitzi jowiri ikaatzi kimiriri, ikantaiyini: “¿Iitama matakaakiriri jirika jiyotanitantari, itasonkawintantzi iijatzi?”

⁵⁵ ¿Kaarima jirika itomi kimitapiintzirori inchakota, otomintari María? ¿Kaarima iririntzi-paini jirika: Jacobo, José, Simón, iijatzi Judas?†

⁵⁶ ¿Tiima ari akaatzi iritsiripaini anampitawo jaka, iitama pinkatharitakaakiriri?”

⁵⁷ Owanaa ithainkaitakiri, ikisaniintaitanakiri. Iro ikantantanakari Jesús: “Jashi jowiro Kamantantaniri ikimisantaitziri pashiniki nampitsi, irooma inampiki irirori, tii ikimisantaitziri”.

⁵⁸ Owanaa ithainkimataitakiri Jesús inampiki, irootaki kaari itasonkawintanta.

14

Ikamantakari Juan owiinkaatananiri

(Mr. 6.14-29; Lc. 3.19-20; 9.7-9)

¹ Ikanta pinkathari Herodes iitachari Tetrarca, ikimakotakiri Jesús.

² Ikantziri jimpirantani: “Jirika Jesús iriitaki Juan owiinkaatananiri. Iri añagaatsiri, piñiiri otzimi ishintsinka”.

³ Tima iri Herodes aakaantakiriri Juan, joojotakaantakiri, jomontyaakaantakiri. Iro kantakaantakirori iinawitari iririntzi Felipe iitachari Herodías.

⁴ Tima ikaminaawitayaari Juan jirika Herodes, ikantawitari: “Tii okantzi paapithatantiro”.

⁵ Ari ikowawitaka intsitokakaantirimi, Iro kantzimaitacha ojyiki ipinkathatakiri Juan, jiyotaiyini Kamantantaniri jinatzi. Ithaawantanakari Herodes atziri, ikantashiritzi: “Aririka nontsitokaantakiri, ari inkisaniintaitakina”.

⁶ Okanta imonkaataka kitijiyiri joimoshirinkawitawo itzimantari Herodes. Ipiyotaiyakani iyyininka, joimoshirinkaiyirini. Ari opokapaaki ishinto Herodías, amajyiitapaaki. Ojyiki okamiithatzimotakiri Herodes.

* 13:45 Iro ikantakoitzi jaka poriryaari, okaayitzi poriryaayitatsiri kimitawori mapi jiiitaitziri “perla”, owanaa inintaitziro. Iro kantzimaitacha ojyiki owinawo. † 13:55 Jacobo, irijatzi jiiitaitziri Santiago.

⁷ Ikantakiro: “Tzimatsirika oitya pinkamitinari, ari nompakimiro. Imapiro, jiyotzi Pawa iiro namatawizimi”.

⁸ Ipoña okantziro onaanati: “Pinkantiri inthatzinkakaantiri Juan”. Iro okantantakariri: “Nokowi pamakotakinawo iito Juan samantaki”.

⁹ Ari jowashiritanakari Herodes, tii ikowawita. Iro kantzimaitacha ikimaiyakirini ijyoinka ikantakirori inkaanki.

¹⁰ Irootaki ikantantakari inthatzinkaitiri Juan.

¹¹ Jamaitakiro iito, ipakoitakiro aanakiniro onaanati.

¹² Ikanta ipokaiyapaakini jiyotaani Juan, ikitatairi. Ari jiyaatashitanakiri Jesús, ikamantakiri.

Jowakaari Jesús: 5000 atziri

(Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

¹³ Ikanta ikimaki Jesús kamaki Juan, otitanaka pitotsiki jiyaatiro otzishimashiki. Iro kantzimaitacha ikimakoitakiri tsika jiyaati, shiyaiyanakani ikinaitaki aatsiki, jooaanakiri.

¹⁴ Iro jaatakotapaakityaami Jesús, iñaapaatzi oiyiki piyowintakariri. Jitakoshiritapaakari, joshinchaaki oiyiki mantsiyatatsiri.

¹⁵ Okanta otsiniriityaanaki, ikantzi jiyotaani Jesús: “Asaikatzi otzishimashiki, aritaki tsiniriityaaki. Pimpakairo pikinkithatzi, jiyaataita atziri nampitsiki jowapaiya”.

¹⁶ Jakanakiri, ikantziri: “¿Iita jatsipiantyaawori jiyaayitai? Pimpiri iiroka jowanawo”.

¹⁷ Ikantanaki jiyotaani: “Tikaatsi nompiri naaka. Apa otzimi okaatzi 5 tanta ipoña apiti shima”.

¹⁸ Ikantzi Jesús: “Pamakinari jaka”.

¹⁹ Ikantakiri maawoni atziri: “Pisaikaiyini”. Saikaiyanakini atziriiti. Ipoña jaakiro tanta, iijatzi shima, amanakani jinoki inkiki, jamananaka, ikantzi: “Paasonki Ashitanari, iirokatakaki pakinawori jiroka noyaari”. Ipoña ipitharyaakiro, ipakiri jiyotaani, jowawi-jaakiniri irirori atziripaini apatotainchari.

²⁰ Ari ikaatzi jowaiyakani maawoni, kimaniintaiyakani. Ipoña japatotairo tzimagaantapaintsiri, jotiyitairo kantziriki, okaatzi 12 jaikitaatsiri.

²¹ Kimitaka ikaatzi 5000 shirampariiti owainchari. Tzimitacha tsinani iijatzi iintsipaini owainchari.

Janiitantawo Jesús inkaari

(Mr. 6.45-52; Jn. 6.15-21)

²² Ipoña ikantairi Jesús jiyotaani: “Thami pitaiyaawo pimontyagai intatsikirona”. Ikan-
takiri iijatzi piyowintakariri: “Kantatsi piyaayitai”.

²³ Iro ikinantanakari irirori tonkaariki, jamañaari Ashitariri. Okanta otsiniritanaki, saikaki apaniroini Jesús janta.

²⁴ Jiwiyaakotaiyaani jiyotaani niyantyaaniki, antawo otamaryaani inkaari, oipiyapiyakotakiri tampiya.

²⁵ Okanta okitijiyitzimataki, pokai Jesús janiitantaawo inkaari.*

²⁶ Tii jiyotawairi, ithaawantawaari jiyotaani, ikaimaiyanakini: “¡Aatsikitaki shiritsiwí!”

²⁷ Iñaanatapairi irirori, ikantziri: “Naaka pokaatsi, totashiri pinkantya iiro pithaawawaitzi”.

²⁸ Ari ikantanaki Pedro: “Iirokama Nowinkathariti, pinintakainawo naniitantaawo naaka inkaari”.

²⁹ Ikantzi Jesús: “Pimpokanaki”. Aniiwitanaka Pedro inkaariki jiyaatashitanakiri isaikaki.

³⁰ Iro kantzimaitacha ikinkishiritanakiro Pedro antawo otamaryaani inkaari, ithaawanaki, iro itsitsiyantanakari, ikaimanaki: “Pinkathari paawaina”.

³¹ Jakotashitanakiri Jesús, jaawairi. Ipoña ikantziri: “Kapichimachiini pikimisantakina. ¿Iitama pikisoshiritantari?”

³² Ikanta jotitapaa pitotsiki, awijainkatanaki tampiya.

³³ Antawoiti ipinkathatanakiri jiyotaani, ikantanakiri: “Imapirotatya iirokatakaki Itomi Pawa”.

* **14:25** Kantakotachari jaka: “Iro okitijiyitzimataki”, irootaki oiyawori jamitari owayiriiti jaamaakowinta tsiniripaiti, iiro inkakiwaitanta apaani owayiri maawoni tsiniri, ontzimatyii intzimi 4 owayiri amaakowintachani. Apaani jitanatyaawo owakiraa ontsiniriityaanaki, pashini tikira oniyankiityiimati, pashini oniyankiitiprotapaaki, pashini iro onkitijiyitzimataki. Ikantakoitziri jaka, “okitijiyitzimataki, pokai Jesús” iriira kimitakariri 4-tapaintsiri owayiri kitiijiyitakotsiri jaamaakowintanta.

*Joshinchaantaki Jesús Genesaret-ki**(Mr. 6.53-56)*³⁴ Ikanta jariitaiyakani intatsikironta nampitsiki Genesaret.³⁵ Iro jaatakotapaakityaami Jesús, jiyotaitawakiri. Ikamantaitakiri maawoni nampitawori janta, jamayitapaakiri mantsiyayitatsiri.³⁶ Ikantaitakiri Jesús: “Pishinitiri mantsiyari jotirotwakiro kapichiini piithaari, ishintsitantaiaari”. Ari okantzimaitaka, ikaatzi otirotsitakiriri iithaari, shintsiyitai.**15***Owaaripiroshiritziriri atziri**(Mr. 7.1-23)*¹ Ari ipokaiyakini Fariseo itsipatakari Yotzinkariiti. Ipoñaayitaka nampitsiki Jerusalén. Ikantapaakiri Jesús:² “Judá-mirinka anaiyini. Iro amitaiyarini akiwaakota tikira owanatyaaata, ari okanta jiyotaakairi pairani achariniiti. ¿Iitama kaari jimatantawo piyotaani? Tii ikiwiwo jako jowapiintaiyani”.³ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Irojatzii paakowintawo jiyotaayitairi pairani achariniiti, tiimaita pantziro jiyotaayitairi Pawa.⁴ Jiroka ikantziri Pawa:

Pimpinkathatiri ashtizimiri.

Ikantaki iijatzii:

Ontzimatyii jowamaitiri kijiyimatziiriri ashtariri.

⁵ Iro kantzimaitacha pikantapiintaki iiroka: ‘Kamiithatatsi ankantiri ashiyitairi: “Nokajyaakairi Pawa maawoni noiriikiti, iiro okantzi nonishironkatimi”.’⁶ Piyotaantashitakawo jamitaitari pairani, tii piyotaantziro ikowiri Pawa. Irootaki kaari jiyotantari ajyininka ashtariri.⁷ Thiinyinkari pinaiyini. Iiroka ikinkithatakotaki pairani Isaías, ikantaki:⁸ Ipinkathawaantiwitashitana atziripaini.

Tiimaita inkinkishiritakotaina kamiitha.

⁹ Aminaashiwaita jotzirowashitana ipinkathawitana,

Jiyotaantashiwaitawo jamiyitari irirori”.

¹⁰ Ikaimakiri Jesús maawoni piyowintakariri, ikantziri: “Pinkimisantaiyini, pinkimathatantyaawori nonkinkithatakotiri:¹¹ Ikaatzi owayitari tii jowaaripiroshiritantzi, irooma okaatzi añaawaiyitziri, iro matziroori owaaripiroshiritantzi”.¹² Ipokashitapaakiri jiyotaani okaakiini, ikantapaakiri: “Tii inimotziri Fariseo-paini ikimakimi pikantaki”.¹³ Ikantanaki Jesús: “Ashitanari Inkijatzii, ari inthonkairo kaari ipankitzi irirori.¹⁴ Piñaashityaari, tii jiyotaiyini irirori, joyakari kaari aminatsiri. Ikimitakotakari ikathatawakaa kaari okichaatsini, tii jiyotzi tsika inkini, apitiroiti imparyai omoonaki”.¹⁵ Ari ikantzi Pedro: “Poñaayinawo okaatzi pojyakaawintakiri”.¹⁶ Ikantzi Jesús: “¿Tikiraama otzimimotzimi iiroka piyotani?¹⁷ ¿Tiima piyotzi okaatzi owayitapiintari okini ajyitoki, impoña omishitowairo?¹⁸ Irooma añaawaitiro kaaripirori akinkishiriyitari, irootaki owaaripiroshiritantatsiri.¹⁹ Tima ashiriki opoñaayita kaaripirori kinkishiritaantsi, tsitokaantsi, mayimpiritaantsi, kaari kinataantsi, koshitaantsi, thiinyakotaantsi, kijiyimataantsi.²⁰ Irootaki jiroka owaaripiroshiritantatsiri. Irooma iirorika akiwaakota ankowirika oya, tii owaaripiroshiritantzi”.*Okimisantzi tsinani Canaán-jato**(Mr. 7.24-30)*²¹ Ipoña ikinanaki Jesús nampitsiki iitachari Tiro irojatzii Sidón-ki.²² Ari opokaki tsinani Canaán-jato, kaari Judá-mirinka iroori. Okantapaakiri: “Nowinkathariti, iiroka icharini pinkathari David-ni. Nokowi pinishironkataina ojiyiki ashironkaawaitaka nishinto, opiyarishiritatzi”.²³ Ari imairitaki Jesús, tii jakiro. Ipoña ikantaiyini jiyotaani: “Potyaantairo iyaaita, owanaa oñaashirinkakai”.²⁴ Ikantanakiro Jesús: “Apa jotyaantakina Ashitanari nonishironkatairi nojyininka Israel-mirinkaiti, ikaatzi oyyakariri oijya ipiyaka”.²⁵ Ari otzirowanaka tsinani, okantanakiri: “Pinkathari, pinishironkataina naaka”.

²⁶ Ikantanakiro irirori: “Paata tsinani. Tima ikantaitaki pairani: ‘Tii aapithatziri jowanawo iintsiti ampiri otsitsi joyaawo’”.*

²⁷ Akanakiri iroori, okantziri: “Imapiro pikantakiri Pinkathari. Iro kanzimaitacha, jowapiintamachiitawo otsitsi jowaryagaitziro owanawontsi otapinaki”.

²⁸ Jakanairo Jesús, ikantziri: “Tsinani, imapiro pikimisantai iiroka. Irootaki nimatantyaawori pikowakotakinari”. Apathakiro awijakotanai ishinto.

Joshinchaaki Jesús oiyiki atziri

²⁹ Ipoña jawijaki Jesús ikinayitaki othapiyaaki inkaari Galilea. Irojatziri itonkaantanakari otzishiki, ari isaikapaakiri janta.

³⁰ Ari ipokashitakiri oiyiki atziri, jamayitakiri kantawaiyitachari imantsiyari: ithoriwaitatsiri, kaari okichaatsiri, masontzipaantiri, pijaponthokiri, maawoni. Ithonkiri joshinchaayitairi.

³¹ Iyokitzi jowaitanakiri Jesús iñaitakiri jiñaawaitakagairi masontzipaantiri, janiitakaayitairi kisopookiri, ithoriwaitatsiri iijatziri, jaminakaayitairi kaari okichaatsi. Ikantayini atziiri: “Imapiro ikamiithataki Pawa, iriitaki pinkathariwintairiri Israel-mirinkaiti”.

Jowakaari Jesús 4000 atziri

(Mr. 8.1-10)

³² Ipoña Jesús japatotakiri jiyotaani, ikantakiri: “Owanaa nitakotakari atziiri, tima mawa kitiijyiri isaikaiyakini jaka ikimisantana, tikaatsi jowaiya. Aririka jiyaatashitaiya, ari aakiri itajyi iirorika jowanaa”.

³³ Ikantayini jiyotaani: “Pamini, asaikatzi jaka otzishimashiki. ¿Tsikama ayika owakaiyaariri? Oiyiki ikaatayini”.

³⁴ Ari josampitziri Jesús jiyotaani: “¿Tsikama okaatzi tanta tzimatsiri?” Ikantzi jiyotaani: “Tzimatsi okaatzi 7, tzimitacha iijatziri shimaaniki”.

³⁵ Ipoña ikantaitakiri ikaatzi piyotainchari: “Pisaikaiyini”.

³⁶ Jaakiro tanta itsipataakiri shimaaniki, ipaasoonkiwintakiri. Ipoña ipitoryaakiro tanta, ipayitakiri jiyotaani, jowawijaakiniri piyotainchari atziri.

³⁷ Owaiyakani maawoni, kimaniintaiyakani. Ipoña japatotairo tzimagaantapaintsiri, ijaikitai okaatzi 7 kantziri.

³⁸ Kimitaka ikaatzi 4000 shirampari owainchari. Tzimitacha tsinanipaini iijatziri iintsi-paini owainchari.

³⁹ Ipoña ikantanai Jesús: “Ari owaiyakani, kantatsi piyaayitai”. Ari jotitanaa Jesús pitotsiki, montyaakotanaki iipatsitiki Magdala-jatziri.

16

Ikowakoitziri Jesús intasonkawintanti

(Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56)

¹ Ari ipokaiyakini Fariseo itsipatakari Saduceo, ikowawitaiyani inkompitakaiyaarimi Jesús inkini jiyakowintirimii. Ikantawitapaakari: “Incha pintasonkawintanti niyotantyaari imapiro opoñaawo pitasorinka inkitikii”.

² Jakanaki Jesús ikantzi: “Pikantapiintayini iiroka aririka piñiuro onkairaityai otsiniri-ityaanai: ‘Osaryaamanaatyii oñaatamani’”.

³ Irooma piñaamanairo minkori onkairaityai inkitikii, pikantzi: ‘Omparyaatyii inkani’. Piyotakowitawo inkiti, piyotakotziro iijatziri aririka omparyai inkani. Tii piyotzimaitawo piñaawitari jaka kipatsiki.

⁴ Tii pikamiithataiyini iiroka, thainka powakiri Pawa, irootaki pikowantaiyarini piñiina nontasonkawintanti, iromaita noñaayimiro. Apa piñiuro oiyawoni awijyimotakiriri pairani Jonás”. Ari jiyaatanai Jesús.

Shiniyakaawori itantani Fariseo

(Mr. 8.14-21)

⁵ Ikanta jariitaka jiyotaani Jesús intatsikirona, tii jaanaki itantani, imaijantanakiro.

⁶ Ikantzi Jesús: “Paamaiyaawo shiniyakairori itantani Fariseo iijatziri jashi Saduceopaini”.

⁷ Ari josampitawakaanaka jiyotaani, ikantawakaiyani: “¿Litama ikantantawori jiroka? ¿Irooma ikantantari tii amaki tanta?”

⁸ Yotaki Jesús ikantawakaari jiyotaani, ikantziri: “Tikira pikimisantapirotzi iirokaiti, irootaki pikantantari: ‘Tii amaki tanta’”.

* 15:26 Iri joyakaawintaitzi Judá-mirinkaiti ikimitari iintsii. Iriima kaari Judá-mirinkatsiriri joyyari otsitsii.

⁹ ¿Tikiraama pikimathataiyironi? Chapinki otzimawita tanta okaatzi 5, nowakaayitaka 5000 shirampari. Poyitairo tzimagaantapaintsiri. ¿Tsikama okaatzi kantziri poyiitairi?

¹⁰ Iijatzi okimita tzimatsiri chapinki 7 tanta, nowakaaka 4000 shirampari. ¿Tsikama okaatzi kantziri poyiitairi?

¹¹ ¿Iitama kaari pikimathatantawo iiroka? Tii iro nonkinkithatakoti jowaitari tanta. Aña nokantatziimi: 'Paamaiyaawo shiniyakairori itantani Fariseo iijatzi jashi Saduceo'".

¹² Ari ikimathatanakiro jiyotaani, tii iro inkinkithatakoti Jesús shiniyakairori tanta, joyyakaawintatziro okaatzi jiyotaanziri Fariseo iijatzi Saduceo.

Jiyotaki Pedro: Cristo jinatzi jirika Jesús

(Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21)

¹³ Ipoña ikinanaki Jesús janta Cesarea-ki, irootaki inampi Filipino. Ari josampitakiri jiyotaani, ikantziri: "¿Jitama ikinkishiritakoitariri Itomi Atziri?"

¹⁴ Jakaiyanakini, ikantzi: "Tzimatsi atziri kantatsiri, 'Juan owiinkaantantani piriintaacha'. Ikantzi pashini, 'iri koñaataatsi Elías'. Ikantzi pashini 'iri Jeremías-ni'. Tzimatsi kantatsiri iijatzi, pashini Kamantantani pinatzi".

¹⁵ Ipoña ikantziri jiyotaani: "Iiroka. ¿Tsikama pikantayinika?"

¹⁶ Jakanaki Simón Pedro, ikantzi: "Iirokataka Cristo Itomi Pawa Kañaaniri".

¹⁷ Ikantzi Jesús: "Imapiro pikantaki Simón itomi Jonás, kaari atziri yotakaimironi jiroka, iri Ashitanari Inkijitzi yotakaakimirori.

¹⁸ Ari niitaimi naaka Pedro, iro mapi oiyakaawintacha piwairo. Tima mapi pinkimitaiya, ari niwitsikairo nopanko. Inkaati kimisantaatsini paata, iri ojyayityaawoni pankotsi. Iiro jimatziro impiyakaashitaiyaari nampitawori sarinkawini.

¹⁹ Iri pojyaari aamaakowintawori ashitakowo pankotsi, kantatsi jashitaryiro, jashitiro, jintsiriitiro shintiini. Iro pankotsi ojyakaawintacha tsika impinkathariwintantai Inkijitzi. Tima inkaati pishinitari iiroka jaka, iriitaki ishinitaiti inkitikiki. Iriima inkaati kaari pishinitai iiroka jaka, iiro ishinitaitziri iijatzi inkitikiki".

²⁰ Ipoña ikantanakiri Jesús maawoni jiyotaani: "Paatara pikamantantzi, pinkanti: 'Iritaki Cristo jirika Jesús'".

Ikinkithatakotziro Jesús inkami

(Mr. 8.31-9.1; Lc. 9.22-27)

²¹ Ipoña Jesús ikamantakiri jiyotaani, ikantziri: "Irootantsi aati nampitsiki Jerusalén, antawoitaki inkimaatsitakaina ijiwaripirori Ompiratasorintsitaari, ijiwari Yotzinkariiti, ari intsitokokaantani. Iro kantzimaitacha awijawitaya mawa kitiiyiri ari nañagai iijatzi".

²² Ikanta Pedro, jaanakiri Jesús jantyaatsikiini, ikantakiri: "Pinkathari, tii inimotana pikantziri, tii nokowi awijiyimotimi jiroka".

²³ Ari ipithokanaka Jesús, ikantanakiri: "Piyaati Satanás. Tima tii poshiritawo iiroka ikowakaanari Pawa, apa pikowashitawo ikowapiintakiri atziriiti".

²⁴ Ikantanakiri Jesús maawoni jiyotaani: "Tzimatsirika kowatsiri intsipatina, jowajyaantairo ikowashitari, onkantawitya impaikakoitirimi, intsipatina.

²⁵ Iitarika itakowaitachari jantayitziro inintashiyitari, ari impiyashitaiya. Iriima kamawintinani jantayitanairo nokowakairiri naaka, aritaki jawijakoshiritai.

²⁶ Tima aminaawaitashita iñaitziro otzimimotantzi ayaagawontsi jaka kipsatsiki, ompoña jaminaashitaiyaawo añaamintotsi. ¿Kantatsima impinakowintaitya iiro iñaantaitawo impiyashitaitya?

²⁷ Ari impiyi paata jirika Itomi Atziri jamairo jowaniinkawo Ashitariri, intsipataiyaari maninkariiti, iri pinatapaironi okaatzi jantaitakiri.

²⁸ Tyaaryoo, tzimatsi pikaatzi jaka, tikira pikamiita ari piñaakiri Itomi Atziri impinkathariwintantai".

17

Ishipakiryimotziri Jesús jiyotaani

(Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36)

¹ Okanta awijaki okaatzi 6 kitiiyiri, ipoña Jesús jaanakiri Pedro, Jacobo, Juan iririntzi Jacobo. Itonkaianakini otzishiki.

² Ari ipashinitzimotakiri jiyotaani, ishipakiryaanaki ipooki, joyyanakari ooryaatsiri, ari okimitanakari iithaari kitamaaniki okantanaka.

³ Iñaatziiri Moisés-ni, ipoña Elías ikinkithawaitakairi Jesús.

⁴ Ikaimotanakiri Pedro, ikantzi: "Pinkathari, imapiro okamiithatzi pamakina jaka. Kamiitha niwitsikimi mawa pankojyitantsi: apaani pashitya iiroka, apaani jashitya Moisés, jashitya apaani Elías".

⁵ Iñaawaiminthaitzi, opamankapaakiri minkori, shipakirya okantapaaka. Ikimatzi iñaawaitanaki minkoriki, ikantaitzi: “Notomi jinatzi jirika nitakokitakari, oiyiki nokimoshiriwintakiri. Pinkimisantairi”.

⁶ Ikanta ikimaiyakironi jiroka ñaantsi, oiyotaiyanakani isaawiki, antawoiti ithaawaiyanakini.

⁷ Iro kantzimaitacha Jesús ipokashitapairi jiyotaani, ipampitapaakiri, ikantziri: “Pinkatziyanai, iiro pithaawaiyini”.

⁸ Jaminawitanaa, tikaatsi iñaanai, apaniroini ikatziyaka Jesús.

⁹ Ikanta joirinkaiyaani otzishiki, ikantakiri iiro ikamantantziro iñaakiri irojatzji paata aririka jañagai. Tima jirika Itomi Atziri ari jañagai inkamawitayaarika.

¹⁰ Ari josampitakiri jiyotaani, ikantziri: “¿Iitama ikantakotziri Yotzinkariiti ikantaiyini: ‘Aririka impokimataki Cristo, iri iwatapaintsini Elías impoki?’ ”

¹¹ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Imapirotatya ikantziri, iriitaki iwatapaintsini Elías impoki, jotampatzikatantapaaki.

¹² Pinkimi nonkanti naaka: Ariiwitaka Elías, tiimaita jiyotaiyawakirini, oiyiki jowasankitaakiri. Ari inkimitaitiri iijatzi Itomi Atziri, oiyiki jowasankitaitiri”.

¹³ Ari jiyotaiyanakini jiyotaani iri ikinkithatakotzi Juan owiinkaantantani.

Jowawijaakotziri Jesús iwankari piyarishiritatsiri

(Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43)

¹⁴ Ikanta jariitaiyaani ipiyotaiyani atziri. Ari ipokakiri atziri. Jotzirowashitapaakari Jesús, ikantziri:

¹⁵ “Pinkathari, pitakotainari notomi oiyiki ikamimawaitaki, antawoiti ikimaatsiwaitaka, oiyiki itaawaitapiinta, ipiinkawaitzi jiñaaki.

¹⁶ Namawitakanari piyotaaani, jowawijaakotainari. Tiimaita jimatziri”.

¹⁷ Ari jakanaki Jesús, ikantanaki: “Tiitya pikimisantzi iiroka, pikinashiwaitaka. ¿Tsikapaitima piyotai? Pamakinari iintsi”.

¹⁸ Iksanakiri piyari, jatanaki. Ari ishintsitanairi iwankari.

¹⁹ Ikanta jiyotaani Jesús, josampitairi apaniroini, ikantairi: “¿Iitama kaari nimatantari nowawijaakotiri?”

²⁰ Ikantzi Jesús: “Iro kaari pimatantari tima tikira pikimisantapirotzi. Pinkimi nonkanti: Aririka pinkimisantaniinti, kantatsi pinkantiro otzishi: ‘Pishirinki’. Ari oshirinkaki. Tikaatsi komptizimotimini aririka pinkimisantapiroti. Imapiro.

²¹ Iro kantacha pinkowirika poshinchiiiri oiyakariri jirika iwankari, ontzimatyii pamañaari tyaaryoopiroini Pawa, pintziwintyaari”.

Japiitairo Jesús ikinkithatakota inkami

(Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45)

²² Ikanta isaiki Jesús nampitsiki Galilea, ari ikantakiri jiyotaani: “Irootaintsi impthokashitaityaari Itomi Atziri.

²³ Ari intsitokaitiri. Iro awijawitayya mawa kitiiyyiri, aritaki jañagai iijatzi”. Antawoiti jowashiritanaka jiyotaani ikimakiri ikantaki.

Jashitakaitawori tasorintsipanko impinaitriri

²⁴ Ikanta jariitaka Jesús nampitsiki Capernaum, ari ipokakiri kowakotantatsiri kiriiki jashitakaitawori tasorintsipanko, josampitapaakiri Pedro: “¿Ipinatziroma yotaimiri jashitakaitawori tasorintsipanko?”

²⁵ Ikantanaki Pedro: “Ipinatziro”. Ikanta ipiyapaa pankotsiki, iri thaawakotapainchari Jesús josampitawairi: “¿Iitama pikinkishiritari iiroka Simón? ¿Iitama ikowakotantzi pashinijatzji pinkathariti? ¿Iriima ikowakoyitzi iyyininkapirori? ¿Iriima ikowakoyitzi ariitzinkari atziri kaari iyyininkata?”

²⁶ Ari jakanaki Pedro, ikantzi: “Iri ikowakotzi ariitzinkari”. Ikantzi Jesús: “Ari okanta. Tii okowapirota impinairo ikaatzji iyyininkapiroitari.

²⁷ Tiimaita nokowi inkisaniintawaitya kowakotantatsiri kiriiki. Piyaati pinkachaati inkaariki. Aririka pinoshikaki apaani, paminapaantitiri, ari piñiiri kiriiki. Paanakiniri kowakotantatsiri, pimpiri. Iriitaki pimpinawintyaari iiroka iijatzi naaka”.

18

Tsika itzimi ñaapirotachari

(Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48)

¹ Ikanta japatotairi jiyotaani Jesús, josampitakiri, ikantziri: “Aririka impinkathariwintantai Inkitijatzji. ¿Iitama ñaapirotachani intsipatyaaari impinkathariti?”

² Ikaimaki Jesús apaani iintsi, katziyapaaka niyankiniki isaikaiyakini irirori.

³ Ikantzi Jesús: “Iirorika pawintaanaari Pawa, poiyakotaiyaari ikanta jirika iintsi, iiro piñiuro impinkathariwintantai Inkitijatzi. Imapiro.

⁴ Tima jirika iintsi tii jiyotzi jasagaawintawaitya. Iitarika oiyakotaiyaarini, iriitaki ñaapirotaachani impinkathatairi Inkitijatzi.

⁵ Iitarika pairyaanari ikimisantaana, jaawakimi kamiitha oiyariri jirika iintsi, naakataki jaawaki kamiitha”.

Ari jantakaantaitiro kaaripirori

(Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2)

⁶ “Iitarika antakaakirini kaaripirori kimitaariri jirika iintsi ikimisantaana, kamiithawaitakimi inthaitiniri mapi ikintsiki, jowiinkaitakiri ochiinkaatzii inkaari.

⁷ Imapiro onkowiinkati jaka kipatsiki. Iñaiti ojyiki antayitironi kaaripirori. Iro kantacha ari jowasankitaitakiri inkaati antakaantikironi.

⁸ Iroorika pako, iroorika piitzi pantantakawori kaaripirori, powajyaantairo, pinkimitakaantiro pinthatzinkakityiromi, tima iro kowapirotacha pawijakoponthokitai. Tii okamiithatzi otzimawita apiti pako, apiti piitzi, impoña patsipitaiyaawo paampari paata pintangaiya.

⁹ Iroorika poki pantanta kaaripirori, powajyaantairo, pinkimitakaantiro pinkithoryaatyiromi, iro kowapirotacha pawijakopityakitai. Tii okamiithatzi otzimawita apiti poki, impoña jookaitaimi paata opaampaporinthaatzi sarinkawiniki”.

Ikinkithatakotaitziri ojya piyachari

(Lc. 15.3-7)

¹⁰ “Paamaakowintya pimanintzirikari ojyanaariri jirika iintsi. Tima ikimpoyaawintziri maninkariiti nampitawori Ashitanariki Inkitijatzi.

¹¹ Iro ipokantakari Itomi Atziri jowawijaakoshiritairi ikaatzii piyawitainchari.

¹² Pinkimi nojyakaawintimiro. Tzimatsi piratachari ikaatzii 100 ojya. Impoña impiyagaantaka apaani, tzimanai 99 joiyyati. Ari jookanakiri pashini, jataki otzishimashiki jaminaminatairi piyainchari.

¹³ Aririka iñiiri antawoiti inthaamintya jagairi piyawitainchari. Antawoiti inkimoshiriti, anaanakiro ikimoshiriwintziri kaawitachari 99 kaari piyachani.

¹⁴ Ari ikimitari iijatzii Ashitairi Inkitijatzi, tii ikowi impiyagaantawaitya apaani ojyanaariri jirika iintsi”.

Tsika okanta ipiyakotantaitzi

¹⁵ “Aririka piñiiri pijyininka jantzimotimiro kaaripirori, piyaatashitiri, pinkinkithawaitakari apaniroini, poñaayiri okaatzii ikinakaashitakari. Aririka inkimisantakimi, pimatairi, pikimitakaantaari iriirikami pirintzipirori.

¹⁶ Irooma iiro ikimisantzimi, paanaki pashini kimisantzinkari, iirorika apiti, iri pintsi-patyaari pinkaminairi. Iro pimonkaatantyaawori ikantaitziri:

Intzimirika iyakowintaari, ontzimatyii intzimi mawa atziri, tiirika, apiti ñaakotakirini okaatzii ikinakaashitakari, kamiithatatsi jowasankitaitiri.

¹⁷ Iirorika ikimisantzimi, pinkamantiri ikaatzii apatopaiintachari. Iirorika ikimisantzi, poiyakaantiri kaari pijyininka, ikimitakotakari kowakotziriri kiriiki iyyininka.

¹⁸ Iitarika pishinitairi iiroka jaka, irijatzi ishinitaitiri janta inkitiki. Iriima inkaati kaari pishinitai iiroka jaka, iriitaki kaari ishinitaitzi janta inkitiki. Imapiro.

¹⁹ Pinkimi nonkanti iijatzii: Aririka pinkaati apiti, aririka ojyawakaiya pikinkishiritani, ari pinkowakotiri Ashitairi Inkitijatzi, ari jimatakimiro.

²⁰ Tsikarika japatotaiya apiti atziri, iirorika mawa ipairyaana ikimisantaana, ari nosaikitari naaka janta notsipatari”.

²¹ Ari ipokapaaki Pedro, josampitapaakiri Jesús, ikantziri: “Pinkathari, aririka ontzimi jantzimotinari nojyininka, ¿tsikama onkaati nompiyakotiri? ¿Arima onkaati 7?”

²² Jakanaki Jesús, ikantanakiri: “Iiro okantzi pimpiyatantya. Tima tii apa pimpiyakotiri onkaati 7, ojyiki papiipiintiro”.*

Ikantakota apiti atziri iriwiwitsiri

²³ “Aririka impinkathariwintantai Inkitijatzi, iroowaitaki jantziri pinkathari ikowakotziri jompiratani impinatari iriwiwitziri.

²⁴ Ikanta ikowakotziri iriwiwitsiri, ari ipokapaaki iriwiwipirotsiri ojyiki kiriiki.†

* **18:22** Ikantakoitziri jaka “ojyiki onkaati papiipiintiro”, aririka apiitapiintakiro ampiyakotanti onkaati 7, apiitairo 7, impoña apiitairo 7, irojatzii ariitantatyaari onkaati 70. † **18:24** Ikantaitziri “iriwiwipirotsiri”, iri ojyariri kaatsiri 10 mil talento. Ari onkantawitya jantawaiti ojyiki osarintsi, iiro ipinakowinta.

²⁵ Tikaatsi jayi impinatairiri. Ari ikantanaki pinkathari: ‘Paanakiri jirika atziri, iina, ito-mipaini, iijatzii okaatzi tzmimotziriri, pimpimantiri. Nagaitaa kiriiki ikaatzi jiriiwitanari’.

²⁶ Ikanta ikimawaki ompirataari, jotzirowashitanakari pinkathari, ikantanakiri: ‘Iiro pipimantana, poyaakotawakina kapichiini, aritaki nompinataimi’.

²⁷ Ikanta jirika pinkathari inishironkatairi jompiratani, ikantzi: ‘Aritaki, tii piri-iwitaana’. Ipiyakotairi okaatzi jiriiwitziri.

²⁸ Ikanta jiyaatai ompirataari, itonkiyotakari aatsiki iriiwitziriri irirori kapichiini. Joirikakintsitawakiri, ikantziri: ‘Pimpinatina piriwitanari’.[‡]

²⁹ Ari jotzirowashiwitanakari, ikantziri: ‘Poyaawakina kapichiini aritaki nompinataimi’.

³⁰ Tii ikowi, jaanakiri, jomontyaakaantakiri, ikantziri: ‘Aririka pimpinataina piriwitanana, ari nomishitowakaantaimi’.

³¹ Iro kantacha jiñaakiri ikaataiyini, tii inimotanakiri, jataki ikamantakiri pinkathari.

³² Ikanta pinkathari ikaimakaantakiri, ikantakiri: ‘Kaaripiroshiri pinatzi iiroka. Nopiyakotaimiro iiroka piriwitanari pikamitakina’.

³³ Ari pinkantantimi iiroka, pinishironkatani.

³⁴ Antawo ikisanaka pinkathari, jomontyaakaantakiri, ikantziri: ‘Aririka pimpinataina iiroka, ari nomishitowakaantaimi’.

³⁵ Iro jantairi iijatzii paata Ashitanari Inkitijatzii, iirorika pinishironkayitairi pijiyininka”.

19

Jiyotaantzi Jesús ikantzi: tii opantawo pookiro piina
(Mr. 10.1-12; Lc. 16.18)

¹ Ikanta ithonkanakiro Jesús jiyotaantzi Galilea-ki, jataki intatsikirona Jordán-ki irojatzii Judea-ki.

² Ipiyowintaitawaari. Joshinchaapai oiyiki mantsiyari janta.

³ Ari ipokashitakiri Fariseo-paini, ikowi inkompitakaiyaarimi, josampitapaakiri ikantziri: “¿Jesús, shinitaantsitatsima jookashiwaityaawo iina atziri?”

⁴ Ari jakanakiri irirori, ikantanakiri: “¿Tiima piñaanatakotziro owakiraa jiwitsikantaitakari atziri? ¿Tiima jiwitsikaitakiri shirampari iijatzii tsinani?”

⁵ Ikantaitaki pairani:

Ari jookawintairi shirampari ashitariri, jayi iina,

Apaani inkantanaiya iwathaki jaawakaana.

⁶ Irootaki iiro okantanta jookiro atziri itsipataakaariri Pawa, tima apaani ikantanaa, iiro okantzi jookawakaiya.

⁷ Ipoña josampitziri ikantzi: “¿Litama josankinatantawori pairani Moisés, ikantaki:

Aririka jookawakaitya, ontzimatyii impaitiri osankinarintsii jookawakaantyaari?”

⁸ Ikantzi Jesús: “Okantakaantziro tii pikimisantantzi, irootaki ishinitantzimirori Moisés. Tii ari onkantya pairani owakiraa iwitsikantanakari maawoni.

⁹ Pinkimi nonkanti naaka: Ikaatzi ookashiwaitawori iina impoña jagai pashini, imayimpir-itaki. Irooma omayimpiritirika iinantaitari, kantatsi jookaitiro. Itzimirika ayirori tsinani ookaawo, imayimpiritaki irirori”.

¹⁰ Ipoña ikantzi jiyotaani: “Aririka okanta, tiitya okamiithatzi jagaiti iinantaitari”.

¹¹ Ari jakanakiri Jesús, ikantziri: “Iriirika Pawa kowakaimironi, aritaki pinkimath-atakiro.

¹² Tzimatsi kantachari iiro okantanta jaayiti iina atziri. Tzimatsi atziri owa itzimapaaki ari ikantsita iiro okantzi jayi iina. Tzimatsi pashini jaakithokaitatziri iiro okantzi jayi iina. Tzimatsi iijatzii kowatsiri isaikashiwaitya, tima ityaaryoowintatziiri pinkathariwintantat-siri inkitiki. Kowatsiri jimatiro nokantakiri, jantiro”.

Itasonkawintziri Jesús iintsipaini
(Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17)

¹³ Ipoña jamaitapaakiniri Jesús iintsipaini, ikantaitapaakiri: “Pamanakotinari niintsiti, potzimikapatzii totiri pintasonkawintiri”. Ari ikantzi jiyotaani Jesús: “Iiro poñaashirinkiri Awinkathariti”.

¹⁴ Ari ikantzi Jesús: “Pishinitiri iinchaaniki impokashitina. Iiro pithañaana. Tima inkaati kimitaiyaarini irirori, iriitaki ñaagaironi ipinkathariwintantatzi Inkitijatzii”.

¹⁵ Ikanta Jesús jotiropatzii toyitakiri iintsipaini, jatanai.

Ajyaagantachari mainari
(Mr. 10.17-31; Lc. 18.15-17)

‡ 18:28 Ikantakoitziri jaka “iriiwitziriri kapichiini” irijatzii ikantaitziri 100 denario.

¹⁶ Ari ipokaki mainari, josampitapaakiri Jesús, ikantziri: “Kamiithari yotaantaniri. ¿Litama nantairi noñaantaiyaawori kañaanimintotsi?”

¹⁷ Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “¿Litama pikantantanari ‘kamiithari?’ Tikaatsi kamiithatsini jaka, apaniroini ikantakaawo Pawa ikamiithatzi. Pinkowirika piñagairo kañaanimintotsi, pimonkaatairo Ikantakaantaitani”.

¹⁸ Ikantzi irirori: “¿Otzimika?” Ari ikantzi Jesús:

Iiro pitsitokantzi.

Iiro pimayimpirizti.

Iiro pikoshitzi.

Iiro pithiyakotanta.

¹⁹ Pimpinkathatiri ashitzimiri.

Pitakotaiyaari pijyininka pinkimitakaantairi pitakotapiinta iiroka.

²⁰ Ari ikantzi mainari: “Nimatakiro maawoni jirokapaini, irojatzit nitanakawo pairani iinta niryaaanitapaakiini. ¿Litama kowityaachari iroñaaka?”

²¹ Ikantzi Jesús: “Pikowirika pinkamiithashiriti, piyaati pipankoki, pimpimantiro maawoni tzimimotzimiri, pimpayitiri ashironkainkari, inkitikipi pinintaawaitaiya. Aririka pimatakiro pimpokanaki, poyaatina”.

²² Ikanta ikimaki mainari, owashiri ikanta ipiyanaawo, tima ajyaagantzinkari jinatzit.

²³ Ipoña Jesús ikantanakiri jiyotaani: “Antawoitimpomirintsityaawo ajyaagantachari impinkathariwintairi Inkijitatzit. Imapiro”.

²⁴ Iikiro ikantatzit: “Tima iiro okantzi intyipi piratsi camello imooki kithapi, iro owatsipiro ompomirintsitya intyipi ajyaagantzinkari ipinkatharitari Pawa”.

²⁵ Ikanta ikimaki jiyotaani, iyokitzi ikantanaka, ikantaiyini: “¿Litayaakama awijakoshiritatsini?”

²⁶ Jaminaminthatanakiri Jesús, ikantziri: “Iirotya jimataajaitziro apaniroini atziri, iriima Pawa tikaatsi pomirintsitzimotyaarini”.

²⁷ Ari jakanaki Pedro, ikantanaki: “Jirika nokaatayakini nokowi noyaatimi, nookayitanakiro maawoni tzimimotanari. ¿Litama impinayitainari paata?”

²⁸ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Aririka owakiraatai paata kipatsi, impinkathariwintantaiti Itomi Atziri, inkimitaiyaari pinkathari isaikantawo owaniinkatachari isaikaminto. Ari pinkimitaiyaari iijatzit iirokapaini pimpinkathariwintairi maawoni chariniyityaarini Israel-ni, ikaataiyini 12 jinishitaiyani. Imapiro.

²⁹ Tima ikaatzit oyaatakinari, jookawintanakiro ipanko, iririntzi, iritsiro, ashitariri, iina, iriintsitit, iipatsitit. Aritakipi ñaayitairo ontzimimotairi ojyiki, tima iriitakipi pairyaayitanari. Irijatzit ñaayitaironi kañaanimintotsi.

³⁰ Tzimatsit itayitakawori iroñaaka, iri ñiironi jimpoiyyitai. Tzimayitatsit iijatzit impoiyyitatsit iroñaaka, iri ñaayitaironi jitaiyaawo”.

20

Antawaitatsiri chochokimashiki

¹ “Aririka impinkathariwintantaiti Inkijitatzit, iriwaitakipi ikanta atzirit tzimatsit ichochokimashitit. Jatakipi amaityaakipi jamini antawaitatsitini iwankirimashiki.

² Ikanta jiñaakipi kowatsitit jantawaitit, ikantakiri: ‘Aririka pitanatyaawo pantawaitit iroñaaka irojatzit jyiititini, nompinatitimi apaani kiriiki’. Ikantaiyini antawaitatsitini: ‘Kamiithatakipi’. Jatanakipi jantawaitit pankirintsimashiki.*

³ Ikanta ijinokiiyaapaakipi ooryaatsitit, iijatzit ipiyanaa ashitawori iwankirimashitit. Iñaapai pashitit saikashiwaitachari, ikatziyayaani.†

⁴ Ikantapaakiri: ‘Aririka piyaati pantawaitit nowankirimashiki, ari nompinapirotakimi’. Ari jijaataki jantawaitit.

⁵ Ari ikimitaakiro itampatzikatapaakipi ooryaatsitit, iijatzit itainkanakipi ooryaatsitit.‡

⁶ Ari ikimitakiro iijatzit otsiniriityaanakipi, iñaapai saikashiwaitachari atzirit, josampitapaakiri: ‘¿Tikaatsitima pantawaitit pisaikashiwaitantairit kitiiyyiriki?’§

⁷ Ari ikantaiyini: ‘Tikaatsit antawaitakainani’. Ikantzi irirori: ‘Piyaati pantawaitit nowankirimashiki, ari nompinapirotakimi’.

⁸ Okanta otsiniritanakipi, ashitawori iwankirimashitit, ikantakiri owiririti iiriikitit: ‘Pinkaimiriti maawoni antawaitatsitit pimpinatitit. Iri pitawatya pimpinatitit impoitapaintsitit jantawaititakipi, irojatzit pimatantatyaaririt itakawori amaityaakipi’.

* 20:2 Kantakotachari jaka “kiriiki”, irijatzit jiiitatzit iijatzit “denario”.

† 20:3 Iri ikantaitzirit pairani ooryaatsitit 3.

‡ 20:5 Ikantaitzirit pairani ooryaatsitit 6, iijatzit ikantaitzirit ooryaatsitit 9.

§ 20:6 Ikantaitzirit pairani ooryaatsitit 11.

⁹ Ikanta ipokaki impoitapaintsiri jantawaitzi, kapichiini jantawaitaki, iro kantacha ipinaitakiri apaani kiriiki.

¹⁰ Ipokaiyakini itakawori amaityaaki jantawaitaki, ifaajaantzi impinapiroiriti irirori. Aña tii, apaanimachiini kiriiki ipinaitakiri iijatzi.

¹¹ Ikanta ipinawitakari, ikisanakiri ashitawori jantawairi,

¹² Ikantanakiri: “Tii jantawaiprotzi impoitapaintsiri, iro kantacha imonkaatakina pipinatakanari, naaka kimaatsipirotoakariri ooryaatsiri’.

¹³ Ari ikantzi ashitawori iwankirimashi: ‘Ayyininká, nopinatakimi kamiitha, ¿tiima nokantsitakimi amaityaaki nompinatimi apaani kiriiki?’

¹⁴ Jirika piirikiti nompinatimiri, piyaatai pipankoki. Naaka nintashitacha nompinatiri apaani kiriiki impoitapaintsiri jantawaitzi,

¹⁵ ¿Jiroma okantzi nompinatiri jirikapaini nonintashitari naaka? ¿Pikisaniintakotatyaana-woma nonishironkatantzi?’

¹⁶ Tzimayitatsi itayitawori, iri ñiironi jimpoiitai. Tzimayitatsi iijatzi impoiyitatsi, iri ñiironi jitaiyaawo”.

Japüitairo Jesús ikinkithatakotziro jowamaitiri

(Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34)

¹⁷ Ikanta itonkaanaki Jesús jiyaatiro Jerusalén-ki, jaanakiri 12 jiyotaani ikinakaanairi aatsiki, ikantziri:

¹⁸ “Aatatzí Jerusalén-ki. Ari jaakaantaitiri Itomi Atziri, jayiri ijiwari Ompiratasorintsitaari, intsipatatyaari Yotzinkariiti, iri yakawintirini intsitokaitiri.

¹⁹ Irootaki jaantanatyaariri atziri kaari ayyininkata. Ari impajawaitaitiri. Impoña impaikakotaitiri. Iro awijawitaya mawa kitiiyyiri, ari jañagai iijatzi”.

Ikowiri Jacobo iijatzí Juan

(Mr. 10.35-45)

²⁰ Okanta iina Zebedeo opokashitakiri Jesús, otsipatakari otomipaini: Jacobo iijatzí Juan. Otzirowashitapaakari, okantapaakiri: “Nokowi pinishironkatina”.

²¹ Ari josampitanakiro, ikantziri: “¿lita pikowakotanari?” Okantzi iroori: “Tima irootaintsi pimpinkatharintsiti, nokowi intsipatimi notomi impinkathariwintanti, isaikimotimi apaani pakopiroriki, iriima pashini isaiki pampatiki”.

²² Ari ikantanaki Jesús: “Tiitya piyotziro oita pikowakotanari. Ojyiki nonkimaatsityaari naaka. ¿Arima pamawitakiro iiroka pinkimaatsitya ojyiki? ¿Arima pojyatyaana nonkami naaka?” Ari ikantaiyini: “Aritaki nimatakiro”.*

²³ Ikantanaki Jesús: “Imapiro, irootaintsi pinkimiro onkaati nonkimaatsityaari naaka. Irooma pintsipatina ampinkathariwintanti pisaiki apaani nakopiroriki, pashini nampatiki, tii naaka yotironi iita nontspatyaari, apa jiyotzi Ashitanari iitarika ikajyaakaayitakiri”.†

²⁴ Ikanta ikimaki pashini jiyotaani, ikisanakiri Juan iijatzí Jacobo.

²⁵ Ari japatotairi Jesús jiyotaani, ikantziri: “Piyotaiyini iiroka tsika ikanta ipinkatharitzí kaari ayyininkata, owanaa jompiratanta. Ari ikimitari iijatzí ñapirotochari ipinkatharitziri irirori.

²⁶ Irooma iirokaiiti, aririka pinkowi piñaapirotya, pojyakotyaaari ikanta ompirataari.

²⁷ Iroorika pinkowi pijiwatakaanti, iri pojyakotyaaari ikanta ompirataari.

²⁸ Tii iro impokantaaari Itomi Atziri jompiratantya, iro ipokantakari jojakotyaaari ompirataari, inkamawintanti, iri pinkowintantsini, jookaakowintantini, maawoni”.

Jaminakaitairi apiti kaari okichaatsini

(Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43)

²⁹ Ikanta jawijanaki Jericó-ki, ojyiki atziri oyaatanakiriri.

³⁰ Ari isaikaki aatsinampiki apiti kaari okichaatsini. Kimaki irirori, ikantaitzi: “Ari inkinapaaki Jesús jaka aatsiki”. Irootaki ikaimantanakari, ikantzi: “¡Pinkathari, icharini David-ni, pinishironkatina naaka!”

³¹ Ojyiki ikisawiitanakari. Tii imairitzi, iikiro ikaimanakitzi shintsini: “¡Pinkathari, icharini David-ni, pinishironkatina naaka!”

³² Ari ikatziyapaaka Jesús, ikaimakiri, ikantziri: “¿lita pinkowiri nantzimotimiri?”

³³ Ikantaiyini irirori: “Pinkathari, nokowi naminawaiti kamiitha”.

³⁴ Antawoiti jinishironkatanakiri Jesús jirika kaari okichaatsini, ipampiyookitakiri irookiki. Aminawaitanai kamiitha, joyaatanakiri Jesús.

* **20:22** Iro ikantakotzi Jesús jaka: “¿Arima pimatakiro iiroka piriro kipijyaari onkaati niriri naaka? ¿Arima pojyatyaana nompinkaaati naaka aririka inkitaitakina?” † **20:23** Iro ikantakotzi Jesús: “Imapiro, aritaki pinkimakiro niriri naaka, aritaki pinkimatyana nompinkaaati naaka ikitaitakinari”.

21

Ariitaa Jesús Jerusalén-ki

(Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

¹ Ari okaakitizimatapaaki jariitantaari Jerusalén-ki. Ariitayakani Betfagé-ki omon-timinthatakari otzishi Olivo. Ari jotyaantakiri Jesús apiti jiyotaani,

² ikantakiri: “Piyaati nampitsiki amontitakari, ari piñiiri inthatakotya burro ontsipatayaari oryaaniti. Pinthatarayaakotiro, pamakinawo.

³ Tzimatsirika osampitawakimini, pinkantiri iiroka: ‘Ikwatziiro pinkathari. Aritaki joipiyaimiro’ ”.

⁴ Ari imonkaatari josankinatakiri pairani Kamantantaniri, ikantaki:

⁵ Pinkamantairi maawoni Jerusalén-jatzi:

Aatsikitaki Piwinkathariti ipokashitakimi,

Tsinampashiri ikantaka, ityaakaakari burro

Iwonkiri jinatzi burro, iintsiti piratsi jaakagaitziri tinari.

⁶ Ikanta jotyaantakiri apiti jiyotaani, jimatakiro okaatzi ikantakiri Jesús.

⁷ Jamakiro burro otsipatakari oryaanitsiti. Jowankiitakiniri manthakintsi imitzikaaki inkini intyaakaityaawo. Ityaakaanakawo Jesús.

⁸ Ikanta atziripaini piyotainchari janta, joomaankashitakiri imanthaki aatsiki tsika inkinanaki. Tzimatsi pashini chikayitanaintsiri inchashi joomaankashitiriri iijatz:

⁹ Ikaatzi atziri iiwataintsiri, iijatz oyaatakiri itaapiiki, ikaimaiyini, ikantzi:

¡Thami apinkathatairi icharini David-ni!

¡Tasonkawintaari jinatzi, tima Pinkathari aitziri otyaantakiri!

¡Aatsikitaki Awinkatharipirotyaari!

¹⁰ Irojatz jariitantapaakari Jesús nampitsiki Jerusalén. Ari josampitawakaanaka nampitawori, ikantaiyini: “¿Iitaka jirika?”

¹¹ Tzimatsi atziri kantanaintsiri: “Iriitaki Jesús Kamantantaniri, iri poñaachari Nazaret-ki saikatsiri Galilea-ki”.

Jomishitowiri Jesús pimantayitatsiri tasorintsipankoki

(Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

¹² Ikanta Jesús, tyaapaaki tasorintsipankoki. Jomishitowapaakiri pimantayitatsiri iijatz ikaatzi amanantayitatsiri. Jotatsinkayitapaakiro jowantayariri kiriiki, ari ikimitaakiro iijatz tsika jowaitziri shiro.

¹³ Ikantapaakiri: “Okantzi osankinarintsi, iñaawaitzi Pawa, ikantzi:

Nopanko inatzi jiroka, ari jamanapiintaityaanari.

Pamatawitantapiintaki iirokaiti pipimantayitzi, pikimitakaantakiro koshintzipanko”.

¹⁴ Ari ipokashitapaakiri Jesús janta tasorintsipankoki oiyiki kaari okichaatsini, kisopookiri, joshinchaayitairi maawoni.

¹⁵ Tima owanaa okamiithataki jantakiri Jesús. Ikanta jiñaakiri iinchiiriki jantakiri, ikaimaiyanaki, ikantzi:

¡Thami apinkathatairi icharini David-ni!

Ikisaiyanakani ijiwaripaini Ompiratasorintsitaari, itsipatakari Yotzinkariiti, tima tii inimotziri.

¹⁶ Ari josampitaitanakiri Jesús, ikantaitziri: “¿Pikimakirima ikantaiyirini iinchiiriki?” Ari ikantzi Jesús: “Nokimakiri. ¿Tiima piñaanatziro osankinarintsi? kantatsiri:

Iri iwankariiti iijatz iintsipaini thoyitzirori itini,

Pikantakaakari impinkathayitaimi”.

¹⁷ Ari ipiyanaka Jesús ikinanairo Betania-ki. Ari jimaapairi.

Jiyakatziro kaari kithokitatsi pankirintsi

(Mr. 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Okanta amaityaaki iijatz ipiyaawo Jesús nampitsiki. Ari itajyaapaaki niyanki aatsi.

¹⁹ Jiñaapaaki aatsinampiki okatziya pankirintsi, jiyaatashitanakiro, jiñaatzi tii okithokitzi, iyoshiita oshi. Jiyakatanakiro, ikantziro: “Ari pashi powiro iiro pikithokital”. Okanta pankirintsi, kamashitanaki.*

²⁰ Ikanta jiñaakiro jiyotaanipaini, iyokitzi ikantanaka, josampitanakiri: “¿Tsika okantaka okamashitantanakari pankirintsi?”

²¹ Ari jakanakiri Jesús, ikantziro: “Imapiro nonkantimi, tyaaryoorika pawintaina, iirorika pikisoshiriwaitzi, ari pimatakiro iiroka, ari anaanakiro okanta piñaakiro pankirintsi. Kantatsi pinkantimi: ‘Oshirinki otzishi, ompiinki inkaariki’. Ari imataty.

* 21:19 Kantakotachari jaka “pankirintsi”, iro jiiitatziri “higuera”.

²² Tima onkaati pinkowakotairiri Pawa, aririka pawintaapirotanatyaa, aritaki impakimiro”.

Ishintsinka Jesús

(Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8)

²³ Ikanta jariiitaa Jesús tasorintsipankoki, jiyotaantapai iijatzi. Ari ipokapaaki ijiwari Ompiratasorintsitaari, itsipatakari Antaripiropaini, josampitapaakiri: “¿Litaka otyaantakimiri poñaagantiro pishintsinka?”

²⁴ Ari jakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Iijatzi naaka tzimatsi nosampitimiri. Aririka pakakinawo, aritaki nonkantakimi iita otyaantakinari.

²⁵ Tima jowiinkaantantaki Juan-ni, ¿litaka otyaantakiriri? ¿Pawama? ¿Atzirima?” Ipoña ikantawakaiyanakani: “Aririka ankantakiri Pawa otyaantakiriri, ari inkantanakai: ‘¿litama kaari pikimisantantari?’

²⁶ Aririka ankanti: ‘Atziri otyaantakiriri’, ari inkisanakai atziripaini”. Tima ikantaiyini atziri Kamantantaniri jinatzi Juan-ni.

²⁷ Ari ikantaiyini: “Tii niyotziro”. Ari ikantanaki iijatzi Jesús: “Ari nokimitsita naaka, iiro nokamantzimiro iita otyaantakinari”.

Ikinkithatakoitziri apiti itomintaitari

²⁸ Ipoña josampitantaki Jesús, ikantzi: “¿Tsika okantzimotzimika iirokaiti jiroka? Tzimatsi atziri, tzimatsiri apiti itomi. Okanta apaani kitiiyiri ikantakiri itomi: ‘Notomi, piyaati pantawaiti pankirintsimashiki’.

²⁹ Ari jakanakiri itomi, ikantanakiri: ‘Tii nokowi’. Iro kantacha osamaniityaaki, opiyimoshiritaari itomi, jataki jantawaitzi.

³⁰ Ipoña jiyaatashitakiri pashini itomi, ikantakiri iijatzi. Ikantanakiri irirori: ‘Ari nimatakiro, Paapá’. Iro kantacha tii jiyaatzi.

³¹ ¿Itzimika itomi antakirori ikowakiri ashitariri?” Ari jakaiyanakini, ikantzi: “Iri antakirori jompiratakari kitziroini”. Ipoña ikantzi Jesús: “Iri ityaawoni janaakotimi impinkathariwintairi Pawa ikaatzi kowakotziriri kiriiki ijiyininka, iijatzi mayimpiroyitatsiri. Imapiro.

³² Tima ipokaki pairani Juan owiinkaantantaniri, ikamantawitakimi tsika pinkantya pinkamiithashiritantaiyaarimi, iro kantacha tii pikimisantawakiri. Iriima ikaatzi kowakotziriri kiriiki ijiyininka, iijatzi mayimpiroyitatsiri, okimisantawakiri. Piñaawitawakari iirokaiti, iro kantacha tii powajyaantziro tsika pikantaiyani, inkini pinkimisantawakiri”.

Kaaripiroshiriri antawaitatsiri

(Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19)

³³ “Pinkimi pashini nojyakaawintimiri. Tzimatsi atziri pankitziro chochokimashi, jotantotakotakiro maawoni othapiki, jiwitsikashitakiro jowironta owaaki paata, jiwitsikaki iijatzi pankojyitansi inkini jaminakoitiro. Ipoña jaminakiri atziri aminironi iwankirimashi. Jataki irirori intaina.

³⁴ Okanta okithokipaititaki chochoki, jotyaantaki jompiratani jaakiti.

³⁵ Ikanta antawaitatsiri aminironi pankirintsimashi, jiñaawakiri ipokaiyakini ompirataari, jaawakiri jompojowaki apaani, itsitokakiri pashini, jojyimiyantakari mapi pashini.

³⁶ Ipoña jotyaantaki pashini jompiratani, ojyiki ikaatayakini. Ari ikimitaawakiri iijatzi irirori.

³⁷ Iwiyaantapaakawori, jotyaantakiri itomipirori irirori, ikantzi: ‘Aritaikima ipinkathaitawakiri notomi naaka’.

³⁸ Ikanta jirikapaini antawaitatsiri, jiñaawakiri itomi, ikantawakaanaka: ‘Iri ashitaiyaawoni paata jiroka pankirintsimashi. Thami antsitokiri, ayiroota aaka’.

³⁹ Joirikawakiri, jaanakiri othapiki pankirintsimashi, itsitokakiri.

⁴⁰ Aririka impokanaki ashitawori iwankirimashi, ¿tsikatya inkantirika jirikapaini antawaitatsiri?”

⁴¹ Ari jakaiyanakini, ikantzi: “Ontzimatyii jowamagaitiri jirikapaini kaaripirori, jaminai pashini kamiithari aminironi pankirintsimashi, otyaantapiintiniriri okithoki iwankiri”.

⁴² Ipoña ikantzi Jesús: “Tima piñaanatziro okantziri Osankinarintsiropiri:

Imanintawitakawo mapi witsikirori pankotsi, Iro kantzimaitacha jowatzikaitairo mapi pankotsinampiki, ikimitakagaitaawo iroorikami tzinkamitsi.

Iriitaki Awinkathariti Pawa owairori onaminaki, Irootaki ayokitziwintantakariri maawoni”.

43 “Iro nokantantari: Iiro piñiuro impinkathariwintaimi Pawa, iri impinkathariwintai pashinijatzi atziri ikaatzi ojoyawori pankirintsi okithokitzi ikimisantanaira.

44 Jiroka okantakota mapi: Iitarika ontajyaawoni mapi iparyaantakawo, ari intankawaitaki. Iriima inkaati awitsinairi, ari ompichaakiri”.

45 Ikanta ijwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Fariseo-paini jiyotawakiro iriitaki joyyakaawintaitaki.

46 Ikowawitanaka jaakaanakirimi, iro kantacha ojoyiki ithaawantakari atziripaini. Tima ikantaiyini atziriri Kamantantaniri jinatzi Jesús.

22

Joyyakaawintaitziri aawakaachari

1 Ipoña japiitakiro Jesús joyyakaawintziro jiyotaantziri. Ikantzi:

2 “Aririka impinkathariwintantai Inkitijatzi, joyyakotakari pinkathari oimoshirinkiriri itomi jaawakaa.

3 Jotyaantakiri jompiratani, inkamantiri inkaati pokatsini joimoshirintya. Iro kantacha jirikapaini, tii ipokaiyini.

4 Ipoña jotyaantaki pashini jompiratani, ikantakiri: ‘Pinkantiri nokaimakaanani impoki joya, nowamaaki wathayitatsiri nopira, noimoshirinkatziiri notomi jaawakaiya’.

5 Iro kantacha ikiro jiyaatzi ipiyathataiyani. Jataki jowaniki, pashini ikinanaki ipimantayitzi.

6 Tzimatsi pashini owasankitaawakiriri ompirataari, itsitokakiri iijatzi.

7 Ikanta ikimaki pinkathari, jotyaantaki jowayiriti, japirotakiri itsitokiri owamaan-taintsiri, itaakiro inampitsiti.

8 Ipoña ikantairi pashini jimpiratani: ‘Aritaki witsikaka owanawontsi oimoshirintyaari, tii impokaiyini nokaimakaanawitakari.

9 Piyaati aatsiki ikinapiintaitzi, pinkantiri inkaati piñiuri impokiita oimoshirintya’.

10 Ikanta jiyaatki ompirataari, japatotakiri ikaatzi jiñaakiri: kamiithari iijatzi kaaripirori. Piyotaiyakani ojoyiki oimoshirinkachani.

11 Ari jiyaatanaki pinkathari jaminiri ikaatzi pokaintsiri. Jiñaatzi osatikainchari apaani tii ikithaatahitapaakari aawakaachari.

12 Ikantapaakiri: ‘Ajyininka, ¿tsika pikanta pityaantakari jaka tii pikithaawintari notomi?’ Ari imairitaki, tii jaki.

13 Ipoña pinkathari inkantakiri jimpiratani: ‘Poojowakotiri, poojokiitiri, pookiri otsinirikitaki, ari jiraawaityaari jatsikaikiwaitya inkamaatsiwaitaiya’.

14 Tima ojoyiki inkaimawitya, kapichiini inkaati jiyoshiitairi”.

Ikinkithatakoitzi kiriiki impinaitiriri pinkathari

(Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26)

15 Ari ipiyapaaka Fariseo-paini. Ikinkithawaitaiyakini, ikantawakaiyani: “¿Tsika ankinakirika ankompitakaantyaariri Jesús?”

16 Ipoña jotyaantaki jiyotaani irirori itsipatakari jaapatziyani Herodes, ikantapaakiri Jesús: “Yotaantaniri, okaatzi piyotaantziri imapiro inatzi. Aritaki jiyotakoitairi tyaaryoopiirori Pawa. Tima tikaatsi pinthaawakaiya.

17 Pinkantina iita pikinkishiritari: ¿Okamiithatzima ampiri kiriiki ikowakotantziri Pinkathari César?”

18 Iro kantacha Jesús, jiyotawakiri ikinkishiritari, ikantziri: “Thiyyinkari. ¿Iitama piñaantashiwaitantanari?”

19 Poñaayinari kiriiki pipinatapiintziriri Pinkathari”. Ari jamaitapaakiniri apaani kiriiki jiitaitziri “denario”.

20 Ipoña josampitziri: “¿Iitaka ashitawori iwairo jaka? ¿Iitaka jirika ojoyakaanainchari?”

21 Ikantaiyini: “Jashi César”. Ari ikantzi Jesús: “Tima iri César ashitari, pantantyaanari ikowakaimiri, pimpinatiri. Iriima ikaatzi jashitari Pawa, pantantyaanari ikowakaimiri irirori”.

22 Ikanta ikimaiyakini ikantaki Jesús, iyokitzi ikantaiyanakani, jowajyaantanakiri. Jataiyaini.

Josampitakowintaitziro jañagai kamayitatsiri

(Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40)

23 Ikanta ipokaiyakini Saduceo jiñiuri Jesús. Iriitaki Saduceo kantapiintatsiri: “Iiro jañagai kamayitatsiri”. Josampitapaakiri Jesús,

24 ikantapaakiri: “Yotaantaniri, josankinadaki pairani Moisés, okantzi: ‘Aririka inkami atziri, iirorika jowaiyantakaanakiro iina, okamiithatzi jagairo iririntzi, jowaiyantakagairo. Ontzimatyii inkimitakaanairi iririkami ashiyaarini iririntzi kamaintsiri’.

²⁵ Thami ankantawaki: Tzimatsi 7 irintzitatwakaachari. Itawori itzimi jaaki iina, tikira jowaiyantakairo iina, ikamaki jagairo pashini iririntzi.

²⁶ Ari ikimitakari iijatzi apititanaintsiri iririntzi. Ipoñaapaaka pashini mawatanaintsiri. Ari ikimitakari maawoni ikaatzi 7.

²⁷ Okanta osamanitaki kamai iijatzi iroori tsinani.

²⁸ Aririkami jañaayitami paata kamayitatsiri, ¿itama oimintapirotaiyaari tsinani? Tima maawoni ikaataki 7 iinantawitakawo”.

²⁹ Ipoña jakanaki Jesús, ikantziri: “Pikinakaashitakawo iiroka, tii piyotakotziro Osankinarintsipirori, tii piyotakotziro iijatzi ishintsinka Pawa.

³⁰ Tima aririka jañaayitai paata kamayitatsiri, iiro itzimapai aawakaayitaachani. Jojya-paiyaari imaninkariti Pawa Inkitijatzi.

³¹ ¿Tiima piñaanatakotiro tsika onkantya aririka jañaayitai kamayitatsiri? Tima ikantaki Pawa, iñaawaitzi:

³² Naakataki Pawa ipinkathatziro Abraham, Isaac, iijatzi Jacob.

Ari ayotaiyini añaayitansi irirori, tima tii okantzi kaminkari impinkathatiri Pawa, apa jimatziro añaayitatsiri”.

³³ Ikanta ikimaitakiri Jesús ikantakiri, iyokitzi ikantaiyanakani, ikantzi: “Imapiro okamithatzi jiyotaantzi”.

Ikinkithatakoitziro ikowakaapirotantziro Pawa

(Mr. 12.28-34; Lc. 10.25-28)

³⁴ Ipoña japatotaiyakani Fariseo, tima ikimaki kamiitha jakakiri Saduceo josampitakiriri.

³⁵ Ikanta apaani, irijatzi yotakopirowitawori Ikantakaantaitani, ipokashitakiri Jesús josampitiri, ikowi inkompitakaiyaarimi, ikantapaakiri:

³⁶ “Yotaantaniri, ¿otzimika Ikantakaantaitani anairori pashini?”

³⁷ Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Piwinkathariti jinatzi Pawa, ontzimatyii pitakopirotaiyaari, pitakoshiritaiyaari, pampithashiri powairi iijatzi.

³⁸ Irootaki itawori Ikantakaantaitani, iro ikowapiroitziro.

³⁹ Ari ojoyawo apititanaintsiri: Ontzimatyii pitakotaiyaari pijyininka, pinkimitakaantairi pinishironkatziro iiroka piwatha.

⁴⁰ Aririka pimonkaatakiro jiroka apitika, pimatakiro maawoni josankinatakiri Moisésni, iijatzi maawoni josankinatakiri Kamantantaniri”.

¿Itama charinitariri Cristo?

(Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44)

⁴¹ Ipoña jimatanakiro irirori Jesús, josampitakiri Fariseo-paini itsipatakari japatotaiyani.

⁴² Ikantziri: “¿Itama pikinkishiritakotariri iiroka Cristo? ¿Itama charinitariri?” Ikan-taiyini Fariseo: “Icharini David-ni jinatzi”.

⁴³ Ipoña ikantzi Jesús: “¿Itama jiñaawaitakaantariri pairani David-ni Tasorintsinkantsi, okanta jolyakaantakariri Iwinkathariti? Tima ikantaki pairani:

⁴⁴ Iñaawaitaki Pinkathari, ikantawairi nowinkathariti:

Pisaikapai Nakopiroriki ampinkathariwintanti, Irojatzii paata nowasankitaantaiyaariri kisaniiintakimiri, Ari paatzikantaiyaari piitzi.

⁴⁵ Aña jimatsitaitakawo David-ni ikantziro: ‘Nowinkathariti jinatzi’. ¿Tsikama inkini in-charinityaari?”

⁴⁶ Ari jimairitaiyanakini tii jaki. Thaawashiri ikantaiyanakani, tikaatsi kowanaatsini josampitanairi.

23

Ikinkithatakoitziro Yotzinkariiti ipoña Fariseo-paini

(Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ipoña ikinkithatakaakiri Jesús ikaatzi apatowintakariri, iijatzi jiyotaanipaini, ikantzi:

² “Paminiri Yotzinkariiti iijatzi Fariseo, iro jaakowinta jowaagakoyitziro okaatzi josankinatakiri pairani Moisésni.

³ Kamiithawitacha pinkimisantiri onkaati inkantimiri, tiimaita okamiithatzi pojoyakotyaari okaatzi jantayitziro, tima tii jimonkaayitziro irirori.

⁴ Imapiro opomirintsita ikowakaimiri pimayitainiri. Tii jiñiimaitawo impomirintsii-wintyaawo irirori jimayitiro.

⁵ Jantashiyitawo ikowiri onkanya jiñaantaityaari. Owanaa jinintziro mishinantsimunki tsika jotitaitziro Osankinarintsipirori jontarikakotziro ijyimpaki, iijatzi itamakoki. Owanaa jowaniinkakaakitziro iithaari ishirikaki manthakinti.

⁶ Iro ikowapiintaki josatikaitiri niyanki aririka jowaiyaani iyyininka. Ari ikimitari iijatzi aririka jiyaati pankotsiki japatotapiintaita.

⁷ Pinkatha ikowi jiwithatapiintaityaari aririka jiñaitiri. Ikowi iijatzi inkantaitiri: '¡Yotaanarí!'

⁸ Tii okamiithatzi pimatiro iiroka, iiro pikowashita inkantaitimi: '¡Yotaanarí! Tima maawoni iirokaiti kimiwaitaka pirintzitawakaaty. Apaani ikanta yotaantatsiri, iriitaki Cristo, tikaatsi pashini.

⁹ Jaka kipatsiki, tii okamiithatzi pinkantashiwaityaari piyyininka: '¡Ashitanarí! Tima apaani ikanta Ashitzimiri Inkitiijatzi.

¹⁰ Tii okamiithatzi iijatzi inkantaitimi: '¡Nowinkathariti! Tima apaani ikanta piwinkathariti, iriitaki Cristo.

¹¹ Inkaati kowatsini jiñaapirotya, jojakotyaaari ikanta ompirataari.

¹² Tsikarika itzimi kowashiwaitachani impinkathaitirimi, aritaki jiñaakiro intsinampashiritakaitairi. Iriima tsinampashiriwaitatsiri, iriitaki impinkathayitairi.

¹³ ¡Ikantamachiitzi iiroka Yotzinkariiti iijatzi Fariseo, thiiyinkari pinaki! Owanaa potzikakiri kowatsiri impinkathariwintairi Pawa. Tima iiro piñiuro iiroka impinkathariwintaimi, tii pikowi impinkathariwintiri pashini.

¹⁴ ¡Ikantamachiitzi iirokaiti Yotzinkariiti iijatzi Fariseo, thiiyinkari pinatzi! Pathaagakawo kamatsiri oimi pashitawo opanko, iro posamaninkantawori pamanapiintawita iiro jiyotantaitzimi. Iro kantzimaitacha antawo jowasankitaayitaimi.

¹⁵ ¡Ikantamachiitzi iirokaiti Yotzinkariiti iijatzi Fariseo, thiiyinkari pinatzi! Owanaa pipomirintsiwintakari atziriiti kaari ajyininkata jojakotai aaka a-judá-mirinkatzi, piyotaaakiri inthiiyinkariti irirori. Iro ikimitakotantzimiri iiroka jatsipitaiyaawo sarinkawini.

¹⁶ ¡Ikantamachiitzi iirokaiti, ojariri kamampotaakiri ikathatawakaiyani! Tima aririka impairyaašhiityaawo tasorintsipanko, ikantayitzi: 'Jowasankitaina Tasorintsipankowiri iirorika nimonkaatziro nokantziri'. Iro kantacha pikantayini iirokaiti: 'Iirorika jimonkaatziro, tikaatsi oitya'. Irooma aririka impairyaitiri oro saikatsiri tasorintsipankoki, pikantapiintaki: 'Ontzimatyii jantaitiro ikantaitakiri'.

¹⁷ ¡Masontzishiriri, kamampotaakishiriri! ¿Litama kowapirotachari, iriima oro? Kaari, tima irootaki iroopirotatsi tasorintsipanko otasorintsitakairi oro.

¹⁸ Ari okantari iijatzi aririka impairyaitiro taapirimintotsi, ikantayitzi: 'Jowasankitaina Ataapiintziniri iirorika nimonkaatziro nokantziri'. Iro kantacha pikantapiintayakini iirokaiti: 'Iirorika jimonkaatziro, tikaatsi oitya'. Irooma aririka impairyaitiri piratsi itaayitziro taapirimintotsiki, pikantapiintaki: 'Ontzimatyii jantaitiro ikantaitakiri'.

¹⁹ ¡Masontzishiriri, kamampotaakishiriri! ¿Litama kowapirotachari, iriima piratsi? Kaari, tima irootaki iroopirotatsi taapirimintotsi otasorintsitakairi itaayitziro.

²⁰ Ikaatzi paityiirori taapirimintotsi, ari okaatzi ipairyaaakiro maawoni itaayitziro janta.

²¹ Iijatzi jojyari ikaatzi paityiirori tasorintsipanko, ari okaatzi ipairyaaakiro ikaatzi tzmantawori.

²² Ikaatzi paityiirori inkiti, ipairyaaakiro maawoni isaikinta Pawa, ikimitakaantakawo iriimi Pawa impairyaaakiro.

²³ ¡Ikantamachiitzi Yotzinkariiti iijatzi Fariseo, thiiyinkari pinatzi! Pinashitapiintanari pashitakaari Pawa, pipayitapiintziro inehajyaaniki. Tiimaita pantayitziro kowapirotachari ikowakaimiri: Pinkamiithashiriyiti, pinishironkashiritanti, pawintaashiritaiyaari. Irootaki kowapirotachari pantayitairo, iiro powajyaantzimaitawo pantiniri pashini.*

²⁴ ¡Kamampotaakiri, kathatawakaachari! Pikimitakari pankintariri shikiryaaniki iiro jirakotantari, jirakotzimaitakari antari piratsi.†

²⁵ ¡Ikantamachiitzi Yotzinkariiti iijatzi Fariseo, thiiyinkari pinatzi! Pikimitakotakawo iramintotsi iijatzi owamintotsi, okitiwita jikokiroki kamiitha, tompinakitaki inthomainta. Ari pikantayitakari iiroka kantatsi iñaitimi kamiithashiri pinatzi, aña koshintzi pinatzi, pikowapiintakiro apaniroini pinintaawaitya.

²⁶ ¡Kamampotaakiri Fariseo! Pinkimitakaantya pojyitapiintziro piraaminto iijatzi powaminto inthomainta, onkantantyaari onkititai jikokiroki iijatzi.

* **23:23** Iro ikantaitzi jaka inehajyaaniki: menta, eneldo, camino.

† **23:24** Kantakotachari jaka "antari piratsi", iri itachari "camello".

²⁷ ¡Ikantamachiitzi Yotzinkariiti iijatzi Fariseo, thiiyinkari pinatzi! Pojyakawo okita-maawita jowantaitariri kaminkari, owaniinka okantawita jiñokiini. Iro kantacha shityi-inka okantaka inthomainta, ari isaikaki itonkipooki kaminkari.

²⁸ Ari pikimiyitakari iiroka, jiñaawitakimi atziri pantakiro kamiithari, iro kantzimaitacha kaaripiroshiritakimi inthomainta, thiiyinkari pinatzi.

²⁹ ¡Ikantamachiitzi Yotzinkariiti iijatzi Fariseo, thiiyinkari pinatzi! Itama piwitsikapiritantawori ikitaitziri Kamantantaniri, powaniinkayitziro inkini inkinkishiritakoitapiinti, inkantaiti: 'Kamiithashiri jinataki jirika'.

³⁰ Pikantaiyini iijatzi: 'Arimi nontzimitatyaami pairani iirotya nowamaayitzirimi, iiro nojyakotari nocharinini owamaakiriri Kamantantaniri'.

³¹ Iirokatakiki kinkithatakotacha apanirowni, iri pojyakoyita iiroka picharinini ikaatzi owamaayitkiriri pairani Kamantantaniri.

³² ¡Incha pothotyiro iiroka kaaripirori jitakaantakari pairani pichariniiti!

³³ ¡Tima pojyakari pijyinkatatyarimi maanki! Kaaripiroshiri pikantaka. ¿Tsikama pinkantaiyaaka pishiyapithatantyaawori pashironkaiya sarinkawiniki?

³⁴ Irootaki notyaantanzimiriri pairani Kamantantaniri, yotaniri, iijatzi yotzinkari. Iriitaki powamaagaantakiri apawopaini, pimpaikakotakaantiri. Iriima pashini, pimpa-jatakaantawaitiri tsika japatotapiintaita, oiyiki powasankitaayitiri maawoni nampitsiki.

³⁵ Iro piñaantyaawori iiroka jowasankitaawintaitimiri ikaatzi kamayitaintsiri pairani, jitanakawo kamiithashiriri Abel irojatzi Zacarias itomini Berequias. Iriitaki jowamaitaki pairani jiyaatiromi taapirimintotsiki ipoñaanakawo tasorintsipankoki.

³⁶ Imapiro nokantzimi ari jowasankitaawintaitakimiri jirikapaini nojyininka".

Jiraniintakotawo Jesús Jerusalén

(Lc. 13.34-35)

³⁷ "¡Jerusalén-jatzí! Ojyiki pitsitokaki Kamantantaniriiti. Pojyimiyaitakiri ikaatzi jotyaantawitakimiri. Tima nokowawitapiintaka nonkimityaarimi tsimiri josatitziri iryaani, ari nonkantirimi maawoni notomitaari. Iro kantacha tii pikowaiyini.

³⁸ Jaka tsika pisaikapiintawitaka iiro jiñaitai iitya nampitaiyaawoni, kaankiityaa onkantaiya.

³⁹ Tima iiro okantaitatya piñaapiintaina jaka, irojatzi paata pinkantantaiyaari: Tasonkawintaari jinatzi, tima Pinkatharintsi aitziri otyaantakiriri".

24

Ikinkithatakotziro Jesús impookaitiro tasorintsipanko

(Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6)

¹ Ipoña ishitowanaki Jesús ipoñaanakawo tasorintsipankoki, irootaki jiyaatai. Ari ikantzi jiyotaani: "Paminiro tsika okanta jiwitsikaitziro tasorintsipanko".

² Jakanakiri irirori, ikantanakiri: "maawoni piñaakiri, iiro piñiuro paata tsika okanta opiwiryaayita mapi, iro japiroitiro impookaitiro. Imapiro nokantzimi".

Jiñaitiri aririka onthonkimataiya

(Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24)

³ Ikanta itonkaanaki otzishiki Olivo, ari isaikapaaki. Ari josampitziri jiyotaani, ikantziri: "Incha pinkantina, ¿tsikapaitima imonkaatya pikantakiri? Aririka pimpiyimatai, aripaitima onthonkimataiyaari, ¿tsika onkantya nyotantyaawori?"

⁴ Ari jakanakiri Jesús, ikantanakiri: "Ontzimatyii paamaakowintya jamatawitaitzimikari.

⁵ Tima ojyiki kowatsini jamatawitimi paata, impairyapaakina, inkanti: 'Cristo ninatzi naaka'.

⁶ Tima ari pinkimakoyitakiro owayiritaantsi, paamaiya ominthaawashiritzimikari. Ontzimatyii awijayiti jirokapaini, tima tikiraata imonkaata onthonkantaiyaari maawoni.

⁷ Jantaminthatawakaitya maawoni nampitsiki inkaati jotyaantiri pinkathariyitatsiri. Jiñaiti mantsiyarintsi, tajyitsi, ontziñaayitya kipatsi tsikarikapaini.

⁸ Irootaki itanatyaaawoni inkimaatsitaityaawo jirokapaini.

⁹ Impoña jaakaantanakimi iiroka, jimaamanitaitimi irojatzi jowamaantakimiri. Ojyiki inkisaniintanakimi atziri okantakaantziro pipairyana pawintaana.

¹⁰ Ari jiñaitaki atsipitashitawori ikimisantawitaka, jiñaiti kisaniiintawakaachani, jiñaiti iijatzi aakaantawakaachani.

¹¹ Ojyiki pokapaintsini jojyawitapaatyarimi Kamantantaniri, jamatawitapaakiri inkaati kimisantawakirini.

¹² Jantapiroitiro kaaripirori, iiro inishironkatawakaanaa atziri.

¹³ Iriima tyaaryootanaintsini, iriitaki awijakoshiritaantsini.

¹⁴ Aririka othotyaatya inkimaitairo maawoni kipatsiki Kamiithari N̄aantsi kinkithatakotzirori ipinkathariwintantai Pawa, aripaiti imonkaataiya onthonkantaiyaari maawoni.

¹⁵ Iro kantacha ari piñaakiri jiiitaziri 'Pinkaari Apirotantani', ikinkithatakotakiri pairani Kamantantani Daniel, isaikapaaki otasorintsitzi. (maawoni f̄aanatironi jiroka, okowapirotatya inkimathatairo.)

¹⁶ Inkaati nampitaiyaawoni paata Judea-ki, ontzimatyii ishiyayitai tonkaari otzishiki.

¹⁷ Pisaikirika jikokiroki pipanko, ari pimpoña pishiyanaaki, iiro pityaapanaatzi paapanaati tsikarika oitya.

¹⁸ Powanikirika pisaiki, pishiyanaaki tsika pikanta, iiro paapanaatziro piithaari.

¹⁹ J̄nkantamachiitiro paata motyaatatsini, iijatzi onkaati tzimayitatsini iintsiti iinta ithoy-itzi!

²⁰ Pamañaari Pawa, onkantya aririka pishiyaki, iiro pitonkiyotantawo tyaawontsi, iiro pishiyanta kitijiyiriki jimakoryaantaitari.

²¹ Tima antawo jiñaitiro jashironkaitya paata. Pairani owakiraa jiwtsikaitakiro kipatsi, irojatzi iroñaaka, tii jiñaitziro ojyaawoni jiroka ashironkaantsi. Iiro apiita jiñaitairo ojyaawori.

²² Iiromi ishintsitaitzi jomairintaitiro jiroka ashironkaantsi, tikaatsimi awijakotaatsini. Ikamintha itzimayitzi jiyoshiitaitakiri, awintaariri Pawa, irootaki jomairintantaitakawori thaankiini jiroka ashironkaantsi.

²³ Aririka pinkimi inkantaitimi: 'Jirika Cristo'. Pashini kantatsini: 'Jirinta Cristo', iiro pikimisantziri.

²⁴ Tima impokayitapaaki ogyakotyaarini Cristo, ogyakotyaarini Kamantantani. Ari intasonkawintantashitapaatya, inkowawitya jamatawitimi jiyoshiitakiri Pawa.

²⁵ Aritaki nokamantsitakimiro.

²⁶ Impoña inkantaitimi: 'Ariitaka otzishimashiki'. Iiromaita piyaatashitzi. Inkantaiti iijatzi: 'Ari isaiki inthomainta pankotsiki'. Iiromaita pikimisantziri.

²⁷ Tima aririka impiyi Itomi Atziri, joyyapaiyaawo ookathawontsi. Itanatyawo omporikanaki ishitowapiintzi ooryaatsiri, irojatzi tsika ityaaapiintzi.

²⁸ Tsikarika isaiki shitziwari, ari ipiyowintari amimpori".*

Impiyantaiyaari Itomi Atziri

(Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-36; 17.25-36; 12.41-48)

²⁹ "Aririka onkaatapaaki paata jashironkaita antawo, ari intsiwakaki ooryaatsiri, iiro joorinta kashiri iijatzi. Intziroyaayiti impokiro inkitiki, maawoni ikaatzi oorintayitachari inkitiki inthontya impookayiti iijatzi.

³⁰ Aripaiti inkoñaatapai Itomi Atziri inkitiki. Antawo inthaawaiyanakini atziri jaka kipatsiki. Tima jiñaitawairo jowaniinkawo iijatzi ishintsinka, inkinantapaiyaawo minkori.

³¹ Intyootapaaki shintsiiini maninkariiti, japatotapaii ikaatzi jiyoshiiyitakiri nampitawori maawoni tsikarikapaini jaka kipatsiki, irojatzi tsika ochimpitapa.

³² Okimita aririka piñaapiintziro iirishiyitai pankirintsi, piyotzi irootaatsi osarintsitzi-matai.†

³³ Iro piyotzi iirokapaini, aririka piñaayitakiro nokantayitakimiri, okaakitizimataana.

³⁴ Imapiro nokantzi, iiro ikamita jirika ayyininkapaini, irojatzi jiñaanatyawori nokamantayitakimiri.

³⁵ Iiro okantaitatyaani piñiuro inkiti iijatzi kipatsi, irooma okaatzi noñaaniyitakari imapiroitaatyaani iiroori.

³⁶ Iro kantacha tikaatsi yotatsini tsikapaiti, iri owatsipiro inkitiwiri, tii jiyotzi. Tima apaniroini ikantakaawo Ashitanari jiyotziro irirori.

³⁷ Ari ojyaawo pairani isaikantawitari Noé, ari onkantaiyaari iijatzi aririka impiyi Itomi Atziri.

³⁸ Tima pairani tikira ariita onkawo, inimowaitziri atziri, jowawaitaiyani, jirawaitaiyini, pashini aayitatsiri iina. Irojatzi jotitantanakari Noé shintsipaaki.

³⁹ Tikaatsi inkinkishiritakoti, irojatzi omapokantakariri onkawo, ari japirotakari maawoni. Ari onkimitaiyaari aririka impiyi Itomi Atziri.

⁴⁰ Tima isaiki apiti antawaitatsiri jowaniki, apaani jaayitanai inkitiki. Iriima pashini jookaitanairi.

⁴¹ Osaiki apiti tsinani otoonkawaitzi, apaani jaayitanai inkitiki. Irooma pashini tsinani, jookaitanairo.

* **24:28** Ikimita añaapiintziri amimpori jiwotaiyani, ayotzi tzimatsi kamaintsiri. Ari okimitari iijatzi aririka añaayitakiro okaatzi ikinkithatakoyitakiri jaka Jesu, ayotzi irootaintsi impiyimatai. † **24:32** Ikantakoitziro jaka "pankirintsi" higuera inatzi.

- ⁴² Paamaakowintaiya iiroka, tima tii piyotzi tsikapaiti impiyi Piwinkathariti.
- ⁴³ Pinkinkishiritakotiri atziri, aririkami jiyoti impokatyi koshintzi tsiniri, arimi jaa-maakowintatyaami, iiro ikoshitaagantaitzirimi ipankoki.
- ⁴⁴ Ari onkantyaari, ontzimatyii paamaakowintaiya iijatzi iiroka. Tima tikaatsi yotatsini tsikapaiti impiyi Itomi Atziri.
- ⁴⁵ Pojyakotyaari ompirataari kamiithashiriri, kinkishiritachari kamiitha. Jookanakiri ipankoki ompiratariri, ikantanakiri: 'Pamininari ikaatzi saikatsiri pankotsiki'.
- ⁴⁶ Kimoshiri inkantaiya jirika ompirataari, aririka impiyi ompiratariri, tima jiñaapairi imonkaatakiro ikantanakiriri.
- ⁴⁷ Aritaki ishinitakiniri jaamaakowintyaanari maawoni okaatzi jashitari.
- ⁴⁸ Iriima kaaripiroshiriri ompirataari, ikantzi: 'Tiro ipiyita ompiratanari'.
- ⁴⁹ Impoña jantawaitakiri pashini ompirataari. Jataki intsipayitaaari shinkiryaaantzi.
- ⁵⁰ Inimowaitziri jirika ompirataari, jomapokashitaiyaari jariitaiya ompiratariri.
- ⁵¹ Imapiroitiiri jowasankitaapairi, jookapairi tsika ikajyaakaitakiri thiiyinkari. Ari jiraawaitaiyaari, jatsikaikiwaiya inkimaatsitaiya”.

25

Ikinkithatakoitziro 10 mainawo

- ¹ “Aririka impinkathariwintantai Inkitijatzi, oiyatyaawo 10 mainawo jatatsiri tsiniri ontonkiyotyaari aawakaachani. Aayitanaki ootamintopaini.
- ² Tzimatsi okaatzi 5 mainawo kiyoshiritantsiri, tzimatsi iijatzi okaatzi 5 mainawo kaari kiyoshiritatsini.
- ³ Jirokapaini 5 mainawo kaari kiyoshiritatsini aawitanakari ootaminto, iro kantacha kapichi aanaki iyaaki.
- ⁴ Irooma pashini kiyoshiritantsiri, aayitanaki iroori ootaminto, aanaki oiyiki iyaaki.
- ⁵ Tii ipokita thaankiini aawakaachani, ayimatapaakiro owochokini, magaiyanakini.
- ⁶ Okanta niyankiiti tsiniri, okimatzi ikaimaitzi, ikantaitzi: ‘jAatsikitaki aawakaachani, pintonkiyotawatyaari!’
- ⁷ Kakiyanakini mainawo, ojaikiyitanairi iyaaki ootamintopaini.
- ⁸ Mainawopaini kaari kiyoshiritatsini, okantawitanakawo kiyoshiritantsiri: ‘Pimpina iyaaki pootaminto, irootaitsi intsiwaki nootaminto naaka’.
- ⁹ Ari okantanaki: ‘Tiro nopimi, ari inkowityiimotakina naaka, piyaati pamanantapainti’.
- ¹⁰ Iyaaminthaitapaintzi amanantzi, ariitapaaka aawakaachani. Jirokapaini aam-gainchari, ontonkiyotawakari, jaanakiro tsika joimoshirinkaitiri. Jashitaitanakiro ashitakowontsi.
- ¹¹ Okanta opiyawitapaaka jatatsiri amanantzi, oiyiki okaimawitapaaka, okantapaaki: ‘jPashitariiinawo naaka!’
- ¹² Okimatzi jakaitanakiro, ikantaitziro: ‘Tiitya niyotzimi. Imapiro’.
- ¹³ Ontzimatyii paamaakowintaiya iiroka. Tima tii piyotzi tsikapaiti impiyi Itomi Atziri”.

Ikinkithatakoitziro kiriiki

(Lc. 19.11-27)

- ¹⁴ “Tima aririka impinkathariwintantai Inkitijatzi, joiyakotari atziri kowatsiri jiyaati intaina, japatotakiri jompiratani, ipanakiri jashitari jaamaakowintyaanari.
- ¹⁵ Ipanakiri apawopaini jompiratani iiriikiti. Iriima kinkishiritachari kamiitha, impanakiri ikaatzi 5 kiriiki, pashini yotatsiri kapichiini ipanakiri ikaatzi apiti, iriima pashini iwiyaantapaakawori impanakiri apaani. Jataki intaina.
- ¹⁶ Ikanta jirika ipanakiri 5 kiriiki, jantawaitakaakiri, jojiñaakiri jagai ikaatzi iijatzi 5.
- ¹⁷ Ari ikimitakari ipanakiri apiti, jojiñaakiri irirori, jagai ikaatzi iijatzi apiti.
- ¹⁸ Iriima pashini ipaitakiri apaani, jaanakiri iiriikiti, ikitatakiri kipatsiki.
- ¹⁹ Ikanta osamanitaki piyaa ashitariri kiriiki, ikaimakaantapairi jompiratani jiyoti iita jantantakari iiriikiti.
- ²⁰ Ari ipokapaaki ipaitakiri 5 kiriiki, joñaagapairi pashini 5 kiriiki jojiñaakiri, ikantapaaki: ‘Pinkathari, 5 kiriiki pipakina pairani, jirika pashini 5 nojiñaagairi’.
- ²¹ Inkaranti Pinkathari: ‘Ariwi nompiratani, kamiithashiri pinaki. Kapichiini kiriiki pikimpoyaaakina, ari pinkimpoyagai pashini oiyiki. Pimpoki, pintsipatina pinintagaiya’.
- ²² Ipoña jariitapaaka ipaitakiri apiti kiriiki, ikantapaaki: ‘Pinkathari, apiti kiriiki pipakina, jirika pashini apiti nojiñaagairi’.
- ²³ Ari ikantzi Pinkathari: ‘Ariwi nompiratani, kamiithashiriri pinaki. Kapichiini kiriiki pikimpoyaaakina, ari pinkimpoyagai oiyiki pashini. Pimpoki, pintsipatina pinintagaiya’.

²⁴ Ipoña jariitapaaka ipayitakiri apaani kiriiki, ikantapaaki: 'Pinkathari, niyotzi naaka mashiryaaantzi pinatzi, piñaakatsimatantzi pantawaitakaantziri piiriikiti, okanta pojyifaaantariri.

²⁵ Iro nothaawantakari, naakiri piiriikiti, nokitatakiri kipatsiki. Jirika namaimiri'.

²⁶ Ari jakanakiri ikantziri: 'Kaariproshiri pinatzi owanaa pipiranita. Piyowitaka ari nonkisakimi iirorika pojyifaaanari kiriiki,

²⁷ piñaawitaka iiro pimatziro iiroka, paminimi iitya antawaitakaimirini, ari ijyinitakimi, iri pimpawainarimi nopiyaa'.

²⁸ Ikantaitakiri ikaatzi saikaintsiri: 'Paapithatiri kiriiki, pimpairi pashini ojyifaaakiriri 10 kiriiki'.

²⁹ Tsikarika itzimi otzimimotakiri, ari ontzimimotairi ojyiki. Iriima kaari otzimimotzi, iikiro jiyaataty iiro otzimimopirotairi.

³⁰ Paanakiri jirika kaariproshiriri, pookiri tsika otsinirikitzi. Ari jiraawaityaari, jatsikaikiwaitya inkimaatsiwaitiyya'.

Ikinkithatakoitziro yakawintaantsi

³¹ "Aririka impiyi Itomi Atziri pinkatha jowaitairi. Intsipataiyyaari maawoni maninkariti, inkimitaiyyaari ikanta pairani pinkathari isaikantawo owaniinkatachari isaikaminto.

³² Japatotairi maawoni atziri tsikarika isaikai irirori. Jinashiyitaiyyaari joosaikayitairi. Jojyakotyaaari atziri nashitariri ipira tii inkowakairi intsipataayitiri.

³³ Joosaikairi ikowapirotziri jakopiroriki, iriima imanintayitzi jampatiki joosaikiri.*

³⁴ Jiñaawaitanaki Pinkathari, iñaanatziri jinashitakari jakopiroriki, inkantiri: 'Pimpoki maawoni, ojyiki inthaamintakagaimi Ashitanari, pinampitaiyyaawo tsika ipinkathariwintantzi irirori, tima ari jiwitsikitakimi pairani owakiraa jiwitsikantakawori kipatsi.

³⁵ Tima piñaana pairani owamaawitana notajyi, pipakina nowanawo. Piñaana ayimatana nomiri, pipakina nomiri. Piñaakina nariita pinampiki, pinishironkatakina pipankoki.

³⁶ Piñaana nosagaakowaitzi, pipakina nokithaatari. Piñaana nomantsiyataki, pimitakotakina noshintsitantaari. Jomontyaitakina, pipokashitakina piñaana'.

³⁷ Inkantaiyini kamiithashiriri: 'Pinkathari. ¿Tsikapaiti noñiimi pitajyaaniintzi, nopantzimiri powanawo? ¿Tsika noñiimi pimiriintzi, nopantzimiri pimiri?'

³⁸ ¿Tsikapaiti noñiimi, naantzimiri kamiitha nopankoki? ¿Tsika noñiimi pisagaakowaitzi, nopantzimiri piithaari?'

³⁹ ¿Tsikapaiti noñiimi pimantsiyatzi, jomontyaitzimi, niyaatashitakimi noñiimi?'

⁴⁰ Ari jakanaki Pinkathari, ikantzi: 'Tima pinishironkatakiri ikaatzi awintaayitanari nokimitakaantziri iyiki, aña naakataki pinishironkatakiri. Imapiro'.

⁴¹ Ipoña ipithokashitanakari jinashitakari jampatiki, ikantziri: 'Kaariprori, piyaati iiroka pinkimaatsitaiyyaari paampari kaari tsiwakanitaatsini, ikajyaakaitakari kamaari intsipataiyyaari maawoni imaninkariti irirori.

⁴² Aña piñaawitakina notajyaaniintzi, tii pipana noyaari. Ayimatakina nomiri, tii pipana nomirityaari.

⁴³ Piñaawitana nariita pinampiki, tii pinishironkatana pipankoki. Piñaawitana nosagaakowaitzi, tii pipana nonkithaatyaaari. Piñaawitana nomantsiyatzi, jomontyakaantaitakina, tii pariitaaajaitina'.

⁴⁴ Ari jakanaki kaariproshiriri, ikantzi: 'Nowinkathariti, ¿tsikapaiti noñaawitzi pita-jyaaniintzi, pimiriintzi, pariitana, pisagaakowaitzi, pimantsiyawaitzi, jomontyaitzimi, tiimaita nonishironkatzimi?'

⁴⁵ Ari ikantzi Pinkathari: 'Tii pinishironkayitantzi, onkantawitaya iintsi jinayitzi, naakataki pantzimotaki. Imapiro'.

⁴⁶ Irootaki jatsipitantaityaawori kantaitachani ashironkaantsi. Iriima inkaati kamiithashiritaintsini, inkantaitaatiyironi jañaayitai'.

26

Ikamantawakaita jaakaantiri Jesús

(Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

¹ Ikanta ithonkanakiro Jesús okaatzi ikinkithatakotakiri, ikantanakiri jiyotaani:

² "Piyotaiyini iiroka kaatapaaki apiti kitiiyiri joimoshirinkapiintaitziro Anankoryaantsi. Ari jaakaantairi Itomi Atziri impaikakoitiri'.

³ Ikanta ijwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Yotzinkariiti, iijatzii Antariproriiti, japatotaiyakani ipankoki Caifás ijwariiprori Ompiratasorintsitaari.

* 25:33 Iri ikantakoitzi jaka ojyya, iriitaki piratsi ikowapiroitakiri joosaikaitakiri akotsiproriki. Iriima cabra, iri piratsi imanintaiitakiri joosaikaitakiri ampatintsiki.

- ⁴ Ari ikamantawakaiyakani, ikantaki: “Thami amatawitiri Jesús ayiri antsitokakaantiri.
⁵ Iromaita amaamanitziri kitiiyyiri joimoshirinkaita, ikisawintzirikari atziripaini”.

Isaitantaitari Jesús kasankaari
 (Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8)

- ⁶ Ikanta ikinanai Jesús Betania-ki, ipankoki Simón pathaawaiwitachari.
⁷ Ari ariitapaaka tsinani amakotaki kasankaari, kamiitha okantaka onaki jiwitsikaitziro mapi iitachari “alabastro”, oiyiki owinawo. Osaitantapaakari iitoki Jesús isaikaki jowaiyani.
⁸ Ikisaiyanakani jiyotaani jiñaakiro, ikantaiyanakini: “¿Iitama apaawaitantawori?
⁹ Aririkami ompimantya, jagaitimi oiyiki kiriiki impaitirimi ashironkainkari”.
¹⁰ Jiyotakotakiri Jesús, ikantziri: “¿Iitama pikisantawori jiroka tsinani? Kamiitha okanta noñaakiro antakiri.
¹¹ Ari inkantaitatyaani ashironkainkari pintsipatyaari, irooma naaka iiro piñiuro pintsipatapiintaina.
¹² Tima iwatatzi osaitantanawo kasankaari oiyakaawintatyaana aririka inkitaaitakina.
¹³ Aririka ikamantantaitairo Kamiithari Ñaantsi, inkinkithatakoitairo tsinani, ari onkanta yoshiritantatyaawori antakiri iroori. Imapiro”.

Ikinkishiryu Judas jaakaantiri Jesús
 (Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6)

- ¹⁴ Ikanta Judas Iscariote kaawitachari 12 jiyotaani Jesús, jiyaatashitakiri ijiwari Ompiratorintsitaari.
¹⁵ Ikantapaakiri: “¿Iitama pimpinari aririka namakimiri?” Ari joñaagaitanakiri ikaatz 30 ipiwiryaa kiriki.
¹⁶ Aripaiti ikowanaki Judas tsikapaiti jaakaantiri.

Iwiyaantawori jowakaanaari jiyotaani
 (Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

- ¹⁷ Ariitapaaka itawori kitiiyyiri jowantapiintaitawori tantaponka, pokaiyapaakini jiyotaani Jesús, josampitziri: “¿Tsika onkotsitakaantika oyaari kitiiyyiriki Anankoryaantsi?”
¹⁸ Ari ikantanakiri: “Piyaati nampitsiki. Ari pintonkiyotyaari atziri, pinkantiri: ‘Ikantzi yotaanari: “Monkaatapaaka, niyaatantyaari pipankoki noimoshirinkiro kitiiyyiri Anankoryaantsi, nontsipatyaari niyotaanipaini”’”.
¹⁹ Ari jimatakiro jiyotaani okaatzi ikantakiriri Jesús. Jonkotsitakaantaki joyaari kitiiyyiriki Anankoryaantsiki.
²⁰ Aritaki tsiniriityaanaki jariitapaaka Jesús, saikapaaki jowaiyaani itsipatapaakari jiyotaani ikaataiyakini 12.
²¹ Ikanta jowaiyani, ikantaki Jesús: “Pinkimi nonkanti, pikaataiyini iiroka jaka, tzimatsi apaani pithokashitinani. Imapiro”.
²² Owashiri ikantaiyanakani. Apaaniipaini josampitanakiri: “¿Naakama pinkathari?”
²³ Ari jakanakiri, ikantzi: “Tsikarika itzimi atyootakinari, iriitaki pithokashitinani.
²⁴ Tyaaryoo impiyakotya Itomi Atziri, tima irootaki josankinatakoitakiri pairani. jkamtamachiitziri pithokashityaarini! Iiro itzimaajaitzimi irirori”.
²⁵ Ari jiñaawaitanaki Judas pithokashityaarini, ikantzi: “¿Naakama yotaanari?” Ikantzi Jesús: “Irootaki pikantakiri”.
²⁶ Iinta jowaiyani jaakiro Jesús tanta, ipaasoonkiwintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri jiyotaani, ikantziri: “Jiroka, poyaaowo, nowatha inatzi”.
²⁷ Ipoña jaakotakiro jimiriitari, ipaasoonkiwintakiro, ipakotakiri jiyotaani, ikantziri: “Piraiyini maawoni,
²⁸ tima niraani inatzi jiroka, irootaki oñaagantapirotironi ankajyaakaawakaiyaari, iro shitowatsini impiyakotantatyaarini ikaaripiro-witaka.
²⁹ Pinkimi nonkanti, iiro niritawo jiroka irojatzi paata aririka impinkathariwintantai Ashitanari, ari apiitairo iijatzi”.

Ikinkithatakotakiro Jesús jookawintanti Pedro
 (Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

- ³⁰ Ikanta ithonkanakiro ipampithaakotziri Pawa, jataiyanakini tonkaariki otzishiki Olivo.
³¹ Ikantziri Jesús jiyotaani: “Irootantsi pookawintaiyinani tsiniri. Tima josankinaitaki pairani kantatsiri:
 Nontsitokiri aamaakowintariri oijya, ari inthontya impookayitanaki ipira.
³² Aririka nañagai, Galilea-ki noyaawintapaimi”.

³³ Ari jakanaki Pedro, ikantzi: “Aritaïma jookawintakimi pashinipaini, iiro nimatzïro naaka”.

³⁴ Ikantzi Jesús: “Pinkimi nonkantimi, iroñaaka tsiniri tikira jïñiita tyooi, mawajatzï pinkantaki: ‘Tii noñiiri Jesús’. Imapïro”.

³⁵ Ari ikantzi Pedro: “Iiro nookawintzïmi, kimitaka ari ankaati ankami”. Ari ikantaiyakini iijatzï maawoni jiyotaani.

Jamana Jesús Getsemaní-ki
(Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46)

³⁶ Ikanta Jesús itsipatakari jiyotaani, ariitaiyakani Getsemaní-ki, ikantapaakiri: “Ari pisaikawaki jaka, niyaaniintawaki naaka, namaña”.

³⁷ Apa jaanakiri Pedro itsipataanakiri apiti itomi Zebedeo. Ari jiraashiritakotapaaka antawoiti Jesús.

³⁸ Ikantzïri: “Owamaimatatyana nowashirinka. Ari pisaikayawakini iiroka, thami anakimpiti”.

³⁹ Awijaniñtanaki kapichiini irirori. Otzirowapaaka, amanapaaka. Ikantzi: “Ashitanari, pishinitanarika iiroka, pimatïnawo onkaati nonkimaatsityaari. Iiromaita pïmatanawo okaatzï nokowawitakari naaka, iro pimati okaatzï pikowakaakinari”.

⁴⁰ Ipiyashitapaakari jiyotaani, jïñaapaatzïiri jimagaiyini. Ikantapaakiri Pedro: “¿Tiima pinkisashityaawo piwochokini pintsipatina anakimpiti?”

⁴¹ Pinkakimpiti, pamaña, otzimikari pikinakaashitani. Tima tii pikisashiwaitanita, oiyiki inawita kamiñthatsiri pikowawitari pantirimi”.

⁴² Iijatzï ipiyanaa Jesús, amanapaa, ikantzi: “Ashitanari, iiro pïmatanawo onkaati nonkimaatsityaari, pimatïnawo oita pikowakaakinari iiroka”.

⁴³ Ikanta ipiyapaa, iijatzï jïñaapairi jimagaiyini, tima antawoiti okantaka iwochokini.

⁴⁴ Ipiyapithatanaari, mawataki ipiyaka jamana. Irojatzï japiitapai ikantayitakiri inkaanki.

⁴⁵ Ari ipiyashitapaakari jiyotaani, ikantapaakiri: “¿Irojatzïma pimagaiyini? Monkaatapaaka jaakaantaitanyariri Itomi Atziri, jagaitanakiri kaaripiroshiririki atziri.

⁴⁶ Pimpirinti, thami aatai. Okaakitzimatapaaki pithokashitïnani”.

Jagaitakiri Jesús
(Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴⁷ Jïñaawaiminthaïtzi Jesús, ariitapaaka Judas ikaawitapiñntari. Oiyiki itsipatapaakari, jamayitaki jowathaaminto, ipajaminto. Jotyaantani ijiwaripirori Ompiratasorintsitaari, iijatzï jashi Antaripiroriiti.

⁴⁸ Tima Judas pithokashitantaniri, ikantsitakari kitziroini jamaniwo: “Iitarika nothopootapaaki, iriitaki, poirikiri”.

⁴⁹ Ikanta jariitapaaka Judas, jontsitokapaakari okaakiini Jesús, ikantapaakiri: “Yotaanari”. Ithopootapaakari jiwithatapaakari.

⁵⁰ Ari josampitantzi Jesús, ikantzi: “Ajiyinká, ¿litama pipokashitziri?” Ari joirikaitapaakiri Jesús, jaantaitanatyariri jiyakawintaitiri.

⁵¹ Ikanta apaani tsipatarari okaakiini Jesús, inoshikanakiro iyotsiroti, itotsitakiri ikimpita jompiratani ijiwari Ompiratasorintsitaari.

⁵² Ari ikantanaki Jesús: “Powairo piyotsiroti, ipiyaitzimikari. Tima ikaatzï wijantatsiri, iwijaitziri irirori.

⁵³ Tima piyotzi kantatsimi namañaari Ashitanari, aritakimi jotyaantakina oiyiki maninkariiti piyakowintïnani.*

⁵⁴ Ari onkantzimaitya imonkaatantyaari josankinatokoitakinari pairani”.

⁵⁵ Ipoña Jesús ipithokashitanakari ikaatzï pokashitakiriri, ikantzïri: “¿Naakama koshintzi pamashitantanari powathaaminto, pipajaminto? ¿Tiima piñaapiñntana niyotaantzi tasorintsipankoki, kaarima paantana janta?”

⁵⁶ Ari onkantyaari, irootaki imonkaatantyaari okaatzï josankinatakiri pairani Kamanantaniri”. Aripaiti ishiyayitanaka jiyotaani, jookawintaitanakiri Jesús apaniroini.

Japatowintaitari Jesús
(Mr. 14.53-65; Lc. 22.54, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Ikanta jagaitanakiri Jesús ipankoki Caifás, ijiwaripirori Ompiratasorintsitaari, ari japatotaiyakani maawoni Yotzinkariiti itsipatakari Antaripiroripaini.

* **26:53** Iro ikantaitzi jaka “oiyiki maninkariiti”, 12 legiön ikaatzï. Ikantakoitziri jaka “legiön”, iri Roma-jatzï ijiyikipirori owayiriiti. Aririka inkaati 3,000, tiirika 6,000 owayiriiti, iriitaki jiiitaitziri “legiön”.

⁵⁸ Noshikacha iintsikiryooini Pedro joyaatakowintziri Jesús, irojatzji jariitantapaakari ipankoki jjiwaripirori Ompiratasorintsitaari. Iro intyaantapaatyaarimi pankotsiki itsipataapaakari kimpoyaawintaniri, ikowi Pedro inkimakowintiri tsika inkantaitiri Jesús.

⁵⁹ Ikanta jjiwaripaini Ompiratasorintsitaari itsipatakari ikaatzi apatotainchari, jaminawitaiyakani itiya thiiyakotyaarini Jesús inkini intsitokakaaniri.

⁶⁰ Tii jiñiimaita, okantawitaka ipokayiwitaka ojyiki kowatsiri inthiiyakotyaarimi. Ipoña ikatziyanaka apiti thiiyakotanakariri,

⁶¹ ikantanaki: “Nokimiri naaka chapinki jiñiawaitzi ikantzi: ‘Ari nompookakiro tasorintsipanko, iro awijawitaya mawa kitijiyiri, nonthonkairo niwitsikairo’”.

⁶² Ari ikatziyanaka jjiwaripirori Ompiratasorintsitaari, ikantanakiri Jesús: “¿Iitama kaari pakanta? ¿Tiima pinkimiri okaatzi ikantakotzimiri?”

⁶³ Irojatzji jimairitaki, tii jaki. Ari ishintsithatanakiri, ikantziri: “Pimpairyiiri Kañaaniri Pawa, onkantya niyopirotantyaari tyaaryoorika onkaati pinkantinari. ¿Iirokama Cristo Itomi Pawa?”

⁶⁴ Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Irootaki pikantakiri. Iroñaaka piñiiri Itomi Atziri isaikai jakopiroriki Pawa impinkatharitari. Impoña piñiiri impiyi inkinapai minkoriki”.

⁶⁵ Ikanta ikimawaki jjiwaripirori, isagaanakiro iithaari ikisanaka, ikantanaki: “Ñaakiro, ipairyaashitakari Pawa. Tikaatsi pashini ankwiri ankantakotiri. Pikimaiyakini iiroka okaatzi ithainkakiri Pawa.

⁶⁶ ¿Iitama pikantaiyirini iiroka?” Ari jakaiyanakini: “iTzimaki ikinakaashitani! iOntzimatyii inkami!”

⁶⁷ Ipoña jjiwapoowaitaitanakiri. Tzimatsi pashini kapojapoowaitanakiriri. Tzimatsi iijatzji pajapoowaitanakiriri.

⁶⁸ Josampitzimaitaitari ikantaitziri: “Cristo, ¿Tiima Kamantantaniri pinatzi, incha pinkantina iita pajawaitzimiri?”

Ikantzi Pedro: Tii noñiiri naaka Jesús

(Mr. 14.66-72; Lc. 22.55-62; Jn. 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Ari isaikaki Pedro jikokiroki, iro oñaantapaakariri otzikataawo, okantapaakiri: “¿Tiima iiroka itsipata pairani Jesús jirika Galilea-jatzji?”

⁷⁰ Iro kantacha ojyiki ñaakiriri Pedro jotikanakiro, ikantaki: “Tiitya, tii niyotziri iita pikantanari”.

⁷¹ Ari ishitowaniintanaki Pedro jikokiroki. Ari oñaapairi pashini otzikataawo, okantapaakiri itsipatakari: “Irijatzji jirika itsipata pairani Jesús Nazaret-jatzji”.

⁷² Ari japiitanakiro Pedro jotikanakiro, ikantanaki: “Apa jiyotzi Pawa, tii niyotziri naaka pikantanari”.

⁷³ Tikira osamanitzi, japiitakiri itsipatakari ikantziri: “Iirokatakiki itsipatapiintari Jesús, tima Galilea-jatzji pinatzi, iriiwaitaki ikantziro jiñiawaitzi”.

⁷⁴ Ikantanakiri: “Tiiwí, tii niyotziri jirika pikantanari. Jiyotzi Pawa nothiiyarika, jowasankitainaaata”. Aripaiti jiñaanaki tyoopi.

⁷⁵ Ari ikinkishiritanairo Pedro ikantakiri pairani Jesús: “Tikira jiñiita tyoopi, mawajatzji potiki, pinkanti: ‘Tii noñiiri Jesús’”. Shitowanaki Pedro, antawoiti jiraawaitanaka.

27

Jagaitanakiri Jesús Pilato-ki

(Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32)

¹ Okanta okitiiyitamana, apatotamanaa jiwariiti itsipatakari Antaripiroripaini, ikamantawakaiyakani intsitokiri Jesús.

² Ipoña joojotaitanakiri Jesús, jaitanakiri isaiki Poncio Pilato, jjiwaripirori jinatzji jirika.

Ikamantakiri Judas

³ Ikanta Judas aakaantanari, jiyotanaki jowamaakaantashitakari Jesús. Antawoiti ikinkishiritanaka, jataki joipiyainiri 30 kiriiki jjiwari Ompiratasorintsitaari, iijatzji Antaripiroririti,

⁴ ikantapairi: “Jirika piiriiki. Tii okamiithatzi okaatzi nantakiri. Tikaatsi janti Jesús naakaantashitakari”. Ikantaiyanakini irirori: “Intaanitya, piyotziro iiroka”.

⁵ Jookanakiri kiriiki janta tasorintsipankoki, ishiyapirotanakitya ipiyanaka, irojatzji ishirikantapaakari.

⁶ Ikanta jjiwari Ompiratasorintsitaari, jagairi kiriiki, ikantaiyini: “Tii okamiithatzi ankimpoyagairi kiriiki, iriitaki apinatakiriri intsitokantaiyaariri”.

⁷ Ari josampitawakaiyani: “¿Tsika ankantirika aaka jirika kiriiki?” Ipoña ikantaiyini: “Thami amanantantyaawo pitzitharipathatsiri kipatsi, inkitaitiri aririka inkamayiti kaari ajyininkata”.

⁸ Irojatz iroñaaka jiiyiitziro jiroka kipatsi: “Iraantsipatha”.

⁹ Ari imonkaatakari josankinatakiri pairani Kamantantaniri Jeremías, ikantaki: Jagaitakiri 30 ipiwirya kiriiki,

Okaatzi ikowaiyakirini icharinipaini Israel impinatiri,

¹⁰ Iri jamanantaitantakawori pitzitharipatha,

Irootaki ikowakaakinari Pinkathari namanantiro.

Pilato josampitziri Jesús

(Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38)

¹¹ Aritaki ariitaka Jesús isaiki jiwaripirori, josampitawakiri, ikantziri: “¿Iiroka iwinkathariti Judá-mirinkaiti?” Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Irootaki pikantakiri”.

¹² Ikanta ijwari Ompiratasorintsitaari itsipayitakari Antaripiroriiti, oiyiki ikantakow- itapaakari Jesús. Tii jakimaita irirori.

¹³ Ikantzi Pilato: “¿Tiima pikimi okaatzi ikantakoitzimiri?”

¹⁴ Iiniro jimairitaki, tii jaki. Jotzikanaminthananakari Pilato jirika Jesús.

Jiyakawintaitziri Jesús

(Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

¹⁵ Tzimatsi jamitapiintari jiwaripirori: maawoni osarintsi aririka joimoshirinkaiyaani Judá-mirinkaiti, jomishitowakaantzi ijyininka jaakaantaitziri itzimirika inkowaiyakirini.

¹⁶ Tzimatsi apaani Judá-mirinka jaakaantaitziri jiita Barrabás, ikimakoitani jinatz jirika jantakiro kowiinkatatsiri.

¹⁷ Ikanta japatotaiyakani atziriiti, josampitantaki Pilato, ikantzi: “¿litaka pikowiri nomishitowakaantiri? ¿Iriima Barrabás? ¿Iriima pikowi Jesús jiitaitziri Cristo?”

¹⁸ Jiyotaki Pilato ikisaniintashitaitari Jesús, irootaki jaakaantaitantakariri.

¹⁹ Tima inkaanki, okantakaantakiri iina Pilato, okantaki: “Iiro pimaamaniwaitziri iiroka kamiithashiriri. Owanaa jomishimpiyaakaantakina tsiniripaiti jariitashiryakina”.

²⁰ Iro kantacha ijwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Antarikonapaini, jowatsi- maakiri atziriiti, inkantaiyini: “Iro kamiithatatsi jomishitowaitiri Barrabás, iriima Jesús intsitokaitiri”.

²¹ Ipoña japiitanakiro jiwaripirori josampitantz: “¿litaka pikowiri nomishitowakaan- tairi?” Ari ikantaiyini maawoni: “¡Iri Barrabás!”

²² Ari ikantzi Pilato: “¿Tsikama nonkantirika Jesús jiitaitziri Cristo?” Jakaiyini atziri: “¡Pimpaikakotakaantiri!”

²³ Ari ikantzi jiwaripirori: “¿Tzimatsima kaaripirori jantakiri?” Iikiro ishintsitatz ikaimaiyini atziriiti, ikantzi: “¡Pimpaikakotakaantiri!”

²⁴ Ari jiyotanaki Pilato aminaashiwaita josampitantz, owanaa ikatsimashiritaki atziri- paini. Ikaimakaantaki jiña, jiñaitakiri maawoni ikiwaakotanaka, ikantanaki: “Tii naaka kowatsini nontsitokakaantiri jirika kamiithashiriri. Pikowaiyiririka, iiroka yotaiyironi”.

²⁵ Ikantaiyanakini iriroriiti: “Nokowaiyini, naakataki jookantaitya oityaarika awi- jatsini, jookantaityaari iijatz jowaiyanipaini”.

²⁶ Ari jomishitowakaantaitakiri Barrabás. Iriima Jesús ipajatakaantaitanakiri, jiyakaw- intakiri impaikakoitiri.

²⁷ Ikanta owayiriiti, ityaakaanakiri Jesús ipankoki Pilato jiitaitziro “Pretorio”. Ari japatowintakari maawoni owayiri.

²⁸ Jaatonkoryaakiri Jesús, ikithaataitakiri kithaarintsi pitzirishimawotatsiri oiyawori ikithaataipiintari pinkathariyitatsiri.

²⁹ Jamathaitantakari kitochiitapo iitoki, joirikakaitakiri jakopiroriki sawookaaki. Ipoña jotzirowashitari Jesús ithainkimawaitziri, ikantaiyini: “¡Paapatziyawatyaari iwinkathariti Judá-mirinkaiti!”*

³⁰ Oiyiki jiiwapoowaitakiri, jompojainawaitantakari sawookaaki.

³¹ Ikanta jishitakiro ishirontaminthawaitakari. Jaatonkoryagainiri ikithaatakiriri inkaanki, ikithaatairi iithaari, jaanakiri impaikakoitiri.

Ipaikakoitziri Jesús irojatz ikamantakari

(Mr. 15.21-41; Lc. 23.26-49; Jn. 19.17-30)

³² Ikanta jiyaataiyanakini, itonkiyotakari Simón poñaachari Cirene, ishintsiwintaitakiri jinatanakiro impaikakotaitantyaariri Jesús.

* 27:29 Tima iroyitaki jamitapiintari pinkathariiti jamathaitawo poriyaatatsiri, joirikapiintziro iijatz jakopiroriki ashirokaaki.

- ³³ Irojatzí jariitantakari tonkaariki oita Gólgota (akantziro aaka: Atziriitoni.)
- ³⁴ Ari ipakowiitakari Jesús imiri itsipataitakiro iyipitinsi, ikanta ithowitawakawo kapichiini, tiimaita jiriro.†
- ³⁵ Ari ipaikakoitakiri. Ikanta owayiriiti jaakiro ikithaayitari Jesús, ipawakaakawo, ikimitakaantakiro jiñaaraita iro jiyotantyaari iitarika ayironi. Ari imonkaatakari ikinkithatakotakiri pairani Kamantantaniri, ikantaki: Iñaariwintaitakawo noithaari, Ipawakaayitakawo.
- ³⁶ Ari isaikawintaiyirini, jaamaakowintari.
- ³⁷ Ipoña josankinaitaki kantakaantakirori ipaikakoitantariri, okantzi: JIRIKA JESÚS, IIRITAKI IWINKATHARITI JUDÁ-MIRINKAITI. Jontarikakoitakiniri ipatziitoki.
- ³⁸ Ari itsipataitakiri apiti koshintzi, ikatziyakotaka apaani jakopiroriki, pashini jampatiki.
- ³⁹ Ithainkimatakiri ikaatzi awijayitatsiri janta, jotikayinata,‡
- ⁴⁰ ikantaitziri: “Aña iiroka pookirori tasorintsipanko, iro awijaki mawa kitiiyiri piwit-sikairo iijatzi. Irokami Itomi Pawa ¿litama kaari payiitanta ipaikakoitakimi? Powawi-jaakotaiya”.
- ⁴¹ Irojatzí ikantakiri iijatzi ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Yotzinkariiti, Fariseo-paini, iijatzi Antaripiroriiti, ikantaiyini:
- ⁴² “Jowawijaakotziri pashini, ¿kaarima jimatantawo jowawijaakotya irirori, iriimi iwinkathariti Israel-mirinkaiti? ¿Arimi jowawijaakotatya ipaikakoitakiri, aritaki ankimisantakirimi?”
- ⁴³ Jawintaawitakari Pawa, incha añiiri imapirorika jitakotari ari jowawijaakotairi. Tima ikantapiintzi: ‘Naaka Itomi Pawa’ ”.
- ⁴⁴ Jimatsitakawo koshintzipaini itsipatakari ipaikakota, ithainkawaitakiri.
- ⁴⁵ Ikanta itampatzikatapaaki ooryaatsiri, omapokashitapaaka otsiniritanaki, irojatzí jiyiitini ithapirotanaka ooryaatsiri.§
- ⁴⁶ Ari ikaimanaki Jesús shintsiini, ikantanaki: “¡Elí! ¡Elí! ¿Lama sabactani?” (Iro ikantaitziri añaaniki aaka: “¡Pawá! ¡Pawá! ¿litama pookawintantakinari?”)
- ⁴⁷ Ikanta ikaatzi saikawintakiriri, ikimawitawakari ikaimanaki, ikantaiyini: “Pinkimiri, ikaimatziiri Elías”.
- ⁴⁸ Ipoña ishiyapainta apaani, jomitsitsiyapaintzi manthakintsi kipijyaariki, jankowitakiniri sawoopankiki, jowaanakotakiniri jatsimiyaaatawakiroimi.
- ⁴⁹ Ikantaiyini pashini: “Añaawakiriita ari impokaki Elías jowayiitairi”.
- ⁵⁰ Ipoña japiitanakiro ikaimanai shintsiini, piyakotanaka.
- ⁵¹ Okanta tasorintsipankoki, saganaki niyanki tontamawotatsiri ithatashiitziirori, apikota okantanaka, opoñaanaka jinoki irojatzí isaawiki. Antawoiti ontziñaanaka tankay-itanaki mapi.
- ⁵² Ithonka ipookakoyitanaki kaminkari, añaaayitai oiyiki kamiithashiriri kamayitaintsiri.
- ⁵³ Tima jañagai pairani Jesús, ikaatzi añaaayitanaatsiri ishitowanairo omooki jiyaatai iriroriiti nampitsiki tasorintsitatsiri, joñaagayitanta.*
- ⁵⁴ Ikanta ijiwari owayiriiti itsipayitakari ikaatzi katziyawintakariri Jesús, jiñaakiro ontziñaanaka, jiñaakiro okaatzi awijayitaintsiri, antawoiti ithaawanaki, ikantanaki: “¿Imapirowitayyaama Itomitari Pawa jirika?”
- ⁵⁵ Tzimatsi iijatzi janta tsinanipaini aminakotakiriri, irootaki poñainchari Galilea-ki oyaatakiriri Jesús, oiyiki amitakoyitakiri.
- ⁵⁶ Jiroka okaatziyini: María Magdala-jato, María inaanati Jacobo iijatzi José, ari osaikaki iijatzi inaanati itomipaini Zebedeo.
- Ikitaaitakiri Jesús*
(Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)
- ⁵⁷ Ikanta otsiniriityaanaki, ari ipokaki ajaagantachari poñaachari Arimatea, jiita José. Irijatzi jiyotaapiintakiri Jesús.
- ⁵⁸ Jiyaatashitakiri Pilato, ikantapaakiri: “Pishinitinari nonkitatairi Jesús”. Ikanta Pilato ikantakaantaki jaanairi inkitatairi.
- ⁵⁹ Ikanta José iponatantakari Jesús manthakintsi kititatsiri.

† 27:34 Irootaki joitaitziri atziri iiro ikimaatsiwaitanta aririka jowasankitagaitiri. ‡ 27:39 Iro jamitaiyarini Judá-mirinkaiti jotikayinata aririka ithainkashiritanti. Iro ojoyawori amitaiyarini aakapaini, aririka ookotiri atziri anthainkashiritiri, ankanti: “¡Piñaakiro! ¡Pikimakiro!” § 27:45 Iro ikantaiyitzi pairani: jiwiyaanaka ooryaatsiri 6, ari omapokapaakari otsiniritanaki irojatzí jiwiyaanaka ooryaatsiri 9. * 27:53 Iro jiiitaitzi Jerusalén nampitsi tasorintsitatsiri.

⁶⁰ Jowakotakiri owakiraanataki jimoontashiitzi kaminkaripaini shirantaaki, joip-inaakaantaki antawoitani mapi, joiyipitakotantakari. Piyanaka José.

⁶¹ Okanta María Magdala-jato, iijatzi pashini María, osaikawintapaintzi tsika iki-taitakiri.

Aamaakowintawitariri tsika ikitaaitakiri

⁶² Okanta awijanaki jiwitsikawintapiintaitawo kitijiyiri jimakoryaantaitari, ari jiyaataki ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Fariseo-paini janta ipankoki Pilato,

⁶³ ikantapaakiri: “Pinkathari, chapinki iiniro jañaawita amatawitantaniri, nokimiri ikantzi: ‘Aririka nonkamawitayta, iro mawatapaintsini kitijiyiri, aritaki nañagai’.

⁶⁴ Nokowi potyaanti aamaakowintyaarini irojatzi imonkaantantayaa mawa kitijiyiri. Aamaashitya jiyaataki tsiniri jiyotaanipaini, jagaatiri. Impoña inkanti: ‘¡Añagai Jesús!’ Aririka jimatakiro, ari owatsipiroatya jamatawitanti”.

⁶⁵ Ari ikantanaki Pilato: “Jirika owayiriiti, paanakiri, pinkantiri jaamaakowintyaari tsika okaatzi pikowiri iiroka”.

⁶⁶ Ari jiyaataiyanakini, jiwichaakotapaakiri oooki. Ari isaikawintaiyirini.

28

Jañaantaari Jesús

(Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

¹ Okanta awijanaki kitijiyiri jimakoryaantaitari, aritaki kitijiyitamanai itapiintawori kitijiyiri. Ari iyaatamanai María Magdala-jato otsipatanakawo pashini María aminairo tsika ikitaaitakiri Jesús.

² Ari ontziñaanakari shintsini kipatsi, tima jaiyitapaakitzi inkitiwiri maninkariiti jotainkapaakiro mapi jashitaitakawori omoo, isaikantapaakawo.

³ Shipakirya ikantapaaka ikimitapaakawo ookathawontsi. Kitamaaniki okantaka iithaari kimiwaitaka jiriniki.

⁴ Ikanta owayiriiti aamaakowintawitariri, jiñaawakiri, antawo ithaawaiyanakini, kimiwaitaka inkamanakityiimi.

⁵ Ikanta maninkariiti, ikantanakiro tsinanipaini: “Iiro pithaawaiyini iiroka. Niyotaki iri pipokashitzi Jesús ipaikakowiitakari.

⁶ Tii añaari jaka, añagai. Tima ari ikantsitaka pairani. Pimpoki, paminiro tsika jowawitakari Awinkathariti.

⁷ Pimpiyanaki, pinkamantari jiyotaanipaini, pinkantiri: ‘Añagai Jesús, piyaatai Galileaki, ari piñaayitairi’. Aritaki ikamantsitakimi kitziroini”.

⁸ Okanta opiyanaaka iyokitzi okantayitanaka. Iro kantacha antawoitani okimoshiritanaki, oshiyashitanakari jiyotaani onkamantayitiri. Oshiyaminthaita iyaati onkamantanti,

⁹ ari joñaagakawo Jesús, jiwithatawakawo. Iyaatashitanakari okaakini, otzirowashitapaakari, awithakitiri iitzi.

¹⁰ Ipoña ikantziro Jesús: “Iiro pithaawo, piyaati pinkamantayitairi nirintzitaari, jiyaatai Galileaki, ari jiñaayitainari”.

Ikantayitzi owayiri

¹¹ Okanta opiyaiyanaka tsinani onkamantanti, jatanaki iijatzi owayiriiti nampitsiki, ikamantapaakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari okaatzi awijaintsiri.

¹² Ari japatotaiyanakani Antaripiroriiti, ikantawakaiyani: “¿Tsika ankantyaaka omanakotantyaariri?” Ikaimaitakiri owayiri, ikantzi: “Jirika oyiiki nompinatimiri,

¹³ pinkantayitiri atziiriiti: ‘Niyankiiti tsiniri, nomaanaki. Aamaa ari ipokaiyakini jiyotaani, jaanairi’.

¹⁴ Aririka inkimaki jiwari, naakataki kantakowintimini iiro jowasankitaantzimi”.

¹⁵ Ari jimatakiro owayiriiti, jaakiri ipinaitakiriri, jantakiro okaatzi ikantaitakiriri. Irootaki jantitaari maawoni Judá-mirinkaiti jiroka, irojatzi iroñaaka.

Jotyaantziri Jesús jiyotaani

(Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

¹⁶ Ikanta 11 jiyotaani Jesús, jataiyakini Galileaki osaiki otzishi ikantakiri pairani Jesús ari jiñiiri.

¹⁷ Ikanta jiñaawairi, jotzirowashitawaari. Tzimayitansi iijatzi kisoshiriwintawairiri.

¹⁸ Ikanta itsipatapaari Jesús, ikantapari: “Impinkathapiroitaini inkitiki iijatzi kipatsiki.

¹⁹ Irootaki nokantantzimiri: Piyaatiro maawoni nampitsi, pinkimisantakayitairi atziiripaini, pothotyairo maawoni. Aririka inkimisantayitai, powiinkaayitairi, pimpairyagairi Ashitairi, Itomi, iijatzi Tasorintsinkantsi.

²⁰ Piyotaayitairi atziripaini jantayitairo okaatzi nokamantayitakimiri. Ari nontsipatapi-intaimi naaka, kiso nowimi irojatzí paata onthonkantaiyaari kipatsi”. Ari onkanyaari.

KAMIITHARI ÑAANTSI JOSANKINATAKIRI MARCOS

Ikamantantakiri Juan owiinkaatananiri

(Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

¹ Jiroka okanta opoñaantanakari Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Itomi Pawa, iitachari Jesucristo.

² Pairani tzimatsi Kamantantaniri jiita Isaías. Josankinatakotakiri Pawa ikamantanziriri Itomi, ikantziri:

Notomí, ari notyaantaki ityaawoni inkamantakotimi, Iriitaki witsikaantimini.

³ Ikaimakaimatapaaki otzishimashiki, ikantantaitzi:

Powamiithatainiri Pinkathari tsika inkinapaaki.

Pinkimitakaantiro jotampatzikaitziro aatsi.

⁴ Ari okantzimaitaka, monkaataka ikinkithatakoitakiri. Kinkithataki pairani Juan otzishimashiki, ikinkithatakotapaakiro owiinkaataantsi, ikantantapaaki: “Powiinkaawintaiyaari Awinkathariti, powajyaantairo kaaripirori, aritaki impiyakotaimiro pikaaripiroshiriwaitzi”.

⁵ Ojyiki pokashitakiriri Juan, Judea-jatzi ipoña Jerusalén-jatzi. Ikamantakoyitapaakiro ikaaripiroshiriwaitzi, irootaki jowiinkaatanantakariri jiñaaki Jordán.

⁶ Iithaari Juan, jontyaitziro iwitzi camello. Jowathakitari mishinantsimashi. Jañaantari jowari kintori, jimiritari iyaaki pitsi.

⁷ Jiroka ikantaki Juan ikinkithatzi: “Aatsikitaki mapirotzirori ipinkatharintsitzi, nopinkathatsitataikari naaka. Tii onkantaajaiti inkimitakaantina jimpiratani onkanya noiyotashitantaariri nonothopaisitiri i-zapato-ti.

⁸ Iriitaki kimitakaantyaawoni jowiinkaatanantatyairimi Tasorintsinkantsi. Naakamachiini nowiinkaatanawo jiña”.

Jowiinkaata Jesús

(Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22)

⁹ Ikanta ipokaki Jesús ipoñaakawo nampitsiki Nazaret saikatsiri Galilea. Jowiinkaatawakiri Juan antawaaki jiña Jordán.

¹⁰ Iro intonkaimatimi Jesús, kimiwaitaka ashitaryaanakityiiaami inkiti, iñaawakiri ijyaawinkashitapaakiri Tasorintsinkantsi ikinapaaki jinoki jojyapaakari shiro.

¹¹ Ikimaitatzi jinoki ikantaitanaki: “Irokataki Notomi nitakopirotoni. Ojyiki noki-moshiriwintakimi”.

Inkaaripiroshiritakaitirimi Jesús

(Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13)

¹² Ikantakaanakari Jesús Tasorintsinkantsi, jataki otzishimashiki.

¹³ Ari ikowawitakari Satanás inkaaripiroshiritakairimi. Tima ojyiki kitijiyiri isaikawaitzi janta itzimira kowiinkari piratsi, okaatzi 40 kitijiyiri. Iro ipokantapaakari maninkariiti jimitakotapaakiri.

Jitanakari jantayitzi Jesús

(Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15)

¹⁴ Ipoña ikinanaki Jesús Galilea-ki ikamantantziro Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Pawa impinkathawintantai. Aritaki jomontyaitakiri Juan irirori.

¹⁵ Ikantantapaaki Jesús, ikamantantzi: “Monkaatapaaka jijiitantaawori impinkathawintantai Pawa, pinkimisantairo Kamiithari Ñaantsi. Powajyaantairo pikaaripiroshiriwaitzi”.

Jaantaitanakariri 4 shiryaatzinkari

(Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11)

¹⁶ Okanta pashini kitijiyiri ikinanaki Jesús inkaarithapiyaaki Galilea, jiñaapaakitziiri iitachari Simón itsipatakari iririntzi Andrés ishiryaaatayini. Tima shiryaatzinkari jinaiyini.

¹⁷ Ikantapaakiri: “Poyaatina, onkimiwaityaawo iroñaaka iriimi atziri noshiryaataka-gaimi”.

¹⁸ Aripaiti joyaatanakiri, jooakanakiro ishiryaaaminto.

¹⁹ Iro jyaatanakitziimi kapichiini, iñaapaakitziiri itomipaini Zebedeo iitachari Jacobo itsipatakari iririntzi Juan, isaikayini ipitoki ishirikiro ishiryaaaminto.

²⁰ Jaanakiri iijatzi. Iiniro isaikanaki iwaapati itsipatanaari jatziritipaini.

*Atziri piyarishiritatsiri**(Lc. 4.31-37)*

²¹ Aritaki ariitaiyakani Jesús nampitsiki Capernaum. Okanta kitiiyiri jimakoryaan-taitari, jiyotaantapaaki japatotapiintaita.

²² Tii omaanta ishintsinka jiyotaantzi, janaanakiri Yotzinkariiti, iyokitzi ikantaiyanakani.

²³ Ari isaikitsitakari janta atziri piyarishiritatsiri, kaimanaki irirori,

²⁴ ikantzi: “Jesús, Nazaret-jatzi, niyotzimi naaka, iirokatakiki itasorintsiti Pawa. Iro pipokantari jaka papiroiyitaina”.

²⁵ Ikantanaki Jesús: “iPimairiti piyari! iPiyaatai!”

²⁶ Ikaimanaki shintsiiini atziri, jompitatakaawaitanakari iwiyariti, jookanakirira.

²⁷ Ikantawakaanaka atziriiti: “Piñaataitiri jirika, ikitsirinkiri jowawisaakotziri pi-yarishiritatsiri”. Iyokitzi jowapiroitanakiri.

²⁸ Thaankiini ikimakoitanakiri Jesús janta Galilea-ki.

*Joshinchagairo Jesús riyoti Pedro**(Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39)*

²⁹ Ikanta ishitowanai Jesús japatotapiintaita, jaanakiri Juan ipoña Jacobo, ikinaiyanakini ipankoki Simón, isaiki iijatziki Andrés iririntzi Simón.

³⁰ Iro jariitapaakityaami, ikantaitawakiri: “Okatsinkaakiwaitatzi riyoti Simón”.

³¹ Iikiro ipithokashitawo, ikathawakotakiro, joosaikakiro. Kaatanaki okatsinkaakiwai-wita. Piriintanaka aminayitawakiniri oita ompawakiriri.

*Joshinchaayitzi Jesús mantsiyari**(Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41)*

³² Okanta otsiniriityaanaki, jamaitapaakiniri Jesús oiyiki mantsiyari, jamaitakiniri ii-jatziki oiyiki piyarishiritatsiri.

³³ Ipiyowintapaakari pankotsiki.

³⁴ Joshinchaayitairi maawoni. Tiira ishiniti apaani piyari iñaawaiti joshinchaayitzi ikaatzi piyarishiritatsiri. Tima jiyotzi piyari irirori tsika jiita Jesús.

*Jiyotaantzi Jesús maawoni Galilea-ki**(Lc. 4.42-44)*

³⁵ Okanta oñaatamani, ananinkanaki Jesús jamana otzishimashiki.

³⁶ Ikanta Simón itsipatakari ikaatzi jyaataiyirini, jaminaminatairi.

³⁷ Ikanta jiñaapairi, ikantapairi: “Yotaanari, jaminaminaitatziimi”.

³⁸ Jakanakiri irirori ikantzi: “Thami aati, tiira iro nompokantyaari nosaiki jaka, ontzi-matyi niyotaantayiti iijatziki pashiniki nampitsi”.

³⁹ Ari okantzimaitaka, ithonkakiro Jesús janiitakiro Galilea-ki, jiyotaantaki maawoni nampitsi tsika japatotapiintaita, joshinchaayitairi oiyiki piyarishiriyitatsiri.

*Joshinchagaitziri imatziri pathaawontsi**(Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16)*

⁴⁰ Ipoña ipokaki imatziri pathaawontsi, jotzirowashitapaakari Jesús, ikantapaakiri: “Pikowirika, poshinchagina”.

⁴¹ Jaminanakiri Jesús, jitakoshiritanakari. Jotirotantakari irako, ikantzi: “iNokowi, pishintsitai!”

⁴² Shintsitanai ipathaawaiwita.

⁴³ Ikantawitawaari jiyaaitaira inampiki,

⁴⁴ ikantzi: “Iiro pithawitakotana. Tampatzika piyaatashitanakiri Ompirasor-intsitaari, pimonkaatairo ikantakaantakiri pairani Moisés-ni, paanaki pinkitiwathatan-taiyaari, iroora jiyoyiitaintaimini ishitakotaimi”.

⁴⁵ Iro kantzimaitacha pathaawaiwitachari, ikamantantanaki nampitsiki tsika okanta ishintsitantaari. Iro kaari okantantanaa isaikanai Jesús nampitsiki iyyikitapaakira atziri. Jataki otzishimashiki, ari isaikakiri. Aritzimaitaka jiyaashitzi oiyiki atziri.

2*Joshinchagairi Jesús kisopookiri**(Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26)*

¹ Awisaki tsika okaatzi kitiiyiri, iijatziki ipiyaa Jesús nampitsiki Capernaum. Ikimayitawai atziripaini, ikantaitzi: “Ariitaa Jesús”.

² Ipiyowintawaari iijatziki, tii jimonkaatapaakawo pankotsi. Jiyotaayitapairi maawoni.

³ Tzimatsi 4 atziri pokashitakiriri Jesús jinatakotakiri kisopookitatsiri.

⁴ Tii okantzi jiñiiri, jotzikakiri atziriri piyotainchari. Atiitanaki jinoki pankotsiki, jimoontakiro ikatziyakara Jesús, jowayiitakotakiniri mantsiyari.

⁵ Ikanta Jesús, jiyotakotawakiri jawintaashiritatyaari, jiñaanatawakiri mantsiyari, ikantziri: “Notomí, ipiyakoitaimiro pikaaripiroshiriwaitaki”.

⁶ Kimaki Yotzinkariiti, ikantashiritanaki irirori:

⁷ “Ithainkakiri Pawa jirika. Tima tikaatsi kantironi impiyakotantiro kaaripirori, apaniro ikanta Pawa ipiyakotantziro”.

⁸ Yotaki Jesús ikinkishiritari, ari josampitziri, ikantzi: “¿Oitama pikinkishiriwaitantawori jiroka?”

⁹ ¿Tiima okamiithatzimotzimi nokantakiri kisopookiri: ‘Ipiyakoitaimiro piyaaripiroshirinka?’ ¿Irooma pikowi nonkantari: ‘Pinkatziyi, paanairo pomaryaaminto, piyaatai?’

¹⁰ Iroñaaka piñiiri Itomi Atziri tzimatsi ishintsinka, ipiyakotziri kaaripiroshiririiti”. Ip-ithokashitanakiri kisopookiri, ikantanakiri:

¹¹ “¡Pinkatziyi! Paanairo pomaryaaminto. Piyaatai”.

¹² Katziyanaka mantsiyari, jaanairo jomaryaaminto, shitowanaki. maawoni atziri jiñaawakiri. Iyokitzi ikantaiyanakani jiñaayitawairira. Ikimoshiriwintanakiri Pawa, ikantaiyanakini: “Imapiro okamiithataki jiroka. Tii añaapiintziro ojyawori”.

Jaantanakariri Jesús iitachari Leví

(Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32)

¹³ Ipoña japiitapairo Jesús jiyotaayitapairi atziri inkaarithapiyaaki. Ari ipiyowintapaari iijatzi.*

¹⁴ Ikanta ithonkanakiro jiyotaantzi, awisanaki. Irojatzí jiñaantapaakariri itomi Alfeo iitachari Leví, isaiki irirori ikowakoyitzi kiriti ijininkapaini. Ikantapaakiri: “¡Poy-aaatina!” Katziyanaka, jooaanakiri.

¹⁵ Ipoña Leví irirori, jaanakiri Jesús jowakaiyaari ipankoki. Ari jyaatsitakiri iijatzi jiyotaani, itsipatapaaakiri kowakoyitzi ijininka kiriti, ipoña kaaripiroshiririiti. Ojyiki piyotainchari jowaiyani.

¹⁶ Ikanta Fariseo-paini itsipatakiri Yotzinkariiti, josampitakiri jiyotaani Jesús, ikantziri: “¿Oitama itsipatantari yotaimiri kaaripiroshiririiti, itsipatsitakiri iijatzi kowakotziri ijininka?”

¹⁷ Ari jakanaki Jesús, ikantanakiri: “Aririka imantsiyati atziri ipokashitzi aawintantzinkari, iriima atziri kaari mantsiyatatsiri tikaatsi inkowi irirori. Tii apa nompokashitiri kamiithashiririiti nonkaimashiriyitairi, aña nopokashitziiri kaaripiroshiririiti nonkaimashiriyitairi iijatzi”.

Ikinkithatakotziro Jesús tziwintaantsi

(Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39)

¹⁸ Tzimatsi pokashitakiriri Jesús, josampitapaakiri ikantziri: “Itzitapiintakawo jiyotaani Juan jowanawo, ari ikimitsitari jiyotaani Fariseo-paini. ¿Oitama kaari itzitantawo piyotaaani iiroka?”

¹⁹ Jakanaki Jesús, ikantziri: “Aririka intsipataityaari aawakaachari, ¿Arima jowashirini-intawaitatya? Kimitaka iiro, aña kimoshiri ikantaiyani jowaiyani.

²⁰ Irooma paata, aririka jagaitakiri jiumintaitari, aripaiti intziwaitaiya.

²¹ Aririka jowapatankaitantyaawo owakiraari osapiki pajjatori ikithaaitari, arira osapiryaapironakani amithatanatyaarika owakiraari.

²² Iroora kamiithatatsiri owantyaawo iuryaari jimiritaitari owakiraanakiriki mishinantsinaki. Irooma jowantashiitayaawo pajjatonaki, ari osanaryaakotanaki, apitiroiti apaatashiwaitatya”.

Ikinkithatakotziro Jesús kitijiyiri jimakoryaantaitari

(Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5)

²³ Okanta kitijiyiri jimakoryaantaitari, ikinanaki Jesús pankirintsimashiki. Ari joiyiki-tanakiri jiyotaani okithoki pankirintsi.

²⁴ Tii inimotziri Fariseo-paini, josampitakiri Jesús, ikantanakiri: “¿Oitama joiyikitantawo piyotaaani? ¿Tiima jiyotzi tii oshinitaantsitzi kitijiyiriki jimakoryaantaitari?”

²⁵ Jakanaki Jesús ikantziri: “¿Tiima piñaanatakotziri ikantakota David-ni itsipatantakariri ikaataiyini ikamantawitakiri itajyi?”

²⁶ Ityaaki tasorintspankoki ipinkathariwitara Abiatar-ni, jowakawo tasorintsitanta, ipakiri iijatzi itsipayitakiri. Tiira oshinitaantsiwita, apa jowapiintawitawo Ompiratasorintsaari”.

* 2:13 jiroka wairontsi Leví, irojatzí pashini iwairo Mateo.

²⁷ Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Iriira atziriri kantakaantzirori jiwitsikantaitakanariri kitijiyiri jimakoryaantaitari. Kaari kitijiyiri jimakoryaantaitari kantakaantzirori jiwitsikantaitakariri atziripaini.

²⁸ Jirika Itomi Atziri ipinkatharipirotsi irirori, janairo jiroka kitijiyiri”.

3

Atziri kisowakori

(Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11)

¹ Ipoña ityaapai iijatzi Jesús japatotapiintaita. Ari isaikitsitakari atziri kisowakori.

² Ikowaitatziira jiiñitiri joshinchaayitairi mantsiyari kitijiyiriki jimakoryaantaitari. Kim-poyaa jowaitanakiri, onkantya inthawitakotantyaariri.

³ Ipoña Jesús ikaimakiri mantsiyari, ikantziri: “Pimpoki, posatitya niyanki”.

⁴ Josampitakiri piyowintakariri: “¿Otzimika shinitaantsitsisiri antiri kitijiyiriki jimakoryaantaitari? ¿Tiima okamiithatzi anishironkatanti, irooma kamiithatatsiri owamaanti? ¿Tiima okamiithatzi antiro iroopirotatsiri, irooma kamiithatatsiri ankaaripirowaiti?” Tikaatsi akanaintsini.

⁵ Jotsikanatanakari Jesús piyowintakariri, owatsimaashiritanakiri jiñaakiri tii jinishironkayitanti, ikantanakiri mantsiyari: “¡Pintharyaawakotai!” Matanaka, akotsitanai kamiithaini atziri.

⁶ Ikanta Fariseo-paini, jataki inkinkithawaitakari aapatziyariri Herodes jamini tsika inkantiri jowamaakaantantyaariri Jesús.

Ipiyotaiyani inkaarithapiyaaki

⁷ Ipoña ishitowanaki Jesús, ikinanai inkaarithapiyaaki itsipatanaari jiyotaani. Joyaatanii jowanakiri Galilea-jatzi, Judea-jatzi,

⁸ Jerusalén-jatzi, Idumea-jatzi, maawoni nampiyitawori intatsikirona antawaaki jiña Jordán. Ikimakotakiri iijatzi Tiro-jatzi, Sidón-jatzi, ikantaitzi: “Ojyiki itasonkawintantaki Jesús, jantaki ojyiki kaari jiñaapiintaitzi”. Pokaiyapaakini iriroriiti jiiñiri.

⁹ Irootaki Jesús ikantantanakariri jiyotaani jamakiniri pitotsi, iiro jawitsinagaitantari.

¹⁰ Jimatakiro Jesús, joshinchaayitaki ojyiki. Otatsinkapirinikitawakaanaka mantsiyari ikowi jotirotantawatyaaari jako.

¹¹ Ipokayitzi piyarishiritatsiri, jotzirowashitari Jesús, ikaimimaita shintsiini, ikantzi: “¡Iiroka Itomi Pawa, niyotzimi naaka!”

¹² Onkantya iiro jiyotsitantaitari Jesús, ikisayitanakiri.

Jiyoshiitaki Jesús 12 jotyaaantapiroriti

(Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16)

¹³ Ipoña itonkaanaki Jesús otzishiki. Arira ikaimakaantapaakiri ikaatzi kamiithatziमतakiriri. Jataiyakini ikaatzi ikaimakaantakiri.

¹⁴ Aripaiti jiyoshiitakiri 12 intsipatapiintyaari, iriitaki jotyaaantiri inkinkithatakaantya-iti.

¹⁵ Ipasapiyaakari joshinchaayitairi irirori mantsiyari, ikaatzi piyarishiriyitatsiri.

¹⁶ Jirika ikaatzi jiyoshiitakiri: Simón, jiiñitairi Pedro.

¹⁷ Ipoñaapaaka Jacobo itomi Zebedeo itsipataakiri Juan, irijatzi iririntzi Jacobo. Jiiñitairi “Boanerges”, (akantziri añaaniki aaka: “Otomi ookathawontsi”.)

¹⁸ Ipoñaapaaka iijatzi Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo itomi Alfeo, Tadeo, iijatzi Simón iitachari “Kisakowintantaniri”,

¹⁹ ipoñaapaaka Judas Iscariote, pithokashitaiyaarini.

Ookimotziriri Tasorintsinkantsi

(Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23)

²⁰ Ipoña ipokaiyaini Jesús pankotsiki. Ari ipiyowintawaari ojyiki atziripaini, tii okantzi jiyaatapainti jowaiya Jesús.

²¹ Tzimatsi kantayitanaintsiri: “Shinkiwintaka Jesús”. Iro ipokantawitakari ijiyinkathoriiti, jaanairimi.

²² Ariitaiyapaakani iijatzi Yotzinkariiti ipoñaayitaka Jerusalén-ki, ikantapaaki irirori: “Jirika atziri joshinchaatziiri ashitariri piyari iitachari ‘Beelzebú’, irootaki joshinchaantariri piyarishiriyitatsiri”.

²³ Ikanta ikimaki Jesús, japatotaiyakirini, jojyakaawintatziiniri, ikantziri: “¿Tzimatsima piyari kaminaawakaachari iiro jaagantanta?”

²⁴ Aririka jantaminthatawakaiya atziri ipinkathariwintantzi nampitsiki, jookawintawakaa.

²⁵ Aririka jantaminthatawakaiya ijatzi atziri ikaatzi isaikaiyini ipankoki, jookaw-intawakaa.

²⁶ Ari ikantari ijatzi piyari aririka jantaminthatawakaiya, jookawintawakaa, iiro ifiiri ishintsitai, ari japirotaiyaari.

²⁷ Atziri ñaapirotachari kamiitha, tikaatsi matirini intyaashitiri ipankoki jayitiri tzimi-motziriri irirori. Irooma aririka joojoitakiri, aritaki jimatakiri.

²⁸ Pinkimi nonkantimi: kantatsi Pawa impiyakotairi kaariproshiriwaitatsiri, onkantawitayya jookimowaiwityaari.

²⁹ Iriima ookimowaitziriri Tasorintsinkantsi, jashi jowairo, iiro ipiyakoitairi”.

³⁰ Irootaki ikantantakariri Jesús, tima ikantaitatziiri: “Kamaari jinatzi”.

*Inaanati Jesús ipoña iririntzipaini
(Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21)*

³¹ Ariitapaaka inaanati Jesús otsipatakari iririntzipaini, okaimakaantapaakiri, okatziyapaaka jikokiroki.

³² Ikwantawitakariri apatowintakariri: “Ari opoki pinaanati otsipatakari pirintzipaini, okowi ofiimi”.

³³ Ikantanaki Jesús: “¿Oitama pikinkishiritari iiroka iro nonaanatitari, iri nirintzitari?”

³⁴ Iphithokashitanakari apatowintakariri, ikantzi: “Jirika, iriyyitaki nokimitakaantaari nirintzi, nokimitakaantaari nonaanati.

³⁵ Ikaatzi antanairori ikowayitziiri Pawa, iriitaki nirintzitaari, notsirotaari, irojatzii nonaanatitaari”.

4

*Jojyakaawintziri Jesús pankiwairintzi
(Mt. 13.1-23; Lc. 8.4-15)*

¹ Ipoña ipiyanaa ijatzi Jesús inkaarithapiyaaki, jiyotaantapai. Ipiyowintaitawaari. Otitanaka pitotsiki, saikakotaki niyanki kapichiini, katziyaiyachani atzirrii othapiyaaki ikimisanziri.

² maawoni jiyotaayitziiri, jogyakaawintatziiniri, ikantzi:

³ “Tzimatsi pankiwaitatsiri, jataki ipankiwaitzi.

⁴ Okanta jookakitakiro iwankiri, tzimatsi ookakitapainchari aatsiki. Ipokaiyapaakini tsimiri, jowapaakawo.

⁵ Tzimatsi pashini ookakitapainchari omapipookitzi. Thaankipiroini ojyookawitanaka. Tiira otontapathapirotatzi kipatsi,

⁶ sampishitanaki pankirintsi jooryaapaakira ooryaa. Tima tii ontyaapiroti oparitha inthomainta.

⁷ Tzimatsi pashini ookakitapainchari okitochimashitzi, anaanakiro iroori ojyookanaki. Tii okithokitzi.

⁸ Tzimatsi pashini ookakitapainchari okamiithawanikitzi kipatsi, saankana ojyookapaaki, kithokitanaki maawoni. Tzimayitai okithoki apaanipaini okaatzi jyookaintsiri. Apaani jyookapaintsiri, kapichiini okithokitanaki, pashini ojyikini okanta, pashini ojyikipirotanai okithoki”.*

⁹ Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Kowatsiri inkimathatiro, jowakimpitayya inkimisanti”.

¹⁰ Aritaki jataiyaini maawoni atziri, apa isaikaki Jesús itsipayitanaari oyaayitapiintakiriri, ipoña 12 jiyotaani. Ari josampitaiyakirini Jesús, ikantziri: “¿Oitaka pojyakaawintakinari inkaanki?”

¹¹ Jakanakiri Jesús, ikantzi: “Iroñaaka nonkamantimiro kaari piyowitaiyani, aritaki piyotairo tsika ikanta Pawa ipinkathawintantzi. Iriima pashinipaini, iiro nokamantsitari irirori, apa nojyakaawintashityaanari,

¹² onkanta iiro ikimathatantawo ikimawitakari. Onkantawitayya inkimisanti, iiro ikimathatziro, iiro ipashinishiritai, iiro ipiyakoitairi irirori”.

¹³ Ipoña Jesús josampitanakiri, ikantziri: “¿Tiima piyotawakiro nojyakaawintakiri? Aririka napiitakimiro nojyakaawintimiro, ¿tsikatya pinkantya piyotantyaawori?”

¹⁴ Tima jirika atziri ookakitakirori iwankiri, iriira ojyakaawintachari kinkithatziirori ifiiani Pawa.

¹⁵ Tzimatsi kimawitawori ñaantsi, ipokapaaki Satanás, imajantakaapaakiri. Iriiyitaki ojyakaawintziri ookakitapainchari aatsiki.

¹⁶ Tzimatsi kimawitawori ñaantsi, ikimisantawita thaankiini. Jogyakowitakawo ookakitapainchari omapipookitzi, ojyookawitanaka thaankiini.

* 4:8 Kantakotachari jaka “okaatzi jyookapaintsiri”, kimitaka okaatzi 30 okithoki, pashini okaatzi 60 okithoki, pashini okaatzi 100 okithoki.

17 Tiira jiyotakopirotatyiuro ñaantsi, tii inkisashityaawo ikimaatsikowintawo ikimisantawitawo ñaantsi, jowajyaantanakiro. Jojyakotakawo pankirintsi sampishitanaintsiri, tii ontyaapirotatyi oparitha inthomainta kipatsiki.

18 Tzimatsi pashini kimawitawori ñaantsi, ojyakaawintakiri ookakitapainchari kitochi-imashiki.

19 Okantakaantziro jamatawiwaita apaniroini, ikinkishiryaaotawo jajyaagantya, iro ikowapirotakiri ontzimimotairi maawoni. Anaanakiro ñaantsi ikimawitawakari, jowakawo pankirintsi kaari kithokitatsini.

20 Tzimatsi kimawakirori ñaantsi, ojyakaawintakiri ookakitapainchari okamiithawanikitzi kipatsi. Ikimisantanai, jowakotanaawo apaani jyookapaintsiri, tzmaintsiri kapichiini okithokitanaki, pashini ojyiki okantanaka, pashini ojyiki pirotanaki okithoki". †

Onkoñaatakoyitai manakoyiwitachari
(Lc. 8.16-18)

21 Ipoña ikantaki iijatzi: "Akowirika ootyari ootamintotsi, ¿arima antatakotakiri kowitz-inakiki? ¿Owakotzirima otapinaki? Tiira. Iro akowi onkoñiityi maawoni aminawaitantyaari.

22 Ari onkantyaari iijatzi, ontzimatyii onkoñaatakoyitai manakowitainchari, oñaagantairo kaari ikimathawiita pairani.

23 Kowirori inkimathatairo, inkimisanti".

24 Ikantanakiri iijatzi: "Paamaiyaawo okaatzi pikimakiri. Oztzimikari pantzimotantani, jimapiroitaimikari iiroka apaata. ‡

25 Itzimirika otzimimotakiri, iikirora ontzimopirotanakityiiri. Iriima kaari otzimi-motzi, iikirora jiyaatatyi jiñiuro iro ontzimopirotairi". §

Joyakaawintziro Jesús ojyooki pankirintsi

26 Ipoña ikantanaki iijatzi Jesús: "Tzimatsi ojyari ipinkathawintantani Pawa. Ojyatyari pankiwairintzi,

27 jimayi tsiniripaiti, inkakitamanai. Tiimaita jiyotzi tsika okanta ojyookantanakari iwankiri.

28 Apaniro ojyookawaitzi, itanatyaaawo oshitowanaki oryaani oshi, ompoña ompowainkatanaki, tzimanaki ojyiki okithoki.

29 Onkantya osampatanaki, monkaapaititapaaka joiyiptantaityaawori".

Joyakaawintaitziro oryaanikitatsiri okithoki inchatu
(Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19)

30 Ikantanaki iijatzi Jesús: "¿Oitama ojyari iijatzi ipinkathawintantani Pawa? ¿Oitama nojyakaawintimirori?

31 Ojyatyaaawo aririka ampankitiro oryaanikitatsiri okithoki pankirintsi. Okantawita oryaani onawita,*

32 aririka ampankitakiro, ojyookanaki, anaanakiro pashini pankirintsi, antawo onkantayitya otiwa, ari iminkoshitantaawo tsimiri otsimankatapishitakira".

¿Oitama joyyakaawintantawori Jesús ikinkithatakotziri?
(Mt. 13.34-35)

33 Ari ikantapiintatya Jesús joyyakaawintziniri atziri okaatzi jiyotaayitziiriri. Kapichi-inirika ikimathatawakiro atziripaini, kapichiinira jiyotairi. Ojyikirika inkimathatawakiro atziripaini, ojyikira jiyotaapirotairi.

34 Okaatzi ikinkithatakaantzi, joyyakaawintatziuro maawoni, tii jooñaawontziniri. Iriima jiyotaani, ikimathatakaakiri maawoni irirori.

Jomairintziro Jesús tampiya
(Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25)

35 Okanta otsiniriityaanaki, ikantanairi jiyotaani: "Thami amontyaakotai intatsikirona".

36 Aritaki jatanai maawoni piyowintakariri. Arira isaikitsitakari irirori pitotsiki montyaakotaiyanani. Tzimatsi oyaatanakiriri ikinakoyitanaki pashiniki pitotsi.

† 4:20 Paminiro kantakotachari janta versículo 4.8. ‡ 4:24 Okaatzi kinkithatakotachari jaka, jiroka okantakota: Kapichiinirika pinkimisantawakiro nokantakimiri, kapichiini piyotairo. Irooma pinkimisantapirotawakirika, ojyiki piyotawakiri, iikiro niyotakaapirotanakityiimiro. § 4:25 Jiroka okantakotziri okaatzi ikinkithatakotziri jaka: Ikaatzi yotawakirori niyotakaakiriri, iikiro niyotakaapirotanakityiiri. Iriima kaari kimisantawakirori niyotaaawitakariri, imapirotya iuro jiyotairo.

* 4:31 Iro ikantakotziri jaka "okitho iryaanikitatsiri pankirintsi" iitachari mostaza, jyookatsiri inampiki pashini atziri.

³⁷ Ari omapokapaakiri antawoiti tampiya, otamaryaatanaki antawo, kitaatapaaka jiñaa pitotsiki, irootaintsi intsitsiyakoti.

³⁸ Jowakiryaitanakiri jimayira opataki pitotsi, jotziitotaka, ikantaitziri: “¡Yotaanar! ¡Intsitsiyakotatyil!”

³⁹ Piriintanaka Jesús, iñaanatanakiro tampiya, ikantziro: “¡Aritapaaki pitampiyatzi!” Ikantsitanakawo inkaari iijatzzi: “¡Pimairyaaati!” Awisanaki tampiya, mairyaatanaki inkaari.

⁴⁰ Ikantziri jiyotaani: “¿Oitama pithaawashitanakiri? ¿Tikiraama pawintaariita Pawa?”

⁴¹ Ojyiki ipinkathatanakiri, ikantawakaiyanakani ithaawankakiini: “¿Litayaakama jirika jomairintantawori tampiya, jomairintsitakawo iijatzzi inkaari?”

5

Gadara-jatzi piyarishiritatsiri (Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39)

¹ Ariitapaaka Jesús intatsikirona inkaariki, inampiki Gadara-jatzi.

² Iro jaatakotapaakityaami, ishiyashitawakari piyarishiritatsiri ipoñaaakawo kitataariki,

³ ari isaikawaitziri irirori. Tii jaawiyaitziri joojowiitantari ashirotha.

⁴ Itzimpijyiro joojowiitantari iitziki iijatzzi jakoki. Tikaatsira kitsirinkirini.

⁵ Ari ikantaitatyaani maawoni kitiiyjiriki iijatzzi tsiniripaiti, ikinayitzi otzishiki, kitataariki, ikaimawaitzi, itotakaayitawo mapijiyitapai.

⁶ Ikanta iñaaawakiri ipokaki Jesús, ishiyashitawakari, jotzirowashitapaakari.

⁷ Ikaimapaaki shintsini, ikantzi: “¡Jesús, Itomi Pawapirotatsiri, tiira nonkowi powashironkaina! ¿Tsikama pinkantatainaka?”

⁸ Tima ikisapaakitziiri Jesús, ikantapaakiri: “¡Piyaati piyar!”

⁹ Ipoña josampitanakiri: “¿Tsikama piitaka?” Ari jakanaki piyari, ikantzi: “Noita ‘Jyikiyantzi’, tima ojyiki nokaataiyini”.*

¹⁰ Iikiro ikantanakitzi piyari: “Tii nokowi potyaantina pashiniki nampitsi”.

¹¹ Ari ipiyotaka tyonkaarikiini ojyiki chancho joshintagaiyini.

¹² Ikantaiyini piyari: “Potyaantina janta chancho-ki”.

¹³ Ari ikantzi Jesús: “Pantiro”. Ari ishiyaiyanakani chancho impiitatzzi otzishi, mitaiyapaakini inkaariki, ari japirota ipiinkaki. Ikaataiyini 2000 chancho.

¹⁴ Ithaawaiyanakini aamaakowintariri, shiyaiyanakani inkamantanti nampitsiki, ikamantakiri iijatzzi maawoni saikayitatsiri jowaniki. Pokaiyanakini jaminiro awisaintsiri.

¹⁵ Ipokashiitanakiri Jesús, iñaitapaakitziiri piyarishiriwitachari. Isaikaki, ikithaataa, kamiitha ikantanaa. Ithaawantapaakari iñaaapaakiri.

¹⁶ Ikaatzzi ñaakiriri inkaanki ikamantawakiri pokayitaintsiri, ikantzi: “Piñaakiri jirika, iriitaki Jesús owawisaakotairi. Jowiinkakaantaki ojyiki chancho”.

¹⁷ Ikantaitanakiri Jesús: “Piyaatai, tii nokowi pisaikimotina”.

¹⁸ Ipoña jotitanaa Jesús pitotsiki. Ikantawitawaari jowawisaakotakiri: “Nokowi noyaatanakimi”.

¹⁹ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Iiro poyaatana, piyaatai pijyininkaki. Pinkamantapairi, pinkantiri: ‘Jinishironkataana Pinkathari’”.

²⁰ Ikanta jirika piyarishiriwitachari, jatai inampiki iitachari Decápolis ikamantapairi maawoni atziri, ikantapairi: “Jowawisaakotaana Jesús”. Iyokitzi ikantaita ikimaitziri ikantayitapairi.

Irishinto Jairo opoña tsinani otirotsitakiriri iithaari Jesús (Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56)

²¹ Ikanta ipiya Jesús ipoñagaawo intatsikirona. Ipiyowintawaari ojyiki atziri inkaarithapiyaaki.

²² Ari jariitapaaka pinkatharitatsiri japatotapiintaita jiita Jairo. Jiñaapaakiri Jesús, jotzirowashitapaakari,

²³ ikantapaakiri: “Onkamaty nishinto. Nokowi piyaati potirotantyaawo pako, oshintsitaita”.

²⁴ Ari jiyaatanaki Jesús, iro kantzimaitacha joyaatanakiri ojyiki atziri, jawitsinaimatanakiri.

²⁵ Okanta tsinani osokaawaitachari, tzimakotaki 12 osarintsi omantsiyawaitzi,

²⁶ ojyiki jaawintawitakawo, othonkakiro tzimimowitawori opinakowinta. Aminaashiwaitaka, iikiro iyaatatzi omantsiyatzi.

²⁷ Okimaki iroori ikinkithatakoitziri Jesús, ikantaitzi: “Oshinchaantaniri jinatzi Jesús”. Osatikantanakari atziri okinashitanakiri itaapiiki, otirotsitawakiri iithaari.

* 5:9 Jiroka wairontsi “Jyikiyantzi”, irojatzzi ikantsitaitari “legión”.

²⁸ Tima okantashiritanakitzi irorori: “Aririka notirotsitawakiri iithaari, ari noshintsitai”.

²⁹ Apathakiro oshintsitanai osokaawita.

³⁰ Jiyotsitanaka Jesús tzimatsi oshinchaashitakari ishintsinka, josampitanakiri oyaayitakiriri, ikantziri: “¿Litama otirotsitakinawori noithaari?”

³¹ Jakanakiri jiyotaani, ikantzi: “¿Tiima piñiiri jawitsinaimatanakimi atzirriiti? Iikiro pikantatzi: ‘¿Litama otirotsitakinawori noithaari?’ ”

³² Iikiro jaminaminatanakitziiri Jesús, jifñiiri otirotsitakiriri iithaari.

³³ Okanta tsinani opinkathatanakiri Jesús, okawaitanaka. Tima iro joshinchagai. Iyaatashitanakiri, otzirowashitapaakari, okamantakotapaaka.

³⁴ Ikantanakiro irirori: “Tsinani, oshinchagaimi pawintagaana. Kantatsi piyaatai, kimoshiri pinkantanaiya, aritaki shintsitaimi”.

³⁵ Tikira inthonkiro Jesús iñaanatziro, ariitaiyapaakani poñainchari ipankoki Jairo. Ikan-tapaakiri: “Kamaki pishinto. Iiro poñaashirinkashiwaitari yotaantaniri”

³⁶ Ikanta ikimawakira Jesús ikantaitapaakiri, ikantanakiri Jairo: “Iiro powashirita, pawintagaina naaka”.

³⁷ Tikaatsi ishiniti joyaatanakiri. Apa jaanakiri Pedro, Jacobo, Juan. Iriitaki Juan iririntzi Jacobo.

³⁸ Ikanta jiyaaatanaki, ariitaka ipankoki Jairo. Ikimapaatziiri ikamiñinkataki atzirriiti, jiraakoiyawoni.

³⁹ Tyaapaaki Jesús, ikantapaakiri: “¿Oitama piraantaiyarini? Tii okami, imakoryaatzi”.

⁴⁰ Thainkashiri jowaitanakiri Jesús. Jomishitowapaakiri maawoni. Apa isaikanaki ashitawori, iijatzi jiyotaani. Ityaashitanakiro jomaryaitakiro iintsii.

⁴¹ Joirikawakotapaakiro, iñaanatzimaitawo, ikantziro: “¡Talita cumi!” (akantziri apaantiki aaka: “Iintsi, pimpiriinti”.)[†]

⁴² Piriintanaka iintsi, aniitanai. Tima tzimakotaki 12 osarintsiti, irootaki aniiwaitanta-naari. Iyokitzi ikantanaka ikaatzi ñaakirori.

⁴³ Ikantzi Jesús: “Pimpiroota owanawo”. Ikantanakiri iijatzi: “Tiira nokowi pinkaman-tayitiri atzirriiti”.

6

Ipiyaa Jesús Nazaret

(Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30)

¹ Ikanta Jesús ipiyaa inampiki, ari joyaatairi maawoni jiyotaani.

² Okanta kitijiyiri jimakoryaantaitari, jiyotaantaki Jesús japatotapiintaita. Iyokitzi ikantaitakiri. Ikantayitzi ikimaitziri: “¿Litama jiyotanitankari jirika? ¿Litama antakairiri kaari jiñaapiintaitzi?”

³ ¿Kaarima jirika añaapiintziri ikimitziro inchakota? ¿Iriitaki otomi María? ¿Añiiri Jacobo, José, Judas, Simón, iriitaki iririntzipaini? ¿Kaarima iritsiro atsipayitari anampitawo jaka?” Ari opoña tii ikimisantaitziri.*

⁴ Ikantanaki Jesús: “Jashi jowiro Kamantantaniri ikimisantaitziri pashiniki nampitsi, irooma inampiki irirori isaikayitzi ijiyininka, tii ikimisantaitziri”.

⁵ Irootaki kaari okantanta Jesús joñaagantiro ishintsinka inampiki. Tii iyyikipirodzi mantsiyari joshinchaaki jotirotantari jako.

⁶ Antawo jowashiritakotakari ikaatzi kisoshiriwaitatsiri, kaari kowatsini inkimisantai. Iro ikinantanakari jiyotaantayitzi pashiniki nampitsi tziimayitatsiri janta.

Jotyaantaitziri iyotaari

(Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6)

⁷ Ipoña Jesús japatotakiri 12 jiyotaani. Ipasapiyaakiri ishintsinka inkitsirinkantyaariri irirori piyari. Jotyaantakiri, intsipatawakaanatyia inkaati apiti.

⁸ Ikantawakiri: “Iiro paanaki pithaati, powanawo, iijatzi piiriikiti, apa paanaki pikotzi.

⁹ Iiro paanaki pashini piithaari. Apa pintyaantanatyia pi-zapato-ti”.

¹⁰ Ikantsitawakari iijatzi: “Pariitayaarika pankotsiki, ari pimaapiintatyi, irojatzi paw-isantanatyaaari pashiniki nampitsi.

¹¹ Iirorika jaapatziyaitzimi, iirorika ikimisantaitzimi iijatzi, pawisapithatanakiri. Potikanairo piipatsikiiti, iro jiyotantaityaari tii ikimisantziri Pawa. Iriira jimapiroitai jowasankitaitiri paata, anaanakiro jowasankitaitakiri Sodoma-jatzi, Gomorra-jatzi. Imapirotatya”.

¹² Ikanta jiyaaaitakira jiyotaani Jesús ikamantakiri atzirriiti jowajyaantairo ikaaripiroshiriwaitzi.

[†] 5:41 Irootaki iñaawaitakiri Jesús, tima Aram-paanti jiñaawaitziri irirori.

* 6:3 Jacobo, irijatzi ikantaitatsiri iijatzi

¹³ Jowawisaakoyitaki piyarishiritatsiri, joshinchaayitairi iijatzi ojyiki mantsiyari itzirintantari yiinkantsi.

Ikamantakari Juan owiinkaatananiri
(Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9)

¹⁴ Aritakotakari pinkathari Herodes okaatzi jantayitakiri Jesús. Tima ikantaitaki: “Añagaira Juan owiinkaatananiri. Piñiuro otzimi ishintsinka”.

¹⁵ Pashini kantayitatsiri: “Elias jinatzi”. Ikantayitzi iijatzi: “Kimitaka iriitaki pashini Kamantananiri”.

¹⁶ Ikanta ikimaki Herodes ikantayitakiri, ikantanaki irirori: “Iriitaki añagaatsiri Juan nothatzinkakaantakiri”.

¹⁷ Opoñaantari kitziroini Herodes jomontyaakaantziri Juan, okantakaantziro Herodías, iinantawitari Felipe iririntzi Herodes. Irootaki jiiantaari Herodes irirori.

¹⁸ Tima ikaminaantawitaya Juan, ikantawitari Herodes: “Tii okamiithatzi piinantyaawo iina pirintzi”.

¹⁹ Iro opoñaantakari okisaniintziri Herodías, okowawitaka owamaakaantiri.

²⁰ Irootaki jomontyaantakariri kitziroini Herodes. Iro kantzimaitacha Herodes antawoiti ipinkathatakiri Juan, jiyotzi kamiithashiriri jinatzi, kitishiri ikanta. Tiira ishiniwitari intsitokakaantiri. Okaatzi ikaminaawitariri, okompitzimoshiritakari Herodes. Ari jishi-wintawitawo ikimisanziri.

²¹ Okanta pashini kitiiyiri, joimoshirinkawitawo Herodes itzimantakari pairani. Ipokaiyakini iwinkatharintsiti, ipokaki jijiwari owayiriiti Roma-jatzi, ipokaki jiyawayitatsiri Galilea-ki. Owaiyakani.

²² Ari otyapaaki ishinto Herodías jowaiyani, amajiyitapaaki, okamiithatzimotanakiri Herodes amajiyitani, okamiithatzimotanakiri iijatzi itsipatakari jowaiyani. Ikantanakiro Herodes: “Ari nompakimi oitarika pinkamitinari.”

²³ Iiro namatawitzimi, jiyotzi Pawa tyaaryoo nokantzi. Iroorika pikowi okaatzi nopinkathariwintziri, arityaami onkantaki nompimi kajiyitani”.

²⁴ Iyaatashitanakiro onaanati, okantapaakiro: “¿Oitama nonkamitiriri?” Okantanaki iroori: “Pinkamitiri iito Juan owiinkaatananiri”.

²⁵ Piyapaaka mainawo, okantapaakiri: “Nokowi pimpinawo iito Juan, powakinawo samantanakiki”.

²⁶ Antawoiti jowashiritanaka pinkathari. Tima maawoni ikimaitakiri inkaanki, ikan-takirori mainawo, tikaatsi inkinakaanairo, ontzimatyii impiro okowakotakiriri.

²⁷ Jotyaaantaki owayiri jamakiniri iito Juan.

²⁸ Jatanaki owayiri jomontyaaitziri Juan, ithatzinkapaakiri, jamakotakiro iito samantanakiki. Ipakoitakiro mainawo, aanakiniro onaanati.

²⁹ Ikanta ikimaiyakini jiyotaani Juan-ni. Pokaiyaini, ikitatairi.

Jowakaari Jesús 5000 shirampariiti
(Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

³⁰ Ariiyitaa jiyotaani jotyaaantakiri, apatotapaa maawoni isaikira Jesús, ikamantapairi okaatzi jantayitakiri.

³¹ Iikiro ipokaminthanakitzi atziri, piyayitacha pashini. Tii onkantapainti jiyaataiyaini Jesús jowaiya. Irootaki ikantantanakariri Jesús jiyotaani: “Thami aati otzishimashiki, amakoryaawakiita kapichiini”.

³² Otitaiyanakani pitotsiki, jataiyaini.

³³ Iro kantzimaitacha, ojyiki aminakotawakiriri jiyaatanaki, jiyoitawakiri. Shiyaiyanakani ikinaiyanaki aatsiki, ipoñaanakawo nampitsiki. Iri itaiyakawoni jariita, apatotaiyapaakani.

³⁴ Ikanta jariitapaaka Jesús, jiñaapaakitziiri ipiyotaiyakani. Jitakoshiryaapaakari. Ikimi-waitakari ojya iirorika itzimi aamaakowintyaarini. Jiyotaayitapairi iijatzi.

³⁵ Aritaki tsiniriityaanaki, ipokashitapaakiri jiyotaani, ikantapaakiri: “Yotaanari, asaikatziira otzishimashiki.”

³⁶ Pimpakairo piyotaantzi, jiyaaita atziripaini nampitsiki jamananti joyaari”.

³⁷ Ikantanaki Jesús: “Pimpiri iiroka joyaari”. Ikantzi jiyotaani: “¿Pikowatzima niyaati namanantakiti nowakaiyaariri? Ojyiki owanawontsi, iiro jimonkaata kiriiki inkaati 200 ompinatyaari, nowakaantyaariri maawoni”.†

³⁸ Ikantzi Jesús: “¿Okaatzika tanta jamakiri atziriiti? Piyaati paminakitiro”. Ikanta jaminakitziro, ikantziri: “Tzimatsi 5 tanta, ipoña apiti shima”.

† 6:37 Ikantakoitziri jaka “kiriiki” irijatzi ikantaitziri iijatzi pashiniki ñaantsi “denario”.

³⁹ Ikantzi Jesús: “Poosaikiri maawoni atziri onatsiryaataki katawoshimashi, pinashiyityaari poosaikayitiri”.

⁴⁰ Jimatakiri. Tzimatsi nashiyitainchari isaikayitaki ikaatzi 100 atziri, jimatsitakari iijatzi pashini ikaatzi 50 atziri. Joosaikakiri maawoni.

⁴¹ Ipoña Jesús, jaakotanakiro 5 tanta itsipataakiri apiti shima, aminanaki inkitiki, ipaasonkiwintakiro. Ipitoryaakiro tanta, ipakiri jiyotaani, jowawisaakiniri irirori atziripaini. Ari ikimitaakiri iijatzi shima, jantitakari maawoni.

⁴² Jowaiyakani maawoni, kimaniintaiyakani.

⁴³ Ijaikiyitairi 12 kantziri okaatzi jowagaantakari.

⁴⁴ Kimitaka ikaatzi 5000 shirampariiti owainchari.

Janiitantawo Jesús inkaari

(Mt. 14.22-27; Jn. 6.15-21)

⁴⁵ Ikantanairi Jesús jiyotaani: “Thamira, pitaiyaawo pimontyaakotai nampitsiki Bet-saida”. Ikantanakiri piyotawintakariri: “Kantatsi piyaayitai pipankoki”.

⁴⁶ Ikanta jiyaatanai maawoni atziri, tonkaanaki Jesús otzishiki jamanamanaata.

⁴⁷ Aritaki tsiniriityaanaki, jiwiaakotaiyaani jiyotaani niyantaaniki inkaari jimontyaakotaiyini. Apaniro isaikanaki Jesús otzishiki,

⁴⁸ jaminakotakiri jiyotaani, shintsiiini ikomataiyini oipiyapiyatakotziri tampiya. Okanta okitiiyitizimataki, jiyaatashitairi, janiitantanaawo inkaari, ikinashitapari itaapiiki, iro jawijiyimatirimi.‡

⁴⁹ Ikanta jiñaawairi, jojyakaatziiri shiritsi jinatzi, kaimaiyanakini,

⁵⁰ tima maawoni jariitashiryaanakari jiñaakiri. Ikantapaakiri Jesús: “Naakataki pokatsiri, iiro pithaawawaitzi, tontashiri pinkantaiyaani”.

⁵¹ Otitapaa pitotsiki, awisainkatanaki tampiya. Iyokitzi ikantawintanakari.

⁵² Tima tikiraata jiyothatziroota jojiñaantakawori Jesús tanta, iro kantakaantzirori ikosshiriwaitaiyini.

Joshinchaantzi Jesús Genesaret-ki

(Mt. 14.34-36)

⁵³ Irojatzari jariitantaiyapaakarini inampiki Genesaret-jatzi.

⁵⁴ Iro jaatakotapaakityaami, thaankipiroini jiyoitawakiri Jesús.

⁵⁵ Ikamantawakaanaka maawoni nampitawori janta, jamakoitakiniri mantsiyari jomaryaamintoki. Tsikarika isaiki Jesús, ari jamakoitziniriri.

⁵⁶ Imataka ikinayitzi oryaaniki nampitsi, nampitsiki antawo, iijatzi owaantsiki, jowakoitziniri mantsiyari aatsiki, ikantayitzi: “Pishinitawakiniri jotirotawakiro pithaari”. maawoni otirotakirori iithaari shintsiyitai.

7

Owaaripiroshiritziriri atziri

(Mt. 15.1-20)

¹ Ipoña ipokaiyakini Fariseo itsipatakari Yotzinkari, ipoñaakawo Jerusalén-ki. Japatowintapaakari Jesús.

² Jiñaapaakiri jiyotaani Jesús tii jantziri jamitapiintaiyarini ikiwaakota jowaiyani. Ikiyimatapaakiri.

³ Okaatzi jantapiintziri Fariseo-paini, iirorika ikiwaakota, iiro jowaa. Irootaki jamitapiintakari pairani ichariniiti: Aririka inkowi joya, ontzimatyii inkiwaakotawatya, inkitiwathatantyaari.

⁴ Aririka jariitaiya jamanantzi, tikiraata jowapaiyaata, inkiwaakopirotowatya. Tiira apaani onkantya jamiyitari, ikiwayitsitawo jiraaminto, iyowiti, jonkotsiminto, imaaminto, maawoni.

⁵ Irootaki josampitantakariri Jesús, ikantziri: “¿Oitakama imaijantantaawori piyotaani jiyotaayitairi pairani achariniiti? Noñaapaakiri jowaiyani, tii inkiwaakotya”.

⁶ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Amatawitantaniri pinayitzi. Iirokatakari josankinatakotaki pairani Isaias-ni, ikantaki:

Ipinkathawaantiwitashitana atziripaini.

Tiimaita inkinkishiritakotaina kamiithaini.

⁷ Aminaashiwaita jotzirowashitana ipinkathawitana,

Jiyotaantashiwaitawo jamiyitari irirori.

⁸ Pimaijantakiro iiroka Ikantakaantani Pawa, pantashitakawo jamiyitari atziriiiti. Pikiwayitziro piyowiti, piraaminto. Oyjiki okaatzi pantashiyitakari”.

‡ 6:48 Paminiro Mt. 14.25.

⁹ Ikantziri iijatz: “Iroora pantapirotakiri pamiyitari, pithainkanakiro Ikantakaanani Pawa.

¹⁰ Jiroka rosankinari Moisés-ni, ikantzi:
Pimpinkathariri piwaapati iijatz pinaanati.
Ikantzi iijatz:

Ontzimatyii jowamaitiri kijyimawaitziri iwaapati iijatz inaanati.

¹¹ Iro kantzimaitacha iiroka pikantapiintzi: ‘Ankajyaakairirika Pawa airiikiti, ontzimatyii ampiri. Onkantawitayya añiiri jashironkaawaitya awaapati iijatz anaanati’.

¹² Ari pikantakari iiroka, piyotaashiwaitakari atziripaini, tii inishironkatairi iwaapati iijatz inaanati.

¹³ Apa pantashiwaitakawo jamiyitari pairani pichariniiti, irootaki pithainkantakawori iñaani Pawa. Ari pikantapiintatya pantayitziro kimitakawori jiroka”.

¹⁴ Ari ikaimakiri Jesús maawoni apatotainchari, ikantziri: “Pinkimisantaiyini, pinkimathatantyaawori nonkantiri.

¹⁵ Okaatz jowayitiri, tii owaaripiroshiritantzi. Irooma omishitowayitziri poñaachari inthomainta, irootaki owaaripiroshiritantatsiri.

¹⁶ Powakimpitayawo jiroka”.

¹⁷ Ikanta jiyaataiyaini atziri, tyaapai Jesús pankotsiki. Ari josampitakiri jiyotaani, ikantziri: “¿Oita pojyakaawintakiri?”

¹⁸ Jakanaki Jesús, ikantzi: “¿Iijatzima iiroka, tima pinkimathatawakiro? ¿Tiima piyotzi iiroka tii owaaripiroshiritantzi okaatz jowayitiri?”

¹⁹ Tikaatsi okantziro ashiri, apa okinero ajyitoki, irojazti oshitowantaiyaari”. Iro jiyotaantakiri Jesús, tii okaaripirozti okaatz jowayitiri.

²⁰ Ipoña ikantanaki iijatz: “Aririka ankinkishiriwaitya antakairi ajyininka kaaripirori, irootaki owaaripiroshiritantatsiri.

²¹ Tima inthomainta ashiriki opoñaayita: kaaripirori kinkishiritaantsi, kaari kinataantsi, mayimpiritaantsi, tsitokaantsi,

²² koshitaantsi, mashithataantsi, kaaripiroshiritaantsi, amatawitaantsi, mayimpiryook-itaantsi, samakoniintaantsi, kijyimataantsi, asagaawintaantsi, tzymaityaashiryaantsi.

²³ Okaatz ikinkishiritapiintakari atziriti kaaripirori onatzi, irootaki iñaantawori owaaripiroshiriwaitziri. Tima inthomainta ishiriki opoñaayitaka jirokapaini”.

Awintaari Pawa Sirofenicia-jato
(Mt. 15.21-28)

²⁴ Opoñaashitaka ikinanaki Jesús nampitsiki iitachari Tiro, irojazti Sidón-ki. Ari isaika-paaki pankotsiki, tii ikowawita inkimakoitirimi. Tiimaita jimanakota.

²⁵ Tima janta tzimatsi tsinani, piyarishiritatsiri ishinto. Okimakotawakiri iroori Jesús, iyaatashitanakiri, otzirowashitapaakari.

²⁶ Kaari Judá-mirinka jiroka tsinani, opoñaatya iroori pashiniki nampitsi oita Sirofenicia. Okantapaakiri: “Jesús, poshinchagainawo nishinto, opiyarishiritatzi”.

²⁷ Ikantanakiro irirori: “Paata tsinani. Ikantaitakiranki: Tii jaapithaitziri jowanawo iintsi ampiri otsitsi joyaawo, apaniro jowawaita iintsi irojazti inkimaniintantatyaari”.*

²⁸ Ari akanaki tsinani, okantziri: “Imapirotatya pinkatharí pikantakiri. Iro kantacha ikatziyapiinta otsitsi jantyaatsikiini, jowayitawo owanawontsi jookagaantayitziri iinchaaniki”.

²⁹ Ikantzi Jesús: “Ari okanta, imapirotatya pikantakiri. Kantatsi piyaatai, ari piñaapairo pishinto, shintsitai iroori”.

³⁰ Okanta iyaatai tsinani opankoki, oñaapairo ishinto omaryaaka omaamintoki, shintsitai.

Ikimakagairi Jesús ashikimpitawitachari

³¹ Ipoña jiyaatanai Jesús isaikawitapaakara nampitsiki Tiro, ikinanairo Sidón-ki, Decápolis-ki irojazti jariitantaari Galilea-ki.

³² Ari jamaitakiniri atziri ashikimpitatachari, kaari ñaawaitatsiri iijatz. Ikantaitapaakiri: “Jesús, potirotantawatyaaari pako”.

³³ Ipoña Jesús jaanakiri jantyaatsikiini, josagaantantakari jakoimpiki ikimpitaki, itziriantakari jiwari ininiki.

³⁴ Aminanaki inkitiki, ikisashiritanaka, ikantziri: “¡Efata!” (akantziri apaantiki aaka: “piwitaryagaiya”)

³⁵ Iwitaryaanaka ikimpita, ñaawaitanai kamiitha.

* 7:27 Iriira joyyakaawintayitzi Judá-mirinkaiti, ikimitari iinchaaniki. Iriima kaari Judá-mirinkatatsini ikimiwaitakari otsitsi.

³⁶ Ikantawitawaari Jesú: “Iirora pikamantakotana”. Iro kantacha ipiyathatakari, ikamantakiri maawoni atziri.

³⁷ Iyokitzi jowaitanakiri Jesús, ikantaitzi: “¿Oitaka okamiithatantari jantziri jirika? Iki-makagairi ashikimpitawitachari, iñaawaitakagairi iijatzi kaari ñawaiwitachani”.

8

Jowakaari Jesús 4000 shirampariiti

(Mt. 15.32-39)

¹ Ikanta japatotaiyani oiyiki atziri, thonkapaaka owanawontsi. Ikaimakiri Jesús jiyotaani ikantziri:

² “Antawoiti nitakoshiritakari atziripaini. Mawataki kitiiyiri itsipatakina jaka, tikaatsi-tapaaki jowaiyaari.

³ Aririka notyaantairi, ari owamaakiri itajyi aatsiki, tzimayitatsi poñaachari intaina”.

⁴ Jakanaki jiyotaani, ikantziri: “¿Tsika ayika owakaiyaariri jaka otzishimashiki?”

⁵ Ari josampitziri Jesús, ikantziri: “¿Tsika okaatzika tanta tzimatsiri?” Ikantaiyanakini irirori: “Tzimatsi 7”.

⁶ Ari joosaikakaantakiri Jesús maawoni atziri kipatsiki. Jaakiro 7 tanta, ipaasoonkiwintakiro, ipitoryaakiro, ipakiri jiyotaani jowawisaakiniri atziripaini irirori.

⁷ Tzimitacha iijatzi shimaaniki. Ipaasoonkiwintakiri iijatzi, ipayitakiri atziripaini.

⁸ Owaiyakani maawoni, kimaniintaiyakani. Ijaikitaairo okaatzi tzimagaantapaintsiri 7 kantziri.

⁹ maawoni owainchari ikaatzi 4000 shirampariiti. Ari jotyaantairi maawoni.

¹⁰ Ipoña jotitanaa Jesús pitotsiki itsipatanaari jiyotaani, montyaakotanai intatsikirona oita Dalmanuta.

Ikowakowiitari Jesús intasonkawintanti

(Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56)

¹¹ Ipoña ipokaiyapaakini Fariseo, iñaanaminthatapaakiri Jesús, ikowi jiñiiri intasonkawintanti, jiyotantyaariri imapirotatya opoña itasorinka inkitiki, tima iñaantatyaari.

¹² Ikisashiritanaka Jesús, ikantzi: “¿Oitama ikowantari jiñiina nontasonkawintanti jirikapaini? Iiro noñaayimaitari. Imapirotatya”.

¹³ Piyanaa Jesús, montyaakotanai.

Shiniyakairori itantani Fariseo

(Mt. 16.5-12)

¹⁴ Ari imaijantanakiro jiyotaani jaantanatyaami tanta, apaanimachiini tanta jaanaki ipitoki.

¹⁵ Ari ikantzi Jesús: “Ontzimatyii paamawintyaawo shiniyakaawori itantani Fariseo iijatzi rashi Herodes”.

¹⁶ Ari jiñaanaminthatawakaiyakani jiyotaani, ikantawakaa: “Kaarima amantanaka tanta”.

¹⁷ Ikanta Jesús jiyotakiri ikantawakaari jiyotaani, ikantziri: “¿Oitama pikantawakaantari: ‘Kaari amantanaka tanta?’ ¿Tiima pikimi? Kisoshiri pikantaka.”

¹⁸ Tzimawitacha poki tii piñaantzi, tzimawitacha pikimpita tii pikimi. ¿Tiima pikinkishiritziro nojyiñaantakawori tanta?

¹⁹ Tima 5 tanta tzimawitachari, jowimaitaka 5000 shirampariiti. Poyiitairo okaatzi tzimagaantapaintsiri. ¿Tsika okaatzi kantziri jaikitaatsiri?” Ikantaiyini: “12 kantziri”.

²⁰ “Iijatzi nokantakiro, kaawitachari 7 tanta, jowaiyakani 4000 atziriiti. Poyiitairo tzimagaantapaintsiri. ¿Tsika okaatzi kantziri jaikitaatsiri?” Ikantaiyini: “7 kantziri”.

²¹ Ari ikantziri: “¿Tikiraama pikimathatziroota?”

Jaminakaitziri kaari aminatsiri

²² Ariitaka Jesús nampitsiki Betsaida. Jamaitakiniri kaari aminatsiri, ikantaitapaakiri: “Potirotantawatyaari pako”.

²³ Ipoña Jesús, ikathawakotanakiri. Jaanakiri othapiki nampitsi. Jiiwaakitakiri, jotirotantanakari jako. Josampitzimaitari: “¿Kantatsi pamini?”

²⁴ Ari jaminanaki, ikantzi: “Aminawitaana, noñaawitaari atziri janiitaiyini, tiimaita ikofaapirotzi, jojyashitakawo incható”.

²⁵ Ipoña japiitakiri jotirotakiri irookiki, ikantairi: Paminai iijatzi. Aminanai, koñaatanai jamini intaina, jiñaanairo maawoni.

²⁶ Jotyaantairi, ikantawairi: “Iiro pikinanai nampitsiki, tii nokowi pinkamantakotina”.

Jiyotaki Pedro: Cristo jinatzi jirika Jesús

(Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21)

²⁷ Ipoña jawisanai Jesús itsipatanaari jiyotaani ikantanaawo nampitsiki saikatsiri Cesarea-ki inampiitiki Filipino. Okanta niyanki aatsi josampitakiri jiyotaani, ikantziri: “¿Oitama ikinkishiritakotanari atziripaini?”

²⁸ Ari jakanaki jiyotaani ikantzi: “Ikantaitzimi Juan-ni owiinkaatananiri pinatzi, ikantaitzimi iijatzi Elías pinatzi. Tzimatsi kantayitzimiri iijatzi pashini, Kamantantaniri piriintaachari”.

²⁹ Ipoña josampitanakiri irirori, ikantziri: “¿Oita pikinkishiritakotanari iiroka?” Ari jakanaki Pedro: “¡Cristo pinatzi!”

³⁰ Ikantzi Jesús: “Iiro pikamantakotsitana”.

*Ikinkithatakota Jesús jowamaitiri
(Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27)*

³¹ Ari jitanakawo Jesús ikamantziri jiyotaani onkaati awijyimotirini, tima iri iitapiintachari Itomi Atziri. Ikantziri: “Ojyiki nonkimaatsikowintaimi. Ojyiki inkisaniintina pinkatharipaini, ijiwaripaini Ompiratasorintsitaari, iijatzi ikaatzi Yotzinkariiti. Jowamaakaantina. Iro awisawitaya mawa kitiiyyiri, añaagaana”.

³² Ari ikantakiriri, tii jimaniro. Ipoña Pedro, jaanakiri Jesús jantyaatsikiini, ikowawitaka inkaminairimi.

³³ Ipithokapithatanakari, jaminanakiri jiyotaani, ikisanakiri Pedro, ikantziri: “¡Piyaaati Satanás! Tii poshiritawo iiroka ikowakaantziri Pawa, poshiritashitakawo ikowayitzi atziriri”.

³⁴ Ikaimakiri Jesús piyowintakariri, ikaimakiri iijatzi jiyotaani, ikantakiri: “Tzimatsirika kowatsiri intsipataina jowajyaantairo ikowawaitashitari jantiri. Onkantawitaya impaikakoitirimi, intsipataina naaka.

³⁵ Ikaatzi antashiwaitawori ikowashiriyitzi, ari impiyashitaiya. Iriima kamawintinani, okantakaantziro ikimisantziro Kamiithari Ñaantsi, aritaki jawisakoshiriyitai.

³⁶ Aminaawaitashita ifaitziro otzimotantzi ojyiki ajyaagawontsi jaka kipatsiki, impoña ifiairo impiyashitaiyaawo añaamintotsi.

³⁷ ¿Kantatsima impinatakowintaitya iiro ifiiaantaawo impiyashitaiya?

³⁸ Tima ikaatzi kaaniwintanari naaka inkinkithatakotina kaaripiroshiriki atziri, ari nonkantsitaiyaari naaka iijatzi nonkaaniwintairi paata aririka nompipi namairo jowani-inkawo Ashitanari nontsipataiyaari maninkariiti, tima naaka Itomi Atziri”.

9

¹ Ipoña ikantanaki iijatzi Jesús: “Tyaaryoowa, tzimayitatsi pikaatzi jaka, tikiraamintha pikamiita, ari piñaakiro ishintsinka Pawa tsika ikanta ipinkathariwintantai”.

*Ishipakiryimotakiri Jesús jiyotaani
(Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36)*

² Okanta awisanaki 6 kitiiyyiri. Tonkaanaki Jesús otzishiki, jaanakiri Pedro, Juan, Jacobo. Ari ishipakiryimotakiri.

³ Kitamaa okantanaka iithaari, tikaatsi ojyakairi okitamaatanakira.

⁴ Ifiiaatziiri Elías itsipatapaakari Moisés, ikinkithawaitakaapaakiri Jesús.

⁵ Ifiiaawaitashiwaitanaka Pedro, ikantanakiri Jesús: “Yotaanari, imapiro okamiithatzi pamaiyakina jaka. Kamiitha niwitsikaiyimini mawa pankojyitantsi: apaani pashitya iiroka, apaani jashitya Moisés, jashitya apaani Elías”.

⁶ Tima ithaawaiyanakitziini, irootaki ifiiaawaitashiwaitantanakari.

⁷ Opoña opokapaaki minkori otsimankakotapaakiri. Ikimaitatzi ikantaitzi: “Nitakokitanani jinatzi jirika notomi, pinkimisantiri”.

⁸ Ipoña jaminapirowitanaka, tikaatsi ifiiaanai, apa Jesús.

⁹ Ikanta joirinkaiyaani otzishiki, ikantakiri iiro ikamantantziro ifiiaakiri irojatzi paata aririka jañagai. Tima jirika Itomi Atziri ari jañagai inkamawitaya.

¹⁰ Jimatakiro tii ikamantakotziri, iro kantacha ojyiki josampitawakaiyanakani oita iiro ithawitakotantari Jesús, ari jañagai inkamawitaya.

¹¹ Ipoña josampitaiyakirini, ikantziri: “¿Oitaka ithawitakotziri yotzinkariiti iri iiwatapaintsini Elías impoki?”

¹² Ari jakanaki Jesús, ikantziri: “Imapirotatya, iriitakira iiwatapaintsini Elías impoki, jotampatzikatantapaaki. ¿Tsikama okantzika josankinatakoitakina pairani? Tima okantzi: ‘Jirika Itomi Atziri, ojyiki inthainkawaitaitiri’.

¹³ Pinkimi, aritaki pokaki Elías. Ojyiki imaamanitaitawakiri, jimonkaatakiro okaatzi josankinatakoitakiriri”.

Jowawisaakotziri Jesús iintsi piyarishiritatsiri

(Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43)

¹⁴ Ikanta jariitaa Jesús jookanakiri jiyotaani, ifaapaatziiri ipiyowintakari ojyiki atziri itsipatakari Yotzinkariiti ifaanaminthatziri.

¹⁵ Ikanta ifaawairi ipokai Jesús, jiyokitziwintawairi, ishiyanaka jiwithatawayaari.

¹⁶ Josampitapaakiri Jesús, ikantziri: “¿Litama piñaanaminthatantari?”

¹⁷ Akanaki apaani, ikantanaki: “Yotaanari, namatziimiri notomi piyarishiritatsiri, tii okantzi ifaawaitai.

¹⁸ Impokashitapairrika, owanaa jompojakaawaitari kipatsiki. Ishimoripaantiwaitakairi, jatsikaikiwaita, ikisotakairi. Nokantawitakari piyotaani jowawisaakotainari, tii ikantziri”.

¹⁹ Jakanaki Jesús, ikantanaki: “Tiitya pikimisantayini iiroka. ¿Tskapaitima piyotika? Pamakiri jaka iintsi”.

²⁰ Jamaitapaakiniri. Ikanta piyari ifaapaakiri Jesús, jompitakaanakari shintsiini iintsi, tyaanaki, ipinaawaita kipatsiki, ishimoripaantiwaitanaki.

²¹ Josampitanakiri Jesús iwaapati iintsi, ikantziri: “¿Tskapaitima jitanaka piintsiti?” Ikantzi: “Ari ikantsita owakiraa jiryaanitzi.

²² Itaakaawaiwitakari paampariki, piinkawaitzi iijatzi jiñaaki, ikowi jowamairimi. Kantatsirika pinishironkatina, pantiro”.

²³ Ikantzi Jesús: “¿Oitama pikantantawori ‘Kantatsirika...?’ Aririka pinkimisantai, aritaki antatya maawoni”.

²⁴ Ipoña ikaimanaki shintsiini iwaapati iintsi, ikantanaki: “Kimisantawitachana, tiirika nokimisantapirotzi, pinkimisantakaapirotaina iiroka”.

²⁵ Iikiro ifaatzi Jesús ipokaiyapaakini atziri, ikisanakiri piyari, ikantanakiri: “Pintainaryiiaari iintsi, iiro pipiyashitaari iijatzi”.

²⁶ Ikaimanaki shintsiini piyari. Ikamimatakaanakiri iintsi. Ojyiki kantanaintsiri: “Kamaki iintsi”.

²⁷ Ipoña ikathawakotanakiri Jesús, jowatziyakiri. Añaanai.

²⁸ Ikanta ityaapaakira Jesús pankotsiki, ari josampitakiri jiyotaani apaniroini, ikantziri: “¿Kaari nokantantari naaka nowawisaakotiri?”

²⁹ Ikantzi Jesús: “Imapirotatya ishintsitzi jirika piyari, okowapirotatya aakowintyaawo amaña, antziwintyaari iijatzi”.

Japütairo Jesús ikinkithatakotziro inkamimotanti

(Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45)

³⁰ Ipoña jawanakanaki Jesús, ikinayanai Galilea-ki. Tiira ikowi inkimakotiri atziiriiti.

³¹ Tima jiyotaayitatziri jiyotaani, ikantayitzi: “Irootaintsira jaakaantaitiri Itomi Atziri, jowamaitiri. Awisawitaty, maawa kitijyiri, aritaki jañagai iijatzi”.

³² Iro kantzimaitacha tii jiyotaiyawakironi okaatzi ikamantawitariri. Tikaatsi kowatsini josampitiri.

Tsika itzimi ñaapirotachari

(Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48)

³³ Ariitaiyaani Capernaum-ki. Ikanta isaikaiyapaini pankotsiki, josampitakiri Jesús, ikantziri: “¿Oitama pikantawakaari inkaanki aatsiki?”

³⁴ Ari imairitaiyakini irirori. Tima ikantaminthatawakaatya inkaanki aatsiki itzimika ñaapirotachari.

³⁵ Saikanaki Jesús, japatotakiri 12 jiyotaani, ikantziri: “Aririka pinkowi piñaapirotya, pojoyakotyaaari ikanta ompirataari, tii ifaapirowaita irirori”.

³⁶ Jamaki iintsi, katziyapaaka niyankiniki isaikaiyakini irirori, ikantzi Jesús:

³⁷ “Ikaatzi pairyirori nowairo ikimisantaana, impoña jaawakiri kamiitha kimitakariri jirika iintsi, naaka jaaki kamiitha. Ari okimitari iijatzi, aririka jaapatziyaina naaka, kimipirowaitaka iriira jaapatziyaka otyaantakinari jaka”.

Ari atsipatari kaari kisaniintairi

(Lc. 9.49-50)

³⁸ Ari ikantanaki Juan: “Yotaanari, noñaaki chapinki atziri pairyirori piwairo, jowawisaakotzimaitari piyarishiritatsiri. Tiira añiiri antsipatyaari jaka, nowajyaantakaakiri”.

³⁹ Ikantzi Jesús: “Iiro powajyaantakairimi. Tima ikaatzi tasonkawintantatsiri ipairyiro nowairo, iiro ikijyimataana osamaniityaaki.

⁴⁰ Tima ari atsipatari kaari kisaniintaini.

⁴¹ Aririka jitakoitaimi impairyaitiro nowairo, inkantaiti: ‘Nompakotiri jiña jashitaari Cristo’. Iri impinaitairi paata. Imapiro”.

Iiro pantakaantziro kaaripirori

(Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2)

⁴² “Tsiarika itzimi antakaakirini kaaripirori iintsi awintaanari, ojyakariri jirika jaka, ari jowasankitaayitairi. Iro kamiithatsimi inthayitini mapi ikintsiki, jowiinkaitiri inkaariki.

⁴³ Iroorika pako pantapiintantyaarimi kaaripirori, powajyaantiro onkanya paw-isakotantaiyaari, pinkimitakaantiromi pinthatzinkatyiiromi pako. Irojatzji piyaaponthok-itantaiyaari inkitiki. Tima tii opantawo otzimawita apiti pako ompoña piñagairo paata jookaitaimi sarinkawiniki ari pinkantaitatyaani pintagaia, yaa,

⁴⁴ tsika tii ikaamanitapai chowitsi, tsika tii itsiwakanitapai paampari.

⁴⁵ Iroorika piitzi pantapiintantyaarimi kaaripirori, powajyaantiro onkanya paw-isakotantaiyaari, pinkimitakaantiromi pinthatzinkatyiiromi piitzi. Irojatzji piyaaponthok-itantaiyaari inkitiki. Tima tii opantawo otzimawita apiti piitzi ompoña piñagairo paata jookaitaimi sarinkawiniki ari pinkantaitatyaani pintagaia, yaa,

⁴⁶ tsika tii inkaamanitapai chowitsi, tsika tii itsiwakanitapai paampari iijatzji.

⁴⁷ Iroorika poki pantapiintantyaarimi kaaripirori, powajyaantiro onkanya paw-isakotantaiyaari, pinkimitakaantiromi pinkithoryaatyiiromi poki. Irojatzji piyaapityak-itantaiyaari inkitiki. Tima tii opantawo otzimawita apiti poki ompoña piñagairo paata jookaitaimi sarinkawiniki ari pinkantaitatyaani pintagaia, yaa,

⁴⁸ tsika tii inkaamanitapai chowitsi, tsika tii itsiwakanitapai paampari iijatzji.

⁴⁹ Tima paampariki jiñaantayitaimi maawoni, inkimitakaantaitimiro iijatzji okanta tziwi okatyotzi.

⁵⁰ Kamiitha okanta tziwi okatyotzi, aririka inkonowaitiro tsika oitya, iiro opantanaawo inkatyokantaiyaawo. Pinkimitakotaiyaawo iiroka tziwipirori, paapatziyawakaiya, tima tii opantawo pintzimawintawakaiya”.

10

Jiyotaantzi Jesús ikantzi: tii opantawo pookiro piina

(Mt. 19.1-12; Lc. 16.18)

¹ Ikanta jawisanai Jesús jiyaatairo Judea, ikinanakiro intatsikironta Jordán. Japatow-intawaari ojyiki atziri. Jitapaawo jiyotaayitapai ikimitapiintziro.

² Ari ipokakiri Fariseo, josampitapaakiri Jesús ikowi inkompitakaiyaarimi, ikanta-paakiri: “¿Shinitaantsitatsima atziri jookiro iina?”

³ Jakanaki Jesús, ikantanakiri: “¿Oitama ikantakaantziro Moisés-ni?”

⁴ Ikantayini irirori: “Ishinitaantziro Moisés-ni ookiro aina aririka impayitairo osanki-natakota ookawakaantsi”.

⁵ Ari jakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Okantakaantziro tii pikimisantantzi, irootaki ishinitantakimirori jiroka.

⁶ Pairani itantanakari jiwitsikantzi Pawa, jiwitsikakiri shirampari, jiwitsikitsitakawo iijatzji tsinani.

⁷ Ari jookawintairi shirampari ashtariri, jayi iina, Apaani inkantanaiya iwathaki jaawakaana.

⁸ Irootaki iiro okantanta jookiro atziri itsipataakaakariri Pawa,

⁹ tima apaani ikantanaa, iiro okantzi jookawakaiya”.

¹⁰ Ikanta isaikaiyini pankotsiki, josampitairi jiyotaani okaatzji ikantakiri,

¹¹ ikantanaki Jesús: “Itzimirika ookironi iina, aririka jagai pashini tsinani, imayimpiri-wintakiro inawitari kitziroini.

¹² Ari okimita tsinani aririka ookiri oimi, agairika pashini shirampari, omayimpiriwin-takiri oimiwitari kitziroini”.

Itasonkawintziri Jesús iintsipaini

(Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17)

¹³ Ari jamaitakiniri Jesús iintsipaini, ikowaitzi jotzimikapatziiotantawatyaaari jako. Ikanta jiyotaani Jesús ikisawakiri amayitziriri iintsi.

¹⁴ Tii inimotanakiri Jesús jiñaakiri, ikantziri: “Pishinitiri iinchaaniki impokashitina. Iiro pithañaana. Tima inkaati kimitaiyaarini irirori, iriitaki ñaagaironi ipinkathariwintantai Pawa.

¹⁵ Imapiro, iirorika ipinkathaitziri Pawa inkimitakoityaari ikanta iintsipaini, iiora iñaitairo ipinkatharitai”.

¹⁶ Ithomaawakiri iintsipaini, jotzimikapatziiotayitakiri, itasonkawintayitakiri.

Mainari ajaagantachari

(Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30)

¹⁷ Iro jawisantanaiyarimi Jesús, ishiyashitakari mainari, jotzirowashitapaakari, josampitapaakari: “Kamiithari Yotaanari, ¿oitama nantairi noñaantaiyaawori kañaanimitotsi?”

¹⁸ Ari jakanakiri Jesús, ikantziri: “¿Oitama pikantantanari: ‘Kamiithari pinatzi?’ Apaniro ikantakaawo Pawa ikamiithatzi, tikaatsi pashini.

¹⁹ Aritakima piyotakotakiro Ikantakaantaitziri:

Iiro pitsitokantzi.

Iiro pimayimpirtzi.

Iiro pikoshitzi.

Iiro pithiiyakotanta.

Iiro pamatawitantzi.

Pimpinkathatiri ashitzimiri”.

²⁰ Jakanaki mainari, ikantziri: “Yotaanari, nothotyaakiro maawoni irojatzit nitanakawo pairani iiniro niryaaantzi”.

²¹ Ipoña Jesús jaminanakiri, jitakotanakari, ikantziri: “Tzimatsi apaani kowityaapainchari kaari pantziri. Piyaati pipankoki, pimpimantiro maawoni pashitari, pimpashityaari ashironkaachari. Ari piñagairo pinintagaiya inkitiki. Pimpoki, poyaatina”.

²² Ikanta ikimawaki, okantzimoniintanakari. Owashiri ikanta ipiyanaa, tima ajyaa-gantzinkari jinatzit.

²³ Ipoña Jesús, jaminanaki maawoni onaminaki, ikantziri jiyotaani: “¿Owanaa opomir-intsitzimotari ajyaa-gantzinkari jiyataai ipinkathariwintantzi Pawa!”

²⁴ Jiyokitziitanaki jiyotaani ikimakiri ikantakiri. Japiitanakiro ikantziri: “Notomiiti. ¿Owanaa ompomirintsitzimotyaari jiyataai ipinkathariwintantzi Pawa awintaawori jayyaa-gawo!”

²⁵ Tima iiro okantzi intyi piratsi camello imooki kithapi, iro owatsipiro ompomirintsitya intyi ajyaa-gantzinkari ipinkatharitai Pawa”.

²⁶ Iikiro jiyokitziitanakitzi jiyotaani, ikantashiriyitanaki: “¿Tsikama iityaaka aw-isakoshiritaatsini?”

²⁷ Jaminanakiri Jesús, ikantziri: “Iirowa jantziro apaniroini atziri, iriitaki Pawa antakairini. Tikaatsi pomirintsitzimotyaarini irirori”.

²⁸ Ikantanaki Pedro: “Jirika nokaataiyakini maawoni, nookayitanakiro tzimimoyitanari, noyaataiyakimini”.

²⁹ Jakanaki Jesús, ikantanakiri: “Imapirotatya, tzimatsi kimisantanaairori Kamiithari Ñaantsi, kinkithatakotanaairori iijatzit, ari okanta jookawintantawori inampi, iririntzi, iritsiro, ashitariri, iina, jiiintsiti, jowani,

³⁰ iriitaki ñagaironi onkaati impairiri Pawa. Ojyiki onkaati pankotsi, iririntzi, iritsiro, ashitariri, jiiintsiti, jowani. Onkantawitayati ojyiki inkisaniiintawaitaitiri, tima iiro osaman-itzi iñiuro kañaanimitotsi.

³¹ Tzimayitatsi itayitawori, iri ñiironi jimpoiyyitai. Tzimayitatsi impoiyyitatsiri, iri ñiironi jitaiyaawo”.

Japiitairo ikinkithatakota Jesús jowamagaitiri

(Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34)

³² Ikanta itonkaaiyini ipampithatziro aatsi jiyaatiro Jerusalén-ki. Iriitaki iiwatatsi Jesús janiitaiyini. Iyokitzi ikantaiyani jiyotaani, thaawashiri ikantaiyani joyaatziri. Ipoña japiitakiro Jesús japatotziri 12 jiyotaani, ikamantakiri awijyimotirini, ikantakiri:

³³ “Aatatzira Jerusalén-ki. Ari jaitiri Itomi Atziri jaakaantiri ijiwari Ompiratasorintsitaari intsipatatyaari Yotzinkariiti, jiyakawintiri jowamaitiri, jaayiitanakiri atziriki kaari ajyininkata,

³⁴ ishirontamintaithyaari, impajawaitaitiri, jiiwawaitaitiri, jowamaitakiri. Iro awisawitayati mawa kitiiyyiri, ari jañagai iijatzit”.

Ikwiri Jacobo itsipatari Juan

(Mt. 20.20-28)

³⁵ Ikanta Jacobo itsipatakari Juan, itomipaini Zebedeo, jontsitokapaakari okaakiini Jesús, ikantakiri: “Yotaanari, nokowi pantainawo nonkamitimiri”.

³⁶ Josampitanakiri irirori: “¿Iitama pikowiri nantimiri?”

³⁷ Ikantaiyini: “Tima irootaintsi pimpinkathariwintanti, pishinitina nosaikampitimi pakopiroriki nontsipatimi ampinkathariwintanti”.

³⁸ Ikantanakiri Jesús: “Tii piyotziro oita pikamitanari. Ojyiki nonkimaatsityaari naaka. ¿Arima pamawitakiro iiroka pinkimaatsitya ojyiki? ¿Arima pinkimitatyana nonkami naaka?”*

³⁹ Ikantaiyini irirori: “Aritaki nantakiro”. Ikantzi Jesús: “Imapiro, irootaintsi pantiro onkaati nonkimaatsityaari,†

⁴⁰ irooma pisaikanampitina nakopiroriki pintsipatina ampinkathariwintanti, iiro okantzi naaka noshinitaimiro, jashi ikajyaakaitakiri kitziroini”.

⁴¹ Ikanta ikimayakini pashini jiyotaani, ikisanakiri Jacobo iijatzi Juan.

⁴² Ipoña japatotanairi iijatzi, ikantziri: “Piyotaiyirini iiroka pinkathariyitatsiri jaka, jompiratanta. Ari ikimitari iijatzi ñaapirotachari ipinkathaitziri irirori.

⁴³ Irooma iirokaiti, aririka pinkowi piñaapirotya, iri pinkimitakotya ompirataari.

⁴⁴ Iroorika pinkowi piwatakaanti, iri pinkimitakotya ikanta ompirataari.

⁴⁵ Tii iro impokantyaari Itomi Atziri jompiratantya, iro ipokantakari inkimitakotyaari ompirataari irojatzi inkamawintantantyaari, iri pinatakowintantatsini, jookaakowintairi maawoni”.

Jaminakagaitairi kamiitha Bartimeo

(Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43)

⁴⁶ Ikanta Jesús jariitaka nampitsiki Jericó. Jawisanai itsipatanaari jiyotaani iijatzi ikaatzi apatowintakariri. Okanta aatsinampiki, jiñaapaakiri atziri iitachari Bartimeo, itomi Timeo, ikowakotantzi impashitaityaari.

⁴⁷ Ikanta ikimaki irirori, iriitaki Jesús poñaachari Nazaret, ikaimotawakiri, ikantziri: “¡Jesús, icharini David-ni, pinishironkataina!”

⁴⁸ Ikwawitwanakari imairitantyaari, iikiro ikaimanakitzi shintsini: “¡Icharini David-ni, pinishironkataina!”

⁴⁹ Katziyapaaka Jesús, ikantzi: “Pinkaiminari”. Ari ikaimaitakiri ikantaitziri: “Pinkatziyi, ikaimatziimi, thaaminta pinkantanatya”.

⁵⁰ Jookanakiro ipiwryaakominto, katziyanaka, ishiyashitanakari Jesús.

⁵¹ Josampitawakiri, ikantziri: “¿Jitama pikowakotanari? ¿Tsika nonkantaimita?” Jakanaki irirori, ikantzi: “Yotaanari, nokowi naminawaitai kamiitha”.

⁵² Ikantanaki Jesús: “Kantatsi piyaatai, oshinchagaimi pawintaana”. Apathakiro jaminanai kamiitha, joyaatanakiri Jesús.

11

Ariitaka Jesús Jerusalén-ki

(Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

¹ Irootaintsi jariitya Jesús Jerusalén-ki, jiwyaaka osaiki nampitsi Betfagé otsipatakawo Betania, omontitakawo otzishi Olivo. Ari jotyaaantakiri apiti jiyotaani,

² ikantakiri: “Piyaati nampitsiki amontitakari. Ari piñaaki iwonkiri burro inthatakotya, tikira ityaakaitariita. Pinthataryaakotiri, pamakinari.

³ Aririka ikantaitawakimi: “¿Pinkantirika pithataryaakotantariri burro? Pinkantanakiri iiroka: ‘Ikwatziiri Pinkathari. Ari joipiyaimiri iijatzi’”.

⁴ Jataiyakini, iñaakiri ithatakotaka iwonkiri burro pankotsinampiki. Ithataryaakota-paakiri.

⁵ Tzimatsi atziri ñaawakiriri, ikaimotawakiri: “¿Pinkantirika pithataryaakotantariri burro?”

⁶ Ikantanakiri irirori okaatzi ikantawakiriri Jesús. Ishinitawakiniri jaanakiri burro.

⁷ Jamaitakiniri Jesús. Jowaitakiniri manthakintsi imitziikaaki burro, ityaakaanakari Jesús.

⁸ Tzimatsi oomaankashitanakiriri manthakintsi, pashini chikanaintsiri inhashi ishi-tashitantyaari owaniinkatantyaari tsika ikinanaki.

⁹ Atziripaini iwataintsiri, ikaatzi oyaatakiriri itaapiiki, ikaimaiyini, ikantaiyini:

¡Aatsikitataiki Awinkatharitiwi!

Tasonkawintaari jinatzi, Pinkathari aitziri otyaantakiriri.

¹⁰ Aapatziyaari impoyaatyaarini acharini David-ni.

¡Aatsikitataiki Awinkatharipirotyaari!

¹¹ Ariitapaaka Jesús Jerusalén-ki, tyaapaaki tasorintsipankoki, jaminayitapaakiro maawoni. Tima aritaki tsiniriityaanaki, piyanaka Betania-ki itsipatanaari 12 jiyotaani.

* **10:38** Iro ithawitakotzi Jesús jaka: “¿Arima pantakiro iiroka piriro kipijaari onkaati niriri naaka? ¿Arima pojyakotakina jowiinkaaitatina naaka inkitaaitakina?” † **10:39** Iro ithawitakotzi Jesús: “Imapiro, aritaki pantakiro piriro niriri naaka, aritaki pojyakotakina jowiinkaaitatina naaka inkitaaitina”.

Jiyakatziro Jesús pankirintsi kaari kithokitatsi
(Mt. 21.18-19)

¹² Okanta okitiijyitamanai, piyaa Jesús ipoñagaawo Betania-ki, itajyaapaaki niyanki aatsi.
¹³ Jaminaki jantó jiñaaki okatziya pankirintsi, owaniinka okanta oshi. Jiyaatashitanakiro, jaminiro tzimatsirika okithoki. Tikaatsimaita, iyoshiita oshi, tima tikira okithokipaitaita.*

¹⁴ Jiyakatanakiro pankirintsi, ikantzi: “Ari pashi powaatyiuro iuro pikithokitai”. Iki-maiyakirini maawoni jiyotaani.

Jomishitowiri Jesús pimantayitatsiri tasorintsipankoki
(Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

¹⁵ Ikanta jariitaiyapaani Jerusalén-ki. Tyaapaaki Jesús tasorintsipankoki, jomishitowa-paakiri pimantayitatsiri iijatzi amanantayitatsiri. Jotatsinkayitapaakiro jowayitzi kiri-iki, ari ikimitaakiro iijatzi tsika jowayitzi shiro.

¹⁶ Tiira ishinitanai jawisakairo jaiyaagawo osaikira tasorintsipanko.

¹⁷ Ari jiyotaantanaki, ikantzi: “Pairani josankinaitakiro, kantatsiri: ‘Nopanko inatzi jiroka, ari jamanapiintinari poñaayitachari nampitsiki’. Iro kantzimaitacha pamatawitan-tatapiintaki iirokapaini pipimantayitzi, pikimitakaantakiro koshintzipanko”.

¹⁸ Ikanta ikimaiyakini Yotzinkariiti, itsipatakari ijiwari Ompiratasorintsitaari, jami-naiyakirini tsika inkinakairo jowamaakaanari. Iro kantzimaitacha ithaawantaitakari Jesús, tima iyokitzi ikantayitaka atziri jiñiiri kamiitha okanta jiyotaantayitzi.

¹⁹ Tima aritaki tsiniriityaaki, piyanaa Jesús.

Sampishitanaki pankirintsi jiyakatakiri
(Mt. 21.19-22)

²⁰ Ikanta ikinamanai osaiki pankirintsi, jiñaapairo sampishitanaki, kamanaki maawoni oparithaki.

²¹ Ikinkishiryanauro Pedro jiyakatakiro chapinki Jesús. Ikantzi: “Yotaanari, paminuro pankirintsi piyakatanakiri, sampishitanaki”.

²² Jakanaki Jesús, ikantzi: “Pawintaiyaari iiroka Pawa.

²³ Tima aririkami pinkowakotirimi Pawa joshirinkiro omotzishi jookiro inkaariki, iirorika pikisoshiriwaitanaki, iri pawintaanatya, aritaki jantakimiro. Imapiro.

²⁴ Iro nokamantanzimiro jiroka, tima aririka pamañaari Pawa pinkamitiri oityaarika, pawintaanatyaaririka, aritaki jantakimiro pikowakotziriri.

²⁵ Aririka pamañaari Pawa, pimpiyakotairo kaari inomotzimiri jantzimotaitzimiri iiroka, onkantantyaari Ashitairi Inkitijatziri impiyakotaimi iiroka pikinakaashitakari.

²⁶ Iirorika pipiyakotairo jantzimotaitzimiri iiroka kaari inomotimini, ari inkimityaari iijatzi Ashitairi Inkitijatziri, iiro ipiyakotsitaimi iiroka pantakiro kaaripirori”.

Ishintsinka Jesús
(Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8)

²⁷ Ikanta jariitaiyapaani Jerusalén-ki, aniwaitapai Jesús tasorintsipankoki. Ipokashitapaakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari, itsipatakari Yotzinkariiti, ipokaki iijatzi Antaripiroriiti.

²⁸ Josampitapaakiri, ikantzi: “¿Litaka otyaantakimiri poñaagantiro pishintsinka?”

²⁹ Ari jakanaki Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsi iijatzi naaka nosampitumiri, aririka pakak-ina ari nonkamantakimiro iita otyaantakinari.

³⁰ Tima jowiinkaantanki Juan-ni, ¿lita otyaantakiriri? ¿Pawama? ¿Atzirima? Pakaiyin-itya”.

³¹ Ipoña ikantawakaanaka: “Aririka ankantakiri Pawa otyaantaziriri, ari inkantanakai: ‘¿Oitama kaari pikimisantantari?’

³² Aririka ankanti: ‘Atziri otyaantakiriri’, ari inkisanakai atziripaini. Tima ikantaiyini atziririiti, Kamantantaniri jinatzi Juan-ni”.

³³ Ari jakaiyanakini, ikantaiyini: “Tii niyotziro”. Ikantsitanaka iijatzi Jesús: “Ari nokimitsita naaka, iiro nokamantzimiro iita otyaantakinari”.

12

Kaaripiroshiriri antawairintzi
(Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19)

¹ Ari jitanaawo Jesús joyyakaawintziro jiyotaantayitzi, ikantzi: “Ipankitaki shirampari chochokimashi, jotantotakotakiro, jiwitsikashitakiro jowirona paata owaaki, jiwitsikaki

* 11:13 Kantakotachari jaka “pankirintsi”, irojatzira jiiyitzi “higuera”.

pankojyitantsi inkini jaminakoitiro pankirintsimashi. Ipoña jaminaki aminironi iwankirimashi, jataki irirori intaina.

² Okanta irakapaititaki iwankiri, jotyaantawitaka jompiratani jagaatimi okithoki.

³ Ikanta jiñaawakiri antawaitatsiri, jaawakiri ipajawaitawakiri, joipiyairi tikaatsi jaanai.

⁴ Jotyaantawita iijatzi pashini jompiratani. Itsitokainawaitawakiri, ikawiyawaitakiri, joipiyakiri.

⁵ Jotyaantaki iijatzi pashini, jowamaitakiri. Ojyiki ikaatzi jotyaantawitakari, tziyayitatsi ipajawaitaitakiri, jowamaitakiri pashinipaini.

⁶ Apaani ikantapaaka itomi irirori, jitakopiroitari, jotyaantakiri, ikantashiritzi: 'Jirikarika notomi naaka ari impinkathaitakiri'.

⁷ Iro kantzimaitacha jirikapaini aminironi pankirintsimashi, ikantawakaa: 'Jirikataa ashitaiyaawoni paata pankirintsimashi. Thami owamairi, ayiroota aaka'.

⁸ Jaawakiri, jowamaakiri. Jookakiri othapikitapaa pankirintsimashi.

⁹ ¿Litama jantiri ashitawori pankirintsimashi? ¿Tiima ari impokanaki irirori, jowamairi aamaakowintawori iwankirimashi, jaminai pashini?

¹⁰ ¿Tiima piñaanatziro osankinarintsi? Kantatsiri:

Imanintawitakawo mapi witsikirori pankotsi,

Iro kantzimaitacha jowatzikaitairo mapi pankotsinampiki, ikimitakagaitaawo iroorikami tzinkamitsi.

¹¹ Iriitaki Awinkathariti Pawa owairori onaminaki,

Irootaki ayokitziwintantakariri maawoni".

¹² Ari ikowaiyanakini jaakaantanakirimi Jesús, jiyotawakiro iriitaki ikantakotziri. Tii okantzi, tima ithaawantatyaari atziri piyowintakariri. Jowajyaantanakiri, jiyaapithatairi.

Kamiithama impinaitiri pinkathari

(Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26)

¹³ Ipoña jotyaantaitaki Fariseo itsipatakari aapatziyariri Herodes, ikowaiyini inkompi-takaiyaarimi Jesús.

¹⁴ Ikanta jariitaiyakani, ikantapaakiri: "Yotaantaniri, okaatzi piñaanitari iiroka iroopirori inatzi, kaari inintakaashitani atziri. Piyotaantziro iiroka tyaaryoopiroini inintakaantziri Pawa. ¿Kamiithatatsima ampiri kiriiki ikowakotantziri Pinkathari César?"

¹⁵ Jiyotawakiri Jesús, ikowatzi jamatawitirimi osampitakiriri, ikantanakiri: "¿Litama piñaantashiwaitantanari? Pamakinari kiriiki, naminawakiriita".

¹⁶ Jamaitapaakiniri. Ikantzi Jesús: "¿Litama ashitawori joyakaawo jaka? ¿Litama ashitawori iwairo?" Ikantaiyini irirori: "Jashi César".

¹⁷ Ikantanaki Jesús: "Tima iri César ashitariri, pantatyaanari ikowakaimiri pimpinatiri. Irooma maawoni jashitari Pawa, pantatyaanari ikowakaimiri irirori". Iyokitzi ikimpoyaanakiri Jesús.

Josampitakowintaitziro aririka jañagai kamayitatsiri

(Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40)

¹⁸ Ipoña ipokaiyakini Saduceo jiñiiri Jesús. Iriitaki Saduceo kantayitatsiri iiro jañagai kamayitatsiri. Josampitapaakiri:

¹⁹ "Yotaantaniri, josankinataka pairani Moisés-ni, kantatsiri:

Aririka inkami shirampari, jookawintanairo iina. Iirorika jowaiyantakairo, kamiithatatsi jünataiyaawo iririntzi. Aririka owaiyantai tsinani, kimiwaitanaa iri-irikami ashityaarini oimi kitziroini kamaintsiri.

²⁰ Thami ankantawaki: Tzimatsi 7 shirampari, iririntzi jinaiyatziini. Itawori itzimi jaawitaka iina, tikira osamanitzi, kamaki, tii jowaiyantakairo iina.

²¹ Ipoña jaawitawo pashini iririntzi apititatsiri itzimi. Ari ikimitakari irirori, kamaki, tii jowaiyantakairo. Ipoñaawitapaaka mawatatsiri itzimi, iijatzi ikimitakari irirori.

²² Ari ikantakari maawoni ikaataiyini 7 iririntzi. Tikaatsi owaiyantakaironi. Okanta osamanitaki kamai iijatzi iroori tsinani.

²³ Aririka jañaayitaimi paata ikamawitaka, ¿Itzimikama oimipirotaiyaari tsinani? Tima maawoni ikaatzi 7 iinantawitakawo".

²⁴ Jakanaki Jesús, ikantziri: "¿Oitama kaari pikimathatantawo osankinarintsipirori? ¿Oitama kaari piyotantawo ishintsinka Pawa?"

²⁵ Tima aririka jañaayitai paata kamayitatsiri, iiro itzimapai aawakaachani. Jojya-paiyaari maninkariiti saikayitatsiri inkitiki.

²⁶ ¿Tiima piñaanatziro josankinari Moisés-ni tsika ikanta Pawa jiñaanatantakariri oota kitochiimaishi? Ikantakiri:

Naakataki Pawa ipinkathatziri Abraham, Isaac, iijatzi Jacob.

²⁷ Ari ayotaiyini añaayitatsi irirori, tima tii okantzi kaminkari impinkathatiri Pawa, apa jimatziro añaayitatsiri. ¿Ñaakiro? Pikinakaashitakawo iiroka”.

*Iñaawintakoitziro ikowakaapirotairi Pawa
(Mt. 22.34-40)*

²⁸ Ari ipokapaaki Yotzinkari, ikimapaakiri jiñaanatawaka. Yotapaaki kamiitha Jesús jiyotaakiri Saduceo, josampitapaakiri irirori: “¿Oitama itawori kowapirotachari Ikan-takaantaitani?”

²⁹ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Jiroka kowapirotachari, okantzi: Pinkimi Israel-mirinkaiti, jirika Awinkathariti Pawa, Pinkathari apaniroini ikanta irirori.
³⁰ Pitakopirotaiyaari, pitakoshiritaiyaari, pitakoshintsitaiyaari, pampithashiri powairi iijatzi.

Iro kowapirotachari Ikantakaantaitani.

³¹ Ari okimitawo apititanaintsiri, okantzi:

Pitakotaiyaari pijyininka, pinkimitakaantairi pitakotawo piwatha iiroka.

Tikaatsi pashini Ikantakaantaitani anaironi jirokapaini”.

³² Ikantanaki Yotzinkari: “Kamiithataki, Yotaantaniri, imapirotatya pikantakiri: Apaani jinatzi Pawa tikaatsi pashini.

³³ Owanaa okamiithataki atakopirotaiyaari, atakoshiritaiyaari, atakoshintsitaiyaari, pampithashiri owanairi. Iijatzi ankimitawakaanaiya aaka, atakotawakaiya. Iro ikowakaapirotairi Pawa, anauro maawoni itagaitziniriri Pawa jashitakaitairi iijatzi”.

³⁴ Ikanta Jesús, jiñaakiri kamiitha okaatzi ikantakiri, ikantanakiri: “Irootaintsimi piñiuro pimpinkathatiri Pawa, impinkathariwintantaimiri irirori”. Tikaatsi kowanaatsini josampitanairi Jesús.

¿Jitya charinitariri Cristo?

(Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44)

³⁵ Ipoña jiyotaantaki Jesús tasorintsipankoki, ikantzi: “¿Oitama pikinkishiritari iiroka, aririka pinkimiri Yotzinkariiti, ikantzi: ‘Jirika Cristo-tatsiri icharini jinatatzi David-ni?’”

³⁶ Tima Tasorintsinkantsi ñaawaitakaakiri pairani David-ni, ikantakiri:

Jiñaawaitaki Pinkathari, ikantawairi nowinkathariti:

Pisaikapai nakopiroriki, ampinkathariwintanti,

Irojatzii paata nowasankitaantyaariri kisiiniintayitakimiri, ari pimakoryaakiitairi.

³⁷ Ikantsitaka kitziroini David-ni irirori: ‘Nowinkathariti jinatzi Cristo’. ¿Tsikama inkini incharinityaari?” Ikanta maawoni atziri piyotainchari, inimoyitakiri ikimiri ikantayitziiri Jesús.

Ikinkithatakoitziiri Yotzinkariiti

(Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Ipoña ikantakiri iijatzi Jesús: “Paamaiyaari Yotzinkariiti. Owanaa ikowiro jowaninkatya, inkantakaapirowaityaawo iithaarithananaa. Ikowi jiwithatapiintaityaari jiñaaitiririka.

³⁹ Aririka jiyaati pankotsiki japatotapiintaita, ikowapiintziro josatitya niyankiniki. Ari ikimitari aririka jowaiyaani iijyininka, ikowapiintzi josatitya.

⁴⁰ Jathaagakawo iijatzi kamatsiri oimi jaapithatziro opanko. Iro josamaninkantawori jamanapiinta iiro jiyotantaitari. Iro kantzimaitacha antawo jowasankitaayitairi”.

Ashironkainkawo tsinani

(Lc. 21.1-4)

⁴¹ Ikanta Jesús isaikapaaki jaminakotziri otiyitziiriri iiriikiti. Ipokaiyakini ajyaagantziinkari jotipiroyitzi irirori iiriikiti.

⁴² Ari opokapaaki tsinani kamatsiri oimi, ashironkainkawo inatzi, otitapaaki iroori apipintyakitini kiriiki, tikaatsi monkaatachani amanantantyaari.

⁴³ Ikantanakiri Jesús jiyotaani: “Anaantakiri jiroka tsinani, anaakiri ikaatzi otipirowitainchari. Imapiro.

⁴⁴ Tima ikaatzi otiyiwitainchari ojyiki, jotitashitakari tzimagaantatsiri iiriikiti. Irooma jiroka ashironkainkawo, apintziyaakiri otitakiri amanantantyaarimi okowayitziiri”.

13

Ikinkithatakoitziro Jesús ompooki tasorintsipanko

(Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6)

¹ Ikanta ishitowanai Jesús tasorintsipankoki, ikantzi apaani jiyotaani: “Yotaanari, paminirotya mapi jiwitsikantaitawori, antawo inatzi, owaniinkawaitaka pankotsi”.

² Ikantzi Jesús: “maawoni pankotsi piñaakiri, irootaintsi impookaitiro, iiro jiñagaitairo piwiryaawitachari mapi”.

Jiñagaitairi aririka othonkimataya
(Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24)

³ Ipoña itonkaanaki Jesús otzishiki Olivo, jimontitapaakawo tasorintsiapanko. Ari isaika-paaki. Ikanta Pedro, Juan, Jacobo itsipatakari Andrés, josampitakiri jantyaatsikiini, ikantziri:

⁴ “Pinkamantina: ¿Tsikapaitika omatya pikantakiri? Aririka imonkaatzimatatya, ¿tsika onkantyaaka niyotantyaari?”

⁵ Ari jakanaki Jesús ikantzi: “Paamaakowintya jamatawiitzimikari.

⁶ Ojyiki kowatsini jamatawitimi paata, impairyapaakina, inkanti: ‘Cristo ninatzi naaka’.

⁷ Ari pinkimakotakiro owayiritaantsi, paamaiyaawo ominthaawashitzimikari, tima ontzimatyii imonkaataiyya jirokapaini, tikiraata imonkaata onthonkantaiyaari maawoni.

⁸ Jantaminthatawakaayitya maawoni nampitsiki jotyaantayitiri pinkathariyatsiri. Jiñaitiro ojyiki ontziñiyya, jiñaitiro ojyiki tajyinkataantsi. Irootaki itanatyaaawori inkimaatsitaityaawo jirokapaini.

⁹ Ontzimatyii paamaakowintaiya. Tima jaakaantaitatyii jiwariipainiki impajawaitaitimi pankotsiki papatotapiinta. Impoña jaayitanaakimi isaikayitzi pinkatharipirori okantakaantzirow pawintaana, ari pinkinkithatakotainari janta.

¹⁰ Iro kowapirotachari jityaawo atziripaini inkimakotairo Kamiithari Ñaantsi maawoni nampitsiki.

¹¹ Aririka jaayitanaakimi, iiro pikantashiritzi: ‘¿Oitama nonkantiriri?’ Tima Tasorintsinkantsi yotakaimironi oita pinkantiri, tii iiroka ñaawaitashitachani.

¹² Ari jiñaitaki aakaantirini iririntzi jowamaakaantiri. Piñi aakaantirini itomi. Piñi owamaakaantirini ashitariri ikisaniintanakiri.

¹³ Owanaa piñi iro ikisaniintaitimi okantakaantzirow pipairyagaana pikimisaana, iro kantzimaitacha aririka pikantaitanakityirow pawintaiyaana, aritaki nowawisaakotaimi.

¹⁴ Aririka piñaakiri jiitaitziri ‘Pinkaari Apirotantaniri’ isaikapaaki tsika tii inintakaitziri, inkaati nampitaiyaawoni paata Judea-ki, ontzimatyii ishiyayitai tonkaari otzishiki. Tima iro ikinkithatakotakiri pairani Kamantantaniri Daniel-ni”. (maawoni ñaanaaironi jiroka, okowapirotatya inkimathatairo.)

¹⁵ “Pisaikirika jikokiroki pipankoki, ari pimpoñaatya pishiyanaaki, iiro pityaapanaatzi paapanaati oitya.

¹⁶ Powanikirika pisaiki, iiro paapanaatzirow piithaari.

¹⁷ Jinkantamachiitiro paata onkaati motyaatatsiri, onkaati tzimatsini iintsiti iiniro ithotzi!

¹⁸ Pamañaari Pawa, onkantya aririka pishiyayitaki, iiro otonkiyotantzimi tyaaawonsi.

¹⁹ Tima antawo jiñaitiro jashironkaitya paata. Pairani owakiraa jiwitsikaitakiro kipatsi, irojatzii iroñaaka tii jiñaitzirow kimityaawoni jiroka ashironkaantsi. Iiro apiita jiñaitairo kimityaawoni.

²⁰ Iiromi ishintsitaki Awinkathariti jomairintzirow ashironkaantsi, tikaatsi awisakotaatsinimi. Ikamintha itzimayitzi jiyoshiitairi irirori, awintaayitaiyaarini, irootaki jomairintantakawori ashironkaantsi.

²¹ Aririka pinkimi inkantaitimi: ‘Jirika Cristo’. Pashini kantimini: ‘Jirinta Cristo’, iiro pikimisantziri.

²² Tima impokayitapaaki ojyaarini Cristo, ojyaarini Kamantantaniri. Ari intasonkawintantayitapaaki, inkowawitya jamatawitirimi jiyoshiitairi Pawa.

²³ Paamaakowintaiya iiroka, aritaki nokamantsitakimiro kitzirowini”.

Impiyantaiyaari Itomi Atziri
(Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36)

²⁴ “Paata, aririka onkaatapaaki jashironkaita antawo, ari intsiwakanaki ooryaa, iiro joorintanaa kashiri,

²⁵ intzirowyaayiti impokiro inkitiki, maawoni oorintayitachari inkitiki impokayiti ijatzii.

²⁶ Aripaiti impokai Itomi Atziri inkinantapaiyaawo minkori, jiñaitawairo ishintsinka iijatzii jowaniinkawo.

²⁷ Impoña jotyaantakiri maninkariiti, japatotairi ikaatzii jiyoshiitaitakiri nampiyitawori maawoni tsikarikapaini kipatsiki, irojatzii tsika ochimpitapaa.

²⁸ Ari okimitawo piñaapiintziro iirishitzi pankirintsi, piyotzi irootaintsi osarintsitzi-matai.*

²⁹ Iro piyotiri iirokapaini, aririka piñaayitairo nokamantayitakimiri, pokimataana.

³⁰ Imapiro nokantzi, iiro ikamita jirika ajyininkapaini, irojatzji jiñaantatyaawori nokamantayitakimiri.

³¹ Iiro okantaitatyaani piñiuro inkiti iijatzji kipatsi, irooma okaatzji noñaaniyitakari imapiroitaatyaani iroori.

³² Tima apaniroini ikantakaawo Ashitairi jiyotziro tsikapaiti imonkaataya. Tii jiyotziro Itomi, iri owatsipiro maninkariiti saikatsiri inkitiki.

³³ Paamaakowintya, aminapiinta pinkantya, pamaña. Tii piyotzi tsikapaiti imonkaatantyaari.

³⁴ Ojyatyawo aririka jiyaati atziri intaina. Jookanakiro ipanko, inkantanakiri maawoni jompiratani oitarika jantiniriri. Iijatzji ikimitaakiri aamaakowintawori pankotsi, inkantanakiri: 'Paamagaina'.

³⁵ Paamaakowintaya iuroka, tima tii piyotzi tsikapaiti impiyi ashitawori ipanko, tsiniriritiini, niyankiitipaiti, iñimataki tyoopi, onkitiijyitzimataki,

³⁶ aririka jomapokaimi impiyi, iiro jiñaapaimi pimayi.

³⁷ Okaatzji nokantayitzimiri iuroka, irojatzji nokantsitariri iijatzji maawoni: 'Paamaiya'".

14

Ikamantawakaita kitziroini jaakaantiri Jesús

(Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

¹ Ari kaatapaaki apiti kitijiyiri joimoshirinkapiintaitziro Anankoryaantsi, jowantapi-intaitawori iijatzji tantaponka. Ari ikamantawakaari ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Yotzinkariiti, ikantawakaiyani: "Thami amatawitiri Jesús ayiri, owamaakaantiri.

² Iro kantacha iiro amaamanitziri kitijiyiri joimoshirinkaita, ipiyakowintarikari atziriti".

Isaitantaitari Jesús kasankaari

(Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8)

³ Ikanta ikinanai Jesús Betania-ki, ipankoki Simón pathaawaiwitachari. Ari isaikaki jowaiyani. Ariitapaaka tsinani amakotaki kasankaari. Iyoshiita owaaki inchatiya iitachari "nardo", ojyiki owinawo, kamiitha okantaka onaki jiwitsikaitziro mapi oita "alabastro". Osataakotakiro opatziki, osaitantakari ipatziitoki Jesús.

⁴ Kisanaka ikaatzji ñaakirori, ikantawakaanaka: "¿Oitama apaatantawori kasankaari?"

⁵ Aririkami ompimantya, jagaitimi ojyiki kiriiki inkaatimi 300, iri ampashityaarimi ashironkainkari". Iksanakiro tsinani.*

⁶ Ari ikantzi Jesús: "Piñaashityawo, ¿Oitama pikisantawori? Kamiitha okanta noñaakiro antakiri.

⁷ Ari inkantaitatyaani ashironkainkari piñiuri pintsipatyaari, pikowirika pitakotyaari, ar pimpashitayitawori. Irooma naaka, iiro okantaitatyaani piñiina pintsipataina.

⁸ Jiuroka tsinani antatziro aawiyiri iroori, iiwataki osaitantanawo kasankaari ojyakaaw-intatyaana aririka inkaitakina.

⁹ Aririka ikamantantaitairo Kamiithari Ñaantsi, inkinkithatakoitairo tsinani, ar onkantya joshiritantatyaawori antakiri iroori. Imapiro".

Ikinkishirya Judas jaakaantiri Jesús

(Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6)

¹⁰ Ikanta Judas Iscariote, jiyaatashitakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari impimantiri Jesús. Iriiuitaka kaawitachari 12 jiyotaani.

¹¹ Antawo ikimoshiritaiyanakini jiwari, ishinitakiri impiri kiriiki. Jaminaminatanakiro Judas tsikapaiti jaakaantiri Jesús.

Iwiyaantawori jowakaanaari jiyotaani

(Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

¹² Ariitapaaka itanainchari kitijiyiri jowantapiintaitawori tantaponka, jowamaapiintaitziri jowaitari kitijiyiriki Anankoryaantsi. Ari josampitakiri jiyotaani Jesús, ikantziri: "Yotaanari, ¿Tsikama onkotsitakaantika aaka?"

¹³ Ari ikantanakiri apiti jiyotaani: "Piyaati nampitsiki. Ari pintonkiyotyaari atziri jaakotziro ijiñaati kowityaaniki. Poyaatzishitanakiri,

* **13:28** Kantakotachari jaka "pankirintsi", irojatzji ikantayitziro "higuera", iro jyookatsiri pashiniki nampitsi. * **14:5** Ikantakotziri jaka "ojyiki kiriiki", irijatzji ikantaitzitari iijatzji "denario".

¹⁴ tsikarika intyaapaaki, pinkantiri ashitawori ipanko: 'Ikowi jiyoti yotaanari tsika jowakaiyaari jiyotaani'.

¹⁵ Ari joñaaganakimiro jinoki ipanko, antawo okantaka jiwitsikaitakiro maawoni inkini jowaiyani. Ari ponkotsitakaanitiri oyaari".

¹⁶ Jataki jiyotaani ariitaka nampitsiki. Jiñaakiro ikantakiriri, ari jonkotsitakaanitiri joyaari.

¹⁷ Okanta otsiniriityaanaki ariitapaaka Jesús, itsipatapaakari iijatzu 12 jiyotaani.

¹⁸ Ikanta jowaiyani, ikantzi Jesús: "Pikaataki patyootana, tzimatsi apaani pithokashitiani. Imapiro".

¹⁹ Owashiri ikantaiyanakani. Josampiyitanakiri, ikantziri: "¿Naakama pithokashitiani?" Pashini osampitziri: "¿Naakama?"

²⁰ Ikantzi Jesús: "Iriitaki apaani pikaataki patyootakina.

²¹ Tyaaryoo impiyakotyá Itomi Atziri, tima irootaki josankinatakoitakiri pairani. ¡Ikantamachiitzi pithokashityaarin! Iiro itzimaajaitzimi irirori".

²² Iinta jowaiyani, jaakiro Jesús tanta. Ipaasoonkiwintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri jiyotaani, ikantziri: "Poyaawo, nowatha inatzi".

²³ Ipoña jaatakotakiro jimiriitari, ipaasoonkiwintakiro, ipakotakiri jiyotaani, jirayitaki maawoni.

²⁴ Ikantziri: "Niraani inatzi, iro shitowatsini jawisakoshiritantaiyaari oiyiki. Irootaki oñaagantapirotironi ankajyaakaawakaiyaari.

²⁵ Iiro niritaawo, irojatzi paata aririka impinkathariwintantai Pawa, ari napiitairo. Imapiro".

Ikinkithatakotziro Jesús jookawintanti Pedro

(Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

²⁶ Ikanta ithonkanakiro ipampithaakotziro Pawa, jataiyanakini tonkaariki otzishiki Olivo.

²⁷ Ikantzi Jesús: "Irootaintsi pookawintaiyanani tsiniripaiti. Tima josankinaitaki pairani kantatsiri:

Nowamairi aamaakowintariri oijya, ari inthontya impookanaki ipira.

²⁸ Iro kantacha, aririka nañagai, Galilea-ki noyaapaimi".

²⁹ Ipoña ikantzi Pedro: "Aritaikima jookawintaimi pashinipaini, iiro nimatziro naaka".

³⁰ Ikantzi Jesús: "Iroñaaka tsiniripaiti, tikiraata japiitziro jifii tyoopi, mawajatzu pinkantaki: 'Tii noñiiri Jesús'. Imapiro".

³¹ Iikiro ishintsitatzu Pedro, ikantzi: "Iiro nookawintzimi, kimitaka ari ankaati ankami". Ari ikantaiyakini iijatzu maawoni.

Jamana Jesús Getsemaní-ki

(Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46)

³² Ikanta jariitaiyakini Getsemaní-ki, ikantapaakiri jiyotaani: "Ari pisaikawaki jaka, namanamanaatawatya".

³³ Iri itsipatanaka Pedro, Jacobo iijatzu Juan. Antawo jiraashiritakotapaaka.

³⁴ Ikantziri: "Owamaimatayiina nowashirinka. Ari pisaikaiyawakini iiroka, pinkakimpiti".

³⁵ Jawisaniintanaki kapichiini irirori. Otzirowapaaka kipatsiki, jamanapaaka, iiro ikimaatsitantawo awijimotirini.

³⁶ Ikantziri: "Ashitanari, tikaatsi pomirintsitzimotimini iiroka. Nokowawita pookakaawintinami onkaati nonkimaatsityaari. Iro kantacha iiro pantanawo nokowawitakari naaka, iro panti oita pikowakaakinari iiroka".

³⁷ Ipoña ipiyapaaka, jiñaapaatziiri jimagaiyini. Ikantapaakiri Pedro: "Simón, ¿Oita pimaantari? ¿Tiima pikisashitawo piwochokini?"

³⁸ Pinkakimpiti, pamaña, otzimikari pikinakaashitani. Tima tii pikisashiwaitanita, oiyiki inawita kamiithatatsiri pikowawitari pantirimi".

³⁹ Iijatzu ipiyanaa, amanapaa iijatzu. Irojatzi japiitapai ikantayitakiri inkaanki.

⁴⁰ Ikanta ipiyapaa, iijatzu jiñaapairi jimagaiyini, tima antawo okantaka iwochokini. Ikaaniwaitzi jiyotaani, tii jiyotzi oita inkantiri.

⁴¹ Iro mawatanaintsiri ipiyapaaka, ikantapaakiri: "¿Irojatzi pimagaiyini? Monkaata-paaka jaakaantaitantayariri Itomi Atziri, jagaitiri kaaripiroshiriki atziri.

⁴² Pimpiriinti, thamí aatai. Okaakitziimatapaaki pithokashitiani".

Jagaitakiri Jesús

(Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴³ Jiñaawaiminthaitzi Jesús, ariitapaaka Judas ikaawitapiintari. Ojyiki itsipatapaakari, jamayitaki jowathaaminto, ipajaminto. Jotyaantani jinatzi pinkathariiti apatowintariri Jesús: Ijiwari Ompiratasorintsitaari, Yotzinkariiti, iijatzi Antaripiroriiti.

⁴⁴ Tima Judas, pithokashitantachani, ikantsitakari kitziroini jamaniwo: “Tsika itzimi nonthopootapaakiri, iriitaki, poojotiri, paanakiri”.

⁴⁵ Ikanta jariitapaaka, jontsitokapaakari okaakiini Jesús, ikantapaakiri: “Yotaanari”. Ithopootapaakiri jiwithatapaakari.

⁴⁶ Joirikaitapaakiri Jesús, joojotapaakiri.

⁴⁷ Ikanta tsipatakariri okaakiini Jesús, inoshikanakiro iyotsiroti, itotsitakiri ikimpita jompiratani ijiwari Ompiratasorintsitaari.

⁴⁸ Ipoña ikantzi Jesús: “¿Naakama koshintzi, pamashitantanari powathaaminto, pipajaminto?”

⁴⁹ Tima piñaapiintana niyotaantzi tasorintsipankoki ¿Kaarima paantana janta? Ari onkantya, iro imonkaatantyaari josankinatakoitakinari pairani”.

⁵⁰ Shiyaiyanakani jiyotaani, jookawintaitanakiri apaniroini.

Mainari shiyainchari

⁵¹ Tzimatsi mainari oyaatakowintanakiriri Jesús. Ikithaawitaka. Iro kantzimaitacha joirikawitakariri irirori,

⁵² jaatonkoryaanakiro iithaari ithañaanaka, ishiyamirikitashitanaka.

Japatowintaitari Jesús

(Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

⁵³ Ipoña jagaitanakiri Jesús ijiwaripiroritiki Ompiratasorintsitaari. Ari japatotaiyakani maawoni ijiwari Ompiratasorintsitaari, itsipatakariri Antaripiroriiti, iijatzi Yotzinkariiti.

⁵⁴ Ikanta Pedro noshikaka irirori ipoki iintsikiryoini, joyaatakowintakiri Jesús, irojatzi jariitantapaaka osaiki ipanko ijiwaripiroriti Ompiratasorintsitaari. Ari ikatziyapaakari itsipatapaakari jompiratanipaini, jakitsitaiyani paampariki.

⁵⁵ Ikanta ijiwaripaini Ompiratasorintsitaari itsipatakariri ikaatzi apatotainchari, jaminawitaka iitya thiyyakotyaarini Jesús onkantantyaari jowamaakaantiri.

⁵⁶ Tzimawitaka ojyiki thiyyakowitapaakariri, tiimaita imonkaatawaka ikantawitakariri pashinipaini.

⁵⁷ Opoña ikatziyanaka apaanipaini, ithiyyakotanakiri Jesús, ikantzi:

⁵⁸ “Nokimiri naaka chapinki jirika, ikantzi: ‘Ari nompookakiro tasorintsipanko, jiwitsikani atziri, iro awisawitaty mawa kituijyiri nonthonkairo niwitsikainiri pashini, kaari ipomirintsiwinta atziri jiwitsikiro’”.

⁵⁹ Tima jinashiyitakawo okaatzi ikantawitakariri pashini.

⁶⁰ Ipoña ikatziyanaka ijiwaripiroriti Ompiratasorintsitaari, josampitanakiri Jesús, ikantziri: “¿Oitama kaari pakanta? ¿Tiima pikimi okaatzi ikantakoitzimiri?”

⁶¹ Irojatzi jimairitaki, tii jaki. Japiitzi jiosampitzi: “¿Iirokama Cristo, Itomi Tasorintsitatsiri?”

⁶² Jakanaki Jesús, ikantzi: “Naakataki. Irootantsi piñiiri Itomi Atziri intsipataiyaari jakopiroriki Pawa impinkathariti. Impoña piñiiri impiyi inkinapai minkoriki”.

⁶³ Ikanta ikimaki ijiwaripiroriti, jaanakiro iithaari isagaanakiro ikisanaka, ikantzi: “¿Iitama pashini ankowiri inkinkithatakoitiri?”

⁶⁴ Pikimayakirini maawoni ithainkakiri Pawa. ¿Tsikama pikantaiyinka iiroka?” Ikantzi maawoni: “¡Tzimataiki ikinakaashitani! ¡Ontzimatyii inkami!”

⁶⁵ Tzimatsi apaanipaini iwapootanakiriri. Tzimatsi pashini otzimikapootakiriri, ipoña ikapojawaitziri, ikantzimaitari: “¿Incha piyoti Kamantantani?” Jimatsitakawo iijatzi jompiratani ijiwaripiroriti, ipajawoowaitakiri.

Ikantzi Pedro: Tii noñiiri naaka Jesús

(Mt. 26.69-75; Lc. 22.55-62; Jn. 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Isaikaki Pedro jikokiroki, shitowapaaki tsinani jompiratani ijiwaripiroriti Ompiratasorintsitaari.

⁶⁷ Oñaapaakiri Pedro jakitsita paampariki, okantziri: “¿Tiima iiroka itsipatapiintari Jesús Nazaret-jatzi?”

⁶⁸ Jotikanakiro Pedro, ikantanaki: “Tiitya, tii niyotzi iita pikantanari”. Shitowanaki kapichiini. Irojatzi jiñaantanakari tyoopi.

⁶⁹ Okanta osamaniityaaki, oñagairi iijatzi, okamantakiri akitsitachari, okantziri: “Irijatzi-ita jirika”.

⁷⁰ Japiitanakiro Pedro jotikiro. Tikira osamanitzi, japiitanakiro ikaatzi saikaintsiri josampitziri, ikantziri: “Iirokatakiki itsipatapiinta Jesús, tima Galilea-jatzi pinatzi, iriwaitaki ikantziri jiñaawaitzi”.

⁷¹ Ikantzi: “Tii niyotziri pikantanari. Jiyotzi Pawa imapiro nokantzi, nothiiyarika, jowasankitainaata”.

⁷² Ari japiitanakiro jiñaanaki tyoopi, kantanaka apiti japiitakiro. Ikinkishiryaanakiro Pedro ikantakiriri Jesús: “Tikira apititanaki jiñi tyoopi, mawajatz potiki, pinkanti: ‘Tii noñiiri Jesús’”. Iraanaka ikinkishiryaanakiro.

15

Jagaitanakiri Jesús Pilato-ki

(Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38)

¹ Okanta okitiijiyitamanai, japatotaiyaani maawoni pinkathariiti: ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Antaripiroriiti, Yotzinkariiti, oiyiki ikinkithatakotakiri Jesús. Ipoña joojoitanakiri, jagaitanakiri isaiki Pilato.

² Josampitawakiri Pilato, ikantziri: “¿Iiroka iwinkathariti Judá-mirinkaiti?” Jakanaki Jesús, ikantzi: “Irootaki pikantakiri”.

³ Ikanta ijiwari Ompiratasorintsitaari, ikisaniintanakiri, ithiiyakowintanakari.

⁴ Japiitanakiri Pilato josampitziri: “¿Tikaatsima pinkantiri iiroka? ¿Tiima pikimi okaatzi ikantakoyiitzimiri?”

⁵ Tii jaki Jesús. Jotzikanaminthatanakiri Pilato jirika Jesús.

Jiyakawintaitziri Jesús

(Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

⁶ Tzimatsi jantapiintziri Pilato: maawoni osarintsiki joimoshirinkaiyaani Judá-mirinkaiti, jomishitowakaantzi iyyininka jaakaantaitziri ikowiri.

⁷ Tzimatsi iitachari Barrabás, jomontyaitziri itsipayitakari ikaataiyini jowamaantaki, jowayiritari iwinkathariti.

⁸ Ikanta ipokaiyapaakini atziri, ikowakotapaakiri Pilato jantiro jamitapiintari.

⁹ Jakanaki Pilato, ikantzi: “¿Iriima pikowi nomishitowakaantiri jiiitaitziri ‘Iwinkathariti Judá-mirinkaiti?’ ”

¹⁰ Jiyotzi Pilato, ikisatya ijiwari Ompiratasorintsitaari jaakaantantakariri Jesús.

¹¹ Iro kantzimaitacha ijiwari Ompiratasorintsitaari, jowatsimaakiri atziriiti inkantaiyini: “Iri kamiithatatsi jomishitowaitiri Barrabás”.

¹² Japiitanakiri Pilato josampitziri: “Jirika jiiitaitziri ‘Iwinkathariti Judá-mirinka’, ¿Tsikama nonkantirika?”

¹³ Ikantzi ikaimaiyini atziri: “¿Pimpaikakotakaantiriwí!”

¹⁴ Ikantzi Pilato: “¿Tzimatsima kaaripirori jantakiri?” Iikiro ishintsitatzi ikaimaiyini ikantzi: “¿Pimpaikakotakaantiriwí!”

¹⁵ Ikowanaki Pilato jantini ikowakiri atziripaini, jomishitowakaantakiri Barrabás. Iri ipajatakaantanaki Jesús, jagaitanakiri impaikaakitiri.

¹⁶ Ikanta owayiriiti ityaakaanakiri Jesús ipankoki Pilato, jiiitaitziri “Pretorio”. Ari japatotakiri maawoni owayiri.

¹⁷ Ikithaatapaakiri kithaarinti pitzirishimawopirotsiri kimitawori ikithaatapiintari pinkathariyitatsiri. Ipoña jamathaitantakari kitochiitapo.

¹⁸ Iro jantantawori jiroka, tima ithainkimawaitatziiri. Ikaimotzimaitari, ikantzi: “¿Jirikataa iwinkathariti Judá-mirinkaiti!”

¹⁹ Ipoña jompojainantari sawoo. Jiiwapootakiri. Jotzirowashitzimaitari impinkathatirimi ikantzi.

²⁰ Ari jishitakiro ishirontaminthatari. Jaatonkoryagairi, ikithaatairi iithaari irirori. Jaanakiri impaikaakotiri.

Jowamaitakiri Cristo ipaikaakitiri

(Mt. 27.32-56; Lc. 23.26-49; Jn. 19.17-30)

²¹ Ikanta Simón, poñaachari Cirene, iwaapati Alejandro itsipatakari Rufo, itonkiyotakari jariita nampitsiki, ishintsiwintanakiri jinatanakiro impaikaakitantyaari Jesús.

²² Jagaitanakiri tonkaariki oita “Gólgota” (akantziri aaka: “Atziriti”) .)

²³ Ipaikoitapaakiri imiri itsipataitakiro kipijyaari, tii jiriro.*

²⁴ Ipoña ipaikaakitakiri. Ikanta owayiriiti jowawisaawaakaawo ikithaayitari Jesús, ikim-itakaantakiro jiñaarita jiyotantyaari intzimi ayironi.

* 15:23 Jiroka kipijyaari oita “mirra”. Iro joitaitziri atziri, ijampawathatantyaari, iiro ikimaatsiwaitantawo aririka jowasankitaitiri.

- ²⁵ Aritaki jinokiityaapaaki ooryaatsiri, ipaikakoitakiri Jesús.[†]
- ²⁶ Josankinaitaki kantakaantakirori ipaikakoitantakariri, okantzi: IWINKATHARITI JUDÁ-MIRINKAITI.
- ²⁷ Ari itsipataitakiri ipaikakoitziri apiti koshintzi, ikatziyakotaka apaani jakopiroriki, pashini jampatiki.
- ²⁸ Ari imonkaatakari osankinatainchari pairani, okantzi: Itsipataitakiri kaaripiroshiritatsiri.
- ²⁹ Ithainkimawaitakiri ikaatzi awisayitatsiri janta, jotikayinata, ikantziri: “Aña iiroka pookirori tasorintsipanko, iro awisawitaya mawa kitiiyyiri piwitsikairo iijatzi.[‡]
- ³⁰ ¿Oitama kaari payiitanta ipaikakoitakimi powawisaakotaiya?”
- ³¹ Irojatziki ikantsitakari iijatziki ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Yotzinkariiti, jowashiyawintari, ikantawakaiyani: “Jowawisaakotziri pashini, ¿Kaarima jimatantawo jowawisaakotya irirori?”
- ³² ¡Incha jayiiiti Cristo-witachari jiiitatziri ‘Twinkathariti Israel-mirinkaiti’, ankimisan-tantyaariri!” Jimatsitanakawo itsipatakari ipaikakota, ithainkimawaitakiri.
- ³³ Okanta itampatzikatapaaki ooryaatsiri, omapokashitapaaka otsiniritanaki, irojatziki jyiitiini itainkanaki ooryaa.[§]
- ³⁴ Ari ikaimanaki Jesús shintsiini, ikantanaki: “¡Eloi! ¡Eloi! ¿Lama sabactani?” (Iro ikantaitziri añaaniki aaka: “Pawa, Pawa, ¿iitama pookawintantakinari?”)
- ³⁵ Ikanta jirikapaini saikawintakiriri Jesús, ikimawitawakari ikaimanaki. Ikantanaki: “Pinkimiri, ikaimatziiri Elías”.
- ³⁶ Ishiyapainta apaani, jomitsitsiyakiro manthakintsi kipijyaariki, jankowiitakiniri sawoopankiki, jowaanakotakiniri jatsimiyaatiro, ikantzi: “Añaawakiriita ari impokaki Elías jowayiiitiri”.
- ³⁷ Ipoña japiitanakiro ikaimanai shintsiini, tii jañiinkatanai.
- ³⁸ Okanta janta tasorintsipankoki, sagaanaki niyankiniki tontamawotatsiri ithatashi-itzirori, opoñaanaka jinoki irojatziki isaawiki, apikota okantanaka.
- ³⁹ Ikanta ijiwari owayiriiti katziyawintakariri Jesús, jiñaakiri ikaimanaki shintsiini ikamantanakari, ikantanaki irirori: “Imapirotatyaama Itomintari Pawa jirika”.
- ⁴⁰ Tzimatsi iijatzi tsinani aminaintsiri jantyaatsikiini. Jiroka okaataiyini: María Magdala-jato, Salomé, María inaanati iyaapitsi Jacobo iijatzi José.
- ⁴¹ Jirokapaini tsinani irootaki tsipatakari pairani Jesús Galilea-ki, oyyiki imitakoyitakiri. Otsipatakawo iijatzi pashini tsinanipaini oyaatapaakiriri Jesús ipokaki Jerusalén-ki.
- Ikitaitakiri Jesús*
(Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)
- ⁴² Aritaki tsiniriityaanaki. Irootaki kitiiyyiri jaminantapiintaitari joyaari oñaatamanai, kitiiyyiri jimakoryaantaitari.
- ⁴³ Ikanta José poñaachari Arimatea-ki, ikaatapiintziri japatota jiwariiti, irijatzi oyaawintariri Pawa impinkathariwintantai. Tii ithaawi jiyaatashitanakiri Pilato, ikantapaakiri: “Pishinitinari nonkitatairi Jesús”.
- ⁴⁴ Tima jomapokapaakiri Pilato, tii jiyowita kamaki Jesús. Ikaimakaantakiri ijiwari owayiriiti, josampitakiri imapirotarika ikamaki Jesús.
- ⁴⁵ Ikamantaitakiri Pilato, ishinitainiri José jaanairi.
- ⁴⁶ Jamanantashitakiri kithaarintsi jintamawotatsiri. Ikintaryaakotairi, iponatakiri. Jowakotakiri imoontashiitzi kaminkaripaini shirantaaki, joipinakaantaki mapi, jojyip-itakotantakari.
- ⁴⁷ Okanta María Magdala-jato otsipatakawo María inaanati José, aminaiyakini iroori tsika jowaitakiri.

16

Jañaantaari Jesús

(Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

¹ Awisanaki kitiiyyiri jimakoryaantaitari. Ari amanantaiyakini kasankaari María Magdala-jato, otsipatakawo pashini María inaanati Jacobo, iijatzi Salomé, jataki ontziritantaiyaari Jesús.

[†] 15:25 Iro ikantaitziri pairani: jiwyaaka ooryaa 3. [‡] 15:29 Iro jamitaiyarini Judá-mirinkaiti jotikayinata, aririka inthainkashiryaaanti. Iro kimitawori amitaiyarini aakapaini, aririka ookoti atziri anthainkimatiri, ankantzi: “¡Piñaakiro! ¡Pikimakiro!” [§] 15:33 Iro ikantaitziri pairani: jiwyaanaka ooryaa 6, ari omapokapaakari otsiniritanaki irojatziki jiwyaanaka ooryaa 9.

² Okanta okitiijyitamanai domingo, ananinkamanaki iyaati omooki jowakoitakiri Jesús. Aritaki ishitowimatapaaki ooryaatsiri ariitzimatapaaka janta.

³ Okantawakaiyani: “¿Iityaaka otainkironi mapi jomontyaintakariri?”

⁴ Iro aminawitapaaka, oñaatzi otainkaki mapi, tima antawo mapi inatzi.

⁵ Tyaapaaki omooki jowawiitakari. Oñaapaakiri mainari isaikaki akopiroriki, okitamaanikitaki iithaari. Othaawaiyanakini.

⁶ Ipoña ikantanakiro irirori: “Iiro pithaawawaitzi. Iriima pipokashiwita Jesús Nazaret-jatzi, ipaikakoitakiri chapinki. Añagai, tii isaiki jaka. Paminiro jowawiitakari.

⁷ Pimpiyanaki, pinkamantayitairi jiyotaani, pinkantairi Pedro ari jiyaatai Jesús Galilea-ki, ari piñaayitairi. Aritaki ikamantsitakimi”.

⁸ Oshiyapithatanakawo omoona, ompitawaitanaka. Tikaatsi pashini atziri onkaman-tanaki, tima othaawanakitzi.

Joñaagaawo María Magdala-jato

(Jn. 20.11-18)

⁹ Aritaki añagai Jesús amaityaaki domingo, iro jitanaa joñaagaawo María Magdala-jato joshinchagairi pairani jaagawitawo kaatatsiri 7 piyari.

¹⁰ Irojatzi iyaatashitantanakariri itsipayitakari pairani Jesús, oñaapaatziiri jiraawait-aiyani, okamantapaakiri oñagairi.

¹¹ Ikanta ikimawitawakawo oñagairi Jesús jañagai, tii ikimisantaitziro.

Joñaagaari Jesús apiti jiyotaani

(Lc. 24.13-35)

¹² Ikanta Jesús, joñaagaari apiti jiyotaani jiyaataiyini aatsiki, pashinipootapai kapichiini.

¹³ Ari ipiyaiyanakani irirori, ikamantawitapaakari ikaataiyini. Ari ikimitsitakari iijatzi, tii ikimisantaitziri.

Jotyaantziri Jesús jiyotaani

(Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

¹⁴ Ikanta jowawaita 11 jiyotaani, ari joñaagaari Jesús, ikaminaapairi, jiñaakiri kisoshiri ikantaiyakani, tii ikimisantziri ikaatzi ñaayitairiri jañagai.

¹⁵ Ikontapairi: “Piyaati pothotyiro maawoni kipatsi. Pinkinkithatainiri atziripaini Kamiithari Ñaantsi.

¹⁶ Itzimirika kimisantawakironi, owiinkaatanachani, iriitaki awisakoshiritaatsini. Iri-ima kaari kimisantawakironi, jowasankitaayitairi.

¹⁷ Jiroka inkantanaiya kimisantanaatsini: joshinchaayitairi piyarishiritatsiri impairyi-ina naaka. Jiñaawaiyitairo pashinitatsiri ñaantsi.

¹⁸ Aririka joirikawityaari maanki, aririka jirawityaawo piyantatsiri, tikaatsi onkantiri, iiro ikami. Ari joshinchaayitairi mantsiyaripaini iijatzi”.

Tzinagaa Jesús inkitiki

(Lc. 24.50-53)

¹⁹ Ithonkairo Awinkathariti ikamantayitakiri, irojatzi itzinaantanaari inkitiki, itsipataapaari Pawa ipinkathariwintantapai. Isaikimotapairi jakopiroriki.

²⁰ Ikanta jiyaataiyanakini jiyotaani, ikamantantaki maawoni nampitsiki. Awinkathar-iti antakaayitakiriri, jantakaayitakiri kaari jiñaapiintaitzi, ari onkantya jiyotantaityaari imapirotatya ikamantantziri. Ari onkantyaari.

KAMIITHARI ÑAANTSI JOSANKINATAKIRI LUCAS

Jiwithaitari Teófilo

- ¹ Ojyiki kowawitainchari josankinatiromi okaatzi awijiyimotakairi.
² Ikowaitaki jothotyitiro okaatzi jiyotaayitakairi ñaayitajaantakirori owakiraini tsika itzimi kamantakairori ñaantsi.
³ Ari nokimitakari iijatzi naaka Teófilo. Tima naakowintakawo iintsikiryoini tsika okanta opoñaantanakari, irootaki nosankinatanzimiroi iiroka okaatzi awisayitaintsiri.
⁴ Ari onkantya piyotakotantyaawori tyaaryoopiroini okaatzi jiyotaawitaitakimiri.

Ikinkithatakoitziro itzimantakari Juan

- ⁵ Pairani, ipinkatharitantari Herodes janta Judea-ki, ari isaiki Ompiratasorintsitaari jiita Zacarías, icharini Abías-ni jinatzzi. Irooma iina oita Elisabet, isawo Aarón-ni inatzi iroori.
⁶ Kamiithashiri ikantaiyani apitiroiti ipinkathatziri Pawa. Imonkaatziniri okaatzi ikowakairiri, tikaatsi inkinkakaashitapaintya.
⁷ Tii itzimimaita jowaiyani, tima maanirothaki inatzi Elisabet. Jantaripirodashitapaaka apitiroiti.
⁸ Okanta pashini kitijiyiri, monkaataa jantapiintantawori Zacarías jompiratasorintsitan-tari.
⁹ Tima iro jamitapiintaiyarini Ompiratasorintsitaari, ikimitakaantziro iñaaritaita, ari iñaitakiro iri Zacarías tyaatsini tasorintsipankoki intainiri Pawa kasankainkari.
¹⁰ Piyotaiyachani atziri jikokiroki jamanaiyani, itagaitzirowa kasankainkari.
¹¹ Ari joñaagakari Zacarías imaninkariti Awinkathariti, ikatziyimotapaakari jakopiroriki itayirowa kasankainkari.
¹² Antawoiti ithaawanaki, iyokitzi ikantanaka jiñaawakirira.
¹³ Ipoña iñaawaitanaki maninkari, ikantzi: “Zacarías, iiro pithaawi. Tima ikimaitakimiro pamanani. Ari piñaakiro piina Elisabet, owaiyanti. Iri piitiri Juan.
¹⁴ Aririka intzimaki pitomi, owanaa pinkimoshiriwintiri, ari inkimitsityaari iijatzi atziripaini.
¹⁵ Tima ñaapirori inkantakaiyaari Pawa. Iiro poitziri kachoyitatsiri ishinkititari. Tima inampishiritantakari kitziroini Tasorintsinkantsi intzimakirika.
¹⁶ Inkinkishiritakaiyaari Israel-mirinkaiti inkimisantairi Awinkathariti Pawa.
¹⁷ Iriitaki iiwatapaakirini Awinkathariti. Inkantakaatyaari ishintsinkani Elías, ari jaapatziyashiritakaiyaari owaiyantzinkariiti maawoni jowaiyaniiti. Ari jowamiithashiriyi-tairi katsimashiriri, ari onkantya jiwitsikashiritantaityaari inkimisantaitiri Awinkathar-iti”.

¹⁸ Jakanakari Zacarías maninkari, ikantziri: “¡Ari! ¿Tsikama onkantya niyotantyaawori jiroka? Tima antaripirotopaakina naaka, iijatzi okimitsitakari noina”.

¹⁹ Ikantzi maninkari: “Naakataki Gabriel, poñaachari Pawaki. Jotyaantakina nonkamantimiro Kamiithari Ñaantsi.

²⁰ Iro kanzimaitacha, okantakaantziro pithainkañaanitakina, kisopaanti pinkantya iroñaaka, irojatzzi imonkaatantatyaari okaatzi nokantakimiri”.

²¹ Saikaiyatsini pashini jikokiroki joyaawintaiyarini Zacarías, ipoña ikantawakaiyani: “¿Litama josamanitantari Zacarías tasorintsipankoki?”

²² Ikanta ishitowawitapaa Zacarías, tii okantzi iñaawaitapai, jookojookowaitashitapaaka. Ari jiyotaitanakiri tzimatsi jiñaakiri tasorintsipankoki. Jashi jowanakiro ikisopaantitanaki.

²³ Irojatzzi imonkaatantawori kitijiyiri jantawaitzi tasorintsipankoki, jatai ipankoki irirori.

²⁴ Okanta Elisabet iina Zacarías, motzitaki. Antawoiti okinkishiritaka, tii oshitowai opankoki ikaatzi 5 kashiri omairintaka, okantashiriwaitzi:

²⁵ “Irootaki inintakaakinari Pinkathari naaka, ari onkantya iiro imanintawaitaitan-tana”.

Ikinkithatakoitziro intzimantyaari Jesús

²⁶ Okanta, awisanaki 6 kashiri, jotyaantairi Pawa maninkari Gabriel nampitsi iitachari Nazaret saikatsiri Galilea-ki,

²⁷ iñiuro mainawo kaari ñiirini shirampari, iitachari María, tima irootaki iinantyaari iitachari José, icharinini David.

²⁸ Ikanta ityaapaaki maninkari osaikira María, ikantapaakiro: “¡María! Niwithatzimi. Itsipataimi iiroka Awinkathariti. Panaakoyitakiro pashini tsinaniyitatsiri inishironkapirotaimi Pawa”.

²⁹ Okanta oñaawakiri maninkari, iyokitzi okanta okimiri ikantapaakirori jiwithapaakawo.

³⁰ Ipoña ikantziro maninkari: “María, iiro pithaawi, tima inishironkataimi Pawa.

³¹ Ari piñaakiro pimotoziti, intzimi piintsiti. Iri piitiri JESÚS.

³² Iriitaki matironi iñaapirotya, jiiyitiri Itomi Jinokijatzi. Tima Pawa Awinkathariti, iriitaki pinkatharitakairini ikimitaakiri pairani icharinini David ipinkatharitakaakiri.

³³ Irijatzi pinkathariwintairini ikaatzi ichariniyitari Jacob-ni, ari inkantaitatyaani impinkathariwintantai irirori”.

³⁴ Ari osampitanakiri María, okantziri: “¿Tsikama onkini nomotziti, tii noñiiri shirampari?”

³⁵ Jakanakiro maninkari, ikantziro: “Iriira kantakaiyaawoni Tasorintsinkantsi. Tima ipamankantakimiro ishintsinka Jinokijatzi, ojyapaatyaawomi opamankantzi aamparyaantsi. Irootaki jiiyantyaari powaiyani Tasorinti Itomi Pawa.

³⁶ Ari okimitsitakiri iijatzi pirinthori Elisabet, jiiwiitari maanirothaki, okantawitaka antawopirowitaka iroori, motzitari. Tzimakotaki 6 kashiri.

³⁷ Tima tikaatsi kompitzimotyairini Pawa”.

³⁸ Opoña okantanaki María: “Naakataki jompiratani Pinkathari, jantinawo okaatzi pikantakinari”. Irojatzi ipiyantanakari maninkari.

Iyaataki María ariityaawo Elisabet

³⁹ Opoña pashini kitiiyiri, shintsiiini iyaatanaki María, jataki tonkaariki Judea-ki osaiki nampitsi,

⁴⁰ irojatzii ariitankari ipankoki Zacarías, iwithatapaakawo Elisabet.

⁴¹ Okanta okimawakiro Elisabet iwithatapaakawo María, ijyiwatanaka omotzitakiri. Tima ikantakaanakityaawo Elisabet Tasorintsinkantsi,

⁴² oñaawaitanaki shintsiiini iroori, okantanaki: “Iirokatakani anairori pashini tsinaniyitatsiri itasonkawintaimi. Ari inkimityaari iijatzi powaiyani.

⁴³ ¿Oitama pipokashitantanari inaanatityaari Nowinkathariti?

⁴⁴ Tima nokimawakimi piwithatapaakina, ijyiwatanaka nomotzitakiri naaka, iki-moshiritanaki.

⁴⁵ Kimoshiri pinkantaiya iijatzi iiroka pikimisantaki, tima aritaki imonkaataiya okaatzi ikowakaakimiri Awinkathariti”.

⁴⁶ Opoña okantanaki María:

Antawoiti nowishiryawintaiyaari Nowinkathariti,

⁴⁷ Kimoshiri nonkantawintaiyaari Pawa tsika itzimi owawisaakoshiritainani.

⁴⁸ Tima iñaakiro jompiratani ashironkaawaitaka,

Aripaiti inkantayitai: Antawoiti itasonkawintaitakiro.

⁴⁹ Tima antawoiti janzimotakinari matzirori otzimi ishintsinka.

¡Tasorinti inatzi iwairo!

⁵⁰ Ari inkantaitatyiyaani inishironkayitairi inkaati inchariniyitaiyaari paata,

Tsikaarika inkaati pinkathayitairini.

⁵¹ Iro ishintsinka imatantayitakiri.

Japirotsitairi ikinkashiriwitari jantirimi kantakaapirowaitachari.

⁵² Ikaatzi pinkathariwitachari, ikantakaantakiro Pawa iiro jiyaatakaantawo impinkathariti,

Iri jiñaapiroatakaiya ikaatzi tsinampashiryawaitachari.

⁵³ Jajyaagantakaayitairi ikaatzi tajyaaniintawitachari,

Iriima ikaatzi ajyaagantawitachari jaapithayitairi tzimimowitariri jomishitowakiri.

⁵⁴ Inishironkairi Israel-mirinkaiti, tima jompiratani jinayitaki.

Tii ipiyakotziri inishironkayitzi,

⁵⁵ Tima iro ikantayitakiriri pairani achariniyitakiri,

Jitakari Abraham-ni irojatzii inkaati inchariniyitaiyaari.

⁵⁶ Ari osaikimowaitapaintziro María jiroka Elisabet ikaatzi mawa kashiri, irojatzii opiyan-taari opankoki iroori.

Itzimantakari Juan owiinkaatananiri

⁵⁷ Ikanta imonkaataka ontzimaanitantyaari Elisabet, tzimaki otomi.

⁵⁸ Ari ipokaiyakini ojyinkapaini ikimoshiriwintaiyironi, tima jiyotaiyakini antawoiti inishironkatakiro Pawa.

⁵⁹ Aritaki maakotapaaki 8 kitiiyiri iintsi, jagaitanakiri intomishinataanitiri, ari ikowaw- itaka jiiitairimi Zacarias, tima iwauro inatzi iwaapati.

⁶⁰ Irojatzu okantantanakari inaanati: “Iiro jiita Zacarias, jiitya Juan”.

⁶¹ Ari ikantaitanakiro: “¿Iitaka? Tima tikaatsi piyyininka iitachani Juan”.

⁶² Ipoña jookotaitakiri iwaapati josampiitzi, tsika inintzi jiiitiri.

⁶³ Jookotaki Zacarias inchakota jamaitiniri, ari josankinatakiri, okantzi: “Juan jiitya”. Iyokitzi ikantanaka jaminanakiri ikaatzi osampitakiriri.

⁶⁴ Jomapokashitanaa ifaawaitanai Zacarias. Antawoiti ipinkathanakiri Pawa, ipaa- soonkitanakiri.

⁶⁵ Pagaanka ikantaiyanakani iyyininkapaini Zacarias. Tima ithonka ikimakoitakiro tonkaariki Judea-ki okaatzi awisaintsiri.

⁶⁶ Pampithashiri ikantaiyanakani ikaatzi kimakowintakiriri, ikantaiyini: “¿Tsikama ji- ityaaka paata jirika? Tima kimpoyaawinta jowanakiri Awinkathariti jirika iintsi”.

Ikamantantakiri Zacarias

⁶⁷ Ikanta Zacarias, ashitakariri iintsi, ikantakaanakari Tasorintsinkantsi, ikamantanta- naki, ikantzi:

⁶⁸ Kamiitha jinaki Awinkathariti Pawa, Iwawanitari Israel-mirinkaiti, Ipkaki impinakowintayitai.

⁶⁹ Jotyaantakairi matzirori jowawisaakoshiritantzi, Iriitaki icharinitakari David-ni, jompiratani.

⁷⁰ Iro ifaawaitakaakiriri pairani tasorintsitsisiri Kamantantaniri.

⁷¹ Iri owawisaakoyitaini itzimawita kisaniiintawitairi.

⁷² Tima inishironkatairi ikaatzi achariniyitakari,

Iiro imaijantairo tasorintsitsisiri ikajyaakaawakaakari.

⁷³ Irootaki jiroka ikajyaakaakiriri pairani acharinini Abraham, Onkaati jantzimotairi.

⁷⁴ Jookakaawintai itzimawita kisaniiintayitairi,

Tikaatsi anthaawantaiya ankimisantairi.

⁷⁵ Kitishiri ankantayitaiya.

Kamiithashiri ankantawintaiyaari kitiiyiriki.

⁷⁶ Irooma iiroka notomi, jiiyiitimi iyamantaniriti Jinokijatzi.

Tima iirokatakai iwatirini Pinkathari, piwitsikaantiri tsika inkinayitanaki.

⁷⁷ Iiroka kamantairini ajyininkapaini, iro jiyotantyaari iriitaki owawisaakotantaniri.

Iri piyaakotairini ikaaripiroshiriwaiwitaka.

⁷⁸ Tima antawoiti okantaka inishironkatai Pawa,

Jotyaantakairi poñaachari inkitiki ikimitakotapaakawo okantaranki owakiraa okitiiyyita- manai.

⁷⁹ Ikitainkatakotairi ikaatzi saikayitatsiri otsinirikitzi.

Ikitainkatakotairi otsimankakowitari jaamparyaa ashitawori sarinkawini.

Iri oñaagantaironi tsika ikantaita isaikaitzi kamiitha.

⁸⁰ Kamiitha ikimotatzu iintsi, ifaapiroshiri ikanta. Ari inintziro isaikawaitzi otzishimashiki, irojatzu imonkaatantakari joñaagaiyaari Israel-mirinkaiti.

2

Itzimantakiri Jesús

(Mt. 1.18-25)

¹ Ikanta Pinkathari César Augusto, ikantakaanakari josankinatakotya maawoni atziri.

² Aripaiti omapokaka josankinatakotya ijiwatantari Cirenio janta Siria-ki.

³ maawoni atziri jiyaataiyakini josankinatakotya inampiki tsika ipoñaayita pairani icharinini.

⁴ Irojatzu itonkaantanakari José irirori, ipoñaanaka Nazaret saikatsiri janta Galilea, jiyaatiro nampitsiki tsika itzimaki pairani Pinkathari David, oita Belén saikatsiri janta Judea-ki. Tima jirika José icharini jinatzu David-ni.

⁵ Ari josankinatakotyaari irirori intsi patyaawo iinathori María, tsika otzimi ikajyaakari jayiro. Aritzimaitaka motzitaki iroori.

⁶ Ikanta jariitaiyakani Belén-ki, irootantsi ontzimaaniti María.

⁷ Ari itzimakiri itanakawori otomi. Oponatakiri, omaryaakiri jowamintoki piratsi, tima tii oñaapaaki tsika omaapaaki.

Maninkariiti ipoña aamaakowintariri oijya

⁸ Okanta jantyaatsikiini nampitsi, tzimatsi kakiwintziriri tsiniripaiti joiyyati jaamaakow- intari.

⁹ Ari jofñaagakari imaninkariti Awinkathariti. Okitiiyyiinkatakotapaakiri jowaniinkawo Awinkathariti, antawoiti ithaawaiyanakini.

¹⁰ Ifñaanatapaakiri, ikantziri: “Iiro pithaawashiwaita. Tima namatziimi Kamiithari Ñaantsi, iro oimoshirinkairini atziriiiti.

¹¹ Tzimataiki iroñaaka owawisaakotantaniri inampiki pairani pinkathari David-ni, iri-itaki Cristo Awinkathariti.

¹² Jiroka piyotantyaariri: Ari piñaakiri imponaitiri iinchaaniki jomaryaitakiri jowamintoki piratsi”.

¹³ Ifñaitatzi ikoñaatatapaaki oyyiki inkitiwiri itsipatapaakari maninkari, ipampithaawintapaakiri Pawa, ikantaiyini:

¹⁴ jiro kamiithapirotsisiri otzimimotziri jowaniinkawo Pawa nampitawori ojinokipirotsi inkiti!

jIsaikayitai kamiitha inishironkataniiti kipatsiki!

¹⁵ Ikanta ipiyaiyanaani maninkariiti inkitikiki, ikantawakaanaka aamaakowintariri joiyyati: “Thami aati Belén-ki, aminakitiro oita awisaintisiri. Ari añiuro ikamantajaantakairi Awinkathariti”.

¹⁶ Shiyaiyanakani, irojatzii jñaantapaakawori María otsipatakari José, omaryaakiri iinchaanikiti jowamintoki piratsi.

¹⁷ Ikanta jñaapaakiri, ikamantantapaakiro okaatzi ikantakiriri inkaanki maninkari.

¹⁸ Iyokitzi ikanta jaminaiziri aamaakowintariri oijya ikimaitziri ikinkithawaitzi.

¹⁹ Irooma María, antawo okinkishiritakotawo okaatzi ikantaitapaakirori.

²⁰ Ipoña ipiyaiyanaani aamaakowintariri oijya, thaaminta ikanta ipampithaawintanairi Pawa, tima jñaayitakiro okaatzi ikamantaitakiriri inkaanki.

Jagaitanakiri Jesús tasorintsipankoki

²¹ Ari maakotapaaki 8 kitiijyiri iinchaaniki, jagaitanakiri intomishitaaniitiri. Irojatzii jñitaitantakariri JESÚS tima ari jñitsitakari maninkari tikiraamintha omotzitiiriita María.

²² Okanta jimonkaatakiro kitiiyyiri jomairintaiyani onkantantyaari inkitiwathayitai, tima iro ikantakaantakiri Moisés-ni. Ari jagaitanakiri Jesús Jerusalén-ki jashitakaiyaari Awinkathariti.

²³ Iro jimonkaatantyaawori Osankinarintsipirori ikantakaantziri Awinkathariti, kantatsiri:

Iriirika shirampari omapokani tsinani,

Jashitakaiyaari Pinkathari, itasorintsiti jinatyi.

²⁴ Imatantyaawori jimonkaatiro ikantakaantani Pinkathari, ontzimatyii intainiri Pawa: Apiti konthawo, iirorika apiti iryaani shiro.

²⁵ Tzimatsi janta Jerusalén-ki shirampari jñita Simeón. Tampatzikashiri jinatzii jirika shirampari, pinkathatasorintsitaniri jinatzii, tima iri inampishiritantakari Tasorintsinkantsi. Iriitaki oyaawintawori inkimoshiritakaitairi Israel-mirinkaiti.

²⁶ Jiyoshiritakaakiri Simeón Tasorintsinkantsi, iiro ikamita irirori irojatzii jñaantantyaariri Isaipatziiitotani Awinkathariti.

²⁷ Ikantakaanakari Tasorintsinkantsi, pokaki tasorintsipankoki. Ipoña ashitariri Jesús jaanakiri tasorintsipankoki jimonkaatantyaawori ikantakaantaitani,

²⁸ ithomaawakiri Simeón jirika iinchaaniki, ipaasonkitanakiri Pawa, ikantzii:

²⁹ Monkaatapaaka Pinkathari okaatzi pishinitakinari, Pishinitaina iroñaaka nonkami, tima pompiratani powakina.

³⁰ Tima noñaakiri owawisaakotantaniri.

³¹ Iriitaki potyaantakiri owawisaakotairini atziripaini.

³² Iri kitainkatakoyitairini atziri kaari ajyininkata.

Iri kantakaiyaawoni impinkathaitantyaariri Israel-mirinkaiti.

³³ Iyokitzi ikanta ashitariri, ikimakowintziri jñaantsikowintaitziri Jesús.

³⁴ Ikanta Simeón itasonkawintakiri, ikantanakiro inaanati Jesús: “Jirika iinchaaniki iri kantakaiyaawoni jaminaashiwaitantaiyaari oyyiki ajyininka Israel-mirinkaiti, kimiwaitaka imparyaatyimi. Iri kantakaiyaawoni iijatzii jawisakoshiritantaiyaari oyyiki, kimiwaitaka intzinagaatyimi iparyaawitaka. Tima oyyiki inkantaiti: ‘Kaari iroopirori ñaantsi ifñaaniyitakiri’.

³⁵ Tima jirika iinchaaniki iri oñaagantironi okaatzi inkinkishiritaityaari. (Iro kantzimaitacha antawoiti powashiritanatyaa iiroka kimiwaitakimi jowathagaitatyimi.)”

³⁶ Ari osaiiki iijatzii tsinani iitachari Ana, kamantantaniro inatzii iroori, irishinto Fanuel icharinitanakari Aser. Antawokipirotaki iroori. Aitsiwitaka oimi owakiraa omainawotapaaki, 7 osarintsii otsipawitakari oimi.

³⁷Ikamakira oimi, tzimakotaki okaatzi 84 osarintsiti. Ari ashi owatziiro osaiki tasorintsipankoki, aakowintawo kitiiyyiri iijatzi tsiniripaiti amana, otziwintakawo iijatzi.

³⁸Ari opokapaakiri jiroka tsinani, opaasonkitapaakiri Pawa. Opoña okinkithatakotanakiri iinchaaniki, irojatzii ikimantayakarini ikaatzi oyaawintawori impinakowintaitiri Jerusalén-jatzi.

Ipiyantaari Nazaret-ki

³⁹Aritaki jimonkaatakiro okaatzi ikantakaantziri Pinkathari, piyaa Galilea-ki osaikira inampi Nazaret.

⁴⁰Thaaminta ikanta ikimotatzii iinchaaniki, iikiro jiyaatatzii ishintsitzi, yotaniri ikanta. Aamaakowinta jowakiri Pawa.

Isaiki Jesús tasorintsipankoki

⁴¹Ari ikantapiintatya osarintsiki ashitariri Jesús jiyaatzi Jerusalén-ki joimoshirinkiro Anankoryaantsi.

⁴²Ikanta Jesús aritaki tzimakotaki 12 josarintsiti, jataiyakini Jerusalén-ki tima iro jami-tapiintari joimoshirintya.

⁴³Aritaki kaataki joimoshirinkaiyani, piyaiyaani ashitariri, irojatzii isaikanaki Jesús Jerusalén-ki, tii jiyotzi ashitariri.

⁴⁴Iñaajaantaki iiwataki Jesús itsipatanaari ikaataiyini. Aniiitaki apaani kitiiyyiri, ari ikowawitaari, josampiwitakari ijiyininkapaini ikaatzi jiyaataiyini.

⁴⁵Tii jiñiiri, ipiyaa Jerusalén-ki jaminaminataki.

⁴⁶Mawa kitiiyyiri jiñaantaariri isaiki tasorintsipankoki, ikinkithawaitakaayitzi yotakotziri Ikantakaantaitani, josatikaitakiri niyanki, josampimintatzi.

⁴⁷Iyokitzi ikanta jaminaitziri jiñaitakiri imapiro jiyotanitzi, jakayitakiro kamiitha okaatzi josampitakiriri.

⁴⁸Ikanta jiñaapairi ashitariri, iyokitzi jaminapaakiri, okantapaakiri inaanati: “Notoimí, ¿tsikama pinkantinaka? Ojyiki naminaminatakimi notsipatari piwaapati, antawoiti pomintaawaniintakina”.

⁴⁹Ipoña jakanaki irirori, ikantanaki: “¿Litama paminaminatantani? ¿Tiima piyotzi iro kowapitotachari nantiniri ikowakaanari Ashitanari?”

⁵⁰Iro kantacha tii ikimathatziro ashitariri okaatzi ikantakiriri.

⁵¹Jaanaari, jataiyaini Nazaret-ki. Jantziro maawoni okaatzi jompiratariri iwaapati. Iro kantacha pampithashiri owakotakiri inaanati.

⁵²Iikiro ithaamintatya Jesús ikimotatzii, yotani ikanta. Kimpoyaaawinta jowiri Pawa. Ari ikimitsitari iijatzi atziripaini inishironkatani jowiri.

3

Ikamantanziri Juan owiinkaatananiri

(Mt. 3.1-12; Mr. 1.1-8; Jn. 1.19-28)

¹Aritaki monkaataka 15 osarintsii ipinkathariwintantzi Tiberio César. Ari ijiwatziri Poncio Pilato janta Judea-ki. Iriima Herodes ijiwatzii Galilea-ki. Iriima Felipe iririntzi Herodes, ijiwatzii Iturea-ki iijatzi Traconite-ki. Ipoña Lisaniyas, ijiwatzii Abilinia-ki.

²Iriima Anás itsipatakari Caifás ijiwatziri Ompiratatorintsitaari. Aripaiti iñaanashiritakiri Pawa itomi Zacarias iitachari Juan janta otzishimashiki.

³Irojatzii ikinantanakari Juan intatsikironta Jordán, ikinkithatakotziro owiinkaantaantsi, ikantzi: “Powiinkaawintaiyaari Awinkathariti, powajyaantairo pantayitziro kaaripirori, ari impiyakoitaimiro pikaaripiroshiriwawitaka”.

⁴Tima iro josankinatakiri pairani Isaías Kamantantaniri, ikantaki:

Ikaimakaimatapaaki otzishimashiki, ikantantaitzi:

Powamiithatainiri Pinkathari tsika inkinapaaki,

Pinkimitakaantiro jotampatzikaitziro aatsi.

⁵Onkamiithapathayitai otinkanaayitzi,

Owintiniyitai otzishi.

Tampatzika onkantayitaiya aatsi okaatzi tzipiwitachari,

Mamiripankaa onkantaiya.

⁶Ari jiñiiri maawoni atziri tsika ikanta Pawa jowawisaakotantzi.

⁷Ikantayitwakiri atziri pokayitaintsiri jowinkaayta: “Tii pikamiithashiritaiyini iiroka, pikimitashitakari maanki. ¿Piñaajaantzi iiro jowasankitaitzimi?”

⁸Imapirorika powajyaantairo tsika pikantawita pairani, pinkamiithashiriyitai, pinkimityaawo pankirintsi kithokitatsiri. Iiro pikantashiriwaitashita: ‘Aña naaka icharinini Abraham, tii okowapitotzi nowajyaantairo nokaaripiroshiriwaitzi’. Pinkimi nonkanti:

'Iiro pikantakaapirowaita piñaajaanti iiroka ikowapirotani Pawa, aña kantatsi jatziri-takairo mapi, iro impoyaataimini incharinитайaari Abraham-ni'.

⁹ Iirorika pikimitawo pankirintsi kithokitatsiri, ichikakaitawo chacha pankirintsiponkitziki kaari kithokitatsini, ompoña jagaitiro intagaitiro”.

¹⁰ Ikanta atziripaini josampitanakiri, ikantziri: “¿Iitama nantairi?”

¹¹ Ari jakanakiri, ikantziri: “Tzimatsirika apiti piithaari, pimpiri apaani kaari otzimi-motzi. Tzimatsirika powanawo, ari pinkimitaakiro iijatzi”.

¹² Ipoña ipokaiyakini kowakotziriri iyyininka kiriiki ikowi jowiinkaaty, ikantapaakiri: “Pinkathari, ¿iitama nantairi naaka?”

¹³ Ikantakiri: “Iiro panaakairo ikantaitakimiri onkaati pikowakotantziri”.

¹⁴ Ikanta owayiriiti Roma-jatzi, josampitakiri iijatzi, ikantziri: “Naaka, ¿iitama nantairi?” Jakanakiri, ikantziri: “Iiro pasaryiimatanta, iiro pithiyakotantzi iijatzi onkantya paapi-thatantyaariri atziri tsikarika oitya. Pinkimoshiriwintiri ikaatzi ipinayitizimiri iiroka”.

¹⁵ Ojyiki atziri aamaakowintakariri Juan, ikantashiritayini: “¿Kaarima jirika Cristo?”

¹⁶ Ari ikantanakiri Juan maawoni atziri: “Naaka apa nowiinkaantawo jiña. Iro kantz-imaitacha, aatsikitaki mapirotzirori ipinkatharintsitzi, nopinkathatsitataikari naaka. Tii onkantaajaiti inkimitakaantina naaka jimpiratani onkantya nonothopaitsitantyaariri i-zapato-ti. Iriitaki kimitakaantironi jowiinkaantatyimiri Tasorintsinkantsi, iijatzi paampari.

¹⁷ Tima aririka oyiipatiro awankiri, otikakitziro, ompoña atayiro opintakiiriki. Iro aaki okithoki, otikitakiro, owakoyitakiro. Ari inkimitagairi Awinkathariti iijatzi, jinashiyi-taiyaari atziri. Inishironkayitairi inkaati kimisantanaairini, iriima kaari owajyaantironi ikaaripiroshiriwaitzi, intagairi paampariki kaari tsiwakanitatsiri”.

¹⁸ Ojyiki ikaminaantaki Juan ikinkithatakotziniri atziripaini Kamiithari Nāantsi.

¹⁹ Ari ikimitaakiri iijatzi Herodes pinkatharitatsiri, ikisawitakari, jaakiro Herodías iinawitari Felipe iririntzi. Tima tzimatsi iijatzi ojyiki pashini kaaripirori jantayitakiri.

²⁰ Iro owatsipirotakirori jantakiri Herodes jomontyaakaantakiri Juan.

Jowiinkaata Jesús

(Mt. 3.13-17; Mr. 1.9-11)

²¹ Ikanta jowiinkaayitzi Juan ojyiki atziri, ari jowiinkaatakari Jesús irirori. Jamanaminthaita Jesús, kimiwaitaka ashitaryaanakityaami inkiti,

²² inaitatzi ipokashitakiri Tasorintsinkantsi ikinapaaki jinoki ikimitapaakari shiro. Iki-maitatzi inkitikiki ikantaitanaki: “Iirokatak Notomi nitakopirotoni. Owanaa nokimoshiri-wintakimi”.

Ichariniyitari Jesús

(Mt. 1.1-17)

²³ Jitantanakawori Jesús jantayitakiri, ari tzimaki 30 josarintsiti. Ikantayitzi iri tomintakariri José. Tomintanakariri José jiita Eli,

²⁴ tomintanakariri Eli jiita Matat, tomintanakariri Matat jiita Leví, tomintanakariri Leví jiita Melqui, tomintanakariri Melqui jiita Jana, tomintanakariri Jana jiita José,

²⁵ tomintanakariri José jiita Matatías, tomintanakariri Matatías jiita Amós, tomintanakariri Amós jiita Nahum, tomintanakariri Nahum jiita Esli, tomintanakariri Esli jiita Nagai,

²⁶ tomintanakariri Nagai jiita Maat, tomintanakariri Maat jiita Matatías, tomintanakariri Matatías jiita Semei, tomintanakariri Semei jiita José, tomintanakariri José jiita Judá,

²⁷ tomintanakariri Judá jiita Joana, tomintanakariri Joana jiita Resa, tomintanakariri Resa jiita Zorobabel, tomintanakariri Zorobabel jiita Salatiel, tomintanakariri Salatiel jiita Neri,

²⁸ tomintanakariri Neri jiita Melqui, tomintanakariri Melqui jiita Adi, tomintanakariri Adi jiita Cosam, tomintanakariri Cosam jiita Elmodam, tomintanakariri Elmodam jiita Er,

²⁹ tomintanakariri Er jiita Josué, tomintanakariri Josué jiita Eliezer, tomintanakariri Eliezer jiita Jorim, tomintanakariri Jorim jiita Matat,

³⁰ tomintanakariri Matat jiita Leví, tomintanakariri Leví jiita Simeón, tomintanakariri Simeón jiita Judá, tomintanakariri Judá jiita José, tomintanakariri José jiita Jonán, tomintanakariri Jonán jiita Eliaquim,

³¹ tomintanakariri Eliaquim jiita Melea, tomintanakariri Melea jiita Mainán, tomintanakariri Mainán jiita Matata, tomintanakariri Matata jiita Natán,

³² tomintanakariri Natán jiita David, tomintanakariri David jiita Isai, tomintanakariri Isai jiita Obed, tomintanakariri Obed jiita Booz, tomintanakariri Booz jiita Salmón, tomintanakariri Salmón jiita Naasón,

³³ tomintanakariri Naasón jiita Aminadab, tomintanakariri Aminadab jiita Aram, tomintanakariri Aram jiita Esrom, tomintanakariri Esrom jiita Fares, tomintanakariri Fares jiita Judá,

³⁴ tomintanakariri Judá jiita Jacob, tomintanakariri Jacob jiita Isaac, tomintanakariri Isaac jiita Abraham, tomintanakariri Abraham jiita Taré, tomintanakariri Taré jiita Nacor, ³⁵ tomintanakariri Nacor jiita Serug, tomintanakariri Serug jiita Ragau, tomintanakariri Ragau jiita Peleg, tomintanakariri Peleg jiita Heber, tomintanakariri Heber jiita Sala,

³⁶ tomintanakariri Sala jiita Cainán, tomintanakariri Cainán jiita Arfaxad, tomintanakariri Arfaxad jiita Sem, tomintanakariri Sem jiita Noé, tomintanakariri Noé jiita Lamec,

³⁷ tomintanakariri Lamec jiita Matusalén, tomintanakariri Matusalén jiita Enoc, tomintanakariri Enoc jiita Jared, tomintanakariri Jared jiita Mahalaleel, tomintanakariri Mahalaleel jiita Cainán,

³⁸ tomintanakariri Cainán jiita Enós, tomintanakariri Enós jiita Set, tomintanakariri Set jiita Adán, tomintanakariri Adán iriitaki Pawa.

4

Inkaariproshiritairimi Jesús

(Mt. 4.1-11; Mr. 1.12-13)

¹ Ikanta ipiyaa Jesús ipoñagaawo Jordán, isaikashiritantakari Tasorintsinkantsi. Ikan-takaanakari Tasorintsinkantsi, jataki otzishimashiki.

² Ari isaikakiri okaatzi 40 kitiiyiri, irojatzi ikowawitantakari kamaari inkaariproshiritakairimi. Tima tikaatsi jowaiya janta, owamaimatakiri itajyi.

³ Pokaki kamaari, ikantawitapaakari: “Imapirotatyaarika Itomintzimi Pawa, pimpiyiro tanta jiroka mapi, poyaaawo”.

⁴ Ari jakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsi osankinarintsi kantatsiri: Tii apaniro okowityimotari atziri joyaawo tanta, iro kowapirotajaantachari ankimisan-tairo maawoni ikantairi Pawa”.

⁵ Ipoña kamaari jaanakiri Jesús tonkaariki otzishiki, jookotakiniri okoñaatapaintzi maawoni nampitsi ipinkathariyitzi atziriiiti.

⁶ Ikantziri: “Ari nonkantakaatyaawo impinkathayitaimi maawoni piñaayitakiri, ari nom-pakimiro iijatzi jowaniinkawo. Tima irootaki jashitakaitakinari naaka maawoni, ari onkantaki nompri itzimirika nokowiri.

⁷ Aririka potzirowashitakina pimpinkathatina, maawoni okaatzi piñaakiri, iirokara ashitanaiyaarini”.

⁸ Ari jakanakiri Jesús, ikantziri: “Tzimatsi osankinarintsi, kantatsiri: Ampinkathatiri Awinkathariti Pawa, iri ankimisanti apaniroini”.

⁹ Ipoña kamaari jaanakiri nampitsiki Jerusalén, isaikakaakiri jinoki otawantoki tasorintsi-panko, ikantapai: “Imapirorika Itomintzimi Pawa, pimitai isaawikinta.

¹⁰ Tima tzimatsi osankinarintsi, kantatsiri: Jotyaantimiri Pawa imaninkariti aamaakowintimini,

¹¹ Iri thomaawakimini, Iiro pontajantapaaka mapiki”.

¹² Ari jakanakiri Jesús, ikantziri: “Aritaki ikantaitaki pairani: Tii okamiithatzi piñaantashiwaityaari Piwinkathariti Pawa”.

¹³ Ikanta kamaari tii ikitsirinkashitari Jesús inkaariproshiritakairi, jintainaryaapaintari.

Jitanakari jantayitzi Jesús

(Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15)

¹⁴ Ikanta ipiyaa Jesús Galilea-ki, otyaantanakari ishintsinka Tasorintsinkantsi. Othonka ikimakoitanakiri maawoni.

¹⁵ Jiyotaantayitaki maawoni tsika japatotapiintaita. Thaaaminta ikantawintaitari maawoni.

Ipiyaa Jesús Nazaret

(Mt. 13.53-58; Mr. 6.1-6)

¹⁶ Ikanta Jesús piyaa inampiki Nazaret tsika jantaritaki. Okanta kitiiyiri jimakoryaan-taitari, jataki Jesús japatotapiintaita, tima iro jamitapiintakari irirori. Ari ikatziyanakari iñaanatiro osankinarintsi.

¹⁷ Ipayiitakiri josankinari Kamantantaniri Isaías-ni. Ikanta japinairyaaikiro osankinar-intsi, iñaatziro josankinaitakiro, kantatsiri:

¹⁸ Isaikantana naaka Itasorinka Awinkathariti,

Tima iri saipatziitotakinari okantantari nokinkithatakotainiri ashironkainkari Kamiithari Ñaantsi.

Irijatzi otyaantakinari nowawisaakoyitairi okantzimoniintashiriwaitari.

Nonkamantayitairi jaakaantaitziri tsika inkantaiya jookakaawintaitziri.

Impoña naminakaayitairi kaari aminatsiri,

Nosaikakaashiwaitaiyaari ikaatzi jompirayitairi.

¹⁹ Nokinkithatakoyitairo tsikapaiti jaapatziyantai Awinkathariti.

²⁰ Ipoña japinaitanairo Jesús osankinarintsi, ipanairi kinkithatakaantapiintatsiri, saikanaki. Iyokitzi ikanta jaminanaki maawoni atziri ikaatzi saikaintsiri japatotapiintaita.

²¹ Ari jitanakawo ikantanakiri: “Imonkaatzimoyitakimi iroñaaka jiroka osankinarintsi okaatzi pikimakiri”.

²² Iyokitzi ikanta jaminaitanakiri Jesús, tima kamiitha okanta ikinkithatakoyitziri. Ojyiki kinkithatakoyitanakiriri kamiithaini. Ikantayitzi iijatz: “¿Kaarima jirika itomi José?”

²³ Irojatz ikantanakariri: “Kimitaka ari pinkantakina: ‘Incha aawintantzinkari paawintya iiroka. Tima ojyiki nokimakowintakimi pantayitakiri Capernaum, incha pantapairo iijatz pinampiki’”.

²⁴ Ikiro ikantanakitzi Jesús: “Imapirotatya nonkantimiri, ‘jashi jowatziro kamantantaniri tii ipinkathaitziri inampiki tsika isaikayitzi iyyininka”.

²⁵ Tima imapirotatya jiroka, pairani iinta isaikawitani Elías, tii omparyaagairanki inkani Israel-ki anaaniintanakiro mawa osarintsi, antawoiti itajyaaniintaitaki. Ojyiki kamatsiri oimi tzmawitachari janta,*

²⁶ iro kantzimaitacha, tii jotyaaantaitziri Elías-ni jiyaatashitiro kamatsiri oimi, apa jotyaaantaitakiri nampitsiki Sarepta saikatsiri Sidón-ki, osaikiranki tsinani kamatsiri oimi kaari ijyinkkata.

²⁷ Ari okimitakiri iijatz iinta isaikawita Kamantantaniri Eliseo, tzmawitacharanki Israel-ki ojyiki mantsiyari pathaawaitatsiri. Iro kantzimaitacha tii jotyaaantaitziri Eliseo joshinchagai apaani, apa jotyaaantaitakiri isaiki Naamán kaari ijyinkkata poñaachari nampitsiki Siria, joshinchagairi”.

²⁸ Ikanta ikimaiyakini ikaatzi saikaintsiri japatotapiintaita, antawoiti ikisaiyanakani.

²⁹ Ikatziyaiyanakani, jagaitanakiri Jesús iwiyaathapita nampitsi, ikinakagaitanakiri tsika osaiki impiita jotziriyaitirimi.

³⁰ Iro kantzimaitacha Jesús, ishiyapithatanakari josatikantanakari niyankiniki, jatai.

Atziri piyarishitatsiri

(Mr. 1.21-28)

³¹ Ikanta Jesús oirinkanana nampitsiki Capernaum saikatsiri Galilea. Jiyotaantayitapai kitijyiriki jimakoryaantaitari.

³² Tima tii omaanta ishintsinka jiyotaantzi, iyokitzi ikanta atziriti.

³³ Okanta janta tsika japatotapiintaita, ari isaikakiri atziri piyashiritatsiri, kaimanaki shintsiini irirori,

³⁴ ikantzi: “Piñaashitina Jesús Nazaret-jatzi, niyotzimi naaka iirokatakita itasorintsiti Pawa. Iro pipokantari jaka papirotaiyanani”.

³⁵ Ikisanakiri Jesús, ikantanakiri: “¡Pimairiti piyari, piyaatai! Tyaanaki atziri jintainaryaanakari iwiyariti, tii jomantsiyiimaitari”.

³⁶ Iyokitzi ikantaiyanakani, ikantawakaiyani: “¿Litatyaakama jirika? Joitsinampairi jomishiyiri piyari jiñaashinchiinkatakakiri”.

³⁷ Ari ithonka ikimakoyiitanakiri Jesús maawoni nampitsiki okaatzi saikatsiri janta.

Jesús joshinchagairo riyoti Pedro

(Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31)

³⁸ Ipoña ishitowanaki Jesús japatotapiintaita, tyaapaaki ipankoki Simón. Okanta iroori riyoti Simón, imatakiro antawoiti saawakitaantsi. Ikowakoitakiri Jesús joshinchaapairo.

³⁹ Joiyotashitanakawo omaryaaka, kimiwaitaka iñaashinchiinkatayiiromi saawakitaantsi. Kaatakotanaki osaawawita, piriintanaka aminayitawakiniri oitarika ompawakiriri.

Joshinchaayitzi Jesús mantsiyaripaini

(Mt. 8.16-17; Mr. 1.31-34)

⁴⁰ Okanta otsiniriityaanaki, jamaitapaakiniri Jesús ojyiki atziri kantashiwaiyitachari imantsiyari. Ikanta iñaawakiri Jesús, apa jotirotantawakari kapichiini jako, shintsiyanani.

* **4:25** Kantakotachari jaka ‘anaaniintanakiro mawa osarintsi’ irojatz ikantaitziri mawa osarintsi ipoña awisaniintaki 6 kashiri.

⁴¹ Ojyiki jomishitowitakiri iijatzu iwiyariti, antawoiti ikaimayitzi piyari, ikantzi: “Itomi Pawa pinatzi!” Iro kantzimaitacha Jesús, ikisayitakiri piyari, tii ishinitziri ifaawaiti, tima jiyotzi irirori piyari iriitaki Cristo.

Jiyotaantzi Jesús maawoni Galilea-ki
(Mr. 1.35-39)

⁴² Okanta okitiijiyitamanai, ananinkanaki Jesús apaniroini ikinanaki otzishimashiki. Ojyiki aminaminatairiri tsikarika ikinaki. Ikanta jifitairi tsika isaiki, tii ishiniitzi jiyataai.

⁴³ Irojatzu ikantantanakari Jesús: “Ontzimatyii inkimaitiro iijatzu pashiniki nampitsi Kamiithari Naantsi kinkithatakotziriri ipinkathariwintantai Pawa. Tima irootaki nopokantakari naaka jaka”.

⁴⁴ Iikiro jiyataakaanakitziro Jesús ikinkithatanaki pankotsiitiki japatotapiintaita okaatzu saikatsiri Galilea-ki.

5

Kaari jifitapiintzi shiryataantsi
(Mt. 4.18-22; Mr. 1.16-20)

¹ Okanta kitijiyiri, isaiki Jesús inkaarithapiyaaki Genesaret. Jawitsinaimatakiri atziri ikaatzu piyowintakariri ikimisantziro ifaani Pawa.

² Ari jifitaki Jesús apiti pitotsi opiryaatakotaki opaayaaki. Tikaatsi otitantaawoni, tima ikiwaiyatziroini ishiryaminto.

³ Otitapaaka Jesús pitotsiki. Tima iri ashitawori Simón jiroka pitotsi, ikantakiri jotyaantiro kapichiini niyanki. Ari isaikantanakawo Jesús pitotsi, jifitanaawo jiyotaayitanaairi atziri.

⁴ Ikanta ithonkanakiro jiyotaantzi, ikantzi: “Simón, paanakiro pipito niyanki inkaari, ari pishiryatiri”.

⁵ Ari jakanaki Simón, ikantzi: “Ari noshiryawitaka tsiniripaiti, tikaatsi nayiri. Iiroka kantanari, aritaki nimatakiro”.

⁶ Jimatakiro ishiryatzi, jaaki ojyiki shima, irootaki onthatyimatimi ishiryaminto.

⁷ Ikaimawakotairi itsipatapiintari ishiryatapiintzi jimitakotiri. Ikanta jiyataashitanakiri, ikinakotaiyakini pashiniki pitotsi, ijaikitakiro apitiroiti, iroowitainchami intsitsiyakotaiyini.

⁸ Ikanta jifitakiro Simón Pedro awisaintsiri, jotzirowashitanakari Jesús, ikantanakiri: “Pintainkapithatina pinkathari, kaaripiroshiriri ninatzi naaka”.

⁹ Tima antawoiti ifhaawanaki Simón jifitaki jaaki ojyiki shima. Ari ikimitakari iijatzu maawoni itsipataiyarini.

¹⁰ Jimatsitanakawo Jacobo iijatzu Juan, itomipaini Zebedeo, tima iri itsipatakari Simón. Iro kantzimaitacha Jesús ikantanakiri Simón: “Iiro pithaawashiwaita, onkimitaiyaawo irofaaka iriimi atziri noshiryataakagaimiri”.

¹¹ Ikanta jaatakotaiyapaani, jookawintanakiro maawoni, jiyataaiyanakirini Jesús.

Joshinchagairi Jesús imatziri pathaawontsi
(Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45)

¹² Okanta pashini kitijiyiri jariitaka Jesús nampitsiki, ari ipokakiri imatziri pathaawontsi. Ikanta jifitapaakiri Jesús, jotzirowashitapaakari, ikantapaakiri: “Pinkathari, pikowirika, poshinchagaina”.

¹³ Ipoña jakotanaki Jesús, jantantakari kapichiini jako, ikantziri: “Nokowi, pishintsitai”. Ishitakotanaki ipathaawita.

¹⁴ Ari ikantziri: “Tii nokowi pinkinkithatakotina. Apatziro powanakiro piyaatashitiri Ompirasorintsitaari, pimonkaatiro josankinatakiri Moisés-ni, paanaki pinkitiwathatantaiyaari, onkanta jiyotantaiyaari shintsitaimi”.

¹⁵ Iro kantzimaitacha ikimakoyiitanakiri intaina Jesús. Ojyiki atziri piyowintakariri ikimisantziri. Ikowaiyini joshinchaayitainiri iijatzu imantsiyaritipaini.

¹⁶ Iro kantacha Jesús joshitaapiintaka irirori otzishimashiki, ari jamanari.

Joshinchagairi Jesús kisopookiri
(Mt. 9.1-8; Mr. 2.1-12)

¹⁷ Okanta pashini kitijiyiri jiyotaantzi Jesús, ari isaikaiyakini Fariseo itsipayitakari Yotzinkariiti, poñaayitachari nampitsiki Galilea, Judea, iijatzu Jerusalén-ki. Tima otyaantakari Jesús ishintsinka Awinkathariti, kantatsi joshinchaayitiri mantziyari.

¹⁸ Ipoña jariitaiyapaakani atziri jinatakotakiri shitashintsiki apaani kisopookiri. Ikowawitaiyakani intyaakaapaakirimi pankotsiki, jomaryaakotirimi isaikaki Jesús.

¹⁹ Tii okantatzi intyaakairi, tima ojyiki atziri piyotaincha. Jatiitakaanakiri jinoki pankotsiki, jimoontakiro pankotsi, jowayiitakotakiri mantsiyari josatikantanakari piyow-intakariri Jesús.

²⁰ Ikanta Jesús jiyotakoshiritawakiri ojyiki jawintaakari, jiñaanatawakiri mantsiyari, ikantziri: “Ajininká, ipiyakoitaimiro pikaaripiroshiriwitaka”.

²¹ Ikanta ikimawaki Yotzinkariiti itsipayitakari Fariseo, ikantashiritaiyanakini: “Ithainkatziiri Pawa jirikawí. Tima tikaatsi kantironi impiyakotantiro kaaripirori, apaniroini ikantakaawo Pawa”.

²² Iro kantzimaitacha Jesús jiyoshiritakotakiri, ari josampitziri: “¿Iitama pikinkishiri-waitashitantari?”

²³ ¿Tiima okamiithatzi nonkanti: ‘Ipiyaakoitaimiro pikaaripiroshiriwitaka?’ Irooma pikowiri nonkantiri: ‘Pinkatziyi, piyaatai’.

²⁴ Iroñaaka piyotiri Itomi Atziri otzimizotziri ishintsinka, ari impiyakotairi kaaripiroshiriwitachari”. Ipithokashitanakari mantsiyari, ikantziri: “Pinkatziyi, paanairo pishitashi, piyaatai”.

²⁵ Piriintanaka kisopookiri, jaanairo ishitashi jomaryaantawitari. Iñaitawari jiyaatai ipankoki, kimoshiri ikantawintanakari Pawa.

²⁶ Maawoni atziripaini iyoktzi ikantaiyanakani, ikimoshiriwintanakari iriroriiti Pawa. Ithaawankakiini ikantaiyini: “Tii añaapiintziro kimityaawoni jiroka”.

*Jaantaitanakariri Levi
(Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17)*

²⁷ Ikanta ishitowanai Jesús, jiñaapaakiri iitachari Levi isaiki irirori ikowakotziri kiriiki ijiyininka, ikantapaakiri: “Poyaatina”.

²⁸ Katziyanaka Levi, jookanakiro maawoni, joyaatanakiri.

²⁹ Ipoñaashitaka Levi, jaanakiri Jesús joimoshirintya ipankoki itsipataanakari jiyotaani. Ari jiyaatsitakari iijatzi ojyiki kowakotziriri kiriiki ijiyininka, ojyiki jatayitaintsiri pashini. Ari ikaataiyakini jowaiyani.

³⁰ Ikanta Fariseo itsipatakari Yotzinkariiti, jiñaanaminthatakiri jiyotaani Jesús, ikantziri: “¿Iitama pitsipatanariri powaiyani kaaripiroshiriri, kowakotziriri kiriiki ijiyininka?”

³¹ Ipoña jakanaki Jesús irirori, ikantanakiri: “Aririka imantsiyati atziri, ipokashitziri aawintanzinkari, iriima atziri kaari mantsiyatatsi tikaatsi inkowi irirori.

³² Tii apa nompokashitiri kamiithashiriri naaka nonkaimashiriyitairi, aña nopokashitatziri kaaripiroshiriri nonkaimashiritairi jowajyaantairo kaaripirori”.

*Ikinkithatakotziro Jesús itziwintaita
(Mt. 9.14-17; Mr. 2.18-22)*

³³ Ipoña josampiitakiri Jesús, ikantaitziri: “¿Iitama kaari itziwintanta piyotaani? Iriima jashi Juan, ipoña jashi Fariseo-paini, owanaa itziwintapiintaiyani irirori, jamanaiyani iijatzi. Noniiri piyotaani iiroka, tii itziwintanita, owawaiyitacha, irawaitatsi imiri”.

³⁴ Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Aririka intsipataiyaari aawakaachari, ¿arima jowashirini-intaitatya?”

³⁵ Aryaajaini paata, aririka jagaitakiri iimintaitari, aripaiti intziwintaitya”.*

³⁶ Ipoña joyyakaawintanakiniri Jesús, ikantziri: “Apaani paijatori ikithaaitari, aririkami jowapatankaitantyaawo osapi owakiraari, ari imapirotanaty osagaanaki aririka amithatanaty owakiraari. Tii okamiithapirotakairo paijatori ikithaaitari jowapatankaitantyaawomi owakiraari.

³⁷ Tii inkamiithati iijatzi paijatori mishinantsinaki jowantayiityaawo iiryaaatsiri imiritaitari. Aririka jowantayiityaawo, ari isanaryaanaki, apaawaitashitanaty imiritaitari, iijatzi inkimitaty mishinantsinaki irirori.

³⁸ Iri kamiithatatsi owakiraari mishinantsinaki jowantayiityaawo iiryaaari imiritaitari. Iro iiro japaawaitanta apitiroiti.

³⁹ Ikaatzi amitawori imiritawo poitatsiri, iiro jamitaawo imiritaiyaawo iiryaaari. Inkantapiinti: ‘Iro kamiithatatsi amirityaawo poiri’ ”.

6

*Ikinkithatakotziro Jesús kitiiyiri jimakoryaantaitari
(Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28)*

* 5:35 Iriitaki Jesús ojyakaawintachari jaka. Iriitaki kimitakariri jaawakaayita atziri. Kantakotachari iijatzi jaka, aririka jaayitakiri iimintaitari, irijatzi kantakotacha aririka jowamaayitakiri, ojyiki jowashiriwaitanaty jiyoaanipaini.

¹ Okanta kitiiyyiri jimakoryaantaitari, ikinaki Jesús pankirintsimashiki. Ikanta jiyotaanipaini joiyikitani okithoki, jamirokakitakiro onkini jonyaawo.

² Tii inimotziri Fariseo-paini, josampitakiri ikantziri: “¿Tii ma poyiikitantawori? ¿Tii ma piyotzi tii oshinitaantsitzi kitiiyyiriki jimakoryaantaitari?”

³ Ari jakanaki Jesús, ikantanaki: “¿Tii ma piñaanatakotziri iiroka ikanta pairani David-ni itsipayitakiri ikaataiyini owamaimawitantakariri itajyi?”

⁴ Ityaaki tasorintsipankoki, jaakiro tasorintsitanta, jowakawo irirori, ipayitakiri iijatzi ikaatzi itsipayitakiri. Tima tii oshinitaantsiwita jowaiyaawo, apa jowapiintayitawo Ompiratasorintsitaari”.

⁵ Ipoña ikantaki iijatzi: “Jirika Itomi Atziri ipinkatharipirotzzi irirori, janairo jiroka kitiiyyiri”.

Atziri kisowakori

(Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6)

⁶ Okanta pashini kitiiyyiri jimakoryaantaitari, ityaaki Jesús japatotapiintaita, jiyotaantapai iijatzi. Ari isaikakiri atziri kisowakotatsiri jakopiroriki.

⁷ Ikanta Yotzinkariiti itsipayitakiri Fariseo, aamaani jowakiri Jesús jiñiri aririka joshinchagairi mantsiyari kitiiyyiriki jimakoryaantaitari, onkantantyaari inkantakotiri.

⁸ Iro kantzimaitacha Jesús, jiyotaki irirori iita ikinkishiriyitakiri. Ikaimakiri atziri kisowakori, ikantziri: “Pimpoki, posatitya niyanki”. Pokapaaki kisowakori, ikatziyapaaka.

⁹ Ipoña ikantzi Jesús: “Tzimatsi nosampitaiyimini: ¿Otzimikama shinitaantsitatsiri antiri kitiiyyiri jimakoryaantaitari? ¿Tii ma okantzi anishironkatanti, irooma kamiithatatsi owamaanti? ¿Iiroma okantzi antiro kamiithari, irooma kamiithatatsi ankaaripirowaiti?”

¹⁰ Ikipoyaanakiri piyowintakariri, ipoña jiñaanatanakiri mantsiyari, ikantziri: “Pinthaaayaawakotai”. Matanaka, akotsitanai kamiitha.

¹¹ Iro kantzimaitacha jirikapaini, antawoiti ikisaiyanakani. Ikinkithawaitaiyakini tsika inkantiri Jesús.

Jiyoshiitaki Jesús 12 Jotyaaantapirotani

(Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19)

¹² Ipoña itonkaanaki otzishiki jamañaari Pawa. Ari jaakowintakawo maawoni tsiniripaiti jamana.

¹³ Okanta okitiiyyitamanai, japatotakiri maawoni jiyotaani. Ari jiyoyaaki ikaatzi 12, iriitaki jiiyitakiri Otyaaantapiroriiti.

¹⁴ Jirika ikaatzi jiyoyaakiri: Simón, iri jiiitakiri Pedro. Ipoñaapaaka Andrés iririntzi Simón. Ipoñaapaaka Jacobo itsipataakiri Juan, Felipe, Bartolomé,

¹⁵ Mateo, Tomás, Jacobo itomi Alfeo. Ipoñaapaaka Simón jiiitaitziri kisakowintantaniri,

¹⁶ ipoñaapaaka Judas iririntzi Jacobo. Ipoñaapaaka iijatzi Judas Iscariote, pithokashitaiyarini paata.

Ikinkithatakiri Jesús ojyiki atziri

(Mt. 4.23-25)

¹⁷ Ipoña joirinkaiyaani Jesús itsipataari jiyotaani. Ari isaikaiyapaakini owintinipathatzi. Ojyiki atziri piyowintapaakariri, Judea-jatzi, Jerusalén-jatzi, Tiro-jatzi iijatzi Sidón-jatzi. Ipokaiyakini jirikapaini inkimiro ikinkithatakotziri Jesús, ikowaiyatziini iijatzi joshinchaayitairi imantsiyaritipaini.

¹⁸ Tima ikaatzi piyarishiritatsiri, joshinchaayitairi.

¹⁹ Ikowaiyakini atziri jantantawatyaari kapichiini jako, tima otzimimotziri Jesús itasorinka, joshinchaayitakiri maawoni.

Ikinkithakoitziri kimoshiritaatsini iijatzi ashironkaachani

(Mt. 5.1-12)

²⁰ Ipoña Jesús ikimpoyaanakiri jiyotaani, ikantziri: “Kimoshiri pinkantaiya ashironkainkari, tima iirokatakai ñagaironi impinkathariwintantai Pawa.

²¹ Kimoshiri pinkantaiya piñaawitawo iroñaaka pitajyaaniintawaitzi, tima irootaintsi piñiuro pinkimaniintaiya. Kimoshiri pinkantaiya piñaawitawo piraaniintawaita iroñaaka, tima irootaintsi piñiuro pishirontawaitaiya.

²² Kimoshiri pinkantaiya onkantawitaty piñaawitawo iroñaaka inkisaniintayitimi, jookathaitimi, inkawiyawaititimi, imanintawaititimi, okantakaantziro poshiritaaari Itomi Atziri.

²³ Thaaaminta pinkantayitaiya, pinkimoshiriyitai, tima Pawa pinayitaimini inkitiki. Pinkinkishiritakotyawo tsika ikantayitakiri pairani itayitakawori Kamantantaniri, irootaki awijyimotimini iijatzi iiroka iroñaaka.

²⁴ ¡Inkantamachiitiri alyaagantzinkariiti! Tima aritaki ifñaayitakiro iroñaaka inintaawaiyitaka.

²⁵ ¡Inkantamachiitiri ikaatzi ñiirori iroñaaka ikimaniintayita! Tima ari ifñiirori paata irirori intajyaaniintai. ¡Inkantamachiitiri ikaatzi ñaayitziirori iroñaaka ishirontawaita! Ari ifñiirori paata inkimaatsiwaitaiya, ari jiraawaitaiyaari iijatzi.

²⁶ ¡Inkantamachiitiri ikaatzi jasagaawintaitari iroñaaka! Tima ari ikimitaawitakari pairani kimitakowitariri Kamantantaniiriiti”.

Pitakotyaari kisaniintayizimiri

(Mt. 5.38-48; 7.12)

²⁷ “Iro kantzimaitacha pinkimi nokantzi naaka: Pitakotaiyaari ikaatzi kisaniintayitziimiri, paapatziyaiyaari.

²⁸ Iiro pipiyatari kijyimawaitzimiri. Pamanakoyitaiyaari thiiyakowintzimiri.

²⁹ Aririka impajaitimi kajyitapooki, pishinityaari japitiroryaapootimi impajaitimi. Aririka inkowaiti jagaitiro piithaari posaawantapiintari, pishinitiniri jaanakiro pikithaatakari iijatzi.

³⁰ Aririka inkantayitimi: ‘Pimpina’, kamiithatatsi pimpimantaniti. Aririka jayitaitimiro pashitari, kamiithatatsi iiro pikiñaanikowintziro.

³¹ Pikowirika jitakoyitimi, pitawatyaawo iiroka pitakotantya.

³² Iriirika pitakotashitaya ikaatzi itakoyitzimiri iiroka, ¿Kamiithatakima jiroka? Aña tii, tima iro jimatapiintakiri kaaripiroshiriri.

³³ Iriirika paapatziyashitayaari ikaatzi aapatziyimiri iiroka ¿Kamiithatakima jiroka? Aña tii, tima iro jimatapiintakiri kaaripiroshiriri.

³⁴ Aririka inkantaitimi: ‘Pimpawakinawo, ari noipiyaimi’, impoña pimpawakiri tima piyotzi ari jimataimi iiroka paata. ¿Kamiithatakima jiroka? Aña tii, tima iro jimatapiintziri kaaripiroshiriri.

³⁵ Pitakoyitaiyaari iiroka kisayitzimiri, iiro pipiyatari. Pimpimantaniti aririka inkantayitimi, iiro poyaawinta jimayitami iiroka. Antawoiti impinayitami, itomitaimi Jinokijatzi. Imapiro jitakoyitakari irirori maawoni kaaripiroshiripaini.

³⁶ Ikimita Ashitairi jitakotanta, ari pinkimitanaiyaari iiroka”.

Ikinkithatakotziro Jesús ookimotaantsi

(Mt. 7.1-5)

³⁷ “Iiro pookimotantzi, jimaizimikari iiroka paata. Iiro piyakowintantzi, jimaizimikari iiroka paata. Aririka pimpiyakotanti, ari jimayitaimi iiroka paata.

³⁸ Pimpimantaniti, tima ari jimayitaimi iiroka paata, janaakaayitaimiro iiroka okaatzi pipimantakiri. Tzimatsirika pantakiri, ari inkimiyitaimi paata iiroka”.

³⁹ Ipoña jojyakaawintanakiniri Jesús, ikantzi: “¿Kantatsima inkathatawakaiya kaari amintsini? ¿Tiima ari imparyaaki apitiroiti omoonakiki?

⁴⁰ Tii ifñaitzi apaani iiniri jiyotaitziri janaakotiri yotairiri. Irooma paata aririka jiyotaapiroitakiri ari inkimitaiyaari yotairiri pairani.

⁴¹ ¿Litama pikowantari pamininiri pashini tyaakitachari jokiki? Pitawatyaawo iiroka paawairo antawo inchapitoki tyaakitakimiri.

⁴² Tima iiro okantzi pinkantiri pijyininka: ‘Pimpoki, nayimiro tyaakitakimiri pokiki’. Aña tzimataitatsi pokiki iiroka antawo inchapitoki tyaakitakimiri. ¡Thiiyinkari! Pitawaiyaawo paawairo iiroka tyaakitakimiri pokiki, inkini pamininiri pijyininka tyaakitainchari kapichiini jokiki”.

Ari jiyotziirori onkithokitanakirika

(Mt. 7.15-20)

⁴³ “Inchato saankanatatsiri ojyooki, tii ifñaitziro onkaaripiroti okithoki. Irooma inchato sampiyashitatsiri, tii kamiithaini ifñaitiro onkithokiti.

⁴⁴ Tima okaatzi kamiithayitatsiri chochoki, tii okamiithawaitashita apaniroini, aña iro kantakaawori owaato okamiithatzi iroori. ¿Añiroma higo onkithokitantyaawo owaato kitchochii? ¿Kantatsima uva okithokitantawo kitchochii iijatzi?

⁴⁵ Ari ikimiyitanaari kamiithashiriri ikinkishiritapiintawo kamiithari, irootaki okamiithatantari jantayitzi. Iriima kaaripiroshiriri tii ikinkishiritapiintawo kamiithari, irootaki okaaripirotantari jantayitzi. Tima okaatzi ikinkishiriyitari, irootaki ifñaaniyitari iijatzi”.

Ikinkithakotziro apiti owatzikirori ipanko

(Mt. 7.24-29)

⁴⁶ “¿Litama ikantantayitanari: ‘Pinkathari, pinkathari?’ Tiimaita jantaitanawo okaatzi nokantayitziro.”

⁴⁷ Tzimayitatsi matanairori okaatzi nokantayitzi. Jiroka ikimiyitanaari:

⁴⁸ Ikimitakari atziri witsikatsiri ipanko, ikiyashitakiro itzinkami okisopathatzi kipatsi, jowatzikakiro. Opoña opokaki antawoit amaani, ookantapaakawo shintsiini pankotsi, tii iwokiro. Tima jowatzikaitakitziiro kamiithaini okisopathatzi kipatsi.

⁴⁹ Iriima piyatzirori nokantayitziiriri, kaari antanaironi. Ikimitakari atziri witsikawitachari ipanko, tiimaita ikiyashitziro inthomainta. Okanta opokaki antawoit amaani, ookantapaakawo shintsiini, tyaanaki. Tii jiñaitairo”.

7

Joshinchagairi Jesús jotzikatani ijiwari owayiriiti

(Mt. 8.5-13)

¹ Aritaki ithonkanakiro Jesús ikinkithatakairi atziripaini, jatai nampitsiki Capernaum.

² Ikanta imantsiyataki jitakopirotoni jotzikatani ijiwari owayiriiti Roma-jatzi, irootaintsi inkamimi.

³ Ari ikimakowintakiri Jesús, jotyaantaki jantarikipiroto Judá-mirinkaiti, inkaimiri Jesús, joshinchagairiiti jotzikatani.

⁴ Ikanta jiyaatashitakiri Jesús, ikantapaakiri: “Okowapirotatya pimitakotiri ijiwari owayiriiti,

⁵ tima jaapatziyapiintakina, jiwitsikakina pankotsi tsika napatotapiinta”.

⁶ Ikanta Jesús, joyaatanakiri. Iro jariitantaarimi ipankoki, itonkiyotakari ijyininkathori ijiwari owayiri, iriitaki pashini jotyaantakiri, ikantapaakiri irirori: “Jesús, ikantakaantzi imi jiwari, ikantzi: ‘Kaaripirori ninatzi naaka, iiro piyaapankotana.*

⁷ Irootaki kaari niyaatashitantzi noñiimi naaka. Apa nokowi piñaani pinkantakaantawakiri nompiranti, aritaki ishintsitai.

⁸ Tima tzimatsi ompiratanari naaka, tzimatsi iijatzi owayiri nompiratari naaka. Aririka nonkantiri: “Piyaaati”, aritaki jiyaataki. Aririka nonkanti pashini: “Pimpoki”, aritaki impokaki. Aririka nonkantiri nonampiri: “Pantiro jiroka”, jimatziro jantziro”.

⁹ Ikimawakiri Jesús, iyokitzi ikantanaka, ikantanakiri itsipatakari: “Iriitaki matakirori jirika ikimisantzi, tii itzimi jaka Israel-ki ajyininka kimityaarini jirika. Imapiro”.

¹⁰ Ikanta ipiyaiyani pankotsiki jotyaantaitakiri, iñaapaatziiri jotzikatani, shintsitai imantsiyawita.

Jañaakagairi Jesús iintsiti kamatsiri oimi

¹¹ Ipoña ikinanaki Jesús nampitsiki iitachari Naín, iri itsipayitaka jiyotaani. Oyjiki iijatzi atziripaini.

¹² Iro jariitzimatata nampitsiki, itonkiyotakotantaka jagaitziri kaminkari inkitaitiri, apintzi jinatzi otomitari tsinani kamatsiri oimi. Oyjiki atziri oyaatakirori jiroka tsinani.

¹³ Ikanta Jesús iñaawakiro tsinani, antawoit jitakoshiritanakawo. Ikantziro: “Aritapaaki piraawaitaka”.

¹⁴ Ipokapaaki okaakiini, jotirotapaakiro jowantaitakariri. Katziyaiyapaakani natakotziriri. Ikantzi Jesús: “Iwankari, iiroka noñaanatzi, pimpiriinta”.

¹⁵ Piriintanaa kamawitainchari ñaawaitanai. Ikathatanairi Jesús irojatzi inaanatikiri.

¹⁶ Antawoit ithaawaiyanakini ikaatzi ñaakiriri. Ikimoshiriwintanakiri Pawa, ikantaiyanakini: “Pokataiki ñaapirori Kamantantani”. Ipoña ikantaiyini iijatzi: “Pokataiki Pawa iri nishironkayitaini aaka”.

¹⁷ Ithonka ikimakoyiitanakiro jantakiri Jesús maawoni Judea-ki, iijatzi pashiniki nampitsi okaatzi saikanampitatsiri janta.

Jotyaantakiri Juan jiyotaani

(Mt. 11.2-19)

¹⁸ Ikanta Juan ikimaki irirori okaatzi awisaintsiri, ikamantakiri jiyotaanipaini. Ari jiyoshiitaki apiti jiyotaani,

¹⁹ jotyaantakiri josampitiri Jesús, inkantiri: “¿Iirokama jiiitaitziri ‘Pokatsini?’ Kaaririka iiroka, ¿Tzimatsima pashini naamaiyaari?”

²⁰ Ikanta ipokaiyakini, iñaapaakiri Jesús, ikantapaakiri: “Jotyaantakina Juan owinkaatananiri nosampitimi: ¿Iirokama jiiitaitzi ‘Pokatsini?’ Kaaririka iiroka, ¿Tzimatsima pashini naamaiyaari?”

²¹ Tima iikiro joshinchaayitatzesi Jesús kantawaiyitachari mantsiyari, ikaatzi piyarishiritatsiri, jokiryaaayitai oyjiki kaari aminatsini iijatzi.

* ⁷⁶ Jirika ijiwari owayiri kaari Judá-mirinka, pashinijatzi atziri jinatzi. Tima pairani Judá-mirinka, tii ityaapankotziri kaari ijyininkata.

²² Irojatziki ikantantanakariri pokaintsiri: “Aririka piyaatai, pinkamantapairi JUAN maawoni okaatziki piñaayitakiri iiroka nantakiri, okaatziki pikimakinari iijatziki. Tima naminakaayitairi kaari aminatsini, naniitakaayitairi kisopookiri, nokimakaayitairi ashikimpitari, noshinchaayitairi imatziri pathaawontsi, nañaakaayitairi kaminkari, nokinkithatakoyitainiri ashironkainkari Kamiithari Ñaantsi.

²³ Irootaki inkimoshiritantaiyaari inkaati kaari kisoshiriwintainani”.

²⁴ Ikanta ipiyaiyanaani jotyaantani Juan, josampitanakiri Jesús ikaatziki apatowintakariri, ikinkithatakotziri Juan, ikantziki: “¿Litama pikinkishiritakotariri piñaakiri chapinki janta otzishimashiki? ¿Iriima piñaaki apaani kimitawori sawoo ojyiwatonkitakaawo tampiya okantakaantziro tii ithaamintashirita?

²⁵ ¿Piñaakirima jowaniinkatya ikithaataka? Tima maawoni ikaatziki nintaawaitachari, owaniinkapirowaitachari ikithaata, isaikapankotziri pinkatharintsi.

²⁶ Aña iro piyaatashitantakariri piyotaiyakini Kamantantaniri jinatziki. Tima jimapirotatziro irirori janaakiri Kamantantaniripaini.

²⁷ Iriitaki josankinatakoyiitaki pairani, iñaanatziri Pawa itomi, ikantziki: Notomí, ari notyaantaki ityaawoni inkinkithatakotimi,

Iriitaki witsikaantimini tsika pinkinapaaki iiroka.

²⁸ Nokantzi naaka: Atziriiti ikaatziki tzmawitainchari, tikaatsi apaani Kamantantaniri anairini jiyotanitakari Juan. Iro kantzimaitacha inkaati ipinkathariwintairi Pawa inkitiki, tsinampashiritaatsiri janta, janaakotairi irirori Juan”.

²⁹ Jirika atziriiti jowiinkaayitakiri Juan itsipataakiri kowakoyitziro iijyinka kiriiki, jiyotanairi tampatzikashiriri jinatziki Pawa.

³⁰ Iriima Fariseo-paini itsipatakari Yotzinkariiti tii jishinita jowiinkaayitiri Juan, ari japaatziro okaatziki jantzimotantiri Pawa.

³¹ Ipoña ikantziki Pinkathari Jesús: “¿Litama nonkimitakaantiriri jirikaiti?

³² Nonkimitakaantiri owajyaantawairintzi iintsi aririka joyyakaantawaiti ikaatziki jryaanitaiyini, inkantawakiaani: ‘Thami ajyowiwaiti amajyiitantaari’. Iiromaita ikowi. Impoña inkantawitya iijatziki: ‘Incha amampaawaitya owashiritantyaari’. Iiro ikowimaita iijatziki.

³³ Iro jimayitakiri jirikaiti. Jiñaawitakari Juan, itzitapaakawo irirori owanawontsi, tii jimiritawo kachori, iro kantzimaitacha ikantakotaiyakirini: ‘Ipiyarishiritatzi’.

³⁴ Ipoña ipokaki Itomi Atziri, tii itziwaitapaakawo irirori owanawontsi, imiritawo kachori. Ikantakotaiyakiri: ‘Kaaripirori jinatziki, niyawairintzi jinatziki, shinkiryaaantzi, jaapatziyari kowakotziri kiriiki iijyinka, jaapatziyari iijatziki kaaripiroshiriri’.

³⁵ Tikaatsi oitya, tima apaani yotaniri ari jiyotairi paata imapiro jiyotanita, aririka jiñaayitakiro onkaati awisayitaatsini”.

Jariitari Jesús Fariseo iitachari Simón

³⁶ Ikanta Fariseo jaanakiri Jesús jowakaiyaari. Ariitaiyakini ipankoki, saikapaaki Jesús jowapiintaita.

³⁷ Okanta apaani kaaripiroshiriri tsinani nampitawori janta, okimakowintakiri Jesús ipokaki ipankoki Fariseo jowaiyaani, jataki iroori aakotanaki kasankaari owantawo onaki jiwitsikaitziro mapinaki.[†]

³⁸ Okatziyimotapaakari iitzikontakiri Jesús, iraimotapaakari. Othaatanaka oyaaki okiki ajyitakiri iitziiki, ojyitantzimaitari oishi. Ipoña onintaakiiwaitanakiri, osaitantanakari kasankaari.

³⁹ Ikanta jirika Fariseo amakiriri Jesús, ikantashiritanaki: “Imapirotatyirimi jirika ikamantaniritzi, ari jiyotakiroimi tsika okantawaita jiroka tsinani otirotakiriri, tima kaaripiroshiri inatzi”.

⁴⁰ Ipoña Jesús ikantanakiri Fariseo: “Simón, tzmatsi nokowiri nonkantimiri”. Ari ikantziki: “Incha pinkantinawo yotaanari”.

⁴¹ Ipoña ikantziki: “Apaani atziri, ipakiri iiriikiti pashini apiti atziri. Apaani ipaki 500 kiriiki, iriima pashini ipakiri 50.”[‡]

⁴² Okanta osamanitaki, tii okantzi jirika apiti atziri joipiyairi kiriiki, ipiyakotairi jiriwiwitanit apitiroiti. Incha pinkantina, ¿Itzimikama itakopirotantachani?”

⁴³ Ikantziki Simón: “Nokantzi naaka iri itakopirotantacha atziri ipiyakopiroitakiri jiriwiwitanit”. Ari ikantziki Jesús: “Ari pimatakiro pikantakiri”.

⁴⁴ Jaminanakiro Jesús osaikaki tsinani, ikantziki Simón: “¿Piñaakiro antakiri jiroka tsinani? Notyaapankotakimi iiroka, tiimaita pipana jiña nonkiwakiitapaatyaari. Irooma

[†] 7:37 Iro ikantakoitzi jaka mapinaki, jiitaitziri pashiniki nampitsi “alabastro”. [‡] 7:41 Ikantakoitzi jaka “kiriiki”, iriitaki ikantaitziri pairani “Denario”.

jiroka tsinani, okiwakiitantakinawo oyaaki shitowanaintsiri okiki, opoña ojyitantakinawo oishi.

⁴⁵ Tii pinintapootawakina piwithatawakina iiroka, irooma jiroka tsinani ojyiki onintaakiitakina.

⁴⁶ Tii pisaipatzii totantinarini iiroka yiinkantsi pimpinkathatina, irooma jiroka tsinani, osaitantakinawo kasankaari noitziki.

⁴⁷ Ojyiki okaaripiroshiriwitaka jiroka tsinani, ipiyakoitainiro tima ojyiki itakotakina. Iriima tsika itzimi ipiyakoitziri kapichiini, kapichiini jitakotanta”.

⁴⁸ Ipoña ikantanakiro tsinani: “Ipiyakoitainiro okaatzi pikaaripiroshiriwitaka”.

⁴⁹ Ikantaiyanakini ikaatzi itsipataiyarini: “¿litatyaama jirika imatantyaawori impiyakotantiro kaaripirori?”

⁵⁰ Iikiro Jesús ikantanakitziro tsinani: “Piyaatai kamiitha, tima iro pawisakoshiritantari pikimisantanai”.

8

Tsinani imitakoyitakiriri Jesús

¹ Ikanta Jesús itsipayitakari 12 jiyotaani, ithonkakiro nampitsi ikinkithataki, ikinkithatakotakiri Pawa tsika ikanta ipinkathariwintantai.

² Ari itsipatakawo iijatzii tsinaniiti okaatzi joshinchaayitairi opiyarishiriwitaka, iijatzii okaatzi mantsiyawitachari. Jiroka okaatzi oyaatakiriri: María jiiyitzi iijatzii Magdala-jato ñiiriri ikaatzi 7 piyari,

³ opoñaapaaka Juana iina Chuza jompiratani Herodes, opoñaapaaka Susana. Ari itsipatakawo iijatzii pashinipaini tsinani okaatzi papiintakiriri kiriiki Jesús.

Jojyakaawintziri Jesús pankiwairintzi

(Mt. 13.1-15, 18-23; Mr. 4.1-20)

⁴ Ipoña ipiyowintapaakari Jesús ojyiki atziri poñaayitachari pashiniki nampitsi. Jojyakaawintatziiniri okaatzi jiyotaayitziiriri, ikantziri:

⁵ “Tzimatsi pankiwairintzi jatatsiri impankiwaiiti. Ikanta jookakitakiro iwankiri, tzimatsi ookakitapainchari aatsiki, ithonka jaatzikakiitakiro, ipoña ipokaiyapaakini tsimiri, jowapaakawo.

⁶ Tzimatsi pashini ookakitapainchari omapipookitzi kipatsi. Okanta ojyookawitanaka pankirintsi, sampiyashitanaki, tima tii irinkapathataty kamiithaini kipatsi.

⁷ Tzimatsi pashini ookakitapainchari okitochiimashitzi. Okanta ojyookawitanaka, kamanaki anaanakiro kitochiimashi.

⁸ Tzimatsi pashini ookakitapainchari okamiithawanikitzi kipatsi, saankana okanta ojyookapaaki, kithokitanaki. Apaanipaini jyookapaintsiri kamiitha tzimayitai 100 okithokiki”. Ipoña ikantanaki Jesús: “Kowirori inkimathatiro, jowakimpitaya inkimisanti”.

⁹ Ikanta jiyotaani Jesús josampitakiri iita ojyakaawintari okaatzi jiyotaantakiri.

¹⁰ Jakanakiri Jesús, ikantziri: “Irokaiti nonkamanti kaari piyowitaiyani, ontzimatyii piyotairo tsika ikanta Pawa ipinkathariwintantai. Iriima pashinipaini, iiro nokamantziri irirori, apa nojyakaawintiniri. Ari onkantya jaminawitya jirikaiti, iiro jiiñimaitawo. Ari inkimawityaawo, iiro ikimathatawakiro nokantawitariri.

¹¹ Jiroka ojyakaawintachari: Jiroka okithoki ipankiitakiri, iñaanira Pawa ojyakaawintachari.

¹² Okaatzi ookakitapainchari aatsiki, ojyakaawintari kimawitawori ñaantsi, ipokapaaki kamaari imaijantakaapaakiri, tima tii ikimisantzi, iiro jawisakoshiritai.

¹³ Ari okimita ookakitapainchari omapipookitzi, ojyakaawintari kimawitawori ñaantsi thaankipiroini ikimisantawanaka. Tii jiyotakopirotyiirori ñaantsi, jowajyaantanakiro ikimisantzi. Tii ikisashitawo jantakaitiri kaaripirori, ikimiwaitakawo pankirintsi kaari tyaapirotatsini oparitha inthomainta kipatsiki.

¹⁴ Ari okimita ookakitapainchari okitochiimashitzi, ojyakaawintari kimawitawori ñaantsi. Okantakaantziro okantzimoshiriwaitari, ikinkishiritakotawo jayyaagantya, inintawaitziro inthaamintawaitya. Iro anaanakiro ñaantsi ikimawitakari, ikimitakawo pankirintsi kaari kithokitatsini.

¹⁵ Irooma okithoki ookakitapainchari okamiithawanitzi kipatsi, ojyakaawintziri kimisantanarori ñaantsi, kamiithashiri ikantanaa, jowyakotanaawo pankirintsi saankana ijyookanaki, ojyiki okithokitanaki”.

Onkoñaatakoyitai manakowitainchari

(Mr. 4.21-25)

¹⁶ Ipoña ikantaki iijatzi: “Ankowerika ootyaari ootaminto, ¿arima antatakotakiri kowitzinakiki? ¿Amanakotzirima otapinaki? Aña tii. Owakotziri jinoki inkini inkoñiinkatakoti akaataiyini.

¹⁷ Ari onkimityaari iijatzi, ontzimatyii onkoñaatakoyitai manakowitainchari, oñaagantairo kaari ikimathawiita pairani.

¹⁸ Paamaakowintyaawo okaatzi pikimakiri. Tsikarika itzimi otzimimotakiri, ari ontzimimopirotairei oiyiki. Iriima kaari otzimimotzi, iikiro jiyaatatyi iñiuro iuro otzimimopirotairei”.*

Inaanati Jesús ipoña iririntzipaini

(Mt. 12.46-50; Mr. 3.31-35)

¹⁹ Okanta opokashitakiri inaanati Jesús otsipatakari iririntzipaini oñiuri. Tiimaita okantzi oñiuri jotzikaakiro atziri piyowintakariri.

²⁰ Ipoña ikantaitakiri: “Ari opoki pinaanati otsipatakari pirintzipaini, okowi oñiimi”.

²¹ Ikantanaki irirori: “Ikaatzi kimanairori iñaani Pawa, jantanairo okaatzi ikowakairiri, iriitaki nirintzitari, iro nonaanatitari”.

Jomairintziro Jesús tampiya

(Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41)

²² Ipoña jotitanaa Jesús pitotsiki itsipatanara jiyotaani, ikantanairi: “Thami amontyi intatsikironta”. Jatayiakini.

²³ Ikanta jimontyaakotaiyini, maanaki Jesús. Ari omapokapaakari antawoiti tampiya, antawo otamaryaatanaki inkaari, kitaatapaaka jiña pitotsiki, iroowitaincha intsitsiyakotaiyini.

²⁴ Ari jowakiryaitanakiri Jesús, ikantaitziri: “¡Yotaanar! ¡Antsitsiyakotatyil!” Piriintanaka, iñaanatanakiro tampiya, ikantziro: “¡Aritapaaki pitampiyatzi!” Ipoña ikantziro inkaari iijatzi: “¡Pimairyaaati!” Awisanaki tampiya, mairyaaanai.

²⁵ Ipoña ipithokashitari jiyotaani, ikantziri: “¿Tsikama okinaki pawintaani?” Antawoiti ipinkathatanakiri, ikantawakaiyani jiyotaani ithaawankakiini: “¿Iitatyaakama jirika jomairintantawori tampiya, jomairintziro iijatzi inkaari?”

Gadara-jatzi piyarishiritatsiri

(Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20)

²⁶ Ikanta jimontyaanakawo Jesús intatsikironta inkaari Galilea, ariitaka inampiki Gadara-jatzi.

²⁷ Iro jaatakotapaakityaami, ishiyashitawakari piyarishiritatsiri. Pairanitaki ipiyarishiritaki tii ikithaataa, tii jamitaiya isaikai pankotsiki, ari isaikawaitzi kitataarimashiki.

²⁸ Ikanta jiñaawakiri jariitapaaka Jesús, ishiyapaaka, jotzirowashitapaakari. Kaimanaki shintsii, ikantzi: “¡Jesús, Itomi Pawapirotatsiri! ¿Tsikama pinkantaitinaka? Tii nokowi powashironkaina”.

²⁹ (Tima ikisawitawakityaari piyari jowajyaantairiita shirampari. Pairanitaki ipiyarishiritakaawitakari. Oiyiki joojowiitantari ashirotha, ithatyiro. Ishiyashiyawaita otzishimashiki ikantakaari piyari.)

³⁰ Ipoña Jesús josampitakiri piyari, ikantziri: “¿Tsikama piitaka?” Jakanaki piyari, ikantzi: “Noita ‘Jyikiyantzi’”. Tima oiyiki ikaataiyini.†

³¹ Iikiro ikantanakitzi piyari: “Tii nokowi papirotaiyanini”.

³² Ari ipiyotaiyani oiyiki chancho joshintagayini. Ikantaiyini piyari: “Potyaantina janta chancho-ki”. Ipoña ikantzi Jesús: “Pimatiro”.

³³ Ikanta jyikiyantzi, jatanaki ipiyota chancho. Irojatzisi ishiyantanakari tsika impiiatzi otzishi, mitaiyapaakini, ari ithonka ipiinkaki inkaariki.

³⁴ Ithaawaiyanakini aamaakowintariri chancho-paini, shiyaiyanakani ikamantantapaaki nampitsiki, ikamantakiri iijatzi maawoni saikayitatsiri jowaniki.

³⁵ Pokaiyapaakini atziri jaminiro okaatzi awisaintsiri. Ipoña jiyaatashiitanakiri Jesús. Iñaitapaatziiri piyarishiriwitachari isaikaki itsipatakari, ikithaataka, kamiitha ikantanaa. Antawoiti ithaawaiyanakini.

³⁶ Ikaatzi ñaakirori inkaanki awisaintsiri, ikamantawakiri pokayitaintsiri, ikantziri: “Piñiiri piyarishiriwitachari, iriitaki Jesús owawisaakotairiri”.

³⁷ Ikanta maawoni Gadara-jatzi, ikantakiri Jesús: “Piyaatai, tii nokowi pisaikimotina”. Iro ikantantari, tima antawoiti ithaawantanakari. Ipoña jotitanaa Jesús pitotsiki, jatai.

* **8:18** Okaatzi kinkithatakotachari jaka, jiroka okantakota: “Kapichiinirika pikimisantawakiro nokantakimiri, kapichiini piyotairo. Irooma pinkimisantapirotawakirika, oiyiki piyotawakiri, iikiro niyotakaapirotanakityiimiro”. † **8:30** Jiroka waironsi “Jyikiyantzi”, irojatzisi ikantsitairi “legión”.

³⁸ Ari ikantawitawaari jowawisaakotairi: “Nokowi noyaatanakimi”. Jakanaki Jesús, ikantanakiri:

³⁹ “Iiro poyaatana, piyaatai pijyinkanki pinkamantapai, pinkantiri: ‘Jowawisaakotaana Pawa’”. Ari jimatakiro shirampari, jatai ikamantantapairo okaatzi jowawisaakotairi Jesús.

Irishinto Jairo opoña tsinani otirotsitakiriri iithaari Jesús
(Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43)

⁴⁰ Ikanta ipiyaa Jesús, thaaminta ipiyowintawaari atziri, tima iri joyaakoniintakiri.

⁴¹ Tzimatsi shirampari jiita Jairo, iriitaki jiwatakaantatsiri japatotapiintaita. Ari ifaapaakiri Jesús, jotzirowashitapaakari, ikantapaakiri: “Nokowi piyaati nopankoki”.

⁴² Tima okamimatatzi japintoti irishinto. Ari tzimaki 12 osarintsiti. Ikanta joyaatziri atziripaini jirika Jesús, jawitsinaimatanakiri.

⁴³ Tzimatsi iijatzi tsinani kimaatsiwaitachari osokaata, tzimakotaki 12 osarints ashironkaawaitaka, apirotakiro opimantziro tzimimowitawori opinatantariri aawintanzinkari, tikaatsimaaita kantironi joshinchiiro.

⁴⁴ Okinashitapaakiri itaapiiki Jesús, otirotsitakiri kapichiini opatziki iithaari. Apathakiro ishitanaki osokaawaita iraani.

⁴⁵ Ipoña josampitantanaki Jesús, ikantzi: “¿Litaka otirotakenawori noithaari?” Tikaatsi kamantatsini iita otirotakeniriri. Ipoña Pedro itsipatakari ikaataiyini, ikantzi: “Yotaanari, tima piñiiri jawitsinaimatakimi ojyiki atziri, iikiro pikantatzi: ‘¿Litaka otirotsitakinawori noithaari?’”

⁴⁶ Iikiro ishintsitanakitzi Jesús ikantzi: “Tzimatsi otirotsitakinawori noithaari. Tima nokimawakiro noshintsinka tzimatsi oshinchaashitakari”.

⁴⁷ Okanta oñaakiro jiroka tsinani tii imanakota okaatzi antakiri, antawoiti othaawanaki, opokashitapaakiri Jesús, otzirowashitapaakari, maawoni ikimaitakiro okinkithatakota, ikimaitakiro iijatzi tsika okanta omapokanaka oshintsitai osokaawaiwita.

⁴⁸ Ikantanakiro Jesús irirori: “Tsinani, oshinchagaimi pawintagaana. Kantatsi piyaatai, kimoshiri pinkantanaiya”.

⁴⁹ Tikiraamintha ithonkiro Jesús jiñaanatziro tsinani, ariitapaaka poñainchari ipankoki jiwatakaantatsiri japatotapiintaita, ikantapaakiri: “Kamaki pishinto, aritapaaki poñaashirinkiri yotaantanari”.

⁵⁰ Ikanta ikimakiri Jesús ariitapainchari, ikantanaki irirori: “Iiro pithaawashiwita. Pawintaiyaana, aritaki oshintsitai”.

⁵¹ Ikanta jariitaiyapaakani pankotsiki, tikaatsi ishiniti intyaapaaki, apa Pedro, Jacobo, Juan, ashitawori irishinto, onaanati.

⁵² Ojyiki irakotaiyawoni kamaintsiri. Ikantapaaki Jesús: “Iiro piragaiyani, tii okami iintsi, imakoryaatzi”.

⁵³ Thainkashiri jowawiitakari Jesús, tima imapiro ifaaitakiro kamaki iintsi.

⁵⁴ Ikanta Jesús joirikawakotapaakiro, ifaanaatzimaitawo shintsini ikantziro: “¡Tsinani, pimpiriinti!”

⁵⁵ Piyashiritapaaka iintsi, piriintanaa. Ari ikantzi Jesús: “Pimpro oyaari”.

⁵⁶ Iyokitzi ikantanaka ashitawori iintsi. Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Tii nokowi pinkamantantiro okaatzi piñaakiri”.

9

Jotyaaantaziri 12 yotaari
(Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13)

¹ Ipoña Jesús japatotakiri 12 jiyotaani ipasapiyaakari ishintsinka onkanya inkit-sirinkantaaariri piyari iijatzi mantsiyarints.

² Jotyaaantakiri inkamantantiro tsika ikanta Pawa ipinkathariwintantai, joshinchaayitiri mantsiyariiti.

³ Ikantawakiri: “Iiro paanaki tsika oitya, iiro paanaki pikotzi, pithaati, powanawo, piiriikiti, iiro okantzi paanaki iijatzi apiti piithaari.

⁴ Aririka pariitaya pankotsiki, ari pimaapiintatyi irojatz pawisantanatyaari.

⁵ Iirorika jaapatziyaitzimi janta, pawisapithatiri, potikanairo piipatsikiiti, iro jiyotantyaari tii ikimisantzi”.

⁶ Ikanta jiyaataiyakini jiyotaani, ithonka ikamantantakiro nampitsiki Kamiithari Ñaantsi, ojyiki mantsiyari joshinchaayitaki.

Ikamantakari Juan owiinkaatananiri
(Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29)

⁷ Ikanta pinkathari Herodes jiiitaziri iijatzi Tetrarca ikimakowintakiri Jesús okaatzi jantayitzi, okantzimoshiritanakari, tima tzimatsi kantatsiri: “Añagai Juan owiinkaantaniriri”.

⁸ Pashini kantatsiri: “Elías jinatzi”. Ikantayitzi iijatzi: “Amaa pashini Kamantantaniri piriintaachari”.

⁹ Irojatzi ikantantanakari Herodes: “Aña nothatzinkakaantakiri Juan-ni. ¿Tsikama itzimi nokimakowintziri iroñaaka?” Ojyiki ikowaki iñiirimi Jesús.

Jowaiyani 5000 shirampariiti

(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-34; Jn. 6.1-14)

¹⁰ Ikanta ipiyayitaa otyaantaari, ikamantapairi okaatzi jantayitakiri. Ipoña japatotawairi maawoni, jaanakiri nampitsiki jiiitazi Betsaida.

¹¹ Iro kantacha yotaiyakini atziri tsika ikinaki joyaatzishitanakiri. Ikanta Jesús jaawakiri kamiitha, ikamantakiri tsika ikanta Pawa impinkathariwintantai, joshinchaayitakiri mantsiyayitatsiri.

¹² Aritaki tsiniriityaanaki, ipokashitapaakiri 12 jiyotaani, ikantapaakiri: “Potyaantairi atziripaini, jamini tsika jimayi, tsika joyaa iijatzi, tima asaikatzi jaka otzishimashiki”.

¹³ Jakanaki Jesús, ikantanakiri: “Pimpiri iiroka joyaari”. Ari ikantayini: “Tikaatsi nompiriri, apa otzimi 5 tanta, apiti shima. ¿Pikowima niyaati namanantakitiniri joyaari maawoni atzirii?”

¹⁴ Kimitaka ikaatayini 5000 shirampariiti apatotainchari. Ikantziri jiyotaani: “Papatoyitiri inkaati 50 atziri poosaikayitiri, ari pinkimitakiri maawoni”.

¹⁵ Ari ikantakiro, joosaikakiri maawoni atziri.

¹⁶ Jaakiro Jesús 5 tanta, apiti shima, jaminanaki inkitiki, ipaasoonkiwintakiro owanawonsi, ipitoryaakiro ipakiri jiyotaani impayitiri maawoni atziri apatotainchari.

¹⁷ Jowaiyakani maawoni, kimaniintaiyakani shintsiini. Ijaitai 12 kantziri okaatzi tzimagaantapaintsiri.

Jiyotaki Pedro: Cristo jinatzi Jesús

(Mt. 16.13-20; Mr. 8.27-30)

¹⁸ Ikanta isaiki Jesús jamanamanaata itsipitari jiyotaani. Ari josampitakiri ikantziri: “¿Iitama ikinkishiritakotanari atziripaini?”

¹⁹ Ari jakaiyanakini: “Ikantayitzi Juan-ni owiinkaantaniriri pinatzi, ikantayitzi iijatzi Elías-ni pinatzi. Tzimatsi kantatsiri iijatzi: ‘Iri pashini piriintaacha itawori Kamantantaniriri’”.

²⁰ Ipoña ikantzi Jesús: “¿Tsikama pikantayinika iiroka?” Ari jakanaki Pedro, ikantzi: “Iirokatakiri Cristo poñaachari Pawaki”.

Ikinkithatakotziro Jesús inkami

(Mt. 16.21-28; Mr. 8.31-9.1)

²¹ Ari ikantanakiri Jesús jiyotaani: “Iiro pikinkithatakotana”.

²² Iikiro ikantanakitzi: “Ojyiki inkimaatsitakaityaari jirika Itomi Atziri, imapiro inkisaniintina ijiwari Antaripiroriiti, ijiwari Ompiratasorintsitaari, iijatzi ikaatzi Yotzinkariiti. Ari jowamaakaantakina. Iro kantacha awisawitayta mawa kitiiyyiri, ari nañagai”.

²³ Ipoña ikantanakiri maawoni: “Tzimatsirika kowatsiri intsipatina, jowajyaantiro ikowashiwayitiri jantiri, onkantawitayta impaikakotaitirimi joshiritaana, intsipatapiintina kitiiyyiriki.

²⁴ Tima ikaatzi itakowaitachani apaniroini jantayitziro inintashiyitari, ari impiyaashitaiya. Iriima inkaati kamawintinani okantakaantziro ikimisantana, aritaki jawayakoshiritai.

²⁵ Awinaashiwaita otzimimotantzi ojyiki ajyaagawonsi jaka kipatsiki, impoña iñaitairo impiyashitaiya, apaniroini japirowaita.

²⁶ Tima inkaati kaaniwintinari naaka, iijatzi noñaaniyatakiri, ari jimatapairi Itomi Atziri inkaaniwintapairi paata aririka impiyi jamairo jowaniinkawo, jashi Ashitariri, jashi maninkariiti tasorintsatsiri”.

²⁷ Ipoña ikantanakiri iijatzi Jesús: “Tyaaryoo, tzimatsi pikaataki jaka, tikira ikamiita ari iñanairo tsika inkantya Pawa impinkathariwintanti”.

Ishipakiryimotziri Jesús jiyotaani

(Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8)

²⁸ Okanta awisaki 8 kitiiyyiri, tonkaanaki Jesús otzishiki jamanamanaatya, ari itsipatanakiri Pedro, Jacobo ipoña Juan.

²⁹ Ikanta jamanamanaata, ari ipashinipootanaki Jesús, kitamaa okantanaka iithaari oshipakiryaaanaki.

³⁰ Inaitatzi apiti katziyapainchari itsipatapaakari Jesús, Moisés jinatzi itsipatakari Elías.

³¹ Ari ikatziyaiyapaakani otapotakiri jowaniinkawo, ikinkithatakotziro tsika inkantya Jesús impiyakaityaari Jerusalén-ki.

³² Ayimatakiri iwochokini Pedro ijatzi ikaatzi itsipatakari. Okanta awijiyimotanakiri iwochokini, ifaatziiro jowaniinkawo Jesús itsipatakari apiti koñaatapaintsiri.

³³ Iro ipiyimatanaka apiti tsipatapaintariri Jesús, ikantzi Pedro: “¡Yotaanari, kami-ithawaitaki asaiki jaka! Ari niwitsikimiri mawa pankojyitantsi pashi iiroka, jashitya Moisés, jashitaya Elías”. Inaawaitashitanaka Pedro, tii jiyotzi oita ikantziri.

³⁴ Inaawaiminthatzi Pedro, opamankapaakiri minkori, ithaawanaki.

³⁵ Ikimatzi ifaawaitaitanaki minkoriki ikantaitzi: “Notomi nitakokitani jinatzi jirika, iriitaki pinkimisantiri”.

³⁶ Okaatapaaki ñaantsi ifaawaitaitakiri, inaitatzi apaniroini ikantanaka Jesús ikatziya. Tiira ikamantantsitawo jiyotaani tsika ikanta jifaaakiri, jimanani jowakiro.

Joshinchiiri Jesús iintsi piyarishiritatsiri

(Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29)

³⁷ Okanta okitiiyyitamanai, oirinkaiyaani Jesús ipoñagaawo tonkaariki otzishiki, oiyiki pokaintsiri intonkiyotawaiyaari.

³⁸ Ari josatikaka shirampari, kaimanaki shintsiiini ikantzi: “¡Jesús, nokowi pamininari napintziti notomi!”

³⁹ Ipiyarishiritatzi, owanaa ikaimakaawaitziri, ishimoripaantitakairi ikamimawaitzi, jompojakaawaitari, tii jowajyaantziri kapichiini.

⁴⁰ Nokantawitakari piyotaani jowawisaakotainari, tii ikantziri”.

⁴¹ Jakanaki Jesús ikantanaki: “Tiitya pikimanitzi iiroka. ¿Tsikama onkaati nosaikimotanaimi, noñiiro namawitakotimiro? Pamakinari”.

⁴² Ikanta jamaitapaakiri iintsi, ishinkiwintakaanakari piyari, tyaanaki isaawiki, antawoiti jompitawaitanaka. Ipoña Jesús ikisakiri piyari, shintsitanai iintsi, jaanairi ashtariri.

⁴³ Iyokitzi ikantaiyanakani atziri jifaaakiro ishintsinka Pawa.

Japiitairo Jesús ikinkithatakota inkamimotanti

(Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32)

Ipoña japiitakiro Jesús ikantziri jiyotaani:

⁴⁴ “Powakimpitatatyaawo iiroka jiroka ñaantsi, iiro pipiyakotairo. Tima jirika Itomi Atziri impithokashiitayaari jaakaantaitiri”.

⁴⁵ Iro kantzimaitacha tii ikimathatayironi okaatzi ikantawitariri, tima jimanapithaitziiri iiro ikimathatantawo. Iro ithaawantaiyakarini tikaatsi osampitirini oita ikinkithatakotziri.

Tsika itzimi ñaapirotachani

(Mt. 18.1-5; Mr. 9.33-37)

⁴⁶ Ikanta jiyotaani Jesús ikantawakaawintakawo iitakarika ñaapirotachani.

⁴⁷ Iro kantzimaitacha Jesús jiyoshiritakiri ikinkishiritari. Jaaki iintsi, itsipatapaakari irirori.

⁴⁸ Ipoña ikantzi: “Ikaatzi aapatziyariri kimitariri jirika iintsi okantakaantziro ipairyiuro nowairo, kimiwaitaka naakami jaapatziya. Ari okimitari ijatzi, aririka jaapatziyina naaka, kimiwaipirotanaka iri jaapatziyaka tsika itzimi otyaantakinari jaka. Ikaatzi kaari ñaapirotachani iroñaaka jaka, iri ñaapirotaachani paata”.

Ari akaatziri kaari kisaniiintairi

(Mr. 9.38-40)

⁴⁹ Ipoña ikantanaki Juan: “Yotaanari, noñaaki chapinki atziri pairyirori piwairo, joshinchaakiri piyarishiritatsiri. Tii añiiri ankaatiri jaka, nowajyaantakaakiri”.

⁵⁰ Ari ikantanaki Jesús: “Iro powajyaantakairimi, tima ari akaatziri kaari kisaniiintairi”.

Ikisaitakiri Jacobo ipoña Juan

⁵¹ Aritaki monkaatzimatapaaka intzinaantaiyaari Jesús, tontashiri ikantanaka jiyaatzi Jerusalén-ki.

⁵² Jotyaantaki iitya aminaantirini janta Samaria-ki.

⁵³ Iro kantzimaitacha tii ikowaiyini Samaria-jatzi inkimotiri, tima jiyotaiyini jiyaatayi Jerusalén-ki.

⁵⁴ Ipoña Jacobo itsipatakari Juan, ikantanakiri Jesús: “Pinkathari, thami ankaimakaanti paampari inkitiki, ikimitaakiro pairani Elías, japirotyaata intaiya maawoni”.

⁵⁵ Ari ipithokashitanakari Jesús, ikisanakiri, ikantziri: “Tiitya pikamiithashiritzi iiroka.

⁵⁶ Tii iro ipokantakari Itomi Atziri jaka impiyashiwaitaiya atziri, ontzimatyii jowaw-isaakoyitairi". Irojatzii ikinantanakari pashiniki nampitsi.

*Kowawitachari jonyaaitirimi Jesús
(Mt. 8.18-22)*

⁵⁷ Ikanta jiyaatanai Jesús, ikantawiitawaari aatsiki: "Pinkathari, nokowi noyaatimi tsikarika pinkinayitii iiroka".

⁵⁸ Jakanakiri Jesús ikantziri: "Apaani otsitsiniro tzimatsi imoo tsika imaapiintzi, iijatzii ikimitari tsimiri tzimatsi jomayiro. Iriima jirika Itomi Atziri tii otzimi ipanko jimaantapi-intyaari".

⁵⁹ Ipoña Jesús ikantanakiri pashini: "Poyaatina iiroka". Ari ikantzi irirori: "Pinkathari, nokowawitaka noyaatanakimi, iro kanzimaitacha nokowi noñaanakiro nonkitatiri nowaapatitari, ari noyaatimiri".

⁶⁰ Ikantanakiri Jesús: "Poyaatina, pishinitiri ikaatzi kamashiriyitatsiri inkitatairi irirori kamayitatsiri. Ontzimatyii pikinkithatakotairo iiroka tsika inkantya Pawa impinkathari-wintantai".

⁶¹ Ari ikantanaki pashini: "Pinkathari, nokowi naaka noyaatimi, iro kanzimaitacha pishinitina niwithatapanaatyaari nojyininka nonampiki".

⁶² Jakanaki Jesús, ikantziri: "Apatziro paminapiintziro pikiyashitziro piwankiri, tikaatsi paminayitanai pashini. Ari ikimitari kaari owajyaantaironi jantayitapiintziri, tii opan-tapirotari ifiuro impinkathariwintairi Pawa".

10

Jotyaantaitakiri ikaatzi 70

¹ Ipoña Jesús jiyoshiitaki pashini ikaatzi 70, apitipaini jotyaantakiri, jiiwatiri nampitsiki tsika inkinanaki irirori.

² Ikantayitzi: "Ikimitakawo atziripaini pankrintsi osampainkatzi, iro kantacha tii itz-imapirotzi iitya oyiipataironi. Pamanamanaatyaari iiroka Pinkathari jotyaantiita jatatsini atziriki, tima kowityaacha ojyiki kimisantayitaatsini.

³ Notyaantayatyimimi, nonkimitakaantimi jotyaantaitziri oijya tsika ipiyota piratsi katsimari.

⁴ Iiro paanaki pithaati, piiriikiti, pi-zapato-ti. Iiro piwithatantanaka, iiro pinkinkithawaitakari inkaati piñaanakiri aatsiki posamanitzikari.

⁵ Aririka pariyyitaya pankotsiki, piwithatapaatyaari saikatsiri. Pinkantapaakiri: 'Inkamintha pisaikawaiti kamiitha pipankoki'.

⁶ Tzimatsirika iitya aawakimimi kamiitha, aritaki iñaakiro isaikai kamiitha. Irooma iirorika jaapatziyaitzimi, aminaashita piwithatapaakari.

⁷ Aritaki pimaapiintatyii pankotsiki tsika pariitaka, iiro paminaminatzi pashini pankotsi. Ari poyaari, piro onkaati impayitimiri. Tima apaani antawaitatsiri ipinayitzi.

⁸ Aririka aawakimi kamiitha nampitsiki, poyaawo onkaati impayitimiri janta.

⁹ Poshinchaayitiri janta mansiyari, pinkantiri: 'Irootaintsi impinkathariwintantai Pawa'.

¹⁰ Irooma pariyyitaya nampitsiki, iirorika jaawakimi kamiitha, pawisapithatiri, pinkantanaki:

¹¹ 'Notikanairo noipatsikiiti jaka, iro piyotantyaari tii pikimisantzi. Iro kanzimaitacha ontzimatyii piyoti irootaintsi impinkathariwintantai Pawa'.

¹² Tima imapiroitairi paata jowasankitaitiri, anaanakiro inkantayitairi Sodoma-jatzi. Imapiro".

*Ikantamachiitzi kishiriri nampitsiitiki
(Mt. 11.20-24)*

¹³ "Ikantamachiitzi Corazín-jatzi, iijatzii Betsaida-jatzi. Iñaayiwitakawo notasonkawin-tantayitaki, tiima itakimisantayini. Iriimi ñaakinanimi Tiro-jatzi iijatzii Sidón-jatzi, ari-takimi jowashiritakotyaami ikaaripiroshiriyitzi, jowajyaantakiromi. Inkimisantaimi maawoni iriroriiti.*

¹⁴ Aririka jaayitairi paata kamiithashiriri, iiro jimapiroitzi jowasankitaayitairi Tiro-jatzi iijatzii Sidón-jatzi. Iriima Corazín-jatzi, iijatzii Betsaida-jatzi, iri jimapiroyitai jowasankitaayitairi.

¹⁵ Iijatzii inkimitagaiya Capernaum-jatzi, ikinkishiritayani irirori jiyaayitai inkitiki, iro kanzimaitacha owanaa ikisoshiritaki, jiyaayitai ikinayitzi kaminkari.

* **10:13** Tima ikaatzi Corazín-jatzi ipoña Betsaida-jatzi Judá-mirinka jinayitzi. Iriima Tiro-jatzi ipoña Sidón-jatzi pashini-jatzi atziri jinayitzi tii ijininkatari Judá-mirinkaiti.

¹⁶ Tzimatsirika kimisantimini, naakataki ikimisantaki. Itzimirika manintashiritakimini, naaka imanintashiritaki. Itzimirika manintashiritakinari naaka, imanintakiri otyaantakinari jaka”.

Ipiyayitaa jotyaaantaitakiri kaatatsiri 70

¹⁷ Kimoshiri ipiyaiyaani jotyaaantaitakiri 70, ikantayitapai: “Pinkathari, nopairyiro piwairo, nimatantakiri piyari”.

¹⁸ Ikantzi Jesús: “Nofiitsitaitakiri pairani Satanás jowaryaitakiri inkitiki ikimiwaitakawo ookathawontsi.

¹⁹ Tima naaka pakimirori shintsinkantsi, ari onkantaki posatikantyaari maanki iijatzi kitioniropaini. Ari poitsinampaakiri piyari kisaniintzimiri, tikaatsimaita awijiyomotimini.

²⁰ Iiro pikimoshiriwintashitawo pimatakiri piyari. Iro pinkimoshiriwinti josankinayitairo piwairo inkitiki”.

Ikimoshiritzi Jesús

(Mt. 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Irojatziki ikimoshiritantanakari Jesús, ikantanaki: “Ashitanari, iirokatakiki pinkathariwintziriri inkitiwiri, iijatziki kipatsijatziki, antawoiti nopaasoonkitakimi. Tima iirokatakiki yotakaayitairiri tsinampashiriri kaari jiyoyitzi yotaniiriiti jaka. Ari okantzimaita Ashitanari, irootakiki inimotzimiri iiroka”.

²² Ikantzi Jesús: “Iri Ashitanari pasapiyaakinawori maawoni. Apaniironi ikanta irirori jiyopirotona naaka tima itomi jowana. Ari nokimitsitakiri iijatziki naaka apaniironi niyopirotziri. Impoña inkaati niyotakaayitairi naaka ari jiyoyitairi Pawa”.

²³ Ipoña Jesús japatotakiri jiyotaani, jaanakiri jantyaaitsikiini, ikantakiri: “Kimoshiri inkantaiya inkaati ñaayitaironi okaatziki piñaayitairi iiroka.

²⁴ Tima tzimawitacha ojyiki Kamantanari, iijatziki pinkathariiti kowawitainchari ifiñiromi okaatziki piñaakiri iiroka, iro kantacha tii okantzi ifiñiro, tii ikimayitairo iijatziki”.

Aawakiri kamiitha Samaria-jatzi

²⁵ Ari isaikakiri yotaanzirori Ikantakaantaitani, ikowaki inkompitakaiyaari Jesús, ikantakiki irirori: “Yotaanari, ¿itama nantiri naaka noñaantaiyaawori kantaitachari añaamintotsi?”

²⁶ Ikantanaki Jesús: “¿litama okantziri Ikantakaantaitani? ¿Tsikama okantzi piyotakotziro iiroka?”

²⁷ Ari jakanaki irirori, ikantzi: “Pitakoshiritaiyaari Awinkathariti Pawa, pitakopiro-taiyaari, pitakoshintsitaiyaari, pampithashiri powairi. Ari okimitari iijatziki: Ontzimatyii atakotawakaiya maawoni, akimita anishironkatziro awatha, ari ankimitanairi ajyininka”.

²⁸ Ipoña ikantzi Jesús: “Imapiro pikantakiri. Pantiro jiroka, aritakiki pawisakoshiritai”.

²⁹ Iro kantzimaitacha jirika, ikowajaantzi jotzikaakowintanaty, josampitziri Jesús: “¿litama nonkimitakaantiri nojyininka?”

³⁰ Ipoña ikantanaki Jesús: “Tzimatsi ajyininka poñaachari Jerusalén-ki ikowi jiyaatiro nampitsiki Jericó. Okanta niyanki aatsi, itonkiyotakiri koshintzi, itsitokawaitakiri, jookanakiri aatsinampiki ikamimatakiki.

³¹ Ikanta pokaki Ompiratasorintsitaari, jiñaawitapaakari jomaryaa, jawisapithatanakiri.

³² Ari ikimitsitakiri iijatziki Leví-mirinka, jiñaawitapaakari jomaryaa, jawisapithatanakiri.

³³ Ipoña ipokaki Samaria-jatzi, jiñaapaakiri jomaryaa, inishironkatapaakiri irirori.

³⁴ Jaawintapaakiri itziritantakiri yinankansi, ipoña ityaakaanakari imoraniki, jaanakiri nampitsiki. Iriitakiki aamaakowintariri.

³⁵ Okanta pashini kitiijyiri, jaaki apiti kiriiki, ipinakowintanakiri, ikantanaki: ‘Paa-maakowintyaanari jirika, aritakiki nompinatapaimi iijatziki aririka nompinyaki’.”[†]

³⁶ Ari ikantzi Jesús: “Mawa ikaatziki ñaakiriri ikoshiitzi. ¿Tsikatyata itzimi kimitakaantakariri ijyininka?”

³⁷ Jakanakiki yotakotzirori Ikantakaantaitani, ikantzi: “Iri matapaakiriri nishironkatakiriri”. Ipoña ikantzi Jesús: “Piyaatai, irojatziki pimatiri iiroka”.

Jariitawo Jesús opankoki Marta opoña María

³⁸ Ikanta jawisanakiki Jesús ariitaka pashiniki nampitsi. Ari osaikiri tsinani iitachari Marta, iro isaikimotapaakiki opankoki.

³⁹ Jiroka tsinani tzimatsi irinto oita María. Iro tsipatawakariri okaakiini Jesús okimisanziriri ikinkithawaitzi.

[†] 10:35 Kantakotachari jaka “kiriiki”, irijatziki ikantaitsitari iijatziki “denario”.

⁴⁰ Iro kantzimaitacha Marta owanaa okantzimotakawo aminaminawaitzi oitya ompawakiriri Jesús. Irojatzji opokashitantakariri, okantapaakiri: “Pinkathari, ookawintakina nirinto. ¿Pinkantinawo amitakotawakina?”

⁴¹ Ikantzi Jesús: “Marta, ¿itama okantzimoshiritantzimiri okaatzi pantayitiri?”

⁴² Pinkimi nonkantimi: Apaani okanta kowapirotachari, irootaki okowakiri María tima tikaatsi kantironi jaapithaitairo”.

11

Ikinkithatakotziro Jesús amanamanaataantsi
(Mt. 6.9-15; 7.7-11)

¹ Ipoña Jesús jiyaataki jamanamanaatya. Ikanta apaani jiyotaani, ikantakiri: “Pinkathari, piyotainawo jamanamanaataita, ikimitairo Juan-ni jiyotaantziro amanamanaataantsi”.

² Ari ikantzi Jesús: “Jiroka pinkanti pamanamanaatapiintya iiroka: Ashitanari, inkitijatzji, Tasorintsi pinatzji iiroka.

Pimpinkathariwintaina naaka.

Pantakainawo jaka kipatsiki okaatzi pinintakaanari iiroka.

Pinkimitakainari saikatsiri inkitiki, jantayitziro okaatzi pinintakairiri.

³ Pimpapiintinawo kowiyimotanari noyaari.

⁴ Pimpiyakotainawo nokaaripiroshiriwaitaki,

Tima nimatakiro naaka iijatzji, nopiyakotairi ikaatzi owaaripiroshiritakinari.

Iro pishinitana iñaantaitina, inkowaiti jantakaitinawo kaaripirori”.

⁵ Ipoña ikantanakiri iijatzji: “Aririka intzimi pitsipaminthari, impokaki niyankiiti, inkantimi: ‘Pimpawakina mawa tanta,

⁶ tima tzmatsi ariitachari nopankoki, tikaatsi tzmatsini nompawakiriri”.

⁷ Impoña pinkantawityaari: ‘Iiro poñaashirinkana nomaakaatziiri niintsitipaini, aritaki nashitanairo nopanko, irootaki iiro okantanta nompimi’.

⁸ Kimiwaitaka iiro pikowawita pimpiri onkantawitya iriimi pitsipaminthari. Iro kantacha iikiro ishintsitatzi ikamitzimi, ari pishiwintanakiro pimpiriinti, pimpawakiri okaatzi ikowiri”.

⁹ Ikantzi Jesús: “Pinkamitanti, paminaminatiro, aritaki piñaakiro impayitimirowo pikowiri. Pinkimitakaantiro pariitya pankotsiki, pishintsiwintapaakiri, pinkantiri: ‘Pashitaryinawo. Aritaki jashitaryaitakimiro’.

¹⁰ Ari impayitairi kamitantayitsiri. Inkaati aminaminatironi ari joñaagaitairi. Aritaki jashitaryaitainiri inkaati shintsishintsitsitsini inkaimi.

¹¹ Tima aririka inkamitimi pitomi, inkantimi: ‘Paapá, pimpina tanta’. ¿Arima pimpakiri mapi? Aririka inkantimi: ‘Pimpina shima noya’. ¿Arima pimpakiri maanki joyaari?

¹² Aririka inkantimi: ‘Pimpina iithoki’. ¿Arima pimpakiri kitoniro?

¹³ Tima piyotzi pitakotari pitomipaini iiroka, kaaripirori pinawita. Iri mapirotzirori Ashitairi saikatsiri inkitiki, jitakotari irirori ikaatzi amanayitapiintariri, inampishiritakaayitari Tasorintsinkantsi”.

Maamanitawakaachari pankotsiki
(Mt. 12.22-30; Mr. 3.20-27)

¹⁴ Ipoña Jesús jowawisaakotakiri apaani kisopaantitsiri piyarishiritatsiri. Ikanta joshinchagairi, ñaawaitanai kisopaantiwintachari. Antawoiti jiyokitziiwintaitanakiri Jesús.

¹⁵ Tzmatsi kantayitanantsiri: “Ipasapiyaatyaari jirika ashitariri piyari, jiitaitziri ‘Beelzebú’, irootaki jimatantawori jowawisaakotziri ikaatzi piyarishiritatsiri”.

¹⁶ Tzmatsi pashini kowatsiri iñirowo intasonkawintanti Jesús, iro jiyotantaityaari imapirotatya opoña itasorinka inkitiki, tima iñaantaitatyaari.

¹⁷ Ikanta Jesús jiyotaki okaatzi ikinkishiritari atziriiti, ikantanaki: “Aririka jantaminthatawakaiya atziri ipinkathariwintaitziri nampitsiki, iñirowo jookawintawakaa. Aririka jantaminthatawakaiya iijatzji atziri isaikapankotawakaiyani, ari iñaakiro jookawintawakaiya.

¹⁸ Ari ikantari iijatzji piyari aririka jantaminthatawakaiyaami, ari jookawintawakaatya iiro iñirowo ishintsiti, ari inthontyaari. ¿Litama pikantantari iri oshinchaanari Beelzebú?

¹⁹ Iriirikami kamaari Beelzebú oshinchiinani, ¿irijatzima kamaari oshinchiiriri piyotaniyitari iiroka jowawisaakotantariri jaagayitzi? Aririka okanta, pikinkithatakotatzi-iri piyotani, ari inkisantakimiro okaatzi pikantakiri.

²⁰ Tima iritaki Pawa kantakaawori noshinchaayitantariri piyarishiritatsiri, tima jomapokakimi Pawa iiroka ipinkathariwintantzi.

²¹ Atziri ñaapirori kamiitha, tikaatsi matirini intyaashitiri ipankoki jayitiri okaatzi jashitari.

²² Irooma impokashitakiri pashini atziri anairiri ishintsitzi, jaapithatakiri jawintaawitari, jaapithatakiri jashitari, jantitayaawo.

²³ Tima ikaatzi kaari aapatziyanari naaka, iriitaki kisaniintanari. Inkaati kaari amikatinarini joiyipatakotina, japaatakotatyaanawo”.

Ipiyashitanta piyari
(Mt. 12.43-45)

²⁴ “Kimiwaitaka piyari inampishiritantayaarimi atziri, ipankotsitayaawomi jañaantari. Aririka jookawiitayaari, awisakowita atziri isaikantari piyari. Jataki inkinawaiti otzishimashiki, iiro ifi tsika isaiki. Impoña inkanti piyari: ‘Nompipi nopankoki tsika nopoñaaka’.

²⁵ Piyaa piyari, ifaapairi atziri kamiitha opishitaka jañaantari, owaniinka okantaka.

²⁶ Impoña piyari jiyaatashitakiri mapirotzirori ipiyaritzi, inkantapaakiri: ‘Thami aati nopankoki, pintsipatina ampinkathariti’. Jamaki inkaati 7. Ari jashironkaapirotyaari atziri, iiro ikimitaa jashironkaawita pairani kapichiini ikanta”.

Mapirotironi inkimoshiritai

²⁷ Tikira ithonkiro ifaawaitzi Jesús, okaimanaki tsinani osatikainchari ipiyotaka atziri, okantzi: “Thaaminta inatyi tsinani owaiyantakimiri, antaritakaakimiri othotaimi”.

²⁸ Ipoña jakanakiro Jesús, ikantzi: “Iri thaamintapirotaachani inkaati mataironi inkimisantairo ifaani Pawa”.

Ikowaiyakini kaaripiroshiriri intasonkawintanti Jesús
(Mt. 12.38-42)

²⁹ Ikanta ipiyotapaaka oiyiki atziri, ikantanaki Jesús: “¿Iitama ikowantari ifiina kaaripiroshiriri nontasonkawintanti? Iiro noñaayimaitari, apa ifiuro kimitawori jiñaakiri pairani Jonás.

³⁰ Tima ikanta pairani Jonás jiñagaiyakirini Nínive-jatzi, ari inkimitaiyaari iijatzi Itomi Atziri jiñiiri jirikaiti.

³¹ Paata aririka jaminakoyiitairo okaatzi jantayitzi, ari iyakowintaimi tsinani pinkatharitatsiri pairani nampitsiki Sabá, tima opokashitakiri iroori yotaniri iitachari Salomón, okimisantairi. Jirika saikimotakimiri iroñaaka iiroka, janairi Salomón.

³² Iijatzi okimitari ari jiyakowintaimi paata Nínive-jatzi, tima ikimisantaiyakirini irirori pairani Jonás, jowajyaantanakiro jamiyiwitari. Jirika saikimotakimiri iroñaaka iiroka jaka, janairi Jonás”.

Ikinkithatakotziri Jesús ootamintotsi
(Mt. 6.22-23)

³³ “Tima anintirika ootya ootaminto, ¿arima owakotakiri otapinaki? Aña owakotziri jinoki inkini onkoñiinkati maawoni.

³⁴ Kamiitharika poki, piñaantawo kamiithaini, okimitawo pinkoñiityaakotatyiimi. Tiirika opantawo poki, iiro piñaantawo kamiithaini, kimitaka pintsinirikitakotatyiimi.*

³⁵ Paamaakopirowintya poitsiwakirikari ootamintotsi saikantakimiri.

³⁶ Imapirotarika isaikantakimi ootamintotsi, tiirika pantanairo kaaripirori, aritaki poñaagantairo iroopirori kamiithari, pinkimitanaiyaari apaani ootamintotsi jootantzi”.

Ikinkithatakota yotaantzirori Ikantakaantaitani
(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 20.45-47)

³⁷ Ikanta ithonkapaakiro ikinkithataki Jesús, ipokashitapaakiri Fariseo jiyaatakairi ipankoki joya. Ikanta jariitaka Jesús pankotsiki, saikapaaki jowapiintaita.

³⁸ Owanaa okompitzimotakari Fariseo jiñaakiri Jesús ti jimonkaatziro jamitapiintari, inkiwaakotapaatya jowantaari.

³⁹ Iro kantzimaitacha Jesús, ikantanakiri: “Pikimitakotakawo piraaminto iijatzi powaminto okitiwita kamiitha jikokiroki, irooma inthomainta, kipatsi okantaka. Ari pikimiyitakari iiroka kantatsi ifaitimi kamiithashiri pinatzi, aña koshintzi kaaripiroshiriri pinatzi.

⁴⁰ Masontzi. Tima tzimatsi witsikakimiri piwathaki koñaayitatsiri, ¿kaarima witsikashiritakimiri iijatzi inthomainta pañaantariki?

⁴¹ Okowapirotatya pimpashitantaiaawo tzimimoshiritzimiri inthomainta pañaantariki, ari onkantya pinkitishiriprotantaiaari.

* 11:34 Oiyakaawintachari oki kamiithari, apaani pimantanari (kaarini jyampitsatsini), iri fiironi inkimathatairo okaatzi jantakairiri Pawa, tima isaikanaatzi okitiyjiinkatzi. Oiyakaawintachari iirorika opantawo oki, apaani jyampitsi, kaari fiironi inkimathatairo okaatzi jantakairiri Pawa, tima isaikatzi otsinirikitzi.

⁴² ¡Ikantamachiitzi Fariseo! Pashitakaapiintari Pawa inchashimpoki. Iro kantacha tii pantanitiro ikowiri: Ontzimatyii pinkamiihashiritai, pitakoshiritaiyaari iijatzii. Tima iro kowapirowitachari pantayitiromi jiroka, iiro powajyaantzimaitawo pashini.[†]

⁴³ ¡Ikantamachiitzi Fariseo! Owanaa pikowapiintziro posaitiya niyankiniki japatotapi-intaita, ari pikimitsitawo iijatzii pikowi pinkatha jiwithatapiintaitimi aririka jiñaitimi.

⁴⁴ ¡Ikantamachiitzi Yotzinkariiti ipoña Fariseo, thiiyinkari pinatzii! Pikimitashitakawo kaari jiyotzii ari ikitaitziri kaminkari, tii jiyotzii atziri jaatzikakotatziri kaminkari”.

⁴⁵ Ari jakanaki apaani yotaantzirori Ikantakaantaitani, ikantanakiri Jesús: “Yotaanari, pikimakaakinawo iijatzii naakaiti okaatzii pikantakiri”.

⁴⁶ Jakanaki Jesús, ikantzi: “¡Ikantamachiitzi iijatzii iiroka yotaantzirori Ikantakaantaitani! ¿Iitama piñaatinatakaantariri atziriiti? Tii piñiimaitawo iiroka pinkimatinatyaawo.

⁴⁷ ¡Ikantamachiitzi iiroka, iitama piwitsikapiriyitawori owaniinkatachari tsika ikitayitakiri itayitakawori Kamantantaniri! Iritajaantaki jowamaayitakiri pairani piwai-jatziitini.

⁴⁸ Tima iirokatakiki witsikashiyitakiriri tsika inkitayitiri, ari okoñaatziri pakakotatziri okaatzii jantayitakiri piwajjatzii.

⁴⁹ Tima yotani jiñaawaitaki Pawa, ikantaki: ‘Ari notyaantaki Kamantantaniri intsipayitaiyaari otyaantaari. Apaanipaini imaamanii, jowamaitakiri pashini’.

⁵⁰ Ari onkanta jowasankitaantaimiri iiroka, okantakaantziro powamaayitakiri Kamantantaniri itajaantanakawori pairani.

⁵¹ Iiroka atsipitaiyaawoni iroñaaka ikantakaantziro jowamaakaantaitakiri pairani, jitanakawo Abel-ni irojatzii Zacarias-niki jowamaitakiri ipiyawitanaawo tasorintsipankoki intaapainiri Pawa.

⁵² ¡Ikantamachiitzi yotaantzirori Ikantakaantaitani! Tii pimataajatzii iiroka piyotantia, ari pikinakaakiro iiroka kaari ikimathatantawo pashinipaini”.

⁵³ Inkanta Jesús ithonkairo ikantayitakiri. Ari jitanakawo Fariseo itsipayitapaakari Yotzinkariiti, japatowintaari Jesús ikowaki inkompitakaiyaari onkanta inkimantayariri oita inkantiri.

⁵⁴ Ishintsinaaniwaitakiri, ikowi jiñaawaitakiri kaaripirori onkanta inkinkithatakotantayariri.

12

Shiniyakairori itantani Fariseo

¹ Ipoña ipiyowintaitapaakari Jesús, awitsinaapirinikiwaitanaka atziriiti. Irojatzii ikantantanakari jiyotaani: “Ontzimatyii paamaakowintyaawo shiniyakaawori itantani Fariseo, jamatawiminto inatzii.

² Tima ontzimatyii onkoñaatakoyitai okaatzii imanakowitainchari, onkoñaatakoyitai kaari ikimathawiita pairani.

³ Okaatzii pimanakaawitari, ari onkoñaatakoyitai. Okaatzii piñaawaitziri apaniroini pi-pankoki, ari inkimakoyiitairo inkinkithakoiitiro shintsiiini”.

¿Itzimikama ampinkathatiri?

(Mt. 10.26-31)

⁴ Ikantzi Jesús: “Ajininká, iiro pipinkawaitashitari matironi intsitokimi, tima ari iwiyaapaakari jaawiyiri irirori.

⁵ Jirika pimpinkiri: Iri pimpinki Pawa matzirori jowamaantzi, impoña jotyaantimi sarinkawiniki. Apa pimpinkathatairi apaniroini.

⁶ Tima tii ipinapirowita tsimiripaini, iro kantzimaitacha jiyotzii Pawa aririka inkamagaanti, tikaatsi imaakiti apaani.*

⁷ Jiyotsitawo Pawa okaatzii tzmayitatsiri aishi. Tima piñaakiro jaamaakotari tsimiripaini, iirokara jimapirotzii jaamaakotzimi, iiro pipinkantashiwaitari”.

Inkaati kinkithatakotainani atziriiti

⁸ “Itzimirika kantirini ijininka: ‘Jashitana Jesús’. Iijatzii inkimitaiya Itomi Atziri inkantairi imaninkariti Pawa: ‘Nashitaari jirika’.

⁹ Iriima kantairini ijininka: ‘Tii jashitana Jesús’. Ari inkimiitairi irirori, inkantairi imaninkariti Pawa: ‘Tii nashitaari jirika’.

¹⁰ Tsikarika intzimi ookimotakirini Itomi Atziri, kantatsi impiyakoitairi. Iriima intzimi ookimotakirini Tasorintsinkantsi, iiro iñiuro impiyakoitairi.

[†] 11:42 Iro ikantaitziri jaka inchashimpoki: Menta, ruda, maawoni okaatzii iwankiritari. Irootaki kimitawori pinitisi.

* 12:6 Kantakotachari jaka “tii ipinapirota tsimiri”, irojatzii kantakotachari jamanantamachiitaintairi apiti kiriiki inkaati 5 tsimiri.

¹¹ Aririka jaayitimi japatotapiintaita isaikayitzi pinkatharintsi, iiro okantzimoshiriwaitzimi, pinkanti: ‘¿Iitama nonkantiriri?’

¹² Tima Tasorintsinkantsi yotakaimironi iitarika piñaawaitiri janta”.

Ikinkithatakoitziri masontzitsiri ajyaagantzinkari

¹³ Ipoña jiñaawaitanaki apaani piyowintakariri, ikantzi: “Yotaanari, pinkantinari nrintzi impainaata kajyitani jookanairi nowaapatini”.

¹⁴ Ikantzi Jesús: “Ajyininká, tii naaka aminakoyitironi tzimawintawakaantsi nonkantyaariri pirintzi”.

¹⁵ Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Paamaakowintya pinintayitzirokari ajyaagawontsi. Tii iro añaakaashiritimiri”.

¹⁶ Ipoña joyyakaawintanakiniri, ikantzi: “Tzimatsi ajyaagantzinkari kithokitaintsiri iwankiwaitiri jowaniki.

¹⁷ Ikinkishiriwaitaka, ikantzi: ‘¿Tsiyatya nowiroka ojyikitaintsiri nowankiri?’

¹⁸ Ikantashiritanaki: ‘Jiroka nantiri. Notantoryiuro nowantapiintari nowankiri. Niwitsikakaanti antawoiti, ari nowiro okaatzi nowankiritari, iijatzi najyaagawo.

¹⁹ Ari inimotinari, tima ojyiki nowaantakari. Ojyiki osarintsi nimakoryaawaiti, nowapirowaitya, nirawaiti nomiri, noimoshirinkawaitya”.

²⁰ Iro kantzimaaitachari, ikantzi Pawa: ‘Masontzi, iroñaaka tsiniri jaashiritaitimi, tii piyotzi iitya agaironi okaatzi pashitari’.

²¹ Ari ikantakotari ojyiñaawaitashitawori jajyaagawo, tii joyyiñimaitawo okaatzi jashitari Pawa”.

Ikinkithatakotziro Jesús kantzimoshiritaantsi

(Mt. 6.25-34)

²² Ipoña ikantanairi jiyotaani: “Pinkimi nonkanti: Tii okamiithatzi onkantzimoshiriwaitimi, pinkanti: ‘¿Oita noyaari, oita nomirityaari, oita nonkithatyaari?’

²³ Tima tzimatsi ankinkishiritakotapiintiri añaantariki, iro kowapirotacha anauro owayitapiintari, okaatzi akithaatapiintari iijatzi.

²⁴ Pinkinkishiritakotiri tsimiri. Tii jiyotzi impankitaantya joyaari, tii jiwitsiki ipanko jowaantyaari iwankiri. Iro kantzimaaitacha Pawa, ipayitapiintakiri jowayitari. Aaka jimapirotzi jitakotai Pawa.

²⁵ Aririka paakowintyaawo onkantzimoshiriwaitimi, ¿arima pinkantakaantyaawo powawiniintawairo posarintsiti kapichiini?

²⁶ Tii okantzi powawiniintiro kapichiini, ¿iitama okantzimoshiriwaitantzimiri?

²⁷ Pinkinkishiritakotiro inchatiya, tii añiuro antawainiti, tii ontyaawinta onkithaatyaari. Iro kantzimaaitacha tii okantzimoshiriwaitawo, onkanti: ‘¿Oita nonkithaatyaari?’ Aña owaniinkata kamiitha, anairi jowaniinkawita Salomón pinkathariwitachari pairani.

²⁸ Iriitaki Pawa owaniinkatziro, okantawitaka kapichi añaawitawo owaniinkatapaanta, iro osamani, tikaatsi opantanaiyaawoni aririka onkamatiyatanaki, tima inchikayitakiro, intaayitakiro. Iiroka jimapirotzi inkimpoyaawintimi Pawa, aritaki, iiro pikisoshiriwaitzi.

²⁹ Aritapaaki okantzimoshiriwaitakimi iiroka, pikantzi: ‘¿Oita noyaari, oita niriri?’

³⁰ Apatziro okantzimoshiriwaitari ikaatzi kaari kimsantatsini. Irooma iiroka, jiyotakotzimiro Ashitairi oitarika kowityimoyitzimiri.

³¹ Iro kowapirotacha paminaminatari impinkathashiriwintaimi, piñaayitairo impayitaimiro okaatzi kowityimotzimiri”.

Ikinkithatakotziro Jesús inkitijato ajyaagawontsi

(Mt. 6.19-21)

³² “Iirokaiti kimitakariri nopira, iiro pithaawashitaiyani, tima iriitaki Pawa kowaintsiri impinkathariwintaimi.

³³ Pimpimantayitiro tzimimotzimiri, pimpashitantaawo. Iro kamiithatatsi pantayitairo jiroka piñaantaiyaawori pisaikai kamiitha inkitiki. Kimitawaitaka powaagaantatyiyaami inkitiki tsika tii opathanitapai, tsika tii itzimapai koshintzi.

³⁴ Tima janta tsika powaagaantaka, ari poshiritapiintyaawo iijatzi”.

Ompirataari aamaakowintantachari

³⁵ “Powathakitanatyaawo piithaari. Poonthoyitiri pootaminto.

³⁶ Pinkimityaari ompirataari oyaawintariri jariitaiya iwinkathariti joimoshirinka, inkini jantawainiri thaankiini jompiratapaiyaariri.

³⁷ Kimoshiri inkantaiya apaani ompirataari itzimi iñaapari iwinkathariti aamaakowintainta ikantaka. Imapiro nonkanti, aritaki joosaikairi jowapiintaita iriitaki oyiitainirini jowanawo.

³⁸ Kimoshiri inkantayitya, intzimi ifñaitapairi aamaakowinta ikanta, onkantawitya tii jiyotzi tsikapaiti jariitya, niyankiiti tiirika okitiiyyizimataki.

³⁹ Pinkimiro jiroka. Aririkami jiyoti owaiyantzinkari impokatyi koshitirini, ari jaamaakowintatyaami, iiro ikoshitaagantaitzirimi.

⁴⁰ Iro piyotiri iirokaiti, ontzimatyii paamaakowintayitya. Tima tii piyotzi tsikapaiti impiyantaiyaari Itomi Atziri”.

*Kaaripirori ompirataari
(Mt. 24.45-51)*

⁴¹ Ari ikantanaki Pedro: “Pinkathari. ¿Arima nokaatziri maawoni atziri pojyakaawintakina?”

⁴² Ikantzi Jesús: “Pinkimitakotyaaari ompirataari kamiithashiriri kinkishiritachari kamiitha. Jookanakiri ipankoki ompiratariri, ikantanakiri: ‘Pamininari ikaatzii saikatsiri pankotsiki’.

⁴³ Kimoshiri inkantya jirika ompirataari, aririka impiyi iwinkathariti jiñaapairi imonkaatakiro ikantanakiriri.

⁴⁴ Aritaki ishinitaakiniri jaamaakowintyaanari okaatzii jashitari.

⁴⁵ Irooma inkantashiritakimi ompirataari: ‘Iiro ipiyita nowinkathariti’. Jantawaitakiri ikaatzii jompiraitari, ari ikimitaakiro tsinani jompiraitari. Jataki jowapirowaitya, ishinkwaitya.

⁴⁶ Inimowaitziri jirika ompirataari, jomapokashitaiyaari jariitaiya ompiratariri. Imapirotiri jowasankitaapairi, jookapairi ikajyaakaitakiri kisoshiriri.

⁴⁷ Tima jirika ompirataari jiyowitakawo okaatzii inintakaawitariri iwinkathariti, timaita jaamawintaari impiyi. Irootaki impajapiroitantaariri.

⁴⁸ Iriima itzimi kaari yotakatironi okaatzii inintakairiri, iiro ipajapiroitairi. Ikaatzii ishinitaitziri jantaproyitiro mi ikowaitziri, oiyiki jompiraitaiyaari. Intzimirika jawintaitari oiyiki, inkowakoitiri oiyiki irirori”.

*Ikinkithatakota Jesús
(Mt. 10.34-36)*

⁴⁹ “Iro nopokantari nowasankitairi kaaripiroshiriri, okimiwaitakawo iriimi paampari namakimi kipatsiki. Owanaa nokowatakimi itataitya jowasankitaayiti, apirotaiyaami kaaripirori.

⁵⁰ Iro kantacha ontzimatyii nitanatyaawo nonkimaatsitanatya, irojatzii nimonkaatanatyaawori.

⁵¹ Piñaajaantaki iro nopokantari ifñaamachiitairo atziri isaiki kamiitha. Aña nopokaki, namatziiro antaminthatawakagaantsi.

⁵² Iroñaaka ifñaitiro jantaminthatawakaitya isaikapankotawakaiyani, apiti atziri jantaminthariri pashini atziri kaatatsiri mawa.

⁵³ Mainari ari impithokashitaiyaari iwaapati, impiyatsityaari iijatzii iwaapati inkisaniintiri itomi. Ompithokashitayaawo tsinani ishinto, ompiyatsityaawo iijatzii onaanati. Ompithokashitayaawo tsinani ayiro, ompiyatsityaawo iijatzii iwatairo”.

*¿Tiima piyotziro kantainchari?
(Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13)*

⁵⁴ Ipoña Jesús ikantziri atziri piyowintakariri: “Tima aririka piñiuro minkori ityaapiintzi ooryaatsiri, pikantapiintzi: ‘Omparyaatyi inkani’. Mataka pikantakiri.

⁵⁵ Tima aririka pinkimiro tampiya ompoñiia katonka, pikantapiintzi: ‘Osaryaatyi kamiitha jiroka kitijyiri’. Mataka okaatzii pikantziri.

⁵⁶ ¡Thiyyinkari! Piyowitawo iiroka okanta piñaayitapiintziro inkiti, iijatzii kipatsi. ¿Iitama kaari piyotakotantawo okaatzii kantachari iroñaaka?”

*Paapatziyaiyaari kisaniintzimiri
(Mt. 5.25-26)*

⁵⁷ “¿Iitama kaari paminantawo iiroka kamiithatsiriri?”

⁵⁸ Aririka intzimi kijyimini, impoña jaanakimi pinkatharintsiki, pinthaawakoti iiroka aatsiki, pinkantiri: ‘Iiro pikisawaita, thami aapatziyawakaiya’. Tima aririka jaritakaakimi pinkatharintsiki, inkantaitakiri aamaakowintaniri: ‘Paanakiri jirika’. Irojatzii jaantaitanakimiri jomontyazimiri.

⁵⁹ Tima iirorika pipinatashitari okaatzii piriwitiziri, iiro piñagairo joimishitowakaantaimi. Imapiro”.

¹ Ari ipokaiyakini kamantziriri Jesús, tima Pilato jowamaakaantaki Galilea-jatzi janta itaapiintaitziniri Pawa piratsi.

² Ikantanaki Jesús: “¿Piñaajaantzima iro jantantakawori jiroka tsika ikantaitakiri jowamaitakiri, janaakitziiri ikaaripiroshiritzi pashini Galilea-jatzi?”

³ Nokantzi naaka: Tii ari onkantya. Iirorika powajyaantziro pamiyitari iiroka, ari pinkimitakotaiyaari irirori.

⁴ Ari ikimitakari kaatatsiri 18 kamaintsiri awitsinaakiri pankotsi janta Siloé, ¿piñaajaantzima iri mapirotzirori ikaaripiroshiritzi janairi pashini Jerusalén-jatzi?”

⁵ Nokantzi naaka: Tii ari onkantya. Tima iirorika powajyaantziro pamiyitari, ari pinkimitakotaiyaari”.

Jojoyakaawintaitziro pankirintsi kaari kithokitatsini

⁶ Ipoña Jesús jojoyakaawintanakiro, ikantzi: “Otzimi atziri iwankiri jowaniki. Okanta apaani kitiiyyiri jiyataki jaminiro tzimakirika okithoki, tiimaita iñaapaaki.

⁷ Ikantakiri aamaakowintanariri: ‘Tzimaki mawa osarintsi nopokawita naminiro nowankiri onkithokiti, tiimaita noñi. Pinchikiro, aminaashiwaita okatziya jaka’.

⁸ Ari jakanakiri irirori, ikantzi: ‘Iiro nowinkathariti, añaawairo jiroka osarintsi iirorika okithokitzi, nonkiyashitawairo oponkitziki notyaakitiro onkithokitantyaari.

⁹ Aririka onkithokitai, kamiitha inatzi. Irooma iirorika, aripaiti pintowakaantiro’”.

Jojoyawisaakotziro Jesús tsinani kitiiyyiri jimakoryaantaitari

¹⁰ Ikanta jiyotaantzi Jesús kitiiyyiri jimakoryaantaitari janta japatotapiintaita,

¹¹ ari osaiki tsinani tzimakotaintsiri 18 osarintsi opiyarishiritzi. Tsiyamitsitaki, tii okantzi onkatziyi kamiitha.

¹² Ikanta jiñaapaakiro Jesús, ikaimapaakiro, ikantziro: “Tsinani, shintsitaimi pimantsiyawita”.

¹³ Jotirotakiro kapichiini otsiyamitzitaki. Tampatzikatanai kamiitha. Ojyiki othaam-intawintanakari Pawa.

¹⁴ Iro kantzimaitacha tii inimotziri jiwatatsiri japatotapiintaita, antawoiti ikisanaka, jiñaakiri joshinchaantaki Jesús kitiiyyiri jimakoryaantaitari. Ikantanakiri atziriiti: “Tzimatsi 6 kitiiyyiri jantawaitantaitari, ari pimpokiri inkini joshinchagaitimi. Tii oshin-taantsitzi kitiiyyiri jimakoryaantaitari”.

¹⁵ Irojatzii jakantanakari Jesús, ikantzi: “¡Thiiyinkarí! Kitiiyyiriki jimakoryaantaitari pithataryaakotapiintziri pipira pashitakoyitzi pirakairi imiri.*

¹⁶ Tima jiroka tsinani ajyininka inatzi, iro isawotari Abraham-ni tzimakotaki 18 osarintsi ikimaatsitakaakawo piyari. ¿Tiima okamiithatzi oshinchiuro kitiiyyiri jimakoryaantaitari?”

¹⁷ Ikantanaki Jesús, antawoiti ikaaniwintanaka ikaatzi kisanaintziriri. Iro kantzi-maitacha kimoshiri ikantaiyanakani atziri ikaatzi ñaakirori jantakiri Jesús.

Jojoyakaawintaitziro okithoki inchatu oryaanikitatsiri

(Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32)

¹⁸ Ipoña ikantanaki Jesús: “¿Litama ojyari ipinkathariwintantai Pawa? ¿Litama nojyakaaw-intimirori?”

¹⁹ Aña ojyatyawo aririka impankiitiro okithoki oryaanikitatsiri pankirintsi. Tima tzimatsi atziri pankitakirori jowaniki, anaanakiro pashini pankirintsi, antawo otiwayitanaki, ari iminkoshiyitari tsimiri otsimankatapishitaki”.†

Jojoyakaawintaitziro shiniyakairori tanta

(Mt. 13.33)

²⁰ Ipoña japiitakiro ikantzi Jesús: “¿Litama nojyakaawintimirori ipinkathariwintantai Pawa?”

²¹ Aña okimimatyaawo shiniyakaawori tanta. Tzimatsi apaani tsinani, aakiro kapichiini, otsipataakiro tantapatha, tikira osamanitzi, shiniyanaki maawoni”.

Ikinkithatakoitziro oryaaninyinkakiini ityaapiintaitzi

(Mt. 7.13-14, 21-23)

²² Ithonka ikinayitaki Jesús nampitsiki jiyotaantayitzi. Irojatzii ikinantanakari Jerusalénki.

²³ Ari josampitaitakiri, ikantaitziri: “Pinkatharí, ¿kapichima awisakotaatsini?” Ipoña ikantzi Jesús:

²⁴ “Ontzimatyii piñaashintsitya pinkimitakaantyaawo pintyagaatyiiimi oryaaninyinkaki-iniki ityaapiintaitzi. Tima ojyiki kowawitachani intyaantaityaawo, iiroimaita jimatziro.

* **13:15** Iri ipirayitari janta: buey ipoña asno. † **13:19** Iro ikantakoitzi jaka okithoki oryaanikitatsiri pankirintsi itachari mostaza, iro jyookatsi inampiki pashini atziri.

²⁵ Aririka jashitanakiro ipanko ashitawori, irojatzirika pisaikaki jikokiroki, pinkantawitya: 'Pinkathari, pashitaryinawo'. Impoña jakanaki irirori, inkanti: 'Tii niyotzimi tsika pipoña iiroka'.

²⁶ Impoña pinkantawitanatyia iiroka: '¿Tiima piyotina akaatziranki owaiyani, akaatziranki arawaitaiyini? Piyotaantapiintakina nonampiki'.

²⁷ Inkanti irirori: 'Imapiro, tii niyotzimi tsika pipoña. Piyaatawiiti aakowintawori kaaripirori'.

²⁸ Ari piraawaityaari, patsikaikiwaitya, aririka piñaayitairi Abraham, Isaac, Jacob intsi-pataiyaari ikaatzi Kamantantaniriiti isaiki ipinkathariwintantai Pawa. Irooma iiroka jikokiroki pisaikai.

²⁹ Tima inkaati awisakoshiritaatsini impoñaayitaiya tsikarika iwiyaapaa kipatsi, isaikayitai jatyooyitairi Pawa tsika ipinkathariwintantai.

³⁰ Tima tzimatsi itayitawori iroñaaka, iri ñiironi jimpoiyyitai. Tzimayitatsi iijatzi impoiyyitatsiri iroñaaka, iri ñaayitaironi jitaiyaawo”.

Jiraaniintakotawo Jesús nampitsi Jerusalén
(Mt. 23.37-39)

³¹ Ari jariiyitapaaka Fariseo, ikantapaakiri Jesús: “Piyaatai, aatsikitaintsi Herodes ikowi intsitokimi”.

³² Ikantzi Jesús: “Piyaati, pimpiyanaki, pinkantiri sagaritatsiri, noshinchaayitziri piyarishiritatsiri, noshinchaayitziri mantsiyari. Apa okaatapaaki mawa kitiiyyiri nonkaatakaantyaawori nantziri.”[‡]

³³ Iro kantzimaitacha, iikiro niyaataty irojatzi mawatapaintsini kitiiyyiri, tima iro kamiithatatsi intsitokayiiitiri maawoni Kamantantaniriiti Jerusalén-ki.

³⁴ Jerusalén-jatzil Ojyiki pitsitokaki Kamantantaniriiti. Pojyimiyyitaki ikaatzi jotyaaantawitakimiri. Tima nokowawitapiintaka nonkimityaarimi tsimiri josatitziri iryaani, ari nonkantirimi maawoni notomitaari. Iro kantacha tii pikowaiyini.

³⁵ Jaka tsika pisaikapiintawitaka iiro jinaitai iitya nampitaiyaawoni. Tima iiro okantaitatya piñaapiintaina jaka, irojatzi paata pinkantantaiyaari:

Tasonkawintaari jinatzii, tima Pinkatharintsi aitziri otyaantakiriri”.

14

Joshinchagairi Jesús iiniyawaitatsiri

¹ Okanta kitiiyyiri jimakoryaantaitari, ikinaki Jesús ipankoki ijiwari Fariseo joya. Ojyiki kimpoyaakiriri oita jantiri.

² Ari isaikakiri janta apaani mantsiyari iiniyawaitatsiri.

³ Ipoña Jesús josampitakiri yotaantayitzirori Ikantakaantaitani itsipataakiri Fariseo, ikantziri: “Kitiiyyiri jimakoryaantaitari inatzi iroñaaka, ¿tiima oshinitaantsiti oshinchaanti?”

⁴ Tii jakaiyini, irojatzi jimairitaiyakini. Jaakiri Jesús mantsiyari, joshinchagairi, jotyaaantairi.

⁵ Ipithokashitanakari jirikapaini, ikantziri: “Aririka jotitya pipira omooki kitiiyyiri jimakoryaantaitari, ¿tiima ari pinoshikairi thaankipiroini?”*

⁶ Tima tikaatsi inkanti jakanakiri.

Oimoshirinkachari aawakagaantsiki

⁷ Ari isaiki Jesús ikimpoyiiri inkaati atyootirini ijiwari Fariseo, thaawako ikantaiyani ikowi josatikayitya intsi-patantyaariri jiwari joya. Ipoña Jesús joyyakaawintanakiniri, ikantanaki:

⁸ “Aririka inkaimayitimi poimoshirintya aawakagaantsiki, iiro pikowashita posatikasatikawaitya pinkowi pintsi-patyaari jiwari, tima tzimatsi pashini pokatsini anaakotzimiri iñaapirota irirori.

⁹ Aririka jariitapaatya kaimakaantzimiri, inkantapaakimi: 'Iiro posatikasatikata iiroka, piyaati pisaiki jantyaatsikiini'. Antawoiti pinkaaniwintanatyia.

¹⁰ Aña iro kamiithatatsi aririka piyaati iiro posatikasatikawaita, pisaikapaaki jantyaatsikiini. Ompoña impokaki kaimakimiri, inkantimi: 'Ajyininika, pimpoki posatitya iiroka janta'. Aripaiti impinkathayitimi.

[‡] 13:32 Ikantakotziri jaka “sagaritatsiri”, iriitaki joyyakaawintaitzi Herodes. Jirika Herodes owanaa jiyotzi tsika inkinakairo jantayitziro kaaripirori, joyyakotari sagari jiyotzi jamatawiyaantantzi tii ikaamanitzi aririka intsitokawiiyaari.

* 14:5 Iri ipirayitiri janta: buey ipoña asno.

¹¹ Tsikarika itzimi kowashiwaitachani impinkathayitirimi, aritaki ifaakiro intsinampashiritakagaitairi. Iriima tsika itzimi tsinampashiriwaitatsiri, iriitaki fiironi ipinkathayitairi”.

¹² Ipoña ipithokashitanakari Jesús anakiriri jowakaiyaari, ikantziri: “Aririka pinkaimi atziri powakaiyaari, iiro pikaimashitari pijyininkapirotari iiroka, pirintzi, ipoña ikaatzi ayaagantachari, tima ari onkantaki impiyataimi iiroka jatyootaime.

¹³ Aririka poimoshirintya, iri pinkaimayiti ashironkainkari, kaari aminatsiri, pisaponthokiyatsiri.

¹⁴ Ari piñiuro pinkimoshiritai, tima jirikapaini, iiro okantzi impiyataimi paata joimoshirintya. Iro kantzimaitacha ari impinayitaimi pantakiri aririka jañaayitai kamiithashiriri”.

Joyakaawintaitziro antawoiti jatyoowakaita

¹⁵ Ikanta ikimawaki ikaatzi isaiki jowaiyani, ikantanaki: “Kimoshiri inkantya inkaati owaachani impinkatharitanakirika Pawa”.

¹⁶ Ipoña ikantzi Jesús: “Tzimatsi atziri, jiwitsikakaantzi antawoiti oimoshirinkaantsi, ari jowaiyaani. Ithonka ikaimakiri ikaataiyini.

¹⁷ Ikanta imonkaatapaaka jowantyaari jotyaaantakiri jompiratani inkamantiri ikaatzi ikaimakaantakiri, tima irootantsi jowaiyaani.

¹⁸ Tii ikowi impokaiyini ikaatzi ikaimakaantawitakari. Jitanakawo apaani, ikantzi: ‘Iiro okantzi niyaati, niyaatatyi naminiro owaantsi namanantakiri. Irootaki iiro okantanta niyaati’.

¹⁹ Ikantaki pashini: ‘Niyaatatyi noñaantyaariri namanantakiri nopirapaini, irootaki iiro okantanta niyaati’.

²⁰ Ari ikantaki pashini iijatz: ‘Iiro okantzi niyaati, tima owakiraa naawakaaka’.

²¹ Ipoña ipiya ompirataari, ikamantapairi iwinkathariti. Antawoiti owatsimaanakiri, ikantanakiri jompiratani: ‘Piyaati, paniitiro tsika iwiyaa nampitsi, pamakiri ashironkainkari, kaari aminatsiri, pisaponthoriiti inkaati piñiuri janta’.

²² Ari imatakiro jompiratani. Ipoña ikantairi iwinkathariti: ‘Nimatakiro okaatzi pikan-takinari. Iro kantzimaitacha iinuro okaankitzi pankotsi’.

²³ Ipoña ikantziri jompiratani: ‘Pinthonkiro paniitiro aatsi, piyaayiti tsikarika, pishintsi-wintiri inkaati piñiuri janta, impokiita ijaikitiita nopankoki.

²⁴ Pinkimi nonkanti: Ojyiki nitawitakari nokaimakaantziro, iromaita ifaajaitziro joya kapichiini niwitsikakaantakiri owanawontsi’ ”.

Pomirintsitachari ankimitakotyaari Cristo

²⁵ Ojyiki ikaatzi oyaatakiriri Jesús. Ipoña ipithokashitanakari, ikantziri:

²⁶ “Aña iro inimotzimiri pitakoyitari piwaapati, pinaanati, piina, pitomi, pirintzi, pitsiro, pitakota iijatz apaniuro iiroka. Iro kantacha iirorika pimapirotziro pitakotina naaka, tii pityaaryootzi pinkimsantaina.

²⁷ Ontzimatyii pintyaaryoowintiro nokinkithatakoyitakimiri, onkantawitaya impaikakoitimi. Aririka powajyaantakiro, iiro nokimitakaantzimi iiroka niyotaani.

²⁸ Apaani kowatsiri jiwitsiki pankotsipinthakii, jitawatyaawo inkinkishiritya tzimat-sirika imatantyaawori jiwitsikiro.

²⁹ Ari onkantya inthonkatyaawori jitanatyaawo jiwitsikiro, tima aririka jookawintakiro ari ishirontawintatyaari inkaati fiirini.

³⁰ Inkantayini: ‘Piñaamachiitiri jirika, tii jaawiyiro, jookashitakawo’.

³¹ Ari ikimitari iijatz, apaani pinkathari tzimatsiri 10 mil jowayiriti, jashiminthatyaawo jowayirityaari pashini pinkathari tzimatsiri 20 mil jowayiriti. Ontzimatyii jitawatyaawo inkinkishiritawatya, aririka inkitsirinkakiri.

³² Ifaakirorika iiro ikitsirinkiri, iinuro jiwiyaa intaina pashini pinkathari pokatsiri jowayirityaari, jotyaaantaki kantirini: ‘¿Tsikama ankantyaaka iiro owayiritawakaanta?’

³³ Ari okimitari iijatz ontzimatyii pitawatyaawo pinkinkishiritawatya iirokaiti, tima iirorika powajyaantziro pitakoyitawo okaatzi pashiyitari, iiro nokimitakaantaimi niyotaani”.

Kimitawori tziwi kaari katyotatsini

(Mt. 5.13; Mr. 9.50)

³⁴ “Tima kamiitha okanta tziwi okatyotzi. Iro kantacha aririka intsipataitiro tsika oitya, iiro opantaawo inkatyokantaityaawo.

³⁵ Tikaatsi opantaiyaawoni tziwi, iiro okantaajaitzi iijatz isaiponkitzitantaityaawo pankirintsi, ontzimatyii jookaitiro. Kowirori inkimathatiro jiroka, jowakimpitaya inkimisanti”.

† 14:19 Iri kantakotachari jaka nopirapaini, kaatatsiri 5 buey.

15

*Ikinkithatakoitziri ojija piyawitachari**(Mt. 18.10-14)*

¹ Ojyiki kowakotziriri kiriiki ijyininka itsipatakari atziri kaaripiroshiriri, ikimisantzi jiyotaantzi Jesús.

² Ikanta Fariseo itsipatakari Yotzinkariiti, ikinkithatakotanakiri Jesús, ikantzi: “Paminiri jirika, itsipatakari atziri kaaripiroshiriri, itsipatari jowapiintaiyani”.

³ Ipoña Jesús joyyakaawintanakiniri, ikantanaki:

⁴ “Tzimatsi piratachari ikaatzi 100 joiyyati. Okanta apaani kitiiyyiri, ipiyaka joiyyati, jookanakiri pashini 99 ojija otzishimashiki, jataki jaminaminatairi piyainchari. ¿Tima pimatziro iiroka jiroka?

⁵ Ikanta iñaapairi joiyyati, kimoshiri ikanta jinatapairi.

⁶ Tima jariita ipankoki, japatotapairi ijyininka, ikantapairi: ‘Pimpoki pintsipatina oimoshirintya, tima noñagairi noiyyati piyawitainchari’”.

⁷ Iikiro ikantatzi Jesús: “Ari onkimitagaiya inkitikiki, antawoiti inkimoshiriwintaitiri atziri owajyaantairori ikaaripiroshiriwita. Janaanakiri 99 kamiithashiritatsiri”.

Joyyakaawintaitziri kiriiki piyawitachari

⁸ Ipoña ikantzi: “Apaani tsinani tzimatsi 10 oiriikiti. Okanta apaani kitiiyyiri ipiyapithatakawo oiriikiti, owaampataki ootaminto, opishitakiro maawoni opanko aminaminatairi oiriikiti.*

⁹ Okanta oñagairi, okaimakiri ojyininka, okantakiri: ‘Pimpoki, pintsipatina noimoshirintya, tima noñagairi noiiriikiti piyawitainchari’”.

¹⁰ Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Ari inkimitagaiya imaninkariti Pawa antawoiti inkimoshiriyitai iñaakirika atziri jowajyaantairo ikaaripiroshiriwaitzi”.

Ikinkithatakoitziri itomiitari apaawaitatsiri

¹¹ Ipoña ikantanaki iijatzzi Jesús: “Apaani atziri tzimatsiri apiti itomi.

¹² Ikanta iyaapitsi itomi, ikantakiri iwaapati: ‘Paapá, pimpinawo onkaati pookanairi nashitaiyaari pinkamakirika’. Ari ikantakiro, ipayitakiri itomi onkaati jashitakaiyaariri paata.

¹³ Tikira osamanitzi, jataki iyaapitsi itomi intaina pashiniki nampitsi. Ari japaawaitakiri iiriikiti.

¹⁴ Ikanta ithonkatakiri japaatakiri maawoni, iñaitaki antawoiti tajyitsi janta nampitsiki. Ari ikowityaanakiri ikaatzi japaawaitakiri.

¹⁵ Ipoña iyyaatashitakiri nampitawori janta ikowi antawairinti, jotyaaantaitakiri jamaakowintyaari chancho.

¹⁶ Antawoiti itajyaaki, ikowaki jatyoootiri chancho, tima tikaatsi pirini joyaari.

¹⁷ Ipoña ikantashiritanaki mainari: ‘Owanaa inintaawaita jowapirowaita antawaitatsiri ipankoki nowaapati, ¿itama nashironkaawaitantari naaka jaka notajyaaniintzi?

¹⁸ Ontzimatyii niyaatai ashitanariki, nonkantapairi: ‘Paapá, tzimatsi kaaripirori nantzimotakimiri, iijatzzi nokimitaakiri Inkitijatzzi.

¹⁹ Tii okantzi pinkimitakaantaina pitomi, apa nokowi pinkimitakaantinari ikaatzi antawaitzimiri”.

²⁰ Ari ipoña ikatzziyanaka, pokai ashitaririki. Ikanta ashitariri, aminawookitatsi irirori iñaawairi ipokai, ishiyashitawaari, jawithakitawairi, ithopootawairi.

²¹ Ikantapaaki itomi: ‘Paapá, tzimatsi kaaripirori nantzimotakimiri, iijatzzi nokimitaakiri Inkitijatzzi. Tii okantzi pinkimitakaantaina pitomi’.

²² Iro kantzimaitacha ashitariri, ikantakiri jimpiratani: ‘Pamaki iroopirori kithaarntsi, pinkithaatawairi notomi. Powiniri jakoki poriryaatatsiri, pintyaantakairi iijatzzi zapato.

²³ Impoña paminaki iwonkiri vaca kamiitha iwathati, powamairi. Nokowi oimoshirintya.

²⁴ Tima jirika notomi kamawitaka, iro kantzimaitacha añagai iroñaaka. Pairani ipiyaka, iñaitairi iroñaaka’. Ari jitanakawo joimoshirinkaiyani.

²⁵ Ikanta jantariti iririntzi saikatsi jantawaitzi owaantsiki. Pokai pankotsiki, ikimapaatzzi joimoshirinkaiyani.

²⁶ Josampitapaaki apaani jompiratani jiita ikimoshiritantaitari.

²⁷ Ari ikantanakiri: ‘Ariita pirintzi, irootaki jowamaakaantantakari piwaapati iwonkiri vaca, tima kamiitha jariita pirintzi tikaatsi awijyimotirini’.

* **15:8** Ikantakoitziri jaka “kiriiki”, irijatzzi jiiatziiri “dracma”, kiriiki jinatzi jashiyitari Grecia-jatzi. Iriitaki ipinatantairiri antawaitatsiri apaani kitiiyyirikiki.

²⁸ Ari ikisapaaka, tii ikowi intyaaapai pankotsiki. Ipoña jiyaatashitakiri iwaapati, owanaa jowomirinchaakiri intsipatantyaariri joimoshirinka.

²⁹ Irojatzii ikantantanakariri iwaapati: 'Piñaawitana naaka osamani nosaikimotzimi, tikaatsi nantzimotimiri. Tiitya pipaajaitana piratsi noimoshirintya.'[†]

³⁰ Iro kantzimaitacha ipokai iyi thonkitakimiriri piiriikiiti ipiro mayimpiro, iri powa-mainiri wathatatsiri poimoshirinkawairi'.

³¹ Ari jakanaki iwaapati, ikantziri: 'Notomí, ari pashi powiro pisaikimotakina iiroka, maawoni okaatzi nashitari, iiroka ashitawo maawoni.

³² Irootaki ankimoshiritantyaari iroñaaka, tima jirika pirintzi, kamawitaka, iro kantacha añagai iroñaaka. Ipiyawitaka iñaitairi iijatzii'".

16

Joyyakaawintaitziri kaaripirori ompirataari

¹ Ipoña Jesús ikantakiri iijatzii jiyotaani: "Tzimatsi atziri ajyaagantachari. Itzimi irirori jompiratanipaini. Okanta apaani kitiiyiri tzimatsi pokaintsiri, ikantaitakiri ajyaagantachari: 'Jirika ijiwari pompiratani, japaatakimiro pajyaagawo'.

² Ikanta jirika ajyaagantaniri ikaimakiri jompiratani, josampitakiri: '¿Iitama pantakiri? Nokimaki ikantaitana. Nokowi poñaayinawo okaatzi pantawaitakinari. Tima ari okaata-paaki pijiwatziri nompiratanipaini'.

³ Ari ikantashiritanaki jirika ompirataari: '¿Tsikatyá nonkantyaaka iroñaaka? Jomishitowatyina ompiratanari. Tii okantzi nompankiwaiti, aririka nonkamitanti impashitaitina, owanaa nonkaaniwintya'.

⁴ Ipoña ikantashiritzi: 'Niyotaki iita nantiri jaapatziyantaitinari pankotsiki aririka jomishitowaitakina'.

⁵ Japatotakiri ikaatzi iriiwiziriri iwinkathariti, ikantakiri itakawori: '¿Tsikama ikaatzi piriwiziriri nowinkathariti?'

⁶ Ikantzi irirori: 'Niriiwiziri ikaatzi 100 inchatonaa jowaitzi yiinkantsi'. Ipoña ikantziri: 'Jiroka piriwiri, thaanki posankinati, apa inkaatai 50 inchatonaa piriwiziri'.

⁷ Ipoña josampitakiri pashini ikantziri: '¿Jiroka tsikama ikaatzi piriwiziri?' Ikantzi: 'Niriiwiziri okaatzi 100 ipiyotakoitziro trigo'. Ipoña ikantziri iijatzii: 'Jiroka piriwiri, posankinati, apa onkaatai 80 ipiyotakoitziro'.

⁸ Ikanta jirika pinkathari, joñaagantakiri jompiratani tima iñaakiri imapiro jiyotzi tsika inkinakairo kantainchari. Ari ikantayitari atziripaini iroñaaka, imatatyá jiyotzi tsika inkinakairo jaapatziyantyaariri ijiyinka, janairi tsika ikanta kimisantzinkariiti'.

⁹ Irojatzii ikantantanakari Jesús: "Ontzimatyii piyoti paapatziyantyaawo pajyaagantayitari iroñaaka onkantawitya tii opantapirotawo, iro onkantantaiyaari jaapatziyantaimi paata iiroka janta inkitiki.

¹⁰ Itzimirika tyaaryootaintsiri kapichiini, iriitaki tyaaryoopirotaatsini. Itzimirika kaaripiroshiritatsiri kapichiini, iriitaki mapirotaironi inkaaripirotai.

¹¹ Tiirika pityaaryoowintziro ajyaagawontsi kaari opantapirotawo jaka, tikaatsi amiintimini iroopiroriki.

¹² Tiirika pityaaryoowintziro ashinintsi, tikaatsi pimini pashityaari iiroka.

¹³ Tikaatsi matironi jantawaitiniri apiti ompiratantanari. Apaani inkowapiroti imonkaatiniri jompiratariri, iriima pashini, inkisaniintanakari. Ari okimitsitari iijatzii: Tikaatsi matironi jantiniri Pawa ikowakaantziri irirori, aririka inkinkishiritakoitziro ajyaagawontsi inkimitakaantanakiro iroorikami ompirataarini'.

¹⁴ Ari ikaatzi ikimaiyakini Fariseo, tima irijatzii ashiminthatawori ajyaagawontsi, ishirontaminthatakari Jesús ikimiri ikantayitakiri.

¹⁵ Ipoña ikantanakiri: "Piyotzi potzikaawintaiyani iiroka iiro jiyotantzimi atziri, iro kantzimaitacha jiyotzimiro Pawa okaatzi pikinkishiritari. Tima okaatzi iroopirotzimotziriri atziri, ipinkimatziro Pawa".

Ikantakaantaitani ipoña ipinkathariwintantai Pawa

¹⁶ "Tima pairani ikinkithatakoitakiro Ikantakaantaitani ipoña josankinari Kamantananiiriiti. Ipoña ikinkithataki iijatzii Juan. Ikimatziuro iroñaaka atziriiti Kamiithari Naantsi tsika ikanta ipinkathariwintai Pawa. Antawoiti ikowi iñiuro okimitawo ishintsitaitzi aririka jowayiritaitya.

¹⁷ Tii opomirintsita apirotaiya paata kipatsi iijatzii inkiti, iro kantzimaitacha iiro apirotzimaaitaa Ikantakaantaitani'".

Jiyotaantzi Jesús ikantzi: "tii opantawo pookiro piina"

[†] 15:29 Ikantakoitzi jaka "piratsi", iriitaki cabra.

¹⁸ "Itzimirika ookironi iina, aririka jagai pashini tsinani, imayimpiriwintakiro itawitawori. Ari ikimitari iijatzi agaironi tsinani jookiri oimi, imayimpiritaki irirori".

Ajyaagantachari ipoña Lázaro

¹⁹ "Tzimatsi atziri ajyaagantachari, owaniinka ikithaatapiinta. Jaakowintawo kitiiyyiriki joimoshirinka owaniinka jowapirowaita.*

²⁰ Tzimitacha iijatzi apaani ashironkaawaitachari jiita Lázaro, ithonka ipathaawaitaki jirika. Ari jomaryaaapiinta jakakiroki ipankoki ajyaagantzinkari.

²¹ Iriitaki kowatsiri jaayitiro jowaryaayitziri jowanawo ajyaagantachari. Pokatsi otsitsi ithotziniri iwathaawo.

²² Ikanta paata kamaki ashironkainkari, jaanakiri imaninkariti Pawa, jataki isaiki Abraham. Ipoña kamitaka iijatzi ajyaagantachari, ikitaitakiri.

²³ Ikanta janta sarinkawiniki, oiyiki ikimaatsiwaitaka jirika ajyaagantawitachari. Jaminakotakiri intaina iñaatziiri Abraham itsipatakari Lázaro.

²⁴ Ari ikaimanaki irirori, ikantzi: 'Chariní, Abraham, pinishironkatina. Potyaantiri Lázaro jamaajaitakina kapichiini jiña nomiritawatyaari, tima itaaniintatyaana shintsiiini paampari'.

²⁵ Ikantanaki Abraham: 'Nochariní, poshirityaawo pajaagawo pairani, iijatzi ikimita Lázaro joshiritawo jashironkaawaitakari. Iro kantzimaaitachari kimoshiri ikanta irirori jaka, irooma iiroka ontzimatyii pinkimaatsiwaitaiya.

²⁶ Tikaatsi pinkini pimpoki, tzimatsi antawoiti impiita otzikakairi, iiro okantzi iijatzi niyaatashitimi iiroka'.

²⁷ Iikiro ikantawitaya irirori: 'Pinkimi nokantzimi chariní, potyaanti jatatsini isaiki nowaapati.

²⁸ Tzimatsi janta ikaatzi 5 nirintzi, pinkamantiri iiro ipokanta irirori jaka, oiyiki jashironkaita'.

²⁹ Ari ikantzi Abraham: 'Tzimatsi Ikantakaantakiri Moisés, tzimatsi iijatzi ikantayitakiri Kamantantaniri, iro inkimisantiri'.

³⁰ Ipoña ikantzi iijatzi: 'Irotyaami, Chariní, Abraham. Tzimatsirika apaani kamatsiri kamantairini añaatsiri atziri, ari jowajyaantairo kaaripirori jamiyitari'.

³¹ Iikiro ikantanakitzi Abraham: 'Tima tii ikimisantziro ikantayiwitari Moisés iijatzi ikantayitakiri Kamantantaniri, iirotya ikimisantaajaitziri inkamantawityaari kaminkari'".

17

Iiro pantakaantziro kaaripirori

¹ Ipoña Jesús ikantanakiri jiyotaani: "Ari intzimapiintaty antakaantironi kaaripirori. Inkantamachiitiri jirika.

² Tskarika itzimi antakaakirini kaaripirori iintsi awintaanari, ari jowasankitaayitairi. Iro kamiithatatsimi inthayitini mapi ikintsiki, jowiinkaitakiri inkaariki, ari onkantya iiro ikaaripirotaakantziimi.

³ Ontzimatyii paamaakowintya iiroka. Tima intzimirika antzimotimini kaaripirori, pinkaminairi. Aririka jowajyaantanairo jantayiwitakari, pimpiyakotiro jantzimow-itakimiri.

⁴ Ari okimitari iijatzi. Tzimatsirika atziri oiyiki jantzimotapiintakimiri, okimiwitatyaawo onkaati 7 japiipiintiro kitiiyyiriki, ontzimatyii papiipiintiri pimpiyakotiri aririka impokashitapiintakimi inkowakotimi pimpiyakotairi".

Pawintaapirotakaina

⁵ Ikanta Otyaantapiroriiti, ikantanakiri Jesús: "Nokowi poshiritakaapirotina".

⁶ Ipoña ikantzi Awinkathariti: "Onkantawitaya iiro antawoitzi poshiritaina, onkimityaawo okithoki oryaanikitatsiri pankirintsi, aritaki pimatakiro antawoiti inchat katziyainchari, pinkantiro: 'Pishirinki, piyaati pinkatziyi janta inkaariki'. Nonkanti, ari imataya".*

Jantayitairi jompiraitari

⁷ "Aririka intzimi pompiratani, piñaawairi jariitaiya joiyiwawaitzi powaniki, jaamaakowintari pipira ¿arima pinkantawairi: 'Patyootapaina?'

* **16:19** Iro ikantakoitziri jaka "owaniinka", kithaarintsi pitzirishimawotsatsiri. Oiyiki owinawo jiroka. Apa ikithaayitawo ajyaagantachari. * **17:6** Iro ikantakoitziri jaka "okithoki iryaanikitatsiri pankirintsi", iitachari "mostaza", iro jyookatsiri inampiki pashini atziri. Iro ikantakoitziri jaka "antawoiti inchat", iitachari "sicómoro", irojatziri jyookatsiri pashiniki inampi atziri.

⁸ Aña iiro, apa pinkantawairi: ‘Ponkotsitapai owanawontsi. Powathakitya inkini poyi-itina, irojatzii nowantatyaari, niraki nomiri iijatzii. Impoña pimpoiti iiroka powaiya’.

⁹ ¿Arima pimpaasoonkitakiri okaatzii jantakiri pompiratani? Aña iiro.

¹⁰ Ari pinkimityaari iijatzii iiroka, aririka pimonkaatakiro okaatzii inintakaimiri Pawa, ompoña pinkanti: ‘Iiro asagaawintawaita jompirayitai, tima apa amonkaamachiitiro okaatzii ikowakaitakairi antiro’.

Joshinchaitziri 10 pathaawaitatsiri

¹¹ Ipoña jawisanaki Jesús jiyaatiro Jerusalén-ki, ikinanakiro Samaria-ki ipoñaanakawo Galilea-ki.

¹² Ikanta jariitapaaka nampitsiki, ari itonkiyotawakari 10 shirampari pathaawaitatsiri, intaina ikatziyaiyapaakani.

¹³ Ikaimaiyini, ikantzi: “¿Yotaanari Jesús, pinishironkatana naaka!”

¹⁴ Ari jaminanakiri irirori, iñaatziiri ikatziyaiyani, ikantziri: “Piyaatashitiri Ompiratasorintsitaari jaminawakimiro pipathaawo”. Ikanta jiyaaatayanakini, omapokashitaka opiyanaka iwathaawo, shintsiyitanai.

¹⁵ Ikanta apaani jiñaakiro jishitakotanai ipathaawaitzi, thaaminta ipiyaa irirori, ikimoshiriwintanakiri antawoiti Pawa.

¹⁶ Jotzirowashitapaakari iitziki Jesús, ipaasoonkitapaakiri. Jirika piyaachari Samaria-jatzii jinatzii.

¹⁷ Ipoña ikantzi Jesús: “¿Tiima 10 ikaatzii shintsitaatsiri, tsikama ikinakika pashini?”

¹⁸ Tikaatsi nojyininka piyaatsini inkimoshiriwintairi Pawa impaasoonkitiri, apa ipiia pashinijatzii atziri”.

¹⁹ Ari ikantanakiri Jesús pathaawaiwitachari: “Pinkatziyi, piyaatai. Iro oshinchagaimiri poshiritana”.

Itanatyaaori impinkathariwintantaiti

(Mt. 24.23-28, 36-41)

²⁰ Ipoña Fariseo josampitakiri Jesús, ikantziri: “Tsikapaiti itanatyaaoro impinkathariwintantai Pawa”. Ari jakanaki irirori: “Omapokashitaiya impinkathariwintantai Pawa.

²¹ Iiro ikantaitzi: ‘Jiroka jaka. Jironta janta’. Tima aritaki pinkatharishiriwintantai Pawa”.

²² Ipoña ipithokashitanakari jiyotaani, ikantziri: “Ari pinkowawitaiya paata piñiirimi kapichiini jirika Itomi Atziri, iiro okantzimaita.

²³ Ari pinkimaki inkantaiti: ‘Jirika jaka’. Pashini kantatsini: ‘Jirinta janta’. Iiro piyaatashitziri, iiro poyaatziiri iijatzii.

²⁴ Aririka impiyi Itomi Atziri, inkimitapaiyaawo oporiki ookathawontsi, ompoñaanaty tsika iwiya kipatsi irojatzii othapitapaa.

²⁵ Aña itawatya iñitawakiro inkimaatsaiti antawoiti, inkisaniintawaitaitiri jirikaiti atziriiti tzimayitatsiri iroñaaka.

²⁶ Tima onkimityaawo tsika okanta pairani iiniro isaikawita Noé. Ari onkimitsitaiya iijatzii aririka impokimatai Itomi Atziri.

²⁷ Inimotziri atziri jowawaiyita, jirawaitaiyini, jaawakaayita iijatzii. Irojatzii ityaantanakari Noé shintsiipaaki jiwitsikakiri. Okanta oonkanaka kipatsiki, apirotaka maawoni atziri ipiinkaki.

²⁸ Ari onkimityaawo iiniro isaikawita pairani Lot. Inimotziri atziri jowaiyani, jirawaitaiyini, jiyomparitaiyani, ipankiwaitaiyini, jiwitsikaiyini ipanko iijatzii.

²⁹ Iro kantzimaitacha imonkaatapaaka kitijiyiri ishitowantanakari Lot nampitsiki Sodoma, omapokashitaka iparyaapaaki antawoiti paampari, ari japirotakari maawoni atziri itaga.

³⁰ Aritaki onkimitagaiyaari iijatzii aririka impiyi Itomi Atziri.

³¹ Tzimatsirika saikatsiri jikokiroki ipanko, ari impoñaanaty ishiyi, iiro ityaapanaatzii jaapanaati tsika oitya. Itzimirika saikatsini jowaniki, ishiyi tsika ikanta, iiro ipiyapanaata.

³² Pinkinkishiritakotiro okaatzii awijiyimotakirori iina pairani Lot.

³³ Ikaatzii itakowaitachari apaniroini jantayitziro inintashiyitari, ari impiyaashitaiya. Iriima inkaati kamawintinani jantanairo nokowakairiri naaka, aritaki jawisakoshiritai”.

³⁴ Tikiro ikantatzi Jesús: “Tzimatsi tsipatawakaachani imayi. Jagaitai apaani inkitiki, iriima pashini jookaitanairi.

³⁵ Tzimatsi apiti tsinani tsipatawakaachani otoonkawaitzi. Jagaitai apaani inkitiki, irooma pashini jookaitanairo.

³⁶ Isaiki apiti atziri jowaniki. Jaagaitai apaani inkitiki, iriima pashini jookaitanairi”.

³⁷ Ipoña josampitanakiri ikantzi: “¿Tszikatyá janta Pinkathari?” Ikantzi Jesús: “Tszikarika isaiki kaminkari, ari impiyowintyaari amimpori”.†

18

Ikinkithatakoitziro kamatsiri oimi ipoña kaaripirori pinkathari

¹ Ipoña joyyakaawintanakiro Jesús onkantya jamanaitantyaariri kitiiyyiriki, iiro jowa-yaantantaitawo.

² Ikantzi: “Tzimatsi apaani nampitsi, ari isaikiri kaaripirori pinkathari, tii ipinkathatziri irirori Pawa, iri owatsipiro tii ipinkathatziri atziri.

³ Ari osaikiri iijatzí tsinani kamatsiri oimi. Opokashitakiri kaaripirori pinkathari, okantziri: ‘Nokwizi Pinkaiminari kisaniantanari, piwitsikainawo awijyimotanari’.

⁴ Tii ikowawita pinkathari. Ipoña ikantashiritanaki: ‘Tii nopinkathatziri Pawa, iijatzí nokimitairi atziri.

⁵ Iro kantacha jiroka kamatsiri oimi, ontzimatyii nantiniro kamiithari okowiri. Nosamawokari aririka oñaashirinkina ompiyapiyatashitina’ ”.

⁶ Ikantzi Jesús: “Piñaakiro ikantashiritakiri kaaripirori pinkathari.

⁷ Iri mapirotzirori Pawa irirori, iiro ijyinkaa jantainiri kamiithari jiyoshiitairi, aakowintanaawori jamanari kitiiyyiriki”.

⁸ Iikiro ikantzi Jesús: “Iiro ijyinkaita jantantaityaawori kamiithari. Iro kantacha aririka impiyapaaki Itomi Atziri, ¿iikiroma jiñaapaakityi awintaapiintyaarini kipatsiki?”

Joyyakaawintaitziri Fariseo ipoña kowakotziriri kiriiki ijyinka

⁹ Tzimayitatsi kinkishiritachari kamiithashiri jinatzi. Ipoña imanintashiriwaitziri pashini atziri. Irootaki joyyakaawintantanakariri Jesús, ikantziri:

¹⁰ “Tzimatsi apiti atziri jiyaataki tasorintsipankoki jamaña. Fariseo jinatzi, iriima pashini iri kowakotziriri kiriiki ijyinka.

¹¹ Ikanta ikatziyapaaka Fariseo jamana, ikantzi: ‘Pawa, antawoiti nopaasonkitzimi, tima tii nokimitari naaka pashini atziri, koshintzi jinatzi, tzipinashiri ikanta, mayimpiri jinatzi, ari ikimitakiri jirika kowakotziriri kiriiki ijyinka.

¹² Apitijatzí notzitapiintawo nowanawo awisayitzi kitiiyyiri jimakoryaantaitari, nookapiintzi kiriiki ikaatzi ipinaitanari’.

¹³ Ipoña irirori kowakotziriri kiriiki ijyinka, ikatziyapaaka jantyaatsikiini, oiyotapaaka jamana. Tima okatsizimoshiryaanakiri, ikantzi: ‘Pawa, pinishironkataina naaka, kaaripiroshiri ninatzi’ ”.*

¹⁴ Ikantzi Jesús: “Iriitaki jaayitakiri kamiitha jirika, kamiithashiri ikanta jiyaatai ipankoki, tii ikimitari pashini. Tima tsikarika itzimi ñaapirowaitachari iroñaaka, ari insinampashiritakaitairi. Iriima tsika itzimi tsinampashiriwaitatsiri iroñaaka, ari iñiuro iñaapirotakagaitairi”.

Itasonkawintziri Jesús iintsipaini

(Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16)

¹⁵ Ipoña jamayitapaakiniri Jesús iinchaaniki, ikowaitzi jotirotantawatyaari kapichiini jako. Iro kantacha jiyotaani Jesús, ikisawakiri amayitziiri iintsi.

¹⁶ Irojatzí ikantantanakari Jesús: “Pishinitiri iinchaaniki impokashitina. Iiro pithañana. Tima inkaati kimitaiyaarini irirori, iriitaki ñaagaironi ipinkathariwintantai Pawa.

¹⁷ Imapiro, iirorika ipinkathaitziri Pawa inkimitakoityaari ikanta iintsipaini, iiora iñaitairo ipinkatharitari”.

Mainari ayaagantachari

(Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31)

¹⁸ Ikanta apaani pinkathari josampitakiri Jesús, ikantziri: “Kamiithari Yotaanari, ¿iitama nantiri noñaantaiyaawori kantaitachani kañaanimintotsi?”

¹⁹ Ipoña jakanaki Jesús, ikantzi: “¿Iitaka pikantantanari: ‘kamiithari pinatzi?’ Apaniroini ikantakaawo Pawa ikamiithatzi, tikaatsi pashini.

²⁰ Piyotakotakiroma Ikantakaantaitani, kantatsiri:

Iiro pitsitokantzi.

Iiro pimayimpiritzi.

Iiro pikoshitzi.

† 17:37 Ikimita añaapiintziri amimpori jiwotaiyani, ayotzi tzimatsi kamaintsiri. Ari okimitari iijatzí aririka añaayitakiro okaatzi ikinkithatakoyitakiri jaka Jesús, ayotzi irootaintsi impiyimatai. * 18:13 Kantakotachari

jaka “okatsizimoshiryaanakiri”, iro kantakotajaantachari jompojashipaniitya jirika atziri. Tima irootaki jamiyitari Judá-mirinkaiti aririka onkatsizimoshiritiri tsikarika oitya. Inashita amitari aakapaini aririka ampojashipaniitya, tima asagaawintawaitatya.

Iiro pithiiyakotanta.

Iiro pamatawitantzi.

Pimpinkathatiri ashitzimiri”.

²¹ Ari jakanaki mainari, ikantzi: “Yotaanari, nothotyaakiro maawoni irojatzni nitanakawo pairani iinro niryaaanitapaaki”.

²² Ikanta ikimakiri, ikantzi Jesús: “Tzimatsi apaani kowityaapainchari kaari panti. Pimpimantiro okaatzni pashitari, pimpashiyityaari ashironkaachari. Tima ari piñagairo pinintagaiya inkitikiki. Pimpokanaki, poyaatina”.

²³ Ikanta ikimawaki, owashiri ikantanaka, tima ajyaagantzinkari jinatzni.

²⁴ Tima iñaakiri Jesús antawoiti jowashiritanaka, ikantanaki: “¡Imapiro opomirintsita jiyaatai ajyaagantzinkari impinkatharitari Pawa!

²⁵ Tima iiro okantzi intyi piratsi camello imooki kithapi, iro owatsipiro ompomirintsitya intyi ajyaagantzinkari ipinkatharitari Pawa”.

²⁶ Ikantayitanaki ikaatzni kimakiriri ikantaki Jesús: “¿Iitayyakama awisakoshiritaatsini?”

²⁷ Ipoña ikantzi Jesús: “Tzimatsi oitayita pomirintsitzimotyaaarini atziri, iriima Pawa tii opomirintsitzimotari”.

²⁸ Ari ikantanaki Pedro: “Jirika nokaatayyakini naaka, nookayitanakiro tzimimoyitanari, noyaatayyakimini”.

²⁹ Ikantanaki Jesús: “Imapiro, tzimatsirika kowanairori impinkathariwintairi Pawa, irootaki jookawintantanakawori ipanko, ashitariri, iririntzi, iina, ipoña jowaiyaniiti,

³⁰ tima oiyiki impayitairiri Pawa jirika, ari anaanakiro okaatzni jookawintanakari. Ari inkimitagairi iijatzni paata aririka iñiuro añaanimintotsi”.

Japiitairo Jesús ikinkithatakota jowamagaitiri

(Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34)

³¹ Ipoña Jesús japatotairi kaatatsiri 12 jiyotaani, ikantziri: “Aataty iroñaaka Jerusalénki. Ari imonkaatyaari onkaati awijyimotirini Itomi Atziri, tima irootaki josankinatakootakiriri pairani Kamantantanari.

³² Ari jaakaantaitiri, jayiri atziri kaari ajyininkata. Antawoiti ishirontaminthawaitaityaari, inkimaatsitakaityaari, jiiwapoowaitaitiri.

³³ Aririka onkaataki impajawaitaitiri, ari jowamagaitiri. Iro awisawitatya mawa kitiijyiri, ari jañagai iijatzni”.

³⁴ Iro kantzimaaitacha, tii ikimathatziro jirikapaini ikaatzni kimawitainchari, tima tii ikowaitzi inkimathatakaitiri.

Jaminakaitairi Jericó-jatzi

(Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52)

³⁵ Ikanta Jesús ariitzimataka nampitsiki Jericó. Ari isaiki kaari aminatsiri aatsinampiki ikamitantzi impashiityaari.

³⁶ Ikimaki kaari aminatsini, josampitakiri awisayitatsiri atziri, ikantziri: “¿Iita pokatsiri?”

³⁷ Ikantaitanakari: “Ipokatzi Jesús, jiiitatziri Nazaret-jatzi”.

³⁸ Irojatzni ikaimantanakari, ikantzi: “¡Jesús, icharinitari David-ni, pinishironkataina naaka!”

³⁹ Ojyiki ikisawiitanakari jimairitantaari. Iikiro ikaimanakitzi shintsiiini, ikantzi: “¡Icharinitari David-ni, pinishironkataina naaka!”

⁴⁰ Ari ikatziyapaaka Jesús, ikantzi: “Pamakinari jaka”. Ikanta jamaitapaakiniri, josampitawakiri.

⁴¹ Ikantziri: “¿Tsikama pikowi nonkantaimi?” Jakanaki kaari aminatsiri, ikantzi: “Nokowi nokiryagai, Pinkathari”.

⁴² Ikantzi Jesús: “Kantatsi pokiryagai, iro oshinchagaimi pawintaana”.

⁴³ Omapokashitanaka jaminanai, jooatatanakari Jesús, kimoshiri ikantawintanakari Pawa. Ikanta atziriiti jiñaakiro okaatzni jantakiri Jesús, jimatanakiro iriroriiti ithaamintawintanakari Pawa.

19

Jesús ipoña Zaqueo

¹ Ikanta jariitapaaka Jesús Jericó, janiitapaakiro nampitsi.

² Ikanta apaani shirampari ijiwari kowakotziriri kiriki ijiyininka jiiita Zaqueo. Ajyaagantzinkari jinatzni.

³ Ikowapirotaki irirori jiñiiri Jesús. Iro kantacha tii okantzi tima ojyiki atziri otzikakiriri, ikaaporityakitziini iijatzni.

⁴ Ipoña jiiwatanaki Zaqueo, atitapaaki inchatoki inkini ifiiri Jesús, tima ari inkina-paakiri.*

⁵ Ikanta jariitapaaka jatiitaki, jaminapaaki jinoki, jiñaapaakiri, ikantziri: “Zaqueo, payi-itanaki thaankiini, tima ari noshiritawo nomayimotimi pipankoki”.

⁶ Thaankipiroini jayiitanaki Zaqueo. Kimoshiri jaanakiri ipankoki.

⁷ Ikanta jiñaitakiri, ñaawaitanaki atziriri ikantzi: “¿litama ityaapankotantariri Jesús kaaripiroshiritatsiri?”

⁸ Ari ikantaki Zaqueo: “Pinkathari, kantatsi nompiri ashironkainkari kajiyitani najyaa-gawo. Tzimatsirika iita namatawitakiri nokoshitziri, ari noipiyainiri onkaati 4 nayi-takiriri”.

⁹ Ikantanaki Jesús: “Iroñaaka piñiuro pawisakoshiritai. Tima pimatanairo pikimi-takotanaari Abraham-mirinkaitipirori.

¹⁰ Tima iro ipokantakari Itomi Atziri jaminaminayitairi ikaatzi piyaashiwitainchari jowawisaakoshiriyitairi”.

Joyyakaawintaitziri 10 kiriiki

¹¹ Irojatziki ikimisantayakini atziriri ikinkithatakotakiri Jesús. Ipoña joyyakaawin-tanakiniri, tima ifñaajaantaki atziriri koñaawoini impinkathariwintantai Pawa, tima jiñaakiro irootaintsi jariitzimataiyaani Jerusalén-ki.

¹² Ikantanaki: “Tzimatsi apaani jiwari jiyaataki pashiniki nampitsi, impinkathari-takaitiri, impoña impiyi.

¹³ Japatotanakiri 10 jompiratani, ipanakiri 10 kiriiki, ikantayitanakiri: ‘Pantawaitakairi kiriiki nopanakimiri, irojatziki nompityantapaatyaari’.[†]

¹⁴ Iro kantacha tzimatsi kaari kowirini impinkathariwintanti. Jotyaantaitaki kantatsini: ‘Tii nokowaiyini impinkathariti’.

¹⁵ Ikanta ipiya, aritaki ipinkatharitakaitakiri. Japatotapairi jompiratani ipayitanakiri kiriiki, ikowi ifiiri tsika ikanta jantawaitakaakiri iiriikiti.

¹⁶ Jitapaakawo ipokaki apaani, ikantapaaki: ‘Pinkathari, nojyiñaakiri piiriikiti, nagai pashini ikaatzi 10’.

¹⁷ Ikantanaki irirori: ‘Kamiithataki nompiratani, kapichi pityaaryootaki, aritaki piñaakiro pijiwawintiro onkaati 10 nampitsi’.

¹⁸ Ari ipokapaaki pashini jompiratani, ikantapaaki: ‘Pinkathari, nojyiñaakiri piiriikiti, nagai pashini ikaatzi 5’.

¹⁹ Iijatziki ikantanakiri irirori: ‘Ari pinkimityaari iiroka, ari piñaaki pijiwawinti onkaati 5 nampitsi’.

²⁰ Ipokapaaki pashini, ikantapaaki: ‘Pinkathari, jirika piiriikiti kamiitha nononatakimiri.

²¹ Tima antawoiti nothaawantakimi imapirotatziimi pimashirinkatzi, tii piñaakonita pojyiñaantariri piiriikiti’.

²² Ikantanaki irirori: ‘Kaaripirori nompiratani pinatzi. Iiroka apishityaawoni okaatzi pikantakinari. Piyowitaka owanaa nomashirinkatzi, tii noñaakonita nojyiñaantariri noiri-ikiti.

²³ Piñaawita iiro pimatziro iiroka, paminimi iitya antawaitakairinimi noiriikiti, ari iijyikiniintakimi iroñaaka, iri pimpawainarimi nopiyaa’.

²⁴ Ari ikantziri atziri piyotainchari: ‘Payiri kiriiki, pimpiri ojyiñaakiriri ikaatzi 10’.

²⁵ Ikantaiyanakini atziri: ‘Pinkathari, ¿iitama impantaityaariri, tima tzimaki irirori 10 kiriiki pipakiriri inkaanki?’

²⁶ Iikiro ikantatzi ashitariri iiriikiti: ‘Iitarika otzimimotakiri, ari ontzimimotakiri ojyiki. Iriima kaari otzimimotzi, iikiro jiyaataty ifiiri iiro otzimimopiroiyitairi’.

²⁷ Ikantaki iijatziki: ‘Pamakiri ikaatzi kisaniantanari kaari kowatsini nompinkathariwin-tiri, nokowi noñiiri powamairi’ ”.

Ariitaa Jesús Jerusalén-ki

(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19)

²⁸ Ithonkanakiro ikantakiri Jesús, iwatanaki jiyaatiro Jerusalén-ki.

²⁹ Ikanta jariitzimataka nampitsiki Betfagé otsipatakawo Betania omontinampitakawo otzishi Olivo. Ari jotyaantakiri Jesús apiti jiyotaani.

³⁰ Ikantakiri: “Piyaati nampitsiki amontitakari. Ari piñiiri iwonkiri burro inthatakotya, tikira ityaakaitariita. Pintharyaakotiri, pamakinari jaka.

* **19:4** Kantakotachari jaka inchatu, irootaki jiiatiziri pashiniki nampitsi sicómoro. † **19:13** Ikantakotiziri jaka kiriiki, iri jiiatiziri pairani “mina”. Iñaantaiyaari irayitiri mina, ontzimatyii jantawintaitiri inkaati mawa kashiri.

³¹ Aririka josampiitawakimi: ‘¿Pinkantirika pithataryaakotantariri burro?’ Pinkantanakiri iiroka: ‘Ikowatziiri Pinkathari’”.

³² Jataiyanakini jotyaaantaitakiri, jiñaakiro okaatzi ikantaitakiriri.

³³ Ithataryaakotapaakiri burro. Josampitakiri ashitariri, ikantziri: “¿Pinkantirika pithataryaakotantariri?”

³⁴ Ikantanaki irirori: “Ikowatziiri Pinkathari”.

³⁵ Irojatzji jamantanariri. Jowankitaitakiniri manthakintsi imitzikaaki, ityaakotanakari Jesús jirika burro.

³⁶ Ikanta janiitakaanakiri Jesús burro, joomaankashuitanakiri manthakintsi aatsiki tsika inkinanaki.

³⁷ Ikanta jiyotaapiintakiri Jesús, oirinkimataka otzishiki Olivo, ikaimaiyini ithaamintawintanakari Pawa, tima iñaayitapiintakiro itasonkawintantaki Jesús.

³⁸ Ikantaiyini:

¡Aatsikitataiki awinkathariti! Tasonkawintaari jinatzji, tima Pinkathari jiiitatziri otyaantakiriri.

¡Isaikakaayitairi kamiitha nampitawori inkitiki!

¡Iro kamiithatataitatsi otzimimotziri jowaniinkawo Pawa nampitawori ojinokitajaantzi inkiti!

³⁹ Ikanta Fariseo saikayitaintsiri iijatzji janta, ikantakiri Jesús: “Yotaantaniri, pinkijyiri piyotaani”.

⁴⁰ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Aririka nomairyaakiri ikaatzi kaimayitaintsiri, kimitaka ari onkaimanakimi mapi iroori”.

⁴¹ Ipoña jariitzimatapaaka Jesús Jerusalén-ki, jiraakotapaakawo jiñaapaakiro.

⁴² Ikantzi: “¡Owa onkamiithatimi pinkimathataajaitawakiromi iroñaaka, iroora kitiiyyiri piñaantaiyaawori pisaiki kamiitha! Iro kantzimaitacha iiro okantzi tima tzimatsi ikantakagaitakimi kimiwaitaka pisoryaakitatyiimi.

⁴³ Tima irootaintsi impoki kisiiniintzimi, jiwitsikashitapaakimi japirotantimiri. Inthonka jotzikapaakimi iwiyaara potanto, iiro piñiuro tsika pinkini pishiyyi.

⁴⁴ Ari impookakoitakimi, jashiryaitimi maawoni. Iro jiñaitairo mapipaini okaatzi piwiryaaayitachari iroñaaka, okantakaantziro tii piyotawakiri pokashitakimiri”.

Jomishitowiri Jesús pimantayitatsiri tasorintsipankoki

(Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn. 2.13-22)

⁴⁵ Ipoña ityaapaaki Jesús tasorintsipankoki, jomishitowapaakiri pimantayitatsiri iijatzji ikaatzi amanantayitatsiri.

⁴⁶ Ikantayitziiri: “Pairani josankinaitakiro kantatsiri: ‘Nopanko inatzji jiroka, ari jamanapiintaitinari’. Iro kantzimaitachari iiroka pamatawitantapiintaki janta pipimantayitzi, pikimitakaantakiro koshintzipanko”.

⁴⁷ Ari ikantapiintatya Jesús jiyotaantzi kitiiyyiriki tasorintsipankoki. Iro kantacha ijiwari Ompiratasorintsitaari, itsipatakari Yotzinkariiti ipoña Antaripiroriiti, jaminanatanakiro tsika inkinakairi intsitokakaanitiri.

⁴⁸ Tii okantzimaita iñiuro tsika inkinakairo, tima owakimpita ikantaiyakani atziriiti ikimisantziri Jesús.

20

Ishintsinka Jesús

(Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33)

¹ Ikanta Jesús jiyotaayitakiri atziri tasorintsipankoki, ikinkithatakairi Kamiithari Ñaantsi. Irojatzji ipokantapaakari ijiwari Ompiratasorintsitaari, itsipatakari Yotzinkariiti, ipokaki Antaripiroriiti iijatzji.

² Josampitapaakiri Jesús, ikantziri: “Pinkantina, ¿iitama otyaantakimiri poñaagantiro pishintsinka?”

³ Ipoña jakanaki Jesús, ikantziri: “Tzimatsi iijatzji nosampitimiri naaka, ontzimatyii pakina.

⁴ Tima jowiinkaantantaki Juan-ni, ¿iitama otyaantakiriri? ¿Pawama? ¿Iriima otyaantakiri atziri?”

⁵ Ari ikantawakaiyanakani irirori: “Aririka ankantakiri Pawa otyaantakiriri, ari inkananakai: ‘¿iitama kaari pikimisantantari?’

⁶ Irooma ankantiri: ‘Atzirimachiini otyaantakiri’, ari impichaitakai. Tima maawoni atziriiti ikantaiyini Kamantantanari jinatzji Juan-ni”.

⁷ Irojatzji ikantantaiyakani: “Tii niyotzi iita otyaantakiriri”.

⁸ Ari ikantsitanakari Jesús irirori: “Iijatzi naaka, iiro nokamantzimiro iita otyaantakari-nari”.

Kaaripiroshiriri antawairintzi
(Mt. 21.33-34; Mr. 12.1-11)

⁹ Ipoña Jesús joyakaawintanakiniri atzirriiti, ikantzi: “Tzimatsi apaani panktizirori chochokimashi. Ipoña jaminaki iitya aminironi iwankirimashi, jataki irirori intaina, osamani isaikaki.

¹⁰ Ipoñaashitaka jotyaaantai jompiratani jagaatimi okithoki iwankiri. Ikanta jiñaawakiri antawairintzi, ipajawaitawakiri, joipiyairi tikaatsi jaanai.

¹¹ Jotyaaantaki pashini. Ari ikimitakiri, ikisawaitawakiri, itsitokawaitakiri, joipiyairi iijatzi tikaatsi jaanai.

¹² Ipoña jotyaaantaki mawatanaintsiri jompiratani. Ari ikimitaitakiri iijatzi, jantawaitawakiri, joipiyakiri.

¹³ Ikantzi ashitawori iwankirimashi: ‘¿Tsikatyá nonkantaaya? Iriirika notyaantaki nitakotani notomi naaka, ari impinkathatakiri’.

¹⁴ Ikanta antawairintzi jiñaawakiri itomi ipokaki, ikantawakayani: ‘Jirika ipokaki ashitayaawoni paata pankirintsimashi. Thami owamairi, ayiroota aaka’.

¹⁵ Jaawakiri, jaanakiri othapiki pankirintsimashi, itsitokakiri. ¿Iitama jantiri ashitawori pankirintsimashi?

¹⁶ Tima ipokanaki irirori, intsitokakiri maawoni aamaakowintawori jowani, jaminai pashini atziri”. Ikanta jirikaiti ikaatzi kimakirori ikantakiri Jesús, ikantaiyanakini: “¡Onkamintha iiro imata!”

¹⁷ Ipoña Jesús ikimpoyaanakiri atzirriiti, ikantanakiri: “¿Iitama okantziri osankinatainchari?

Imanintawitakawo mapi witsikirori pankotsi,

Iro kantzimaitacha jowatzikaitairo mapi pankotsinampiki, ikimitakagaitaawo iroorikami tzinkamitsi”.

¹⁸ Jiroka okantakota mapi: Intzimirika paryaatsini osaiki iroori, ari jiñaakiro intankawaiti. Iriima inkaati awitsinagairi, ari jiñaakiro ompichiiri.

Ikinkithatakota kirriki impayitiriri pinkathari
(Mt. 21.45-46; 22.15-22; Mr. 12.12-17)

¹⁹ Ari ikowawitaka ijiwari Ompiratasorintsiitani itsipatakari Yotzinkariiti jaakaantirimi Jesús, tima jiyotaki iriitaki ikinkithatakotzi. Tiimaita okantzi, owanaa ithaawantakari atziri piyotainchari.

²⁰ Ipoña jotyaaantaitaki amawinawairintzi, inkimitapaatyaari atziri kamiithashiriri, ikowaiyawitani inkompitakaiyaarimi Jesús, inthawitakotzimaityaari pinkathariki.

²¹ Ikanta jariitaiyakani, ikantapaakiri Jesús: “Yotaantanirí, okaatzi piñaanitari iiroka iroopirori inatzi, kaari inintakaantashitari atziri. Piyotaantziro iiroka tyaryoopyiroini jinintakaantziri Pawa.

²² ¿Okamiithatzima ampiri kirriki ikowakotantziri Pinkathari César?”

²³ Iro kantzimaitacha Jesús jiyotawaki ikowatzi jamatawitiri osampitakiriri, ikantanakiri irirori: “¿Iitama piñaantashiwaitantanari?

²⁴ Incha poñaayinari kirriki. ¿Iitama ashitawori ipoo oiyakaawintainchari? ¿Iitama ashitawori iwairo iijatzi?” Ikantaiyini: “Jashi César”.

²⁵ Iikiro ikantatzi Jesús: “Tima iri César ashitari, pantantyaanari ikowakaimiri. Irooma jashitari Pawa, pantantyaanari ikowakaayitzimiri irirori”.

²⁶ Tii ikitsirinkiri inkompitakaiyaari, iyokitzi ikanta ikimakiri, tikaatsi inkantanaki.

Josampitakowintaitziro aririka jañagai kamayitatsiri
(Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27)

²⁷ Ipoña ipokaiyakini Saduceo jiñiiri Jesús. Iriitaki Saduceo kantayitatsiri iiro jañagai kamayitaintsiri. Josampitapaakiri Jesús,

²⁸ ikantapaakiri: “Yotaantanirí, josankinataki pairani Moisés-ni, kantatsiri: ‘Aririka inkami shirampari, jookawintanairo iina. Iirorika jowaiyantakairo, okamiithatzi jagairo iririntzi iinantaayaawo irirori. Aririka owaiyantai tsinani, kimiwaitaka iriirikami ashityaarini oimi kamaintsiri”.

²⁹ Thami oiyakaawintawakiro: Tzimatsi 7 shirampari, iririntzi jinayatzi. Itawori itzimi jaawitaka iina, tikira osamanitzi, kamaki, tii jowaiyantakairo iina.

³⁰ Ipoña jaawitaawo pashini iririntzi apititatsiri itzimi. Ari ikimitsakari irirori, kamaki, tii jowaiyantakairo.

³¹ Ipoñaawitapaaka mawatanaintsiri itzimi, iijatzi ikimitakari irirori. Ari ikantakari maawoni ikaataiyakini 7 iririntzi. Tikaatsi apaani owaiyantakaironi tsinani.

³² Okanta osamanitaki kamai iijatzi iroori.

³³ Aririkami jañaayitaimi paata ikamayitaki, ¿iitama oimipiroitari tsinani? Tima ari ikaatzi 7 iinantawitakawo”.

³⁴ Ari jakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Apa jaayitzi iina atziriiti añaayitziri iroñaaka jaka, jaakaawakaayitawo iina iijatzi.

³⁵ Iriima inkaati kitsirinkaironi jañaayitai paata ikamawitaka, iiro jaayitai iina, iiro jaakaawakaayitaa iina iijatzi.

³⁶ Tima iiro jiñaapairo inkaamanitapai janta, inkimitapayiaari maninkariiti, tima itomi Pawa jinayitaatzi jañaayitai.

³⁷ Irooma ikantakota jañaayitai kamayitaintsiri, ¿tiima piñaanatziro josankinari Moisés-ni tsika ikanta Pawa jiñaanatantakariri oota kitochiimaishi? Ikantakiri:

Moisés, Naaka Pawa, ipinkathatziri Abraham, Isaac, iijatzi Jacob.

³⁸ Ari ayotziri, añaayitatsi irirori, tima tii jimatziro kaminkari impinkathatiri Pawa, apa ipinkathatziri añaayitatsini. ¿Ñaakiro? Tima ikaatzi kamayiwitachari, irojatzi jañiimotziri Pawa”.

³⁹ Ari ikantanaki Yotzinkari: “Yotaantaniri, ari pimatajaantakiro”.

⁴⁰ Tikaatsi kowanaatsini josampitanairi.

¿Iita charinitariri Cristo?

(Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37)

⁴¹ Ipoña josampitantaki Jesús, ikantzi: “¿Iitama ikantantaitari, ‘jirika Cristo-tatsini icharini jinatyi David-ni?”

⁴² Aña iri David-ni osankinatakiro kantatsiri:

Jiñaawaaitaki Pinkathari, ikantawairi Nowinkathariti, ikantziri:

Pisaikapai nakopiroriki, ampinkathariwintanti,

⁴³ Irojatziri paata nowasankitaantaiyaariri ikaatzi kisaniintayitakimiri,

Ari paatzikairi pinkimitakaantairi pimakoryaakiiminto.

⁴⁴ Ñaakiro, ikantsitaita David-ni irirori: ‘Nowinkathariti jinatzi Cristo’. ¿Tsikama inkini incharinityaari?”

Ikinkithatakoitziri Yotzinkariiti

(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54)

⁴⁵ maawoni atziriiti ikimaiyakirini Jesús ikantakiri jiyotaani:

⁴⁶ “Paamaiyaari Yotzinkariiti. Owanaa jinintziro jowaniinkapirowaitya, inkantakaapirowaityaawo iithaarithananaa. Ikowi pinkatha jiwithatapiintaityaari aririka jiñaitiri. Aririka jiyaati pankotsiki japatotapiintaia, ikowapiintziro josatitya niyankiniki. Ari ikimitari aririka jowaiyaani ijyininka, ikowapiintziri josatitya.

⁴⁷ Jathaagayitawo iijatzi kamatsiri oimi jaapithayitziro opanko. Iro josamaninkantawori jamanayitapiinta iiro jiyotantaitari. Iro kantzimaitacha ojyikira jowasankitaayitairi”.

21

Ashironkainkawo tsinani

(Mr. 12.41-44)

¹ Ari jaminaminthatziri Jesús ajyaagantzinkari jotiyitziri iiriikiti jotiyitapiintziri.

² Opoña opokapaaki tsinani kamatsiri oimi ashironkainkawo inatzi, otitapaaki iroori apipintyakiini kiriiki.

³ Ikantzi Jesús: “Imapiro anaantaki jiroka tsinani, anaakiri ikaatzi otiwitainchari.

⁴ Tima ikaatzi otiwitainchari ojyiki ikajyaakaawitariri Pawa, jotitashitakari tzimagaantatsiri iiriikiti. Irooma jiroka kamatsiri oimi, apintziryaaakiri otitakiri oiriikiti amanantayaarimi owanawo”.

Ikinkithatakotziro Jesús ompooki tasorintsipanko

(Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2)

⁵ Tzimatsi kantayitaintsiri: “Kamiitha inatzi mapi jiwitsikantaitawori tasorintsipanko, owaniinka okanta”. Ipoña ikantanaki Jesús:

⁶ “Okaatzi piñiiri witsikayitainchari, irootaintsi japiroitiro impookaitiro, iiro iñagaitairo piwiryaawitainchari mapi”.

Jiñaitiri aririka onthonkimataiya

(Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23)

⁷ Ipoña josampitaitanakiri, ikantaitziri: “Yotaanari, ¿tsikapaitima omatya pikantakiri? Aririka imonkaatzimatatya, ¿tsika onkantyaaka jiyotantaiyaari?”

⁸ Ari jakanaki Jesús ikantzi: “Paamaakowintya jamatawiitzimikari. Tima oiyiki kowatsini jamatawitimi paata, impairyapaakiro nowairo, inkanti: ‘Irootaintsi imonkaatzimatya, Naakataki Cristo’. Iiro poyaatziri.

⁹ Ari pinkimakotakiro owayiritaantsi, maamanitawakaantsi, paamaiya omapokimikari, tima ontzimatyii imonkaayitya jiroka, iro kantacha iikiro iyaatatyi.

¹⁰ Jantaminthatawakaitya maawoni nampitsiki inkaati jotyaantayitiri pinkathariyat-siri.

¹¹ Jiñaitiro oiyiki ontziñaayitya kipatsi, intajyaaniintayiti, imantsiyayiti. Jiñaiti iijatzi oiyiki inthaawantaityaari, jiñaiti inkitiki kaari jiñaitapiintzi.

¹² Iro itanatyaaawoni jaakaantawaitanakimi atziri, jimaamaniwaitanakimi. Ompona impajatakaantawaitimi japatotapiintaita, jomontyaakaantawaitimi. Jaayitanakimi isaikay-itzi pinkatharintsipirori okantakaantziro pipairyana pikimisantaana.

¹³ Iro imayitanyaaari jiroka onkantya pinkinkithatakotantyaanari janta.

¹⁴ Ontzimatyii pawintaina naaka, iiro pipomirintsiwaitashitawo oitya pinkantapaakiriri.

¹⁵ Tima naaka yotakaimironi, ari onkantya iiro piñaantawo impiyatimi onkaati pinkan-tiriri.

¹⁶ Ari piñaaki jaakaantimi piwaapati, jaakaantimi pirintzi, jaakaantimi pijyininkathori iijatzi. Tzimayitatsi jowamaakaantaiti.

¹⁷ Oiyiki piñiuro inkisaniintaimi okantakaantziro pipairyagaana pikimisantaana.

¹⁸ Iro kantzimaitacha iiro opiyagaanta piishi.

¹⁹ Aririka pamawitiro, iro piñaantaiyaawori pawisakoshiriyitai.

²⁰ Aririka piñaaki jotzikapaakiro owayiriiti Jerusalén, ari piyoti monkaatapaaka japiroi-tantyaawori.

²¹ Inkaati nampitaiyaawoni paata Judea-ki, ontzimatyii ishiyayitai otzishiki. Inkaati saikatsini nampitsiki, ari imoñiia ishiyanaki. Inkaati saikatsini jowaniki, iiro ipiya-panaata ipankoki.

²² Tima ipiyakowintaitatyaari jirikaiti, ari imonkaayityaari okaatzi josankinayitakiri pairani.

²³ ¡Inkantamachiitiro paata onkaati motyaayitatsini, iijatzi onkaati tzimayitatsini iintsiti iiniro ithoyitzi! Tima antawo onkantya jashironkaitya aririka jowasankitaaayitairi.

²⁴ Japiroyitairimi Jerusalén-jatzi. Jompiratani jowayitairi atziri poñaayitachari pashiniki nampitsi. Iri oipatsitakirori nampitsi Jerusalén kaari ajyininkata, irojatzi imonkaatan-taiyaari okaatzi ikowakaakiriri Pawa jirikaiti”.

Impiyantaiyaari Itomi Atziri

(Mt. 24.29-35, 42-44; Mr. 13.24-37)

²⁵ “Ari jiñaitaki paata kaari jiñaitapiintzi inkitiki, impashiniyitai ooryaatsiri, kashiri, iijatzi impokiro. Ari onkimityaari kipatsiki, antawoiti jashironkaayitaiya atziriiti, iiro jiyotai oitya jantayitairi onkantakaantiro oyamininka otamaryaani inkaari.

²⁶ Ari owamaimatakiri ithaawanka atziriiti inkinkishiritakotiro onkaati awisatsini jaka kipatsiki. Ari jimatsitayaawo iijatzi inkitiwiri otzimimoyitzi ishintsinka, oiyiki inkantakantanatya.

²⁷ Aripaiti impokai Itomi Atziri, inkinapai minkoriki, jiñaitawairo ishintsinka, iijatzi jowaniinkawo.

²⁸ Aririka piñaayitakiro itanatyaaawoni kantayitachani, tzinaapanka pinkantya pamini jinoki tima irootaintsi jowawisaakoyiitaimi”.

²⁹ Ipoña joyyakaawintanakiniri, ikantzi: “Pinkinkishiritakotiro tsika okanta piñaayitapiintziro inchatopaini.*

³⁰ Aririka piñaakiro iirishiyitzi, piyotzi irootaintsi osarintsitai.

³¹ Iro piyotiri iirokaiti, aririka piñaayitakiro nokamantayitakimiri, irootaintsira impinkathariwintantai Pawa.

³² Imapiro nokantzi, iiro ikamita jirika ajyininkapaini, irojatzi jiñaantatyaawori nokaman-tayitakimiri.

³³ Iro okantaitatyaani piñiuro inkiti iijatzi kipatsi, irooma okaatzi noñaaniyitakari imapiroitaatyaani iroori.

³⁴ Aamaakowinta pinkantaiya iirokaiti, iiro otyiimi piyaaripironka, ayimawaitimi iijatzi pishinkitya, onkantzimowaiyitimi. Ñaa jomapokaitzimikari.

* **21:29** Iro ikantaitziri jaka piñaayitapiintziro inchatopaini, pankirintsi higuera jyookatsiri pashiniki nampitsi.

³⁵ Inkimitaityaawo iwirintsi. Ari jiwitaiyaari ikaatzi saikayitatsiri kipatsiki.

³⁶ Paamaiya, aakowinta pinkantya pamaña, pinkanti: 'Pookaakowintina iiro nokimaat-sitantawo kinkithatakotainchari. Piwitsikashiritakaayitaina nontonkiyotantawaiyaariri Itomi Atziri'".

³⁷ Tima kitijiyiriki jiyotaantzi Jesús tasorintsipankoki. Irooma tsiniri, jiyaatzi otzishiki Olivo, ari jimayiri.

³⁸ Ananinkayitaki ojyiki atziri ikimisantziri Jesús jiyotaantzi tasorintsipankoki.

22

Ikamantawakaita jaakaantaitiri Jesús

(Mt. 26.1-5, 14-15; Mr. 14.1-2, 10-11; Jn. 11.45-53)

¹ Irootaatsi joimoshirinkaitairo jowantapiintaitawori tantaponka jiitaitziro kitijiyiri Anankoryaantsi.

² Ari ikamantawakaari ijiwari Ompirasorintsitaari itsipatakari Yotzinkariiti, ikantawakaiyani: "Thami owamaakaantiri Jesús". Iro kantzimaitacha antawoiti ithaawantayitakari atziriiti.

³ Ikanta Judas jiitaitziri iijatzi Iscariote ikaawitapiintari 12 jiyotaani Jesús, ikamaarishir-itakaanakiri Satanás.

⁴ Jiyaatashitakiri ijiwari Ompirasorintsitaari, iijatzi ijiwari aamaakowintawori tasor-intsipanko, ikinkithawaitakaakiri tsikapaiti jaakaantiri Jesús.

⁵ Antawoiti ikimoshiritaiyanakini jiwari, ikamantawakaiyakani impiri kiriiki.

⁶ Aripaiti jaminaminatanakiro Judas tsikapaiti jaakaantiri, iiro jiyotzimaita atziriiti.

Iwiyaantawori jowakaanaari jiyotaani

(Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

⁷ Ari imonkaatapaakari kitijiyiri jowantapiintaitawori tantaponka, jowamaapiintaitziri iijatzi ojya jowaitari kitijiyiriki Anankoryaantsi.

⁸ Ipoña Jesús jotyaantakiri Pedro itsipatanakari Juan, ikantakiri: "Piyaati ponkotsi-takaanti oyaari kitijiyiri Anankoryaantsiki".

⁹ Ikantaiyini irirori: "¿Tsika janta pikowika nonkotsitakaanti?"

¹⁰ Ikantzi Jesús: "Aririka pariitimatatya nampitsiki, ari pintonkiyotyaari atziri aakotzirori ijiñaati kowityaanikiki. Poyaatzishitanakiri irojatzi pankotsiki tsika intyaapaaki.

¹¹ Tsikarika intyaapaaki, pinkantiri ashitawori ipanko: 'Tkowi jiyoti yotaanari tsika janta jowakaiyaari jiyotaani, joimoshirinkiro kitijiyiri Anankoryaantsi'.

¹² Ari joñaaganakimiro jinoki ipanko, antawo okantaka jiwitsikaitakiro inkini jowaitya. Ari ponkotsitakaantiri janta".

¹³ Jataiyakini jiyotaani, jiñaakiro okaatzi ikantakiriri, ari jonkotsitakaantakiri joyaari.

¹⁴ Okanta imonkaataka jowantyaari, saikapaaki Jesús itsipatakari jiyotaani.

¹⁵ Ipoña ikantakiri: "Tima irootaintsi noñiuro inkimaatsitakaitina, antawoiti nokimoshir-itzii owaiyani iroñaaka kitijiyiri Anankoryaantsiki.

¹⁶ Tima iiro nowitaawo jiroka, irojatzi paata imonkaatantaiyaari impinkathariwintantari Pawa, aripaiti napiitapairo".

¹⁷ Ipoña jaakotakiro jimiriitari, ipaasoonkiwintakiro, ipakotakiri jiyotaani, ikantakiri: "Piriro jiroka, pantitaiyaawo pikaataiyini.

¹⁸ Tima iiro niritaawo naaka, irojatzi paata aririka imonkaatayia impinkathariwintantari Pawa".

¹⁹ Ipoña jaanakiro tanta, ipaasoonkiwintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri jiyotaani, ikantziri: "Poyaaawo, nowatha inatzi, tima iro kamawintimini. Irootaki pinkinkishiritapi-intantinani".

²⁰ Ari ithonkakiro jowaiyani, jaakotakiro jimiriitari, ikantzi: "Niraani inatzi, irootaki shitowatsini onkantya jawisakotantaiyaari ojyiki atziri. Irootaki oñaagantaironi owakiraari ankajyaakaawakaiyaari.

²¹ Imapiro nokantzi: Pikaataiyakini patyootana, tzimatsi apaani pithokashitinani jaakaantina.

²² Tima imapiro impiyakotya Itomi Atziri, ari matzimaitaka ikowaitakiri pairani. Iro kantacha. ¡Inkantamachiitiri aakaantirini!"

²³ Ipoña jiñaanatawakaiyanakani jiyotaani, ikantzi: "¿Iitakama matironi?"

Iita ñaapirotachani

²⁴ Ipoña jiñaanatawakaiyakani jiyotaani, ikantzi: "¿Iitama ñaapirotachani paata?"

²⁵ Ipoña ikantanaki Jesús: "Piyotaiyini iiroka tsika ikanta pinkatharitatsiri jaka, jompi-ratanta. Tima ñaapiro ikanta ipashitantayita ikojyika jompiratantantyaari.

²⁶ Iiro pimatziro iirokaiti aririka piñaapiroyitya iroñaaka, aña pinkimitakotyaaari iwiyaaantawori itzimi. Aririka pijiwatakaanti, pinkimitakotyaaari ompirataari.

²⁷ ¿Iitama ñaapirotachari? ¿Tiima iriitaki ñaapirotacha kimitariri oyaawintachari jantawaitaitiniri? Irooma naaka nokimitakaanta pantawaitakaanimi powina.

²⁸ Irooma iirokaiti tsipatapiintakinari, noñaayitzirowa okaatzi pomirintsitzimoyitakinari.

²⁹ Irootaki noshinitantzimirori pimpinkathariwintanti, ikimitaakinawo Ashitanari naaka ishinitakinawo.

³⁰ Ari piñiuro ankaati owaiya, arawaitai tsika nompinkatharitari. Ari pinkimitaiyaari pinkathari isaikantawo owaniinkakitachari isaikaminto, pimpinkathariwintairi maawoni incharinintayityaari Israel, kaatatsiri 12 jinashiyitawo”.

Ikinkithatakotziro Jesús jookawintanti Pedro
(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38)

³¹ Ipoña Jesús ikantanakiri jiyotaani: “Simón, ikamitantakimi Satanás jiñaantashiritimi, inkimitakaantimi jotikakitatyiimimi.*

³² Iro kantzimaitacha oiyiki namanakowintakimi iiro powajyaantantawo pikimisan-tanai. Tima aririka pimpiyashiritapaaki, irokataki aawiyashiritakaapaakirini pi-jiyininka”.

³³ Ari jakanaki Simón ikantanaki: “Aña ayimatakina Pinkathari ankaati jomontyaiti, aritaki ankaati iijatzi jowamagaitai”.

³⁴ Ipoña japiitanakiro Jesús ikantziri: “Pedro, nonkantimi, iroñaaka tsiniri, tikiraata jiñiita tyoopi, mawajatzi papiitiro pinkantaki: ‘Tii noñiiri Jesús’”.

Thaatinsi ipoña osataamintotsi

³⁵ Ipoña josampitanakiri Jesús ikaatzi jiyotaani, ikantziri: “Chapinki notyaantantzimiri tii paanaki pithaati, tii paanaki pi-zapato-ti. ¿Oitama kowityiimotakimiri?” Ikantaiyini irirori: “Tikaatsitya”.

³⁶ Ipoña ikantziri iijatzi: “Kamiithatatsi iroñaaka payiro pithaati. Iriima kaari tzimatsini josataaminto, impimantiro iithaari, jamanantantyaari.

³⁷ Tima imapiro imonkaatya okaatzi josankinatakoitakinari pairani, kantatsiri: Ari intsipataitakiri kaaripiroshiriri. Iiro okantashita jiroka, ontzimatyii imonkaatya”.

³⁸ Ikaimaiyanakini jiyotaani: “Pinkathari, tzimatsi jaka apiti osataamintotsi”. Ikantzi Jesús: “Aritapaaki”.

Jamana Jesús Getsemaní-ki
(Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42)

³⁹ Ipoña ikinanai Jesús otzishiki Olivo ikimitapiintziro, ari itsipatakari jiyotaaniiti.

⁴⁰ Ikanta jariitaiyakani janta, ikantapaakiri jiyotaani: “Pamanaiyaani iiroka jaka inkim-poyaawintantaitimiri otzimikari inkinakaashitakaitimiri”.

⁴¹ Ari jawisaniintanaka irirori. Otzirowapaaka kipatsiki, amanapaaka.†

⁴² Ikantzi jamana: “Ashitanari, iroorika pikowakaanari, paawiyakainawo pookakaaw-intinarimi nonkimaatsityaari. Iiro pantanawo nokowawitari naaka, aña iro pantiri okaatzi pikowakaakinari iiroka”.

⁴³ Ari jomapokapaaka maninkari poñaachari inkitiki, ishintsishiritakaapaakiri.

⁴⁴ Tima antawoitii okantzimoshiritanakari, jamanapirotanaka. Iro oshitowantanakari imajawinka okimiwaitanakawo irantsi opitinkapaaka kipatsiki.

⁴⁵ Ikanta jamanaka, piyapaaka, jiñaapaatziiri jiyotaani jimagaiyini okantakaawo jowashiritaiyani.

⁴⁶ Ikantapaakiri: “¿Iitama pimaantari? Pinkakitaiyini, pamaña iiroka inkimpoyaawin-tantaitimiri otzimikari inkinakaashitakaitimiri”.

Jagaitakiri Jesús
(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11)

⁴⁷ Jiñaawaiminthaizti Jesús, jiñaashitakari pokaiyaintsiri. Iri iawatapaintsiri Judas ikaaw-itiapiintari 12 jiyotaani. Jontsitokapaakari Jesús inthopootiri.

⁴⁸ Ipoña Jesús ikantawakiri: “Judas, ¿Arima pipithokashitari Itomi Atziri pithopoota-paakiri?”

* **22:31** Ikantakoitziro jaka jotikakitatyiimimi, ari ikimitaitzirori trigo-pani jotikakiitziro. Tima aririka jotikakiitakiro, iyoshitanatya opintakiriki kaari ompantyaawoni. Irootaki joyyakaawintaitantariri jiyotaaniiti ikimitakotawo jotikaki-itziro trigo-pani. Tima ari jiñaitziri tii jimatziro inkamiithashiriti. † **22:41** Kantakotachari jaka jawisaniintanaka, tima jawisanaki kapichi Jesús, tii osamani jiyaaati, okimiwaitakawo iwiyaa osanthatziranki aririkami jookaitiro mapi.

⁴⁹ Ikanta jiñaawakiro ikaatzi itsipatakari Jesús, ikantanakiri: “Pinkathari, thami ampiy-
atantyaari osataaminto”.

⁵⁰ Akotanaki, itotsitakiri ikimpita saikatsiri jakopiroki jompiratani ijiwaripirori Ompir-
atasorintsitaari.

⁵¹ Ari ikantzi Jesús: “Aritapaaki, iiro pimaamaniziri”. Ipampitsitairi ikimpita, ishi-
takotanai itowitakari.

⁵² Ipoña Jesús ikantanakiri ikaatzi pokashitakiriri, ijiwari Ompiratasorintsitaari, aa-
maakowintawori tasorintsipanko, Antaripiroriiti, ikantziri: “¿Naakama koshintzi pa-
mashitantanari posataaminto, pipajaminto?”

⁵³ ¿Tiima piñaawitapiintana tasorintsipankoki niyotaantzi? ¿Kaarima paantana janta?
Aritaki onkantya, tima aripaiti jimatakaimiro iroñaaka tsinirirwiri kaari pantzi pairani”.

Ikantzi Pedro: “Tii noñiiri Jesús”

(Mt. 26.57-58, 69-75; Mr. 14.53-54, 66-72; Jn. 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Ikanta joojoitanakiri Jesús, jagaitanakiri isaiki ijiwaripirori Ompiratasorintsitaari.
Impoitatsi Pedro irirori joyaatakowintziri jantyaatsikiini Jesús.

⁵⁵ Ipoña jowaampataitaki paampari pankotsinampiki, jakitsitaiyani. Ari isaikitapaaka
iijatzi Pedro jakitsita.

⁵⁶ Okanta tsinani ompirataawo, oñaapaakiri Pedro isaiki jakitsita. Okimpoyaapaakiri, ari
okantzi: “¿Tiima irijatzi jirika itsipatapiintakari Jesús?”

⁵⁷ Ikantanaki Pedro irirori: “Tii noñiiri”.

⁵⁸ Okanta osamaniityaaki, ikinapai pashini, ikantapari Pedro: “¿Tiima iijatzi iiroka ari
pikaatziri Jesús?” Ikantanai Pedro: “Tii naaka”.

⁵⁹ Iro osamani iijatzi, tzimatsi pashini kantapaakiriri Pedro: “Imapirotya iirokatak
tsipatariri Jesús chapinki, tima Galilea-jatzi pinatzi”.

⁶⁰ Ipoña ikantanai Pedro: “Tii niyotziri pikantanari”. Aripaiti jiñaanaki tyoopi.

⁶¹ Ari ipithokapainta Jesús, jaminapaintziri Pedro. Irojatziri ikinkishiritantanakari Pedro
ikantakiranki: “Tikira jiñiita tyoopi, mawajatziri pinkanti: ‘Tii noñiiri Jesús’”.

⁶² Shitowanaki jikokiroki, antawoiti jiraawaitanaka.

Ipajawaitziri Jesús

(Mt. 26.67-68; Mr. 14.65)

⁶³ Ikanta jirikaiti ikaatzi aamaakowintakotariri Jesús, ishirontaminthawaitakari, ipoña
ipajawaitziri.

⁶⁴ Jotzimikapootakiri, jompojapoowaitzimaitari, ikantziri: “¿Tiima Kamantantaniri
pinatzi, incha piyoti iita ompojapootakimiri?”

⁶⁵ Tzimatsi ojyiki oita ikantawaitziriri kaaripirori ñaantsi.

Japatowintaitari Jesús

(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24)

⁶⁶ Ikanta okitijiyitamanai, apatotaiyakani ijiwaripirori Ompiratasorintsitaari itsi-
patakari Antaripiroriiti, ipoña Yotzinkariiti. Ari jamaitakiri Jesús, josampiitakiri, ikan-
tazitzi:

⁶⁷ “Pinkanina, ¿Iirokatakima Cristo?” Ari ikantzi irirori: “Aririka nonkantakimi, iiro
pikimisantana.

⁶⁸ Aririka nosampitimi, tima iiro pakana, iiro pipakaana iijatzi.

⁶⁹ Iro kantzimaitacha itanantyaawo iroñaaka, ari jiñiuro Itomi Atziri isaiki jakopiroriki
Pawa joñaagantairo ishintsinka”.

⁷⁰ Ipoña ikantaiyanakini ikaatzi apatowintakariri: “¿Iirokatakima Itomi Pawa?” Ari
ikantzi Jesús: “Iirokatakani kantatsi naakataki”.

⁷¹ Irojatziri ikantantaiyanakarini: “¿Litama ankwowiri iroñaaka? Aakataki kimakiriri ikan-
takiri”.

23

Jagaitanakiri Jesús Pilato-ki

(Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38)

¹ Ipoña ikatziyaiyanaani ikaatzi apatotainchari, jaanakiri Jesús Pilato-ki.

² Ikantapaakiri Pilato: “Jirika atziri ojyiki jowaaripirotkiro nampitsi, ikaminaakiri
atziririiti iiro ipantaari kiriiki pinkathari César, ikantaki iijatzi Cristo jinatzi iri pinkathar-
itatsiri”.

³ Ipoña Pilato, josampitanakiri irirori, ikantziri: “¿Iirokama iwinkathariti Judá-mirinkaiti?”
Ari jakanakiri ikantzi: “Irootaki pikantakiri”.

⁴ Ikantziri Pilato Ompiratasorintsitaari, iijatzi maawoni atziriiti: “Tikaatsitya noñi oitya inkinaakashitayaari jirika”.

⁵ Iikiro ishintsitanakitzi jiwariipaini ikantzi: “Ojyiki ikaminaantaki jirika imaamanitanti atziriiti nampitsiki, jitanakawo Galilea-ki irojatzji iroñaaka jaka Judea-ki”.

Jowawisaitakiri Jesús janta Herodes-ki

⁶ Ikanta ikimawaki Pilato ikaminaantaki Galilea-ki, josampitakowintanakiri Jesús iri-irika Galilea-jatzji.

⁷ Ikimatzi ikantaitzi iriitaki. Jowawisaakiri Herodes-ki ipoki irirori jariita Jerusalén-ki.

⁸ Ikanta Herodes jiñaawakiri Jesús, antawoiti ikimoshiritanaki, tima ojyiki ikowawitapiintaka jiñiiri, ojyiki ikimakowintakiri iijatzji okaatzji jantayitakiri, ikowapirotaki jiñiiri irirori intasonkawintanti.

⁹ Ojyiki josampitawakiriri. Tii jakimaita Jesús.

¹⁰ Ari isaikitakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari Yotantaniriiti, ojyiki ikan-takowitakariri.

¹¹ Ikanta Herodes itsipatakari jowayiriti irirori, imanintashiritanakiri, ikawiyawaitanakiri. Ikithaantakari iroopirori kithaarintsi, joipiyairi isaiki Pilato.

¹² Aripaiti jaapatziyanakari Herodes jirika Pilato, tima pairani owanaa ikisani-ntawakaawitaka.

Jiyakowintaitziri Jesús

(Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15; Jn. 18.38-19.16)

¹³ Ipoña Pilato japatotakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipataakiri ikaatzji jiwatakaantatsiri nampitsiki, iijatzji maawoni atziriiti.

¹⁴ Ikantakiri: “Aña pamawitakinari jirika atziri owaaripiroironimi nampitsi, nosamp-isampiwitakari, tii noñiiri onkaaripiroti okaatzji jantakiri ikantakoyiitziiri.

¹⁵ Ari ikimitaka iijatzji Herodes, tima notyaantawitakanari irirori. Tikaatsitya janti jirika atziri inkini owamaakaanitiri.

¹⁶ Apa nompajatakaantakiri naaka, nompakagairi”.

¹⁷ Iro jamitapiintari Pilato joimishitowakaantzi apaani aakaanitiri kitiiyiriki joimoshirinkaita.

¹⁸ Iro kantzimaitacha ikantaiyanakini atziriiti: “¡Tii nokowiri jirika! ¡iri poimishi-towakaanti Barrabás!”

¹⁹ Jirika Barrabás iri jomontyaitziri okantakaantziro itsitokantaki imaamanitakiri pinkatharitatsiri nampitsiki.

²⁰ Ipoña japiiwitakari Pilato tima ikowawitaty irirori impakaakaanitiri Jesús.

²¹ Japiizimaitanakawo atziriiti ikaimaiyini: “¡Pimpaikakotakaanitiri, pimpaikakotakaanitiri!”

²² Iro mawajatzji japiiwitakawo Pilato josampitantzi: “¿Litama kaaripirori jantakiri jirika? Tikaatsitya oitya jantiri, iiro okantzi owamaakaanitashityaari. Apa nompajatakaantashityaari, jiyaataita”.

²³ Iikiro ishintsitatzi atziriiti ikaimaiyini, ikowi impaikakoitiri Jesús. Iro japiipiintanakiri ikaimaiyini iijatzji ijiwari Ompiratasorintsitaari, jimatakari.

²⁴ Irojatzji jantantakawori Pilato okaatzji ikowakiri.

²⁵ Jomishitowakaantakiri tsitokantzinkari maamanitziiriri jiwatakaantatsiri nampitsiki, tima iri ikowaiyakirini atziriiti. Ishinitakiniri inkantawaitiri Jesús ikowakiri iriroriiti.

Ipaikakoitakiri Jesús

(Mt. 27.32-56; Mr. 15.21-41; Jn. 19.17-30)

²⁶ Ikanta jagaitanakiri Jesús, itonkiyotaitakari iitachari Simón poñaachari Cirene, ari jariita irirori ipofaagaawo jowaniki, ishintsiwintaitakiri inatanakiro impaikakoitantaari Jesús.

²⁷ Ojyiki atziri oyaatakowintanakiriri Jesús. Tzimatsi tsinani iraaokotanakariri.

²⁸ Ari jaminapaintziro Jesús okaatzji tsinani iraaokotakariri, ikantziro: “Jerusalén-jato, iiro piraakowaitashitana naaka, aña piraakotaiya iiroka, iijatzji powaiyaniiti.

²⁹ Tima irootaatsi piñiiri inkantayitai: ‘Kimoshiri inatyi tsinani kaari owaiyantatsiri, othotaawaitashitantakari.

³⁰ Impoña inkaimaiyitai, inkantaiti: “Pintaankashitina otzishi, pinkitatinaata”.

³¹ Tima piñaakiro tsika ikantaitakiro inchatu añainkawo, aña iro jowatsipiroiti kaminkawo”.

³² Ari jagaitanaki iijatzji apiti kaaripiroshiriri itsipaitanakiri Jesús intsitokaitiri.

³³ Ikanta jariitakaitapaakari jiitaitziro atziriitoni, ari ipaikakoitakiri. Jowatzikakoitaki apaani kaaripiroshiriri jampatikii, iriima pashini jakopiroriki.

³⁴ Ari ikantzi Jesús: “Ashitanarí, tii jiyotzi oita jantziri kimaatsitakaakinari, pimpiyakotiri”. Ipoña jagaitakiro iithaari Jesús ipawakaakawo, ikimitakaantakiro jiñaaritaita.

³⁵ Irojatzí jaminaiyakini atziríiti. Jimatsitakawo jiwatakaantatsiri nampitsiki, joitsinampaawaitakiri Jesús, ikantziri: “Jowawisaakotziri pashini, ¿kaarima jimatantawo jowawisaakotya irirori? Aña iriimi Cristo jiyoshiitani Pawa, ari jimatakiromi”.

³⁶ Ari jimatsitakawo iijatzí owayiríiti, ithainkakiri Jesús, jamakotakiniri kipijyaari.

³⁷ Ikantapaakiri: “Incha powawisaakotya, imapirorika iiroka iwinkathariti Judá-mirinkaiti”.

³⁸ Tzimatsi osankinarintsí ikintakoitakiri jiñokiini ipatziitoki, iñaaniki Judá-mirinka, iñaaniki Roma-jatzi, iñaaniki iijatzí Grecia-jatzi, okantzí: “IWINKATHARITI JUDÁ-MIRINKAITI”.

³⁹ Ari jimatsitakawo iijatzí jiñaanaminthatziri apaani kaaripiroshiriri tsipatakariri ipaikakota, ikantziri: “Iirokatakirika Cristo, powawisaakotya, powawisaakotsitaina naaka iijatzí”.

⁴⁰ Irojatzí jakantanakari pashini kaaripiroshiriri, ikisanakiri ñaanatakiriri Jesús, ikantziri: “Pimatsitawoma iiroka tii pipinkathatziri Pawa, ari akaatakiri jowasankitaayitai.

⁴¹ Tima tzimatsi antakiri aaka añaantakawori jowasankitaayitai. Iriima jirika jowasankitaashiitakari, tikaatsi kaaripirori janti”.

⁴² Ipoña jaminanakiri Jesús, ikantziri: “Pinkatharí, iiro pimajantana paata aririka pimpiyi pimpinkathariwintantai”.

⁴³ Jakanakí Jesús, ikantzí: “Imapiro nonkantimi, aritaki pintsipatapaiyaana iroñaaka iiroka janta tsika ikimoshiriitapai”.

⁴⁴ Ikanta itampatzikatapaaki ooryaatsiri, omapokashitapaaka otsiniritanaki, irojatzí jyiitiini ithapirotanaka ooryaa.*

⁴⁵ Ari itsiwakanakiri ooryaatsiri. Okanta janta tasorintsipankoki, saganakí niyanki tontamawotatsiri ithatashiitzirori.

⁴⁶ Irojatzí ikaimantanakari Jesús shintsíini, ikantzí: “Ashitanarí, paawakinawo noshiri”. Ithonka jiñaawaitanakiro jiroka, kamanakí.

⁴⁷ Ikanta ijiwari owayiri katziyawintakariri jiñaakiro okaatzí awisaintsiri, antawoiti ithaamintawintanakari Pawa, ikantanakí: “Imapirotyaama ikamiithashiritzi jirika shirampari”.

⁴⁸ Iijatzí ikaatzí ñaayitakirori awisaintsiri, okatsitzimoniintanakiri jiyaayitai.†

⁴⁹ Iriima ikaatzí ñaapiintakiriri, iijatzí tsinanipaini, tsipatakariri ipoñaantakari Galilea-ki, intaina ikatziyaiyakani jaminakotakiri oita awisaintsiri.

Ikitaikiri Jesús

(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42)

⁵⁰ Ikanta José poñaachari nampitsiki Arimatea saikatsiri Judea-ki, kamiithashiri jinatzí jirika, iriitakí itsipatapiintari japatota jiwariiti Judá-mirinka,

⁵¹ tiimaita inimotziri okaatzí ikantawaitaitakiri Jesús, tima oiyiki joyaawintakari irirori Pawa impinkathariwintantai.

⁵² Jiyaatashitakiri Pilato, ikantapaakiri: “Pishinitinari Jesús, nonkitatairi”.

⁵³ Ipoña ikintakoryaakotairi, iponatantakari manthakintsí, ikitatakiri ikiyaitziro impiitanakí, kaari ikitatantaita kaminkari.

⁵⁴ Tima irootakí kitiiyyiri jaminantapiintaitari joyaari oñaatamani kitiiyyiri jimakoryaantaitari.

⁵⁵ Okanta tsinanipaini tsipatakariri ipoñaantakari Jesús Galilea-ki, oyaatakowintanakiri, oñaakiro tsika ikanta jomaryaitapaintziri ikitaikiri.

⁵⁶ Okanta opiyaiyapaakani iwitsikayitakiniri kasankaari. Imakoryiyakini, tima iro kitiiyyiri ikantakaantaitziri jimakoryaantaityaawo.

24

Jañaantaari Jesús

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10)

* 23:44 Iro ikantaitziri pairani: jiwiyaanaka ooryaa 6, ari omapokapaaka otsiniritanakí irojatzí jiwiyaanaka ooryaa 9.

† 23:48 Kantakotachari jaka “okatsitzimoniintanakiri”, iro kantakotajaantachari jompojashipaniitanakitya jirika atziri. Tima irootakí jamiyitari Judá-mirinkaiti aririka onkatsitzimoshiritiri tsikarika oitya. Inashita okaatzí amitari aakapaini aririka ampojashipaniitya, tima asagaawintawaitayta.

¹ Okanta okitiijiyitamanai domingo, ananinkamanai tsinani iyaati impiitamooki tsika jomontyaakoitakiri Jesús, aanakiro kasankaari iwitsikakiri chapinki. Ari okaatakiri iijatzi pashinipaini tsinani.

² Okanta aminawitapaaka, oñaatzi otainkanaki mapi jashitantaitakawori omoona.

³ Tyaapaaki inthomainta, tii oñaapairi tsika jowakowiitakari.

⁴ Ojyiki othaawanaki. Oñaashitakari ikatziyimotapaakawo apiti mainari, shipakiryaa okantaka iithaari.

⁵ Tima othaawanakitzi, otzirowashitanakari. Ari ikantziro: “¿Iitama paminaminatantari añaagatsiri kaminkarimooki?”

⁶ Tii isaiki jaka, aritaki añaagai. Pinkinkishiritiro okaatzi ikantakiri isaikantawitari Galilea-ki.

⁷ Ikantziranki: ‘Irootaintsi jaakaantaitiri Itomi Atziri, impaikakotiri kaaripiroshiriri atziri. Awisawitaty mawa kitiiyjiri, aritaki jañaagai iijatzi’.

⁸ Ari okinkishiritaiyanakironi iroori okaatzi ikantakiri Jesús.

⁹ Opiyapithatanakawo omoona, okamantapaakiri 11 jiyotaani Jesús iijatzi pashinipaini.

¹⁰ Jiroka okaatzi tsinani: María Magdala-jato, Juana, María inaanati Jacobo opoña pashinipaini tsinani, irootaki kamantapaakiriri otyaantapiroriiti.

¹¹ Iro kantzimaitacha ikaatzi okamantawitapaakari, tii ikimisantziro, jiñaajaantaki okantashiwaita jirokaiti tsinani.

¹² Ikanta Pedro, jatanaki omoonakiki irirori, ishiyapirotanakitya. Jaminawitapaaka inthomainta omoonaki, jiñaapaatziiro omaryaaka manthakintsi iponataitantakariri. Iyok-itzi ikanta jiñaapaakiro, piyaa pankotsiki.

Aatsi jatachari Emaús-ki

(Mr. 16.12-13)

¹³ Tikira osamanitzi, janiitaiyini apiti jiyotaani Jesús jiyaatiro nampitsiki iitachari Emaús. Tii osamanipiroitzi osaiki Jerusalén okaatzi 11 kilómetro.*

¹⁴ Iro ikinkithatakotaiyini janiitzi okaatzi awisaintsiri.

¹⁵ Ikinkithawaiminthaitzi janiitaiyini, pokapaaki Jesús irirori itsipatapaakari janiitzi.

¹⁶ Iro kantzimaitacha jirika jiyotaani, kimiwaitaka jotzimikaitatyirimi jokiki, iiro jiyotantawaari.

¹⁷ Ikantapaakiri: “¿Iitama pikinkithatakotziri paniitaiyini? ¿Iitama powashiriniintantari?”

¹⁸ Ari jakanaki apaani jiiitaitziri Cleofas, ikantanaki: “¿Iirokama apintzi kaari yotakotironi okaatzi awisaintsiri Jerusalén-ki?”

¹⁹ Ikantzi: “¿Iitama awisaintsiri?” Ari ikantaiyini jiyotaani: “Iri Jesús jiiitaitziri Nazaret-jatzi, tsika itzimi jotyaantakiri Pawa, inkamantantaniiriri, iri jiyotawaki atziiriiti. Tima okaatzi jantayitakiri, okaatzi ikantayitakiri iijatzi, ari joñaagantziro Ishintsinka.

²⁰ Iro kantzimaitacha jaakaantakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari pinkathariiti, jowamaakaantakiri janta ipaikakoitakiri.

²¹ Aña noñaajaantawitaka naakaiti iri ookawintairini maawoni ajjininka. Irootaki mawatatsiri iroñaaka kitiiyjiri jowamaantaitakariri.

²² Tzimayitatsi tsinani nokaatapiintziri omapokashitakinari, ananinkamanai omoonakiki.

²³ Tii oñaapairi jowakowiitakari Jesús, opiyaa okamantantapai, okantzi: ‘Noñaaki maninkari, ikantakina: “Añaagai Jesús”.’

²⁴ Ari jiyaataiyanakini nokaatayini janta omoonaki, jiñaapaakiro okaatzi okantaiyakinirini tsinani, tii jiñiimaitapaari Jesús”.

²⁵ Ari jakanakiri irirori, ikantanakiri: “¿Tiiya piyotantiziri iirokaiti, ojyiki pithankashiritakiro okaatzi ikamantantayitakiri Kamantantaniiriiti!

²⁶ Aña iro kowapirotacha awijiyimotiri Cristo jirokapaini, isaikai jowaniinkawoki”.

²⁷ Ari jitanakawo joñaayiniri okaatzi osankinayitainchari tsika ikinkithatakotziri Cristo, opoñaanakawo josankinariki Moisés japirotakiniri okaatzi josankinayitakiri maawoni Kamantantaniiriiti.

²⁸ Ariitaiyakani nampitsiki tsika joshiritawo. Ari ikowi Jesús jawisanakimi irirori kimiwaitaka jiyaatatyümi intaina.

²⁹ Ikantaiyirini jirika apiti: “Iiro pawijyi, ari pisaikanaki. Tima tsiniriityaaki”. Irojatzisi saikantanakari Jesús pankotsiki isaikapaaki.

³⁰ Ipoñaashitaka isaikaiyini jowaiyaani, jaakiro Jesús tanta, ipaasoonkiwintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri.

* **24:13** Iro ikantakotziri jaka 11 kilómetro, ikantaitziro pairani 60 estadio.

³¹ Aripaiti jiyotakaayiitanairi iriitaki Jesús. Iro kantzimaitacha Jesús ipiyashitanaka, tii jiñaawairi tsika ikinaki.

³² Ikantawakaiyani: “¿Tiiima thaamintashiri pikanta ikinkithawaitakai aatsiki, ikinkithatakotairo osankinarintsi iijatzi?”

³³ Tii isaikanaki, piyanaka Jerusalén-ki. Jiñaapaatziiri ikaatzira 11 jiyotaani japatotaiyani, itsipayitakari ikaatapiintaiyini.

³⁴ Ikantaiyini: “Imapiro jañagai Awinkathariti. Tima joñaagaari Simón”.

³⁵ Ikamantantapaakiro irirori okaatzi awijyimotakiriri aatsiki, tsika okanta jiyotantariri ipaasonkiwintapairo tanta.

Jesús joñaagari jiyotaani

(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Jn. 20.19-23)

³⁶ Ikinkithawaiminthatzi jiyotaani, osatikapaaka Jesús, jiwithatapaakari ikantziri: “Pisaikaita kamiitha”.

³⁷ Antawoiti ithaawaiyanakini, jiñaajaantaki iri shiritsi ñaanatziiriri.

³⁸ Ipoña ikantanakiri iijatzi: “¿Litama pithaawantari? ¿Litama pikisoshiriwintantanari?”

³⁹ Pamininawo nako, iijatzi noitzi, naakataki. Potirotina, pimpampoyiina. Tima shiritsi tii otzimi iwatha, tii otzimi itonki. Irooma naaka tzimatsi”.

⁴⁰ Joñaayimaitari jako iijatzi iitzi.

⁴¹ Okantakaakari ithaamintanaka tii ikinkishirita aña iriitwataka Jesús. Iikiro josampitanakitziiri, ikantziri: “¿Tzimatsima oyaari?”

⁴² Ipaitakiri tzimagaantatsiri shima itsipataitakiniri iyaaki pitsi.

⁴³ Jaawakiri Jesús, jiñaakiri ikaatzi jiyotaani jowakari.

⁴⁴ Ari ikantzi: “Irootaki nokantsitakimiri iiniro notsipayitzi. Ontzimatyii imonkaayitya okaatzi josankinatakoyitakinari Moisés-ni, Kamantantaniriiti, ipoña Salmo”.

⁴⁵ Ikimathataakiri Jesús okaatzi osankinatakoyitainchari.

⁴⁶ Ikantziri: “Irootaki josankinaitakiri. Ontzimatyii inkimaatsitakaityaari Cristo, iro awisawitayia mawa kitiijiyiri aritaki jañagai.

⁴⁷ Ontzimatyii inkinkithatakotairo nowairo maawoniki kipatsi, ari jitaitanatyaaowo Jerusalén-ki. Ari onkantya jowajyaantaityaawori kaaripirori jantayitziiri, impiyakoitairi iijatzi.

⁴⁸ Iirokatakani ñaayitironi jiroka.

⁴⁹ Ari piñaakiri notyaantimiri ikajyaakaakimiri Ashitanari. Ari pisaikaiyawakini jaka Jerusalén-ki, irojatzii ishintsitakaantimiri poñaachari inkitiki”.

Itzinaantanaari Jesús inkitiki

(Mr. 16.19-20)

⁵⁰ Ipoña Jesús jaanakiri jiyotaaniiti janta Betania-ki. Ari itzinaawakotanaka, itasonkawintanairi.

⁵¹ Ikanta itasonkawintakiri, jomapokashita itzinaana inkitiki.

⁵² Ikanta ipinkathataiyanakirini jiyotaani, piyayaani Jerusalén-ki, antawoiti ikimoshiritaiyanakini.

⁵³ Ari ikantaitanakiyaani ithaamintawintanakari Pawa janta tasorintsi pankoki. Ari onkantyaari.

KAMIITHARI ÑAANTSI JOSANKINATAKIRI JUAN

Jatziritaki jiiitaitziri “Ñaantsi”

¹ Owakiraa itantanakari jiwitsikantaitzi pairani, aritaki tzimaki jiiitaitziri “Ñaantsi”. Ari itsipatari Pawa. Tima Pawa jinatzi irirori.

² Iriitaki itsipatakari pairani Pawa owakiraa itantanakari.

³ Iriitaki witsikajaantakirori maawoni tzimayitatsiri. Tikaatsi apaani tzimayitatsiri kaari jiwitsikajaanti irirori.

⁴ Ikimitakowaitakari kitainkari ikitainkatakotairi atzirriiti onkantya inkañaanitantaiyaari.

⁵ Ikimitakotapaakari kitijjiinkatakotantatsiri otsinirikitzi. Tiimaita ikitsirinkiri joitsi-wakawakiri kimitakotakawori tsinirikiri.

⁶ Pairani jotyaaantaki Pawa shirampari, jiiita Juan.

⁷ Iriitaki kinkithatakotapaakirini jiiitaitziri “Kitainkari”, ari onkantya inkimisantaitantyaawori maawoni jiyotaantiri.

⁸ Jirika Juan kaari jiiitaitziri “Kitainkari”. Aña iriitaki pokaintsini ikinkithatakotakiri.

⁹ Tima aritaki pokataiki jaka kipatsiki mapirotzirori ikimitakotari kitainkari, iriitaki kitijjiinkatakotairini atzirriiti.

¹⁰ Isaikapaintzi kipatsiki. Tima iriitaki witsikakirori kipatsi. Iro kantzimaitacha tii jiyotawakiri atzirriiti.

¹¹ Isaikimowitapantari ijininkamirinkaiti. Iro kantacha tii jaawakiri kamiitha.

¹² Iriima ikaatzi aawakiriri kamiitha, pairyaapiintanairiri ikimisantairi, iriitaki ishinitaki Pawa intomitaiyaari.

¹³ Itomi jowajaantairi Pawa. Tiimaita ojoyawo itomitantapiinta atzirriiti, inintakaanikiini, ikowi jowaiyantawaiti. Aña iri Pawa kowashitainchari intomitantya.

¹⁴ Jirika jiiitaitziri “Ñaantsi”, jatziritaki, isaikimotapaintai. Nishironkapirowaitantaniri jinatzi. Tyaaryoori inatzi iñaanitari. (Naakaiti ñaajaantakirori itasorinka, ari okimitajaantakawo itasorinka japintziti itomi Ashitariri.)

¹⁵ Iriitaki ikaimakaimawintapaakiri pairani Juan, ikantapaaki: “Jirika nokinkithatakotakiri pairani, nokantaki: ‘Aatsikitaki poyaatapaakinani, janaakowaitakina naaka, tima iri itakawo pairani tikiraamintha notzimi naaka’”.

¹⁶ Tima kamiithapirowaitaki irirori, irootaki añaantayitaawori maawoni inishironkapirowaitapiintai.

¹⁷ Pairani, iri Moisés-ni josankinatakaawitakari Ikantakaantaitani. Iriima Jesucristo iriitajaantaki nishironkayitairi, irijatzi ñaawaitapiintairori tyaaryoori.

¹⁸ Tikaatsi matironi jiñiiri Pawa. Iriima japintziti itomi Ashitairi, saikimotajaantairiri, iriitaki kamantairi aakaiti ayotantaari tsika ikanta irirori.

Ikamantantakiri Juan owiinkaantantaniri

(Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17)

¹⁹ Ikanta Judá-mirinkaiti nampitawori Jerusalén-ki, jotyaaantaki Ompiratasorintsitaariti itsipataakiri Levi-mirinkaiti, jiyaati josampitiri Juan, inkantapaakiri: “¿Tsika piitaka iiroka?”

²⁰ Tii jimanakota Juan, ikamantantaki, ikantzi: “Tii naaka Cristo”.

²¹ Ipoña japiitaitziri josampiitzi, ikantaitziri: “¿Tsikama piitayaa? ¿Iirokama Elías-ni?” Ikantzi Juan: “Tii naaka”. Iikiro ishintsitaitatzi josampiitzi: “¿Iirokama Kamantantaniri noyaakoniintani?” Ikantzi: “Tii”.

²² Ari ikantaitziri: “¿Tsikama piitaka iiroka? Pinkamantina, inkini nonkamantapairi otyaantakinari. Incha pinkinkithatakotya”.

²³ Japiitanakiro Juan, ikantzi: “Naakataki kaima-kaimatapaintsiri otzishimashiki, nokantantaki: ‘Powamiithataniri Awinkathariti tsika inkinapaaki, pinkimitakaantiro jotampatzikaiziro aatsi’. Irootajaantaki ikinkithatakotsitakari pairani Kamantantaniri Isaiás-ni”.

²⁴ Ikanta jotyaaantaniiti Fariseo-paini,

²⁵ iikiro josampitanakiziiiri, ikantziri: “Tii Cristo pinaty iiroka, tii iiroka Elías, tii Kamantantaniri pinaty iijatzi. ¿Iitama powiinkaantantantari?”

²⁶ Ari ikantzi Juan: “Apa nowiinkaamachiitantawo naaka jiñaa. Iro kantzimaitacha tzimatsi pitsipatakari, kaari piyotaiyini,

²⁷ iriitaki poyaatapaakinani. Tii okantaajaitzi inkimitakaantina jimpiratani nonothopaitstantyaariri i-zapato-ti.”

²⁸ maawoni jiroka, iro awijaintsiri pairani jiiitaitziro Betábara, intatsikirona jiña Jordán jowiinkaantazi pairani Juan.

Joiyyati Pawa

²⁹ Okanta okitiijyitamanai jiñaawairi Juan ikinapai Jesús, ikantzi: “Jirika joiyyati Pawa, iri piyakotaironi iyaaripironka atziiriiti.

³⁰ Iriitaki nokinkithatakotsitakari nokantaki: ‘Aatsikitaki shirampari poyaatinani, janaakowaitakina naaka, tima iri itaikaawori pairani tikiraamintha notzimi naaka’.

³¹ Tii niyowitari naaka. Aña iro nopokantakari nowiinkaantanti, jiyotantyaariri Israel-mirinkaiti”.

³² Jiroka ikantanaki iijatzi Juan: “Noñaataikiri Tasorintsinkantsi ikinapaaki jinoki ikimi-tapaakari shiro. Jookantapaakari.

³³ Tii niyowitari naaka. Iro kantacha otyaantakinari nowiinkaantanti, ikantakina: ‘Aririka piñaaki iyyaawiinkashitakirini Tasorintsinkantsi jookantapaatyaari iitoki, iriitaki kimitakaantyaawoni jowiinkaantantatyaarimi Tasorintsinkantsi’.

³⁴ Naakajaantaki ñaakiriri, iro nokinkithatakotantariri tima Itomi Pawa jinatzi”.

Itanakawori jiyotaani Jesús

³⁵ Okanta okitiijyitamanai ari isaiki Juan itsipatakari apiti jiyotaani.

³⁶ Ikanta jiñaawairi Jesús ikinapai, ikantzi Juan: “Jirinta joiyyati Pawa”.

³⁷ Ikimawaki apiti jiyotaani Juan, joyaatanakiri Jesús.

³⁸ Ari ipithokanaka Jesús, jiñaatziiri joyaataiyakirini, ari ikantziri: “¿Tsika piyaatika?” Ikantaiyini irirori: “Rabí (Iro ikantaitziri ‘Yotaanari’), ¿tsika pinampitawoka?”

³⁹ Ikantzi Jesús: “Pimpoki piñiiri”. Ikanta joyaatanakiri, jiñaakiro tsika inampitawo. Ari jimayimotapaintziri tima aritaki tsiniriityaanaki.*

⁴⁰ Jirika kimakiriri Juan, oyaatanakiriri Jesús, iriitaki Andrés iririntzi Simón Pedro.

⁴¹ Ikanta Andrés, apatziro jyaatashitanakiri iririntzi, jirika Simón, ikantapaakiri: “Noñaataikiri Mesias (iro ikantaitziri iijatzi, ‘Cristo.’)”

⁴² Ipoña Andrés jaanakiri Simón isaikira Jesús. Ikanta Jesús jiñaawakiri iririntzi Andrés, ikantawakiri: “Iroka Simón, itomi Jonás. Iroñaaka piitaiya ‘Cefas’”. (Iro ikantaitziri iijatzi, Pedro.)†

Ikaimaitakiri Felipe ipoña Natanael

⁴³ Okanta okitiijyitamanai, jataki Jesús Galilea-ki. Ari jiñaakiri Felipe, ikantapaakiri: “Poyaatina”.

⁴⁴ Jirika Felipe, Betsaida-jatzi jinatzi, irojatzi inampi Andrés iijatzi Pedro.

⁴⁵ Ikanta Felipe, jyaatashitanakiri Natanael, ikantapaakiri: “Noñaataikiri josankinatakotakiri Moisés-ni janta Ikantakaantaitaniki, josankinatakotsitakari iijatzi Kamantantaniririti. Iriitaki itomi José, Nazaret-jatzi”.

⁴⁶ Ari ikantzi Natanael: “¿Tzimatsima kamiithashiriri janta Nazaret-ki?” Ikantzi Felipe: “Pimpoki, piñiiri”.

⁴⁷ Ikanta Jesús jiñaawakiri ipokaki Natanael, ikantzi: “Aatsikitataiki jirika Israel-mirinkapirori, tii ithiiyanita”.

⁴⁸ Ari ikantzi Natanael: “¿Tsika janta piñaanaka piyotantakinari?” Ikantzi Jesús: “Noñaakimitya tikiraamintha ikaimimi Felipe pisaiki pankirintsitapishiki”.‡

⁴⁹ Ikantanaki Natanael: “Rabí, ¡lirokataki Itomi Pawa, iirokataki Iwinkathariti Israel-mirinkaiti!”

⁵⁰ Ikantzi Jesús: “Iro pikimisantamachiitantanakari nokantakimi ‘noñaakimi pisaiki pankirintsitapishiki’. Iro kantacha, arimaitaka piñaaki pashini anaironi jiroka”.

⁵¹ Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Ari piñaakiro ashitaryagaiya inkiti. Ari impiyapiyatiyini maninkariiti jayiitashitiri Itomi Atziri”.§

2

Aawakaantsi Caná-ki

¹ Okanta mawatapaintsiri kitiiyyiri, ari jaawakaitari nampitsiki iitachari Caná, saikatsiri Galilea-ki. Ari osaikakiri iijatzi inaanati Jesús janta.

² Ari ikaimakaantaitakiri iijatzi Jesús itsipatakari jiyotaanipaini.

* 1:39 Kantakotachari jaka “tsiniriityaanaki”, irootaki ojaywori ikantaitziri pairani “jiwiyaaka ooryaatsiri 10”. † 1:42 Ikantaitziri “Cefas” jiñaaniki Aram-jatziiti, irootaki “Mapi”. ‡ 1:48 Iitachari jaka “pankirintsitapishi”, irootaki ikantaitziri “higuera”. § 1:51 Ojyakaawintachari jaka “ashitaryagaiya inkiti”, tima aritaki onkantaki jiñaayitairi inkitiwiri, kaari kantawitachani jiiitapiintiri.

³ Ikanta joimoshirinkaiyani, thaatapaaka imiritaiyarini. Opoña inaanati Jesús, okantanakiri otomi: “Thaatapaaka amiri”.*

⁴ Ikantzi irirori: “Tsinani, ¿litama pikantantanari naaka? Aña tikira imonkaapaitita noñaagantantya”.

⁵ Okantanakiri iroori ikaatzi pakotantatsiri: “Pantiro onkaati inkantimiri notomi”.

⁶ Ari owaka janta 6 kowitzi mapinakitatsiri, iro jowantapiintari Judá-mirinkaiti jiña*a* ikiwayitanti inkitiwathatantyaari. Jiroka kowitzi, tzimayitatsi antitachari 50 litro jiña*a*, pashini 60 litro.†

⁷ Ikantanakiri Jesús ikaatzi pakotantatsiri: “Pijaikitiro jiña*a* maawoni kowitziki”. Ijaikipiroyitakiro kowitziki.

⁸ Ipoña ikantzi Jesús: “Pinkitanaki kapichiini, paanakiniri aminakaantzirori oimoshirinkaantsi”. Ari ikantaiyakironi.

⁹ Ikanta aminakaantzirori oimoshirinkaantsi jirawaki kapichiini jimiriitari piyanainchari ojiña*a*wita, tii jiyotzi tsika okinapaaki iroopirori imiriitari. Apa jiyotaiyini pakotantatsiri, tima iriitaki jaikitakirori jiña*a*. Ipoña aminakaantzirori oimoshirinkaantsi, ikaimakiri aawakaachari,

¹⁰ ikantziri: “Iro jamitari atzirriiti jitapiintawo ipakotantziro tontaari jimiriitari, aririka inkimaniintaiyayaani oimoshirinkachari, ari ipakotantziro jintaari. Irooma iiroka pawaantakawo iroopirori jimiriitari irojatzi iroña*a*ka”.

¹¹ Jiroka jantakiri Jesús nampitsiki Caná saikatsiri Galilea-ki, iro itanakawori itasonkawintantzi ari joña*a*gantziro ishintsinka. Ari ikimisantapirotanakiri jiyotaanipaini.

¹² Okanta okaatapaaki jiroka, jatanaki Capernaum, itsipatanakawo inaanati, iririntzipaini, iijatzi jiyotaanipaini. Tii osamani isaikapainti janta.

Jomishitowiri Jesús pimantayitatsiri tasorintsipankoki
(Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46)

¹³ Irootzimatai joimoshirinkapiintantawori Judá-mirinkaiti Anankoryaantsi. Jataki Jesús Jerusalén-ki.

¹⁴ Iñaapaakiri tasorintsipankoki yomparitariri ipirapaini, iijatzi ishironipaini. Ari isaikayitakiri iijatzi yomparitariri kiriiki.‡§

¹⁵ Ikanta jiñaapaakiri, jaminthataki Jesús ipajaminto, jomishitowakiri maawoni yomparitachari tasorintsipankoki, itsipataakiri ipirapaini. Josokitakiri iriikiti ikaatzi yomparitariri kiriiki, jotatsinkitsitakiri isaikamintopaini.

¹⁶ Ikantakiri Jesús yomparitariri ishironi: “¡Paanairi pipira! ¡Tii okantzi pinkimitakaantiro ipanko Ashitanari iyomparintsipanko!”

¹⁷ Ari ikinkithashiritanakiro jiyotaani okaatzi josankinaaitakiri, kantatsiri:

Antawoiti nonkisakowintyaawo pipanko.

¹⁸ Ikanta Judá-mirinkaiti ikantanakiri Jesús: “Incha poñaayina pintasonkawintanti noñaantimiri imapiro otzimi pishintsinka pimatantawori jiroka”.

¹⁹ Ikantzi Jesús: “Pimpookiro jiroka tasorintsipanko, ari awijawitayya mawa kitijiyiri, ari nontzinagairo iijatzi”.

²⁰ Ikantaiyini Judá-mirinkaiti: “Aña okaatzi 46 osarintsi jantawaitaitzi jiwitsikaitantakawori jiroka tasorintsipanko, ¿ompoña pintzinagairo iiroka onkaati mawa kitijiyiri?”

²¹ Jiroka “tasorintsipanko” ikinkithatakotakiri Jesús, iro ikantakotzi iwatha irirori.

²² Ikanta itzinagaa pairani Jesús, ikinkithashiritanairo jiyotaaniiti ikinkithatakotsitakari. Irootaki ikimisantapirotantanakawori Osankinarintsipirori, iijatzi okaatzi ikantayitakiri Jesús.

maawoni jiyoshiritziri Jesús

²³ Iinta isaiki Jesús Jerusalén-ki joimoshirinkaitziro Anankoryaantsi, oiyiki kimisan-tanakiriri jiñaayitakiri itasonkawintantaki.

²⁴ Iro kantacha Jesús, tii jawintaari jirikaiti, tima jiyoshiritziri maawoni.

²⁵ Tii ikowaajaitzi Jesús inkamantaitiri tsika ikantashiriyitzi atzirriiti, aña jiyoshiritziri irirori.

3

Jesús ipoña Nicodemo

* 2:3 Kantakotachari jaka jimiritaitari, irootaki “vino”. † 2:6 Kantakotachari jaka 50 litro pashini 60 litro jiña*a*, irojatzii oiyawori ikantaitziri pairani 2 cántaro pashini 3 cántaro. ‡ 2:14 Kantakotachari jaka ipirapaini iriitaki buey ipoña oiyja. § 2:14 Ikaatzi pokayitatsiri Jerusalén-ki, jamayitzi iriikiti ipoñaakaayitari inampiitiki irirori. Iro ikowantari jiyomparityaari iriikitikii Jerusalén-ki, onkantya jamanantantyaari piratsipaini intainiriri Pawa.

¹ Tzimatsi Fariseo jiita Nicodemo, iriipirori Judá-mirinka jinatzí.

² Ikanta jirika jataki tsiniri jiñiiri Jesús. Ikantapaakiri: “Rabí, niyotaiyini iri Pawa otyaantakimiri piyotaaaitina, tikaatsi kantironi jantiro poñaagantakiri iiroka, tiirika itsipashiritari Pawa”.

³ Ari jakanaki Jesús, ikantziri: “Incha pinkimisantawakina. Itzimirika kaari apiitaironi intzimai, iiro jiñairo impinkathariwintantai Pawa. Imapiro”.

⁴ Ikantzi Nicodemo: “¿Kantatsima japiitairo intzimai shirampari antaripirotaintsiri? ¿Arima onkantaki intyagai omotziki inaanati, inkini japiitairo intzimai?”

⁵ Ari jakanaki Jesús, ikantziri: “Itzimirika kaari tzimantaiyaawoni jiñaa, kaaririka intzimakaashiriyitairi Tasorintsinkantsi, iiro jiñairo ipinkathariwintantai Pawa.*

⁶ Ikaatzi jowaiyantziri atziríiti, atziri jinatzí. Iriima ikaatzi tzimantaariri Tasorintsinkantsi, tasorintsishiri ikantanaa.

⁷ Iiro okompitzimotzimi nokantakimi: ‘Ontzimatyii papiitairo pintzimayitai’.

⁸ Okimita tampiyaina otasonkantapiintzi tsika okowakaawo. Pikimawitawo oyamininka, tiimaita piyotzi tsikarika okinapaaki, tsikarika iyaatziro. Ari ikimiyitari iijatzi ikaatzi itzimakaayitairi Tasorintsinkantsi”.

⁹ Japiitanakiro Nicodemo josampitziri: “¿Tsikama okantakotaka jiroka?”

¹⁰ Ikantzi Jesús: “¿Iiroka, yotaapiintziriri Israel-mirinkaiti, tiima piyotzi tsika okantakota jiroka?”

¹¹ Nokinkithatakotaiyimironi okaatzi niyotakotziri. Nokinkithatakotzimiro okaatzi nokitapiintaiyarini. Iro kantzimaitacha tii pikimisantaiyini iirokaiti nokantayitzimiri. Imapiro.

¹² Tii pikimisantana nokinkithatakotzimiro isaawijato, iro owatsipiro iiro pikimisanatana aririka nonkinkithatakotimiro inkitijato.

¹³ Tikaatsi apaani jataintsini inkitiki, apa jirika poñainchari inkitiki. Iri akinkithatakotziri, Itomi Atziri.†

¹⁴ Tima pairani Moisés-ni jowatzikakotakiri maanki otzishimashiki, ari inkimitaitiri iijatzi Itomi Atziri, ontzimatyii jowatzikakoitiri irirori,

¹⁵ inkañaanitantaiyaari inkaati kimisantairini”.

Jitakotaari Pawa maawoni isaawijatzi

¹⁶ “Tima jitakopirotaari Pawa isaawijatzi, ishinitakiri japintziti Itomi inkamawintiri, iiro ikaamaniyitai inkaati kimisantairini, aña inkañaaniyitai.

¹⁷ Tima Pawa tii iro jotyaaantantayariri Itomi jaka kipatsiki jiyakawintairi isaawijatzi, aña jowawijaakoshiritaatyiri.

¹⁸ Ikaatzi kimisantairini Itomi Pawa, iiro jiyakawintaitziri. Iriima kaari kimisantayitaatsini, aritaki jiyakawintairi, okantakaantziro tii ikimisantairi japintziti Itomi Pawa.

¹⁹ maawoni kaari kimisantatsini, aritaki jiyakawintairi, tima jantapiintatziro kaaripirori. Tima ipokawitapainta pairani kipatsiki jiiitaitziri ‘Kitainkari’, iro ikowapirotajaantanakiri tsinirikiri, jimanintawakiri ‘Kitainkari’.

²⁰ maawoni antayitzirori kaaripirori ikisaniiintatziiri jiiitaitziri ‘Kitainkari’. Ikoimintawaita onkantya iiro jiyotakoyitawo jantayitziro kaaripirori.

²¹ Iriima matapiintanairori tyaayoori, jawintaapirotari ‘Kitainkari’, iro jiñaitantyaawori jantawaipirotaatyiniiri Pawa”.

Jaapatziyaminthari iimintaitari

²² Ikanta okaatapaaki jiroka, jatanai Jesús Judea-ki itsipayitanaari jiyotaani, ari itsipatakari jowiinkaantantzi.

²³ Iijatzi Juan jowiinkaantantzi irirori Enón-ki, okaakitapai Salim, tima janta ari otzimapirotzi jiñaa. Ikaatzi jatatsiri janta, jowiinkaayitawakiri.

²⁴ Tima tikira jaakaantaitziriita Juan jomontyaitiri.

²⁵ Ikanta kiyopayipaini jiyotaani Juan jiñaanaminthatakiri Judá-mirinka tsika onkantya inkitiwathatantyaari.

²⁶ Ipoña jiyaataiyakini isaiki Juan, ikantapaakiri: “Rabí, jirintaranki tsipatakimiri inatsikirona jiñaa Jordán, pikinkithatakotakinari, jowiinkaantantzi iroñaaka irirori, oiyiki atziríiti pokashitziriri”.

²⁷ Ari jakanaki Juan, ikantzi: “Tsika ikanta piñaakiri jirika, tii opoñaashiwaita, aña iri Pawa ñaapirotakaariri.

* **3:5** Okaatzi kinkithatakotachari jaka “intzimantaiyaawo jiñaa”, tzimatsi oiyakaawintachari: Tzimatsi kantatsiri iri kinkithatakotacha owiinkaantanaachari jowajyaantanairo kaaripirori. (2) Tzimatsi kantatsiri iro kinkithatakotacha itzimaari iinchaaniki. (3) Tzimatsi kantatsiri iri kinkithatakotacha Tasorintsinkantsi, tima añaakotapiintakiri Tasorintsinkantsi joiyakaawintaitziri jiñaa. † **3:13** Tzimatsi osankinarintsii kantatsiri Itomi Atziri saikatsiri inkitiki.

²⁸ Iirokayitaki kimajaantakinari nokantaki pairani: “Tii naaka Cristo, apa jotyaaantaitakina niawatapaakiri nonkinkithatakotiri”.

²⁹ Thami nojyakaantimiro: aririka jaawakaitya, iri aapiintzirori tsinani iimintaitari. Iri-ima itsipaminthari, iiro jiñaapirowaita irirori, apa inkimoshiritanaki inkimaki jiñaawaitanaki jiimitaitari. Ari nokimistsitakari naaka iroñaaka, tii noñaapirowaita, iiro kantzimaitacha, antawo nokimoshiritaki.

³⁰ Iikiro jiyaataty inkimakoitiri jirika, irooma naaka ari nosantzikoityaakoti”.

Poñainchari jinoki

³¹ “Janairi maawoni poñainchari jinoki. Iriima nampitawori kipatsiki, isaawijatzi jinatzi, ikinkithatakotashitapiintawo isaawijato. Iriima poñainchari inkitikiki janairi maawoni,

³² ikinkithatakotziro okaatzi jiñiiri, okaatzi ikimiri. Iro kantzimaitacha iiro ikimisan-taitziro ikinkithatakotziro.

³³ Iro kantacha inkaati kimisantanaairini, ari jimatanatya irirori ikinkithatakotanairi Pawa tyaaryoori jinatzi.

³⁴ Ikaatzi jotyaaantziri Pawa, jiñaani Pawa ikinkithatakotzi. Tima Pawa jothotyiiro jinampishiritakaantantawo Itasorinka.

³⁵ Jirika Ashitairi jitakotari Itomi, jimatakaakiri ipinkathariwintairo maawoni tzymayi-tatsiri.

³⁶ Inkaati kimisantanaairini Itomi, ari inkañaanitai. Iriima kaari kimisantairini Itomi, iiro ikañaanitai, apa jatsipitaiyaawo jowasankitagairi Pawa”.

4

Jesús ipoña Samaria-jato

¹ Ikanta Fariseo-paini ikimaiyakini, ikantaitzi: “Tzimaki oiyiki jiyotaani Jesús, jowi-inkaataki oiyiki atziripaini, janaanakiri Juan”. Jiyotaki Jesús ikimaiyakini Fariseo.

² (Kaarimachiini Jesús owiinkaantatsini, aña jiyotaani owiinkaantatsiri.)

³ Irootaki Jesús ishitowantanakari Judea-ki, ipiyaawo Galilea-ki.

⁴ Ari iintathakitziro inkinanairo iipatsitiki Samaria-jatzi.

⁵ Irojatz jariiintakari nampitsiki saikatsiri Samaria-ki oita Sicar, iro tsipanampitawori iipatsiti pairani Jacob-ni ipanairiri itomi, José.

⁶ Ari osaikakiri jiña a iyakotani Jacob-ni. Tima jimakokitaki Jesús janiitaki, isaikimota-paakiro jiña, jiwyaaka tampatzika ooryaa.*

⁷ Ari opokaki Samaria-jato onkai jiña. Ikantziro Jesús: “Pimpina jiña nirawaki”.

⁸ Tima jiyaaatayzziini jiyotaani nampitsiki jamananti owanawontsi.

⁹ maawoni Judá-mirinkapiroriiti tii jaapatziyari kamiithaini Samaria-jatziiti. Ari akanakiri tsinani okantanakiri: “¿Tsiika pinkinakairoka iiroka, Judá-mirinka pinatzi, ipoña pikamitana naaka Samaria-jato nompimi jiña?”

¹⁰ Ari jakanakiro Jesús, ikantziro: “Arimo piyoti iita ipantziri Pawa, ari piyotirimi kamitakimiri jiña, iiroka kamitinanimi naaka. Aritaki nompakimiro jiña añaakaantatsiri”.

¹¹ Okantanaki tsinani: “Pinkathari, tikaatsi pinkintanyaari jiña, inthomainta okantaka omoo, ¿tsikatya payiroka pimpinari jiña añaakaantatsiri?”

¹² Iri achariniiti Jacob-ni panairori pairani jiroka jiña, irootaki jimiriyyitajaantakari irirori, irojatz jimiriyyitaka itomipaini, jimiriyyitsitakawo iijatzi ipiraaiti. ¿Panairima iiroka?”

¹³ Jakanakiro Jesús, ikantanakiro: “maawoni miritawori jiroka jiña, iiro opiya imiri.

¹⁴ Iriima miritatyaawoni jiña nompiriri naaka, iiro jimiriyyitai. Tima jiñaatatsiri nopantziri naaka ari oshitowaashiritantaiyaari onkimiwaityaawo oshitowaatantayarimi jiña añaakaantatsiri”.

¹⁵ Okantzi tsinani: “Pinkathari, pimpinawo naaka jiroka jiñaatatsiri, iiro napiitantaawo nomiriyyitai, iiro nopiyapiyawaitanta jaka nonkai jiña”.

¹⁶ Ari ikantziro Jesús: “Piyaa, pinkaimiri piimi, ompoña pimpiyaki jaka”.

¹⁷ Okantzi tsinani: “Tikaatsi noimi”. Ikantziro Jesús: “Kamiitha pikantaki, tii itzimi piimi, iima tzmawitaka pairani ikaatzi 5 piimi. Iriima pitsipatakari iroñaaka, kaari piimi.

Imapiro okaatzi pikantakiri”.

¹⁹ Okimawaki ikantakiro, okantanaki tsinani: “Pinkathari, niyotanakimi naaka kaman-tanairi pinatzi.

²⁰ Pairani nochariniiti Samaria-jatziiti ipinkathatapiintziri Pawa jaka otzishiki. Iro kantzimaitacha iirokaiti Judá-mirinkapirori pikantaiyini janta Jerusalén-ki, ari ampinkathatapiintairi”.

* 4:6 Ikantaitziri jaka “tampatzika ooryaa”, irojatz ikantaitziri pairani jiwyaaka ooryaatsiri 6.

²¹ Ikantanakiro Jesús: “Pinkimisantawaki tsinani, irootaintsi pimpinkathatairi iirokaiti Ashitairi, iiro okowajaanta pimpoki jaka otzishiki, iiro okowajaanta piyaati iijatzi Jerusalén-ki.

²² Imapirowitatyá, tii piyotaiyirini iirokaiti iita pipinkathatapiintziri. Irooma naakaiti niyotziri itzimi nopinkathatziri. Tima jirika owawijaakotantatsini, Judá-mirinka jinatyí.

²³ Iro kantacha, irootzimaintsi. Iriitaki pinkathatajaantziri Ashitairi pinkathashiritakairi. Tima iriyyitaki ikowiri Ashitairi pinkathayitairini.

²⁴ Pawa irijatzi Tasorintsinkantsi, kaari kofaatsini. Inkaati pinkathayitairini, ontzimatyí impinkathashiritaitiri, tii okowajaanta jantayitairo koñaayitatsiri”.

²⁵ Okantzi tsinani: “Niyotzi naaka, ari impokaki Mesías, jiitaitziri Cristo. Aririka jariitatyá irirori, ari inkamantapaakairo maawoni tsika okantakota”.

²⁶ Ikantzi Jesús: “Naakataki, ñaanatajaantakimiri”.

²⁷ Ari jariitaiyapaani jiyotaani. Iyokitzi jowapaakiri jiñaapaakiri ikinkithawaitakairo tsinani. Iro kantzimaitacha tikaatsi osampitapaakirini oita okowiri tsinani, tsikarika oita ikinkithawaitakairori.

²⁸ Ari ookanakiro tsinani oyowitinaki, jataki nampitsiki, okantapaakiri atziriiti:

²⁹ “Pimpokaiyini piñiiri shirampari yotakinawori maawoni nantayitakiri pairani. ¿Kaarima Cristo?”

³⁰ Ikanta ishitowaiyanakini atziriiti nampitsiki, pokaiyanakini isaikinta Jesús.

³¹ Ari ipankinatayarini jiyotaani, ikantziri: “¡Rabí, poya!”

³² Ikantzi Jesús: “Tzimatsi iita nowari naaka, tii piñagaiyironi iiroka”.

³³ Ari josampitawakaiyanakani jiyotaani: “¿Tzimatsima iita amakiniriri jowanawo?”

³⁴ Iro kantacha Jesús, ikantanakiri: “Nokimitakaantawo nowanawo naaka nantziro ikowiri otyaantakinari, ontzimatyí nonthonkiro antawairinti ipakinari.

³⁵ Jiroka pikantapiintaiyini iiroka: ‘Yotapaaka 4 kashiri osampatantyaari pankirinti’. Iro kantacha nonkantimi naaka pamini pankirintsimashiki, aritaki sampainkataki ontzimatyí oyiipatyá.

³⁶ Inkaati antawaitatsini joiyipiitiro pankirinti ari impinayiitairi. Okaatzi pankirinti joiyipiayiitairi iriyyitaki oiyakaawintacha inkaati kañaanitatsini. Iro inkimoshiritantaiyaari pankitakirori intsipatayiari oyiipatakirori.

³⁷ Tima imapirotatyá jiroka joyakaawintaitakiri, ikantaitzi: ‘Tzimatsi apaani pankitakirori, tzimatsi pashini oyiipatakironi’.

³⁸ Notyaantakimi naaka piyaati iirokaiti poyiipayitairo kaari pipomirintsiwinta pantawaiwintiro. Tima tzimayitatsi pashini pankinatawori jantawaiwintakiro. Iirokayitaki nintagaiyaawoni jantawaitani jirikaiti”.

³⁹ Tima oiyiki Samaria-jatzi saikaintsiri nampitsiki kimisantawakiriri Jesús okantakaantziro tsinani okantantapaaki: “Jiyotakinawo maawoni nantayitakiri pairani”.

⁴⁰ Ikanta Samaria-jatziiti, jariitaiyapaakani ipankinatapaakari Jesús isaikimotanakiri inampiki. Ari jimatakiro Jesús, apiti kitiiyiri isaikanaki,

⁴¹ oiyiki pashini kimisantanaintsiri ikimajaantakiri iriroriiti okaatzi ikantayitziri Jesús.

⁴² Ari ikantaitanakiro tsinani: “Kimisantayitaana naaka iroñaaka, tii iro nonkimisantanaiyaari pikamantapaakina, aña naaka kimajaantairi ikantayitziri. Niyotai iijatzi imapirotatyá jowawijaakoshiritantai kipatsiki, iriitaki Cristo”.

Joshinchagairi Jesús itomi jiwari

⁴³ Okanta imonkaataka apiti kitiiyiri isaikapaaki Jesús Samaria-ki, awijanaki jiyaatiro Galilea-ki.

⁴⁴ Tima iri Jesús kantaintsiri: “Apaani kamantantaniri tii ipinkathaitziri inampiproki”.

⁴⁵ Ikanta jariitaa Galilea-ki, oiyiki aawairiri kamiitha janta, tima aritaki jiñiitsitakiri Jerusalén-ki okaatzi jantayitakiri Jesús joimoshirinkiro Anankoryaantsi.

⁴⁶ Ari jariitaari Jesús janta Caná-ki saikatsiri Galilea-ki, tsika ipiyakiro jiña okimiwaitanakawo jimiriitari. Tzimatsi janta iriipirori jiwari, mantsiyataintsiri itomi janta Capernaum-ki.

⁴⁷ Ikanta jirika jiwari ikimakotakiri Jesús ari jariitaari Galilea-ki ipoñaawo Judea-ki, jiyaatashitanakiri jiñiiri. Ipankinatapaakari, jiyaati ipankoki, joshinchagairi itomi, irootaintsi inkami.

⁴⁸ Ari ikantanaki Jesús: “¿Iitama kaari pikimisantanana iirokaiti? Pikowajaantzi noñaayimiro kaari piñaapiintzi pairani, pikowajaantzi nontasonkawintantawaki”.

⁴⁹ Iro kantacha jiwari ikantanakiri: “Pinkathari, thamiita iroñaaka, tikira ikamanakiita notomi”.

⁵⁰ Ipoña ikantzi Jesús: “Pimpiyi pipankoki. Shintsitai pitomi”. Ikimisantanaki shirampari okaatzi ikantakiriri Jesús, piyanaka.

⁵¹ Ipiyaminthaita ipankoki, itonkiyotawaari jompirataniiti, ikantawairi: “¡Shintsitai pitomi!”

⁵² Josampitanakiri tsika jiwiyaa ooryaatsiri ikantakoniintantanaari itomi, ikantaiyini jimpiratani: “Chapinki, itainkanaki ooryaatsiri, ari awijanaki isaawawaitzi”.†

⁵³ Ari ikinkishiritanakiro ashitariri aritaki jiwiyaaakari ooryaatsiri chapinki ikantakiri Jesús: “Shintsitai pitomi”. Iro ikimisantantanakari irirori, ari ikimitsitanakari iijatzi maawoni ijininkamirinkaiti irirori ikimisantanakari Jesús.

⁵⁴ Irootaki apititanaintsiri joñaagantziro Jesús itasonkawintantzi jariitaa Galilea-ki ipoñaagaawo Judea-ki.

5

Kisopookiri Betesda-jatzi

¹ Okanta othonkapaaka jiroka, japiitairo joimoshirinkaiyani Judá-mirinka Jerusalén-ki. Ari jijaatsitakari iijatzi Jesús.

² Janta Jerusalén-ki, ari osaikiri ikaawoshiminto jiiitaitziri iñaaniki Heber-mirinka “Betesda”. Tzimatsi okaatzi 5 opankochaantiki. Ari otsipanampitawo ashitakowontsi jiiitaitziro “Oijya”.

³ Ari ipiyotakari ojyiki mantsiyari, kaari aminatsini, kisopookiri, thoriwaitatsiri jomaryaaayitaka kipatsiki joyaawintawo ojyiwaatya jiña.

⁴ Tima ikantaitzi: Jinatzi ipokapiintzi maninkariiti ijiyiwaatakaaro jiña, intzimirika itanatyaaawoni impiinkaantantyaawo jiña ojyiwaata, aritaki ishintsitanai imantsiyawaitzi.

⁵ Tzimatsi mantsiyari tzimakotaintsiri 38 osarintsi imantsiyawaitaki.

⁶ Ikanta Jesús jiñaapaakiri jomaryaaaka, jiyotapaaki osamani jimantsiyawaitaki jirika, josampitapaakiri, ikantziri: “¿Pikowima pishintsitai?”

⁷ Ari jakanaki mantsiyari: “Pinkathari, tii itzimi iitya owiinkaatinani aririka ojyiwaapaaitiya jiña. Tima nokowawitapiinta nompiinkaatinani naaka, janaakotana pashini ipiinkaataki irirori”.

⁸ Ari ikantzi Jesús: “Pintzinai, paanairo pomaryaaaminto, piyaatai”.

⁹ Apathakiro ishintsitanai jirika, jaanairo jomaryaaaminto, aniitanai. Iro kantacha, tima kitiiyiri jimakoryaantaitari inatzi,

¹⁰ ikantakiri Judá-mirinkaiti jirika shirampari shintsitaatsiri: “Kitiiyiri jimakoryaantaitari inatzi iroñaaka, tii oshinitaantsitzi paanairo pomaryaaaminto”.

¹¹ Jakanaki jirika shirampari, ikantzi: “Ikantakina oshinchagaanari: ‘Paanairo pomaryaaaminto, piyaatai’”.

¹² Ari ikantaiyanakini Judá-mirinka: “¿Litaka kantakimiri: ‘Paanairo pomaryaaaminto, piyaatai?’”

¹³ Iro kantacha jirika shirampari tii jiyotziri iita oshinchagairiri, tii jiñaawairi Jesús tsika ikinanaki, ipiyotaiyakani atzirriiti janta.

¹⁴ Ipoña Jesús jiñagairi shirampari janta tatorintsipankoki, ari ikantziri: “Pinkimi, aritaki shintsitaimi iroñaaka, iiro papiitairo pantairo kaaripirori, ari onkantya iiro awijiyimotantaimi kowiinkapirotatsiri”.

¹⁵ Ikanta jirika shirampari jatanaki, ikamantakiri Judá-mirinkaiti iriitaki Jesús oshinchagairiri.

¹⁶ Iro opoñaantari ikowi Judá-mirinkaiti intsitokiri Jesús, tima joshinchaantaki kitiiyiri jimakoryaantaitari.

¹⁷ Iro kantzimaitacha, ikantanaki Jesús: “Ari ikantaitatyaani jantawaitzi Ashitanari, ari nokimitsitari iijatzi naaka nantawaitzi”.

¹⁸ Irootaki, ikowapirotantanakari Judá-mirinkaiti intsitokiri Jesús, tima tii apa jantawaitantakawo kitiiyiri jimakoryaantaitari, aña jojyakotakari Pawa, ikantakira Jesús iriitaki Pawa iwaapatitajaantari irirori.

Ishintsinka Itomi Pawa

¹⁹ Ipoña Jesús jakanakiri, ikantziri: “Jirika Itomitari Pawa tikaatsi jantashiwaitya ikowakaanikiini. Apa jantziro okaatzi jiñaakotziriri Ashitariri. Okaatzi jantziri Ashitariri, irojatz jantziri Itomi. Imapiro.

²⁰ Tima jitakotari Ashitariri jirika Itomitari, joñaayiri maawoni jantayitzi irirori. Iikiro joñaagatyiri oitarika antawoitatsiri, iyokitzi powiri iirokaiti.

²¹ Tima ikimita Ashitariri jañaakaayitzi kaminkari, ikañaanitakairi, ari ikimitari iijatzi Itomitari, jañaakaayitiri inkowiri irirori.

²² Tii jiyakawintantzi Ashitariri, aña iri Itomi ishinitaki jiyakawintantai,

† 4:52 Kantakotachari jaka “itainkanaki ooryaatsiri”, irootaki ikantaitziri pairani “hora 7”.

²³ ari onkanya maawoni impinkathaitantyaariri Itomi ikimitaitziri Ashitariri. Kaari pinkathatairini Itomitari, tii ipinkathatsitari Ashitariri, otyaantakiriri.

²⁴ Itzimirika owakimpitayaawoni nokantayitzi, imoña inkimisantanairi otyaantakinari, aritaki inkañaanishiriyitai. Iiro jowasankitaawaitaitziri, tima kaatapaaki ikaamaniwaitzi, kañaani ikantayitaa. Imapiro.

²⁵ Irootzimataintsi imonkaatya, iroñaaka, inkimapatitairo kamashiririiti iñaani Itomi Pawa. Inkaati kimawaironi, aritaki jañaashiriyitai. Imapiro.

²⁶ Tima ikimita Ashitariri jañaakaantzi, iro ishinitakiniri iijatzi Itomi jañaakaanti irirori,

²⁷ ishinitakiniri iijatzi jiyakawintantai, tima iriitaki Itomi Atziri.

²⁸ Iiro piyokitziwintashitawo jiroka. Tima irootzimataintsi imonkaataiya inkimantaiyaawori kaminkariiti iñaani,

²⁹ ari impiriintayitanaki tsika ikitayitaka. Ikaatzi antayitakirori kamiithari, ari inkañaanishiriyitai. Iriima ikaatzi antapiintakirori kaaripirori, jañaawitaiya jowasankitaitiri”.

Ñajaantakiriri Cristo

³⁰ “Tii nantashiwaitawo nokowashitari, iri Ashitanari shinitanawori niyakawintantai. Okaatzi nokantakowintantziri tampatzika okantaka, tima tii nantashiwaitawo nokowiri naaka, aña iro ikowiri Ashitanari otyaantakinari.

³¹ Naakami kinkithatakowaitashitachani apaniroini, tii opantawo nokinkithatakowaitwita.

³² Iro kanzimaitacha tzimatsi kinkithatakotakinari, niyotzi irootaki tyaaryoopirotsiri ikinkithatakotakinari irirori.

³³ Imapirotsiri ikinkithatakotakina Juan potyaantantakari pairani josampitaitiri. Tima okaatzi ikinkithatakotawakinari imapirotatya.

³⁴ Iro kantacha tii iro nonkinkithatakomachiiti okaatzi ikinkithatakotakinari atziri kimitakariri Juan. Aña iro nokinkithatakotzi matzirori owawijaakoshiritaimi.

³⁵ Tima Juan iri kimitakariri ootamintotsi kitijiyiinkatapaantsiri. Iro pikowapaintziri iirokaiti pinintaawitayaawo ikimitari kitainkari.

³⁶ Iro kantacha tzimatsi kinkithatakotanari naaka, anairiri Juan. Okaatzi nantziri naaka, irootaki ikantanari Ashitanari nantiro, iro oñaagantzirori iri Ashitanari otyaantakinari.

³⁷ Ari ikimitakariri Ashitanari, otyaantakinari, ikinkithatakotakina irirori, tiimaita pikimisantziro iñaani. Tii piñaapootanitzi.

³⁸ Tii otyaantaajaitzimi iñaani, tima tii pikimisantziri jotyaantani.

³⁹ Amatsinka pikantawita piñaanatziro Osankinarintsipirori, poyaakoniintawo piñaayitairo pinkañaanitai. Aña naakawitaka okinkithatakotzi Osankinarintsipirori,

⁴⁰ tiimaita pikowaiyini iiroka pawintaayitaina pinkañaanitantaiyaari.

⁴¹ Tii naminaminatashitawo naaka inthaamintawaitina atziriiti.

⁴² Aña niyotsitaitakimi tsika pikantayani iiroka, niyotsizimi iijatzi tii pitakotari Pawa.

⁴³ Naakataki jowaki Ashitanari nopairyagairo iwairo. Tiimaita pagaiyawakinani kamiitha iirokaiti. Irooma aririka impoki pashini pairyaashiwaitapaatyaawoni iwairo irirori, iri paayitawakiri kamiitha.

⁴⁴ ¿Tsikama pinkini pinkimisantayini, iiroka thaamintashiwaitawakaacha, tii paminaminantziro pinthaamintawintaiyaari Pawapirotatsiri?

⁴⁵ Iiro pikinkishiriwaitashita naaka thawitakotimini Ashitanariki. Iri thawitakotajaanaimini Moisés-ni, pawintaapiintari iirokaiti.

⁴⁶ Arimi pinkimisantaajaitakirimi Moisés-ni, ari pinkimisantawakinami naaka, tima naakataki josankinatakotaki Moisés-ni.

⁴⁷ Irooma tii pikimisantziro okaatzi josankinatakiri, ¿tsikama pinkini pinkimisantiro nonkantayitimiri naaka?”

6

Jowakaari Jesús 5000 shirampariiti

(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17)

¹ Ikanta othonkapaaka jiroka, montyaanaki Jesús intatsikirona inkaari saikatsiri Galilea-ki, irojatzi jiiitaitziri Tiberias.

² Oyjiki atziri oyaatakiriri, tima jiñaakitziiri itasonkawintantaki joshinchaayitairi mantsiyariiti.

³ Ipoña itonkaanaki Jesús otzishiki, ari isaikapaaki itsipayitakari jiyotaani.

⁴ Irootaki ariitzimataiya kitijiyiri Anankoryaantsi, ari joimoshirinkapiintari Judámirinkaiti.

⁵ Ikanta jaminapaaki Jesús, jiñaatzi oyjiki atziri oyaatakiriri, ikantanakiri Felipe: “¿Tsikama amanantika owanawontsi owakaiyaariri maawoni jirika atziri?”

⁶ Aña josampitashitari Felipe jiñaantyaariri tsika inkanti, tima jiyotajaantaki Jesús oita jantiri.

⁷ Ari jakanaki Felipe, ikantanaki: “Iiro jantita 200 kiriiki amanantimi owanawontsi, aña iipichokiini jowamatsitya jirikaiti”.*

⁸ Ipoña ikantanaki Andrés, iriitaki pashini jiyotaani, iririntzi Simón Pedro, ikantzi:

⁹ “Jirika jaka iintsi amaintsiri 5 tanta, apiti shima. Iro kantacha, ¿arima jantitayaaari ojyiki atziri?”†

¹⁰ Ari ikantzi Jesús: “Pinkantiri isaikaiyini maawoni”. Okatawoshimashitatz janta, ari isaikaiyakini. Ikaataiyini 5000 shirampariiti.

¹¹ Ari jaakotanakiro Jesús tanta, ithonkakiro ipaasonkitakiri Pawa, jinashiyitakari ikaatzi saiyitaintsiri. Ari ikimitaakiri shima, ipayitakiri maawoni kowatsiri.

¹² Ikanta ikimaniintaiyapaakani maawoni, ikantairi Jesús jiyotaani: “Paayitairo opitoki okaatzi tzimagaantapaintsiri, iiro apaawaitanta”.

¹³ Joyitairo jiyotaaniiti, ijaikiyitai 12 kantziri opitoki tzimagaantapaintsiri kaawitachari 5 tanta.

¹⁴ Jirikaiti atziri, jiñaakiro itasonkawintakiro Jesús owanawontsi, ikantaiyanakini: “Imapirotatya, iriitaki jirika Kamantantanari ikajyaakagaitakiri impoki jaka kipatsiki”.

¹⁵ Iro kantacha Jesús jiyotaki ishintsiwintaitayüiri jaayüitanakiri impinkathariwintiri atziriiti, iijatzi itonkaanai otzishiki, inkini isaikawaiiti apaniroini.

Janiitantawo Jesús inkaari

(Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52)

¹⁶ Ikanta otsiniriityaanaki, oirinkaiyaani inkaariki jiyotaani Jesús,

¹⁷ otitaiyapaani pitotsiki, montyaakotaiyaini jiyaatairo Capernaum-ki. Aritaki tsiniripirotanaki, tikira ipiyaata irirori Jesús.

¹⁸ Ari otampiyatapaaki, antawoiti otamaryaakotanaki inkaari.

¹⁹ Aritaki santhataki jimontyaakotaiyini, jiñaatziiri Jesús ipokashitairi janiitantaawo inkaari. Antawo ithaawaiyanakini jiyotaani.‡

²⁰ Ikantapai Jesús: “iNaakataki, iiro pithaawaiyini!”

²¹ Kimoshiri ikantaiyani jotitawairi pitotsiki, tikira osamanitzi, aatakotaiyapaakani tsika ikowiro jariitya.

Ojyiki atziriiti aminaminatakiri Jesús

²² Okanta okitiiyyitamanai, irojatzi isaikaiyakini atziriiti intatsikirona, jiyotaiyakini apinto inatzi pitotsi jimontyaantanakari yotaariiti, tii itsipatanaari Jesús.

²³ Ariitakotantapaaka pashini pitotsi poñainchari Tiberias-ki, aataiyapaakani okaakitzi jowaiyakani tanta chapinki ipaasonkiwintakiri Awinkathariti.

²⁴ Ikanta jiñaakiri tii isaiki Jesús, iijatzi jiyotaaniiti, otitaiyanakani atziriiti pitotsiki, jataki Capernaum-ki jamina-minatairi.

Jiitaitziri Jesús “owanawontsi añaakaantanari”

²⁵ Ikanta jariitaiyapaakani intatsikirona, jiñaapairi Jesús, josampitapaakiri: “Rabí, ¿tsika-paitima pipokaki iiroka jaka?”

²⁶ Ikantanakiri Jesús: “Irootaki pamina-minatantanari iirokaiti tima pikimaniintaiyakani chapinki powaiyakani, aña tii iro pamina-minatantinari pikimathatanakiro notasonkawintantaki. Imapiro.

²⁷ Tii opantawo piñaashintsiwintashiwaityaawo owanawontsi thonkanitachari, aña iro piñaashintsiwintya initsitsiri, kañaanitakaimini. Iro owanawontsi ipantziri Itomi Atziri, tima Pawa, Ashitariri, iriitaki jookotakiri”.

²⁸ Ipoña josampiitanakiri, ikantaitziri: “¿Tsikama nonkantaayaka noñaashintsiwintantaawori ikowiri Pawa?”

²⁹ Jakanaki Jesús: “Ikwiri Pawa pinkimisantairi jirika jotyaantakiri”.

³⁰ Ipoña josampiitanakiri iijatzi: “¿Incha pintasonkawintanti nonkimisantimiri? ¿Iitama pantayitakiri?”

³¹ Pairani achariniiti jowayitakawo otzishimashiki jiitaitziri ‘maná’, irootaki okantziri Osankinarintsi:

Pawa pakiri owanawontsi paryaintsiri inkitiki”.§

* 6:7 Ikantakoitziri jaka “200 kiriiki” irijatzi ikantaitziri pairani “200 denario”. † 6:9 Ikantaitziri jaka jiroka tanta, irootaki jiwitsikaitaki cebada. ‡ 6:19 Kantakotachari jaka “santhataki jimontyaakotaiyani”, irojatzi ikantaitziri “5 tiirika 6 kilómetro”, ikantaitziri iijatzi pairani “25 tiirika 30 estadio”. § 6:31 Jaka kantakotacha “owanawontsi”, irootaki ikantaitziri pairani “tanta”. Ari okimitari iijatzi, ikinkithatakoitziro pairani tanta, iro ikinkithatakoitzi maawoni owanawontsi. Iroowaitaki akantapiintaiyini aakaiti: “Poya kaniri”, ti apa ankinkithatakoitiro kaniri, aña tzimatsi iijatzi wathatsi oyaari.

32 Jakanaki Jesús, ikantzi: “Okaatzi owanawontsi pirotatsiri poñaachari inkitiki, kaari Moisés-ni pantironi. Aña iri Ashitanari payitimironi. Imapiro.

33 Tima jirika owanawontsi ipantziri Pawa, iriitaki poñaachari inkitiki, iri kañaanitakaayitairini isaawijatziiiti”.

34 Ari ikantaitanakiri: “Pinkathari, pimpapiintinawo jiroka owanawontsi”.

35 Ikantzi Jesús: “Naakataki owanawontsi kañaanitakaantanari. Inkaati tsipatainani naaka, iiro itaiyaawaitai. Inkaati kimisantainani, iiro jimiriwaitai.

36 Aritaki nokantaiyakimini, tiimaita pikimisantaiyanani okantawitaka piñaawitakina.

37 Ikaatzi itsipashiritakaakinari Ashitanari, iriitaki tsipashiripirotainani, iiro noman-intawakiri naaka.

38 Tima tii iro nompokantatyaari nopoñaaka inkitiki nantayitiro nokowashiwaitari naaka, aña iro nantapiinti ikowiri Ashitanari, otyaantakinari.

39 Jiroka ikowiri Ashitanari otyaantakinari, iiro nopiyakaantawaitzi apaani ikaatzi itsipashiritakaakinari, aña ontzimatyii nowiriintayitairi iwiyaantapaatyaawoni kitijiyiri.

40 Tima ikowi Ashitanari iijatzi, maawoni kowakowatairini Itomi Pawa, inkaati kimisantairini, aritaki inkañaanitakaayitairi. Naakajaantaki owiriintairini imonkaatapaatyaarika kitijiyiri”.

41 Iro ipoñaantanakari Judá-mirinkaiti ikijyimawaitanakiri Jesús, tima ikimaki ikantaki: “Naakataki owanawontsi poñaachari inkitiki”.

42 Ari ikantawakaiyanakani: “¿Kaarima jirika Jesús, itomi José? Niyotziri naaka ashitariri. ¿Litama ikantantari: ‘Nopoñaatya inkitiki?’ ”

43 Ikantanaki Jesús: “Aritapaaki pikijyimawaitana.

44 Tikaatsi tsipashiriwaitinani, iirorika jamashiritairi Ashitanari otyaantakinari. Naakataki owiriintairini imonkaatapaatyaarika kitijiyiri.

45 Josankinariki Kamantantaniriiti, ikantaki:

Iri Pawa yotagairini maawoni.

maawoni kimairiri Ashitanari, yotairiri irirori, itsipashiritaana naaka.

46 Tii nokantzi tzimatsi ñaapootakirini Ashitanari, aña apaniroini jiñaapootziri poñaachari Pawaki.

47 Itzimirika kimisantainani naaka, aritaki inkañaanitai. Imapiro.

48 Naakataki owanawontsi añaakaanari.

49 Jowawitakawo pichariniiti ‘maná’ otzishimashiki, kamayitzimaitaka.

50 Iriima oiyakawori owanawontsi nokinkithatakotziri naaka ipoñaatya inkitiki. Itzimirika owaiyaarini jirika, iiro ikaamanitai.

51 Naakataki kañaaniri owanawontsi poñaachari inkitiki. Intzimirika owatyaawoni jiroka owanawontsi, ari inkañaanitai. Jiroka owanawontsi nopantziri naaka, nowathapiro inatzi. Iri noshinitakowinta isaawijatziiiti inkañaanitantaiyaari”.

52 Ari ikantawakaiyani Judá-mirinka: “¿Tsika inkinakairoka jirika jowakaantairori iwatha?”

53 Ikantanaki Jesús: “Iirorika powawo iwatha Itomi Atziri, iirorika piriro iriraani, iiro pikañaanitai. Imapiro.

54 Itzimirika owatyaawoni nowatha, irakironi niraani, ari inkañaanitai. Naakataki owiriintairini imonkaatapaatyaarika kitijiyiri.

55 Tima jiroka nowatha owanawontsi pirori inatzi, jiroka niraani iro imiripiroitari.

56 Intzimirika owatyaawoni nowatha, irakironi niraani, itsipashiritaatyaana naaka, iijatzi naaka notsipashiritatyaari irirori.

57 Tima jirika Ashitanari otyaantakinari, kañaaniri jinatzi, iriitaki añaakaanari naaka. Ari okimitsitari iijatzi, intzimirika owaiyaanari naaka, iriitaki nañaakaayitairi.

58 Nokinkithatakotatziro owanawontsi poñaachari inkitiki. Jiroka owanawontsi tii oiyawo ‘maná’ jowayitakari pairani pichariniiti iiroka, okantawitaka jowawitakawo, ikamayitaki. Iriima inkaati owatyaarini jirika oiyawori owanawontsi, ari inkañaanitai”.

59 Irooyitaki jiyotaantakiri Jesús ipiyotaiyakani janta japatotapiintaita saikatsiri Capernaum-ki.

Ikinkithakoitziro kañaanitaantsi

60 Ikanta ikimaitakiro jiroka yotaantsi, jirikaiti ikaatzi oyaatziriri Jesús, ikantaiyanakini: “Jiroka ikantayitakiri Jesús pomirintsii akantyaawori. ¿Litama kimisantamachiitirini?”

61 Ikanta Jesús, jiyotaki okaatzi ikijyimawaitziriri, josampitanakiri: “¿Tiima inimotzimi jiroka?”

62 ¿Litama awijatsini, aririka piñiiri Itomi Atziri intzinagaiya ipoñaaka pairani?

⁶³ Okaatzi nokinkithatakotakimiri, iro kantakotacha añaashiritakaantatsiri, kaari awathapirori nokinkithatakotzi, tikaatsi oitapirotya awatha. Aña iro nokinkithatakotzi awintaashirinkantsi kaari koñaanitatsi, kañaanitakaantatsiri.

⁶⁴ Iro kantacha iinitatsi iirokaiti kaari kimisantatsini". Tima jiyoshiritakiri Jesús kaari kimisantatsini, inkaati pithokashitirini.

⁶⁵ Iikiro ikantanakitzi Jesús: "Iro nokantsitakimiri: 'tikaatsi tsipashirawaitinani naaka: iiororika ishinishiritaanari Ashitanari' ".

⁶⁶ Aripaiti, ipiyapithatanakari Jesús oiyiki oyaawitapiintarini.

⁶⁷ Ipoña josampitanakiri Jesús 12 jiyotaani: "¿Pikowima iirokaiti piyaayitai?"

⁶⁸ Ari jakanaki Simón Pedro: "Pinkathari, ¿litama niyaatashitiri? Aña iirokatakiki kinkithatakotakirori añaamintotsi.

⁶⁹ Aritaki nokimisantaaiyakimini. Niyotaiyini iirokatakiki Cristo, Itomi Pawa Kañaaniri".

⁷⁰ Jakanaki Jesús, ikantziri: "¿Kaarima naaka iyoshuitakimiri pikaataki 12? Iro kantzi-maitacha, tzimatsi apaani pikaataki kamaarishiryaaki".

⁷¹ Jiñaawaitakiro jiroka Jesús, ikinkithatakotatziiri Judas, Itomi Simón Iscariote. Tima iriitaki Judas pithokashityaarini, iriivitaka itsipatapiintari 12 jiyotaani.

7

Iririntzipaini Jesús tii ikimisantaaiyirini

¹ Ikanta othonkapaaka jirokapaini, jariitantawaita Jesús janta Galilea-ki. Tii ikowi isaikanai Judea-ki, tima jaminaminatziiri Judá-mirinkaiti intsitokiri.

² Iro kantacha monkaatzimataa kitijiyiri ikimoshiriwintapiintziro Judá-mirinkaiti jii-itaitziri "pankojyitantsi".

³ Ithainkitanakari, iririntzi okaakiini, ikantanakiri: "Iiro pimanawaita jaka, piyaati Judea-ki jiñaantimiri piyotaniiti onkaati pantayitiri.

⁴ Tima ikaatzi kowatsiri jasagaawintaityaari, tii imanakaawo jantayitzi. Pantayitziro iiroka oiyitarika, poñaagantiro tsika ipiyotaiyani atziriiiti".

⁵ Tiitya ikimisantaajaitziri iijatzi iririntzipaini.

⁶ Ari ikantanaki Jesús: "Aña tikira imonkaapaititaata noñaagantantya naaka, irooma iirokaiti inimowaitzimi maawoni kitijiyiriki.

⁷ Tii ikisaniintzimi iirokaiti isaawijatziiiti. Irooma naaka owanaa ikisaniintana, tima koñaawo nokantziro naaka, okaatzi jantayitzi kaaripirori inatzi.

⁸ Piyaataiyini iiroka joimoshirinkaita, iiro niyaatsita naaka, tima tikira imonkaapaitita noñaagantya".

⁹ Ikantakiro jiroka, irojatzi isaikanaki Galilea-ki.

Joimoshirinkiro Jesús jiiitaitziri "pankojyitantsi"

¹⁰ Ari jatayakini iririntzipaini, jatanaki iijatzi Jesús joimoshirinkaita tii joñaagantajaanta, imananiikiini ikantaka.

¹¹ Jaminaminatakiri Judá-mirinkaiti janta joimoshirinkaita, ikantaiyini: "¿Tsikama isaikaajaitzika shirampari?"

¹² Oiyiki atziriiiti kinkithatakotakiriri Jesús. Tzimatsi kantayitatsiri: "Kamiithari jinatzi shirampari". Tzimatsi pashini kantatsiri: "Tii ikamiithatzi, aña jamatawitakiri atziriiiti".

¹³ Iro kantzimaitacha, manaantsikiini ikinkithatakotiziri Jesús, tima ithaawantatyaari Judá-mirinkaiti.

¹⁴ Okanta oniyankitaki joimoshirinkaita, tyaapaaki Jesús tasorintsipankoki, jiyotaantapai.

¹⁵ Iyokitzi ikantawakaiyanakani Judá-mirinka, ikantaiyini: "¿Tsikama jiyotanitantari jirika, tii ityaapirowita tsika jiyotaantaitzi?"

¹⁶ Ari jakanaki Jesús, ikantzi: "Okaatzi niyotaantziri tii naaka yotashityaawoni, aña iri yotakaanawori otyaantakinari.

¹⁷ Inkaati kowapirotaironi ikowiri Pawa, ari jiyotairo iri Pawa yotakaanawori okaatzi niyotaantziri, tima tii naaka yotashiwaityaawoni.

¹⁸ Tima ikaatzi yotaantzirori jiyotashiwaitari, jaminaminatatzii impinkathaitiri. Iriima kowakowatzirori ipinkathaitairi otyaantakiriri, iri ñaawaitzirori iroopirori. Tii itzipishiri-waitzi irirori.

¹⁹ ¿Tiima josankinawitakimi pairani Moisés-ni Ikantakaantaitani? Iro kantacha, tii pimonkaataiyironi. ¿litama pasaryiimatantanari pintsitokina?"

²⁰ Ari ikantaiyanakini atziriiiti: "¡Kamaari! ¿litama asaryiimatzimiri intsitokimi?"

²¹ Ikantzi Jesús: "maawoni iirokaiti owanaa iyokitzi pikantayitaka piñaakina nantakiri kitijiyiriki jimakoryaantaitari.

²² Iro kantzimaitacha, ikantakaantaki Moisés-ni pintomishitaanitapiintanti. (Okantawitaka kaari Moisés-ni poñaakaantyaawoni jiroka, aña iri poñaakaantanakawori achariniiti tikiraamintha itzimi Moisés-ni.) Iro opoñaantari pitomishitantapiintaki iirokaiti, kitijiyiri jimakoryaantaitari.

²³ Piñaakiro, pimonkaatantyaawori iirokaiti Ikantakaantani Moisés-ni pitomishitanti-piintaki kitijiyiri jimakoryaantaitari. ¿Iitama pikisaniintantanari naaka noshinchagairi atziri maawoni iwathaki kitijiyiriki jimakoryaantaitari?

²⁴ Paamaakowintya owapiyomotzimikari aririka piyakawintanti. Aña tampatzikashiripiro pinkantya piyakawintanti”.

¿Iriitakima jirika Cristo?

²⁵ Tzimayitatsi Jerusalén-jatzi, osampitantanantsiri, ikantzi: “¿Kaarima jirika jaminainaitziri intsitokaitiri?

²⁶ Jirinta isaikaki, maawoni jiñaitziri ikinkithawaitzi. Tikaatsitya akotashitirini. ¿Jiyotaziima jiwariiti imapirotatya Cristo jinatzi jirika shirampari?

²⁷ Iro kantacha ayotaiyirini jirika tsika ipoñaawo. Irooma paata aririka impokaki mapirotzirori jiita Cristo, tikaatsi yotatsini tsika ipoñaawo”.

²⁸ Ikanta ikimaki Jesús, isaiki jiyotaantzi tasorintsipankoki, shinchiinka ikantanaki: “¡Arima, piyotaiyinima tsika nopoñaawo! Tii naaka nintakaashityaawoni nompoki, aña jotyaaantani ninatzi jawintaapiroitari. Kaari piyotaiyini iirokaiti.

²⁹ Niyotziri naaka tima iri notsipatari, iriitaki otyaantakinari”.

³⁰ Ari ikowawitanaka jaakaantirimi, iro kantacha tikaatsi akotashitirini, tima tikira imonkaapaitaata.

³¹ Ojyiki kimisantankiriri Jesús, ikantaiyini: “Kaaririka jirika Cristo pokatsini, iirotya itasonkawintantzimi, ñaakiro”.

Jotyaaantaki Fariseo oirikirini Jesús

³² Ikanta Fariseo-paini ikimakiri atzirriiti ikinkithatakotziri Jesús, jaapatziyanakari ijwari Ompiratasorintsitaari, jotyaaantaki aamaakowintawori tasorintsipanko jotiyiri.

³³ Ari ikantzi Jesús: “Kapichiini nosaikimotanaimi iirokaiti, irootantsi niyaatai isaiki otyaantakinari.

³⁴ Ojyiki paminawitaina, iiro piñagaana, iiro pitsipatana tsika nosaikapai naaka”.

³⁵ Ari josampitawakaanaka Judá-mirinkaiti: “¿Tsika jiyaamachiitika jirika iiro añaantari? ¿Jiyaatayiiima pashiniki nampitsi ikinayitaki ajyininkapaini, inkini jiyotaayitairi kaari ajyininkata?

³⁶ ¿Iitama ikantakotziri: ‘Paminawitaina, iromaite piñagaana, iiro pitsipataana tsika nosaikapai naaka?’ ”

Jiña kañaanitakaantatsiri

³⁷ Ikanta iwiyaantapaakawori kitijiyiri ari joimoshirinkapiroitari. Ari ikatziyanaka Jesús, shintsini jiñaawaitanaki, ikantzi: “Itzimirika mirinuintawaitatsini, intsipashiritaina naaka, jimiriwaitaiya.

³⁸ Tima okantzi Osankinarintsipirori:

Inkaati kimisantainani naaka, onkimitaiyaawo oshiyaashiritantyaarimi jiña kañaanitakaantatsiri”.

³⁹ Iri jogyakaawintzi Jesús inkaati kimisantarini inampishiritantaiyaari Tasorintsinkantsi. Okantawitaka tikiraata jotyaaantiriita Tasorintsinkantsi, tima tikiraata itzinaashitaawo Jesús jowaniinkawo.

Ipookaiyanakini atzirriiti

⁴⁰ Tzimatsi kimakiriri Jesús ikantaki, ikantaiyanakini: “Imapirotatziiri jirika shirampari Kamantantaniri jinatzi”.

⁴¹ Tzimatsi pashini kantanantsiri: “Cristo jinatzi jirika”. Ikantzi pashini: “Kaari, tima Cristo iiro ipoñaawo Galilea-ki.

⁴² Tima okantzi Osankinarintsipirori:

Impoñiiyaawo Cristo-tatsiri janta Belén-ki, inampiki pairani pinkathari David-ni. Iriitaki icharini David-ni”.

⁴³ Ari itzimawintawakaawintanakari atzirriiti jirika Jesús.

⁴⁴ Tzimatsi kowawitananchari jaakaantirimi, tikaatsimaita akotashitirini.

Tii jiñaitzi kimityaarini jiñaawaitzi

⁴⁵ Ikanta aamaakowintawori tasorintsipanko jataiyaini isaiki Fariseo-paini itsipayitakari ijwari Ompiratasorintsitaari, josampitawairi, ikantziri: “¿Iitama kaari pamanatakari?”

⁴⁶ Ari ikantaiyini irirori: “¡Tii jiñaitzi kimityaarini jirika jiñaawaitzi!”

⁴⁷ Ikantanaki Fariseo: “¿Pimatsitakawoma jamatawiitakimi iirokaiiti?”

⁴⁸ ¿Tzimatsima ajiwariti kimisantakiriri jirika shirampari? ¿Tzimatsima nokaatziri Fariseo kimisantakiriri?

⁴⁹ Apa ikimisantamachiitzi atziriiiti kaari yotakotironi Ikantakaantaitani, owasankita-gaari jinayiti”.

⁵⁰ Ikanta Nicodemo, Fariseo-tatsiri pokaintsiri pairani jiñiiri Jesús, ikantanaki:

⁵¹ “Okantzi Ikantakaantaitani, tii oshinitaantsitzi ayakawintanti tiirika akimajaantzi oita jantakiri”.

⁵² Ari ikantaiyanakini irirori: “¿Iirokatakima iijatzi Galilea-jatzi? Piñaanapirotiro Osanki-narintsipirori, ari piñaakiro tikaatsi Kamantantaniri poñaachani Galilea-ki”.

Tsinani mayimpro

⁵³ Ipoña jiyaataiyaini ipankopainiki.

8

¹ Ipoña irirori Jesús tonkaanaki otzishiki Olivo.

² Ikanta okitiiyyitamanai, ipiyaa tasorintsipankoki. Ojyiki atziri piyowintawaariri, saikapai Jesús jiyotaapairi atziriiiti.

³ Ikanta Yotzinkariiti itsipayitakari Fariseo-paini jamakiniri tsinani jiñaitziri omayim-pirodzi. Jowatziyapaakiro niyankiniki ipiyotaiyani.

⁴ Ikantapaakiri Jesús: “Yotaantaniri, jiroka tsinani jiñaitakiro omayimpirotzi.

⁵ Ikantakaantaki pairani Moisés-ni intsitokaitiro, mayimpirotatsiri tsinani. ¿Tsikama pikantzika iiroka?”

⁶ Iro josampitanariri ikowi inkompitakaiyaari, ontzimantyaari oita inkantakotiriri. Oiyotanaka Jesús kipatsiki josankinawaitantawo jako.

⁷ Iikiro josampitaziiri, ari ikatziyanaka joiyotaka, ikantanakiri: “Tiirika pikaaripiroshiritaiyini iirokaiiti, pitakaantyaawo pintsitokantyaawo mapi jiroka tsinani”.

⁸ Iijatzi joiyotanaa kipatsiki, japiitanairo josankinawaitzi.

⁹ Ikanta ikimawakiro ikantakiri Jesús, piyaiyanakani, ikinkishiritakotanaka tsika ikanta-yita iriroriiti. Iri itanakawo ipiyanaka Antaripiroriiti. Ikanta isaikanaki Jesús itsi-patakawo tsinani jamaitakiri,

¹⁰ ikatziyanaa joiyotaka, josampitziro ikantziro: “Tsinani, ¿Tsika ikinaiyanakinika? ¿Tikaatsima yakawintimini?”

¹¹ Akanakiri iroori okantziri: “Tikaatsitya, Nowinkathariti”. Ikantzi Jesús: “Iijatzi naaka iiro niyakawintzimi. Piyaatai, iiro papiitairo pinkaaripiroshiriwaitai”.

Jesús ikitiiyyiinkatakotziri isaawijatzii

¹² Ipoña japiitanakiro Jesús jiyotairi atziriiiti, ikantziri: “Naakataki kitiyyiinkatakotziri isaawijatziiiti. Itzimirika tsipashiritaiyaanani naaka, aritaki nonkitiiyyiinkatakotairi, onkimywaityaawo tii ikinawaitzi otsinirikitaki”.

¹³ Ari ikantaiyanakini Fariseo-paini: “Powakowintawaitashita pikinkithatakota apaniroini, tii opantawo pikinkithatakowitaka”.

¹⁴ Ari jakanaki Jesús: “Kamiithataki okaatzi nokinkithatziri naaka, okantawitaka nokinkithatakowitaka apaniroini. Tima niyotzi tsika nopoñaakawo, tsika janta niyaatai. Tii piyotaiyini iirokaiiti.

¹⁵ Iro pamitapiintaka pojyakotari atziriiiti jiyakawintantzi. Irooma naaka tikaatsi niyakawinti.

¹⁶ Irooma aririka niyakawintanti naaka, iroopirori inatzi noñaani, tima tii apaniroini niyakawintanti, ari notsipatari Ashitanari otyaantakinari.

¹⁷ Jiroka okantzi Ikantakaantaitani ipaitakimiri iirokaiiti: Intzimirika apiti kinkithatakotantatsini ari ojyawakaa inkantayitakiri, imapirotatya ikinkithatziri.

¹⁸ Naakajaantaki kinkithatakotaincha. Iijatzi Ashitanari otyaantakinari irijatzi pashini kinkithatakotanari. Apiti nokaatzi nokinkithatakotaka”.

¹⁹ Ari josampitanakiri: “¿Tsikama isaikiri Ashitzimiri?” Ikantzi Jesús: “Tii piyotaiyanani iirokaiiti, iijatzi pikimitakiri Ashitanari. Ari piyotinami naaka, ari piyotakirimi iijatzi Ashitanari”.

²⁰ Ari ikinkithatakiro Jesús jirokapaini tasorintsipankoki, tsika jowaitapiintziri kiriiki jashitakaitariri Pawa. Tikaatsimaita aakaantirini, tima tikira imonkaapaita.

Tsika niyaatai naaka, iiro pariiyitaa iirokaiiti

²¹ Ipoña japiitanakiro Jesús ikantzi: “Aririka niyaatai, owanaa paminawitaina iirokaiiti, iro kantzimaitacha ari pinkamakoyitairo piyaaripironka. Tima tsika niyaatai naaka, iiro pariiyitaa iirokaiiti”.

²² Ari ikantaiyanakini Judá-mirinkaiti: “Ishiniwaitatya jirika. Iro ikantantari iiro ariita aakaiti tsika jyyaati irirori”.

²³ Ikantanaki Jesús: “Isaawijatzí pinayitzi iiroka, irooma naaka jinokijatzí ninatzí. Ari pinampitawo iirokaiti kipatsiki, irooma naaka tii nonampityaawo.

²⁴ Irootaki nokantanzimiri: ‘Ari pinkamakoyitairo piyaaripironka. Tima iirorika pikimisantairo nokinkithatakowitaka, ari pinkamakotairo piyaaripironka’.

²⁵ Ipoña josampitanakiri: “¿Iitaka iiroka?” Ari jakanaki Jesús: “Aritaki nokamantsitakimi owakiraini.

²⁶ Tzimatsi oyyiki nonkantimiri, ari niyakawintaimi iijatzí. Tima okaatzí iñaawaitziri otyaantakinari iroopirori inatzí. Irootaki nokamantanzimiri iirokaiti isaawijatzíiti, okaatzí ikamantanari irirori”.

²⁷ Iro kantacha jirikaiti kimakiriri Jesús, tii ikimathatawakiri ikinkithatakotatzíiri Ashitairi.

²⁸ Irootaki ikantantanakari Jesús: “Aririka pimpaikakotakaantiri Itomi Atziri, aripaiti piyoti naakataki. Tii naaka antashiwaityaawoni nokowakaari. Apa niyotaantziro okaatzí jiyotaanari Ashitanari.

²⁹ Itzimi otyaantakinari ari itsipashiritana naaka. Tii jookawintana Ashitanari, tima nantapiintziniri okaatzí kamiithatzimotziriri”.

³⁰ Ikanta ikinkithatakoyitakiro Jesús jiroka, oyyiki kimisantanakiriri.

Iroopirori inatzí isaikakaashiwaitaimi

³¹ Ipoña Jesús ikantanakiri Judá-mirinkaiti ikaatzí kimisantakiriri: “Aririka poisokirotanatyaawo noñaani, iirokataka tyaaryoori niyotaani.

³² Aritaki piyotairo tyaaryoori, iro saikakaashiwaitaimini”.

³³ Jakaiyanakini jirikaiti: “Ichariniiti Abraham-ni ninayitzi naakaiti. Tikaatsi ompirawaityaanani. ¿Iitama pikantantanari iiroka: ‘Ari pisaikashiwaitaiya?’ ”

³⁴ Ikantzi Jesús: “Ikaatzí antapiintzirori kaaripirori, kimiwaitaka ompiratyaarimi. Imapiro.

³⁵ Apaani ompirataari kantatsi jomishitowaitiri, iriima itomiitari ikantaitatyaanani iyyininkamirinkaitari.

³⁶ Aririka isaikakaashiwaitaimi Itomiitari, iikiro pisaikashipirowaitanaatyí.

³⁷ Niyotaiyimini ichariniiti Abraham-ni pinatzí. Iro kantzimaitacha pikowaiyakini pintsitokina, tima tii okamiithatzimotzimi noñaaniyitari.

³⁸ Iro nokinkithatakotzi naaka okaatzí joñaaganari Ashitanari. Irooma iirokaiti pantashitawo pikimakotairi ashitzimiri iiroka”.

Iri ashitariri kamaari

³⁹ Ari jakaiyanakini iriroriiti: “¡Aña iri Abraham-ni jítaitziri Ashitanari, iriitaki nochariniiti!” Ipoña ikantzi Jesús: “Iirokami charinityaarinimi Abraham-ni, ari pantakiroimi okaatzí jantayitakiri irirori.

⁴⁰ Iro kantacha, okantawitaka nokinkithatakaawitakimiro jiyotakaakinari Pawa, pikowaiyakini pintsitokina. ¡Tii jimataajaitziro Abraham-ni kantachari!

⁴¹ Irojatzí pantapiintakiri okaatzí jantakiri pairani pichariniiti”. Ari ikantaiyanakini iriroriiti: “¡Tii naaka jowaiyantani thainkatasorintsiwaitanari. Apaani ikanta Ashitanari, iriitaki Pawa!”*

⁴² Ari jakanakiri Jesús: “Imapiroimi iri Pawa ashitimini, ari pitakotatyaanami, tima Pawaki nopoñaakawo naaka. Tii naaka pokawaitashitachani nonintakaanikiini, aña iri Pawa otyaantakinari.

⁴³ ¿Oitama kaari pikimathatantana iirokaiti? Iro kantakaantzirori tii pikowaiyini pinkimisantiro noñaani.

⁴⁴ Iriitaki ashitakimiri kamaari, pantapiintakiniri okaatzí ikowiri. Ari jashi jowakiro kamaari owakiraa itantanakawori, jowamaashiritantzi. Thiiyinkari jinatzí, tii jñaawaitziro tyaaryoori. Aririka inkowí jamatawitanti, jñaawaitziro thiiyaantsi. Iwaapati thiiyinkari jinatzí.

⁴⁵ Irooma naaka noñaawaitziro tyaaryoori ñaantsi, tiimaita pikimisantaiyanani iirokaiti.

⁴⁶ ¿Tzimatsima apaani pikaatayyakini yopirotzirori ikantzi: ‘Kaaripiroshiriri jinatzí Jesús?’ Tima iroopirori inatzí okaatzí noñaawaitziri ¿oitama kaari pikimisantantana?

⁴⁷ Itzimirika jashitari Pawa, ikimisantziro iñaani Pawa. Irooma iirokaiti tii jashitzimi Pawa, tii pikowí pinkimisantaiyini”.

Itzimaitaika Cristo

* **8:41** Ikantakoitziri jaka “thainkatasorintsiwaitanari”, irijatzí ikantaitziri mayimpiriiti. Tima joyyakaawintapiintakiri pairani Judá-mirinkaiti, tii ikinatanitari Pawa, jantayitziro kaaripirori.

⁴⁸ Ikanta Judá-mirinkaiti ikantanakiri Jesús: “Imapirotatya nokantaiyakimini Samaria-jatzi pinatzi, tima kamaari pinatzi”.

⁴⁹ Ari jakanaki Jesús: “Tii nokamaaritz, nopinkathatziri naaka Ashitanari. Irooma iirokaiti, tii pipinkathatana.

⁵⁰ Tii naaka kowashitachani pimpinkathatina, aña tzimatsi pashini kowatsiri impinkathaitina, iriitaki yakawintantsini.

⁵¹ Itzimirika kimisantaironi noñaani, iiro ikaamaniyitai. Imapiro”.

⁵² Ari ikantaiyanakini Judá-mirinkaiti: “Ari niyotaiyini imapiro pikamaaritz. Tima kamaki Abraham-ni, ari ikimitakari Kamantantaniriiti, kamayitaki maawoni. Opoña pikantzi iiroka: ‘Itzimirika kimisantaironi noñaani, iiro ikaamanitai’.

⁵³ ¿Panairima iiroka nocharinini Abraham-ni? Kamaki irirori, ari ikimiyitakari Kaman-tantaniriiti iijatz. ¿Tsikama piitamachiityaaka iiroka?”

⁵⁴ Jakanaki Jesús: “Naakami kowashitachani impinkathaitinami, tikaatsi opantyaawoni. Iri pinkathatakaanari Ashitanari. Iriitaki pikantapiintawitairi iirokaiti ‘Nowawani’.

⁵⁵ Tiimaita piyotairi iirokaiti. Irooma naaka noñiiri. Aririkami nonkanti ‘tii noñiiri’, thiiyinkari ninaki nokimitakotakimiro iirokaiti. Aña imapiro noñiiri. Nokimisantziro iñaani.

⁵⁶ Pairani Abraham-ni, picharinitanakari iirokaiti, ikimoshiritaki jiñiuro nompokapaititi. Aritaki jiñiimaitakina, antawoiti ikimoshiritaki”.

⁵⁷ Ipoña Judá-mirinkaiti ikantanakiri Jesús: “Tikiraamintha otzimi iiroka 50 posarintsiti. ¿Ipoña pikantzi piñiiri Abraham-ni?”

⁵⁸ Ari jakanaki Jesús: “Tikiraamintha itzimiita Abraham-ni. ‘Naakatsitaka’. Imapiro”.†

⁵⁹ Ikanta jirikaiti jaiyawitanakani mapi ikowi intsitokirimi. Iro kantzimaitacha Jesús, ipiyapithatanakari. Shitowanaki tesorintsipankoki.

9

Joshinchairi Jesús kaari okichaatsini

¹ Ikanta ikinayitzi Jesús, jiñaaki kaari okichaatsini, jashi jowatziuro owakiraa itzima-paaki.

² Ikanta jiyotaani josampitakiri, ikantziri: “Rabí, ¿Oitama kaari jokichaatanta owakiraa itzimaki jirika shirampari? ¿Irooma kantakaantzirori iyaaripironka ashitariri? ¿Irooma kantakaantzirori iyaaripironka irirori?”

³ Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Tii iro kantakaantironi iyaaripironka, tii okantakaantziro iijatz iyaaripironka iwaapati. Iro imatantari jiroka, onkantya jiñaitantyaawori ishintsinka Pawa.

⁴ Iinta okitiiyitzi, ontzimatyii antiro jantawairi otyaantakinari. Tima aririka ontsiniri-tanaki, tikaatsi kantironi jantawaiti.

⁵ Iinta nosaiki naaka jaka kipatsiki, naakataki kitiiyiyiinkatakotziri isaawijatz”.

⁶ Ithonkakiro jiñaawaitaki Jesús, jiiwatanaki kipatsiki, jamirokaki kapichiini kipatsipitha jakoki, itziriyookitakiri kaari okichaatsini.

⁷ Ipoña jiñaanatziri ikantziri: “Piyaati pinkiwaakitya owaankanaata jiiitatziri Silóé”. Ari ikinanaki kaari okichaatsini, ikiwaakitapaaka. Ikanta ipiyapaaka, kantanai jamini kamiitha.*

⁸ Ikanta ijyininkapaini, ikaatzi ñaayitapiintziriri ikamitantzi impashiityaari, josampitawakaayita, ikantzi: “¿Kaarima jirika saikapiintatsiri ikowakotantzi impashiityaari?”

⁹ Tzimatsi kantatsiri: “Iriitaki”. Pashini kantatsi: “Aña kaari, iriiwaiwitaka”. Iro kantzimaitacha, ikantzi irirori: “Naakataki”.

¹⁰ Ipoña josampitanakiri: “¿Tsikama pikantairoka paminantaari kamiitha?”

¹¹ Ari ikantanaki irirori: “Jirinta shirampari iitachari Jesús, iriitaki matakinawori, tzimatsi itziritakinari nokiki, ipoña ikantakina: ‘Piyaati owaankanaataka Silóé. Ari pinkiwaakityaari’. Okanta niyaatanaki, ari nokiwaakitapaaka, aminaana kamiitha”.

¹² Ipoña josampitanakiri: “¿Tsikama iroñaaka jirika shirampari?” Ari ikantzi irirori: “Tii niyotzi”.

Fariseo-paini josampitziri kaari okichaawitacha

¹³ Ipoña jaayitanakiri kaari okichaawitachari isaikayitzi Fariseo-paini.

† **8:58** Ipaaryaapiintaka Jesús ikantzi: “Naakatsitaka”, ari oyyakawo jiñaawaitaki Pawa pairani, jiñaanantakariri Moisés-ni. Tima pairani Moisés-ni josampitakiri pairani Pawa, ikantziri: “Tsikama piitaka”. Ari jakanaki: “Naakatsitaka”. Iro jiyotantaiyarini Judá-mirinkaiti jiñaawaitaki Jesús, ikowatzi jimonkaataiyari Pawa. **9:7** Jiroka iitachari “Silóé”, irojatz jiiitatziri: “Otyaantaari”.

¹⁴ Tima kitiiyiri jimakoryaantaitari inatzi, itziriyookitantakariri Jesús kaari okichaawitachani, iro jaminantaari kamiitha.

¹⁵ Ari josampitakiri Fariseo-paini tsika okanta jaminantaari kamiitha. Ikantanaki irirori: "Itziriyookitantakinawo nokiki kapichiini kipatsi, opoña nokiwaakitaka. Aminaana iroñaaka kamiitha".

¹⁶ Ari ikantayitzi Fariseo: "Itzimika antakirori jiroka kaari jashitari Pawa, tima tii ipinkathatziro kitiiyiri jimakoryaantaitari". Iro kantacha ikantayini pashini: "Kaaripiroshiriri jinatyiimi, iiro jantaajaitziromi jiroka". Tii jaapatziyawakaawintawo ikantayakirini Fariseo.

¹⁷ Ari japiitakiri josampitziro kaari okichaawitachani: "¿Oitama pikinkishiritari iiroka, iitaka aminakagaimiri kamiitha?" Ikantzi irirori: "Kamantantaniro jinatzi".

¹⁸ Kantai iroñaaka jaminawaitai kamiitha, tii ikimisantsi Judá-mirinkaiti kaari okichaawitachani jirika. Irojatzii ikaimantakariri iwaapati,

¹⁹ josampitawakiri, ikantziri: "¿Iriima pitomi jirika? ¿Pinkintinatya ari ikantatya tii jokichaatzi owakiraa itzimapaaki? ¿Tsikama okantaka jaminantaari iroñaaka kamiitha?"

²⁰ Ikantanaki ashtariri: "Niyotaiyini iriitaki nowaiyani, ari ikantatya tii jokichaatzi owakiraa itzimapaaki.

²¹ Iro kantacha tii niyotzi tsika okanta jaminantaari kamiitha iroñaaka, tii niyotzi iijatzii iita aminakagairiri kamiitha. Posampitiri irirori, antari jinaki, iriitaki kamantimini".

²² Iro ikantantari iwaapati tima ithaawatzii, ikantayakini Judá-mirinkaiti: "Intzimirika kantaintsini Cristo jinatzi jirika Jesús, iiro noshinitairi intyagai apatotapiintaiyani".

²³ Irootaki ikantantakiri iwaapati: "Posampitiri irirori, antari jinaki notomi".

²⁴ Japiitakiro Judá-mirinkaiti ikaimairi kaari okichaawitachani, ikantziri: "Pimpinkathatiri Pawa, pinkamantina tyaaryoopiroini, iiro pipinkathawaitashitari jirika shirampari kaaripiroshiriri jinatzi".

²⁵ Ari ikantanaki irirori: "Tii niyotzi naaka kaaripiroshiriri jinatzi. Apa niyotzi naaka tii nokichaawita. Iro kantacha aminaana kamiitha".

²⁶ Japiitakiri josampitziro: "¿Tsikata ikantakimika? ¿Iita jantakiri jaminakaantaimiri?"

²⁷ Ari jakanairi: "Aritaki nokantakimi, iro kantacha tii pikimisantsi. ¿Oitama pikowantari napiitimiro? ¿Pikowatziiima pinkimisantayirini iirokaiti?"

²⁸ Ari jitanakari ikawiyawaitanakiri, ikantayini: "Pinkimisantari iiroka jirika shirampari, irooma naakaiti nonkimisantiro Ikantakaantani Moisés-ni.

²⁹ Niyotaiyini naakaiti jiñaanatakiri Pawa pairani Moisés-ni. Iriima jirika, tikaatsi yotirini tsika ipoñaaka".

³⁰ Ari jakanaki okichaataatsiri, ikantzi: "¿Tsikama okantatyaaka jiroka! Aña jaminakaana naaka kamiithaini, tii piyotziri iirokaiti tsika ipoñaaka.

³¹ Ayotaiyini maawoni tii ikimiri Pawa kaaripiroshiriri. Apa ikimiro jamanamanaantani pinkathatziro, antanairori ikowakiriri.

³² Tikaatsi ankimakowintapiinti tzimatsi aminakagairini kaari okichaatatsini itzimapaaki.

³³ Iiromi ipoñaakawo jirika shirampari janta Pawakinta, iirotya jimataajaitziromi jiroka".

³⁴ Ari ikantanakiri: "Piyaaripironka pitzimakaaki iiroka. ¿Pikowima piyotayitaina naaka?" Jomishitowakaantaitakiri.

Kaari okichaashiritatsini

³⁵ Yotaki Jesús jomishitowakaantaitakiri okichaataatsiri. Ikanta jiñagairi paata, josampitairi: "¿Pikimisantzirima iiroka Itomi Atziri?"

³⁶ Ari ikantzi irirori: "Pinkathari, pinkantina tsika itzimi, inkini nonkimisantari".

³⁷ Ikantzi Jesús: "Aritaki piñaakiri, naakataki pikinkithawaitakaaki".

³⁸ Ikanta jirika okichaataatsiri jotzirowashitanakari Jesús ipinkathatanakiri, ikantziri: "Nokimisantzimi Pinkathari".

³⁹ Ipoña ikantzi Jesús: "Nopokaki naaka jaka kipatsiki niyakawintantai, ari onkantya jaminantaiyaari kaari okichaatatsini. Iriima ikaatzi aminawitachari, iiro jokichaatai irirori".

⁴⁰ Tzimayitatsi Fariseo tsipatakari Jesús, ikimakiri ikantakiri, josampitanakiri: "¿Pikimitakaantatyaanarima naakaiti kaari okichaatatsini?"

⁴¹ Ikantanaki Jesús: "Imapiromi pinkimityaari kaari okichaashiritatsini iirokaiti, tikaatsi iyakawintimironi piyaaripiroshirinka. Irooma pikantayini tii pikimitari kaari okichaashiritatsini, irootaki piñaantaiyaawori jiyakawintaimiro pipiyathatakina".

¹ Ipoña ikantanaki Jesús: “Itzimirika kaari tyaatsini omoopiroki oijyatanto, intyaashitayaarika onaminatantoki, koshintzi jinatzi, kaaripirori. Imapiro.

² Iriima tyaatsiri omoopiroki, iriitaki aamaakowintapiintariri oijya.

³ Iriirika ashitaryaajaantironi aamaakowintawori ashitakowontsi, impoña intyaapaaki, impairyayitapaakiri oijya inkaimayitapairi, ari jiyopaantitawairi. Iri omishitowajaan-tirini aamaakowintapiintariri oijya.

⁴ Aririka jomishitowakiri jikokiroki maawoni, iri iiwatirini aamaakowintariri, joyaatzi-maityaari oijya tima jiyopaantiziri iri aamaakowintariri.

⁵ Iro kantacha tii joyaatziri kaari jiñaapiintziri, owanaa ishiyapithatari, tima tii jiyopaan-tiziri”.

⁶ Ari ikantaki Jesús joyyakaawintziniri, tiimaita ikimathataiyirini jirikaiti iita ikantziri.

Ikimitari Jesús kamiithari aamaakowintaniriri

⁷ Ipoña japiitanakiro Jesús ikantziri: “Naakatajaantaki oiyawori omoopiro oijyatanto. Imapiro.

⁸ Ikaatzi kaaripiroriiti itakawori ipokaki tikiraamintha nopoki naaka, joyyashitakari koshintzi. Irootaki kaari ikimisantantaiyarini oijya.

⁹ Naakatajaantaki oiyawori omoopiro. Intzimirika tyagaatsini noyyakawo omoopirori, aritaki jawijakoshiritai. Ari joyyakotaiyaari oijya ipiyapiyata ityaapiintzi, ishitowapiintzi iijatzi. Tii okowityiimotari jowanawo.

¹⁰ Iriima koshintzi apa ipoki inkoshiti, intsitokanti, japirotanti. Irooma naaka nopokaki nañaakaapiroshiritantai.

¹¹ Naakataki oiyari kamiithari aamaakowintariri oijya. Tima apaani kamiithari aamaakowintariri oijya, ishiniwintari joiyyati.

¹² Tima ikaatzi ipinaiziri jaamaakowintari oijyanintsi, aririka jiñaawakiri owaminthatariri, jookawintziri, jowaitapaatyaari oijya ishiyanakara aamaakowintariri, tzimpooka inkantayitanatya pashini.

¹³ Iro ishiyantari aamaakowintawitariri, tima apa ikowi impinaitiri. Tii iri oijya inkowapiroti jaamaakowintyaari.

¹⁴ Naakataki kamiithari aamaakowintariri oijya. Niyoyitziri noiyyati. Jiyoyitana iijatzi irirori.

¹⁵ Ikimita jiyopirotana Ashitanari, ari nokimitsitari iijatzi naaka niyopirotziri irirori. Noshiniwintakotari noiyyati.

¹⁶ Iinitatsi iijatzi pashini noiyyati kaari saikatsini jaka. Ontzimatyii namayitairi jaka. Aritaki inkimisantayitaina irirori. Apaani inkantya impiyotaiya. Apaani inkantya aamaakowintaiyaarini.

¹⁷ Jitakotana Ashitanari tima noshinitakiro nañaantari inkini nañagai iijatzi.

¹⁸ Tikaatsi shintsiwintinani, aña naakataki shinitashitaincha. Oztzimimotana nosh-intsinka noshinitantari, iro nañaantaari iijatzi. Irootaki ikowakiri Ashitanari nantiro”.

¹⁹ Ikanta ikimawakiro Judá-mirinkaiti jiroka ñaantsi, japiitanakiro tii jaap-atziyawakaanaa.

²⁰ Tzimatsi oiyiki kantayitanaintsiri: “¿Litama pikimisantantariri? Ikamaaritatzii, iro ishinkiwintantakariri”.

²¹ Iro kantacha pashini kantatsi: “Tikaatsi kamaari matironi jiñaawaitiro jiroka ñaantsi. ¿Kantatsima kamaari jaminakagairi kaari okichaawitachani?”

Ikisaniintanakiri Judá-mirinkaiti jirika Jesús

²² Aritaki tyaawontsipaititai. Okanta janta Jerusalén-ki, joimoshirinkaitziro tasorintsi-panko.

²³ Ari isaikitakari Jesús tasorintsi-pankoki, janiiwaitzi awijatapishitzi jiiitaitziro “Salomón-tapishi”.

²⁴ Ipoña Judá-mirinkaiti ipiyowintapaakari, josampitziri: “¿Tsiikapaitima onkaati pinkisoshiritakaayitina? Irokarika Cristo, incha pooñaawontinawo”.

²⁵ Jakanaki Jesús ikantzii: “Aritaki nokamantayitakimi, tiimaita pikimisantana. Okaatzi jimatakaayitakinari ishintsinka Ashitanari, oñaagantapirowaitakiro kamiithaini.

²⁶ Iro kantacha iirokaiti tii pikimisantayini, tima tii pikimitakaanta iirokami noiyyati.

²⁷ Ikaatzi kimitakaantaachari noiyyati jiyopaantitana, niyotsitari iijatzi naaka. Joyaayitana iriroriiti.

²⁸ Naakataki kañaanitakaayitairini. Iiro ipiyawaita, tikaatsi aapithatinarini.

²⁹ Ikaatzi jashitakaakinari Ashitanari, tikaatsi aapithatinarini, tima iri matzirori jantar-itzii anaakopirotantatsiri maawoni.

³⁰ Tima itsipashiritana Ashitanari, kimiwaitaka apaanimi nonkantya”.

³¹ Ikanta Judá-mirinkaiti jaawitanaa mapi ikowi intsitokirimi,

³² iro kantacha Jesús, ikantanakiri: “Iro ishintsinka Ashitanari antakaayitakinawori kamiithayitsiri okaatzi piñaakotakinari iirokaiti. ¿Oitama pintsitokawintinari?”

³³ Ari ikantaiyanakini Judá-mirinka: “Tii iro nontsitokawintimi kamiithari okaatzi pantayitakiri, aña iro nontsitokawintimi pithainkatasorintsitakiri Pawa. Tikaatsi piimachiitya iiroka, atziri pinatzi, iro kantacha pikimitakaantashiwaitaka Pawami pinatyí”.

³⁴ Ikantzi Jesús: “Jiroka osankinata Ikantakaantaitani, Naaka kantatsi: ‘Pawaiti pinaiyini iirokaiti’.

³⁵ Ari ayotaiyironi Osankinarintsipirori, iiro okantzi anthainkañaanitiro. Iriitajaantaki Pawa iitakiriri atziriiti ‘Pawaiti’ itzimi jiyotakaayitakiri iñaani.

³⁶ ¿Iitama pikijyimatantanari iirokaiti pikantaiyini nothainkatasorintsitaki nokantaki: naaka Itomi Pawa? Aña naakataiki jookotaki, jotyaantakina nompoki kipatsiki.

³⁷ Iiro nantziromi okaatzi jantziri Ashitanari, iirotya pikimisantaiyini.

³⁸ Aña aritaki nantakiro. Onkantawitya iiro pikimisantana naaka, iro pinkimisanti okaatzi notasonkawintantayitaki, iro piyopirotantyaari ari notsipashiritari Ashitanari, itsipashiritana iijatzi irirori”.

³⁹ Ari ikowawitaiyani jaakaantirimi iijatzi, iro kantacha Jesús ishiyapithatanakari.

⁴⁰ Piyanaa Jesús katonkaki jiña Jordán. Ari isaikapai tsika jowiinkaantantzi pairani Juan-ni.

⁴¹ Ojyiki atziri jatashitakiriri jiñiiri Jesús. Ikantaiyini: “Tii itasonkawintantawita Juan-ni irirori, iro kantacha okaatzi ikinkithatakotakiriri jirika shirampari tyaaryoori inatzi”.

⁴² Ojyiki kimisantanakiriri Jesús.

11

Ikamantakari Lázaro

¹ Tzimatsi mantsiyari shirampari jiita Lázaro, Betania-jatzi jinatzi, ari onampitawori iijatzi María otsipatawo irinto Marta.

² (Jiroka María, iritsiro Lázaro, iro saitantakariri kasankaari iitziki Awinkathariti ojyitanzimaitari oishi.)

³ Okanta jiroka apiti iritsiro Lázaro, okaimakaantakiri Jesús, okantaki: “Pinkatharí, imantsiyatzi paapatziyani”.

⁴ Ikanta ikimawaki Jesús, ikantzi: “Jiroka mantsiyarintsi tii owamaantzi, aña ari jiñaitiro ishintsinka Pawa, iijatzi ishintsinka Itomi”.

⁵ Owanaa jitakowitakawo Jesús jiroka Marta, iijatzi irinto, ipoña Lázaro,

⁶ ikimawitaka ikamantaitakiri jimantsiyatzi Lázaro, iikiro isaikawaitanakitzi apiti kitijiyiri janta.

⁷ Ipoña ikantanari jiyotaani: “Thami ampiyi Judea-ki”.

⁸ Ari ikantaiyini jiyotaani: “Rabí, owakiraa ikowaiyini Judá-mirinkaiti intsitokimi janta. ¿Iijatzima pikowi pimpiyani?”

⁹ Ikantzi Jesús: “¿Imapiroma osamanitzi apaani kitijiyiri? Itzimirika aniitatsiri kitijiyipaitiki, tii jantziwawaita, tima jiñaakiri kitijiyiinkari jaka kipatsiki.*

¹⁰ Iriima aniitatsiri tsiniripaiti, jantziwawaita, tima ikowityaatya janta kitainkari”.

¹¹ Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Makoryaaki aapatziyani Lázaro, ontzimatyii niyaati nowiriintairi”.

¹² Ari ikantaiyanakini jiyotaani: “Pinkatharí, kimitaka ari amataakoniinta, tima iro jimakoryaantari”.

¹³ Jiñaajaantaiyini jiyotaani Jesús iro ikinkithatakotzi makoryaantsi, ikantakira: “Jimakoryaatzi Lázaro”.

¹⁴ Ipoña jooñaawontanakiniri, ikantziri: “Kamaki Lázaro.

¹⁵ Owanaa nokimoshiritaki tii nosaiki janta, iro pinkimisantapirotantyaari, thami aati aminiri”.

¹⁶ Ikanta Tomás jiitaitziri “Tsipari”, ikantanakiri ikaataiyini jiyotaanitari: “Thami oyaawitanantyaari, añaamachiiti iirorika jowamaayiitai aaka”.†

Iri Jesús, owiriintantairi, añaakaantairi

* **11:9** Ojyakaawintachari jaka “apaani kitijiyiri”, jañaantari inatzi Jesús, iro kimitakawori kitijiyiri. Tima jiñaawaitakiro Jesús jiroka, jiyotzi tikira imonkaapaitita jowamaantaityaariri. Jiroka ikantakiri: “Pinkinkishiritakotiro oita awijatsiri aririka aniiti kitijiyipaiti. Tima aririka aniiti kitijiyipaiti, kamiitha okoñaatzi, iiro antziwawaita, aña iiro tsika ankini iiro aminaashiwaita tsikarika aati. Irooma aniitirika tsiniripaiti, ojyiki antziwatya, aminaashitya tsikarika aati. Irootaki aniitantyaari tsika inintakairo Pawa, iiro aminaashiwaita aati. Iirorika aatzi tsikarika ikowakairo Pawa, aritaki aminaashiwaitatya tsika aati. Tima iritaki Pawa ojyawori kitijiyiinkari, tsikarika aati, iiro aminashiwaita”. † **11:16** Ikantakoitziri jaka “Tsipari”, irijatzi jiitaitziri “Dídimo”.

¹⁷ Ikanta jariitzimatapaaka Jesús, ikimapaaki tzimakotaki Lázaro 4 kitiiyyiri ikitaitantakariri.

¹⁸ Tii intainapirotzi Betania osaiki Jerusalén,[‡]

¹⁹ iro jiyaatashitantakawori Judá-mirinkaiti jiroka Marta otsipatakawo María, inki-moshiritakaantaiyaawori ikamaki iyaariri.

²⁰ Okanta iyotaki Marta iro jariitzimatya Jesús, jatanaki otonkiyotawatyaari. Iro saikanaintsi María pankotsiki.

²¹ Okantawakiri Jesús: “Pinkathari, ari pisaikimi iiroka jaka, iiro ikamimi niyaariri.

²² Iro kantacha niyotzi naaka aririka pinkamitiri Pawa oitya rantimiri, aritaki jimatakimiro”.

²³ Ari jakanakiro Jesús: “Aritaki jañagai piyaariri”.

²⁴ Okantzi Marta: “Niyotzi aritaki impiriintai paata iwiyaantapaatyaaawoni kitiiyyiri impiriintantaiyaari kamayitatsiri”.

²⁵ Ipoña ikantanakiro Jesús: “Naakataki owiriintantsiri, naakataki añaakaanani. Iitarika kimisantainani naaka, onkantawitaya inkami, ari jañagai.

²⁶ Ikaatzi añaayitatsiri iroñaaka, kimisantainani, iiro ikaamaniyitai. ¿Pikimisantziroma jiroka?”

²⁷ Okantzi iroori: “Nokimisantzimi Pinkathari, iirokatakaki Cristo Itomi Pawa ika-jiyaakaakiriri impoki jaka kipatsiki”.

Jiraapaaka Jesús ikitaitakiri Lázaro

²⁸ Ithonkakiro Jesús ikantayitakiro Marta, jatanaki okaimiro irinto María, okamantathatapaakiro, okantziro: “Ariitapaaka yotaantaniri, ikaimimi”.

²⁹ Okanta okimawaki María, katziyanaka, jatanaki ofiiri Jesús.

³⁰ Tikiraata jariita Jesús nampitsiki, irojatzii isaikaki otonkiyotawakari Marta.

³¹ Ikanta Judá-mirinkaiti tsipatakawori opankoki joimoshirinkiro jiñaakiro oshiyana María, joyaatanakiro jiñaajaanaki irawaaitatyiiya kitataariki.

³² Okanta ariitapaaka María isaikaki Jesús, otzirowashitapaakari okantziri: “Pinkathari, ari pisaikimi iiroka jaka, iiro ikamimi niyaariri”.

³³ Ikanta Jesús, jiñaakiro María iraimotapaakari, ari ikimitapaakari iijatzii Judá-mirinkaiti oyaatapaakirori, antawoiti jowashiritanaka, okatsitzimoshiritanakiri,

³⁴ josampitanakiro: “¿Tsikama janta pikitataririka?” Ari ikantaitanakiri: “Pimpoki Pinkathari, piñiiri”.

³⁵ Ari jiraapaakari irirori Jesús.

³⁶ Ikantaiyini Judá-mirinka: “¡Paminiri antawoiti jitakotakariri!”

³⁷ Tzimimaitacha pashini kantanaintsiri: “Iriiuitaka jirika aminakairiri kaari okichaatsini, ¿kaari jaminanta tsika inkinakairo iiro ikamanta Lázaro?”

Ipiriintaa Lázaro

³⁸ Apiitanakiri Jesús okatsitzimoshiritanakiri, jiyaatashitanakiri okaakiini kitataari. Omoona inatzi, iro mapi joypyipyiitantakari.

³⁹ Ikantanaki Jesús: “Potainkiro mapi”. Ari okantanaki Marta iritsiro kamaintsiri: “Pinkathari, kimitaka ari sankainkataki, tima tzimaki 4 kitiiyyiri ikamantakari”.

⁴⁰ Ari jakanaki Jesús: “¿Nokantakimi, pinkimisantinari, ari piñaakiro ishintsinka Pawa?”

⁴¹ Jotainkakiro mapi. Ipoña jaminanaki Jesús inkitiki, ikantanaki: “Ashitanari, nopaa-soonkitzimi iiroka, tima pikimana.

⁴² Niyotzi ari pinkantapiintatya pikimana. Iro nokantanzimiri inkimantyaari atziiriiti saikaantsiri jaka, iro inkimisantantyaari irokataki otyaantakinari”.

⁴³ Ithonkakiro jiñaawaitakiro jiroka, ikaimanaki: “¡Lázaro, pishitowi!”

⁴⁴ Shitowapai kaminkari, jankowitakawo manthakintsi jakoki iijatzii iitziki, irojatzii iponapootakawo jankowitaitawakariri. Ari ikantzi Jesús: “Pankowiryaaotiri, jiyaaita”.

Ikamantawakaita intsitokaitiri Jesús

(Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2)

⁴⁵ Irootaki ikimisantantanakari oiyiki Judá-mirinkaiti ikaatzi jataintsiri itsipatawo María, ikaatzi ñaakirori jantakiri Jesús.

⁴⁶ Iro kantacha tzimatsi jatashitanakiriri Fariseo-paini. Ikamantapaakiri okaatzi jantakiri Jesús.

⁴⁷ Ikanta Fariseo-paini itsipatakari ijiwari Ompiratasorintsitaari, japatotakiri jiwariiti, ikantaiyini: “¿Oitama antiri? Jirika shirampari oiyiki itasonkawintantaki.

[‡] **11:18** Kantakotachari jaka “tii intainapirotzi”, iro oiyawori ikantaitzi 3 kilómetro, irojatzii ikantaitziri pairani 15 estadio.

⁴⁸ Aririka añashiminthatyaari, maawoni inkimisantaitiri. Ari impokaki ijwaripaini Roma-jatzi, impookakaantakiro tasorintsipanko, japirotakaantakiro anampitsiti”.

⁴⁹ Iro kantacha, iinitatsi itsipatakari, iitachari Caifás, iriitaki Ijwaripiroriti Ompiratasorintsitaari, ikantanaki irirori: “Tii piyotaiyini iiroka.

⁵⁰ Iro kamiithatatsi ashiniti apaani atziri inkamawintai, iiro japiroitantai anampiki”.

⁵¹ Jirika Caifás, Ompiratasorintspiroriti jini, jiñaawaitakaakiri Pawa. Okantawitaka tii jiyotzi, iri Jesús ikinkithatakotaki inkamawintiri ijyininkapaini.

⁵² Tii apa inkamawintiri ijyininkapaini, aña inkamawintairi maawoni itomiiti Pawa tzimpookaintsiri, jiwithaawaakaantyaari jashitaari.

⁵³ Aripaiti ikowaki ijwari Judá-mirinkaiti jowamairi Jesús.

⁵⁴ Irootaki kaari ikowantanaa Jesús intsipatanaiyaari Judá-mirinkaiti. Aña shitowanaki isaiki Judea-ki, jataki otzishimashiki osaiki nampitsi iitachari Efraín. Ari isaikakaapairi jiyotaani.

⁵⁵ Irootantsi joimoshirinkapaitaitairo Judá-mirinkaiti Anankoryaantsi, oiyiki atziri jatatsiri Jerusalén-ki jiwitsikashiriyitya.

⁵⁶ Ari jaminaminaitakiri Jesús, josampitawakaiyani tasorintsipankoki: “¿Tsikama pikan-taiyini iiroka? ¿Ari impokaki joimoshirinkaita?”

⁵⁷ Ikanta Fariseo-paini itsipayitakari Ompiratasorintspiroriti, ikantantayitaki: “Iitarika yotaintsini tsika isaiki Jesús, inkamanti, naakaantiriita”.

12

Isaitantaitari Jesús kasankaari

(Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9)

¹ Aritaki yotapaaka 6 kitijiyiri joimoshirinkantyaawori Anankoryaantsi, jataki Jesús Betania-ki, inampiki Lázaro jowiriintairi pairani.

² Ari joimoshirinkaitakiri Jesús. Iro Marta oyiitantatsi. Ari isaikitakari iijatzi Lázaro itsipatakari Jesús jowaiyani.

³ Amakotapaaki María kasankaari. Oiyiki owinawoni jiroka. Osaitantapaakari iitziiki Jesús. Oiyitantzimaitari oishi. Kasankainka okantanaka maawoni pankotsiki.*

⁴ Ikanta Judas Iscariote, jiyotaani Jesús pithokashityaarini paata, ikantanaki:

⁵ “¿Iitama kaari ipimantantaitawo jiroka kasankaari? Ari aantatyaami oiyiki kiriiki, iri anishironkatantyaaririmi ashironkainkari”.†

⁶ Tii iro ikantantakari Judas jitakotatyaari ashironkaariiti, aña koshintzi jinatzi. Iriitaki jowaitakiri inkimpoyiri kiriiki, iro kantacha ikoshitapiintzi kapichiini.

⁷ Ari ikantanaki Jesús: “Piñaashiminthatyaawo, aña iroowitaka okajyaakaakinari, inki-taitakinrika.‡

⁸ Iriima ashironkainkariiti ari inkantaitatyaani isaikimotimi, irooma naaka iiro nokantaitatyaani nosaikimotimi”.

Ikamantawakaita intsitokaitiri Lázaro

⁹ Jiyotaiyakini Judá-mirinkaiti ari isaiki Jesús Betania-ki. Jiyaataiyakini janta, tii apa jamini Jesús aña iijatzi Lázaro, jowiriintairi pairani Jesús.

¹⁰ Ikamantawakaayitaka Ompiratasorintspiroriti intsitokiri iijatzi Lázaro.

¹¹ Tima iriitaki Lázaro kantakaantakirori kaari jaapatziyaintantanaari Judá-mirinkaiti ikimisantaitanakiri Jesús.

Ariitaa Jesús Jerusalén-ki

(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40)

¹² Oiyiki atziri jataintsiri Jerusalén-ki joimoshirinkiro Anankoryaantsi. Okanta okitijiyi-tamanai, ikimaiyakini ari impokiri Jesús nampitsiki.

¹³ Ipoña ichikaiyanakini oiyawori kompiroshi. Jataiyanakini intonkiyotawatyaari, ikimaiyini ikantzi:

¡Aatsikitataiki awinkathariti!

Tasonkawintaari jinatzi, tima Pinkathari aitziri otyaantakiriri.

¡Iriitaki Awinkatharipiroitaiyaari aakaiti Israel-mirinkaiti!

¹⁴ Ari jiñaapaaki Jesús iwonkiri burro, ityaakaanakari, tima okinkithatakotsitakari Osankinarintspirori, ikantaitaki:

* **12:3** Jiroka kasankaari kinkithatakotachari jaka, iro jiwitsikaitzi inchatiyaki iitachari “nardo”. Okaatzi otinatzi apaani libra, irojatziki ikantaitziri iijatzi 300 gramo. † **12:5** Kantakotachari jaka “oyjiki kiriiki”, irijatzi ikantaitziri pairani “300 denario”. Iri ipinaiziriri antawairyaantsi, aririka jimonaakakiro apaani osarintsi jantawaitaki. ‡ **12:7** Tzimatsi jamitaitari pairani. Aririka inkamakaantaiti, isaitantari kasankaari, inkini inkitaitiri.

¹⁵ Sion-jatoiti, iiro pithaawaiyini,
Pokataiki Piwinkathariti,
Ityaakaakari iwonkiri burro.

¹⁶ Owakiraini, tii ikimathataiyironi jiyotaani jiroka. Iro kantacha itzinaashitaawo Jesús jowaniinkawo, aripaiti ikinkishiritanaka iriitaki Jesús josankinatakoitzi.

¹⁷ Tima ikaatzi tsipatakariri Jesús jowiriintairi Lázaro, ikinkithatakoyitairo okaatzi jiñaakiri.

¹⁸ Iro jiyaatananakari atzirriiti itonkiyotawakari Jesús, tima ikimakotakiri jowiriintantaki.

¹⁹ Iriima Fariseo-paini ikantawakaiyani iriroriiti: “Piñaakiro, kimitaka iiro akitsirinkiri. Paminiri, iro jiyaatashitiri maawoni”.

Jaminaminatziri Jesús Grecia-paantiri

²⁰ Tzimayitansi Grecia-paantiri tsipatakariri atzirriiti jataintsiri joimoshirinkaiyani.

²¹ Ikanta Felipe Betsaida-jatzi, ipokashitapaakiri Grecia-paantiri. (Jiroka Betsaida nampitsi inatzi saikatsiri Galilea-ki.) Ikantapaakiri: “Pinkathari, nokowi noñiiri Jesús”.

²² Ari jiyaatanakari Felipe, ikamantapaakiri Andrés. Apitiroiti jiyaataiyanakini, ikamantakiri Jesús.

²³ Ari ikantanakari Jesús: “Monkaapaititapaaka itzinaashitantaiaawori jowaniinkawo Itomi Atziri.

²⁴ Apaani okithoki kaari ipankiitzi, ari ashi owamachiitiro onkantya apakithowoini. Irooma aririka ompathaakitanki oyoookanki ipankiitakiro, ari jiñaitakiro onkithokitai. Imapiro. §

²⁵ Iitarika itakowaitashitachani jantayitziro inintashiyitari, ari impiyashitaiya. Iriima manintanakironi jantashiwaiyitari jaka kipatsiki, ikamawintanaatziro inkañaaniyitai.

²⁶ Tzimatsirika kowatsiri nonkimitakaantiri nompiratani, inkimitakotinawo naaka. Tsikarika nosaikai naaka, ari isaikitaiya iijatzi nompiratani. Iitarika nokimitakaari nompiratani, iri Ashitanari kantakaiyaawoni impinkathaitantyaariri paata”.

Ikinkithatakota Jesús jowamaitiri

²⁷ “¡Antawoiti okatsizimoshiritakina iroñaaka! ¿Tzikama nonkantika? ¿Nonkantima: ‘Ashitanari, powatsinaryaakoshiritaina?’ ¡Aña irootaki nopokantakari, nimonkaatairo!

²⁸ Ashitanari, poñaagantiro powaniinkawo”. Ikimaizatzi ñaawaitanantsiri inkitik, ikantaitzi: “Aritaki noñaagantakiro, iroñaaka napiitiro”.

²⁹ Atzirriiti piyotainchari ikaatzi kimawakirori, ikantaiyanakini: “Ookathawontsi inatzi”. Iro kantacha ikantayitzi pashini: “Maninkari ñaanatakiriri”.

³⁰ Ari ikantanakari Jesús: “Tii apa naaka jiñaanayitzi, aña iirokaiiti jiñaawaiwintaki.

³¹ Irootaintsi jiñaitiri jowasankitaitiri okantakaantziro iyaaripironka isaawijatziti, joitsinampagaitairi iijatzi pinkathariwaitashitachari.

³² Iro kantacha aririka jowatzikakoitakina jaka kipatsiki, aritaki nonkaimashiritanairi maawoni”.

³³ Ari jooñaawontziro Jesús tsika onkantya aririka jowamaitakiri.

³⁴ Ari jakaiyanakini atzirriiti: “Ayotaiyini okantzi Ikantakaantaitani: ‘Kañaaniri jinatzi Cristo’. ¿Litama pikantantari iiroka ontzimatyii jowatzikakotaitiri Itomi Atziri? ¿Litakama Itomi Atziri?”

³⁵ Ikantzi Jesús: “Iinta isaikimotanaimi jiiitaitziri ‘Kitainkari’, apa isaikanai kapichiini. Pinkimitakaantiro paniitatyii okitiijiyinkatzi, ari onkantya iiro omapokantzimi kimitawori tsinirikiri. Tima ikaatzi aniitatsiri otsinirikitzi, tii jiñiuro tsika ikini.

³⁶ Pinkimisantairi jiiitaitziri ‘Kitainkari’ iinta isaikimoyitzi, pinkimitakotyaari irirori”.

Tii ikimisantaiyini Judá-mirinkaiti

Ithonkanakiro jiñaawaitanakiro jiroka, shitowanakari Jesús. Tii joñaagantanaa.

³⁷ Okantawitaka Jesús ojiyiki itasonkawintantawitaka inampiitiki jirikaiti, tii ikimisantaiyini.

³⁸ Ontzimatyii imonkaatya josankinatakiri Kamantantaniri Isaías-ni, kantatsiri: Pinkathari, ¿Litaka kimisantironi añaani?

¿Litaka joñaagaitakiri ishintsinka Pinkathari?

³⁹ Jiroka pashini josankinatakiri Isaías-ni, irootaki kaari ikimisantantaita, ikantaki pairani:

⁴⁰ Iri Pawa kaari okichaatakairini,

Imasontzitakaayitakiri,

Ari onkantya iiro jokichaatanta

Iiro ikimathawainitanta.

Ari onkantya iiro ipiyashitantaana naaka,

Nowawijaakotantaiyaariri.

§ 12:24 Kantakotachari jaka “okithoki”, trigo inatzi.

⁴¹ Iro jiñaawaitantakawori jiroka Isaías-ni tima iñaampiyakityaawo jowaniinkawo Jesús, irootaki ikinkithatakotantakariri.

⁴² Iro kantacha, oiyiki Judá-mirinkaiti kimisantanaairiri Jesús, ari jimatsitanakawo ñaapiroriiti. Iro kantacha tii joñaagantziro, tima ithaawantatyaari Fariseo-paini, iiro ishinitairi intyaayitai japatotapiintaiyani.

⁴³ Ari okantzimaitaka. Iri ikowapirotanaki Fariseo-paini jaapatziyaminthatyaari, iriima Pawa, tii.

Jesús yakawintairini atziriiti

⁴⁴ Ari jiñaawaitanaki shintsiini Jesús, ikantanaki: “Iitarika kimisantainani naaka, tii apaniroini ikimisantana, aña ikimisantsitakari otyaantakinari.

⁴⁵ Ikaatzi okitaanari naaka, okimiwaitakawo iriimi jokityaami otyaantakinari.

⁴⁶ Irootaki nopokantakari naaka, nonkimityaari ‘Kitainkari’, ari onkantya nonkitiijyi-inkatakotantyaariri isaawijatzi. Iiro isaikayitai otsinirikitzi inkaati kimisantainani.

⁴⁷ Tima tii iro nompokantyaari naaka kipatsiki nowasankitaanti, iro nopokantakari nowawijaakotanti. Ikaatzi kimayiwitawori noñaani, tiimaita ikimisantzi, kaari naaka owasankitairini.

⁴⁸ Iitarika manintakinari, kaari kimisantaironi noñaani, tziimaki iitya owasankitairini. Kimiwaitaka jiroka ñaantsipaini okaatzi noñaawaitakiri atziri inatyiimi, iro owasankitaantaatsini paata, ipiyathapaantiwaitakina.

⁴⁹ Tima naaka tii noñaawaitashiwaita nonintakaanikiini. Ashitanari, itzimi otyaantakinari, iriitaki kantakinawori okaatzi nokantayitakiri, niyotaantayitakiri iijatzii.

⁵⁰ Niyotzi naaka okaatzi ikantakaantziri Ashitanari iro kañaanitakaantatsiri. Ari okantari, okaatzi nokantayitakiri naaka, nothotyatziiro okaatzi ikantajaantakinari Ashitanari”.

13

Jesús ikiwakiitzi jiyotaaniiti

¹ Ari kaatapaaki kitiiyiri joimoshirinkaitawo Anankoryaantsi. Jiyotaki Jesús monkaatapaaka jookawintantyaawori kipatsi, iro jiyaatai intsiapatapayaari Ashitariri. Antawoiti jitakoyitakari ikaatzi kimisantakiriri, ari ikantapiintatya jitakotari irojatzii iwiyaantaapaakawori.

² Ikanta isaikaiyini jowaiyani, aritaki kamaarishiritanaki Judas Iscariote, itomi Simón, iri pithokashityaarini Jesús.

³ Jiyotaki Jesús tima ipoñaatyaawo irirori Pawaki, aritaki impiyi janta. Iriitaki shintsi-takaapirotakiriri Ashitariri.

⁴ Ari ikatziyanaka isaikaki jowaiyani, jaatonkoryaanakiro iwiwiryakawo, jowathakitanakawo manthakintsi.

⁵ Jaakiro jiña isaikiro kiwaakomintotsiki. Ikiwakiitakiri jiyotaani, joiyikiitantari manthakintsi jowathakitakari.*

⁶ Iro ikiwakiitantiyaririmi Simón Pedro, ikantanaki irirori: “Pinkatharí, ¿iirókama kiwakiitani naaka?”

⁷ Ari ikantzi Jesús: “Tii pikimathatziro okaatzi nantiri, irooma paata, ari pinkimathatairo”.

⁸ Ikantanaki Pedro: “Iiro noshinitzimi pojyaari ompirataari pinkiwakiitina!” Jakanaki Jesús: “Iirorika nokiwakiitzi, tii paapatziyana”.

⁹ Ikantzi Simón Pedro: “¿Pinkatharí, iirotya pikiwakiitashitana, aña pinkiwina maawoni nakoki iijatzii noitoki!”

¹⁰ Iro kantacha Jesús, jakanairi: “Owakiraa kaawoshitainchari, apa okowajaanta inkiwakiitya tima kititaki maawoni. Ari kititaiyakimini iirokaiti, okantawitaka tii maawoni pinkitishiritaiyini”.

¹¹ Tima jiyotakiri Jesús itzimi pithokashityaarini, irootaki ikantantakari: “Tii maawoni pinkitishiritaiyini”.

¹² Aritaki ithonkakiro ikiwakiitakiri, ikithaatanawo Jesús iwiwiryakawo, saikanai iijatzii tsika jowaiyani, ari ikantzi: “¿Pikimathatakiroma okaatzi nantakiri?”

¹³ Pikantapiintaiyakini iirokaiti ‘Yotaanarí, Pinkatharí’. Imapirowitayia pikantanari, tima naakataki.

* **13:5** Iro jamiyitari Judá-mirinkaiti ikiwakiitapiinta intyaapiintantyaari ipankoki. Jiroka antawairintsi, apa jantapiintziro ompirataari. Tima apaani ñaapirori atziri, iiro okantzi inkiwakiitanti. Irootaki kaari okamiithatziimantari ikiwakiitakiri pairani Jesús jiyotaani. Iro jantantakawori jiroka Jesús, onkantya jiyotaantyaariri jiyotaani, onkantawitya jiwarimi jinatatyi atziri, ontziimatyi jaapatziyaari pashini, inkimitakotyaari ikanta ompiratariri, tsinampashiri inkantya.

¹⁴ Naaka ‘Yotaaniri’, naaka ‘Jiwari’. Iro kantacha, nojyakotakari ompirataari nokiwaki-iyitakimi, ari pinkimityaari iirokaiti pinkiwakiitawakaayitya.

¹⁵ Naakataki oñaagakimirori, pinkimitakotantinari iirokaiti tsika nokantakimi.

¹⁶ Tii ipinkathaitziri ompirataari janaakotziri ompiratariri. Tikaatsi iijatzi apaani otyaantaari anaakotirini otyaantakiriri. Imapiro.

¹⁷ Aririka pinkimathatanairo jiroka, pantanairo iijatzi, aritaki pinkimoshiritai.

¹⁸ Jiroka nonkantimiri, tii maawoni nonkinkithatakotaiyimini. Niyotziri naaka ikaatzi niyoshiitakiri. Ari imonkaatyaaari Osankinarintsipiro, kantatsiri: Tzimatsi atyootakinari, iriitaki pithokashityaanani.

¹⁹ Aririka imonkaatya jiroka, iro pinkimisantapirotantyaanari ‘Naakatsitaka’. Irootaki nitantawori nokamantzimiro.[†]

²⁰ Iitarika aapatziyaarini notyaantani, naakatajaantaki jaapatziyaka iijatzi. Iitarika aapatziyini naaka, iri jaapatziyaka otyaantakinari”.

Ikamantzi Jesús iri pithokashitirini Judas

(Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23)

²¹ Ari ithonkanakiro jiñaawaitakiro jiroka, antawoiti okatsitzimoshiritanakiri Jesús. Iikiro joñaagantanakitziro ikinkithatakotakiri, ikantzi: “Pikaataki iirokaiti jaka tzimatsi apaani pithokashitnani. Imapiro”.

²² Ari jaminawakaanaka jiyotaani, tii jiyotzi iita ikinkithatakotziri.

²³ Ikanta apaani jiyotaani, jítakopirotoni Jesús, saikimotakiriri okaakiini jowaiyani,

²⁴ jiñaakiri Simón Pedro jiñaanachiratziri, ikantziri: “Posampitiri iita ikinkithatakotziri”.

²⁵ Ikanta irirori, jontsitokanakari okaakiini, josampitakiri: “Pinkathari, ¿itaka?”

²⁶ Ari ikantzi Jesús: “Piñiina najyiti kapichiini tanta, iitarika nompaki, iriitaki”. Jajiyitaki kapichiini tanta, ipakiri Judas Iscariote, itomi Simón.

²⁷ Ikanta jowawakawo Judas tanta. Aripaiti ikamaaritanaki. Ari ikantziri Jesús: “Panti-roota thaankiini pikinkishiritapiintakari”.[‡]

²⁸ Ikanta ikaatzi jowaiyani tikaatsi kimathatawakironi oita ikantantariri.

²⁹ Tima Judas iriitaki kimpoyiiriri kiriki, jiñaajaantzi ikantatziiri Jesús jiyaaatiita jamananti tsika oitya joimoshirintyaari, jiñaajaantaki iijatzi jamanantaty impayitiriri ashironkainkariiti.

³⁰ Aritaki jowawakawo Judas tanta, jatanaki. Aritaki tsiniritanaki.

Owakiraari Ikantakaantaitani

³¹ Ari jatanaki Judas, ikantzi Jesús: “Monkaatapaaka itzinaashitantyaawori jowani-inkawo Itomi Atziri. Iro jiñaitantyaawori jowaniinkawo Pawa.

³² Tima ari okantari, iriitaki Pawa oñaagantironi jowaniinkawo. Iroñaaka jantiro.

³³ Notomiiti, kapichitapaaki nosaikimotanaimi. Ojyiki paminaminawitaina iirokaiti, iro kantacha iiro piñagaana. Irojatzi nokantsitakariri ajyininkapaini Judá-mirinka, irojatzii napiitsitzimiri nokantzimiro iirokaiti, tima iiro pitsipataana tsika nosaikapai naaka.

³⁴ Jiroka owakiraari nokantakaantani: Ontzimatyii pitakotawakaiya. Nokimita naaka nitakoyitzi, ari pinkimintanaiyaari iirokaiti, pitakotawakaanaiya.

³⁵ Aririka pitakotawakaanaiya iirokaiti, ari jiyoyitaimi maawoni iirokatakai niyotaani”.

Ikinkithatakotziri Jesús jookawintanti Pedro

(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34)

³⁶ Ikanta Simón Pedro josampitanakiri Jesús: “Pinkathari, ¿tsikama piyaatika?” Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Tsika janta niyaati naaka, iiro okantzi poyaatina iirokaiti, irooma paata ari onkantaki poyaatina”.

³⁷ Ikantanaki Pedro: “Pinkathari, ¿jitama iiro okantanta noyaatimi? ¿Aritaki noshiniwintakimi!”

³⁸ Jakanakiri Jesús, ikantziri: “¿Imapiroma pishiniwintina? Aña tikiraamintha iñiita tyoopi, mawajatzii pinkanti: “Tii niyotziri Jesús’. Imapiro”.

14

Iri Jesús ojayawori aatsi jariitantaitari Ashitairiki

¹ “Iiro powashiriwaitaa. Pawintaiyaari Pawa, pawintaiyaana iijatzi naaka.

² Janta ipankoki Ashitanari tzimatsi ojyiki anampitapayaawo. Iiromi otzimi, iiro nokantzimi niyaatai niwitsikapaimi tsika pinampitapayaawo.

[†] 13:19 Jiitapiintaka Jesús ikantzi “Naakatsitaka”, ari ojyakawo jiñaawaitaki Pawa pairani. Paminiro iijatzi Jn. 8.58.

[‡] 13:27 Kantakotachari jaka “aripaiti ikamaaritanaki”, tii iro kantakaantironi jowawakawo Judas tanta, okanta ikamaaritantanaki, aña iri kantakaashitakawori ikamaaritantanaki.

³ Aririka niyaatai, niwitsikayitai tsika pisaikai, ompoña nonpiyashitaimi naayitaimi, ari pintsipatapaina iirokaiti tsika nosaikai naaka.

⁴ Piyotaiyironi iirokaiti aatsi jiyaatantaitari tsika nosaikai”.

⁵ Ari ikantanaki Tomás: “Pinkatharí, tii niyotzi tsika piyaati. ¿Tsikama nonkantaayaaka niyotantyaawori aatsi?”

⁶ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Naaka ‘Aatsi’, ‘Tyaaryoori’, ‘Añaamintotsi’. Apa impampithawokitaitina naaka, ari jariitaiya Ashitanariki.

⁷ Arimi piyopirotainami, ari piyotairimi iijatzi Ashitanari. Ari piyotakiri iroñaaka, iriitaki piñaapiintakiri”.

⁸ Ikantanaki Felipe: “Pinkatharí, incha poñaayinari Ashitzimiri, tikaatsi pashini nonkowiri”.

⁹ Ari ikantanaki Jesús: “Felipe, osamanitaki notsipatakimi iirokaiti, ¿tikiraama piyotana? Ikaatzi ñaakinari naaka, jiñaakiri Ashitanari. ¿litama pikantantari?”

¹⁰ ¿Tiima pikimisantana ari nokaatziri Ashitanari, ari ikaatana irirori? Okaatzi nokantayiziri, tii naaka nintakaashiwaityaawoni nonkinkithakotimiro. Iri Ashitanari tsi-pashiritanari, iriitaki antakaanawori jantawaitani.

¹¹ Pinkimisantana ari nokaatziri Ashitanari, ari ikaatana irirori. Okompitzimotzimirika jiroka, iiro pikimisantaajaitziro nontasonkawintanti.

¹² Inkaati kimisantainani naaka, ari intasonkawintantai irirori. Ari jimapirotanakiro intasonkawintanti, anaanakiro okaatzi jiñaakoitakinari, tima iro niyaatzimatai naaka nontsi-patapaiyaari Ashitanari. Imapiro.

¹³ maawoni pairyagainani naaka inkowakotina jamanamanaatina, aritaki nimatakiniri. Ari onkantya inthaamintantyaariri Ashitanari, okantakaantziro jantzimotantakiri Itomi.

¹⁴ Iitarika pinkowakotainari pimpairyagaina naaka, aritaki nimatakimiro”.

Ikajyaakagaitakiriri Tasorintsinkantsi

¹⁵ “Aririka pitakotaina, aritaki pinkimisantairo nokantakaantani.

¹⁶ Ari nonkamitairi Ashitanari jotyaantimi pashini Ookaakowintimini,

¹⁷ Tasorintsi-pirori jinaty, iriitaki tsi-pashiritapiintaimini. Iriima isaawijatzii iiro isaikimotziri, tima tii okantzi jiñiiri tii jiyotziri iijatzi. Irooma iirokaiti piyotaiyirini, tima isaikimotakimi, iri nampishiritantaimini.

¹⁸ Iiro pikimitari miritzzi jookawintaitziri, ari nonpiyashitaimi.

¹⁹ Irootantsi, iiro jiñaayitaana isaawijatzii. Irooma iirokaiti ari piñaayitaina, kañaaniri pinkantaiya tima kañaaniri ninatzi naaka.

²⁰ Aripaiti piyoyitai notsipashiritari Ashitanari, iijatzi iirokaiti pitsipashiritana, ari nokimitari naaka notsipashiritaimi iirokaiti.

²¹ Inkaati kimisantapaantainani, joñaagantziro tyaaryoopiroini jitakotana. Irootaki jitakotantaiyaariri Ashitanari. Ari nokaatari Ashitanari nontsi-pashiritaiyaari jirikaiti.

²² Ikanta Judas (kaari Iscariote) josampitanakiri: “Pinkatharí, ¿litama poñaagantaiyaanari naakaiti, iiro poñaagaari pashiniiti?”

²³ Jakanaki Jesús: “Ikaatzi itakotanari naaka, ikimisantapaantitana. Irootaki jitakotantaiyaariri Ashitanari. Ari nokaatari Ashitanari nontsi-pashiritaiyaari jirikaiti.

²⁴ Iriima kaari itakotainani, ipiyathapaantitakina. Tii naaka yotashiwaityaawoni okaatzi nokantakimiri, aña Ashitanari otyaantakinari iri yotakaanawori.

²⁵ Nokamantatziimiro maawoni jirokapaini iinta nosaikimotzimini.

²⁶ Iriima Tasorintsinkantsi, Ookaakowintimini, jotyaantimiri Ashitanari poyaatinani, iri yotaapaakimironi maawoni, inkinkishiritakaimiro okaatzi nokantayitakimiri.

²⁷ Kamiitha pisaikayitai. Tii iro nonkinkithakotashitya tsika okanta isaikakaantzi isaawijatzii. Aña naaka matzirori pisaikantaiyaari kamiithapiroini. Iiro powashiriwaitashita, iiro pithaawawaitashita iijatzi.

²⁸ Aritaki pikimakina nokantaki: ‘Iro niyaatai, ompoña nonpiyi ari ankaatai asaikayitai’. Ari pitakopirotainami, iiro powashiriwaitami nookayitanaimi, aña pinkimoshiri-wintinami piyotaki niyaataty Ashitanariki, anaatakinari natziripaintzi.

²⁹ Nokamantatziimiro jiroka, pinkinkishiritantyaari paata, imonkaatapaatyaarika.

³⁰ Iiro nokinkithawaitsitakaimi, tima aatsikitaki pinkathariwintantawitachari kipatsiki. Okantawitaka tii ipinkathariwintana naaka.

³¹ Aritaki onkantya, iro jiyotantyaari isaawijatzii nitakotari naaka Ashitanari, nantziniri okaatzi ikantanari irirori. Pinkatziyaiyini. Thami aati”.

¹ Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Naaka kimitawori oponkitzithapiro pankirintsi. Iriima Ashitanari iri kimitakariri pankitzirori.

² Iirorika okithokitzi nochiwatha, ichikachiwathatziro ashitawori. Irooma otzimi kithokitatsiri, jowamiithachiwatziro, jowaankiityaakotziro onkini onkithokipiroti.

³ Kimitaka aritaki kaankiityaakotakimi iirokaiti, okantakaimi ñaantsipaini nokamantay-
tikimiri.

⁴ Apaani ochiwatha pankirintsi chootaryaathataintsiri iiro okithokitai, aña ontzimatyii oyoookantyaawo oponkitzitha. Ari okimitari iijatzi iirorika poisokirokana, iiro okantzi pantairo kamiithari.

⁵ Naakataki kimitakawori oponkitzitha pankirintsi, irooma iirokaiti pikimitakawo nochiwatha pinayitzi. Ikaatzi oisokirotanari naaka ari nokimitsitakari irirori, kimiwaitaka ojiykimi inkithokipirotai. Iirorika pitsipashiriyitana, tikaatsi pantayitai.

⁶ Ikaatzi kaari oisokirotanari naaka, ari nookawintairi. Ari inkimitaiyaawo okamachiwathatzi pankirintsi, jagaitziro intagaitiro.

⁷ Oisokirorika powayitaina, pinyaaryoowintairo okaatzi niyotaakimiri, pinkowakotairi Ashitanari oitarika pikowiri, aritaki jimatakimiro.

⁸ Aririka pimatanairo joyyakaawintaitakiri kithokipirotsiri pankirintsi, aritaki jiyotaimi imapiro niyotaanitaimi. Iro impinkathaitantyaariri Ashitanari.

⁹ Antawoiti nitakotaimi, nojyakari Ashitanari jitakotana naaka. Pinintaawaityaawo nitakotaimi.

¹⁰ Iikirorika pinkimisantanakityiuro nokantakaantani, ari pinintaawaitaiyaawo nitakotanka, nokimitairo naaka nokimisantapaantiziri Ashitanari nonintaawaitawo jitakotanka.

¹¹ Iro nokamantanzimiro jiroka inkini ankimoshiriti, irootaki pinkimoshiripirotantyaari iiroka.

¹² Jiroka nokantakaantani: Pitakotawakaiya nokimitairo naaka nitakotaimi iirokaiti.

¹³ Iitarika shiniwintariri inkamawintiri jaapatziyani, joñaagantatziuro jitakopirokana.

¹⁴ Naapatziyani pinatzi iirokaiti aririka pantanairo nokantzimiri.

¹⁵ Aritapaaki nokimitakaantzimi ompirataari, tima apaani ompirataari tii jiyotzi okaatzi jantayitzi ompiratariri. Aña nokimitakaantzimi naapatziyani, tima nokamantaimiro maawoni ikantanari Ashitanari.

¹⁶ Tii iiroka iyoshiitakinani, aña naaka yoshiitaimi iirokaiti. Naakataki otyaantimini piyaati tsikarika, pinkimitakotaiyaawo pankirintsi kithokipirotsiri, ari pinkantapiintanakiya. Ari onkantya jimatantaimironi Ashitanari oityaarika pinkowakotiriri pim-pairyaayitaina.

¹⁷ Jirokataka nokantakaantzimiri: Pitakotawakaiya”.

Inkisaniiintimi isaawijatzii

¹⁸ “Aririka piñaakiro inkisaniiintanakimi isaawijatzii, pinkinkishiritiro ari ikantaitakina naaka ikisaniiintaitakina.

¹⁹ Irojatzii pojjakotyaarimi isaawijatzii, ari jitakotakimimi, ikimitawakaa irirori jitakotawakaiyani. Irooma niyoshiitaimi naaka, pitsipawitari isaawijatzii, irootaki ikisaniiintantzimiri. Kimiwaitaka kaarimi iiroka isaawijatzii.

²⁰ Pinkinkishiritiro nokantsitakimiri: Tii ipinkathaitziri ompirataari janaakotiri ompiratariri. Ari inkimitaitimiri iirokaiti inkowaiti intsitokaitimi, inkimitaitina naaka. Iitarika kimisantapaantitakinani naaka, aritaki inkimisantaitakimi iirokaiti.

²¹ Iro inkowaitantyaari intsitokaitimi, naakataki intsitokawintaiti, okantakaantziro tii jiyotaina iri Pawa otyaantakinari.

²² Iro otzimaajaitzimi ikinakaashitani, iiro nopoiki niyotayitairi. Iro kantacha iiro okantai jimanakotairo iyaaripironka.

²³ Ikaatzi kisaniiintakinari naaka, ikisaniiintakiri iijatzi Ashitanari.

²⁴ Iro otzimaajaitzimi ikinakaashitani, iiro notasonkawintaki jiñaantakawori kaari jiñaapiintaitzi. Okantawitaka jiñaayitakiro jirokapaini, iikiro ikisaniiintatyaana, ikisaniiintitakiri iijatzi Ashitanari.

²⁵ Ari okantzimaita, tima ontzimatyii imonkaatya osankinarintsi, kantatsiri: Inkisaniiintashiwaitakina.

²⁶ Aririka impokaki ‘Ookaakowintaniri’, Tasorintsipirotatsiri, notyaantapaimiri nontsi-patyaari Ashitanari, iriitaki yotashiritakaimini piyotantinari naaka.

²⁷ Impoña pinkinkithatakotaina iirokaiti, aritaki pitsipatsitakina owakiraini atantanakawori”.

² Ari piñaakiro iiro ishinitaimi pintyagai tsika japatotapiintaita. Ari piñaakiro iijatzintisitokaitimi, jiñaajaantaiti jantatziniiri Pawa kamiithari.

³ Iro jimatantyaawori jiroka, tima tii jiyotziri Ashitanari, tii jiyotana iijatzinaa.

⁴ Aririka imonkaatayta jiroka, iro pinkinkishiritantyaawori nokantakimiri. Irootakinantanzimirori nokamantzimiro”.

Jantakaantziri Tasorintsinkantsi

“Tii nokamantsitzimiro owakiraini jiroka, tima irojatzintotsipayitzimi.

⁵ Irootaintsiniyaatai nontsipatapaiyaari otyaantakinari. Tikaatsimaita osampitakowintironi tsika niyaatai,

⁶ apa powashiritaiyani pikimakina nokantakimiro jirokapaini.

⁷ Pinkimi nonkantimiro tyaaryoori. Iro kamiithatzimotimini iirokaiti niyaatai. Tima iirorika niyaatai, iiro ipoki itachari ‘Ookaakowintaniri’ intsipashiritaimi. Irooma aririka niyaatai, naaka otyaantapairini.

⁸ Aririka impokapaaki Tasorintsinkantsi, iri oofaawontapaakinirini ikinkishiriwaitari isaawijatziiiti, tima ikinakaashiwaitakawo ikinkishiritakotziro kaaripirokantsi, kamiithashirinkantsi, yakawintaantsi.

⁹ Ari jiyotakaayitairi iro kaaripirokantsi iirorika ikimisantaitana naaka.

¹⁰ Ari jiyotakaayitairi iro kamiithashirinkantsi, nimatziro naaka nowamiithashirintantzi, tima niyaatairika Ashitanariki iiro jokitaitaana.

¹¹ Ari jiyotakaayitairi iita jiyakawintaitakiri, iriitaki pinkathariwintakiriri isaawijatziiiti.

¹² Iinirotatsi oiyiki nonkantimiri, kimitaka aritaki anaanakimi nokantakimiri.

¹³ Aririka impokaki Tasorintspirori, iriitaki yotaapaakimironi maawoni tyaaryoori. Tima iiro jiñaawaitashitawo ikowashitari irirori, aña inkamantantiro ikimakiri. Ari jiyotakaimiro onkaati awijatsini paata.

¹⁴ Iri kimainani noñaawaitiro, jowawijaañaanitimiro iirokaiti, ari onkantya jiyotantaityaawori nowaniinkawo.

¹⁵ Tima okaatziiiyotanitari Ashitanari, irojatziniyotanitari naaka. Irootakinokantantakari: ‘Iri kimainani noñaawaitiro, jowawijaañaanitimiro iirokaiti’ ”.

Onkantawitya powashiritya, aritaki pinkimoshiritai

¹⁶ “Kapichitapaaki iiro piñaana, iro osamaniwitatyta ari piñiina iijatzini. Tima niyaataaty Ashitanariki”.

¹⁷ Ikanta jiyotaani josampitawakaanaka: “Jitama ikantakotziri? Ikantakai kapichitapaaki iiro añaayitairi, iro osamaniwitatyta ari añaagairi iijatzini, tima jiyaataty Ashitaririki.

¹⁸ Jitama ikantakotziri ‘kapichitapaaki?’ Tii akimathatziro iita ikinkithatakotziri”.

¹⁹ Ari jiyotaki Jesús ikowaiyatziini josampitiri, ikantanakiri: “Nokantaiyakimini: ‘Kapichitapaaki, iiro piñaana, iro osamaniwitatyta ari piñiina iijatzini’. Jrooma posampitawakaari?”

²⁰ Ari piñaairo piraawaitaiya, owashiri pinkantaiya, piñaaminthariri isaawijatziiiti ikimoshiritaiyini. Onkantawitya powashiriwaitya, aritaki piñiuro pinkimoshiriti. Imapiro.

²¹ Aririka ontzimaaniti tsinani, okimaatsiwaita. Aririka intzimaki owaiyani, ompiyakotanakiro okimaatsiwaitaka okimoshiriwintanakitziiri iinchaanikiti.

²² Ari onkimityaari iijatzini, ontzimatyii powashiriwaitya iirokaiti. Aririka piñaawaina, oiyiki pinkimoshiritana, tikaatsi owashiritakaimini.

²³ Paata tikaatsi posampitainari. Iri Ashitanari mataimironi oitarika pinkowakotinaripimpairyayaitaina.

²⁴ Pamanapiintari Ashitanari pikowakotziri oitarika, pikamiminthawaitashitari. Irooma aririka pinkowakotairi, ontzimatyii pimpairyapiintaina naaka. Aririka pinkantya pinkowakotapiintairi, aritaki jimatakimiro, irootakinpinkimoshiritantaiyaari”.

Noitsinampaakiro naaka isaawijato

²⁵ “Nojyakaawintatziimiro maawoni nokinkithatakotakimiri. Iro kantacha irootaintsimonkaatya iiro nojyakaawintaimiro, aña koñaawoini nonkinkithatakotaimiri Ashitairi.

²⁶ Paata, ari piñaayitairi iirokaiti pimpairyagaina pinkowakotairi Ashitanari. Tii naaka kamitakowintaimini.

²⁷ Iriitaki Ashitairi itakoyitaimiri iirokaiti. Iro jitakotantzimiri, tima pitakoyitana naaka, pikimisantakina nopoñaakawo naaka Pawaki.

²⁸ Nopoñaana Ashitairiki nopokantakari jaka kipatsiki. Iro nookawintanairo kipatsi iro nompipi Ashitairiki”.

²⁹ Ipoña ikantanaki jiyotaani: “Koñaatanaki piñaawaitziri, tii pojyakaawintawaitziro.

³⁰ Noñaakimi piyotziro maawoni tsikarika oiyita, tii okowajaanta intzimi osampitimi, aña piyotziro iitarika ikinkishiritari. Irootakinokimisantantari imapiro pipoñaaka Pawaki”.

³¹ Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “¿Arima, kimisantaimi iroñaaka?”

³² Monkaatapaaka. Irootaintsi, piñaayitiro pintzimpoiki pinkinyaiti tsikarika, ari pookawintanakina apaniroini. Iro kantacha tiimaita nosaiki apaniroini, aña Ashitanari tsipatanari.

³³ Nokamantayitzimiro maawoni jiroka onkantya piñaantyaawori kamiitha pisaiki pintsipatina naaka. Jaka isaawiki, ojyiki piñaashiwaityaawo. Iro kantacha, pishintsishiriyiti. Tima noitsinampaakiro naaka isaawijato”.

17

Jesús jamanakotari jiyotaani

¹ Ikanta ithonkakiro ikantakiro jirokapaini, aminanaki Jesús inkitiki, ikantanaki: “Ashitanari, monkaapaititapaaka. Poñaagantairo jowaniinkawo pitomi, iroñaagantsityaawo iijatzi pitomi powaniinkawo iiroka.

² Irokataki owakiriri ipinkathariwintantariri maawoni atziri, inkañaanitakaantyaariri ikaatzi pashitakaakariri.

³ Aririka jiyoitaimi apaniroini Pipawapirotzi iiroka, jiyoitairi Jesucristo potyaantakiri, ari inkañaanitakairi.

⁴ Noñaagantakimiro powaniinkawo jaka kipatsiki, nothotyaakimiro pikantakinari nantiro.

⁵ Pishinitina nontsipataimi, Ashitanari, ari ankaati añaayitiro owaniinkawo akimita kitziroini tikiraamintha awitsikiro kipatsi.

⁶ Jirikaiti piyoshiitairi pashitakaanari, niyotayitairi iitarika iiroka. Irokataki ashitsitariri, ipoña pashitakaayitanaari naaka. Nokimisantakaayitaimiri piñaani.

⁷ Ikinkishirita, okaatzi niyotanitari naaka, irokataki yotakaanawori.

⁸ Niyotayitairi okaatzi piyotakaanari, ikimisantanakiro jirikaiti. Ikinkishiritanaa tyaaryoo nokaatzimi iiroka, ikimisantanai irokataki otyaantakinari.

⁹ Naakataki kamitakowintziriri jirikaiti. Tii iri nonkamitakowinti nampitashiwaitawori kipatsiki, aña nokamitakowintatziiri pashitakaanari.

¹⁰ Maawoni nashitari naaka irijatzi pashitari iiroka. Ikaatzi pashitari iiroka irijatzi nashitari naaka. Tima iriitaki oñaagantaironi nowaniinkawo.

¹¹ Iro nosaikanaai jaka isaawiki, niyaatai nontsipatapaimi iiroka, irooma jirikaiti iikiro isaikanakityi. Ashitanari Tasorintsi, pinkimpoyaawintiri impairyapiintantimini, iro jiwithaawakaantyaari, akimitawakaa aaka.

¹² Iinta notsipayitari jaka isaawiki, naamaakowintari, nokimpoyaawintziri ipairyapiintantimiri. Iiro itzimayitai piyashiwaitaachani, apatziro inkantakaiyaawo jiiitaitziri ‘Otomi piyashiwaitaantsi’, ari imonkaatyaari okinkithatakotakiri Osankinarintsipirori.

¹³ Iro niyaatai pisaikinta iiroka. Irootaki nokantantawori jirokapaini iinta nosaiki isaawiki, inkimitantyaanari naaka inkimoshiritayini kamiithaini jirikaiti.

¹⁴ Niyotakiri piñaani, owanaa ikisaniintaitanakiri, tima tii ikimitanaari isaawijatziiiti, nokimita naaka tii isaawijatzii ninaty.

¹⁵ Tii nokowakotzimi paayitairi isaiki jaka isaawiki, apa pinkimpoyaawintairi ikaaripirotakaitzirikari.

¹⁶ Nokimita naaka tii isaawijatzii ninaty, iijatzi jirikaiti tii jojanyaari isaawijatziiiti.

¹⁷ Pintasorintsishiritakairi jaakowintanaiaawo tyaaryoori. Tima tyaaryoori inatzi piñaanitari iiroka.

¹⁸ Pikimitaakina naaka potyaantakina nosaikimotiri isaawijatziiiti, ari nonkimitairi iijatzi iriroriiti notyaantairi isaikimotairi.

¹⁹ Okowapirotya nontasorintsishiritai noshiniwintaiyaari jirikaiti, onkantya intasorintsishiritantaiyaari iijatzi irirori.

²⁰ Tii apa nonkamitakowintiri jirikaiti, aña nokamitakowintsitari inkaati kimisantainari aririka inkinkithatakaayitairi jirikaiti.

²¹ Namanakowintari maawoni jirikaiti onkantya jiwithaawakaantaiyaari, apaani inkantaiya jiwithaanaimi iiroka. Ashitanari, akimita aaka awithaawakaa, ari inkimotaiyaari iijatzi iriroriiti jiwithaawakaapirotaiya, onkantya inkimisantantaiyaari isaawijatziiiti irokataki otyaantakinari.

²² Jiroka nowaniinkawo, okaatzi poñaagakinari, irojatzi nimatairi naaka noñaagairi iriroriiti. Ari onkantya jiwithaawakaantyaari, akimitawakaa aaka.

²³ Tima pitsipashiritana iiroka, ari nokimitsitari iijatzi naaka notsipashiritari iriroriiti, ari onkantya jiwithaawakaantyaari. Iro inkinkishiritantyaari isaawijatziiiti irokataki otyaantakinari, antawoiti pitakotakari pikimitaakina naaka antawoiti pitakotakina.

²⁴ Ashitanarí, iirokatakí ashitakaakinari jirikaiti, nokowi intsipataina tsika nosaikai naaka, jiñaantaiyaawori nowaniinkawo. Iirokatakí owaniinkatakaakinari, tima pitakotsitakina kitziroini tikiraamintha iwitsikaata kipatsi.

²⁵ Ashitanarí tampatzikashiriri, tii jiyotaimi isaawijatziiiti. Iro kantacha naaka niyotzimi, iijatzí jirikaiti jiyotzi iirokatakí otyaantakinari.

²⁶ Niyotaayitairi iitarika iiroka, iikiro niyaatakaatyiiro niyotairi, tima notsipashiritaari, nitakoyitaari pikimitaakina naaka pitakotakina”.

18

Jagaitakiri Jesús

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53)

¹ Aritaki ithonkanakiro ikantayitakiro jiroka, shitowanaki Jesús itsipatanaari jiyotaani jiyaatiro intatsikirona owaryiinkariti jiiitaitziro “Cedrón”. Ari otzimiri pankirintsimashi, tsika janta isaikapaaki Jesús itsipayitakari jiyotaani.

² Jiñiitawo iijatzí Judas jirika pithokashitantachani, tima ari isaikakaapiintziri Jesús jiyotaani janta.

³ Ari jariitapaaka Judas itsipatapaakari owayiriiti, itsipatakari aamaakowintawori tasorintsiipanko jotyaantakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari, jotyaantani iijatzí Fariseopaini. Joirikayitapaakiro itsitokaminto, jamaki iijatzí jootaminto.

⁴ Iro kantacha Jesús jiyotsitakawo maawoni awijiyimotirini, ishitowashitanakiri, josampitawakiri: “¿Jitama paminaminatziri?”

⁵ Ikantaiyini jirikaiti: “Naminaminatziiri Jesús Nazaret-jatzi”. Ari ikantzi Jesús: “Naakatakí”. Jirika Judas pithokashitanari ari itsipatakari jirikaiti.

⁶ Jiñaawaitanaki Jesús, ipiyaponthotaiyanakani itaapiiki, tyagaiyanakini.

⁷ Japiitanakiri Jesús, josampitziri: “¿Jitama paminaminatziri?” Japiitanakiro irirori, ikantzi: “Naminaminatziiri Jesús Nazaret-jatzi”.

⁸ Ari japiitanakiri Jesús, ikantziri: “Aritaki nokantakimi naakatakí. Naakarika paminaminatzi, potyaantairi notsipayitakari, jiyaataita”.

⁹ Ari imonkaatari ikantsitakari Jesús: “Ashitanarí, ikaatzi pashitakaakinari, iiro ipiyakaantawaita apaani”.

¹⁰ Ikanta Simón Pedro, otzimimotziri irirori josataaminto, jinoshikanakiro, itotsitakiri ikimpitapironampi iitachari Malco, jotsikatani Ompiratasorintsiipirori.

¹¹ Ipoña Jesús, ikantanakiri Pedro: “Powairo posataaminto. Iri Ashitanari shinitakinari nonkimaatsiwaityaawo jiroka, ¿jiroma okantzi nimonkaatiniri?”*

Jaitanakiri Jesús Ompiratasorintsiipiroriki

(Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54)

¹² Ikanta owayiriiti itsipatakari ijiwari, iijatzí ijiwari aamaakowintawori tasorintsiipanko jotyaantani Judá-mirinkaiti, joirikanakiri Jesús, joojotanakiri.

¹³ Ari jitapaintawo ikinakaanakiri ipankoki Anás. Iriitaki rikonkiri Caifás Ompiratasorintsiipiroritsiri.

¹⁴ Jirika Caifás iriitaki kantakiriri kitziroini Judá-mirinkaiti: “Iro kamiithatatsi ashiniti apaani atziri inkamawintai”.

Ityaaki Pedro iniyankiitiritiki Anás

(Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57)

¹⁵ Ikanta Simón Pedro itsipatakari pashini jiyotaani Jesús, joyaatakowintanakiri Jesús. Jirika pashini yotaari, iñaapiintani jinatzi Ompiratasorintsiipirori, irootaki ityaantapaakari joyaatakowintakiri Jesús.

¹⁶ Iriima Pedro ari ikatziyapaakari jantakirona otantotsiki. Jirika yotaari iñaapiintani Ompiratasorintsiipirori, ikinkithawaitakaakiro aamaakowintawori ashitakowontsi, iro omontyaantakariri iijatzí Pedro.

¹⁷ Okanta aamaakowintawori ashitakowontsi, osampitakiri Pedro: “¿Kaarima iiroka jiyotaani jirika atziri?” Ari jakanaki Pedro, ikantzi: “Tii naaka”.

¹⁸ Tima okatsinkaityaatzi, jirikaiti ompirataari itsipatakari aamaakowintawori tasorintsiipanko jowaampataiyakini paampari. Ari isaiki jakitsitaiyani. Ari itsipatakari iijatzí Pedro jakitsitaiyani paampariki.

* **18:11** Jiroka ikantakotakiri jaka Jesús: “Iri Ashitanari shinitakinawori nonkimaatsiwaityaawo jiroka”. Irojatzí ojyawori inkantimi: “Iri Ashitanari shinitakinawori nomirityaawo kipijyaari”. Iro ojyakaawintacha aririka inkimaatsiwaitaiya, okimiwaitawo jimiriyiitawo kipijyaari.

*Anás josampitziri Jesús**(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71)*

¹⁹ Ikanta Ompiratasorintspirori jitanakari Jesús josampikowintziri jiyotaanipaini, ii-jatzi okaatzi jiyotaantakiri.

²⁰ Ari ikantanaki Jesús: “Nokinkithatakaapiintakiri maawoni atziriiti. Niyotaantapiintaki japatotapiintaita iijatzzi tesorintspankoki, japatotaiyani maawoni Judá-mirinkaiti. Tii nimanakaawo okaatzi nokinkithayitziri.

²¹ ¿Iitama posampitantanari naaka? Posampitiri ikaatzi kimayitakinari. Iriiyitaki yotzirori okaatzi nokantayitakiriri”.

²² Jakakiri Jesús, apaani aamaakowintawori tesorintspanko ipajapootanakiri, ikantziri: “¿Arima pinkantiri pakiri Ompiratasorintspirori?”

²³ Jakanaki Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsirika kaaripirori noñaawaitakiri, pinkantinawo tsika otzimi. Aña okaatzi noñaawaitakiri kamiitha inatzí. ¿Iitama pipajapootantanari?”

²⁴ Ikanta Anás jotyaaantakiri isaiki Caifás Ompiratasorintspirotsiri, joojotaka.

*Ikantziri Pedro: Tii noñiiri naaka Jesús**(Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62)*

²⁵ Irojatzzi ikatziyaka Pedro jakitsiwaita paampariki. Ari josampiitakiri: “¿Kaarima iiroka jiyotaani jirika atziri?” Ari jotikanakiro Pedro, ikantanaki: “Tii naaka”.

²⁶ Ikanta osamaniityaaki josampitairi iijatzzi jompiratani Ompiratasorintspirori, iriitaki ijiyininkathori itotsitakiri inkaanki ikimpita, ikantziri: “¿Kaarima iiroka noñaaki itsipatzimi pankirintsimashiki?”

²⁷ Ari japiitanakiro Pedro jotikañaanitantzi, aripaiti jiñaanaki tyoopi.

*Jaitanakiri Jesús Pilato-ki**(Mt. 27.1-2, 11-31; Mr. 15.1-20; Lc. 23.1-5, 13-25)*

²⁸ Aritaki kitijiyitziमतानaki, jomishitowaitanairi Jesús ipankoki Caifás, jaitanakiri isaikinta Pilato jiiwariti Roma-jatzi. Tii ityayapaakini Judá-mirinka ipankoki Pilato, tima aririka intyaapanakotakiri ipiyathatakawo Ikantakaantaitani ikitiwathatantaitari, iiro okantzi joimoshirinkiro kitijiyiri Anankoryaantsi.

²⁹ Irootaki ishitowantapaakari Pilato, ikinkithawaitakairi, ikantziri: “¿Iitama jantakiri jirika atziri?”

³⁰ Ikantaiyini irirori: “Iiromi ikaaripirotzimi jirika, iirotya namirimi jaka”.

³¹ Ikantziri Pilato: “Paanairi iirokaiti, powasankitairi tsika okantzi ikantakaantaitzimiri”. Ikantaiyanakini Judá-mirinkaiti: “Aña tii pishinitapiintina nashiryaantya naaka”.

³² Ari imonkaatakari ikantsitakari Jesús tsika onkantya jowamaitiri.

³³ Ipoña ipiyanaka Pilato ityaapaintzi inthomainta ipankoki, ikaimapaakiri Jesús, josampitakiri: “¿Iirokatakima Iwinkathariti Judá-mirinkaiti?”

³⁴ Ari ikantziri Jesús: “¿Piyotashitawoma posampitanari? Kimitaka tzimatsi iita kantakimiri iitarika naaka”.

³⁵ Jakanaki Pilato: “¿Naakama Judá-mirinka? Aña iri piyyininkaiti amakimiri jaka itsipayitakari ijiwari Ompiratasorintsitaaari. ¿Iitama pantakiri?”

³⁶ Ari ikantziri Jesús: “Tii nopinkathariwintantzi naaka jaka isaawiki. Ari onkantyaami, aritakimi piñaakimi ojiyiki nowayiriti piyakowintinani, iiro jaakaantantana Judá-mirinkaiti. Tii ari nompinkathariwintantzi jaka”.

³⁷ Japiitanakiri Pilato josampitanakiri: “¿Arima, iirokatakini Pinkathari?” Ari ikantziri Jesús: “Iirokatakini kantaintsiri. Irootaki notzimantakari, irootaki nopokantakari jaka kipatsiki nokinkithatakotairo tyaaryoori. Tima ikaatzi kamaitanaawori tyaaryoori, ikimisanta-paantitana”.

³⁸ Ari ikantziri Pilato: “Irojatzziwiiitacha, tyaaryoori”. Ikantanakiri, shitowanaki ipiyotaiyakani Judá-mirinkaiti, ikantapairi: “Tiitya noñiuro iitya inkinakaashityaari jirika atziri.

³⁹ Poimoshirinkapiintziro Anankoryaantsi, pamitaiyawoni nomishitowi apaani jaakaantaitziri. ¿Nomishitowakaantairima jiiitaitziri ‘Piwinkathariti?’ ”

⁴⁰ Ari ikaimaiyanakini maawoni, ikantaiyini: “Iiro pomishitowiri jirika! ¡Iri pomishitowiri Barrabás!” Jirika Barrabás, koshintzi jinatzzi.

19

¹ Ikanta Pilato ipajatakaantakiri Jesús.

² Ikanta owayiriiti jimpitatapotaki kitochii ikimitakaantakiro amathairintsi, jamathaitakiri Jesús. Ipoña ikithaatantakari pitzirishimawotatsiri kithaarintsi.*

* **19:2** Tima irootaki jamitapiintari pinkathariiti jamathaiyitawo poriryaaatsiri, ikithaayitawo iijatzzi kithaarintsi pitzirishimawotatsiri.

³ Ari ipiyowintapaakari, ishironthaminthawaitari ikantaiyirini: “jirikatá Iwinkathariti Judá-mirinkaiti!” Ipajapootzimaitari.

⁴ Iijatzi ishitowapai Pilato, ikantapairi Judá-mirinkaiti: “Paminiri, jirika nomishitowakiri piyotantyaari tii noñi oita ikinakaashitakari jirika”.

⁵ Ishitowapaaki Jesús jamathaitakawo kitchoñitapo, ikithaatakawo iijatzi pitzirishimawotatsiri kithaarintsi. Ikantzi Pilato: “jirika atziri!”

⁶ Ikanta ijiwari Ompiratasorintsitaari iijatzi aamaakowintawori tasorintsipanko, ikaimaiyanakini, ikantaiyini: “jPimpaikakotakaantiri! jPimpaikakotakaantiri!” Ikantzi Pilato: “Jirika paanakiri iirokaiti pimpaikakotiri, tii noñi naaka oita inkinkakaashityaari jirika”.

⁷ Jakaiyanakini Judá-mirinkaiti: “Tzimatsi Ikantakaantitanari, ontzimatyii jowama-gaitiri jirika, ikimitakaantashiwaitaka Itomi Pawa”.

⁸ Ikimawaki Pilato ikantaiyakini ikimitakaanta Itomi Pawa jinatzi, owanaa ithaawanaki.

⁹ Iijatzi ipiyanaa inthomainta ipankoki, josampitapaakiri Jesús: “¿Tsikama pipoñaaka iiroka?” Tiimaita jaki Jesús.

¹⁰ Ikantzi Pilato: “¿Iiroma pakana? ¿Tiima piyotzi pinkatharipirori ninatzi naaka, ari onkantaki nompaiakotakaantimi, ari onkantaki iijatzi nomishitowakaantimi?”

¹¹ Ipoña jakanaki Jesús, ikantzi: “Iiromi ikantakaawo Jinokijatzi, iirotya pipinkatharipirozimi. Iroowa nonkantimiri naaka, iri mapirotakirori ikaaripirozti amakinari jaka, anaanakiro piyaaripironka iiroka”.

¹² Ari ikowitanaka Pilato jomishitowakaantairimi Jesús, iro kantacha iikiro ikaimotaiyatziirini Judá-mirinkaiti ikantaiyini: “jAririka pomishitowakaantairi jirika, tii paapatzi-yari piwinkatharipirori César! jIitarika oiyakotyaa-rini jirika atziri, ikimitakaantawaita pinkatharimi jinatyí, ikisaniintatziiri César!”

¹³ Ikanta ikimawaki Pilato, jamakaantakiri Jesús, jagaitanairi ipiyowintaitakari, joo-saikapaakiri tsika jaminakoitapiintziri iyakawintaari, jiiitaitziro “Mapipankaa”, iro jii-itaitziri iijatzi iñaaniki Heber-paantiri “Gabata”.

¹⁴ Ikanta jiwitsikawintaitawo Anankoryaantsi joimoshirinkaitiro, ari tampatzikata-paaki ooryaatsiri. Ikantziri Pilato jirikaiti Judá-mirinka: “jJirika Piwinkathariti!”

¹⁵ Iikiro ikaimaiyatziini jirikaiti, ikantzi: “jInkamil jInkamil jPimpaikakotakaantiri!” Ari ikantzi Pilato: “¿Kantatsima nompaiakotakaantiri piwinkathariti?” Ari jakaiyanakini ijiwari Ompiratasorintsitaari, ikantaiyini: “jIri César nowinkathariti, tikaatsi pashini!”

¹⁶ Ikanta Pilato, joipiyairi Jesús jaanairi Judá-mirinkaiti impaiakotiri. Ari jaanakiri.

Ipaikakoitakiri Jesús irojatzí ikamantakari

(Mt. 27.32-50; Mr. 15.21-37; Lc. 23.26-49)

¹⁷ Iriitaki natanakirori Jesús inchakota impaiakakoitantyaariri, jataki jiiitaitziro “Atziri-itioni”, irojatzí jiiitaitziri iñaaniki Heber-paantiri “Gólgota”.

¹⁸ Ari ipaikakoitakiri, itsipatsitakiri apiti atziri, apaani jowatzikakoitaki jakopiroriki, jowatzikakoitakiri pashini jampatiki.

¹⁹ Ikanta Pilato jontarikakaantaki ipaikakoitakiri Jesús osankinarintsi, kantatsiri: “JESÚS NAZARET-JATZI, IWINKATHARITI JUDÁ-MIRINKAITI”.

²⁰ Oyjiki Judá-mirinkaiti ñaanatakirori osankinarintsi, tima tii intainapirotzi osaiki nampitsi, tsika ipaikakoitakiri Jesús. Tima josankinaitakiro jiroka osankinarintsi iñaaniki Heber-paantiri, iñaaniki Grecia-paantiri, iñaaniki Roma-jatzi.

²¹ Irootaki jiyaatantakari ijiwari Ompiratasorintsitaari jiiñiri Pilato, ikantakiri: “Iiro posankinatziro: ‘Iwinkathariti Judá-mirinkaiti’. Aña onkantatyiimi posankinatakaanti: ‘Kimitakaantashiwaitachari iwinkathariti Judá-mirinkaiti’”.

²² Iro kantacha Pilato, ikantanakiri: “Okaatzi nosankinatakiri, ari ashi owatyiiro osankinataka”.

²³ Ikanta jimatakiro owayiriiti ipaikakotakiri Jesús, jaitsitakiri imanthaki, tii apintakotata itotakiro, ipawakaayitakawo ikaataiyini. Ipoña jaitsitakiri iijatzi iithaari, tii owawikotatyata, apaani okanta jontyagaitziro irojatzí isaawiki.

²⁴ Ari ikantawakaiyani owayiriiti: “Iiro asagaawaitziro jiroka, apa añaariwintyaawo, ari añiuro iita ayironi”. Ari imonkaatari Osankinarintspirori, kantatsiri:

Ipawakaayitakawo nomanthaki.

Iñaariwintaitakawo noithaari.

Irootaki jantakiri owayiriiti.

²⁵ Okanta janta ipaikakoitakiri Jesús ari osaikitakari inaanati otsipatakawo irinto, María iina Cleofas, iijatzi María Magdala-jato.

²⁶ Ikanta Jesús jiiñaakiro inaanati, otsipatakari jiyotaani jitaakopiro-tari, ikantanakiro inaanati: “Tsinani, iriitaki pintomitaiyaari jirika”.

²⁷ Ipoña ikantanakiri jiyotaani: “Irootaki pinaanatitaiyaari jiroka”. Aripaiti osaika-pankantanakiri jirika iyotaari.

²⁸ Okanta awijayitaki maawoni jiroka, yotaki Jesús aritaki jimonkaatakiro, ikaimanaki: “iNomiriwi!” Ari imonkaatari okinkithatakotakiriri Osankinarintsipirori.

²⁹ Ari osaikakotakiri kipijyaari janta kowitziki. Jaanaki inchashithaki, jankowitaki manthakintsi, jomitsitsiyakiro kipijyaariki, jowaankakotakiniri ipaantiki Jesús.[†]

³⁰ Jatsimiyawakiro Jesús jiroka kipijyaari, ipoña ikantanaki: “Othotyapaaka maawoni”. Ari ithaminkotanaka, jatashirinkatanaki.

Josataamirikitaitakiri Jesús

³¹ Ari monkaatapaaka jiwitsikawintapiintawo kitiiyiri jimakoryaantaitari. Tii ikowi Judá-mirinkaiti inkatziyakoti ipaikakoitziri kitiiyiriki jimakoryaantaitari, tima jiroka kitiiyiri iro ipinkathapirioitziri. Irootaki ikowakotantariri Pilato intzinkaaporitaitiri paikakotari inkamantanatyaari thaankiini, jowatzikaryaakotiriita iijatzi.

³² Ikanta jijaatanaki owayiriiti, itzinkaaporitapaakiri apaani itsipatakari Jesús ipaikakoitziri, jimatakiri iijatzzi pashini.

³³ Ari ipithokashiwitanakari Jesús, jiñaatziiri kamaki. Irootaki kaari itzinkaaporitantariri irirori.

³⁴ Josataamirikitashitanakari, yowanaki iriraani otsipatakawo jiña.

³⁵ Jirika kinkithatziroori jiroka, iriitaki ñaakirori rokiki. Imapirotya ikamantzimiri ari onkantya pinkimisantantyaari iijatzzi iirokaiti.

³⁶ Iro awijantakari jirokapaini imonkaatantyaari Osankinarintsipirori, ikantaitaki: Iiro itzinkaawaitaitziro itonki irirori.

³⁷ Ikantsitaitaka iijatzzi:

Ari jaminakoitakiri josataamirikitaitiri.

Ikitaitakiri Jesús

(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56)

³⁸ Ikanta okaatapaaki jiroka, José Arimatea-jatzzi, ikamitairi Pilato, ikantziri: “Pishinitinari naanairi Jesús”. Jirika José irijatzzi kimisantziriri Jesús, tiimaita jiyoitziri tima ithaawantatyaari Judá-mirinkaiti. Ikanta Pilato ishinitakiniri. Jataki José, jaanairi.

³⁹ Ari ipokitsitapaaka iijatzzi Nicodemo, jatashitakiriri pairani Jesús tsiniripaiti, jamakotapaaki kasankaari, oiyiki otinanka jiroka.[‡]

⁴⁰ Ikanta José itsipatakari Nicodemo jaanairi Jesús, iponatantakari manthakintsi itziritantakari kasankaari. Iro jamitaiyarini Judá-mirinkaiti ikitatapiintziri kaminkari.

⁴¹ Janta ipaikakoitakiri Jesús, ari otzimiri pankirintsimashi, ari otzimi owakiraari omoo tikira ikitaitantawoota.

⁴² Ari jowaitakiri Jesús, tima irootzimatapaaki kitiiyiri jimakoryaantapiintari Judá-mirinkaiti.

20

Jañaantaari Jesús

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12)

¹ Okanta awijanaki kitiiyiri jimakoryaantaitari, ananinkanaki María Magdala-jato amaityaaki iyaati omoonakiki jowaitakiri Jesús. Oñaapaatziro otainkaki mapi jashitanta-itakawori omoona.

² Okoña opiyanaaka iroori oshiyapirotanakitya iyaatashitiri Simón Pedro itsipatakari pashini yotaari, jitakopirotani Jesús, okantapaakiri: “Jagaitakiri Awinkathariti, tii ayotzi tsikarika jowaitairi!”

³ Ikanta Simón Pedro itsipatakari pashini jiyotaani Jesús, jatanaki kitataariki.

⁴ Ishiyanakitya jijaatanaki apitiroiti. Iro kantacha pashini ishiyapirotanakitya jookanakiri Pedro, iri itapaakawori jariitaka kitataariki.

⁵ Initapitapaaki omooki, jiñaapaakitziro omaryaamawotaka iponaitantakariri, tiimaita ityaapaaki inthomainta.

⁶ Ari jariitapaaka Simón Pedro, ityaapaaki inthomainta, jiñaapaakiro iijatzzi omaryaamawotaka iponaitantakariri.

⁷ Jiñiitapaakawo manthakintsi joojoyinaitantakari iitoki, inashita jowaitanakiro tii otsipatawo iponaitantakariri, kamiitha jotzipiyaitanairo.

⁸ Ipoña ityaapaaki iijatzzi pashini yotaari itapaakawori jariitaka kitataariki. Jiñaapaakiro kantainchari, ari ikimisantapirotanaki.

[†] 19:29 Kantakotachari jaka “inchashithaki”, irojatzzi ikantayitziiri pairani “isopo”. [‡] 19:39 Jiroka kasankaari, itsipataayitakiro mirra, owaaki inchashi jiitaitziri áloe. Oiyiki otinanka okaatzzi 100 libra, irojatzzi ikantaitatziri 30 kilo.

⁹ Tikira ikimathatziro Osankinarintsipirori, aritaki jañagai Jesús.

¹⁰ Ipoña ipiyaiyaani ipankoki apiti yotaari.

Joñaagaawo Jesús María Magdala-jato
(Mr. 16.9-11)

¹¹ Ari osaiki María opatzimooki iraawaita. Okanta iraawaitaka, ari onitapitzi inthomainta omooki,

¹² oñaatziiri apiti maninkari okitamaanikitaki iithaari, isaikaki tsika jomaryaawiiitakari Jesús. Apaani isaikaki iitowiiitakari, isaikaki pashini iitziwiitakari.

¹³ Ikanta maninkariiti, josampitakiro ikantziro: “Tsinani, ¿iitama piraantari?” Akanakiri iroori, okantzi: “Tima jaitsiitakinari Nowinkathariti, tii niyotzi tsika jowaitairi”.

¹⁴ Iro okantakitziini, ari opithokanaka, oñaatziiri Jesús, tiimaita iyotawairi iriitaki.

¹⁵ Ari josampitanakiro Jesús, ikantziro: “¿Iitama piraantari tsinani? ¿Iitama paminiri?” Oñaajaantzi iroori iri ñaanatziroori aamaakowintawori pankirintsimashi, okantanakiri: “Pinkathari, irokarika aakiriri, pinkamantina tsika powakiri, nyaatiita naminairi”.

¹⁶ Ari jiñaanatanakiro Jesús, ikantziro: “¡María!” Ari aminanakiri iroori, okantzi: “¡Raboni!” (iro ikantaitziri añaaniki aaka: “Yotaanari”.)

¹⁷ Ikantziro Jesús: “Aritaki potiyana, tima tikira niyaataita nontsipatapaiyaari Ashitanari. Iro kantacha piyaati pinkamantinarini iyikiiti, iro niyaatai nontsipatapaiyaari Ashitanari tsika itzimi Ashitsitzimiri iijatzi iirokaiti. Iri Nowawanitari naaka, irijatzi Piwawanitsitari iirokaiti”.

¹⁸ Okanta iyaatanaki María Magdala-jato, okamantapaakiri maawoni yotaari oñagairi Awinkathariti, okamantapaiiri iijatzi okaatzi ikantakirori.

Joñaagaari Jesús jiyotaaniiti
(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49)

¹⁹ Okanta otsiniritanaki awijanaki kitiiyyiri jimakoryaantaitari, apatotaiyakani iyotaari jashitakotaiyakani shintsiiini ithaawantari Judá-mirinkaiti. Ari ityaapaakiri Jesús, ikatziyimotapaakari, jiwithatapaari ikantapaiiri: “¡Pisaikayitai kamiitha iirokaiti!”

²⁰ Ikanta jiwithatapaari, joñaagapaiiri jako, iijatzi imiriki. Ikimoshiriyitaiyanakini jirikaiti jiñaawairi Awinkathariti.

²¹ Ipoña japiitanakiro Jesús, ikantziri: “¡Pisaikayitai kamiitha iirokaiti! Ikimitaakina jotyaantakina naaka Ashitanari, ari nonkimitsitaimiri iijatzi iirokaiti notyaantayitaimi”.

²² Ari itasonkiri yotaariiti, ikantziri: “Isaikashiritantaimi Tasorintsinkantsi.

²³ Iitarika pimpiyakotairi iiroka jaka, aritaki ipiyakoitairi janta. Iriima kaari pimpiyakotai iiroka jaka, tii ipiyakoitairi iijatzi janta”.

Iisoshirinka Tomás

²⁴ Ikanta Tomás itsipatapiintari 12 iyotaari, jiitaitziri “Tsipari”, tii isaiki irirori jariitan-tapaari Jesús.*

²⁵ Ikanta pashinipaini iyotaari ikamantairi, ikantziri: “Noñiiri Awinkathariti”. Ari jakanaki Tomás, ikantziri: “Iirorika noñiiri tsika ipaikawakoitakiri, iirorika notyaantari jakoki, iirorika notyaantamirikitari iijatzi, iiro nokimisantzi”.

²⁶ Okanta awijanaki 8 kitiiyyiri, japiitairo yotaari japatotaiyani. Ari isaikitakari iijatzi Tomás irirori. Jashitakiro shintsiiini ashitakowontsi, iro kantacha Jesús tyaapaaki, ikatziyimotapaari, jiwithatapaari ikantapaiiri: “¡Kamiitha pisaikayitai iirokaiti!”

²⁷ Ikantapaiiri Tomás: “Jiroka nako, pinyaantawakotina, pinyaantamirikitina iijatzi. Iiro pikisoshiriwaitzi, ¡Pinkimisanti!”

²⁸ Ari ikaimanaki Tomás, ikantanaki: “¡Nowinkathariti, Nowawaní!”

²⁹ Ikantzi Jesús: “Iro pikimisantantamachiitanakari piñaakina. ¡Kimoshiri inkantaiya kimisantaatsini kaari ñajaitinani!”

Iita josankinaitantawori jiroka

³⁰ Oyjiki japiitakiro Jesús joñaagari jiyotaani itasonkawintantaki, tiimaita osankinatakoyita maawoni jaka.

³¹ Iro osankinatantakari jirokapaini onkantya pinkimisantantaiyaari, jirika Jesús iriitaki Cristo, Itomi Pawa. Aririka pimpairyaapiintairi pikimisantairi, aritaki inkañaanitakaimi.

21

Joñaagari Jesús 7 jiyotaani

* 20:24 Ikantakoitziri jaka “Tsipari”, irijatzi jiitaitziri pairani “Dídimo”.

¹ Ikanta okaatapaaki jiroka, japiitakiro Jesús joñaagari jiyotaani, inkaarithapiyaaki jii-taitziri Tiberias. Jiroka okantaka.

² Ari itsipatawakaiyani isaiki Simón Pedro, Tomás jii-taitziri iijatzi “Tsipari”, Natanael poñaachari Caná-ki saikatsiri Galilea-ki, itomipaini Zebedeo, ipoña apiti pashini iyotaari.*

³ Ipoña ikantzi Simón Pedro: “Niyaatayi noshiryaati”. Ikantaiyini pashini: “Ari ankaataiyanakini”. Jataiyanakini, otitaiyapaakani pitotsiki. Tiimaita jayi ishiryaaatayakini tsiniri.

⁴ Okanta okitiiijyitzimataki, katziyapaaka Jesús opaayaaki inkaari. Tii jiyotawairi jiyotaani iriitaki.

⁵ Ikaimotapaakiri, ikantziri: “Mainariiti, ¿Tikaatsima pagaiyini?” Ari jakaiyanakini iriroriiti: “¡Tiitaawli!”

⁶ Ikantzi Jesús: “Powiinkiro pakopiroriki pishiryaaminto, ari paaki”. Ari jimataiyakironi ikantaitakiriri. Jaaki ojyiki shima, tii jaawiyagairo jinoshikairo ishiryaaaminto.

⁷ Ikanta yotaari jitakopirotoni Jesús, ikantanakiri Pedro: “¡Iriitaki Awinkathariti jirinta!” Ikimawaki Simón Pedro, ikithaatanaka, mitaanaki inkaariki.

⁸ Iriima pashinipaini yotaari pitotsiki ikinakoyitanai jinoshikaatakotairi ishimani, iro-jatzi jaatakotantapaari opaayaaki. Tima isaikakotakitzi niyantyaaniki.†

⁹ Ikanta jayiitaiyapaakini, jiñaapaakitzi ojaka paampari, ari itashitakari shima, itsi-pataitakiri tanta.

¹⁰ Ari ikantzi Jesús: “Pamaki shima owakiraa paakiri”.

¹¹ Ikanta Simón Pedro, joojoryaakotakiri ishimani, jinoshikakotakiri irojatzzi opaayaaki. Antaripaini shima, ikaatzzi 153. Tiimaita otzimpijyi ishiryaaaminto.

¹² Ari ikantzi Jesús: “Thami oya”. Tikaatsi apaani yotaari osampitirini iitakarika, tima jiyopirotaiyakirini iriitaki Awinkathariti.

¹³ Jaapaakiro Jesús tanta, ipayitakiri apaanipaini, ari ikimitaakiri iijatzzi shima.

¹⁴ Irootaki mawatanaintsiri joñaagari Jesús jiyotaani jañagai.

Paamaakowintinari noiyyati

¹⁵ Ithonkanakiro jowaiyani, josampitanakiri Jesús jirika Simón Pedro, ikantziri: “Simón, itomi Jonás, ¿Pitakopirotonama iiroka?” Ikantzi Pedro: “Piyotzi iiroka Pinkathari, naapatziyimi”. Ikantzi Jesús: “Paamaakowintinari nokimitakaantziri noiyyati”.

¹⁶ Japiitakiri josampitziri: “Simón, itomi Jonás, ¿pitakotonama?” Ikantzi Pedro: “Piyotzi iiroka naapatziyimi”. Ikantzi Jesús: “Paamaakowintainari nokimitakaantairi noiyyati”.

¹⁷ Iro mawatanaintsiri josampitziri, ikantziri: “Simón, itomi Jonás, ¿paapatziyanama?” Ari jowashiritanaka Pedro, tima mawajatzzi josampiminthatakiri, ari jakanakiri: “Pinkathari, iirokatakiri yotzirori maawoni, piyotzi iiroka naapatziyimi”. Ikantzi Jesús: “Paamaakowintinari nokimitakaantairi noiyyati”.

¹⁸ Tima iinta pimainaritzzi, pikithaatapiintayita onkini piyaayiti tsika pinintakaawo. Irooma aririka pantaripirotopaaki, poyaaawintari pashini kithaataimini, jaayiitaimi tsika tii pikowawitawo piyaati. Imapiro”.

¹⁹ Ikantantakawori Jesús jiroka, ikowatzzi inkimathaitiro tsika inkantya inkamai paata Pedro impinkathataitantaariri Pawa. Ipoña ikantanakiri iijatzzi: “¡Poyaatina!”

Yotaari jitakopirotoni

²⁰ Ikanta ipithokanaka Pedro, jiñaatziiri joyaatakiri yotaari jitakopirotoni Jesús, irijatzzi apititakariri Jesús jowaiyani pairani, osampitakiriri, ikantziri: “¿Pinkathari, itzimikama pithokashitimini?”

²¹ Ikanta jiñaawakiri Pedro jirika pokapaintsiri, josampitanakiri Jesús: “Pinkathari, jirika, ¿iitama awijyimotirini?”

²² Ikantzi Jesús: “Arimi nonkowimi aritaki onkantaki jañi jirika, irojatzzi nompiyan-taiyaari paata, ¿okowajaantzima piyotiro jiroka? Poshiritina iiroka”.

²³ Okanta paata ithonka ikimakoitakiro jiroka ikantakiriri Jesús, ikimayitakiro maawoni iyikiiti, jiñaajaantzi iiro ikamita jirika yotaari. Tii ikantaty: “Ari nokowi...” aña ikantatzzi: “Arimi nonkowimi, aritakimi onkantaki jañi jirika, irojatzzi nompiyantapaatyaari, ¿okowajaantzima piyotiro jiroka?”

²⁴ Naakatakiri kinkithatakotacha nokantaki “jirika yotaari”, tima naaka osankinatakirori jiroka osankinarintsii. Irootaki ayopirotonaari imapirotatya jiroka.

²⁵ Tii nokinkithatakotziro maawoni jantayitakiri Jesús, tima ojyiki inatzi. Arimi osankinatakotyaami maawoni, kimiwaaitaka arimi anaanakiro maawoni kipatsi ompiyotya osankinarintsipaini. Ari onkantaari.

* **21:2** Ikantakoitziri jaka “Tsipari”, irijatzzi jii-taitziri kitziroini “Didimo”. † **21:8** Kantakotachari “niyantyaaniki”, okaatzzi osanthatzi “200 akonaki”, irojatzzi ikantaitziri “100 metro”.

JANTAYITAKIRI OTYAANTAPIRORIITI

Ikajyaakagaitziriri Tasorintsinkantsi

¹ Teófilo, pairani owakiraa nitantanakawori notyaantzimiro nosankinari, ari nokinkithatakotakimiro maawoni jantayitakiri Jesús, nokinkithatakotsitakimiro iijatzi okaatzi jitanakari jiyotaantziri,

² irojatzi imonkaantapaakari itzinagaa inkitiki. Tikira itzinagaata, jiyoshiitakiri Jotyaaantapiroriti, ikantakaakari Tasorintsinkantsi, jiyotakaakiri oitya jantayitiri.

³ Ikanta ikamawitaka, jiñaitawairi koñaawoini, ari jiyotaiyini jiyotaani añagai. Okaatzi 40 kitiiyyiri joñaagapanaatari jiyotaani, jiyotaapanaatziri tsika ikanta ipinkathariwintantzi Pawa.

⁴ Iiniro itsipayitari Jotyaaantapiroriiti, ikantsitakari irojatziita isaikayitawaki Jerusalén-ki, ikantakiri: “Ari poyaawintawatyawo imonkaatya ikajyaakaakimiri Ashitanari, nokinkithatakotsitakimiri.

⁵ Tima imapiro Juan jowiinkaantantakawo jiña, iro kantacha iiro osamanitzimaita piñaayitanyariri Tasorintsinkantsi inampishiriyitanti kimiwaitakimi jowiinkaantantayiiimirimi”.

Itzinaantaari Jesús

⁶ Ikanta jirikaiti tsipatakariri Jesús, josampitakiri, ikantziri: “Pinkathari, ¿Irootaintsima pookakaawintairi nojyinkapaini Israel-mirinkaiti?”

⁷ Ari jakanakiri Jesús, ikantziri: “Tii okowajaantzi piyotiro iirokaiti tsikapaiti, apaniroini jiyotzi Ashitanari tsikapaitirika, iriitajaantaki otzimimotzi ishintsinka jantantyaawori.

⁸ Iro kantacha aririka impokaki Tasorintsinkantsi inampishiritanti iirokaiti, iriitaki aawiyashiritakaimini, ompoña piyaayitanaki pikinkithatakotaina naaka, Jerusalén-ki, maawoni janta Judea-ki, Samaria-ki, irojatzi intaina tsika iwiyapaa kipatsi”.

⁹ Ithonka jiñaawaitakiro jiroka, jaminaminthaitziri jiyotaani, itzinaayitairi Jesús, irojatzi ipiyantapaakari minkoriki, tii jiñaitanairi.

¹⁰ Jaminaminthaitziri Jesús itzinagaitairi inkitikinta, apiti shirampari katziyimotapaakariri okitamaanikitaki iithaari,

¹¹ ikantapaakiri: “Galilea-jatzi, ¿Iitama pikimpoyiiri inkitiki? Piñaakiri Jesús itzinagaa jiyatai, ari inkantajaantaya iijatzi paata aririka impiyi”.

Jiyoyiitaki pashini poyaataiyarini Judas

¹² Ikanta ipiyaiyani yotaari janta Jerusalén-ki ipoñagaawo otzishiki jiiitaitziri Olivo, tii intainatajaantzi, oshinitaantsitzi janiiyiiti kitiiyyiriki jimakoryaantaitari.

¹³ Ikanta jariitaiyaani nampitsiki, atiiitaiyapaakini jinokinta pankotsi jimaapiintaiyini. Jirika ikaataiyini: Pedro, Jacobo, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Jacobo itomi Alfeo, Simón jiiitaitziri “Kisakowintantaniri”, ipoñaapaaka Judas iririntzi Jacobo.

¹⁴ Maawoni jirikaiti ari ikantapiintatya japatotapiintaiyani jamanamanaatayiani itsipayitakari iririntzi Jesús, itsipatawo María inaanati, iijatzi pashinipaini tsinaniiti.

¹⁵ Ikanta japatotaiyani kimisantzinkariiti, ikaataiyini 120 atziriti. Ari jiñaawaitanakiri Pedro, ikantanaki.*

¹⁶ “Iyikiiti, monkaataka okaatzi josankinataakiriri Tasorintsinkantsi pairani David-ni, ikinkithatakotakiri Judas jiwatapaintsiri jaakaanitiri Jesús.

¹⁷ Jirika Judas iri atsipatapiintakari, ari akaawitari antawairiki.

¹⁸ Iro kantacha jaakiri kiriiki ipinawitakariri iyaaripironka, jamanantantaka kipatsi. Ari iparyaakiri janta Judas, jowatziitotanaka, ithonka itankawaitapaaki, ookaporinthaki-waitapaaka ijyito.

¹⁹ Ikanta ikimaiyakini Jerusalén-jatzi, jiiitakiro kipatsi ‘Iraantsipatha’, ikantziro iñaaniki jirikaiti ‘Acéldama’.

²⁰ Tima osankinarintsiki Salmo-ki, ikantaitaki:

Onkaankithaantiwitya ipanko,

Tikaatsi nampitaiyaawoni.

Ikantaitaki iijatzi:

Intzimi pashini poyaataiyarini jantawairiki.

²¹ Tzimatsi jaka shirampariiti tsipatapiintakairi iiniro itsipawitai Awinkathariti Jesús,

²² itzimi akaatsitakari owakiraa jowiinkaataka Jesús irojatzi itzinaantaari inkitiki. Akowatzi aminai ankaatairi niitakariri Jesús jañagai”.

* 1:15 Ikantayitziiri jaka kimisantzinkariiti, irijatzi jiiitaitziri “iyikiiti”.

²³ Ipoña jookoitaki apiti: José, jiitaitziri Barsabás, irijatzi jiitsitaitari Justo, ipoñaapaaka Matías.

²⁴ Ari jamanakowintanakari, ikantzi: “Pinkathari, iiroka yotashiritziriri maawoni, jirika apiti nookotakiri, poñaayinari tsika itzimi piyoshiitakiri iiroka,

²⁵ iriitaki nonkaatairi notyaantapiroritz nantawaitaimi, poyaataiyarini Judas-ni opiyaakaashiwaitakari iyaaripironka irirori. Tima Judas, jataki irirori tsika jiyaati”.

²⁶ Ikimitakaantakawo jirikaiti jiñaarita, jiñaatzi iriitaki Matías. Iriira tsipatapariri jirikaiti 11 Otyaantapiroriiti.

2

Ipokantakari Tasorintsinkantsi

¹ Okanta imonkaatapaaka joimoshirinkaitziro kitijiyiri “Oyiipataantsi”. Japatotaiyaani maawoni jiyotaani Jesús.*

² Ari omapokashitakari antawoiti poimatapaintsiri otywitapaakawo antawo tampiya, okinapaaki jinoki inkitiki, ookantapaakawo pankotsi japatotaiyakani.

³ Jiñaashitaitaika paampashithakiirikitapaintsiri, jookantapaakari apaanipaini ikaatzi apatoinchari.

⁴ Maawoni jinampishiritantapaakari Tasorintsinkantsi. Ari jitanakawo jiñaawaiyanakiro pashiniyitatsiri ñaantsi, iriitaki Tasorintsinkantsi ñaawaitakaakiriri.

⁵ Okanta janta Jerusalén-ki, ari isaikayitziri Judá-mirinkaiti poñaayitachari intaina pashiniki nampitsi. Iriiyitaki pinkathasorintsiti.

⁶ Ikanta ikimaitakiro poimatapaintsiri, ipokaiyapaakini oiyiki atziri, tii jiyotawakiro oita kantachari, tima ikimathatakiro apaanipaini ñaantsi okaatzi jiñaawaiyitzi, irootaki iñaani.

⁷ Iyokitzi ikantawakaanaka, josampitawakaiyani: “¿Tima Galilea-jatzi jinatzi ñaawaiyitakirori pashiniyitatsiri ñaantsi?

⁸ ¿Itama akimantariri jiñaawaiyitziro añaanipaini aaka?

⁹ Tima akaayitakiri jaka Parto-jatzi, Medo-jatzi, Elam-jatzi, Mesopotamia-jatzi, Judea-jatzi, Capadocia-jatzi, Ponto-jatzi, Asia-jatzi,

¹⁰ Frigia-jatzi, Panfilia-jatzi, Egipto-jatzi, Africa-jatzi okaakitapai Cirene. Tima akaatakiri iijatzi poñaayitachari Roma, Judá-mirinkatsiri, kaari Judá-mirinkawitachari pairani.

¹¹ Iijatzi Creta-jatzi, Arabia-jatzi. Ari akaatakiri maawoni akimayitakiri jiñaawaiyantawo añaanipaini, ikinkithatakotziri Pawa itasonkawintantzi”.

¹² Iyokitzi ikantawakaanaka atziripaini, tii jiyotzi iita jiñiiri. Ikantawakaiyani: “¿Oitama jiroka?”

¹³ Iro kantacha tzimatsi iijatzi atziri thainkantaniri, ikantayitzi irirori: “¡Ishinkitaiyatyaani jirikaiti!”

Itanakawori ikinkithatanakiri Pedro

¹⁴ Ipoña ikatziyanaka Pedro irirori, itsipatakari 11 Otyaantapiroriiti, jiñaawaitanaki shintsini, ikantzi: “¡Ajyininakal! ¡Jerusalén-jatziiti! Pinkimisantawakina onkantya piyotantyaari.

¹⁵ Piñaajaantakima iirokaiti ishinkitayta jirikapaini. Tii, tima owakiraa ijinokitapaaki ooryaatsiri.†

¹⁶ Imonkaatayta josankinatakiri pairani kamantantaniri, Joel-ni, ikantaki:

¹⁷ Ikantzi Pawa:

Tzimatsi awisatsini iwiyaantapaatyawoni kitijiyiri.

Ari notyaantakiniri atziriti Notasorinka okimiwaitakawo isakopiroitatyinirimi.

Ari ikinkithatakoyitanaina itomiiti iijatzi irishintoiti.

Ari jiñaawiyayitayta mainariiti,

Ari imishiyitaki antariyitapaintsiri.

¹⁸ Ari nonkimitaakiri mainaripaini jompirayitari, iijatzi mainawopaini.

Notyaantainiri Notasorinka paata, ari inkinkithayitai.

¹⁹ Ari jiñiitaki inkitiki kaari jiñiitapiintzi.

Jiñaitiro kipatsiki iraantsi, paampari, antawo kachaaryiinka.

²⁰ Impoña jiñaitiri ooryaatsiri intsiwakimati,

Jiñaitiri iijatzi kashiri inkimityaawo iraantsi,

Irootaintsi imonkaatayta kitijiyiri impiyantaiyaari Pinkathari.

* 2:1 Kantakotachari jaka “Oyiipataantsi”, irojatziki ikantayititsiri “Pentecostés”. † 2:15 Kantakotachari jaka “ijinokitapaaki ooryaatsiri”, irootaki ikantaitziri pairani “ooryaatsiri 3”. Okaatzi jamitari Judá-mirinkaiti irirori, tii ishinkitanita owakiraa onkitijiyitamanai.

Tima antawo jowaniinkawo onkantaiya.

²¹ Inkaati pairyaanairini Pinkathari, jawintaayitaari, iriyitaki awisakoshiritaatsini.

²² ¡Shirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! Pinkimaiyini nonkanti. Piñagayakirini iiroka, jirikaranki Jesús Nazaret-jatzi, iriitaki jotyaaantakimiri Pawa. Itasonkawintayitakimi, joñaagayitakimiro okaatzi kaari piñaawitaiyani pairani.

²³ Iro kantzimaitacha, jamayitapaakimiri pairani jirika, powamaakaantakiri iirokaiti ipaikakotantakariri kaaripiroshiririiti, ari imonkaatakari onkaati awijyimotirini, tima irootaki ikinkishiritsitakariri Pawa.

²⁴ Ikanta jowiriintairi pairani Pawa ikamawitaka, tii ishinitanairi inkimaatsiwaitaiya. Tima tii aawiyaaajaitziri kaamanitaantsi.

²⁵ Tima iri josankinatakotakiri iijatzi pairani David-ni, ikantaki: Noñaapiintziri Nowinkathariti itsipatana.

Tima isaiki irirori nakopiroriki, tikaatsi iitya kitsirinkanani.

²⁶ Irootaki nokimoshiritantari, Kaminiwaanti nokanta nothaaminta.

Iriitaki noyaakopirotaari, nawintagaiyaari.

²⁷ Tima iiro pookawintanawo noshiri sarinkawiniki aririka nonkamawitaty.

Iiro pishinitziri iijatzi nowatha ompathai, pitasorintsiti ninatzi.

²⁸ Piyotaakinawo tsika nonkantya nañaashiritai.

Ojyiki poimoshirinkaina aririka nontsipataimi.

²⁹ Iyikiiti, ayotaiyini aaka tii iri achariniiti David-ni kinkithatakotachani jaka, aña kamataiki pairani irirori, ikitaitakiri, irojatzi isaiki iroñaaka.

³⁰ Tima Kamantantaniri jinatzi irirori, jiyotsitaka pairani tzimatsi ikajyaakaakiniriri Pawa, ari impinkatharitakairi incharinityaari.[‡]

³¹ Tima okimiwaitakawo jiñaakityiromi David-ni, ikinkithatakotakiro jañagai Cristo, ikinkithatakotakiri iiro isaiki Sarinkawiniki, iiro opathai iijatzi iwatha.

³² Iriitaki jañaakagairi Pawa jirika Jesús. Imapirotatya, maawoni noñagayairini naaka.

³³ Aritaki tzinagaa, isaikimotapairi jakopiroriki Pawa ipinkathariwintantapai. Ari imonkaatari okaatzi ikajyaakaitsitakariri pairani Ashitariri, aritaki jotyaaantakiniri Tasorintsinkantsi okimiwaitakawo isakopirotaityiinirimi. Irootajaantaki piñaayitakiri iroñaaka.

³⁴ Tima kaari David-ni tzinagaachani inkitiki, aña iriitaki ñaawaitakirori pairani jiroka, ikantaki:

Jiñaawaitakiri Pinkathari, ikantawairi Nowinkathariti: Pisaikapai nakopiroriki ampinkathariwintanti.

³⁵ Irojatzi paata nowasankitaantaiyaariri kisaniiintzimiri, ari paatzikairi pinkimitakaan-tairi pimakoryaakiminto.

³⁶ ¡Ajyininiká! iro kamiithatatsiri ayotaiyironi jiroka maawoni aakaiti ichariniyitai Israel-ni. Jirika Jesús pipaikakotakaantakiri iirokaiti, iri Ipinkatharitakaakiri Pawa, irijatziiita Cristo”.

³⁷ Okanta ikimaiyawakini ikaatzi apatotainchari, antawoiti jowashiritakoniin-taiyanakani, josampitanakiri Pedro, iijatzi pashinipaini Otyaantapirori, ikantaitanakiri: “Iyikiiti, ¿tsikatya nonkantaiyaaka naaka?”

³⁸ Ari jakanakiri Pedro: “Pimpiyashiriyitai, powiinkaawintaiyaari Jesucristo, pim-pairyaayitanairi. Iro jiyotantaiyaari ipiyakotaimiro Pawa pikaaripiwitaka, ari inamp-ishirintantaimi Tasorintsinkantsi.

³⁹ Irootaki ikajyaakaitsitakimiri iijatzi iiroka, irojatzi ikajyaakaitsitakariri pitomipaini, ikaatzi nampiyitawori intaina. Tima maawoni ikaimashiriyitairi, irijatzi ikajyaakaitsitakariri iijatzi irirori”.

⁴⁰ Ojyiki okaatzi ikinkithatanakiri Pedro, ishintsithatanakiri iijatzi, ikantanakiri: “¡Powawisaakoshiritaiya! ¡Pintainaryiiaari atziriti kinashiwaiyitainchari!”

⁴¹ Irojatzi ikimisantantanakari ojyiki atziri, owiinkaayitanaka, ikaatzi 3,000 kimisan-tanaatsiri.

⁴² Oisokiro jowanakiro okaatzi jiyotaayitakiriri Otyaantapirori, kamiitha jaapatziyawakaanaa. Ari ipitoryaapiintaiyironi tanta, jaakowintanakawo iijatzi jamanamanaiyani. §

‡ 2:30 Tzimatsi osankinarintsii pairiyiriri Cristo isaikimotairi Pawa tsika ipinkathariwintantzi irirori. § 2:42 Kantakotachari jaka “ipitoryirori tanta”, iro jantayitanairi kimisantanzinkariiti aririka ikinkishiritakotiri Jesucristo ikamimotantaki. Ari ikantziro jatyoowakawaiyani, ipitoryiro tanta, jowaiyani, jiraiyini iijatzi imiri. Tima jimatako-taatziri Jesús tsika ikantanairo jiwiaaantanaawo jowakaanaari jiyotaanipaini. Irootaki ikinkithatakotapiintaitakiri, ikantaitzi “Pimpitoryiro tanta”.

Jañaantari itayitanakawori ikimisanzinkaritz

⁴³ Iyokitzi ikantawintaiyakawoni jiñaakiro itasonkawintantayitaki Otyaantapiroriiti, jantayitakiro kaari jiñiitapiintzi.

⁴⁴ Oyjiki jaapatziyawakaanaka ikaatzi kimisantanaatsiri, jantitaawakaanawo okaatzi tzimimoyitziriri.

⁴⁵ Ipimantayiziro tzimimoyitziriri. Jayi kiriiki ipayitziri kimisantanaatsiri ikaatzi ashironkaayitachari.

⁴⁶ Ari ikantaitanakitya kitijiyiriki jaapatziyawakaanaa japatotaiyani tasorintsi-pankoki. Tii jowajyaantanakiro ikaimawakaiyani ipankoki jatyoowakakaiyani, ari ipitoryiuro tanta. Kimoshiri ikanta itsipatawakaiyani, itsinampashiriyitanai.

⁴⁷ Ithaamintapiintanakari Pawa. Iro inimoyitakiriri atzirriiti jiñaayitakiro tsika ikantayitanaa. Ari okantaitanaatya kitijiyiriki jojyiñaanairi Awinkathariti kimisantzinkariiti inkaati awisakoshiriyitaatsini.

3*Joshinchagaitziri kisopookiri*

¹ Okanta pashini kitijiyiri, aritaki tsiniriityaanaki jamanapiintaitantari. Ari itonkaanakiri Pedro itsipatanakari Juan, jiyaatiro tasorintsi-pankoki.*

² Ari itonkiyotakotantaka jamaitziri shirampari kisopookitatsiri. Ari ikantsitaya owakiraa itzimapaaki. maawoni kitijiyiri jamaitapiintziri omooki tasorintsi-panko jiitaitziro “Owaniinkaanto”. Ari isaikapiintziri impashitantaityaariri kiriiki ikamiyitziri tyaa-yit-siri.

³ Ikanta jirika jiñaawakiri Pedro itsipatakari Juan, iro intyaantapaatyaawomi tasorintsi-pankoki, ikamitawakiri impashitanatyaari kiriiki.

⁴ Ari ikimpoyaanakiri. Ikantziri: “¡Pamininal!”

⁵ Ikimisantatzi shirampari, jiñaajaantaki impatyiri tsika oitya.

⁶ Iro kantacha Pedro, ikantanakiri: “Tii itzimi noiriikiti, tii itzimi iijatzii oro, iro kantacha tzimatsi nantzimotimiri. ¡Pinkatziyi! ¡Paniitai! Nompairyimiri Jesucristo Nazaret-jatzi, iriitaki matimironi!”

⁷ Jakotashitanakiri, ikathatakiri, jowatziyakiri. Omapokashitanaka ishintsitanai iitziki iijatzii ijyoonkitziki.

⁸ Ari jomiyanaaka ikatziyanaka, aniiitanaki. Ari itsipatanakari jirikaiti ityaapaaki tasorintsi-pankoki, anii-aniiwaitanai, mitaamitaawaitanai, ithaamintanaari Pawa.

⁹ Ithonka jiñaitakiri janiitanai, ikimakiri iijatzii ithaamintanaa.

¹⁰ Iyokitzi ikantaitanakiri jiñaitakiri, tii ikompiitwakiri jirika shirampari, iriitaki kamiantapiintatsiri impashitantaityaari omooki tasorintsi-panko, jiitaitziri “Owaniinkaanto”.

Ikinkithatakaantzi Pedro ityaapiintaitzi tasorintsi-pankoki

¹¹ Ikanta kisopookiwitachari, tii jookani jowanakiri Pedro itsipatakari Juan. Iyokitzi jowanakiri atzirriiti, thaankipiroini ipiyowintapaakari awisatapishitzi tasorintsi-pankoki jiitaitziro “Jashi Salomón”.

¹² Ikanta jiñaawakiri Pedro, ikantawakiri: “¡Shirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! ¿Iitama piyok-itziwintantanari naaka? Iiro pikinkishiriwaitashita naaka ashitawo noshintsinka, naaka tasorintsi nimatantariri naniitakagairi jirika.

¹³ Aña Iwawani Abraham-ni, Isaac-ni, Jacob-ni, iwawanitanakari iijatzii achariniiti, iriitaki matakirori jiroka, impinkathaitantyaariri Itomi Jesús, paakaanakiri iirokaiti janta jiwariitiki. Ikwawitaka Pilato jomishitowakaantairimi, tii pikowimaita iirokaiti.

¹⁴ Iriitakimi pomishitowakaantaimi Tasorintsiatsiri, matzirori itampatzikashiritzi, aña pomishitowantashitaari tsitokantzinkari.

¹⁵ Ari okanta pipiyakaantakariri añaakaashiritantatsiri. Iro kantacha Pawa jañaakagairi. Noñagayakirini naakaaiti jañagai.

¹⁶ Okaatzi oshinchagairiri jirika shirampari piñaapiintziri iirokaiti, iro matakaakiriri jawintaashiritanaawo nopairyaaakirira Jesús. Irootaki piñaantariri iroñaaka ishintsitai tyaaroyopiroini.

¹⁷ Iyikiiti, niyotzi naaka, tii piyopirotzii okaatzi pantayitakiri, ari ikimitakiri iijatzii pijiwariipaini.

¹⁸ Iro kantacha Pawa, ari ikinakairo jimonkaatzii okaatzi ikinkithatakaayitakiriri maawoni Kamantantaniriiti, ikantaki: ‘Aritaki inkimaatsitakaitatyaari Cristo paata’.

* 3:1 Kantakotachari jaka “tsiniriityaanaki”, irootaki ikantaitziri pairani “ooryaatsiri 9”.

¹⁹ Irootaki, pimpiyashitantaiyaariri iirokaiti Pawa, powajyaantayitairo piyaaripironka, onkimiwaityaawomi joyitakotaatyiiromi pikaaripirowitaka. Ari piñagairo intsipashiritaimi Awinkathariti, ijamparyaakoyitaimi.

²⁰ Aritaki jotyaaantairi Pawa iijatzi Jesucristo, tima ikajyaakaitsitakimiro pairani aritaki impiyi.

²¹ Onkantawitaya iroñaaka, ontzimatyii isaiki Jesucristo inkitiki irojatzii inintapaititantaari Pawa jowakiraatakagairo maawoni okimiyiwita pairani. Tima iro ikinkithatakaayitakiriri Tasorintsishiriri Kamantantaniriiti.

²² Irootaki ikinkithatakotakiri pairani Moisés-ni, ikantaki:

Ari jotyaaantaki paata Pawa pashini Kamantantaniri, ari joyyakotapaatyaanawo naaka jotyaaantakina. Ajyininka jinatyi. maawoni inkamantapaakairi, ontzimatyii ankimisantiro.

²³ Tima maawoni kaari kimisantirini Kamantantaniri, ari japiroyiitairi, iiro jiñairi ijiyinkapaini.

²⁴ Ari ikimitsitakari iijatzi Samuel-ni, ikinkithatakotakiro okaatzi añaayitakiri iroñaaka, irojatzii ikinkithatakooyitakiri iijatzi maawoni pashinipaini Kamantantaniriiti.

²⁵ Iirokayitaki ñiironi okaatzi ikajyaakaantakiri Pawa ikinkithatakooyitakiri Kamantantaniriiti. Iirokayitaki ñiironi iijatzi okaatzi ikajyaakaawaakaari pairani Pawa itsipatakari achariniiti. Tima Pawa ikantakiri Abraham-ni:

Iri picharini tasonkawintairini maawoni jyininkatawakaachari tsikarikapaini janta kipatsikinta.

²⁶ Ikanta jañaakagairi Pawa itomi, ari jitakari jotyaaantakimiri iirokaitiki, intasonkawintantimini, maawoni iirokaiti powajyaantayitairo piyaaripironka”.

4

Pedro itsipatakari Juan jaayitakiri jiwariitiki

¹ Iinirotatsi Pedro itsipatakari Juan ikinkithatakaayitaziri atziriiti, ariitayapaakani Ompiratasorintsitaari, itsipatapaakari ijiwari aamaakowintawori tasorintsipanko, Saduceopaini.

² Ikisaiyatyaani, tima Pedro itsipatakari Juan jiyotaatziiri atziripaini, ikantayitaziri: “Imapiro jañaayitai kamawitachari, iriitaki Jesús oñaagantapaintzirori”.

³ Joirikaitapaakiri, jomontyaakaantakiri irojatzii oñaatamanai, tima aritaki tsiniriityaaki.

⁴ Iro kantacha oiyiki ikaatzi kimayitawakirori kinkitharinti, ikimisantayitanaki. Jiroka ikaatzi tzmanaintsiri kimisanzinkariiti, ikaataiyini 5000 shirampariiti.

⁵ Okanta oñaatamanai, japatotaiyakani Jerusalén-ki maawoni ijiwariti Judá-mirinkaiti, Antaripiroriiti, Yotzinkariiti.

⁶ Ari isaikakiri iijatzi Anás Ompiratasorintsipirori, Caifás, Juan, Alejandro, iijatzi ijiyinkamirinkaiti Ompiratasorintsipiroriiti.

⁷ Ikaimakaantakiri jamaitiri Pedro itsipatakari Juan. Josatikaitawakiri niyanki japatotaiyakani, josampitakiri: “¿Litakama shintsitakaimiri pimatantawori jiroka? ¿Litaka pipairyakiri?”

⁸ Jakanaki Pedro, ñaapiro ikantakaanakari Tasorintsinkantsi, ikantanaki: “Pinkathariti, Antaripiroriiti.

⁹ ¿Iriima piñaantsikowintanari mantsiyari noshinchagairi? ¿Pikowatziima piyotaiyini tsika ikanta ishintsitantaari?”

¹⁰ Ari nonkamantaiyakimironi, jiyotantyaari maawoni Israel-mirinkaiti. Jirika shirampari atspatayakarini jaka, iri Jesucristo oshinchaakiriri, jiiitatziri Nazaret-jatzi. Iriitaki nopairyakiri, irijatzi pipaakakotakaantakiri iirokaiti. Iro kanzimaitacha jañaakagairi Pawa.

¹¹ Jirika Jesús iri oiyakawori mapi pimanintakiri iirokaiti, pikimitakowaitakari witsikirori pankotsi. Iro kantacha jowatzikaitairi pankotsinampiki ikimitaawo iroorikami tzinkamitsi.*

¹² Tii itzimi pashini kimityaarini Jesús jowawisaakotantzi. Tikaatsi ampairyagai jaka isaawiki kipatsi, apaniironi ikantakaawo Jesús”.

¹³ Iyokitzi jowaitanakiri Pedro, iijatzi Juan, ikantaiyanakini piyowintakariri: “Piñiiri jirika, tii jiyotaapirowiitari, iro kanzimaitacha pinkathañaani jowayitziiri. ¿Iriima yotaakiriri Jesús itsipatakari pairani?”

¹⁴ Irojatzii itsipatakari Pedro, Juan jirika atziri joshinchagairi. Tii otzimi oitya inkantakotanakiriri.

* 4:11 Paminiro Mt. 21.42; Ef. 2.20; 1 P. 2.6-8.

¹⁵ Ipoña jomishitowakaantairi japatotaiyani, ari isaikaiyanakini irirori jiñaanatawakaiyani.

¹⁶ Ikantzi: “¿Tsikama ankantirika jirikaiti shirampari? maawoni Jerusalén-jatzi jiyotaiyakini itasonkawintantaki. Iiro amatairo amanakotiri.

¹⁷ Thami asaryiimatashityaari, ari onkantya iiro jiyataakaantawo inkinkithatakotiri Jesucristo, impairyaaipiintairi”.

¹⁸ Ipoña ikaimairi iijatzi. Ikantaiyakirini: “Aritapaaki pikinkithatakotakiri Jesús, iiro papiitairo pinkinkithatakotairi, pimpairyaaayitairi”.

¹⁹ Iro kantacha jakanakiri Pedro ipoña Juan, ikantanakiri: “¿Kamiithatsima nompiyathatyaari Pawa, nonkimisantantimiri iirokaiti? Incha pinkantina.

²⁰ Iiro okantzi nowajyaantairo nonkinkithatakoyitiro noñaajaantakiri, nokimajaantakiri iijatzi”.

²¹ Ikanta jasaryiimawaitakari jiwariiti, ipakagairi. Tima maawoni atziriti ithaamintanakiri Pawa jiñaayitakiro awisayitaintsiri, tii ontzimatyii oitya jowasankitaawintiriri.

²² Jirika shirampari joshinchaakiri, anaaniintanakiro 40 tzimatsiri josarintsiti.

Jamanaiyani kimisantzinkariiti jawintaashiripirostantyaari iiro ithaawantaiyani

²³ Ikanta Pedro ipoña Juan, aritaki ipakagaitairi, jataki japatotaiyani ikaataiyini, ikamantakiri okaatzi ikantakiriri ijiwari Ompiratasorintsitaari ipoña Antaripiroriiti.

²⁴ Aritaki ikimaiyakironi, maawoni jamanamanaataiyakarini Pawa, ikantziri: “Pinkatharipirori, iirokatakiki witsikakiro inkiti, kipatsi, inkaari, opoña okaatzi tzimantayitawori.

²⁵ Iirokatakiki kinkithatakaakiri pairani pinampiri David-ni, ikantaki:

¿Iitama ikiñaaniwintaiyirini atziriti?

¿Iitama ikinkishiriwaitashitantakari?

²⁶ Apatotaiyakani pinkathariwintantatsiri jaka kipatsiki, Ipiyoyitaka jiwariiti,

Imaamanitantaariri Pinkathari, iijatzi Cristo jiyoshiitakiri.

²⁷ Aritzimaitaka jimatakiro Herodes ipoña Poncio Pilato japatotaiyakani nampitsiki, iijatzi Israel-mirinkaiti ipiyotaiyakani itsipatakari pashinijatzi atziriti, imaamanitakiri Jesús, pitasorintsiti Pitomi, piyoshiitani.

²⁸ Ari okantaka, jimatakiro jirikaiti okaatzi pikinkishiritakiri tsika onkantya.

²⁹ Iroñaaka, Pinkathari, paminiro iiroka jasaryiimatakina, pishinitainawo pompirayitanaa iiro nothaawantawaita nonkamantantairo piñaani.

³⁰ Iro pishintsinka poshinchaantayariri mantsiyayitatsiri. Iro pintasonkawintantyaanari nonpairiyiri Tasorintsiti Pitomi Jesús”.

³¹ Ikanta ithonkakiro jamanamanaataiyakani, ontziñaanaka janta tsika japatotaiyakani. Shintsi ikantakaanakari Tasorintsinkantsi ikinkithatakotanakiro iñaani Pawa, tikaatsi inthaawantanatya.

maawoni tzimimoyitziriri ari ikaatzi jashitaiyawoni

³² Jyikitanaki kimisantanaatsiri. Apaani okantanaa ikinkishiritanaari. Tii ithaañaapithatawakaawo oitarika, ipayitawakaawo kowityiimoyitariri.

³³ Jirikaiti Otyaantapiroriiti iikiro jiyaatatzi ikinkithatakotziro tsika okanta jañaantaari Pinkathari Jesús. Antawoiti inshironkayitairi Pawa maawoni.

³⁴ Tii itzimawaitzi apaani kowityaaniintawaitatsiri, itzimirika tzimatsini iipatsiti, ipanko, ipimantayitziro. Jayiri kiriiki,

³⁵ ipakiri Otyaantapirori, iriitaki antitaariri maawoni jaantayitari apanipaini oita ikowiri.

³⁶ Iro jimatakiro Leví-mirinka jiiitaitziri José, Chipre-jatzi jinatzi, iri jiiitakiri Otyaantapiroriiti irirori, Bernabé. Ojyakaawintachari jiroka wairontsi Bernabé: “Itomi oimoshirinkantaniri”.

³⁷ Jirika shirampari tzimatsi iipatsiti, ipoña ipimantakiro. Jaanakiri owinawo iipatsiti, ipapaakiri Otyaantapiroriiti.

5

Ananías itsipatawo Safira

¹ Iro kantacha tzimatsi pashini atziri jiita Ananías, itsipatakawo iina oita Safira, ipimantakiro irirori iipatsiti.

² Jirika shirampari jaapatziyakawo iina, jimanagaantaki owinawo iipatsiti. Jamakiri tzimagaantapaintsiri, ipapaakiri Otyaantapiroriiti.

³ Ikantawakiri Pedro: “Ananías, ¿iitama pishinitantakariri Satanás inthiiyakaimi, iro pikowantari pamatawitiri Tasorintsinkantsi, pimanagaantaki owinawo piipatsiti?”

⁴ “¿Kaarima iiroka ashiwityaawoni kipatsi? ¿Kaarima iiroka ashityaarini owinawo? ¿Iitama pikinkishiritantakawori pantiro jiroka? Tii iri atziriiti pamatawiti, aña iri Pawa pikowaw-itakari pamatawitirimi”.

⁵ Ikanta ikimawaki Ananías, tyaanaki, kamanaki. Antawoiti ithaawaiyanakini ikaatzi kimayitaintsiri.

⁶ Ipoñaanaka mainariiti, iponatapaakiri, jaanakiri, ikitatakiri.

⁷ Tikira osamanitzi, ari otyaapaaki iina Ananías, tii iyotzi iroori oita awisaintsiri.*

⁸ Josampitawakiro Pedro, ikantziro: “Pinkantina, ¿Arima ikaatzi owinawo?” Akanaki iroori: “Jii, ari ikaatzi”.

⁹ Ikantziro Pedro: “¿Iitama paapatziyawakaantakari pikowi piñaantyaari Itasorinka Pinkathari? Jirika ipiyaiyaani aanakiriri piimi ikitatziri, iroñaaka jaitsitankimi iijatzi iiroka”.

¹⁰ Apathakiro okantanaka Safira tyaanaki ikatziyaka Pedro, kamanaki. Ikanta ityagaiya-paakini mainariiti, jiñaapaatziro kamaki. Jaanakiro, itsipatagaairo oimi ikitataka irirori.

¹¹ Ikanta jiñaitakiro awisaintsiri, antawoiti ithaawaiyanakini kimisantzinkariiti, iijatzi ikimitsitakari ikaatzi kimakoyitakirori awisaintsiri.

Ojyiki itasonkawintantayitaki

¹² Iikiro jiyaatakaanakitziro Otyaantapiroriiti japatotapiintaiyanakani janta awisat-
apishitaki tasorintsiapanko jiiitaitziro “Jashi Salomón”. Iikiro itasonkawintantanakitzi
atziriitiki.

¹³ Iipichani jowayitanakiri pashiniiti, tii ikowayitanai intsipatanaiyaari. Iro kantzi-
maitachari tzimataitatsi ojyiki thaamintapirowintanakariri.

¹⁴ Iikiro ipokanakitzi shirampariiti iijatzi tsinaniiti, ojyikitanaki ikaatzi kimisantanaairiri
Pinkathari.

¹⁵ Jamakotapaakiri atziri imantsiyariti jomaryaakoyitapaakiri ishitashiki tsika inkina-
paaki Pedro. Ikantayitzi: “Inkinapaakirika Pedro jaka, aririka intsimankantanatyaari
kapichiini jaampari, aritaki ishintsitai”.

¹⁶ Ari ikimiyitapaakari atziriiti poñaayitainchari nampitsiki saikanampitziroori Jerusalén,
jamayitaki ojyiki mantziyariti iijatzi ojyiki piyarishiritatsiri, joshinchaayitawakiri maa-
woni.

Ikisaniintaitanakiri Pedro itsipatakari Juan

¹⁷ Ikanta Ompiratasorintsiroori, itsipatakari ikaatzi aapatziyakariri, jirikaiti Saduceo-
paini, ikisaniintaiyakani.

¹⁸ Jaakaantakiri Otyaantapiroriiti, jomontyaakaantakiri.

¹⁹ Iro kantacha otsiniriwitanaka, pokaki imaninkariti Pinkathari, ishryaakotairi,
jomishitowayitairi, ikantawairi:

²⁰ “Piyaati tasorintsiapankoki, pinkinkithatakotainiri atziriiti tsika okantakota owaki-
raari añaamintotsi”.

²¹ Okanta kapichikitijyiri, ariitaiyapaakani tasorintsiapankoki, jitapaawo
ikinkithatakantaapaaki. Tiitya jiyotaiyini Ompiratasorintsiroori, apatotaiyachani
itsipayitakari jaapatziyani, iijatzi maawoni jantarirooriiti Israel-mirinkaiti. Ipoña
jotyaantaki jamayitakiri Otyaantapiroriiti jomontyaawitakari.

²² Ikanta jiyaatashiwitanakari jomontyaani, tii jiñaapari. Piypaaka,

²³ ikantapaakiri: “Tii añaagari. Irojatzi okanta noñaawitapaakawo ashita kamiithaini,
irojatzi ikatziyawita aamaakowintariri. Iro kantacha nashitaryaakowitapaakari, tii
noñaapari”.

²⁴ Ikanta ikimawaki Ompiratasorintsiroori, ijiwari aamaakowintawori tasorintsi-
panko, ijiwari Ompiratasorintsiroori, josampitawakagaiyanakani oityaarika awisatsini.

²⁵ Ari jariitapaakari kamantapaakiriri: “Jirikaiti pomontyaakaantawitakari iirokaiti,
isaikaiyini tasorintsiapankoki ikinkithatakayitziro atziriiti”.

²⁶ Irojatzi jiyaatantanakari ijiwari aamaakowintaniriiti, jaanaki ojyiki jatziriti, jamairi
iijatzi. Iro kantacha tii jakotashiwaitziri. Tima ithaawantatyaari atziriiti intsitokantyaari
mapi.

²⁷ Ikanta jariitakaapaakari, jowawisaapaakiri tsika japatotaiyakani jiwariiti. Ikanta
Ompiratasorintsiroori josampitawakiri,

²⁸ ikantziro: “¿Tiima pikimi nokantzi chapinki: ‘Aritapaaki pikinkithatakotakiri Jesús?’
Iikiro piyotaaatziro maawoni Jerusalén-jatzi. Pikantakotakina iijatzi naaka, pikantzi: ‘Iri
owamaakaantakiriri Jesús’”.

* 5:7 Kantakotachari jaka “tikira osamanitzi”, iro ikantayitziroori iijatzi “3 horas”.

²⁹ Ari jakanaki Pedro itsipatakari pashini Otyaantapirori, ikantanaki: “Iri Pawa nonkimisantapirori, iiro nokimisantashiwaitari atziri.

³⁰ Tima imapiro powamaakaantakiri iiroka Jesús, pipaikakotakaantakiri. Iro kantacha jañaakagairi Pawa itzimajaantzi ikimisantakiri pairani acharinini.

³¹ Itzinagairi Pawa, joosaikairi jakopiroriki, itsipataari ipinkathariwintantzi. Iri owawisaakotaini iijatzi. Ikowaki ampiyashiriyitai maawoni aakaiti Israel-mirinkaiti, impiyakotantairori akaaripiroshiriwitaka.

³² Naaka ñaakiro okaatzi jantayitakiri Jesús, ontzimatyii nonkinkithatakotiro. Irijatzi Tasorintsinkantsi matakainawoni, tima iriitaki jotyaaantakinari Pawa inampishiritantaiyaana naakaiti nokimisantairi”.

³³ Ikanta ikimayakini, antawo ikisanaka, ikowanaki intsitokirimi.

³⁴ Iro kantacha ari ikatziyanaka apaani janta, iitachari Gamaliel. Fariseo jinatzi irirori, irijatzi yotaantzirori Ikantakaantaitani. Pinkatha jowiri maawoni atziri. Ikantanaki: “Ajyininká, incha omishitowawakiri kapichiini jirikaiti”.

³⁵ Ipoña ikantzi: “¡Shirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! ontzimatyii pinkinkishiritawatya kamiitha tsikarika pinkantiri jirika shirampariiti.

³⁶ Pinkinkishiritakotiri iitachari Teudas, ikantakaapirowaitaka irirori. Japatotaki pairani 400 atziri. Iro kantzimaitachari itsitokamachiitaitakiri Teudas, ithonka itzim-pookayitanaki maawoni tshipawitakariri, ari ipiyakari.

³⁷ Iijatzi okimitaka pairani josankinatakotantari maawoni atziri, itzimawita pashini iitachari Judas, Galilea-jatzi jinatzi. Japatotaki atziri. Iro kantacha itsitokamachiitaitakiri iijatzi irirori. Ipoña itzim-pookayitanaki maawoni tshipawitakariri, ari ipiyakari.

³⁸ Pinkimi nonkintimi naaka: Iiro pimaamanitziri jirika, piñaashiminthatawayaari. Iri-irika antashiwaitawori inintakaanikiini, ari impiyashitaiya apaniroini, inkimityaari apitiroiti nokinkithatakotakiri.

³⁹ Iro kantzimaitacha, iriirika Pawa matakaayitzirori okaatzi jantayitzi, iiro pimatzi iirokaiti poitsinampari. Paamaakowintya pimaamanitzirikari Pawa”.

⁴⁰ Inimotanakiri maawoni kimaintsiri. Ikaimairi iijatzi Otyaantapirori, ipajatakaantakiri, ikantakiri: “Aritapaaki pikinkithatakotziri Jesús”. Irojatzi ipakaantaariri.

⁴¹ Ipoña ishitowaiyanaini Otyaantapirori japatowintaitakari. Thaaminta ikantaiyanakani, ikantaiyini: “Piñaataitiro ikimitakaantakai aakami iriipirori jowasanakitaawintakairi Jesús, apairyiiri”.

⁴² Ari ikantapiintanaatya jiyotaantzi maawoni kitiiyiri, ikinkithatakaantzi tasorintsi-pankoki, ikantzi: “Cristo jinatzi jirikaranki Jesús”. Ari ikimitaakirori iijatzi pankotsi-painiki.

6

Jiyoyiitaki 7 mitakotantaniri

¹ Ikanta iyyiki-pirotanaki jiyotaani, ñaawaiyanaki Grecia-paantiri, ikantzi: “Paminiri jantapiintayitakiri Heber-paantiri, ipapiintayitzirowanawontsi kamatsiri oimi, imanintanakiro kaari iyyininkatayita iriroriiti”.

² Ipoñaashitaka 12 Otyaantapiroriiti, japatotakiri maawoni jiyotaani, ikantakiri: “Tii okantzi nookiro nokinkithatakotanakiri Pawa naaka, nompapiintantimiri poyaari.

³ Iyikiiti ontzimatyii pamini jaka akaatayini, inkaati 7 atziri, iriitaki aminakaantapi-intironi jiroka. Pamini kamiithashiritzimotakimiri, yotanitatsiri, inampishiriprotantari Tasorintsinkantsi.

⁴ Ari onkantya naakowintantyaawori naakaiti namanamanaayitya, nonkinkithatakaanti, niyotaantayiti iijatzi”.

⁵ Ikanta maawoni apatotainchari, inimotanakiri okaatzi ikantakiriri. Ari jiyoshiitakiri Esteban, awintaariri kamiitha Pawa, inampishiriprotantakari Tasorintsinkantsi. Jiyoshitakiri iijatzi Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, Nicolás Antioquía-jatzi kimitakotaariri Judá-mirinkaiti, tima jirika kaari iyyininka Judá-mirinka pairani.

⁶ Ipoña jaayitanakiri jirika 7 isaikaki Otyaantapirori, ari jamanamanaatakotawakari, itasonkawintakiri jotzimikapatziitotantakari jako.

⁷ Iikiro iyaatakotanakitzi iñaani Pawa. Iikiro iyyiki-pirotanakitzi iijatzi jiyotaani janta Jerusalén-ki. Ari jimatsitanakawo ikimisantayitanaki ojyiki Ompiratasorintsitaariiti.

Jaakaantaitakiri Esteban

⁸ Ikanta Esteban ojyiki itasonkawintantayitaki atziriiitiki, tima Pawa nishironkatakiriri, ipakiri ishintsinka.

⁹ Iro kantzimaitacha, tzymayitatsi Judá-mirinka ikaatzi apatotapiintachari jiiitaitziri "Jompirawiiitari". Iriiyitaki poñaayitainchari Cirene-ki, Alejandría-ki, Cilicia-ki, Asia-ki. Jiñaanaminthatakiri Esteban.

¹⁰ Tii ikitsirinkaitziri Esteban, tima imapiro jiyotanitakaakiri Tasorintsinkantsi.

¹¹ Irootaki ikantantakariri iyyininka iwitsikakotiri kaaripirori ñaantsi, inkanti: "Nokimakiri Esteban ithainkimawaitziri Moisés-ni, ari ikimitakiriri Pawa iijatzi".

¹² Iro owatsimaapirotanakiriri atzirriiti ikisaniintanakiri Esteban, ari ikimitsitanakari Antaripiroriiti, iijatzi Yotzinkariiti. Jaakaantaitakiri, jaayitaanakiri japatotaiyani jiwariiti.

¹³ Ari jamaitapaakiri thiiyakotakariri Esteban, ikantapaaki: "Jirika shirampari ojyiki ithainkakiro tesorintsipanko, ithainkakiro Ikantakaantaitani iijatzi.

¹⁴ Nokimakiri ikantaki: 'Jirika Jesús jiiitaitziri Nazaret-jatzi impookakiro tesorintsipanko, impoña jowashiñaayitairo amiyitari aakaiti jiyotaayitairi Moisés-ni'".

¹⁵ Ikanta jiwariiti apatotainchari, ikimpoyaanakiri Esteban, jiñaatziiri ipooki ikimintanakari maninkari.

7

Joiipyanakiniri ñaantsi Esteban irojatzii itsitokantaitakariri

¹ Ikanta Ompiratatorintsipirori josampitakariri Esteban, ikantziri: "¿Imapiroma ikantakoitzimiri?"

² Ari jakanaki irirori, ikantzi: "¡Jiyikiiti! ¡Iwaapatiatar! Pinkimi nonkantimi. Pairani isaikawitantakari acharini Abraham-ni janta Mesopotamia-ki, joñaagakari owaniinkatachari Pawa, tikiraamintha jiyaatanakiita inampityaawo Harán-ki.

³ Ikantakiri: 'Pookanairo pinampitsiti, pookanairi piyyininkamirinkaiti, piyaati pashiniki kipatsi noñaayimiri naaka'.

⁴ Ikanta Abraham-ni, jookanairo inampitsiti iitachari Caldea. Irojatzii ipokantaari inampitaawo Harán-ki. Ikanta ikamai iwaapati, irojatzii jotyaaantantakariri Pawa jaka, tsika anampitawo iroñaaka aakapaini.

⁵ Iro kantzimaitacha, tii jashitakaapirotari, tikaachajaini jashitakaiyaari kapichini. Ikajyaakaimaitakari impiri paata, aririka inkamaki. Iri ashitaiyaawoni inkaati charinaitiyaarini. Irootaki ikantakiriri okantawitaka Abraham-ni tikiraamintha itzimi jowaiyani.

⁶ Iro kantacha ikantakiri iijatzi: 'Jiñiuro pinchariniyitaaari inampityaawo iipatsitiki pashini atziri. Onkaati 400 osarintsi inkimaatsiwaitya jompirawaitaiyaari janta.

⁷ Impoña nowasankitaaakiri naaka inkaati ompirawaitaiyaarini. Iriima pinchariniyitaaari namairi maawoni jaka nampitsiki, ari jantawaitainari naaka'.

⁸ Ipoña ikantakiri Pawa iijatzi pairani Abraham-ni: 'Ontzimatyii pintomishitaaninya, tima tzimatsi ankajyaakaawakaiyaari'. Jimatakiro pairani Abraham-ni. Iijatzii ikimitaakiriri itomi irirori, iro jimaakotapaakitziini 8 kitijiyiri, itomishitaanitakiri. Ari ikimitaakiro Isaac itzimaki pairani Jacob-ni. Ari ikimitaakiri iijatzi Jacob-ni 12 itomipaini, achariniyitanakari aakaiti.

⁹ Ikanta jirikaiti, achariniyitaaari aakaiti, ikisaniintakiri iririntzi José, ipimantakiri. Ari okanta jariitantakari inampiki Egipto-jatzi. Iro kantacha, ari itsipatapiintakari Pawa,

¹⁰ jowawisaakotairi okaatzi ikimaatsiwaiwitaka. Ipakiri yotanitaantsi, irootaki jaapatziyantakariri iwinkathariti Egipto-jatzi iitachari Faraón. Irojatzii ipinkatharitantakari irirori Egipto-ki, ipinkathawintakiri iyyininkamirinkaiti Faraón.

¹¹ Ipoña ariitaka antawo tajyitsi janta. Owanaa ikowityaaniintaiyakini Egipto-jatzi. Ari okimitakari iijatzi inampiki Canaán-jatzi. Tii jiñiuro pairani acharinini oitya jowayitaiyaari.

¹² Ari ikimakiri Jacob iinitatsi owanawontsi Egipto-ki. Jotyaaantakiri itomiiti ramanantakiti.*

¹³ Ikanta japiitakiro jiyaataiyini, ari jiyotairi José iririntzipaini. Ari okanta jiyotantakari Faraón iyyininkamirinkaititari José.

¹⁴ Ipoña José, ikaimakaantairi iwaapati Jacob, iijatzi maawoni iyyininka, ikaatzi 75 atziri jataintsiri Egipto-ki.

¹⁵ Ari okanta jariitantakari Jacob Egipto-ki. Ari ikamairi irirori janta. Ari ikimitakari iijatzi ikaatzi achariniyitanakari.

¹⁶ Ipoñaashitaka jaatonkiyiitanairi Siquem-ki, ikitatairi janta, jamanantakiniriri pairani Abraham-ni itomipaini Hamor.

¹⁷ Okanta imonkaatzimatata okaatzi ikantakiriri pairani Pawa acharini Abraham-ni. Tzimanaki ojyiki iriintsiti ajyininkapaini janta Egipto-ki,

¹⁸ irojatzii itzimantakari pashini pinkathari janta Egipto-ki, kaari yotakotirini José.

* 7:12 Kantakotachari jaka "owanawontsi", irootaki ikantayitziiri iijatzi "trigo".

¹⁹ Ikanta jirika pinkathari, ojyiki jamatawitakiri ajyininka, jowashironkaawaitakiri. Ishintsiwintakiri jookayitiri iinchaaniki, inkamantyaari, iiro ijyikitanta.

²⁰ Aripaiti itzimakiri Moisés irirori. Iriitaki jirika iintsi kamiithatzimotakiriri Pawa. Ikaatzi mawa kashiri jimanawitakari ipankoki ashtariri.

²¹ Okanta imonkaapaititapaaka jookawintantyaariri inkamimi, oñaakiri irishinto Faraón, aakiri, otzikatakari okimitaakantakiri iriitakimi owaiyani iroori.

²² Ari ikantakari Moisés-ni jiyotantakawori okaatzi jiyotanitari Egipto-jatzi. Ñaapirori shirampari jinaki, iroopiro okantaka jantayitakiri.

²³ Ikanta otzimaki 40 josarintsiti Moisés-ni, ikowaki jariityaari ijyininkapaini, Israel-mirinkaiti.

²⁴ Iro kantacha jiñaapaaki Egipto-jatzi jowasankitairi ijyininka. Ipiyakowintapaakari Moisés ijyininka, itsitokakiri Egipto-jatzi.

²⁵ Jiñaajaantaki Moisés-ni ari inkinkishiritaiyatyaani ijyininkapaini, iriitaki jotyaantakiri Pawa jookakaawintairi. Iro kantzimaitacha jirikaiti tii jiyotakotaiyirini.

²⁶ Okanta okitiijiyitamanai, jiñaaki jantawakaiyani ijyininka. Ari ikowawitaka Moisés jookakairimi, ikantawitapaakari: 'Iro powashironkaawakaiyani pantawakaa, pijyininka powawakaiyani'.

²⁷ Ikanta ijyininka Moisés, jotatsinkawakiri. Ikantziri: '¿litaka kantakimiri iiroka nowinkathariti? ¿Pikowatziima iiroka piyakawintina?'

²⁸ ¿Pikowatziima pitsitokina pikimitakiri chapinki Egipto-jatzi?'

²⁹ Ikimawaki Moisés ikantakiriri ijyininka, shiyanaka. Jataki iipatsitiki Madián-jatzi. Ari isaikakiri nampitsinitsiki, irojatzi itzimantakari apiti itomi.

³⁰ Okanta awisaki okaatzi 40 osarintsi. Janta otzishimashiki, okaakitapai otzishi iitachari Sinai, ari joñaagakari imaninkariti Pawa, ipaampatakaairo kitochiimaishi.

³¹ Iyokitzi jowanakiro Moisés jiñaakiri. Ikowajaantzi jaminiro okaakiini, ari ikimakiri Pinkathari jiñaanatziri, ikantziri:

³² 'Pawa ninatzi naaka, naakataki ipinkathataki picharini, Abraham, Isaac, iijatzi Jacob'. Ari ithaawanakiri Moisés, okawaitanaka, tii ikowi jaminanairo.

³³ Ipoña ikantanakiri iijatzi: 'Pinothopairi pi-zapato-ti, tima pikatziyantatyaawo kipatsi notasorintsi pathatakaakiri.

³⁴ Noñaakiri janta Egipto-ki niyoshiitakiri pijyininkapaini, ojyiki jashironkaawaitaka. Nokimakiri jatikashiriwaitaiyakani. Irootaki nopokantakari nookakaawintairi. Iirokataka notyaanti janta Egipto-ki pantiro'.

³⁵ Tima pairani imanintawitakiri Moisés-ni, ikantaitakiri: '¿litaka kantakimiri iiroka nowinkathariti?' Aña iriitajaantaki jotyaantakiri Pawa impinkathariwintairi ijyininkapaini, iri ookakaawintairini iijatzi. Iriira matakairini imaninkariti Pawa jiñaakiri ipaampatakaairo kitochiimaishi.

³⁶ Irijatzi Moisés-ni omishitowairiri pairani ajyininkapaini Egipto-ki, ojyiki itasonkawintantzi janta. Ari ikimitaakiro iijatzi inkaariki jiitaitziri 'Kityonkaari', iijatzi okimitaka isaikawaiwitantakari okaatzi 40 osarintsi otzishimashiki.

³⁷ Irijatzi Moisés-ni kantakiriri pairani ajyininkapaini: 'Ari jotyaantaki paata Pawa pashini Kamantantaniri, ari joyyakotapaatyaanawo naaka jotyaantakina. Ajyininka jinatyi'.

³⁸ Irijatzi Moisés-ni apatotakiriri pairani ajyininkapaini janta otzishimashiki, ikinkithawaitakaakiri maninkari otzishiki Sinai, itsipayitakiri ajyininkapaini. Iriitaki aajaantakiro añaakaantaniri ñaantsi, irojatzi jowawisaantakirori aakaiti.

³⁹ Iro kantacha tii ikowi achariniiti inkimisantiri Moisés-ni, ojyiki ipiyathatakari. Iro ikowaiyakini impiyaiini inampiki Egipto-jatzi.

⁴⁰ Iro ikantantakariri Aarón-ni: 'Triiuitaka Moisés owawisaakowintanari Egipto-ki. Iro kantacha tii ayotzi iita awijyimotakiriri kaari ipokanta jiyaatzi chapinki otzishiki Sinai. Piwitsikina nowawanitaiyaari'.

⁴¹ Ari jiwitsikaitakiniri kimiwiyaarini iwankiri vaca. Ikowaiyakini inkimitakaantiri Pawa. Jowamaakiniri ipirapaini joimoshirinkantyaariri iwawani. Aña iriuitaka wit-sikakiriri.

⁴² Irootaki, jintainaryaantanakariri Pawa jirikaiti, ishinitanakiri impinkathatairi oorintayitachari inkitiki, tima iriitaki josankinatakotsitakari Kamantantaniriiti, ikantaki:

¿Israel-mirinkaiti! ¿Naakama pipinkathatantaka pipirapaini pitaapiintziri?'

Tima iro pantapiintakiri okaatzi 40 osarintsi janta otzishimashiki.

⁴³ Aña iri Moloc pipinkathatashitapiintakari, pikinakinatakaapiintakiri ipankojyitaitziri.

Ari pikimitapiintakiri jiwawanitashiitari kimitariri impokiro jiitaitziri Renfán, Pipinkathatashiwaitakari piwitsikayitani iirokaiti.

Irootaki noshinitantimiri jaayiitimi intaina panaanakiro Babilonia.

⁴⁴ Isaikawaitantakari pairani achariniiti otzishimashiki, otzimimotziri tasorintsithaanti. Ari jowakoitziro josankinari Moisés-ni. Jiroka tasorintsithaanti, irootajaantaki jiwitsikakaantakiri Moisés-ni tsika okantajaanta joñaagakiri Pawa.

⁴⁵ Irootaki jiroka jaajaapiintakiri pairani achariniiti, irojatzji jariitantakari kipatsiki ontzimi jashitaiyaari. Iro jamayitairi ijiwatantakariri Josué, joitsinampaantakariri ash-witawori iipatsiti, ikantakaari Pawa. Ari ikantaitatziro joisokirotakawo tasorintsithaanti, irojatzji itzimantakari pairani David-ni.

⁴⁶ Ikanta pinkathari David, oiyiki jaapatziyakari Pawa, ikantaki irirori: 'Tima iiroka Pawa ipinkathataki pairani Jacob-ni, pishinitina naaka niwitsikimi pankotsi pi-saikantyaari'.

⁴⁷ Iriitzimaitaka Salomón witsikakiniriri tasorintsipanko.

⁴⁸ Iro kantzimaitacha Pawa, Jinokijatzji tii inampitantawo pankotsi jiwitsikani atziri. Iro ikinkithatakotakiri Kamantantaniri, ikantaki:

⁴⁹ Jiroka ikantakiri Pawa:

Irootaki inkiti nosaikantakari nopinkathariwintantzi.

Irooma kipatsi nimakoryaakiiminto inatzi.

¿Tsikama onkaatika pankotsi jiwitsikayitinarini?

Iro nimonkaatawo nimakoryaantyaawo.

⁵⁰ ¿Kaarima naaka witsikayitakiro maawoni tzmayitatsiri?

⁵¹ Iikiro ikantatzi Esteban: 'Iro kantacha iirokaiti, ari pinkantapiintatya pikisoshiritzi, tii pikimisantanitzi, pikimitakari pashinijatzji atziri kaari ajyinkinayita. Pashi powapiintakiro pipiyathatakari Tasorintsinkantsi pikimitakoyitaari pichariniiti'.

⁵² ¿Tzimaajaitatsima apaani Kamantantaniri kaari inkimaatsitakaawaitaitya pairani pichariniiti? Jowamaayitakiri ikaatzji kinkithataintsiri, ikantaki: 'Aatsikitaki matzirori itampatzikatzi'. Aritaki pokaki iroñaaka matzirori, iriitaki pipithokashitakari iirokaiti, pitsitokakiri.

⁵³ Tima iirokaiti yoyiwitawori Ikantakaantaitani okaatzji jiyotaawitakairi maninkari, iro kantacha owanaa pipiyathataka'.

⁵⁴ Ikanta ikimayawakini apatotainchari, antawo ikisanakiri Esteban, jatsikaiki-tashitanakari.

⁵⁵ Iriima Esteban inampishiritantanakari Tasorintsinkantsi, jaminanaki inkitiki, jiñaakiro jowaniinkawo Pawa, jiñaakiri iijatzji Jesús ikatziyaka jakopiroki Pawa.

⁵⁶ Ipoña ikantanaki: "¡Pamini! Noñaakiro inkiti ashitaryaanaka, noñaakiri Itomi Atziri ikatziyaka jakopiroki Pawa'.

⁵⁷ Ari joiyipikanakiro ikimpita jirikaiti. Ikaimaiyanakini shintsini, ishiyashitapaakari Esteban. Joirikapakiri.

⁵⁸ Jaayitanakiri othapitapaa nampitsi. Ari jitapaakari itsitokantari mapi, jaatonkoryaiyanakironi iithaari, jooakanakirini mainari iitachari Saulo, ikantanakiri: "Paminawakinawo noithaari, nontsitokawakiriita'.

⁵⁹ Ikanta itsitokaitziri Esteban, jamanamanaatanakari irirori Pawa, ikantziri: "Nowinkathariti Jesús, jatashirinkatakina noñaapaimi'.

⁶⁰ Ari jotzirowanakari, jiñaawaitanaki shintsini, ikantanaki: "Nowinkathariti, iiro poipiyiniri jiroka kaaripironkantsi". Ithonkakiro jiñaawaitaki jiroka, makoryaanaki.

8

Ipatzimaminthatziri Saulo kimisantzinkariiti

¹ Ikanta Saulo jaminakotakiri Esteban itsitokaitziri, ikantanaki irirori: "Ariwí, kamaki Esteban". Aripaiti jitaitanakawo ipatzimaminthataitzi kimisantzinkariiti Jerusalén-ki. Irootaki ishiyantanakari maawoni Judea-ki, ikinanaki iijatzji nampitsiki Samaria. Iiniromaita isaikanaki Otyaantapiroriiti.

² Ikanta pinkathatasorintsitaniri ikitatakiri Esteban, antawoiti jiraakowaitakari.

³ Iriima Saulo ikowanaki irirori japirotirimi kimisantanaatsiri. Jiyaatashitapiintakiri ipankoki, jinoshikayitzi shirampari, tsinani, maawoni. Jomontyaakaantayitakiri.

Ikinkithatziro Kamiithari Ñaantsi nampitsiki Samaria

⁴ Ikanta maawoni shiyaitanainchari, jatayitanaki pashiniki nampitsi. Ikinkithatakoyitakiro Kamiithari Ñaantsi janta.

⁵ Ikanta Felipe, iriitaki shiyainchari iijatzji, ariitaka nampitsiki Samaria. Ikinkithatakotapaakiri Cristo.

⁶ Ari japatotapaaka maawoni atziripaini, jowakimpitatakawo ikinkithatziri Felipe, tima jiñaayitakiro itasonkawintantapaaki iijatzji.

⁷ Joshinchaayitai oyyiki atziri piyarishiritatsiri. Antawo ikaimayitzi piyari ishiyayita. Oyyiki atziri kisopookiwitachari, kaari kamiithawitachani iitzi, joshinchaayitairi maawoni.

⁸ Irootaki ikimoshiritantakari maawoni nampitawori janta nampitsiki.

⁹ Iro kantacha tzimatsi janta iitachari Simón. Jyiripiyaari jinawitaka pairani. Jamataw-itaki oyyiki atziri nampitawori Samaria-ki. Owanaa ikantakaapirowaitaka.

¹⁰ Jawintaapiintawitakari atziriiiti, jiwariiti, maawoni, ikantayitzi: “Thami ankimisan-tiri, tima jirika Simón jimatakiro jiñaawiyatari Pawa”.

¹¹ Ikimisantaitziri Simón maawoni ikantayitzi. Oyyiki osarintsi jiyokitziwintaitakari jantawiyarinkakiini.

¹² Iro kantacha jariitapaaka Felipe, jiyotaantapaakiro Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Jesucristo, kinkithatakotziri iijatzi Pawa impinkathariwintantai. Jowinkaayitanaka shirampariiti, iijatzi tsinanipaini.

¹³ Ari jimatsitanakawo iijatzi Simón irirori, ikimisantawitanaa, owiinkaawitaka iijatzi. Joyaatyatani jowanakiri Felipe, jiñaakiri itasonkawintantayitzi. Iyokitzi jowakiri.

¹⁴ Ikanta Otyaantapiroriiti saikatsiri Jerusalén-ki, ikimakotakiri Samaria-jatzi ikimisan-tayitairo iñaani Pawa. Irootaki jotyaaantakariri Pedro itsipatanakari Juan.

¹⁵ Ikanta jariitaiyakani Samaria-ki, jamanamanaatakotapaakari kimisantzinkariiti, in-ampishiritantayariri Tasorintsinkantsi.

¹⁶ Apa ipairyakiri Awinkathariti Jesús jowiinkaayitakiri. Tikiraamintha inampishiri-tantayari Tasorintsinkantsi.

¹⁷ Ikanta Pedro itsipatakari Juan, jotzimikapatzitotantakari jako apaanipaini. Ari inampishiritantanakari Tasorintsinkantsi.

¹⁸ Jiñaakiri Simón jantakiri Otyaantapirori, jotzimikapatzitotantakari jako atziri, j-inampishiritantaari Tasorintsinkantsi, ipinawitanakari irirori Otyaantapirori,

¹⁹ ikantanakiri: “Jirika kiriki, pimpina naaka pishintsinka, nonkimantimiri iiroka, nonampishiritakaantayariri Tasorintsinkantsi nojyininka, notzimikapatzitotantayari nako”.

²⁰ Ari jakanakiri Pedro, ikantziri: “¡Ari pintsipatawiitayari piiriikiti pimpiyashitaiya! ¿Piñaajaantakima ari pamanantantatyaawo piiriikiti ipashitantari Pawa?”

²¹ Iiro pimamachiitziro pinkimitakotyaanawo naaka, jiñaakimi Pawa tii pitampatzikashiritzi.

²² Powajyaantairo piyaaripironka, pinkowakotari Pawa, añaawakiro aririka impiyako-taimiro pikinkishiriwitakari.

²³ Niyotakimi naaka, oyyiki pikisashiriwaitaka. Ari pikantapiintatya pikaaripiroshiri-waitzi”.

²⁴ Ipoña jakanaki Simón, ikantanaki: “Pamanakotaina Pinkathariki, iiro awijyimotan-tana pikantakinari”.

²⁵ Ikanta Pedro itsipatakari Juan, ithonkakiro ikinkithatakotakiri Pawa. Ipoña iki-nayitanaki pashiniki nampitsi okaatzi saikatsiri Samaria-ki, ikinkithatakiri Kamiithari Ñaantsi. Ari ipiyaiyaani Jerusalén-ki.

Felipe iijatzi Etiopia-jatzi

²⁶ Ikanta imaninkariti Pawa, jiñaanatakiri Felipe, ikantziri: “Piyaati nampitsiki iitachari Gaza, pimpampithatanakiro aatsi poñaachari Jerusalén-ki irojatzji janta”. Tima jiroka aatsi irootaki kinachari otzishimashiki.

²⁷ Jataki Felipe. Okanta niyanki aatsi, itonkiyotakari Etiopia-jatzi. Jiwari jinatzi. Iri-itaki kimpoyiiri kiriiki janta Etiopia-ki opinkathariwintantzi tsinani iitachari Candace. Ipoñaagaatyaawo irirori Jerusalén-ki ipinkathatzi Pawa.*

²⁸ Iro jiyaaatiro irirori inampiki, isaikantakawo ishiyakominto, jiñaanatziro josankinari Kamantantanari Isaías-ni.

²⁹ Jiñaanashiritanakiri Tasorintsinkantsi jirika Felipe, ikantziri: “Piyaati, pontsitotayari shiyakotainchari”.

³⁰ Ikanta ipokashitapaakiri Felipe, ikimatziiri Etiopia-jatzi jiñaanatziro josankinari Isaías-ni. Ari ikantziri: “¿Pikimathatziro piñaanatziri?”

³¹ Ari ikantzi Etiopia-jatzi: “¿Tsiaka onkini nonkimathatiro, tii itzimi iitya yotainawoni? Pimpoki iiroka, pintsipatina”.

³² Jiroka Osankinarintsi jiñaanatziri:
Ikimitakaitakiri jaayitzi oijya jowamaitiri.

* 8:27 Kantakotachari jaka “Jiwari jinatzi”, totaanikiri inatzi. Tima iro jamitaiyarini pairani ikaatzi saikapankoyitziro ipinkathari, itotaanikiyitziro, onkantya iiro jowaiyantakaantantayita ipankoki pinkathari.

Ikimitakari ojya tii ikaimawaitzi jamüiyitiri,
Ari ikimitakari iijatzi irirori, mairi ikantaka.

³³ Tsinampashiri ikantakaitakari, tii otampatzikatzi okaatzi ikantakoitakiriri.

Ari jowamaitakiri, tiimaita itzimi jowaiyanipaini irirori.

³⁴ Ikanta jirika jiwari Etiopía-jatzi, josampitanakiri Felipe: “Pinkantina. ¿Iitaka ikinkithatakotziri Kamantantaniri? ¿Irijatzima kinkithatakotacha? ¿Pashinima ikinkithatakotzi?”

³⁵ Ari jitanakawo Felipe ikinkithatakanakiri josankinari Isaías-ni, ikinkithatakotanakiniri Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziri Jesús.

³⁶ Okanta osamaniityaaki, ikinimotapaakiro jiñaa, ikantzi Etiopía-jatzi: “Jiroka jiñaa. ¿Iiroma okantzi nowiinkaatyaa naaka?”

³⁷ Jakanakiri Felipe, ikantziri: “Pinkimisantapirotanakirika, ari onkantaki”. Ikantzi Etiopía-jatzi: “Nokimisantzi, iriitaki Jesucristo Itomi Pawa”.

³⁸ Ari jowatziyakaantapaakiro ishiyakominto Etiopía-jatzi. Ayyiitanaki apitiroiti, jatanaki jiñaa. Ari jowiiinkaatakari.

³⁹ Ikanta itonkaanaa jiñaa, jaanairi Felipe Tasorintsinkantsi. Jirika jiwari Etiopía-jatzi, tii jiñaanairi tsika ikinanaki. Iro kantacha jirika atziri kimoshiri ikanta jyaatai irirori.

⁴⁰ Iriima Felipe jiñashitaawo isaikapai Azoto-ki. Ipoña jawisaki pashiniki nampitsi ikamantantziro Kamiithari Ñaantsi, irojatzzi jariitantaari Cesarea-ki.

9

Pashinshiritai Saulo

(Hch. 22.6-16; 26.12-18)

¹ Ikanta Saulo, tii jowajyaantziro jasaryimayitari jowamairi jiyotaani Pinkathari. Irootaki jyaatashitantakariri ijiwari Ompirasorintsitaniri Judá-mirinka,

² ikantapaakiri: “Posankinatiniiri Ompirasorintsitaari saikatsiri nampitsiki Damasco, pinkantiri: ‘Pishinitiri Saulo jaayitiri tsipataanaariri jiitaitziri “Aatsi”. Intyaayiti japatoyi-itapiinta, joojoyitiri shirampari iijatzzi tsinani, jamakiri jaka Jerusalén-ki”.

³ Iro jariitzimatata nampitsiki Damasco, ari jomapokakiri morikanansiri inkitiki, joorintapaaka ikatziyaka Saulo.

⁴ Tyaanaki Saulo. Ikimatzi ñaantsi inkitiki, ikantaitzi: “¡Saulo! ¡Saulo! ¿Iitama pipatzimaminthatanari?”

⁵ Jakanaki Saulo, ikantzi: “¿Iitama iiroka Pinkathari?” Ari ikantaitanakiri: “Naakataki Jesús pipatzimaminthatakiri. Iirokatakiki owasankitaawaitacha apaniroini, okimiwaitakawo pimpaikatziyaaawomi thoyimpithowari”.

⁶ Ikanta Saulo, ompitawaitanaka ithaawanaki, ikantanaki: “Pinkathari, iita pikowiri nantairi naaka”. Ari ikantanakiri Awinkathariti: “Pinkatziyi, piyaati nampitsiki. Ari inkamantaitimiro oitya pantiri”.

⁷ Owanaa ithaawanaki ikaatzi oyaatakiriri Saulo, tima ikimawakiro iijatzzi irirori ñaantsi, tii jiñiimaitari ñaawaitatsiri.

⁸ Ipoña ikatziyawitanaa Saulo. Ikowawita jokiryiima, tii okantzi jaminanai. Irootaki ikathatantanaariri itsipayitakari, jaanakiri nampitsiki Damasco.

⁹ Ari isaikakiri janta okaatzi mawa kitiiyyiri, tii okantzi jaminawaitai, tii jowaiya, tii jirai iijatzzi imiri.

¹⁰ Okanta janta Damasco-ki, ari isaiki apaani yotaari jiita Ananías. Iriitaki jiñaanakiri Awinkathariti imishiniki, ikantziri: “¡Ananías!” Ari jakanakiri irirori: “¿Iitaka, Pinkathari? Jaka nosaiki”.

¹¹ Ikantziri: “Piyaati janta aatsiki jiitaitziri ‘Tampatzikari’. Ari osaiki ipanko iitachari Judas, posampikowintiri shirampari jiita Saulo, iri poñaachari nampitsiki Tarso. Ari isaikiri irirori jamanamanaata.

¹² Nomishitakaakiri irirori. Jiñaa kima pityaashitapaakiri, potzimikapatziiotantakariri pako, irojatzzi jaminawaitananaari”.

¹³ Ikanta ikimawaki Ananías, ikantanaki: “Pinkathari, oyyiki nokimi ikinkithatakotziri jirika shirampari, kowiinka okanta jantayitakiri Jerusalén-ki jowasankitaayitzi piki-tishiritakaani”.

¹⁴ “Iro ipokantari iroñaaka jaka, tima jotyaaantziiri ijiwari Ompirasorintsitaniri jaayitiri pairiyimiri jawintaashiritaimi”.

¹⁵ Ikantzi Pinkathari: “Piyaati. Tima jirika shirampari iriitaki niyoshiitakiri naaka inkinkithatakotaina maawoni nampitsiki. Inkinkithatakairi Israel-mirinkaiti iyyininkatari irirori, iijatzzi pashinijatzzi atziri kaari iyyininkata, iijatzzi iwinkathariti.

¹⁶ Ari noñaagakiri iijatzzi tsika onkaati inkimaatsiwintina naaka”.

¹⁷ Ipoña jiyaataki Ananías pankotsiki isaikaki Saulo. Tyaapaaki, jotzimikapatziitotan-tapaakari jako. Ikantziri: “Iyiki, jotyaaantakina Awinkathariti Jesús, oñaagakimiri aatsiki pikinapaaki pairani. Iro jotyaaantantanari pokiryaaantaiyaari, inampishiritantaimiri iijatzi Tasorintsinkantsi”.

¹⁸ Ari oparyaanaki jokiki kimiuitariri shimapintaki, aminanai kamiitha. Ipoña ikatziyanaka, jatanaki jowiinkaataitiri.

¹⁹ Ari jowawaitanaa, irojatziri ishintsitantaari kamiitha. Kapichi isaikimowaitapaintziri kimisantzinkariiti nampitawori Damasco-ki.

Ikinkithatzi Saulo Damasco-ki

²⁰ Ari jitanakawo Saulo ikinkithatakaantanaki japatotapiintayita Judá-mirinkaiti, ikantziri: “Iriitaki Itomi Pawa iitachari Jesús”.

²¹ Iyokitzi jowanakiri ikaatzi kimiriri, ikantawakaa: “¿Tiima iriitaki jirika kisaniiinziriri Jerusalén-ki ikaatzi pairiyiriri Jesús? ¿Tiima irijatziri pokaintsiri jayiri kimisantzinkari ijiwariki Ompiratasorintsitaari?”

²² Iro kantacha Saulo iikiro ishintsitatziri ikinkithatakaantzi tikaatsi inthaawantanatya. Tii jiyotzi iita inkantayitiri Judá-mirinkaiti nampitawori Damasco-ki, ikimiri Saulo ikantziri: “Jirikaranki Jesús Cristo jinatzi”.

Saulo ishiyapithatari Judá-mirinkaiti

²³ Okanta awisanaki oiyiki kitiiyiri, ikantawakaanaka Judá-mirinkaiti: “Thami antsi-tokiri Saulo”.

²⁴ Tima kitiiyiriki iijatzi tsiniripaiti joyaawintakari ishitowapiintaitzi inampiki, inkini intsitokiri. Iro kantacha Saulo jiyotaki ikowaitatziri jowamaitiri.

²⁵ Ikanta kimisantzinkariiti, jotitakiri antawoki kantziri, jowayitakotairi tsiniripaiti jikokiroki jotantotaitziro nampitsi. Ari okanta ishiyantakari Saulo.

Ariitaa Saulo Jerusalén-ki

²⁶ Ikanta jariitaa Saulo Jerusalén-ki, ikowawitaka intsipatapayaarimi jiyotaani Pinkathari. Iro kantacha owanaa ithaawantakari, jiñaajaantzi tii ikimisantapirotai irirori.

²⁷ Iro kantacha tzimatsi kimisantzinkari iitachari Bernabé, jaapatziyanakari Saulo, jataki joñaagantairi ipiyota Otyaantapirori. Ikantapaakiri: “Jirika Saulo jiñagairi Awinkathariti janta aatsiki jatachari Damasco-ki, ikinkithawaitakaakiri. Ari jitanawaori Saulo janta nampitsiki Damasco ikinkithatakotanairi Jesús. Tikaatsi inthaawantanatya”.

²⁸ Ari okantari isaikantapaari Saulo Jerusalén-ki, itsipayitapaari Otyaantapirori.

²⁹ Ikinkithatakotakiro iwairo Pinkathari Jesús, tikaatsi inthaawantya. Ikinkithatakaay-itziiri Judá-mirinkaiti Grecia-paantiri. Iro kantacha ikowaki intsitokiri jirikapaini.

³⁰ Ikanta jiyotaiyakini kimisantzinkariiti, jaanakiri Saulo janta Cesarea-ki. Jotyaaantairi Tarso-ki.

³¹ Ikanta kimisantzinkariiti, nampiyitawori Judea-ki, Galilea-ki, Samaria-ki, kamiitha ikanta isaikawaitaiyini, iikiro jantakishiripirotanakitzi, pinkatha jowapiintanakiri Pinkathari, jaamaakowintari Tasorintsinkantsi. Iikiro jiyaatatziri ijikipirotanaki.

Joshinchagaitairi Eneas

³² Ikanta jariitantayitaka Pedro nampitsitiki, irojatziri jariitantaka Lida-ki inampiyitawo oitishiritaari.

³³ Ari jiñaapaakiri iitachari Eneas, kisopookiri jinatzi, tzimakotaki 8 osarinsi jomaryaaawaitaka.

³⁴ Jiñaanataapaakiri, ikantziri: “¡Eneas, joshinchagaimi Jesucristo. Pinkatziyi, paanairo pomaryaaminto!” Ari ikatziyanakari Eneas.

³⁵ Ikaatzi nampitawori Lida-ki iijatzi Sarón-ki, jiñaayitairi ikatziyawaita Eneas, iro ikimisantantanakariri Awinkathariti.

Añaantaari Dorcas

³⁶ Okanta nampitsiki Jope, tzimatsi apaani yotaawo oita Tabita, jiñaaniki Grecia-paantiri jitaatziro “Dorcas”. Jiroka tsinani itakotantapiintaka, onishironkatantapiintaki iijatzi.

³⁷ Okanta apaani kitiiyiri, omantsiyataki Dorcas, kamaki. Jaayitakiro, ikaawoshi-itakiro, jomaryaitapaintziro jinoki opankoki.

³⁸ Okanta janta Jope-ki tii intainapirotziri osaiki nampitsi Lida, tsika jariitaka Pedro. Ikanta ikimaiyakini yotaariiti ari isaikiri Pedro janta, jotyaaantaki apiti shirampari inkamantiri, inkantiri: “Pimpokanaki thaankipiroini Jope-ki”.

³⁹ Jatanaki Pedro. Ikanta jariitapaaka janta, jaayitanakiri jinoki tsika jomaryaitakiro. Opiyowintapaakari maawoni kamatsiri oimi, iragayapaakani, oñaagapaakiri kithaarinti oshirikapiintani Dorcas.

⁴⁰ Ipoña Pedro jomishitowakiro maawoni, ari jotzirowanaka, amanamanaatanaka. Ipoña ipithokashitanaawo kaminkawo, ikantzi: “¡Tabita, pintzinai!” Ari okiryanaani irorori, oñaatziiri Pedro, isaikaki.

⁴¹ Iri thawakotanaintsiri Pedro, jowatziyakiro. Ipoña ikaimayitakiro kamayitatsiri oimi iijatzi ikaatzi oitishiritaari, jiñaayitakiro añagai.

⁴² Ikanta ikimakoitakiro nampitsiki Jope, oiyiki kimisantanakiriri Pinkathari.

⁴³ Oiyiki kitiiyiri isaikawaitanaki Pedro nampitsiki, iri isaikimotaki shirampari iitachari Simón “Mishinantsipakori”.

10

Pedro iijatzi Cornelio

¹ Tzimatsi Cesarea-ki shirampari iitachari Cornelio, iriitaki ijiwariti owayiriiti Roma-jatzi jiiitaziri “Italia-jatziiti”.

² Jirika shirampari pinkathatasorintsiwaitaniri jinatzi, ari ikaatziri iyyininkamirinkaiti ipinkathatziri Pawa. Ipapiintziri ashironkainkari oiyiki iiriikiti okantawitaka tii iyyininkatari. Jamanamanaatapiintakari Pawa irirori.

³ Okanta apaani kitiiyiri, itainkanaki ooryaatsiri, ari jomapokakiri imaninkariti Pawa ityaashitapaakiri isaikaki, jiñaawakiri koñaawoini, ikantapaakiri: “¡Cornelio!”*

⁴ Iyokitzi ikantanaka Cornelio, ithaawankakiini josampitanakiri, ikantziri: “¿Pinkathari, iitama pikowakotanari?” Ikantanakiri maninkari: “Ikimakimiro Pawa pamanamanaatani, jiñaakimi pinishironkatantapiintaki.

⁵ Potyaanti pompiratani nampitsiki Jope jamantyaariri Simón, jiiitaziri iijatzi Pedro.

⁶ Ari jimayimotziri iyyamitzi jiiitaziri Simón, ‘Mishinantsipakori’ saikathapiyaatzirori inkaari. Iri kamantimini oita pantairi”.

⁷ Ikanta ishitowanai maninkari, ikaimaki Cornelio apiti jotzikatani. Ikaimaki iijatzi jowayiriti, jawintaari irirori, pinkathatasorintsiwaitaniri jinayitatziri jirikaiti.

⁸ Ikamantakiri okaatzi ikantaitakiriri. Jotyaantakiri Jope-ki.

⁹ Okanta okitiiyitamanai, jiiyiyaaka tampatzika ooryaatsiri, irootaintsi jariitzimataiyyaani Jope-ki jotyaantakiri. Ari jatiitanaki irirori Pedro jamanamanaatya jinoki pankotsipankaki.

¹⁰ Ikimaminthatakiro itajyi, ikowaki joya, iro kantacha owakiraa jonkotsiyiitzi joyaari, ari jiñaawiyatakari.

¹¹ Jiñaakiro ashitaryanaana inkiti, jowayiiitakiro kimiwitawori antawo manthakintsimaanka, ithatoyiitakiro opatziki.

¹² Okanta janta manthakintsimaankaki tzimatsi oiyiki kantashiwaitachari piratsi, ikaatzi konthayitatsiri kipatsiki, iijatzi tsmiripaini.

¹³ Ikimatzi ñaanatakiriri, ikantaitziri: “Pedro, pintzinai, powamairi jirikapaini, poyaari”.

¹⁴ Ari jakanaki Pedro: “Iiro Pinkathari. Tii nowapiintari naaka jirikapaini ipinkaitziri”.

¹⁵ Japiitaitanakiri Pedro jiñaanaitziri, ikantaitziri: “Tima jirikapaini ishiiitaantziri Pawa, iiro piitashiwaitari iiroka ‘ipinkaitziri’”.

¹⁶ Mawajatzii apiitaka jiroka. Ipoñaashitaka jaayiiitanairo manthakintsimaanka inkitiki.

¹⁷ Antawo okantzimoshiriwaitanakari Pedro, ikinkishiriwaita oita oiyakaawintachari okaatzi jiñaakiri. Ari jariitaiyapaakani jotyaantani Cornelio, josampikowintapaakiro ipanko Simón.

¹⁸ Jariitapaakawo pankotsi, ikaimaiyapaakini shintsiiini josampitantapaaki, ikantzi: “¿Ari jimayiri jaka Simón, jiiitaziri iijatzi Pedro?”

¹⁹ Ikinkishiritakominthaitziro Pedro jiñaakiri, jiñaanashiritakiri Tasorintsinkantsi, ikantziri: “Pamini, ariitapaaka mawa shirampari aminaminatzimiri.

²⁰ Pinkatziyi, payiiti. Iiro pikisoshiriwaitzi, pintspatyaari, tima naakataki otyaan-takiriri”.

²¹ Ari jayiiitapaaki Pedro, ikantapaakiri shirampariiti: “Naakataki paminaminatzi. ¿Iita pipokantari?”

²² Ikantaiyanakini irirori: “Nopoki jotyaantana Cornelio, ijiwari owayiriiti. Tampatzikashiriri jinatzi, pinkathatasorintsiwaitaniri jinatzi, iri jaapatziyapiintari pijininkapaini Judá-mirinka. Tima chapinki ipokashitakiri imaninkariti Pawa, ikantakiri: ‘Pinkaimakaantiri Pedro, impokantyaari pipankoki, ari pinkimiro inkamantimiri’”.

²³ Ikanta Pedro ityaakaanakiri pankotsiki, ari jimagaiyapaakini. Okanta okitiiyitamanai, jataki Pedro joyaatanakiri pokashitakiriri, ari itsipatanakari iijatzi Jope-jatzi, “iylkiiti” jinatzi.

* 10:3 Kantakotachari jaka “tainkanaki ooryaatsiri”, irootaki ikantaitziri pairani “ooryaatsiri 9”.

²⁴ Okanta pashini kitiiyiri ariitaiyakani Cesarea-ki. Ari jonyaawintakari Cornelio itsipay-itakari ijyininkamirinkaiti, iijatzi jaapatziyaminthatani ikaimayitakari irirori.

²⁵ Jariitapaaka Pedro pankotsiki, ishitowashitanakiri Cornelio, jotzirowashitawakari, impinkathatawakirimi.

²⁶ Iro kantacha Pedro jowatziyakiri, ikantziri: “Pinkatziyi, atziri ninatzi iijatzi naaka, ari nokimitzimi iiroka”.

²⁷ Ikanta jiñaanatziri Cornelio, ityaakaapaakiri, jiñaapaakitzi oiyiki atziri apatotainchari.

²⁸ Ikantanaki Pedro: “Piyotaiyini iiroka, naakaiti Judá-mirinkaiti tii ishinitaitana nontsi-patimi iirokaiti kaari nojyininkata, tii okantaajaitzi nontyaapankotimi. Iro kantacha owakiraini jiyotaakina Pawa, tii okantzi nonkantayitimi: ‘Nowinkani pinatzi’.

²⁹ Irootaki kaari nojyinkaantanaka nopokanaki pikaimakaantakina. Iroñaaka nokowi niyoti iita pikaimakaantantani”.

³⁰ Ikantanaki Cornelio: “Chapinki, aritaki tzmaki 4 kitiiyiri, ari ikaatajaantaki iroñaaka ooryaatsiri, ithatanaka. Nosaiki naaka jaka nopankoki notziwintawaita, namanamanaata otsiniriityaaki, ari ikofaanzimotakina shirampari, shipakiryaa okantapaaka iithaari.”

³¹ Ikantapaakina: ‘Cornelio, ikimakimi Pawa pamanamanaatari, ikinkishiritakiro pin-shironkatantapiintaki.

³² Potyaanti nampitsiki Jope amirini Simón, jüitaitziri iijatzi Pedro. Ari jimayimotziri ijyamitzi jüitaitziri Simón, mishinantsipakori nampitawori inkaarithapiyaaki’.

³³ Ari notyaantakiri thaankipiroitiini ñaakitimini, pimatakiro pipokanaki thaankipiroitiini. Jirika ipiyotakina Pawa. Incha pinkantinawo ikantakimiri Awinkathariti”.

³⁴ Ikantanaki Pedro: “Ari niyotziri iroñaaka imapirotatya Pawa tii jimanintanziri atziriiti,

³⁵ jaapatziyayitari pinkathatanairiri, tampatzikashiritatsiri, okantawitaka tsikarika inampiyitawo, kaari nojyininkawita.

³⁶ Tima jiroka Ñaantsi kinkithatakotziri Jesucristo, jatakotaintsiri nojyininkaki Israel-mirinkaiti, iriitaki Pawa kantakaawori nokinkithatakotantaariri. Iriitaki pinkathariwintaini maawoni, iriitaki saikakaayitaini iijatzi kamiitha.

³⁷ Piyotaiyini iirokaiti okaatzi awisaintsiri noipatsitiki. Tima pikimakowintakiro ikinkithatakotakiri pairani Juan-ni okantakota owiinkaantaantsi. Irojatziri ipoñaantanakari Galilea-ki,

³⁸ jiñaitakiri Jesús Nazaret-jatzi. Iri Pawa ipakiri ishintsinka iijatzi Itasorinka. Ikinayitanaki irirori inishironkatantayitzi, jowawisaakoyitaki oiyiki piyarishiritatsiri. Iro jimatantakawori jiroka tima Pawa tsipatakariri.

³⁹ Naakayitaki ñaayitajaantakiri maawoni jantayitakiri Jesús janta Judea-ki ipoña Jerusalén-ki. Ipoñaashitaka jowamaitakiri, ipaikakoitakiri.

⁴⁰ Iro kantacha imonkaataka mawa kitiiyiri jañaakagairi Pawa, ikantakaakawo irirori noñaayitairi naakaiti.

⁴¹ Tii joñaagapanaatari maawoni atziri, apa naakaiti, jiyoshiitakiri pairani Pawa jiñaayitairi. Aritaki jañagari, notsipatawaari nowaiyani iijatzi nirawaitaiyini.

⁴² Iriitaki otyaantaiyakinarini nonkamantayitairi atziriiti, nonkantairi: ‘Iri Jesús jowakiri Pawa jiyakawintairi maawoni añaayitatsiri, ikaatzi kamayitaintsiri iijatzi’.

⁴³ Irijatzi Jesús ikinkithatakotsitakari pairani Kamantantaniriiti, ikantaki: ‘Inkaati kimisantairini jirika impairyayitairi, aritaki impiyakotainiri iyaaripironka’ ”.

⁴⁴ Jiñaawaiminthaitzi Pedro, ari inampishiritantapaakari Tasorintsinkantsi maawoni kimisantakiriri ikinkithatzi.

⁴⁵ Iyokitzi jowanakiri ikaatzi oyaatakiriri Pedro, jiñaakiro inampishiriyitantapaakari Tasorintsinkantsi kaari ijyininkata, okimiwaitakawo isakopiroitayiniirimi.”

⁴⁶ ikimaiyakirini jiñaawaitantanakawo pashiniyitatsiri ñaantsi, ithaamintanakari Pawa.

⁴⁷ Ikantanaki Pedro: “¿Kantatsima ompitapithatyaari jowiinkayitya jirikaiti atziri, kimiyitanakari aakaiti inampishiritantyaari Tasorintsinkantsi?”

⁴⁸ Ari jotyaantaki jowiinkaayitiri jirikaiti impairyaitiri Jesucristo. Ipoñaashitaka jirikaiti ikantanakiri Pedro: “Pisaikimowaitanakina”.

11

Ikamantapairiri Pedro kimisanzinkariiti Jerusalén-ki

¹ Ipoña ikimaiyakini pashini Otyaantapiroriiti iijatzi iyikiiti nampitawori Judea-ki, ikan-taitzi: “Ikimayitairo Iñaani Pawa kaari ajyininkata, ikimisantayitai irirori”.

† 10:30 Kantakotachari jaka “ithatanaka”, irootaki ikantayitiziri pairani “ooryaatsiri 9”. ‡ 10:45 Jirikaiti “oyaatakiriri Pedro”, irijatzi jüitaitzitari “Totamishitanairiri”.

² Iro jariiwitaa Pedro Jerusalén-ki, jiñaanaminthatawairi Judá-mirinka kimisantayitaatsiri.*

³ Ikantawairi: “¿Litama pariitantariri kaari ajyininkata, patyooyitakiri iijatzi?”†

⁴ Ari ikamantanakiri Pedro tsika okanta opoñaantakari. Ikantanakiri:

⁵ “Nosaiki naaka nampitsiki Jope, namanamanaaminthata, ari noñaawiyatakari. Noñaaki kimitawitakawori antawoitiki manthakintsimaanka, ithatoyitakiro opatziki, jowayitakoitakiro okinapaakiro inkitiki irojatzi tsika nosaikaki naaka.

⁶ Ari naminapirotanakiro, noñaaki ojyiki katsimari piratsi, noñaaki ikaatzi kamathayitatsiri kipatsiki, ipoña tsimiripaini.

⁷ Ipoña nokimaki ñaanatakinari, ikantana: ‘Pedro, pinkatziyi, powamairi jirikapaini, poyaari’.

⁸ Ari nakanaki: ‘Iiro Pinkathari, tima tii namonkomachiitzi naaka jirikapaini ipinkaitziri’.

⁹ Japiitaitanakina jiñaanaitana, ikantaitzi: ‘Tima jirikapaini ishinitaantziri Pawa, iiro piitashiwaitari “Ipinkaitziri”.’

¹⁰ Mawajatzi apiitaka jiroka. Ipoña jaayitanairo inkitiki okaatzi noñaakiri.

¹¹ Ari jariitaiyapaakani mawa shirampari aminaminatanari, jotyaaantakiri ipoñaakawo Cesarea-ki.

¹² Jiñaanashiritanakina Tasorintsinkantsi, ikantakina: ‘Poyaatanakiri jirikaiti, iiro pikisoshiriwaitanaki’. Irootaki nimatakiri. Jirika 6 iyikiiti notsipatanakari. Iri notsipatakari notyaapanokotakiri shirampari kaari ajyininkata.

¹³ Ikamantawakina, ikantana: ‘Chapinki, noñaaki maninkari ikatziyapaaka jaka nopankoki, ikantakina: “Potyaanti jatatsini nampitsiki Jope onkantya jamantyaariri Simón, jiitaitziri iijatzi Pedro.

¹⁴ Iriitaki kamantimironi tsika pinkantya pawisakoshiritantaiyaari, pintsipataiyaari maawoni pijyininkamirinkaiti.’

¹⁵ Ikanta nokinkithawaitakaapaakiri, ari omapokashitakinari inampishiritantapaakari Tasorintsinkantsi iriroriiti, iroowaitaki inampishiritantakairi aakaiti owakiraini.

¹⁶ Ari nokinkishiritanakiro ikantakiri pairani Awinkathariti: ‘Imapiro Juan jowiinkaantawo jiña, iro kantacha ari piñaayitakiro iirokaiti inampishiritantaimi Tasorintsinkantsi kimiwaitakimi jowiinkaantatyiimirimiri’.

¹⁷ Iriitajaantaki Pawa nishironkatakiriri iijatzi iriroriiti ikimitaayitai aakaiti akimisantairi Pinkathari Jesucristo. ¿Litama nonkowantyaari naaka nomaamanitiri Pawa?”

¹⁸ Ikanta ikimaiyawakini iyikiiti nampitawori Jerusalén-ki, tikaatsi inkantaiyanakini. Ithaamintaiyanakarini Pawa, ikantaiyanakini: “¡Ari okantari! ¡nishironkatairi Pawa kaari ajyininkata! ¡Kantsi jowajyaantairo iyaaripironka, onkantya jañaashiritantaiyaari!”

Kimisantaatsiri Antioquia-ki

¹⁹ Aritaki jowamaitakiri Esteban, jitaitantanakawori ipatzimaminthaitziri kimisantzinkariiti. Iro ipoñaantanakari ishiyayitanaka kimisantzinkariiti Fenicia-ki, Chipre-ki, Antioquia-ki. Ari ikinkithatakaayitakiri Judá-mirinkaiti tsika okantakota Kamiithari Ñaantsi, tiimaaita ikinkithatakaairi kaari ijyininkata.

²⁰ Iro kantzimaitachari, ari jariitaiyakani Antioquia-ki, kimisantaatsiri poñaachari Chipre-ki ipoña Cirene-ki. Ikinkithatakaapaakiri iijatzi kaari ijyininkata, ikinkithatakotakiniri Kamiithari Ñaantsi tsika ikantakota Jesús, Awinkathariti.

²¹ Okantakaapirowaitakari ishintsinka Awinkathariti jirikaiti, jowajyaantakaakiri pashinijatzi atziri jamitashiwaitakari. Ojyiki kimisantanairiri Awinkathariti.

²² Ikanta kimisantaatsiri Jerusalén-ki, ikimakotakiri, jotyaaantakiri Bernabé Antioquia-ki.

²³ Ikanta jariitaka Bernabé, jiñaapaakiri tsika ikanta Pawa jinishironkatairi jirikaiti, antawoitiki ikimoshiritapaaki. Ikaminaapaakiri maawoni joisokiroshiritantyaariri Awinkathariti.

²⁴ Tima jirika Bernabé nishironkatanari jinatzi, jawintaashiriprotari Awinkathariti, inampishiriprowaitantari Tasorintsinkantsi. Irootaki ijyikipirotantanakari kimsantanairiri Awinkathariti.

²⁵ Ipoña Bernabé, jataki Tarso-ki jiñiiri Saulo.

²⁶ Ikanta jiñaapairi, jamairi Antioquia-ki. Ari isaikimowaitakiri jiyotaaniiti apaani osarints, jiyotaayitaki ojyiki atziri. Ari jitanakawo Antioquia-ki jiitaitziri “Cristo-wiriiti”.

²⁷ Okanta apaani kitijiyiri, jariitaiyakani Antioquia-ki kamantanairiiti ipoñaanakawo Jerusalén-ki.

* 11:2 Kantakotachari jaka “Judá-mirinka”, irijatzi jiitaitziri “Totamishitaaniri”. † 11:3 Kantakotachari jaka “kaari ajyininkata”, irijatziita jiitaitziri “kaari totamishitaaniri”.

²⁸ Ipoñaashitaka, apaani kamantantanirini iitachari Agabo, ikatziyanaka japatotaiyani, ikantanaki: “Ari jiñaitaki antawoiti tajyitsi maawoni nampitsiki”. Iri Tasorintsinkantsi ñaanashiritakiriri jiyotantakawori. Irootaki monkaatainchari ipinkathariwintantari Claudio.

²⁹ Irootaki ikinkishiritantaiyakarini Antioquía-jatzi inishironkatyaari Judea-jatzi jotyaañtinirini iyikiiti ikaatzi jinintakairiri.

³⁰ Iro jimataiyakirini, jowaitakiri Bernabé itsipatakari Saulo iri aminakaantironi. Jotyaañtinirini antaripiroriiti janta Judea-ki.

12

Jowamaitantakariri Jacobo, ipoña jomontyaitakiri Pedro

¹ Ikanta pinkathari Herodes ipatzimaminthatakiri kimisantzinkari.

² Ikantakaantaki inthatzinkaitiri Jacobo, iririntzi Juan.

³ Ikanta jiñaakiro Herodes iwitsikimotakari kamiitha Judá-mirinkaiti, joirikakaantakiri iijatzji Pedro. Ari awisayitakiri jiroka joimoshirinkayiita jowantapiintaitawori tantaponka.

⁴ Ari joirikakaantakiri Pedro, jomontyaakaantakiri. Jowayitaki ikaatzi 16 owayiriiti aamaakowintyaarini. Ikinkishiriwitaka Herodes joñaagantirimi atziriitiki jaminakotirimi ikinkaaashitakari, onkaatakirika joimoshirinkaitawo kitiiyyiri Anankoryaantsi.

⁵ Jomontyaaminthaitziri Pedro, amanamanaatayachani kimisantzinkariiti japatowintakari Pawa.

Jomishitowaitairi Pedro

⁶ Okanta imonkaatzimatapaaka jaantyaariri Herodes jirika Pedro joñaagantiri atziriitiki. Jimayi Pedro tsiniripaiti josatikakiri apiti owayiri, joojoitantakari apiti ashirotha. Saikayitatsi pashini owayiriiti ityaapiintaitzi jaamaakowintari.

⁷ Ari jomapokashitakari ipokaki imaninkariti Awinkathariti, ikitainkatakotapaakiri. Jotsinkamirikitapaakiri Pedro, jowakiryaaakiri, ikantziri: “¡Pinkatziyi!” Oparyaashiwaitanaka ashirotha joojoitantakariri jakoki.

⁸ Japiitakiri maninkari, ikantziri: “Pinkithaaty, pi-zapato-tya”. Ari ikantakiro Pedro. Iikiro ikantatzi maninkari: “Pintyaantyaawo pipiwiryaaakominto, poyaatina”.

⁹ Shitowanaki Pedro joyaatanakiri maninkari. Tii jiyotzi imapirorika okaatzi jantziri maninkari. Okimitzimowaitakari jiñaawiyatyaarimi.

¹⁰ Ikanta jawisanaki apaani aamaakowintariri, jawisanakiri pashini. Iro ishitowimati, jariitapaakawo ashivotatsiri ashitakowontsi, ishiryaaashiwaitanaka apaniroini. Shitowaiyanakini. Ikanta janiitaki, iro itaponiintanakityaami, ari jookanairi maninkari apaniroini.

¹¹ Ari ikinkishiritanaka Pedro, ikantanaki: “Ari niyotzi imapirotatya jotyaañtinirini Pinkathari imaninkariti, jowawisaakowintaana Herodes-ki, jowawisaakowintaana tsika inkantawaitinami Judá-mirinkaiti”.

¹² Ikanta jiyotanakiro Pedro jiroka, jatanaki opankoki María, inaanati Juan, jiitaitziri iijatzji Marcos, tsika japatotaita jamanamanaataita.

¹³ Kaimapaaki ityaapiintaitzi. Okanta mainawo iitachari Rode, jatanaki aminiri iitakarika.

¹⁴ Ari iyopaantitawairi Pedro jinatzi, antawoiti okimoshiritanaki, tii ashitaryaanakinirini intyaantapaatyaari, opiyitsitanaka inthomainta okamantantzi, okantapaaki: “Pedro jinatzi kaimatsiri”.

¹⁵ Ari ikantaitawakiro: “¡Tii pishinkiwintatya!” Iikiro oshintsitatzii iroori, okantzi: “Imapirotatya”. Ikantayini irirori: “Aamashitya imaninkariti Pedro”.

¹⁶ Iikiro ikaimatzi Pedro. Ikanta jashitaryaaitakiniri, jiñaatziiri Pedro, jiyokitzi-itaiyanakini.

¹⁷ Ari jowaankanakiro jako Pedro jimairitantaityaari. Ipoña ikinkithatakotanakiro tsika ikantakiro Awinkathariti jomishitowantaariri. Iikiro ikantanakitzi Pedro: “Pinkamantiri Jacobo iijatzji pashini iyikiiti”. Ari ishitowanai, jatanaki pashiniki nampitsi.

¹⁸ Okanta okitiiyyitamanai, ojyiki okantzimoshiriwaitakari aamaakowintariri, tima tii jiyotayini tsika ikinaki Pedro.

¹⁹ Ikantakaantaki Herodes jaminaminayitairi, tiimaita jiñitairi. Irootaki jookoitan-tanakariri aamaakowintawitakariri, jowamaakaantaitakiri. Ikanta awisaki jiroka, ari ishitowairi Herodes Judea-ki, jataki inampitapintyaawo Cesarea-ki.

Ikamantakari Herodes

²⁰ Ari ikantapiintatya Herodes imaamaniwaitakiri nampitawori Tiro-ki iijatzji Sidón-ki. Ikanta ikinkishiritaiyakani imaamanitani jaapatziyaiyaari, tima ari jiyomparitapiintaiyani. Jotyaañtinirini jatashitirini Herodes jaapatziyaiyaari. Ikanta saikapankotziriri

Herodes, jawintaapirotani, iitachari Blasto, jaawakiri kamiitha pokashitakiriri. Ikan-takowintakiri Herodes-ki tsikapaiti inkinkithatakaantyaariri.

²¹ Monkaatapaaka kituijyiri ikaimakaantakiri Herodes inkinkithatakaairi. Ari ityaan-tanakawo owaniinkatachari iithaari ikinkithatakaantapiintantari, saikapaaki isaikam-intoki japatotaiyakani, kinkithatanaki.

²² Ari ikaimotaiyirini atziriiiti, ikantzi: “jirinta ñaawaitaintsiri, Pawa jinatzzi, kaari atziriri!”

²³ Tii okantzimotari Herodes ikimitakaantaitakari Pawa ithaamintaitakari. Irootaki omapokantanakari jomantsiyaakiri imaninkariti Awinkathariti, ikiniwaitanaki, kamaki.

²⁴ Iro kantacha, iikiro iyaatakotanakitzi iñaani Awinkathariti, iikiro ijyikiapirotanakitzi kimisantzinkariiti.

²⁵ Ikanta Bernabé ipoña Saulo jimonkaatakiro jantakiro jotyaantantaitakariri Jerusalén-ki, piyayaani Antioquia-ki, ari itsipataari Juan jiiitaziriri iijatzzi Marcos.

13

Jitanakawo ikinkithatakaantzi Bernabé itsipataro Saulo

¹ Tzimatsi kamantantaniriiti janta Antioquia-ki japatotapiintaiyani kimisantzinkariiti, tzimatsi iijatzzi yotaantaniriiti. Jirika ikaataiyini: Bernabé, Simón jiiitaziriri iijatzzi Kisaakiri, Lucio poñaachari Cirene-ki, Manaén itsipatakari pairani Herodes jantaritaiyakini, iijatzzi Saulo.*

² Okanta japatowintaiyarini Awinkathariti, itziwintaiyarini, jiñaanashiritakiri Tasor-intsinkantsi, ikantziri: “Powinari Bernabé pintsipataakinari Saulo nantawaitakairi”.

³ Ikanta ithonkatakakiro jamanamanaataiyakani, itziwintaiyani, jotzimikapatzii tototanta-kari jako, jotyaantaiyakirini.

Ikinkithataiyini Otyaantapirori Chipre-ki

⁴ Ikanta jotyaantani Tasorintsinkantsi, jataiyanakini Seleucia-ki, ari jotitaiyanakani jiyaatiro Chipre-ki.

⁵ Aatakoiyapaakani Salamina-ki. Jitapaakawo ikamantantapaakiro iñaani Pawa japatotapiintaiyani Judá-mirinkaiti. Ari jiyaatsitanakari iijatzzi Juan jimitakowaitiri.

⁶ Jaathakiryaaanakiro othampijyaaki, irojatzzi jariitantakari Pafos-ki. Ari jiñaakiri jyiripiyaari Judá-mirinka, thiiyinkari jinatzzi, jiita Barjesús.

⁷ Jirika jyiripiyaari jaapatziyani jinatzzi pinkathari Sergio Paulo. Yotaniri jinatzzi jirika pinkathari, ikaimakaantakiri Bernabé itsipatakari Saulo, ikowatzzi inkimiro iñaani Pawa.

⁸ Iro kantacha jirika jyiripiyaari iitachari iñaaniki Grecia-jatzzi Elimas, jotzikatzikakiri pinkathari iiro ikimisantanta.

⁹ Ikanta Saulo, jiiitaziriri iijatzzi Pablo, ikimpoyaanakiri jirika, ishintsitakaapirotanakiri Tasorintsinkantsi,

¹⁰ ikantanakiri: “jThiiyinkari! Kaaripirori pinatzzi. Itomi kamaari pinatzzi. Piman-intakiro kamiithari. ¿Iroma powajyaantziro potzikatzikatziro tampatzikatzimotirini Nowinkathariti?”

¹¹ Iroñaaka jowasanakitaitimi, osamani pinkantya pinkamampotaakiti”. Apathakiro ikantanaka, tii jokichaatanai. Ikowakowawaitzi kathawakotairini.

¹² Ikanta jiñaakiro pinkathari awisaintsiri, ikimisantanaki. Iyokitzi jowakiro ikinkithatakoitziri Awinkathariti.

Ariitaka Pablo itsipatakari Bernabé Antioquia-ki saikatsiri Pisidia-ki

¹³ Ikanta ishitowanai Pablo janta Pafos-ki itsipayitakari ikaataiyini otitanaka jiyaatiro Perge-ki saikatsiri janta Panfilia-ki. Iro kantacha Juan, tii joyaatanairi, piyanaka irirori Jerusalén-ki.

¹⁴ Ikanta jariitaka Perge-ki awisanaki pashiniki nampitsi Antioquia saikatsiri janta Pisidia-ki. Ikanta janta, ityagaiyini japatotapiinta Judá-mirinkaiti kituijyiriki jimakoryaan-taitari, saikaiyapaakini.

¹⁵ Aritaki ithonkakitakiro jiñaanayiiitziro josankinari Kamantantaniriiti, Ikantakaantaitani iijatzzi, ikantaki jiwatakaantatsiri japatotapiintaita: “Iyikiiti, kimitaka tzimatsi pinkantiri iiroka onkantya inthaamintantayityaari atziriiiti”.

¹⁶ Ipoña ikatziiyanaka Pablo, jakowakotanaki imairitantayiiityaari, ikantanaki: “jShirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! ¡maawoni iirokaiti ikaatzzi pinkathatairiri Pawa!

¹⁷ Iriitaki Pawa iyoshiitakiriri pairani achariniiti, Israel-mirinkaiti. Iriitaki ojyiñaakiriri. Ipoña joñaagantakiro ishintsinka jowawisaakoyitairi Egipto-ki.

¹⁸ Ipoña ipiyathawaitakari Pawa otzishimashiki okaatzzi 40 osarintsi. Iro kantacha Pawa jamawitakiro ipiyathayitakari.

* 13:1 Jirika “Herodes”, iriitaki pinkathariwintantatsiri pairani Galilea-ki.

¹⁹ Ipoña japirotakiri Pawa ikaatzi 7 jyininkamirinkatawakaachari janta Canaan-ki, irootaki jashitakagaariri achariniiti jiroka kipatsi.

²⁰ maawoni jiroka nokinkithatakoyitakimiri awisaki 450 osarintsi okaatzi osamanitaki. Ipoña jowakiniri jiwariiti aminakoyitirini, irojatzji jiwiyaantantapaakawori Samuel-ni, Kamantantaniri.

²¹ Iro kantzimaitacha ikowawitaka apaani iwinkatharipirotityaari. Irootaki Pawa jowantakanariri Saúl-ni, itomi Cis, jyininkamirinkaiti Benjamín. Iri pinkathariwintakiriri okaatzi 40 osarintsi.

²² Iro kantacha Pawa jaapithatairi ipinkathariminto Saúl-ni, ipoyaatanaari David-ni. Tima iri David-ni ikinkithatakotaki pairani Pawa, ikantzi:

Jinimotakina noñaakiri David, itomi Isaí,
Iriitaki matironi jantiro nokowiri naaka.

²³ Ikanta itzimaki Jesús, icharinimirinkatakari David-ni. Iriitaki ikajyaakaakiri Pawa jotyaaantiri jowawisaakoyitai aakaiti Israel-mirinkaiti.

²⁴ Tikiraata impokiita Jesús, ikinkithatakotsitakari Juan-ni, ikantaki: 'Ontzimatyii pimpiyashiriyitai, powiinkaawintaiyaari Pawa'.

²⁵ Ikanta Juan-ni jimonkaatzimatakiro jantawaitani, ikantanaki: '¿Piñaajaantakima naakataki jirika? Tii naaka. Aña aatsikitaki nopinkathapirotsitakari naaka, tii okantaajaitzi inkimitakaantina jimpiratani onkantya nonothopaisitantaariri i-zapato-ti'.

²⁶ ¡Iyikiiti! ¡Abraham-mirinkaiti! ¡maawoni iirokaiti ikaatzi pinkathatairiri Pawa! Aakata-jaantaki jotyaaantayitakai jiroka Ñaantsi awisakoyitantaiaari.

²⁷ Tima ikaatzi nampitawori Jerusalén-ki iijatzji ijiwaripaini, tii jiyotaiyawakirini Jesús, jiyakawintaiyakirini. Kaari jiyotantaajaitawakawo, jimonkaatatziro josankinatakoyitakiriri Kamantantaniriiti, okantawita japiipiintawitakawo jiñaanatapiintakiro japatotapi-intaiyani kitijiyiriki jimakoryaantaitari.

²⁸ Ipoña ikowakotakiri Pilato intsitokakaantiri Jesús, okantawitaka tikaatsi inkinaashitapaintya irirori.

²⁹ Okanta jimonkaatakiro jantayitakiro okaatzi josankinatakoyitakiriri pairani, jowatzikaryaakotakiri ipaikakoitakiri, ikitaitakiri.

³⁰ Iro kantacha Pawa jowiriintairi.

³¹ Ari jitanakawo Jesús joñaagapanaatari ikaatzi tsipatakari pairani ipoñaantakari Galilea-ki irojatzji Jerusalén-ki. Ojyiki okaatzi kitijiyiri joñaagapanaatari. Iriitajaantaki kinkithatakoyitairiri iroñaaka tsikarikapaini isaikayitzi atziri.

³² Irijatzjiita nokinkithatakotzimiri iroñaaka iirokaiti, nokinkithatakotzimiro Kamiithari Ñaantsi okantakota ikajyaakaakiniriri Pawa achariniiti.

³³ Ari jimonkaatakiro Pawa okaatzi ikajyaakaakiniriri, tima jowiriintairi Jesús joñaagayitairi aakaiti, tima ichariniiti anaiyatziini. Irootaki osankinatakotachari Salmo-ki, okantzi:

Notomi nowimi iiroka.

Naakataki piwaapatitanaa iroñaaka.†

³⁴ Aritaki ikinkithatakotsitakari Pawa jowiriintairi Jesús, iiro oshitziwaitanta iwatha. Ikantaki jiñaawaitaki:

Ari nimonkaatainiri David-ni okaatajaantzi nokajyaakaakiniriri.

³⁵ Tzimatsi pashini Salmo okoñaatakopirotzji jiroka, okantzi:

Iro pishinitziri oshitziwaiti iwatha pitasorintsiti.

³⁶ Imapiro, kaari David-ni onkinkithatakoti jaka, tima jañaakaapaintziri Pawa jirika David-ni, ipoña jimakoryaaki, itsipataari ichariniiti ikitayitaa, ari oshitzitairi iwatha.

³⁷ Irooma iwatha jirika jowiriintairi Pawa, tii jiñiuro oshitziwaiti iwatha irirori.

³⁸ Iyikiiti, ontzimatyii piyoyitai iirokaiti, iri nokinkithatakotzi Jesús, tima iri matairori ipiyakotaimiro piyaaripironka.

³⁹ Ikirorika paakowintatyiiyaawo Ikantakaantani Moisés-ni, iiro ipiyakoitzimiro piyaaripironka. Irooma aririka pinkimisantanairi Jesús, ari impiyakotaimiro irirori.

⁴⁰ Paamaakowintaiya iirokaiti, pipishitaawokari josankinatakotakiri Kamantantaniriiti, ikantaki:

⁴¹ Pinkimayini manintzirori tyaaryoori,

Ari piyokitzitapainti, irojatzji pimpiyantatyaari.

Tima ontzimawitaya paata oitya nantzimotaimiri,

Iirotzimaita pikimisantziro, intzimawitaya oñaawontimironi”.

† 13:33 Kantakotachari jaka “Salmo”, irojatzji ikantayitsitari iijatzji “Salmo 2”. Tima pampithagaantsi inayitatzji ikantaitziri Salmo. Ojyiki okaatzi, iro josankinaitakiri pairani.

⁴² Ikanta ishitowimatanaai Pablo japatotapiintaita, ikowakotaiyakirini kaari iyyininkata, ikantziri: “Pimpiyai pashiniki kitiiyyiri jimakoryaantaitari, papiitiro pinkinkithatakainawo jiroka ñaantsi”.

⁴³ Ikanta jiyaataiyaini Judá-mirinkaiti iijatzi kaari iyyininkata japatotaiyani, tzimatsi ojyiki oyaatanakiriri Pablo itsipatakari Bernabé. Ari ikaminaathayitakiri onkantya joisokirotantaawori inishironkayitairi Pawa.

⁴⁴ Okanta ariitaa pashini kitiiyyiri jimakoryaantapiintaitari, ipiyotaiyakani ojyiki atziri ikimisantziro iñaani Pawa.

⁴⁵ Iro kantacha jiñaakiri Judá-mirinkaiti ipiyotaiyapaakani atziriiti, ikisashiritaiyanakani, jitanakawo jimaamaniwaitanakiri Pablo, ithainkimawaitanakiri.

⁴⁶ Tii ithaawanaki Pablo itsipatakari Bernabé, ikantakiri irirori: “Iro kamiithawitachari nitawakimi nonkamantayitimiromi iirokaiti iñaani Pawa, tima Judá-mirinka pinayitzi. Irooma pimanintaiyakironi, iiro piñiro jañaashiritakaitaimi. Irootaki nonkinkithatakaantyaariri kaari ajyininkata.

⁴⁷ Tima ari okanta jotyaantakina Nowinkathariti, ikantakina:

Iiroka nowaki pinkitiiyyiinkatakotiri kaari pijyininkata,
Ari onkantya pinkinkithatakotantaiyaanariri awisakotaantsi.

Pothotyiro maawoni kipatsi”.

⁴⁸ Ikanta ikimaiyawakini kaari iyyininkawita, ikimoshiritaiyanakini, ikantaiyanakini: “Owa okamiithatataitzi iñaani Pinkathari”. Tima ithonka ikimisantaiyanakini ikaatzii jiyoshiitaitakiri jañaashiriyitai.

⁴⁹ Ithonka ikinkithatakoiitanakiro iñaani Awinkathariti nampitsipainiki.

⁵⁰ Iro kantacha Judá-mirinkaiti, ikinkithawaitakaaki ñaapiroriiti jiwatakantatsiri nampitsiki, tsinaniiti pinkathataawo, tsipatapiintawitakariri Judá-mirinkaiti japatotaiyani, jashiminthatakaanakari impatzimaminthatiri Pablo itsipatakari Bernabé, jomishitowairi inampitsitiki.

⁵¹ Ikanta Pablo itsipatakari Bernabé jotikanairo iipatsikiiti jiyoitantyaari tii ikimisan-taitziri Pawa janta. Ari jawisaiyanakini pashiniki nampitsi Iconio-ki.

⁵² Iro kantacha kimoshiri ikantaiyakani jiyotaaniiti, inampishiripirowaitantanakari Tasorintsinkantsi.

14

Jiyaataki Pablo itsipatakari Bernabé Iconio-ki

¹ Ikanta Pablo itsipatakari Bernabé, ityagaiyakini japatotapiintaiyani Judá-mirinka janta Iconio-ki. Ikinkithatakaapaakiri, ari ikimisantaiyanakini ojyiki Judá-mirinkaiti ipoña kaari iyyininkata.

² Iro kantzimaitacha, tzimayitatsi kisoshiriri Judá-mirinka, ikaminaakiri kaari iyyininkata imaamanitiri kimisantakaantapaintsiri.

³ Irootaki, isaikantapaakari osamani janta. Ikiro ikinkithatakotanakitziiri Awinkathariti tii ithaawayini. Itasonkawintayitakiri, ari okanta jiyoyiitanti iriimiprotatya ikinkithatakotziro inishironka Awinkathariti.

⁴ Iro kantacha jimaamanitawakaanaka ikaatzii nampitawori janta. Tzimatsi aapatziyanakariri Judá-mirinkaiti, tzimatsi pashinipaini aapatziyanakariri Otyaantapiroriiti.

⁵ Ipoñaashitaka Judá-mirinkaiti itsipayitakari kaari iyyininkata, ikinkithawaitakaakiri jiwariiti jowasankitaawaitiri impoña intsitokakaantantyaariri mapi.

⁶ Iro kantacha iriroriiti, jiyotaki okaatzii jantaitiri, shiyaka ikinaiyanakini Listra-ki jawisaki irojatzii Derbe-ki, irootaki nampitsiiti saikatsiri janta Licaonia-ki. Ipoña jiyaayitanaki iijatzi pashiniki nampitsi okaatzii tzimayitatsiri janta.

⁷ Ari ikinkithayitakiro iijatzi Kamiithari Ñaantsi janta.

Itsitokawitakari Pablo Listra-ki

⁸ Okanta janta Listra-ki tzimatsi shirampari kisopookiri, tii janiiwainitzi, tima ari ikantatya owakiraa itzimapaaki. Ari isaikaki jirika shirampari,

⁹ ikimisantziri Pablo. Ipoñaashitaka Pablo ikimpoyaanakiri shirampari, jiyotakiri owanaa jawintaashiripirowaitaka, kantatsi joshinchagairi.

¹⁰ Jiñaanatanakiri shintsiiini, ikantanakiri: “¡Pinkatziyi, pintampatzikatiro piitzi!” Apathakiro jimitaanaki shirampari katziyanaka, aniitanai.

¹¹ Ikanta jiñaitakiro jantakiri Pablo, ikaimaiyanakini atziriiti iñaaniki Licaonia-jatzi, ikantaiyini: “¡jayiitzi motakai pawa jojyakari atziriwi!”

¹² Ikimitakaanakiri Bernabé iriimi iwawani iitachari “Júpiter”, iriima Pablo ikimitakaanakiri iriimi iwawani iitachari “Mercurio”, tima iriitaki ñawaitatsiri.

¹³ Ikanta ijyiripiyaaariti Júpiter, saikatsiri iyaapapankotiki ipiyotapiintaiyani, jamaki ipirapaini, inchatiyapaini. Itsipayitakari atziriiti ikowawitaiyani impinkathatiri Otyaantapiroriiti, jowamainiri ipiraiti, intainiri.*

¹⁴ Iro kantacha Bernabé itsipatakari Pablo jiyotaki irirori ikowiri jantaiyirini, isagaanakiro iithaari, josatikantanakari atziriiti, ikaimanaki,

¹⁵ Ikantzi: “¿Litama pantantyaawori jiroka? Atziri ninayitazi naaka, ari nokimitzimi iirokaiiti. Irootaki nopokantakari nonkamantayitaimi powajyaantayitairo pamitashitapiintakari. Ontzimatyii pinkimisantairi Pawa Kañaanitsiri, witsikakirori inkiti, kipatsi, inkaari, iijatzii maawoni tzmimayitantawori.

¹⁶ Irijatzii shiniyitakiriri pairani pichariniiti jantapiintayitantakawori inintashiyitari iriroriiti.

¹⁷ Iro kantzimaitacha tii jimanapithapirotziri iiro jiyotantaajaita añaatsi irirori. Tima iri Pawa nishironkatapiintakairi aakaiti, jowaryiuro inkani, okithokitantayitari awankiripaini, iri payitairori maawoni owayitari, ari okanta akimoshiriyitantari”.

¹⁸ Okantawitaka ikantayiwitakari atziriiti jiroka, oiyiki opomirintsitaka jowajyaantakaantyaariri jowamainiri ipirapaini intainiri.

¹⁹ Ari jariitaiyapaakani Judá-mirinka poñainchari Antioquía-ki iijatzii Iconio-ki. Ikaminaayitapaakiri atziriiti. Irootaki itsitokantawitakari Pablo. Jinoshikanakiri jookakiri nampitsithapiki, jiñaajaantaki aritaki jowamaakiri.

²⁰ Ipoña jiyotaaniiti Pablo japatowintapaakari, ari ipiriintanaari iijatzii ipiyanaa nampitsiki. Ikanta okitiijyitamanaki jataki Derbe-ki itsipatanara Bernabé.

²¹ Ikanta ikamantantapaakiro Kamiithari Ñaantsi janta Derbe-ki, ikimisantakaaki oiyiki atziri. Ipoñaashitaka ipiyaawo Listra-ki, Iconio-ki irojatzii Antioquía-ki.

²² Ari ikinkithatatakaayitanairi jiyotaaniiti, ikaminaayitanairi onkantya joisokiroyitantaariri jawintaashiritanakari, ikantayitzi: “Ontzimatyii añiuro ankimaatsiwaityaari antyaantayaari ipinkathariwintantai Pawa”.

²³ Jowanaki antariipiroriiti jiwatirini kimisantzinkariiti japatotapiintaiyani. Ipoña jamanamanaatakowintakari, itziwintayitakari, ikantapiintaki: “Nowinkathariti, pamaakowintaiyaari jirikaiti awintaayitanaimiri”.

Piyaa janta Antioquía-ki saikatsiri Siria-ki

²⁴ Ipoña ikinapairo Pablo janta Pisidia-ki, irojatzii Panfilia-ki.

²⁵ Ikinkithatakaanakari janta Perge-ki, ipoña jawisanaki irojatzii janta Atalia-ki.

²⁶ Ari jotitanaa irojatzii Antioquía-ki, tsika jowaitakiri pairani jiyaatantyaari inkamantantiro inishironkatantai Pawa. Irootaki jimonkaatakiri jantayitakiro.

²⁷ Ikanta jariitaa Antioquía-ki, japatoyitapairi kimisantzinkariiti, ikamantapairi okaatzi jantakaayitakiriri Pawa, tsika ikanta Awinkathariti jawintaashiritakaayitaari kaari ijiyininkata.

²⁸ Ari isaikapairi Pablo itsipatakari Bernabé itsipayitapaari jiyotaaniiti.

15

Japatoyiita Jerusalén-ki

¹ Ipoña jariitaka Antioquía-ki, shirampariiti ipoñaayitakawo Judea-ki, jiyotaantayitapaaki, ikantantapaaki: “Iyikiiti, iirorika pimonkaayitziro Ikantakaanani Moisés-ni, pintomishitanaitaiya, iiro pawisakoshiriyitai”.

² Ikanta Pablo itsipatakari Bernabé owanaa jiñaanaminthatakiri jirikaiti ariitapainchari. Irootaki ikowayitantakari jotyaantaitiri Pablo, Bernabé ipoña pashinipaini, jiyaati Jerusalén-ki jiñiiri Otyaantapiroriiti ipoña antariipiroriiti, inkinkithawaitakotiro kantainchari.

³ Ipoña jotyaantakiri ikinanaki Fenicia-ki irojatzii Samaria-ki, ikamantantayitanaki tsika ikantayitaa ikimisantayitai kaari ijiyininkata. Ikimoshiritaiyanakini iyikiiti ikimawaki.

⁴ Ipoña jariitaiyakani Jerusalén-ki. Kamiitha jaawakiri kimisantzinkariiti, Otyaantapiroriiti ipoña antariipiroriiti. Ikamantapaakiri jantakaayitakiriri Pawa.

⁵ Iro kantacha kiyopayipaini Fariseo kimisantaatsiri, ikatziyanaka iriroriiti, ikantanaki: “Ikaatzi kimisantayitaatsiri kaari ajiyininkata, okowapirotatya jimonkaayitairo Ikantakaanani Moisés-ni, intomishitanaitaiya”.

⁶ Ari japatotaiyakani Otyaantapiroriiti itsipayitakari antariipiroriiti jiñaanatakotziro tsika okantakota jiroka.

⁷ Ikanta osamanitaki jiñaanatawakaawintakawo, ikatziyanaka Pedro, ikantanaki: “Iyikiiti, pinkinkishiritaiyironi iirokaiti tzmatsi jantzimoyitakairi Pawa pairani. Jotyaantakina

* 14:13 Kantakotachari jaka “ipirapaini”, iri toro-paini.

naaka nokinkithatakaayitairi Kamiithari Ñaantsi kaari ajyininkata, ari okanta ikimisantantayitaari iriroriiti.

⁸ Tima Pawa jiyotziri ishiriki, ari joñaagayitairo ikowi irirori inampishiritantayiaari Tasorintsinkantsi kaari ajyininkata ikimitaayitakai pairani aakaiti.

⁹ Tima jaapatziyayaari Pawa jirikaiti ikimitakai iijatzi aakaiti, joitintashiriyitairi jaw-intaashiritaari.

¹⁰ ¿Kamiithatsima piñaantawaitaari Pawa? ¿Iitama piñaaninatakaantayairi jiyotaani? Tima pishintsiwintawaitakiri jimonkaatiro kaari aawiyaaajitzi aakaiti, kaari jaawiyaaajitzi achariniiti.

¹¹ Irootaki inishironka Awinkathariti Jesús owawisaakoshiriyitairi aakaiti. Ari inkimit-sitayiaari iijatzi iriroriiti”.

¹² Ari jimairitaiyanakini maawoni, ikimisantanakiri Bernabé itsipatakari Pablo ikinkithatakotziro jantakaayitakiriri Pawa pashinijatziki atziriiti, itasonkawintakaay-itakiri.

¹³ Ikanta ithonkakiro ikamantantaki, ikantanaki Jacobo: “Iyikiiti, pinkimisantawakina:

¹⁴ Ikamantakairo Simón tsika ikanta Pawa jitananakawori jiyoshiiyitaki pashinijatzi atziriiti, inkimisantantayiaariri, impairyaaayitairi.

¹⁵ Ari imonkaatari josankinatakotakiri pairani Kamantantaniriiti, ikantaki:

¹⁶ Aririka onkaatapaaki jiroka, ari nompipi.

Nowatziyairo ipanko David tyagaintsiri.

Nompinkatharitakairi incharinityaari inkimitayiaari ikanta irirori nopinkathari-takaakiri.

¹⁷ Jaminaminatana pashinijatzi atziri, inkantayitaina: ‘Nowinkathariti’,

Ari onkantya nashitantayiaariri kaari piyyininkata, impairyaaayitaina.

¹⁸ Ari ikantaki jiñaawaitaki Awinkathariti, oñaagantzirori ikinkishiritsitakari owakiraini jitananakawori.

¹⁹ Irootaki nonkantantayiaari naaka, iiro okantzi añaakaawaitiri kaari ajyininkata ikaatziki misantayitairiri Pawa.

²⁰ Apa otyaantiniri osankinarintsi ashintsiwintiri iiro jowayitantari wathatsi jashitakaay-itariri iwawaniwaitashitari, iiro jimayimpiriwaiyitanta, iiro jowakoyitawo iriraani piratsipaini.

²¹ Tima irooyitaki josankinari Moisés-ni ikinkithatakotapiintaitziri tsikarikapaini japatotapiinta Judá-mirinka kitiiyyiriki jimakoryaantaitari. Irootaki jitanakari pairani. Irootaki jowayaantantayiaawori jirokapaini iiro ikantzimoshiritakaantari ajyininkapaini”.

²² Ikanta Otyaantapiroriiti itsipatakari antaripiroriiti, kimisantzinkariiti, jowaki jotyaaantiri Antioquia-nti intsipatyaari Pablo iijatzi Bernabé. Jirika ikaatziki jowakiri: Judas jiitaitziri iijatzi Barsabás, ipoñaapaaka Silas. Iriiyitaki jiwatakaayitirini iyikiiti janta.

²³ Iriiyitaki anakironi osankinarintsi. Jiroka okantzi osankinata: “Iyikiiti, naakaiti Otyaantapiroriiti, antaripiroriiti. Niwithatayimini iirokaiti kaari nojyininkamirinkata nampiyitawori Antioquia, Siria, ipoña Cilicia-ki.

²⁴ Niyotaiyakini tziimatsi poñaayitanainchari jaka, iri oñaashirinkakimiri janta, ikowi pimonkaayitairo Ikantakaantaitani, pintomishitaanitaiya. Kaari notyaantani naakaiti.

²⁵ Irootaki nokinkithawaitantari jaka, nowaki akaataiyirini, jiyaantantayiaari jiñiimi intsi-patanatyaari itakokitani Pablo intsipatanatyaari Bernabé.

²⁶ Iriiyitaki atsipiwintakariri Awinkathariti Jesucristo.

²⁷ Jirika notyaantakimiri iroñaaka: Judas intsipatakari Silas. Iriitaki kinkithawaitakaapaakimini janta inkamantapaakimiro maawoni jiroka.

²⁸ Tii okantzi noñaakaawaitimi iirokaiti, tima iro kamiithatzimotakiriri Tasorintsinkantsi, iijatzi naakaiti. Apa pimayitanairo kowajaantachari. Jiroka:

²⁹ Iiro powayitari wathatsi jashitakaitariri iwawanitashiitari. Iiro powakoyitawo iriraani piratsi. Iiro pimayimpiriwaitzi. Aririka pimonkaayitanakiro jiroka, kamiithataki. Ari okaatzi”.

³⁰ Ikanta jotyaaantaitakiri, jataki Antioquia-ki. Ari japatotapaakiri kimisantzinkariiti, ipapaakiri osankinarintsi.

³¹ Ikanta jiñaanatawakiro, ikimoshiriprotaiyanakini.

³² Tima kamantantaniri jinayitzi Judas ipoña Silas, ithaamintakaapaakari iyikiiti joisokirotyaari Pawa, ikinkithawaitakaapaakiri.

³³ Okanta osamanitaki isaikimowaitakiri kamiitha, jotyaaantairi ipoñaakawo pairani.

³⁴ Iro kantacha Silas okamiithatzimotakiri irirori isaikanaki.

³⁵ Iijatzi Pablo itsipatakari Bernabé irojatzi isaikanaki iriroriiti Antioquia-ki, itsipayitakari ojyiki pashinipaini, iikiro jiyotaantanakitzi, ikamantantziro iñaani Awinkathariti.

Jookawintairi Pablo jirika Bernabé, japiitakiro jiyaatzi ikinkithatzi

³⁶ Ikanta osamanitaki, ikantairi Pablo jirika Bernabé: “Thami apiitiro ariiyyaari inampitiki iyikiiti tsika akamantantakiro iñaani Awinkathariti. Aminairi tsika ikantayitaka”.

³⁷ Ari ikowawitaka Bernabé jaanakirimi Juan, jiiitaitziri iijatzi Marcos.

³⁸ Iro kantacha tii inimotziri Pablo jaanairi, tima Marcos jookawintakiri pairani Panfilia-ki, tii jothotyiro intsipatyaari ikinayitaki ikinkithatakaantzi.

³⁹ Ari jiñaanaminthatawakaiyakani. Aripaiti jookawintawakaanaka. Jaanakiri Bernabé jirika Marcos, otitanaka ikinanaki Chipre-ki.

⁴⁰ Iriima Pablo, jaanakiri Silas. Ipoña jamanamanaatakotawakari iyikiiti, ikantayini: “Nowinkathariti, nawintaimi iiroka, aritaki pinishironkatakiri jirika”. Ari jiyaataiyanakini.

⁴¹ Ikanta ikinanaki Siria-ki, Cilicia-ki, jominthashiritakaayitairi ikaatzi kimisantayitaatsiri.

16*Timoteo itsipatari Pablo iijatzi Silas*

¹ Ikanta jariitaka Pablo janta Derbe-ki itsipatakari Silas irojatzii jariitantakari Listra-ki. Ari jiñaaki jiyotaani Awinkathariti jiiita Timoteo, otomi Judá-mirinka kimisantatsiri, Grecia-paantiri jinatzi iwaapatitari.

² Ikanta jirika Timoteo kamiitha ikinkithatakotaiyirini kimisantzinkariiti nampitawori Listra-ki iijatzi Iconio-ki.

³ Ari ikowakiri Pablo intsipatyaari Timoteo. Iro kantacha jitawakari itomishitaanitikiri iiro ikisawaitanta Judá-mirinkaiti nampitawori janta, tima jiyotaiyini maawoni Grecia-paantiri jinatzi iwaapatitari Timoteo.

⁴ Ikanta ikinayitanaki nampitsiitiki, ikamantayitanakiri kimisantzinkariiti jimonkaayitairo josankinatakiri pairani Otyaantapioririiti itsipatakari antariipoririiti janta Jerusalén-ki.

⁵ Ari okanta ityaaryooyitantanakari kimisantzinkariiti jawintaayitanaka, iikiro jiyaatanakitzi kitiijiyiriki ijyikipirotanaki.

Jomishimpiyaakiri Pablo Macedonia-jatzi

⁶ Ikanta Pablo joshinampitanakiro Frigia iijatzi Galacia, tima tii ishinitairi Tasorintsinkantsi inkinkithatakaanti janta Asia-ki.

⁷ Irojatzii jariitantakari Misia-ki. Ari ikinkishiritakiri jiyaatiro Bitinia-ki, iro kantacha tii ishinitairi Itasorinka Jesús.

⁸ Awisanaki janta Misia-ki, oirinkaiyapaakani nampitsiki Troas.

⁹ Ari janta imishiwaitakiri Pablo tsiniripaitiki, imishitaki Macedonia-jatzi, ikantziri: “Pariitina nonampiki, pinishironkayitaina naakaiti”.

¹⁰ Ikanta imishiwaitaki Pablo, ari niwitsikaiyanakani niyaataiyini Macedonia-ki, tima niyotanaki iri Pawa kaimashiritakinari janta nonkinkithatakotiro Kamiithari Ñaantsi.

Jomontyaitakiri Filipos-ki

¹¹ Ari notitaiyanakani Troas-ki, apatziro nowanakiro niyaatiro Samotracia-ki. Okanta okitiijiytamanaki irojatzii naatakotantapaakari nampitsiki Neápolis.

¹² Opoña nawisanaki irojatzii Filipos-ki, jinampiyitawo poñaayitainchari Roma-ki, otzinkami nampitsi inatzi janta Macedonia-ki. Ari nosaikawaitapaakiri janta.

¹³ Okanta kitiijiyiri jimakoryaantapiintari Judá-mirinkaiti, niyaataki jiñaathapiyaaki, tima nokinkishiritaiyakani ari jamanamanaatapiintaiyani. Ari noñaapaaki tsinani apotaiyakani, nosaikayapaakini nokinkithatakotziniro Kamiithari Ñaantsi.

¹⁴ Okanta tsinani apatotainchari oita Lidia, opoñaawo iroori nampitsiki Tiatira. Opoki iyompariwaita manthakintsi pitzirishimawoyitatsiri. Tima opinkathatapiintakiri Pawa jiroka tsinani, okimaminthatakiri ikinkithatzi Pablo, jiminthashiritakaanakawo Awinkathariti.

¹⁵ Owiinkaataka, otsipatakari ikaatzi saikapankotzirori. Ipoñaashita okantaiyanakini: “Piyotzirika iirokaiti notyaaryoowintairi Awinkathariti, pimpokaiyini pimayi nopankoki”. Ari nimataiyakironi, tima irootaki shintsiiwintakinari.

¹⁶ Opoñaashitaka apaani kitiijiyiri, niyaataiyini namanamanaatya, notonkiyotaka mainawo ompirataawo. Piyarishiritatsiri, jiyotakaayitziro iitarika awijyimotirini atziri. Irootaki ipinaitantariri ojiyki ompirataawori.

¹⁷ Jiroka mainawo itanakawo oyaatanakiri Pablo, oyaataiyanakinani iijatzi naakaiti, okantzi okaimi: “Jirika shirampariiti jompiratani jinatzi Pawa Jinokijatzii, iriitaki kaman-timironi pawisakoshiritantaiyaari!”

¹⁸ Ari okantapiintatya jiroka kitiijiyiriki, irojatzji owatsimashiritantakariri Pablo, ipithokashitanakawo, jiñaanatanakiri piyari aagashiritakirori, ikantziri: “Piyaapithatairo mainawo, iri Jesucristo matakaimironi nopairyakiri”. Apathakiro ikantanaka piyari jiyaapithatairo.

¹⁹ Ikanta jiñaakiro ompiratawori, jiyotanaki iiro jaantaawo ojiyiki kiriiki. Joirikakiri Pablo itsipatakari Silas, jaanakiri jiwariitiki, irojatzji janta ipiyowintantapiintaita.

²⁰ Ikantapaakiri pinkathariiti aminakotantaniri: “Jirikaiti Judá-mirinka jinatzi. Ichapishiryayitakiri atziiriiti jaka anampiki,

²¹ jiyotaayitakiri kaari ashiniyitzi jantaitiro, tima aakaiti ijiyininkamirinkaiti Roma-jatzi”.

²² Ari ipithokashitaitanakari Pablo itsipatakari Silas, ikantaki pinkathariiti aminakotantaniri: “Paatonkoryaayitiri, pimpajawaitiri”.

²³ Aritaki ipajawaitakiri ojiyiki, jomontyaakaantakiri. Ikantanaki: “Paamaakowintapirotyaari”.

²⁴ Ikimaki aamaakowintantaniri ikantaitakiri, jomontyaapirotakiri inthomainta, jawitsinaakiitantakariri inchakota.

²⁵ Okanta niyankiiti tsiniripaiti, jamanamanaata ipoña ipampithagayini Pablo itsipatakari Silas, kimaiyatsini pashini omontyaari.

²⁶ Omapokashitanaka ontziñaanaka, iiwokapaakiro jomontyaaitakiri. Apathakiro ashitaryaayitanaka ashitakowontsi, ishiryakowaitashitanaka omontyaari ithatakowiitantakariri ashirotha.

²⁷ Ipoña ikakitanaki aamaakowintantaniri, jiñaatziro ashitaryaaka jomontyaawiiitakiri, ari jinoshikanakiro jowathaaminto ikowi josataiya, jiñaajaantaki shiyayitaka omontyaari-iti.

²⁸ Iro kantacha Pablo ikaimotanakiri, ikantziri: “jiiro powashironkaawaitashita, iinitatsi nosaikaiyini maawoni jaka!”

²⁹ Ipoñaashitaka jirika aamaakowintantaniri ikaimakaantaki ootamintotsi, ishiyapirotanakitya ityaapaaki, okawaitanaka ithaawanaki, jotzirowashitapaakari Pablo itsipatakari Silas.

³⁰ Ipoña jomishitowanakiri, josampitakiri, ikantziri: “Pinkathari, ¿litama nantiri naaka nawisakoshiritantaiyaari?”

³¹ Ikantanakiri irirori: “Pinkimisantairi Pinkathari Jesús, aritaki pawisakoshiritai iiroka iijatzji ikaatzji saikapankotzimiri”.

³² Ikinkithatakotananakiri tsika ikantakota Awinkathariti iijatzji ikaatzji saikapankotakiriri.

³³ Ipoñaashitaka iinta oniyankiititzi tsiniriri jirika aamaakotantaniri ikiwanakiniri jaawiyaitakiri ipajaitakiri. Ipoña jowiinkaayitaka jirika itsipatakari ijiyininkamirinkatari.

³⁴ Ari jaanakiri ipankoki, ipapaakiri jowanawo. Kimoshiri ikantanaka jirika ikimisantairi Pawa itsipayitairi ikaatzji saikapankotakiriri.

³⁵ Okanta okitiijiyitamanai, jirikaiti pinkathari aminakotantaniri ikaimakaantakiri kim-poyaakotani, ikantakiri: “Pomishitowakaantairi jirikaiti”.

³⁶ Ikanta aamaakotantaniri, ikantakiri Pablo: “Ikantakaantakina pinkathari nomishitowayitaimi. Kantatsi iroñaaka piyaayitai kamiitha”.

³⁷ Iro kantacha Pablo ikantanaki irirori: “Josankinatakotakaantani Roma-jatzi ninatzi naaka, iro kantacha ipajawaitakina japatotapiintaita, tii jaminawakiro tzimatsirika nokinakaashitani. Jomontyaakaantakina. ¿Iroñaakama ikowi jimanakaina jomishitowayitaina? jTii nokowiro! Pinkantiri impokanaki irirori jomishitowayitaina”.

³⁸ Ikanta jirika aamaakotantaniri, ikamantakiri pinkathari. Ikimawaki josankinatakotani jinatzi Roma-jatzi, antawoiti ithaawaiyanakini.

³⁹ Jatanaki pinkathariiti, ikantapaakiri Pablo itsipatakari Silas: “Pimpiyakotina nowasankitaakaantawaitakimi”. Ari jomishitowakaantairi, ikantawairi: “Piyaataityaami”.

⁴⁰ Ari jiyaataiyaini opankoki Lidia. Ikinkithatakaayitanairi kimisantzinkariiti, ithaamintashiritakaayitanairi, jataiyaini.

17

Imamaniitantaki Tesalónica-ki

¹ Ikanta jariitantayita Pablo itsipatakari Silas ikinayitanaki Anfípolis-ki, Apolonia-ki irojatzji jariitantakariri Tesalónica-ki, otzimi janta japatotapiintaiyani Judá-mirinkaiti.

² Tima iro jamitapiintakariri Pablo aririka jariitya pashiniki nampitsi, ityaapiintzi tsikarika japatotapiinta Judá-mirinkaiti, ikinkithatzi. Irootaki jimatapaakiri iroñaaka.

Ipoña japiitairo pashiniki kitiiyiri jimakoryaantaitari, japiitairo iijatzi. Ari jiñaanaminthatapiintakiri Judá-mirinka.

³ Jookoyitatziiñiri Osankinarintsipirori tsika ikinkithatakota Cristo inkamimotanti, impoñaashitaiya jañagai iijatzi. Ikantaytziri: “Jirika Jesús nokinkithatakotakimiri, iriitaki Cristo”.

⁴ Ari ikimisantanaki tsika ikaatzi Judá-mirinka, itsipatanakari Pablo iijatzi Silas. Ikimisantaiyanakini iijatzi oiyiki Grecia-paantiri pinkathatasorintsitaniri, ari okimitsitakari iijatzi pinkathataaawo tsinaniiti.

⁵ Iro kantacha Judá-mirinkaiti kaari kimisantatsini, tii inimoshiritanakiri. Japatotaki kaaripiroshiriiti. Jotyaantakiri imaamanitanti nampitsiki. Imaamanipankotakiri iijatzi Jasón, jaminaminatziri Pablo itsipatakari Silas.

⁶ Tii jiñaashitari janta, jinoshikanakiri Jasón itsipataanakiri pashini kimisantzinkariiti, jaanakiri isaiki jiwatakaantzirori nampitsi, ikantaiyapaakini: “¡Tzimatsi shirampariiti ochaphishiryaañantsiri nampitsiitiki, pokaki iroñaaka jaka.

⁷ Jirika Jasón oosaikawakiriri ipankoki! Ithainkayitakiro jirikaiti ikantakaantani pinkatharitatsiri Roma-ki, ikantaiyakini: ‘Tzimatsi pashini pinkathari, jiita Jesús’”.

⁸ Ikanta ikimaiyawakironi jiroka, tii inimotaiyanakirini atziriiti iijatzi jiwariiti.

⁹ Ikwakoitakiri Jasón impinawintya itsipayitakari pashinipaini, ari onkantya imkaantaiaariri.

Jataki Pablo itsipatanaari Silas Berea-ki

¹⁰ Ikanta kimisantzinkariiti, jotyaantairi tsiniripaiti Pablo itsipatanaari Silas, jiyataai Berea-ki. Ikanta jariitaiyakani janta, jataiyakini japatotapiintaiyani Judá-mirinka.

¹¹ Jirikaiti Judá-mirinka, nishironkatantaniri jinaiyatziini tii ikimitari Tesalónica-jatzi, kamiitha ikimisantawakiro ñaantsi. Jaakowintanakawo kitiiyiriki jiñaanatanakiro Osankinarintsipirori jiñaantaawori imapirotatyaarika ikamantaitziriri.

¹² Oiyiki Judá-mirinkaiti kimisantanaintsiri, ari ikimitsitakari iijatzi Grecia-paantiri pinkathataari, iijatzi tsinaniiti.

¹³ Iro kantacha Judá-mirinkaiti nampitawori Tesalónica-ki, ikimakotakiri ikinkithatakaantatzi Pablo janta Berea-ki, pokaiyanakini, imaamaniminthawaitapaakiri atziriiti.

¹⁴ Iro kantacha kimisantzinkariiti jaanakiri Pablo inkaarithapiyaaki. Iriima Silas itsipatakari Timoteo ari isaikanaki irirori.

¹⁵ Ipoña jawisakagaitanakiri Pablo irojatzi jariitantakari Atenas-ki. Ikanta ipiyaiyaani Berea-ki, ikantapairi Silas itsipatakari Timoteo: “Ikaimakaantaimi Pablo, piyaatai thaankipiroini”.

Isaiki Pablo Atenas-ki

¹⁶ Ikanta Pablo joyaawintari Atenas-ki Silas itsipatakari Timoteo, oiyiki oñaashirinkakiri jiñaayitzi Atenas-jatzi jamanamanaatari oiyakaantsipaini.*

¹⁷ Irootaki ikinkithawaitakaantakariri Judá-mirinkaiti, iijatzi pashinipaini pinkathatasorintsitaniri janta japatotapiintaiyani. Oiyiki ikinkithawaitakaapiintaki iijatzi kitiiyiriki tsikarika ipiyotapiintaiyani atziriiti janta nampitsiki.

¹⁸ Jiñaanaminthayitzi iijatzi yotaniiriiti janta nampitsiki. Tzimatsi kantayitatsiri: “¿Iitamachiitaka ikinkithatakotziri jirika kiñaaniri?” Ikantaiyini pashini: “Kimitaka ikinkithatakotatziiri pashinitatsiri pawa”. Iro ikantayitantakari tima Pablo ikamantantatziro Kamiithari Ñaantsi tsika ikantakota Jesús, jañaantaari iijatzi.†

¹⁹ Ipoña jomiyaanakiri otzishiki iitachari “Areópago”, tsika japatotapiintaiyani. Josampitakiri: “Incha pinkinkithatakotinawo owakiraatatsiri piyotaantziri jaka nonampiki.

²⁰ Tima pikinkithatakotakinawo kaari nokimapiintzi. Nokowaiyini niyoti iita kantakotachari”.

²¹ (Tima okaatzi itzimawintziri Atenas-jatziiti itsipatakari ariitizinkariiti janta, ikimisantayitziro owakiraatatsiri ñaantsi, jowawisaimaityaawo.)

²² Ikatziyanaka Pablo ipiyowintaitakari, ikantanaki: “Atenas-jatziiti, noñaakimi naaka, tzimatsi oiyiki piwawaniyitari, pamanamanaatashitapiintari.

²³ Nokinayitzi pinampiki, noñaayitakiro pitaapiriminto. Tzimatsi apaani osankinataka, okantzi: ‘PAWA KAARI JIYOYIITZI’. Irijatzita nokinkithatakotzimiri naaka.

* **17:16** Jiroka nampitsi Atenas otzinkami inatzi nampitsi, ari jinampitawori oiyiki yotaniiriiti Grecia-jatzi. † **17:18** Jiitaitziri jaka “yotaniiriiti”, iriitayitaki kimisantzirori jiyotaantziri iitachari “Epicuro”, ikantzi: “Iro kowapirotachari ankimoshiriitai”. Tzimatsi iijatzi pashini jiitaitziri jaka “yotaniiriiti”, jiita “Stoa-jatziiti”. Ikimisantaiyironi iriroriiti okaatzi jiyotaantziri pairani iitachari “Zenón”, ikantaki: “Ontzimatyii añaakopirotanitaya”. Iro jiitaitantariri “Stoa-jatziiti”, tima japatotapiintaiyani jiitaitziro iñaanki iriroriiti “Stoa”, owaankiitayani inatzi, pothopooki ikantayitziro.

²⁴ Iri witsikakirori kipatsi maawoni tzimantayitawori, irijatzi Pinkathariwintzirori inkiti iijatzzi kipatsi. Tii isaikantawo tasorintsipanko jiwitsikani atziriiti.

²⁵ Tii ikowiro irirori jiwitsikaitiniri tsikarika oitya. Tima iriitaki añaakaayitairi maawoni aakaiti, irijatzi añainkatakaayitairi, ipayitairo maawoni tsikarika oitarika.

²⁶ Iriitaki witsikakiriri itawori shirampari, joiyñaakiri, itzimpookakiri inampitanyaa-wori maawoni kipatsiki. Ikinkishiritsitaka tsika onkaati osamaniti jinampitaiyaawo tsikarikapaini.

²⁷ Iro jantantakawori jiroka, onkantya jaminaminaitantyaariri. Kimiwaitaka ipampipampiwaitatyimi jaminaminaitziri. Ari jiñiiri. Tima tii intaina isaiki Pawa ari itsipayitai maawoni aakaiti.

²⁸ Iriitaki añaakaayitairi iroñaaka, ijiywatakaayitai, iri tzimakaayitairi. Irojatzzi ikantsitakari pijyininkaiti iiroka, kinkitharyaantzi, ikantaki: 'Jashiyitai Pawa'.

²⁹ Tima jashiyitai Pawa, tii okantzi ankinkishiritakowaityaari ikimitatyaari ojyakaantsi jiwitsikani atziriiti, jiwitsikayitzi oro, kiriki, mapi.

³⁰ Tima pairani ojyiki jamawitakiro Pawa okaatzi jantashiwaitakari imasontzinkakiini. Iro kantacha ikantayitairi maawoni tsikarika inampiyitawo, ikantairi: 'Powajyaantairo kaaripirori pamitashiyitari'.

³¹ Tima Pawa jiyoshiitaki apaani shirampari, iriitaki jotyaantairi jaminakoyitairo okaatzi antayitakiri. Aritaki jiyotajaantakiro irirori Pawa tsikapaitirika jimatairo. Tima joñaagantakiri shirampari jowiriintairi ikamawitaka".

³² Ikanta ikimawaki ikinkithatakotakiri kaminkari ipiriintaa, ishirontaminthatanakari. Tzimatsi pashini kantanakiriri: "Ari apiitiro paata nonkimimi pinkinkithatakotiro jiroka".

³³ Jiyaapithatanairi Pablo.

³⁴ Iro kantacha joyaatanakiri tsikarika ikaatzi, kimisantai irirori. Jirika ikaatzi kimisantaatsiri: Dionisio, irijatzi apaani tsipawitariri ipiyotapiinta Areópago-ki. Opoñaapaaka tsinani iitachari Dámaris, tzymayitatsi pashini.

18

Ariitaka Pablo Corinto-ki

¹ Ikanta okaatapaaki jiroka, ishitowanaki Pablo Atenas-ki, jataki Corinto-ki.

² Ari jiñaakiri Judá-mirinka iitachari Aquila, Ponto-jatzi jinatzzi jirika. Owakiraa jariitaka Aquila itsipatakawo iina Priscila ipoñaakawo Italia-ki, tima pinkathari Claudio ikantakaan-taki janta Roma-ki ishitowayiti maawoni Judá-mirinkaiti. Jataki Pablo jariitari Aquila.

³ Ari isaikapaaki Pablo intsipatyaari. Tima okaatzi jantawaititakari jirika, ishirikayitziro tontamawotatsiri manthakintsi, ipankoitawo. Irojatzzi jantawaitsitari pairani Pablo irirori.

⁴ Ari ikantapiintatya Pablo jiyaatzi japatotapiintaita kitiiyiriki jimakoryaantaitari, ikinkithatakaantayitaki inkitsirinkantyaariri Judá-mirinkaiti inkimisantakaayitairi, iijatzzi Grecia-paantiri.

⁵ Ikanta Silas itsipatakari Timoteo ariitaiyapaakani ipoñaagaawo Macedonia-ki. Ari jaakowintanakawo Pablo ikinkithatakaantanaki. Ikantakiri Judá-mirinkaiti: "Jirika Jesús, Cristo jinatzzi".

⁶ Iro kantacha tii inimotziri Judá-mirinkaiti, ikisaniintanaka, ikawiyawaitanakiri. Ari jotikanairo iithaari Pablo jiyotaitantyaari tii ikimisantaiyini, ikantanakiri: "Irokayitaki kantashityaawoni pimpyashitantaiyaari, tii naaka kantashityaawoni. Iroñaaka nompithokashityaari kaari ajyininkata".

⁷ Shitowanaki japatotapiintaita. Jataki ipankoki atziri iitachari Justo, pinkathatasorintsitaniri jinatzzi. Isaikanampitziro irirori japatotapiintaiyani Judá-mirinkaiti.

⁸ Ikanta Crispo, jiwatatsiri japatotapiinta Judá-mirinka, ikimisantanakiri Awinkathariti, ari ikimitakiro iijatzzi ikaatzi saikapankotziriri. Iijatzzi ikimitanakari ojyiki Corinto-jatzi, ikimayitakiro ñaantsi, kimisantaitanaki, jowiinkaayitakiri.

⁹ Ikanta Pablo, jomishimpiyaakiri Awinkathariti tsiniripaiti, ikantakiri: "Iiro pithaawi. Piyaatakairo pinkamantantiro ñaantsi jaka, iiro pimairitzi".

¹⁰ "Tima ari notsipatzimi naaka, iiro jowatsinawaitaitzimi jaka, tima tzimatsi ojyiki nashiyitaari naaka jaka nampitsiki".

¹¹ Iro isaikantanakari Pablo Corinto-ki, awisanaki apaani osarintsi niyankitapai pashini. Jiyotaantayitziro iñaani Pawa.

¹² Okanta ijiwatantari Galión janta Acaya-ki, jitanakawo Judá-mirinkaiti imaamanitanakiri Pablo. Ipoña jaanakiri janta jiwariiki.

¹³ Ikantapaakiri: "Jirika shirampari ikinakaashitakawo jiyotaayitziro atziriiti ipinkathatairi Pawa, ipiyathatakawo ikantakaantaitziri".

¹⁴ Iro jiñaawaitanakimi Pablo, ikantanaki Galión jiñaananakiri Judá-mirinkaiti: “Iroorika pikinkithatakotzi ikinakaashitakari jirika shirampari, itsitokantaki, aritaki nonkimakimi pinkantayitina.

¹⁵ Aña pikantawakaawintashitawo piñaawaiminthashitari, pipairyaaamintawaitashitari, piitashiwaitari: ‘Ikantakaantaitani’. Piyotaiyironi iirokaiti tsika pinkantiro, tii nomiraawintawaitawo naaka”.

¹⁶ Jomishitowaiyakirini.

¹⁷ Ikanta Grecia-paantiri, joirikanakiri iitachari Sóstenes, iri jiwatsitacha japatotapiinta Judá-mirinka. Ipajawaitanakiri. Iro kantzimaitachari Galión, tii jimatzimaitawo irirori.

¹⁸ Ojyiki kitiijyiri isaikawaitanai Pablo janta Corinto-ki. Ari jiyaatai itsipatanaawo Priscila iijatzu Aquila, jiyaatairo Siria-ki. Ikanta janta Cencrea-ki, tikira jotitanaata, jamiiitanakiro iishi, ari jimonkaatziro okaatzi ikantantakiri.

¹⁹ Ikanta jariitaka Efeso-ki, jataki Pablo japatotapiintaita, ikinkithatakaayitapaakiri Judá-mirinkaiti. Ari jookanairi Aquila itsipatakawo Priscila.

²⁰ Ikowakowitawaari Judá-mirinkaiti osamani isaikanaki, tiimaita ikowi Pablo.

²¹ Ikantanairi jiyaatzimatana: “Ontzimatyii nariitaiya Jerusalén-ki joimoshirinkaita. Iriirika Pawa kowatsini, ari nompiyi noñaayitaatimi”. Ipoñaashitaka jotitanaa Pablo, jatai.

Piyaa Pablo Antioquia-ki, ipiyanaawo iijatzu ikinkithatzi

²² Ikanta jariita Cesarea-ki, awisapai Jerusalén-ki jiwithatapaiyaari kimisanzinkariiti. Ipoña jawisanai Antioquia-ki.

²³ Ikanta osamanitaki, japiitairo iijatzu jariitantayita nampitsi tzimatsiri janta Galacia-ki iijatzu Frigia-ki, jominthashiritakaayitari jiyotaani.

Ikinkithatzi Apolos janta Efeso-ki

²⁴ Okanta janta Efeso-ki, ariitaka Judá-mirinka iitachari Apolos, Alejandria-jatzi jinatzu. Kamiitha ikinkithatzi, jiyotakopirotziru Osankinarintsipirori.

²⁵ Tzimatsi kinkithatakotsitakariri Juan-ni owiinkaatananiri, ikinkithatakoitsitakawo iijatzu okaatzi ikamantantakiri Juan-ni ikantakota Jesús. Ari iwiyyaa jiyotakotziro irirori. Iro kantacha, kamiitha ikanta joñaagantawitawo ikinkithatakotziru Jesús.

²⁶ Ari ikinkithatakaantapaaki Apolos japatotapiintaita. Ikanta okimakiri Priscila otsipatakari Aquila, jaanakiri Apolos, jiyotaakiri tsika ikantakotajaanta Jesús.

²⁷ Ikowaki Apolos jawijyi Acaya-ki. Ari ipawakiri kimisanzinkariiti Efeso-jatzi apaani osankinarintsu jaapatziyantawatyaariri Acaya-jatzi. Ikanta jariitaka Acaya-ki, ojyiki ithaamintakaapaakari kimisanzinkariiti inishironkayitairi Pawa.

²⁸ Jimatatziru Apolos ikitsirinkayitakiri Judá-mirinkaiti, joñaagayitzi Osankinarintsipirori ikinkithatakoitziru Cristo, ari okanta jiyotakotantaitakariri Jesús, iriitaki Cristo.

19

Ariitaa Pablo Efeso-ki

¹ Ikanta Apolos isaiki Corinto-ki, anonkanaki Pablo otzishimashiki, ariitaka Efeso-ki. Jiñaapaakiri kimisantawitachari.

² Josampitapaakiri: “¿Inampishiritantakimima Tasorintsinkantsi owakiraa ikimisantakaitakimi?” Ikantaiyanakini iriroriiti: “Tiitya. ¿Oitama kantakotachari jiroka? ¿Iitama ikantaitziru Tasorintsinkantsi?”

³ Ari ikantzi Pablo: “¿Iitaka powiinkaawintakari pikimisantawitaa?” Ikantaiyini iriroriiti: “Iro nowiinkaawinta jiyotaantakiri Juan-ni”.

⁴ Ipoña Pablo jiyotaanakiri, ikantayitzi: “Jowiinkaatananzira Juan-ni, ojyakaawintamachiitayta jowajyaantaitiro kaaripirori. Iro kantzimaitacha ikantsitaka Juan-ni: ‘Pinkimisantairi aatsikitantsiri, iri poyaatapaatyaanani’. Iriitaki Jesucristo ikinkithatakotakiri jaka”.

⁵ Ikanta ikimaiyawakini jirikaiti, jowiinkaawintanakari Awinkathariti Jesús, ipairyayitairi irirori.

⁶ Ipoña Pablo jotzimikapatziiitoyitantakari jako, ari inampishiritantanakari iriroriiti Tasorintsinkantsi. Jiñaawaiyitantanakawo pashiniyitatsiri ñaantsi. Ikamantantayitanakiro ñaantsi jiyotakaayitanairiri Pawa.

⁷ Ikaataiyini 12 atziiriiti.

⁸ Ipoña jawisaki Pablo japatotapiintaiyani Judá-mirinka, ari ikinkithatakaantapaaki ikaatzi mawa kashiri. Tikaatsi inthaawakaiya, ikowi jiyotakaayitairi atziiriiti tsika ikanta Pawa ipinkathariwintantai.

⁹ Iro kantacha tzimatsi tsika ikaatzi kisoshiriwaitatsiri, tii ikowi inkimisantaiyini, iki-jyimawaitakiri tsipatanaariri jiitaitziru “Aatsi”. Ikanta Pablo, jintainaryaanakari jirikaiti.

Ikaminaayitanairi jiyotaaniiti janta iyaapapankotiki jiiitaitziro “Tiranno”. Ari jiyotapiintakiri maawoni kitiijyiriki.

¹⁰ Ari ikantapiintanakitya, tzimakotaki apiti osarintsi. Ikimakoyitairo iñaani Pawa nampiyitawori Asia-ki, Judá-mirinkaiti, Grecia-paantiripaini, maawoni.

¹¹ Ojyiki itasonkawintantaki Pablo janta ikantakaakari Pawa.

¹² Matataitacha iijatzi oshinchaantanaki imanthakipaini Pablo. Aririka jaayitiro tsikarikapaini, intirotantayaaari mantsiyari, aritaki ishintsitanai. Aritaki onkantaki iijatzi ishintsiyitai piyarishiriyitatsiri.

¹³ Ikanta tsikarika ikaatzi Judá-mirinka kinakinawaitatsiri janta joshinchaayitzi piyarishiritatsiri, ikowawitayakani iriroriiti joshinchaanti impairyiiri Jesús. Ikantawitari piyariiti jiñaanatzi: “¡Piyaapithatiri, nompairyimiri Jesús, ikinkithakatiziri Pablo!”

¹⁴ Irootaki jimawitayakarini 7 itomiiti Judá-mirinka iitachari Esceva, jiwawitariri ompiratasorintsitaniriiti janta.

¹⁵ Iro kantacha jakakiri piyariiti, ikantakiri: “Noñiiri Jesús, niyotakatzi Pablo. Irooma iirokaiiti, tii niyotzimi”.

¹⁶ Ikanta piyarishiritatsiri joirikanakiri jirikaiti, antawoiti jomankiyanakari, joitsinampaakiri maawoni, jomishiyari ipankoki jaatonkoryaamirikitakiri, antawo jowatsinawaitakiri iwathaki.

¹⁷ Ikimayakini nampitawori Efeso-ki, Judá-mirinkaiti iijatzi Grecia-paantiri, maawoni. Owanaa ithaawaiyanakini. Ari okanta ipinkathaitantanakariri Awinkathariti Jesús.

¹⁸ Ari ipokayitanaki iijatzi ojyiki kimisantayitaatsini, ithawitakoyitapaakiro iyaaripironka.

¹⁹ Jamayitapaakiro jyiripiyaariwitachari tsika jiñaanatakotapiintziro ijyiripiyaaritantari, itaayitapaakiro. Ikanta jaminaitakiro tsikarika okaatzi opinatari itaayitakiri, ariitaka ikaatzi: 50,000 ikithoki kiriki.

²⁰ Iikiro ikimakopiroitanakitziri Awinkathariti.

²¹ Okanta okaatapaaki jirokapaini, jominthatakawo Pablo jariitantya Macedonia-ki iijatzi Acaya-ki. Ipoña jawisanaki irojatzji Jerusalén-ki. Ikantsitaka iijatzi: “Aririka niyaataki Jerusalén-ki, ari nawisaki niyaati Roma-ki”.

²² Ipoña jotyaaantaki Macedonia-ki apiti imitakatapiintirini, Timoteo itsipatakari Erasto, iinirotatsi isaikanaki irirori Asia-ki.

Imaamanitaitziri Efeso-ki

²³ Okanta janta Efeso-ki antawoiti ikisawakaawintakari tsipatanaariri jiiitaitziri “Aatsi”.

²⁴ Iri poñaakaantakawori iitachari Demetrio, ashiropakori. Tzmayitatsi iijatzi kimitaririri irirori jiwitsikayitziro oryaani ojyakaawo oyaapapankoti iwawanitashiitari jiiitaitziri “Diana”. Iri jaantayitari ojyiki kiriki.

²⁵ Japatotaiyakani maawoni ashiropakoriiti. Ikantaki Demetrio: “¡Shirampariiti! Tima iro añaantari aakaiti jiroka antawairi.

²⁶ Iro kantacha, aritaki pikimakotakiri jiiitaitziri Pablo, ikitsirinkaki ojyiki atziriiti, ikantayitzi: ‘Jiwitsikani atziriiti tii impawati’. Tii apa ikantakiro anampitsitiki Efeso, aña jimatsitakawo maawoni jaka Asia-ki.

²⁷ Tii apa onkantzimotai iiro jamanantapiroitanairi awitsikani, iro kantzimopiroitari, ompiyakotya inkimakoitiro antawoiti awawani Diana maawoni jaka Asia-ki, ari jowajyaantaitanairo impokaiti oyaapapankotiki”.

²⁸ Ikanta ikimayakini, antawo ikisaiyanakani, ikaimaiyanakini: “¡Antawoiti inatzi Diana awawanitari jaka Efeso-ki!”

²⁹ Iikiro ikamifiinkatanakitzji jiñaawaitayini jirikaiti. Ipoña joirikaitanakiri Gayo itsipaitanakiri Aristarco, jaitanakiri japatotaiyapiintani atziriiti. Jirika jaitanakiri iriitaki itsipapiintari Pablo jariitantayita, Macedonia-jatzi jinaiyini.

³⁰ Ikowawitaka Pablo intyaapaakimi irirori, tüimaita ishinzitzi jiyotaaniiti.

³¹ Ari ikimitsitakari jiwariiti jaapatziyani Pablo, ikantakaantakiri: “Iiro pimatsitawo iiroka janta”.

³² Ikanta janta japatotaiyakani, iikiro ichiraachiraatayitziini, tii ojyawakaa okaatzi ichiraawintaiyirini. Tima jirikaiti atziriiti tii jiyopirotaiyini oita japatowintaiyarini, ikaimakaimawaitashitaiyani.

³³ Iro kantacha tsikarika ikaatzi Judá-mirinka, jiñaakiri Alejandro josatikaka janta ipiyotaiyakani, ishintsiwintanakiri inkinkithakatotiri. Ikanta Alejandro jakotanaki jimairitantawataari, ikinkithawaitakawitakari.

³⁴ Iro kantacha jiyotaiyakini atzirriiti Judá-mirinka jinatzi jirika Alejandro, iikiro japi-itanakitziro ikaimaiyini, osamani ikantaka ikaimi, ikantaiyini: “¡Antawoiti inatzi Diana awawanitari jaka Efeso-ki!”*

³⁵ Ipoña ikatziyanaka osankinaryaantzi, jomairintakiri, ikantakiri: “Efeso-jatzi, jiyotaitzi maawoni, aakaiti kimpoyaaawintawori oyaapapankoti awawani Diana, iijatzi ojyakaani poñainchari inkitiki.

³⁶ Irootaki pinkinkishiritantawatyaari kamiitha, iiro pimaamanitantashiwaita.

³⁷ Tima jirikaiti shirampari pamayitakiri, tii jowaaripirotziro kaapapanko, tii ikijiyimatziro iijatzi awawani.

³⁸ Ikwirika jiyakawintanti Demetrio itsipayitakari ikaayiziri, jaanakiri ajiwariki jaminakotiniri, iri witsikininiri okaatzi kantzimotariri.

³⁹ Okowatyaarika ayotakotiro maawoni aakaiti, kimitaka kantatsi apatotiri maawoni jiwariiti, jaminakotantyaawori.

⁴⁰ Okaatzi awisaintsiri iroñaaka, aritaki jowasankitaawintaitakairo amaamanitantaki. Iiro otzimi ankantiri ampiyakowintantyaari”.

⁴¹ Ikanta ithonkakiro jiñaawaitakiro jiroka, jotyaantairi atzirriiti.

20

Ipiyaawo Pablo Macedonia-ki iijatzi Grecia-ki

¹ Ikanta ithonkaka ikamiñiinkataki jiñaawaitaiyini, japatotakiri Pablo jiyotaani ikaminaayitanairi. Ipoñaashitaka jiwithayitanaari, jataki Macedonia-ki.

² Ari jariiyitanaawo maawoni nampitsi tsika isaikayitzi iyikiiti, ikaminaayitanairi. Irojatzii jariitantakari Grecia-ki.

³ Ari isaikawaitapaakiri ikaatzi mawa kashiri. Iro jotitanaiyaami jiyaatantyaari Siria-ki, ari ikimakiri jowamaatyiri Judá-mirinkaiti jariitayaarika janta. Irootaki ipiyantanaari Macedonia-ki.

⁴ Ari itsipatanaari Sópater Berea-jatzi jinatzi itomi Pirro. Ipoñaapaaka Aristarco, ipoñaapaaka Segundo, Tesalónica-jatzi jinatzi. Ipoñaapaaka Gayo, Derbe-jatzi jinatzi. Ipoñaapaaka Timoteo, Tíquico iijatzi Tróximo, Asia-jatzi jinayitzi jirika.

⁵ Ari jiwataiyakanini jirikaiti iyikiiti, joyaawintapaakina Troas-ki notsipatakari Pablo.

⁶ Okanta awisanaki kitiiyiri jowantapiintantawori tantaponka, ari notitanaari Filipos-ki. Awisaki 5 kitiiyiri, noñaayitapai iriroriiti janta Troas-ki, ari nosaikaiyapaakini okaatzi 7 kitiiyiri.

Ariita Pablo Troas-ki

⁷ Okanta ariitapaa kitiiyiri japatotapiintaita, ari napatotaka nompitoryihiro tanta, ikinkithatakantaki Pablo. Tima nawisatyí oñaatamanai, iikiro jiyataakanakitziro ikinkithatzi, niyankiititakotakina.*†

⁸ Ari napatotaiyani jinoki pankotsi, oyyiki ootamintotsi joisaitaki.

⁹ Ikanta mainari iitachari Eutico isaiki opatzimooki pankotsi. Tima osamanitaki ikinkithataki Pablo, ayimatakiri iwochokini mainari, paryaanaki isaawiki, kamapaaki.‡

¹⁰ Ipoña jayiitapaaki Pablo, joiyotashitapaakari mainari, jawithakitapaakiri. Ikan-tanaki: “Iiro pithaawaiyini, añagai”.

¹¹ Ipoña ipiyanaa Pablo jinoki, ipitoryaapaakiro tanta, owaiyakani. Iikiro ikinkithatanakitzi, irojatzii okitiiyyitantanakari. Ipoña nawisaiyanakini.

¹² Iriima mainari, jaayitanaari jañagai. Irootaki ithaamintashiripiroitantanakari.

Jawisanaki Troas-ki irojatzii Mileto-ki

¹³ Ari niwataiyakanini naakaiti, notitaiyanakani irojatzii Asón-ki, ari nokinkishiritakari naanairi Pablo, tima ikowakitzi irirori inkinanaki kipsatsiki.

¹⁴ Ikanta noñaapairi Pablo janta Asón-ki, ari jotitanaari, jataiyakinani Mitilene-ki.

¹⁵ Opoña nawisaiyakini janta, nokitiiyyitakotapaaki Quío-ki, opoña namaatakotanai apaani kitiiyiri ariitakina Samos-ki, ari naatakotapainta Trogilio-ki. Ipoña nawisanaki pashini kitiiyiri, ariitaiyakinani Mileto-ki.

* **19:34** Kantakotachari jaka “osamani ikantaka ikaimi”, apiti ikanta hora osamanitaki. * **20:7** Kantakotachari jaka “japatotantapiintaitari”, irojatzii ikantaitsitari “itapiintawori kitiiyiri pashiniki domingo”. † **20:7** Kantakotachari jaka “imitoryiirori tanta”, iro jantayitanairi kimisantzinkariiti aririka inkinkishiritakotiri Jesucristo ikamimotantaki. Ari ikantziro jatyoowakaiyani, ipitoryihiro tanta, jowaiyani, jirawaitaiyini imiri. Tima jimatakotatzii Jesús jiwiyaaantanaawo jowakaanaari jiyotaanipaini. Irootaki ikinkithatakotapiintakiri, ikantaizii “imitoryiitiro tanta”. ‡ **20:9** Kantakotachari jaka “paryaanaki isaawiki”, irootaki ikantakoitziro pankotsi, mawa okanta opiwiryaa jiwitsikayitziro. Ari ipoñaakari iparyaaki mainari irojatzii isaawiki.

¹⁶ Ari okanta nawisantanakawori Efeso tii naatakotapainta, tima Pablo tii ikowi jiyaat-
apainti janta, iiro josamanipirowaitanta Asia-ki. Ikowatzi jariitsitaiya Jerusalén-ki, tikira
joimoshirinkaitanakiro kitiijyiri “Oyiipataantsi”.[§]

Inkinkithatakairi Pablo jantaripiroriiti Efeso-jatzi

¹⁷ Ikanta nariitaka Mileto-ki, ikaimakaantapaakiri Pablo jantaripiroriiti
kimisantzinkariiti Efeso-jatzi.

¹⁸ Ikanta ipokaiyakini, ikantawakiri: “Piyotaiyini iirokaiti tsika nokanta nosaikimo-
takimi owakiraa nariitankari Asia-ki.

¹⁹ Ari nokantapiintatya nantawaitziniri Awinkathariti, tsinampashiri nokanta, owanaa
niraawaitaka noñaakiro ikowaiyakini Judá-mirinkaiti imaamanitina.

²⁰ Iro kantacha tii nowajyaantanakiro nokinkithatakaimiro onkaati pinintaawait-
aiyaari, niyotaapiintakimi pipankoitiki, iijatzi janta ipiyotapiintaiyani atziriiiti.

²¹ Nokinkithatakakiri nojyininkapaini Judá-mirinka iijatzi Grecia-paantiri, nokantay-
itziri: Pimpiyashitairi Pawa, pawintagaiyaari Awinkathariti Jesucristo.

²² Iroñaaka niyaati Jerusalén-ki, Tasorintsinkantsi minthashiritakaakinari, tii niyotzi-
maita oityaarika awiyimotinani janta.

²³ Iro kantacha tsikarika niyaayitzi, jiyoshiritakaakina Tasorintsinkantsi, ikantashiri-
tana: ‘Ojyiki piñaashiwaityaawo jomontyaawaitaitimi’.

²⁴ Iro kantzimaitacha naaka, tii onkantzimowaitina onkaati nonkimaatsityaari, tii non-
ishironkapirowaitanaka. Iro kowapirotacha nonkimoshiriwintiro nonkimitakaantiro
irootaintsimi nimatiro nonkitsirinkanti nariitya tsika iwiya noshiyi. Tima irootaintsi
nothotyiro ikantakinari Awinkathariti Jesús nonkamantantiro Kamiithari Naantsi okan-
takota inishironkayitai Pawa.

²⁵ Nokinkithatakakimi iijatzi iirokaiti tsika okantakota ipinkathariwintantai Pawa.
Iiromaite papiitairo piñaayitaina.

²⁶ Irootaki nokowantari nonkantimi tii naaka kantakaashityaawoni intzimantaiyaari
piyashitaachani,

²⁷ tima nokinkithatakaimiro maawoni ikinkishiritakari kitziroini Pawa jantiri, tikaatsi
nimanimotimi.

²⁸ Pinkimpoyaayitaiya, ari pinkimitakaayitaiyaari piyotapiintachari tsika jowayitakiri
Tasorintsinkantsi. Pinkimitaiyaari aamaakowintaniri paamaakowintaiyaari kimisan-
tairiri Awinkathariti, iriitaki ikapathainkawintairi ipinawintayitairi.

²⁹ Niyotzi naaka aririka niyaatai ari impokapaaki pashiniiti, inkimitapaatyari kati-
mari piratsi, inkowapaaki japirotiri kimsantzinkariiti.

³⁰ Ari intzinaayitanatya pikaataiyakini jamatawitaki kimsantzinkariiti, jowajyaan-
takaakiri ikimisantawitari.

³¹ Pinkinkishiritiro iirokaiti, mawa osarinti nosaikimowaitakimi, tii nowajyaanta-
paintziro nokaminaayitzi, niraakowaitakimi.

³² Nawintaari Pawa naaka, iyikiiti. Iriitaki aamaakowintimini, iriitaki nishironkatimini
tima irootaki ikantayitakairi. Ari inthaamintashiritakaimi, aritaki jiñaakaayitaimiro okaatzi
ikajyaakaayitakiriri maawoni oitishiritaari.

³³ Tii noñiuro naaka nonintakotantiri, kiriiki, oro, ikithaataitari.

³⁴ Piyotaiyini iirokaiti, naakataki antawaiwintaincha naantari kowiyimoyitanari, ari
nokimitaakiro nantawaiwintakiniri iijatzi ikaatzi tsipayitakinari.

³⁵ Ari nokinakairo niyotaantakimirori tsika ankantiro antawaipirotopaintai, anishi-
ronkatantyaariri kowityaaniintawaitatsiri. Ari nokinkishiritakaimiro ikinkithatakota-
paintziri Awinkathariti Jesús, ikantaki: ‘Kimoshiriprowintairi jinatzi nishironkantanta-
niri, tii ari inkantajantaitiri ipashitaitari’ ”.

³⁶ Ikanta ithonkanakiro Pablo ikantakiro jiroka, jotzirowanaka jamana-
manaatakanakari maawoni piyotainchari.

³⁷ maawoni jiragaiyakani, jawithakitawakaayitaka, ari jiwithatawaari Pablo jiyaatai.

³⁸ Owashiri ikantaiyanakani, tima ikimakiri ikantaki iiro piñagaana. Ari
joyaataianakirini irojatzi jotitantanaari Pablo.

21

Jiyaatantaari Pablo Jerusalén-ki

¹ Ikanta nookanairi iyikiiti, oitaiyanaanani, tampatzika nowanakiro niyaati Cos-ki,
okitijiyitamanai ariitakina Roda-ki, opoña nawisanaki irojatzi Pátara-ki.

² Ari noñaapaaki antawo pitotsi jatatsiri Fenicia-ki, ari notitaiyanakani.

[§] 20:16 Kantakotachari jaka “Oyiipataantsi”, irojatzi ikantaititari “Pentecostés”.

³ Ikanta namaatakotzi, naminakotanakiro nampitiki othampijyaa jiiitaitziri Chipre, nok-inakotanaki nakopiroiniki irojatzji Siria-ki. Tima tzimatsi ajyaagawontsi jookaitanakiri Tiro-ki, ari naatakotaiyapaakani.

⁴ Noñaapairi kimisantzinkariiti, ari nosaikimowaitanakiri okaatzi 7 kitiiyyiri. Ikantawakiri Pablo: “Iiro piyaatzi Jerusalén-ki”. Iro ikantantakari, jiyoshiritakaakitziiri Tasorintsinkantsi.

⁵ Okanta awisanaki 7 kitiiyyiri, iro nawijiyimatantyaari. Ari joyaatanakina maawoni iyikiiti, itsipayitakawo iinaiti, iijatzji jowaiyaniiti. Irojatzji othapikitapaa nampitsi, ari notzirowaiyapaakani impanikiitiki, namanamanaatayakani.

⁶ Ipoña niwithatawakaayitanaa, otitanaana naakaiti, piyaiyanaani iriroriiti ipankoitiki.

⁷ Ipoña namaatakotanai irojatzji Tolemaida-ki, ari niwithayitapaari iyikiiti, apaani kitiiyyiri nosaikimowaitanakiri iriroriiti.

⁸ Okanta okitiiyyitamanai awisakotanakina, ariitakina Cesarea-ki. Opoña nokinanaki ipankoki Felipe kinkithatakaaniri, ari nosaikapaakiri. Jirika Felipe iriitaki kaatatsi pairani 7 jowaitakiri jimitakoyitiri Otyaantapiroriiti.

⁹ Tzimatsi Felipe 4 mainawo irishinto, kamantantaniro inayitatzji.

¹⁰ Aritaki ojyikitaki kitiiyyiri nosaikapaaki janta, ari jariitakari apaani kamantantaniri ipoñaakawo Judea-ki, jiiita Agabo.

¹¹ Ikanta jiñaapaakina naakaiti jaapaakiri jowathakiro Pablo, joojotakari jakoki iijatzji iitziiki jiñaawaitanaki, ikantzi: “Ari inkantyaari ashitakariri jirika owathakirontsi joojotiri Judá-mirinkaiti janta Jerusalén-ki, jaakaantakiri janta kaari ajyininkata. Irootaki jiyotakaakinari naaka Tasorintsinkantsi”.

¹² Ikanta nokimayiwakini, nokantakantawitanakari Pablo: “Iiro piyaatzi Jerusalén-ki”. Ari ikantsitawitakari iijatzji Cesarea-jatziiti.

¹³ Iro kantacha ikantanaki irirori: “¿litama piraantaiyarini, owanaa powashiritakaakina? Aña minthatakina naaka. Aririka onkantya joojoiitina nonkamawintantyaariri Awinkathariti Jesús Jerusalén-ki, imawaityaata”.

¹⁴ Tii nokitsirinkashitari, nokantanakiri: “Imatyaata ikowiri Awinkathariti”.

¹⁵ Ikanta okaatapaaki jiroka, witsikaiyanaanani, jataiyakinani Jerusalén-ki.

¹⁶ Ari joyaatanakina tsika ikaatzi Cesarea-jatzi iyotaariiti jinatzji. Iriitaki aanakinari ipankoki shirampari Chipre-jatzi iitachari Mnasón, pairanitaki jiyotaaritzji jirika, iriitaki nomayimotaiyirini.

Joirikaitakiri Pablo tasorintsipankoki

¹⁷ Okanta nariitaiyapaakani Jerusalén-ki, kimoshiri ikantaiyani iyikiiti jiñaawakina.

¹⁸ Okanta okitiiyyitamanai, jaanakina Pablo nariityaari Jacobo, ari isaikakiri iijatzji maawoni antaripiroriiti.

¹⁹ Jiwithatapaakari Pablo, ikamantapaakiri maawoni oiyita jantakaayitakiriri Pawa janta inampiitiki pashinjatzji atziriiti.

²⁰ Ikanta ikimayiwakini, ithaamintanakari Pawa. Ipoña ikantaitanakiri Pablo: “Tyiki, imapiro ijyikitaki ajyininkapaini Judá-mirinka kimisantanaintsiri iijatzji, iinirotzimaita ishintsiwintaitziri kimsantzinkariiti jimonkaayitiro Ikantakaantani Moisés-ni.

²¹ Ikimakowintakimi piyotakiri ajyininka nampitawori pashiniki nampitsi, pinkantayitirimi: ‘Tii okowapirota pinkimisantairo Ikantakaantani Moisés-ni, tii okowapirota pintomishitaantairi pitomiiti, tii okowapirota iijatzji antayitairo okaatzi amiyitari pairani’.

²² ¿Tsikama ankantyaaka? Iyoyitaki iroñaaka ajyininka, ariitaimi jaka.

²³ Iro kamiithatatsi pantiro jiroka: Tzimatsi akaataiyini jaka, ikaatzi 4 shirampari monkaatironi ikajyaakaantziri.

²⁴ Pintsipatanatyaari jirikaiti, pantiro onkaati kitiwathatakagaimini. Iiroka pinakowintirini inkaati intaayitiri, aririka jamiiitakiniri iishi. Ari joojoiiti thiiyaantsi inatzji okaatzi ikantakoitakimiri iiroka, aña pimatsitaitawo iiroka pimonkaatziro Ikantakaantaitani.

²⁵ Iroona naakaiti, niyotaiyini ikinakaashitakawo ajyininkapaini shintsishintsiwai-witachari jimonkaataantiromi Ikantakaantaitani. Tima ikaatzi kaari ajyininkata kimsantayitaatsiri, notyaantakiniri pairani osankinarintsi nokinkishiritaiyakarini jaka, nokantaki: ‘Iiro powayitari wathatsi itagaitziniriri iwawanitashiitari. Iiro powakoyitawo iriraani piratsi. Iiro pimayimpiriwaitzi’. Apamachiini jantayitairo jiroka”.

²⁶ Jaanakiri Pablo 4 shirampari. Okanta okitiiyyitamanai itsipayitakari inkitiwathatakaitairi, ityaaki tasorintsipankoki inkamantanti tsika onkaati kitiiyyiri onthonkantyaari ikajyaakaantakiri, ikinkithatakotakiro tsikapaiti jamayitantyaariri jashitakaiyaariri Pawa.

²⁷ Monkaatzimatapaaka 7 kitiiyyiri, tsikarika ikaatzi Judá-mirinka poñaayitachari Asia-ki, jiñaakiri Pablo tasorintsipankoki. Japatotaki atziri, impokashitiri Pablo joirikiri,

²⁸ Ikaimaiyini, ikantzi: “¡Shirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! ¡Pimitakotina! Iriitaki jirika shirampari kinakinayitatsiri tsikarikapaini jiyotaayitzi atziriiti pithokashitariri ajyininkapaini, pithokashitawori Ikantakaantani Moisés-ni, pithokashitawori tasorintsipanko. Iro owatsipirotainchari, ityaakaakiri iroñaaka kaari ajyininkata tasorintsipankoki, ithainkatasorintsawaitakiro”.

²⁹ Iro ikantantawori jiroka tima jiñaakiziiri Pablo janta Jerusalén-ki itsipatakari Trófimo poñaachari Efeso-ki, jiñaajaantzi ityaakaakiziiri tasorintsipankoki.

³⁰ Apatotapaaka ojyiki atziriiti, shiyapaaka joirikakiri Pablo, jinoshikanakiri jomishitowakiri jikokiroki tasorintsipankoki, jashitaitanakiro.

³¹ Iroowitaincha intsitokirimi, ari ikamantaitakiri ijwari owayiriiti poñaachari Roma-ki, ikantaitakiri: “Imaamanitawakaatya janta”.

³² Ikanta jiwari japatotanakiri jowayiriti, ishiyapaaka ipiyotaiyakani atziri. Ikanta jiñagayaiwakirimi ipokaki, jowajyaantanakiri ipajawaitziri Pablo.

³³ Joirikaitapaakiri Pablo, ikantanakiri jowayiriti: “Poojotantyaari apiti ashirotha”. Ipoña josampitanakiri atziriiti: “¿Litaka jirika, iita jantakiri?”

³⁴ Tzimatsi chiraachiraatanaintsiri, tiimaita ojyawakaa okaatzi ichiraawintaiyarini. Tii jiyotiro jiwari oita awisatsiri. Jotyaantakiri jowayiriti jaanakiri Pablo jimaapiintaiyini.

³⁵ Ikanta joirinkakaawitari Pablo, iikiro ishintsitatziri atziriiti ikowi impajawaitiri, irootaki inatantatanakariri owayiriiti inkini jotzikaawintiri.

³⁶ Tima maawoni joyaatakowintanakiri, ikaimaiyini: “¡Powamairiwi!”

Ikinkithatakota Pablo

³⁷ Irootaintsi jomontyitiri imaapiintzi owayiriiti, josampitanakiri Pablo jiwari, ikantziri: “¿Kantsima nonkinkithawaitakaimi kapichiini?” Ari ikantanakiri jiwari: “¡Tsika piyotziroka noñaani!”

³⁸ Tima iiroka Egipto-jatzi poñaakaantakawori chapinkipaiti maamanitaantsi, kina-paintsiri otzishimashiki, jamaki 4000 owayiriiti”.

³⁹ Ikantzi Pablo: “Judá-mirinka ninatzi naaka, nopoñaawo Tarso-ki saikatsiri janta Cilicia-ki. Otzinkami inatzi nonampi, nokowi pishinitina nokinkithawaitakairi nojyininka”.

⁴⁰ Ishinitakiri. Katziyanaka Pablo pawitsiki, itzinaawakotanaka jimairitantawotyaari ijyininkapaini. Ari jimairitaiyanakini. Kinkithawaitanaki Heber-paantiki iñaaniki irirori-iti, ikantanakiri:

22

¹ “Iyikiiti, iwaapatitiri, pinkimi nonkinkithatakotya”.

² Ikanta ikimaitawakiri iñaaniki iriroriiti, ari jimairipirotaiyanakini. Iikiro ikantanakitzi Pablo:

³ “Judá-mirinka ninatzi naaka. Notzimaki Tarso-ki saikatsiri janta Cilicia-ki, iro kantacha jaka Jerusalén-ki nokimotataki, jiyotaani ninatzi Gamaliel, niyopirotziro Ikantakaantani achariniiti. Nokowapiintawitaka noshiripirotyaari Pawa, pikimitaka iirokaiiti iroñaaka.

⁴ Pairani nopatzimawaiwitakari tsipatanaariri jiitaitziri ‘Aatsi’ nowamaayitaki. Ojyiki nonoshikayitaki shirampari, tsinani, maawoni, nomontyaakaantakiri.

⁵ Jiñaayitakina nantayitakiro jiroka maawoni ijwari Ompiratasorintsitaari iijatzi Antaripiroriiti. Iriiyitaki payitakinari osankinarintsi ipakaantziri ajyininka Judá-mirinka janta Damasco-ki. Ipoña niyaataki naminaminayitzi jirikaiti, namayitiri jaka Jerusalén-ki jowasankitaitiri”.

Ikinkithatakota Pablo ikimisantantaari

(Hch. 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Okanta naniitzi aatsiki, irootaintsi nariitya Damasco-ki, jiwyaaka tampatzika ooryaatsiri, ari jomapokakinari morikanaintsiri inkitiki, joorintakotapaakina nokatziyaka,

⁷ ari notyaanakiri kipatsiki. Nokimatzi ñaanatanari, ikantana: ‘¡Saulo! ¡Saulo! ¿Litama pipatzimaminthatantanari?’

⁸ Nosampitanakiri naaka: ¿Litaka iiroka Pinkathari? Ari jakaitanakina: ‘Naakataki Jesús Nazaret-jatzi pipatzimaminthawaitakiri’.

⁹ Ikaatzi tsipatakinari jiñaakiri oorintapainchari, antawoiti ithaawaiyanakini, tiimaita ikimathatayironi iriroriiti jiñaanataitakina.

¹⁰ Ipoña nosampitanakiri, nokantziri: ‘Pinkathari. ¿Litama pikowiri nantairi naaka?’ Ari ikantanakina Pinkathari: ‘Pintzina, piyaati nampitsiki Damasco. Ari inkamantayitimi oitya pantayitiri’.

¹¹ Tima kamampotaaki jowanakina oorintakinari, ikathatashitaana notsipayitakari irojatziri Damasco-ki.

¹² Ari isaikiri janta shirampari jiita Ananías, pinkathasorintsitaniri jinatzi, jimonkaay-itziro Ikantakaanani Moisés-ni. Pinkatha jowiri maawoni Judá-mirinka nampiyitawori Damasco-ki.

¹³ Pokaki Ananías jiñiina. Ikanta jariitapaaka, ikantapaakina: 'Iyiki Saulo, pokiryagai'. Apathakiro nokantanaka nokiryanaai, aminawaitanaana.

¹⁴ Iikiro ikantanakityaana Ananías: 'Iiroka jiyoshiitani Iwawani achariniiti. Jiyoshi-itakimi piyotantaiyaawori ikowakaimiri irirori, ari piñaakiri Cristo tampusikatatsiri, ari pinkimañaanitakiri iijatzi.

¹⁵ Iirokatakiki kinkithatakotairini maawoni atziriki. Pikinkithatakoyitairo okaatzi piñaakiri, okaatzi pikimakiri.

¹⁶ Iroñaakatakiki, tikaatsi poyaawintanaki. Pinkatziyi, powiinkaatyaa, pimpairyagairi Awinkathariti pinkowakotairi onkanta impiyakotantaimirori piyaaripironka'".

Ikamantantziro Pablo jotyaantaitziri inkinkithatakairi pashinijatzzi atziri

¹⁷ "Ikanta nopiyapaaka Jerusalén-ki, niyaataki tasorintsipankoki namanamanaatya, ari noñaawiyawaitakiri.

¹⁸ Noñaakiri Awinkathariti, ikantakina: 'Pishintsitanaki, pishitowi Jerusalén-ki, tima iiro ikimisantaitzimi pinkinkithatakotina jaka'.

¹⁹ Ari nokantanakiri naaka: 'Pinkathari, jiyotaiyini maawoni niyaatapiintaki japatotapi-intaita, nomontyaakaantakiri kimsantaimiri iiroka, owanaa nopajatakaantawaitakiri.

²⁰ Tima jowamaitakiri pairani potzikatani Esteban, kinkithatakotzimiri iiroka, ari nokaatakiri iijatzzi naaka janta, naapatziyakari owamaakiriri, naamaakowintakanari iithaaripaini'.

²¹ Iro kantacha ikantanakina Pawa: 'Piyaati, tima naakatakiki otyaantimini intaina isaikayitzi kaari pijininkata'".

Isaikimotakiri Pablo ijiwariti owayiriiti

²² Ikanta ikimawakiro atziriti iiroka, japiitanairo ikaimaiyini ikantzi: "¡Jirika shirampari tii okantzi jañi! ¡Pashiryiiaari!"

²³ Iikiro ishintsitatzzi ikaimaiyini, jotikakotaiyini iithaariki.*

²⁴ Ikanta jiwari, ikantakiri jowayiriti: "Paanakiri inthomainta jirika, ampajatawakiri onkanta inkamantantairori oita jiñaawaitakiri jowatsimaantakariri ijiyinkapaini".

²⁵ Aritakiki joojoiitakiri impajawaitantyaariri, ikantakiri Pablo pashini jiwari, ikantzi: "Josankinatakotani Roma-jatzzi naaka. ¿Shinitaantsitatsima impajaitina, tii jaminakoitawakinawo oita nokinakaashitakiri?"

²⁶ Ikanta ikimawaki jirika, ipiyashitanakari ijiwaripirori, ikantapairi: "Nowinkathariti, ¿Piyotakima iita antakiri? Iriitaki jirika, josankinatakotani awinkatharipiroriti saikatsiri Roma-ki".

²⁷ Ikanta ikimawaki, ipokashitanakiri Pablo, josampitapaakiri: "¿Imapiroma posankinatakota iiroka?" Ari jakanaki Pablo, ikantzi: "Jii".

²⁸ Ikantzi jiwari: "Ojyiki nopinakowintaka naaka onkanta nosankinatakotantyaari". Ikantzi Pablo: "Tiitya naaka, josankinatakotakina kitziroini owa notzimapaaki".

²⁹ Ikimawaki ikantakiki, apa joojoryaakotanakiri. Ithaawanaki jiwari, joojotakaantakiri osankinatakotachari Roma-ki.

Jaitanairi Pablo japatotapiintaiyini ijiwari Judá-mirinkaiti

³⁰ Okanta okitijiyitamanai, ikowi jiyopiroti jiwari oita jimaamanitantariri Judá-mirinkaiti jirika Pablo. Japatotakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari, ijiwaripirori Judá-mirinkaiti. Jomishitowaitairi Pablo, joosaikakiri japatotaiyini.

23

¹ Jaminapaakiri Pablo jiwariipiroriiti apatotainchari, ikantanakiri: "Iyikiiti, naamaakowinta naaka iiro otzimanta nantzimotiriri Pawa".

² Ikanta Ananías, Ompiratasorintsipirori, ipajatanakiri ipaantiki Pablo.

³ Iro kantacha Pablo, ikantanakiri: "¡Thiyyinkari, Pawa pajatimini iiroka! Saikawitakimi jaka piyakawintantinawomi Ikantakaantaitani, ¿Pipiyathatawo iiroka pipajatakina nopaan-tiki?"*

⁴ Ikanta apatotainchari, ikantanakiri Pablo: "¿Arima pinkantiri pinkawiyiri jompiratasorintsitari Pawa?"

* **22:23** Ikantaitzi iijatzzi, jookawanisitaka kipatsi tsika ipiyotaiyakani, tima ikisaiyatyaani.

* **23:3** Kantakotachari jaka thiyyinkari, iriitaki Ompiratasorintsitaniri, kimitawori okitamaawita jowantaitariri kaminkari. Paminiro Mt. 23.27.

⁵ Ikantzi Pablo: "Iyikiiti, tii niyowita naaka ompirasorintsini jinatzi, okantzi Osankinarintsipiroriki: 'Iro pikawiyiri jiwatakaantatsiri'".

⁶ Jiyotziri Pablo ijwaripiroriti apatotainchari, Saduceo jinatzi, iriima pashinipaini Fariseo jinatzi, ikantanaki: "Iyikiiti, Fariseo ninatzi naaka, iijatzi nojyininkapaini. Iro jiyakawintanari tii nokimisantairo jañaayitai kamayitatsiri".

⁷ Ikantaki Pablo, oiyiki jiñaanatawakaanaka Fariseo-paini itsipatakari Saduceo-paini.

⁸ Tima ikantayini Saduceo-paini: "Iro jañaayitai kamayitatsiri, tikaatsi maninkariiti, tikaatsi iijatzi shiritsi". Iriima Fariseo-paini, ikimisantayitzi irirori imapirotatya jiroka-paini.

⁹ Ari ichiraiyanakini maawoni. Ikanta yotzinkari Fariseo, ikatziyanaka, ikantzi: "Jirika shirampari tikaatsi ikinakaashitani. Kimitaka maninkariiti ñaanashiritakiriri, aamaashityaari shiritsi".

¹⁰ Iikiro ishintsitatzii ichiraiyini, ithaawanaki ijwari owayiriiti jowatsinaawaitanakiri Pablo, ikaimaki jowayiriti jomishitowairi, jaanairi jimaapiintaiyini.

¹¹ Okanta otsiniritanai, joñaagaari iijatzi Awinkathariti, ikantairi: "Pablo, iiro pithaawi, ari pinkinkithatakotakina Roma-ki pikimitaakiro jaka Jerusalén-ki".

Ikinkishiritaita intsitokaitiri Pablo

¹² Okanta okitiijiyitamanai, ikamantawakaaka sikarika ikaatzi Judá-mirinka, ikantawakaa: "Thami amajyikawintiri Pablo irojatzi antsitokantantyaariri".

¹³ Tima janaakiro 40 ikaatziyini shirampariiti kantantsiri.

¹⁴ Ipoña jiyaatashitakiri ijwari Ompirasorintsitaari, iijatzi Antaripiroriiti, ikantakiri: "Nokantayikini nomajyikawintiri Pablo irojatzi nontsitokantantyaariri.

¹⁵ Incha pintsipatawakaiya iirokaiiti pikaatzi papatotapiinta, pinkamitiri ijwari owayiriiti, pinkantiri: 'Pamainari Pablo onkitiijiyitamanai naminakotairo ikinakaashitakiri'. Impoña naakaiti aamaakowinta nonkantya nowawakiri tikira jariitapaa jaka".

¹⁶ Kimaki itziniri Pablo, jatanaki imaapiintzi owayiriiti inkamantapaakiri.

¹⁷ Ikaimaki Pablo apaani owayiri, ikantakiri: "Paanakiri jirika mainari pijiwaritiki, tzimatsi oita inkantiriri".

¹⁸ Ikanta owayiri jaanakiri ijwaritiki, ikantapaakiri: "Jiwari, ikowakotakina Pablo namakimiri jirika mainari, tzimatsi ikowiri inkantimiri".

¹⁹ Ipoña jiwari, jaanakiri mainari jantyaatsikiini, josampitakiri: "¿Oita pinkantinari?"

²⁰ Ikantanaki mainari: "Ikinkishiritaka Judá-mirinkaiti inkowakotimi onkitiijiyitamanai paanairi Pablo japatotapiinta jiwariiti, jaminakotairo ikinakaashitani.

²¹ Iiro pikimisantziri, tima manaiyakani 40 shirampariiti. Ikantayikini: "Thami amajyikawintiri Pablo irojatzi antsitokantantyaariri". Aritaki witsikaiyakani iroñaaka, joyaawinta tsika pinkanti iiroka".

²² Jotyaantairi jirika mainari, ikantawairi: "Iiro pikamantantziro jiroka".

Jowawisaitakiri Pablo pinkathariki Félix

²³ Ikanta jiwari ikaimaki apiti pashini ijwari owayiriiti, ikantakiri: "Papatoti 200 powayiriti, pintsipataakiri 70 owayiriiti tyaakotachani moraki, iijatzi pashini 200 aatsini jowathaaminto. Paanakiri tsiniripaiti Cesarea-ki.

²⁴ Piwitsikiniri mora intyaakaanatyaari Pablo, paamaakowintyaari kamiitha. Paanakiri pinkathariki Félix".

²⁵ Ari josankinataki jotyaantiniriri pinkathari, okantzi:

²⁶ "Josankinari Claudio Lisias jotyaantziniri pinkathari Félix: Oiyiki niwithatziimi.

²⁷ Jirika shirampari notyaantimiri, joirikakaantani Judá-mirinkaiti jaka, iroowitainchami intsitokirimi. Ikanta niyotaki josankinatakotani ajwaripiroriti saikatsiri Roma-ki, naanaki nowayiriti, nookakaawintakiri.

²⁸ Nokowaki niyoti iita ikinakaashitakiri jirika imaamanitantaitariri, naanakiri japotaiyani ijwaripiroriti,

²⁹ noñaatzi jimaamaniwintashitari Ikantakaantaitani jashitari iriroriiti. Tikaatsi oitya intsitokantantyaariri, tii okantzi iijatzi jomontyaawaitaitiri.

³⁰ Nokimaki ikowaiyakini Judá-mirinkaiti intsitokiri, irootaki notyaantantzimiri iiroka. Nokantakiri jirikaiti maamaniwaitziriri inkamantimiro oita itzimawintantariri jirika".

³¹ Jimatakiro owayiriiti. Jaanakiri tsiniripaiti Pablo janta Antipatris-ki.

³² Okanta okitiijiyitamanai, piyiyaani owayiriiti anitashitanainchari. Iriima tyaakotanainchari iikiro joyaatanakitziiri Pablo.

³³ Ikanta jariitaka Cesarea-ki, ipapaakiri osankinarintsi pinkathari, ikantapaakiri: "Pinkathari, jirika Pablo".

³⁴ Ari ithonkakiro pinkathari jiñaanatawakiro osankinarintsi, josampitanakiri Pablo, ikantziri: "¿Tsika pipoñaaka?" Ikantzi Pablo: "Nopoñaawo Cilicia-ki".

³⁵ Ikantanaki: “Ari nonkimakimi paata jariitapaatya maamanitzimiri”. Ipoña ikantakaantaki jaayitanaakiri ipankoki Herodes, ari jaamaakowintaityaari.

24

Ikinkithatakota Pablo janta Félix

¹ Okanta awisanaki 5 kitiiyyiri, ariitapaaka Cesarea-ki, Ananías Ompiratasorintsitaniri itsipatakari Antariiporiiti yakawintantaniri jiita Tértulo. Jawisashitapaakiri pinkathari imaamanitiri Pablo.

² Ikanta jamaitapaakiri Pablo, ñaawaitanaki Tértulo, ikantanakiri Félix: “Paasoonki pinkathari, noñiuro kamiitha nosaiki, paasoonki piyotanitzi ojyiki pantakiniri kamiithatatsiri nojyininka.

³ Okaataki jiroka kamiichaanikiri nowinkatharipiroti Félix, owanaa ipaasoonkitapiintakimi maawoni nojyininka.

⁴ Iro kantacha iiro osamanitanta, nokowatzi pinkimisantawakina kapichiini nonkantiiri.

⁵ Noñaakiri naaka, jirika shirampari owaaripirotantaniri jinatzi. Ithonka ikinakinayitaki nampitsiki, tii apa jimaamanitakiri nojyininka nokaatzi no-Judá-mirinkatzi, irijatzi jiwatakaanairiri iitashiwaitachari ‘Oshiritanaariri Nazaret-jatzi’.

⁶ Ikwaki iijatzi jowaaripirotiromi notasorintsipankoti, irootaki noirikakaantakariri, nokowawitaka naminakotantirimi Ikantakaantaitanari naakaiti.

⁷ Iro kantacha, ipokapaaki jiwari Lisias, shintsiiini jaapithatakinari, jowatsinaawaitanakina.

⁸ Ikantanakina: ‘Ontzimatyii piyaataiyini pinkathariki jiwitsikimiro kantainchari’. Incha posampitiri iiroka ayotantyaawori tyaaryoorika nomaamanitantakariri’.

⁹ Irojatzi ikantsitakari iijatzi Judá-mirinkaiti ikaatzi pokaintsiri.

¹⁰ Ari itzinaawakotanaka pinkathari jiñaawaitanyaari Pablo. Ikantanaki Pablo: “Ojyiki nokimoshiritaki iirokatakimi kiminani nonkinkithatakotya, tima niyotzi iirokatakimi witsikapiintziniriri nojyininkapaini imaamanitawakaa.

¹¹ Kantatsi posampitakowintiro iiroka, owakiraa nariitaa naaka Jerusalén-ki okaatzi 12 kitiiyyiri, nokowawita nopinkathatapairomi Pawa.

¹² Tii noñaanatantawaitzi, tii nomaamanitzi atziripaini tasorintsipankoki, ari nokimitaakiro nampitsiki, tikaatsi nomaamaniti japatotapiintaita.

¹³ Jirikaiti kinkithatakotakinari jaka, iiro jiñaaitziro imapiro ikantakotanari.

¹⁴ Ari okantaka, notsipataari naaka jiiitaitziri ‘Aatsi’. Irootaki ikantakiri iroñaaka jirikaiti yakawintanari nokimisantashiwaitani jinatzi. Ari nokinakairo nopinkathatzi Pawa ikimisantziri pairani nochariniiti. Nokimisantziro Ikantakaantani, iijatzi josankinarpaini Kamantantaniriiti.

¹⁵ Ari nojyari iriroriiti, joyaawintari Pawa jañaakaayitairi kamayitaintsiri, tii apa jañaayitai kamiithashiriri aña jimatsitaiyaawo kaaripiroshiriri.

¹⁶ Irootaki nokowakiri iiro otzimi oitya nantzimotiriri Pawa, iijatzi atziririiti.

¹⁷ Awisaki ojyiki osarintsi nokinawaitaki, nopiyaa nonampiki namai nompashitapaiyaariri nojyininka kowityaawaitatsiri, nokowawitapaa iijatzi nontaapainirimi Pawa.

¹⁸ Irootaki nantziri tasorintsipankoki, aritaki namitakiro noishi onkantya nonkithatantyaari, tiitya ojyiki nonkaataiyini, tikaatsi nomaamaniwaiti janta. Aripaiti jiñaapaakina tsikarika ikaatzi Judá-mirinka poñainchari Asia-ki.

¹⁹ Iriitakimi pokatsi jaka inkinkithatakotina iitarika jiñaakotakinari.

²⁰ Tii ipokaiyini irirori. Jirikatzimaitaka pokaintsiri jaka apatowintakinari, incha inkantimi oitarika jiñaakotakinari nokinakaashitakari.

²¹ Aamaa iro ikantakotanari nokantakiri chapinkipaiti: ‘Iro jiyakawintaitanari tii nokimisantairo jañaayitai kamayitaintsiri’.

²² Tima pinkathari Félix jiyopirotziro jiiitaitziri “Aatsiwiri”, irootaki jowajyaantantanariri, ikantanakiri: “Aririka impokaki jiwari Lisias, ari inkamantapaakinawo jiroka”.

²³ Ipoña ikantakiri ijiwari owayiriiti: “Paamaakowintinari Pablo, pishinitiniri jariityaari jaapatziyani impantyaariri kowityiimotziriri”.

²⁴ Okanta pashini kitiiyyiri, piyaa Félix, itsipatakawo iina Drusila, Judá-mirinka inatzi iroori. Ikaimakaantapairo Pablo inkimawakiri inkinkithatakairi tsika okantakota jawintaashiritantaariri Jesucristo.

²⁵ Iro kantacha Pablo jitanakawo ikinkithatakaanakiri tampatzikashiritaantsi, ñaakoshiritaantsi, jowasankitaantaiti paata. Ari ithaawanakiri Félix, ikantanakiri: “¡Aritapaaki, piyaatai! Ari napiitairo nonkaimakaantaimi paata nosaikashiwaityaarika”.

²⁶ Tima jonyaawintawitayta Félix impinatirimi Pablo, onkantya jomishitowakaantaiyaariri. Irootaki japiitantawitakariri ikaimakaantziri inkinkithawaitakairi.

²⁷ Awisaki okaatzi apiti osarintsi. Ari okaatapaaki ipinkatharitz Félix. Ikwatzi jaapatziyapiintyaari Judá-mirinkaiti, jomontyaakaantanakiri Pablo. Ari ipoyaataariri pashini pinkathari iitachari Porcio Festo.

25

Ikwaki Pablo iriitajaantaki César aminakotirini ikinakaashitani

¹ Aritaki jowaitakiri Festo impinkathariwintanti. Iro awisanaki mawa kitijiyiri jataki Jerusalén-ki ipoñaanakawo Cesarea-ki.

² Ikanta jiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari ñaapiroriiti Judá-mirinkaiti, ikinkithatakotakiri Pablo.

³ Ikwaki jotyaantairi Pablo Jerusalén-ki. Ikinkishiritayani intsitokakaantiri niyankithaki aatsi.

⁴ Ari ikantanaki Festo: “Aritaki jomontyaitakiri Pablo janta Cesarea-ki, irootaintsi niyaatai janta.”

⁵ Incha jonyaatanakina pijiwariti, tzimatsirika ikinakaashitani jirika shirampari, ari piyakawintiri janta”.

⁶ Tii osamanipirozti isaikawaitapaintzi Festo janta Jerusalén-ki, ipiyaa Cesarea-ki. Okanta okitijiyitamanai, isaikapai isaikamintoki ipinkathariwintanti, ikaimakaantakiri Pablo.*

⁷ Ikanta ityaapaaki Pablo, ari ipokaiyapaakini Judá-mirinkaiti poñaayitainchari Jerusalén-ki, ikantakowaitapaakiri ojyiki kaaripirori, okantawita tii jiñaawitawo imapirotatyaarika okaatzi ikantakoitziriri.

⁸ Kinkithatakotanaka Pablo, ikantaki: “Tikaatsi kaaripirori nanti naaka, tii nopiyathatawo Ikantakaantani nojyininkapaini, tii nowaaripiroztiro tasorintsipanko, tii nokawiyawaitziri iijatzi César ijiwaripirori Roma-jatzi”.

⁹ Iro kantacha pinkathari Festo ikowi jaapatziyapiintyaari Judá-mirinkaiti, josampitanakiri Pablo: “¿Pikowatzima piyaati Jerusalén-ki, niyakawintimi janta?”

¹⁰ Ikantanaki Pablo: “Iro tampatzikatatsi nosaiki jaka paminakotina, iirokatakiki jowaki César ijiwaripirori Roma-jatzi. Aritaki piyotaiyakini tikaatsi kaaripirori nantzimotiriri nojyininkapaini Judá-mirinka.”

¹¹ Ontzimatyiiimi nokinakaashipirotoni, kamiithatatsimi jowamaitina. Irooma tikaatsi nonkinakaashitayta, iiro okantzi potyaantina janta. Nokowatzi iriitajaantaki pinkathari César aminakotinani”.

¹² Ipoña Festo ikinkithawaitakaakiri ikaataiyini ipinkatharitz. Ari ikantanakiri: “Pikowirika jaminakotimi César, ari piyaatiri janta”.

Jaitanakiri Pablo pinkathariki Agripa

¹³ Ipoña pinkathari Agripa itsipatakawo iina Berenice ipokaiyakini Cesarea-ki, jiwithatyaari Festo.†

¹⁴ Ikanta isaikawaitapaintzi janta, ikinkithawaitakaakiri Festo ikantakota Pablo, ikantziri: “Tzimatsi jaka shirampari jookanairi pinkathari Félix jomontyaitakiri.”

¹⁵ Tima niyaataki chapinki Jerusalén-ki, ojyiki ikantakoitawakiri jiwari Ompiratasorintsitaariiti itsipatakari Antaripiroriiti, ikowakotakina nontsitokakaantiri.

¹⁶ Ari nokantanakiri naaka: “Jiroka namitaiyarini naakaiti Roma-jatzi: Ontzimatyii japotaiyaani maamanitawakaachari, inkinkithatakotantyaariri iyakawintaari. Imapirorika otzimi ikinakaashitani, aritaki onkantaki intsitokaitiri”.

¹⁷ Irootaki nimatakiri ipokaiyakini iriroriiti, tii nojyinkaapaaki, jatakina nosaikamintoki, nokaimakaantakiri shirampari.

¹⁸ Iro kantzimaitacha okaatzi ikantawitapaakari iyakawintakiriri, tii noñiuro onkantapirotya nokinkishiriwitakiri.

¹⁹ Apa ikinkithatakotakiro ikimisantashitari, ikinkithatakotakiri iijatzi jiitaitziri Jesús jowamaitakiri, iriitaki ikantziri Pablo iinro jañi.

²⁰ Tiimaita niyotziro tsika nonkantiro jiroka, nosampitakiri Pablo ikowirika jiyaati Jerusalén-ki jaminakoitantaariri janta.

²¹ Iriima Pablo ikowaki iriitajaantaki aminakotirini César Augusto awinkatharipiroti Roma-ki. Irootaki nokantantakiri jomontyaitawakiri irojatzi notyaantantatyaariri”.

* 25:6 Kantakotachari jaka “tii osamanipirozti”, irojatzi ikantakoitziri 8 tiirika 10 kitijiyiri isaikawaitapaintzi. † 25:13 Jirika Agripa, jiitaitziri iijatzi Herodes.

²² Ipoña Agripa, ikantanakiri Festo: “Nokowi nonkimiri naaka jirika shirampari”. Ari ikantzi Festo: “Ari pinkimajaantakiri onkitiijyitamanai”.

²³ Okanta okitiijyitamanai, ityaaki janta Agripa itsipatakawo Berenice owaniinka ikantaka. Itsipatakari ijiwari owayiriiti, jiwariiti saikatsiri janta. Ikantakaantaki Festo jamaaitiri Pablo.

²⁴ Ari jiñaawaitanaki Festo, ikantzi: “Pinkathari Agripa, pinkathariiti ikaatzi apatotainchari jaka, jirika shirampari. Owanaa jiyakawintakiri Judá-mirinkaiti janta Jerusalén-ki ijatzi jaka Cesarea-ki. Ichiraapiintaki ikowi jowamairi.

²⁵ Noñimaitakawo naaka tikaatsi ikinakaashitani jirika jowamaitantyaariri. Iro kantz-imaitcha, iriitajaantaki kowaintsiri jaminakotiri Augusto, irootaki notyaantantyaariri janta.

²⁶ Iro kantacha tii noñi naaka oitya nosankinatiniriri pinkatharipirori tsika ikantakota jirika, irootaki namantakariri piñiiri iirokaiti, iiroka pinkathari Agripa namakiniri, onkantya pinthonkakiro posampitiri, tzimatsi nosankinatiri.

²⁷ Tima tii okamiithatzimotana notyaanti apaani omontyaari, iirorika otzimi tsika osankinatokya okaatzi ikinakaashitakari”.

26

Ikinkithatakota Pablo Agripa-ki

¹ Ipoña Agripa ikantanakiri Pablo: “Kantatsi piñaawaiti iiroka”. Ari itzinaawakotanaka Pablo, ñaawaitanaki, ikantzi:

² “Pinkathari Agripa, owanaa nokimoshiritaki nonkinkithawaitakaimi iroñaaka, nokowi nonkinkithatiro okaatzi ikantakotanari Judá-mirinkaiti.

³ Tima piyopirotziro iiroka okaatzi jamitari ajyininkapaini Judá-mirinka. Irootaki nokowantari pinkimisantawakina nonkantimiri”.

Jañaantari Pablo tikira ikimisantanakiita

⁴ “Jiyotaiyini nojyininkapaini Judá-mirinka tsika nokanta iinro nomainaritapaaki, no-saikimotantakariri Jerusalén-ki,

⁵ naakatapiintaki Fariseo monkaawaitaniri, tii nopiyathanitawo Ikantakaantaitani. Ikowirika, kantatsi inkinkithatakotina.

⁶ Irootaki nosaikantari iroñaaka jaka, tima nokinkithatakotatziro ikajyaakaakiniriri Pawa pairani achariniiti, oyaakoniintaiyakirini aakaiti.

⁷ Pinkathari Agripa, irojatzii noyaakoniintsitakari naaka, irootaki ikantakotakinari iroñaaka ajyininkapaini. Irojatzii joyaakoniintsitakari maawoni ajyininkaiti ichariniyi-taari 12 itomiitini Israel-ni. Irootaki jiñaashintsitapiintakari jantainiri Pawa jiñaantaiyaawori.

⁸ ¿Litama kaari pikimisantanta iiroka jañaakairi Pawa kamawitainchari?”

Ipatzimawitakari Pablo kimisantzinkariiti

⁹ “Nimawitakawo naaka pairani noñaashintsiiwaitaka, nokinkishiriwitaka nantayitimi ojyiki nomaamanitiri ikaatzi pairyaanairiri Jesús Nazaret-jatzi.

¹⁰ Irootaki nantakiri Jerusalén-ki. Ishinitakinawo ijiwari Ompiratasorintsitaari, ojyiki nomontyaakaantakiri oitishiritaari. Ikanta noñiiri jowamaitziri inimotana.

¹¹ Tzimatsi ojyiki nowasankitaaki onkantya jowajyaantantyaawori ikimisantzi. Ari nokantapiintakiri tsika japatotapiintaita. Owanaa nokisaniiintakiri jirikaiti, nopatzi-mawaitakiri, nimatsitakari saikatsiri pashiniki nampitsi”.

Japiitziro Pablo ikinkithatakota ikimisantai

(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Iro niyaantantakari nampitsiki Damasco, jotyaantakina ijiwari Ompiratasorintsitaari.

¹³ Iro kantacha niyankithaki aatsi, jiiwiyaaka tampatzika ooryaatsiri noñaaki oorintanainchari inkitiki, janaanakiri ishikipakiryaaani ooryaatsiri, joorintapaakina nokatziyaka naaka, nokaatakiri tsipatakinari.

¹⁴ Tyiyanakinani maawoni. Nokimatzi jiñaanaitakina noñaaniki Heber-paantiki, ikantana: ‘¡Saulo! ¡Saulo! ¿Litama pipatzimatantanari? Iirokatakari owasankitaacha apaniroini, okimiwaitakawo pimpatzizatziyaaawomi thoyimpithowari’.

¹⁵ Ipoña nakanakiri naaka: ‘¿Litama Pinkathari?’ Ari jakanakina Nowinkathariti: ‘Naakatakari Jesús, pipatzimatakiri.

¹⁶ ¡Pinkatziyi! Iro noñaagantzimiri iroñaaka pantawaitaina. Pinkinkithatairo okaatzi piñaakiri, onkaati piñiiri paata nantakaimiri.

¹⁷ Aritakii piñiiri nowawisaakotaimi pijyininkakii, ijatzi janta kaari pijyininkata tsika notyaantimi.

¹⁸ Onkimityaawo pokiryaaakairimi. Aritapaaki ikinashiwaitaka otsinirikitzi, aña jani-iyitai kitainkariki. Aritapaaki ipinkathatakiri Satanás, aña Pawa pinkathariwintairini. Ari nompikyotainiri iyaaripironka, nontasorintsishiritakairi awintaashiritaanari naaka. Tima irootaki ikajyaakagaitakinari' ”.

Tii ipiyathawaitanaka Pablo joñaagaitakari

¹⁹ “Pinkathari Agripa, tii nopiyathatanaka joñaagaitakinawo inkitiki,

²⁰ aña nitanakawo nokinkithatanakiniri Damasco-jatzi, Jerusalén-jatzi, maawoni nampiyitawori Judea-ki iijatzi ikaatzi kaari ajyininkata, nokantayitzi: ‘Pimpiyashitairi Pawa, pantairo oñaagantironi powajyaantairo piyaaripironka’.

²¹ Irootaki kantakaawori, joirikantakinari nojyininkapaini taserintsipankoki, ikowaw-itaka insitokina.

²² Iro kantacha inishironkatakina Pawa iikiro niyaatatzi nokinkithatakotziri iroñaaka. Nokinkithatakiniri maawoni, ñaapiroriiti kaari ñaapirotachani. Okaatzi nokinkithatapiintaki, tii notikapaintziro josankinatakiri Moisés-ni, ipoña Kamantaniriiti. Tima josankinaitakiro onkaati awisatsini, ikantaiki pairani:

²³ Ontzimatyii inkami Cristo, aririka inkamawitatyia iri itakaantyaawoni jañagai iijatzi. Ari onkantya inkinkithatakoitantaanariri awisakotaantsi ajyininkapaini, inkinkithatakoitiniri iijatzi kaari ajyininkata”.

Ikowi Pablo inkimisantakairi Agripa

²⁴ Ikantakiro Pablo jiroka, ikaimanaki Festo: “¡Pablo, pishinkiwintatyia! Okantakaimi paakowintawo piñaanawaitzi”.

²⁵ Ari jakanakiri Pablo: “Pinkathari Festo. Tii noshinkiwinta, okaatzi nokantakiri imapirotatyia.

²⁶ Jiyopirotsi pinkathari Agripa, irootaki nokantantawori jirokapaini. Niyotzi naaka jiyotakotziro maawoni, tii jimanakota.

²⁷ Pinkathari Agripa, ¿pinkimisantiro josankinari Kamantaniriiti? Niyotzi naaka pikimisantziro”.

²⁸ Ari jakanakiri Agripa: “¿Piñaamachiitaki pikantakina kapichiini ari pinkimisantakaakina, nonkimitantaiyaariri ‘Cristo-wiriiti?’ ”

²⁹ Ikantzi Pablo: “Okantawitaka kapichiini nokantakimiri, tiirika, ojiyki nokantakimiri, onkamintha iri Pawa kantakaiyaawoni, tii apa iiroka pinkathari, aña iijatzi maawoni pikimayakini iroñaaka, pinkimitaina nokantaka naaka, okantawitaka iiro joojoitanzimiro ashirotha”.

³⁰ Ipoña ikatziyanaka pinkathari Agripa itsipatakawo Berenice, pinkathari Festo, maawoni ikaatzi saikaintsiri,

³¹ jataiyakini jantyaatsikiini ikinkithatakotziro jiroka. Ikamantawakaiyakani: “Iromi jomontyaawaitaitzirimi jirika shirampari, tikaatsi inkinakaashitya onkantya jowamaitantyaariri”.

³² Ipoña Agripa ikantanakiri Festo: “Ari ampakagairimi jirika shirampari, iromi ikowakimi irirori jaminakotiri César awinkatharipiroriti”.

27

Jotyaaantakiri Pablo Roma-ki

¹ Ikanta ikowaki jotyaaantiri Pablo janta Italia-ki, itsipataakiri pashinipaini omontyaari, ari niyaatsitanakari iijatzi naaka. Iri aanakiri itachari Julio jiwatziriri jowayiririti pinkatharipirori Augusto.

² Ari notitakotanakari Adramitio-jatzi niyaatiro Asia-ki. Notsipatanakari Aristarco Tesalónica-jatzi poñaachari Macedonia-ki.

³ Okanta okitiijyitamanai ariitakina Sidón-ki, ari jaapatziyanakari Julio jirika Pablo, ishinitakiri jariitapaintyaari jaapatziyanipaini impantawatyaariri kowityiimotariri.

⁴ Ipoña nawisanakiro Sidón, otonkiyotakina tampiya, tii okantzi namaatakoti, iro nokinakotananakari othampijyaaki Chipre.

⁵ Naathakiryaaanakiro inkaari irojatzii Cilicia-ki, iijatzii Panfilia-ki. Ariitakina Mira-ki, nampitsi saikatsiri Licia-ki.

⁶ Ari jiñaitapaaki pashini notitantanaiyaari poñaachari Alejandría-ki iyaatiro Italia-ki, ari jotitaiyakini jiwari.

⁷ Ojyiki kitijiyiri namatsinkakota namaatakotzi. Owanaa nopomirintsiwaitaka nariitankari Gnido-ki. Iikiro otonkiyotakotatyana tampiya, nomontyaakotaki Salmón-ki, noshinampitanakiro othampijyaa Creta.

⁸ Owanaa opomirintsitaka namaatakotzi, irojatzii nariitankari nampitsi ikantaitziro “Aachaaki” okaakitapai nampitsi Lasea.

⁹ Awisaki ojyiki kitiiyiri namaatakotaki, aritaki tyaawontsitzimatapai, kowiinkatanaki namaatakoti. Irootaki ikantantakari Pablo:*

¹⁰ “Pinkimisantawakina, kimitaka akowiinkatakotatzi amaatakoti, ari ampiyakiro amaatakomintotsi, iijatzi pajaagawopaini, aritaki ankamagaantaki iijatzi”.

¹¹ Iro kantacha ijiwari owayiriiti tii ikimisanziri Pablo, iri ikimisantaki ashitawori amaatakomintotsi itsipatakaru antakotzirori.

¹² Tii okamiithatatzii jowawisairo tyaawontsi tsika jaatakowitaka, ikowaiyini jiyaaniinti Fenice-ki saikitachari janta Creta-ki, iiro oñaashirinkantari tampiya kinatsiri kirinka iijatzi katonka. Ari ikowaki jowawisairo tyaawontsi.

Itampiyatakotzi inkaariki

¹³ Ikinkishirita ari onkantaki jamaatakoti tima owakiraa itapaakawo otampiyatzi kapichiini. Ari namaatakonaki othapiyaaki Creta.

¹⁴ Iro osamanitaki kapichiini antawotapaaki tampiya, jiiitziro iriroriiti “Euroclidón”, ookantapaakawo amaatakomintotsi.

¹⁵ onshikakotanakina. Tii jiñi tsika inkantairo jamaatakominto, ishinitakiro onshikakotina tampiya.

¹⁶ Owanaa nopomirintsitakawo pitotsi thatainchari amaatakomintotsiki. Nokinakotaki othampijyaaki iitachari Clauda tii otampiyapiroti janta.

¹⁷ Ari notiyitakiro pitotsi amaatakomintotsiki. Tima ithaawantatyaawo jaintakotya iintatzi inkaariki jiiitziro “Sirte”, joojotakiro onaminaki amaatakomintotsi iiro okotaanta. Ishinitanakiro onshikakotina tampiya.

¹⁸ Okanta okitiijiyitamanai, iikiro oshintsitatzii otampiyatzi, ari jitanakawo jowiinka-gaantaki jajaagawo.

¹⁹ Okanta pashini kitiiyiri, jowiinkanakiro iijatzi okaatzi ashitari amaatakomintotsi.

²⁰ Ojyiki kitiiyiri awisaintsiri tii noñaayitairi ooryaatsiri iijatzi impokiro. Antawoiti notampiyatakotaki tii niyoti aririka nawisakotai.

²¹ Tima awisaki ojyiki kitiiyiri tii nowaiya, ikantanaki Pablo: “Pinkimisantawakina, okamiithawita pinkimisantinami irojatzii asaikakimi Creta-ki. Iiro añañiroma okaatzi owaaripirotakairi.

²² Iro kantzimaitacha iroñaaka, iiro okantzimowaitzimi, tima iiro pikamagaantzi apaani, onkantawitaty ompiya amaatakomintotsi.

²³ Inkaanki tsiniripaiti, noñaaki maninkari, jotyaantani Pawa Ashitanari, nantawaitziniri,

²⁴ ikantakina: ‘Pablo, iiro pithaawi, ontzimatyii pariitya jiñiimi César pinkatharipirori Roma-ki. Inishironkatimi Pawa pawisakotakaantyaariri pikaataki jaka amaatakomintotsiki’.

²⁵ Ari ikantakina. Irootaki pinthaamintantyaari, tima nawintaashiritakari naaka Pawa, niyotaki aritaki imatya ikamantakinari maninkari.

²⁶ Iro kantacha ontzimatyii ompojakotya othampijyaaki”.

²⁷ Okanta tsiniri, aritaki awisaki 14 kitiiyiri, ariitakina inkaariki Adriático onshikakotakina tampiya. Niyankiiti tsiniri, ari ikaimanaki antakotzirori amaatakomintotsi ikinkishiritayani iro nariitaiya kipatsiki.

²⁸ Ari jimonkaatakiro tsika iwiyaa ochiinkaatzii, jiñaatziro tii ochiinkaapirotzi, ipoña japiitiro iijatzi, jiñaatzi kapichiini ochiinkaatapai.†

²⁹ Ithaawanaki nompojokotya, jowiinkaki 4 againtironi amaatakomintotsi opataki, ari jamanaiyanakani onkitiijiyitantyaari thaankipiroini.

³⁰ Iro kantacha ikaatzi antakotzirori ikinkishiritaka ishiyi, jotitantanatyawo pitotsi thayitainchari, jamawinatawo jowiinkayitiro ayiintironi othowaki amaatakomintotsi.

³¹ Iro kantacha Pablo ikamantakiri jiwari, iijatzi jowayiriti, ikantziri: “Aririka ishiyaki jirikaiti, iiro pawisakotai iirokaiti”.

³² Ari itotakotanakiro owayiriiti pitotsi, joimaatakiro.

³³ Irootaintsi onkitiijiyitzimati, ikantanaki Pablo: “Aritaki awisaki 14 kitiiyiri oyaawinta oitya awisatsini, tii powaiya iirokaiti.

³⁴ Okowapirota iroñaaka poya pañaantyaari, tima tikaatsi kamagaantatsini apaani”.‡

³⁵ Aritaki ikantaki Pablo, jaaki tanta, ipaasoonkitakiri Pawa. Ipitoryaakiro, owanaka.

* **27:9** Kantakotachari jaka “tyaawontsitzimatapai”, irojatzii ikantakoitziri “ikaatapiintakiro itziwintaiyani”. † **27:28** Kantakotachari jaka “tii ochiinkaapirotzi”, irojatzii ikantaitziri pairani okaatzi 20 jimonkaantantawo ikonaki, ikantaitziro iroñaaka 36 metro. Kantakotachari iijatzi “kapichiini ochiinkaatapai”, irojatzii ikantaitziri pairani okaatzi 15 jimonkaantantawo ikonaki, ikantaitziro iroñaaka 27 metro. ‡ **27:34** Kantakotachari jaka “tikaatsi kamagaantatsini”, iro ojyawori ikantaitzi “iiro opiyakagaantawaita kishichaaniki”.

³⁶ Ipoña jominthatanaka maawoni, owaiyakani iijatzi.

³⁷ Jiroka nokaataiyini notitaiyani 276 atziri.

³⁸ Aritaki ithonkakiro jowaiyakani, jowiinkayitaki owanawontsi othomakantyaari tinari.

Otsitsiyaki

³⁹ Okanta okitiijiyitamanai, jirikaiti antakotzirori, okompitzimotakari kipatsi, jiñaapaaki opaayaa. Ari ikowi jaatakotyaaami janta.

⁴⁰ Itotakoyitakiro oojotantari ayiintzirori amaatakomintotsi, jookakiro, itzinaakoyitanairo antawoitii manthakintsi, jiwitsikanairo iyomawo inkomatantyaari inkini jaatakoyiani opaayaaki. §

⁴¹ Iro kantacha aintakotapaaka othowaki iintaatzi inkaari, tii okantanai nojyiwatakoti. Tankanaki opataki ookantapaakawo otamaryaaani inkaari.

⁴² Ari ikowanaki owayiriiti intsitokanakirimi omontyaariiti, iiro jamaatanta ishiyayiti.

⁴³ Iro kantacha ijiwari owayiriiti, ikowaki jowawisaakotiri Pablo, tii ishinitziri jowamaitiri, apa ikantanakiri: “Ikaatzi yotzirori jamaatzi, jamaati jiyaati kipatsiki.

⁴⁴ Iriima pashinipaini jontarikayitya inchakotaki inkini jamaati”. Ari okantari nawisakotantaari maawoni.

28

Isaikaki Pablo othampijyaaki iitachari Malta

¹ Ikanta nawisakotai maawoni, ari niyotaki jiroka othampijyaa oita Malta.

² Ari jaawakina kamiitha maawoni nampitawori janta. Tima oparyaatzii inkani, katsinkaiti okantaka, jowaampataki paampari, ari ikaimakina.

³ Ari jiyaatanaki iijatzi Pablo jayi tsitsi, iro ipiyawitapaaka jowapairo itsima, shi-towanaki maanki, jatsikakiri jakoki.

⁴ Ikanta jiñaakiri nampitawori janta jowikantapaakari, ikantaiyanakini: “Jirika shirampari owamaantzinkari jinatzi, okantawitaka jawisakowitaka impiinkimi, tiimaita ishinitaitziri jañi”. *

⁵ Iro kantacha Pablo jotikanakiri maanki paampariki. Tikaatsi awijiyimotirini.

⁶ Joyaawintaiyani jaawaakairimi irojatzi inkamantatyaari. Ikanta osamanitaki jiñaatzi tikaatsi awijiyimotirini, ikantaiyani: “Pawa jinatzi jirika shirampari”.

⁷ Tzimatsi janta jiwari nampitawori othampijyaaki iitachari Publio. Oztimimotziri okaakiini jowani. Jaawakina kamiitha maawoni jaanakina. Mawa kitiiyjiri nosaikimowaitakiri.

⁸ Ari nokimakotakiri iwaapati Publio ikatsinkaakitatzii, ishiwaiwaita. Ityaashitanakiri Pablo. Ikanta jamanakowintakari, jotirotantakari jako, apathakiro ishintsitanai.

⁹ Jantakiro jiroka, pokayitanaki maawoni mantsiyari nampitawori janta othampijyaaki, joshinchaayitakiri.

¹⁰ Ari ipashitanakari oiyiki tsikarika oiyita. Ikanta notitanaa niyaatantaiyaari, ipayitawaana naayitanairi.

Ariitaka Pablo Roma-ki

¹¹ Ikanta nosaikaki mawa kashiri janta othampijyaaki, ari notitanaari pashiniki amaatakomintotsi, owawisaakirori iijatzi janta tyaawontsi. Opoñaawo jiroka amaatakomintotsi Alejandria-ki. Jiwitsikaitakiro opataki joyyakaantawo “Tsipari” iwawanitashiitari. †

¹² Ari nariitaka janta Siracusa-ki, mawa kitiiyjiri nosaikanakii janta.

¹³ Ipoña nawisanai irojatzi nariitantakari Regio-ki. Ikanta okitiijiyitamanai, okamintha otasonkakotakina tampiya kinatsiri katonkanta, irojatzi nariitantakari Puteoli-ki pashini kitiiyjiri.

¹⁴ Ari noñaapaaki tsikarika ikaatzi iyikiiti, ikantawakina nosaikanakii. Iro nosaikan-tanakari okaatzi 7 kitiiyjiri. Ari nopoñaanaari irojatzi nariitantakari Roma-ki.

¹⁵ Ikanta ikimakotakina iyikiiti nampitawori Roma-ki, itonkiyotawakina aatsiki jii-taitziro “Apio” tsika jiyomparitapiinta. Okanta janta jiiitaitziro “Mawapanke”, ari joyaawintakina pashini. Ikanta Pablo jiñaapaakiri iyikiiti, ipaasoonkitanakiri Pawa, thaamintashiri ikantanaka.

§ 27:40 Kantakotachari jaka “itzinaakoyitanairo antawoitii manthakintsi”, irootaki ookantari tampiya inkini ishiyakoti otitawori amaatakomintotsi. * 28:4 Irootaki ikantakiri, tima jiñaajaantzi atziiriiti iri Pawa otyaantakiniriri maanki, jowasankitairi. † 28:11 Jiiitaitziri jaka “Tsipari”, iriitaki apiti itomi “Júpiter”, iwawanitashiitari jiiitaitziri Cástor ipoña Pólux.

¹⁶ Ari nariitapaaka Roma-ki. Ikanta ijiwari owayiriiti jowawisaapaakiniri omontyaariiti pashini jiwari. Iriima Pablo ishinitakiri isaikawaitapaaki tsikarika ikowiro, apaani owayiri aamaakowintariri.

Ikinkithatakaantzi Pablo janta Roma-ki

¹⁷ Ikanta awisanaki mawa kitiiyyiri nariitaka, japatotakiri Pablo ñaapiroriiti Judá-mirinkaiti nampitawori Roma-ki. Ikantakiri: “Iyikiiti, pairanitaki jaakaantakina ayyininkapaini janta Jerusalén-ki, ipoña jowawisaakina ijiwariki Roma-jatziiti. Irootaki jantakiri, okantawitaka tikaatsi nantzimotiriri, tii nomaamanitziro okaatzi jamitari pairani achariniiti.

¹⁸ Ojyiki josampiwitakina Roma-jatzi janta, tii jiñaashita nonkinakaashityaari intsi-tokantinari, ikowawitaka impakaakaantainami.

¹⁹ Iro kantacha ayyininkapaini Judá-mirinka tii ikowi, ontzimatyii nonkowakotiri iriitaki aminakotinani César, okantawitaka tikaatsi niyakawinti naaka ayyininkapaini.

²⁰ Irootaki napatotantzimiri iroñaaka nonkamantimiro. Nokinkithatakotairi oyaakoni-intari maawoni Israel-mirinkaiti, irootaki piñaantanari jaka joojoitantanawo ashirotha”.

²¹ Ari ikantanaki iriroriiti: “Tii noñi naaka josankinatakotina poñaachani Judea-ki. Tikaatsi nonkimakotimiri iijatzi jariita ayyininkapaini jaka.

²² Apa nokimakowintzimi ikinkithatakoitakiri kimisantashiwaitachari. Nokowaki nonkimimi tsika pikantzi iiroka”.

²³ Ikinkishiritaka japatotya pashini kitiiyyiri. Ari japatowintakari ojyiki atziri jimaapi-intzi Pablo. Ikinkithatakiniri tsika ikanta Pawa ipinkathariwintantai, joñaagakiri tsika josankinatakoitsitakari Jesús, jitanakawo josankinariki Moisés-ni irojatzi josankinatakiri Kamantaniriiti. Tima jitanakawo okitiiyyitamanai irojatzi jyiitiini.

²⁴ Tzimatsi tsika ikaatzi kimisantawakiriri, iriima pashinipaini tiimachiini.

²⁵ Tiira jaapatziyawaa, apaanipaini jiyaayitai. Jiwiyaantawaari Pablo ikantawairi: “Jiroka ikantsitakari pairani pichariniiti, jiñaawaitakairi Tasorintsinkantsi Kamantantaniri Isaías-ni, ikantaki:

²⁶ Piyaati, pinkantiri jirika atziriiti:
Pinkimawitaty, iromaita pikimathatziro.
Paminawitya, iromaita piñagayironi.

²⁷ Tima kisoshiri ikantaka jirikaiti.

Ashikimpita jinaki.

Tii jokichaatai iijatzi.

Irootaki kaari jiñaantawo.

Kaari ikimanta,

Kaari ikinkishiritanta,

Tii ikimisantzi, iiro nowawisaakotairi.

²⁸ Piyotaiyini iirokaiti, aritaki jowawisaakotairi Pawa kaari ayyininkata. Aritaki inkimisantai iriroriiti”.

²⁹ Ikantakiro Pablo jiroka ñaantsi, jatanai Judá-mirinkaiti, ojyiki jiñaanatawakaanaka.

³⁰ Ari isaikapairi Pablo okaatzi apiti osarintsi. Jaapiintakiri kamiitha ikaatzi ariiyitariri.

³¹ Ari ikinkithatakiniri ipinkathariwintantai Pawa, ikinkithatakotsitakari iijatzi Awinkathariti Jesucristo jiyoitantyaariri. Tikaatsi oñaashirinkawaitirini.

JOSANKINARI PABLO JOTYAANTZINIRI ROMA-JATZIITI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo osankinatzimirori, jompiratani Jesucristo ninatzi, tima iriitaki kaimashiritakinari Notyaantapiroriti, irijatzi owakinari nonkamantantiro Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Pawa.

² Jiroka Kamiithari Ñaantsi ikajyaakaakiriri Pawa, iro ikinkithatakotakiri pairani Kamantantaniri Osankinarintsi Tasorintsitsatsiri,

³ ikantakota Itomi Awinkathariti Jesucristo, iintsitapaintsiri itzimaki, icharinitawakari David-ni.

⁴ Ikanta jañagai pairani, aripaiti joñaagantaka Itomi Pawa jinatzi, otzimimotziri ishintsinka, tasorintsishiriri jinatzi iijatzi.

⁵ Ikamintha Cristo iro jinishironkatantakinari Pawa. Iri owakinari Notyaantapiroritari, nonkamantayitairi pashinijatzi atziri kaari ajyininkata, inkimisantayitaita iriroriiti.

⁶ Iijatzi iirokaiiti Roma-jatzi ari akaatsitaka ikaimashiritai Jesucristo.

⁷ Ikaimashiritaimi pinkitishiritai pikaatzi pinampitawo Roma-ki. Jitakotani Pawa pinayitzi. Onkamintha inishironkawaitaimi Ashitairi Pawa, iijatzi inkimitaimi Awinkathariti Jesucristo, piñaayitiro kamiitha pisaikayiti.

Ikowi Pablo jarütyaari Roma-jatzi

⁸ Jiroka nitawatyaari nonkanti: Nopaasoonkitziri Pawa, okantakaantziro jantziri Jesucristo. Nopaasoonkitakowintzimi iirokaiiti, tima ithonka ikimakoitakimi tsikarikapaini tsika pikantayitanaa pikimisantayitai.

⁹ Ari nokantapiintanakitza namanakowintzimi. Iri Pawa yotatsi, nantawaishintsitainiri nokinkithatakotanairo Kamiithari Ñaantsi tsika ikinkithatakota Itomi.

¹⁰ Aririka namañaaari, nokowakotziri ishinitainaata niyaati pisaikaiyini iirokaiiti, iiroorika inkowakaakinari naaka.

¹¹ Tima nokowapirotaki noñaayitimi. Nokowi nonishironkashiriyitimi onkantya paawiyashiriwaityaari.

¹² Ari onkantya nonthaamintakaantimiri iiroka, piñaakarika naaka tsika nokanta nawintaashiritakari Cristo. Ari pinthaamintakaina naaka, noñaakimirika iirokaiiti tsika pikanta pawintaashiritari.

¹³ Iyikiiti, nokowi piyoti, iro noshiritapiintaka niyaati pisaikaiyini noñaantimiri powapiyashiriyitaiya, nokimitaakiri pashinijatziiti atziri. Iro kantacha, ojyiki otzikapiintakinari.

¹⁴ Iro kantacha ontzimatyii niyaatashitiri Grecia-paantiri, kaari Grecia-paantitsini, yowaitanaatsiri, iijatzi kaari yowaitatsini.

¹⁵ Irootaki, nokowantari nokinkithatakotairo iijatzi Kamiithari Ñaantsi janta pinampitawo iirokaiiti Roma-jatziiti.

Itasorinka Pawa owawijaakotantatsiri

¹⁶ Tii nokaaniwintziro naaka nonkinkithatakotiro Kamiithari Ñaantsi. Tima iro ojyakawori iroomi itasorinka Pawa, iro owawijaakoshiritairini maawoni kimisantaatsini. Nokimitaakiro naakaiti no-Judá-mirinkatzi, naakataki itanakawo nokimisantana, jimpoitapaaki Grecia-paantiriiti.

¹⁷ Tima iro Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Pawa tsika ikanta itampatzikashiritakagairi atziriiti. Ari ikantakaanta irirori jawintaashiritaityaari. Tima irootaki josankinaintatakawori, kantatsiri:

Tampatzikashiri jinayitai awintaashiriri, ari jiñiuro jañaantaiyaawo.

Kaariproshiriri jinatzi atziriiti

¹⁸ Iriima atziriiti kaari tampatzikashiritatsini, thainkatasorintsitsatsiri, ikisaniintapirotakiri Pawa, joñaagantakiro iyatsimanka janta inkitiki. Tima jirikaiti kaariproshiritapiintatsiri, kimiwaitaka jotzikayitatyiiromi tyaaryoori iiro jiyotakoitantawo.

¹⁹ Tima jiyotakowitari iriroriiti Pawa. Iri Pawa kantakaawori jiyotakowitantakariri.

²⁰ Tima owakiraa jitanakawo Pawa jiwitsikakiro kipatsi, ari jiyotimi atziriiti tzimatsi Pawa, jiñaayitakiro jiwitsikani. Ari onkantya inkinkishiritantyaarimi otzimimotziri Pawa ishintsinka, kañaaniri jinatzi irirori. Tikaatsi otikañaanitachani, inkantawitaiya: "Tii nyotziro".

²¹ Aña jiyotakowitari Pawa, tiimaita impinkathatapiintairi, tii ipaasoonkitapiintairi iijatzi. Apa ikinkishiritakotawo kaaripirotsiri, iro kaari ikinkishiritantanaa kamiitha.

²² Ikantaiyawitani: “Yotaniri ninatzi”, aña masontzishiriri jinayitaki.

²³ Iro jowajyaantantawori ipinkathawitari Pawa kañaaniri. Ari jitayitanakawo ipinkathayitziro witsikaantsi jojyakaawo atziri, tsimiri, piratsi, iijatzi ikaatzi kamathayitsiri kipatsiki.

²⁴ Irootaki ishinitantakariri Pawa jirikaiti ayimaniintiri iyaaripironka. Irootaki jantapiintantawori onkaati inkaaniwintirimi.

²⁵ Jowajyaantanakiro ikimisantañaaniziri Pawa tyaaryootatsiri, apa ikimisantanakiro thiiyaantsi. Ipinkathatanakiro jiwitsikaitziri, ojaywaitanakawo iroomi ompirawaityaarinimi. Tiimaita ipinkathatanairi Pawa witsikakirori kitziroini maawoni jiroka, apinkathatapiintziri aakaiti. Ari onkantyaari.

²⁶ Irootaki ishinitantakariri Pawa jirikaiti ayimaniintiri inintashiwaitari. Irootaki jantantawori okaatzi inkaaniwintirimi. Ari itanakawo opaantawakaawaita kiyopayipaini tsinaniiti.

²⁷ Ari ikimitanakari iijatzi kiyopayipaini shirampariiti, ipaantawakaawaitanaka, iro ikowapirotanaki impaantawakaiya ishiramparinkakiini, jantanakiro inkaaniwintirimi. Iriimaitaka owasankitaawaitaincha okantakaantziro ikinakaashiwaitakari.

²⁸ Iro opoñaantari ishinitziri Pawa jirikaiti ayimaniintiri iyaaripironka, iro jantantakawori kaari kamiithatatsini. Tima tii ikinkishiritakotanairi Pawa.

²⁹ Iro jantapiintanaki kaari tampatzikatatsini, imayimpiriwaitzi, ipaantawakaawaita, ikowapirowaitziri kiriki, jantayitziro kamaawoyitatsiri, inintakotantawaitzi, itsitokantawaitzi, imaamanitawakaawaita, jamatawitantawaitzi, ikawiyantawaitzi,

³⁰ ikijyimatantawaitzi, ithiiyakotawakaawaita, ikijyimawaitziri Pawa, ikawiyapootantawaitzi, ikantakaapirowaita, iñaapirowaita, jiyotashiwaitawo kaaripirotsiri, ipiyathawaitari ashitariri,

³¹ imasontzishiriwaitaki, tii imonkaawainitzi, tii inithaantawaitzi, tii inishironkatantzi.

³² Jiyowitaiyawoni jirikaiti okaatzi ikantakaantziri Pawa, ikantaki: “Ikaatzi matakironi jiroka inkamayitai”. Iro kantacha, iikiro jantapiintatziro, jominthatakaari pashinipaini jimayitiro.

2

Tampatzika ikanta Pawa aririka jiyakawintanti

¹ Kimitaka pikantashiriwaitzi iiroka, “Ontzimatyii jowasankitaitiri jirikaiti ikaariprotaki”. Iiro pikantawaitziro jiroka. Tima aririka piyakawintiri pashini atziri, iirokatakai iyakawintainchari. ¿Tiima pantapiintziro iiroka kaaripirori?

² Ayotaiyini tampatzikashiriri jinatzi Pawa aririka jiyakawintanti. Iri owasankitairini ikaatzi antayitakirori jiroka.

³ Iirokaiti patzirinkakiini, pikantapiintaiyini, “Ontzimatyii jowasankitaitiri jirikaiti ikaariprotaki”, ¿Piñaajaantakima iiro jowasankitaimi iiroka Pawa?

⁴ ¿Pimanintatziirima nishironkapirowaitakimiri, oyaakoniintzimiri, amatsinkawintzimiri iijatzi? ¿Tiima piyotakotziro iro jamatsinkawintantakimiri jowajyaantakaantimirori piyaaripironka?

⁵ Iiromi powajyaantairo piyaaripironka, ari piñiromi patsipitaiyaawo iyatsimanka Pawa. Tima paata, aririka joñaagantapaitairo iyatsimanka, jaminakoyitairo maawoni, tampatzika inkantya jowasankitaantayitai.

⁶ Onkimiwaityaawo impinayitairimi apaanipaini okaatzi jantakiri.

⁷ Iri Pawa añaakaayitairini ikaatzi kamaitanakawori kamiithari, irootaki jiñaampiyantakawori jowaniinkawo, jiñaampiyakawo ipinkathaitairi, jiñaampiyakawo inkantaitatyaani jañaayitai.

⁸ Iro kantacha, katsimaki inkantaiya Pawa jowasankitaayitairi ikaatzi kamaitapiintanakawori inintashiwaitari, piyathawaitakariri, imanintawaitakiro tyaaryootatsiri.

⁹ Inkimaatsiwaitaiya, jowashiriprowaitaiya maawoni kamaitapiintakawori kaaripirori. Iriira itanatyawoni nojyininkapaini Judá-mirinka, impoña jimpoitapaaki Grecia-paantiri.

¹⁰ Iriima kamaitapiintakawori kamiithari, ari jowaniinkataiya, impinkathaitairi, kamiitha isaikayitai. Iriira itanatyawoni nojyininkapaini Judá-mirinka, impoña jimpoitapaaki Grecia-paantiri.

¹¹ Tima tikaatsi atziri jimaakitiri Pawa.

¹² maawoni kaari kimakotironi Ikantakaantaitani, ompiyakaashitaiyaari iyaaripironka, tima iro jaminakoitairi imonkaatakirorika Ikantakaantaitani. Iriima ikaatzi kimakow-itakawori, ari jaminakoitairi imonkaatakirorika.

¹³ Tima kaari tampatzikashiritzimotirini Pawa ikaatzi kimakowitakawori Ikantakaantaitani, aña iri tampatzikashiritzimotakiriri Pawa monkaayitakirori.

¹⁴ Jirikaiti kaari nojyininkayita, kaari kimakowityaawoni Ikantakaantani Moisés-ni, kaari ñaawityaawoni tsika osankinata, jimonkaaminthawaitashitakawo. Okimiwaitakawo ontzimaatyimi pashini ikantakaantaitani jashitaiyaarimi iriroriiti.

¹⁵ Okimiwaitakawo jiroka Ikantakaantaitani osankinashiritanyaarimi, tima jiyotziro oita jantiri. Aririka jimonkaatairo, kimoshiri inkantya. Ilorika jimonkaayitziro, okimiwaitakawo apaniroinimi jiyakawintawaitaka, tima jiyotakiro ikaaripirowaitaki.

¹⁶ Irootaki jantaitiri paata aririka inkantairi Pawa jirika Jesucristo: “Paminakotairo maawoni jantakiri jimananikiini atzirriiti”. Irootaki nokantapiintakiri nokinkithatakotziro Kamiithari Ñaantsi.

Judá-mirinkaiti ipoña Ikantakaantaitani

¹⁷ Iroñaaka nonkantayitimi irokaiti Judá-mirinka nojyininkatari. Kimitaka pikantaiyakini irokaiti: “Aña niyotakotaitziro naaka Ikantakaantaitani. Niyotziro Pawa.

¹⁸ Niyotziro okaatzi ikowiri. Niyotziro tampatzikatatsiri, tima jiyotaakinawo Ikantakaantaitani.

¹⁹ Ari onkantaki niyotairi kaari yotironi, kimitakariri amajyookitachari, nonkimitaantauro nonkitiyyiinkatakotairimi saikatsiri otsinirikitzi.

²⁰ Ari niyotaayitairi masontzishiriri. Kantatsi niyotairi kaari yowaitatsini, kimiwaitariri iinchaaniki. Tima otzimimotana naaka Ikantakaantaitani. Irootaki matzirori iyotanipiro-takaantzi”.

²¹ Aririka okantaka piñaawaitakiri piyotaayitiri pashini, ¿Iyomachiitakimima iiroka? Tima pikantapiintzi iiroka: “Iiro pikoshitzi”. ¿Tiima pikoshinitzi iiroka?

²² Pikantapiintzi: “Iiro pimayimpirtzi”. ¿Tiima pimayimpirtzi iiroka? Pikantapiintzi: “Iiro pipinkathatziro ojyakaawontsi”. ¿Tiima pikoshitanitziro iiroka tasorintsatsiri?

²³ Pikantakaapirowaitaka iiroka piyotakotziro Ikantakaantaitani. ¿Tiima pipiyathawaitawo iiroka, pithainkakiri Pawa?

²⁴ Tima ari okanta josankinaitakiro, kantatsiri:

Iirokaiti kantakaantakirori, iro ithainkatasorintsitantakari pashinijatzi atziri ipairyaaaminthawaitashitakariri Pawa.

²⁵ Ikaatzi monkaatzirori Ikantakaantaitani, kamiithawitaka itomishitaanita, tima irootaki ojyakaawintacha jashitari Pawa. Iro kantacha tiirika jothotyuro jimonkaatiro maawoni Ikantakaantaitani, aminaashiwaitaka itomishitaanita.

²⁶ Iriima pashinijatzi kaari ajyininkata, kaari totamishitaanitachani, aririka jimonkaaminthataashityaawo Ikantakaantaitani, iriitaki kimipirowaitakariri totamishitaaniri, tima jashipirotaari Pawa.

²⁷ Jirikaiti kaari totamishitaaniri jimonkaaminthataashitawori Ikantakaantaitani, iri aminakotaimini irokaiti paata tyaaryoorika pimonkaatziro piyotakotziro, pipiyathatakaworika, iri iyakawintimini, jowasankitagaitimi, okantawitaka totamishitaaniri pinawitaka irokaiti.

²⁸ Tsika akantayita koñaawoini awathaki, tiira iro jiiitaitantairi “Judá-mirinka”. Ari okimitari atominthawaitashitaka awathaki, tiira iro jiiitaitantairi “totamishitaari”.

²⁹ Aña opoñaantari a-Judá-mirinkatzi iro kantakaantzirori tsika akantashiriyita. Ari okimitsitari iijatzi añaantakawori atomishitaa, iro kantakaantakirori oshiritakariri. Tii iro amonkaatashitanyaawori osankinatachari, inthaamintawintantairi ajyininkapaini, aña oshiritakagaari Pawa, ari inthaamintawintai irirori.

3

¹ Kimitaka pikantaki irokaiti: “¿Tikaatsima opantaini a-Judá-mirinkatzi? ¿Iitama atomishi-taaritantari?”

² Nokantzi naaka: “Ojyiki opantairi aakaiti. Jiroka itanakawori, iriira achariniiti aaka itakawori jiñaanatakiri Pawa.

³ Tzimatsi achariniiti kaari oisokirotyaarini Pawa, ¿Irooma ompoñaantyaari Pawa jowajyaantiro joisokirotyantara?

⁴ Tii ari onkantya. Okantawitaka ithiyaniwitaka maawoni atzirriiti, tii ithiyanita Pawa irirori. Ari okantzi josankinaitakiri, kantatsiri:

Ari pikantatya iiroka, tampatzikañaaniri pinatzi, Iirokami jaminakoitaimi, ari panaakotantakimi”.

⁵ Tima antapiintzirowa kaaripironkantsi, oñaagantzirowa tampatzikashiriri jinatzi Pawa. Kimiwaitaka ari ankantakimi: “Iro noyaaripiroshirinka oñaagantzirowa owanaa ikamiithapirotzi Pawa, ¿Iitama jowasankitaawintantinawori okaatzi oñaagantzirowa ikamiithapirotzi irirori? Kaarira tampatzikashiriri”. (Ari okanta akinkishiriwaitari aakaiti atzirinkakiini.)

⁶ Tii ari onkantzimaitya. Kaarimi tampatzikashiriri Pawa, iirotya jaminakotairimi isaaw-ijatzii, jowasankitaawaitairi.

⁷ Kimitaka ankantimi iijatzii: “¿Iitama jowasankitaantyaanari Pawa nothiyaka, tima nothi-yapiintaka iro kantakaantakirori jiñaapinkathaitantariri Pawa tii ithiyanita irirori?”

⁸ Kimitaka ankantimi iijatzii: “iThami ankaaripiroti! tima iro oñaagantirori kamiithari”. (Irojatzii jiyakowintaitakinari naaka nokinkithatakotakiro kimitakawori jiroka, imapirotatya.) Iro kantzimaitacha irootaki kamiithatatsi jowasankitaitiri ikaatzi ñaawaitzirowi jiroka.

Tikaatsi tampatzikashiriri

⁹ ¿Irooma kantakotacha jaka, a-Judá-mirinkatzi tii opantapirotai aakaiti? ¿Iiroma okantzi anaakoyitairi pashinijatzii? Iiro okantzi, tima aritaki nokantsitaka maawoni akaataiyakini, kimiwaitakimi ompiyakaashiwaitaimi ayaaripironka, okantawitaka a-Judá-mirinkatzi iijatzii kaari Judá-mirinkatatsini.

¹⁰ Tima aritaki osankinatakotaka, kantatsiri:

Tikaatsi tampatzikashiriri, tii itzimaajaitzi apaani.

¹¹ Tii itzimi kimathawaitaniri.

Tikaatsi oshiritaiyaarini Pawa jiyotakotairi.

¹² Ithonka ipiyashiritaiyakani, tii opantaari.

Tii itzimi iitya mataironi inkamiithashiriti.

Tii itzimaajaitzi apaani.

¹³ Kaaripiroñaaniwaitaki, okimiwaitakawo ithano iroomi omoona ikitaitantariri kaminkari. Amininitaka ithiyya,

Kipiyapaantiwaitaki joyyakari ikanta maanki.

¹⁴ Tima ikijyimawaitantapiintaki, ikawiyantayitzi.

¹⁵ Amikiitaka jiyaayitzi jowamaanti, ikowi inkapathainkatakaanti.

¹⁶ Ipampithawookitapiintakiro ikinaitzi japirotantaitzi, ikowi inkimaatsitakaantawaitya.

¹⁷ Tii ipampithawookitapiintairo jatachari isaikaitai kamiitha.

¹⁸ Tii ipinkathaakitairi Pawa.

¹⁹ Ayotzimaita jiyakawintairi Pawa maawoni pankinawaitakawori jimonkaatairomi Ikantakaantaitani. Iiro okantai jotikañaanitaiya inkanti: “Tiitya nomaakiwaitziro”.

²⁰ Tima tikaatsi matakironi jimonkaatiro Ikantakaantaitani, ari onkantya inkantantyaariri Pawa: “Tampatzikashiri ninatzi”. Aña aririka ayotakopirotanairo Ikantakaantaitani, ari ayopirotzi owanaa akaaripirota.

Pawa otmampatzikashiritairi, aririka awintaashiritanaiyaari

²¹ Iro kantzimaitacha, owakiraa joñaagairo Pawa tsika okanta antampatzikashiritanaiyaari. Tii ojoyawo pairani, apankinawaitashitawo Ikantakaantaitani antampatzikashiritantaiyaawomi. Irootaki josankinatakotakiri Kamantantaniriiti, irojatzii josankinatakotaitakiri Ikantakaantaitaniki.

²² Iriira Pawa otmampatzikashiritaini, aririka awintaashiritanaiyaari Jesucristo, ankimisantanairi irirori. Tii anashitaiya tsika ikantayita pashiniiti,

²³ maawoni akaaripiroshiritakiri. Irootaki iiro okantanta añaayitairo jowaniinkawo Pawa.

²⁴ Iro kantzimaitacha, Pawa, jotampatzikashiritai, inishironkapirotanta irirori jotyaantairi Cristo Jesús ipinawintai aakaiti.

²⁵ Irootaki jotyaantantakariri Pawa inkapathainkawintai Cristo jowamaitakiri, ari jotsimariyaagari Pawa awintaashiritaiyaaririka Cristo. Iro jimantakawori Pawa jiroka, jiñaantaitaiyaariri ikantaitani itampatzikashiritzi irirori. Pairani Pawa owanaa ikisashiwitakawo iyaaripironka atziriiiti, amawi ikantapiintakiro.

²⁶ Irooma iroñaaka, okimiwaitaawo joiyipithakairo iro ayaaripironka, jotampatzikashiritai. Tampatzikashiri ikanta irirori, itampatzikashiritakairi iijatzii awintaashiritanaariri Jesús.

²⁷ ¿Tzimatsima ankantakaapirowintaiyaari? Tikaatsi. ¿Iitakama? ¿Irooma kantakaantawori tii itzimi iita monkaataironi Ikantakaantaitani? Kaari, aña iro kantakaantzirowi awintaashirinka.

²⁸ Iiro okantzi inkantakaapirowaitya tampatzikashiriri, tima tii ikitsirinkiro jimonkaatairomi Ikantakaantaitani. Apa jimatairo jawintaashiritaari Cristo.

²⁹ ¿Apaanima aakaiti a-Judá-mirinkatzi jantzimotairo Pawa? Tii. Ari akaatairi kaari ajiyininkayita, jantzimotairo maawoni.

³⁰ Apaani ikanta Pawa. Tsika ikantakaayitai aakaiti jotampatzikashiritai, ari inkimita-gairi iijatzi kaari totamishitaaritachani.

³¹ ¿Nomanintatziroma naaka Ikantakaantaitani nokinkithatakotakiro awintaashirinkantsi? ¡Tii ari onkanta! Aña kamiithatsitacha jiroka.

4

Jojyakaawintantzi Abraham

¹ Thami oshiritakotyaari Abraham-ni acharinitanakari. ¿Tsikama ikantaitakirika irirori itampatzikashiritantaari?

² Iroomi ipankinatani Abraham-ni tampatzikashiritakagairinimi, aritaki inkantakaapirowaityaami irirori. Iiro ikantakaapirowintaarimi Pawa.

³ Jiroka okantziri Osankinarintsipirori:

Jawintaakari Pawa jirika Abraham, irootaki ikimitakaantaariri itampatzikashiritani.

⁴ Thami ojyakaawintawakiro: Aririka jantawaiti atziri, ipinaiziri. Tii inishironkatashitaitari, aña ipinaiziri jiriwitaitakiri jantawaitakiri.

⁵ Iriima atziri kaari antawaitatsini, jiñiirorika impinatashitaityaari, inishironkaitatziiri jirika. Ari ikantsitari atziri thainkatasorintsiwaitatsiri pairani, jawintaashiritaari Pawa, aritaki jotampatzikashiritairi. Ari inishironkatairi jawintaashiritaari, tii ipankinawaitawo jimatantaawori.

⁶ Iijatzi David-ni ikinkithatakotsitakawo inkimoshiritakagairi Pawa itampatzikashiritani, kaari ñagaironi iñaashintsiwintaiyaawo, ikantaki:

⁷ Kimoshiri inkantaiya atziri ipiyakoitairi ikaaripironka,

Okimiwaitaawo jimanakoitaatyiniirimi iyaaripironka.

⁸ Kimoshiri inkantaiya atziri, ipiyakopirotainiri Pawa iyaaripironka.

⁹ Jirikaiti kimoshiritaatsini, ¿Apama aakaiti jiitaitai “totamishitaari?” Kimitaka tii, ari joiyayitai kaari totamishitaachani. Pinkinkishiritiro akantakiri:

Jawintaanaka Abraham, irootaki ikimitakaantaitaariri itampatzikashiritani.

¹⁰ ¿Tsikapaaitima Pawa ikimitakaantaari Abraham-ni itampatzikashiritani? ¿Aripaitima jimatatakiro itomishitaaritakiri? ¡Tiira!

¹¹ Iro jimpotai Abraham-ni itomishitaarita. Jiroka totamishitaaritaantsi aririka omatakotanaki iro jiyoitantari jawintaari Pawa. Iriima Abraham-ni jawintaitakari kitziroini Pawa, ari jotampatzikashiritaitakiri tikiraamintha itomishitaanita. Ari ikantaka Abraham-ni jitantakawori itampatzikashiritakaitziri. Irootaki ikimitakaantaitakariri iriitakimi charinityaaririmi maawoni itampatzikashiririiti, tii okowaajaita itomishitaarita.

¹² Imapirowitaya aakaiti jiityaitai “totamishitaari” aakataki icharinipirotoni Abraham-ni, akaatziri iijatzi atomishitaarita. Tiimaita ankimitakotyaari ikanta irirori itomishitaarita, aña awintaashiritanaari Pawa, ikimitaakiro irirori Abraham-ni, jawintaashiritsitakari kitziroini tikiraamintha itomishitaarita.

Iro awintaashirinka añaantaiyaawori ikajyaakaakairi

¹³ Tima ikajyaakaitsitakanari Pawa jirika Abraham-ni itsipataakiri charinityaarini, ikajyaakaakirini kitziroini tikiraamintha osankinata Ikantakaantaitani. Apa jawintaashiritanaka Abraham-ni.

¹⁴ Tima inkaati ñaayitaironi ikajyaakaani Pawa, kaarira jirikaiti pankinawaitashitawori Ikantakaantaitani. Arimi onkantaami, aminaashiwaityaami awintaashiritari Pawa, tii opantawo ikajyaakaakairi.

¹⁵ Iitarika pankinawaitawori Ikantakaantaitani, apa jowatsimairi Pawa iiro ikit-sirinkiro. Iiromi otzimaki Ikantakaantaitani, iiro otzimimi iijatzi ikinakaashiitani.

¹⁶ Iitarika ñaayitaironi ikajyaakaani Pawa, iriitaki awintaashiritaariri inishironkapirotani irirori. Ari jiñiayitairo maawoni ichariniyitairi, tii apa añaayitairo aakaiti Judá-mirinka, jashitakaitakari kitziroini Ikantakaantaitani, aña maawoni awintaashirityaarini Pawa, oiyakotaariri Abraham-ni. Ari oiyawo incharinitaimi Abraham-ni maawoni aakaiti.

¹⁷ Irootaki josankinaitantakawori, kantatsiri:

Aritaki nojyiñagaimiri chariniyitimini, iiro okantaajaitzi ijiyininkamirinkatawakaiya.

Iro jiroka ikajyaakaani Pawa. Irootaki jawintaashiritantanakariri Abraham-ni. Imapirotatya jimonkaatairo Pawa jiroka, tima kantatsi jañaakaayitairi kamayitatsiri, irijatzi witsikairori kaari tzimawitachani pairani.

¹⁸ Jiroka ikantakiriri Abraham-ni: “Aritaki nojyiñagaimiri charinitimini”. Iro ikimisantanakari Abraham-ni, owanaa opomirintsizimowitakari inkimisantanyaaari.

¹⁹ Tii jowajyaantapaintziro kapichiini jawintaashiritanaka. Iikiro joshiritakopiintanakityaawo jiroka, ikantzi: “¿Tsikama onkanyaaaka jiroka? Aña tzimataiki naaka 100 nosarintsiti. Irootaintsi nonkami. Jiroka noina Sara, tii owaiyantantitzi”.

²⁰ Ari okanta ikinkishiriwaitaka, tii ikisoshiriwintziro okaatzi ikajyaakaakiniriri Pawa, tii okantzimoniintawaitari jawintaakari. Iikiro jimapirotanakitziro jawintaashiritanakari, ari ikantapiintanaatya ithaamintapiintanakari.

²¹ Jiyotaki Abraham-ni ari jimatakiro Pawa okaatzi ikajyaakaakiniriri.

²² Irootaki ikimitakaantaariri itampatzikashiritani.

²³ Josankinatakaantakiro Pawa tsika okantakota jiroka. Tii josankinaminthatakaantashitawo ampinkathatantyaariri Abraham-ni.

²⁴ Iro josankinatakaantantakawori onkantya ayotantaiyaari inkimitakaantaitampatzikashiritani iijatzi aakaiti, aririka awintaashiritanaiyaari añaakagairiri Awinkathariti Jesucristo ikamawitaka.

²⁵ Tima iri Cristo kamawintairi aakaiti, okantakaantziro akaaripirowaitaki. Irijatzi Cristo añaagaatsi okanta itampatzikashiritakaantairi.

5

Opoñaantari itampatzikashiritakai

¹ Jiroka okantakari. Iro awintaashirinka tampatzikashiritakairi. Irootaki aripirotantaariri Pawa. Iriitaki Jesucristo matakagaironi jiroka.

² Tima awintaashiritaari Jesucristo, jiyotakaayitairo inishironkatani Pawa anayitai. Kimoshiri akantayitaa añaayitairo paata jowaniinkawo Pawa.

³ Iro kantzimaitacha tii apa ankimoshiriwintziro jiroka, aña ankimoshiriwintsityaawo iijatzi awijyimotainiri. Tima ayotaiyini aririka añaayitiro ankimaatsiwaitya, iro ompoñaantyaari ankamaitaninya.

⁴ Aririka ankamaitapiintanata, ari aawiyashiritanitai. Aririka aawiyashiritapiintanaki, ari añaayitakiro awintaapirotanaiyaari oyaakoniintani.

⁵ Iiro jaminaakaashitai oyaakoniintani. Tima aritaki añaayitakiro jitakopirotakai Pawa, jotyaantakairi Itasorinka okimiwaitakawo isakopirotatyiniirimi.

⁶ Okanta ikowapaititaki Pawa, aripaiti ikamawintayitakai Cristo, okantawitaka athainkatasorintsitwakata, tii aawiyawaintzi.

⁷ Tikaatsi matapiintaironi inkamawintiri pashini atziri. Tzimimaitaka kamawintirini atziri kamiithashiriri.

⁸ Iro kantzimaitacha aakaiti kaaripiroshiriri anawitaka, ikamawintakai Cristo. Owanaa jitakopirotakai Pawa, jotyaantakiri Cristo inkamawintai.

⁹ Jotyaantakiri Cristo inkapathainkawintai onkantya jotampatzikashiritantairi. Ari jimatakiro jiroka iiniro akaaripiroshiriwaitzi, ¿Kamiithatatsima anthaawantawaityaari japiroitai jotampatzikashiritai?

¹⁰ Tima pairani iiniro akisaniiintawaitziri Pawa, jotyaantakiniri Itomi inkamawintai, ari okanta aripirotantaariri. Ari okanta iijatzi ayopirotantaari aritaki awijakoshiritai, tima jañaawintai Cristo.

¹¹ Ari ikimoshiritakaapirowaitai Pawa, tima iri Awinkathariti Jesucristo aripirotakagairiri.

Adán ipoña Cristo

¹² Apaanimachiini ikantaka pairani shirampari kantakaantanakirori ikaaripirotaki. Iro owasankitaantsi jiñaaki, ikaamaniyitai. Iro antitanaincha maawoni ikaatzi charinitanaariri, ikaaripirotanaki maawoni isaawijatziiiti, ikaamaniyitanaki.

¹³ Iro awijaintsiri tikiraamintha josankinaitziro Ikantakaantaitani. Tima jirikaiti añaayitaintsiri pairani tikiraamintha josankinaitziro Ikantakaantaitani, inashitaiya jiyakawintaitiriri. Iriima jirikaiti impoyitaitisiri itzimayitai piyathatakawori Ikantakaantaitani inashitaiya iijatzi jiyakawintaitiri.

¹⁴ Ikamaki Adán, ikamitaka iijatzi charinitanakariri irirori okantawitaka inashitaka iyaaripironka. Iro jatakotanaintsi irojatzit izimantakari pairani Moisés-ni. Iriira Adán oiyakaawintakariri pashini shirampari pokaintsiri,

¹⁵ iriitakira Jesucristo jirika. Jiroka okanta joiyakaawintaitakiri: Atzirimachiini jinaki Adán, ikaaripirowaitaki, iriitaki kantakaantakawori ikamayitantakari oiyiki atziriiiti. Ari ikimitsitakari Jesucristo, atziri jinaki irirori, ikamawintantaki, iri kantakaantakirori jañaashiritantaari ojyiki pashini atziriiiti, ikantakaantakiro Pawa inishironkatantzi.

¹⁶ Iro kantacha Pawa jinashitakawo inishironkatantzi irirori, tii joyyakotari itanaka-wori ikaaripirowaitzi. Tima iyaaripironka apaani atziri, irootaki kantakaantakirori jowasankitaitantariri ojjiki atziriiti. Irooma inishironka Pawa irootaki kantakaantakirori jotampatzikashiritantaariri ojjiki kaaripirowaitachari.

¹⁷ Tima ikaaripirotaki pairani Adán, kimiwaitanaka atziritanakityiimi “Kaamani-taantsi” iro ompirawaitaarinimi atziriiti. Irooma inishironkatani Jesucristo, okimiwai-tanakawo atziritanakityiimi “Añaamintotsi”, iro ompiratanatyaarinimi tampatzikashiriiti.

¹⁸ Jiroka okaatzi joyyakaawintakoitziri: Apaani shirampari kaaripirotaintsiri, iri kan-takaantakirori jowasankitaantakariri ojjiki atziriiti. Iriima pashini kamiithashiriri shirampari, iri kantakaantakirori jawiwakoshiritantaiyaari ojjiki atziriiti, jañaashiriyitai.

¹⁹ Apaani atziri piyathari, iri kantakaantakirori ikaaripiroshiritantakariri ojjiki atziriiti. Iriima pashini atziri kimisantaniiri, iri kantakaantakirori itampatzikashiritantaari ojjiki atziriiti.

²⁰ Iro opoñaantari josankinatakaantaitziro Ikantakaantaitani, jiyotantaiyaari atziriiti kaaripiro jinayitzi. Okantawitaka antawoiti ipiyathawitaka, antawoiti inishironkatairi Pawa.

²¹ Pairani kimiwaitaka atziritatyiimi “Kaaripironkantsi”, iro ompirawaitatyaarinimi atziriiti, irojatzi owamaantakariri. Iro kantacha kimiwaitaka atziritatyiimi “Nishi-ronkataantsi”, iro pinkathariwintantaatsinimi. Tima aritaki inishironkayitai Awinkathar-iti Jesucristo, itampatzikashiritakaayitai ankantaitatyaani añaayitai.

6

Ikamapithaitakiro kaaripironkantsi

¹ ¿Kamiithatatsima ankanti: Thami ankaaripirowaiti inishironkapirotantairi Pawa?

² ¡Tii ari onkanya! Aña okimiwaitanaawo ankamapithatatyiiromi ayaaripironka. ¿Kan-tatsima kaminkari inkaaripiroti iyaamaninkakiini?

³ Aamaashitya pipiyakotakiro iirokaiti owiinkaawintakariri Cristo Jesús, akimitakowait-aari tsika ikanta jowamaitakiri irirori.

⁴ Iro ojyakaawintacha ankamayitaimi koñaawoini tsika akantawita pairani. Ikitaitakai. Ipoñaashitaka apiriintaa iijatzi, akimitakotaari Cristo. Tima jowaniinkawo Pawa owiriin-tairiri Cristo, ari okanta ikimitakaantairi aakaiti owakiraarimi atziri añaayitaimi.

⁵ Tima ojyakotaari irirori, kimiwaitaka ankamayitaimi, aritaki iijatzi ampriintayitai ikimitaakiro irirori.

⁶ Kimiwaitaka koñaawoini tsika akantayita pairani, ari intsipataitakarimi Cristo impaikakoitaimi. Ari okanta akamapithatantakawori akaaripirowaitaki. Irootaki kaari ojyantaari ompirayitari “Kaaripironkantsi”.

⁷ Tima apaani kaminkari tikaatsi jantayitai iyaamaninkakiini, tii ikaaripirotai.

⁸ Tima ari atsipataari Cristo jowamaayitai, awintaashiri antsipataiyaaari jañaashiritai iijatzi.

⁹ Tima ayotaiyaiini iiro japiitairo Cristo inkamawintantai. Apawojatzi okanta ikamaki, añaagai. Okimiwaitaawo tii ompirawaitaari “Kaamanitaantsi”.

¹⁰ Apawojatzi ikamawintakiri kaaripiroshiririiti. Irooma iroñaaka jañaawintairi Pawa.

¹¹ Ari pinkimitaiyaari iirokaiti, pinkimitakaantaiya pinkamapithatatyiiromi piyaaripironka, iri Cristo Jesús kantakaantakirori pañaawintantaariri Pawa.

¹² Irootaki, iiro pishinitanta ompiyakaashiwaitaimi piyaaripironka. Poitsinampairo pikowashitziri.

¹³ Kimitawaitakimi pinkamakityiimi, piriintaimi iijatzi, pinkimitakaantiro aritakimi jatakimi Pawaki, pinkantapairimi: “Jiroka nowatha, nantantapiintaawori kamiithatatsiri”. Aritapaaki pikimitakaantawo piwatha iro pinkaaripirowaitantapiintya.

¹⁴ Aritapaaki pikimitakaantawo “Kaaripironkantsi” atziritatyiimi, irootaki ompirawait-imini. Tii pañiimotairo Ikantakaantaitani, aña iro pañiimotai nishironkataantsi.

Ompirataari tampatzikashiritaantsi

¹⁵ ¿Kamiithatatsima ankantayiti iroñaaka: “Thami ankaaripiroshiriti, iiro añaamotantaawo Ikantakaantaitani, iro añaamotai nishironkataantsi?” ¡Tii ari onkanya!

¹⁶ ¿Tii piyotzi aririka jompiraitimi, ontzimatyii pinkimisantapiintiri ompiratzimiri? Pikimitakaantakiro atziritatyiimi piyaaripironka, iro ompirawaitimini. Aririka pikantaka kamashiritakimi. Irooma pinkimitakaantairi iri Pawa pinkimisantapiintai, aritaki pintampatzikashiritai.

¹⁷ Pairani pikimitakaantakawo iroomi “Piyaaripironka” ompirawaitakimini. Irooma iroñaaka poisokirotaawo pikimisantanairo jiyotaitakimiri.

¹⁸ Tii ompirataimi “Piyaaripironka”, aña “Tampatzikashirinkantsi” ompirataimiri.

¹⁹ Nojyakaawintatziimiro tsika okanta ayotakotapiintziro aririka jompiraitai, ari onkantya ankimathatantyaawori okaatzi kompitziomowaitairi aakaiti. Tima pairani pikimitakaantawaitakawo atziratyiimi “Kamaawotatsiri” iro ompirawaitakimini, ari okimitaakimiri iijatzi “Piyathataantsi”, tima oiyiki pipiyathatapiintaka. Irooma iroñaaka ompirataimi “Tampatzikashiritaantsi”, ari onkantya piñaantaiaawori pinkitishiritai.

²⁰ Iiniro ompiratizimi “Kamaawotatsiri”, pisaikaminthawaitashitaka, tikaatsi shintsiwintimini pintampatzikashiriti.

²¹ Iro kantacha piyotai tikaatsi opantawo jiroka. Aña iro kamiithatatsi pinkaaniwintakotairo tsika pikantawita pairani. Piyotai iijatzi iitarika antayitziro jirokapaini aritaki inkamashiriyitai.

²² Tiira okimitakaantaimi iirokami ompiratani “Piyaaripironka”. Aña iri Pawa ompirataimiri. Irootaki kamiithatziimotaimiri. Tima pimatairo pinkitishiritai, ari pinkantaitaatiyiro pañaanitai.

²³ Jiroka “Kaamanitaantsi” iro kimiwaitakawori impinaitirimi antawaitapiintakironi kaaripirotsiri, kimitawaitaka iriimi ompiratani. Irooma “Kañaanitaantsi” iro kimiwaitakawori inshironkatani Pawa ipashitaariri ikaatzi tsipashiritaariri Jesucristo, Awinkathariti.

7

Jojyakaawintatziro aawakaantsi

¹ Iyikiiti, iirokaiti noñaanatzi pikaatzi piyotakotziro Ikantakaantaitani. ¿Tiima piyotaiyini aririka inkami atziri, ikamapithatakiro Ikantakaantaitani?

² Ikimiwaitakawo tsinani tziimatsiri oimi. Iinta jañiimotziro oimi, ontzimatyii ontsipatapiintyaari. Irooma aririka inkamapithatakiro, aripaiti osaikashiwaitaiya.

³ Irooma oñaaki pashini shirampari iinta jañiimotziro oimi, omayimpirotaki. Irooma inkamakirika, ari osaikashiwaitaari, kantatsi oimintaiya pashini, iiro ikimitakaantaitawo mayimpiro.

⁴ Iyikiiti, okaatzi oiyakaawintachari jaka kimiwaitaka atziratikiyiimi “Ikantakaantaitani”, iro piimintyaarimi pairani. Aritaki pikamapithatakiro jiroka, pitsipataari Cristo jowamaitakiri pairani. Okimiwaitaawo saikashiwaitaimi iroñaaka piimintaari pashini, jañaakaitairi pairani. Iro pantawaitantaanariri iirokaiti Pawa.

⁵ Tikira añiuro oiyakaawintainchari “Kaamanitaantsi”, owanaa apiyathatakawo Inkantakaantaitani, amatapiintakiro kamaawotatsiri. Irootaki owamaashiritakairi.

⁶ Okimiwaitaawo iroñaaka akamapithatairo, asaikashiwaitaa. Añagairi owakiraari, iritaki Tasorintsinkantsi, kantakaawori antawaitantaanariri Pawa. Tii okimitaawo pairani, apankinawaitawo amonkaatiro pajjatori josankinaitakiri.

Kaaripironkantsi saikashiritantatsiri

⁷ ¿Kamiithatatsima ankanti: “Tii opantawo Ikantakaantaitani?” ¡Tii! Aña irootaki yotakaanawori nokaaripirotopiintzi. Tima jiroka Ikantakaantaitani, kantatsiri: Iiro pinintakotantawaitzi.

Iro kantzimaitacha iiroimi niyotakotairomi jiroka, iirotya niyotaaajaitzimi tziimataitatsi nokinakaashitakari nonintakowaitantapiintaki.

⁸ Irooma niyotakotairo jiroka Ikantakaantaitani, tii okantai namawiwainitai, owanaa nonintakowaitantapiintaki. Iiromi niyotakotairomi jiroka ikantakaantaitani, iirotyaami okaaripirowaitzimi nantayitzi.

⁹ Pairani tii niyowita kaaripirori ninatzi aririka nonintakowaitanti nokinkishiritaniki. No-saikashiwaitapiinta, tikaatsi shintsiwintinani. Irooma niyotakotairo Ikantakaantaitani, ari niyotanaki nokaaripirowaitaki. Niyotanai iijatzi aritaki nonkamashiritai.

¹⁰ Irootaki owamaashiritanari jiroka ikantakaantaitani. Aña irootawitaka Ikantakaantaitani, inkañaanitantaitaariimi.

¹¹ Nokimitakaantakiro naaka atziratyiimi “noyaaripironka”, iro amashiwaitakinari niyotakotairo Ikantakaantaitani. Amatawiwaitakina, irojatzii owamaantakinari.

¹² Iro kantzimaitachari jiroka Ikantakaantaitani tasorintsi inatzi, tampatzika inatzi, kamiithari.

¹³ ¿Irooma owamiithanka, kantakaawori nonkamantaiyaari? ¡Tii ari onkantya! Kaari Ikantakaantaitani owamainani, aña noyaaripironka owamainani. Apa iyotakaakinawo noyaaripironka jiroka Ikantakaantaitani.

¹⁴ Ayotai iro ashiri okinkithatakotzi Ikantakaantaitani. Okimiwaitaawo impimantaitiromi awatha jompirawaitaitaawo, iroomi “Kaaripironkantsi” kimitaiyaawoni ompiratantani.

¹⁵ Iro kaari niyotanta iita nokaaripiroshiritantari. Tii naaka kowaminthawaitashitachani. Owatsimaashiriwaitina.

¹⁶ Tii inimowaitaajaitina okaatzi nimatapiintakiri, ari niyotziri kamiithari inatzi Ikan-takaantaitani.

¹⁷ Irootaki okimitantakawori tii naaka antashiwaityaawoni, aña “Kaaripironkantsi” inatzi otzirintakinari, iro shintsiwintanari nimatantawori.

¹⁸ Okantawitaka nokowi nantiro kamiithari, tii nimatziro. Okimiwaitakawo irootakimi nowatha kaari kamiithatatsini.

¹⁹ Tii nokitsirinkiro nimatiro kamiithari nokowawitakari. Iro nimatapiintaki kaaripirori kaari nonintziri.

²⁰ Irootaki okimiwaitantakawori atzirityiimi “Kaaripironkantsi” otzirintakina, irootaki antakaapiintakinawori kaaripirori.

²¹ Iro shintsiwintapiintakinari nonkaaripiroshiriwaiti, okantawitaka naaka kowaw-itacha nantiroimi kamiithari.

²² Aña noshiriki, nokantashiritzi: “Imapiro Ikantakaantani Pawa”.

²³ Irooma nowathaki koñaawoini, okimiwaitakawo oñaashintsiwaityaawomi noshiri. Okimi-waitakawo iijatzi nowatha omontyaakaantairomi noshiri, ari oshintsiwintawaitiro onkaaripiroshiriwaiti.

²⁴ ¡Ikantamachiitana! ¿litama mataironi jomishitowakaantairo noshiri omontyaakaantawaitakiro nowatha?

²⁵ Iriitaki Awinkathariti Jesucristo matairori. Nopaasoonkitairi Pawa otyaantakiriri jimatantaawori. Iro noshiri nothotyaantawori nokimisantziro Ikantakaantani Pawa. Irooma koñaawoini nowatha iro nimatantapiintantari okantakaantani “Kaaripironkantsi”.

8

Joshiritapiintaitari Tasorintsinkantsi

¹ Aritaki atsipashiritaari Cristo Jesús, iiro añaawoni jowasankitaayiyitai.

² Tima tii añaawoni Ikantakaantaitani kinkithatakotzirori kaaripironkantsi, kantakaantzirori akamashiritantaari. Aña añaawoni pashini ikantakaantaitani kinkithatakotzirori añaashiriyitai atsipashiritaari Cristo Jesús.

³ Tikaatsi kitsirinkironi intampatzikashiritanyaawo Ikantakaantaitani, tima maawoni aakaiti atzirinkakiini otzimimotai awatha kaari aawiyawaitatsini. Iriima Pawa iri kitsirinkairori intampatzikashiritairi atziriti, jotyaantapaitakiri Itomipirori jatzir-itzimotanti, otzimimowitakari iijatzi irirori iwatha okimitawo awatha aaka. Iriitaki jowasankitaawintaki iyaaripironka atziriti.

⁴ Irootaki aawiyantaawori atampatzikashiriyitai, tima iroopiro inatzi ikantakaan-taitakiri. Irootaki amatapiintai jimatakaayitairi Tasorintsinkantsi. Iiro antapiin-tashitaawo anintashiwaitari aakaiti.

⁵ Ikaatzi oshiriwaitawori jantiro inintashiwaitari, okimiwaitakawo atziritakimi “Nin-tashiwaitaantsi”, iro ompiratanyaarimi. Iriima oshiritakotaawori inkimisantiri Tasor-intsinkantsi, iriitaki ijiwatairi.

⁶ Ikaatzi oshiritakowaitawori jantiro inintashiwaitari, iiro ijiyinkaa iñaanyaawori inkamashiriti. Iriima oshiritapiintanakariri Tasorintsinkantsi, kamiitha jañaayitai.

⁷ Ikaatzi oshiriwaitawori jantiro inintashiwaitari, iiro ijiyinkaa iñaanyaawori inkisaniin-tiri Pawa, tii ikimisantairo ikantakaantziri Pawa, iiro ikitsirinkairo inkimisantairi.

⁸ Ikaatzi matakironi jiroka iiro jinimotakairi Pawa.

⁹ Irooma iirokaiti tii pimatairo jiroka, aña poshiritapiintaawo ikowakaimiri Tasor-intsinkantsi, tima iri saikashiritantzimiri. Iriima kaari yotairini Itasorinka Cristo, timachiini jashitaari Cristo.

¹⁰ Okantawitaka pikaamaniwathawitaka, okantakaantziro piyaaripironka, aritaki isaikashiritantaimi Cristo, ari pañaashiritana, okantakaantakiro jotampatzikashiritaimi.

¹¹ Aritaki isaikashiritantaimi Tasorintsinkantsi, irijatzi añaawathatakagaimini iijatzi, ari ikimitakiri Cristo Jesús, jañaakaawathatairi.

¹² Ari okantari iyikiiti, tii opantawo antapiintashiyityaawo anintashiwaitari.

¹³ Iroorika pantapiintanairi, aritaki pinkamashiritai. Irooma poshiritapiintanaiyaaworika ikowakaimiri Tasorintsinkantsi, ojiyawaitanaawo atzirityiimi “Pinintashiwait-ani”, iro powamaakimi, aritaki pañaashiritai.

¹⁴ Ikaatzi antanairori ikowiri Tasorintsinkantsi, aritaki intomitaiyaari Pawa.

¹⁵ Tima jirika Tasorintsinkantsi jotyaantakiri Pawa, iiro jookawintaimi iiro papiitantawo pinkimitaiyaari ompirataariwo ithaawawaitzi. Iriitaki kantakaantironi intomitan-tairi Pawa. Aripirotaiyaari Pawa, ankantairi: “Paapá, Ashitanari”.

¹⁶ Iri Tasorintsinkantsi yotakaironi aakaiti itomi Pawa.

¹⁷ Tima itomi Pawa anayitai, ari atsipataari Cristo ashitaawo maawoni jashitari irirori. Tima atsipatakari Cristo akimaatsiwaitaka, ari antsipataiyaari iijatzi tsika otzimapai jowaniinkawo.

¹⁸ Nokinkishirita naaka kapichiini inatzi akimaatsiwaita, tikaatsi oitzimaitya jiroka aririka añaagairo paata jowaniinkawo.

¹⁹ maawoni jiwitsikani Pawa joyaaniintairi japatopaitairi itomiiti Pawa.

²⁰ Jaminaashiwaitaka jiwitsikani, tii jaawiyiro ikowawitari, tima Pawa kantakaawori okantantapaintari. Iro kantacha jirikaiti oyaawintacha

²¹ Jiñaayitairo jowaniinkawo, aririka isaikashiwaitaiya itomitaari Pawa. Ari okaatapaaki akimitakaantawo atziriratyimi "Shitzitaantsi", iro ompiratantachanimi.

²² Kimiwaitaka maawoni jiwitsikaitakiri jatikawaiyityaani, ikimitakawo tsinani ontzi-maaniti.

²³ Iijatzi aakaiti, okantawita añaawitakari Tasorintsinkantsi itsipashiriyitai, kimiwaitaka iiniro atikawaiti akowi awijakoti iiro akimaatsiwaitanta, akowapirotaki tsikapaiti intomita kofaawoini Pawa.

²⁴ Iro oyaakoniintani kantakaawori awijakoshiritantaiyaari, okantawitaka tikira añaayitziro jiroka. Arimi añaayitakiro, ¿likiroma oyaakoniintatyiro?

²⁵ Ari okantari oyaakoniintani, ontzimatyii amatsinkashiritya, oyaakotairo kaari añaari.

²⁶ Tima tii aawiyashiritaniti, Tasorintsinkantsi nishironkairi. Tii ayotzi tsika ankantya amaña. Iro kantacha iri Tasorintsinkantsi amanakowintairi, okimiwaitakawo jatikawintatyimi.

²⁷ Ikimathaziri Pawa jirika Tasorintsinkantsi jamanakowintai. Tima iriitaki iyotakopirotziriri Pawa iita ikowakairiri oitishiritaari.

Aritaki ankitsirinkairo maawoni

²⁸ Ayotirika oitya awijyimotaini, aritaki inkantakaatyawo Pawa onkamiithatzimoyitai. Tima iro ikaimashiritantairi antiniri ikowakaakairi.

²⁹ Ikaatzi jiyotsitakari Pawa aritaki inkimisantairi, iriitaki inkimitakaantairi itomipirori. Jirika Itomi, iri kimitanakawori itzinkami itomitari, ari jimpoiyyitapaaki pashini ojyiki iyikiiti.

³⁰ Jirikaiti itomitaari Pawa, iriitaki ikaimashiritairi, jotampatzikashiritairi, ari onkantya iñaantaiyaawori jowaniinkawo.

³¹ ¿Tsikama ankantakotiroka jiroka? Aña jinithaapirowaitakai Pawa, ¿arima intzimai iitya kitsirinkaini?

³² Pawa tii ithañaaniintari itomipirori, aña ishinitakiri intsitokaitiri ikamawintantakairi aakaiti. Aritaki jantzimotakairo Pawa jiroka, ¿iiroma jantzimotai pashini kowityiimotaini?

³³ Aritaki añaayitakiro jotampatzikashiritai, ¿arima intzimaki iitya yakawintaini, jiyoshitaira Pawa?

³⁴ Iriitaki Jesucristo kamawintairi, ipiriintaa iijatzi, isaikapai jakopiroriki Pawa itsipataari ipinkathariwintantai, iriitaki kantakowintairi aakaiti. Aritaki okanta, ¿arima intzimai iitya owasankitaawaitaini?

³⁵ ¿litama mataironi jaapithairi Cristo, jowajyaantantairi jitakotai? Onkantawitaty ompomirintsitzimowaitai, iikiro jiyaataty jitakotai. Ari inkimitairori intzimirika owashironkaawitaini, inkowi imaamaniwaitai, antajyaaniintawaiti, onkowityiimowaitai ankithaatyari, ankowiinkatakowaiti, japathakiroryaitai.

³⁶ Ari osankinatokotaka, kantatsiri:

Ari okantaitatyaani jowamaakaantaitina nawintaamachiitaimi iiroka.

Ikimitakaantaitakinari piratsi jowamaitziri.*

³⁷ Okantawitaka añaayitiro jirokapaini, aritaki ankitsirinkairo maawoni jiroka, tima jita koyitai Pawa, ari jimatakaakairo ankitsirinkiro.

³⁸ Jiroka nawintaakari naaka: Onkantawitya añaawityawo tsika oita: kaamanitaantsi, añaamintotsi, maninkariiti, pinkathariiti, awijyimotantatsiri iroñaaka iijatzi paata, tzimat-siri ishintsinka,

³⁹ tsikarika oita jiwitsikaitziri, saikatsiri jinoki, iijatzi saikatsiri isaawiki. Tikaatsi owajyaantakairini Pawa iiro añaantaawo jitakotai okantakaantakiro jantzimotakairi Awinkathariti Jesucristo.

* 8:36 Ikantakoitziri jaka "piratsi", iri kantakotacha "oijya".

¹ Jiyotzi Cristo tyaaryoori inatzi nonkantimiri. Tima iriitaki Tasorintsinkantsi pinkathariwintashiritanari, iri yotakaanari tii nothiiyawaita, nonkantimiro jiroka:

² Owanaa nowashiritakotakari nojyininkapaini Judá-mirinka kaari kimisantatsini, oiyiki okatsitzimoshiritakina.

³ Owanaa nonkowataikimi jawijakoshiritaimi nojyininkamirinkaiti, nonkowataikimi nonkamawintairi jawijakotantaiyaari. Ari onkantaajaitakimi iijatzi jowajyaantainami Cristo, ari niyotakimi iro jawijakoshiritantaiyaarimi nojyininkamirinkaiti,

⁴ icharinitari Israel-ni. Tima iriitaki itomiwitakari Pawa jirikaiti, joñaagawitakari jowani-inkawo, tzimatsi ikajyaakaawakaakari, josankinawitakanari Ikantakaantaitani, jinintaawaiwitaka ithaamintapiintakari, tzimatsi ikajyaakaakiniriri.

⁵ Iriitaki iyyininkamirinkaititakari achariniiti. Irijatzi iyyininkamirinkaititakari Cristo, Pawatatsiri anaaytziriri maawoni, ari inkantaitatyaani inthaamintaitaari. Ari okantari.

⁶ Okantawitaka jirikaiti tii ikimisantanitzi, ¿kamiithatsimsa ankanti: “Iiro imonkaata ikajyaakaantakiri Pawa?” ¡Tii! Tima inkaati impaitaitiri iroñaaka “Israel-mirinkaiti”, pashinijatzji jinatyi, kaari icharinipirori Israel-ni.

⁷ Ari okimitaawo awijyimotakiriri Abraham-ni. Tii ikimitakaantaitziri iyyininkamirinka apititatsiri jowaiyani, aña apaani. Iriitaki ikinkithatakoitziri jaka, ikantaitaki: Iri Isaac jowaiyanipirori.

⁸ Ari ikimitsitakari Pawa tii ikimitakaantairi iriimi itomipirori maawoni jowaiyantakaan-takiri Abraham-ni, apa itomitakari ikajyaakaakiniriri incharinimirinkatyaari.

⁹ Jiroka ikajyaakaakiniriri, ikantakiri:

Paata pashini osarintsi onkimipaititaiyaawo iroñaaka, ari napiitiro nariitaimi, intzimaki otomi Sara.

¹⁰ Ari okimitakari awijyimotakirori Rebeca, itsipaanitakaakawori acharinini Isaac.

¹¹ Tikira intzimiita jirikaiti, tikira jantayitzi kamiithari iijatzi kaaripirori, aritaki tzimaki ikowakiri Pawa oitya jantiri. Ari imonkaatari jantayitiri. Tii iri kowashiwaityaawoni jantiro, aña Pawa kantakaawori jantantawori oitarika, ikaimashiritairi.

¹² Jiroka ikantaitakirori Rebeca:

Iri iyaapitsi ompiratyaarini jantariti.

¹³ Jiroka josankinaitakiri iijatzi:

Nitakotakari naaka Jacob, iriima Esaú nokisaniintakiri.

¹⁴ ¿Irooma ankantantyaari: “Tii itampatzikashiritzi Pawa, apaani jitakotaka, iriima pashini ikisaniintakiri? ¡Tii iri onkantya!”

¹⁵ Tima Pawa ikantakiri Moisés-ni:

Iitarika nokowiri nonshironkatari, aritaki nonshironkatatyaari.

Iitarika nokowiri nitakotyaari, aritaki nitakotatyaari.

¹⁶ Ñaakiro, kaari atziri kowashiwaityaawoni jantayitiro iitarika, aña iri Pawa kantakaawori jantaitantawori iitarika inishironkatariri irirori.

¹⁷ Ari ikantaitakiri iijatzi Faraón, jiroka josankinatakaakitakiriri, ikantakiri:

Irootajaantaki nopinkatharitakaantakimiri jiñaantaityaawori noshintsinka natsipitakaimiri iiroka. Irootaki inkinkithatakoitantinari maawoni kipatsiki impairyaitaina.

¹⁸ Ari ikantari Pawa, inishironkatziri ikowiri irirori. Irijatzi kantakaawori ikisoshiritan-tari ikowiri irirori.

¹⁹ Kimitaka ari pinkantakina: ¿Iitama jowasankitaantariri Pawa ikaaripirotaakayitzi, iiroka okantaajaitzi jowashiñagairo ikowakiri Pawa jantiri?

²⁰ Iro kantacha, nonkanti naaka: Tikaatsi piyomachiiti iiroka patzrinkakiini pinkan-tantyaari. Tii pipinkathatziri Pawa. Incha poshiritakotyaari witsikayitziirori kowitzi. ¿Kantatsimsa oñaanatiri iyowiti, onkantiri: Tii opantaajaitana piwitsikakina?

²¹ ¿Iiroma jiwitsiki apaani owaniinkatachani, jiwitsikaki pashini kaari opantapirotawo? Aña kantatsi, tima iriitaki ashitawori iyowiti.

²² Ari ikimitsitari iijatzi Pawa, jiwitsikayitakiri ojayitakawori kowitzi. Tzimatsi jiwitsikakiri jiñaayitairo jatsipitaiyaawo iyatsimanka, jatsipitaiyaawo ishintsinka japirotan-taiyaari. Iro kantzimaitacha Pawa, amawi ikantawintapaintakari jirikaiti.

²³ Opoñaantari jiwitsikiri Pawa kaari opantari, ikowatzji imonkatziyantaiyaariri pashini jiwitsikani ikowiri inishironkatariri, jiyoshiitakiri pairani jiñaayitairo jowaniinkawo.

²⁴ Aakayitaki jiyoshiiyitairi ikaimashiriyitai. Tii apa aakaiti a-Judá-mirinkatzi, ari akaay-itairi pashinijatzji kaari ajyininkata.

²⁵ Iro jiñaawaitakaakiriri Pawa pairani Oseas-ni, ikantaki:

Jirika atziri kaari nojyininkawita, nonkimitakaantairi, “Nojyininka”.

Ikaatzji kaari nitakowita pairani, nonkimitakaantairi, “Nitakotani”.

²⁶ Irooma janta tsika ikantaiwitaka, “Tii pijyininkatyaana iirokaiti”,

Ari inkantayiiitai, “Itomiiti pinatzi Pawa, Kañaaniri”.

²⁷ Jiroka ikantsitakari Isaias-ni ikinkithakotziri incharinityaari Israel-ni: Onkantawitya ojyiki incharinityaari, inkimiwaitaiyaawo ojyikitzi impaniki jiñaathapiyaaki, Kapichiini awijakotaatsini.

²⁸ Tima jomapokairi Pinkathari maawoni kipatsijatziiti, tampatzika inkantya jowasanki-taakaantairi.

²⁹ Ikantaki iijatzi Isaias-ni:

Iiromi ityaaryootakimi achariniiti, ikimpoyaawintakiri Pinkathari Shintsipirori, Ari añaayitairiomi jiñaakiri pairani Sodoma-jatzi, iijatzi Gomorra-jatzi.

Jotampatzikashiritairi jawintaamachiitanta

³⁰ ¿Irooma ankantantyaari: “Iro jotampatzikashiritantairiri kaari ajyininkata jawintaamantsita irirori?”

³¹ Irooma aakaiti icharinipiroitari Israel-ni, tii akitsirinkiro añaayitiro, okantawitaka apankinawaitawo Ikantakaantaitani”.

³² ¿Iitama kaari ikitsirinkantawo? Iro kaari ikitsirinkantawo tima joshiritakowait-ityaawo ipankinatashitari irirori. Tii joshiritakotaawo ikowakairiri Pawa jawintaashiritari. Okimiwaitakawo jantziwatakityiiaawomi mapi.

³³ Ari ojyawaitakawo okaatzi josankinaitsitakari, kantatsiri:

Nowakiro mapi ikowapiroitani janta otzishiki Sion. Owaryaantzi jiroka mapi aririka jantziwaityaawo.

Inkaati awintaashiritaiyaarini kimitakawori mapi, iiro jaminaashiwaitaa paata.

10

¹ Iyikiiti, nokowi naaka jawijakoshiritai nojyininkapaini Israel-mirinka. Irootaki namanantariri Pawa.

² Niyotzi naaka ithaamintashiwaitari Pawa jirikaiti, jantashiwaitawo tii ikimathatzi-maitawo.

³ Tii jiyotaiyini ikowatzi Pawa jotampatzikashiritairi, tii ikimisantzi ikowashitawo intampatzikashiritantyaawo ipankinawaitari apaniroini.

⁴ Iri Cristo othotyaaakirori okantakota Ikantakaantaitani, iri tampatzikashiritakairi awintaashiritanaariri.

⁵ Jiroka okaatzi josankinawitakari Moisés-ni okantakota Ikantakaantaitani intampatzikashiritaitantyaarimi, ikantaki:

Inkaati monkaataironi, iriitaki añaashiritaatsini.

⁶ Tii imonkatziyowo okantakota awintaashirinkantsi otampatzikashiritantatsiri. Tii okowapirota jimonkaataitiro tsikarika oitya. ¿Kantatsima monkaawaitzirori Ikantakaantaitani jiyaati inkitiki ishintsiwintairi Cristo jowawijaakoshiritanti?

⁷ ¿Kantatsima jiyaati iijatzi sarinkawiniki jowiriintairi Cristo ikamawitapainta?

⁸ Aña jiroka ikantaitaki:

Aritaki piyoshiritairo ñaantsi, aritaki piyothatairo iijatzi.

Okaatzi kantakotachari jaka “ñaantsi”, irootaki nokinkithatakaapiintakimiri awintaashiritaari Cristo. Jiroka okanta:

⁹ Aririka piñaanitaiyaawo pinkanti, “Nowinkathariti jinatzi Jesús”, aririka pawintaashiritanaiyaari Pawa iri owiriintairi ikamawitaka, aritaki pawijakoshiritai.

¹⁰ Aritaki pawintaashiritaari irootaki jotampatzikashiritantaimiri. Aritaki añaanitaawo jiroka, irootaki jowawijaakoshiritantairi.

¹¹ Tima ari okantzi Osankinarintsipirori:

Inkaati awintaashiritaiyaarini, iiro jaminaashiwaitaa.

¹² Onkantawitya aakarika Judá-mirinka, aakarika Grecia-paantiri, iriitaki Cristo Awinkatharitita maawoni. Iitarika amanaiyaarini aritaki inishironkatairi.

¹³ Tima jiroka ikantaitaki:

Iitarika amanaiyaarini Pinkathari, impairyagairi, aritaki jawijakotai.

¹⁴ ¿Kantatsima jamanaitiri Pawa tii jawintaashiritaitari? ¿Kantatsima jawintaashiritaityaari Pawa, tii ikimakoitziri? ¿Kantatsima inkimakotaitiri tii ikinkithakotziri?

¹⁵ ¿Kantatsima inkinkithakotitiri, tii itzimi otyaantantatsini? Iroowa josankinaitantakawori, kantatsiri:

¿Owanaa inkamiithakiiitaitaki amironi kamiithari ñaantsi isaikantaitari kamiitha!

¹⁶ Iro kantzimaitacha, tii maawoni inkimisantaitiro Kamiithari Ñaantsi. Irootaki ikantantakari Isaias-ni:

Pinkathari, kimitaka tii ikimisantaitziro nokinkithatziro.

¹⁷ Okowatya jitaityaawo inkimaitawakiro iñaani Pawa jawintaashiritaitantyaariri.

¹⁸ Nokantzi naaka, “¿Aritakima ikimaitakiro?” Aritaki, jiroka josankinaitakiri kantatsiri: Ikinkithatakoyiitakiro nampitsiitiki, Ikimaitakiro tsikarika isaikayitai jaka kipatsikika.

¹⁹ Napiitiro nonkanti, “Jirikaiti icharininitakari Israel-ni, ¿Ikimathapirotaikiroma?” Iriitaki Moisés-ni oñaagantakirori josankinariki, ikantaki:

Ari nonkantakaiyaawo pisamaniintaiyaari pashinijatzi atziriiti kaari jyininkatawakaachani.

Owanaa pinkisashiritiri ikaatzi piitziiri “masontzishiririiti”.

²⁰ Irojatzi ikantakiri Isaias-ni irirori:

Jiñaayitaana kaari kowakowatinani.

Noñaagayitaari kaari aminaminatinani.

²¹ Iro kantacha jiroka ikinkithatakotakiri Isaias-ni ikantakota Israel-mirinkaiti, ikantaki: Nakotashitapiintawitakari, iro kantzimaitacha tii ikimisantaiyinani, piyatha ikantaiyakani.

11

Tzimayitatsi Israel-mirinka kitsirinkakirori

¹ ¿Nokantatziima imanintziri Pawa jirika Israel-jatzi jashitari? ¿Tii ari nonkanti! Tima naakatsitaka kaatziriri Israel-mirinkaiti, icharini Abraham-ni ninatzi, icharini ninatzi iijatzii Benjamin-ni.

² Tima tii imanintana Pawa, iriitaki yoshiitakinari. Pinkinkishiritiro Osankinar-intsipirori, tsika ikinkithatakota Elias-ni jamanakowintari iijyininkapaini, ikantaki:

³ Pinkathari, jowamaitakiri Kamantaniriiti,

Ipookaitakiro taapirimintotsi.

Naaka yotapainchari, ikowaitatzi iijatzii jowamagaitina naaka.

⁴ Jiroka ikantzi Pawa jakanakiri:

Tii iiroka yotapainchani. Aña nokimpoyawintaki pashini ikaatzi 7,000 shirampariiti kaari otzirowachani impinkathatairi Baal.

⁵ Ari okantakari iijatzii, tzimatsi kapichiini nojyininka jiyoshiitakiri Pawa inishironkatairi.

⁶ Kaarimachiini ipankinatani jinishironkatantaariri Pawa, aña jinishironkatashitaari. Ari okantakotari nishironkataansi.

⁷ Ari okanta, tii ikitsirinkiro maawoni Israel-mirinkaiti ikowawitaiyarini. Iro kantacha tzimayitatsi kiyopayipaini kitsirinkakirori, ari ikimiyitakari jiyoshiitakiri Pawa. Iriiima pashiniiti ikisoshiritakaayitairi Pawa.

⁸ Irootaki josankinaitantakawori jiroka, kantatsiri:

Iri Pawa kantakaawori ijampashiritantaitari.

Tzimawitacha irooki tiimaita iñaantzi.

Tzimawitacha ikimpita tiimaita ikimayitzi.

Irojatzii ikantzimaitawo iroñaaka.

⁹ Jiroka josankinatakotakiri iijatzii David-ni, ikantaki:

¡Onkamintha jaitairi tsika joriyiitakiri!

¡Onkamintha jantziwatataitya!

¡Onkamintha jowasankitaitiri!

¹⁰ ¡Onkamintha iiro jokichaakitzi!

¡Onkamintha intsiyamitsitakairi!

Jawijakoshiritai pashinijatzii atziri

¹¹ Tima ikantai: “Onkamintha jantziwatataitya nojyininkapaini”. ¿Irooma oiyakaaw-intachari japirotairi? ¡Kaari! Iro oiyakaawintacha ikinakaashitapaintari, jowawijaakominthatairi Pawa pashinijatzii atziri, iro jimatantakawori Pawa jiroka onkanta iñaantyaariri nojyininkapaini jirikaiti, iro inkowantapirotaiyaari irirori jawijakoyitai.

¹² Tima ikinashiwaiwitaka okantakaantakiro inishironkaitantyaariri pashinijatzii atziri nampitawori maawoni kipatsiki. Iro kamiithapirotsiri aririka japiitairo inishironkaitairi paata nojyininkapaini.

¹³ Iroñaaka nonkantimi iirokaiti kaari nojyininkayita. Naakataki jowaitaki Notyaantapiroriti nonkinkithatakaayitaimi kaari nojyininkata pashinijatzii pini. Shiritha nonkantawintyaawo nantawairi.

¹⁴ Iro nokowapirotairi ikowashiryaakotakinawo nojyininkapaini okaatzi nimatziri, ari jawijakoshiritantaiyaari kiyopayipaini irirori.

¹⁵ Tima imanintakiri iriroriiti Pawa, iro opoñaantari raapatziyaiyaari Pawa maawoni isaawijatzii. Irooma paata raapatziyaiyaari Pawa nojyininkapaini, onkimiwaityaawo impiriintaayiiimi ikamawitaka.

¹⁶ Incha nojyakaawintawakimiro: Tima tsika okanta ojyi naarijyintsi, ari okantsitari iijatzj ojjyipatha. Jiroka ojyakaawintachari: Tima iriyyiwitaka itayitakawori nochariniiti itasorintsishiritaki, ari inkimitaiyaari paata inkaati incharinitaiyaari. Inkimitaiyaawo iijatzj okanta incharparitha, ari okantsitari iijatzj otiwa.

¹⁷ Jiroka ojyakaawintari incharparitha, iriityitaki nochariniiti itayitakawori pairani. Ojyakaawintachari otiwa, iriitaki nojyininkapaini Judá-mirinka tzmayitaatsiri iroñaaka. Kimiwaitaka incharitakiromi jiroka otiwa, ojyookatiwatantyaari pashini otiwa jontsirikaitakiri, kamiitha onkantya ojyooki okantakaawo oparitha. Ikaatzj ojyakaawintziri otiwa jontarikaitakiri, iriitaki atziriiti kaari nojyininkata.*

¹⁸ Irootaki iiro okantanta pasagaawintawaitya. Pinkinkishiritiro, iirokatakari otiwa incható, iirokatakari añaakaayitzi oparitha.

¹⁹ Kimitaka ari pakakimi iirokaiti, pinkantayini: “Aña ichikaitakiro otiwa nojyookati-watantaari naaka”.

²⁰ Ari okantawari, iro kantzimaitachari pinkinkishiritiro kimiwaitaka iriimi nojyininkapaini Judá-mirinka incharitakiromi okantakaantziro tii ikimisantzi. Irooma iirokaiti kaari nojyininkata, iirokatakari poyatapaakariri okantakaantziro pawintaashir-ita. Tii okantzi piñaapirowaitashitya, aña pimpinkathatiri Pawa.

²¹ Tima Pawa iri chikakirori itakawori otiwa, paamaakowintya jimataimikari iijatzj iirokaiti.

²² Ari piñiuro katsima jinatzj Pawa, iro kantacha nishironkatanari jinatzj iijatzj. Ikaatzj antziwashiritainchari iñaayitakiro owanaa ikatsimatzi Pawa. Irooma iirokaiti, ari piñaapiintairo inishironkayitimi iikirorika poisokirotyaari Pawa. Irooma iirorika poisokiroteri, ari inkimitakaantakimi otiwa ichikaitakiri.

²³ Ikaatzj ichikatiwaitakiri pairani, aritaki jontsirikaitairi iijatzj, aririka jowajyaantairo ithainkawaitziri Pawa. Tima Pawa kantatsi jimatiro.

²⁴ Iirokaiti kimitakawori otiwa pankirintsiniro jontarikaitakiri pankirintsipiroriki. Owanaa onkamiithapiroteri iirorika jontsirikaitai otiwapirori oponkitzpiroriki iroori.

Impiyashiritakaitari Israel-mirinkaiti

²⁵ Iyikiiti, nokowi piyotiro kaari ikimathaitzi pairani onkaati jantiri Pawa. Iiro poshiri-waitashita aritaki piyotakiro maawoni. Añaayitakiri jirikaiti nojyininka Israel-mirinkaiti, tzimatsi kisoshiritakaakiriri. Iro kantacha, inapaintatzj jiroka irojazti imonkaantat-tayaari inkaati awijakoshiritaatsini kaari nojyininkata.

²⁶ Impoña, jawijakoshiritai iijatzj Israel-mirinkaiti. Ari okanta josankinatakoitakiri, kantatsiri:

Ari impoñiia Sion-ki ookaakowintanari,

Iri kantakaiyaawoni jowajyaantantyaawori ichariniiti Jacob ithainkatasorintsiwaitzi.

²⁷ Ari onkantya othotyaantyaari okaatzj kajyaakaawakaantsi,

Naakatakari apiroteroni iyaaripironka.

²⁸ Tima jirikaiti nojyininka Judá-mirinka imanintakiro Kamiithari Ñaantsi, ikimitakaantari Pawa iri iisaniintani, ari okanta inishironkatantamiri Pawa iirokaiti. Iro kantacha Pawa, aña jiyoshiitsitatakiri nojyininkapaini, iikiro jiyaataty jitakotyaari, ari onkantya iñaantyaawori tsika okanta ikajyaakaakiniriri itanakawori nochariniiti.

²⁹ Tima aririka inkaimashiritanti Pawa, inishironkayitanti. Iiro jowajyaantziro.

³⁰ Pipiyathatsitakari pairani iirokaiti Pawa. Ipoñaanaka nojyininkapaini ipiyathanakari, iro opoñaantakari inishironkayitaimi iirokaiti.

³¹ Jirikaiti piyathawaiwitarichari iroñaaka, aritaki iñaayitairo paata inishironkaitairi ikimi-taitzimi iirokaiti iroñaaka.

³² Ari okantakari, joñaagantakiro Pawa maawoni apiyathawaitaka, ari ikinakaakiro joñaagantantawori inishironkayitakai maawoni.

³³ Iyokitzii nowatakiri Pawa jiyotanipirowaita, ikimathatziro maawoni. Tikaatsi yopiroteroni jantiri irirori, tsikarika inkantairo.

³⁴ Jiroka josankinatakoitakiri, ikantaitaki:

¿Litama yotziri ikinkishiritari Pinkathari?

¿Litama matironi inkaminairi?

³⁵ ¿Kantatsima jomapokaitiri impashitayaarimi irirori? Aña iriitataiki itakawori ipashitantaka.

³⁶ Iriitaki Pawa kantakaantawori otzimantari tsikarika oitarika, iriitaki poñaakaantawori, iriitaki ashitawori. Ari jashi jowatyiro ipinkathaitairi. Ari onkantyaari.

* 11:17 Kinkithatakotachari jaka pankirintsi ashitawori oparitha, ashitawori otiwa, irootaki ikantaititari “Olivo”.

12

Onkaati jantayitiri kimisantzinkariiti

¹ Iyikiiti, aritaki inishironkatakimu Pawa, nokowakotzimi pishiniwintaiyaari iiroka, pinkimaitaiyaarimi piratsi itagaitziniriri Pawa. Tii pojyakotajaantari piratsi, aña pañaayitai iirokaiti pinkitishiriyitai, irootaki inimotziriri Pawa. Ari okanta ikowiri Pawa apinkathayitairi.

² Iiro pikimitakowaitashitari isaawijatzi. Iri Pawa pishiniti jowakiraashiritaimi. Ari onkantya piyotantyaawori ikowakaimiri, kamiithatatsini, inimitirini, matzirori okamiithatzi.

³ Iri Pawa nishironkataanari naaka okanta niyotayitaintamiri, irootaki nokantantzimiri: Iiro pikimitakaantashiwaita iirokataka ñaapirori. Pinkinkishiritakotya kamiitha iiroka, pimatantyaawori ikowakaimiri Pawa iikiro piyaataty pawintaanatyaari.

⁴ Poshiritakotiro tsika akantayita awathaki. Tima tsika akantawathayita, iro antakaayitairori oiyitarika.*

⁵ Aaka joyyakaawintaitzi awintaashiritaari Cristo. Akimiwaitaa aakami iwatha Cristo. Okantawitaka apashiniwaiwita, iro kantacha apaani akantaa, kimiwaitaka ayontawathatawakaatyiyiiaami.

⁶ maawoni aakaiti itasonkawintayitakai amonkaantantyaawori antayitairi. Tzimatsirika kamantantaniritatsiri, jantiro ikowakairiri Pawa, iikiro jawintaatyiyiiaari.

⁷ Tzimatsirika amitakonitantatsiri, jimonkaatiro irirori. Tzimatsirika yotaantatsiri, jimonkaatiro irirori.

⁸ Tzimatsirika minthatanitakaantachari, jimonkaatiro irirori. Tzimatsirika pashitantanitachari, impantapirotai oiyiki. Tzimatsirika jiwatakaantaniritatsiri, ishiritawintyaawo jantawairi. Tzimatsirika nishironkatantatsiri, kimoshiri inkantya jimonkaatairo.

⁹ Ontzimatyii pitakotantaiya kamiitha, iiro pamawinawaita. Samaniinta powairo kaaripirori, irooma kamiithari kiso powanauro.

¹⁰ Pinkamaityaawo pitakoyitantya, pinkimitakaantiro pitakotyaarimi pirintzi okaakiini. Pimpinkathatiri pashinipaini.

¹¹ Shiritha pinkantya, iiro pipirawaita pantawaitainiri Awinkathariti.

¹² Kimoshiri pinkantya poyaakoniintiri Cristo. Amawiwaini pinkantya aririka piñaayitiro pomirintsizimotimini. Pamanapiintaiya.

¹³ Ontzimatyii pimpashitaiyaari okowityimowaitari oitishiritaari. Poimaantapiinti pipankoki.

¹⁴ Pamanakotyaari owatsinawaitzimiri inishironkaintantyaariri irirori. Iiro pipiyatari.

¹⁵ Pintsipatyaari pinkimoshiriti ikaatzi kimoshiriwaitatsiri. Pintsipatyaari piraawaitya ikaatzi irawaitachari.

¹⁶ Aapatziya pinkantawakaiya. Iiro pimanintantawaitzi, pintsipatyaari kowityaawaitatsiri. Iiro pikimitakaantashiwaita yotaniri pinatzi.

¹⁷ Tzimatsirika owaripirowaitimini, iiro pipiyatari. Poñaagantiro, tampatzika pikantzimotari atziriti.

¹⁸ Pinyaaryoowintairo pisaikantaiyaari kamiitha.

¹⁹ Nitakotani, iiro pipiyakowintawaita iiroka, pashitakaiyaari Pawa iri piyakowintimini. Tima jiroka josankinaitakiri, ikantaitaki:

Ikantzi Awinkathariti:

Naakataki owasankitaantatsini,

Naakataki piyakowintantachani.

²⁰ Aririka intajyaaniinti piisaniintani, pimpiri jowanawo. Aririka imiriniinti, pimpiri imiri. Aririka pimatanauro jiroka, ari inkiraanikiwaitanaki jirika jiñaakirorika pantakiri.†

²¹ Paamaakowintya oitsinampaimikari kaaripironkantsi. Iro kamiithatatsi pimatapiintanauro kamiithari pinkitsirinkantyaawori kaaripirori.

13

¹ Ontzimatyii pinkimisantairi pinkathariwintzimiri pinampiki. Tii ipinkatharintsiwaitashita irirori, aña Pawa kantakaawori ipinkatharintsitanti.

² Iitarika kowatsini jimaamaniwaitiri pinkatharintsi, okimiwaitakawo iriimi Pawa jimaamaniwaitakiri, irootaki jowasankitaantaiyaariri.

* **12:4** Kantakotachari jaka "tsika akantayita awathaki", iro oyyakaawintachari okantayita: oki iro jaminaitantari, irooma kimpitantsi irootaki ikimaitantari, irooma paantantsi irootaki jowaitantari, irooma akotsi irootaki joirikaitantari, irooma iitziintsi irootaki janiitaitantari. † **12:20** Kantakotachari jaka, "ari inkiraanikiwaitanaki", iro ojyawori ikantaitzi iijatzi "powaampatiniri itooki ojyiki paampari".

³ Ikaatzi antayitzirori kamiithari, iiro ithaawantawaitari pinkatharinti. Iriima antayitzirori kaaripirori, iri thaawantawaitaariini. Ari okantari, pantzirorika iiroka kamiithari, iiro pithaawantawaitashitari pinkatharinti, iriitaki thaamintaimiri.

⁴ Tima iri Pawa kantakaawori ipinkathariwintantari jirikaiti onkantya inkimpoyaawintantimiri. Aririka pantiro iiroka kaaripirori, ontzimatyii pinthaawi, tima tii aminaashiwaita otzimimotziri josataaminto. Tima iriitaki Pawa kantakaawori ipinkatharitantari jirikaiti, irijatzi Pawa kantakaiyaawoni jowasankitaakaantantyaariri kaaripiroshiririiti.

⁵ Irootaki pinkimisantantyaariri jirikaiti. Tii apa pinthaawantaiyaawo jimashirinka. Aña irootaki tampatzikatatsiri pimatairo jiroka.

⁶ Irootaki pimpinatantyaariri ikowakoyitzimiri jiwawintzimiri pinampiki, iro jañaantyaari irirori, tima jimonkaatatziro ikowiri Pawa.

⁷ Ontzimatyii pimpinayitairi maawoni pinkatharipirorinti, iijatzi ikaatzi kimpoyaawintantatsiri nampitsi. Ontzimatyii pinkimisantari, pinkatha powiri.

⁸ Iiro piñaashintsiwintawaitawo piriwitantari, aña piñaashintsiwintaiyaawo pitakotawakaayitaiya. Iitarika itakotantchari, jimonkaatatziro Ikantakaantaitani.

⁹ Jiroka josankinaitakiri Ikantakaantani, kantatsiri:

Iiro pimayimpirtzi.

Iiro pitsitokantzi.

Iiro pikoshitzi.

Iiro pithuyakotanta.

Iiro pinintakotantawaitzi.

Tzimatsi iijatzi ojyiki pashini ikantakaantaitakiri. Iro kanzimaitachari jiroka iroopirotatsiri ikantakaantaitakiri, kantatsiri:

Pitakotaiyaari pijyininka pinkimitakaantyaari pitakotapiinta iiroka.

¹⁰ Opoñaantari iroopirotatsiri jiroka ikantakaantaitani, irootaki apatotzirori maawoni ikantakaantaitakiri. Iitarika itakotaariri iyyininka, tii jowaaripirowaitairi.

¹¹ Ontzimatyii amatapiintairo jiroka, tima irootaatsi awajakoshiriyitai. Okimiwaitakawo amagaatyimi, iro kantacha ontzimatyii ankakiyitai.

¹² Tima irootaintsi onthonkaiya tsiniriri, iro onkitiyyiinkatai. Irootaki owajyaantantyaawori antayitziro kaaripirori, jantapiintziri tsinirikiri. Iro kamiithatatsi ankimitakaantairo ankithaatakotyawomi ampiyakowintantyaari,

¹³ onkantya antantyaawori kamiithari jantapiintziri okitiyyiinkatzi. Ari onkantya iiro anyawaitanta, iiro ashinkiwaitanta, iiro amayimpiriwaitanta, iiro antantaawo kamaawotatsiri, iiro amaamanitawakaanta, iiro asamawakaanta.

¹⁴ Pojyakotaiyaari Awinkathariti Jesucristo, pinkimitakaantiri iriimi pinkithaatakotyari. Iiro pantashiwaitawo okaatzi pinintashiwaitari.

14

Shipitashiritaniri

¹ Ontzimatyii paapatziyaari shipitashiritatsiri. Iiro pamawinawaitawo jiroka piñaanamintawaitantyaari.

² Tima tzimatsi kimisantzinkari oshiritachari kantatsi jowayitawo oitarika. Iro kantacha tzimatsi pashini shipitashiriri, apa jowayitawo pankirinti.

³ Jirika kimisantzinkari owawori oitarika, iiro imanintawaitziri pashini kaari oyaawoni. Ari inkimitsityaari kaari owayitawori iiro imanintziri pashini owayitawori, tima Pawa tii jimanintziri irirori.

⁴ ¿Kantsima ishintsithatitiri ompiranintsi? Iiro, iri shintsithatirini ompiratariri, irijatzi thaamintawintirini. Ari okantari, iri Pawa otzikayitariri maawoni owayitawori oitarika, irijatzi thaamintawintirini.

⁵ Tzimatsi kimisantzinkari omairintantawori kitiiyyiri. Tzimatsi pashini kaari opashinitzimotzi kitiiyyiri. Ontzimatyii inkinkishiritakotaiya maawoni, tii okantzi jotzikayitiri pashini oitarika ikinkishiritari.

⁶ Itzimi pinkathatzirori kitiiyyiri, iri Awinkathariti ipinkathatzi. Ari okimitsitari iijatzi, iitarika owayitawori maawoni oitarika, iri Awinkathariti ipinkathatzi jowayitawori, tima ipaasoontapiintziri. Ari ikimitari pinkayitzirori owanawontsi, iri Awinkathariti ipinkathatsita ipaasoontapiintziri.

⁷ Tii añaashiwaita aakaiti, tii akamawaitashita iijatzi.

⁸ Iinta añaayitzi, iriitaki Awinkathariti añaamotairi. Aririka ankamaki, irijatzi Awinkathariti akamimotzi. Ari okantari, iriitaki Awinkathariti ashitairi iinta añaayitzi, ari okimitsitari iijatzi aririka ankamayitaki.

⁹ Tima irootaki itzimantakari Cristo, ikamimotantaki, iro jashipirotantairi iinta añaayitzi, iijatzii aririka ankamayitaki.

¹⁰ ¿Iitama pikijiyimatantariri pijiyininka? ¿Iitama pimanintantariri iiroka? Aña iri yakaw-intantaatsini Cristo maawoni paata.

¹¹ Tima iro josankinatakoitakiri, kantatsiri:

Jiroka ikantakiri Awinkathariti: “Jotzirowaitai ipinkathaitaina maawoni. Imapiro”. Aritaki inthaamintaiyaari maawoni Pawa.

¹² Aripaiti anthawitakotaiya maawoni aakaiti Pawaki.

¹³ Irootaki owajyaantantyaawori akijiyimatawakaayita. Ontzimatyii ankantashiriti: “Tiro nokantzimoniintakaari pashini ‘nirintzitari’, notzikashiriwaitzirikari”.

¹⁴ Niyotzi naaka tii ithaañaapithatantawo Pawa owayityaawo oitarika. Iro kantacha, tzi-matsirika kinkishiriwaitachani kamiithatatsi impinkaitiri, jimatiro impinkawaiti irirori.

¹⁵ Aririka poñaagatyari pashini kimisantzinkari powayityaawo ipinkiri irirori, tii pitakoshiritari. ¿Kamiithatatsima pinkantzimoniintakaiyaari pashini okantakaantziro powamachiitawo owanawontsi? ¿Pikowatziima powaaripiroshiritairi jirika? Irijatzi jirika kimisantzinkari, ikamawintakiri Cristo iijatzii.

¹⁶ Ari okantari, tii okantzi poñaagayitiri powayitari pikinkishiritari iiroka kamiithari inatzi, impoña inkantaitimi: “Jantakiro jirika kaaripirori”.

¹⁷ Aakaiti ipinkathariwintai Pawa, tii okowapirota okaatzi awayitari, okaatzi amiriyitari. Aña iro kowapirota antampatzikashiriyitai, asaikayitai kamiitha, ankimoshiritai, tima iriitaki kantakaawori Tasorintsinkantsi.

¹⁸ Iitarika matanakironi jiroka jantawaitainiri Cristo, aritaki jinimotakaakiri Pawa, ari inkimitairi iijatzii atziriti jaapatziyaari.

¹⁹ Ari okantari, ontzimatyii pantapiintairo kantakaantzirori isaikantaitari kamiitha, kantakaantironi inthaamintashiritawakaantyaari.

²⁰ Aririka powayityaawo oitarika, paamaakowintya papaatzirokari imonkaatakiniriri Pawa pashini kimisantzinkari. Tii othañaantsita owayitari. Iro kantacha, itzimirika owayitawori oiyitarika impoña inkantzimoniintyaari pashini, jantakiro kaaripirori jirika.

²¹ Tii opantawo pinkantzimoniintakaiyaari “pirintzitari”, okantakaantziro powayitari wathatsi, pimiritawo kachori, pantayitiro oitarika.

²² Iro kamiithatatsi piyotakoshiritari iiroka, iri Pawa yotakotaimironi jiroka. Tzimatsirika kaari shipitashiriwintironi jiroka, aritaki jimatairo inkimoshiritai.

²³ Iro kantacha iitarika shipitashiriwaitatsini, aririka jowatyawo oitarika, ari onkim-itzimotaiyaari jantakiro kaaripirori. Tii jantairo okaatzi jiyotakoshiriwitari, kaaripirori inatzi jiroka.

15

¹ Aakaiti kimisantzinkari aawiyashiritaniriiti, ontzimatyii antsinampashiritzimotairi shipitashiritatsiri, tii apa antayitiro inimoyitairi aakaiti.

² Ontzimatyii antairo inimotirini ajyininka, onkaati minthashiritakaiyaarini jantairo kamiithari.

³ Irootaki jantakiri Cristo, tii ikowi inimotirini apaniroini irirori. Tima josankinaitakiro, kantatsiri:

Ikaatzi kawiyawaitimini iiroka, irijatzii kawiyakinari naaka.

⁴ Maawoni osankinatainchari pairani, kimitakawori jiroka, josankinaitakiro jiyotaitiro. Jiroka Osankinarintsipirori, iroowa añaantawori atsinampashiriwaitzi, iro thaamintashiritakairi oyaakoniintantari.

⁵ Iriitaki Pawa kantakaawori atsinampashiriwaitzi, irijatzii thaamintashiritakairi. Owanaa nokowakotapiintakiri inkantakaiyaawo paapatziyawakaiya, maawoni pinkimitakotaiyaari ikanta Cristo Jesús.

⁶ Onkimiwaityaawo ari pintsipatawakaiya maawoni pimpampithaawintiri Pawa, ashitariri Awinkathariti Jesucristo.

Ikinkithaitainiri Kamiithari Ñaantsi kaari Judá-mirinkatsini

⁷ Owanaa jaapatziyakai Cristo aakaiti, iijatzii pinkimitaiya iirokaiti, paapatziyaari pashini atziri, irootaki impinkathaitantyaariri Pawa.

⁸ Irootaki nokantapiintakiri: Iri Cristo jotyaantaitaki jantawaiwintiri nojyininkapaini Judá-mirinka. Iro jimatantakawori jiroka jiñaantaityaawori imapirotratya ikajyaakaakiriri Pawa pairani achariniiti.*

* 15:8 Iri ikantakoitzi jaka “Judá-mirinkaiti” jiiitaitzi “totamishitaari”.

⁹ Ari ikantakiniri kaari nojyininkata, iro ipinkathayitantaariri iriroriiti, inishironkatairi Pawa. Jiroka josankinaitakiri, kantatsiri:

Nothaamintawintaimi janta isaikayitzi kaari nojyininkata.

Nompairyagaimi nompampithaawintaimi.

¹⁰ Jiroka ikantsitaitakari iijatzi:

Pashinijatzii, pinthaamintaina iirokaiti pintsipataiyaari jashitaari Pawa.

¹¹ Ikantaitaki iijatzi:

Pashinijatzii, pinthaamintaiyaari Awinkathariti.

¶maawoni atziriiti pinthaamintaiyaari!

¹² Ipoña ikantaki iijatzi Isaias-ni:

Ari intzimaki incharinityaari Isai.

Iriitaki pinkathariwintairini pashinijatzii atziriiti.

Irijatzii joyaakoniintairi kaari ajiyininkata.

¹³ ¶iri Pawa thaamintakaimini, iri saikakaimini kamiitha pikimisantairi! Tima iri kantakaiyaawoni oyaakoniintantyaariri. ¶iri Tasorintsinkantsi kantakaiyaawoni poy-aakopirotantyaariri!

¹⁴ Iyikiiti. Niyotzi naaka imapiro pinishironkatawakaa iirokaiti, yotanipirori pinatzi, pimatakiro piyotaawakaayitaka.

¹⁵ Iro kantacha, nosankinatzi miro jiroka noshintsithatzi miro iiro pimajiantantawo. Tima inishironkapirotaimi Pawa,

¹⁶ jolyaantaana nokinkithatakotainiri Jesucristo kaari nojyininkata. Nokinkithatainiri Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Pawa, okimiwaitaawo naakami Ompiratasorintsitaari. Iriima kaari nojyininkata, iriitaki kimiwaitakawori jashitakaitariri Pawa, namayitainiri Pawa iro kamiithatzi motairiri. Iriitaki Tasorintsinkantsi matironi jotampatikashiritairi.

¹⁷ Okaatzi jantakaanari Cristo Jesús, kantawitacha nasagaawintyaawomi naaka, nonkinkithatakotiro nantawaitainiri Pawa.

¹⁸ Apa nokinkithatakotairo jimatakaakinari Cristo. Tima noñaayitakiri kaari nojyininkata ikimisantairo nokinkithatakotakiniriri, okaatzi nantawaitzimotakiri.

¹⁹ Iri Tasorintsinkantsi pakinawori shintsinkantsi notasonkawintantakari, iro nimatantakawori kaari jiiñitapiintzi pairani. Nimatairo nokinkithatairo Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Cristo nitanakawo Jerusalén-ki, nokinayitanaki irojatzii Ilirico-ki.

²⁰ Ari okanta nokowantakari nonkinkithatakotiro Kamiithari Ñaantsi tsika tii ikimakotziro iwairo Cristo. Tii apa nokowi niyaati tsika ikinkithatakaantaitaki.

²¹ Jiroka josankinaitakiri, ikantaitaki:

Ari jiiñiri nampitawori tsika tii ikinkithatakotziro jirika.

Ikaatzi kaari kimakotirini, ari inkimathatakotairi.

Ikwaki Pablo jiyaatiro Roma-ki

²² Iro kaari okantanta niyaati pisaikaiyini iirokaiti, okantawitaka oiyiki nokowapiintawitaka.

²³ Iro kantacha aritaki nimatakiro, tima tikaatsi nantanairi jaka nampitsiki, aritaki oiyikitaki osarintsii nokowapiintawita nariitimi.

²⁴ Aririka nimatakiro niyaati España-ki, ari nokowi nariitanakimi pinampiki. Aririka nosaikimowaitanakimi janta, nokowi pimitakotina potyaantina España-ki.

²⁵ Iro kantacha, nitapaiintyaawo niyaati Jerusalén-ki nimitakoyitiri oitishiritaari.

²⁶ Tima jirikaiti Macedonia-jatzi, iijatzi Acaya-jatzi, jolyaantaiyakinani irirori kiriiki nompantyaariri ashironkainkari kimisantzinkariiti nampitawori Jerusalén-ki.

²⁷ Iriitaki kowashitaincha impashitantayiti, tikaatsi shintsiiwintirini. Okimiwaitakawo impinakowintatyaami ikimisantakaakiri kaari ijiyininkata.

²⁸ Aririka nimonkaatakiro nompayitiri Jerusalén-jatzi jolyaantaitakiniriri, aripaiti naw-ijanaki pinampitawo iirokaiti niyaati janta España-ki.

²⁹ Niyotzi iri Cristo tasonkawintapirotinani aririka nariitakimi janta.

³⁰ Iyikiiti, nokowakotzimi pamanakotapiintaina iirokaiti, poiyakotyaanawo nokantapiintziro naaka. Iro nokowakotzimiri, niyotzi pipinkathatzi iirokaiti Awinkathariti Jesucristo, iri Tasorintsinkantsi kantakaimirori pitakotantakinari.

³¹ Pamanakotina iiro jaakaantantana thainkashiriri nampiyitawori Judea-ki. Pamanakotina jaawakoitantinawori kamiithaini ipakaantiziriri oitishiritaari Jerusalén-jatzi, iro inimotantyaariri iriroriiti.

³² Iro nonkimoshiritantyaari niyaati pisaikaiyini iirokaiti, iriirika Pawa kowakainawoni. Ari nimakoryimowaitimi iirokaiti.

³³ ¶onkamintha iri Pawa tsipashiritimini, kamiitha isaikakaayitimini! Ari onkantyaari.

16

Jiwithaitari atziriti

¹ Iroowa Febe aanakironi jiroka osankinarintsi. Iro nokimitakaantaa iroomi notsiro. Ojyiki antawaitaki iroori japatotapiintaitaka Cencrea-ki.

² Paawakiro kamiitha iroori, irootaki jashitaari iijatzi Awinkathariti, kantatsi Paawakiro kamiitha pikimitaapiintziri pashini oitishiritaari. Pimitakoyitiro iitarika okowayitzi. Tima ojyiki imitakoyitaki iroori. Ari okimitakinari naaka ojyiki imitakotakina.

³ Piwithatyaanawo Priscila iijatzi Aquila. Irootaki tsipayitakinari nantawaitziniri Cristo Jesús,

⁴ irootaki shiniwintakinari owawijaakotakina. Owanaa nopaasoonkitakiro jirokaiti, ari ikimitaakiro pashinijatzi kaari nojyininkata apatotapiintachari pashiniki nampitsi.

⁵ Piwithatinari iijatzi apatotapiintachari opakoki. Piwithatinari iijatzi nitakotani Epeneto, iri itanakawori nokimisantakairi Cristo janta Acaya-ki.

⁶ Piwithatinawo María, antawaiwintakimiri ojyiki iirokaiti.

⁷ Piwithatinari Andrónico, iijatzi Junias nojyininkapaini jinatzi, iri tsipatakinari jomontyaitakina. Iriitaki itakawori ikimisantaki tikiraamintha naaka, irijatzi ipinkathatakiri Otyaantapiroriiti.

⁸ Piwithatinari nitakotani Amplias, jashitaari Awinkathariti.

⁹ Piwithatinari Urbano, tsipatapiintakinari nantawaitziniri Cristo Jesús. Piwithatinari nitakotani Estaquis.

¹⁰ Piwithatinari Apeles, jaapatziyakari Cristo. Piwithatinari maawoni saikapankotziriri Aristóbulo.

¹¹ Piwithatinari nojyininka Herodión. Piwithatinari saikapankotziriri Narciso, inampishiritantaari Awinkathariti.

¹² Piwithatinawo Trifena, iijatzi Trifosa. Irootaki tsipatakinari nantawaitziniri Awinkathariti. Piwithatinawo nitakotani Pérsida. Irojatzi notsipatakari nantawaitziniri Awinkathariti.

¹³ Piwithatinari Rufo, jiyoshiitairi Awinkathariti. Piwithatinawo iijatzi inaanati, nokimitakaantari naaka iroomi nonaanati.

¹⁴ Piwithatinari Asíncrito, Flegonte, Hermas, Patrobas, Hermes, itsipatapiintari iijatzi iriroriiti, jütaitziri iyikiiti.

¹⁵ Piwithatinari Filólogo, Julia, Nereo iijatzi jitsiro, Olimpas, maawoni tsipatariri iriroriiti jütaitziri oitishiritaari.

¹⁶ Itako pinkantya piwithatawakaanaiya. Jiwithayitzi iirokaiti maawoni apatowintapiintakariri Cristo jaka.

¹⁷ Iyikiiti, jiroka nokowakotzimiri: Paamawintyaari ñaanaminthatawakaachari otzikaminthatawakaawori jiyotaitakimiri pairani. Iro pitsipayitari iirokaiti.

¹⁸ Aña okimiwaitakawo atziritanakityiimi “Inintashiwaitani”, iro ompiratanatyaarini. Kaari Awinkathariti Jesucristo ompiratyaarini. Iriitaki nintathawaitziriri shipitashiriri jamatawiwaitiri.

¹⁹ Nokimaki naaka kamiitha pikantayani iirokaiti, tii pipiyathawaita, irootaki oimoshirinkakinari. Nokowi naaka pinkamiithashiripiroti, onkimiwaityaawo tii piyotajaitiromi kaaripirori.

²⁰ Iri Pawa saikakaimini kamiitha, irootaintsi inkantakaiyaawo pinkitsirinkantyaariri Satanás, onkimiwaityaawo powothoryaakityiirimi paatzikakiri. ¡Onkamintha inishironkataimi Awinkathariti Jesucristo!

²¹ Jiwithatzi Timoteo, tsipatanari nantawaitzi, iijatzi nojyininkapaini Lucio, Jason, iijatzi Sosípater.

²² Naaka Tercio osankinatziniriri Pablo. Naakataki withatzi iijatzi, naaka jashita Awinkathariti.

²³ Jiwithatzi Gayo. Ari nosaikiri ipankoki. Jiwithatzi iijatzi nampitawori jaka. Jiwithatzi Erasto, owiriri kiriiki ashitari nampitsi. Jiwithatzi iijatzi Cuarto, jütaitziri iyiki.

²⁴ ¡Onkamintha inishironkayitaimi Awinkathariti Jesucristo! Ari onkantyaari.

Iwiyaantawori thaamintaantsi

²⁵ Thami anthaamintyaari kimpoyaawintaimiri, pimatantyaawori Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Jesucristo, kaari ikimathawiita pairani.

²⁶ Iro kantacha, joñaaganta irirori, jiyotaantayitaki maawoni nampitsiki, inkimisan-takaantyaariri iijatzi janta. Irootaki josankinatakaakiriri Kamantantaniiriri jirika Pawa, Kañaaniri.

²⁷ Thami anthaamintaiyaari apanitatsiri Pawa. Yotaniri jinatzi. Tima iri Jesucristo kantakaiyaawoni aakowintantyaawori anthaamintaiyaari. ¡Ari onkantyaari!

JITAKARI JOSANKINATZINIRI PABLO CORINTO-JATZIITI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo otyaantzimirori jiroka osankinarints. Jotyantapiroriti Jesucristo natzi, tima iri Pawa kowakaakinawori, ikaimashiritakina. Ari notsipatakari Sóstenes nosankinatziimiro. Iriitaki nokimitakaantairi iyiki.

² Iiroka nosankinayitzi pikaatzi papatowintaari Pawa janta Corinto-ki, pikaatzi jotampatzikashiriyitaimi Cristo Jesús. Iri kaimashiriyitaimiri pikitishiriyitantaari, pikimitaari pashiniiti nampiyitawori tsikarika janta, pairyaapiintairiri Awinkathariti Jesucristo, tima irijatzi Pinkathariwintairiri iijatzi irirori.

³ Onkamintha inishironkayitaimi Ashitairi Pawa, kamiitha isaikakaayitaimi, ari inkim-itsitaimiri iijatzi Awinkathariti Jesucristo.

Ipaasoonkitakagaitziri Pablo itasonkawintantaitzi

⁴ Nopaasoonkitapiintziri naaka Pawa, tima antawoiti inishironkayitaimi, itsipashiritakaimiri Cristo.

⁵ Irijatzi kantakaawori pikinkithatakotapiintantaariri, piyotakopirotantaariri iijatzi.

⁶ Irootaki poisokirotantawori okaatzi nitakari nokinkithatakotakimiri Cristo.

⁷ Pikanta poyaawintari impiyi Awinkathariti Jesucristo, tikaatsi kowityimotimini itasonkawintzimi pantawaitantaiyaanariri irirori.

⁸ Iri kantakaiyaawoni pinyaaryoowintantaariri irojatzzi impiyantaiyaari, ari onkantya iiro otzimanta oitya jiyakawintapaimiri irirori.

⁹ Oisokiro jowimi Pawa, iriitaki kaimashiriyitaimini okanta paapatziyantaariri Itomi, Awinkathariti Jesucristo.

¿Jjyinitatziima pairani irirori Cristo?

¹⁰ Iyikiiti, noshintsithatzimi nopairyiri Awinkathariti Jesucristo. Nokowakotzimi paapatziyawakaiya, onkimiwaiyaawo apanimi onkantya pikinkishiritaniiti, iiro pikantawakaawintawo oityaarika.

¹¹ Tima nokimakiri ijyinkamirinkaiti Cloé ikantapaakina tii paapatziyawakaa kamiitha.

¹² Tzimatsi pitsipayitari janta kantatsiri: “Nokimisantziri Pablo”. Pashini kantayitatsi: “Nokimisantziri naaka Apolos”. Pashini kantatsi: “Nokimisantziri naaka Pedro”. Tzimatsi pashini kantayitanaintsiri: “Nokimisantziri naaka Cristo”.

¹³ ¿Jjyinitatziima pairani Cristo? ¿Naakama paikakowintzimiri? Tima powiinkaayitaka pairani iirokaiti, ¿Naakama ipairyaitaki, inkantaiti: “Powiinkaawintyaari Pablo?”

¹⁴ Iro nopaasoonkitantariri Pawa okamintha tii naaka owiinkaayitimini. Apa nowiinkaamachiitakiri pairani Crispo, itsipatakari Gayo.

¹⁵ Iro iiro itzimanta janta kantashiwaitachani iroñaaka: “Nowiinkaawintakari Pablo”.

¹⁶ ¡Jaa! Irijatzi nowiinkaatsitakari pairani Estéfanos, notsipataakiri ijyinkamirinkaiti. Tii nokinkishiritziro tzimatsirika pashini nowiinkaataakiri janta.

¹⁷ Tii iro jotyantantyaanari Cristo nowiinkaantanti, aña jotyantakina nonkamantantairo Kamiithari Naantsi. Tii nokimitakotapaakari yotaniri nokinkithakoyitziro. Tima tii nokowi aminaashiwaitya iroopirotatsiri ipaikakoitakiri Cristo.

Iri Cristo, ishintsinka Pawa, jiyotani iijatzi

¹⁸ Tima aririka ankinkithatakawintyaari kaari oshiritachani ipaikakoitakiri Cristo, ikimitakaantai masontzishiri anatyimi. Irooma aakaiti awajakoshiritaari anai, ayoyitai imapirotatya joñaagantakiro ishintsinka.

¹⁹ Tima josankinatakoitsitakari kaari oshiritachani, ikantaitaki:

Naapithatiri jiyotani yotaniwitachari.

Nompiyapithatiri ikinkishiritani kinkishiriwawitachari.

²⁰ ¿Tsikama inkantaiyaarika yotaniri? ¿Tsikama inkantaiyaarika yotzinkari ikaatzi yotaantashiwaitawori iroopirotzimotziriri iriroriiti? Aña Pawa jomasontyaayitairi jirikaiti isaawijatziiti, yotaniwitachari pairani.

²¹ Tima jirikaiti yotaniwaitashitachari, tii imatanitziro jiyotairi Pawa. Iriima Pawa matzirori jiyotanitzi, inimotakiri irirori jowawijaakoshiriyitairi ikaatzi kimisantañaanairiri, okantawitaka itzimayitzi okimitzimowitari masontzishirinkantsinatzi ifaani Pawa.

²² Aririka jiñiiri nojyininkapaini Judá-mirinka intasonkawintantaiti, iro inkimisan-tantyaari iriroriiti. Iriima Grecia-paantiri, aririka inkimayitiri ikimitakaantari iriroriiti yotaniri jinatzi, iriitaki inkimisantiri.

²³ Irooma naaka, nokinkithatakotanairi Cristo ipaikakowintantaka. Irootaki okom-pitzimotantakariri nojyininkapaini. Iriima Grecia-paantiri ikimitakaantakina noma-sontzishiriwaitiyiimi.

²⁴ Iro kantzimaitacha aakaiti, ayotaiyini joñaagantairo Cristo Itasorinka Pawa, iijatzi jiyotani. Irojatz jiyoyitairi maawoni ikaimashiriyitairi Pawa, onkantawitayta Judá-mirinkarika jinatzi, kaaririka Judá-mirinka, maawoni.

²⁵ Tima Pawa janairi jiyotaniwaitashitari atzirriiti, okantawitaka jirika atzirriiti okimitz-imowitakariri masontzinkantsi inatzi ikantayitakiri Pawa. Tima Pawa janairi atzirriiti otz-imimotziri ishintsinka, okantawitaka jirika atzirriiti okimitzimotakariri tii aawiyantantzi okaatzi ikantawitakariri Pawa.

²⁶ Iyikiiti, ontzimatyii pinkinkishiryaaakotawakiro tsikarika pikantaiyini iiroka pairani tikira ikaimashiritaitziimi. Tii itzimapirotzi yotaniri pikaatayini, tii itzimapirotzi pijjwariti, tii itzimapirotzi ñaapirori pinkathariwintzimiri.

²⁷ Iro kantacha Pawa jiyoshiitairi ikimitakaantawitakariri atzirriiti masontzi jinatzi, ari onkantya jowañaantyaariri paata yotaniwaitashitachari. Jiyoshiiyitairi iijatzi ikimitakaantawitakariri kaari aawiyawaitaniri, ari onkantya jowañaantaityaariri paata ñaapiroriiti.

²⁸ Ari ikinakaakiro Pawa jiyoshiiyitantaariri imanintaminthatani atzirriiti kaari ñaapirotzimoyitirini. Ari okanta opoñaantaari inintayitairo okaatzi jimanintawitakariri.

²⁹ Ari ikinakairo Pawa iiro itzimanta iitya asagaawintawaitachani.

³⁰ Iri Pawa tsipashiritakagaimiriri Cristo Jesús, jotyaantairi irirori jiyotanitakaayitaimi, jotampatzikashiriyitaimi, jowamiithashiriyitaimi. Iri pinatakowintaimiri pisaikashiwaiyi-tantaari.

³¹ Irootaki josankinayitiantakawori pairani, kantatsiri:

Tii opantawo jasagaawintashiwaitaitya apaniironi. Iro kamiithatatsiri asagaawin-taiyaawo jantayitairi Awinkathariti.

2

Ikinkithatakoitairi Cristo ipaikakoitakiri

¹ Iyikiiti, niyaapaititaki naaka nariitimi nonkinkithatakotantimiriri Pawa, tii nokimi-takotapaakari yotaniwaitashitaniri, tii nonintaaminthawaitashitapaakimi.

² Apa nowapirorotainakiro nonkinkithatakotapiintanaimiri Jesucristo, ipaikakoitakiri.

³ Tii noñiiri inimotina kamiitha nosaikimoyitakimi, aña thaawashiri nokantaka.

⁴ Ari okanta kaari oksirinkapirotantzimi noñaaniyitakariri, tii ojoyawo jiñaani yotaniwait-ashitaniri. Iro kantacha okaatzi noñaaniyitakariri, imatakiro oñaagantakiri Tasorintsinkantsi, oñaagantakiro ishintsinka.

⁵ Ari okantakariri, iro ishintsinka Pawa kimisantakaakimiri, kaari jiyotani atzirriiti matakaimironi.

Itasorinka Pawa oñaagantayitirori

⁶ Iro kantzimaitacha, aririka ankinkithatakairi antapashiritaniri, okamiithatzi ankinkithatakotiniri yotanitaantsi. Iro kantacha jiroka yotanitaantsi, tii ojoyawo okaatzi jiyotaniwaitashitari isaawijatz, jiyotaniwaitashitari pinkathariyiwitachari iroñaaka. Tima iiro ikantaityaani jirikaiti.

⁷ Aña jiroka yotanitaantsi nokinkithatakotziri naaka, tii jiyotakopiroitziro pairani. Okimiwaitakawo jimanaitayiiromi. Irootaki ikowitataikari Pawa, ari onkantya añaantaiyaawori paata jowaniinkawo.

⁸ Jirikaiti pinkathariwitachari iroñaaka, tikaatsi apaani yotakopiroitroni jiroka yotani-taantsi. Ari jiyotakironi, iromi ipaikakotakaantzirimi Awinkathariti, otzimimopiroitziro jowaniinkawo.

⁹ Iro kantzimaitacha, iro josankinatakoitsitakariri pairani, ikantaitaki:

Okaatzi ikajyaakaakiniriri Pawa itakoyitaariri irirori,

Anaapirotziro jokitapiintaitari, ikimapiintaitziri,

Anaapirotziro okaatzi añaampiyakariri.

¹⁰ Irooma aakaiti, jotyaantakariri Itasorinka Pawa jiyotakaantairori. Ari ikantari Tasor-intsinkantsi, jiyotakaapirotairi Pawa.

¹¹ Tima tikaatsi matironi jiyotiniri ikinkishiritani pashini atziri, apaniroini jiyotziro ishiriki irirori. Ari ikimitari iijatzi Pawa, tikaatsi yotinirini ikinkishiritani, aña apaniroini jiyotziro irirori ishiriki. Jirika Tasorintsinkantsi, ishiri Pawa jinatzii.

¹² Irootaki Pawa inampishiritakaantairiri Itasorinka ashiriki, ayopirotantaiyaawori ika-
jyaakaakairi aakaiti akimisantairi. Iro kaari kantaajaitatsini jiyotairo isaawijatziiiti,

¹³ yotaantapiintakirori jiyotashiwaitari irirori. Aña okaatzi akinkithatakotairi aakaiti iro jiyotakairi Tasorintsinkantsi. Irootaki akinkithatakaayitairiri antapashiritaniri okantakotajaanta ashiri.

¹⁴ Iriima kaari antapashiritaniri, tii ikimisanziro iriroriiti jiyotakaantawitakari Tasorintsinkantsi, aña okimitzimowaitakari masontzishirinkantsi. Tii okantaajaitzi jiyotakotairo irirori, tiira inampishiritantari Tasorintsinkantsi yotakaantatsiri.

¹⁵ Irooma aakaiti antapashiritaniri, aritaki ayotajaantairo maawoni oiyitarika. Ari okantari, okantawitaka tii ikimathayitai isaawijatziiiti tsika akantayitanaa aakaiti.

¹⁶ Irootaki josankinatakotsitaikari jaka, kantatsiri:

¿Tzimatsima iitya yotakopiroitairini ikinkishiritani Awinkathariti?

¿Tzimatsima iitya matirini jiyotairi?

Irooma aakaiti, jiyotakaayitairo okantakota ikinkishiritani Cristo.

3

Antawaitanainiriri Pawa

¹ Iyikiiti, tiitya nimataajaitiro nonkinkithatakaayitimi nokimitairi nokinkithatakairi antapashiritaniri. Aña kimiwaitakimi owakiraa pitanatyaawo pawintaiyaari Cristo. Kimiwaitakimi iiniro piinchaanikiti,

² iiniromi ithotaayiiitimi, tikira ipaitzimiroota tatsinaayitatsiri owanawontsi. Tima tii okantzi pinkimathatairo niyotawozimiri, iiniro pikantayita irojatzii iroñaaka.

³ Tikiraata pantapashiritziita. Piñaanaminthatawakaayita pikisakoniintawaita. ¿Kaarima jiroka imayitapiintakiri isaawijatziiiti?

⁴ Tima tzimayitatsi janta, kantatsiri: “Nokimisanziri Pablo”. Pashini kantayitatsi: “Nokimisanziri naaka Apolos”. ¿Kaarima jiroka kimitakawori iñaanaminthatawaka isaawijatziiiti?

⁵ ¿Iitama naaka? ¿Iitama Apolos? Naakamachiini apitiroiti jompiratani Pawa, jotyaantakina nonkinkithatakaayitaimi pinkimisantantaiyaari iirokaiti.

⁶ Tima naaka joiyakaawintaitakiri pankitaintsiri. Iriima Apolos iri joiyakaawintaitakiri oyaatapaakinari ithamaitakotziro nopankitakiri. Iriima Pawa iri matajaantakirori jantapatakaapaakiro pankirintsiri.

⁷ Tii jiñaapirotajaanta pankitakirori, ari ikimitari thamaitakotakirori. Aña iri ñaapirotajaantachari Pawa, antapashiritakaayitaimiri.

⁸ Kimiwaitaka intzimirika jantawaitakaitani. Jotyaantaitakiri impankiwaiti, jotyaantaitakiri pashini inthamaitakotiro. Apa impinamachiitairi okaatzi jantawaimachiitakiri, joipiyaitairi inampiki, tima tii ikowapirotajaanta iriroriiti.

⁹ Ari nokanta naakaiti, kimitawaitaka naakami antawaitziniriri Pawa. Irooma iirokaiti, pikimiwaitakawo iiroka pankirintsimashi. Pikimiwaitakawo iijatzi iirokaiti, iirokama pankotsi.

¹⁰ Naaka kimiwaitakariri yotzirori jiwitsikiro. Naaka itakaantanakawori niwitsikakiro pankotsi, iri Pawa nishironkatakakinari nitantanakawori niwitsikiro. Ipoña ipokapaaki pashini thonkatironi jiwitsikiro. Iro kantacha ontzimatyii jamatsinkawintyaawo inthonkantyaawori kamiitha.

¹¹ Iriitaki Jesucristo oiyakawori itapiintawori jaayitzi jiwitsikaitantawori pankotsi. Iiro okantzi ontzimi poyaatyaarini.

¹² Aririka jowaitakiro itapiintawori, kantatsi iroñaaka inthonkaitairo pankotsi. Jiwitsikaitantyaawo oro, kiriiki, mapipaini poriryaayitatsiri. Ari onkantaki iijatzi jiwitsikaitantyaawo inchakota, tsipanapaini.

¹³ Iro kantacha, aririka ontaiya pankotsitatsiri, ari jifñaitiro iitarika jiwitsikantaitakawori pankotsiyitatsiri.

¹⁴ Okimitatya, iroomi jiwitsikaitantya mapipaini, iiro apirota ontaayitya, imapiro okisonitaki okaatzi jiwitsikaitantakari. Ojyiki ipinapiroitakiri witsikakirori pankotsi. Ari inkimitairi iijatzi joiyakaawintaitakiri witsikiro pankotsi, impinapiroitairi iijatzi.

¹⁵ Irooma, tzimatsirika witsikantakawori pankotsi kaari jyinkaatsini ontaiya, kapichi ipinaitairi jirika. Ari inkimitairi iijatzi joiyakaawintaitakiri witsikakirori jiroka pankotsi, kapichi inkantaiya jawijakoshiritantaiyaari, joiyakotaiyaari awijakotatsiri intaawityaami.

¹⁶ ¿Tiima piyotaiyini iirokaiiti, iirokatakaki oiyakaawintari pankotsi? Kimiwaitakimi iiroka itasorintsipankoti Pawa, iirokatakaki inampishiritanta Tasorintsinkantsi.

¹⁷ Aririka intzimi owaaripirotirini oiyakaawintari itasorintsipankoti Pawa, ari jowaaripirotairi Pawa irirori, tima tasorintsi inatzi ipanko. Ari okanta jojyakaawintaitzimi iijatzi iirokaiiti.

¹⁸ Paamaiya jamatawiitzimikari. Kimitaka tzimayitatsi janta kantatsiri: “Yotaniri ninatzi”. Aña iro kamiithawitachari inkinkishiritakopirotairomi okaatzi kimitzimow-itakariri isaawijatzzi masontzishirinkantsi inatzi. Tima jiroka, irootaki kantakaiyaawoni jiyotaniantaiyaari.

¹⁹ Tima Pawa tii opantzimotari okaatzi ikimitakaantakiri isaawijatzziiti yotanitaantsi inatzi. Irootaki josankinatakoitakiri pairani, ikantaitaki:

Iri Pawa oirikayitakiriri yotaniwaitashitachari, jiyoshirinkakiini.

²⁰ Josankinaitaki iijatzi kantatsiri:

Jiyositakawo Pawa ikinkishiriwaitari yotaniwaitaniri.

²¹ Irootaki, iiro jasagaawintantawo atziriiiti okaatzi jiyomachiiwitari iriroriiti. Irooma iirokaiiti, aritaki onkantaki piyotakoyitairo maawoni:

²² Okaatzi niyotaayitakimiri naaka, jiyotaayitakimiri Apolos, jiyotaayitakimiri Pedro, okantakota kipatsijato, añaamintotsi, kaamanitaantsi, awijayitatsiri iroñaaka, awijayitatsini paata. Aritaki onkantaki piyotakoyitairo iirokaiiti maawoni jiroka, kimiwaitaka iirokami ashityaawonimi maawoni,*

²³ tima iirokaiiti jashiyitaa Cristo, iriima Cristo jashitari irirori Pawa.

4

Jantawairi Otyaantapiroriiti

¹ Ari okantari, ontzimatyii inkimitakaantaitina jompiratani Cristo, naakaiti jowaki niyotaantairo kaari jiyotakowiita pairani.

² Iro kantacha itzimirika jowaitakiri jantayitairo oityaarika, ontzimatyii intyaaryoow-intairo jimatantaiyaawori kamiithaini.

³ Niyotzi naaka pimonkatziyatyaanari nokaataiyini. Tikaatsi oitzimotina pikowirika paminakotinawo nantakirorika kamiithaini. Tikaatsi oitzimotaajaitina inkowirika jaminakotinawo jwayitatsiri nampitsiki. Tima tii nokinkishiritapiintawo naaka nimonkatziyaari nokaataiyini.

⁴ Aririka niyakawintyaami naaka, kimitakatya tii otzimimotaajaitana nokinakaashitani. Iro kantacha tii naaka yakawintawaitachani, aña iriitaki Awinkathariti aminakopirotainani tzimatsirika.

⁵ Irootaki iiro pimatantawo iirokaiiti pimonkatziyayitairi iityaarika. Aña iri Awinkathariti aminakoyitairini maawoni impiyapaitakirika. Iriitaki oñaagantapaironi okaatzi antayitakiri manaantsikiini. Ari joñaagantapairo iijatzi okaatzi akinkishiriwitari antayitirimi. Ari inkantaiyaari Awinkathariti thaamintawintaini paata.

⁶ Okaatzi nokinkithatakotakimiri jaka, noiyakaawintatya naaka notsipatakari Apolos. Iro nokantanzimoriri onkantya poisokirotantyaawori Osankinarintsipirori, tima irootaki ikantaitapiintakiri: “Iiro powanaapirotziro osankinainchari”. Aritaima powajyaantairo pimonkatziyapiintakina, pasagaawintapiintakina pinkantaiyini, “Iri anairiri pashini”.

⁷ Pikantayitaki ¿Piñaajaantakima panaakoyitairi pashiniiti? ¿Piyotashitakawoma apaniroini kaari jiyotaitzimi? ¿Iitakama pasagaawintantari pikimitakaanta apaniroini piyotantashita?

⁸ Pasagaawintaiyakani iirokaiiti pikimitakotakari pinkathariiti, ajyaagantaniriiti, aashiryaaniintawaitziri jowanawo. Kimiwaitakimi tii niyotaayitizimi naakaiti. Onkamintha pimpinkatharipirowintantimi, ari onkantya nontsipatantimini tsika pipinkathariwintantzi.

⁹ Otyaantapirori ninatzi naakaiti tii nokimitaajaitari pinkathariiti, tii noñaapirotaiya. Aña ikimiwaitakawo iroñaaka jowamaakaanakinami Pawa, maawoni jaminakowintaitakina tsika ikantaitakina jowamaitana, jaminakoyitakina atziriiiti iijatzi maninkariiti.

¹⁰ Ikinkishiritakoitakina tii opantina nokinkithatakotziri Cristo. Irooma iirokaiiti pikinkishiritakota yotaniri pinayitatzzi pikinkithatakotairi irirori. Irooma naakaiti ikinkishiritakoitakina tii naawiyashiripirowainitzi. Irooma iirokaiiti ikinkishiritakoitzimi aawiyashiriwaitaniri pinatzi. Owanaa ipinkathaitakimi iirokaiiti, irooma naakaiti, timachiini.

* 3:22 Jiitaitziri jaka “Pedro”, irijatzzi jiitaitziri “Cefas”.

¹¹ Iikiro niyaatatzi noñaashiwaitakawo, irojatzii nokantziro iroñaaka, notajyaaniintawaitzi, nomiriniintawaitzi, thonkatakotakina, jowatsinaawaitaitakina, tii ontzimimotina nopanko,

¹² ojyiki nantawaitaki, naakajaantaki antawaiwintacha. Itzimirika kisaniintawaitanari, nonishironkayitziiri naakaiti. Aririka jowatsinawaitakina, amawi nokantaiyani.

¹³ Aririka inkawiyawaitaitina, naminaminayitziro notsimaryaakaayitairi. Ikimitakaantakina tii opantana, kaagashimi ninayiti. Iiniro ikantaitana irojatzii iroñaaka.

¹⁴ Tii iro nosankinatantawori jiroka nokowi nowaañaayitimi, aña nokowatzii nonkami-naayitimi, nokimitakotari iwaapatitairi ikaminairi jitakotani itomi.

¹⁵ Kimitaka tzmawitaka ojyikipiroriiti kowawitainchari jiyotaimi iirokaiti, iro kantacha tii niyotzi tzmawitakarika kowawitainchari jaapatziyaimi jojariri iwaapatitairi. Irootaki notyakaawintakiri naaka, kimiwaitaka iriimi Jesucristo matakakina-woni nojyakotyaari naakami piwaapatitairi, nokinkithatakaapaakimiro pairani Kamiithari Ñaantsi.*

¹⁶ Irootaki nosankinatantzimirori jiroka: Pinkimitakotaiyaanawo naaka.

¹⁷ Irootaki notyaantantakimiriri iroñaaka Timoteo, nokimitakaantziri iijatzii iriimi nitakotani notomi, iriitaki tyaaryoowintakiriri Awinkathariti. Iriitaki kinkishiritakaapaimironi tsika ikantakaakina Cristo, tsika nokanta niyotaaayitairi kimisantzinkariiti tsikarika isaikayitzi.

¹⁸ Tzmatsi pikaatayirini janta ñaapirowaitachari, ikowaiyini pinkimisantiri irirori. Iñaajaantzi iiro napiitairo nariitaimi.

¹⁹ Iro kantacha thaankipaiti nompuyitapaatya, iriirika Pawa kowaintsini. Ari onkanya noñaantyaawori imapirorika jaawiyashiriwainitzi ikaatzii ñaapirowaitainchari janta. Aamaashitya jiñaawaiminthawaitashitaka.

²⁰ Ikaatzii ipinkatharipirotakairi Pawa, iriitaki oñaagantironi jaawiyashiriwainitzi. Tii jiñaawaiminthatashita.

²¹ ¿Arima inimotakimi nariitaimi nowasankitaawaitapaakimi? Aña iro pinkowataiki nonishironkatapaimi, iiro noshintsiwintawaitapaakimi.

5

Jiyakawintaitziri antayitziro kaaripiroyitatsiri

¹ Tima nokimakowintaki tzmatsi janta pikaatziri, imayimpiriwaitaki. Jimatatakiro kaaripirokitatsiri kaari ikimakoitzi jantayitiro kaari kimisantatsini. Tima ipaantawaitawo inaanathoriti, iinantari iwaapati.

² ¿Iitama piñaashitantariri pikaatziri janta matakirori jiroka? Tiitya powashiritakotyaari piñaakiri jantakiro. Aña iro kamiihawitacha pomishitowakaantirimi jirika shirampari.

³ Okantawitaka tii nosaikimotzimi pinampiki, iro kantacha nokinkishiritakotapiintakimi kimiwaitaka ari ankaatimi asaiki janta. Irootaki pinkimitakaantantyaawori iroñaaka ari ankaati janta, niyakawintakiri jirika shirampari.

⁴ Ontzimatyii papatotaiya, pimpairiyiri Awinkathariti Jesús, pinkimitakaantironi aririka nonkaatajantaimi janta. Pimatiro iroñaaka okaatzii ikantakimiri Awinkathariti,

⁵ pomishitowiri shirampari, jowasankitaawaitiriita Satanás. Aamaashitya aritaki onkantai jawijakoshiritai paata impiyairika Awinkathariti Jesús.

⁶ Tii opantawo pasagaawintawaitya. ¿Tiima piyotziro okaatzii ikantaitakiri: “Kapichiini inawitaka shiniyakairori tanta, iro kantacha oshiniyakairo maawoni tantapatha?”

⁷ Pinkimitakaantairo iiroka posokatyiromi shiniyapathatakairori tanta, pojyiyitairo kamiitha. Irootaki pimayitiri, pomishitowiri matapiintakirori kaaripiroyitatsiri, iiro jantitaantawo. Aña ontzimatyii pinkimitaiyaawo tanta kaari shiniyatsini, jowapiintaitari joimoshirinkaitziro kitiijyiri “Anankoryaantsi”. Tima ikamawintayitakai Cristo jowakaawintari oijya jowaitari joimoshirinkaitziro Anankoryaantsi.

⁸ Iro amatantaiyaawori okaatzii jowakaawintayitakiri. Ontzimatyii owajyaantairo kowinkatatsiri, kaaripirotsiri, oiyakaawintakari shiniyakairori tanta. Aña ontzimatyii ankamiithashiritai, añaawaitairo tyaaryootatsiri, oiyakaawintakari tanta kaari shiniyatsini.

⁹ Aritaki nosankinatatsikimi pairani, nokantakimi: “Iiro paapatziyaminthataru matapiintakirori kaaripiroyitatsiri”.

¹⁰ Nokantayitakimiro jiroka, tii iri nonkantakoti kaari kimisantayitatsini, antayitziro kaaripiroyitatsiri, jyampitsiwaitaniri, amatawitaniri, pinkathatashiwaitariri oiyakaawontsi. Iri nonkantakoyitimi, iirotya okantaajaitaimi pisaikayiti kipatsiki.

* 4:15 Kantakotachari jaka “ojyikipiroriiti”, ikaatzii 10,000.

¹¹ Iri nokantakotzi iitashiminthawaitachari “Iyikiiti”. Iriiyitaki iiro paapatziyaminthatari, iriirika matapiintakironi kaaripiroyitsiri, jyampitsiwaitaniri, ipinkathatashiwaitakari ogyakaawontsi, ikawiyantawaitaki, ishinkiwaitapiinta, jamatawitantapiintaki. Tii aritaaajaitzi patyoooyitairi jirikaiti.

¹² Tikaatsi owayitaini aakaiti iyakawintairi kaari kimsantatsini. Iro kamiithatatsi iyakawintairi akaatapiintairi akimisantsi, jantayitirorika kaaripiroyitsiri.

¹³ Irootaki pookantyaariri jirika shirampari matapiintakirori jiroka kaaripirori. Iriima Pawa iri aminakoyitairini kaari kimsantayitsini.

6

Tii okamiithatzi jaminakotairo amaamanitawakaani kaari kimsantatsini

¹ Aririka pimaamanitawakaiya pikaatzi pikimisantsi, tii okamiithatzi piyaati jaminakotimiro jiwayitatsiri nampitsiki, kaari kimsantatsini. Aña iro kamiithatatsi piyaatashitawakaiya pikaataiyini pikitishiritai.

² ¿Tiima piyotaiyini iirokatakami aminakoyitairini paata maawoni isaawijatzii? ¿Iiroma pimatziro piwitsikayitiro pomirintsizimoyitzimiri kapichiini iirokaiti?

³ Tima aakatakami aminakoyitairini iijatzii maninkariiti. ¿Iiroma okantzi aminakotantiro okaatzi añaakotantayitzi iroñaaka?

⁴ ¿Iitama pishinitantariri jaminakoyitaimi kaari pikaatapiintziri papatowintari Pawa?

⁵ Aña ontzimatyii pinkaaniwintakotyaaawo jiroka. ¿Tikaatsima yotaniri pikaataiyini, witsikimironi?

⁶ Aña jiroka pikantapiintaka, piyaatashiyitakiri jiwari kaari kimsantatsini, pikowakotakiri jiwitsikayitimiro pimaamanitawakaa, okantawitaka pikantawakaapiinta “iyikiiti”.

⁷ Iro oñaagantzirori iinirotatsi pikinashiwaita, piyakawintawaitakiri pikaataiyini janta. ¿Iitama kaari pamawantawo inkawiyawaitaimi, jamatawiyawaitaimi?

⁸ Iro pimayitirimi jiroka. Aña iirokatakami kantzimoniintawakaacha, pamataw-itawakaiyani pikantawakaawita “iyikiiti”.

⁹ ¿Tiima piyotaiyini, iiro jiñaitairo paata impinkathariwintairi Pawa ikaatzi kaaripiroyitsiri? Paamaakowintaiya, otzimikari pikinakaashitani. Ari inkantaitiri antapiintakirori kaaripiroyitsiri, pinkathayitakiriri ogyakaawontsi, mayimpiriiti, paantawakaayitachari ishampirikiiniki,

¹⁰ koshintzipaini, jyampitsiwaitaniri, shinkiryaaantzi, kawiyantaniri, amatawitantaniri. Iiro jiñaayitairo impinkathariwintairi Pawa jirikaiti.

¹¹ Pairani, ari pikantawitakari iirokaiti. Irooma iroñaaka okimiwaitakawo inkawiyitaimi, ikitishiritakaitaimi, jotampatzikashiriyitaimi, tima pipairyaapiintairi Awinkathariti Jesucristo. Iriitaki Tasorintsinkantsi kantakaayitaimini.

Pimpinkathatantaiyaari Pawa, tsikarika oiyita pantayitairi

¹² Tzimatsi kantayitatsiri: “Ishinitaitanawo nantayitiro tsikarika oitya”. Iro kantacha tii opantawo maawoni jantayitiro. Aritaki okantawita, ishinyiitairo antayitiro tsikarika oitya. Iro kantacha tii akowataitziro aakowintyaawo oityaarika ishinyiitairi.

¹³ Tzimatsi kantayitatsiri iijatzii: “Iro otzimantari owanawontsi inimoniintawaitantairi amotziki. Iro otzimantari amotzi, ankimaniintapirowaityaawo owanawontsi”. Ari okantawitairi, iro kantacha Pawa japitiroryaayitairo jiroka, japirotairo. Irootaki iiro pikantawaitashitanta iiroka: “Iro otzimantari awatha añaathatawakaantyaari”. Tii ari onkantya. Aña iro otzimantari awatha ampinkathatantaiyaari Awinkathariti. Iro itzimantari Awinkathariti animotakaantyaariri awatha.

¹⁴ Tima Pawa, iiro japirotajaantairo awatha, aña ari jowiriintai, joñaagantayitairo ishintsinka, ankimitaiyaari ipiriintaa pairani irirori Awinkathariti.

¹⁵ ¿Tiima piyotaiyini iri Cristo ashitaawori piwatha? ¿Kantatsima aapithatairi jashitaari irirori, ashiniwaitairo awatha amayimpiriwaitantyaawo? ¿Tii ari onkantya!

¹⁶ ¿Tiima piyotaiyini ikaatzi mayimpiriwaitatsiri, kimiwaitaka iwathatanaatyaawomi jiroka, apaani ikantanaa iwathaki? Iro okantziri josankinaitakiri: Apaani inkantaiya iwathaki jaawakaanaa.

¹⁷ Iriima tsipatanariri Awinkathariti, iwathashiritanaatyaari, kimitawaitaka apaani ikantakaanaari.

¹⁸ Ontzimatyii pishiyapithatiro mayimpiritaantsi. Okaatzi kantashywaitachari kaaripirori jantaitziri, kaari atziri owashironkaachani irirori, pashini atziri jowashironkaawaitaki. Irooma jimayimpiritali, iri owashironkaawaitaincha apaniroini iwathaki.

¹⁹ ¿Tiima piyotaiyini iro piwatha ogyakawori pankotsi isaikantari Tasorintsinkantsi? Iri Pawa ompirayitizimiri. Tii iiroka añaashywaitachani apaniroini,

²⁰ aña iri Pawa pinakowintapirotaimiri okantantaari jashitaimi. Irootaki pimpinkathatan-taiyaariri Pawa ontzimirika pantayitairi, pikinkishiritairi iijatzi.

7

Imaamanitawakaiya aawakaachari

¹ Iroñaaka nakimiro okaatzi posampitanari posankinariki: Iro kamiithawitacha iiro otzimimi iina shirampari.

² Iro kantacha, ontzimatyii piinayitaiya, pimayimpirtzikari. Ari onkimitaiyaari iijatzi tsinaniiti, ontzimatyii oimintayitaiya.

³ Ari okamiithatziiri piñaawakaapiintaiya paawakaayita.

⁴ Okaatzi iinantaitari, tii apaniironi ashitaawo owatha, aña irijatzi ashitaawo oimintari. Ari okimitari iijatzi, ikaatzi jiumintaitari, tii apaniironi jashitaawo iwatha, aña irojatz ashitaawo iinantakari.

⁵ Irootaki, tii okantanta poshitaawintyaawo piñaawakaapiintaiya paawakaayita. Iro kantacha, kantatsi pinkinkithawaitawakaiya pintziwintantyaawori pamanamanaatani. Impoña pitanaiyaawo piñaawakaanaiya, ari onkantya iiro jowapithaantzimi Satanás, tima tii piñaakotanita iirokaiti.

⁶ Irootaki jiroka noshinitantziri, tiimaita noshintsiwintantzi maawoni jimonkaaitiro jirokapaini.

⁷ Aña nokowawitatya naaka maawoni shirampariiti inkimitakotaiyaanawomi tsika nokanta naaka. Iro kantacha iiro imata jiroka. Tima Pawa jinashitakawo itasonkawint-tayitakai maawoni aakaiti. Ari ikanta Pawa itasonkawintakiri ikaatzi kaari tzimatsini itsipatari, iriima pashinipaini ontzimayiti itsipatari.

⁸ Nokantziri mainariiti: Iro kamiithatatsi pisaikashiwaitaiya iiro otzimi pitsipatari, nokimita naaka. Irojatz nokantsitariri ikaatzi kamayitatsiri itsipatari.

⁹ Irooma tiirika pimatziro piñaakotanitya, ontzimatyii pintsipayitaiya. Tima iro kamiithatatsi pintsipataiya, ari onkantya iiro piñaantawo ayimawaitimi.

¹⁰ Okaatzi jiumintaitakari, aawakagainchari, nokantziro: Tii okamiithatzi pookawakaiya. Tii naaka kantironi jiroka, aña iriitaki Awinkathariti.

¹¹ Aririka pookawakaiya, iro kamiithatatsi pisaikawaiti apaniironi iiro pitsipataa. Irooma iirorika, kantatsi pimpiyashitairi piimupirori. Irokaiti jiumintaitari, tii okantzi pookayitiro piinatakari.

¹² Nokantziri pashiniiti: Iyikiiti, tzimatsirika piinantari kaari kimisantatsini, ontzimatyii poisokirotyaawo, aapatziyakotimioririka iroori. Ari nokantziri naaka, tii iri Awinkathariti shintsiwintimini.

¹³ Ari okimitsitari tsinani oimintariri kaari kimisantatsini, ontzimatyii oisokirotyaari irirori, jaapatziyakotaworika.

¹⁴ Okantawitaka tii ikimisantzinkaritzii oimi, itasorintsishiritakaitairi irirori, okantakaantakiro iina. Ari ikimitsitari shirampari kimisantaniiri, iinantawori kaari kimisantatsini, itasorintsishiritakaitairo iroori, ikantakaantakiro oimi. Irooma aririka jookawakaatya, kimitaka iiro jawijakoshiritai jowaiyani. Irooma itsipatawakaa, itasorintsishiritakairi iijatzi jowaiyani.

¹⁵ Iro kantzimaitacha, inkowirika jookawakaiya kaari kimisantatsini, kantatsi jimatiro. Tikaatsimaita shintsiwintirini iiro jookawakaa, akantayitairi "Iyikiiti", iijatzi "Chookiiti", aayitziiriri kaari kimisantatsini. Irooma kantatsirika aapatziyawakaiya kamiithaini, iro ikowiri Pawa.

¹⁶ Iiroka iinantaitari, tii piyotzi iirokatakai kantakaantironi jawijakoshiritantaiyaari piimi. Iiroka jiumintaitari, tii piyotzi iirokatakai kantakaantironi awijakoshiritantaiyaari piina.

¹⁷ Ari okantari. Tsika akanta asaikayitzi, iiro athaatyaawintziro owashiñaairo tsika akan-tapiinta. Iro ikowakairi Awinkathariti, tima ari akantayitsitari ikaimashiritantairi Pawa. Irootaki nokantantapiintakiri naaka jantaitiro nariitari kimisantzinkariiti tsikarika japa-totaiyani.

¹⁸ Thami oiyakaawintawakiri shirampari totamishitainchari, jashi jowatyiiro tsika ikan-taka. Tiirika itomishitaanita jitantanakawori ikimisantantaari, tikaatsi oitya intomishi-taanitantaari iroñaaka.

¹⁹ Tikaatsi oitya aakarika totamishitaaniri, tiirika atomishitaanita. Iro kowapirotachari antayitairo ikantairi Pawa amayitairo.

²⁰ Ari ankantaiyaari maawoni, iiro athaatyaawintashitawo owashiñaairo tsikarika akan-tayita owakiraa ikaimashiriyitantairi Pawa.

²¹ Ari okimitari iijatzi. Iirokarika ompirataari ikaimashiritantakimiri Pawa, iiro okantz-imoshiriwaitzimi. Irooma aririka jowapithaashitimi ompiratizimiri pishitowai, pimatiro.

²² Ikaatzi ompirataari ikaimashiritairi Awinkathariti, inkinkishiritya isaikakaashiwaitaari. Ikaatzi kaari jompiraitari ikaimashiritantaariri, okimiwaitaawo jompiratanimi Cristo jinatzi.

²³ Tima Pawa pinakowintapirotaimiri jashitantaimiri, iro kamiithatatsi iiro pikimitakotari ompirataari, ishintsiwintawaitaitziri jimonkaatiro ikowakaashitariri pashini atziri.

²⁴ Iyikiiti, ontzimatyii maawoni iiro athaatyaaawaitzi tsika akantayita ikaimashiritantairi Pawa atsipashiritantaariri.

²⁵ Iroñaaka nakayitiri osampitakowintzirori mainawoiti. Tii otzimi ikantakaantairi Awinkathariti okantakota jiroka, iro kantacha nonkantimiro nokinkishiritari naaka. Iri Awinkathariti nishironkatakinari okanta pawintaantanari naaka.

²⁶ Jiroka okaatzi nokinkishiritari: Tima asaikimotatziro jashironkaapaitaita, pashi powayitairo tsika pikantayita pisaikai iroñaaka.

²⁷ Thami ojjyakaawintawakiro, otzimirika iiroka piina, iiro okantzi pookiro. Tiirika otzimi piina, iiro paminaminatzi pintsipatya.

²⁸ Irooma aririka pintsipatatya, tii pantziro kaaripirori. Ari okimitsitari aririka ontsipatya mainawo ikamitantaitakiri aantyaariri shirampari, tii antziro kaaripirori. Iro kantacha ikaatzi aawakaayitachari, aritaki jiñaayitaki pomirintsitzimotyaaarini. Apa nokantashitzimi naaka onkantya iiro piñaantayitawo pomirintsitzimowaitimini iirokaiti.

²⁹ Iyikiiti, kimitaka irootaintsi imonkaapaititya. Itanatyawo iroñaaka, ikaatzi tzimatsiri iinaiti, ontzimatyii inkimitakaantairo tiirikami otzimayitzi.

³⁰ Ikaatzi iraawaiyitachari, ontzimatyii inkimitakaantairo tikaatsi oitya jiraawaitantyaari. Ikaatzi kimoshiriwaiyitatsiri, ontzimatyii inkimitakaantairo tikaatsi oitya inkimoshiriwaitantyaari. Ikaatzi amanantayitatsiri oiyitarika, ontzimatyii inkimitakaantairo tii iri ashiyityaawoni.

³¹ Itzimirika otzimimoyitzi oiyitarika jaka, ontzimatyii inkimitakaantairo, tii opantapirotawo. Tima irootaintsi ompiyashiwaitaiya okaatzi tzimayitatsiri kipatsiki, okaatzi antapiintayiwitakari.

³² Irootaki nokowakotaimiri iirokaiti iiro pikinkishiritakowaitantawo maawoni jiroka. Ikaatzi kaari tsipayitachani, inkamaityaawo jantanairo ikowiri Awinkathariti, jinimotakaantyaariri.

³³ Iriima ikaatzi aawakagainchari, ontzimatyii jinimotakaayitairo itsipatari, ontzimatyii inkinkishiritakotapiintairo tzimayitatsiri jaka kipatsiki.

³⁴ Ñaakiro, apiti onkantya joshiritakotapiintaiyaari. Ari okimitsitari iijatzi tsinani kaari tsipatachani, iijatzi mainawo, kantatsi onkamaityaawo ikowiri Awinkathariti, tsikarika oiyitari antayitzi iijatzi okinkishiriyitari. Irooma okaatzi tsipayitainchari, ontzimatyii inimotakari oimi, onkinkishiritakotairo iijatzi tzimayitatsiri jaka kipatsiki.

³⁵ Tii noshintsiwintayitziimii nokantayitziimirori jiroka. Aña iro kamiithatatsi nonkantayitimiromi nominthatakantimiri pantayitairo kamiithatzimotimini, ari onkantya pinkamaipirotantyaariri Awinkathariti.

³⁶ Tzimatsirika ashiyaaawoni mainawo antawokitaintsiri, jiñaakirorika kamiithatatsi ontsipatya, kantatsi jimatiro, tii okaaripirotsi. Aawakaawaitya.*

³⁷ Iriima ashitawori mainawo, kaari kowatsini ontsipatya, kamiithataki iijatzi okaatzi jantakiri, iro ikowakiri jantiri irirori.

³⁸ Ari okantari. Aririka aawakaatya mainawo, jantakiro kamiithari jirika. Irooma iirorika itsipatakaawo, jantakiro kamiithapirotsiri.

³⁹ Jiinantaitari, okowapirotatya ontsipatapiintyaari oimi iinta aawakaa. Irooma aririka inkamimotakiro, osaikashiwaitaa iroori, kantatsi agai pashini oimi, iro kantacha ontzimatyii inkimisantzinkariti iijatzi irirori.

⁴⁰ Iro kantacha tzimatsi nokinkishiritari naaka, ari onkimoshirirotiri jiroka osaikashiwaitaiya, iirorika agai pashini. Kimitaka Itasorinka Pawa ñaawaitakaanawori jiroka.

8

Owanawontsi jashitakagaitariri ojjyakaawontsi

¹ Iroñaaka nakayitiri osampitakowintzirori owanawontsi jashitakaitariri ojjyakaawontsi. Tzimatsi oiyita ayotakotzirori jirokapaini, kaari jiyoyitzi pashini kimisantzinkariti, ari onkantakimi asagaawintzimotyaaari. Iiro amatziro jiroka, aña iro kamiithatatsi atakoyitaiyaari jirikaiti, aminaminayitairo anthaamintashiritakaiyaari.

* **7:36** Kantakotachari jaka "ashitawori mainawo", irijatzi kantakotachari kamitantakirori iinatyaawo mainawo.

² Ari okanta, tzimatsi asagaawintawaitachari, kantatsiri: “Naaka yopirotaniri”. Tikiraamaita jiyotanita ikaatzi kantayitatsiri.

³ Iriima Pawa jiyoytzi irirori ikaatzi itakotaariri.

⁴ Nakawakiri osampitakowintzirori owanawontsi jashitakaitari ojanyaawontsi. Tima ayotaiyini aakaiti iitarika ikantaitziri ojanyaawontsi, tii otzimaajaitzi jañaantari. Tii itzimayitzi pashini pawatatsini, aña apaani ikanta Pawapirori.

⁵ Niyotzi tzimayitatsi jaka kipatsiki ojanyaawontsi iwawanitashiitari, ikaatzi tzimayitatsiri iijatzu inkitiki iwawaniwaitashitakari. Iriitaki jiiitashiwaitapiintakari: “pawa”, ikantziri pashini: “nowinkathariti”.

⁶ Irooma aakaiti, apaani ikanta aitziri “Pawa”. Iriitaki ashitari, witsikayitakirori maawoni. Iri kantakaawori atzimayitantari. Ari ikimitari iijatzu, apaani aitziri “Nowinkathariti”. Iriitaki Jesucristo, itzimi jiwitsikakaitakiri maawoni. Iri kantakaawori okanta añaantayitaari.

⁷ Iro kantacha tzimatsi oyyiki kaari yotakotironi jiroka. Irootaki itzimayitantari amitapiintakawori jashitakaari owanawontsi ojanyaawontsi, jowimaityaawo owanawontsi. Jirikaiti atziriiti, ikaatzi matapiintawitakawori, okantawitaa ikimisantayitai, shipitashiriri ikantayitaka iroñaaka. Aririka jowayitaiyaawo owanawontsi onkimitzimotyaaari jantakiro kaaripirori.

⁸ Iro kantacha tii iro owanawontsi matakaironi jaapatziyantari Pawa. Ontzimirika owanawontsi apinkapiintani, tii antziro kaaripirori. Aririka antziwaityaawomi jiroka, tii owamiithashiritai iijatzu.

⁹ Iro kantacha ontzimatyii paamaakowintaiya, potzikashiritzikari shipitashiririiti, pinkantayiti: “Nosaikashiwaita naaka, kantatsi nowayityaari iitarika”.

¹⁰ Pinkinkishiritakotiro iita awijatsini jaminimi jirikaiti shipitashiritaniri. Okimitatya jiiñiimi poyaawo owanawontsi jashitakaitariri ojanyaawontsi. Okantawitaka pikantapiintawitaka irokaiti: “Niyotzi naaka, tii otzimi jañaantari ojanyaawontsi”, aamaashitya kantatsi jimatanakiro joyaari irirori.

¹¹ Ari onkantya jirika shipitashiriri, jantantanayaaawori irirori kaaripirozimotziriri. Iirokatakanti kantakaashitayaaawoni. ¿Tiima pikantawitaari “Iyikiiti”? ¿Tiima ikamawintari irirori Cristo?

¹² Ari pikinakaakiro iiroka pikaaripirotaakakiri jirikaiti. Powatsipirotaakiri, pishipitashiripirotaakari. Aña pikaaripirozimotakiri iijatzu iiroka Cristo.

¹³ Irootaki nowantapiintariri naaka wathatsi, ari onkantya iiro noitzipinashiritantari ikaatzi nokantayitairi “Iyikiiti”.

9

Jimonkaatainiriri Otyaantapiroriiti

¹ ¿Iiroma okantzi nosaikashiwaita naaka? ¿Kaarima naaka Otyaantapirori ñaajaantakiriri Jesús, Awinkathariti? ¿Kaarima naaka kimisantakagaimiriri Awinkathariti?

² Kimitaka tzimayitatsi kaari yotinani naaka Otyaantapirori. Irooma irokaiti piyotaiyini, tima iiroka ikimisantakayitai Awinkathariti nokinkithatakoyitaimiri, iro oñaagantzirori naakatakanti Otyaantapirori.

³ Jiroka nonkantiriri ikaatzi kinkithatakowaitanari:

⁴ ¿Iiroma okantzi intziyaitina naakaiti?

⁵ ¿Iiroma okantzi ontzimi notsipatari naaka? ¿Iiroma okantzi ontzimi itsipatari kimisantatsiri iijatzu? Aririka ontzimi, ¿iiroma okantzi nontsipatanatyaawo janta pisaikaiyini irokaiti? Iro jimatapiintakiri pashini Otyaantapiroriiti, iro jimatapiintsitari ikaatzi jirintzitari Awinkathariti, iijatzu Cefas.*

⁶ Piyotzi irokaiti iikiro nantawaitatzi naaka, naantyaari nañaantyaari, irojatzu jantziri Bernabé. ¿Apama nokantakaawo naakaiti tii ishiniitina nowajyaantiro nantawairi nonkinkithatakawaitatzi?

⁷ Pinkinkishiritakotiri tsika ikanta owayiri tzimatsiri ijiwari. ¿Kamiithatsima impinatiri ijiwari impantyaariri jowanawo? Ari ikimitsitari pankiwaitatsiri, ¿iiroma okantzi jowaiyaawo iwankiri? Iijatzu ikimitsitari pirawaitachari, ¿iiroma okantzi inintaiyaari ipira?

⁸ ¿Pikinkishiritama irokaiti okaatzi nokantayitakimiri iro jamitamachiitari atziriiti? Aña irojatzu okinkithatakotsitakari Ikantakaantaitani.

⁹ Tima josankinatsitaka pairani Moisés-ni, kantatsiri: Aririka pantawaitakairi piratsi, iiro itajyaaniintawaitzi.

* 9:5 Ikantayitziiri jaka “Cefas”, iriitaki Pedro. † 9:7 Kantakotachari jaka “ipira”, iri cabra-paini, jiraitapiintziri itini.

¿Pikinkishiritama apa piratsi joshiritakotari Pawa ikantantakari?

¹⁰ ¡Tii! Aña aakaiti jojyakaawintaki. Irojatzí jojyakaawintsitaitakari ikantaitaki:

Tzimatsirika pankiwaitaniri, otikakiwaitaniri, iro jimatantawori jiroka onkantya jowan-taiyaawori.

¹¹ Ari okimitsitari, naakaiti awintaashiritakaimiri, ¿Iroma okantzi pimpayitaina nañaantyaari?

¹² Iro pantapiintainiriri pashinipaini janta. ¿Iroma okantzi pimatainawo naakaiti? Tiimaita noshintsiwintapiintzimi nonkantimiro jiroka. Amawi nokantakiro. Tii nokowaiyini nomanonkimi pitanakawo pikimisantairo Kamiithari Ñaantsi nokinkithatakotaimiri Cristo.

¹³ ¿Tiima piyotaiyini, jowapiintawo Ompiratasorintsitaari tzmagaantatsiri jashitakaitawori tasorintsipankoki? ¿Tiima piyotaiyini ikaatzi piratsi jashitakaitariri Pawa taapirim-intotsiki, oshinitaantsitzi jowayityaari Ompiratasorintsitaari?

¹⁴ Ari okimitsitari iijatzí okaatzi ikantakaantanari Awinkathariti nokinkithayitairo Kamiithari Ñaantsi, ontzimatyii impinayitaina nantantyaawori.

¹⁵ Tii noshintsiwintzimi pairani nosaikimotantzimiri pimayitinawo. Tii noshintsiwintzimi iijatzí nosankinatantzimiri. Aña iro nokowataiki nonkamimi naaka, tikira itzimanakita iitya kantatsini: “Tii tyaaryoo inatzi okaatzi jasagaawintawaitakari Pablo”.

¹⁶ Tii nasagaawintawaitawo nokinkithatakaayitaimiro Kamiithari Ñaantsi. Aña kimi-waitaka iri Pawa shintsiwintanari nantairo, okantawitaka tii naaka minthatashiwaityaawoni. Iroririka nimatairo jiroka. ¡Inkantamachiitina naaka!

¹⁷ Naakami kowashiwaityaawoni nimatiro, ari naminaminatakiromi impinaitina. Aña Pawa owataikinari nimayitairo jiroka.

¹⁸ Ari okantaka, tikaatsi iitya noyaawintantyaari pimpinatina iirokaiti. Tima nokim-itakaantawo iroomi impinaitanarimi noñiuro nokimoshiritai. Iro nokimoshiritantari iroñaaka tii nokowakotaimiro pimpinatina nokinkithatakaimiro Kamiithari Ñaantsi.

¹⁹ Ari nokinakairo nosaikashiwaitantaari, tikaatsi shintsiwintawaitinari impinatina. Naakatajaantaki kimitakaantacha ompirataari. Ari onkantya jawijakoshiritantiaaari ojyiki atziri.

²⁰ Ari nokantsitawo iijatzí nontsipatyaaririka nojyininkapaini Judá-mirinka, nimat-sitawo okaatzi jamiyitari iriroriiti, ari onkantya jawijakoshiritantiaaari. Irojatzí nimat-sitari notsipataari pankinatawori Ikantakaantaitani, nimonkaatziro iijatzí, niyowitaka tikaatsi shintsiwintinani nompsoninatyaawo, onkantya jawijakoshiritantiaaari.

²¹ Ari okantsitari, aririka nontsipatyaari kaari kimakotaaajaitironi Ikantakaantaitani, nokimitakotari iriroriiti, onkantya jawijakoshiritantiaaari. Tiimaita nopiyathatajaan-tari Pawa, tima ontzimatyii nimonkaatiro ikantanari Cristo nantiro.

²² Ari okimitsitari, aririka nontsipatyaari shipitashiriwaitaniri, nokimitakotari jantay-itziri iriroriiti, onkantya jawijakoshiritantiaaari. Ari nokimitziri maawoni nashiyi-tachari atziriiti, onkantya jawijakoshiritantiaaari iriroriiti.

²³ Iro nimayitantawori maawoni jiroka onkantya nonkinkithatantyaawori Kamiithari Ñaantsi, onkantya nontsipatantiaaariri iijatzí naaka, itasonkawintaitakina.

²⁴ ¿Tiima pikinkishiritakotziri monkatziyawakaachari ishiyaiyani onkantya jiñaaitantyaariri intzimi ityaawoni jariitya? Apaani inkantya ityaawoni jariitya, iriitaki impinaitairi. Pinkimitaiaari iirokaiti.

²⁵ Ikaatzi ñaantapiintawori imonkatziyawakaiya, ikimpoyaawainita, jiñaashiiwaitawo intz-ityaawo inintayitziri. Iro jimatantyaawori jiroka onkantya impinaitantyaariri, jamath-aitantiaaari shiwithatapo. Iro kantacha sampiyaniitatsi jiroka. Irooma aakaiti, okaatzi ojyakaawintachari impinaitairi, iiro othonkanita.

²⁶ Irootaki nojyakaawintantapiintawori okimiwaitawo nojyatyiiimi, tii notimpaawaitzi. Nokimitakaantawo noñaashintsiwaityaawo nonkapojanti, aña tii nokapojawaitashitawo tampiyainka.

²⁷ Okaatzi noñaashiiwaitakawo notziwintawaitaka, nokimitakaantakawo nonpiratati-yaawomi nowatha. Irootaki nimatantakawori, iiro ikimitakaantaitantanari jimaitakiri janaitziri, iiro aminaashiwaitanta nokinkithatakantapiintaki.

10

Ikinkithatakoitziro okaatzi ipinkathatashiitari

¹ Iyikiiti, iiro apiyakotziro tsika okanta jiñaayitakiri achariniiti. Iro ipampithakiri minkori otzishimashiki. Jimontyaayitakawo inkaari, jowiryaaaitapaintziniri.

² Ari joñaagantakiro jawintaashiritakari Moisés-ni, ipampithatakiro minkori, jimontyaakiro inkaari.*

³ Jowaiyakawoni iijatzii achariniiti okaatzi itasonkawintaitakiri.

⁴ Imiritaiyakawoni jiña itasonkawintaitakiri oshitowaatzimotakiri shirantaaki. Tima iriitajaantaki Cristo tsipashiritakariri, iri oñaagakiriri jiña shirantaaki. Iri Cristo kimiwaitakawori jiroka shirantaa.

⁵ Iro kantacha, tzimatsi oiyiki iriroriiti kaari jinimotakai Pawa, irootaki ikamagaantantakari otzishimashiki.

⁶ Okaatzi awijaintsiri, tzimatsi oiyakaawintakairi, ari onkantya iiro akimitantari iriroriiti, antiro kaaripirori.

⁷ Iro iiro okantanta antsipatyaari pashiniiti thaamintashiwaitariri oiyakaawontsi. Tima irootaki jimayitakiri achariniiti pairani, jiroka ikinkithatakoitakiri:

Isaikaiyini atziri, jowawaitaiyani, jirawaitaiyani.

Ari ikatziyanaka ithaamintashiwaitaiyani.†

⁸ Ari okimitari iijatzii, tii okantzi antayitiro kaaripirotsatsiri. Irojatzii jantayitakiri achariniiti, irootaki jiñaantakawori ikamayitaki kitiiyiriki 23,000 atziri.‡

⁹ Ari okimitsitakari iijatzii tii okantzi owatsimairi Pawa. Irojatzii jimayitakiri pairani iriroriiti, irootaki jatsikayitantakariri maanki.§

¹⁰ Ari okimitsitari iijatzii, tii okamiithatzi asamaniintantawaiti. Irojatzii jimatsitakari. Iro jiñaantayitakawori japirotakiri jiiitatziri “Apirotantaniiri”.*

¹¹ maawoni awijayitaintsiri, irootaki joiyakaawintaitakairi, josankinatakoitakiro onkantya jiyotaantairori iroñaaka aakaiti, tima asaikantaawo othonkimapaitaa kipatsi.

¹² Paamaakowintaiya iirokaiiti. Iiro pikantawaitzi, “Iiro nimatziro naaka jiroka”, omapokashitzimikari pimatanakiro jiroka.

¹³ Iro kantacha pinintashiriwaitirorika, pinkinkishiritya tii apaniroini pikantaka iiroka, aña ikitsirinkayitakiro pashini atziriiiti. Kinataniri inatzi Pawa, iiro ishinitzimi inintashiritakaapirotimiro kaari pinkitsirinki. Aririka pinintashiriwaiti, iriitajaantaki Pawa oñaayimironi pinkitsirinkantyaawori, onkimiwaitanatyaaawo pishiyapithatatiyiroimi.

¹⁴ Nitakotaniiti, pinkimitakaantiro pishiyapithatatiyiroimi, piñaayitiririka pashiniiti ipinkathawaitziri oiyakaawontsi.

¹⁵ Iroñaaka tzimatsi nonkantimiri, nonkimitakaantatyiimi yotaniri pinatyiimi nonkantimiro. Pinkinkishiritakotiro.

¹⁶ Tima apatotapiintaiyani arawaitaiyani, akinkithashiritakotziro jamanamanaawintakari pairani Cristo, jimiritaiyakarini jiyotaaniiti, ¿Kaarima jiroka withaawakagaantsi, oimoshirinkiri Cristo ikapathainkawintakai? Aririka ampitoryiro tanta, ¿Kaarima jiroka withaawakagaantsi, oimoshirinkiro iwatha Cristo, akinkishiritakotziro ikamawintakai?

¹⁷ Ari okanta, aririka owayityaawo, intzimayiwitaya oiyiki akaataiyini apatotaiyani, maawoni owaiyawoni tanta jiwitsikaitakiri apapathawoini. Ari akantayitaari aakaiti, akimitaawo apapathatsiri.

¹⁸ Ari ikimiyitari iijatzii nojyininikapaini Israel-mirinkaiti, jiwithaawakaayita iijatzii iriroriiti, itaayitairo jashitakaariri Pawa taapirimintotsiki.

¹⁹ Irootaki kimiwaitakawori okaatzi jantapiintakiri pashinijatzii atziriiiti itaayitziniri iwawaniwaitashitari. ¿Piñaajaantakima nokantatzii añaanitatsi ikaatzi iwawaniwaitashitakari?

²⁰ †Tii! Iro kantzimaitacha tzimataitatsi piyari amawinawaitachari, iri ikimitakaantakiri iwawani, iriitaki jashitakaapiintakari owanawontsi. Aña kaari Pawa jashitakaiya owanawontsi. Iro kaari nokowakaayitzi iirokaiiti pintsipatyaari powayitaiyaawo okaatzi jashitakaitariri piyariiti, piwithagaarikari iriroriiti.

²¹ Aririka pimiritapiintyaawo jashitakaitariri piyari, tii onkamiithati pimirityaawo amiritapiintari akinkishiritakotziri Awinkathariti. Ari okimitsitari, powapiintyaaworika jashitakaitariri piyari, tii okamiithatzi poyaawo owapiintari akinkishiritakotziri Awinkathariti.

²² ¿Akowatziima owatsimairi Awinkathariti? ¿Anairima otzimi irirori ishintsinka?

¿Notzikashiriwaitantima ipinkathataitzi Pawa?

* **10:2** Iro jimaitakiri kimitakawori owiinkaantaantsi, aririka jowiinkaaitaia, joñaagantaitziro tzimatsi jawintaashiritanaari. † **10:7** Okaatzi ikantakoitziro jaka “ithaamintashiwaita”, iro jantakiri pairani ichariniiti Judá-mirinkaiti jiwitsikaki oiyakaawontsi kimiwaitariri iryaani vaca, iri joimoshirinkawintaiyarini, ipinkathawaitziri oiyakaawontsi. Paminiro iijatzii “Tsika Ikantaitziro Naantsipaini” tsika okantakota “Ikantakaantaitani”. ‡ **10:8**

Paminiro iijatzii “Tsika Ikantaitziro Naantsipaini” ikantakota “Balaam”. § **10:9** Paminiro iijatzii “Tsika Ikantaitziro Naantsipaini” tsika ikantakota “Moisés”. *

† **10:10** Paminiro iijatzii “Tsika Ikantaitziro Naantsipaini” tsika ikantakota “Coré”.

²³ Jiroka ikantaitzi: "Ishiniitanawo nantayitiro oiyitarika". Iro kantacha tii opantawo jantaitiro maawoni. Aritaki okantawitaka, ishiniitairo antayitiro oiyitarika. Iro kantacha tzi mayitatsi antayitiri kaari minthata kaiyaarini pashinipaini jantayitairo kamiithari.

²⁴ Tii okamiithatzi iro ankinkishiritakowaiti akowayitzi aakaiti, aña iro kamiithatatsi añaashintsiwintaiyaawo kamiithatzimotirini pashinipaini.

²⁵ Aririka pamananti wathatsi, iiro posampitakowintawaitzi, pinkanti: "¿Ipoñaayaama wathatsi itagaitziniri oiyakaawontsi?" Aña pamanantiri, poyaari.

²⁶ Tima iri Awinkathariti, ashitari tzi mayitatsiri kipatsiki.

²⁷ Ari okimitsitari, aririka inkaimimi patyootiri kaari kimsantatsini, patyootiri pikowirika. Iiro posampitakowintzi pinkanti: "¿Ipoñaayaama jirika wathatsi janta itagaitziniri oiyakaawontsi?" Aña poyaari.

²⁸ Irooma tzi matsirika kamantimini, inkantimi: "Jirika wathatsi itagaitziniri oiyakaawontsi", iiro powari. Iro pimatantakawori jiroka pikinkishiritakotanakiri kantakimiri, pikinkishiritanaka iijatz kantatsi jowaaripiroshiritanti.

²⁹ Tima nokantakimi "kantatsi jowaaripiroshiritanti", tii iro nonkantakoti jowaaripiroshiritimi iiroka, aña iri nokantakotzi kamantakimiri, kantatsi jowaaripiroshiritiri irirori. Kimitaka ari posampitanakina naaka, pinkanti: "¿Iitama nontizantawaityaariri apamachiini ikinkishiritakotana pashini atziri?"

³⁰ Tima nopaasoonkitziri Pawa noñaayitziro nowari, ¿iitama nonkinkishiritakotantawori onkaati inkijiyimataitina?"

³¹ Jiroka nakimiro: Aririka powawaitya, pinkinkishiritakotiro, pinkantashiriti: "Tzimatsirika ñayaitinini nowawaitya, ¿arima notzikashiritakiri jirika? ¿arima ipinkathashiritairi Pawa?" Ari pinkimitsityaawo pimiriwaitya, iijatz pantayitairo oiyitarika.

³² Ontzimatyii paamaakowintaiya iiro poitzipinashiritantari Judá-mirinkayitatsiri, kaari Judá-mirinkayitatsini, ikaatzi pikaatapiintziri papatowintari Pawa, maawoni.

³³ Irootaki nantziri naaka, nopankinatawo ninimotakaantaiyaari maawoni atziriiti okaatzi nantayitzi. Tii apa nantiro kamiithatzimotanari naaka, aña iro nantzi onkaati kamiithatzimotirini pashinipaini, ari onkanta jawijakoshiritantaiyaari.

11

¹ Pinkimitakotaiyaanawo naaka. Iro nimatsitari naaka, nokimitakotari Cristo.

Osawoinawo tsinaniiti

² Nothaamintaimi iroñaaka, tima pikamaitakawo namitakaakimiri, okaatzi niyotaaakimiri.

³ Iro kantacha, jiroka nokowiri piyotiro: Iri Cristo ijiwaritari shirampariiti. Iriima shirampariiti iri ojiwaritari tsinaniiti. Iriima Pawa iri ijiwaritari Cristo.*

⁴ Okaatzi amitapiintakari ashiramparitz, tii asawoinayita amanamanaatya, aririka ankinkithatakaanti. Aririkami asawoinatzimotanti, owinkatharyaakiro aito.†

⁵ Irooma tsinaniiti kaari sawoinatachani amanamanaatya, okinkithatakaantayitzi, owinkatharyaantaki. Okimitakowaitakawo tsinanipaini amiiitziro oishi.

⁶ Tsinani kaari kowatsini osawoinatya, amiiiprotataitirotya oishi. Tima maawoni jiyoiitzi kaaniwintaantsi inatzi, ontzimatyii osawoinatya.

⁷ Iriima shirampariiti iiro isawoinawaita irirori, ikimitakotari Pawa, iri Pawa owani-inkatakaariri. Irooma tsinani, iri shirampari owaniinkatakaawori.

⁸ Tima pairani owakiraa jiwitsikantawori Pawa itanakawori tsinani, iro jaaki iwatha shirampari jiwitsikantakawori. Irooma owakiraa jiwitsikantakariri Pawa itanakawori shirampari, tii iro jayi owatha tsinani.

⁹ Ari okimitsitakari, owakiraa Pawa jiwitsikantawori tsinani iri jiwitsikajaantakini shirampari, tikaatsi intsipawaitya. Iriima shirampari, tii iro jiwitsikaitini tsinani.

¹⁰ Irootaki osawoinantyaari tsinani onkanta oñaagantantawori tzi matsi opinkathatani iroori, ari onkanta ninimotakaantyaariri iijatz maninkariiti.

¹¹ Tii otzimashita tsinani, tii itzimashita shirampari, aña apitiroiti jashitari Awinkathariti, ikowityaawakaa apitiroiti.

* **11:3** Kantakotachari jaka "ijiwaritari", irojatz kantakotachari "iitoitari". Tima iroowaitaki okaatzi saikantairi aitoki otzimi kinkishiritakairi, akowantayitari antayitiro akowayitzi, kimitawaitaka iroomi aito jiwatainimi antayitiro oitarika. Kantatsi ankanti: "Aitotari Cristo". Irojatz kimitakawori ankanti: "Ijiwatai Cristo". † **11:4** Kantakotachari jaka "owinkatharyaakiro aito". Tii ayotakopirotziro iita kantakotachari "aito". Tima tzi mayitatsi kantayitatsiri iri Cristo oiyakaawintari "aito". Tzi matsi pashini kantayitatsiri iro kantakotachari "aitopirori". Tima aririka asawoinatya amanamanaatya, akimitakotakawo tsinani. Owinkatharyaakiri pashinipaini.

¹² Tima itanakawori tsinani iwatha shirampari jiwitsikaitaki. Iro kantacha iijatzi, ikaatzi shiramparitaatsiri iroñaaka, iro tsinani owaiyantayitairiri. Tima iri Pawa kantakawori apitiroki itzimayitantari.

¹³ ¿Jitama pikinkishiritakotawori okaatzi nokantayitakimiri? ¿Kamiithatsima tsinani-paini amanamanaatyaari Pawa iiro osawoinayita?

¹⁴ Aakaiti ashiramparitzika, tii amitawo osanthairo aishi, aritaki ankaaniwintatya.

¹⁵ Irooma tsinaniiti, iro owaniinkatakaawori oishi. Kimiwaitaka iroomi oishi ojanatyaawoni osawoinawo.

¹⁶ Tzimatsirika janta kowatsiri inkisakoshirityaawo, nonkantiriri: Irootajaantaki namitapiintakari naaka niyotaantziro. Irojatzi ikantapiintziri apatowintariri Pawa tsikarikapaini janta.

Aminaashiwaita joimoshirinkaitziro jatyootani Awinkathariti

¹⁷ Iro kanzimaitacha, tzimatsi pashini nonkamantimiri, iiro nothaamintakotzimiro. Tima tii onkamiithatzimotina pantapiintakiri papatotaiyani. Onkaatimi kamiithatzimotimini, irootataiki jowasankitaawintaitimiri.

¹⁸ Tima nokimaki ikamantaitakina pinashitawakaaka janta papatotapiintaiyani. Iro nonkimisantirimi,

¹⁹ tima iro awijapiintatsini jiroka. Kimitaka tzimayitatsi kowashiwaitachani inkantakitiri “Naapirori jirika”.

²⁰ Ari okimitapiintari papatotaiyani iirokaiti patyootawakaiyani, aminaashiwaita poimoshirinkiro jiiatiziri “Jatyootani Awinkathariti”.

²¹ Tima powapiintakawo thaankipiroini pashitari. Tajyaaniinta ikantayita pashinipaini. Tzimatsi pashini shinkiwaiyitachari.

²² ¿Arima onkantyaari? ¿Tikaatsima pipankopaini tsika powapiintyaawo pashitari, tsika pirawatapiinti? ¿Pithaikawaitatziirima ikaatzi apatotapiintachari ipinkathaitziri Pawa? ¿Pimanintatziirima kowityaawaitatsiri? ¿Pikinkishiritama ari nonthaamintakotapaakimiro? Iiro.

Itantanakawori jatyootani Awinkathariti

(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)

²³ Okaatzi niyotaakimiri pairani okantakota itantanakawori “Jatyootani Awinkathariti”, iriitaki Awinkathariti yotaakanawori. Jirokatakai: Okanta pairani tsiniripaiti tikira ipithokashitaitari Awinkathariti Jesús, jaakiro tanta,

²⁴ ipaasoonkiwintakiro, ipitoryaakiro, ipoña ikantaki: “Poyaawo, nowatha inatzi, iro kamawintimini. Irootaki pinkinkishiritapiintantyaanari”.

²⁵ Ari ikimitaakiro iijatzi ipakaakiro jowaiyani, jaakotakiro jimiritaitari, ikantzi: “Niraani inatzi, irootaki shitowaatatsini onkantya jawijakoshiritantyaari ojyiki atziri. Irootaki pimatapiintairi aririka pimirityaawo, aririka pinkinkishiritapiintaina”.

²⁶ Ari powapiintaiyaawo, pimiritapiintaiyaawo iiroka, onkantya piyotakaantaiyaariri atziriiti ikamawintayitai Awinkathariti. Irootaki pimatapiintairi irojatzi impiyantaiyaari Awinkathariti.

Owaminthawaitashitayaawo jatyootani Awinkathariti

²⁷ Tzimatsirika owaminthawaitashityaawoni, iraminthawaitashityaawoni, kimiwaitaka iriitajaantakimi Awinkathariti inthainkawathataki, ithainkakiro iijatzi iriraani.

²⁸ Aña iro kamiithatsi, tikira oyaawo, tikira ariro, ontzimatyii ankinkishiritakotawatya kamiithashiritakairika.

²⁹ Tzimatsirika owashiwaityaawoni, irashiwaityaawoni kaari kinkishiritakopirotoni ojyakaawintachari “iwatha”, ari jowasankitaitakiri.

³⁰ Irootaki itzimantayitari shipitawaitatsiri, mantsiyawaitatsiri, tzimayitatsi makoryaayitaintsiri.

³¹ Irooma akinkishiripirotanakarika tikira owanakawo, iiro añaajaantziro jowasankitai Pawa.

³² Iro kantacha aririka jowasankitaawaitakai, jiñaantakaawaitatyii ikimitakaantai aakatakimi itomipirori. Ari onkantya iiro jowasankitaapirotantai paata, inkimitakaantayitairi tsika inkantayitairi isaawijatziiiti.

³³ Iyikiiti, irootaki okowantari poyaakotawakaayitaiya iirokaiti, iiro posatikasatikawaita aririka papatotaiyani patyootawakaiya.

³⁴ Pitajyaatziirika, powanatyia pipankoki tikira piyaatanakiita, ari onkantya iiro jiñaakaantaitzimi papatotya. Aririka nariitimi, ari nothotyaaakimiro niyotaayitimiro jirokaini.

12

Tasonkawintashiritaantsi

¹ Iroñaaka nonkantimiro tsika okantakota tasonkawintashiritaantsi. Iyikiiti, tii nokowi onkompitzimotimi.

² Piyotaiyini iiroka, pairani tikira pikimisantanaki, tzmapiintatsi pikinakaashitani, thaamintashiri piyaatashitziri oiyakaawontsi kaari ñaawaitajaitatsini.

³ Irootaki nonkantantimiro jiroka: Itzimirika janta kinkithatakaantashiwaitachani, inkantapaaki “¡Kamaari jinatzi Jesús!” kaari Itasorinka Pawa ñaawaitakairini jirika. Irooma aririka inkanti, “Awinkathariti jinatzi Jesús”, iri Tasorintsinkantsi ñaawaitakairiri.

⁴ Apaani jinatzi Tasorintsinkantsi, tzmatsi oiyiki tsika ikinakairo itasonkawintayitai amatantayitawori.

⁵ Apaani jinatzi Awinkathariti, tzmatsi oiyiki tsika ankinakairo antawaitainiri irirori.

⁶ Apaani ikanta Pawa, tzmatsi oiyiki tsika okanta jimatakaayitairo oiyitarika.

⁷ maawoni aakaiti, tzmatsi oiyita jimatakaayitairi Tasorintsinkantsi ari onkantya aminthashiritakaantyaariri pashini kimisantzinkariiti jantayitairo kamiithari. Ari ikinakairo Tasorintsinkantsi joñaaganta, jimatakaayitairo oiyitarika.

⁸ Thami oiyakaawintawakiro, tzmayitatsi itasonkawintaki Tasorintsinkantsi ari okanta jiyotanitantari. Tzmatsi pashini itasonkawintaki Tasorintsinkantsi ari okanta ikinkithatakotantawori ikinkishiritanaari.

⁹ Tzmatsi pashini itasonkawintajaantakiri Tasorintsinkantsi ari okanta jawintaashiriprotantaari. Tzmatsi pashini itasonkawintakiri Tasorintsinkantsi ari okanta joshinchaantantari.

¹⁰ Tzmatsi pashini jimatakaakiri itasonkawintanti, pashini inkamantantaniriti, pashini japiitakotairo ikamantantakiri kamantantaniri, onkantya jiñaantaityaawori imapirorika Tasorintsinkantsi matakaakiriri inkamantantiro. Tzmatsi pashini jimatakaakiri jiñaawayitiro pashiniyitatsiri ñaantsi, tzmatsi pashini jimatakaaki jowawijaayitiro okaatzi ikinkithatakoitakiri.

¹¹ maawoni jiroka irootaki itasonkawintayitakiri Tasorintsinkantsi, imatakaantakiro tsikarika oiyitarika. Apaani ikanta Tasorintsinkantsi. Iriitajaantaki matzirori itasonkawintayitai aakaiti, imatakaayitairo okaatzi ikowiri irirori.

¹² Ari okanta awithaawakaantaari, joyyakaantai aakami iwatha Cristo. Tsika akan-tayitanaa awathaki, iro matakaayitairori oiyitarika. Ari akimitsitairi aakaiti, inashiyita amayitairo oiyitarika.

¹³ Tima apaani ikanta Tasorintsinkantsi owiinkaatakaayitairi, ari okanta awithaawakaantaari, okantawitaka aakarika Judá-mirinkaiti, Grecia-paantiri, ompirataari, saikashiwaitaari, maawoni. Okimiwaitaawo maawoni antsipatawakaiya aakaiti arapiintayitairo jiñaawo ñaakaashiritantatsiri, oiyakaawintakiri Tasorintsinkantsi.

¹⁴ Pinkinkishiritakotiro tsika okanta awatha. Apaani akanta awathaki, iro kantacha tzmatsi oiyiki inashiyita oiyitarika amayitiri.

¹⁵ ¿Kantatsima oñaawaiti aitzii, oñaanatiro ako, onkantiro: “Tii niroopirotzii naaka, tii nokimitzimi iiroka pimatziro poirikayitzi oiyitarika?” ¿Tiima iroopirotzii aitzii?

¹⁶ ¿Kantatsima oñaawaiti akimpita, oñaanatiro oki, onkantiro: “Tii niroopirotzii naaka, tii nokimitzimi iiroka piñaayitzi oiyitarika?” ¿Tiima iroopirotzii akimpita?

¹⁷ Iroomi yoshiitachani oki awathaki, ¿arima onkantakimi ankimi? Iroomi yoshiitachani akimpita, ¿arima onkantaki ankimantyaawomi sankaatsini?

¹⁸ Ari okantari awatha. Tima iri Pawa matakirori jiwitsikakiro, tsika okantajaanta ikowaki jiwitsikiro, ari onkantya inashiyitantaari oityaarika omayitiri.

¹⁹ Arimi oiyawakaiyaami maawoni tsika okantayita awatha, iirotya awathatawomi.

²⁰ Ari okantari, apaani inawita awatha, iro kantacha tzmatsi oiyiki inashiyita oiyitarika amatayitantaawori.

²¹ ¿Kantatsima oñaawaiti oki, oñaanatiro ako, onkantiro: “Naaka kowapirotajaantacha, irooma iiroka, tii?” ¿Kantatsima oñaawaiti aito, onkimitakotyawo okaatzi oñaawaitakiri aitzii?

²² ¡Iiro imatziro! Aña okaatzi tzmatsiri awathaki kaari iroopirotzimotaini, irootaki kowapirotachari.

²³ Iro akithaatantapiintari, amanairo awathapaini, akimitakaantawo pinkatharinti inawita janta. Okaatzi amanakoyitzi awathaki, akimitakaantawo iroopiromi inayiti.

²⁴ Irooma okaatzi kaari amanayitapiintziri awathaki jiñaayitapiintziri, tikaatsi oitya antayitroni iroori. Ari ikimitsitari Pawa jiwitsikakiro awatha, ontzimatyii anithaayitairo kimitzimowitakairi tii okowapirotajaanta.

²⁵ Iiro okantzi ampitharyirowo awathatari. Aña iro kamiithatatsi, anithaapirowaitairo maawoni awathatari.

²⁶ Aririka owatsinawaitya kapichiini awathaki, kimiwaitaka owatsinaatyaami maawoni awathaki. Aririka owaniinkawaitya kapichiini awathaki, kimoshiri ankantya maawoni awathaki.

²⁷ Ari akantayitaari aakaiti awintaashiriyitaari Cristo, kimitawaitaka aakaiti iwathami anayitaimi Cristo.

²⁸ Jiroka ikantakaayitaari Pawa ikaatzi kimisantaatsiri: Itanakawo, tzimatsi Otyaantapirori. Apititanaintsiri, tzimatsi kamantantaniriiti. Mawatanaintsiri, tzimatsi yotaaniriiti. Ipoñaapaaka itzimayitanaki tasonkawintantaniri, oshinchaantaniri, mitakotantaniri, jiwatakaantaniri, ñaawaiytzirori pashiniyitatsiri ñaantsi.

²⁹ ¿maawonima Otyaantapiriritzi? ¿maawonima akamantantaniritzi? ¿maawonima ayotaantaniritzi? ¿maawonima atasonkawintantaniritzi?

³⁰ ¿maawonima oshinchaantaniritzi? ¿maawonima añaawaiytziro pashiniyitatsiri ñaantsi? ¿maawonima owawijañaaniziro pashini ñaantsi?

³¹ Aña iro kamiithatatsi, pinkowapiroyitairo intasonkawintayitaimi pimatantyaawori kowapirotachari. Iro kantzimaitacha, tzimatsi oita anairori jiroka. Aritaki nonkaman-takimiro.

13

Iro kowapirotajaantachari atakonka

¹ Thami ankantashitawatya kantatsi noñaawaitiro naaka pashiniyitatsiri ñaantsi jiñaawaiytzirori pashini atziri, nimatsitayaawomi okaatzi jiñaawaitziri maninkariiti. ¿Tiima kamiithawaiwitaka jiroka? Iro kantacha tiirika nimatziro nitakotantya nantantawori jiroka, nokaminiinkawaitashitaka.

² Ari okimitsitari iijatzi, thami ankantashitawatya kamantantaniri ninatzi naaka, niyotakotziro kaari jiyotakowiita pairani, nawintaapirowaitari Pawa ari onkantakimi joshirinkinawo otzishi jowatziyairo tsikarika janta. ¿Tiima kamiithawaiwitaka jiroka? Iro kantacha tiirika nitakotanta nantantawori jiroka, tikaatsimachiini nimonkaati.

³ Iijatzi okimitari, thami ankantashitawatya arimi nompashitantyaawo maawoni tzi-imotanari ontzimantyaari joyaari kowityaawaitatsiri. Ankantashitawatya oiyiki natsipi-wintakari iityaarika, notaawintawaikari. ¿Tiima kamiithawaiwitaka jiroka? Iro kantacha tiirika nitakotanta nimatantawori jiroka, tikaatsi nonintagayia.

⁴ Itzimi itakotantachari, tsinampa ikanta, nishironkatantaniri, tii isamaniintawainitzi, tii jasagaawainita, tii jiñaapirowainita.

⁵ Itzimi itakotantachari tii ikaaripirowaantinitzi, tii ithañaawainita, tii ikisanita, tii jothataashiwaitawo inkisaniintanti.

⁶ Itzimi itakotantachari tii ikimoshiriwintziro jantirorika kaaripirori, aña iro ikimoshiri-wintzi jiyotakoyitairo tyaaryoori.

⁷ Itzimi itakotantachari amawiwaitapiintaniri jinatzi, ikimisantapiintanitzi, oyaakotani ikanta, joisokirotopiintanita.

⁸ Iiro othonkanita atakotantya. Irooma pashinipaini aritaki onthonkanitaiya, okim-itatya jiroka: kamantantaantsi, jiñaawaitantaitawo pashinitatsiri ñaantsi, jiyoyitairo oiyitarika.

⁹ Tima tikira jiyoyitziro maawoni, tikira ikamantantaitziro okantakoyita maawoni tzimayitatsiri.

¹⁰ Irooma aririka onkaatapaaki monkaatichani, iiro akowanairo maawoni onkaati piyayitaachani.

¹¹ Iroowaitaki akimiyita atziritzi. Iinirorika aryaanitzi, akimiyitari iinchaani, tsika ikantziro jiñaawaitzi, tsika ikantziro ikinkishiriyita, tsika okanta jiyotayitainiri. Irooma antaritapaaki, iiro akimitakotanaari tsika ikantayita irirori.

¹² Kantatsi ojyakaantiro iijatzi tsika akanta aminaatyaawo ashiretaki. Iiro akoñaatzi kamiithapirorini, iiro ayotajaantzi tsika akantawaita. Irooma paata ari ayotakopiroyitairi tsika ikanta Pawa, ari ankimitaiyaari irirori jiyoyitai aakaiti.

¹³ Jiroka kaatatsiri mawa kantaitachani osaiki, iiro othonkanitaa: awintaashirinka, oyaakowintanka, atakonka. Iro kowapirotajaantachari jiroka atakonka.

14

Jiñaawaitantaitawo pashinitatsiri ñaantsi

¹ Pintyaaryooti pitakoyitantantyaari. Paminaminapirotairo iijatzi intasonkawintayitaimi pimatantyaawori oiyitarika. Okimiatyaawo jiroka pinkamantantaniritai.

² Aririka apatotaiyaani antsipatyaari kimisantzinkariiti, tzimatsirika intasonkawin-taitaki jiñaawaitantanatyaawo pashinipaantitatsiri ñaantsi, iiro akimathatziro, iiro ayotziro

oita ikantziri. Tii iro jiñaawaitantari jirika ankimathatantyaariri aakaiti, aña iri Pawa kimathatirini.

³ Irooma intzimirika itasonkawintaitakiri inkamantanti, iri kinkithatakaini maawoni aakaiti, jiwitsikashiritakaantari, inthaamintakaantari, inkimoshiritakaantari.

⁴ Ikaatzi ñaawaitzirori pashinipaantitsiri ñaantsi, apanirowni ithaamintashiriwaita. Iriima kamantantansiritsiri, iri thaamintashiritakaariri maawoni kimisantzinkariiti ikaatzi apatoyitachari.

⁵ Owanaa inimowitinami maawonirika iirokaiti pimatiro piñaawaitantyaawomi pashinipaantitsiri ñaantsi. Iro inimopirotainari maawonimi iirokaiti pimatiro pinkamantantantiriri. Irootaki anairori pashini. Iro kantacha tzmatsirika matironi jowawijañaanitiniri ñaawaitzirori pashinitatsiri ñaantsi, iriitaki thaamintakaayityaarini kimisantzinkariiti ikaatzi apatoyitachari.

⁶ Iyikiiti, thami ankantashitawatya, niyaataki nariitziimi janta, apa noñaawaitantapaakawo pashinipaantitsiri ñaantsi. ¿Nothaamintashiritakaakimima? Thami ankantashitawatya iijatzi niyaataki janta, nokinkithatakotakimiro ikimathatakaakinari Pawa, nokinkishiritakaimi, nokamantayitaimiro, niyotaayitaimiro iijatzi. Iro opoñaantakari pithaamintashiritanaa.

⁷ Incha nojyakaawintawakimiro iijatzi, okimitakawo aririka ajyowiwaiti, aririka ampiyompiwaiti. Iirorika anashitawo oyamininka, irojatzi apiipiinti, tikaatsi yotironi iitarika akowiri ampampithairi.

⁸ Ari okimitari iijatzi aririka antyooti. Iirorika okamiñiinkatzi kamiitha, tikaatsi yotatsini akaimatziiri owayiritya.

⁹ Ari pinkimityaari iijatzi iirokaiti. Iirorika piñaawaipaantitawo ikimathaitziri, piñaawaitashiwaitaka.

¹⁰ Kimitaka jaka kipatsiki oiyiki nashiyitachari ñaantsi jiñaawaiyitziiri. Tzimayitatsi oiyiki oiyitarika ikantayitziiri jiñaawaiyitziiri.

¹¹ Tzmatsirika ñaanatantanawori pashinitatsiri ñaantsi kaari nokimathatziiri, nokimathakaantari pashinijatziri jinatzi, ari ikimitsitanari iijatzi irirori. Tii nojyininkamirinkatari kamiithaini.

¹² Niyotzi naaka, pikowapirotatzi iirokaiti intasonkawintaitimi janta. Iro kantacha ontzimatyii paminaminapiroyitairo pinthaamintashiritakayaari maawoni apatotapiintachari janta.

¹³ Tzmatsirika ñaawaitzirori pashinipaantitsiri ñaantsi, ontzimatyii inkowakotairi Pawa onkantya jimatakaantyaariri jowawijañaanitairo jiñaawaitaitziri.

¹⁴ Aririka namanamanaatantyaawo pashinipaantitsiri ñaantsi kaari nokimathatzi noñaawaitziro, nothaamintashitakawo, okantawitaka tii nokimathatziro okaatzi namanamanaatari.

¹⁵ Aña iro kamiithatatsi namanamanaatantyaawo ñaantsi nokimathatziiri, thaamintakayaanari iijatzi. Ari nonkantiro iijatzi nompampithaawintiririka Pawa.

¹⁶ Thami ankantashitawatya, tzmatsi piyotainchari japatotaiyani, ari pitanakawo pipaasoonkitziri Pawa, apanirowni pithaamintawaitaka iiroka, iriima pikaatayakini tii itasonkawintaitziri inkimathatantyaawori piñaawaitakiri. ¿Arima inintaawaitatyaawo pinkantayitakiri? Tii jiyotaajitzi kamiitharika inkantayini “¡Ari onkantyaari!”

¹⁷ Ariwitaka pipaasoonkitaki iiroka. Iriima pashinipaini tiimachiini piwitsikashiritakari.

¹⁸ Owanaa nopaasoonkitapiintakiri naaka Pawa jamanamanaatakaanawo pashinipaantitsiri ñaantsi, kimiwaitaka nanaakimi pimatapiintziro iirokaiti.

¹⁹ Irooma aririka nontsipatyaari napatotya pashinipaini kimisantzinkariiti tii nimatziro. Irootya nokowapirotataiki noñaawaitimi kapichiini onkantya inkimathatantyaanari, tiitya nokowaaajitziro noñaawaitiro ñaawaitziro kaari inkimathatantainari. Irootaki nimatairi niyotaantantaari kamiithaini.*

²⁰ Iyikiiti, iiro pojyari ikinkishiryaa iinchaaniki, aña iro kamiithatatsi pojyari ikinkishiryaa antari. Ariwitaka pinkimitakotyaari iinchaaniki iiro pantantawo kaaripirori.

²¹ Pinkinkishiryaaakotiro lkantakaantaitani osankinatakotachari, kantatsiri:

Jiroka ikantakiri Awinkathariti:

Nokowi nonkantiri atziiriiti,

Inkaati notyaantiri, pashinijatziri jinatyi ñaawaitzirori pashinipaantitsiri ñaantsi, iri kamanantaironi jirika.

Iro kantacha iiro ikimisantawakiri.

* **14:19** Ikantakotakiri jaka Pablo “noñaawaitimi kapichiini”, iro ojyawori inkanti “nokowataiki noñaawaiti 5 ñaanchaaniki inkimathaitiri, tii nokowaaajitziro noñaawaiti 10,000 ñaantsi kaari inkimathatantainari”.

²² Jiroka ogyakaawintachari. Ari mataka itasonkawintaitakai añaawaitantyaawo pashinitasiri ñaantsi, iro joñaagaaitziriri kaari kimisantatsini. Iro imatantakari itasonkawintaitakai ankamantantantyaari, iro joñaagaaitairi aakaiti akimisantzinkariziti.

²³ Akantashitawatya, ari papatotaiyani maawoni iiroka, maawoni pamana-manaantantyaawo pashinipaantitatsiri ñaantsi. Impoña intyaapaaki kaari kimisantatsini, kaari itasonkawintaitzi. ¿Iroma ikantapaaki: “¡Shinkiwintatya jirika!”?

²⁴ Incha ankantashitawatya papatotaiyani iirokaiti janta pikamantantzi. Impoña intyaapaaki kaari itasonkawintaitzi, kaari kimisantatsini. Ari poñaagakiniri ikinkishiriwaitashitari irirori, iro inkinkishiritakotantantantyaari,

²⁵ iro ompoñaantyaari inkamantantairo ikinkishiriwaitashitakari jimananiki, impoña jotzi-irowanai impinkathatanairi Pawa, inkanti: “Imapirotatya itsipashiritaimi Pawa iirokaiti jaka”.

²⁶ Iyikiiti, jiroka onkaati pantayitairi aririka papatotapiintaiya. Kantatsi impampithaayitairo Salmo, jiyotaantayitai, kinkithatakoyitaironi okaatzi ikimathatakagairiri Pawa, jiñaawaitakaayitairi pashinitatsiri ñaantsi, intzimayitai owawijaañaanitaironi. Tima maawoni pantayitairi ontzimatyii piwitsikashiritakaantaiyaari pashinipaini.

²⁷ Tzimatsirika ñaawaitantawori pashinipaantitatsiri ñaantsi, iiro itzimapirotzi ogyiki, apa inkantya apiti, tiirika ikaatzi mawa. Iiro inkamifiinkatawakaiyaani jirikaiti, aña jyoaawintya jimatantyaawori pashini. Ontzimatyii intzimi iitya owawijaañaanitirini.

²⁸ Tikaatsirika owawijaañaanitirini, ontzimatyii jimairiti tsika papatotaiyani. Apa jamanamanaashirityaari Pawa, ari onkaati.

²⁹ Oshinitaantsitzi inkamantantairo, tiirika mawa. Iriima pashinipaini inkinkishiritakotiro kamiitharika okaatzi ikamantantziri.

³⁰ Irooma intzimirika inkimathatakaanairi Pawa, iinirorika ikamantantzi pashini, kamiithatatsi jimairitawaki onkantya inkamantantantyaari pashini.

³¹ Tima tii okantzi jiñaawaitaiyini apiti, aña jitawatyaawo apaani impoña pashini. Ari onkantya jiyotantaiyaari maawoni, thaamintashiri inkantayitaiya.

³² Itzimirika matakirori ikamantantapirotanai, iriitaki matakironi jiñaakotanitya inkamantanti.

³³ Aririka inkamifiinkatashiwaitya kaari Pawa kantakaantironi. Aña iri Pawa santzikoityaakaantatsiri.

Iroñaaka nonkamantimiro pashini jamitapiintari ikaatzi oitishiritaari japatotaiyaani tsikarikapaini:

³⁴ Mairi okantapiintaiya tsinaniiti, tii oshinitaantsitzi oñaawaiyiti. Aña iro kamiithatatsi onkimisantayiti, tima iro Ikantakaantaitani.

³⁵ Tzimatsirika oitya onkowiri iyotiri, osampitiri oimi janta opankoki. Tii okantzi oñaawaiti aririka japatoitya.

³⁶ ¿Jirokaitima kinkithatakaantakirori iñaani Pawa? ¿Iroma inimotzimi pimayitapiintairo jimayitzi pashini kimisantzinkariiti tsikarikapaini?

³⁷ Tzimatsirika janta kantatsiri “Naaka kamantantaniri, antapashiri nokanta”, ontzimatyii jiyotaitimi iri Awinkathariti kantakaawori nosankinatantamirori jiroka.

³⁸ Tiirika ikimisantayitzi jirika, iirotya pikimisantsitari iiroka.

³⁹ Iyikiiti, ontzimatyii paminaminapirotairo pinkamantantayitai. Iiromaita pimapirotziro potzikatzikatairi ñaawaitzirori pashinipaantitatsiri ñaantsi.

⁴⁰ Irooma pimatairo jirokapaini, ñaakotani pinkantawintyaawo, santzikoitiini pinkantya.

15

Jañaantaiyaari kamayitatsiri

¹ Iyikiiti, nokowi nonkinkishiritakaimiro tsika okantakowita Kamiithari Ñaantsi okaatzi nokinkithatakotakimiri, poisokirotanairi pikimisantai.

² Iro owawijaakoshiritaimini, iikirorika poisokirotanatyaawo nokinkithatakoyitakimiri. ¿Aminaashiwaitama pikimisantayitanai?

³ Jiroka kowapirotachari, iro ikamantaitakinari naaka, nokamantakimiro iijatzii iirokaiti: Ikamawintakai Cristo okantakaantziro akaaripirowaitaki, jimonkaatajaantakiro okaatzi ikinkithatakoitakiriri Osankinarintsipiroriki.

⁴ Ipoña ikitaitakiri, iro awijawitaka mawa kitiiyiri, jowiriintaitairi. Irojatzii ikinkithatakoitakiri Osankinarintsipiroriki.

⁵ Ipoña joñaagaari Cefas, joñaagaari iijatzii maawoni 12 jiyotaani.*

⁶ Ipoña joñaagapanaatari iijatzii ogyiki jiiitatziri iroñaaka “Iyikiiti”, 500 ikaataiyini. Iiniro-tatsi jañaayitzi ogyiki jirikaiti, ari makoryaayitaki tsikarika ikaatzi.

* 15:5 Ikantaitziri “Cefas”, irootaki pashini iwairo Pedro.

⁷ Ipoña joñaagaari Jacobo, ipoña joñaagaari iijatzi maawoni Otyaantapirori.†

⁸ Naaka iwiyaantapaakawo joñaagaana, kimiwaitaka naakami impoiwaitatsinimi nontz-
imaki.

⁹ Tima naaka iijatzi Otyaantapirori, janaayitana maawoni pashini. Tiitya opantaa-
jaitawo noitya “Otyaantapirori”, tima nowasankitaawaitakiri kimitantanairiri Pawa, ap-
atowintanaariri tsikarikapaini.

¹⁰ Iro kantzimaitacha, tii aminaawaitashita jinishironkapirowaitaana Pawa, tima
iriitaki kantakaakawori Notyaantapirotantaari. Naakatzimaitaka antawaipirotaatsiri
nanairi pashinipaini, okantakaantziro nantashiwaiwitakari pairani. Tii naaka
matashityaawoni apaniroini jirokapaini, aña Pawa nishironkataanari nimatantaawori.

¹¹ Irootaki nosankinatantzimirori okaatzi nokinkithatapiintakiri, irojatzii ikinkithatapi-
intakiri iijatzi pashini Otyaantapirori. Irootaki pikimisantayitairi iirokaiiti.

¹² Aritaki nokinkithayitaimiro jowiriintaitairi Cristo, jowamaawiitakari, ¿Iitama pikan-
tantari: “Iiro añaayitai ankamakirika?”

¹³ ¿Pikinkishiritama tii jowiriintaitairi Cristo?

¹⁴ Ari onkantaami, naminaashiwaitaka nokinkithataki, paminaashiwaitaka iirokaiiti
pikimisantayakini.

¹⁵ Kimiwaitaka nothiyatyaami nokinkithatakotapiintakiri Pawa, nokantantapiintaki:
“Pawa owiriintairi Cristo, ari inkimiyitairi aakaiti”.

¹⁶ Ari onkantaami, iiro ipiriintayitaami kamayitaintsiri, tii ipiriintsita iijatzi Cristo
irirori.

¹⁷ Tiirika jowiriintaitairi Cristo, paminaashiwaiwitaka pikimisantayitai. Iikiro
pinkaaripiroyitayitai tikaatsi piyakotaiminimi.

¹⁸ Aña piyapirowaitakami ikaatzi makoryaayitaintsiri, aminaashiwaiwitaka jawin-
taanaari Cristo.

¹⁹ ¡Inkantamachiitaimi aakaiti! Aminaashiwaitakami awintaanakari Cristo, aminaashi-
waitakami oyaakoniintawitaari, añaaminthawaitashitaka kapichiini iroñaaka. Mapirowait-
akaimi.

²⁰ Iro kantacha tii ari onkantaami. Jowiriintayitairi Cristo ikamawitaka. Iriitaki itakaan-
taawori jañagai tsika inkantayitaiya paata ikaatzi makoryaayitaintsiri.

²¹ Jiroka okantakota: Pairani, okaatzi jantakiri atziri iro poñaakaantakawori akaaman-
iyitzi maawoni. Iro kantacha iri iijatzi atziri poñaakaantaawori ampiriintayitai maawoni
akamawitaka.

²² Iro akaamanitantaari maawoni okantakaantziro ajyininkamirinkaititari Adán-ni. Iro
kantacha ari añaayitai maawoni okantakaantziro ajyininkashiritaari Cristo.

²³ Jiroka tsika okantakota: Iri Cristo itaawori ipiriintaa. Impiyairika paata, ari jowiriin-
tayitapairi jashiyitairi irirori.

²⁴ Ompoñaashitayia onthonkaiya maawoni, japirotairi Cristo pinkathariwintashiwai-
achari, otzimimowaitashitari ishintsinka. Iri Cristo matakagaironi aakaiti jashitantairi
Pawa, matzirori Ipinkatharipiroritzii.

²⁵ Tima aritaki jitaniintakawo Cristo ipinkathariwintantzi, irojatzii paata imonkaantaa-
paatyaari inkitsirinkairi iisaniintani, jaatzikantaiyaari iitzi.

²⁶ Iwiyaantapaatyaawoni iisaniintani inkitsirinkairi irootaki “Kaamanitaantsi”, inkimi-
takaanairo atzirimi jinatyii japirotairo.

²⁷ Tima aritaki ikinkithatakoitsitakari Cristo, ikantaitaki:

Itzimi matakirori ikitsirinkairi maawoni, jimatakiri jaatzikantaari iitzi.

Ikantakoitziri jaka “maawoni”, tii inkantaitatyii iri Pawa inkitsirinkaitairi, aña iri Pawa
kantakaiyaawoni jimaityaawori maawoni.

²⁸ Aririka impinkathariwintairo Itomi maawoni, iri Pawa pinkathariwintairini iijatzii
irirori, tima ari ikinakairo Pawa impinkathariwintantaiyaawori maawoni tizimayitatsiri.

²⁹ Irorika jañaayitaimi kamayitaintsiri, ¿iitama jowiinkaawintaitantariri kamaintsiri?

³⁰ Iijatzii okimitsitari, iirorika ipiriintayitaaami, ¿iitama añaantapiintakawori aakaiti ipatzi-
maminthawaitaitai?

³¹ Iyikiiti, ¿Pithainkanama? ¿Kaarima naaka thaamintawintaimiri nokimisantakaayi-
tairi Iwinkathariti Jesucristo? Aña imapirotatya jiroka, okantaitatyaani kitijiyiriki
ikowayitzi jowamaitina.

³² Ari okimitsitakari iijatzii jaka nosaiki Efeso-ki, jimaamanawaitakina katsimashiriiti.
Irorika apiriintayitaaami, nontsipatataityaarima iriroriiti, nonkantawaitashitimi:

Thami anintaawaitawaty, owawaty, arawaiti, oimoshirinkawaty. Aamaashitya iro
ankami.

† 15:7 Ikantaitziri “Jacobó”, irootaki pashini iwairo Santiago, iririntzi Jesús.

³³ Irootaki paamaakowintantyaawori jiroka otzimikari pikinakaashitani. “Iiro pitsipaminthatari kaaripirori, pimatzirokari iiroka”.

³⁴ Pinkinkishiritaiya kamiithaini. Iiro pitzipinawaitashita. Kimitaka tzymayitatsi iirokaiti tii piyotakopirotairi Pawa. ¡Kaaniwintaantsiwaitaki!

³⁵ Kimitaka tzymayitatsi kantashiritatsini janta: “¿Tszikama inkantyaaka impiriintai tonkitsipooki? ¿Tszikama onkantya jiñaitairo iwatha?”

³⁶ ¡Masontzi! Ojyakaantawakiro okanta okithoki pankirintsi. Iimpowakitzi okithoki, akitakitziro, ari ojyookai.

³⁷ Jiroka okithoki pipankitapiintziri apakithowoini okantawita, iro kantacha ojyookanakirika pashini onkantawaitanata. Tima tii pipankitapiintziro ojyookimataki pankirintsi.‡

³⁸ Aña iri Pawa jyookaayitziro otzimayitanti owatha ikowiri irirori. Iriitaki nashitakaayitawori ijyookakaayitziro, pashiniyitatsiri pankirintsi.

³⁹ maawoni otzimayitzi owatha, tii ari ojyawakaiyani. Thami ojyakaantawakiro, aakaiti atziritzi anashiyita awathaki, inashiyita iwatha piratsiiti, tsimiriiti, iijatzi shimapaini.

⁴⁰ Iijatzi ikimiyita inkitiwiri tii jojjayitai akantayita aakaiti isaawiwiri. Otzimimotziri jowaniinkawo, tii okimitawo owaniinkawo aakaiti.

⁴¹ Tima inashita iijatzi jowaniinkawo ooryaa, jowaniinkawo kashiri, iijatzi jashi impokiropani. Tzymayitatsi impokiropani kaari kimiyityaarini pashini.

⁴² Ari ankantaiyaari aakaiti ampiriintayitairika. Tima ikitaitapiintziro awatha, ari oshitzitziro, iro kantacha aririka jowiriintayitairo, pashini onkantayitanaiya iiro oshitzitziwaitai.

⁴³ Aririka inkitaitiro awatha manintaawo inatzi, iro kantacha ari jowiriintayitairo onkantya owaniinkatantaiyaari. Tii aawiyawainitzi iroñaaka awatha, aritzimaitaka jowiriintayitairo ontzimantaiyaari oshintsinka.

⁴⁴ Okaatzi ikitaitziri awatha tziawitacha oshiri. Iro kantacha aririka jowiriintayitairo awatha, ari ontzimayitai atasorinka. Ari ikantayitari añaayitzi iroñaaka otzimi ishiri, iro ayotantayitari tziawitai iijatzi pashini awatha tziawitai otasorinka.

⁴⁵ Ari okanta josankinatakoitakiri itanakawori shirampari, Adán, ikantaitzi:

Iri itanakawori jañaanaki, opoña otzimanaki ishiri.

Iriima jirika kimitapaatyaarini, otzimimotziri itasorinka, iriitaki añaashiritakaantatsini.

⁴⁶ Ari akantayitari. Tii otzimimowitai atasorinka kitziroini. Aña iro itanakawo otzimawitaka ashiri, opoña ontzimayitai atasorinka.

⁴⁷ Tima jirika itanakawori shirampari, kipatsi jaayitaki, jiwitsikapithayitakiri. Iriima apititanantsiri shirampari, inkitiki ipoñaakawo irirori.

⁴⁸ Tsika ikantajaanta jiwitsikayitakiri kipatsipitha jirika itakawori, iri akimiyitakari aakaiti. Iriima inkitiwiriiti, iri kimitakariri poñainchari inkitiki.

⁴⁹ Ari akantayitaiyaari iijatzi aakaiti. Tima ojyawitakari atzimayitaki jiwitsikapithayitakiri kipatsi, aritaki ojyayitaiyaari iijatzi jirika poñainchari inkitiki.

⁵⁰ Iyikiiti, jiroka okantakota okaatzi nokantakiri: Iiro okantzi isaikayitai ipinkathariwintantzi Pawa tzymayitatsiri iwatha, iriraani, shitzitaatsini iwatha. Aña iriitayitaki saikayitaatsini inkaati kaari shitziyitaatsini iwatha.

⁵¹ Pinkimi, nonkamantimiro kaari jiyotakoitzi pairani. Jiroka: Ari jañaakaayitai maawoni aakaiti. Iiromaita añaayitziro maawoni amakoryaayiti.

⁵² Paata iwiyaantapaatyaawoni kitiijyiri, omapokashitaiya intyooyiitai. Apathakiro onkantapaintya iroowaitaki amachookapainti. Ari jowiriintayitairi kamayitantsiri, jañaantaiyaawo wathatsi kaari shitzinitatsini. Irooma maawoni aakaiti añaayitatsiri impashinitakaayitai.

⁵³ Okaatzi awathatari iroñaaka shitzinitatsiri, impashinitakaayitairo iiro oshitzitziwaitai. Akaatzi akaamaniwainitzi iroñaaka ari impashinitakaayitai, kañaaniri akantayitaiya.

⁵⁴ Aririka imonkaapaititaiya jiroka, ari imonkaatyaari jojjakaawintaitakiro “Kaamanitaantsi”, okimitakotari atziri, ikantaitaki:

Jirika jiitaitakiri “Kitsirinkantaniri”, japirotairo jiitaitziri “Kaamanitaantsi”.

⁵⁵ ¡Kaamanitaantsi! ¿Kantatsima pinkitsirinkantai iroñaaka?

¡Kaamanitaantsi! ¿Iinrotatsima pithoyini?

⁵⁶ Okaatzi ojyakaawintachari jaka othoyini, irootaki kaaripironkantsi. Irootaki Ikan-takaantaitani yotakairi tziawitatsi akinakaashitani.

⁵⁷ Iro kantacha nopaasoonkitziri Pawa, tima iri matakagairori aakaiti oitsinampaantawori, jotyaaantakairi Jesucristo ikitsirinkantaawori “Kaamanitaantsi”.

‡ 15:37 Kantakotachari jaka “pankirintsi”, iro trigo, okaayitzi ojyayitawori.

⁵⁸ Iyikiiti, ontzimatyii pintyaaryootapiintai, pantawaitapiintainiri Awinkathariti. Tima aritaki piyoyitai tii paminaawaitashita, iriitaki Awinkathariti matakaimironi.

16

Kiriiki jotyaaantaitziniriri oitishiritaari

¹ Iroñaaka nosankinatakotiri apiyotziri kiriiki otyaantiniriri oitishiritaari. Nonkantayitaimiro okaatzi nokantayitakiriri Galacia-jatzi.

² Aririka papatotapiintaiya, ontzimatyii pookayiti kapichi tzmimotzimiri. Ari onkantya iiro nopomirintsitantaapaakawo naaka, nariitapaakimirika janta.*

³ Aririka nariitakimi kantatsi powi aanakirini kiriiki janta Jerusalén-ki intsipataanakiro nosankanaripaini.

⁴ Ari nonkaatanakiri niyaati janta, añaamachiitawakiro ari nonkantakiro.

Ikinkishiritari jantiri Pablo

⁵ Iiro nariitsizimi thaankiini, aña nitapaintyaawo niyaati Macedonia-ki, impoña nimpoitapaakiro janta pinampiki.

⁶ Aririka nariitapaakimi, amaashitya osamani nosaikimotanakimi, kimitaka ari nontyaawontsitakotiri. Ompoñaashitaya potyaantaina tsikarika nokowiro niyaatai.

⁷ Tii nokowiro naaka kapichiini onkantya nariitapaintimi. Aña nokowatzi osamani nosaikimowaitapaintimi, iririika Awinkathariti shiinitainawoni.

⁸ Irojatziiita nosaikawaki jaka Efeso-ki, irojatzii ariitantatyaari kitiiyyiri jomoshirinkaitziro "Oyiiipataantsi".†

⁹ Iro nimatantyaawori jiroka iinrotatsi jaka oiyiki nantawaitawainiri Awinkathariti, kamiitha okanta noñaakiro. Tzimaki oiyiki maamaniminthatakinari.

¹⁰ Aririka jariitakimi Timoteo, paawakiri kamiitha, tima irijatzi antawaitainiriri Awinkathariti, ari jojanya naaka.

¹¹ Tii okantzi intzimayiti janta manintawaitirini. Iro kamiithatatsi paapatziyawatyaari, irojatzii jawijantatyaari impiyai naakaki. Tima oyaawinta nowakiri impoki intsipatyaari pashinipaini iyikiiti.

¹² Iriima Iyiki Apolos, nokantakiri intsipayitanatyaari ikaatzi notyaantaimiri iirokaiti. Iro kantacha tii ikowi jiyaati irirori. Añaamachiitawakiri ari jimatakiro paata.

Iwiyaantawori withataantsi

¹³ Paamaakowintaiya iirokaiti, poisokirotyaawo pikimisanakiri, shirampari pinkantanatya, pishintsishiriyiti.

¹⁴ Itakotani pinkantawakaayitaiya, pantzimotawakaiyaarika oiyitarika.

¹⁵ Iyikiiti, piyotaiyirini iirokaiti saikapankotziriri Estéfanos, iriiyitaki itanakawori ikimisantayitanaki pinampiki Acaya. Ikamaiyitanaawo iriroriiti jantawaiwintanairo oitishiritaari.

¹⁶ Noshintsithatimi iirokaiti pinkimisantairi iriroriiti, ari pinkimitsityaari ikaataiyini jantawaitzi, kamaitanaawori.

¹⁷ Owanaa nokimoshiritaki noñaakiro jariitakina Estéfanos, itsipataapakari Fortunato, iijatzii Acaico. Iriitaki owakowintapaakimiri iirokaiti tii okantawita pariitina jaka,

¹⁸ potapishiritantyaanari. Iriiyitaki otapishiriyitapaimiri iijatzii iirokaiti janta. Pimpinkathatawairi.

¹⁹ Jiwithayitzimi apatowintapiintakariri Pawa jaka Asia-ki. Jiwithatzimi iijatzii Aquila opoña Priscila. Ari ikimitsitakimiri iijatzii apatowintapiintakariri Pawa ipankoki.

²⁰ Jiwithatsizimi iijatzii pashini iyikiiti. Itako pinkantya piwithatawakaanaia.

²¹ Irooma jiroka, iroowa nosankinatajaantzimiri nakoki naaka, niwithatzimi. Naakataki Pablo.

²² Jowasankitaawiitapaii kaari itakotaiyaarini Awinkathariti. Impiyitaajaitaiya thaankipiroini Awinkathariti.

²³ ;Onkamintha inishironkayitaimi Awinkathariti Jesucristo!

²⁴ Nitakotzimi maawoni iirokaiti, iri Cristo Jesús matakainawoni. Ari onkantyaari.

* **16:2** Kantakotachari jaka "papatotapiintaiyaani", irojatzii ikantaitisitari "itapiintawori kitiiyyiri pashiniki domingo".

† **16:8** Kantakotachari jaka "Oyiiipataantsi", irojatzii ikantaitisitari "Pentecostés".

APITTANAINTSIRI JOSANKINATZINIRI PABLO CORINTO-JATZIITI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo osankinatzimirori jiroka, Jotyaañapirori Jesucristo ninatzi, irootaki ikowakaakinari Pawa. Ari nokaatziri iyiki Timoteo nosankinatzimiro. Iirokatakani nosankinatziniri pikaatzii papatowintaari Pawa janta Pawa nampitsiki Corinto, irijatzi nosankinayitziniri oitshiritaari janta nampitsiki Acaya.

² Inkamintha inishironkayitaimi Ashitairi Pawa, kamiitha isaikakaayitaimi, ari inkimitsaitaimiri iijatzi Awinkathariti Jesucristo.

Ikimaatsitakari Pablo

³ Thami anthaamintaiyaari Pawa, iwaapatitari Awinkathariti Jesucristo. Iriitaki Ashitairi, nishironkatantaniri. Iriitaki Pawa, oimoshirinkantaniri jinatzi.

⁴ Aririka ontzimi pomirintsizimotaini, iri Pawa oimoshirinkairi, iro amatantyaawori aaka oimoshirinkiri pashinipaini opomirintsizimotari. Irojatzii amatiri aakaiti okaatzii jantzimotakairi Pawa.

⁵ Irojatzii matachani, aririka añaañitiro ankimaatsipirowaitya ikimitapaintziro Cristo, ari añiityaawo iijatzi inkimoshiripirotaakayitai.

⁶ Aritaki okantakari, irootaki nokimaatsiwaitantakari naaka, iro niyotantyaawori tsika nonkantya noimoshirinkayitaimi iirokaiti, ari onkantya pawijakoshiriyitantaiyaari. Irootaki ikimoshiritakaantakinari iijatzi naaka, ari onkantya niyotantyaawori tsika nonkantiro nonkimoshiritakaayitaimi iirokaiti aririka piñaañitiro okaatzii nokimaatsiwaitakari naaka.

⁷ Iro niyopirotantakari aritaki inkimoshiritakaayitaimi iirokaiti ikimitaitakina naaka, aririka pimatanairo pinkimaatsiwaitya nokimatakiro naaka.

⁸ Iyikiiti, nokowi piyoyitairo okaatzii noñaakiri naaka pomirintsizimoyitakinari nosaikantapaintari Asia-ki. Owanaa jowatsinaawaitaitakina noñaajaantaki ari nonkamakimi.

⁹ Nokinkishiryaawo iroñaaka, iro ishinitantakinawori Pawa noñaakiro nokamawitaka, onkantya nawintaashiripirotantyaariri, tii okantzimaita nawintaapirowaitya naaka.

¹⁰ Iro kantacha Pawa jimatakiro jowawijaakotaana nonkamimi, iikiro jiyaatakaatyiro. Awintaashiri nowakiri iikiro inkimpoyaaawintatyina paata.

¹¹ Iijatzi pinkimitanaiyaari iirokaiti pintsipataina naaka, pamanamanaataiyaari Pawa inkimpoyaaawintantinariri. Ari onkantya impaasonkipirotantaiyaariri Pawa inkaati kimakoyitainani jimapirotakiro Pawa ikimpoyaaawintaana.

Opoñaantakari Pablo jariityaari Corinto-jatzi

¹² Niyotzi naaka tamptatzika nokantaka tsikarika nosaikimoyitantaki. Iri Pawa yotatsi tikaatsi namatawiti, tikaatsi oitya nonkaanikowintyaari. Tsika nokantaka niyotaayitakimi iirokaiti, tii nokinkithatakotapaintziro kapichiini ikimitakaantawitiri isaawijatzi yontanitaantsi inatzi, añaa apa nokinkithatakopiintakiro tsika ikanta Pawa inishironkatantzi.

¹³ Tima okaatzii nosankinayitakimiri tikaatsi nimanapithatimi, onkaati pomirintsiiwaitachani inkimathaitairo. Onkamintha pinkimathatapiintairo okaatzii nosankinatzimiri.

¹⁴ Kimitaka aritaki pikimathatakina kapichiini, kantatsi pinkimoshiriwintaina paata impiyairika Awinkathariti Jesús. Ari nonkimitsityaari iijatzi naaka, kimoshiri nonkantawintaimi iirokaiti paata.

¹⁵ Irootaki nashiminthatantakawori napiitairo nariitaimi janta, onkantya pinkimoshiriwintantainari nariitaimira.

¹⁶ Ari nokowawitakari nariitanakimimi niyaatantyaarimi Macedonia-ki, ompoña napiitanairomi iijatzi nompuyairikami. Ari onkantyaami pimitakotantawainarimi potyaantaina Judea-ki.

¹⁷ Iro kantacha noipithokakiro nokinkishiriwitakari nantirimi. ¿Piñaaajaantakima iirokaiti owanaa namatawipiintakimi? ¿Pikinkishiritama noñaawaitashitaka nonintakaanikiini, nokantapiintaki “¡Ari! Nariitakimi?” ¿Piñaaajaantakima niyotaawitakawo iiro nimatziro nariitimi?

¹⁸ Tima Pawa kaari thiiyinkari, jiyotzi irirori tii nothiiyawaita naaka nokantzi “¡Ari!”

¹⁹ Ari ikimitsitari iijatzi Itomi, Jesucristo, tsika itzimi nitapaakari nokinkithatakotaakimiri notsipatantakariri Silvano ipoña Timoteo. Tima Jesucristo tii ikantanitzi irirori

“¡Ari!” jiyotakirika iiro jantziro oityaarika. Tima okaatzi jantapiintakiri Jesucristo okimiwaitakawo iriimi Pawa kantapiintainsini “¡Ari!”

²⁰ Iri Jesucristo yotakaapirotairi ari imonkaataiya okaatzi ikajyaakaantziri Pawa. Irootaki ankantantayitaiyaari aakaiti awintaashiriyitaari “¡Ariwí!” Irootaki impinkathayitantaiyaariri Pawa.

²¹ Okimiwaitakawo iri Pawa withaakaayitakairimi Cristo, irijatzi saipatziitoyitainimi,

²² okimiwaitakawo impothoyitayaimi jashiyitaira. Tima añiuro jotyaantakairi Tasorintsinkantsi inampishiritantai, ari ayotziri imapiro Pawa jothotyiro okaatzi ikajyaakaakairi.

²³ Imapirotatya, jiyotzi Pawa tii namatawitzimi nokantzimiri: Kantakaantzirori kaari nariitanzimi Corinto-ki, iiro nokisantapaakimi.

²⁴ Tiira naaka ompiratimini onkantya pinkimisantantyaanari. Aña oisokiro pikantawintanakawo okaatzi pikimisantairi. Apa nonkaminaayitaimi naaka pantantaiyaawori oimoshirinkaimini.

2

¹ Jiroka nokinkishiritakari: Iiro napiitairo nariitimi, iroorika owashiritakaawaitimini nariitizimi.

² Aririkami nowashiritakaawaitimi janta, ¿iitaka thaamintashiritakaiyaanani naaka?

³ Irootaki notyaantantakimirori pairani nosankinari, iiro niyaatashitanzimi powashiritakaawaitina. Aña iirokawitaiyakani thaamintashiritakainanimi. Irootaki nokantashiritantakarari: “Iiro niyaatsita, nonkimaita tzmatsirika thaamintashiritakainani. Ari onkantya nonkimoshiritakaantawaityaariri iriroriiti”.

⁴ Tima pairani notyaantakimiro nosankinari, nowashiriwaitatya nosankintanzimiro. Tii iro notyaantanzimirori onkantya nonkantzimoniintakaantimiri. Aña nokowawitayapiyoti owanaa nitakopirotoatakimi.

Ipiyakotziri Pablo kantzimoniintakaantachari

⁵ Nokowi nonkinkithatakotiri shirampari owashiritakaawaitakinari janta. Tiira naaka inkantzimoniintakaawaitiya, kimitaka maawoni iirokaiti ikantzimoniintakaayitakimi. (Nokantantawori “kimitaka”, tii nokowi nowanaapirowaitiro.)

⁶ Ojyiki pikaatayakini iirokaiti, aritaki powasankitaawaitakiri. Iro kantacha aritapaaki powasankitaakiri.

⁷ Pimpiyakotiri, pinkimoshiritakairi, ayimawaitzirikari jowashiritani.

⁸ Nokowakotzimi pinkantairi jirika shirampari: “Nitakotaimi”.

⁹ Pairani, nosankinatakimi nokantaki: “Powasankitairi”. Noñaantashitzimi noñaantimiri imapirorika pikimisantana.

¹⁰ Iro kantacha ikowi Cristo pimpiyakotairi jirika shirampari. Irootaki nantairi naaka tima iro kamiithatzimotaimini maawoni iiroka. Inkaati pimpiyakoyitairi iirokaiti, aritaki nompnyakotairi iijatzi naaka.

¹¹ Irootaki antayitairi onkantya iiro ikitsirinkantai Satanás. Tima ayotaiyironi okaatzi ikowiri jantiri irirori Satanás.

Kantzimoshiritakaariri Pablo janta Troas-ki

¹² Chapinki, ariitakina naaka nampitsiki Troas niyaatantakarari nokinkithatakaantziri Kamiithari Ñaantsi tsika ikantakota Cristo. Ari nimataikiro nokimisantakaantaki ikantakaantakiro Awinkathariti.

¹³ Iro kantacha tii inimotina janta, tiira noñaapaakiri iyiki Tito. Irootaki nawijantanakari Macedonia-ki.

Iri Cristo oitsinampaakaantatsiri

¹⁴ Iro kantacha, onkantawitya tsikarika ankinayiti, kantatsi ampaasoonkitiri Pawa. Tima okimiwaitakawo oyaatzishitatyirimi Cristo, ipiyaawo irirori nampitsiki joitsinampaantaki jowayirita. Ojyakotatyaawo iijatzi iyainkatzi kasankari maawoniki nampitsi. Ari ankantayitayari aaka aayiti tsikarikapaini ankamantayitairi atziri tsika ikantakota Cristo.

¹⁵ Akimiwaitakawo kasankainkari itayiri Cristo jinimotakaantyaariri Pawa. Jiroka kasankainkari, ari inkimainkayitairo awijakoshiritaatsini, iijatzi inkaati piyashiriwaitaachani.

¹⁶ Tzimayitatsi, okimitzimowaitari jiroka kasankainkari owamaantaniromi inatyi. Iri-ima pashinipaini okimitzimowaitari iro añaakaashiritairini. ¿litama jojyakaawintaitziri jiroka kasankainkari?

¹⁷ Kaarira jirikaiti kinkithatashiwaitawori iñaani Pawa ikowi jaantashiwaityaawo kiri-iki. Aña iriitatakira mapirotanairori ikinkitharyaantsitzi. Irootaki nimatanairi naaka

ijjatzi. Iri Pawa otyaantakinari nonkinkithatakaanti, nantawaitainiri Cristo, iri Pawa kimpoyaanari nantayitziro.

3

Antawaiwintzirori owakiraari kajyaakaawakaantsi

¹ ¿Pikinkishiritama nasagaawintawaitatya naaka? ¿Nojyakotatyaarima amayitzimirori josankinari, ikantzimaizimi: “Paawakina kamiitha?” ¿Nojyakotatyaarima kowirori posankinatiniri osankinarinsi, jayimaityaawo tsika ikinayitzi?

² Aña iirokaiiti kimiwaitakawori osankinarinsimi jaapatziyantaitinari, iro josankinashiritantaitakinari naaka. Tima aririka jiñaayitaimi atziriti tsika pikantayitanaa, ari jiyoyitairo okaatzi nantzimoyitakimiri, okimiwaitanakawo jiñaanayitayiiromi okaatzi josankinatakoyiitakinari.

³ Ari añiirori iirokatakai ojoyawaitakawori osankinarinsimi josankinatajaantakiri Cristo. Iro kantacha tiira iro nonkinkithatakotiri osankinarinsi koñaatatsiri, kimitawori aririka josankinayitiro mapikota, aña nokinkithatakotatziro ipashinishiritakaayitaimi Itasorinka Pawa Kañaaniri.

⁴ Nokinkithatakotantawori jiroka, tima iri Cristo kantakaakawori awintaashiriyitanta-ariri Pawa.

⁵ Tii aaka aawiyashityaawoni apaniirini, aña iri Pawa matakaayitairori.

⁶ Iriitaki Pawa matakaakinawori nokinkithatakotairo owakiraari kajyaakaawakaantsi. Jiroka owakiraari kajyaakaawakaantsi kaarimachiini osankinarinsi kimityaawoni itanakawori kajyaakaawakaantsi kaamanitakaantatsiri. Aña iri kantakotachari Tasorintsinkantsi añaashiritakaantatsiri.

⁷ Pairani josankinatantaitakawori Ikantakaantaitani mapikotaki, okoñaatapaintzi jowaniinkawo Pawa, opoña opiyanaaka. Ikanta jiñaakiro Moisés-ni, shipakiryapoo itanataka, tii okantaajitzi jaminapootairi Israel-mirinkaiti. Iro kantzimaichari jiroka Osankinarinsi owanaa okaamanitakaantaki, okantawitaka otzimimotziro owaniinkawo.

⁸ Irooma okaatzi jimayitairi Tasorintsinkantsi iroñaaka, iro owaniinkapirotataitachari.

⁹ Tima owaniinka okantawitaka okaatzi owasankitakaantatsiri, iro mapirotaaitironi owaniinkatya tampatzikashiritakaantatsiri.

¹⁰ Jiroka owaniinkapirotaachari iroñaaka anaapirowaitakiro tziwawitachari pairani owaniinkawo.

¹¹ Ari okaatapaaki owaniinkawitapainchari kitziroini. Irooma owaniinkapirotaachaniri iro kantaitaachani iroñaaka.

¹² Tzimataiki iroñaaka minthashiritakainani, tontashiri nonkantanaiya nonkinkithatakaantai.

¹³ Tii nonkimitawityaari Moisés-ni ipashikapootaka iiro jiñaantari Israel-mirinkaiti opiya ishikapiryapoowitaka.

¹⁴ Tima kisoshiri jinaiyakini pairani Israel-mirinkaiti, irojatzii ikantayita iroñaaka ikaatzi ichariniiyitaari. Tima aririka inkimiro jiñaanayitiro itanakawori kajyaakaawakaantsi, iiro ikimathatziro kimiwaitaka impashikaitatiinirimi ikinkishiryaamintoki, apa Cristo maitaironi inkimathatakairi kimiwaitaka impashikaryaakotaironi ikinkishiryaaminto.

¹⁵ Iinitatsi iroñaaka, aririka inkimiro jiñaanayitiro Ikantakaantani Moisés-ni, pashikashiri ikantayitaka.

¹⁶ Irooma intzimirika piyashiritairini Awinkathariti, aritaki impashikaryaakoshiritaiya.

¹⁷ Ikantakoyitziro jake “Awinkathariti” irijatzii Tasorintsinkantsi, itzimi saikakaantashi-waitaachani.

¹⁸ Irooma aakaiti awintaashiritaari Cristo, ojoyanaari Awinkathariti. Tima okimiwaitaawo iroñaaka aminaatyiiromi Awinkathariti jaamparyaakawo ashirotaki. Tima aminapooyitziro ashirotakiki iroñaaka, tii akimitari Moisés-ni ipashikapooawaitaka pairani irirori. Irooma paata aririka añaapirotajaantairo jowaniinkawo, aripaiti ankimitagaiyaari irirori. Iriitaki matakaironi jirika Awinkathariti, Tasorintsinkantsi.

4

¹ Iri Pawa nishironkataanari okanta nantawaitantaanariri irirori. Irootaki kaari okantzimoniintawaitantana.

² Nowajyaantairo owañaawaitinanimi, tiimachiini nomanakaawaitawo niyotaantzi onkantya namatawitantantyaari, tiimachiini nothiiyakowaitawo iñaani Pawa. Aña okaatzi nokinkithatakotanairi tyaaryoori inatzi, ari okanta jiñaantawori Pawa kamiitha okantzi-moyitaaari atziri okaatzi nokinkithatakakaantayitairi.

³ Tzimatsirika kaari kimathatironi tsika okantakota Kamiithari Ñaantsi nokinkithatziri, tiira naaka imanapithawaitirini, aña tzimatsi kantakaawori kaari ikimathatantawo okimiwaitakawo impashikapithatatyirimi ikinkishiryaaaminto, iriitaki piyashiwaitaachani.

⁴ Okimiwaitakawo osoryaakitatyimi irooki jirikaiti kisoshiriri. Iriira kamaari jiiitatziri “iwawani isaawijatzii”, osoryaakitirini, ari okanta kaari ikimathatantawo Kamiithari Ñaantsi. Kimiwaitaka tii jiñaayaitiromi kitiiyiinkari oiyakaawintachari jowaniinkawo Cristo, oiyajaantakariri Pawa.

⁵ Iriitaki Jesucristo nokinkithatakotairi, nokantzi: “Awinkathariti jinatzi”. Tii naaka kinkithatakowaitachani. Apa jowamachiitakina naaka Jesús pompirawaitaina iirokaiti.

⁶ Tima ikantaki Pawa: “Onkitiiyiinkatai tsinirikiri”. Irootaki oiyakaawintacha ikitiiyiinkashiritakaana naaka, ari okanta nonkitiiyiinkatakotantaiyaariri iijatzi pashinipaini niyotakaayitairi Pawa, onkimitzimotantaiyaariri iriroriiti jiñaagaayiiromi jowaniinkawo Pawa oshipakiryaaaki ipooki Cristo.

Awintaashiri ankantayitaiya

⁷ Okimiwaitakawo iityaami owaantyaawonimi pinapirotachari kowitziki. Iri oiyakaawintachari jaka Pawa ipasapiyaayitairo itasorinka awathaki, iro awatha oiyakaawintakari kowitzi. Iro jantantawori onkantya jiñaitantyaawori iriitaki otzimimopirotziri itasorinka, tiimachiini otzimimotai aakaiti.

⁸ Tima nokimaatsiwaitawitaka, tiitzimaita nowashiriniinta. Notajyaaniintawaiwitaka, tiitzimaita ayimawaitina.

⁹ Ipatzimaminthawaitaitakina, tiitzimaita jookawintaitina. Jowatsinawaitaitakina, tiitzimaita impiyakaashiitina.

¹⁰ Oiyiki jowamaimawaitaitakina ikimitaitakiriranki Jesús, ari jiñaayitairo jañaantari Jesús.

¹¹ Jiroka kantakotachari, owanaa noñaapiintawitakawo nonkamimowintiroimi nokinkithatakotairi Jesús, ari onkantya jiñaantinari atziri, ari jiyoyitai tsika ikanta Jesús jañi irirori.

¹² Iro nokamimatantakari naaka, onkantya pañaashiritantaiyaari iirokaiti.

¹³ Iro nimatakiri naaka okaatzi josankinatakoyiitakiri pairani, kantatsiri: Nokimisantanai naaka, irootaki noñaawaitantari.

Irootaki nimatanairi naaka, nokimisantanai, irootaki noñaawaitantari.

¹⁴ Tima niyotzi naaka jowiriintari Pawa jirika Awinkathariti Jesús, aritaki jowiriintaina iijatzi naaka, intsipatakagainari Jesús, ari pintsipatana iijatzi iirokaiti.

¹⁵ Nimatantawori nokinkithayitai ari onkantya pinintaawaitantaiyaari iirokaiti. Tima iikiorika piyikipirotanakitai iirokaiti inishironkayitairi Pawa, ari iijikipirotai paasonkipiintairini, ipinkathatari.

¹⁶ Irootaki kaari okantzimoniintawaitantana naaka, okantawitaka jowamaimawaitaitakina. Aña thaamintashiri nokantapiintanaa.

¹⁷ Okaatzi nokimaatsiwaitaka iroñaaka kapichiini inatzi, iiro okantaitatyaani. Irootaki noñaantaiyaawori paata antawoitai owaniinkatachari kaari thonkanitachani. Iro anagaironi okaatzi nokimaatsiwaitakari, iiro okantaajaitai nimonkaatyaawo oitarika.

¹⁸ Tima noñaampiyatyaawo naaka kaari jiñaayitzi iroñaaka, iromaita othonkanitaa jiroka. Tii okowapirotajaanta okaatzi koñaayitatsiri iroñaaka kaari kisonitatsini.

5

¹ Inkantawitya jowaaripirowiitatyawo apanko jaka kipatsiki, iro kantacha ayotzi tzimatsi pashini apanko kaari thonkanitachani janta inkitiki, iri Pawa witsikakiro, kaari atziri witsikironi.

² Ari okimitsitari iijatzi awatha, owanaa okimaatsitakaawaitakai. Akowataiki ontzimimotai pashini awatha añaantaiyaari inkitiki.

³ Aritaki onkantyaari, jiroka ashiri iroñaaka ari ontzimai paata owakiraari awatha.

⁴ Iiniro añaantayitawo awathatari iroñaaka, atikawaita akimaatsiwaita. Tiimaita akowajaantaitziro ampiyashiwaitaiya. Aña iro akowataitzi ontzimimoyitai pashinitatsiri awatha, akowairo kantaitachani añaamintotsi poyaataiyawoni jiroka añaaminto kaari kañaanitatsini.

⁵ Iriitaki Pawa matakaayitaironi tsika ankantayitaiya. Tima añauro jotyaaantakairi Tasorintsinkantsi inampishiritantai, ari ayotziri imapiro jimonkaatairo Pawa okaatzi ikajyaakaakairi.

⁶ Iriitaki shintsishiritakairi. Ayotaiyini iinirotsi añaayitzi iroñaaka awathaki, tikiraata atspataariita Awinkathariti.

⁷ Awintaashiri owiri iiniro añaika, okantawitaka tii añaawitari.

⁸ Aritaki nokantaki, shintsishiri akantaka, akowayitaki ookawintairo awatha, antsi-patantaiyaariri Awinkathariti.

⁹ Akowapiintakiro antayitiro okaatzi inimotziriri irirori, atanatyaaowo iroñaaka, ari onkimitsitaiyaari paata aririka antsi-patantaantaiyaari.

¹⁰ Maawoni aakaiti ari ankatziyimotairi paata, aririka jaminakoyitairi maawoni, jiñaantaiyaawori ikaatzi antayitakirori kaaripirori iinoro jañaawita, iriitaki jowasankitaayitairi. Jaminakoyitairi iijatzi ikaatzi antayitakirori kamiithari, iriitaki inkimitakaantairi impinataatyirimi.

Amatakaayitairi pashinipaini raapatziyaiyaari Pawa

¹¹ Nokinkithatakaantapiintzi naaka, ari nokinakairo jiñaantayiyiitaaowori imapiro nopinkathatairi Pawa. Jiyotziro irirori, onkamintha piyotaiyironi iijatzi iirokaiti.

¹² ¿Pikinkishiritama nasagaawintawaitatya napiipiintantawori? Tii ari onkantya. Aña nokowatzi piyoti tsika nokantataika naaka, ari onkantya piyotantyaawori iiroka tsika pinkantiri pakayitiri kamiithaini ikaatzi asagaawintawaitachari janta, kantashiwaitachari: “Kamiithari ninatzi naaka”, tiimaita ikowaajaitzi inkamiithashiritaiyini.

¹³ ¿Nokimitakotzimirimama shinkiwintawaitachari nokantayitanzimiri? Tikaatsi oitya, aña nokamaiprowintanaatyaari Pawa. Irooma nokimitzimotzimirika atziri shintsitatsiri, nokowatziira nonintaashiritakaayitaimi nokantayitanzimiri.

¹⁴ Okaatzi nantayitziiri, iroora nantantayitaawori jitakotaana Cristo. Tima ikamawintayitai maawoni aaka, okimiwaitanakawo maawonimi aakaiti ankamayitakimi iijatzi.

¹⁵ Jiroka ipoñaantari ikamawintantakairi maawoni ipoña jañagai iijatzi, ari onkantya antapiintantaiyaawori ikowiri irirori, iiro antashiwaitawo okaatzi anintashiwaitari aakaiti.

¹⁶ Irootaki, iiro okantzimowaitantari atziri tsika ikanta jiñaaitziri iwathaki. Tima imapirotatya otzimimotakiri iwatha iijatzi Cristo isaikimotantapaintairi. Iro kantacha tii añaayitzimaitaawo iroñaaka.

¹⁷ Irootaki nokantanzimiri, ikaatzi wathatakoshiritanaariri Cristo, owakiraashiri ikantayitanaa, tii ikimitanaa tsika ikantawita pairani, othonka owakiraatzimotanairi maawoni.

¹⁸ Iriitaki Pawa matakaantzirori maawoni jiroka. Irijatzi kantakaakawori okanta aripirotantaariri irirori okantakaantakiro jantzimoyitakairi Cristo. Ikantayitai irojatzi antayitairi aakaiti, amatakaayitairi iijatzi pashinipaini raapatziyantaiyaariri Pawa.

¹⁹ Irootajaantaki jotyaantantakariri Pawa jaka kipatsiki jirika Cristo, onkantya raapatziyantaiyaariri isaawijatziiti, iiro jowasankitaawintantairi iyaaripironka. Irojatzi jotyaantantakinari naakaiti nonkinkithatakaayitairi atziriiti raapatziyantaiyaariri Pawa.

²⁰ Iro nimatanairi naaka, jotyaantaitakina nonkinkithatakotairi Cristo. Okimiwaitakawo iriitajaantakimi Pawa apiitakaapiintakinawori, nokantzi: “Paripirotaiyaari Pawa. Irootaki ikowairi Cristo”.

²¹ Tii jantanitziro Cristo kaaripirori. Iro kantzimaitacha Pawa ikimaatsitakaawaitakari okimiwaitakawo jantatyironi kaaripirori. Ari ikinakaakiro Cristo, jotampatzikashiriyantairi, ikimitakaayitai ikanta irirori.

6

¹ Naakataki tsipataimiri antawaitainiri Pawa, noshintsithatzimi iiro pimanintawaitziro okaatzi jinishironkataimi Pawa, aminaashiwaitakari.

² Jiroka ikantakiri irirori:

Niyotaki kamiitha imatya, aripaiti nokimakimiro pikowakotanari.

Imonkaapaititapaaka “Kitiijyiri Awijakotaantsi”, nonishironkataimi.

Iro apiipaititachari iroñaaka, jiroka “Kitiijyiri Awijakotaantsi”.

³ Tii nokowiro iitya otzikatzikawaitirini jawijakoshiritai, ari onkantya iiro ithainkimawaitantaitanawo nantawaitani.

⁴ Aña nokowatzi noñaagantairo kamiitha jompiratani Pawa ninatzi, oisokiro nonkantantya, aririka awijyimotina oityaarika: inkimaatsitakaawiiitina, impimirintsitakaawiiitina, jowasankitaawiiitina,

⁵ impajawiiitina, jomontyaitina, jowatsinaawaitaitina, nantawaiprowitatyta, ayimawaiwitina nowochokini, owamaimawaiwitina notajyi,

⁶ kitishiri nonkantaiya, yotani nonkantaiya, aapatziya nonkantantai, itakotani nonkantantai, nampishiri jowaina Tasorintsinkantsi, nishironka nonkantantai,

⁷ noñaawaitapiintairo tyaryoori, intasonkawintakaantaina Pawa, nantapiintairo tampatzikashiritakinani nonkimitakaantanakiro nowayirityaami, notzikaawintaka ipoña nopiyakowintaka.

⁸ Inkantawitaya inthainkimawaitaitina, impoña impinkathaitanakina naaka. Onkantawitaya inkawiyawaitaitina, impoña inthaamintawaitaitina. Onkantawitaya noñaawitapiintyaawo tyaaryoori, jiiptapiintatakina “thiyyinkari”.

⁹ Onkantawitaya iiro itzimawita kaari ñaayitinani naaka, tzimimaitacha yopirotinani. Nonkamimawiwitaya, iiniromaita nañi. Jowasankitaawitakina, tiimaita jowamaayitana.

¹⁰ Owashiri nonkantawitaya, iikiromaitacha nonthaamintayitaya. Nonkowityaanintawiwitaya naaka, iro kantacha nonintaakaayitaiyaari pashinipaini. Tikaatsi tzimowaiwityaanani naaka, iro kantacha nonintaawo kowapirotajaantachari.

¹¹ Corinto-jatziiti, nokantapirotatziimiro jirokapaini, tikaatsi nimanimowaitimiri.

¹² Tikiraatarika awintaashiritawakaayita, iirokaitira kantashitawori, tiira naaka.

¹³ Incha paapatziyaina naaka nokimitaakimi iiroka, tikaatsi nimanimowaitimi. (Nokantziimirowa jiroka, kimitawaitaka iintsimi noñaanatzi.)

Akimitaawo itasorintsipankoti Pawa Kañaaniri

¹⁴ Iiro piwathakotanaari kaari kimisantatsini. ¿Kantatsima kamiithashiriri jaapatziyaari jantawaiti kaaripiroshiriri? ¿Kantatsima ontsinirikiti tsika okitiiyyinkatzi?

¹⁵ ¿Kantatsima Cristo jakakotiniri ikowiri kamaari? ¿Kantatsima kimisantzinkari intsi-patyaari kaari kimisantatsini jashityaawo tsikarika oitya?*

¹⁶ ¿Kantatsima ankimitakaantiro itasorintsipankoti Pawa tsika ipinkathataiziri oiyakawontsi? Irooma aakaiti akimisantayitai akimiyitaaawo aakami tasorintsipanko tsika inampitawo Pawa Kañaaniri. Jiroka ikantaki Pawa:

Ari nonampishiritantaiyaari, notsipataari naniiyitai.

Naakataki inkimitakaantai Iwawani,

Iriiyitaki nashitaari Naaka.

¹⁷ Iro ikantantari iijatzi Awinkathariti:

Pintainaryapithatairi pashinijatzi atziri, iiro pitsipaminthatari jirikaiti.

Iiro pantapiintanairo nopinkakaimiri.

Ari naapatziyaaimi,

¹⁸ Pinkimitakaantaina naakami piwaapati,

Nonkimitakaantaimi naaka iirokayitakimi notomiiti, iirokayitakimi nishintoiti.

Ari ikantziri Awinkathariti, Shintsipirotsiri.

7

¹ Nitakotani, aritaki ikajyaakaakairo Pawa, ontzimatyii ankitishiritai, owajyaantairo maawoni kaaripirori, okaatzi antayiziri, okaatzi akinkishiriyitari iijatzi. Aña ontzimatyii oñaagantairo apinkathatziiri Pawa, ikitishiritakai.

Ikimoshiritzi Pablo jowajyaantairo Corinto-jatzi kaaripirori

² Paapatziyaina naaka. Tii nokantimoniintakaawaitzimi iirokaiti, tii nowaaripiro-takaantawaitzimi, tii nathaagawaitzimi iijatzi.

³ Tii iro nokantantawori jiroka nothawitakotatziimi. Aña napiitawaimiro nokantsitakimiri: “Nitakopirotaakimiri”. Irootaki nonkantapiintakimiri iinta atsipatawakaa añaika iroñaaka, ari nonkimitsityaawori iijatzi ankaatarika ankamawitaya.

⁴ Ojyiki nawintaashiriyitakimi iirokaiti. Nasagaawintakimi. Aririka nonkinkishiritakoyitimi, pithaamintakaana, kimoshiri nokanta, okantawitaka owanaa jimaamaniwaitaitakina jaka.

⁵ Tima nariitaka Macedonia-ki tii okantzi nimakoryaapaaki tima ojyiki pomirintsitzimotakinari. Tzimayitatsi ñaanaminthawaitashitakinari, irootaki kantzimoshiriwaitakinari.

⁶ Iro kantacha Pawa ikimoshiritakaapiintairi ikaatzi okantimoniintawaiyitari, ari ikimitsitakinari naaka, jariitapaaka Tito nosaikira.

⁷ Ojyiki nothaamintashiritanaka noñaawakiri. Iro nothaamintashiripirotantanakari ikamantapaakina tsika pikantayani iirokaiti. Ikantapaakina: “Jaawakina kamiitha Corinto-jatziiti, ikowaiyakini jiiñiimi, owanaa okatsitzimoshiritakiri okaatzi jantzimotakimiri, antawoiti jitakoyitaimi”. Ari ikantapaakinari, iro oimoshirinkapirotakinari.

⁸ Pairani, nosankinatsitantakimrori, noñaajaantawitaka owanaa owashiritakaawaitimi okaatzi nokantayitakimiri. Ikanta notyaantatakimirowanki, nokantashiriwaitanaki: “Iirotya notyaantaajaitzinirimi”. Niyotzimaitaka iroñaaka kapichiini powashiriwaitapainta iirokaiti.

⁹ Irootaki nokimoshiriwintantawori notyaantakimiro. Tii nokantaty iro nokimoshiriwintzi nowashiritakaawaitakimi. Aña iro nokimoshiriwintairi powajyaantayitairo

* 6:15 Jiroka pashini iwairo kamaari ikantayitziiri “Belial”.

kaaripirori. Ari pikinakaakiro iirokaii pinimotakaantaariri Pawa poitsinampaayitairo powashiritani, tii nowaarirowaitajaantzimi naaka.

¹⁰ Tima aririka jowashiritakaantya Pawa, ikowatzi jowajyaantakaayitairo kaaripirori, onkanta awijakoshiritantaiyaari. Irootaki iiro okantzimoshiriwaitantai jiroka. Irooma jowashiritakaantashiwaityaarika isaawijatziiti, ari jiñaitakiro inkamashiriyyiti.

¹¹ Opoñaantari jowashiritakaawaitakimi Pawa, irootaki kinkishiritakaanaimiri kamiithapiroini, pipiyakowintaana, owatsimaanakimi, thaawashiri pikantanaka, pitakopirotaana, powasankitaakiri kantakaantzirori. Ari pikinakaakirori poñaagantantakawori kishiri pikantayitanaa.

¹² Jiroka opoñaantanakari kitziroini nosankinatantakimirori pairani, iro jiyotakaanaimiri Pawa tsika pinkantya pñaaashintsiwintaiyaana naaka. Tii iro nosankinamachitayitaaawori jowasankitaantaityaariri kantakaashitakawori, tiimachiini nopiyakowintantawo jathaagawiiitakina.

¹³ Iro nothaamintashiritantari. Owanaa okimoshiritakaakina iijatzi nokimawaki paawakiri kamiitha Tito, powawijaakiniri okantzimoshiriwaiwitakari irirori.

¹⁴ Tima aritaki nokamantsitakari naaka Tito tsika pikantayiani iirokaii, nokantakiri: "Kamiitha jinaiyatziini Corinto-jatziiti". Tii powaañaantanawo okaatzi pantayitakiri, tima imapirotatya okaatzi nokantsitakariri Tito. Ari okimitsitakari iijatzi okaatzi nokantzimiri iiroka.

¹⁵ Jitakopirowaitaimi Tito, aririka inkinkishiritakoyitaimi tsika pikantayakani paawakiri kamiitha, pikimisantawakiri, pipinkathatawakiri.

¹⁶ Antawoiti nokimoshiritsitaka naaka kantatsi nawintaashiriproyitaimi iroñaaka.

8

Kiriiki impashiyityaariri oitishiritaari

¹ Iyikiiti, nokowi piyotakotairi ikaatzi apatowintaariri Pawa jaka Macedonia-ki, inishironkayitairi.

² Okantawitaka jiñaawitakawo owanaa pomirintsitzimowaitakariri, kimoshiri ikantayiani. Okantawitaka ikowityaaniintawaiwitaka, oyyiki kiriiki ipashitantayitakari.

³ Ikwakaanikiini jantayitakiro irirori jiroka, ipantayitaki okaatzi jaawiyayitzi, janaantaki ipashitanta.

⁴ Ikantakina naaka: "Thami ampashiyityaari kiriiki pashini kimisantzinkariiti, ikaatzi kowityaaniintawaitatsiri".

⁵ Jimapirowaitakiro okaatzi jantakiri anaawaitanakiro nokinkishiritakowitakariri. Iri jaakowintajaantanaka Awinkathariti, ari ikimitaakinari iijatzi naakaiti. Tima irootaki ikowakaakiriri Pawa.

⁶ Irootaki noshintsithatantakariri Tito impiyanai onkanta iminhashiritakaanimiri pantayitairo iijatzi iirokaii. Iriitaki tsipatapaakimiri pitantanakawori pipashitantayitaka.

⁷ Iirokaii anaantayitanaatsiri pantayitanakiro oyyiki oiyitarika. Kamiitha pikimisantayitanai, kamiitha pikinkithatakaantayitanai, kamiitha piyoyitanai, thaaminta pikantayita, antawoiti pitakotakina. Nokowi panaayitantai pimpashitantayitaiya.

⁸ Iiro noshintsiwintzimi pimayitantaawori. Apa nonkinkithatakoyitimiri tsika ikantayitaka jaka jiminthayitaa inishironkatantzi. Onkamiithawaitimi poñaagantairo pitakopirowaitantayita.

⁹ Kamiithawaitiki pimayitairomi jantapaintziri Awinkathariti Jesucristo, inishironkapirowaitantapaintzi. Oztzimowitari irirori maawoni, ikimitawaitakari ayaagantzinkari, iro kantacha ikimitakotapaintari kowityaaniintaniri. Iro jimantantakawori jiroka onkanta pinintaawaitantaiyaari onkimiwaityaawomi pajaagantaiyaami inkitiki.

¹⁰ Jiroka okaatzi nokinkishiritari naaka: Iro kamiithatatsi pothotyiro okaatzi pitanakari. Iirokaii itayitanakawori awijanaintsiri osarints pikinkishiritaka pimpashitantayitaya. Pimatakiro pitanakawo.

¹¹ Incha pothotyiro. Pinkimitakaanairo owakiraa pithaamintaiyanakaniranki pitantanakawori. Incha pothotyaaantyaawo okaatzi tzimimotzimiri.

¹² Tii ikowakotajantai Pawa anaakairo ampashitantyaawo okaatzi tzimimotakairi. Apa ampashitantaiyaawo okaatzi aawiyiri. Aritaki inimotakiri Pawa.

¹³ Tii nokowakotzimi pimpashitantya inintaawaitantyaari pipashitakari, iro ompoñaantyaari pinkowityaawaiti iirokaii okantakaantziro pipashitantaka.

¹⁴ Aña iro kamiithatatsi, pimpashityaari okowityiimowaitari iroñaaka, aritaki impashitaimi iiroka paata aririka onkowityiimowaitimi. Ari onkantya pimonkaatawakaantyaari.

¹⁵ Irootaki josankinatakotsitaitakari, kantatsiri:

Ikaatzi aapirotaintsiri, tii otzimagaantawaitzi.

Iriima againtsiri kapichiini, tii okowityiimowaitari.

¹⁶ Nopaasoonkitziri Pawa, tima iriitaki kantakaakawori okanta jitakotantzimiri Tito, ari ikimitaana naaka nitakotzimi.

¹⁷ Timu nokantakiri: "Tito, pimpiyanai Corinto-ki". Aña minthatsiwaitaka. Iro jiyaaati iroñaaka.

¹⁸ Nontsipataimiri Tito pashini iyiki. Kamiitha kinkitharyaantzi jinatzi. Pinkatha joway-itzi pashini kimisantzinkariiti tsarikapaini, ikimayitakiri ikinkithatakotairo Kamiithari Naantsi.

¹⁹ Irijatzi iyoshiitakiriri jaka kimisantzinkariiti, jowakiri intsipatanatyaana paata naanakiniri kiriiki pashini kimisantzinkariiti kowityaawaitatsiri. Irootaki oñaagantironi imapirotatya jitakoyitakari, iro ompoñaantyaari ipinkathayitairi Pawa.

²⁰ Ari onkantya iiro ikinkithatakowaitaitantana tsika nonkantya nantitaantiri kiriiki ipashitantayitiri.

²¹ Timu nokowatzi onkamiithatzimotiri atziri nantayitiri, ari onkimitzimotyaaari iijatzi Pawa.

²² Notyaantiri iijatzi pashini iyiki intsipatanatyaari. Iriitaki nokitapiintakari, jominthakitakawo jimitakotanti. Nokinkithatakotakiniri tsika pikantayani iirokaiiti, iro jiminthapirontanakari jimitakoyitimi, tima jawintaapirotani jowayitanakimi.

²³ Jirika Tito, notsipaminthari jinatzi, iri nokaatapiintakiri nantawaiwintakimi. Iriima pashini apiti iyiki itzimi intsipatanatyaari, jotyaantani jinatzi kimisantzinkariiti saikayitatsiri jaka, ipinkathapirotziri Cristo.

²⁴ Ontzimatyii paawakiri kamiitha aririka jariitatya janta. Iro jiyotantyaari iyikiiti kimisantatsiri jaka imapirotatya okaatzi nokinkithatakotakimi iirokaiiti jaka.

9

¹ Niyotzi naaka tii okowajaantzi nosankinatakotimiri piiriikiti inkaati potyaantiniriri pashinijatzi oitishiritaari.

² Timu niyotaki ayimatapiintakimi iirokaiiti pantiro. Aritaki nokinkithatakotakimi jaka Macedonia-jatziki, nokantayitakiri: "Ikowitataika Acaya-jatzi impashitantayitya chapinki awijanaintsiri osarintsii". Nokinkithatakotakimi iirokaiiti nominthatakaayitanakari iijatzi iriroriiti.*

³ Iro kantzimaitacha, iro notyaantantimiriri iyikiiti onkantya inkamantantimiriri, iri itapaatyaawoni joyiyitiri kiriiki. Timu tii nokowi aminaashiwaitya okaatzi nokinkithatakotakimiri iirokaiiti jaka.

⁴ Timu nokowatzi kapichiini nariitanakimi nawijanakirika janta. Kimitaka ari joyaatanakina tsika inkaati Macedonia-jatzi. Aririka noñaapaakiro tikiraamintha poyiyitzi kiriiki, owanaa nonkaaniwintawaitya, tima aritaki nokinkithatakotsitakimi jaka. Ari pinkimitsitayaaari iijatzi iirokaiiti pinkaaniwintawaitya.

⁵ Irootaki notyaantantantimiriri jirika iyikiiti, iri itapaatyaawoni jariityaami janta tikiraamintha niyaatiita naaka. Iriiyitaki oyiitakotapaakimirini kiriiki ikaatzi pikajyaakaanakiri iirokaiiti. Witsika pinkantakiri maawoni kiriiki aririka nariitapaatya. Ari onkantya iiro noshintsiwintantapaakimi pantayitiro.

⁶ Apa pinkinkishiritiro jiroka:

Ikaatzi pankitatsiri kapichiini, iipichokiini joyiitzi.

Iriima ikaatzi pankiprotaintsiri, oiyiki joyiiti.

⁷ Maawoni iirokaiiti ontzimatyii pimpashitantaiya okaatzi pikowiri. Iiro pishintsiwintantawaitzi impashitantaitya oiyiki tiirika ikowaitzi, ari onkantya iiro okatsitzimoshiriwaitantari ipashitantaka. Timu atziri kimoshiriwintapirowaitzirori okaatzi ipashitantari, iriyyitaki jitakotari Pawa.

⁸ Iri Pawa oyiñaapirotaimironi okaatzi kowityiimowaitzimiri. Aritaki ontzimagaantaki onkaati pimpashitantawaitaiyaari kamiithapironi iiroka.

⁹ Okimiwaitakawo okaatzi kinkithatakotachari Osankinarintsipiroriki, kantatsiri: Okaatzi tzimimotziriri Pawa, irootaki jantainiriri ikaatzi kowityaaniintawaitatsiri.

Timu tampatzikashiri jinatzi irirori, ari inkantaitatyaani.

* 9:2 Jitayitziiri jaka "Acaya", iro kipatsi tsika janta osaiki nampitsi Corinto.

¹⁰ Iri Pawa kithokitakaironi okaatzi pankiyitachari, irijatzi jyookakairori, ari okanta joiipiyiitawori okaatzi jowayitiri. Ari inkimitaimiri iijatzi iirokaiti impayitaimiro kowityiimotzimiri, ari onkanta ontzimimotantaimiri pimpashitaiyaariri pashinipaini, tampatzikashiri pinkantya.

¹¹ Irootaki impapirotantaimiri Pawa onkanta pimpashitantiintantyaari. Ari onkanta impaasonkitantyaariri Pawa, ikaatzi aayitzirori apashitanyitiri.

¹² Ari okantari, okaatzi pipashitanyitiri tii apa pinishironkatiri kowityaawaitatsiri, aña iro ompoñaantyaari impaasonkipiroyitiri Pawa.

¹³ Aririka jiñaayitakiro okaatzi pipashiyitakariri, ari pikimitsitayitakari iijatzi pashinipaini, owanaa impinkathatanakiri Pawa. Tima jiñaayitiro tii apa piñaawaitashiyita, pikantzi: “Nokimisantari Cristo okinkithatakotziri Kamiithari Ñaantsi”. Aña jiñaayitiro iijatzi pantayitziro oñaagantzirori imapiro pikimisantayitanai.

¹⁴ Iro ompoñaantantyaari jitakopirowaitanaimi, jamanamanaatakowintaimi, okantakaawo jinishironkataimi Pawa.

¹⁵ Ari ankimitsitanaiyaari iijatzi aakaati ampaasonkitanairi Pawa, tima inishironkatakai aaka, iro mapirotaaitzirori okamiithatzi, iiro okantzi othotyiiro ankinkithatakotiro.

10

Ikinkithatakotziro Pablo okaatzi jantayitziro

¹ Naakataki Pablo, tzimatsi nokowakotzimiri. Tsinampashiri nonkanta iiro nowatsi-maawaitzimi, nonkimitakotyaari Cristo. Tima niyotzi tzimatsi ikantakoyiitakina: “Jirika Pablo tsinampashiriri jinatzi isaikimotapiintai, irooma isaiki intaina katsima ikanta”.

² Nokowakotzimi, iiro piyaatakairo powatsimaawaitina. Ari onkanta iiro niyakawaitantapaakimi aririka nariitapaakimi. Tima niyotaki ari nonkantayitapaakiri ikaatzi saikimoyitakimiri janta kantayitaintsiri: “Tikaatsi jütya Pablo, ari ikimiyitiri pashini atziiriiti tii otzimimotziri ishintsinka”.

³ Imapirowitaty ari nokimitari pashini atziiriiti, tima jirika iita nomaamanitziri, tii ikimitari nomaamanitziri atziri.

⁴ Tima aririka nomaamanitanti naaka, tii noirikayitziro omanamintotsi okaatzi jomanatantapiintari atziiriiti, aña itasorinka Pawa nomaamanitanta naaka. Ari okanta noitsinampaayitantariri ikaatzi ishintsitakaawitakari noisaniintani.

⁵ Ari okanta nokitsirinkantairiri naakaiti maamaniwaitaniri, nokitsirinkayitairi asagaawintawaitaniri ontzikatikantantsiri kaari jiyotakoyiitantari Pawa. Nokimitakaantaawo noirikaatyiiromi nokinkishiriwaiyitiri, noshintsiwintaatyaami nonkimisantari Cristo.

⁶ Aririka nonkimakowintaimi pipiyashitaari iirokaiti pikimisantapirotairi iijatzi, aripaiti niwitsitya nowasankitairi inkaati piyathayitachari.

⁷ Paamaiya jowapiyimowaitzimikari. Tima tzimayitatsi pikaatyiini kantayitatsiri: “Jashitana naaka Cristo”. ¿Ikinkishiritama tii jashitsitana iijatzi naaka? Iroorika ikinkishiriyitakari, ikinakaashitakawo, tima naaka jashipirotaika Cristo.

⁸ Aamaashitya ari pinkantayitanaki iirokaiti: “Jitanakawo iroñaaka Pablo jasagaawintawaitawo okaatzi ikinkithatakoyitziro”. Tii nokaaniwintakotawo okaatzi inkantayitiri, tima iriitaki Awinkathariri owakinari niyotaantayitai, tii jowana nowaaripirotantawaiti.

⁹ Irootaki kaari nokowanta onkimitzimotimi okaatzi nosankinatakimiri, nokowatzi nonminthaawawaitimi.

¹⁰ Aamaashitya tzimayitatsi kantayitatsiri: “Tima jotyaaantapiintairo Pablo josankinari, owanaa ishintsithatapiintakai, ikinkithatakotapiintairo pomirintsitzimotairi antayitiro. Iro kantacha isaikimoyitai jaka, kimiwaitaka tii ishintsinitzi. Ikanta ikinkithayitaki manintaari jinaki”.

¹¹ Jiroka nakayitiri ikaatzi kantayitatsiri, nokantziri: “Tsika nokanta nosankinayitakimi, ari nokantsitakari iijatzi nosaikimoyitakimi”.

¹² Tii notsitapari naaka pikaatziro pisaikaiyini, asagaawintawaitachari. Tii jiyotaajaitzi iriroriiti. Tzimatsi tsika ikaatzi monkatziyawakapiintachari, jiñaajaantaki janaawakaantayitawo okaatzi kamiithatziromwaitashitariri iriroriiti.

¹³ Irooma naaka tii nasagaawintashiwaitawo nimonkatziyiro kamiithatziromwaitashitanari naaka, apa nokinkithatakotairo nimonkaatakiro ikantakinari Pawa nantiniri. Jiroka ikowakiri nantainiri, ontzimatyii niwiyairo nantawaitiniri janta tsika pisaikaiyini iirokaiti.

¹⁴ Irootaki noñaashintsitakowintanzimiri iirokaiti, tii nanaakairo okaatzi ikantakinari Pawa. Tima naakataki itakawori nokinkithatakotakimiro Kamiithari Ñaantsi tsika ikantakota Cristo.

¹⁵ Irootaki kaari nokimitantari ikaatzi asagaawintashiwaitawori jimonkatziyani, aña tzimataawitacha pashini itzimi itaitanawori imonkaatakiro. Iro kantacha, iikirorika pantapashiriwaitanakitzi, iiro nopomirintsiwaitanaimi iirokaiti,

¹⁶ kantatsi niyaayiti pashiniki nampitsi nonkinkithatakaantairo Kamiithari Ñaantsi. Iro nimatiri, iiro nokinanaki tsikarika jitayitakawo ikinkithatakaantzi pashini atziri, nasagaawintawaitawokari jimonkaatakaani pashini.

¹⁷ Tii opantawo jasagaawintashiwaitaitya apaniirini. Iro kamiithapirotatsiri asagaawintaiyaawo jantayitzi Awinkathariti.

¹⁸ Tima tikaatsi aimachiitya asagaawintawaitaitya apaniirini anthaamintawaitaitya. Iro kowapirotachari inthaamintapirowintai Awinkathariti.

11

¹ Nokowi iikiro pamawitayiro okaatzi nosankinatakimiri jaka, onkantawitayitzi onkim-itzimotimi jantziri masontzi. Nokowi iikiro piyaatayiti piñaanayitiro.

² Owanaa naamaakotakimi iirokaiti, iri Pawa kantakaakinawori. Tima naakataki itakawori nokinkithatakaakimi okanta jashiyitaimiri Cristo. Nokimitakaantawaitaimi iirokatakimi nishinto, tzimatsimi nokajyaakaakimiri pintsipatyaari, aamaakoni nowapintanaimi iiro pikaaripirowaitanta irojatzii paawaakantapirotatyaari. Iri oiyakaawintachari Cristo, itzimi kimitakariri irimi paayitairimi paata.

³ Tima nothaawakaatziimi intzimi iitya amatawitimini, inkimitakotapatyaari maanki amatawitakirori pairani Eva. Aritaki joitzipinatakimi, jowajyaantakaimiro pawintagaari Cristo, pikinatanaari.

⁴ Kimitaka iirokaiti, tii piyinkaashitawo pakayitiri pashini kinkithatakotimirini Jesús, ari pakakiri onkantawitayitzi jinashitapaatyaawo okaatzi nokinkithatakotakimiri naaka Jesús, okaatzi nokinkithatakotakimiro Kamiithari Ñaantsi, okaatzi nokinkithatakotakimiri Tasorintsinkantsi.

⁵ ¿Pikinkishiritama iirokaiti janaakoyitana naaka jotyaantapirotitani jirikaiti?

⁶ Aamaashitya tii nokinkithatzi kamiithaini naaka, iro kantacha iyotani nokanta. Irootaki piñaakoyitapiintakinari.

⁷ ¿Nokinakaashitakawoma tii nokowakoyitzi kiritzi, nokinkithatakaayitakimiro Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziri Pawa? Aña tsinampashiri nokantaka nantawaiwintakimi niyotaantayitakimirori, tii nokowakowaitzimi. Arira okanta ikimitakaantaitzimiri ñaapirori pinayitzi.

⁸ Okanta nokinkithatakaapaakimi pairani, iri pashinijatzii kimisantzinkariiti payitakinari kiritzi nañaantari. Okimiwaitakawo nonkoshitayitzi irirori okanta nantawaiwintantakimiri iirokaiti.

⁹ Iiniroratsi nosaikimotakimi pairani, owanaa nokowityaaniintawaitaki. Tiimaita noñi pimpina oitya nañaantyaari. Ikamintha jariitayakani iyikiiti Macedonia-jatzi, iri payitapaakinari. Ari okantakari kaari noñaantawo pimpayitina kiritzi iirokaiti. Ari nonkantapiintayitzi iiro nokamitzimi.

¹⁰ Antawoiti nokimoshiriwintakiro tii nokowakoyitzi, ari nonkantapiintanakitzi iiro maawoni nampitsiitiki okaatzi saikatsiri Acaya-ki. Jiyotziro Cristo tyaaryoo nokantaki.

¹¹ ¿Piñaajaantzima iirokaiti iro nokantantawori jiroka tii nitakotzimi? Jiyotzi Pawa nitakotzimi.

¹² Iikiro niyaatakaatzi iiro onkantya jirikaiti kinkithatakaaniri pasagaawintawaitakari iirokaitiki, iiro ikantanta: "Ari nokimitakari Pablo".

¹³ Jirikaiti kinkithatakaaniri kaari Otyaantapiroti, amatawaniri jinayitatzii, apaniirini ikimitakaantashiwaitaka iriiriki jotyaantapirotani Cristo.

¹⁴ Tikaatsi oitya jomapokakaantairori jiroka. Tima jimatsitawo iijatzii Satanás jomyakotari ishipakiriyi maninkari onkantya jamatawitantatyaari.

¹⁵ Iro iiro jomapokantawaitai ikaatzi antawaiyitziirini Satanás, irojatzii jimatsitari irirori. Inkimitakaantawaitaitya jantawaitatzii onkantya inkamiithashiritakaantaiyariri atziriiti. Arimaitaka jowasankitaawintaitairi okaatzi jantayitzi.

Ikimaatsiwaitaka Pablo Jotyaantapirotitzi

¹⁶ Incha napiitawakiro nonkantimi, onkamintha iiro nokimitzimotzimiri masontzi. Irooma nokimitzimotakimiri, pishinitawakina nasagaawintawatya kapichiini.

¹⁷ Okaatzi noñaawaitziri iroñaaka, tii okimitajaantawo jiñaawaitirimi Awinkathariti. Aña nokimitakotatyaari masontzi jasagaawintashiwaita.

¹⁸ Ari ikantapiintakari pashini atziriiti, ari nonkantyaari naaka iijatzii.

¹⁹ Pikimitakaantawaitaka iirokaiti yotani pinayitzi, ¿itama pikowantawaitari pinkimisantayitairi masontzi?

²⁰ Irootajaantaki pantayitakiri iirokaiiti, pikimisantapiintakiri ikaatzi kimitakaantawaitakamiri jompiratani, aapithawaiyitzimirori tzimimotzimiri, athaagawaiyitakimiri, asagaawintawaitachari, pajapoowaiyitzimiri iijatzii.

²¹ ¿Piñaajaantzima tii naawiyawaitanitzii naaka nimatantyaawori kimitakawori? ¿Kantatsima nonkaaniwintakotyaawo tii nimatataitziro? Iiro. Arimaitaka nantataiki kimitawori okaatzi jantawaiyakarini iriroriiti, nasagaawintawaitya, onkantawitaya nonkimiwityaari masontzi.

²² Iroorika jasagaawintawaitaka jiñaawaitziro noñaani Heber-paantiri, iijatzii naaka. Iroorika jasagaawintawaitaka iijyinkamirinkaitari Israel-ni, iijatzii naaka. Iroorika jasagaawintawaitaka icharinimirinkaitari Abraham-ni, iijatzii naaka.

²³ Iroorika jasagaawintawaitaka jantawaiyitainiri Cristo, iijatzii naaka. (Imapirotaajaitatya nokimitakari naaka jiñaawaitzi masontzi.) Iro kantacha nasagaawintawo nanaakowaitairi jirikaiti nantawaitzi, nanaakowaitairi iijatzii noñaapiintakiro jomontyaawaitaitakina, ipajawaitaitakina, jowamaimawaitaitakina.

²⁴ Noñaakiro okaatzi 5 japiitapiintakina ipajawaitana nojyinkapaini janta japatotapiintaita.*

²⁵ Mawajatzii okaatzi jompojawaitaitakina. Apawojatzii ipichiitakina. Mawajatzii nopitaminkakowaitaka. Tsiniripaiti nosaikakowaitaki niyantyaaniki inkaari, ari nokitijiyitakotakiri.

²⁶ Ojyiki nariitantayitaka. Nokinayitaki okowiinkayitzi jiña. Nokinimoyitakiri ipiyota koshintziiti. Ikowayitaki nojyinkapaini jowaaripirowaitinami, iijatzii ikimitakari kaari nojyinkata. Nokowiinkatakowaitaki nampitsiitiki iijatzii otzishimashiki. Nokowiinkatakotaki inkaariki. Owanaa nopomirintsiwaitakari iitashiwaitachari "iyiki", kaarimaita.

²⁷ Ojyiki nantawaitaki, ayimawaiwaitakina nomakoni. Ayimawaitakina nowochokini, notajyi, nomiri, noyatsinkari. Tajaaniinta nokantapiintaka. Nomaawaitaki tsikarikapaini.

²⁸ Tzimatsi ojyiki awijiyimoyitakinari. Iro kantzimopirotakenari isaikayitai kamiitha ikaatzi kimisantayitaatsiri tsikarikapaini.

²⁹ Tzimatsirika mantsiyataintsini, nokimitakaantawo naakami mantsiyatatsini. Tzimatsirika inkaaripirotakagaitakiri, owanaa nompiyakowintawaityaari.†

³⁰ Ari okantakari nasagaawintawaita naaka, nokinkithatakotakiro tsika nokantaka kaari naawiyawainitanta.

³¹ Itzimi yotatsiri tii namatawitantzi, iriitaki Pawa, Ashitariri Awinkathariti Jesucristo. jThaaminta jowapiintayitairi!

³² Tima pairani nosaikantapaintari Damasco-ki, ikimpoyaawintakaantakiro jiwatakaani Aretas maawoni nampitsi, iiro noshitowanta, ari onkantya jaakaantantyaanarimi.

³³ Iro kantacha jotitakina kantziriki nokaataiyirini, jowayikotakina jantakironata nampitsiki, ari okanta noshiyantaari.

12

Kimiwaitakawori owathaantimi kitochii

¹ Tii okantzi nasagaawintawaitya. Iro kantacha iikiro nonkinkithatakotatyiiro noñaawiyatakari, okaatzi joñaagakinari Awinkathariti.

² Niyotakotziri jirika shirampari jashitaari Cristo. Tzimakotaki 14 osarintsi jirika shirampari jaayitairi inkiti, jiyaapirotatzi ojinokitajaantzi inkiti. Kimitaka jiyaashirinkatatyii, tii niyopirotzima. Tiirika, jiyaatatzi koñaawoini iwathaki, tii niyopirotziro.*

* **11:24** Okinkithatakota josankinariki Moisés-ni, kantatsi jowasankitagaiti atziri aririka jowaaripirotakiri pashini. Ontzimatyii jaayitiri tsika japatotapiintayitaa, onkantya impajawaitantayitaaari. Iroorika okaaripirotzii okaatzi ikinakaashwaitakari, iiro ipajapiroitziri. Iroora imapiroorika okaaripirotakii okaatzi ikinakaashitakari, ontzimatyii jowasankitaapiroiti. Iro kantacha tii oshinitaantsitzi janaakaayitiro onkaati 40 impajawaitaitiri. Irootaki jamitayarinii pairani impajataiti onkaati 39 itzimirika kaaripirowaitaintsiri, ari onkantya iiro ipiyathatantawo Ikantakaantaitani, aririka janaakaakiro onkaatimi 40. Irootaki jiyitairi jirikaiti "Kowityaapaaka apani imonkaantantyaari 40". Okaatzi kinkithatakotainchari jaka, ari ikantaitakiri Pablo, ipajawaitaitakiri irirori. † **11:29** Okantzi jaka "mantsiyataintsini", kimitaka tzimatsi kinkishiritakotawori iri ikantakoyitzi shipitashiriwaitatsiri jawintaari Cristo. * **12:2** Kantakotachari jaka "ojinokitajaantzi inkiti", irojatzii ikantaitatsiri "mawatanaantsiri inkiti". Ari ikantayitapiintziri Judá-mirinkaiti ikinkithatakotziro. Ikantayiyini: "Itanakawori inkiti, ari isaikayitziro minkori. Apititanantsiri inkiti, ari isaikayitziro kashiri, ooryaa, impokiropaini, maawoni. Iroora mawatanaantsiri ojinokitajaantzi inkiti, ari inampitawori Pawa".

³ Iri Pawa yotatsiri jijaashirinkatatziiirika, jijaatatziirika kofaawoimi iwathaki. Incha nitapanaatyaawo nonkinkithatakotiri jirika shirampari.

⁴ Jaayitairi janta ikimoshiritapai. Ari ikimayitairo tsikarika oiyitari kaari kantaajaitatsini inkinkithatakoyiitiro.

⁵ Ariwitaka jasagaawintyaawomi jirika shirampari okaatzi jiñaakiri. Iro kantacha iiro nasagaawintawaita. Apa nokinkithatakotakiro tsika nokantaka kaari naawiyawaitanta.

⁶ Arimi nasagaawintyaawomi okaatzi noñaayitakiri, iromi nomasontzishiriwaitzimi. Aña aritakimi noñaawiyaitakiro tyaaryoori. Iro kantacha tii nokowi jasagaawintashiwaitapiintaitina. Apa impinkathawintaitinawo okaatzi nantayitakiri, okaatzi ikimakoyiitakiri.

⁷ Okaatzi noñaawiyatakari owaniinka okantaka, jiyotaki Pawa aritakimi nasagaawintawaitatyaami. Irootaki ishinitantakinawori nonkimaatsiwaitya onkantya iiro nasagaawintawaita. Okaatzi nokimaatsiwaitapiintaka okimiwaitakawo owathawaitatyinami kitochii. Iriitaki kamaari kantakaawori okanta ikimaatsitakaantawaitakinari.

⁸ Mawajatzi nokowakotakiri Awinkathariti jookakaawintaina ikimaatsitakaapiintaitana.

⁹ Ikantakina irirori: “Tima aritaki nonishironkawaitakimi, tikaatsi kowityimowaitimini. Aña kantataitatsi noñaagantapirotairo noshintsinka atziriki kaari aawiyawaitatsini”. Ikanta nokimawakiro, kimoshiri nokantanaka, nashiminthatanakawo nokinkithatakoyitairo tii naawiyawainitzi, tima ari onkantya aawiyakaawaitantainari ishintsinka Cristo.

¹⁰ Irootaki nokimoshiritantakari naaka okantawitaka tii naawiyawainiwaya, ikawiyawaitaitana, nokimaatsiwaitaka, jowatsinawaitaitana, opimirintsitzimowaitakina, oiyiki noñaayitakiri nantawaitziniri Cristo. Niyopaititairo tii naawiyawainitzi apaniroini, ari noñaataitziro jimatakaatyaanawo naawiyawainishiritai.

¹¹ Kimitaka masontzi ninaty noñiuro nasagaawintawaitaka. Iiroka kantakaawori nitamatantawori. Iro kamiithawitacha pikinkithatakoyitainami kamiithaini. Okantawitaka tii noñaapirota naaka, tii janaakotzimaitana jirikaiti iitashiwaitachari “Ñaapirori Otyaantapirori”.

¹² Tima nosaikimowaitakimi pairani iirokaiti, noñaagakimiro imapiro naaka Notyaantapiroritzi. Owanaa namatsinkawintakimi. Owanaa notasonkawintantaki, tii piñaapiintaiyironi, irootaki piyokitziwintantakinari.

¹³ ¿Iitama pikinkishiriwaitantari nomanintawaitatziimi? ¿Tiima naapatziyimi nokimaitari pashini kimisantzinkariiti? ¿Irooma kantakaantawori tii noñi oitya pimpashityaari? Tzimatsirika nokinkaashitakari, pimpiyakotinawo.

Ikinkithatakotziro Pablo mawatanantsiri jariitanta

¹⁴ Nokinkishiritaka napiitairo niyaatashitimi, iro mawatanantsiri nariitimi. Iiro nayiri inkaati pimpinatinari. Kaari piiriikiti nonkowi nashityaari, aña irokataiki nokowapirotaki nashitimi. ¿Kamiithatatsima apaani iinchaaniki impinakowintiro ikowityiiri iwaapatii? Tii, aña iri iwaapatii pinakowintirini jiiitsiti.

¹⁵ Irootaki nimatiri naaka, onkimiwaitiyyaawo naakami piwaapatitari. Aritaki nitakiro noshinitakowintaimi onkantya pawijakoshiritantaiyaari. Antawoiti nitakotakimi. ¿Iitama kaari pitakotantana naaka?

¹⁶ Kimitaka tzimayitatsi iirokaiti kantatsiri: “Pablo tii ikowakoyitai aakaiti, owanaa jiyotzi, ari ikinakairo jamatawiwaitakai”.

¹⁷ ¿Piñaajaantakima jamatawiwaitakimi iijatzi ikaatzi notyaantayitakimiri?

¹⁸ Notyaantakimiri Tito, iijatzi pashini iyiki. ¿Jamatawikimima Tito? ¿Tiima nojyashiritawakaiyani maawoni naaka, naapatziyayitaimi iirokaiti?

¹⁹ ¿Piñaajaantakima iirokaiti iro nokantakantawaitantakari nokowashita notzikaawintya? Tii ari onkantya, nitakotaniiti. Aña iri Cristo ñaawaitakaakinari, onkantya niwitsikashiritakaantimiri. Iri Pawa yotatsi.

²⁰ Okantzimowaitakina naaka añaiyironi ankantaniintawakaawaitya aririka nariitapaatyaami. Okantzimowaitina iijatzi noñaapaakimi pintzimawintawakaawaitya, pinkisawakaawaitya, pinkisaniintawakaawaitya, iiro paapatziyawakaawaita, pinkijyimatawakaawaitya, pinkantakaapirowaitya, pimaamanitawakaawaitya.

²¹ Okantzimowaitina nonkaaniwintawaitimi Pawaki. Aamaashitya ari nonkantaniintakowaitapaakimi pantayitakirorika kaaripirori, tii powajyaantziro pantayitziro kamaawoyitatsiri, pimayimpiriwaitzi, piñaathatantashiwaitapiintaka iijatzi.

13

¹ Irootaki mawatatsiri nariitimi. Ari naminakotapaakimiro, ikantajaantaitakiri:

Apaani iyakawintaari, ontzimatyii intzimi mawa atziri, tiirika, apiti ñaakotakirini okaatzi ikinakaashitakari, kamiithatatsi jowasankitaayiiiri.

² Ari nonkantapaakiri nowasankitairi ikaatzi antzitaawori kaaripirori janta pisaikinta, ari nonkimitsitapaatyaari iijatzi pashinipaini antayitanairori iroñaaka. Tima aritaki nokamantsitakimiro napiitantakawori pairani nariitziimi. Irojatzii nosankinatziimiri iroñaaka.

³ Aamashitya pikantayatziiini iirokaiiti: “Kaari Cristo otyaantirini Pablo inkinkithatakaanti, kimitaka Pablo kaari mapirotzirori”. Paamaakowintya, jirika Cristo, kaari atziri saikimotantamachiitapaintsini, aña otzimimopirotaitziri ishintsinka irirori, kantatsi joñaakaayitaimiro tsikarika oiyitarika.

⁴ Ari okantawitaka, kimiwaiwitaka tii jaawiyawaitanitzii jirika ipaakakoyiitantakariri. Iro kantzimaitacha jañaakagairi ishintsinka Pawa. Ari nokimitsitakari iijatzi naaka, tii naawiyawaitanitzii, iro kantacha irijatzi Pawa shintsitakagaanari, kantatsi noñaagayitaimiro tsikarika oiyitari.

⁵ Iiro pikinkishiritakowaitashitana tii nimapirowainitzii naaka, aña pinkinkishiritakotawatya. ¿Mapirowaitanirima pikantaka iiroka pikimisantai? ¿Tiiima piyotaiyini inampishiritaimi Cristo? Aritaki okantari, tiirika, aamaashitya tii pimapirowainitzii iiroka.

⁶ Niyopirotataitzi, aririka piñaawakina janta, iiro pikantawakina: “Kaari mapirowaitaniri jirika”.

⁷ Nokowakotziri Pawa, ari onkantya iiro noñaakotantapaakimiro pikinakaashitani. Tii iro nokantantzimirori jiroka nonkowashiwaitapaatya nonkimintakotapaatyaari mapirowaitaniri. Aña nokowapirotataitzi pantayitairo okaatzi tampatzikatatsiri. Irootaki nokowakiri, onkantawitya otzikaawakinami, iiro noñaagantzimiro noshintsinka nowasankitaapaakimi, iro niyotakaantapirotimiri naakataki mapirowaitaniri.

⁸ Tii nokowiro naaka noñaagantashiwaityaawo noshintsinka, iro owatsipiro aririka nonkowimi namatawitantimi. Apa nokowi noñaagantaitiro onkantya jiyotakoyiitantyaawori tyaaryoori.

⁹ Aritaki nonthaamintatya aririka noñaakimi paawiyawaishiritanai, onkantawitayaa iikiro inkimitakaantaitatyiinami naaka kaari aawiyawaitaniri. Iro namanamanaatakopi-intakari, onkantya piñaantyaawori iirokaiiti pothotyiiro paawiyashiripirotaniti.

¹⁰ Irootaki notyaantantzimirori osankinarintsi, tiira nosaikimoyitatziiimi iirokaiiti janta, ari onkantya iiro nowatsimaawaitantapaakimi paata. Tima iri Awinkathariti owakinari onkantya niwitsikashiritakaantantyaari, tii jowana nowaaripiroshiriwaitanti.

Iwiyaantawori withataantsi

¹¹ Iyikiiti, jiroka iwiyaantawori nonkantimiri: Pinkimoshiritaiyini. Pothotyayitairo paawiyashiriwaiyitai. Pinthaamintashiriyitai. Paapatziyawakaiyitaiya. Kamiitha pi-saikayitai. ¡Iri Pawa nampishiriyitimi, itakotantaniri jinatzii, iri saikakaantatsiri kamiitha!

¹² Itako pinkantya piwithatawakaanaiya janta.

¹³ Jiwithatsizimi iijatzi oitishiritaari nampitawori jaka.

¹⁴ ¡Onkamintha inishironkawaitaimi Awinkathariti Jesucristo! ¡Onkamintha jitakowaiyitaimi Pawa! ¡Onkamintha inkantakaiyaawo Tasorintsinkantsi paapatziyawakaanaiyaari! Ari onkantyaari.

JOSANKINARI PABLO JOTYAANTZINIRI GALACIA-JATZIITI

Withataantsi

¹ Naakataki Pablo otyaantzimiro jiroka osankinarinti. Otyaantapirori ninatzi naaka. Kaari atziri otyaantinani, aña Jesucristo otyaantakinari itsipatakari Ashitairi Pawa owiri-intairiri pairani ikamawitaka.

² Ari nokaatziri maawoni iyikiiti kimisantanaatsiri jaka nosankinatzi miro jiroka. Irokaiti notyaantzini pikaatzi pikimisantai janta Galacia-ki.

³ Onkamintha inshironkayitami Ashitairi Pawa, kamiitha isaikakaayitami, ari inkim-itsitimiri iijatzi Awinkathariti Jesucristo.

⁴ Tima iro ikowakiri Ashitairi Pawa ishinitakowintai Cristo, ikamawintayitakai akaaripiroshiriyiwitaka, ari onkantya iro akimitakotantaari ikaatzi kaaripirowaitatsiri, okimiwaitakawoni jookaakowintaimi.

⁵ Onkamintha impinkathatapiintayitairi Pawa. Ari onkantaitatyaani.

Tikaatsi pashini Kamiithari Ñaantsi owawisaakoshiritantsini

⁶ Pomapokantakinawo powajyaantanakiro pikimisantawitanakari Pawa. Tima iriitaki iyoshiiwitaimiri, antawoiti jitakoyitzimi irootaki jotyaantantakimiriri Cristo. ¿Itama pikimisantashitantakawori pashini kaari kimityaawoni Kamiithari Ñaantsi?

⁷ Tima tyaryoo nonkanti naaka, tikaatsi pashini ñaantsi owawisaakoshiritantsini. Kimitaka tzimatsi owajyaantakaakimirori, ikowatzi joitzipinashiritimi, irootaki jowashiñaantayitakawori tsika okanta ikinkithatakoyiitzi Cristo.

⁸ Aririkami nowashiñaayitakimiromi naaka okaatzi nokamantsitakimiri pairani, jowasankitaitinaata. Ari okimitari iijatzi, aririkami impokaajitimi maninkariiti poñaachani inkitikiki, inkinkithatakotapaakiro pashini ñaantsi kaari kimityaawoni nokamantsitakamiri pairani, jowasankitaitiriira irirori.

⁹ Aritaki nokantsitakimi pairani, irootaki napiitimiri iroñaaka nonkanti: Tzimatsirika owashiñaakironi nokinkithatakotapaakiriri Cristo kitziroini, jowasankitawitiriita.

¹⁰ ¿Irooma naminaminatzi kamiithatzimotirini atziriiti? Aña tii, naminaminatzi iro kamiithatzimoyitziiriri Pawa. Iroorikami naminaminatimi kamiithatzimoyitirini atziriiti, tii jompiratani ninatyi Jesucristo.

Jantawairi Pablo

¹¹ Pinkimi iyikiiti, okaatzi nokamantakimiri Kamiithari Ñaantsi, kaari atziri yotakainawori.

¹² Aña iri Jesucristo yotaakinawori maawoni, tima kaari atziri ashityaawoni.

¹³ Pikimakotaiyakinani tsika nokantawita pairani iinta nimonkaayiwitawo jamiyitari nojyininkapaini Judá-mirinka. Pikimakotaiyakinani iijatzi owanaa nokisaniintayiwitakari kimisantayitanairiri Pawa, nowasankitakaantawitaka ojiyki, nokowawita nowajyaantakairimi ikimisantayitanai.

¹⁴ Tima nimapirowitanakityaawo naaka nimonkaayiwitawo jamiyitari pairani nojyininkapaini, tikaatsi notsipawitakari anaakotinani nokantawitaka.

¹⁵ Iro kantzimaitacha pairani tikiraamintha notzimaajaitziita naaka, jiyoshiitsakina Pawa. Antawoiti jitakotsitakina irootaki jowawisaakoshiritantaanari.

¹⁶ Joñaagaanari Itomi, niyotakotairi. Ikowaki nokinkithatakotainiri kaari Judá-mirinkatatsini tsika okantakota jawisakoshiritantaitari. Tikaatsi atziri nosampitanaki nonkantiri: ¿Itama nantiri?

¹⁷ Tii noshiyashitapaintari noñiri itayitakawori jotyaantapiroritzii janta Jerusalén-ki. Aña apatziro nowanakiro niyaatanaki Arabia-ki, ipoña nopiyapaaka irojatzii Damasco-ki.

¹⁸ Okanta awisaki pairani mawa osarinti, ari niyaatashitakiri Pedro noñiri isaiki irirori Jerusalén-ki, apa nosaikimowaitapaintziri okaatzi 15 kitijyiri.

¹⁹ Iro kantacha tii noñaapaaki pashini Otyaantapirori, apa noñaapaakiri Jacobo iririntzi Awinkathariti.*

²⁰ Imapirotatya okaatzi nosankinatzi miriri, tii namatawitzimi, jiyotzi irirori Pawa.

²¹ Ipoña niyaataki nampitsiki Siria iijatzi janta Cilicia-ki.

²² Tikira jiñaayitanaata Judea-jatzi ikaatzi kimisantayitanairiri Cristo,

* 1:19 Jacobo, irijatzi ikantaitziri iijatzi Santiago.

²³ apa ikimakoitashitakina ikantaitzi: “Jirika maamanitairi pairani ikisaniintai, kowaw-itachari japirotai, ikinkithatakotairo irirori tsika ikantaita ikimisantaitzi”.

²⁴ Irootaki ipinkathayitantaariri irirori Pawa ikimakoyitakina.

2

¹ Okanta awisaki pairani 14 osarintsi, ari niyaatairi iijatzi Jerusalén notsipatanakari Bernabé ipoña Tito.

² Iro niyaatantakari tima Pawa oiminthashiryaakinari. Okanta nariitaka pairani janta, napatotapaakiri jiwayitziriri kimisantzinkari, nokamantapaakiri okaatzi nokinkithatakaayitairi kaari nojyininkata Kamiithari Ñaantsi. Iro napatotantapaakariri onkanta yi aminaashiwaitanta okaatzi nantayitakiri.

³ Tii noñiuro ishintsiwintaitawakiri notsipatakari Tito jimatairo intomishitaaninya, okantawita Grecia-paantiri jinatzi irirori, kaari nojyininka.

⁴ Timu ari josatikashiwaitakari kajyaawaitachari inkimisantimi, iriyyitaki kowaw-itachari intomishitaanitakaantya. Tii inimoyitziri irirori isaikashiwaitaiya kimisantay-itatsiri, onkimiwaityaawomi rookakaawintaatyirimi Jesucristo. Iro ikowapirotaiyini inkimitakotyaari ikanta ompirataari.

⁵ Iro kantacha tii noshinitakaantziro inkimitakotyaari, iro nokowapirotaki jiyotakotiro Kamiithari Ñaantsi awisakoshiritantaiyaari.

⁶ Ikanta nokinkithawaitakapaakiri jiwari ipinkathayitziri kimisantanaatsiri, inimotanakiri, tikaatsi pashini ñaantsi inkantanakiri. (Kimitaka nokinashiniintaka nokantaki “jiwari ipinkathataitzi”, aña tikaatsi atziri jimaakiti Pawa.)

⁷ Iro kaari otzimanta inkantawakinari, tima jiyotanaki imapirotatya jotyaantakina Pawa nokinkithatakotainiri Kamiithari Ñaantsi kaari totamishitaanitachani. Ikimitaakiri Pedro jotyaantakiri irirori inkinkithatakaayitairi nokaatzi notomishitaaninya.

⁸ Timu iriitaki Pawa otyaantakiriri Pedro inkinkithatakaayitairi totamishitaaniriiti. Irijatzi otyaantakinari naaka nonkinkithatakaayitairi kaari nojyininkata.

⁹ Ikanta Jacobo, Pedro ipoña Juan, itayitakawori ijiwatziri kimisantzinkari, jiyotanaki iri Pawa itakotaanari, iri shinitakinawori nantayitakiri. Aripaiti jaawakina kamiitha, ari ikimitaawakiri iijatzi Bernabé, ari onkanta niyaatakaantyaawori nonkinkithatakaayitairi kaari nojyininkata. Ari inkimantanatyaari irirori inkinkithatakaayitairi ikaatzi totamishitaanitachari.*

¹⁰ Ipoña ikantanakina: “Aririka piyaayitaki tsikarika, ontzimatyii pitakoyitaiyaari ashironkainkariiti”. Aritaki nimatsitakawo nitakoyitakari, irootaki nantapiintakiri.

Ikisathaitziri Pedro Antioquia-ki

¹¹ Ikanta jiyaataki pairani Pedro Antioquia-ki, tzimatsi ikinakaashitakari irirori, ari noshintsithatakiri.

¹² Timu owakiraa jiyaataki pairani Antioquia-ki, jimawitapaakawo kamiithari, jatyoopaakiri kaari ijiyininkata. Iro kantacha jariitaiyakani pairani jotyaantani Jacobo, ari otzimanakiri ikinakaashitani Pedro, jowajyaantanakiro jatyoowitari kaari ijiyininkata. Antawoiti ithaawantakari ariiyitapainchari amiyitawori itomishitaanita.

¹³ Jimatsitanakawo pashini Judá-mirinkaiti kimisantawitainchari, ari ikimitsitanakari iijatzi Bernabé irirori, jimatakotanakiri jirikaiti.

¹⁴ Ikanta noñaakiri Pedro tii jimonkaatziro tyaaryoori Kamiithari Ñaantsi, ari napatotakiri ikaatzi kimisantayitatsiri, jifñagayakinani maawoni nokantakiri Pedro: “Judá-mirinka pinatzi iiroka, powajyaantairo amiyitairi pairani, pikimitakotakari kaari ajyininkata. ¿Litama pishintsiwintantariri atziriiiti kaari Judá-mirinkatatsini jojakotairo akimiyita aaka?”

¹⁵ Imapirowitaty, a-Judá-mirinkatzi aakaiti, tii akimitakowitari kaari ajyininkata ikantaitapiintawitairi ‘kaaripiroshiriri’.

¹⁶ Iro kantacha, ayotzi tikaatsi matironi intampatzikashiriti jimonkaawityaawomi Ikan-takaantaitani, aña apaniroini jimatziro Jesucristo jotampatzikashiritakai awintaashiritaa-ri. Irootaki awintaantaariri aaka, antampatzikashiritaita. Timu tii imatziro otampatzikashiritanti Ikantakaantaitani”.

¹⁷ Incha nonkantawaki: Aririka aminaminatanakiro jotampatzikashiriyitai Jesucristo, ari okanta owajyaantantanaawori aminaminawitawo amonkaatiromi Ikantakaantaitani. Impoña intzimi kantatsini: Kaaripiroshiritakimi powajyaantairo Ikantakaantaitani. ¿Imapiroma ikaaripiroshiritakaakai Jesucristo? Aña tii.

* 2:9 Pedro, irijatzi ikantsitaitari iijatzi Cefas.

¹⁸ Iro aminaashiwaitachari ashintsiwintawakaiya, ankanti: “Thami amonkaayitairo maawoni Ikantakaantaitani”. Iro kimiwaitakawori napirotiromi nompookiro kaari witsikachani kamiitha, impoña napiitairomi niwitsikairo tsika okantawita pairani.

¹⁹ Tima okimiwaitakawo nonkamapithatakityiromi naaka Ikantakaantaitani, ari okaatapaaki nopankinatawo nimonkaayitairo. Apa noñiuro nañagai nantainiri okaatzi ikowakaanari Pawa.

²⁰ Nokimitakaantanakiro nontsipatanaatyiyiiaarimi Cristo ikimaatsitakaitakari pairani ipaikakoitakiri. Tima nokimitanaatyari ikanta kaminkari, tikaatsi jantanai, okaatzi nantayitanairi tii naaka nintakaashitironi, Cristo antakaanawori. Nawintaanaari Itomi Pawa, tima antawoiti jitakotaana, ikamawintaana.

²¹ Tii nokowi napaatiro inishironkataana Pawa. Irootaki kaari nokantanta: “Ontzimatyii amonkaayitiro Ikantakaantaitani añaantyaawori owawisaakoshiriyitai”. Tima aririkami nonkantimi, aminaashityaami ikamawintayitakai Cristo.

3

Inampishiritantai Tasorintsinkantsi awintaashirityaaririka Cristo

¹ Iyikiiti nampiyitawori Galacia-ki, ¿tsikama okinakika piyotani? ¿litama amatawitakimiri? Pairani oiyiki nokinkithatakaakimiro tsika ikantaitakiri Jesucristo ipaikakoitakiri.

² Apa nokowi nosampitimi tsika ikanta inampishiritantakimiri Tasorintsinkantsi. ¿Irooma inampishiritantakimiri pimonkaayitziro Ikantakaantaitani? Aña tii. Iro kantakaantakirori pawintaashiritanaari Cristo.

³ ¿Pipiyakotakiro itampatzikashiritaimi Tasorintsinkantsi? ¿Irooma pikinkishiryaari piñaashintsiwaitya apaniroini piwathaki iro othotyaakaimini ontampatzikashiritakaimi?

⁴ ¿Aminaashityaama pikimaatsiwintakari kitziroini? Kimitaka tii aminaashiwaita.

⁵ Tima Pawa otyaantakimiriri Tasorintsinkantsi, itasonkawintayitakimi, piñaayitakiro oiyita kaari piñaapiintayiwita. ¿Irooma piñaantayitakawori okantakaantziro pimonkaayitziro Ikantakaantaitani? Aña tii. Iro piñaantayitakawori pawintaanaari Jesucristo.

Ikajyaakaawakaari Pawa itsipatari Abraham

⁶ Tima pairani Abraham-ni jawintaanakari Pawa, irootaki ikimitakaantaariri itampatzikashiritani.

⁷ Iro piyotayirini iiroka, inkaati awintaashiriyitaachani, iriitaki matakirori ikimitakotaari Abraham-ni.

⁸ Jiroka Osankinarintsipirori jiñaawaitakiri Pawa jiñaanziri Abraham-ni, tima jiyot-sitaitaika aritaki jotampatzikashiriyitairi pashinijatzi atziriiti kaari Judá-mirinkatsini aririka jawintaashirityaari. Ikantaki pairani:

Tasonkawintaari pinatzi iiroka pawintaashiritaana, ari nonkimitakaayitaiyaari iijatzi pashinijatzi atziriiti.

⁹ Ari ikantzimaitakari Pawa tasonkawinta jowayitairi awintaashiriyitinkari, ikimitaakaantaari tsika ikantakiri pairani Abraham-ni jawintaashiritakari.

¹⁰ Tima ikaatzi awintaawori ipankinatawo jimonkaayitairomi Ikantakaantaitani, tii okantzi jothotyiro jimonkaayitiro, ari jashironkaayitaiya. Tima josankinaitaki pairani kantatsiri:

Ari jashironkaayitaiya inkaati kaari othotyironi jimonkaayitairo josankinaitakiri Ikantakaantaitani.

¹¹ Ari okantzimaita, tikaatsi matironi intampatzikashiritzimotiri Pawa jimonkaayitairomi Ikantakaantaitani. Irootaki ikantantaitari osankinarintsiki:

Tampatzikashiriri jinatzi awintaashiriri, ari jiñiuro jañaantaiyaawo.

¹² Irooma Ikantakaantaitani tii ari onkanya, tima josankinaitaki kantatsiri:

Inkaatirika monkaataironi, iriitaki ñiironi jañaashiriyitai.

¹³ Iro kantzimaitacha ikamintha Cristo jookaakowintai jowasankitaawintairomi Ikantakaantaitani, aña iri jashitakagaitaka apaniroini jowasankitagaitakiri. (Iriitaki okantakotakiri osankinarintsi, ikantaitaki pairani: Owasankitaari jinatzi ithataiziri inchakotaki.)

¹⁴ Iro jimatatnakawori jiroka Jesucristo, tima irootaki ikajyaakagaitakiriri pairani Abraham-ni. Ari okanta jiñaantayitawori kaari Judá-mirinkatsi intasonkawintayitairi, itspashiriyitai maawoni Tasorintsinkantsi awintaashiriyitai.

¹⁵ Pinkimi iyikiiti nonkinkithakotimiro okaatzi amiyitari aaka. Ontzimirika oitya ankajyaakaawakaiyaari, osankinatakotziro iro jiyotantaitaari tzimatsi amonkaatiniriri ajyininka. Aririka osankinatakotatya, tikaatsi matironi jowashiñagairo okaatzi osankinainchari.

¹⁶ Ari ikimitaakiro pairani Pawa, tzimatsi ikajyaakaakiniriri Abraham-ni impiriri intsi-pataakiri incharininyaari. Piñaakiro iyikiiti, tii ikinkithatakoitziri jaka inkaati inchariniyitanatyaaari Abraham-ni, apa ikinkithatakota apaani incharininyaari, iriitaki Cristo.

¹⁷ Naakiro, iriitaki jitaka Pawa pairani Abraham-ni ikajyaakaakiniri, ikantakiri: “Abraham, tzimatsi antzimotawakaiyaari”. Ipoña awisaki pairani okaatzi 430 osarintsi, ari jimpoitairi Moisés-ni josankinayitairo Ikantakaantziri Pawa. Iro kantzimaitcha okaatzi josankinayitakiri Moisés-ni, tii owashiñairo okaatzi ikajyaakaaitakariri Pawa pairani Abraham-ni irirori.

¹⁸ Tima iroorikami kowapirotachani amonkaayitairomi Ikantakaantaitani añaantyaawori impayitairi Pawa, aminaashityaami okaatzi ikajyaakaaitakanariri pairani Abraham-ni. Tima pairani tii otzimitsiwita Ikantakaantaitani jimonkaatirimimi Abraham-ni, apa jawintaashiritakari Pawa, irootaki ikajyaakaantakanariri jowawisaakoshiritairi.

Iitama otzimantari ikantakaantaitani

¹⁹ ¿Iitama otzimantakari Ikantakaantaitani? Iro otzimantakari oñaagantiro ipiyathanka atzirriiti, irojatzi jariitantatyaari incharininyaari Abraham-ni ikajyaakagaitakiniri pairani. Iri jotyaaantaki Pawa maninkariiti josankinatakari Moisés-ni Ikantakaantaitani. Iri Moisés kantakowintakiriri atzirriiti.

²⁰ Tima ojyiki ikaataki kantakowintantaniri. Iriima Pawa apaani ikanta irirori.

²¹ ¿Owashifñaakiroma Ikantakaantaitani okaatzi ikajyaakaakiniriri Pawa Abraham-ni? Aña tii owashiñairo. Iroorikami owawisaakoshiritantatsinimi Ikantakaantaitani, aritakimi imatakiromi ookaakowintairimi onkantantyaari antampatzikashiriyitai aririka amonkaayitairo.

²² Iro kantacha, oñaagakairo osankinarintsi imapiro akaaripiroshiriyitaka. Ontzimatyii awintaashiritaiyaari Jesucristo, añaantaiyaawori ikajyaakaakairi pairani Pawa.

²³ Tima pairani tikira awintaashiritanaata, kimiwaitaka omontyaakaantaimi Ikantakaantaitani, oyaawinta akanta imonkaatya awintaashiritantyaari, tii añaawitawo asaikashiwaita antayitairo anintakaanikiini aaka.

²⁴ Tima pairani iyotaayitai Ikantakaantaitani, okimitakaantakai jiyotaitziri iintsi jiyotantyaawori oitya jantiri. Irootaki iyotakairori iijatzii awintaashiritantaariri Cristo, ari okanta otampatzikashiriyitantairi awintaashiritaari.

²⁵ Aritaki ayoyitairo awintaashiriyitairi, tii okowanaa iyotaayitai Ikantakaantaitani oitya antairi.

²⁶ Tima awintaashiri powayitanairi Cristo, itomi jowayitanaimi Pawa.

²⁷ Pikaatzi powiinkaawintaari Cristo, pikimitakaantanaatyaawo iriimi pinkithaatakotaiya.

²⁸ Tima pikaatzi pawintaashiritanaari Jesucristo, tikaatsi jimaakitanairi irirori, okantawita: aakarika Judá-mirinka, tiirika a-Judá-mirinkatzi, aakarika ompirataari, tiirika pompirataaritzii, aakarika shirampari, iroorika kooya, tima tikaatsi oitya jiroka, owithaawakaa ikantakaayitai maawoni.

²⁹ Tima awintaashiri powayitanairi Cristo, kimiwaitajaantanaka iirokami incharinintaiyaami Abraham-ni, iirokatakai ñiironi okaatzi ikajyaakagaitakiniriri pairani irirori.

4

¹ Pinkimi nonkanti iijatzii. Ikimitakoitakari iinchaaniki jashitakaari iwaapati jajyaagawo inkajyaakairi paata jantaritaki. Okantawitaka iriwiitaka ashitakawo jajyaagawo, iiro jiryaanitzi, ikimitakotari ikanta ompirataari,

² tima tzimatsi kimpoyiiniriri jajyaagawo jashitakaariri iwaapati. Paata aririka jantari-taki, imonkaataatya ikantakiri ashitariri, aripaiti impaitairi jashitakaitariri pairani.

³ Ari akantayitakari aakaiti pairani, akimitakotakari ikanta iintsi, akimiwitakari iijatzii ompirataari, amonkaatashiwaitakawo jamiyitapiintaitakari isaawiki.

⁴ Iro kantacha inintapaitapaaki Pawa, jotyaaantakiri Itomi, itzimantapaakawo tsinani, ontzimatyii jimonkaatapaintiro Ikantakaantaitani.

⁵ Iro jotyaaantaitakariri onkantya isaikashiwaitantaiyaari monkaayiwitawori Ikantakaantaitani. Iro añaantaawori itomiyitai Pawa.

⁶ Tima itomi pinayitaatzi Pawa, jotyaaantakimiri Tasorintsinkantsi inampishiritantimi. Iriitaki ñaawaitakaayitairi aririka amanayitya, akantzi: “¡Paapá, Ashitanari!”

⁷ Naakiro tii pikimitakotaari ikanta pairani ompirataari, itomi jowayitaimi Pawa. Tima itomitaimi, ikowaki piñaayitairo okaatzi ikajyaakaayitakimiri.

Ampankinatyaaworika Ikantakaantaitani akimitanaatyaari pimantaari

⁸ Tima pairani tii piyowitari Pawa, apa piwawanitashiyitakawo jiwitsikanipaini atziri, irootaki ompirayitzimiri. Tiimaita ompawawitya jiroka.

⁹ Irooma iroñaaka piyotairi iiroka Pawapirotatsiri. Ankantakotiro, aña iriitaki Pawa yotzimiri iiroka, jaapatziyaimi. ¿Iitama pikowantari papiitairo pikantawita pairani? Tii opantawo. ¿Pikowatziima pinkimitakotaiyaari pimantaari?

¹⁰ Tima pomairintapiintantakawo kitijiyiripaini, kashiripaini, iijatzi osarintsipaini.

¹¹ Tii pinimotakaayitinawo. Kimitaka aminaashiyitaka okaatzi niyotaawitakimiri.

¹² Iyikiiti, pinkiimi nonkantimiri: Ontzimatyii pinkimitaiyaana naaka, tima nowajyaantairo nokantawita pairani, nokimitakotaimiro pikantaiyani iirokaiti kitziroini. Tii pimanintashiritawakina

¹³ nomantsiyawaiwitaka, nosaikimotakimi, ari okanta nitantapaakawori nokinkithatakotzimiro Kamiithari Ñaantsi.

¹⁴ Aña tii pimanintashiritawakina piñaawakina nomantsiyawaitaki, pikimitakaantakina naakami imaninkariti Pawa, paawakina kamiitha. Pikimitakaantakina iijatzi iriirika paawaki kamiitha Jesucristo.

¹⁵ Pairani owakiraa piñaawakina antawoiti pikimoshiriwintawakina. Kimiwaitakimi aritaki pantakinawomi nonkantimimi: “Iyikiiti, pinkithokiryiinawo poki pimpinawo”. Iro pantantyaawori jiroka tima antawoiti pitakotakina. ¿Tsikama iitaka kaari pikimoshiriwintantaana iroñaaka?

¹⁶ ¿Piñaajaantakima nokisaniintatziimi nokinkithatakotzimiro tyaaryoori?

¹⁷ Iyikiiti, ikaatzi kowatsiri intzipinashiriyitakaimi, ikowayitatzii irirori pinkinkishiritakotiri kamiithashiri jinayitzi. Tii ikamiithashiriyitzi, aña ikowayitatzii pinthainkashiriyitaina naaka, iro paapatziyantyaariri irirori.

¹⁸ Kamiitha iyikiiti onkantaitatyaani paapiintina kamiitha, tii okowajaantzi nosaikimotimi.

¹⁹ Notomiiti, antawoiti okatsitzimotakina nokinkishiritakoyitziimi, kimiwaitaka okatsitakatzi tsinani. Iikiro onkatsitzimotatyiina irojatzii pimonkaantantyaawori jinintakaakimiri Cristo.

²⁰ Tsika nonkantaajaityaaka nosaikimotantaimiri janta onkantya nonkinkithawaitakaantimiri kamiitha. Tima tii niyotzi oita awijiyimotakimiri.

Ojyakaawintantzi Sara ipoña Agar

²¹ Nokowi jakina ikaatzi kowayitatsiri jimonkaayitairo Ikantakaantaitani. ¿Tiima iki-makotziro tsika okantakota?

²² Jiroka okantakota: Pairani itzimaki apiti itomi Abraham-ni. Itakawori itomi, iri owaiyantakiri pimantaawo, iriima pashini itomi, iri owaiyantakiri iinapirori, kaari jompirata.

²³ Tima jinintakaanikiini Abraham-ni jowaiyantakaakiro pimantaawo, irootaki tasonkacha jowaiyantapiintatziiri iintsipaini. Iriima owaiyantakiri iinapirori, jinashitaka irirori, tima iriitaki ikajyaakaakinirori Pawa.

²⁴ Tzimatsi oita ojyakaawintakiri jiroka apiti tsinani, tima apiti okaatzi kajyaakaawakaantsi. Tsinani iitachari Agar pimantaawo, irootaki ikimitakari ikaatzi pankinatawori jimonkaatiromi Ikantakaantaitani josankinatakaantakiri pairani Pawa otzishiki Sinaí.

²⁵ Jiroka otzishi Sinaí saikatsiri Arabia-ki, ari jiiitaitzirori iijatzi Agar. Ikaatzi otomiyitari Agar, ikimitakotakawo tsika okanta ompirataawo. Iriitaki ojyakaawintaki Jerusalén-jatzii pankinatashiwaitawori Ikantakaantaitani.

²⁶ Irooma pashini tsinani iinapirorari Abraham-ni kaari pimantaawo, iri ojyakaawintaki nintaayitaachani pashiniki nampitsi iitachari iijatzi Jerusalén saikatsiri inkitikii.

²⁷ Iro josankinatakoitaki pairani ikantaitaki:

Okantawitaka tii powaiyantzi, maanirothaki pinawitaka, iro kantzimaitacha antawoiti piñiuro pinkimoshiritai.

Tii piñaawitawo pinkimaatsiwaitya powaiyanti, pinthaamintawintya.

Tima ojyiki tzimaatsini powaiyani okantawitaka jimanintawitakimi, ari panaakotairo tzimawitachari oimi.

²⁸ Iyikiiti, ari akimitaari Isaac otomi iinapirori Abraham-ni, tima tzimatsi ikajyaakaayitakairi iijatzi aakaiti.

²⁹ Ikimita pairani otomi tsinani ompirataawo tzimaantsiri jinintakaanikiini Abraham-ni, antawoiti ikisaniintakiri otomi iinapirori tzimaantsiri inintakaanikiini Tasorintsinkantsi. Irootaki tasonkachari iijatzi iroñaaka.

³⁰ Iro kantzimaitacha ¿Iitama ikantaitakiriri Abraham-ni osankinarintsiki? Tima ikan-taitaki:

Ontzimatyii pomishitowiro pompiratani, iyaataita, aanairiita otomi. Tima iri otomi piinapirori ashitaiyaawoni okaatzi tzimimotzimiri.

³¹ Ari okantzimaita iyikiiti, tii otomiyitai ompirataawo, aña akimiyitaari otomi tsinani saikashiwaitaachari.

5

Pintyaaryoowintairo pisaikashiwaita

¹ Tima iriitaki Cristo kimitakaantakawori jomishitowakaantaimi, irootaki añaantaawori asaikawaitashitaa. Ontzimatyii antyaaryoowintayitairo, tii okantzi apiitairo ankimitakotaiyaari ompirataari.

² Pinkimi nonkanti. Naakataki Pablo kamantzimirori jiroka ñaantsi. Aririka pinkowi pimonkaatiro intomishitaaniitimi, aminaashiwaitaka pikimisantanairi Cristo.

³ Nokowi napiitiro nonkantiri kowatsiri intomishitaaniitya, ontzimatyii jothotyiiro maawoni Ikantakaantaitani.

⁴ Tima ikaatzi kowanaatsiri jimonkaatiro Ikantakaantaitani onkantya jotampatzikashiriyiitantaariri, jintainaryapithaitairi Cristo, iiro jiñiiro nishironkataantsi.

⁵ Irooma aakaiti, ikantakaakawo Tasorintsinkantsi akimisantairi Cristo, oyaakowintashiri owiri jotampatzikashiritai.

⁶ Tzimayitansi totamishitaanitachari, iriima pashini tii jimatziro irirori. Tii okowajaanta jiroka jashiyitaira Cristo. Iro kowapirotacha ankimisantapirotanairi ari onkantya atakoyitawakaantanaiaaari.

⁷ Pairani kamiitha pikanta pikimisantayitanaki. ¿Iitama owajaantakaakimirori tyaryoori?

⁸ Tii iri owajaantakaimironi itajaantanakimiri jiyoshiiwitakimi.

⁹ Tima ikantaitzi: “Kapichiini inawita shiniyakaawori tanta, aritaki imatakiro oshiniyakaari maawoni tantapatha”.

¹⁰ Nawintaakari naaka Awinkathariti, iri kinkishiritakaimini iiro poshiritantawo pashiniyatsiri. Iro kantzimaitacha, ari jowasankitaitakiri kowatsiri intzipinashiritakaimi, onkantawitayta tsikarika intzimi.

¹¹ Iyikiiti, tii noshintsiwintaaajitzi pintomishitaaniitya. Ari nonkantimi, ¿Arima inkisaniintawintaitakinawomi nokinkithatakotziro ipaikakotaitakiri Cristo?

¹² Iro kantzimaitacha, ikaatzi kowatsiri intzipinashiritakaimi, nokowataiki naaka iri pithokashitaitachani intotaaniitya.

¹³ Pinkimi nonkanti iyikiiti. Jiyoshiiyiitaimi okanta piñaantayitaawori pisaikashiwaiyita. Iro kantzimaitacha, tii okantzi pantayitairo okaatzi pinintashiyitari iiroka. Aña iro kamiithatatsi pitakotawakaayitaiya.

¹⁴ Oyjiki inawita ñaantsi josankinayitakiri Ikantakaantani, iro kantzimaitachari, apaani okanta kowapirotachari ayotairi, okantzi:

Pitakotaiyaari pijyininka, pinkimitakaantairi pitakotawo piwatha iiroka.

¹⁵ Irooma aririka powatsimaawakaiya, impoña pinkisawakaayitya iijatzi, ari piñaakiro powamaashiritawakaiya.

Inintashitairi, opoña ikowakaantziri Tasorintsinkantsi

¹⁶ Pinkimi nonkanti: Aririka pantapiintayitairo ikowakaimiri Tasorintsinkantsi, ari piñiiro powajyaantairo pinintashiyitari.

¹⁷ Tima tzimatsi pinintashitari iiroka, tzimatsi iijatzi ikowakaimiri Tasorintsinkantsi. Tii oiyawakaa jiroka, aña inashiyita. Ari okanta iiro pantapiintantawo pinintashitari.

¹⁸ Tima iriirika Tasorintsinkantsi antakaanaimironi jinintakaayitizimiri, tii pañii motairo Ikantakaantaitani.

¹⁹ Tii jomaanta antapiintayitairori inintashitari, jiroka ikantayita: Tii ikinayitawo itsipatari, isamayipiriwaitzi, ipaantawakaawaita, ñaathatashiwaitantaniri jinatzi,

²⁰ jamanayitari witsikaantsi, ijyiryayita, ikisaniintawakaawaita, jiñaanaminthatawakaiyani, tii jawintaawakaa, ikatsimatawakaayita, jimaamanitawakaa, ikisaniintawakaayita, tii jaapatziyawakaa,

²¹ isamaniintantawaitzi, itsitokawakaa, ishinkiwaiyita, ikowapiroshiritakiro joimoshirinkawaitya jantantyaawori kaaripirori, jantayitziro tsikarika oiyitari. Tima irootaki noshintsithatakimiri pairani iiro pantantayitawo jiroka. Tima aririka pantayitakiro, iiro piñiiro impinkathariwintaimi Pawa.

²² Irooma okaatzi jantakaantziri Tasorintsinkantsi, aña iiro atakotantya, thaaminta onkantya, kamiitha asaikanai, iiro athaawakowaita, nishironkata owanti, aapatziya onkantanti, tyaryoo onkantawintantya,

²³ tsinampashiri onkantya, iiro anintashiwaitawo oityaarika. Tii onthañapithatairo Ikantakaantaitani amayitairo jirokapaini.

²⁴Iro kantacha, ikaatzi owajyaantairori kaaripirori jashiyitaari Cristo, okimiwaitakawo impaikakotaatyiiromi inintapiintashitakari jantashiyitaarimi irirori.

²⁵Tima inampishiritantai Tasorintsinkantsi, ontzimatyii amayitapiintairo okaatzi ikowakaayitairi.

²⁶Tii okamiithatzi asagaawintawaitya, tii okamiithatzi ankantzimoniintakaawaityaari ajyininka, tii okamiithatzi iijatzi ankisaniintakowaitiri jashiyitari pashini.

6

¹Iyikiiti, aririka piñi tzimatsini ikinakaashitani, tima antapashiri pikantaka iiroka, pinkaminairi. Paamaakowintya pikijyirikari, otzimikari pikinakaashitani iiroka.

²Pimitakotawakaiya, pinkimitakaantiro pijamparyaakotawakaiyaami jinaitziro tinari. Tima ari onkantya pimonkaatantyaawori pantayitanairo ikowakaimiri Cristo.

³Tzimatsirika kinkishiriwaitachani, inkanti: “Ñaapiro ninatzi naaka”. Apaniroini jamatawaitaka tima tikaatsi iimachiitya irirori.

⁴Aña ankinkishiritakotya maawoni, inkini ankimoshiriwintawaitya. Iiro akantashiriwaitashita: “Nanaakiri jirinta”.

⁵Tima maawoni otzimayitzi antayitiri.

⁶Ikaatzi ikinkithatakaapiintaitziri iñaani Pawa, okamiithatzi impinayitiri kinkithat-siri, tima tzimatsi kowityiimoyitiziriri irirori.

⁷Tikaatsi matironi jamatawitiri Pawa. Ikaatzi kowawitachari jamatawitirimi, apaniroini jamatawiwaitaka. Okimiwaitakawo oitarika impankiitirimi, aririka onkithokitanaki iiro opashinintzi okithoki irojatzi jiyoshiitai tsika okanta ipankitakiri.

⁸Ari ikimitari ikaatzi antapiintakirori inintashitari, kimitawaitaka joiipataatyiiromi owasankitaantsi. Iriima ikaatzi antanaironi ikowakaantziri Tasorintsinkantsi, kim-itawaita iri oyiiipataironimi kañaanitaantsi.

⁹Ontzimatyii aamaakowintya iiro apirawintawo antayitairo kamiithayatsiri. Iikiro aatakaatyiiro iiro okantzimoniintawaitai, iiro añaantaiyaawori kimiwitawori joiipataitakiri.

¹⁰Irootaki okowapirotantari anishironkayitairi maawoni, aaka tyaary-opirotawakaachani akaatzi akimisantayitai.

Ithaamintawo Pablo ipaikakowintakari Cristo

¹¹Iyikiiti, naaka osankinatajaantzimirori nakoki jiroka, antawopaini nokantayitakimiro.

¹²Tima ikaatzi shintsiwintakimiri pintomishitaaniyitya, inintakaashiwaitawo irirori, iiro jinimotakaantyaariri ikaataiyini. Ari onkantya iiro imaamaniwaitantari inkinkithatakotiri Cristo ipaikakoitakiri.

¹³Tima ikaatzi totamishitaanainchari, tiitya jimonkaataajaitziro Ikantakaantaitani. Iro kantacha ishintsiwintaiyakimini iiroka pintomishitaanitaiyaani, ari onkantya jasagaawintantyaari aririka jimatakaakimiro ishintsiwintzimiri.

¹⁴Irooma naaka tii nokowi nasagaawintawaitya, aña iiro nokowataiki nonthaam-intaiyaawo ipaikakotaitakiri Awinkathariti Jesucristo. Tima ipaikakowintakina naaka Cristo, okimiwaitanaawomi onkamapithatyiinami isaawisato, ari nokimitzimotakawo iijatzi naaka nokamapithatakiri isaawisato.

¹⁵Tikaatsi oitzimotanaiyaari Cristo aakarika totamishitaaniri, tiirika atomishitaanira. Aña iiro kowapirotanaachari ikimitakaantayitai owakiraami jiwitsikayitai.

¹⁶Inkaati kimsantayitaironi nokantayitakiri, ari isaikayitai kamiitha, nishironka jowayitairi. Ari inkantaiyaari ikaatzi jashiproyitaari Pawa, ikimitaawitakari pairani Israel-mirinkaiti.

¹⁷Ari okaatapaaki iyikiiti, tii nokowi imaamaniwaitaitina. Tima ojyikitaki jowirontaw-intaitakinari naaka Awinkathariti Jesús.

Iwiyaantawori withataantsi

¹⁸Iyikiiti, onkamintha inishironkayitaimi Awinkathariti Jesucristo. Ari onkantyaari.

JOSANKINARI PABLO JOTYAANTZINIRI EFESO-JATZIITI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo, Jotyaantapirori Jesucristo ninatzi, irootaki ikowakaakinari Pawa. Iirokai nosankinayitzi pikaatzi jashiyitaimi Pawa, pikinatanaari iijatzi Jesucristo paw-intaanaari janta Efeso-ki.

² Onkamintha inishironkataimi Ashitairi Pawa, kamiitha isaikakaayitaimi, ari inkimit-sitimiri iijatzi Awinkathariti Jesucristo.

Itasonkashiriwintantzi Cristo

³ Thami anthaamintaiyaari Pawa, iwaapatitari Awinkathariti Jesucristo, iri tasonkashiriwintairi jotyaantakairi Cristo ipoñaakawo inkitikinta.

⁴ Iri yoshitakairi kitziroini tikiraamintha jiwitsikiroota kipatsi, jiyotsitaka ari jashiyitai Itomi, kitishiri ankantzimotaiyaari, tikaatsi ikantakotai.

⁵ Antawoiti jatakoyitakai. Ari okanta jotyaantakairiri Jesucristo, iro opoñaantari itomiyitai, tima ikowitaitaka pairani inishironkayitai.

⁶ Irootaki anthaamintantaiyaariri Pawa, tima antawoiti inishironkayitai, jaapatziyayitai, iro opoñaantari jotyaantakairi jatakopirovani.

⁷ Tima antawoiti jatakoyitai, ipinakowintayitai ikapathainkawintakai Itomi. Ari okanta ipiyakotantairori antayiwitakawo kaaripirori.

⁸ Ari ikinakaataikiro Pawa, tima yotaniri jinatzi, iroopirori ikinkishiritani irirori.

⁹ Jiyotakaayitairo okaatzi ikinkishiritsitakari irirori, tikaatsi yowityaawoni onkaati jantairi.

¹⁰ Tima okaatzi ikinkishiritsitakari, ari othotyaytya imonkaayitaiya. Aririka impiyai Cristo, ari impinkathariwintapairi maawoni tzimayitatsiri inkitiki, iijatzi kipatsiki.

¹¹ Ikinkishiritsitakawo okaatzi jiyotakaayitairi iroñaaka. Irootaki jiyoshiiyitantairi, tima ikajyaakaitsitakairi Itomi jotyaantainiri aakaiti. Tima okaatzi jantayitakiri, iro ikinkishir-itsitakari irirori.

¹² Irootaki jimayitantakawori jiroka Pawa, onkantya nonthaamintantaiyaari nokaatayini nitayitakawo nawintaakari Cristo.

¹³ Ari pikimiyitakari iijatzi iirokai, owakiraa pikimakotawakiri Cristo, ikinkithakotaitapaakiro Kamiithari Ñaantsi, pikimisantanki. Tima ikajyaakaitsitakimiri pairani jotyaantimiri Tasorintsinkantsi, iri yotakaimironi jashiyitaimi, ari inkantaitatyironi in-ampishiritantaimi.

¹⁴ Tima añiirō tii jookawintai Tasorintsinkantsi, ari ayotziri imapiro Pawa jothotyiiro okaatzi ikajyaakagairi. Ari onkantaatyiyi irojatzi inkimitakaantairōmi jomishitowaaty-irimi ikaatzi ipinakowintairi jashiyitaari. Irootaki inthaamintawintantaitaayariri.

Yoshiritakaantzirori ipoña oñaagantzirori

¹⁵ Tima nokimakotakimi tsika pikanta pikimisantannari Awinkathariti Jesús, tsika pikanta pitakoyitanaari ikaatzi itasorintsitakaitairi,

¹⁶ tii nowajyaantziro nopaasoonkitakowintzimi, namanamanaatakotapiintzimi.

¹⁷ Namanamanaatari Iwawani Awinkathariti Jesucristo, ashiyitawori owaniinkawontsi. Iro nokowakotziriri jiyoshiritakaimi, joñaagapirotaimiro tsika ikantakota irirori,

¹⁸ inkinkishiritakaimi onkantya piyotakotantyaawori joyaakoniintari ikaimashiriyi-itairi, piyotakotantyaawori iijatzi owaniinkatataika joñaagayitairi Pawa jashiyitaari,

¹⁹ piyotakotantyaawori iijatzi antawoiti ishintsinka tikaatsi kimityaarini. Ojyiki onkan-takaayitai ishintsinka akaatzi akimisantayitairi. Tima irojatzi ishintsinka

²⁰ jowiriintantaariri pairani Cristo ikamawitaka, jaanairi inkitiki, jooaikawairi jakopiroriki.

²¹ Ari ikaatari Pawa ipinkathariwintairi maawoni pinkathariwitachari. Tii apa impinkathariwintairi ikaatzi tzimayitatsiri iroñaaka, ari ikaatzi impinkathariwintairi tzimay-itatsini paata. Imapiro janaakotantaki, tima pinkatharipirori jinatzi.

²² Tima irijatzi Cristo jimatakairi Pawa ijiwatairo maawoni, ikimitakowaitakari aatzikiriri iisaniintani. Irijatzi Cristo ikimitakaanta Pawa iriimi jiiotaiyaarimi ikaatzi kimisantaatsiri.

²³ Iriima ikaatzi kimisantayitaatsiri, kimiwaitaka iwathami jinaatyimi Cristo, inampishiriyitantaari. Jothotyiiro iijatzi Cristo isaikayitaki tsikarika jantapaini.

2

Jitakotai Pawa iro awisakoshiriyitantaari

¹ Iriitaki Pawa añaakaayitaimiri iirokaiiti, tima pairani kimiwaitaka owamaayitatyimimi piyaaripiroshirinka,

² iro pantayitapiintakiri tsika ikanta piñaayiziri isaawisatziiiti, pantashitakawo ikantakaantziri oshinchiirori tampiyainka, irijatzi kantakaawori ijyikitantari piyathariiti.

³ Ari akantawitakari pairani maawoni aakaiti, antapiintakiro anintakaashiyitari, añaamatashiyitari iijatzi, irootaki akinkishiritapiintakiri. Ari oiyakowitakari inkaati jowasankitaayitairi.

⁴ Iro kantzimaitacha Pawa nishironkatantaniri, jitakoyitai antawoiti,

⁵ jañaakaayitai owamaimawitakai kaaripirori, jañaakagairi Cristo. (Tima antawoiti inishironkaimi Pawa, irootaki jowawisaakoshiritantaimiri iijatzi iiroka.)

⁶ Tima jañaakagairi Cristo, ari inkimitsitairi aakaiti. Iri kantakaawori atsipashiritantaariri Cristo Jesús inkitikii.

⁷ Iro jantantakawori maawoni jirokapaini jiyoyiitantaari antawoiti jinishironkatantaki, jotyaaantakairi Cristo Jesús jowawisaakoshiriyitai.

⁸ Irootaki piñaantaawori pawisakoshiriyitai poshiriyitaari. Aña iri Pawa, kimitakaantaawori impashitaimiro awisakoshiritaantsi,

⁹ tii iiroka matironi powawisaakoshiritya apaniironi. Ari onkantya iiro pasagaawintashiwaitanta.

¹⁰ Tima iro jiwitsikayitantakairi ankimisantairi Cristo Jesús antayitapiintainiri kamithayitatsiri, irootaki ikowakaayitakairi kitziironi antayitainiri.

Aripirotairi Cristo ipaikakoitakiri

¹¹ Tima maawoni iirokaiiti tii pi-Judá-mirinkatzi, jüiyitzimi nojyininkapaini “Kaari to-tamishitaaniri”. Iriima iriroriiti jütawakaayita “Totamishitaaniri”. Tikaatsi oitzimaitya, tima jantashiyitakawo koñaanitatsiri awathaki.

¹² Pinkinkishiritakotya pairani tikira pikimisantziriita Cristo, tii pitsipawitari Israel-mirinkaiiti, pinashitaiyakani. Tii piyotakowitawo ikajyaakaawakaari. Okantawitaka pisaiki kipatsiki, tii piyotakotziri Pawa, tikaatsi poyaakoniinti.

¹³ Irooma iroñaaka pikimisantairi Cristo Jesús, paapatziyaatyaari Pawa. Okantawitaka intaina powawitakari pairani, iro kantacha ikaphathinkawintakimi pairani Cristo, ari-paiti paapatziyaari Pawa.

¹⁴ Ari okanta ikantakaakawo Cristo asaikantaari kamiitha. Iriitaki kantakaakari Judá-mirinka ijyininkatantaariri kaari Judá-mirinkatsini, jaapatziyawakaa. Tima pairani antawoiti ikisaniintawakaayitaka. Irooma iroñaaka kimiwaitaka jotantoryaatyiromi otantotsi jiyoshiiwitakari kitziironi.

¹⁵ Kantakaantakirori opoñaantakari ikisaniintawakaa antawoiti, tima nojyininkapaini owanaa ikisaniintapiintakiri kaari monkaatironi Ikantakaantaitani. Iro kantacha ikimaatsiwaitakawo pairani iwathaki Cristo, ipiyapithatairi kantakaantzirori ikisaniintawakaa, ari opoñaanaa jaapatziyawakaayitanaa, okimiwaitanakawo apaanimi atziri ikantanaa iroñaaka.

¹⁶ Tima ikamawintakai pairani Cristo ipaikakoitakiri, ari okaatapaaki akisaniintawakaapiintaka, akimitakaantanakiro owamaakityiromi. Tima apaani akantanaa awathaki aripiroyitaari Pawa.

¹⁷ Iro ikantsitantaaitakari:

Ipokaki, ikamantayitaimiro Kamiithari Ñaantsi onkantya pisaikantaiyaari kamiitha, tima intaina pisaikayitaki. Ari ikimitaayitakiri iijatzi saikayitatsiri okaakiini.

¹⁸ Tima iri Cristo kantakaakawori añaantaawori atsipataari awintaari Pawa, tima apintzi jinatzi Tasorintsinkantsi matakairori.

¹⁹ Tii piyotakowitari pairani Pawa, tii pijyininkawitari iijatzi. Iro kantzimaitacha pikimiyaataari iroñaaka ikaatzi kimsantayitziiriri, tii pipashinitzimotairi, tima pijyininkayitaatyaari Pawa.

²⁰ Pikimiwaitanaawo iirokami mapipanko jiwitsikaitakimi. Iriima Kamantantaniriiti ipoña Otyaantapiroriiti, iri kimityaawonimi otzironi. Iriima Cristo iri kimityaawonimi mapi jowayitakiri onaminaki otzipankotzirori.

²¹ Tima okaatzi jiwitsikaitantakawori mapipanko, kamiitha opiwiryaawakaayita irojatzi iwitsikantatyaari itasorintsipankoti Awinkathariti.

²² Ari pikimiyananaari iirokaiiti, pikimiwaitakawo okaatzi piwiryaayitainchari, ari inampishiritantaimi Pawa.

3

Inkinkithatakairi Pablo kaari Judá-mirinkatatsini

¹ Irootaki opoñaantari, naaka Pablo, tima jomontyaitakina nokinkithatakotaimiri Jesu-cristo iirokaiiti kaari nojyininkata,

² piyotaiyini iri Pawa owakinari nonkinkithatakaayitaimi, tima antawoiti inishironkatakimi.

³ Tima aritaki nosankinatakimiro kapichiini tsika okanta jiñaawiyatakaakinawo kaari jiyotakowiita pairani.

⁴ Aririka piñaanatakiro, ari piyotairo okaatzi naaka niyotakotairiri Cristo kaari jiyotakowiita pairani.

⁵ Tima pairani tikaatsi atziri yotakowityaawoni jantiri Pawa. Iro kantzimaitacha, jiyotakaana Tasorintsinkantsi nokaatzi Notyaantapiroritzii ijatzi Kamantantaniriiti.

⁶ Jiroka kaari jiyotakowiita: Aña jawisakoshiritsitaiya kaari nojyininkawita aririka inkamantayitairi Kamiithari Ñaantsi tsika ikantakota Cristo Jesús. Ari joñaagairi ikajyaakagaitakiriri Judá-mirinka, tima iyyininkayitawakaa.

⁷ Irootaki nimatantaawori iroñaaka nokinkithayitairo, iriitaki Pawa tasonkawintashiritanari nantantawori, tima owanaa inishironkataana, otzimimotziri ishintsinka irirori.

⁸ Aña naaka janaakotani maawoni oitishiritaari. Iro kantzimaitacha inishironkataana naaka, ishinitakina nokinkithatakotainiri Kamiithari Ñaantsi kaari Judá-mirinkatatsini, iro jiyotantaiyaari antawoiti itasonkawintayitairi Cristo.

⁹ Ishinitakinawo noñaagairi okaatzi manakowitachari pairani jantiri Pawa. Tima iri witsikayitakirori maawoni añaayitairi iroñaaka.

¹⁰ Iro jantantakawori maawoni jiroka, onkantya jiyotantyaari inkitiwiriiti pinkathariy-itaisiri, yotaniri ikanta Pawa, aririka jiñaayitai akaatzi akimisantairi.

¹¹ Tima iro ikinkishiritapiintakari jantiri, irootaki jotyaantantakariri Awinkathariti Cristo Jesús.

¹² Tima awintaari iroñaaka Cristo, aritaki jaapatziyai Pawa, iiro athaawashiriwaitzi.

¹³ Irootaki nokantanzimiri: Ñaa okantzimoniintzimikari okaatzi nokimaatsikowintakimi. Aña iro thaamintashiritakaayitimiri iirokaiiti.

Antawoiti itakotaantsi kaari jothotyaiti jiyotakoitiro

¹⁴ Irootaki opoñaantari notzirowashitari Ashitariri Awinkathariti Jesucristo,

¹⁵ tima iri iwaapatitakari Pawa, ikimitakaantayitai aakayitaki iyyininka. Okantawita aakarika inkitijatzi, aakarika kipatsijatzi.

¹⁶ Nokowakotapiintakari Ashitairi, otzimimotziri owaniinkayitachari, antawoiti intasonkawintayitimi, jaawiyashiritakaimiro Itasorinka.

¹⁷ Nokowakotapiintakari ijatzi Cristo inampishiriyitantimi, tima pawintaayitanaari iirokaiiti. Pinkimtakotyaawo pankirintsi parithatatsiri kamiithaini, iro paapaikantanatya jitakonka.

¹⁸ Iro inkimathapirotantaiyaawori oitishiritaari, okimiwaitakawo antawoiti inatyiimi jitakonka Cristo, santha onkaatimi, jinoki onkantyaami, inthomai inatyiimi.

¹⁹ Irootaki namanakotapiintanzimiri pinkimathapirotairo antawoiti jitakotai Cristo, anairo maawoni jiyotakowiitari, iro piñaantaiyaawori jothotyimi Pawa isaikashiripirotantaimi.

²⁰ Thami anthaamintaiyaari Pawa, tzimatsiri ishintsinka, iriitaki ñaakaayitaironi owanaa anaanakiro okaatzi akamiyitiziri. Iiro othotyiro ankinkishiritakotiro ishintsinka aririka añaayitiro jantzimoshiriyitairi.

²¹ Thami anthaamintaiyaawo okaatzi jantakaakiriri Cristo Jesús, ijatzi okaatzi jantzimotziriri awintaayitaariri. Ari inkimitaiyaari inkaati ancharinitaiyaari ari inkantaitaayaani ijatzi inthaamintaiyaari irirori. Ari onkantyaari.

4

Withaa ikantakaayitai Tasorintsinkantsi

¹ Ari okantayitakari, tima jomontyaitakina nokinkithatakotziri Awinkathariti. Irootaki nonkantantimiri: Pantapiintainiri ikowakaayitaimiri, tima ikaimashiritani pinayitatzii.

² Tsinampashiri pinkantaiya, aapatziyashiri pikantantai. Iiro pisamawakaayita. Aña ontzimatyii pitakotawakaayitaiya.

³ Piñaashintsitaiyaawo pisaiki kamiitha, tima iri Tasorintsinkantsi owithaawakaayitaimiri.

⁴ Okimiwaitakawo apawatha akantanaa, tima apaani ikanta Tasorintsinkantsi. Ari okimitari ijatzi apaani okanta ikajyaakaayitaimiri Pawa poyaakoniintairi.

⁵ Apaani ikanta Awinkathariti, apaani ikanta akimisantairi, apaani ikanta owiinkaaw-intaari.

⁶ Apaani ikanta Pawa, iriitaki Ashiyitairi maawoni. Iri pinkathariwintayitairi maawoni, jothotyiroo inampishiriyitanta maawoni.

⁷ Iro kantacha, inashiyitaka jimatakaayitairi Cristo itasonkawintayitakai. Okimiwait-akawo oityaami impashiyitakairimi.

⁸ Irootaki josankinatakoyiitakiri pairani kantatsiri:

Tzinagaa, jiiwatairo joitsinampaakiri owayiriwitakariri.

Tima okaatzi jaapithatantakiri, ipashiyitaari jowayiriti.

⁹ Jitama ikantantaitari: "Tzinagaa?" Iro ikantantaitari, tima ipokitsitapainta isaawiki jaka kipatsiki.

¹⁰ Tima itzimi ijyaawiinkainchari kipatsiki, irijatzi tzinagaachari janaapirotanakiro inkiti, iro jothotyantaawori isaikantaawo maawoni tsikarikapaini.

¹¹ Iri tasonkawintantaatsiri okanta Otyaantapiroritantari tsikarika akaayitzi. Tzimatsi pashini kamantantaniritatsiri. Tzimatsi pashini kinkithatatakaantayitanairori ñaantsi jaw-isakoshiritantaitari. Tzimayitatsi iijatzi pashini jiwayitanairiri kimisantanzinkari, tzimayitatsi iijatzi yotaantaniriiti.

¹² Ari ikantayitaari maawoni jirikaiti, iriyyitaki yotakaayitairini inkaati oshiriyitaachari tsika inkantya jantawaitainiri Cristo, inkini jiwitsikashiritakaayitaiyaari, inkimitantyaaworimi iwatha Cristo jinatzi.

¹³ Irojatzi añaantaiyaawori ayopirotakotairi Itomi Pawa, onkimityaawomi awithaawakaatyiyiiaami akimisantayitai. Iro amatantyaawori aatakaairo ojakotaiyaari Cristo, antapashiritanaatyimi.

¹⁴ Aritapaaki akimitakari ikanta iintsi, owanaa ipashiniyitzi iikiro jijaatatzi ikimotatzzi. Tima ari ikimiyyitari kaari jyinkaatsini jamatawiyiitiri, jiyotaitiririka kaari tampatzikatatsini. Iriyyitaki kimitakawori aapanayitakairi tampiya, okinayitzi tsikarikapaini.

¹⁵ Aña iro akinkithatakoyitai tyaaryoopirotatsiri onkantakaakai atakonka. Ontzimatyii antapashiriyitai, ankimitaiyaari tsika ikanta Cristo irirori. Tima iri Cristo kimitanaiyaawonimi aito,

¹⁶ irooma maawoni aakaiti akimitawo aakami iwatha. Apaani atziri oimonkachari iwathaki kamiitha jiwithaawakaayita jowawitonkiyita, tima kamiitha ikanta itikatsitzi iwathaki. Ari ankantayitaiyaari aakaiti iwathayitai Cristo, antawaitainiri kamiitha irirori, amitakotawakaayitanaiya, atakotawakanaiya iijatzi.

Owakiraari añaantari ikantakaayitaawo Cristo

¹⁷ Pinkimi nonkantimiro okaatzi jiyotakaakinari Awinkathariti: Aritapaaki pikimitakoyitari isaawisatziiti, tima aminaashiyitaka jantayitziro okaatzi ikinkishiritari,

¹⁸ okimiwaitakawo ikinkishiritani tsiniriwiri. Kisoshiri ikantayitaka, tii ikowaiyini jiyotakotairi Pawa, tii jiñiuro jinintaiyaawo inintakaawitakariri.

¹⁹ Tii inkaaniwintaiya, iro ayimatakiri imayimpinka, iyaaripiroshirinka jamitapiintakari, iijatzi ijyampitsinka.

²⁰ Irooma irokaiti, piyotakotairi Cristo, tii okantzi pantayitairo jiroka.

²¹ Tima imapirorika pikimisantairi, piyotanairo tyaaryoori inatzi okaatzi jiyotaanta-paintziri irirori.

²² Tsikarika pikantayiwita pikaaripirotzzi pairani, ontzimatyii powajyaantayitairo, tima amatawatikimi okaatzi pinintawaitziri iiroka.

²³ Aña ontzimatyii pinkimintakaantairo owakiraataatyimi pikinkishiryani.

²⁴ Ontzimatyii powakiraashiriyitai, iro jiwitsikantakimiri Pawa pairani pinkimitaiyaari irirori, tampatzikashiripiro pinaaty, kitishiripirori pinkantya.

²⁵ Tii okamiithatzi pamatawiyitanairi piyyininkapaini, iro kamiithatatsi piñaaniyitaiyaawo tyaaryooyitatsiri. Tima okimitanaatyaawo awithaawakaatyiyiiaami.

²⁶ Iijatzi okimitari, aririka pinkijya, pintyaaryooti pikaaripiroshiritzikari. Ontzimatyii piñaashintsityaawo powawisaantyaawori thaankiini pimashirinka, iiro pimaakotziro iro-jatzi pashini kitijyiri,

²⁷ pishinitairikari Kamaari jantakaimiro kaaripirori.

²⁸ Koshintzirika pinatzi, powajyaantairo, ontzimatyii pantawaitai. Pinkimaatsi-wintyaawo pantawaiwintiro pikowayitzi, onkantya piñaantyaawori ontzimimoyitimi, iro pimpashiyityaariri ashironkaayitachari.

²⁹ Iijatzi okimitari, tii okamiithatzi piñaawaitashityaawo kaaripirori ñaantsi. Aña iro piñaawaitapiinti kamiithari ñaantsi, onkantya piwitsikashiritakaantyaariri kimayitzimiri.

³⁰ Iirorika pantayitanairo kamiithayatsiri, ari jowashiritakotakimi Tasorintsinkantsi poñaachari Pawaki. Tima iriitaki kimpoyaaawintapiintakimiri irojatzji paata pawisakoshir-
itantaiyaari.

³¹ Powajyaantiro iroñaaka pikisashiritaka, aritapaaka pikisapiintaka, piñaakatsimatantzi, piñaanaminthantantzi, pikijyimatantzi. Ontzimatyii powajyaantairo pantayitakiro kaaripiroyitatsiri.

³² Aña ontzimatyii pinkamiithashiritai, pinishironkatawakaayitaiya. Ontzimatyii pimpiyakoyitairi ikaatzji owaariproshiritakimiri, ikimitagaimi Pawa ipiyakotaimi irirori ikamimotaimi Cristo.

5

Tsika inkantaiya jashitaari kitainkari

¹ Tima jitakoyitani pinatzji Pawa itomiyitaimi, ontzimatyii pinkimitakotaiyaari ikimita irirori.

² Itakoshiri pinkantanti, pinkimitakotyaari Cristo jitakoyitakai, ishiniwintakai im-
paikakoitiri. Irootaki kimitakawori okasankainkatzi itagatziniriri Pawa, owanaa okami-
ithatzimotakiri.

³ Tima oitishiritaari ikantakaitami iirokai, tii okamiithatzi pimayimpiriri, imapiro okowiinkatzi. Tii aritaajaitzi pikinkithatakoyitairo. Ari okimiyitari pashini kaaripiroy-
itatsiri, iijatzji okimita aririka pinintayitiro ajyaagawontsi.

⁴ Tii okantzi piñaawaiyitiro kaaripirori, potsinampaantayiti, tii opantawo jirokapaini. Aña iro kamiithatzi pimpaasoonkitairi Pawa.

⁵ Ari piyotaki iiroka iiro jagaitairi mayimpiriwaitatsiri tsika ipinkathariwintantai Cristo itsipatari Pawa. Ari inkimiyaaari iijatzji kaaripiroshiritatsiri, ikaatzji nintayitzirori ajyaagawontsi ikimitakaantawo iwawanimi inatyi.

⁶ Tzimatsi kaminaayitimini inkowi jamatawitimi, ari onkantya joitzipinashiritantimiri. Ari jowasankitairi Pawa inkaati piyathatachani.

⁷ Tii aritaajaitzi iijatzji pintsipaminthataari jirikaiti.

⁸ Tima pairani tikira pikimisantziriita Awinkathariti, kimiwaitaka pisaikatyiimi otsinirikitzi, pantayitapiintakiro kaaripirori. Iro kantacha jashitaimi Pawa, kimiwaitaa pisaikaatyiimi okitiijiyinkatzi. Irootaki pisaikantaiyaari kamiitha pinkimitakaantanakiro isaikaitzi okitiijiyinkatzi.

⁹ Tima inampishiritantaimi Tasorintsinkantsi, ari piñaayitairo pinishironkantantai, pin-
tampatzikashiritai, piñaawaitapiintairo tyaaryoori.

¹⁰ Ontzimatyii pantapiintayitanairo kamiithatzimotirini Awinkathariti.

¹¹ Iiro pitsipaminthariti kimitakariri saikayitatsiri otsinirikitzi. Aña pinkaminaathariti, tima tii okamiithatzi jantayitziri, aminaawaitaantsi inatzi.

¹² Tima antawoitii owañaantsi aririkami ankinkithatakotiro okaatzji jantayitziri ji-
mananikiini.

¹³ Iro kantacha aririka pinkaminaathariti, kimiwaitaka pootatyinirimi iyaaripironka. Aritaki inkinkishiritanaia, inkowanakiro inkamiithashiriyitai, tima okimiatyaawo isaikanaatyiimi okitiijiyinkatzi.

¹⁴ Irootaki josankinaitantakari pairani, ikantaitzi:

Aritaki pimaaki, pinkakiti,

Pintzinai pitsipayitakariri kaminkari,

Iri ootaimini Cristo.

¹⁵ Amaakowinta pinkantawintaiyaawo onkaati pantayitiri, iiro pojyakoyitari ma-
sontzishiriri, aña iri pinkimitakotya ikantayita yotaniri.

¹⁶ Iiro pisaikawaitashita, tima tzimatsi ojiyiki kaaripiroshiririiti.

¹⁷ Iiro pimasontzishiriwaitzi, aña paminaminatiro pinkimathatairo ikowakaimiri Awinkathariti.

¹⁸ Iiro pishinkiwaita, tima ojiyiki okowiinkatzi. Aña iro kowapirotacha isaikashiritanti-
mi Tasorintsinkantsi.

¹⁹ Pinkinkithatakotawakaanaiaawo Salmo-paini, pimampithaayitairo onkaati jiyoshiritakaimini Tasorintsinkantsi, thaaminta pinkantawintyaari Awinkathariti.

²⁰ Paasoonki powapiintairi Ashitairi Pawa piñaayitiro maawoni tsikarika oiyita, pim-
pairyaanairi Awinkathariti Jesucristo.

Pimpinkathatawakaayitaiya

²¹ Ontzimatyii pipinkathatawakaayitaiya, tima pinkatha powayitairi Pawa.

²² Inantaitari, pipinkathatairi piimiiti, pinkimitakaantiri pipinkathatziri Awinkathariti.

²³ Tima ikaatzi iimintaitari ijiwatziro iina, ikimitakari Cristo ijiwatziri kimisantzinkariiti. Tima Cristo ikimitakaantari kimisantzinkariiti iriimi iwatha, iriimi Cristo iitotanaiyaarimi iriroriiti. Irijatzi owawisaakoshiriyitairini.

²⁴ Tima maawoni kimisantzinkariiti pinkatha jowairi Cristo, ari onkimiyityaari tsinani-iti opinkathatapiintairi oimiiti.

²⁵ Iimintaitari, pitakoyityaawo piinaiti, pinkimitakotyaari Cristo jitakoyitakari kimisantzinkariiti, iriitajaantaki shiniwintakariri ikamawintayitairi.

²⁶ Iro jantantakawori jiroka onkantya intasorintsitakaantairi. Ari imataari jowi-inkaataitya, ikantapiintaitzi: “Nokimisantairo Iñaani”.

²⁷ Tima ikowatzi Cristo kitishiri inkantayitaiya ikaatzi kimisantairiri, kimitajaantakimi tii ikaaripiroshirizimi kapichiini. Jojyakotari Cristo ikanta pairani aatsini iina, tii ikowi jiiñiro iinatyaaari ontsimisiwaiiti, ompitsipookiwaaiti, aña owaniinka onkantya.

²⁸ Iro jantayitairi iimintaitari, jitakotyaawo iinaiti. Inkimitakaantiro jitakatawo iwatha irirori, ari inkimitanairo iijatzi iinaiti jitakotyaawo.

²⁹ Tima tii jiiñaitzi apaani kimaatsitakaawaityaawoni iwatha, aña itakopirowaita ikanta. Ari ikimitairi iijatzi Cristo ikaatzi kimisantayitairiri.

³⁰ Ikimitakaantayitairi iriirikami imishina, iriirikami itonki, iriirikami maawoni iwathaki.

³¹ Tima ikantaitzi:

Ari jookawintairi shirampari ashitariri, jayi iina, apaani inkantaiya iwathaki jaawakaana.

³² Owanaa okompiwitaka pairani inkimathayitiro jiroka. Aña iri Cristo ojyakaawintacha jaka, ipoña iijatzi kimisantayitairiri.

³³ Ari okantari, ontzimatyii pitakoyitaiyaawo piinaiti, pikimitaa pitakota iiroka. Ari onkimiyitanaiyaari iijatzi iinataitari, opinkathayitairi oimi.

6

¹ Iintsiiiti, pikimisantairi ashitzimiri, tima irootaki kamiithatatsiri ikowakaimiri Awinkathariti.

² Ojyiki ikantakaantakiri pairani Pawa. Iro kantacha ari osatikakari apaani Ikantakaan-tani itanakawori okinkithatakotziro ikajyaakairi Pawa, ikantaki:

Pipinkathatairi ashitzimiri,

³ Aritaki piñaakiro osamani paminawaiti jaka kipatsiki.

⁴ Irooma iirokaiiti iwaapatuutari, tii okamiithatzi pinkisakaawaityaari powaiyaniiti, aña iro kamiithatatsi pintampatzikayitiri, pinkaminairi tsika okanta ikowiro Awinkathariti.

⁵ Ompirataari, pinkimisanti iirokaiiti onkaati jompiraitimiri. Iiro pamatawiwaitziri ompiratizimiri. Pinkatha powiri, pinkimitakaantiri pipinkathatziro Cristo.

⁶ Iiro powakowintashiwaita pantawaitiniri aririka jaminimi, iro pinimotakaantyaariri. Aña pashi powiro pantawaitapiintiniri, tima jompiratani jowanaimi Cristo, pantiro ikowiro Pawa.

⁷ Shiritha pinkantawintyaawo jompirayitzimiri, pinkimitakaantiro iriitajaantakimi Awinkathariti pantawaitiniri, kaari atziri.

⁸ Tima ayotaiyakini, iri Awinkathariti pinayitaini okaatzi antayitakiro kamiithari, onkantawitatyaaakarika ompirataari, tiirika jompirayitaiiti.

⁹ Ari pinkimityaari ompiratananiiriiti, ontzimatyii paapatziyaari pompiratani, iiro pasaryiimawaitari. Tima jompiratari Inkitijatzi pompiratani, ari ikimitsitzimiri iijatzi iiroka, jompiratizimi, tikaatsi imaakiniti irirori.

Ipiyawintashiritantari kimisantanaatsiri

¹⁰ Iyikiiti, piñaashintsishiritya, tima iri Awinkathariti otapishiritantimironi ishintsinka.

¹¹ Pinkimitakaantiro pinkithaatakotatyaaawomi jashitari Pawa ipiyakowintantaitari. Iro piñaantyaawori pimpiyatyaari kamaari.

¹² Tima kaari atziriiiti koñaawoini antaminthayitaini, iri antaminthatairi kaari koñaayitatsi. Iriiyitaki pinkatharitashiwintawaitachari, tzmawitachari ishintsinka, tsiniriwiri jinayitzi ompiraminthatariri isaawisatzi, irijatzi antashiwaitakawori kaaripirori inkitiki.

¹³ Ikimita apaani owayiri jawintaawo iithaari ashirotsiri, ari pinkimitanaiyaari iiroka pawintaayitanaiyaari Pawa. Aritaki pimatakiro pimpiyakowintya. Tima aririka piñaashintsishiripirotanatyaa, tikaatsi iiwokashiritimini.

¹⁴ Pintaaryooyitai, pinkimitakotyaari ikanta jiwitsikaanta owayiriiti. Tima iro jitapi-inta jooothakiyitanatyaawo iithaari iiro ipakoowaitanta. Ari pinkimitapiintanaiyaari iirokaiiti, pinkinkishiritakoyitanairo tyaaryoori, ari onkantya iiro pipakooshiriwaitanta.

Ikithaatapiintawo owayiriiti ashirotaki ishipaniiki, inkini otzikaawintiri. Ari pinkimitanaiyaari iirokaiti tampaatikashiri pinkantayitanaiya, tima iro otzikaawintashiritimini.

¹⁵ Ityaantapiintari owayiriiti i-zapato-ti, inkini jiyaayiti tsikarika. Ari pinkimiyitanaiyaari iirokaiti aamaakowinta pinkantapiintaiya inkini piyaayiti tsikarika pikinkithatakotairo Kamiithari Ñaantsi isaikantaitari kamiitha.

¹⁶ Jawintaapiintawo owayiriiti jotzikaawintaminto joirikayitziri iiro okintantari paampakiyitaintsiri chikopi. Ari pinkimiyitanaiyaari iirokaiti pawintaapirotanaiyaari Pawa inkini potzikaashiriwintanaiya pimpiyatantyaariri kamaari.

¹⁷ Jawintaapiintawo owayiriiti ashironaki jamathaitari. Ari pinkimitanaiyaari iirokaiti pawintaayitanaiya jowawisaakoshiritaimi Pawa. Ipiyakowintantapiintawo jowathaaminto owayiriiti. Ari pinkimiyitanaiyaari iirokaiti pimpiyakowintantyaawo Iñaani Pawa inkinkishiritakaimiri Tasorintsinkantsi.

¹⁸ Pamanamanaatapiintayitai, tima Itasorinka Pawa kinkishiritakaiyaamini pinkowakotiriri. Tyaaryoo pinkantayitanaiya inkini pamanakotapiintanaiyaari maawoni oitishiritaari.

¹⁹ Impoña pamanakoyitakina naaka, iñaapirotakaantinari Pawa niyotantyaari nokinkithatakotanairo Kamiithari Ñaantsi kaari jiyotakowiita pairani.

²⁰ Timu iro kamiithatatsi noñaapirowintyaawo nonkinkithatakaanti. Irootaki jomontyaawintaitakinari. Iro kantacha iikiro niyaatakaatyiiro nonkinkithatakaanti.

Iwiyaantawori withataantsi

²¹ Aririka jariitapaatya Tíquico janta pisaikaiyini, iriitaki kamantapaakimini tsikarika nokantaka, tsikarika iita nantayitakiri jaka. Timu jirika Tíquico iyiki jinatzi, nitakopiro-takari. Iri tyaaryootaintsi jimitakotakina nokinkithatakaantaki.

²² Iro notyaantantyaariri, onkantya piyotantyaari tsika nokanta nosaikaiyini jaka. Ari onkantya pinthaamintashiritantyaari.

²³ Ari okantzimaita iyikiiti. Onkamintha isaikakaayitaimi kamiitha Ashitairi Pawa, ari inkimitaimiri iijatzi Awinkathariti Jesucristo. Ari onkantya pitakotawakaantanaiyaari, awintaashiri powanairi.

²⁴ ¡Onkamintha inishironkataimi Awinkathariti Jesucristo, pikaataki pitakopirowaiyi-taari! Ari onkantyaari.

JOSANKINARI PABLO JOTYAANTZINIRI FILIPOS-JATZIITI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo otyaantzimorori jiroka osankinarintsi, ari notsipatakari Timoteo nosankinatzi. Tima jompiratani Jesucristo ninayitzi. Iiroka nosankinayitzi janta Filiposki pikaatzi ikitishiritakaimi Cristo Jesús. Irijatzi nosankinatzi ikaatzi jwayitzi miri pinkimisantayitai.

² Onkamintha inshironkataimi Ashitairi Pawa, kamiitha isaikakaayitaimi. Ari inkimaimiri iijatzi Awinkathariti Jesucristo.

Jamanamanaatakoyitari Pablo kimisantzinkariiti

³ Aririka nonkinkishiritakotapiintimi, owanaa nopaasoonkitziri Pawa.

⁴ Kimoshiri nokantapiintaka aririka namanamanaatakoyitimi,

⁵ tima ari akaataiyakini akinkithatakotziro Kamiithari Ñaantsi. Irojatzi pikantanakiro pairani owakiraa pikimawakina nokamantapaakimiro ñaantsi, tii powajyaantanakiro irojatzi iroñaaka.

⁶ Niyotajaantzi naaka, owanaa okamiithataki okaatzi pawintaashiriyaari Pawa, tima iriitaki kamiithashiritakaimini irojatzi impiyantatyaari Jesucristo.

⁷ Tima kamiitha okanta nonkinkishiritakotapiintimi, nitakoyitani pinatzi. Okantawitaka jomontyitakina naaka, ari akaatzi inshironkayitai Pawa. Ari okantari iijatzi jaayitanakina pinkatharintsiki, tima nokinkithatakotakiro janta Kamiithari Ñaantsi.

⁸ Iri yotatsi Pawa owanaa nokowityaataikimi noñaayitimi. Iro jitakonka Jesucristo kantakaawori.

⁹ Namanakotapiintakimi pitakopirowaitantyaari, yotani pinkantya, pinkimathatairo maawoni,

¹⁰ onkantantyaari pantapiintayitairo kamiithari. Ari onkantya pinkitishiritantyaari iiro otzimanta inthawitakotaitimiri paata impiyakirika Cristo.

¹¹ Ikamintha jotampatzikashiritaimi Jesucristo okanta pantayitantaawori kamiithari. Iro impinkathayitantaariri Pawa, inthaamintapiintantayitaaari.

Nañaantaari Cristo

¹² Iyikiiti, nokowi piyotakotiro awijyimotakinari. Tii othataawaitashita awijyimotina jirokapaini, aña iro iyaatakotantyaari Kamiithari Ñaantsi jawisakoyiitantyaari.

¹³ Ari matzimaaitaka, tima ikaatzi saikapankotziriri pinkathari, owayiriiti kimpoyaawintanari, jiyotaiyaini maawoni jomontyaawintashitaitanari Cristo.

¹⁴ Tima jiñaayitakina iyikiiti jomontyaawintaitanari Cristo, tii ithaawayanakini, iikiro ikinkithayitanakitzi, jawintaapirotanakari Awinkathariti.

¹⁵ Tzimatsi jaka kajyaawaitachari ikinkithatakotziri Cristo, oiyiki ikowaki janaina impinkathayitiri onkantya inkisaniintantaitinari naaka. Iro kantacha tzimatsi pashini itakotajaantakinari, kamiithapiroini ikinkithayitanaki irirori.

¹⁶ Jirikaiti ikaatzi kisaniantakinari, tii ishinitziri atziripaini inkimisantina, apaniroini ikowi inkimisantaitiri onkantya janaantyaanari naaka, irootaki ikajyaawaitantari ikinkithatakotziri Cristo. Ikwatzi jirikaiti inkimaatsipirotakaitina jomontyitakina.

¹⁷ Iriima ikaatzi itakotajaantakinari, jiyotaiyini irirori Pawa kantakaawori jomontyitantakinari onkantya nonkinkithatakotantyaawori janta Kamiithari Ñaantsi.

¹⁸ Tikaatsi iitzimaitya kisaniantanari, iro kowapirotacha irijatzi Cristo ikinkithatakoyitzi. Irootaki oimoshirinkakinari. Ari imapirotya nonkimoshiriti,

¹⁹ tima niyotzi irootantsi jomishitowaitaina. Okantakaantziro pamanakoyitakina, inshironkatagina Itasorinka Jesucristo.

²⁰ Iro nokowapirotairi nonkinkithatakotiri Jesucristo, tikaatsi nonthaawakaiya. Tii nokowi jowañaaitaina paata. Aririka intsitokaitakina, irooma iirorika, ari nonkantaitatyaani nantayitiro kamiithari, irootaki impinkathaitapiintantyaariri Cristo.

²¹ Tima iri Cristo nañaantaari naaka. Irooma aririka intsitokaitakina kamiithataki iijatzi.

²² Irojatzirika nañi iikiro niyaatakaatyiro nantiniri Awinkathariti ikowakaayitanari. Tii niyotzimaita otzimi nokowiri.

²³ Apitiroiti nokowiro. Kamiithawaitaki intsitokaitina niyaaita nontsipatapaiyaari Cristo. Iro kamiithaprotzimotakinari naaka.

²⁴ Iro kantacha okowapirota iijatzi nañi, ari onkantya nosaikimotantimini iirokaiti.

²⁵ Niyotaki iiro nokamita, osamani nosaikimoyitanaimi iirokaiti, ari onkantya nonthaamintakaantimiri pawintanaaiyaari Cristo.

²⁶ Tima aririka nariitapaimi iirokaiti, oiyiki pinkimoshiriwintawaina, piyotanaki iri kantakaawori Jesucristo imatantari.

²⁷ Jiroka pinkantayitanaiya: Pantapiintanairo kamiithatziomotirini Cristo. Irootaki pantapiintanairi, tima aririka niyaataki nariitimi, kamiitha noñaapaakimi pisaikaiiyini. Irooma iirorika nimatziro nariitimi, nokowi nonkimakotimi kamiitha paapatziyawakaayita, piñaashintsishiriwintaiyaawo Kamiithari Ñaantsi akimisantanairi.

²⁸ Iiro pithaawantashiwaitari kisaniiintzimiri. Tima jirikaiti ari inkinkishiritakaiyaari Pawa japiroyiitayiiri. Ari inkimitsitimiri iijatzi iirokaiti pikimisantairi, jiyotakaayitaimi imapiro pawisakoshiriyitai.

²⁹ Tima tii apa ikowakaakimiro Cristo pinkimisantairi, aña ontzimatyii pinkimaatsikowintaiyaari iijatzi.

³⁰ Ari akaataiyakini akimaatsikowintakari. Tima piñiiyakinani pairani owanaa noki-maatsikowintakari janta. Irojatzii nokantziro iroñaaka pikimakowintana owanaa noki-maatsikowintakari jaka.

2

Itsinampashirinka ipoña iñaapironka Cristo

¹ Tima aritaki joimoshirinkaimi Cristo, tima jitakotakimi, tima isaikashiritantakimi Itasorinka, tima piyotairo pinishironkatawakaiyani,

² ontzimatyii paapatziyawakaayitaiya, pitakotawakaayitaiya, onkimiwaiyaawo apaanimi onkantaiya pikinkishiritani. Irootaki oimoshirinkanari.

³ Aririka ontzimi oitya pantayitiri, iiro pikisawakaawintawo, tsinampashiri pinkantya, iiro pasagaawintawo. Tii opantawo pinkantanti: “Naaka kamiithapirotatsi, tii opantari jirinta”. Aña iro kamiithatatsi pinkanti: “Iri kamiithapirotatitatsi jirinta, janaakowaitakina naaka”.

⁴ Tii apa okamiithatzi pinishironkapirowaita iiroka, aña ontzimatyii pinishironkayitairi iijatzi pashinipaini.

⁵ Pojyakotyaari tsika ikantapainta Jesucristo,

⁶ Pawapirori jinaki irirori, tiimaita inchiraawintya jitapirotyaawo Ipawatzira.

⁷ Aña jowajyaantanakiro ipinkatharitzii, jojyakotanakari ompirataari, itzimaki, ikimitakotapaakari ikantayita atziriiiti.

⁸ Ikimitapaakari atziri, tii ipinkatharitanai ikimiwita. Aña shiritha ikantapainta irojatzii ikamantakari ipaikakoitakiri.

⁹ Irootaki opoñaantari Pawa iñaapirotakagaari Cristo, ipinkathariwintapirotzi, janaanakiri ikaatzii jiwitsikaitakiri.

¹⁰ Ikowi Pawa maawoni impinkathapiroitiri Jesús, onkantawitya tsikarika janta impiyiityaawo, inkitikii, kipatsikinta, iijatzi otapinaki kipatsi.

¹¹ maawoni inkantayitai: “Pinkatharipirori jinatzii Jesucristo”. Aripaiti ipinkathayitairi Pawa Ashitairi.

Ikimitari ootamintotsi kimsantzinkariiti

¹² Ari onkantzimaityaari nitakotani iyikiiti. Tima pairani nosaikimotakimi janta, owanaa pikimisantapiintakina. Ari pinkimitanairo iijatzi nosaiki intaina, pantapiintairo okaatzii nonkantimiri. Pinkamaiwintanaaiyaari Pawa jowawisaakoshiriyitaimi, pinkatha pantiniri okaatzii ikowakaayitakimiri.

¹³ Tima Pawa iriitaki kowashiritakaantatsiri, okanta pantapiintantawori kamiithari. Irijatzii Pawa antakaayitimironi.

¹⁴ Pantainiri Pawa maawoni kamiithari, iiro pikisawakaawintawo,

¹⁵ ari onkantya iiro otzimanta oitya iyakawintimini. Tima itomi Pawa pinayitatzii, powajyaantiro kaaripirori, kamiitha pisaikimoyitairi kinashiwaitainchari. Pinkimitakotyaari kitijiyiinkatakairori tsiniriri.

¹⁶ Pintyaaryoowintanairo pikimakotakiro ñaantsi, iro pañaashiritantaiyaari. Aririka pintyaaryoowintakiro, antawo nonthaamintimi impiyairika Cristo, tima tii natsipitashwaitawo nokinkithatakotakimiro iñaani Pawa.

¹⁷ Onkantawitya jowamaawintaitinawo nokimisantakaayitakimi, owanaa nonkimoshiriti, ari pinkimiyitanatyaari iirokaiti, pinkimoshiriwintaiyinani. Aririka jowamaitakina, oiyakawo nañaantari japaayitziro imiriyitairi isaitaitziri piratsi itagaitziniriri Pawa.

¹⁸ Irootaki pinkimoshiriwintantinari iijatzi iirokaiti iroñaaka.

Timoteo ipoña Epafrodito

¹⁹ Iriirika kowaintsini Awinkathariti Jesús, ari piñaakiro thaankiini notyaantimiri Timoteo. Tima aririka impiyaki, inkamantapaina tsika pikanta pisaikaiyini janta, ari onkantya nonkimoshiritantyaari.

²⁰ Tima tii itzimi ojyainani naaka ikimitaka Timoteo, owanaa ikowaki inishironkayitaimi.

²¹ Tzimayiwitacha pashini, apa joshiriyitawo oiyitarika ikowiri, tii joshiritakotawo ikowakaantziri Cristo Jesús.

²² Iro kantacha, piyotaiyini iiroka kamiitha ikanta isaikimotakina Timoteo, iri tyaaryootaintsi itsipatakina nokinkithatakotziro Kamiithari Nnaantsi. Owanaa jimitakotakina, kimiwaitaka iriimi notomi.

²³ Iriitaki nokowakiri notyaantimiri janta, aririka niyotaki tsika inkantaitina.

²⁴ Aamaa nowakiri Awinkathariti thaanki inkantakaiyaawo, naaka jatashitajaantimiri janta.

²⁵ Iri nitawatya notyaantaimiri iyiki Epafrodito, potyaantakinari pairani. Owanaa inishironkatapaakina. Iri kimitakotakariri owayiri ishintsishiritaki itsipatakina nokinkithatakaantzi.

²⁶ Jirika Epafrodito, owanaa ikinkishiritakoyitakimi, antawoiti ikowaki jiñaapaimi, tima jiyotaki pikimakotaiyakirini jimantsiyawaitaki.

²⁷ Ari ikantawitaka jimantsiyatzi, iroowitaincha inkamimi. Iro kantacha jinishironkatakiri Pawa, joshinchagairi. Tii apaniroini inishironkatakiri irirori, aña jimatsitakina naaka, tii ikowakaanawo nimapirotya nowashiripirowaitakotyaari aririka inkamimotakina.

²⁸ Irootaki notyaantantaimiriri thaankipiroini janta, ari onkantya pinkimoshiripirowaitantyaari aririka piñaawairi, ari onkantya iiro nowashiripirowaitanta naaka.

²⁹ Kimoshiri pinkantawintawaiyaari, tima pirintzitawakaanaatyia pikimisantairi Awinkathariti. Pimpinkathatapiintairi ikaatzi ojyariri irirori.

³⁰ Tima ikamawitaka irirori ikamaitanakawo jantayitziro ikowakairiri Cristo. Ishinitakowintanakawo jimitakotakina, tii inishironkapirowaita irirori, okimiwaitakawo iirokami imitakotinani jaka.

3*Kowapirotajaantachari*

¹ Ari okantzimaitari iyikiiti, thaaminta pinkantawintaiyaari Awinkathariti. Tima iiro nosamawo naaka napiipiintimiro okaatzi nosankinatakimiri pairani. Iro kamiithatatsi piyopirotantyaari.

² Ontzimatyii paamaiyaari manintaniriiti kimitakariri otsitsi, kaaripiroshiririiti, kowatsiri intomishitaanikaimi.

³ Tima totamishitaanipirori anayitai aakaiti, inampishiriyitantai Tasorintsinkantsi, jiyotakaayitairo tsika ankantya apinkathayitairi Pawa. Iiro awintaashiwaitawo añaayitzi awathaki, aña iro anthaamintawintya jashiyitai Cristo Jesús.

⁴ Ari onkantyaami owawisaakoshiritaimi añaayitzi awathaki, nimawaitakiro mi naanaakotantimi.

⁵ Tima pairani owakiraa notzimapaaki, okaatzi 8 kitiiyiri nomaakotapaaki, ari itomishi-taaniitakinari. Naakataki Israel-mirinka, icharinitanakari Benjamin-ni, Judá-mirinkapirori ninatzi, Heber-paantipirori noñaawaitziri, nimonkaatziro okaatzi Ikantakaantaitani, tima Fariseo ninawita.

⁶ Noñaajaantaki nokimisantapirotatziiri Pawa, irootaki nokisaniintantakariri kimisantanairiri Jesucristo. Tima nothotyaawitanakityaawo nimonkaatziro Ikantakaantaitani, tii nomaakitapaintzi apaani.

⁷ Iro kantacha maawoni jiroka, okaatzi nasagaawintawaitakari pairani, tikaatsi opantaiyaawoni iroñaaka niyotakotairi Cristo.

⁸ Imapirotatya, tima niyopirotairira Cristo, tii opantaajaitawo nokantawita pairani. Nowajyaantanairo maawoni, nokimitakaantanakiro jookapiintaitziro kaagashi. Iro nokowajaantanairi niyopirotairi Awinkathariti Cristo Jesús tima irootaki kamiithapirotatsiri.

⁹ Iriitaki tsipashiritaanari iroñaaka. Tii nopankinatanaawo nimatiro Ikantakaantaitani, tima tii otampatzikashiritana. Irooma nawintaanaari iroñaaka Cristo, iriitajaantaki Pawa otampatzikashiritaanari.

¹⁰ Iro nokowapirotanairi niyopirotairi Cristo, tima iriitaki ashitawori ishintsinka ipiri-intaa ikamawitaka. Ari onkantya nonkimitakotantyaariri tsika ikanta ikimaatsikowintantaka, tsika ikanta iijatzi ikamimotantaki,

¹¹ irootaki jowiriintantaiyaanari naaka aririka nonkamawitayata.

¹² Tikiraata nothotyaataiziro nokantayitakimiri, tikiraamintha noñiuro nonkamiithashiripiroti. Iro kantacha iikiro niyaataty naminaminairo irojatz nothotyaapirotantyaawori, tima niyotzi iri itapaintawori Cristo Jesús jowawisaakoshiritaana.

¹³ Iyikiiti, tii nokantatzi naaka: Nimatataikiro nothotyaakiro nonkamiithashiripiroti. Aña jiroka nokantanaa: Maijanta nowanairo nantayitakiri pairani tii noshiritakotaawo, apa nokinkishiritakotawo onkaati noñaayitairi paata,

¹⁴ ari onkantya nimatantantyaari, irojatz noñaantaiyaawori paata impinayitairi Pawa ikaimashiriyitai intsipashiritai Cristo Jesús.*

¹⁵ Jirokapaini nokantayitakimiri, ontzimatyii oshiritakotyaawo maawoni akaatzi antapashiriyitai. Tiirika poshiritakotawo, Pawa oñaayimironi pinkimitakotantainari.

¹⁶ Iro kantacha, ontzimatyii antyaaryoowintairo antayitantyaawori okaatzi ayotakotajaantakiri.

¹⁷ Iyikiiti, ontzimatyii pinkimitaiyaana naaka. Ontzimatyii paminayitairi pashini aririka jojyakotaanawo naaka tsika nokanta piñaayitakina.

¹⁸ Tima aritaki pairani napiipiintakimiro nokinkithatakotzimiro, irojatz napiitimiri iroñaaka nirayimankakiini nonkantimi: Tzimatsi ojyiki saikimotakimiri janta kisanintziriri ikaatzi kinkithatakotzirori tsika okanta ipaikakoyiitakiri Cristo.

¹⁹ Irootaintsi jiñaayitiro japiroyiitairi. Ithaamintashiwaitakawo okaatzi jowayitari ikimitakaantakiro iroomi iwawanityaarimi. Owanaa ikantakaapirowintakawo okaatzi jantayitakiri, tii ikaaniwintakotawo. Iro ikinkishiritakowaitapiintaka isaawisato.

²⁰ Irooma aakaiti, iro akowapirotanai anampitaiyaawo isaikinta Pawa. Oyaniinta akanta impiyi Owawisaakotantainari Awinkathariti Jesucristo,

²¹ pashiniyitakaapaini awathaki akaamaniwaitzi, ari ankimitakotaiyaari tsika ikanta irirori otzimi jowaninkawo. Aritaki jimatapairo, otzimimotziri ishintsinka ipinkatharintantawori maawoni oiyyitarika.

4

Pinkimoshiritapiintairi Awinkathariti

¹ Iyikiiti, nokowataiki naaka poisokirotanaiyaari Awinkathariti. Tima nitakotani pinayitatz, owanaa nokowaki noñaapaini. Iirokayitaki oimoshirinkanari, iirokatakanti kantakaan-tironi impinaitantainari paata, onkimiwaityaawomi namathairi pinayitaimi.

² Nonkantimiro Evodia iijatz Sintique: Ontzimatyii aripirotawakaiya awintaashiritaari Awinkathariti.

³ Nonkantimi iijatz iiroka notsipaminthari, pinkaminairo jiroka apiti tsinani aripirotawakaantaiyaari. Tima ari nokaatzi pairani natsipiwintawo Kamiithari Naantsi nokinkithatakotziro, ari otsipatakari Clemente ipoña pashinipaini ikaatzi tsipayitakinari pairani. Tima maawoni jirikaiti, osankinatakoyitaka jañaashiriyitai paata.

⁴ Kimoshiri pinkantawintapiintaiyaari Awinkathariti. Napiitawakimiro: ¡Pinkimoshiritapiintaiyini!

⁵ Ontzimatyii jiyoyitaimi maawoni nishironkataniri pinayitai. Tima aritaki piyimataka Awinkathariti.

⁶ Iro okantzimoshiriwaitzimi, aña pamanamanaatapiintairi Pawa pinkowakoyitiri kowityiimotzimiri. Pimpaasoonkitapiintairi iijatz.

⁷ Ari onkantya piñaantyaawori isaikakaayitaimi kamiitha Pawa, kamiithapiro inatz jiroka, anairo okaatzi akinkishiriyitari aakaiti. Tima jiroka, saikaantsi kamiitha, iro inimoshiritakaimini, iiro okantzimoshiriwaitantzimi tima itsipashiritaimi Cristo Jesús.

Poshiritapiintaiyaawo kamiithari

⁸ Jiroka nonkantimiri iyikiiti. Poshiritapiintaiyaawo tyaaryoori, pinkathataantsi, tam-patzikashirintaantsi, kitishiritaantsi, inimotaantsi, kamiithatzimotaantsi, kamiithashiritaantsi, thaamintaantsi.

⁹ Pantanairo okaatzi piyoyitakiri, okaatzi nokamantakimiri. Piñaantayityaawo okaatzi niyotayitakimiri, okaatzi kamiithari piñaakotakinari naaka nantayitakiri. Aririka pantayitanaairo jiroka, ari inimowaitimi isaikakaimi Pawa.

* 3:14 Kantakotachari jaka "nimatantantyaari", ikanta pairani atziri matantatsiri ishiya tsika ipiyota aminaminthatziriri, ipayitiziri owinawo jimatantaki.

Ipashitantari Filipos-jatzi jashi Pablo

¹⁰ Antawoiti ikimoshiritakaakina Awinkathariti, noñaakiro papiitairo pinishironkataana. Niyotzi naaka tii pimajantana, aña iro kantakaantzirori tii otzimi tsika pinkinakairo pinishironkatantyaanari.

¹¹ Tii iro nonkantantyaari, noñaatziro nokowityaaniintawaitzi. Aña namitakawo noki-moshiriwaitzi onkantawitaya tikaatsi tzimimotinani.

¹² Niyotakiro tsika okantawaita ankowityaaniintawaiti, ontzimimoyitai oiyiki. Nothotyaakiro namitakawo maawoni, iiorika nowapirowaita, aririka nontajyaaniintawaiti. Namitakawo ontzimimotina oiyiki, namitawo iijatzi nokimaatsiwaitawo tikaatsirika tzimimotinani.

¹³ Ari onkantaki nonkitsirinkiro maawoni oiyitakarika, tima iri Cristo aawiyashiritakaanawori iroñaaka.

¹⁴ Iro kantacha, owanaa okamiithataki okaatzi pipashitakinari, tima piyotaiyakini tzimatsi oiyiki pomirintsitzimotakinari.

¹⁵ Pairani nokinantanakari Macedonia-ki, nitantanakawori nokinkithatakotziro Kamiithari Ñaantsi, tikaatsi nishironkatini, apa iirokaiti Filipos-jatziiti, pipakaantakinari pipashitanari.

¹⁶ Ari pikimitaakiro iijatzi nosaikantakariki Tesalónica-ki, papiipiintakiro pipakaantakina pipashitanari, iri naantakariki okaatzi kowityiimotapiintakinari.

¹⁷ Tii apa noshirityaawo naaka pimpashitapiintyaanawo kowityiimotinariki, nokowatzi pantayitanairo iirokaiti kamiithari, inkini impashitaitimi paata iiroka.

¹⁸ Aritakiki naakiro maawoni pipakaantakinari, ipapaakinawo Epafrodito, oiyikitzimotapaakina tikaatsi kowityiimotininani. Okaatzi pantakiri owanaa okamiithatzimotakiri Pawa, okimitzimowaitakariki kasankainkariki. Okimiwaitakawo iijatzi okamiithatzimotziri aririka intagaitiniriki piratsi.

¹⁹ Iri Pawa payitimini onkaati kowityiimoyitimini iiroka, tima otzimimopirowaitziri jowaniinkawo Cristo Jesús.

²⁰ ¡Ankantaityaani apinkathatairi Ashitairi Pawa! Ari onkantyaari.

Iwiyaantawori withataantsi

²¹ Piwithatyaanari janta ikitishiritakaani Cristo Jesús. Jiwithatsitakimi iyikiiti ikaatzi tsipatakinari naaka jaka.

²² Jiwithayitsizimi iijatzi ikitishiritakaani jaka, iri withatajaantzimiri ikaatzi saikapankotziririki Pinkathari César.

²³ Onkamintha inishironkapirotaimi Awinkathariti Jesucristo. Ari onkantyaari.

JOSANKINARI PABLO JOTYAANTZINIRI COLOSAS-JATZIITI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo otyaantzimiro jiroka osankinarintsi. Tima jotyaantapirori Jesucristo ninatzi, irootaki ikowakiri Pawa. Iri notsipata iyiki Timoteo nosankinatzimiro.

² Iiroka nosankinayitzini pikaatzi ikitishiritakaitaimi janta Colosas-ki, tima iirokaiti iyikiiti oisokirotanakariri Cristo pikimisananairi. Onkamintha inishironkataimi Ashitairi Pawa, kamiitha isaikakaayitaimi, ari inkimitsitimiri iijatzi Awinkathariti Jesucristo.

Jamana Pablo onkantya jiyotaniantyaari kimisantzinkariiti

³ Ari nokantapiintatya namanamanaatari Pawa Ashitariri Awinkathariti Jesucristo, nokantziri: "Paasonki Pawa".

⁴ Irootaki nopaasoonkitantariri, tima nokimakowintakimi tsika pikanta pawintaashiritanaari Jesucristo, itakotani pikantanairi ikitishiritakaani,

⁵ okantakaakimi pikimisananairo tyaaryoori Kamiithari Ñaantsi, piyotanauro tzimatsi poyaakoniintari inkitikinta.

⁶ Okaatzi pikimakiri iirokaiti, jatakotaki maawoni nampitsiitiki. Ikimisantayitanai iijatzi pashinijatzi atziriri. Ikimitakimi iirokaiti owakiraa pikimawakiro ñaantsi, piki-mathatanakiro imapiro inishironkayitaimi Pawa.

⁷ Tima iriitaki iyiki Epafras yotaakimirori pairani janta. Nitakotani jinatzi Epafras, iri oisokirotakariri Cristo jantawaitziniri.

⁸ Irijatzi kamantapaakinari owanaa pitakoyitanta ikantakaakimi tesorinkantsi.

⁹ Tima owakiraa nokimakowintawakimi tsika pikantana, ari nokantapiintanakitya namanakoyitaimi onkantya pinkimathatantyaawori ikowiri Pawa. Yotaniishiri pinkantayitaiya.

¹⁰ Namanakotzimi iijatzi pantapiintantyaawori kamiithatzimotziriri Awinkathariti, tima irootaki ikowiri pantainiri, iro piyaatakaantyaawori piyopirotanairi Pawa.

¹¹ Namanakotzimi onkantya otapishiritantimiri ishintsinka. Iro tyaaryootakaimini jowaniinkawo, intsinampashiritakaimi iijatzi.

¹² Ari onkantya pinthaamintantyaari pimpaasoonkiyitairi Ashitairi. Tima iriitaki kantakaawori okanta añaantaawori jashiyitai, anintaantaiyaawori okaatzi ikajyaakaayitakairi ikitijiyiinkatakotairi ikitishiritakaani.

¹³ Tima pairani kimiwaitaka asaikatyiimi otsinirikitzi. Iro kantacha jowawisaakoshiritai Pawa, ipinkathariwintayitai iroñaaka jitakotani Itomi,

¹⁴ itzimi kapathainkawintakairi. Okimiwaitakawo impinakowintatyimi ikimaatsiwin-tayitai, ari okanta ipiyakotantairori ayaaripironka.

Ikamawintai Cristo, ari jaapatziyai Pawa

¹⁵ Tii ikoñaanitzi Pawa, iro kantacha joñaagantapainta itanakawori Itomi, tzimitachari tikiraamintha jiwitsikaitiro añaayitzi iroñaaka.

¹⁶ Iri Itomi witsikakaantakiro tzimayitsiri inkitiki iijatzi kipatsiki. Jiwitsikaki koñaanitsiri, ipoña kaari koñaayitsini. Jiwitsikayitakiri maawoni maninkariiti pinkathariwintzirori tsikarika oiyita. Iriitaki jiwitsikakaayitaki maawoni onkantya jashitantyaawori irirori.

¹⁷ Iri itajaantanakawo Cristo itzimi pairani. Irijatzi kantakaawori iroñaaka kaari inashitantayita okaatzi jiwitsikayitakiri.

¹⁸ Irijatzi Cristo akimitakaanta iriimi aitotyaami akimisantzinkaritari. Irooma aakaiti iwatha anayitaimi. Iriitaki itakaantawori ipiriintaa ikamawitaka. Irootaki jitapiintai-tantyaariri ipinkathayitairi iroñaaka.

¹⁹ Tima iriitaki Itomi ikowapirotaantakiri Ashitairi inampishiriprotantiri ipawatzi irirori.

²⁰ Iriitaki kamimoyitairi, kapathainka ikantapainta ipaikakoitakiri. Aripaiti jaapatziyai, onkantawatitaya tsika asaiki kipatsiki, türika inkitiki.

²¹ Pairani kisanainta powiri Pawa, tii poshiritakotawo ikowakaayitzimiri, iro pantapiint-tashitaka kaaripirori. Iro kantacha Pawa, jaapatziyai.

²² Tima atziripirori jinapaintzi Jesucristo, iro aritantakari ikamimoyitakai maawoni. Iriitaki aayitaini Pawakinta, inkantapairi: "Jirikataki, nokitishiritakaani, kitishiripiro ikantayitaa, tikaatsi kantakowaitairini".

²³ Ari onkanyaari, aririka poisokirotananyaawo pawintaashirityaari. Tima pairani owakiraa pikimawakiro Kamiithari N̄aantsi, piyotanaki tzimatsi poyaakoniintari. Ithonka ikimakoyiitanakiri maawoni nampitsiitiki. Irojatz, naaka Pablo, ikinkithatakaayitakinari iijatzi.

Jiyotaayitziri Pablo pashinijatz i atziri

²⁴ Antawoiti nokimoshiritzi iroñaaka noñiuro nokimaatsitakowintzimi. Tima nimonkaatatziuro ikimaatsitakagaitakari Cristo. Iri nokimaatsitakowinta kimisantzinkariti, itzimi kimitanaawori iroorikami iwatha Jesucristo.

²⁵ Iro nantawairi naaka nimonkaayitairo, tima iri Pawa kantakinari: “Pikinkithatakotainiri atziriiti noñaani, ontzimatyii pothotyiiro maawoni”.

²⁶ Tikaatsi yotaajaitatsini pairani oita jantiri Pawa, irojatz okantzimaita iroñaaka. Iro kantacha aakaaiti jüyitai “ikitishiritakaani”, jiyotakaayitairo.

²⁷ Tima iro ikowakiri Pawa ayoyitairo. Jiroka jiyotakairi: Inishironkayitaimi iirokaiti tii nojyininkawitzimi, itsipashiritaimi Cristo. Iro poyaakoniintantaawori piñairo jowaninkawo.

²⁸ Irootaki nokinkithatakotantaariri naaka Cristo. Nokantayitziri atziriiti: “Aritapaaki pikaaripiroshiriwaitaki”. Niyotaayitairi kamiithapiroini, okimiwaitakawo naayitaatyirimi Pawakinta, nonkantairi Pawa: “Jirika kimisantairiri Cristo, iriiyitaki othotyaaakirori”.

²⁹ Irootaki noñaashintsiwintantariri. Tima ishintsinka Cristo aawiyaashiritakaakinawori nantayitankawori maawoni.

2

¹ Tima nokowatz piyoyitai antawoiti noñaashintsiwintakimi, iijatzi Laodicea-jatzi ikaatzi kimisantairiri Cristo, noñaashintsiwintakari. Ari nokimitaakiri maawoni kaari ñaapootaajaitinani.

² Iro noñaashintsiwintantzimiri onkantya pinthaamintashiritantyaari, pitakotawakaantyaari, piyotaniprotantyaari, pinkimathatantyaawori jantayitairi Ashitairi Pawa tii jiyotakowiitari pairani Cristo.

³ Tima iriitaki Cristo kantakaawori ikimathatakaantairo kaari jiyotakowiitari, okimiwaitakawo ajyaagawontsi otzimi jimanawiiitari.

⁴ Nokamantsizimiro iroñaaka jiroka, iiro piñaantawo jamatawiyiitimi.

⁵ Okantawita tii nosaikimotzimi pinampiki, iro kantacha nokinkishiritakotapiintakimi kimiwaitaka ari ankaatajantimi asaiki janta pinampiki. Iro nokimoshiriprotantakari nokimakowintakimi aripuro pikantawakaanaa, oisokiro powanairi Cristo pawintaanaari.

⁶ Tima tsika pikanta pikimisananakiri kitziroini Awinkathariti Jesucristo, iikiro piyaatatyii pintsipashirityaari.

⁷ Oisokiro powapirotanakiri pitanakari pikimisantziri, pinkimitakotyaawo parithatatsiri kamiithaini, pinkimitakotyaawo iijatz pankotsi jiwitsikayiiitziro, tima irootaki jiyotakaayitakimiri. Pimpaasonkitapiintairi Pawa.

Isaikapiroshiritantaimi Cristo

⁸ Pintyaaryooti, tzimatsi kowatsiri jamatawitimi, paamaakowintya. Jimonkaatakaashitzimirokari okaatzi jiyoyitziri, jiyotaayitziriri pairani ichariniiti, iro jamiyitapiintari jaka kipatsiki. Tima kaari jashi Cristo.

⁹ Tima Pawa, iri othotyaaiprotziri inampiwathatantari Jesucristo.

¹⁰ Irijatz othotyaaiprotziri inampishiritantakimi iirokaiti, tima pawintaashiritanaari Pawa. Pinkatharipirori jinatz irirori, janairi ikaatzi pinkathariyiwitachari.

¹¹ Tima pawintaashiritanaari Pawa, kimiwaitanaa pintomishitaanitatyiyaami. Tii koñaawo pintomishitaanitya, iro oyyakaawintacha jowajyaantakaayitaimiro Jesucristo piyaaripiroshirinka, jañaakaashiriyitaimi iijatz. Okimiwaitanakawo intomishitaanitatyiimimi.

¹² Tima powiinkaayitaka pairani, pikimantyaari Cristo Jesús tsika ikanta ikamawitapainta irirori. Iroowaitanaki arimi pinkaatakirimi pinkitaya, ikitawitakari irirori. Ipoña pañagai iiroka, jañagaira irirori. Tima pawintaanaari Pawa tsika itzimi ashitawori ishintsinka añaakagaimiri.

¹³ Pairani iirokaiti, kimiwaitaka pinkamayitayiiimi okantakaantziro piyaaripironka. Iro kantacha Pawa inishironkataimi, okantawitaka tii pitomishitaanitya. Tima jañaakagairi Cristo, ari ikimiyitaimiri iiroka jañaakaashiritaimi ipiyakoyitaimiro piyaaripironka.

¹⁴ Tima pairani ojyiki ikowawita nojyininkapaini jimonkaayitiroimi Ikantakaantaitani, tiimaita jimonkaatziro. Irootaki jowasankitaantyaaririmi Pawa. Tima kimiwaitaka Pawa josankinatakotatyiroimi ayaaripironka. Ikanta ipaikakoitakiri Jesucristo, ari ashiryaakari

josankinatakowitakai Pawa, kimiwaitaka arimi intsipatanatyaawomi ipaikakoyiitakiri Cristo.

¹⁵ Aripaiti joitsinampaayitakiri pinkathariwitachari, tii otzimimotanairi ishintsinka irirori. Tii jantziro jumananikiini jirokapaini, joñaagantapirotakiro onkantya jiyotakoyi-itantyaawori.

¹⁶ Tii okantzi pishintsiwintawakaiya intzitaityaawo owanawontsi, imiriyiitari. Tii okantzi iijatzi pishintsiwintawakaiyaawo joimoshirinkayitari nojyininka, okimitatya osarinti, owakiraachiiri kashiri, kitiiyiri jimakoryaantaitari.

¹⁷ Tima maawoni imonkaayitzi pairani nojyininkapaini, iroowaitaki okanta aamparyaantsi. Kantakotachari jaka iriitaki Cristo.*

¹⁸ Paamaakowintya tzimatsi kinkithatakoyitimini, ikowatzi pojyakyoyitaiyaari ikantayita iriroriiti. Irootaki ikantantayitzi: “Thami antsinaampashiriyitai, onkantya ampinkathayitantaariri maninkariiti”. Iro kantacha tiimaita jiñaapootziri maninkariiti, apa jaakowintawo ikinkishiritakowaitawo inintashiyitari irirori, kantakaapiro ikantaw-intakawo.

¹⁹ Tii jiwithaajaitari jirikaiti itzimi aitotanaari aakaiti. Jirika aitotaari, iriitaki thaam-intakaawori okimotayitzi awatha, irojatzi owithaawakaantayitari. Tima Pawa kantakaawori.†

²⁰ Apaani kaminkari tikaatsi janti, iiro okantzi jimonkaayitiro itziyiitari. Ari pikimiyitanaari iirokaiti pitsipashiritanaari Cristo, kimitajaantaka pinkamatyiimi. Tii okowa-jaantzi pimonkaayitairo okaatzi itziyiitari. ¿litama paminaashiwaitantari pantayitziro ikantayitziro atziriiti?

²¹ Ikantzimi: “Iiro powayitawo jiroka, iiro pantayitziro jiroka, iiro poirikayitziro jiroka”.

²² Aña jiyotaashiwaitakimiro Ikantakaantaitani. Tima aririka oyaawo tsika oitya, iiro añiuro tsika onkantai, ari othonkari.

²³ Tima aririka antziwintawaitya, añaajaantzi ashironkaawintatyaari Pawa akimisan-tanairi. Tiimaita, aminaashiwaita jiroka, tima tii owajyaantakaantziro anintashiwaitapi-intari.

3

¹ Aritaki añagai Cristo, isaikimotapairi Pawa jakopiroriki, ari ikaatapairi ipinkathari-wintantzi. Ari pikantayitanaari iirokaiti pitsipashiritaari Cristo, awisakoshiriyitaimi. Pinkowapiintairo jashitari irirori.

² Iiro pikinkishiritakoyitawo isaawisato, aña iro pinkinkishiritakoyiti inkitijato.

³ Kimiwaitaka iroñaaka pinkamayitayiriiriki, tima pisaikimoshiritairi Pawa pitsipashiritaari Cristo, okantawitaka jiroka tii koñaawoini inatyi.

⁴ Iro kantacha, aririka impiyaki Cristo, aripaiti jañaakaayitai maawoni, owaniinkaki ankantaiya antsipatapaiyaari.

Tii opantawo apiyitairo antayiwitakari pairani

⁵ Tii opantawo papiitairo pantayiwitakari pairani. Pinkimitaiyaari kaminkari, tii jantayitairo kaaripirori. Tii okantzi pimayimpiritanai, pinkaaripiroshiriyiti, pinkamaawoshiriyiti, pinintashiriwaiti, pinkowawaitiri kiriiki. Tima aririka pinkowawaitiri, aritaki piwawanitanatyaari.

⁶ Irootaki jantapiintayitakiri atziriiti, iro jowasankitaawintairiri paata Pawa.

⁷ Ari pikantayiwitakari iijatzi pairani iirokaiti, pamikiwitakawo.

⁸ Iro kantacha, ontzimatyii powajyaantayitairo iijatzi jirokapaini, okimitatya: Pikisawakaawaita, pifñaakatsimatawakaawaita, pikimaatsitawakaawaita, pookimotawakaawaita, pikawiyawakaawaita,

⁹ pamatawiwaitantzi iijatzi. Tima aritaki powajyaantayitairo tsika pikantayiwita pairani.

¹⁰ Kamiithashiri pikantayitaa iroñaaka, tima iri Pawa owamiithashiritaimi, pinkimiyitaiyaari ikanta irirori, tima iriitaki witsikakimiri pairani. Irootaki piyopirotantaiyaariri iroñaaka.

* **2:17** Tima apaani aamparyaantsi tii okoñaawaitashita. Aririka añiuro, ayotzi tzimatsi ashitawori jaamparyaa. Ari okimitari iijatzi okaatzi jimonkaayiwitakari pairani, aamparyaa onayitaki okaatzi jantzimoyitairi Cristo. † **2:19** Jiroka ojyakaawintachari jaka: Tii jiyotaajaitzi iri Cristo jiwayitairi aaka, ikimiwaitakawo iriimi aito. Irooma aakaiti akimitakawo iroorikami iwatha. Tima aririka anthaamintya ankimotati awathaki, maawoni awatha othaaminta okimotayitzi, kamiitha okanta owithaawakaawaita, irojatzi antariwathayitantatyaari. Irootaki aito jiwatakaantatsiri okanta othaamintantari okimoyitzi kamiitha awatha. Ari ikimitsitari iijatzi Cristo, iri jiwayitanairiri kimsantzikariiti, irojatzi jantapashiripirotantyaari kamiithapiroini.

¹¹ Ithonka inampishiritantai Cristo maawoni, ikimitatya: Grecia-paantiri, Judá-mirinka, totamishitaari, kaaririka totamishitaari, pashinijatzitatsiri, jyininkatantani, kaari yowaitaniri, pimantaari, maawoni.

¹² Inishironkatani Pawa pinayitzi, irootaki jiyoshiitantayitaimiri onkantantyaari jashipirotaimi. Ikowi iroñaaka pinkitishiriproiyitai. Pinishironkayitantya, pinithaantaniti, tsinampashiri pinkantya, iiro pisamawaitanta.

¹³ Amawi pinkantawakaayitanaiya, pimpiyakotiri owaaripiroshiriwaitimini. Tima aritaki ipiyakotaimiro iiroka Cristo piyaaripironka. Irootaki pimatanaari iijatzii iiroka.

¹⁴ Iro kowajaantachari pitakotawakaayitanaiya, inantyaari paripirotaawakaanaari.

¹⁵ Tima apaani akantanaa akimiyitaawo aakami iwatha Cristo, iro añaantyaawori kamiitha asaikayitana, aripirotawakaanaari. Ontzimatyii ampaasoonkiyitairi Pawa.

¹⁶ Poshiritapiintanaiyaawo pikimakoyitakiriri Cristo. Jiroka piyotanintantyaari onkantya piyotawakaantapirotantyaari: Ontzimatyii pimpampithaayitanairo onkaati jiyotakaayitaimiri Tasorintsinkantsi, pimpampithaayitairo Salmo, pimpaasoonkitairi Pawa. Ari onkantya pinthaamintashiritawakaantyaari.

¹⁷ Ari pinkimityaari ontzimirika pantayitiri, oitya piñaawaitiri, pimpairyapaaintairi Awinkathariti Jesucristo, pimpaasoonkitiri Ashitairi Pawa.

Antayitairi akimisantayitai

¹⁸ Iinatitari, pipinkathatairi piimiiti, tima iro pantayitanairi pikimisantairi Awinkathariti.

¹⁹ Iimintaitari, pitakoyitaiyaawo piinaiti, iiro piñaakatsimawaitawo.

²⁰ Itomiitari, pinkimisantairi ashitzimiri, tima irootaki kamiithatzimotziriri Awinkathariti.

²¹ Iwaapatiitari, tii okamiithatzi pinkisakaawaitashityaari powaiyani, ari onkantya iiro okantzimoniintawaitantari.

²² Ompirataari, pinkimisantiri okaatzi inkantimiri ompiratzimiri jaka kipatsiki. Iiro powakowintashiwaita pantawaiti aririka jaminimi onkantya pinimotakaantyaariri, aña kamiitha pantawaitapiintaniri, tima pipinkathataatziiri iiroka Pawa.

²³ Ari pinkimitairo maawoni pantayitanairi kamiitha pishirithawintyaawo. Pinkimitakaanakiro iriimi ompiratimini Awinkathariti Jesucristo, kaari atziri ompirataajaitimini.

²⁴ Aritaki piyotaiyakini iirokaiti, Awinkathariti pinayitaimini paata. Tima iri Cristo ompiratapiintayitaimiri iroñaaka.

²⁵ Iriima ikaatzi antayitapiintanairori kaaripirori, jowasankitaayitairi irirori. Tima Pawa, tikaatsi imaakiniti irirori.

4

¹ Ompiratananiriiti, paapatziyaari pompirataniiti, tampatzika pinkantawintyaari. Pinkinkishiritiro, tzimatsi iiroka inkitiki iita ompiratzimiri.

² Pamanamanaatapiintaiya, aamaakowintashiri pinkantya pamanamanaatya pimpaasoonkiti.

³ Pamanamanaatakotaina naaka, onkantya ishinitantaitinawori nokinkithatakotanairo kaari jiyotakowiita pairani. Tima irootaki jomontyaawintaitakinari.

⁴ Pamanamanaatakotina onkantya nimatantyaawori nonkinkithakatiro kamiithapirorini, iro inkimathayitantaawori.

⁵ Ontzimatyii pisaikayiti kamiitha pisaikimoyitziiri kaari kimisantatsini. Piyotairi, iiro pitsipawaitashitari.

⁶ Kamiitha inimotiri onkaati pinkinkithatakotininiriri, poshini onkantzimotyaari. Ontzimatyii piyoyiti tsika pinkanti pakayitiri aririka josampiyitimi.

Iwiyaantawori withataantsi

⁷ Aririka jariitaya iyiki Tiquico pinampiki, iriitaki kamantapaakimini tsika nokanta nosaikayini jaka. Tima jirika iyiki, iriitaki imitakopirotaakinari jaka nantawaitziniri Awinkathariti.

⁸ Iro notyaantantyaariri jñiimi tsika pikantayani iirokaiti janta, inkamantimiro tsika nokantayani jaka. Ari onkantya piñaantyaawori pinthaamintashiritayaani.

⁹ Ari notyaantimiri iijatzii iyiki Onésimo intsipatanatyaari Tiquico. Tima jirika Onésimo iriitaki poñainchari pairani pinampiki. Tyaaryoo jawintaanakari irirori Awinkathariti, nitakopirowaitani jinatzi. Apiti inkaati kamantapaakimini okaatzi nantayitakiri jaka.

¹⁰ Ari itsipatakina Aristarco jomontyaitakina jaka. Jiwithatsitayimini iijatzii irirori. Jiwithatsitzimi iijatzii Marcos itomithori Bernabé. Tima jirika Marcos, iriitaki

nokinkithatakotakimiri pairani nokantakimi: Aririka jariitatya pinampiki paawakiri kamiitha.

¹¹ Jiwithatsitaiyimini Jesús, jiiitaitziri iijatzi Justo. Iriitaiyakini kaatakinari nokinkithatakotziro tsika okanta ipinkathariwintantai Pawa. Owanaa jomoshirinkina iriroriiti, tima tikaatsi pashini nojyininka kimityaarini itsipatakina jirikaiti.*

¹² Jiwithatsizimi iijatzi Epafra, iriitaki pashini poñainchari pairani pinampiki. Irijatzi jompiratani Cristo. Ojyiki jamanamanaatakotapiintakimi, onkanya pintyaaryooshiriyi-tantyaari, piyotakotantyaawori pantanairo tyaaryooproini ikowiri Awinkathariti.

¹³ Naakatajaantaki ñaakiri Epafra owanaa ikinkishiritakoyitakimi. Ari ikimitsitakari iijatzi Laodicea-jatzi, iijatzi Hierápolis-jatziiti.

¹⁴ Jiwithatzimi iijatzi Lucas aawintantaniri. Irijatzi nitakotani. Jiwithatsizimi iijatzi Demas.

¹⁵ Nokowi naaka piwithatinari maawoni kimisantzinkariiti janta Laodicea-ki. Piwith-atinawo Ninfas, iijatzi pinkimitaakiri maawoni kimisantzinkariiti ikaatzi apatoyitapiintachari opankoki.

¹⁶ Piñaanatiniri nosankinari ikaatzi kimisantzinkariiti janta pisaikinta. Impoña potyaan-takiniri Laodicea-jatzi jiñaanatiniri kimisantayitatsiri janta. Ari pinkimityaari iijatzi iirokaiti, piñaanatiro nosankinatakiniriri iriroriiti.

¹⁷ Jiroka ñaantsi pinkantiriri Arquipo: “Pantawaitainiri Awinkathariti tsika okanta-jaanta ikantakimiri, pimonkaatiniri”.

¹⁸ Naaka Pablo, jiroka nosankinatajaantzimiri nakoki niwithatzimi. Iiro pipiyakotana jomontyitakina, pamanamanaatakotapiintaina. Onkamintha inishironkayitaimi Pawa. Ari onkanya.

* **4:11** Ikantakotziri Pablo jaka “nojyininka”, iriityitaki jiiyitzi “totamishitaaniri”, tima aritaki jiiyitziiriri Judá-mirinkaiti.

JITAKARI JOSANKINATZINIRI PABLO TESALÓNICA-JATZIITI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo osankinatziimirori jiroka notsipatari Silvano ipoña Timoteo. Notyaantz-imi-ro janta Tesalónica-ki pashiiti pikaataiyini jashiyitaimi Pawa iijatzi Awinkathariti Jesu-cristo. Onkamintha inishironkataimi, isaikakaayitai kamiitha iijatzi.

Ikimitakoitari Tesalónica-jatzi

² Aririka namanamanaatakoyitaimi, antawoiti nopaasoonkitziri Pawa.

³ Ojyiki nokinkishiritakotapiintakimi okaatzi pantayitanairi poshiritanaa, okaatzi jiñaitzimi pitakoyitanta, opoña okaatzi paakowintanaawo iijatzi poyaawintaari Awinkathariti Jesucristo.

⁴ Tima niyotaiyini iyikiiti, jitakoyitaimi Pawa irijatzi iyoshiiyitaimiri.

⁵ Piyotaiyini iirokaiti tii nokinkithatakotashitzimiro Kamiithari Ñaantsi nosaikimotanta-kimiri, aña Tasorintsinkantsi oshinchaashiritakinari, niyotantari tyaaryoori inatzi okaatzi nokamantayitziimiri. Piñagayikinani iijatzi tsika nokanta nosaikimoyitakimi, owanaa nokowapiintaki nonishironkayitimi.

⁶ Okantawita ojyiki piñaashitakawo, iro kantzimaitacha pikimisantayitanai, tima Tasor-intsinkantsi oimoshirinkakimiri. Irojatzi pimatantanaawori okaatzi nantakiri naaka iijatzi okaatzi jantakiri Awinkathariti.

⁷ Ari okanta ikimitanaimiri ikaatzi kimisantayitanaatsiri nampiyitawori Macedonia-ki iijatzi Acaya-ki.

⁸ Tii iri apaani kimakowintaimini tsika pikantana pikimisantairi Pawa, aña iki-makoyitakimi iijatzi tsikarikapaini. Tima nokowawitaka nonkamantirimi tsika pikanta pikimisantayitai iiroka,

⁹ iri itawakinawori ikamantawakina naaka tsika pikantayitaka paawakina kamiitha, tsika pikanta powajyaantayitanairi piwawaniwitari, iro pikowanaki pantiniri ikowiri Kañaaniri Pawa Tyaaryoori.

¹⁰ Ikamantakinawo iijatzi tsika pikanta iiroka poyaawintari Jesús impiyi inkinapairo inkitiiki, tima iri Pawa ashitari jañaakagairi ikamawitaka. Iriitaki matironi jowawi-jaakoshiritai aririka imonkaapatitaiya jowasankitaantayitai.

2

Jantayitakiri Pablo Tesalónica-ki

¹ Iyikiiti, piyotaiyini iiroka tii aminaashita okaatzi niyaataki nariitziimi.

² Pairani tikira niyaatziita pisaikayini iiroka, owanaa ikisaniintaitakina Filipos-ki, jowasankitaawaitaitakina iijatzi. Iro kantzimaitacha iri Pawa shintsishiritakaakinari nokinkithatakotantakimirori Kamiithari Ñaantsi, okantawitaka ikisaniintaitana.

³ Tima tii nokinakaashitawo okaatzi noñaaniytakari, tii nokaariproshiritzi nokinkithatakotantziimirori, tii nokowi namatawitanti.

⁴ Aña Pawa ñaantashiritakinari naaka, iri otyaantakinari nonkinkithatakotaimiro Kamiithari Ñaantsi, irootaki kaari nokinkithatakotantapaakimirori okaatzi kamiithatziimoy-itziriri atziri, apa nokinkithatakotakiro kamiithatziimotziriri Pawa, tima iriitaki yoshiritantatsiri.

⁵ Tima piyotaiyini iiroka tii nonintaathatantimiro okaatzi nokinkithatakotakimiri, iro noñaantyaari nayi ojyiki kiriiki. Iri yotatsi Pawa.

⁶ Tii iro nonkowaajaiti pimpinkathatashitina. Okantawitaka naakataki Jotyaantapiror-iti Cristo, ontzimatyimi impinkathayitaina.

⁷ Iro kantzimaitacha nonishironkatani nowakimi nokimitakawo apaani inaanatiitari aririka aamaakotyaari iintsiti.

⁸ Tii apa nokinkithatakotakimiro Kamiithari Ñaantsi, aña antawoiti nitakoyitakimi, irootaki noñaashintsitakowintantakimiri.

⁹ Pinkinkishiritaiyironi iiroka nitantanakawori nokinkithatakotzimiro iñaani Pawa, shintsiini nantawaitaki, kitijiyiriki iijatzi tsiniripaiti. Ari okanta tii piñaantaiyawoni iiroka pintziyina.

¹⁰ Piyotaiyini iiroka tsika nokanta nosaikimotakimi iijatzi ikimitaka Pawa jiyotzi irirori, tima kamiithashiri nokantaka, kitishiri nokantaka tikaatsi iitya kantakotinari.

¹¹ Piyotzi iijatzi owanaa nonishironkayitaimi, nokimitakotaari iwaapatiitari ikaminairi jowaiyani, jitakotari, ishintsithaziri.

¹² Ari nokimitayitakimiri iiroka, inkini pantayitainiri ikowakaayitizimiri Pawa, tima iriitaki iyoshiiyitaimi, ari piñiuro pisaikai ipinkathariwintantai otzimi jowaniinkawo.

¹³ Irootaki niyaatakaantawori nopaasoonkitanairi Pawa. Tima pairani owakiraa pikimawakina nokamantapaakimiro ñaantsi, piyotanaki kaari jiñaani atziri, irootaki tyaaryoori jiñaani Pawa. Tima pikimisantanakiro, antakaayitaimiro okaatzi ikowakaimiri.

¹⁴ Ari pikimitakotanaari iirokaiti ikaatzi kimisantanairiri Jesucristo janta Judea-ki, tima antawoitii jowasankitaayitakiri Judá-mirinka iyyininka. Ari ikimitsitakimiri pijyininka iiroka jowasankitaayitakimi.

¹⁵ Tima iriitaki Judá-mirinka owamaakiriranki Jesús, irijatzi owamaayitakiriri pairani Kamantantaniri. Iriitaki omishitowayitakinari iijatzi naakapaini. Antawoitii ikisaniintakiri atziripaini. Irootaki kaari inimotziriri Pawa.

¹⁶ Tima tii ikowaiyini nonkinkithatakotainiri ñaantsi kaari Judá-mirinkatatsini, onkantya jawijakoshiriyitantaiyaari iriroriri. Ari okanta ikaaripiroshiriyitankari jirikaiti Judá-mirinka, ari jiñiimaitaiyaawo jowasankitaayitairi Pawa paata.

Isaikantakari Pablo intaina

¹⁷ Iyikiiti, osamani okantawitaka asaikimotawakaaka intaina, owanaa nokinkishiritakotapiintaiyakimini. Iro kantzimaitacha owanaa nokowaki iroñaaka apiitairo añaawakaayitaiya.

¹⁸ Ari nokowawitaka nariitimi, iri kantacha Satanás owanaa jotzikaakina.

¹⁹ Iro kantzimaitacha paata aririka impiyi Awinkathariti Jesucristo, iirokatakai thaamintashiritakainani noñaantyaawori nonkimoshiritai. Tima iirokaiti kantakaakawori impinataitantinari naaka.

²⁰ Iirokatakaiyikini kantakaiyaawoni noñaantyaawori nonkantakaapirotaiya paata nonkimoshiritai.

3

¹ Iro nokinkishiritakariranki nosaiki naaka Atenas-ki,

² iri notyaantimiri Timoteo pisaikaiyini iiroka. Tima jirika Timoteo iyiki jinatzi, oiyiki jantayitakiniriri Pawa. Ari nokaatakiri noñaashiintsitakawo nokinkithatakotziro Kamiithari Ñaantsi ikantakota Cristo. Tima aririka jariitaya pisaikaiyini iiroka, iri añaashiritakaapaakimini, inkimoshiritakaapaakimi piyaataantaawori pinkimisanti.

³ Tii nokowi onkantzimoniintimi aririka jowasankitaayitakimi, tima aritaki onkantyaari, iro awijiyimoyitaini.

⁴ Irootaki nokantayitsitakimiri nosaikimotantakimiri, iro piñaayitakiri okaatzi awijiyimoyitakimiri.

⁵ Iro kantzimaitacha tii okantzi namawitapairo naaka, nokowaki niyoti irojatzirika pikimisantayini. Noñaajaantaki tzmatsi iita kowaintsiri inkaaripiroshiritakaimi, ari aminaashiwaityaami okaatzi nokamantayiwitakimiri pairani.

⁶ Iro kantacha jiyaataki Timoteo jariitzi, piyaa nosaiki naaka. Ari ikamantapaana iikiro piyaatatzi pikimisantayini, itakotani pikantawakaiyakani. Ikamantakina iijatzi tii pimajantina, pikowi piñiina, ari nokimitsitakari naaka nokowi noñiimi iiroka.

⁷ Iyikiiti, okantawitaka oiyiki noñiuro jaka jowasankitaawaitaitana, thaamintashiri nokanta, tima niyotzi iikiro piyaatakanakitziro pikimisantayanakini iiroka.

⁸ Tima niyotaki iikiro piyaatatzi pityaaryoowintairi Awinkathariti, kamiitha inimotana nosaiki.

⁹ Antawoitii nopaasoonkitakiri Pawa, tima iirokataiyakini matakirori pikimoshiriprotakaakina.

¹⁰ Iikiro naakowintayaawo namana kitijiyiriki iijatzi tsiniripaiti, onkantya noñaantyaawori napiitiro nariitimi, ari notampatzikatimiro tzmatsirika pikinakaashitakari pikimisantanai.

¹¹ Iri nokowakotzi Ashitairi, Pawa, ipoña Awinkathariti Jesús, tampatzika nowanakiro niyaati pisaikaiyini iiroka.

¹² Nokowakotziri iijatzi iri kantakaiyaawoni piñaantyaawori pitakotawakaiyaani, ari pinkimitsitanaiyaari pashinijatzii atziri. Iro nokowi pinkimitakotyaanawo naaka tsika nokanta nitakotaimi iiroka.

¹³ Iro jiñaantaimiri Ashitairi, Pawa, kitishiri pikantayitanaa, iiro itzimi iitya kantakotimini paata aririka impiyi Awinkathariti Jesús, intsipataiyaari ikaatzi kamiithashiriri.

4

Okaatzi inimotziriri Pawa

¹ Ari okantari iyikiiti. Iri kantakaiyaawoni Awinkathariti Jesús, nonkantantimiro jiroka, shintsitha nonkantimiro. Pairani niyotaakimiro pantayitairo okaatzi inimotziriri Pawa. Ari pimatzimaitakawo. Iro kantacha nokowi iikiro piyaatakaatyiro irojatz pothotyaaantapirotatyaawori.

² Aritaki piyotaiyakini iiroka, iriitaki Awinkathariti Jesús matakaakinawori naaka okaatzi niyotaayitakimiri.

³ Jiroka okaatzi ikowiri Pawa onkantya jowamiithashiritantimiri: iiro pimayimpirtzi.

⁴ Ontzimatyii piyoyitai pinkinatantya, inkini ipinkathayitaimi pintampatzikashiriyitai.

⁵ Iro piñaaposhinitawo mayimpirtaantsi. Iro jimatapiintayitakiri ikaatzi kaari kimisantayitairini Pawa.

⁶ Paamaakowintaiya pikantzimoniintakaantarikari jirokapaini apaani iyiki kimisantaantsiri. Tima nokamantakimiro, ari jowasankitairi Pawa inkaati antakironi jiroka.

⁷ Tii ikowi Pawa ankimitakotyaari mayimpiri, iro ikowaki jowamiithashiriyitai.

⁸ Tiirika pikimisantsi, tii naaka pinthainkaki, aña iri Pawa pinthainkaki. Tima iri Pawa otyaantakimiri Tasorintsinkantsi.

⁹ Iro nonkinkithatakotimiri iroñaaka okantakota atakonka. Onkantawitya tii okowa napiitaimiro iirokaiiti. Tima pimatakiro pitakotawakaayita,

¹⁰ pimatanakiri pitakoyitanaari iyikiiti ikaatzi nampiyitawori maawoni piipatsitiki Macedonia. Iro kantacha ontzimatyii piyaatakaairo irojatz pothotyaaantapirotatyaawori.

¹¹ Iro paminaminayiti pisaikayitai kamiitha. Kaari imaamanitaitzi, pantiro okaatzi pantawairiyitari iiroka. Tima iro niyotaayitakimiri pairani.

¹² Ari onkantya jiñaantimiri ikaatzi kaari kimisantayitatsini, tampatzikashiri pikantayita, tikaatsi kowityiimotimini.

Impiyairika Awinkathariti

¹³ Iyikiiti, nokowi nonkinkithatakotimiro tsika inkantaiya paata ikaatzi kimisantzinkari kamayitaintsiri, iro piyotantyaari iiroka. Iro iiro pikimitakotantari kaari kimisantatsini, antawoiti jiraaniinta jowashiriwata.

¹⁴ Tima ayotaiyini aaka ikamawitaka Jesús, iro kantzimaitacha iijatz jañagai. Ari inkimaitayitairi Pawa paata ikaatzi kimisantayitaintsiri, ari jañaakaayitairi aririka impiyi Jesús.

¹⁵ Jiroka okaatzi jiyotakairi Awinkathariti: Paata aririka impiyi, iri itanaiyaawoni jiñaawairi ikaatzi kamayitaintsiri, aakaiti impoiwaitatsini añaayitzi.

¹⁶ Ari inkimaitawairo inkaimapaaki ijiwari maninkariiti, intyootakaantapaaki Pawa. Impoña ikaatzi kamayiwitainchari, iri ityaawoni intzinaanaki,

¹⁷ ampoñaapaatya aakaiti kaari kamayitatsini, ari antsipatanaiyaari antzinaashitawaiyaari Awinkathariti, antonkiyotawaiyaari minkoriki. Ari ankantaityaani antspatayiaari Awinkathariti.

¹⁸ Irootaki jiroka ñaantsi poimoshirinkawakaantyaari.

5

¹ Iro kantzimaitacha iroñaaka iyikiiti, tii okowajaantzi nonkamantimiro tsikapaiti awiantayitantyaari jirokapaini.

² Ari piyotaiyakini iiroka, tii jiyotaitziro tsikapaiti, tima omapokashitaiya, onkimitaiyaawo aririka jomapokantaiti inkoshitaiti tsiniripaiti.

³ Intzimayiwitya kantatsini: “Iroñaaka asaikai kamiitha, inimotimi pinkantya”. Iro kantacha ari jomapokaitairi japiroyiitiri maawoni. Onkimitaiyaawo tsinani okimaatsiwaita ontzinaanaiti, tikaatsi inkinakaitiro awijashitantyaari onkaati pokatsini.

⁴ Iro kantzimaitacha tii ari pinkantayitayiaari iiroka iyikiiti, iiro jomapokaitzimi, ikimiantanziranki koshintzi.

⁵ Tima piyotakoyitairo iiroka, tii pikimitari aniiyitapiintashitachari tsiniripaiti, inkini iiro jiñaitantari. Aña iri pinkimitakoyitya aniiyitapiintatsini kitiijyiriki, okoñaatzimoyitairi.

⁶ Ari okimitari, tii okantzi ankimitakotyaari ikanta maashitachari tsiniripaiti, aña amaakowinta ankantayitya, ankimityaari kiyoshiriri.

⁷ Tima tsiniripaiti jimaapiintaitzi, ari ishinkitaitari iijatz.

⁸ Iro kantzimaitacha aaka ayopirotaiyini, iri akimiyitairi ikaatzi aniiitapiintayitatsiri kitiijyiriki. Ontzimatyii awitsikaantya, ankimisantayitai, atakotantya. Ankimitakotyaari jiwitsikaanta owayiri, ikithaatawo ashirotsatsiri iithaari. Ankimitakotyaari iijatz jawintaawo ashironakitatsiri jamathaitawo, ari ankimityaari aaka awintaanaiaawo awiakoshiriyitai.

⁹ Tii iro inkowiri Pawa jowasankitaayitai, aña ikowaki awijakoshiriyitai akimisantairi Awinkathariti Jesucristo.

¹⁰ Iriitaki kamawintakairi. Tikaatsi oitya ankamawitya, aririka añaayitai, aritaki añaayitairo asaikimoyitairi paata aririka impiyi.

¹¹ Ontzimatyii poimoshirinkantawakaiyaawo jiroka, witsikashiri pinkantayitya.

Ishintsithatziri Pablo kimisantanaatsiri

¹² Iyikiiti, pipinkathayitairi ikaatzi yotaayitaimiri janta, ari pinkimitairi ikaatzi jwayitzimiri pikimisantairi Awinkathariti. Tima owanaa jiñaashintsitakowintaiyakimini.

¹³ Pitakoyitaiyaari piñiuro okaatzi jantzimoyitakimiri. Ontzimatyii pisaikayitanai kamiitha.

¹⁴ Pishintsithayitairi pirantziiti. Ari pinkimitairi kaari ñaapiroshiriri, poimoshirinkantaiyaari, potzishiriyitairi kaari aawiyashiriwaitatsini ikimisantzi. Iiro pisamawaitari jirikapaini.

¹⁵ Tii okantzi pimpiyatantya, iro pinkowapiintiri iiroka paapatziyawakaiya, ari pinkimitairi ikaatzi kaari piyyininkata.

¹⁶ Pinkimoshiritapiintaiyaini.

¹⁷ Iiro powajyaantziro pamanamanaayitya.

¹⁸ Ontzimirika awijyimotimini, pimpaasoonkitiri Pawa. Tima irootaki ikowiri irirori antayitairi akimisantairi Jesucristo.

¹⁹ Iiro pomanonkawintawo jantakaimiri Tasorintsinkantsi.

²⁰ Tii okantzi pimanintayitiro ikamantantayitzi.

²¹ Iro kantzimaitacha ontzimatyii paminawakiro kamiithaini okaataki. Impoña pinyaaaryoowintanairo onkaati kamiithashiritakaimini.

²² Okaatzi ikinkishiritari pashini atziri kaaripiro inatzi, iiro pantayitziro iirokaiti.

²³ Nokowakotziri Pawa iikiro jiyaatakaatyuro jowamiithashiriyitaimi, tima iriitaki kantakaawori asaikantayityaari kamiitha. Nokowakotziri jaamaakowintimi maawoni, piwathaki, iijatzi pishiriki. Ari onkantya iiro otzimanta oitya ikantakoyiitaimiri paata aririka impiyi Awinkathariti Jesucristo.

²⁴ Tima tyaaryooshiripirori jinatzi irirori, aritaki jimatakauro.

Iwiyaantawori withataantsi

²⁵ Iyikiiti, pamanakoyitapiintaina naaka.

²⁶ Piwithatinari maawoni kimisantanaatsiri janta.

²⁷ Nokowi piñaanatiniri iijatzi jiroka nosankinari, tima iro ikowiri Awinkathariti.

²⁸ Onkamintha inishironkayitaimi Awinkathariti Jesucristo janta. Ari onkantyaari.

APITTANAINTSIRI JOSANKINATZINIRI PABLO TESALÓNICA-JATZIITI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo osankinatzimirori jiroka notsipatari Silvano ipoña Timoteo. Notyaantz-imiroy janta Tesalónica-ki pashiiti pikaatayini jashiyitaimi Pawa iijatzi Awinkathariti Jesu-cristo.

² Onkamintha inshironkataimi Ashitairi Pawa, isaikakaayitaimi kamiitha. Ari inkimi-taimiri iijatzi Awinkathariti Jesucristo.

Jaminakotairi paata Pawa kaaripiroshiriri impiyairika Cristo

³ Iyikiiti, okowapirotatya nompasoonkitakopiintaimi Ashitairiki Pawa, tima iikiroy piyaataakaanakitziiro pikimisantayitanaki. Iikiroy piyaataakaanakitziiro iijatzi pitakoy-itawakaanaka.

⁴ Irootaki noshiritapiintantzimiri aririka napatotaiyaani notsipayitari pashini iyikiiti, nokantayini: “Iikiroy jiyaataakaatziro ikimisantayini Tesalónica-jatzi, okantawitaka anta-woiti ikimaatsiwaitayani jowasankitaitziri”.

⁵ Ari oñaagantari tampatzika ikanta Pawa jiyakawintantzi. Okimiwaitakawo jiwitsikaan-tatyiiyaami Pawa inkini impinkathariwintimi. Irootaki pikimaatsiwintantayitakawori iroñaaka.

⁶ Iro tampatzikatatsiri iijatzi inkimaatsiyitakaiyaari Pawa ikaatzi kimaatsiyitakaakimiri iiroka.

⁷ Irooma maawoni aakaiti, akaatzi akimaatsiniintayitakawo, otampatzikatzi imp-inayiitai paata aririka impiyi Awinkathariti Jesús, inkinapai inkitiki intsipayitaiyaari maninkariiti tzimatsiri ishintsinka,

⁸ inkimitapaatyaari ipaampaporinthatzi paampari. Ari jowasankitaayitairi kaari yotairini Pawa, kaari kimisantaironi Kamiithari Ñaantsi tsika ikinkithatakota Awinkathar-iti Jesucristo.

⁹ Iriitaki atsipitaiyaawoni japiroyiitairi, ari inkantaitatyaani impiyashitaiya, iiro jiñiiro ishintsinka Awinkathariti.

¹⁰ Tima paata aririka impiyi, impinkathatawairi kamiithashiriyitaintsiri, iyokitzi inkanta-iyai. Ari pinkimitatyaari iijatzi iiroka, tima pikimisantairo nokamantakimiri.

¹¹ Irootaki namanakoyitapiintantzimiri iirokaiiti. Nokowakotziri pimonkaayitantaariri tsika inkantayitai ikaatzi jiyoshiiyitairi. Nokowakotziri jaawiyashiritakaayitimi pimayi-tantyaawori kamiithayitatsiri pikimisantai.

¹² Iro impairyaitantaariri Awinkathariti Jesucristo pipinkathatakantairi, impoña impinkathatakantaimini irirori. Iri Pawa nishironkataimi aaka iijatzi Awinkathariti Jesu-cristo.

2

Jiñaayitairi owaaripiroshiritantaniri

¹ Iyikiiti, nonkinkithatakotimiro okantakota antsipataiyaaari Pinkathari Jesucristo, aririka impiyi paata.

² Tii nokowi pinkinkishiritashiwaitya piñaajaanti aritaki piyaa Awinkathariti. Kimitaka iro pikinkishiritaiyakarini piñaajaantzi iro nokinkithatakotakimiri, piñaajaantzi iro nosank-inatzimiri jiyotakaakinari Tasorintsinkantsi.

³ Aña tii ari onkantya, ñaa jamatawitzimikari. Tima aririka impiyi paata, itanatyaaawo imaamaniitiri Pawa, impoña jiñaayiiti owaaripiroshiritantaniri jiñaaiti iijatzi jiiyiitzi “Otomi Piyashiwaitaantsi”.

⁴ Kisaniiintantaniri jinaty, inkowi janaantapaaki inkimitakaityaari ipinkathaitziri Pawa janta tasorintsipankoki. Impoña inkanti: “Pawa ninatzi naaka”.

⁵ Aritaki nokamantayitakimiro jiroka nosaikimotantapaintzimiri.

⁶ Piyotaiyini iiroka iita otzikakiriri kaari ikoñaatsitanta owaaripiroshiritantaniri, apa inkoñaati paata aririka imonkaapaaititapaatyaarika.

⁷ Aritaki antawaitaki imananiikiini owaaripiroshiritantaniri. Iro kantzimaitacha tzi-matsi otzikaapiintakiriri, irojatzzi paata joñaagantantatyaariri,

⁸ aripaiti jiñaitiri owaaripiroshiritantaniri. Tima aririka impiyi Awinkathariti, ish-intsinka japirotantaiyaariri jowamaapairi, apa intasonkakiri.

⁹ Jirika koñaatatsini paata, inkimitakotapaatyaaari Satanás. Ari ontzimaki ishintsinka, owanaa jamatawitanti aririka intasonkawintantayiti.

¹⁰ Tzimatsi manintayitakirori inkimisantairomi tyaaryoori ñaantsi, iroowitaka jawi-jakoshiritantaiyaarimi. Iriiyitaki piyashitaachani jamatawitakiriri owaaripirotantaniri.

¹¹ Iriitaki kantakaiyaawoni paata Pawa inkimisantantaityaariri owaaripirotantaniri.

¹² Irootaki jowasankitaayitanyaariri inkaati thainkawaitatsini, tima owanaa ithaam-intakawo jantayitakiro kaaripirori.

Jiyoshiitakiri awijakoshiritaatsini

¹³ Iyikiiti jitakotani Awinkathariti, iikiro niyaatatzi naaka namanamanaatakotapiintakimi nopaasoonkitziri Pawa. Tima pairani tikiraamintha jiwitsikaizimi, aritaki jiyoshi-itaitakimi pawijakoshiritai, irootaki pikimisantantaawori tyaaryoori, irootaki itasor-intsishiritakaantaimiri Tasorintsinkantsi.

¹⁴ Iriitaki otyaantakinari naaka nokinkithatantakimirori Kamiithari Ñaantsi, onkimi piñiuro paata ipinkathayitaimi ikimiitairi irirori Awinkathariti Jesucristo.

¹⁵ Ari okanta iyikiiti, ontzimatyii pintyaaryoowintairo okaatzi niyotakimiri nosaikimotantapaintzimiri. Ari pinkimitairo iijatzi okaatzi nosankinatzimiri.

¹⁶ Onkamintha jitakoyitai Awinkathariti Jesucristo, iijatzi Ashitairi Pawa. Iri kimoshiritakaapiintaini, irijatzi nishironkayitairi ishinitaantairori okaatzi kamiithayitatsiri.

¹⁷ Onkamintha inthaamintashiritakaapiintaimi, iri tyaaryooshiritakaimini iijatzi, iro piyaatakaantyaawori pikinkithatakoyitanairo kamiithari iro pantayitanairi iijatzi.

3

Impinkathayitiro iñaani Pawa

¹ Iyikiiti, pamanatakoyitapiintaina naaka niyaatakaantyaawori nonkinkithatakotiri Awinkathariti, ari onkantya impinkathatantaiyaariri pashinijatzi atziriti, inkimitaimi iiroka.

² Pamanapiintaiya iiro jowasankitaantana kaaripiroshiriri, tima tii maawoni inkimiyitai aaka akimisantayitzi.

³ Iro kantzimaitacha tyaaryoori jinatzi Awinkathariti, ari jaawiyashiritakaayitaimi, iri kimpoyaawintimini iiro ikitsirinkantzimi owaaripiroshiritantani.

⁴ Iri Awinkathariti yotakaakinari ari piyaatakaatyiro pantayitanairo niyotayitakimiri, tima pikowaiyakini pantiro.

⁵ Nokowakotziri Awinkathariti inkinkishiripirotakaimiro tsika okanta jitakotzimi Pawa. Intyaaryooshiritakaimi pinkimitakotantyaariri Cristo.

Ontzimatyii antawaiyitai

⁶ Iyikiiti, tzimatsi ikowiri Awinkathariti Jesucristo nonkantimiri: Tii okantzi paapatziyaari pirawaitapiintachari kimisantanzinkari. Tii jimatziro okaatzi niyotakimiriranki.

⁷ Aña ontzimatyii inkimitinami naaka, tima tii nopirawaita nosaikimotantapaintzimiri.

⁸ Tikaatsi nonkamitimiri pimpashitina noyaari, aña nopinatzimiro maawoni pipayitanari. Nantawaitaki shintsini, kitiiyiriki iijatzi tsiniripaiti. Ari okanta tii piñaantaiyawoni iiroka pintziyina.

⁹ Aña tampatzika inawita pimpayitinami noyaari, apa nantawaitaki shintsini onkantya paminayitantinari, iro pinkimitakotantyaanawori tsika nokantaka naaka.

¹⁰ Tima iro nokantapiintakimiri nosaikimotantapaintzimiri janta, nokantzi: “Inkaati kaari antawaitatsini, iiro jowaa iijatzi”.

¹¹ Ari nokimaki ikantaitzi tzimatsi pikaatayini janta pirayitachari, tii ikowi jantawaiti, apa imaamanitantayitzi.

¹² Tzimatsi iijatzi ikowakaanari Awinkathariti Jesucristo nonkantayitiriri jirikaiti: “Iro pimaamanitantzi, santzikoitiini pantawintiro powayityaari”.

¹³ Iyikiiti, ari pashi powiro pantapiintairo iiroka kamiithayitatsiri.

¹⁴ Tzimatsirika kaari kimisantironi jiroka nosankinatakimiri, iiro paapatziyanaari, iro jiñaantyaawori inkaaniwintawaitya.

¹⁵ Iro kantzimaitacha iiro pikisaniintziri, pinkaminaayitairi pinkimitakaantiri pirintzi jinatyi.

Iwiyaantawori tasonkawintaantsi

¹⁶ Tima iri Pawa kantakaawori asaikantayityaari kamiitha, nokowakotziri iri inimotakaimironi pisaikayini okantawitaka piñaayitiro onkaati awijiyimoyitimiri. Nokowakotziri intsipatimi.

¹⁷ Jiroka nosankinatajaantzimiri nakoki: Tima naaka Pablo withatzimiri. Irootaki namitapiintari aririka notyaanti nosankinari.

¹⁸ Onkamintha inishironkayitaimi maawoni Awinkathariti Jesucristo janta. Ari onkantyaari.

JITAKARI PABLO JOSANKINATZINIRI TIMOTEO

Withataantsi

¹ Naakataki Pablo osankinatzimirori jiroka. Jotyaantapirori Jesucristo ninatzi, tima irootaki ikantakaantziri owawijaakotairi Pawa itsipataru Jesucristo oyaatakoniintani.

² Iiroka nosankinatzeni Timoteo, nokimitakaantzimi notomi nowimi akimisantanai. Inkamintha inishironkataimi Ashitairi Pawa iijatzi Awinkathariti Cristo Jesús, inkamintha jitakotimi, piñiuro pisaiki kamiitha.

Ikinkashaaitari jiyotaantaitzi

³ Pairani nawijantakari Macedonia-ki, noshintsithanakimi pisaiki Efeso-ki, ari onkantya piyotaantyaariri saikayitatsiri janta, jowajyaantairo ikinakaashiyitakawo jiyotaantzi.

⁴ Ikinkithatakotashitawo kinkitharintsi, ikinkithatakotashitawo iijatzi tsika ikantayita pairani ichariniiti. Tii oñaagantziro jirokapaini okaatzi jantakiri Pawa onkantya ankimisantanaiyaariri, aña iro kantakaantakirori jiñaanaminthatawakaantari atziripaini.

⁵ Aryaajaini aaka aririka ayotaanti, akinkithatakotziro tsika ikantaita jitakotawakaita. Tima aririka ankitishiritanai, aririka ankinkishiritanairo tampatzikatatsiri, aririka ankimisantapirotanai, ari amatziro atakotanta.

⁶ Ari itzipinayitakiri jirikapaini, aminaashiwaitaka okaatzi ikinkithatakoyitzi.

⁷ Ikowashiwaitaka jiyotaantiro Ikantakaantaitani. Okantawitaka ishintsithatantzi jiyotaantayitzi, iro kantzimaitacha tii ikimathatsitawo irirori okaatzi ikinkithatakotziro.

⁸ Irooma aakaati ayotzi imapiro okamiithataki Ikantakaantaitani, iro kantzimaitacha ontzimatyii ankimathatiro oita otzimantari jiroka.

⁹ Tima tii iri josankinayitini ikaatzi kamiithashiriyitaintsiri, aña iro jowasankitayitiantyaariri: maamanitzinkariiti, piyathariiti, kaaripiroshiririiti, tsimainkatzinkariiti, thainkantaniriiti, manintashiritantaniiriiti, owamaayitziro ashitariri, ashiryaantzinkariiti,

¹⁰ mayimpiriiti, antaminthatawakaachari ishirampaninkaki, noshikantaniriiti, thi-iyinkariiti, kamatawiririiti, ikaatzi otzikayitziro ayotaantziro kamiithari.

¹¹ Tima inashita Kamiithari Ñaantsi owaniinkañaanitachari, irootaki ikantakinari Pawa Tasorintsitsiri nonkamantantairo.

Jantawairi Pablo

¹² Iriitaki Awinkathariti Jesucristo oshinchaashiritakinari. Iro nopaasoonkitantari, tima jiyotzi aritaki tyaaryootakina, jotyaantakina nantawaitiniri.

¹³ Okantawitaka pairani oiyiki nopairyaashiwaitakari, noisaniintani nowiri, nowasankitaapiintakiri jashiyitaari, iro kantzimaitacha jitakotaana irirori. Tima tii niyowitawo okaatzi nantakiri, tikira nokimisantanakiita.

¹⁴ Iro kantacha jirika Awinkathariti antawoiti jitakopirotakina, ari opoñaanakari nokimisantanari Jesucristo, owanaa nitakotanaari.

¹⁵ Jiroka nonkantari tyaaryoori inatzi, ontzimatyii inkimisantaitiro: Ipokaki Jesucristo jaka kipatsiki jowawijaakoyitairi kaaripiroshiririiti. Tima naaka anaayiwitakari maawoni nokaaripiroshiriwitaka.

¹⁶ Iro opoñaantari inishironkataana Jesucristo, tii isamaniintana okantawitaka naaka mapirowitakawori nokaaripirozti. Tima tsika ikantaana naaka, ari inkantayitaiyaari pashini inkaati kimisantayitairini, ari inkantaitatyiiro jañaayitai.

¹⁷ Nokowi ari inkantaitatyiiro impinkathapiroyiitairi kantaitaachani Impinkathariti, Kañaaniri, Kaari Koñaanitatsini. Ari onkantyaari.

¹⁸ Notomí, Timoteo, tzymatsi nokowiri nonkamantimiri. Ari onkimityaawo okaatzi ikinkithatakaitakimiri pairani. Iro nonkamantimiri pinthaamintashiritantyaari piyaatakairo piñaashintsipirotya kamiitha,

¹⁹ iikiro piyaatakaanakityiiro pinkimisantanaki, iikiro pinkinkishiritanakityiiro tampatzikatatsiri. Tima tzymayitatsi owajyaantakirori. Okantawita ikimisantayiwita, ikimiwaitakawo impitaminkakotatyiiyaami.

²⁰ Ari ikimitakari Himeneo iijatzi Alejandro. Iriitaki noshinitakiri jowashironkaayitairi Satanás, ari onkantya jiyotantyaari iiro ipairyaashiwaitantari Pawa.

2

Ikinkithatakoyiitziro amanamanaantaantsi

¹ Jiroka nitawatyaari noshintsithatimiri: Ontzimatyii pamanamanaataiya, pinkowakowintanti, pinkantakowintanti, pimpaasoonkiwintairi maawoni.

² Pamanakoyityaari pinkathariiti. Pamanakotyaari iijatzi maawoni jiwariiti pisaikayitantaari kamiitha, pinkathasorintsi pinkantya, tampatzikashiri pinkantya iijatzi.

³ Irootaki kamiithatatsiri maawoni jiroka. Irootaki ikowiri Pawa owawijaakoshiritairi.

⁴ Tima ikowatzi Pawa maawoni jawijakoshiriyiitai, ikowi iijatzi jiyotakoyiitairo tyaaryoori ñaantsi.

⁵ Jiroka tyaaryoori ñaantsi: Apaani ikanta Pawa. Apaani ikanta kantakowintziriri atziri janta Pawaki. Iriitaki Cristo Jesús.

⁶ Iriitaki pinakowintakairi maawoni ikamawintakai, ikimakoitairo inintapaititapaaki Pawa.

⁷ Irootaki ipairyantakinari naaka Notyaantapiroriti, iri otyaantakinari nonkinkithatakaayitairi atziri kaari ajyininkayita, niyotaaayitairi inkimisantayitairo tyaaryoori ñaantsi. Tima imapirotoyata.

⁸ Tsikarika japatoyiitapiintya, nokowiri shirampariiti jamanamanaayitaiya, tzinaawako inkantya ikimitapiinta. Iro kantzimaitacha kitishiri inkantayitya, iiro ikisawaita, iiro ifaanaminthatawakaawaita.

⁹ Ari onkimitanaiaari tsinaniiti iiro ofaaninawaita onkithaayawo owaniinkatachari, apaawaitiri kiriiki amanantayitiri othatani poriryaayitatsiri, ofaaninawaityaawo owaniinkatiro oishi.

¹⁰ Aña iro amiyitaiyaari antayitapiintairo kamiithayitatsiri. Tima irootaki kamiithatatsiri antayitziirisi tsinani kantapiintatsiri: "Naaka, pinkathasorintsi ninatzi".

¹¹ Aririka jiyotaantaiti, owakimpita onkantayitya tsinani, onkimisantanti.

¹² Tii noshinitakaantziro iyotaantayiti tsinani, tii noshinitakaantziro ojywatiri shirampariiti iijatzi. Apa owakimpitayitya.

¹³ Tima iri Adán jitaitaka pairani jiwitsikayitakiri, iro impoitapaintsiri Eva.

¹⁴ Kaari Adán jamatawiitakiranki, aña iro tsinani jamatawipiroitaki irojatzii antantakawori kaaripirori.

¹⁵ Iro kantzimaitacha, tsinaniiti, tima irootaki owaiyantaatsiri, ari onkantaki awiakoshiriyitai iikirorika iyaataakanakityi iro onkimisanti, itakotantya, tyaaryoopiroini onkamiithashiriyiti.

3

Tsika inkantayitya jiwariiti

¹ Tyaaryoo inatzi nonkantimiri: Tzimatsirika kowatsini ijiwatiri kimisantzinkariiti, ari okamiithatzi okaatzi ikowiri jantiri.

² Ikaatzi jiwayitatsini ontzimatyii inkamiithashiriti, iiro itzimayitzi iitya kinkithatakowaitirini, inkinyitayawo iina, kimpoyaawaini inkantya, jantayitapiintiro kamiithari, impinkathatakaantya, joimaayitantaniti ipankoki, yotaantaniri inkantayitya.

³ Iiro ishinkitapiinta, iiro ikisapiinta, aña itakotaniri inkantya, tsinampashiri jinatyi, iiro inintapiintashitari kiriiki.

⁴ Jiyoti ijiwayitairi saikapankotziriri, pinkatha inkantanti jowaiyani, iiro ipiyathawaita.

⁵ Tima atziri kaari yotironi ijiwatakaanti ipankoki, ¿kantatsima ijiwawintiri ikaatzi kimisantanairiri Pawa?

⁶ Ari ikimitsitari owakiraatatsiri ikimisantzi, iiro okantzi ijiwatakaanti. Tima aririka jimatiro ijiwati, ari inkantakaapirowaitanantya, ari inkimitakotatyaaari okaatzi awijyimotakiriri pairani kamaari.

⁷ Ikaatzi kaari kimisantatsini okowapirota ipinkathatairi jiwariiti. Tima iirorika ipinkathatakaanta jiwari, ari jiñaakiro inkinkithatakowaititiri, irojatzii jamatawitanantyaari kamaari.

Tsika inkantayitya imitakotziriri

⁸ Ikaatzi imitakotziriri jiwatziriri kimisantzinkariiti, ontzimatyii impinkathatakaantya, awintaani jowayitiri iijatzi, iiro ishinkitapiintayita, iiro inintapiintashitari kiriiki jaipithatantiri joiyifaaayitiri.

⁹ Okowapirota jiyotakoyitairo okaatzi akimisantairi, kaari jiyotakowiita pairani.

¹⁰ Onkantantyaari atziri jimitakotiri jiwariiti, ontzimatyii ifaanaitawatyaari kantatsiri jimatiro, aririka ifaanaitatyaari kantatsi jiyaatakaairo.

¹¹ Ari onkimiyityaari iijatzi tsinani ontzimatyii ompinkathatakaantya, iiro okinkithatakotantashiwaita, kimpoyaawaitani onkantya, ontyaaryoowintayitanairo maawoni.

¹² Inkaati imitakotantatsini inkinayityaawo iina, ijiwatakairi kamiithapiroini jowaiyani iijatzai saikapankotziriri.

¹³ Aririka imatanairo, pinkatha jowaitiri, ari jiyotairo jawintaashiritya inkinkithatakotairo tsika okanta ikimisantantaariri Cristo Jesús.

Imapiro okamiithataki akimisantziri

¹⁴ Nokowataiki niyaatimi shintsipaiti noñiimi. Iro kantacha nitawatyaawo nosankinatimiro jiroka,

¹⁵ aamaashitya iirorika niyaatsita, nonkamantsitimiro tsika ikantaita isaikaitzi jashiyitai Pawa. Tima akaatzi jashiyitai Kañaaniri Pawa, akimitanaawo okantaranki tzinkamitsipirori, aakataki otzinkamitanaa ikinkithayitziro tyaaryoori ñaantsi.

¹⁶ Imapiro otyaaryootzi okaatzi akimisantairi, tii jiyotakowiitawo pairani tsika ikantaita ipinkathatasorintsitaitzi. Jiroka akimisantziri:

Jatziritzimotantaki Pawa,

Iri oñaagantakiriri Tasorintsinkantsi ñaapirori jinatzii.

Iri maninkariiti aminayitakiriri,

Iri ikinkithatakoyiitairi pashinijatziki atziri.

Iri ikimisantaitziri jaka kipatsiki,

Iri tzinagaachari jowaniinkawoki.

4

Ikinkithatakotaitziri ookawintironi ikimisantawita

¹ Iro kantzimaitacha, jiroka ikantairi Tasorintsinkantsi, ikantzi: Paata, ari jiñaitaki ookawintironi ikimisantawitari, iro inkowanaki inkimisantayitiro jiñaani kamaari, jamatawitantzi.

² Jiyotaawaitashitiantyaawo thiiyinkari kaari iroopirotatsiri, iiro ikimairo jowashirini-inkakotyaawo jantayitziro, jampashiri ikantaka. Inkimityaawo okantaranki imatataitzi itagaita iyaampawathatakaantzi iiro akimairo katsiri.

³ Iiro ishinitakaantziro jaawakaitya, intzitaakaantiro okaatzi jowaiyitari. Tii okamiithatzi jiroka. Tima aakaiti akaatzi akimisantayitairi Pawa, ayotairo tyaaryoori, jiwitsikayitakairo owanawontsi. Ishinitakairo irirori owayitaiyaawo jirokapaini, ampaasoonkiyitairi.

⁴ Tima okaatzi jiwitsikayitakiri Pawa, kamiitha inayitaki. Tikaatsi oitya apaawaitantyaawori, aña ontzimatyii ampaasoonkiyitairi añaayitziro okaatzi ipayitakairi.

⁵ Tima aririka amatakiro okantziri jiñaani Pawa amanamanaatakoyitaawo okaatzi ipayitairi, ari intasonkawintakiro.

Antawaitanainiriri kamiitha Jesucristo

⁶ Iroorika piyotantaki jiroka, pimatanaatziro pantawaitainiri kamiitha Jesucristo. Pimonkaatanatziro okaatzi pikimisantanaari, pimatanaatziro okaatzi jiyotaayitakimiri.

⁷ Powajyaantayitairo kinkitharintsipaini kaari iroopirotatsini, irootaki amitapiintashiwitakari antawopiroriiti okinkithayitziro jiroka. Aña ontzimatyii piñaashintsishiritanaia piñaantyaawori pipinkathatasorintsitai.

⁸ Tima okamiithatzimowitai iijatzii añaayitziro añaashintsisyitya koñaawoini awathaki, aña iro kamiithapirotrataitatsi añaashintsishiriyitanaiya añaantyaawori ankitishiriproyitai. Tii iro antantayitawori jiroka onkantya anintaawaitantyaari iroñaaka iiniro añaayitzi, aña, iijatzii aña iro paata anintaawaitaiya aririka añaagai.

⁹ Tyaaryoo inatzi jiroka ñaantsi, ontzimatyii maawoni ankimisantayitairo.

¹⁰ Irootaki añaantayitawori añaashintsisyitya, shintsiiini antawaiyitzi, tima oyaakoniintani owiri Pawa tsika itzimi kañaanitsiri. Kantatsi jowawijaakoshiritairi maawoni atziriiti, iriitaki jowawijaakoshiriyitai inkaati kimisantairini.

¹¹ Irootaki jiroka piyotantayitairi, ñaashintsii pinkantantiro.

¹² Tii nokowi inthainkimawaitaitimi pimainaritzi. Aña ontzimatyii poñaagantiro tsika pikantanaa pikimisantai, ari onkantya inkimitakotantaitimiri. Ontzimatyii paamaakowintyaawo okaatzi piñaawaiyitziro, iijatzii okaatzi pantayitiri. Itakotani pinkantanti, tyaaryooshiri pini, kitishiri pinkantanaia.

¹³ Shintsiiitha piñaanatapiintayitainiri atziriiti Osankinarintsipirori, pinkinkithatapiintairo, piyotantapiintairo, irojatzi piñaantyaawori nariitaimi janta.

¹⁴ Pinkinkishiritiro ikinkithatakotakimi pairani jiwariiti, ari okanta itasonkawintantakimiri jotzimikapatzii totantzimiro jako. Ñaa papaatzirokari itasonkawintaimi Pawa pimatantaawori jiroka.

¹⁵ Ñaashints pinkantawintanaiyaawo, onkanya jiñaantaimiri iikiro piyaataakanakitzi-iro pimatankiro.

¹⁶ Paamaakowintayitaiya iiroka tsika pikantayitanaa, pinkinkishiritakotyaawo kamiitha onkaati piyotaantayitairi, onkaati pantayitiri iijatzi. Aririka pimatakiro pintyaaryoowintairo, aritaki piñiuro pawijakoshiritai, iijatzi inkimiyitaiyaari ikaatzii piyotaapiintakiri.

5

Antiniriri pashinipaini

¹ Tii okantzi pishintsithatiri antaripirori, kamiitha piñaanayitiri. Iro kamiithatatsi paapatziyaari pinkimitakaantiri iriirikami piwaapati. Ari pinkimitairi mainariiti, paapatziyaari pinkimitakaantiri iriirikami pirintzi.

² Ontzimatyii paapatziyaawo antawopirotsisiri, pinkimitakaantiro iroorikami pinaanati iiroka. Ari pinkimitairo mainawopaini, paapatziyaawo, iiro poshiritawo pimaamanawaitiro pinkimitakaantiro iroorikami pitsiro.

³ Pitakotyaawo kamatsiri oimi tsika otzimi mapirotzirori okowityaanintzi.

⁴ Irooma apaani kamatsiri oimi, tzimayitatsiri iintsiti, osaripaini, iriitaki aminironi jimitakoyitiro, ontzimatyii impiyataiyoawo jaamaakowintaiyoawo okimitaakiri pairani iroori jantaritankari irirori. Irootaki ikowiri Pawa antayitairi.

⁵ Irooma apaani kamatsiri oimi matzirori osaikawaitzi apaniroini, awintaiyaari iroori Pawa, aakowintyaawo amanamanaatya onkowakoyitairi.

⁶ Irooma onthaamintashiwaitanatyaaarika onintakaanikiini jirokapaini, tii aña kamiithapiroini, kimitawaitaka onkamakityiimi.

⁷ Pishintsithatiro omayintanyaawori nokantakiri, ari onkanya iiro otzimanta inkinkithakoitirori.

⁸ Tzimayitatsi kaari aminironi iyyininkayitari. Iri owatsipirotakirori kaari aminironi owaiyantakiriri. Ikimiwaitana jowajaantakityiromi ikimisantzi. Iri mapirokitanakirori janaanakiri ikanta kaari kimisantatsini.

⁹ Jiroka kowachari josankinatakoitanyaaawori kamatsiri oimi antawaitainiri Cristo: Ontzimi onkaati 60 osarintsiti, kinatani owapiintakiri otsipatari,

¹⁰ kamiithashiri okanta ikimakoitziro, aamaakowinta okantziri owaiyani, oimaantzi opankoki, aapiintakiri kamiitha kimisantzinkari, nishironkatani owapiintziri ashironkainkari, imatapiintakiro okaatzii kamiithayitatsiri.

¹¹ Irooma kamatsiri oimi kaari antawotakonatsini, iiro josankinatakoitziro. Iiro okantapirota antawaitainiri Cristo, tima iiniro onkowi ayi otsipatari.

¹² Aririka omatakiro ontsipatya, ari inkantakowaitaitakiro, tima tii imonkaatziro okaatzii okantawitakari antirimi.

¹³ Aritaki ompiratanatyaawo iijatzi, onkinayiti pankotsipainiki, onkinkithawaitakotantayiti, akawaitantashitya.

¹⁴ Irootaki nokowantari aayitai otsipatari kamatsiri oimi kaari antawopirotsisini, owaiyantayiti, osaikiita opankoki antawaiti. Ari onkanya iiro itzimanta iitya kijyimawaitironi.

¹⁵ Tima tzimayitatsi matakirori, antawaitashitakawo ikowiri Satanás.

¹⁶ Ikaatzii kimisantzinkari ñiirori iyyininka ikami oimi, ontzimatyii jimitakoyitiro. Ari onkanya iiro jiñaantawo ikaatzii ikimisantaayini, iñaashintsityaawo jimitakotiro. Apa jimitakoyitiro matzirori oñiuro okowityaawaitzi.

¹⁷ Ontzimatyii impinayitairi jiwatakaantatsiri ipinkathayitzi. Iri impapiroyiiti kinkithatakaantapiintatsiri, iijatzi ikaatzii yotaantapiintatsiri.

¹⁸ Irootaki okantakotziri Osankinarintsipirori:
Aririka pantawaitakari piratsi, tii okantzi intajyaaniintawaiti.
Jiroka okantziri iijatzi:

Apaani antawaitatsiri ipinayitzi.

¹⁹ Apaniroinirika ikanta atziri kantakotziriri apaani jiwari, iiro pikimisantziri. Irooma inkaatirika apiti, iirorika inkaati mawa tsika itzimi ñaakotakirini jantakiro kaaripirori, ari okamiithatzi inkimisantaitiri.

²⁰ Iikirorika jantaitatyuro kaaripirori, payiri tsika ipiyotaita pishintsithatiri, ari onkanya inthaawantaityaari, iiro jimantantayitawo.

²¹ Noshintsithatzimi pantiro jiroka. Tima aririka pimatanauro, iiro piñiuro pimaakitanti jiyotzi Pawa nokantzimiri. Jiyotsitawo iijatzi Jesucristo, jiyotsitaka iijatzi maninkariiti ikaatzii jiyoshiitakiri.

²² Tii okantzi pathawaityaawo potzimikapatziitotantyaawo pako ijiwatantaityaari. Tima aririka jiyoitiri jantakiro kaaripirori, kimiwaitaka irokami kantakaashityaawoni. Aña ontzimatyii pinkitishiritai iiroka.

²³ Tii apa pirapiintiro jiña, iro kamiithatatsi piriro kapichiini kachori, ari piñaakiro pishintsiti pimantsiyawaiwita.

²⁴ Tzimatsi atziri, tikiraamintha jiyakawintaitziriita jantakiro kaaripirori, maawoni ikimakoyitakiri. Tzimatsi pashini iijatzii kaari jiyotakoitzi jantzirorika kaaripirori, apa inkimakoitiri paata.

²⁵ Ari okimitari iijatzii, tii jimanakotapiintziro atziri jantayitiro kamiithari. Irooma aririka jantiro kaaripirori, ari inkowapiintawitya jimanakoty, iro kantzimaitacha ari inkimakoitakiri.

6

¹ Ikaatzii jompiraitari ontzimatyii ipinkathatairi ompiratariri. Iro nokantantari, ari onkantya iiro itzimanta iitya kinkithatakowaitaini, akantakaantzirikari Pawa.

² Apaani ompirataari ñiirori jompiratari kimisantatsiri, iiro okantzi inkantashiriwaiti: "Tiro pikimitakaantana ompirataari, tima iyiki nowanaimi". Aña okowapirota jirika ompirataari jantawaipirotoni tyaaryoopiroini, jitakotani jowiri, tima kimisantzinkari jinatzi. Ontzimatyii piyotaintairo jiroka, pishintsithatantairo.

Kitishiritakaantatsiri ipoña inimotaantsi

³ Aririka impoki nashityaawoni inkinkithatakaanti, kaari kimityaawoni okaatzii jiñaaniyitakiri Awinkathariti Jesucristo, jinashitapaatyawo iijatzii inkinkithatakotiro pinkathatasorintsitantsiri,

⁴ kantakaapirowainiri jinatzi, tikaatsi jiyoti. Apa ikowi añaanawintawakaantyaawo ñaantsi. Iro ompoñaantyaari asamawakaawaitya, amaamanitawakaawaitya, ankawiyawakaawaitya, ankantakotawakaawaitya,

⁵ ankisaniantawakaapirowaitya. Iro jimayitapiintakiri kaaripiroshiriri kaari yotakotaaajaitironi tyaaryoori ñaantsi. Ikinkishirita jaantyaawo kiriiki jamawinawaitawo impinkathatasorintsitaitiri. Iiro okantzi paapatziyaari iirokaiti.

⁶ Aritaki okantzimaita, antawo impinawintayiiitairo paata apinkathatasorintsitzi. Iro kantacha añaantyaawori impinayitai, ontzimatyii inimoyitai añaari tzimimoyitairi.

⁷ Tima pairani owakiraa atzimapaaiki tii amapaiki tzimimotaini. Ari okantari iijatzii aririka ankamai, onkaati tzimimotaini iiro okantzi aanairo.

⁸ Tima otzimapiintzirikka oyaari, otzimapiintzirikka ankithaatayaari, aritapaaki.

⁹ Iriima inkaati kowayitironi jajyaagantya, okaimashiryiiri inkaaripiroshiriti. Ikimitakowaitakiri shirikachari iwirintsiki, aririka jantayitanakiro ikowashitari owaaripirotantatsiri, irootaki piyakaashitantachari.

¹⁰ Aririka jinintaitapiinti jajyaagantya, okimiwaitakawo iro omparithatanatyaami kaaripirotsiri. Tzimatsi matakirori jinintayitziro jajyaagantya, jowajyaantanakiro ikimisantsi, okimiwaitakawo iriimi kimaatsitakaawaitachanimi jowathaawaitaka apaniroini.

Pinkimitakaantiro powayiriwintatyiiromi pikimisantanai

¹¹ Irooma iiroka, jashitaimi Pawa, powajyaantairo jirokapaini, pinkimitakaantiro pishiyaphatatyiiromi. Aña iro paminaminatapiintana pintampatzikashiriti, nishironkata pinkantanti, pinkimisantairi Pawa, itakotani pinkantanti, iiro pisamaniintantzi, tsinampa pinkantya.

¹² Iikiro pinkimisantanatyi, pinkimitakaantanakiro powayiriwintanaatyiiromi kamiithayitatsiri. Pinkimitakaantanakiro iijatzii piñaashintsiwintatyiiyaawomi irojatzii paantatyaawori kantaitachani añaakagaimini. Iro ikowakaitakimiri piñiuro añaantamintotsi, ari onkantya inkimayitaintaimiri atziriiti, pikantzi: "Nokimisantai".

¹³ Tzimatsi noshintsithatimiri. Tima Pawa itzimi añaakaayitziro okaatzii tzimayitatsiri, jiyotzi nokantzimiri. Jiyotsita iijatzii Awinkathariti Jesucristo, kinkithatapiintakirori tyaaryootatsiri, irojatzii ikantapaakiriranki jagaitanakiri Poncio Pilato. Jiroka onkaati noshintsithatimiri:

¹⁴ Iiro pipiyathataworo ikantakaantaitziri, iiro powashiñaawaitziro, itzimikari kinkithatakowaitashitimini. Piyaatakaanairo iiroka irojatzii impiyantaiyaari Awinkathariti Jesucristo,

¹⁵ aririka jinintapaititaki Pawa. Tima apaniroini Pawa intasorintsitai, apaniroini ijiwatakaantairo maawoni tzimayitatsiri, apaniroini impinkathariwintairi ikaatzii pinkathariwintawitachari, apaniroini ijiwawintairi iijatzii jiwariwitachari iroñaaka.

¹⁶Iriitaki ashitawori kantaitachari añaantarintsi, ari isaikatzi tsika oshipakiryaañipirodzi, irootaki kaari jariipirotantaitari. Tikaatsi atziri matakironi jiiñiiri, iiro jimaitziro iijatzii. Imapiro ipinkathaitziri. Ari inkantaitatyironi impinkathariwintantai. Ari onkanyaaari.

¹⁷Ontzimatyii piyotaayitairi ajyaagantayitachari iroñaaka, iiro ikantakaapirowaitanta. Iiro jawintaashiwaitawo jajyaagawo, tima iiro okantaitatyaani onkisotzimotiri. Aña ontzimatyii jawintaayitaiyaari Pawa, iriitaki matzironi ithaamintakaapirotantzi.

¹⁸Piyotaantairo jantayitairo kamiithari. Ikimita ajyaagantaniri otzimimopirowaitziri jajyaagawo, ari pinkimitanaiyaari iirokaiti ontzimimopirowaitaimi pantayitiri, iiro pinkimitakaantanairimi pajyaagawo. Piyotaantairo inishironkaitantya, ayimatiri impashitantayitaiya.

¹⁹Iroorika jimatanai jiroka, okimiwaitaka jowaantatyaawomi jajyaagawo inkajyaakaiyaari paata. Ari inkantaitatyiiro iñiñi isaikai kamiitha.

Iwiyaantapaakawori ikantziriri Pablo jirika Timoteo

²⁰Timoteo, pintyaaryoowintiro piyotaantairo okaatzi inishironkaitakimiri. Powajyaantairo okaatzi ikinkithatakoitziro kaaripirori. Powajyaantiro iñaanaminthatawakaantaitawo ikimitakaantawiiitari iroopirori inatzi jiyotaniitari.

²¹Tima tzimayitatsi mayitakirori, ikinashiwaiyitanaka, kimiwaitaka intzipinatatyiimi. Onkamintha inishironkayiiitimi. Ari onkanyaaari.

JAPIITAIRO PABLO JOSANKINATZINIRI TIMOTEO

Withataantsi

¹ Naakataki Pablo osankinatzimirori jiroka. Jotyaantapirori Jesucristo ninatzi, tima iri Pawa kowakaakinawori nokinkithatakotairo ikajyaakaayitakairi, jañaakaayitai Cristo Jesús.

² Iiroka nosankinatzi Timoteo, itzimi nokimitakaanta nitakotani notomi. Onkamintha inishironkataimi Ashitairi Pawa iijatzi Awinkathariti Jesucristo, onkamintha jitakotimi, piñihiro pisaiiki kamiitha.

Pikinkithatakotairi Cristo

³ Ari nokantapiintatya tsiniripaiti iijatzi kitijiyiriki namanakoyitzi, nopaasoonkitziri Pawa, itzimi nantawaitainiri, nimatakotairi ikimiyitaka nochariniiti tampatzikashiriri.

⁴ Aririka noshirityaawo piraawaitakaranki, owanaa nokowataiki napiitairo noñiimi, onkantantyaari nonkimoshiriti.

⁵ Owanaa nokinkishiritakotzimi tsika okanta poshiriprotantanakari. Tima iro itanakawo pisawo Loida, ipoñaanaa pinaanati Eunice. Niyotzi iijatzi ari pikimitanakari iiroka.

⁶ Irootaki napiitantzimiri nonkantimi: “Papiitairo powakiraatairo itasonkawintakimiri Pawa notzimikapatziitotantakimirowanki nako, pinkimitakaantairo joiitzi paampari intsiwakimataki”.

⁷ Tima Pawa tii ithaawashiritakaantzi. Apa ishintsishiritakaantzi, jitakoshiritakaanta, jiñaakoshiritakaanta.

⁸ Irootaki iiro pikaaniwintantawo pinkinkithatakotairi Awinkathariti, ari pinkimitainari naaka, iiro pikaaniwintakaana jomontyaawintaitanari Pawa. Aña iriitaki shintsishiritakaimini, pinkimitakotanakina naaka, nokimaatsitakowintawo Kamiithari Ñaantsi.

⁹ Irijatzi owawijaakoshiriyitairi Pawa, iri iyoshiiyitairi atasorintsishiritantaari. Tii aaka matashityaawoni apaniroini, aña iri kowaintsi jantiro. Ari ikantaitatyaani pairani Pawa ikowapiintaki inishironkayitai Cristo Jesús.

¹⁰ Irootaki jimatakiri iroñaaka, ikoñaatakiranki Owawijaakotantanari, Cristo Jesús. Iriitaki matakirori joitsinampairo kaamanitaantsi, jookapaintairo Kamiithari Ñaantsi, iro ayotantari ari onkantaitatyaani jañaakaayitai.

¹¹ Irootaki jowantakinari naaka Notyaantapiroriti, iri otyaantakinari nonkinkithatakanta, ipoña niyotaaayitairi iijatzi kaari nojyininkata.

¹² Irootaki iroñaaka noñaashiwaitantawori, tiimaita nokaaniwinta. Tima niyotzi naaka itzimi noshiritaari, niyopirotsita otzimimotziri ishintsinka onkantya iiro jowajyaantakaanawo ikowakaakinari nantainiri irojatz paata kitijiyiriki impiyairika.

¹³ Ari pinkimitanaiyaari iiroka, pimatakotinawo tsika okanta pikimakina nokinkithayitaki, piyaatakairo poshiritya. Itakotani powanti, tima iro jantapiintanairi jashiyitairi Cristo Jesús.

¹⁴ Tima inampishiritantakimi Tasorintsinkantsi, iri tyaaryooshiritakaimini iiro powajyaantantawo tyaaryoori ikowakaakimiri piyotantiro.

¹⁵ Pikimayitaki iiroka tsika okanta jookawintawaitanakina Asia-jatzi. Jirikataki: Figelo ipoña Hermógenes.

¹⁶ Iro kantzimaitacha Onesíforo, owanaa jimitakotapiintakina irirori, tii ikaaniwintakotana joojowiitakina. Antawoiti nokowi inishironkatairi Pawa ikaatzi saikapankotziriri.

¹⁷ Tima iri kowakowatapaakinari jariitaka Roma-ki, irojatz jiñaantapaakinari.

¹⁸ Iri Awinkathariti nishironkataiyaarini paata kitijiyiriki impiyairika. Tima piyotaiyini iijatzi iiroka, owanaa jimitakotakina Onesíforo nosaikantakari Efeso-ki.

2

Pinkimitakaantya irokami jowayiriti Jesucristo

¹ Notomi, tima iri nishironkataimiri Cristo Jesús, ontzimatyii pintontashiritai.

² Tima pikimakina tsika okanta niyotantaki atziritiiki. Ontzimatyii piyoshiiyiti tsika inkaati tyaaryooshiriri matanaironi jiyotaanairi iijatzi pashini.

³ Aamaakowinta pinkantya pinkimaatsitakowintanaiyaari Jesucristo. Pinkimitakaantya irokami jowayiriti.

⁴ Tima owayiritachari tii jifiitzi jantanairo antawairinti jantayitapiintziri kitiiyiriki. Aña ontzimatyii jitapaintyaawo ikantakiriri ijiwariti.

⁵ Kantatsi iijatzi pinkimitakotyaari ipinaiziri anaakotantsiri ishiyaiyani. Tima antawoiti jinaashintsityaawo. Iro kantacha jimatantyaawori janaakotanti ontzimatyii jantiro jamitapiintaiyarini jifaashintsitya. Irooma inkowimi jamatawiyaatanti inkini janaakotantimi, iiro ipinaiziri.

⁶ Kantatsi iijatzi pinkimitakotyaari pankiwairintzi. Tima iriitaki itapiintawo jowayitawo okithoki iwankiri.

⁷ Ontzimatyii pinkinkishiritakotiro nokantayitakimiri. Tima iriitaki Awinkathariti kimathatakaapirotaimironi maawoni.

⁸ Pinkinkishiritakotiri Jesucristo icharinitakari David-ni. Tima añagai irirori ikamawitaka. Irootaki jiroka Kamiithari Naaantsi nokinkithatakotairi.

⁹ Irootaki nokimaatsitakowintari iroñaaka, noñaantawori joojowaitaitana jomontyaitakina, ikimitakaantaitakina naakami ashiryaantzinkari. Irooma iñaani Pawa iiro jimataitziro joojotiro.

¹⁰ Iro namawitantakawori maawoni jiroka, okantakaantziro nitakotari jiyoshiitairi Cristo Jesús jowawijaakoshiritairi ñaayitaironi kantaitachari añaaamintotsi, tima owaniinka onkantya.

¹¹ Jiroka tyaaryoori ikantaitaki: Aririka ankamakotakiri Cristo, ari antsipataiyaari jañaakaayitai.

¹² Aririka amawiwainitaki, ari ankaatairi ampinkathariwintanti.

Irooma aririka ankantayiti: “Tii noñiiri”. Ari inkimitaayitairi iijatzi aakaiti.

¹³ Tiirika añaaawityaawo ankamawintyaari, ikamawintai irirori. Tima ari jashi jowatziiro irirori, tii ipashinitanitzi.

Pinkimityaari antawairyaaantzi antakirori kamiithari

¹⁴ Piyotaantairo jiroka. Pishintsithatantiro ikowakaantapirotziri Pawa: Iiro iñaanaminthatawakaashitawo ñaantsiyitatsiri kaari iroopirotatsini. Aña kantatsi onkantzimoniintakaiyaari kimironi.

¹⁵ Ontzimatyii piñaashintsitya potampatzikatanairo ñaantsi tyaaryoori, inkini inkanti Pawa: “¡Kamiithataki pantakiri!” Pinkimitakotyaari antawairyaaantzi kaari tzimatsini oitya inkaaniwintakotyaari.

¹⁶ Powajyaantairo iiroka iñaaniyiitari kaaripirori. Ari opoñaari ithainkatasorintsitanta-itzi.

¹⁷ Okimitakotawo owawathatanta ampathaawaiti. Irootaki awijyimotakiriri Himeneo ipoña Fileto.

¹⁸ Ikinakaashiwaitanakawo irirori jiyotaantziro tyaaryoori, ikantaki: “Kaari tyaaryoori añaaayitai aririka ankamayitaki, aña oiyakaawontsi inatzi, aritaki añaaashirinkayitakai aakaiti owanaa akimisantanairi Awinkathariti.” Tima okaatzi jiyotaantawitakari jowajyaantakaakiri ikaatzi ikimisantawitanaa.

¹⁹ Iro kantacha, okimiwaitakawo Pawa jowatzikatyiiimi iroopirori itzinkami, ari jiwitsikakimi ipanko. Ipoña jontarikakotaki apiti osankinatachari kantatsiri: “Jiyotziri Awinkathariti ikaatzi jashiyitari”. Impoña: “Inkaati pairyaagairini Cristo, ontzimatyii jowajyaantairo kaaripirotsiri”.

²⁰ Janta antawoitiki ipanko, kimiwaitaka tzimayitatsimi owaniinkatachari kowitzipaini, shipakiryaa okantayita nishironka jowayitziro. Tzimayitatsi iijatzi kowitzi jiwitsikaitziro kipatsinaki, iijatzi inchatonaki kaari inishironkapirotsi.

²¹ Aririka ankitishiriyitanai, ari ankimitaayaawo kowitzi inishironkatziro ashitawori, ikowapiintzi jowantayitayaawo. Tasorintsishiri inkantakaanai Pawa, aamaakowinta ankantya antayitainiri kamiithayitatsiri.

²² Intaina powayitairo inintashiwaitari mainariiti, pinkimitakaantiro pishiyapithatatyiiromi. Aña iro pinintapiintanaki pinkamiithashiriyitai, oshiritani pinkantya, itakotani powanti, kamiitha pisaikakaantayiti, pintsipayitayaari kitishiriri pairyaayitairiri Awinkathariti.

²³ Ontzimatyii powajyaantayitairo piñaaniyitawo kaari opantawo, tima iro opoñaantari ikisawakaantayitairi.

²⁴ Irooma aakaiti jompirayitai Pawa iiro okantzi amatiro añaaanaminthatawakaiya. Aña ontzimatyii anishironkashiritanti, ayimaniinta ayotaantai, tsinampashiri ankantya,

²⁵ shipitashiri ankantya ankaminaayitiri kisaniiintairi, aamaa ari impiyashiritakairi Pawa, ari jiyotakotairo tyaaryoori.

²⁶ Ari onkantya inkimitakotantyaariri omathaatari iwirintsi, tima kamaari ompiratakari, ishintsiwintziri jantayitainiri ikowakaashitari irirori.

3

Tsika inkantaitya isaikayitai paata iwiyaantapaatyaawoni kitijiyiri

¹ Ontzimatyii piyoti, paata iwiyaantapaatyaawoni kitijiyiri antawoiti ompomirintsitzi-moyitai.

² Jiroka inkantayitya atzirii: Apaniroini inishironkapirowaitya, impiyotashiwaityaari iiriikiti, inkantakaapirowaitya, iiro ipinkathatantzi, inkawiyantawaiti, piyatha inkantiri ashitariri, iiro jiyotziro impaasoonkitanti, thainkatasorintsitaniri jinatyi,

³ iiro jitakoniintanta, iiro ikowanitzi impiyakotanti, thiiyakotani inkantya, iiro jomaan-takaawo inintashiyitari, owatsinaantaniri jinatyi, owanaa inkisaniintiro kamiithayitat-siri,

⁴ pithokashitaniri jinatyi, iiro jiñaakonita, asagaawintawaitani jinatyi, iiro inintapirotiri ikowashiyitari anaanakiro ikowakaawitariri Pawa,

⁵ ari inkimiwaityaarimi pinkathatasorintsitaniri, ithainki otzimimotziri Pawa ish-intsinka. Iiro pitsipayitari iiroka.

⁶ Ari jimatakiro jirikaiti isaikapankotanti, jamatawiyitakiro tsinaniiti shipitashiriri, ikinkishiritakaayitawo antawoiti okaaripiroshiritaki, ontzimatyii awintaiyaari jirikaiti, irojatzii ompoñaantyaari ayimawaitanakiro onintashiriwaitziri iroori.

⁷ Irootaki aminaminatapiintantyaari iyopiroti, iro kantzimaitacha tii iyopirotkotzii-maitawo okaatzi iroopirotatsiri.

⁸ Iro jimatakiri pairani Janes itsipatakari Jambres, tii inimotziri jantakiri Moisés, ari ikimitakiri jirika atzirii amatawitantaniri, tii inimoshiritziri okaatzi iroopirotatsiri. Kaaripiroshiriri jinayitzi, jaminaashiwaitaka okaatzi ikimisantayiwitari.*

⁹ Iiromaita jimatziro, ari jiyoyiitairi aminaashiwaita okaatzi jantziri, ari inkimitakoi-taiyaari owakiraa akinkithatakotakiri.

¹⁰ Irooma iiroka, pinkimitina naaka, okaatzi niyotantziri, tsika nokinakairo, oita nokowiri, oita noshiritari, namatsinkawintanta, itakotani nokantantzi, kinatani ninatzi,

¹¹ owatsinaari ninaki, ikimaatsitakaawaitakina, okimita awijiyimotakinari Antioquia-ki, Iconio-ki, Listra-ki. Tima ojyiki ikimaatsitakaawitakina, iro kantacha jowawijaakow-intapiintakina Awinkathariti.

¹² Ari onkantya, jowatsinayiitairi maawoni jashiyitaari Cristo Jesús kowanaatsiri impinkathatasorintsitaniri.

¹³ Iriima kaaripirori atzirii amatawitantaniri iikiro jimapirotatyiya, jashiminthatyaawo jamatawitantapiinti, jimaitsityaari irirori jamatawitaaitiri.

¹⁴ Iro kantacha iiroka, kiso powiro okaatzi piyotakiri, otzimi pawintaanaari. Tima piyotzi iita yotaakimiro.

¹⁵ Tima pitanakawo iinta piryaanitanaki piyotakotairo Tasorintsitsiri Osankinarintsi. Ari piyotairi aritaki pawijakoshiritai aririka pawintagaiyaari Cristo Jesús.

¹⁶ Tima maawoni Osankinarintsi-pirori, iri Pawa tasonkashiryaaantakirori josankinai-tantakawori. Iro jiyotayitantari, iro ishintsithayitantari inkaminaantaiti, iro jotampatzikayitantari, iro iñaantayitantari inkini inkamiithashiriyiiti.

¹⁷ Ari jiñiuro ikaatzi jashitaari Pawa jiyopiroshiritairo jantayitairo maawoni kamiithari.

4

Pikinkithatakotairo ñaantsi

¹ Jiroka noshintsithatimiri pantiro. Jiyotzi Pawa nokantzimiri, jiyotsitawo iijatzii Awinkathariti Jesucristo, intizimi iyakawintairini maawoni añaayitatsiri, ikaatzi kamayit-taintsiri iijatzii. Tima irootaintsi inkoñaatai ipinkatharitapai.

² Pinkimi nonkantimi: Okowitya piwitsitya inkini pikinkithatakotairo jiñaani, tii apa pikinkithatakotairo aririka onkamiithatzimotimi, aña ontzimatyii pimatiro iijatzii aririka pinkowiinkatakoti. Aririka piyotaanti, ontzimatyii potampatzikatanti, shintsitha pinkam-inaanti, piñaashintsithatanti, ñaa pithaatyaaawintzirokari aririka pimayitanairo jiroka.

³ Tima paata, iiro ikowaitai inkimisantaitiro tampatzikari okaatzi piyotaantayitzi iroñaaka, aña impiyotapaatya pashini yotairini, ari jaminaashiwaityaari inkantayiti: "Ari, kamiithakati jantayitiro jinintashiyitiri".

⁴ Iro ompoñaantyaari impiyashiyitiro inkimisantairo ikinkithatashiyitiri, jowajyaan-tanakiro ikimisantziro iroopirotatsiri.

* 3:8 Ikinkishiritakoitzi Janes ipoña Jambres jiyiripyaari jinaiyini, Egipto-jatzi jinatzii. Tima pairani Moisés jaantaariri Israel-mirinkaiti, jirika jiyiripyaariiti ikimitakotari Moisés, jiraantsitakairo jiña, ikoñaatakaayitaki iijatzii ojyiki majjiro.

⁵ Irooma iiroka, ñaakotani pinkantya, pamawitanairo awijyimotimini pintzimpookayitiro Kamiithari Ñaantsi, ontzimatyii pimonkaatiro maawoni onkaati pantanainiriri Awinkathariti.

⁶ Tima naaka, kimitaka irootaintsi nompিয়াকotya, ari nonkimitakotyaaowo isakoitapintziro imiriitari aririka itagaitiniri Pawa, aritaki sakotzimataka imiriitari.

⁷ Tyaaryooshiri nokantapiintaka, okimiwaitakawo nimatakiro antawoiti nomankiyapintatya. Okimiwaitakawo iijatzi aritaki nimatakiro nanaantzi nariitya janta tsika iwiyya noshiyi.

⁸ Irootaki okimitantakawori iri Awinkathariti owayitakironi amathairintsi impayitairiri inkaati tampatzikashiriri. Tima Tampatzikashiri jinatzi irirori Awinkathariti, iri yotantapaatsini imapirorika ikamiithashiriitzi, aripaiti impainawo nashi naaka. Tii apaniroini naaka, ari inkimitaayitairi iijatzi inkaati kaari samaniintachani joyaakoniintziri impiyi.

Apaniroini ikantaitziri Timoteo

⁹ Nokowapirotataiki paminaminatiro tsika pinkantya pimpokantyaari nosaikira naaka.

¹⁰ Tima jookawintanakina Demas, aña okaimashiritairi irirori isaawijato. Jataki janta Tesalónica-ki. Iriima Crescente ikinakiro Galacia-ki. Ari ikimitakari Tito ikinaki Dalmacia-ki.

¹¹ Apaniroini Lucas saikanaintsi itsipatana jaka. Irootaki nokowantari pimpoki iiroka pintsipatyaari Marcos, aritaki jimatakiro irirori jimitakotina.

¹² Tima notyaantakiri Tiquico janta Efeso-ki.

¹³ Aririka pimpokanaki iiroka, pamainawo nowiwiryaaominto nookanakiriranki Troas-ki osaiki ipankoki Carpo. Nokowi pamainawo iijatzi maawoni nosankinayitani saikatsiri janta.

¹⁴ Jirikaranki Alejandro, ashiropakori oñaashirinkapiintakinari, jowasankitaatyiri Awinkathariti.

¹⁵ Irijatzi paamaakowintya iiroka, tima tii inimotziri okaatzi nokinkithatakoyitakiri owanaa ikisawintakinawo.

¹⁶ Tima owakiraa jaayitakinranki naaka isaiki pinkatharintsi nonkinkithatakotakiro okaatzi ikantakoitakinari, tikaatsi tsipatanatyaanani, ithonka ishiyapithatanakina. Iro kantacha, tii nonintziro naaka jowasankitaawintaitiri jiroka.

¹⁷ Aña itsipashiritakina Nowinkathariti, iriitaki ñaapiroshiritakaakinari. Iro nimatantakawori nokinkithatakairi maawoni, ari okanta ikimathatantakinari iijatzi kaari ajyininkata. Irootaki kaari jowankaitantana kajyikarimooki joyaana.

¹⁸ Iriitaki Awinkathariti kimpoyawintakinari kaari jowashironkaitantana, iikiro niyaatakaatyiro irojatzi nariitantaiyaari ipinkathariwintantzi Inkitijatzi. Ari jashi jowaitatyiro irirori impinkathayitairi. Ari onkantyaari.

Iwiyaantapaakawori itasonkawintantaitzi ipoña withataantsi

¹⁹ Nokowi piwithatyaanari Prisca ipoña Aquila, ari pinkimitaakiri Onesiforo, iijatzi ikaatzi saikapankotziriri.

²⁰ Iriima Erasto, ari isaikapaaki irirori Corinto-ki. Ipoña Trófimo, naaka ookanakiriri Mileto-ki, jimantsiyawaitapaakitzi.

²¹ Ontzimatyii pinthaatyaati pariitantaari nosaiki naaka tikira otyaawontsitanaita. maawoni akantayitairi jaka "iyikiiti", jiwithatayimini. Jirika ikaatzi withatizimiri: Eubulo, Pudente, Lino, opoña Claudia.

²² Nokowaki inampishirintimi Awinkathariti Jesucristo, inishironka jowayitaimi. Ari onkantyaari.

JOSANKINARI PABLO JOTYAANTZINIRI TITO

Withataantsi

¹ Naakataki Pablo otyaantzimorori jiroka, jompiratani Pawa ninatzi. Naaka Jotyaantapirori Jesucristo onkanya joshiritantaiyaari ikaatzi jiyoshiiyitairi Pawa, inkini jiyotairo iroopirotatsiri impinkathatasorintsaitaro.

² Ari jiyoyitairi iriroriiti inkantaitatyiro jañaayitai. Irootaki ikajyaakaantakiri pairani Pawa tikiraamintha jiwitsikiro kipatsi. Tii jamatawitantanitzi Pawa.

³ Okanta jinintapaititaki, joñaagantaka Pawa Owawijaakotantaniri. Iriitaki kantakaantakirori ikinkithatakoitairo jiñaani. Jimatakina naaka iijatzi, jotyaantakina nonkinkithatakaanti.

⁴ Iiroka Tito notyaantzini nosankinari. Nokimitakaantzimi tyaaryoomi notomintaimi, atsipatawakaa oshiritaa. Onkamintha inishironkataimi Ashitairi Pawa iijatzi Awinkathariti Jesucristo, Owawijaakotantaniri, onkamintha jitakotaimi, piñiuro pisaiki kamiitha.

Jantayitiri antaripiroriiti ipoña jiwariiti

⁵ Iro nookantanakimiri Creta-ki pintampatzikayitanti, pamini antaripiroriiti jiwatirini oshiritachari, iro nokowakaakimiri.

⁶ Inkaati jiyayitatsini ontzimatyii inkamiithashiriti, iiro itzimi iitya kinkithatakowaitashityaarini, kinatani jowiro iina, oshiritani inkantya jowaiyaniiti itzimikari kantakowaitirini piyathari jinatzi, ñaathawaitaniri jinatzi.

⁷ Tima iri Pawa jantawaitziniri jiwatziriri oshiritaniriiti, ontzimatyii jaamaakowintya itzimikari kantakotirini kantakaapirori jinatzi, kishinkari jinatzi, shinkiryaaantzi jinatzi, antantzinkari, ojiyiyiriri iiriikiti jaapithatanziri.

⁸ Aña ontzimatyii joimaantaniti ipankoki, jantapiintayitiro kamiithari, kamiitha inkinkishiritya, tampatzikashiri inkantya, pinkathatasorintsitaniri, jiñaakotanitya,

⁹ tyaaryooshiri inkantya joshirityaawo ñaantsi otzimi jiyotaayiiitakiriri, inkini jimatanairo irirori jiyotaantiro tyaaryoopirori, inkini iijatzi jimonkatziyaari kaari yotaantirini tampatzikari.

¹⁰ Tima ojyiki kowatsiri jiñaanaminthantashiwaiyaawo, jiñaawaitashiwaita, jamatawitantzi. Iri antayitakirori jiroka, iitashiwaitachari “Totamishitaaniri”.

¹¹ Ontzimatyii poiyyikairi iiroka jiyotaantayitzi, tima ojyiki ikompitakaaka atziririti ikaatzi isaikapankotaiyini. Jiyotaantashitawo jirikaiti kaari iroopirotatsiri, apa ikowashitaiyakani jaantyaawo kiriiki.

¹² Tima tzimatsiranki Creta-jatzi kamantantaniritatsiri, ikantakiranki: “maawoni Cretajatzi, thiiyinkari ninatzi, kaaripirori, pirantziiti niyawairintzi”.

¹³ Imapiro jiroka ikantakiri. Irootaki pishintsithatantyaariri iiroka, inkini inkimisanaitiro tampatzikari,

¹⁴ ari onkantya jowajyaantantyaawori ikimisantapiintziro ikinkithatashitari Judámirinkaiti, tima ishintsithatantaki jirikaiti jowajyaantaitiro tyaaryoori.

¹⁵ Irootaki akantapiintziri: Apaani kitishiritantsiri, tikaatsi iitya owaaripiroshiritirini onkantawatya iiorika ipinkawaitzi. Iriima apaani thainkashiriri, kaaripiroshiritatsiri, tikaatsi iitya kitishiritakairini onkantawatya impinkawaiwitya. Tima aritaki owaaripiroshiriwaitaka.

¹⁶ Iñaajaantzi jiyotakotairi Pawa. Iro kantacha, okaatzi jantayitzi, iro oñaaganzirori tii jiyotakotairi, aña Pawa ojyiki ipinkimatataikiri jirika. Tima ipiyathatapiintakari iijatzi jirika, tikaachajaini apaani kamiithari jantiri.

2

Jiyotaantaitziro Kamiithari Ñaantsi

¹ Irooma iiroka, okowatya piyotaantairo okaatzi tampatzikatatsiri, jiroka okantakota:

² Kimpoyaawaini inkantaiya antaripiroriiti, impinkathatakaantya, inkinkishiritakotiro kamiithaini jantayitiri, jothotyiro inkimisantai, jitakotantai, inkisashiwainitaiya.

³ Ari onkimityaari iijatzi tsinani antawopiroriiti, opinkathatasorintsintantai, iiro okinkithatakotantashiwaita, iiro oshinkitapiintayita. Aña ontzimatyii iyotaantayitairo okaatzi kamiithayitatsiri,

⁴ onkini ominthashiritakaayityaawo mainawoiti aapatziyaari oimi, iijatzi onkimitairi owayaniiti,

⁵ onkinkishiritakotyawo kamiithaini antayitiri, kitishiri onkantya, antawairyanto, pinkatha owiri oimiiti. Aririka omayitanairo jiroka, iiro ithankawaitaitziro iñaani Pawa.

⁶ Ari inkimitanaiyaari iijatzi mainariiti, ontzimatyii inkinkishiritakoyitaiyaawo kamiithaini jantayitiri.

⁷ Irooma iiroka, pinkinkishiritya piyotaantairo tampatzikari, iro piñaantyaawori impinkathawintaitimiro pantayitakiri, ari jimatakoyiitanaimiro.

⁸ Ari onkantya iiro itzimanta kijiymawintimironi pikantaytiziri, aña pashiwinta inkantya kinkishiriwitachari inkantakotashitimi.

⁹ Ontzimatyii pishintsithayitairi ompirataari iiro ipiyathawaitari ompiratariri, aña jamamininati jaapatziyaityaari, iiro jiñaanaminthatziri aririka jompiratyaari,

¹⁰ iiro ikoshiniintzi kapichiini, aña ontzimatyii joñaagantiro kamiithatsiri jamiintaityaari. Irootaki jiñaitantyaawori owanaa okamiithapirotaataziri jiyotaantaitziro iñaani Owawijaakotairi Pawa.

¹¹ Tima Pawa joñaagayitairo owanaa inshironkayitai, iriitaki matironi jawjikashiriyitaimi maawoni atziriiti.

¹² Iriitaki yotakaayitairori owajyaantantaawori athainkatasorintsitanti, iijatzi okaatzi anintashiritziri. Aña kimpoyaawaini ankantya iroñaaka, tampatzikashiri anaty, apinkathatasorintsitanti,

¹³ aminawooki owairi oyaakoniintani. Tima irootaatsi inkoñaatai Jesucristo, iriitaki amaironi jowaniinkawo Owawijaakotairi, Pawa.

¹⁴ Iriitaki Jesucristo shinitashitainchari apaniroini jowamaitiri. Tima ikowatzi impinawintairo okaatzi akaaripiroshiriyitaki. Iro ikowairi inkitishiritakaayitai, onkantantyaari jashiyitai irirori, ayimaniinta ankantya antayitairo kamiithari.

¹⁵ Irooyitaki jiroka, piyotaantayitairi. Pishintsithatantiro. Iro pinkaminaantyaariri. Irookataki jowaitaki pimonkaatakaantiro jiroka, ontzimatyii jantayitiro onkaati pinkantantiri.

3

Inshironka owamiithashiritairi

¹ Ontzimatyii pinkinkishiritakaapiintiri janta kimisantzinkariiti ipinkathayitairi pinkathariwintantatsiri pinampiki, iijatzi inkimaitiri jiwariiti. Iiro ipiyathanitanta. Ayimaniinta inkantayitya jantayitanairo kamiithari.

² Iiro ikijiymatanairi pashini, iiro jiñaanaminthatantashiwaita. Aña itakotantani inkantya, tsinampashiri jinaty iijatzi.

³ Pairani tzimatsi akantayiwita aakaiti, amasantzishiriwaitzi, apiyathawaiyita, tzipinashiri anayitzi, antayitziro añaamatashitari, iijatzi okaatzi anintakaashiyitari, owaaripirotaapiintakiri pashini ajyininka, anintakoyitanziro oiyitarika, amanintashiritantzi, akisaniintawakaayita.

⁴ Iro kantacha imatakaranki inshironkayitai Owawijaakotairi Pawa, jitakoyitaari maawoni atziriiti,

⁵ ari jowawijaakoshiriyitairi. Iro kantacha tzimatsi oita jantantakawori, tii aakatajaantaki antashityaawoni apaniroini akamiithashiriyitai. Aña inshironkamachiitakai irirori. Ikimitakaantakiro iri kiwayitainimi, kimiwaitaka owakiraami intzimakaayitai Tasorintsinkantsi.

⁶ Tima okaatzi jantzimoyitairi Owawijaakotairi Jesucristo, iriitaki Pawa kantakaawori, jotyaaantakairi Tasorintsinkantsi itsipashiripirowaitai okimiwaitakawo isakopirowaitakairimi.

⁷ Iro jantantakawori jiroka inkini añaayitiro ikajyaakaayitakairi, ari añaampiyaawo iroñaaka aritaki ankantaitatyaani añaayitai. Aritaki okanta, irootaki ikimitakaantairi kamiithashiri anatzi, tima nishironkatantani jinatzi irirori.

⁸ Imapiro inatzi jiroka okaatzi nokantakimiri. Irootaki nokowantari piyotayitairi ikaatzi awintaanaariri Pawa piyotakotanairo iiroka okowapirotatya jiroka, inkini jantapiintayitanairo kamiithayitatsiri. Imapiro okamiithataki jiroka, owanaa jinintaityaawo.

⁹ Irooma aririka iñaanawintawakaashityaawo tsika ikantakota itzimantayitakari pairani itakaantawori, iiro pimatsitawo iiroka posatikasatikawaitya, tikaatsi oitya, aminaantsi inatzi. Ari pinkimityaari iijatzi aririka iñaanawintawakaatsityaawo tsika okantakota Ikanakaantaitani.

¹⁰ Intzimirika owashiñaironi jiyotaantiro tyaaryoori ñaantsi niyotaantakiri pairani, iro ompoñaantyaari jowajyaantakairi oshiriwitanainchari, pinkaminaathatiri. Iikirorika jiyaatakaatyiiro, papiitiri pinkaminairi. Iikirorika jiyaatakaatyiiro iiro pishinitainiri jiyotaantai.

¹¹ Tima jiyotaitakiri jirika ipiyaatya, ikaaripiroshiriwaitaatzi. Apaniroini jiyakawintawaita.

Apaniroini ikantaitziri Tito

¹² Notyaantatyimiri Artemas. Iirorika notyaantzimiri irirori, kimitaka iri notyaantimi Tíquico. Aririka jariitatya pisaiki iiroka, nokowi pimpoki iiroka pintonkiyotina Nicópolis-ki. Ari nokowiri naaka nontyaawontsitakotiri janta.

¹³ Iriima Zenas yotakopirotzirori ikantakaantaitziri, ipoña Apolos, aririka impokimatanaki irirori, pimpawakiri paawiyiri iiroka, inkajyaakaiyaari impokanakirika.

¹⁴ Tima maawoni aakaiti, iiro asaikashiwaitanta, ontzimatyii anishironkatiri kowityaaniintawaitatsiri.

Iwiyaantawori withataantsi ipoña tasonkawintaantsi

¹⁵ maawoni jiwithatzimi tsipayitakinari jaka. Nokowi iijatzi naaka piwithatinari os-hiriyitachari janta ikaatzi itakotanari. ¡Onkamintha inishironkayitaimi maawoni iirokaiti janta! Ari onkantaari.

JOSANKINARI PABLO JOTYAANTZINIRI FILEMÓN

Withataantsi

¹ Naaka Pablo osankinatzimorori jiroka. Tima jomontyaawintaitakinari naaka Jesu-cristo jaka. Iri notsipataka iyiki Timoteo nosankinatzimiro jiroka. Iirokatakaki notyaantzini, Filemón, nitakotani nowimi, iiroka imitakotapiintakinari.

² Iro nosankinatzini Apia nokimitakaantaawo “tyootyo”, ipoña nosankinatziniri iijatzi Arquipo tsipayitakairi añaashintsiyita. Irijatzi nosankinatzini kimisantzinkariiti ikaatzi apatotapiintachari pipankoki.

³ Onkamintha inishironkayitaimi Ashitairi Pawa, iijatzi Awinkathariti Jesucristo, kamiitha isaikakaayitaimi.

Jitakonka ipoña joshirinka Filemón

⁴ Aririka namanamanaatakoyitimi, antawoiti nopaasonkitziri Pawa.

⁵ Tima nokimakotakimi itakotani powantzi, kinatani powiri Awinkathariti Jesús, ari pikimitairi iijatzi ikaatzi jashiyitaari irirori.

⁶ Iro namanakotantzimiri inkini paapatziyawakaayitaiya iirokaiti poshiriyitaa, pinkimathapirotanairo kamiitha okaatzi jantakaashiritaimiri Cristo Jesús pikimisantairi.

⁷ Iyiki, itako powapiintanairi iiroka oshiriyitanaachari, irootaki jiñaantakawori iriroriiti ithaamintashiriproyita. Irojatzi oimoshirinkakinari iijatzi naaka, thaaminta nokanta.

Pablo ikantakowintziri Onésimo

⁸ Niyotzi iroñaaka, naaka jowawitaka Cristo nimonkaatakaimiromi onkaati pantairi.

⁹ Iro kantacha, apa nonkowakotashitimi kapichiini, tima niyotaki tsika pikanta pitakotanta. Pablo ninatzi naaka, antaripirotapaakina, jomontyaawintaitakinari Jesu-cristo.

¹⁰ Jirika Onésimo nokowaki paawakiri kamiitha. Iriitaki nokimitakaantakiri iriimi notomi, tima naakatakaki oshiritakaakari Cristo jomontyaitakina.*

¹¹ Tima ti opantawitari jirika, irooma iroñaaka iri opantzimotaimiri iiroka, ari inkimitzimotinari naaka iijatzi.

¹² Tima iijatzi notyaantaimiri Onésimo, itzimi nitakoniintari.

¹³ Ojyiki nokowawitaka intsipatinami naaka. Ari onkantakimi impoyaatimi iiroka jimikakoyitina jaka jomontyaitakina okantakaantziro nokinkithatakotziro Kamiithari Naantsi.

¹⁴ Aña iro kamiithatatsi, tikiraata nokimi pinkantina iiroka oita pikowiri, ti nokowi naaka noshintsiwintimi pantiro jiroka, iro nokowaki iirokatakaantaki kantatsini oita pikowiri pantiri.

¹⁵ Aamashitya irootajaantaki imatantakari ishinitaitziri jirika Onésimo ishiyapithatantakimiri pairani, ari okanta ikimisantantaariri Cristo irojatzi impiyantaiyaari intsipatapiintapaimiri iiroka.

¹⁶ Iro kantacha, ti apa pinkimitakaantairi pompiratani pikimiwitari pairani, aña pinkimitakaantairi iriimi pirintzi pitakopirotoni. Ari nokimitakaantakiri iijatzi naaka. Aña iiroka mapirotatitironi pitakopirotoiyaari pompiratari koñaawoini, irijatzi jompirataari iijatzi Awinkathariti.

¹⁷ Tima pikimitakaantakina iiroka, naaka pitsipatani, ari pinkimitairi iijatzi irirori paawakiri kamiitha, pinkimitakaantiri naakami paawakimi.

¹⁸ Tzimatsirika oita kaari jinimotakaimi, tzimatsirika oitya jiriiwitzimiri, pinkimikantaantiro naakami iriiwitimiri.

¹⁹ Naakatakaki, Pablo osankinatajaantzimorori jiroka. Imapirotatya, aritaki nompinataimiro jiriiwitzimiri. Añaajaantaki iirokatakaki iriiwipirotonari naaka nowawijaakoshiritakaantaimi

²⁰ Ari okanta iyiki. Nokowataiki inkantakaiyaami Awinkathariti paawakiri kamiitha Onésimo, tima irootaki inimoshirtinari.†

²¹ Iro nosankinatantzimorori jiroka niyotzi aritaki pimatakinawo, tima aritaki pimatakiro ari panaakaanakiro okaatzi nokowakotakimiri.

²² Nokowataiki iijatzi, paamaakowintina niyaatashitimi pisaiki iiroka, ari nomayimotapaakimiri. Iroorika pinkamitantakiri pamanakotina, ari ishinitakiro Pawa imatya.

* **1:10** jiroka wairontsi Onésimo iñaaniki iriroriiti okimiwaitawo akantziri aaka: “Opantaari”. † **1:20** Kantakotachari jaka “paawakiri kamiitha Onésimo”, irojatzi ikantsitari: “Nokowataiki pimantzimotaina iiroka”. Tima iñaaniki iriroriiti iwairo inatzi Onésimo jiroka: “Opantaari”.

Iwiyaantakawori jiwithatantaitzi ipoña itasonkawintantaitzi

²³ Ari jiwithatzimi Epafra, notsipatakari jaka jomontyaawintaitanari Cristo Jesús.

²⁴ Ari jiwithatzimiri iijatzi Marcos, Aristarco, Demas ipoña Lucas, iriitaki notsipatapiintakari jaka.

²⁵ ¡Onkamintha inishironkataimi Awinkathariti Jesucristo! Ari onkantyaari.

JOSANKINAYIITZINIRI HEBER-PAANTIRI

Pawa jotyaantakiri Itomi ikinkithatakotairi

¹ Pairani, ikowirika Pawa jiyotakairi achariniiti oityaarika, iri Kamantantaniri amironi ñaantsi. Ojyiki japiipiintakiro Pawa, tzimatsi jimatakaayitakiriri Kamantantaniriiti.

² Iro kantacha owakiraa iroñaaka, jotyaantakairi Itomi irirori inkinkithatakotairi. Tima iriitaki Itomi jiwitsikakaakiri pairani jiroka kipatsi, iriitaki jashitakaaka okaatzi jiwitsikayitakiri.

³ Iri Itomi ikimitakaakiri iriimi jowaniinkatani, shipakiryaa ikanta. Ari ikimiwaitakari tsika ikanta irirori Ashitariri. Tima shintsinkantsi inatzi jiñaanitakari, iro kaari inashiyitanta okaatzi jiwitsikayitakiri jaka kipatsiki. Aritaki jimonkaapataintziro pairani imatantyaari inkishiritakaantai, jatai inkitiki, saikapai jakopiroriki Ashitariri itsipatapaari ipinkathariwintantzi.

⁴ Ari opoñaanakari janaakotziri imaninkariti Pawa, antawoiti jiñaapirotookaitakari irirori.

Iri Itomi anaakoyitairiri maninkariiti

⁵ Tima ikantawairi Pawa:

Notomi nowimi iiroka.

Naakataki piwaapatitanaa iroñaaka.

Ikantawairi iijatzi:

Naakataki piwaapatitaa.

Irokataki notomintaa.

Tima Pawa tikaatsi apaani maninkari inkantiri kimityaawoni jiroka.

⁶ Paata aririka japiitairo jotyaantairi jaka kipatsiki itakawori itomintari, inkantayiiiti:

Inthaamintaiyaari maawoni imaninkariti Pawa.

⁷ Tzimatsi iijatzi ikinkithakoitziro maninkariiti, jiroka ikantaitzi:

Iriitaki matakairiri imaninkariti inkimitakotyaawo tampiyanka.

Iriitaki matakairiri jotyaantaniiti inkimitakotyaarimi paampari.

⁸ Irooma aririka inkinkithatakotiri Itomi irirori, jiroka ikantzi:

Pawa, iiroka kantaitaachani pimpinkathariwintantai.

Ari pinkimitakotaiyaari pinkathariiti otzimimotziri jinchakiiri jimatantari ipinkathariwintantzi. Iro kantacha aña iiroka mataironi pintampatzikashiritai aririka pimpinkathariwintantai.

⁹ Iiroka kowirori kamiithari, irooma kaaripirori owanaa owatsimaimi.

Irokataki isaipatziiotai Pawa, pimpinkatharitantaiyaari. Iriitaki piwawani matakimrori.

Isaitantaimiro yiinkantsi ari pikimoshiritairi tima panaakoyitairi pitsitapiintawitari.

¹⁰ Jiroka pashini ikinkithakoitziro Itomi, ikantaitaki:

Pinkathari, owakiraa itantanakari pairani irokataki witsikakirori kipatsi.

Irokataki witsikajaantakirori inkiti.

¹¹ Jiroka okaatzi piwitsikakiri, aritaki apirotaiya paata, irooma iiroka ari pinkantaitaani.

Ari onkimitakotaiyaawo okaatzi piwitsikani paijatowawori kithaarintsi.

¹² Tima aririka ompaijatowawoti piithaari, pankowimawotziro, paminai pashini owakiraari pinkithaataiyaari.

Ari pinkimitagairo paata iiroka piwitsikani kipatsi iijatzi inkiti.

Irooma iiroka ari pinkantaitatyaani iiro pipashinitanitai.

Iiro papirotaa.

¹³ Ikinkithakoitakiri iijatzi, ikantaitzi:

Pisaikapai nakopiroriki, ampinkathariwintanti, irojatz paata nowasankiantaayariri kisaniantakimiri, aripaiti paatzikantaiyaari piitzi.

Tima tikaatsi maninkari inkimitakantiri Pawa inkantiri jiroka.

¹⁴ Tima maawoni maninkariiti, apa jotyaantaitziri jimitakoyitairi atziriiti awijakoshiriyi-taatsini.

2

Antawoiti owawijaakoshiritaantsi

¹ Ontzimatyii ankimisantiro okaatzi jiyotaakairi, onkantya iiro owajyaantantawo.

² Iiro owashiñaayitairo jotyaantaitantakariri pairani maninkariiti inkamantantiro. Tima maawoni kaari owakimpitayaawoni inkimisantairo, jowasankitaitakiri ipiyathatakawo.

³ Aaka jimapiroiti jowasankitaiti, iirorika owakimpitawo ikinkithatakoitziro antawoiti awijakoshiritaansi, jitapaintari Awinkathariti Jesús ikinkithatakotapaintziro. Irootaki ikamantayitairi ikaatzi kimayitajaantakirori.

⁴ Iriitajaantaki Pawa yotakaayitakirori imapirotya okaatzi ikamantaitakairi, tima jimatakaantakiro itasonkawintantayitzi, joñaagakaantakiro kaari jiñaitapiintzi, Tasorintsinkantsi antakaantakirori jiroka, ari imatajaantakari ikowiri Pawa.

Matakirori jowawijaakoshiritantzi

⁵ Tii iri maninkariiti jimatakairi Pawa impinkathariwintairo tsika asaikayitai paata, otzimi nokinkithatakotakimiri.

⁶ Aña atziriiti jinayiti mataironi paata. Timu ikantaitaki pairani:

¿Iriipirorima atziriiti pikinkishiritakotantariri?

¿Iitama pikowantari pinishironkayitairi?

⁷ Aña kapichiini iñiuro atziriiti tii janaakotantzi, iri maninkariiti anaakoniintakirori.

Iro kantacha, irootaasi pamathaitairi inkini ipinkatharintsitai, otzimimotairi jowaniinkawo.

Iri anaakoyitaironi maawoni piwitsikani.

⁸ Pinkimitakagairi ikanta pairani aatzikiriri iisaniintani, jompiratayaari maawoni.

Ari inkantakaayitaiyaari Pawa atziriiti, maawoni impinkatharintsitai tima tikaatsi apaani anaakotantaatsini. Iro kantacha, tikira jiñaayitziro atziriiti jiroka.

⁹ Iro kantacha, tzimatsi atziri jotyaaantaitakiri, irijatzi ñaapaintzirori kapichiini tii janaakotantzi, iriitaki anaakotakiriri maninkariiti. Iriitaki nokinkithatakotzi Jesús. Timu iriitaki ñaakirori ikimaatsitaka irojatzi ikamantakari, ipoña jamathaitakiri ari okanta ipinkathayitantaariri, otzimimotairi jowaniinkawo. Irootaki ikamawintantakairi maawoni, tima antawoiti inishironkayitai Pawa.

¹⁰ Owanaa otampatzikatataiki tsika ikinakaakiro Pawa ishinitakiri Jesús inkimaatsiwayitai, ari jothyotyaakaakiri onkaati jantiri. Timu jirika, ashiyitariri maawoni, kantakaantzirori itzimayitantari maawoni, irijatzitajaantaki kimaatsitakowintaaari ikini jowawijaakoshiritairi, ari onkanta intsipatantatayaariri maawoni itomiitari janta jowaniinkawoki.

¹¹ Jiroka okantakopirota, ikimitakaantai Jesús iririntzi, tima ari akaatziri awaapatitaari Pawa. Iwaapatitari irirori itasorintsishiritakaantzi, awaapatitaari iijatzi aakaiti itasorintsishiritakaayitai Jesús.

¹² Iro ikantantakari pairani:

Nonkinkithatakotaimi iiroka isaikayitzi nirintziyitaari,

Tsakarika japatotapiintaita, ari nonthaamintaimi nompampithagayini.

¹³ Ikantaki iijatzi:

Nawintaani nowairi Pawa.

Ipoña iijatzi ikantzi:

Jirika Naaka, notsipayitaari itomiiti Pawa ikaatzi ikimpoyaakaayitaanari.

¹⁴ Akantajaantayitaka aakaiti atziritzi, otzimi awatha, otzimi araan, ari ikantakari iijatzi Jesús irirori, iro jimatantakawori ikami. Aripaiti joitsinampaakiri kamaari. Timu otzimimowitatyaaari kamaari ishintsinka imaamanitantariri kaamaniriiti.

¹⁵ Ari ikinakaakirori Cristo ikimitakaantaawo joimishitowaatyaimi athaawantawitawo kaamanitaansi, okimiwaitakawo atziritanakityiimi kaamanitaansi iro ashitayitakainimi.

¹⁶ Imapirotya, kaari maninkariiti impokashitaki Cristo inishironkatairi. Aaka ipokashitaki, ichariniyitai Abraham-ni.

¹⁷ Irootaki jatziripirotantakari ikimitai aaka jirintziyitai, ari okanta jimatantakawori ikowapiintawitakari jimatiromi pairani Ompirasorintsipirori. Imapiro inishironkantanakari irirori, ityaaryootaki jimatantakawori, iri kantakaantakirori ipiyakotantairori Pawa akaaripiroshiritakawo.

¹⁸ Timu atziri jinapaintzi Jesús ikimaatsiwaitapaintawo irirori inkaaripirotakaitirimi. Irootaki jinishironkatantairi aakaiti inkowaitimi inkaaripiroshiritakaitaimi.

3

Iri Jesús anaakotziriri Moisés

¹ Iyikiiti oitishiritaari, nonkantimi pikaatzi ikaimashiritaaimi Inkitijatzi: Pinkinkishiritakotairi Cristo Jesús, iriitaki kimitakariri otyaantaari, irijatzi kimitakariri Ompirasorintsipirori.

² Jantziri otyaantaari ityaaryoowintziro ikantziriri otyaantziriri. Ari ikantakari iijatzi Jesús. Ikimitakotakari Moisés-ni, ityaaryoowintakiniri iyyininkapaini jashitari Pawa jitaiziri “Inampipanko Pawa”.

³ Iro kantacha Jesús iri matzirori jiñaapirota janaakotziri Moisés-ni, tima iriitaki witsikakiriri pairani. Iroowaitaki ikantapiintaitzi: “Pimpinkathatiro nopanko”. Tima kaari pankotsi inkantakopiroiti impinkathaitiro, aña iri ipinkathaitzi ashitawori ipanko. Tima itzimi witsikirori pankotsi iri ñaapirotachari.*

⁴ Tima iri ashitawori pankotsi itzimi witsikakirori, iroowaitaki ikimitaakiro pairani Pawa jiwitsikantakawori maawoni.

⁵ Ikantaitaki:

Moisés tyaaryoowintakiriri iyyininkapaini jitaiziri “Inampipanko Pawa”.

Iro kantacha ikimitakomachiitakari ompirataari, ikinkithatakotairo onkaati awijatsini.

⁶ Iriima Cristo, iriitajaantaki tomintariri ashitawori pankotsi, iriitaki jiwatairi ikaatzi ikimitakaantaitaari pankotsi. Ari ankaatairi jirikaiti jitaiziri “Inampipanko Pawa” aririka antyaaryoowintairi, kiso owanairi irojatzi iwiyaantapaatyaawoni kitiiyyiri.

Jimakoryaaminto jashiyitaari Pawa

⁷ Jiroka ikantakiri Tasorintsinkantsi:
Pinkimairi jiñaawaitzi Pawa, ikantzi:

⁸ Iiro pikisoshiriwaitzi.

Pikimitarikari pithokashitakinari pairani jookimowaitakinawo iñaani otzishimashiki.

⁹ Ari ikowakaawitakinawo pichariniiti nowasankitairimi, jookimowaitakinawo iñaani, Okantawitaka jiñaawitakawo nonishironkatakiriri okaatzi 40 osarinti.

¹⁰ Irootaki nokisantanakari,

Nokantaki: Ari ikantapiintatya itzipinashiriwaitzi,

Tii jantayitziro nokowakairiri.

¹¹ Noyatsimankakiini nokantanaki:

Iro nariitakaayitaari nimakoryaamintoki.

¹² Iyikiiti, ñaa powajyaantzirikari Pawa, Kañaanitatsiri. Iiro pikaaripirososhiriwaitzi, iiro pithainkashiriwaitzi.

¹³ Iro kamiithatatsi pominthashiritawakaapiintya poshiritaiya. Pitataityaawoota onkantya iiro jamatawiitantzimi pantayitairo kaaripirori, irojatzii piñaantyaawori pinkisoshiriwaitzi.

¹⁴ Iikirorika oisokiropirotanatyaaari Cristo, irojatzii iwiyaantapaatyaawoni kitiiyyiri, aritaki añaairo intsipaminthayitai.

¹⁵ Irootaki ikantantaitari:

Pinkimairi jiñaawaitzi Pawa, ikantzi:

Iiro pikisoshiriwaitzi.

Pikimitarikari pithokashitakinari pairani.

¹⁶ ¿Itzimikama pithokashitakariri ikimataawitakawo iñaani Pawa? ¿Kaarima jirikaiti iji-watakiri Moisés-ni ipoñaakagaari Egipto-ki?

¹⁷ ¿Itzimikama ikisapiintakiri Pawa okaatzi 40 osarinti? ¿Kaarima antapiintakirori kaaripirori, ikaatzi apirotainchari otzishimashiki?

¹⁸ ¿Itzimikama ikinkithakaitakiri ikantaitaki:

Iro nariitakaayitaari nimakoryaamintoki?

¿Kaarima jirikaiti ikantaitakiri piyathariiti?

¹⁹ Ari añaairo oita kaari jariitakaantaari, iro kantakaantakirori tii ikimisantaiyini.

4

¹ Iinitatsi ikajyaakaakairi aakaiti kimiwaitakawori jariitakaayitaimi imakoryaamintoki. Irootaki pimpinkathatantaiyaariri, otzimikari oitya otzikaawakimiri, iro iiro pariiantaa.*

* 3:3 Iri Moisés kimitawori pankotsi, tima irijatzii iyyininka Judá-mirinka jitaiziri “Inampipanko Pawa”. * 4:1

Jiroka imakoryaaminto, tzimatsi otyakaawintachari jaka. Tima pairani, jimakoryaawintakiro Pawa jiwitsikantakawori kipatsi, ikimitakaantakiro “imakoryaaminto” jiroka 7-tapaintsiri kitiiyyiri jimakoryaantakari. Ikanta osamanitaki, ishitowayitai Judá-mirinkaiti janta Egipto-ki, 40 osarinti ikinakinawayiyitaki, irojatzii jariitantakari kipatsiki ikajyaakaakiniriri Pawa. Irojatzii jiroka kipatsi jitaiziri “jimakoryaaminto”. Iro otyakaawintachari iroñaaka kimitawori “jimakoryaaminto” kimisantzinkariiti, tima tzimatsi kantatsiri: “Iro inkiti jimakoryaaminto kimisantzinkariiti”. Tzimatsi pashini kantatsiri: “Iro ‘jimakoryaaminto’ jiroka awintaashiritaniri jowawijaakoshiritanti Pawa, tima tii okowajaanta iñaashintsiiwaitaiya onkantya jawijakoshiritantaiyaari”.

² Tima akimairo aakaiti Kamiithari Ñaantsi, ari akimitaari ikanta achariniiti pairani. Iro kantapainchari jirikaiti, tii jinintaimaitawo ikimakowitakari, tima tii jawintaashiritawo ikimawitakari.

³ Irooma aakaiti awintaakari, aritaki jariitakaayitai imakoryaamintoki. Jiroka ikinkithatakotakiro jimakoryaaminto, ikantaki:

Noyatsimankakiini nokantanaki:

Iiro nariitakaari nimakoryaamintoki.

Aña ithonkatakiro pairani Pawa jantawaitani owakiraa jiwitsikantakawori kipatsi.

⁴ Tima tzimatsi tsika okinkithatakota 7-tapaintsiri kitiiyyiri, ikantaitzi:

Jiroka 7-tapaintsiri kitiiyyiri, ari ipakaakiro jantawaitani Pawa, jimakoryaaki.

⁵ Jiroka makoryaantsi irojatzi ikinkithakotiziri, ikantaitzi:

Iiro nariitakaayitaari nimakoryaamintoki.

⁶ Ari okantari. Irootaki intzimantaiyaari makoryaashiriyitaatsini. Iriima pashini itayitakawori, tii jariiyita, tima tii ikimisantzi ikinkithawiiitanari Kamiithari Ñaantsi.

⁷ Okanta awijanaki pairani ojyiki osarintsi, japiitairo Pawa ikinkithatakotairo pashini jimakoryaaminto, jiiitairo “iroñaaka”. Irootaki josankinatakotairi David-ni, ikantaki pairani: Pinkimairi “iroñaaka” Pawa jiñaawaitzi, ikantzi:

Iiro pikisoshirawaitzi.

⁸ Aririka jimatakiromo Josué jimakoryaapirotakairimi pairani achariniiti, iirotya japiitairomi Pawa inkinkithatakotairo pashini jimakoryaaminto.

⁹ Ari ayotziri iinirotsi oiyakaawintachari jimakoryaamintopirotaiyaari jashitaari Pawa.

¹⁰ Iro joyyakaawintakiri pairani Pawa jimakoryaawintakiro jantawaitani ithonkakiro. Tima ari inkimiyitaiyaari makoryaashiriyitaatsini ari onthonkaiyaari jantawaitani.

¹¹ Ontzimatyii antyaaryoowintairo ariitantaiyaari amakoryaashiriyitai, oiyakoyitarikari piyathayitainchari pairani.

¹² Tima iñaani Pawa, añaakaantaniri inatzi, shintsifañani okanta. Okimitakawo osataamintotsi thoyimpimintatsiri, tii oiyinkaakaanta owawiryaaonkitantzi irojatzi inthomai iipathantsiki. Imapirotziri iñaani Pawa kimitawaitaka omokayinatatyaimi, irootaki yotakaantironi inkinkishiritaityaari, inkowashiritaitiri iijatzii.

¹³ Ikaatzi jiwitsikakiri Pawa iiro jimatziro jimanapithatyaari iiro jiñaantaari. Aña Pawa jiyotakotairo maawoni antayitakiri, iriitaki aminakoyitaironi.

Iri Jesús anaakotziriri Ompiratorintsipirori

¹⁴ Jirika Jesús, Itomi Pawa, iriitaki anaapirotakirori inkiti. Iriitaki ankimitakaantya Ompiratorintsipirori. Irootaki oisokirotantyaariri awintaashiritaari ikimaitai akantaki: “Nokimisantairi Jesús”.

¹⁵ Tima Jesús ikimitaari Ompiratorintsipirori, irootaki inshironkatantairi ontzimirika pomirintsizimotaini. Tima pairani tzimawitaka ikowashiriyitakari irirori, ari ikimitakotakai añaayitziro awijiyimotairi aakaiti. Tiimaita ikaaripirotapaintzi kapichiiini.

¹⁶ Irootaki awintaantyaariri amanamanaataiyari Jesús kimiwaitaka aashiritaatyiiimi tsika ipinkatharitai. Tima aritaki inshironkayitai, aririka ankowityaashiriwaiti.

5

¹ Tima Pawa owakiriri pairani atziri Jompiratorintsipiroti. Iriitaki kankowintairini atziriiiti kaaripiroshiriyitatsiri. Iri taayitaironi jashitakaitariri Pawa.

² Tima atziri jinaki jirika Ompiratorintsitaari, otzimimotziri oita pomirintsizimoyitariri. Irootaki jamatsinkawintantariri tzipinashiriwaitatsiri atziriiiti pokashitziriri, ma-sontzishiriyitatsiri iijatzii.

³ Jimatsitawo irirori itaawinta okaatzi jashitakaariri Pawa inkini impiyakotiniri ikaaripiroshiriwaitzi, jantziro ikimitaapiintzini atziriiiti.

⁴ Tikaatsimaita Ompiratorintsitaari kantatsini: “¡Naaka Ompiratorintsitaari!”, aña Pawa matakairiri jompiratorintsitanti, ikimitaakiri jowakiri pairani Aarón-ni.

⁵ Ari ikantakari iijatzii Cristo, tii ikowashitaka apaniirini inthaamintakoityaari, inkantimi: “¡Naaka Ompiratorintsitaari!” Aña Ashitariri matakirori, ikantziri:

Notomi nowimi iiroka,

Naakataki piwaapatitanaa iroñaaka.

⁶ Ipoña ikantaki iijatzii:

Iiroka kantaitachani Pompiratorintsitaariti,

Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

⁷ Tima pairani jatziropaintzi Cristo, jiraaniintaka jamanamanaatakari Pawa, ikaimakaimataki shintsini jamanari. Aña Pawa, otzimimotziri ishintsinka, ari

onkantakimi jowawijaakotiri iiro jowamaantaitari. Tima Cristo pinkathasorintsitaniri jinatzi, ikimisantakiri Pawa ikowakotakiriri.*

⁸ Okantawitaka Cristo iriivitaka Itomi Pawa, ikimaatsitapainta, tima iñaakiro tsika okanta tii ipiyathataita.

⁹ Ikanta jimonkaatakaitakiri jantiri, ari imatakari jowawijaakoshiritairi inkaati kimisantairini, ari inkantaitatyaani jawijakotai.

¹⁰ Ari okantakiri, Pawa Ompiratasorintsitakaariri, ari okimitakawo tsika okanta jompiratasorintsitakaakiri pairani Melquisedec.

Ikamantantaitziro aririka owajyaantiro awintaashiritari

¹¹ Tzimatsi ojyiki nokowawitari niyotaimiri tsika ikantakota jirika. Iro kantacha owanaa opomirintsita nimatimiro, tima kisoshiri pikantayitaka, osamani onkantya pinkimathantantyaawori.

¹² Tima osamanitaki, noñaajaantaki iirokatakiki yotaantanaatsinimi. Iro kantacha iinta okowa intzimi iitya yotaayitimini iirokaiti, irojatzji japiitaimiri itayitawori jiyotaantziro iñaani Pawa. Okimiwaitakawo tsika ikantaitziri ithotaitziri, tikira impaitiri tatsinaatsiri owanawontsi.

¹³ Ari pikantari iirokaiti, kimiwaitakimi iinchaaniki ithotaitziri, tima tikira piñaantapiintawoota kamiithashiritakaantsiri.

¹⁴ Iriima owayitakawori tatsinaari owanawontsi, iriwaitaki ñaantapiintakawori, tii opomirintsitzimotari jiyotziro otzimi kamiithatatsiri, otzimi kaaripirotsiri.

6

¹ Ontzimatyii niyaatakaairo niyotapirotimiro pashini tsika ikantakota Cristo. Tii okantzi napipiintimiro piyotsitakiri iirokaiti, okimitatya okantakota jiroka: Jowajyaantairo kaaripirori kaamanishiritakaantsiri. Jawintaashiriitaari Pawa.

² Jiyotaayitakimiro iijatzji owiinkaataantsi, iijatzji otzimikapatziiototaantsi, jañaakaayitairi kamayitatsiri, jowasankitaayitairi kaaripiroshiriri.

³ Irootaki aatakaantyaawori pashinitatsiri, inkamintha iri kowatsini Pawa.

⁴ Onkamintha iiro aminaashiwaita pikimakiri, itasonkawintaitakimi, inampishiritantakimi Tasorintsinkantsi,

⁵ piñaawitakawo okamiithatzimotzimi iñaani Pawa, iijatzji ishintsinka joñaagantairi paata.

⁶ Tima ikaatzji ñaawitakawori jiroka, ipofia jowajyaantairo, iiro jimatairo impiyashiritai jookantaiyaawori iyaaripironka. Kimiwaitakimi iriitakimi apiitaironimi impaikakotakaantairimi Itomi Pawa, kimitawaitaka iriimi thainkimawaitakirimi iijatzji ipiyotaiyani atziriiti.

⁷ Okimiwaitakawo owaantsi irinkapathatziro inkani, aririka impankiitantyaawo, iroorika jyookanaintsini pankirintsii pinawontsitachari, iri Pawa tasonkawintakiriri pankitakirori.

⁸ Iroorika iyoshiitachani ojyookanaki kitochii, inchashi, tii opantawo, katsimashiri inkantya pankitakirori, intaayitairo paata.

⁹ Irooma iirokaiti, nitakoyitani, niyotajaantzi iiro pikimitakotawo nojyakaawintakiri, tima niyotaiyini naaka pantanairo kamiithari owakiraa jowawijaakoshiriyiitaimi.

¹⁰ Tima Pawa tampatzikashiri jinatzi, iiro ipiyakotaimiro pantayitakiri iirokaiti, pitakoyitanaari ikaatzji pairyaayitairiri Irirori, iikiro piyaatakaatziro pitakoyitari.

¹¹ Irootaki nokowakoyitaimiri, ari pinkantapiintatyi poñaagantairo pintyaaryooshiriyitai, irojatzji imonkaayitantaiyaari okaatzji poyaakoshiritaiyarini.

¹² Iiro pipirashiriwaita iirokaiti, aña iro kamiithatatsi pinkimitakotyaari ikaatzji jatakairori ikimisantanai, ikaatzji kamaitanaawori. Tima iriitaki aayitaironi ikajyaaka-gaitakiriri.

¹³ Tima pairani owakiraa Pawa ikajyaakaakiniriri Abraham-ni, tikaatsi anaakotirini Pawa ipairyaakiro iwairo, iri yotironi iijatzji imapirotatya imonkaawainiti. Aña iri pairyaachari apaniironi iwairo Pawa,

¹⁴ ikantakiri Abraham:

Imapiro nontasonkawintimi Naaka,
Imapiro nojyityimiri Naaka pincharinityaari.

* 5:7 Jiroka ikantakiri Jesús, jamanamanaatakari Pawa, ikantzi: "Ashitanari, pishinitanarika, pinkimitakaantinaawo pomishitowaayitiinami iiro nokimaatsiwaitantawo onkaati nonkimaatsityaari. Iromaita pimatanawo okaatzji nokowawitakari naaka, iro pimati okaatzji pikowakaakinari iiroka". Jiroka ikinakaakiro Pawa ikimisantakiri Jesús ikowakotakiriri, jamawitakaakiri ikimaatsiyitakari, ishinitakiri inkamimotanti jañaakagairi iijatzji.

¹⁵ Tii jathawaawaita Abraham-ni, amatsinka ikantawintaka, jiñaakiro ikajyaaka-gaitakiniriri.

¹⁶ Tima aririka inkowapiinti atziriiiti jiyoti imapirorika imatya ikajyaakagaitziriri, ipairyi-iro iwairo anaakotziriri, ari jiyoyiiti imapiro jimonkaawainiti paata.

¹⁷ Ari okimiwitawo okaatzi jantakiri Pawa, ipairyagaa irirori imatantyaari ikajyaakaan-takiri. Tikaatsi kantironi impashinitakairo okaatzi ikinkishiritakari jantiri.

¹⁸ Ari okanta otzimantanakari apiti kaari ikantayiiitai impashinitakaayiiitairo. Iro imatan-tari ayotai tii ithiiyanita Pawa, irootaki kimoshiriprotakairi aakaiti awintaashiriyitaari Irirori, ayotzi ari imonkaataiya oyaakoniintziri.*

¹⁹ Iro oyaakoniintanka joyyakaawintaitziri jaka kimitawori tinari againtaatzirori anta-woiti pitotsi iiro amaantanta. Ari okimitari oyaakoniintani, againtashiri owayitai. Irootaki kantakaawori ankimitakotantyaariri tyaatsiri jotantotaitantakawo tontamawotatsiri.†

²⁰ Ari añaampiyaawo aakaiti kantatsi antyaayitai kimitakawori jiroka, aririka oyaatzishi-tanairi Jesús itzimi joyyakaawintaitakiri tyagaintsiri janta. Tima iri Jesús joyyakaawintaki pairani Melquisedec. Iriitaki Jesús Ompiratasorintsipirori iroñaaka, ari inkantaityaani irirori.

7

Jompiratasorintsinka Melquisedec

¹ Tima Melquisedec, iri pinkathariwintantaintsi Salem-ki, jompiratasorintsiti jinatzii Jinokijatzi Pawa. Iriitaki aawairiri pairani ipiyaawo Abraham-ni japirotakiri pashini pinkathari jowayiritari, itasonkawintawairi.*

² Irijatzi ipaki pairani Abraham-ni ajyaagawontsi okaatzi jaapithatantakiri jowayirita. Tima Melquisedec, tzimatsi oyyakaawintachari iwairo. Jiroka itawori oyyakaawinta: "Pinkathari Kamiithashiriri". Jiroka apititaintsiri oyyakaawinta iwairo ipinkathariwint-antzi Salem-ki: "Pinkathari Saikakaantatsiri Kamiitha".†

³ Tii jiyotaitziri iwairo ashtariri, tii jiyotaitzi iijatzii itzimi ichariniiyanakari. Kimi-waitaka tii otzimimi ipoñaantanakari, tsika ithonkaka iijatzii, ikimitakotakari Pawa, ari ikantaitatziro irirori Jompiratasorintsitaaritzi.

⁴ Ari añiuro ñaapirori jinatzii Melquisedec. Tima Abraham-ni, achariniiyitaari aakaiti, iri ipaki pairani okaatzi jaapithatziriri pinkathariiti jowayiritari.

⁵ Iro kimitakawori okaatzi jantapiintayitakiri pairani Leví-mirinkaiti. Ipayitziiri apaani tzimimotziriri jiyininka ontzimirika 10, tima iro oshinitaantziri Ikantakaantaitani jan-tayitiro Ompiratasorintsitaari. Iro jamitaiyarini, tima irimirinkaiti jinatzii ichariniiyitari Abraham-ni.

⁶ Iriima Melquisedec kaari ajyininkata a-Judá-mirinkatzi aaka, kaari ayotaaajitzi iita charinitariri. Iro kantacha, Abraham-ni, itzimi ikajyaakaapiroitakiniriri pairani, iri-itajaantaki pakiri Melquisedec apaani kaatatsiri 10 jaapithatantakiri jowayirita. Ipoña Melquisedec itasonkawintanakiri Abraham-ni.

⁷ Imapirotatya ikantapiintaitzi: "Itzimirika tasonkawintantatsiri, janairi itzimi ita-sonkawintatziiri".

⁸ Itzimirika ipayitziiri apaani iitarika kaatatsiri 10 jaka kipatsiki, atziri jinayitzi, kaanairi. Iriima Melquisedec, kimiwaitaka kañaaniri jinatyiimi irirori.

⁹ Irojatzii jantakiri Leví-mirinkaiti, ikaatzi ipashitapiintaitari. Aña kimiwaitaka iriitakimi pinakowintantatsinimi, tima irootaki jantakiri ichariniiti Abraham-ni,

¹⁰ itanakawo ipinakowintantaki ipashitakari pairani Melquisedec itonkiyotantawaariri jowayirita. Tima tikiraamintha itzimaajaitzi Leví-ni, aritaki jantsitakawo Abraham-ni jiroka.

¹¹ Pairani, ikaatzi Ompiratasorintsitaari, ichariniiti Aarón-ni jinatzii, ikantayitziiri "Leví-mirinkaiti". Ari okanta Ikantakaantaitakiri. Iro kantacha jirikaiti Ompiratasorintsitaari, tii jimatajaantziro jowamiithashiritanti. Arimi jimtakiro, iirotya josankinatakoitaimi pashini Ompiratasorintsitaari kimitaariri Melquisedec, kaari charinitariri Aarón-ni.

* **6:18** Tima tzimatsi apiti kantakotachari jaka kaari inkantayitzi impashinitakaayiiitairo. Jiroka itawori: "Pawa tii ithiiyanita, aritaki imonkaatatya okaatzi ikajyaakaantakiri". Jiroka apititanaintsiri: "Tikaatsi pashinitakaironi ipairyaka apaniroini iwairo Pawa, tima tikaatsi anaakotirini irirori". † **6:19** Iro ikinkithatakoyiitzi tontamawotatsiri jotantotaitawori tasorintspanko, iro jiyiitzi tasorintsisagaaki. Apa intyi Ompiratasorintsitaniri, tii jaakowintawo intyaapiinti. Iro ikantayitzi "ari janta joñaaganta Pawa". Irootaki oyyakaawintawori inkiti tsika añiuri Pawa paata.

* **7:1** Jiroka wairontsi "Salem" irootaki jiiitziiri nampitsi Jerusalén pairani tikira jinampitawo Judá-mirinkaiti janta.

† **7:2** Jiroka kantakotachari ipakiriri Abraham-ni pairani Melquisedec. Aririka jaapithatanti jowayirita Abraham-ni onkaati 10, apaani jashitakaatyaari Melquisedec. Ari ikantakiro maawoni jaapithatantakiri, ontzimirika 10, apaani jashitakaatyaari Melquisedec.

¹² Imapiro itzimai pashini Ompiratasorintsitaari kaari icharinita Aarón. Irootaki ompashinitantaiyaari Ikantakaantaitani, onkantantyaari intzimai pashini Ompiratasorintsitaari.

¹³ Tima jirika ikinkithatakotaitakiri kimitaariri Melquisedec, kaari ichariniiti Leví-ni, pashinimirinkaiti jinatzí, kaari tzimaaajaitatsini apaani ijyininka intzimi jompiratasorintsitaiyaari.

¹⁴ Jirika kimitakariri Melquisedec, iri Awinkathariti Jesucristo, icharinitakari Judá. Tima pairani josankinariki Moisés-ni, tii oshinitaantsitzi jompiratasorintsitaariti charinitariri Judá.

¹⁵ Ari okoñaapirotziri ontzimatyii impoki pashini Ompiratasorintsitaari kimityaarini Melquisedec,

¹⁶ tii jompiratasorintsiwita inkimityaari okinkithatakotziri Ikantakaantaitani icharini-machiini Leví-ni. Aña iri kimityaarini apaani tzimatsiri ishintsinka, kaari kaamanitatsini.

¹⁷ Tima iri ikinkithatakoitaki, ikantaitzi:

Iiroka kantaitaachani Pompiratasorintsitai,

Ari pinkimitaiyaari ikanta pairani Melquisedec.

¹⁸ Ari okanta, tima okaatzi Ikantakaantaitakiri, jowajyaantaitiri, tii imatziro owamiithashiritanti, tzimatsi kowityaachari.

¹⁹ Tima tikaatsi owamiithashiriti Ikantakaantaitani. Oztzimimaita pashini poyaataawori, irootaki matakaayitaironi okaakishiritairi Pawa, tima iro oyaakoníintiri.

²⁰ Irootaki ikajyaakaakairi jiroka Pawa, tima iritaki pairyaincha apaniroini iwairo jiyotaitantyaari imapiro imonkaatya.

²¹ Iriima Ompiratasorintsitaintsiri pairani, tii ipairyaaajaita Pawa jowantaitakariri jirikaiti. Iriima pashini, iri ipairyaaawintaka Pawa, ikantaki:

Naaka Pinkathari pairyaaawintainchari apaniroini, tii noipithokanitziro noñaani.

Iiroka kantaitaachani Pompiratasorintsitai,

Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

²² Ari okanta, iriitaki iroñaaka Jesús yotakaayitairori imapiro imonkaatya okaatzi jantzimoitakairi, irootaki anaakotakirori pashini itawitanakawori pairani ikajyaakaawakaitari.

²³ Tima oyyiki ikaawintaka pairani Ompiratasorintsiwintainchari, oyyiki poyaayitakariri iriroriiti. Ikamapiintayitaki jirikaiti, tii okantzi jiyaataakairo jantayitirimi, aña intzimi pashini poyaatyaarini.

²⁴ Iriima Jesús, kañaaniri jinatzí irirori, iri kantaitachani Jompiratasorintsiti.

²⁵ Ari okanta, iri Jesús owawijaakoshiritapiintairi okaakishiritantaiyaariri Pawa, ikantakowintapiintai.

²⁶ Iriitajaantaki Ompiratasorintsitaari akowityaapirotakiri. Jiroka ikanta irirori: Itasorintsishiritzi, ikamiithashiritzi, ikitishiritzi, tii isaikimoyitairi kaaripiroshiriri, janaapirotairo inkiti.

²⁷ Jirika Jesús tii ikimitari Ompiratasorintsirowitachari pairani. Tima aririka in-taayitiniiri atziríiti jashitakaariri Pawa, jitawo ikowakotziri Pawa impiyakotawakiri iyaaripironka irirori. Iriima Jesús jothotyaaakiro maawoni, jimonkaatakiro ishinitaka pairani apaniroini inkimitakotyaari jatsipitakaani Pawa.

²⁸ Ikaatzi Ompiratasorintsitakaakiri pairani Ikantakaantaitani, atziri jinatzí, shipitashiriri, ikaamanijitzi. Iriima Itompirori Pawa pokaintsiri pairani awijaki oyyiki osarinti, Jompiratasorintsitakaakiri Pawa ipairyaaaka iwairo. Iri monkaatajaantakirori kamiithaini, ari onkantaityaani.

8

Iri Jesús kantakowintantaatsi owakiraatantaari kajyaakaawakaantsi

¹ Jiroka iroñaaka otzinkamipiroitari ikantaitakiri: Iriitajaantaki Cristo Ompiratasorintsiwintairi, iri saikaatsiri jakopiroriki Pinkatharipirori, itsipataari ipinkathariwintantainkitiki.

² Okimiwaitaawo ari jantawaitimi tasorintsithaantiki, iro kantacha, tiimaita jantawaitzi tasorintsithaantiki jiwitsikani pairani atziríiti, aña inkitiki jantawaitai, otzimi jiwitsikakaantairi Pawa.

³ Tima ikaatzi Ompiratasorintsitaintsiri pairani, tzimatsi jashitakaariri Pawa, itaayitiniiri. Ari ikimitakari iijatzí Jesucristo, tzimatsi iita jashitakaariri Pawa.

⁴ Iro kantacha, tii okantawita jompiratasorintsitimi Jesucristo, isaikantawitapaintari kipsitiki, tii oshinitakaantziro Ikantakaantaitani, tima tii ijyininkamirinkaititari Leví-ni.

⁵ Tima jirikaiti Ompiratasorintsitaari ojyakaawontsi jinamachiivitaki, aña tzimatsi ifaampiyaitakari tsika onkantaia tyaaryoopiroini inkitiki. Irootaki ikantaitakiriri pairani Moisés, tsika inkantya jiwitsikiro tasorintsithaanti, ikantaitakiri:

Pinkimitakaantiro piwitsikiro, tsika okanta pifaampiyakawo otzishiki.

⁶ Ari ikantaari Jesús Ompiratasorintsitaari jinatzi, janaakotairi jompiratasorintsitaara atziri. Tima Pawa jowakiraatai pashini kajyaakaawakaantsi, iri jowakiriri iroñaaka Cristo ikantakowintayitai, irootaki anaakotairori okaatzi ikajyaakaantawitakari pairani, iro anaakotairori itakawori kajyaakaawakaantsi.

⁷ Tima tzimatsi kowiyainchari itakawori kajyaakaawakaantsi kaari imonkaayitaki, irootaki okowantakari ontzimi pashini owakiraari, poyataiyaawoni.

⁸ Jiroka kowiyainchari, tima ikantaitaki pairani:

Ikantzi Awinkathariti:

Paminiro onkaati awijatsini paata,

Ari napiitairo ontzimi nantzimotairiri icharinipaini Israel-ni, icharinipaini Judá-ni.

⁹ Aririka nowakiraatairo kajyaakaawakaantsi, iiro okimitaawo nantzimowitakariri ichariniiti.

Tima pairani nokimitakaantziri nonkathataatyirimi,

Naakami iiwatairinimi nomishitowantaariri Egipto-ki.

Tii jimonkaatzimaitawo iriroriiti okaatzi ikajyaakaakinari,

Iro opoñaantari nowajyaantziro nokimpoyaawintziri.

Ari ikantaki jifiaawaitaki Pinkathari.

¹⁰ Japiitakiro jifiaawaitaki iijatzi, ikantzi:

Jiroka owakiraari kajyaakaawakaantsi jifiiiri paata Israel-mirinkaiti:

Ari niyoshiritakaayitairi kamiithari onkaati jantayitairi.

Onkimiwaityaawo nosankinashiritaatyinirimi nokantakaantani,

Naakataki inkimitakaantai Iwawani,

Iriiyitaki nashitaiyaari Naaka.

¹¹ Tii okowajaantai jiyotaawakaawaitaiya,

Apa ikantayitairi ijyininka: “Piyoshiripiroitairi Awinkathariti”.

Tima maawoni jiyoyitaina.

Ari jiyoyitaina ñaapiroriiti iijatzi ashironkaariiti, maawoni.

¹² Owanaa nonishironkatairi ikaaripiroshiriyitaki,

Ari nompikotainiri.

¹³ Tima jiiitakiro “Kajyaakaawakaantsi Owakiraari”, ari jiyotakoyiitziro jiroka itaw-itakawori, kimiwaitaki pajatorimi inaty. Tima okaatzi pajatotaintsiri, jookaitziro.

9

¹ Jiroka itakawori kajyaakaawakaantsi, iro ikantakaantakiri Pawa jiyotantaityaari tsika inkantaitya impinkathaitiri. Ari okinkithatakotari tasorintsithaanti tsika ipinkathaitziri pairani.

² Jiroka tasorintsithaanti, apiti okanta jinashitaitakawo jotantoitziro. Janta antawosagaakitzi tsika ityaapiintaitzi, ari jowayitakiri ootamintotsi, minkochaaniki, ipoña tasorintsitanta. Ari jiiyiitziro “tasorintsisagaaki”.

³ Irooma inthomainta, tsika ithatashiitakiro tontamawotatsiri, oryaaninaki okanta. Ari jiiitziro “tasorintsisagaakipirori”.

⁴ Ari osaikiri itaantapiintaitawori kasankainkari, ari osaikiri iijatzi tasorintsinaki. Iro jiwitsikayitziro poriryaatatsiri. Ari owakotari inthomainta iipiyokiini “maná” jiwitsikañakitashiitakiro poriryaatatsiri. Ari jowaitziri iijatzi ikotzi Aarón-ni jyookaintsiri pairani, ari osaikitari mapikota tsika osankinataka kajyaakaawakaantsi.*

⁵ Okanta jifnokini tasorintsinaki, ari jowaitaki jiwitsikaitziri joyyakaawo maninkariti, iriitaki tsmankantawori ishiwanki ashitakowo tasorintsinaki. Iro jiiitziro “Inishironkaminto”. Iro kantacha iiro niyaatakaairo nonkinkithatakotimiro tsika okantayita apanaipaini.

⁶ Aritaki jiwitsikayitakiro maawoni jiroka. Ojyiki jantapiintakiri Ompiratasorintsitaari janta antawoki tasorintsisagaaki, ari jantayitziro inkini impinkathatasorintsiti.

⁷ Irooma iyaapirotanaki inthomainta tasorintsisagaakipiroriki, apa ishinitaitziri intyi Ompiratasorintspirori. Apawojatzi ityaapiintzi osarintsiki. Aririka intyaaki janta, jaanaki irira pirantsi intsikirisantyaawo jiiyiitziro “Inishironkaminto Pawa”. Ari onkantya inishironkatantyaariri Pawa, iiro jowasankitaawintantari iyaaripiroshirinka. Ari ikimaitairi iijatzi atziriiti kaaripiroshiriyitatsiri.

* 9:4 Ikantakoitziro jaka poriryaatatsiri, iriitaki oro.

⁸ Ari okantsitari iijatzi, tzimatsi jiyotakaayitairi Tasorintsinkantsi, jiroka okanta: Pairani otzimantawitari tasorintsithaanti, tii okantzi intyaayiti atziriiti janta otasorintsisagaakipirodzi.

⁹ Jiroka okantakota: Aririka impaitiri Pawa jashitakaitariri, aririka intagaitiniri, tii iro matakaajaantirini impinkathashiritairi Pawa inkini intampatzikayitairo ikinkishiritari.

¹⁰ Apa intzитайaawo owanawontsi, imiriyiitari, inkawayitapiintaiya iijatzi. Iro ikantakaantaitakiri okaatzi kofñaayitsiri jantaitiro, irootaki jantayitii irojatzii jowakiraatakaantaiyaawori Pawa kajyaakaawakaantsi.

¹¹ Mataka ikofñaatai Cristo, iriitaki kimitaariri iroñaaka Ompiratasorintsitaari. Tii ityaa-jaitzi tasorintsisagaakipiroriki otzimi jiwitsikayitakiri atziriiti, aña jimatakiro ityaaiki irirori inkitikii tsika añaampiyayitakawo iroñaaka, anaakopirotantatsiri.

¹² Tima Cristo tii ikimitari Ompiratasorintsitaari atziritatsiri tyaamachiitapiintatsiri tasorintsisagaakipiroriki jaanaki iriraani piratsi. Aña iriitajaantaki shinitaincha jowamagaitiri isakotapaintziro iriraani, inkini jiñaayitairo maawoni inkantaitaayitani jawijakoshiriyitai.†

¹³ Ojyakaawintatziro aririka onkamiithatzimotiri Pawa iriraani piratsi, iijatzi isamampoti, kimiwaitaka iro kitiwathatakagairini atziri itzimi antakirori ipinkaitziri.

¹⁴ Irooma iriraani Cristo, iro mapirotakirori okantakaawo pikitishiritantayitaari. Tima ikimita irirori tikaatsi inkinkashityaari, irijatzita shinitaincha jowamaitiri, inkantakaakari Tasorintsinkantsi. Iriitaki ojyipithataimiroori kaaripirori pikinkishiritani, tima pantayitakiro kaamanitakaantatsiri. Aña ontzimatyii pantayitairo ikowakaimiri Pawa, Kañaaniri.

¹⁵ Iriitaki Cristo jotyaantakiri Pawa inkantakowintairi atziriiti, ari okanta jowakiraatakaantaawori kajyaakaawakaantsi. Tima okantakota owakiraari kajyaakaawakaantsi, ontzimatyii inkami apaani, iro jawijakotantayiaari piyathatakawori itanakawori kajyaakaawakaantsi. Ari jiñaitairo ishiniyitakairo pairani ankañaanitai. Jiroka kajyaakaawakaantsi, iroowaitaki osankinarintsi tsika okinkithatakoyita okaatzi jashiyiitari, okinkithatakoyitziro iijatzi ashitaiyaawoni aririka inkamaminthataki iwaapatiiitari.

¹⁶ Iro kaari jiyopiroyitanta intzimi aayitironi okaatzi jashitakaayitantari, apa jiyoyitzi aririka inkamaki iwaapatiiitari.

¹⁷ Iinta jañi iwaapatiiitari, iiro ipitsitari ikajyaakagaitakiriri jashitaiyaawo. Apa impaitairi aririka inkamaki.

¹⁸ Ari okimitari, jitantaitakawori itanakawori kajyaakaawakaantsi, tzimatsi iita kamaintsiri, iriraani jitantaitanakari.

¹⁹ Tima pairani ithonkakiro Moisés jiñaanatakiniri atziriiti Ikantakaantani, jaaki iriraani piratsi, itsipataakiro jiña, jaaki inhashimpoki, jankowiitaki kityonkamawotatsiri, itsikirisantakawo osankinatainchari, ari ikimitaakiri iijatzi atziriiti.‡

²⁰ Ikantakiri:

Jiroka iraantsi iro oñaagantapirotironi ankajyaakaawakaiyaari, irootaki ikantakaantakiri Pawa.

²¹ Itsikirisantakawo iijatzi iraantsi tasorintsithaanti, ari ikimitaakiro okaatzi saikatsiri inthomainta.

²² Ari okanta, tima kimiwaitaka aririkami intsikirisantaityaawo iriraani piratsi, jimonkaatanairo Ikantakaantaitziri, kimiwaitaka iroomi oitiwathatantatsini. Tima iirorika otzimi iraantsi, iiro ipiyakotantairo Pawa kaaripirori.

Iri Cristo matakirori jowawijaakoshiritantzi

²³ Irootaki jatsipiwintantari piratsi itagaitziniri Pawa kimiwaitaka inkitiwathatakaantatyimi. Irootaki kimitakawori okaatzi awijaintsiri inkitikii, jotyaantakiri Pawa jatsipitakowintantya Cristo, inkishiritakaantayitairi. Iro anaakotakirori jatsipitakowintanta piratsi.

²⁴ Tima tii ityi Cristo tasorintsisagaakipiroriki jiwitsikamachiitani atziriiti. Aña irootataiki ojyakaawintacha inkitikii tsika ikinaii Cristo, inkantakowintayitai isaiki Pawa.

²⁵ Tima tii japiipiintapaintziro Cristo inkamimotanti. Ari opashinitziri jantziri Ompiratasorintsitaari tyaawitapiintachari apawojatzi osarintsiki tasorintsisagaakipiroriki. Tii iri ashitaajaityaawoni iriraani isakoitzi.

²⁶ Arimi jogyamachiityaarimi Cristo Ompiratasorintsitaari, ojyiki japiipiintiromi inkamawintanti. Arimi jitanatyaawo inkimaatsiwintantyaami owakiraa iwitsikantakari

† 9:12 Ikinkithatakoitziro jika ikantaitzi piratsi, iri ikinkithatakoitzi cabra-paini ipoña vaca. ‡ 9:19 Kantakotachari jika inhashimpoki, irootaki jiyiyitziro iijatzi "isopo".

kipatsi. Aña apawojatzi ikamawintantapaintzi. Ari ikantaitanaatziro joitsinampaakiro kaaripirori.

²⁷ Iroowaitaki ikantaitziri: “maawoni atziri apawojatzi okanta ikami, impoña Pawa yakawintairini”.

²⁸ Iro jantakiri Cristo, apawojatzi ikamaki ikimaatsiwintakotari oyyiki kaaripiroshiriri. Iro kantacha iijatzi inkofaatapai paata irirori, iiro ikimaatsitakaitawaari, aña jowawijaakotairi ikaatzi oyaakoniintakiriri.

10

¹ Iro Ikantakaantaitani oyyakawori aamparyaantsi. Tima okanta apaani aamparyaantsi tii otzimanitzi owatha, apa jiyoyiitzi tzimatsi iita ashitawo jaampari. Ari okantari iijatzi Ikantakaantaitani, iyotaakai tzimatsi paata kamiithataatsini. Ikantakaantaitaki ontzimatyii intaapiintaitiniri Pawa maawoni osarintsiki, iro kantacha tii owamiithapiroshiritziri atziriiti antayitakirori.

² Arimi imapirotya owamiithapiroshiritanti, ikaatzi antayitakiro arimi jowajyaantakiro, tima aritakimi oitshiritakiri, iiro iyaatzimi onkatsitzimoshiriwaitirimi jantayitakiro kaaripirori.

³ Aña tii ari onkantya, iro jantapiintakiri awijayitzi osarintsipaini, itaapiintayitziniri Pawa, ikinkishiritakotawo iyaaripiroshirinka.

⁴ Tima jowamaayitapiintziri piratsiiti ikapathainkatakagaitziri, tii imatziro ompiyakopirotyo iyaaripironka atziri.

⁵ Irooma ipokaki pairani Cristo jaka kipatsiki, ikantakiri Pawa:

Tii pikowamachiitairo jamayiitaimi piratsi jashitakaayitimiri, jatsipitakaityaari.

Aña naakataki potyaantaki natziriti, jatsipitakaityaanawo.

⁶ Tii apa inimotzimi itagaitzimiri piratsi okantakaantziro iyaaripiroshirinka jirikaiti.

⁷ Nokantzi Naaka:

Pawá, nopokaki naaka nantairo pikowakaakinari iiroka,

Tima aritaki josankinatakoitakina pairani onkaati nantiri.

⁸ Pinkinkishiritiro kantatsiri jaka:

Tii pikowamachiitairo jamayiitaimi piratsi jashitakaitzimiri, intagaitimiri jatsipitakaitani.

Tii inimotzimi intaawintimiro iyaaripiroshirinka.

Iro kantacha, žkaarima ikantakaantaitziri jiroka pashini?

⁹ Incha pinkinkishiritiro pashini kantatsiri:

Nopokaki naaka nantairo pikowakaakinari iiroka,

Jiroka apiitainchari ikantaitakiri, ipoyaatawo itanakawori pairani.

¹⁰ Aña ikowaki Pawa onkimityaawo iwatha Cristo okaatzi itagaitziniriri, ari okanta ikamawintantapaintariri maawoni atziriiti. Ari opoña jowamiithashiriyitai aakaiti.

¹¹ Pairani, maawoni Ompiratatorintsitaari jaminiri Pawa jashitakaariri, japiipiintziro kitiiyyiriki itainiri piratsi. Tiimaita jimatziro jowajyaantapirotoakaantiro kaaripirori.

¹² Iriima Cristo, apawojatzi ishinitaka jowamaawintaitiri iyaaripironka atziriiti, ipoña isaikai jakopiroriki Pawa itsipataari ipinkathariwintantzi,

¹³ ari isaiki joyaawinta irojatzi joitsinampaantapirotaiyariri iisaniintani, inkimitakaantairi jimakoryaakiiminto.

¹⁴ Irootaki jantantakawori apawojatzi ikamawintakiro iyaaripironka atziriiti, ari ikan-taitaatayani jowamiithashiripiroyitairi.

¹⁵ Ari ikimitakari Tasorintsinkantsi jiyotakaakai imapirotatya. Tima iri itakawo josank-inatakaantaki:

¹⁶ Ikanta jiñaawaitaki Pinkathari, ikantzi:

Jiroka owakiraari kajyaakaawakaantsi jiñaitairi paata:

Ari niyoshiritakaayitairi kamiithari onkaati jantayitiri.

Onkimiwaityaawo nosankinashiritaatyinirimi nokantakaantani.

¹⁷ Iikiro ikantatzi:

Ari nompiyakotainiri ipiyathataka, jantayitakiro kaaripirori.

¹⁸ Tima aritaki ipiyakotantairo Pawa ikaaripiroshiriyiitzi, tii okamiithatai intaayitainiri iroñaaka.

¹⁹ Irootaki iyikiiti, tima kapathainka ikantaka Jesucristo jowamaantaitakariri, awintaashiri antsipashiritaiyaari Pawa, onkimiwaityaawo antyaatyiimi tasorintsisagaakipiroriki.

²⁰ Tima jatziritaki Cristo, irootaki okantantaari antyaayitai inkitiki, iro oyyakaaw-intachari antyaatyiimi ithayitakiro tontamawotatsiri tasorintsisagaakipiroriki. Aaka omapokayitairori jiroka kaari jimayiitzi pairani, irootaki kañaanitakaantaatsiri.

²¹ Ikimitaari iroñaaka Cristo iriimi Ompiratatorintsiprowintaini akaatzi jashiyitai Pawa.

²² Ari okanta. Tyaaryoopiroini ankantaiya antsipashiritaiyaari Pawa, imapiro ankantya oshiritaiyaari. Kitishiri ikantakaayitai, iiro akinkishiritakoyitaawo kaaripirori. Aña ankimitakaantya inkiwantatyiiromi jiña kitijyaari.

²³ Kiso owanakiro awintaashiritaari, ikimaitakai akantaki: “Noyaakoniintani jinatzi Cristo”. Tima tsika itzimi kajyaakaakairori, kiso jowakai irirori.

²⁴ Ontzimatyii ankinkishiritakotairo tsika onkantya aminthashiritakaantyaariri pashini jitatokantya, jantayitairo kamiithari.

²⁵ Iiro owajyaantziro apatotapiintya, tima tzimayitansi owajyaantayitakirori. Aña ontzimatyii aminthashiritakaiyaari akaatayini. Iikiro aataty antanairo ayotai aritaki impiyi Cristo.

Ikamantayitziiri antzirori inintakaanikiini kaaripirori

²⁶ Tima aritaki ayotairo tyaaryootatsiri, aririka othataashiwaityaawo owajyaantanakiro, impoña aatakaairo antayitiro kaaripirori, iiro ipiyakoitairo ayaaripironka.

²⁷ Aña ikamantayitakai anthaawashiriti jowasankitagaikari, tima Pawa japirotairi intaayitairi ikaatzi kisaniiintakiriri.

²⁸ Pairani, intzimirika piyathatayaawoni Ikantakaantani Moisés, tii inishironkaitziri, jowamaitziri inkaatirika mawa kantakotirini. Ari jowamaitakiri iijatzi inkaamachiitirika apiti kantakotirini.

²⁹ Tii imapiro jowasankitagaitiri manintakirori jantzimotajaantakairi Itomi Pawa? Tima okimiwaitakawo jaatzikashiwaitaitawo kaari opantyaawoni, imanintashiwaitakawomi ikapathainkataka ikamawintantaki. Ari ithainkashiritakiro jantzimotantziri Pawa ishiniwitakanariri intasorintsishiritakairi. Ikawiyawaitakiri Tasorintsinkantsi nishironkataniri.

³⁰ Irooma aakaiti ayotziri itzimi kantaintsiri:

Naakataki owasankitaantatsini,

Naaka piyakowintantachani.

Iro ikantakiri Pinkathari.

Ikantaitzi iijatzi:

Jowasankitaayitziiri Pinkathari ikaatzi jashitaari irirori.

³¹ Kimitataika antawoitimi inthaawashiritakimi jiyotai iriitajaantakimi owasankitaantaatsini Kañaaniri Pawa!

³² Pinkinkishiritakotyia. Tima iirokayitaki pairani kimisantanaintsiri, kimiwaitaka pinkitiiyiinkatakotaimi. Ipoña piñaakiro ikimaatsitakaitakimi.

³³ Piñaayitakiro iijatzi ikisaitakimi, jowatsinaitakimi tsika ipiyotaita. Pikimoshiritakaayitakiri awijyimoyitakiri okaatzi piñaakiri iiroka.

³⁴ Pikimoshiritakairi ikaatzi jomontyaayitakiri, piñaayitakiro iijatzi jaapithaitakimiro tzimimoyitzimiri. Iro kantacha, iikiro piyaataty piminthashiritanaty, tima piyotaiyini onkaati piñiiri paata, owanaa okamiithapirotzi, tii othonkanita.

³⁵ Irootaki iiro powajyaantantawo okaatzi pawintaanaari, tima antawoitii impinaitaimi paata.

³⁶ Amawi pinkantya pantayitanairo ikowakaayitzimiri Pawa, ari onkantya piñaantaiyaawori ikajyaakaakimiri.

³⁷ Tima ikantzi Pawa:

Iiro iijyinkaa jariitantaayari aatsikitzimataintsiri,

Iiro osamani inkantya.

³⁸ Tampatzikashiri inkantya awintaashiriri, ari jiñiiri jañaantaiyaawo.

Irooma aririka impiyashiritai, iiro jinimotakaanawo.

³⁹ Irooma aakaiti, tii akimitari ikaatzi piyashiritachari, intzimi japiroitairi. Aña awintaashiriyitaa aakaiti, ari añañi añaashiriyitai.

11

Awintaashirinkantsi

¹ Jiroka okantakota awintaashirinkantsi. Okimiatya aririka inkantashiriiti: “Aritaki imatatyia nokowapirotani”. Jiyopirotajaantaki aritaki imatatyia ikowiri, onkantawitatyia tikira jiñiiri.

² Iro jawintaashirinka achariniiti kantakaawori okanta Pawa ikinkithatakotantakariri kamiithaini.

³ Iro awintaashirinkantsi kantakaawori amatantawori akimathatairo okantajaantaka jiwitsikantakawori Pawa kipatsi. Apa jiñaawaitaki, matanaka iwitsika. Ari opoñaanakari iwitsikanaka jiñaayitairi iroñaaka kaari koñaataajaitatsini pairani.

⁴ Iro jawintaashirinka Abel kantakaariri itaantakanariri Pawa jashitakaariri, anaakotanakiro jashi Cain jashitakaawitariri Pawa. Iro kamiithatzimotakiriri itaakiri Abel. Ari ikantaki Pawa: “Kamiithashiri jinatzi Abel”. Okantawitaka ikamaki Abel, iinta akimakotapiintziri kimiwaitajaantaka irojatzji jiñaawaitimi irirori, tima iro kantakaawori ikimisantaki.

⁵ Iro jawintaashirinka Enoc kantakaariri jaantaitaariri, tii jiñiuro inkami. Tii jiñaitairi, tima inkitiki jagairi Pawa. Pairani iinta isaiki kipatsiki, ikantakiri Pawa: “Iiroka inimotakaapirotakinari”.

⁶ Tima kaari matironi ontzimi jawintaashirinka, tii inimotziri Pawa. Aña aririka inkowayitii jiyopiroitairi Pawa, ontzimatyii inkimisantai, imapiro tzimatsi Pawa. Ontzimatyii inkimisantai ari jimatakaayitairi Pawa inkaati kowapirotaatsini jiyotairi.

⁷ Iro jawintaashirinka Noé kantakaariri jiwitsikantakawori antawoiti shintsipaa inkini jowawijaakotiri iyyininkamirinkaiti. Tyaaryoo ipinkathatasorintsitanitzi irirori. Tima iri Pawa kamantakiri Isaac, Jacob, tima irijatzji ikajyaakagaitakiniriri iijatzji. Iro mapirotachari jowasankitaayitairi isaawijatzii. Ari jowamiithashiritakiri Pawa, tima irootaki ikajyaakagaitakiniriri kimisantaniiri.

⁸ Iro jawintaashirinka Abraham kantakaawori ikimisantantakariri Pawa ikantakiri pairani ishitowi inampiki jyaatiro pashini nampitsi ikajyaakaakiniriri. Iro jantakiri Abraham, jataki okantawitaka tii jiñiuro tsika jyaati.

⁹ Iro jawintaashirinka Abraham kantakaawori jimatantakawori jinampitawo pashiniki kipatsi tsika tii itzimapai iyyininka irirori. Ari isaikakiri ipankojyitairi mishinantsimashi. Ari ikimitaakiri Isaac, Jacob, tima irijatzji ikajyaakagaitakiniriri iijatzji.

¹⁰ Iro jimatantakawori Abraham inampitakawo, tima jiyotzi ari inkañaanaita inkitiki. Kimiwaitaka iri ñaampiyakawori nampitsi otzimajaantzi jiwitsikairi Pawa, tsika inampipirotaiyaawo paata.

¹¹ Aña imatsitaitakawo iroori Sara, owaiyantai okantakaawo awintaashirinka. Aritaki antawopirowitaka, kaawitapaaka owaiyantantyaari. Iro kantacha, imatairo owaiyantai, tima awintaashiritanakari Pawa aritaki jimonkaatakiniro ikajyaakaakinirori.

¹² Ari okanta. Oimi Sara, owamaimawitakari jantaripironka, jowaiyantakairo iina, irojatzji iyyikitantaari ichariniiyitari, ikimitaari iyyikitzi impokiro, ikimitaawo impaniki ojyikitzi jiñaathapiyaaki. Imapiro iyyikipirotai, tikaatsi matironi jiyoitai tsika ikaatzji iyyikitzi.

¹³ maawoni jirikaiti (Abraham, Isaac, Jacob, Sara), ikamakoyitakiro jawintaashirinka, tii jiñaajaitziro okaatzji ikajyaakagaitakiriri. Apa jiñaampiyanakawo. Intaina okantaka inkiti ikowashiritakiri inampitaiyaawo. Irootaki ikantayitantari: “Asaikaminthatashita kipatsiki, kaari anampi, akimitakowaitakari kaari tzimatsini iyyininkamirinkaiti”.

¹⁴ Tima jiñaawaitaitakiro kantainchari ñaantsi, ari ayopirotziri imapiro jaminainaitzi pashini nampitsi tsika inampipirotaiyaawo kamiithaini.

¹⁵ Iroomi inkinkithatakoyiti impiyamachiiyitaimi inampiiitiki ipoñaayitakawo pairani, aritya jimatakiromi impiyayitai.

¹⁶ Aña tzimatsi pashini ikowapirotakiri anaakopirotzirori, janta inkitiki ikowiro. Irootajaantaki jiwitsikakiniriri Pawa jashiiti jirikaiti, tima Pawa tii ikaaniwintakotari ikantapiintakiri “Nowawani”.

¹⁷ Iro jawintaashirinka Abraham kantakaawori itaantyaanaririmi Pawa japintziti itomi Isaac, tima Pawa jiñaantaiyaawo jawintaashirinka Abraham. Iroowitainchami japintziriyirimi jowaiyani itomi,

¹⁸ okantawitaka ikantakiri Pawa:

Iri Isaac piñaantaiyaari intzimai ojyiki pincharininyaari.

¹⁹ Tima Abraham jawintaashiritakari Pawa jiyotzi ari jañaakagairi kamatsiri. Irootaki Pawa joiipyantaanariri Isaac, tima iri ojyakaawintakiro jañaaayitai.

²⁰ Iro jawintaashirinka Isaac kantakaawori itasonkawintantakariri Jacob ipoña Esaú, iro ojyakaawintacha awijayitatsini paata.

²¹ Iro jawintaashirinka Jacob kantakaawori itasonkawintantakariri apitiroiti itomi José. Irojatzji jawintaashirinka Jacob-ni kantakaawori ithaamintantakariri Pawa ikotzipookitantakariri ikamimataki.

²² Iro jawintaashirinka José kantakaariri ikantantanakari ikamimataki, ikantzi: “Aririka ishitowayitai Egipto-ki ajyininka itzimi ichariniiyitari Israel, jaminai tsika inampitaiyaawo”. Ikantaki iijatzji: “Ontzimatyii jaitanauro paata notonkipooki”.

²³ Iro jawintaashirinka ashitariri Moisés kantakaariri jimanantakariri jijnchaanikiti owakiraa itzimapaaki, irojatzji itzimakotantakariri mawa kashiri. Tima kamiithaini ikantaka iinchaaniki. Ari ipiyathawaantitakawo ashitariri Moisés ikantakaantakiri pinkathari, intsitokaitiri maawoni iinchaaniki shiramparitatsini.

²⁴ Iro jawintaashirinka Moisés kantakaariri kaari ikowanta incharinityaari pinkathari Faraón, okantawitaka iro oimotantakiri irishinto pinkathari.

²⁵ Aña iro ikowaki intsipatyaari atziriiti jashitari Pawa, ari itsipatakari ijyininkapaini jowasankitaawaitaitziri, tii ikowaajaitziro jinintaawaityaawo kapichiini jinintashiyitari irirori.

²⁶ Tima jiyotaki Moisés okowapirota jowinkatharyaitiri Cristo, iro anairori ontzimimotairimi jajyaagawo Egipto-jatzi. Aña iro jiñaampiyakari impinayitairiri paata.

²⁷ Iro jawintaashirinka Moisés kantakaariri ishiyantakari Egipto-ki. Tii iro jimanantakari ithaawantari pinkathari inkisaniintiri, aña ityaaryoowintatziuro onkaati jantakairiri Pawa, okimiwaitakawo jiñaapootatyirimi Pawa kaari koñaanitatsini.

²⁸ Iro jawintaashirinka Moisés kantakaawori jimonkaatziro ikantakaantaitakiro Anankoryaantsi, itsikirisantakawo iraantsi iiro jowamaantari maninkari apirotaniri itzinkamitari jowaiyaniiti.

²⁹ Iro awintaashirinkantsi kantakaawori jimontyaantakawori Inkaari Kityonkaari, jani-itaiyakini okisopathataki. Irooma jimawitapaakawo Egipto-jatzi, piinkaiyakini.

³⁰ Iro awintaashirinkantsi kantakaawori jimatantakawori jinkjinkitakiro Jericó okaatzi 7 kitiijiyiri, irojatzi jiñaantayitakawori opookathapitaki nampitsi.

³¹ Iro awintaashirinka Rahab kantakaawori aantawakariri kamiitha owayiriiti aminaantachari, ari okanta tii otsipatantari piyathariiti japiroktakiri. Okantawitaka jiroka Rahab mayimpiro inawitaka.

³² ¿Nonkinkithatakotirima pashini? Iiro nothotyaakotziri. Jirika ikaatzi: Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel, ipoña Kamantantaniriiti.*

³³ Iro jawintaashirinka jirikaiti kantakaayitaariri okanta: Itzimantari oitsinampaayitairiri pinkathariiti, pashini tampatzikashiriyitaatsiri, pashini ñaayitairori ikajyaaka-gaitakiniriri, pashini jookawiitakari imoonaki kajyikari tii jatsikiri,

³⁴ pashini jookawiitakari paampariki tii itagaa, pashini jomaaminthaitakiri jowathaitirimi, pashini ishintsitakagaitakiri, pashini ñaapirotaachari jowayirita, pashini jomishiyaitaki owayiriiti poñaachari pashiniki nampitsi.

³⁵ Tzimatsi tsinani ñaayitairiri ojiyininkamirinkaiti jañaayitai ikamawitaka. Iro kantacha tzimatsi pashini kamimayitaintsiri jompojawaitaitakiri, tii jowajyaantanakiro jawintaashirinka impakaantaityaaririmi. Aña oyaaniinti ikanta jañaapiroyitai paata, iiro okimitaawo añaawita iroñaaka.

³⁶ Tzimatsi itzimi ithainkawaitaitziri ipoña ipajawaitaitakiri, pashini joojoyiitakiri ipoña jomontyaayitakiri.

³⁷ Tzimatsi ipichiitakiri, pashini itankaitakiri, pashini josataayitakiri. Tzimatsi pashini anii-aniiwaitatsiri apa ikithaamachiitakari mishinantsimashi, pashini kowityaapirowaitani ikantaka, pashini ojiyiki jaminaminayitakiri, pashini ikimaatsitakagaitakiri.†

³⁸ Pashini ikinawaiyitaki otzishimashiki, pashini inampiyitakawo omoonaki. Tii aritaa-jaitzi ankimitakaantiri jirikaiti isaawijatziiiti. Aña iriitaki kowapirotachari.

³⁹ Iro jawintaashirinka jirikaiti kantakaawori okanta ikinkithatakotantaariri Pawa kamiithaini, okantawita tikira jiñaayitairo ikajyaakaayitakiriri.

⁴⁰ Tima jiñaampiyakawo Pawa otzimi anairori: Ikowakaakairo aakaiti antsipataiyaari jirikaiti, inkamiithashiritakayitai maawoni.

12

Kimpyaa owanairi Jesús

¹ Irootaki, añaashintsiyitanyaaari iijatzii aakaiti, ankimitakaantiro anaakotantatyiiimi, okimiwaitakawo iijatzii impiyotatyiiyaami jirikaiti jaminayitaimi mayitakirori jawintaashiritaka, amatakoyitairi aakaiti. Amatantyaawori ashiyi shintsipiini, ookanairo asama-wopooki amatsinkakairi ashiyi. Iro oiyakaawintachari asama-wopooki aririka ookawintairo akaaripiroshirawaitzi. Ari añiuro aakowintyaawo ashiyapiintai.

² Ikimita shiyachari ikamaitawo jaminiro tsika jariitya, ari ankimitanaiyaari aakaiti, kimpyaa owanairi Jesús itakawori jawintaashiritakayitakai. Iriitaki monkaatakaironi iijatzii awintaashiritani. Iriitaki ankimitakotaiya, tima jiñaampiyakawo irirori jinintaiyaari. Irootaki jaminwantakawori ipaikakowiitakari, okamiithatzimotakiri ikaani-wintawiiitakari ikamawitapaintai. Ari saikai iroñaaka jakopiroriki Pawa ipinkathariwintantai.

* **11:32** Ikaatzi iitachari jaka: Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, iri jiwaiyitakiriri Judá-mirinkaiti pairani, owakiraa jinampitakawo Canaán-ki. Iro kipatsi ikajyaakaakiniriri Pawa jinampityaawo janta. Jirikaiti jiwari itsipatakari jowayiriti ontzimatyii jomanatya jimatantyaawori jinampityaawo janta tsika ikajyaakaakiri Pawa. † **11:37** Ikantakoitziri jaka mishinantsimashi, iro imishina oijya ipoña cabra.

³ Aririka ankinkishiritakotiri Jesús jamawitakiro ikisaniuntawaitakiri kaaripiroshiriri, iro thaamintashiritakagani iijatzi aakaiti amawitiro, iiro okantzimoniintashiriwaitai.

⁴ Aritaki piñaashintsiyitakari iirokaiti kaaripirori, iro kantacha tikira piñiuro inkapathainkatakaami.

⁵ Aamaa pipiyakotakiro ishintsithatantzimiro Pawa osankinarintsi, ikimitakaantzimi iirokama itomiiti, ikantzimi:

¡Notomí! Iiro pimanintziro aririka jowasankitaimi Piwinkathariti.

Iiro okantzimoniintawaitzimi aririka ishintsithatimi.

⁶ Tima iri jitakotajaantani Pinkathari jiñaantakaapiintari.

maawoni ikimitakaantaari itomi, jowasankitairi.

⁷ Onkaati awijimoyitimiri pinkimitakaantiro Awinkathariti ñaantakaashiritzimiri. Tima ikimitakaantaimi Pawa iiroka itomi. ¿Tiiima jowasankitaapiintziri itomi ikaatzi iwaapatitari?

⁸ Ontzimatyii jowasankitaayitai maawoni. Tiirika piñiuro iiroka, kimitaka tikira itomipirotzimi Pawa, aña otomi mayimpro pinatzi.

⁹ Okimita iijatzi, tzimatzi koñaaniri ashitairi owasankitairi, apinkathatzi irirori. ¿Iiroma amapirotziri apinkathatzi Ashitairi kaari koñaaniri, onkantantyaari añaashiriyitai?

¹⁰ Tima ikaatzi ashitairi koñaaniri kapichiini jowasankitaayitai, tsika okantzimotari irirori. Iriima Pawa jowasankitaayitai irirori onkantya inkamiithashiritakaantairi, ari onkantaki iijatzi intasorintsishiritakai ikimita irirori.

¹¹ Tii inimoshiriyitai jowasankitaaminthaitai, aña owanaa onkantzimoniintashiriwaitai. Iro kantacha paata, ikaatzi kaari manintironi jowasankitaayitzi, aririka inkamiithashiriyitai, ari jiñiuro isaikai kamiithaini.

Apaatakirori inishironka Pawa

¹² Irootaki piñaashintsitantaayari pinkimityaari ñaantapiintakawori ishiya, jiñaashintsita ijiyawa ishiritayimpawitaka, ari ikimitairo iijatzi ishiritayiritowitaka, jiñaashintsita.

¹³ Pinkimiyitaiyaari iirokaiti shiyapiintachari tsika okamiithawokitzi kaari ñaayitironi inkithoki ishiritakaitaki. Aña ontzimatyii intikatsikiiti.

¹⁴ Aapatziya pinkantawakaiya, piñaashintsitya pintasorintsiriti. Tima iiorika pimayitairo jiroka, iiro piñiuri Apinkathatani.

¹⁵ Paamawintyaari inkaati apaatakironi inishironkayitai Pawa. Paamawintyaari oitzipinashiritaniri, joitzipinairikari ikaatzi kimisantatsiri.

¹⁶ Paamawintyaari mayimpiritatsiri. Paamawintyaari thainkatasorintsitaniri kimityaarinii pairani Esau, ikowajaantzi jowawatya apawojatzi, ari ipimantakiro ikajyaakaitakiriri itzinkamitari itzimi.

¹⁷ Tima piyotzi iirokaiti aritaki jimatakiro Esau kantachari, oiyiki ikowawitaa iñiromi intasonkawintayitiri, antawoitzi jiraakotakawo. Iro kantacha tii jiñiimaitaawo tsika inkinakagairo ikinakaashitakari.

¹⁸ Tima tii pikimitari iirokaiti aakirori pairani Ikantakaantaitani. Jiyaataiyakini irirori otzishiki tsika otzimi koñaanitatsiri. Oiyiki otaantzi, tsiniriki okantaka, ooriinkataki, antawoitzi otampiyataki.

¹⁹ Ikimakiro ityootaitzi. Ikimaki iijatzi antawoitzi jiñaawaitaitzi, ari ithaawaiyanakini, oiyiki jamanaiyawitakani iiro ikimantawo kantachari.

²⁰ Tima oiyiki ithaawantashitakawo okaatzi ikantakaantayitakiri, ikantaitzi:

Iiro pikinayitzi jaka otzishiki. Tii aritaaaitzi pinkinakaayitiri kapichiini pipirayitiri janta. Aririka inkiniyitaki kapichiini janta, ontzimatyii intsitokaitiri, ontzimatyii jowathaitiri.

²¹ Imapirotatya okowiinkatzi ikantzi Moisés:

Antawoitzi nothaawaki, okawaitakina.

²² Tii pikimitari iirokaiti ikaatzi ñaakirori, aña iirokaiti oiyakariri jataintsiri otzishiki iitachari Sion, saikatsiri nampitsiki Jerusalén. Iro oiyakaawintachari piyaayitai inkitiki tsika isaiki Pawa Kañaaniri. Tima ari pintsipataiyaari iirokaiti ipiyotapaa maninkariiti.

²³ Pintsipataiyaari piyotachari janta jawintaashiritaari Itzinkamitani Pawa, tima iriyyitaki osankinatakotainchari isaikayitai inkitiki. Pintsipatajaantaiyaari Pawa, yakawintairini maawoni. Pintsipataiyaari ishiriti kimisantzinkariiti jothotyaitakiri ikamiithashiritakaitairi iroñaaka.

24 Pintsipataiyaari iirokaiti Jesús, poñaakaantanaawori owakiraari kajyaakaawakaantsi, kapathainkataintsiri ikamawintayitakai. Tima jiroka iriraani Jesús kimiwaitakami oñaawaitayiiimi, anaanakiro okinkithatakotakiri pairani iriraani Abel.*

25 Paamaiya papaatzirikari Pawa aririka jiñaanashiritimi. Tima pairani ikaatzii kimawintakariri Pawa jiñaawaitzi jaka kipatsiki, jowasankitaakiri jimanintakiro okaatzii ikantziriri. Aaka jimapiroti jowasankitaayitai, aririka ampiyashiritaki akimayiwitakariri jiñaanashiritakai inkitiijatzi.

26 Pairani aririka jiñaawaiti Pawa, jontziñaakaawo kipatsi. Irooma iroñaaka, tzimatsi okaatzii ikajyaakaakairi, ikantzii:

Ari napiitairo nontziñaakairo, tii apa kipatsi, aña ari imatsitaiya inkiti iijatzi.

27 Tzimatsi iita oiyakaawintachari ikantziri: "Ari napiitairo". Iro oiyakaawintacha aririka jotikairo okaatzii jiwitsikayitakiri, japirotairo jiwitsikani kaari initsitsini, apa osaikayitai initsitsiri.

28 Irooma aakaiti, impinkathariwintayitai janta tsika initanitapai. Irootaki ampaasoonkiantaayariri Pawa, pinkatha owairi, antawaitainiri.

29 Tima Pawa, iriitaki kimitakariri paampari taantatsiri.

13

Jantanairi kimisantatsiri

¹ Ontzimatyii pitakotapiintanaiyaari "Iyikiiti".

² Iiro powajyaantziro poimaayitiri pipankoki ariiyitachari pinampiki. Tima itzimayitzi antakirori, tikaatsi kamantirini, iri maninkariiti joimaaki ipankoki.

³ Iiro pipiyakotziro paamaakowintaiyaari pikaatzii pikimisantayitai itzimi jomontyaayitzi. Pinkimitakaantiro aririkami pinkaatiri jomontyagaitimi. Ari pinkimitairi ikaatzii jowatsinawaititzi, paamaakowintaiyaari, tima piyotzi iiroka tsika okantawaita aririka inkimaatsitakaayitai.

⁴ Pinkinataiyaari piimi, iiro japitiwaitzimi pashini. Tima jowasankitairi Pawa mayimpiriwaitatsiri.

⁵ Iiro pinintashiwaita pojyityiiri kiriiki. Inimotimi piñiuro tzimimoyitakimiri. Tima iri Pawa payitimironi kowityimotimiri, jiroka ikantaki:

Iiro nookawintaimi.

Iiro nookimi apaniroini.

⁶ Irootaki awintaashiritantayariri aakaiti, ankantayitai:

Iri Nowinkathariti nishironkataanari.

Tikaatsi nonthaawakaiya.

¿Tzimatsima inkantaina atziri?

⁷ Pinkinkishiritakotiri jiwatakaimiri pikimisantayitai, kinkithatakotapiintzimirori jiñaani Pawa. Pinkinkishiritakotiri tsika ikantayita isaiki, oita jimonkaayitakiri iriroriiti. Pinkimitakotaiyaari tsika ikantakiro jawintaashiriyitaka.

⁸ Irojatzii ikanta iroñaaka Jesucristo, tsika ikantapainta, ari inkantaitatyaani irirori.

⁹ Iiro pishinitairi jamatawiyitimi yotaanzirori kaari tampatzikatsini, kaari ikimapiintaitzi. Tima iriitaki Pawa tampatzikashiritakaayitairi, inishironkayitai. Ampinkawaitirorika jowayitairi tii otampatzikashiritakaantatzi. Tima tzimatsi mayiwitakawori jiroka, tii maithashiritairi.

¹⁰ Okimiwaitakawo ontzimimoyitaimi owakiraari taapirimintotsi. Itzimi jowamaitakiri janta, iri kamawintakairi aakaiti. Tii okantaajaitzi jowayitaiyaari antawaitatsiri tasorintsithaantiki.*

* **12:24** Pairani itsitokantakariri Cañ iririntzi Abel, ikantaki Pawa: "Kimiwaitaka onkaimatyiiimi iriraani Abel jam-inaminatzi inkisawintayitayira". Ari ipoñaari ikantayitzi kimiwaitaka oñaawaitayiiimi iraaantsi. Irooma oñaawaitzi iriraani Cristo, tii ikowi inkisawintayira, aña okowi ompiyakotantiro kaaripirori. * **13:10** Kantakotachari jaka antawaitatsiri tasorintsithaantiki, iriyitaki Ompiratasorintsitaari. Itzimi ishinitaitaki jowapiintyaari tzmagaantatsiri piratsi, tzmagaantatsiri okithoki pankirintsi okaatzii jamayitzi atziriri jashitakaiyaari Pawa. Irooma taapirimintotsi, ari intaapiintayitirini Pawa okaatzii jashitakaayitairi, ari ikowakotapiintziri impiyakotainiri iyaaripironka. Iro kantacha ipaalkakoyiitakiri pairani Cristo, irojatzii ikamantakari okanta ipiyakopirotaawori irirori kaaripirori, iro poyaataapaakawori okaatzii itaapiintayitakiro jashitakagaitariri Pawa janta taapirimintotsiki. Tima jiroka inchakota tsika ikamaki Cristo ipaalkakoyiitakiri, iro kimitanaawori iroomi owakiraari taapirimintotsi. Tii onkantanai jirika Ompiratasorintsitaari joyaari kamaintsiri janta. Ari okantari iijatzi, ikaatzii pankinatawori jimonkaayitirromi ikantakaantaitani, ikaatzii pinkawaitzirori owanawontsi, jaminaminawitawo impiyakoyiitainiri iyaaripironka, iiro jiñairo jinintagaiyaawo okaatzii ikamawintantaki Cristo.

¹¹ Tima jayiro pairani Ompiratasorintsipirori iriraani piratsi inthomai tasorintsithaan-tiki onkanta impiyakoyiitantaariri iyaaripironka, jaayitziro iwatha piratsi othapitapaa nampitsi ari intaayitiro.

¹² Ari okimitakari iijatzi, jowamaayiitakiri Jesús othapiki nampitsi, ari ikimaatsitakow-intantaka ikapathainkataki jowamiithashiriyitantairi.

¹³ Ontzimatyii ankimitakaantiro aakaiti ashitowatyii nampitsiki aataty tsika isaiki Jesús, manintaari jowayitai ikimitaitakiri pairani irirori.

¹⁴ Tima jaka tsika asaikayitzi iroñaaka iiro okantaitatyaani. Irootaki añaampiyantawori tsika anampitaiyaawo paata.

¹⁵ Irootaki, anthaamintantyaari, ampairyiro iwairo irirori. Iro poyaataawoni okithoki pankirinti jashitakaayitakariri pairani.

¹⁶ Ari okimitari iijatzi, iiro powajyaantziro kamiithari, pimpawakaiya tzimimotzimiri. Irojatzi kimitakawori kamiithatzimotziriri pairani Pawa itaayitziniriri.

¹⁷ Iiro pipiyathatari jiwayitziro kimisantanaatsiri, iriitaki aamaashiritakowintzimiri. Iri kamantairini paata Pawa iita awijyimoyitakiriri jaamaakoshiriwintayitakimi. Kamiitharika onkanta inkinkithatiri, kimoshiri inkantaiya iriroriiti, iijatzi pinkimitaiyaari iirokaiti. Irooma owashiririka onkantakaiyaari inkinkithatiri, iijatzi onkimitzimotaimi iirokaiti paata, iiro iroopirotzimotaimi.

¹⁸ Pamanakotapiintaana onkanta jifñaantaityaanari tampatzikashiri ninatzi. Kimitaka iro nimatakiri.

¹⁹ Pamanakotapiintaana iijatzi niyaatashitantimiri thaankiini iirokaiti.

Iwiyaantawori withataantsi ipoña tasonkawintaantsi

²⁰ Namanamanaatari Pawa, tima iriitaki kamiithari saikakaayitimi, iriitaki añaakagairiri pairani Awinkathariti Jesucristo ikamawitaka. Iri Pawa kimitakaantaimini ñaapirori aamaakowintariri oijya. Owanaa ikapathainkataki jowakiraatakaantawori kajyaakaawakaantsi kantaitaachari iroñaaka.

²¹ Namanakowintakimi jiwitsikashiritantimiri pimayitairo kamiithari ikowakaimiri. Pamañaari iijatzi iiroka pimatantyaawori okaatzi inimotziriri, tima ayotzi iriitajaantaki Jesucristo matakaironi. Ari inkantaitatyaani ipinkathaitairi irirori. Ari onkantaari.

²² Iyikiiti, iiro pisamawo pinkimisantiro okaatzi nosankinatakimiri, tima tii oyyikipirotzi.

²³ Nokowi piyoti iijatzi jomishitowayitairi iyiki Timoteo. Aririka jariitapaiya jaka, iriitaki nontsipatanatyaari niyaatashitimi noñiimi.

²⁴ Piwithatinarini ikaatzi jiwatzimiri janta, iijatzi pashini oitishiritaari. Ari ikimitari Italia-jatziiti jiwithayitzi.

²⁵ ¡Onkamintha inishironkayitaimi maawoni iirokaiti janta! Ari onkantaari.

JOSANKINARI SANTIAGO

Withataantsi

¹ Naaka Santiago osankinatzirori jiroka, jompiratani jowana Pawa iijatzi Awinkathariti Jesucristo. Niwithatari ikaatzi jashiyitaari Pawa pookayitaintsiri pashiniki nampitsi.*

Pawaki opoña yotanitaantsi

² Iyikiiti, kimoshiri pinkantya aririka piñaayitiro awijiyimoyitimini.

³ Ontzimatyii piyoyiti jiñaantaitatziimi tyaaryoorika pikimisantzi. Irootaki piñaantaawori pinyaaryooshiriyitana.

⁴ Piyaatakauro pamawiyitanairo jiroka, aritaki piñaayitakiro pantapashiriyiti irojatzi pothotyaantatyaawori.

⁵ Tiirika piyotziro pamawiwaitaniti, pinkowakotiri Pawa, iriitaki yotakaimironi tsika pinkantya. Tima tii ishintsithatzi ikaatzi kamiyitziriri. Aña ari jiyotakaapirooyitakiri, tii jiyotzi irirori inthañaawainitya.

⁶ Aririka pinkamitiri Pawa, iiro pikantashiriwaitashita: “¿Ari inkimaajaitakina Pawa okaatzi nokamitziriri?” Tima ikaatzi kisoshiriwaitatsiri ikimitawo okantaranki inkaari kaari mairyaatatsini aririka ontasonkaatiro tampiya.

⁷ Paamaakowintya pikimitarikari kisoshiriri, tima tii jiñaayitziro irirori ikamiwitariri Awinkathariti.

⁸ Tima tzimatsi ikinkishiriwitari jantirimi okanta oñaatamani tzimatsi pashini inkowiri jantiri, tii apaani onkantya ikinkishiriwitari.

⁹ Ontzimatyii inkimoshiriyitai ashironkainkariiti kimisantanaatsiri, tima ari impinkatharitakaayitairi Pawa paata.

¹⁰ Ari inkimityaari iijatzi ajyaagantzinkariiti, ontzimatyii inkimoshiriyiti onthonkaiya okaatzi tzimimowitariri. Tima inkimitakotyaaawo inchatiyaki oparyaatiyatzi.

¹¹ Aririka jooryi shintsini ooryaatsiri okamatiyatzi inchatiyaki, iiro jiñaaitairo owaninkatiyatani. Ari inkimityaari iijatzi ajyaagantzinkariiti iiro jiñaakoitairi jowaninkatantawo jayaagawo.

Thaamintashiri ankantya jiñaantashiriyitairika

¹² Aririka añaawityaaawo onkaati awijiyimoyitaini, iikrorika aatakanakityiuro antyaaryooshiritanaki, ankimoshiriti, tima tzimatsi jantzimotairi Pawa aririka amawitakiro, inkantakiranki: “maaawoni itakotaanari naaka, ari onkantaitatyaani nañaakaayitairi paata inkim-itakaantairo namathaitaayiriimi”.

¹³ Aririka ompokimotai ankowashiritiro kaaripirori, kaari Pawa kantakaiyaawoni. Tima Pawa, tii jinintziro irirori. ¿Kantsima ishinitairo aaka? Tima iiro.

¹⁴ Aña aakataki nintapiintashitawori kaaripirori, irootaki akinkishiritantapiintawori.

¹⁵ Tima opokimotai akowashiritzi antiro, aakowintanakawo akinkishiritakotziro, irojatzi añaantatyaawori antiro kaaripirori. Irootaki ankimaatsiwaitantaiyaarimi paata anka-mai.

¹⁶ Iyikiiti nitakotani, paamaiya otzimikari pikinakaashitani.

¹⁷ Tima okaatzi jantzimoyitairi Pawa kamiitha okanta, irootaki jantapiintatyiiri. Tima tii ipashinitaniti irirori, tii ikimitari jiwitsikani shipakiryaanitatsiri, añaari ishitowamanai impoña añaari intyaanaa tsiniriitiini.

¹⁸ Tima ikowaki irirori jiyotakaayitiro tyaaryooprotoatsiri jiñaani, irootaki atantawatyaawoni aaka ankimisantiri, ari inkimitsitaiyaari pashini jiwitsikani inkaati kimisan-tairini paata.

Tsika inkantanaiya kimisantanaairini Pawa

¹⁹ Irootaki nokantantari iyikiiti: Owakimpita pinkantayitya, iiro pakashiwaita aririka inkinkithawaitaiti, iiro ayimawaitashitzimi pimashirinka.

²⁰ Aririka ayimawaitai amashirinka, iiro antziro ikowakaayitairi Pawa.

²¹ Okowapirotatya owajyaantairo okaatzi owaaripiroshiritakairi, tsinampashiri ankantya ankimisantanaairo ñaantsi, irootaki matanaironi owawisaakoshiriyitai.

²² Iro kantacha ontzimatyii antayitairo okaatzi akimayitakiri, tiirika akimisantziro, apaniroini amatawiwaitaka.

²³ Itzimirika kimawitawori iro kantzimaitacha tii inkimisantiro okaatzi ikimawitakiri, joyyakotashitakari aminapootachari ñaawontsiki.

* 1:1 Ikantaitziri jaka, “jashiyitaari Pawa”, iriityitaki kimiyitariri 12 pashiniyatsiri ichariniyitari Israel-ni.

²⁴ Apa jiñaapootapainta, iro osamaniityaanaki ipiyakotanairo tsika okanta jiñaawitakawo ipoo.

²⁵ Tzimatsi pashini aminapootachari, kaari piyakotzirori ipoo tsika okanta jiñaakiro. Ari ankimitanaiyaari aaka, kinkithashiri owanairo ñaantsi, iiro apiyakotairo. Tima irootaki matzirori ookakaakowintantzi. Kimoshiri ankantawintanaiyaawo onkaati antayitairi.

²⁶ Tzimatsi ñaawitawori jimatakiro ikimisantana. Iro kantzimaitacha tii jimairiwaantitzi, jaminaashiwaitaka ikimisantzi, apaniroini jamatawiwaita.

²⁷ Jiroka iroopirori inimotziriri Ashitairi Pawa aririka ankimisantana: Atakotaiyaari miritziiti, ari ankimitsitaiyaawo kamatsiri oimi. Ontzimatyii ankitishiriyitai, iiro akimিতakotari ikantayita saikashiwaitachari jaka kipatsiki.

2

Ikinkithatakoitziro manintaantsi

¹ Iyikiiti tima pikimisantairi Awinkathariti Jesucristo ipinkathapiroitziri, iiro pimanintawakaa.

² Thami ojyakaantawakiro: Aririka piñi papatopiinta owaniinkatachari ikithaata, poriryaa ikanta jowayitzi jakoki, impoña piñi intyaapaaki pashini owapatankapooki ikantaka.

³ Iri paaki kamiitha owaniinkatainchari posatikakiri niyankiniki papatotaiyani, iri-ima owapatankapookitachari, pinkantakiri: “Ari pinkatziyawaki iiroka, tikaatsi pisaiki, pikowirika pisaiki isaawiki”.

⁴ Aririka pikantakari pimatakiro pimanintashiritantzi, tima apaani paaki kamiitha, pimanintakiri pashini.

⁵ Pinkimi nonkanti iyikiiti. Jiyoshiitairi Pawa ashironkainkariiti, ikimisantakaapiroyitairi. Tima ikantsitaka kitziroini Pawa: “Ari nompinkathariwintairi maawoni itakotinani naaka”.

⁶ Iro kantzimaitacha iirokaiti, pimanintashiriwaitakiri ashironkainkari. Pimaijantakiro ikisaniintapiintzimi ajyaagantachari ikowi jowasankitaakaantimi.

⁷ Iri tyaaryootapiintatsi ithainkashiritziro iwairo pikimisantairi.

⁸ Pantakiro kamiithari imapirorika pikimisantanairo iroopirori Ikantakaantaitziri, tima josankinaitaki pairani, kantatsiri:

Pitakotyaari piyyininka, pinkimitakaantiri pitakotawo piwatha iiroka.

⁹ Irooma, iintatsirika pimanintawakaa, tzimaki pikinakaashitani, ari jowasankitaawintaimiro iroopirori ikantakaantaitakiri pairani.

¹⁰ Intzimirika kantatsini: “Nokimisantziro maawoni ikantakaantaitziri”. Iro kantzimaitacha tzimatsirika yotapainchani apaani kaari inkimisantaki, tzimaki ikinakaashitani.

¹¹ Tima ikantaitzi pairani:

Iiro pimayimpirtzi.

Iiro pitsitokantzi.

Tii imayimpiriwiita, iro kantzimaitacha iinirorika itsitokantaitzi, tzimatsi ikinakaashitakari.

¹² Aña iro kamiithatatsiri antayitairo iroopirori ikantakaantaitziri, antayitairo añaawaiyitzi iijatzi okaatzi antayitzi. Ari onkantya iiro jowasankitaantai paata, jowawisaakoyitai

¹³ Tima iirorika atakoyitanta, ari jowasankitaapiroitai. Irootaki kowapirotacha atakoyitanta iiro jowasankitaitantai.

Iirorika antziro kamiithayitatsiri, aminaashiwaita awintaawitanaari Pawa

¹⁴ Iyikiiti, tiirika antanairo kamiithayitatsiri, aminaashiwaita akantzi: “Nawintaari Pawa”. Jiroka awintaashiwaitaantsi, tii iro owawisaakoshiritantatsini.

¹⁵ Piyotzirika iiroka okowityiimowaitakari apaani iyiki iithaari, tajyaaniinta ikantaka,

¹⁶ ompoña pinkantiri: “Pimatiro pawijiyi iyiki, kithaapirowaita pinkantanatya, kamiitha powapirowaitapaiya iijatzi”. Tiirika pipawakiri kowityiimotariri, ¿Pitakotakarima? Aña tii.

¹⁷ Ari okimitsitari iijatzi awintaawitari Pawa. Tiirika antayitziro kamiithari, aminaashiwaitaka.

¹⁸ Ari okimita itzimirika kantatsini: “Nawintaari Pawa”. Pashini, ikantzi: “Nantziro kamiithatatsiri”. Iirorika pantanairo iiroka kamiithari, ¿kantatsima poñaagantiro pawintaani? Naakarika, ari noñaagakimiro nawintaani, nantanairo kamiithayitatsiri.

¹⁹ Pikantawitapiinta iiroka: “Niyotziri Pawa apaniroini ikanta”. Imapirowitatya. Iro kantzimaitacha jimatsitawo piyariiti jiyotziro jiroka, ithaawantawitari Pawa.

²⁰ Kaari jimasontzitaitzi, ontzimatyii ayotai aaka: tiirika antayitairo kamiithayitatsiri, aminaashiwaita awintaawitari Pawa.

²¹ Ankinkishiritakotawakiri pairani Abraham-ni. Ishinitakiri itomi Isaac intainirimi Pawa. Irootaki ikantantakariri Pawa:

Owanaa naapatziyakimi Abraham.

²² Ari añiuro, tii apaani ikantaki: “Nawintaari Pawa”. Tima jantakiniri okaatzi ikantziriri. Ari okanta joñaagantantawori imapiro jawintaapirotari Pawa.

²³ Ari imonkaatari josankinaitakiri pairani, okantzi:

Jawintaakari Pawa jirika Abraham, irootaki ikimitakaantaariri itampatzikashiritani.

Irootaki ikantantaitakariri iijatzi pairani Abraham-ni:

Jaapatziyani jinatzi Pawa jirika.

²⁴ Ñaakiro. Tii apaniroini otampatzikashiritakaantzi akantzi: “Nawintaanaari Pawa”. Ontzimatyii ankimisantanairi iijatzi.

²⁵ Ari okimitakari iijatzi pairani tsinani iitachari Rahab, mayimpirowitachari. Okimisan-takiri iroori Pawa, imanakiri opankoki owayiri, ipoña otyaantairi inkinantanaiaaawo pashini aatsi iiro itsitokantaitari. Tima irootaki jaapatziyantakawori Pawa okimisan-tanairi.

²⁶ Iirorika otzimanai ashiri, piyakotakai. Ari okimitsitari iijatzi, iirorika antayitziro kamiithayitatsiri, aminaashiwaita awintaawitari Pawa.

3

Mairiwaantitaantsi

¹ Iyikiiti, iiro akowashiwaita ayotaantayiti, ontzimatyii antayitiro okaatzi akinkithatakotziri. Paata, ari inkantapai Pawa: “¿Pantakiroma iiroka okaatzi piyotaantziri?”

² maawoni otzimayitzi akinakaashiyitari. Irooma tzimatsirika mairiwaantitsiri kaari kantzimoniintakaiyaarini iijyininka, iriitaki kamiithashiritatsiri, ari onkantaki jaamaakowintaiya iiro jantantanaawo kaaripirori.

³ Joojoponthoitziri mora, ari itzimpatakoitziri, irootaki ikinantayitari tsika inintakaitziri. Oryaani inawitaka itzimpatakoitantariri, iro kantacha imatziri okimakairi, okantawitaka antari jinatzi mora.

⁴ Pinkinkishiritakotiro antawo pitotsi. Aririka ontampiyatakoti niyanki inkaariki, ayiro tampiya tsikarika onintakaawo. Iro kantacha tzimatsi oyomawaaniki, okitsirinkiro okinakairo tsikarika inintziro komatzirori.

⁵ Ari okimitakari iijatzi paantintsi, tii antawowita, iro añaaawaitantapiintari. Okimitakawo paampari, oryaani inawita owakiraa omorikanaki, iro kantacha aritaki onkantaki impampatakaairo antawoiti antami.

⁶ Ari okantari iijatzi paantintsi okimitakari paampari, aririka añaaawaitaki kapichiini, antawoiti owaaripiroshiriwaitaka, kantatsi iijatzi añiuro ari okantaitatyaani owaaripiroshiritanti. Tima sarinkawiniri yotairori añaaawaitantawori owaaripiroshiritantatsiri.

⁷ Pinkimi. Kantatsi impiraityaari piratsiyitatsiri, tsimiriyitatsiri, maankipaini, jiñaawiripaini, maawoni. Amiyitacha jirikapaini impiraitaayaririka.

⁸ Iro kantzimaaitacha tikaatsi atziri kantironi jimairiwaantiti, inkimitakaantya ipiraitari piratsi. Okimitakawo ipaanti piyantatsiri, owamaantaniro inatzi.

⁹ Iro apaanti akantantapiintariri Pawa: “Ashitanari, kamiitha pinatzi”. Irojatzii apaanti akantamatantariri ajyininka, ikaatzi kimishiriyitariri Pawa.

¹⁰ Aapaani inawita apaanti, ari añaaawaitantawo kamiithari, iijatzi kaaripirori. Iyikiiti, tii okantzi antsipataayitiro añaaaniyitari.

¹¹ Pinkimi nojyakaawintawakiro. Tsikarika ishitowaatzi jiña, kitijyaaniki okanta, iiro añiuro onkipijyaati.

¹² Iyikiiti, ¿Kantatsima pankirintsi uva onkithokitantyaawo higo? Ari okimitsitari jiña iroori, aririka onkatyomiraati, iiro añiuro onkitijyaanikiti.

Inkitiki opoñaawo yotanitaantsi

¹³ Ayotanitzirika, akinkishiritanaarika, atakotantya, tsinampashiri akantya okantakaakai ayotanitai.

¹⁴ Irooma añiirorika asamaniintantzi, tii okantzi asagaawintawaitya. Anthiiyawaitya ankanti: “Yotaniri ninatzi”.

¹⁵ Aririka amayitakiro jiroka, tii iri Pawa yotakaironi. Iri kinkishiritakaantzirori kamaari.

¹⁶ Ari okanta aririka asamaniintantzi, iiro amatziro aapatziyawakaiya, kaaripiroshiriri ankantapiintaiya.

¹⁷ Iro kantacha iriirika Pawa kowakaironi ayotanitai, ari onkantaki ankamiithashiritanai, iiro akisashiriwaitanaa, atakotantani ananaaty, iiro apiyathatanaa, nishironka ankantanti, owamiithatiro antawaiyitziri, tyaaryoo ankantanaiya, iiro athiyyinkaritanai iijatzi.

¹⁸ Aririka ankantapiintanaiya aapatziyashiritawakaanaiya, ari añiuro paata jowamithashiripiroyiitai. Okimitatyaawo ipankiwaititzi, ari añiuro paata oyiipatairo okithoki.

4

Aapatziyawori isaawisato

¹ ¿Oitama opoñaantari owayiritaantsi? ¿Oitama ikisaniintawakaanari atziriri? ¿Kaarima kantakaanzirori ikowashiyitawo ikowityaaniintziri?

² Ikowapiroshiritakiro tsikarika oiyita, tiimaita otzimimoyitziri. Inintakotantashita, tii otzimimotziri. Jowamaantawitaka, jowayiritantawitaka, tii jiñiimaitawo ontzimimotiri ikowawitari, tiira ikamitziri Pawa.

³ Jimawitakawo ikamitziri Pawa ikowayitziri, tii ipimaitari. Ikamikowintashitaka jantayitantiyaawori kamiithatzimotziri irirori.

⁴ Ikimitashitakawo kaari kinatariri oimi, oñaaki pashini, iro okisaniintantanakariri oimi. Ari ikimitari maawoni kowayitzirori jaapatziyaawo isaawisato, ikisaniintatziiri Pawa.

⁵ ¿Aminaashitama josankinaitakiri pairani, kantatsiri: “Jotyaantakiri Pawa Tasorintsinkantsi nishironkayitaini, iriitaki aamaakowintaini iiro antantayitawo kaaripirori?”

⁶ Jitakotai Pawa, iro okantantari osankinarintsi: Antawoitai jowasankitairi Pawa ñaapirowaitaniri, iriima tsinampashiriri owanaa jitakotaiyaari irirori.

⁷ Irootaki nokantantari naaka: Patsipiwintaiyaawo ikowakaimiri Pawa. Pimpiyatyaari kamaari, aritaki piñaakiro jowajyaantimi.

⁸ Kinkithashiri powanairi iiroka Pawa, kiso jowanaimi irirori. Kaaripiroshirika pinawita, powajyaantairo. Tiirika pityaaryoowintairi, pinkitishiriwintairi.

⁹ Pinkinkishiritakotiro pantawitakari, pikimoshiriwintashitakawo kaaripirori. Ontzimatyii powashiritakotaiya okaatzi pikimoshiriwintashitakawo pantawitakari pairani.

¹⁰ Tsinampashiri pinkantawintaiyaari Awinkathariti, tima iriitaki pinkathatakantaimini paata.

Kantakotawakaantsi

¹¹ Iyikiiti, tii opantawo akantakotawakaiya. Aririka pinkantakotiri pashini, pithainkatziuro Ikantakaantaitani.

¹² Apaniroini ikanta osankinatakaantakirori pairani Ikantakaantaitziri, iriitaki matzirori jowawisaakoshiritantzi, iri matzirori iijatzi jowasankitaantzi sarinkawiniki. Tikaatsi aitya aaka onkantantyaari ankantakotiri pashini.

Tii ikantakaapirowintaitawo antiri paata

¹³ Tzimayitatsi kantashiwaitachari: “Oñaatamanai niyaati nampitsiki, apaani osarintsi nosaikawaiti janta, nompimantayiti oitarika, nayi oiyiki nokowayitziri”.

¹⁴ Iro kantacha tii jiyotzimaita oitya awijyimotirini oñaatamanai. Okimiwaitawo añaanari minkoryiinka. Tii ojyinkanaita, kapichi onkantapaintya, ompoña ompiyanaia, iiro añaaawairo.

¹⁵ Jiroka inkantayitimi: “Iriirika Pawa pinawoni nañaaminto, ari nantakiro ikowakaanari irirori”.

¹⁶ Iro kantacha jawintaashiwaitakawo jiñaapirowaitaka apaniroini. Aminaantsi inatzi, tii opantawo.

¹⁷ Ayowitaworika owamiithashiritantatsiri, tiimaita antziro, tzimaki akinakaashitani, kaaripiroshiritakai.

5

Ikinkithatakoitziri ajyaagantzinkari owashironkaantatsiri

¹ Pinkimi ajyaagantzinkari. Piraakoniintaiya iiroka, irootaintsi piñiuro pashironkaawaitaiya.

² Ari ompathaayitai maawoni pajaagawo. Ompiirimawoyitai pikithaayitari.

³ Inthontya impowayitai piiriikiti, poriryayitatsiri, maawoni. Ari jiyotaitimiri pipiyotashitakari, tima iriitaki taakaimini paata. ¿Irootakima pojyiñaantakariri?

⁴ Jiyotakimi Pawa tii pitakotanta, irootaki jowasankitaantaimini. Tii pipinatziiri patziriti, pipiyotashitakawo pajaagawo. Ikijyimatakimi patziriti, ikimaki Pawa, tima ipinkathariwintziri maawoni irirori.

⁵ Apaniroini pinintaawaitaka, tii pikinkishiritakotziri pashini, apa pikimoshiriwintakiro pajyaagawo. Pikimitakari piratsi jowathantaitziri, aririka intyitaki kamiitha, inkantaki ashitariri: “Thami oyaari nopira, kamiitha ityitaki”. Ari inkimitaiyaari Pawa irirori, inkantai: “Ojyiki jajyaagawo jirika, monkaapaititapaaka nowasankitaantyaariri”.

⁶ Powashironkaayitaki ojyiki kamiithashiriri, irojatzii ikamantayitakari, tii piñaawitawo impiyakowintya.

Amawiwaini pinkantya, pamanayitaiya

⁷ Iyikiiti, amawiwaini pinkantya poyaawintaiyaari impokai Awinkathariti. Pinkim-ityaari pankiwairintzi, amawiwaini ikanta joyaawintawo inkani omparyaakoti iwankiri jiñaantyaawori onkithokiti.

⁸ Ari pinkimityaari iiroka, amawiwaini pinkantya poyaawintya, oisokiro powanakiri, tima iiro osamani onkantya impiyantaiyaari Awinkathariti.

⁹ Irootaki, iyikiiti, tii okamiithatanta pinkantakotiri pashini. Tima pokimatai kantayitapaimini iiroka: “Pantakiro kaaripirori”.

¹⁰ Pinkinkishiritakotiri kamantantaniri pairani. Pawa otyaantakiri ikinkithatakoyitairi. Iro kantacha owanaa jashironkaawaitaka irirori amawiwaini ikanta joyaawintari Awinkathariti. Ari pinkimityaari iijatzii iiroka.

¹¹ Owanaa inkimoshiritai atsipitawori ikimaatsiwaita. Inkimitakotaiyaari Job-ni, amawiwaini ikantaka joyaawintari Awinkathariti, ikimaatsikowintakari. ¿Tiima inishironkantai Pawa? Ayotzi ari ikantaitatyaani inishironkatantzi Pawa.

¹² Iro kantzimaitacha iyikiiti, ontzimirika pinkinkithatakoyitiri, iiro pipaiyaashiwaitawo inkiti iijatzii kipatsi. Imapiorika pantiro pikantziri, pinkanti: “¡Ari!” Irooma iioririka pantziro, pinkanti: “¡Iiro!” Ñaa jowasankitaitzimikari.

¹³ Piñiirorika onkantzimoshiriwaitimi, pamañaari Pawa. Irooma pikimoshiriwaitzrika, pimpampithaawintiri Pawa.

¹⁴ Pimantsiyawaitzrika, pinkamantiri antaripiroriiti kimisantzinkari, jamanakotimi, impoña intzirintantimiri yinkantsi impaiyaakiri Awinkathariti.

¹⁵ Tima aririka jamanakotantya kimisantatsiri tyaaryoopiroini, aritaki joshincha-gairi Pawa mantsiyawitachari. Iroorika omantsiyaakiriri ikaaripiroshiriwaitzi, aritaki impiyakotainiri iijatzii.

¹⁶ Pikantzimoshiritakaaririka pijyininka, pinkantairi: “Pimpiyakotaina”. Pamanaiyaari Pawa iijatzii, pinkantiri: “Ashitanari, poshinchaayitairi mantsiyayitatsiri”. Tima aririka jamanakotantya kamiithashiriri, jantaitziniri ikowayitzi.

¹⁷ Atziri jinatzii pairani Elías, ari ikimitai akantayita aaka awathaki. Iro kantzimaitacha ikimisantakiri kamiithaini Pawa. Ikowakotakiri Pawa iiro oparyaantaa inkani. Mataka, tima awisaniintanaki mawa osarintsi tii oparyagai.

¹⁸ Ipoña japiitairo ikowakotairi, irojatzii oparyaantaari inkani. Jyookayitanai pankirintsi.

¹⁹ Iyikiiti, aririka pikimisantakagairi ikaatzii owajyaantawitakawori ikimisantziri Pawa,

²⁰ powawisaakotairi ikaaripiroshiriwitaka. Jawitaka sarinkawiniki aririka ikamaimi. Imapiro ikaaripiroshiriwaiwitaka, iro kantzimaitacha ikimisantai iijatzii, impiyakotainiri Pawa maawoni, iiro ikinkishiritakotaawo.

JITAKARI JOSANKINARI PEDRO

Withataantsi

¹ Naaka Pedro osankinat zimirori jiroka. Irokaiti nosankinatzi pikaatzi tii ijyinkayitzi itzimi tsika pisaikayitzi, tima tzipooka pikantayitaka pinampitawo Ponto-ki, Galacia-ki, Capadocia-ki, Asia-ki opoña Bitinia-ki.*

² Jiyotsitaka Pawa pairani ari jiyoshiiyitaimi onkantya jowamüthashiritantaimini. Ari pinkimisantairi Jesucristo itzimi kaphathainkawintakimiri ikamawintakimi. ¡Onkamintha inishironkayitaimi, isaikakaayitaimi kamiitha!

Añaashiritaantsi oyaakoniintziri

³ Anthaamintaiyaari Pawa, iri Iwaapati Awinkathariti Jesucristo, tima inishironkapiroyitai okimiwaitaawo owakiraami antzimayitaimi. Añaashiritakayitai oyaakoniintziri, tima añagai Jesucristo ikamawitaka.

⁴ Iro akowajaantairi ikajyaakaayitakairi, ari onkantaiatyaani añiuro, iiro othonkaa. Irojatzii ikajyaakaayitakimiri iirokaiti inkitikii.

⁵ Iro ishintsinka Pawa ikimpoyaawintantaimiri iirokaiti. Iriitaki kantakaiyaawoni pinkimisantantaiyaariri onkantya jowawisaakoshiritantaimini paata.

⁶ Irootaki pikimoshiritantakari, okantawitaka piñaayitakiro pikimaatsiwitapainta, jiñaantashiriyyitakimi.

⁷ Jojyakaawintakimi ikantayitzi oro, itaayitzi jiñaantaityaariri iriipiroririka oro. Okantawitaka jirika oro iiro ikantaiatyaani añiuro, ari japirotaiya. Iro kantacha, aririka impiyapaaki Jesucristo, ari jiñaaitimiri tyaaroorika pikimisantairi. Ari inkimoshiriwintairi Cristo, pinkatha jowayitairi, ojyiki inkinkithatakoyiitairo jowaniinkawo.

⁸ Pitakopiro powanairi Cristo okantawitaka tii piñiuro. Pikimisantairi, kimoshiri pikantawintakari, okantawita tii piñaajaantziri iroñaaka.

⁹ Tima pikimisantayitairi, ari piñaayitairo jowawisaakoshiriyyitaimi.

¹⁰ Ikinkithatakoyitakimi pairani Kamantantaniriiti aritaki inishironkayitaimi, ari piñiuro jowawisaakoshiriyyitaimi. Jamatsinkawintakawo, owanaa josampikowintakiro,

¹¹ ikowajaantaki jiyotiri owawisaakotantsiri, tsikapaiti inkoñaati. Tima iriitaki Itasorinka Cristo thawitakayitakiriri, ojyiki inkimaatsitakaawiityaari Cristo impoña jiñiuro jowaniinkawo.

¹² Tzimatsi yotakaakiriri Kamantantaniriiti, tii iri ñaajaantironi, aña iirokaiti. Tima pikimayitairo iroñaaka Kamiithari Ñaantsi. Jotyaantaitakiri Tasorintsinkantsi ipoñaakawo inkitikii ikinkithatakantakimirori. Irojatzii ikowawitayakarini maninkariiti inkimathatairomi.

Tasorintsishiri ankantawintaiyaari Pawa

¹³ Aamawinta pinkantawintyaawo pikinkishiritani, pinkimityaari itzimi owajyimpatawori iithaari. Kamiitha pinkinkishiryiyya. Oyaawinta pinkantya inishironkataimiiita Jesucristo aririka impiyapaaki.

¹⁴ Pinkimityaari shirithari iintsi. Iiro pantashiwaitawo pikowashiyitari, okantakaantzimi pimasontzinka.

¹⁵ Aña iri pinkimitakotyaari Tasorintsi itzimi kaimashiritakimiri. Iriitaki kitishiritakaimini maawoni pantainiri.

¹⁶ Tima osankinatata kantatsiri:

Pinkitishiriti, tima naaka Kitishiriri.

¹⁷ Tima pikantapiintziri "Paapa" jirika kaari maakitantsiri aminakoyitaironi paata okaatzi jantayitakiri atziriiti, ontzimatyii pinkimisantapiintairi iinuro pisaiki jaka kipatsiki.

¹⁸ Tima piyotzi kaari kiriiki, kaari oro ipinakoyiitantakimiri, pawisakoshiritantaari pisaikawaiwitaka jakapiroitiini pikimitakotari pichariniiti. Tima tii opantapirotari oro iijatzii kiriiki, ari inthonkaiya.

¹⁹ Aña iro iriraani Cristo ipinakowintantakairi, ikimitakotakari oijya kaari tzimatsiri iyaariipironka, tikaatsi ikantawaita iwathaki.

²⁰ Tikiraamintha jiwitsikaajaitziro Pawa kipatsi jiyotsitaka oita jantiri Cristo. Iro kantacha owakiraa piñiuro iroñaaka, ipokaki, jowawisaakoshiritaimi.

* 1:1 Kantakotachari "pikaatzi tii ijyinkayitzi tsika pisaikayitzi" tzimatsi kantayitatsiri iri ikantakoyiitzi kimisantzinkariiti saikimoyitairini kaari jashitaari Pawa.

²¹ Okaatzi jantakiri Cristo, iro opoñaantari pawintaashiritaari Pawa. Tima iri Pawa añaakagairiri, jiñaitantawori jowaniinkawo. Oyaakoniinta powairi iroñaaka Pawa pawintaashiritaari.

²² Tima shiritha pikantawintaawo tyaaryoori, kitishiri pikantayitaa, pitakotapiintayitaari maawoni pikantayitzi “iyikiiti”.

²³ Tima okimiwaitakawo papiitaatyiiromi pintzimayitaimi iroñaaka. Iro kantacha itzimi piwaaapatitaari, kaari atziri kaamaniri, aña kañaaniri jinatzzi irirori. Okanta apiitantaari itzimakaayitaimi, iro jiñaani, otzimi kañaanitatsiri iijatzi.

²⁴ Tima:

Awatha okimiwaitawo inchatu.

Tzimawitacha owaniinkawo, okimiwaitawo inchatu otzimi otiyaki.

Iro kantacha okamashitzi inchatu.

Opoña oparyaatiyatzi.

²⁵ Iro kantacha jiñaani Awinkathariti okantaitatyaani.

Irootajaantaki jiroka ñaantsi otzimi ikamantayiiitakimiri iiroka.

2

¹ Irootaki powajyaantantyaawori pikaaripirotzzi, iiro pithiyya, iiro pamatawitantzi, iiro pisamaniintantzi, iiro pikijyimatantzi.

² Pinkimityaari iintsi owakiraa tzimatsiri ikowi inthoti. Ari pinkantayitanaiyaari iirokaiti, pinkowairo tasorintsatsiri ñaantsi antapashiritakaimini, onkantya pawisakoshiritantyaari paata,

³ tima piñaakiro jitakoyitaimi Awinkathariti.

Mapitatsiri kañaaniri

⁴ Pinkimisantiri iirokaiti itzimi kimitakawori mapi, iro kantacha kañaaniri jinatzzi irirori. Ojyiki atziriiti manintakirori mapi, iro kantacha Pawa ikimitakaantawo ikowapiroitziri mapi, ojyiki owinawo.

⁵ Ari pikantsitaari iijatzi iirokaiti pikimitaawo mapi, tsika otzimi jaayitakiri jiwitsikayitantyaawori pankotsi, okantawitaka tii pikimitajaantawo mapi, tima añaaimi iiroka. Pinkimiyitaiyaari iijatzi Ompiratasorintsitaari itzimi saikantaiyaawoni jiroka pankotsi, pinkimitakaantiro pintaashiritaatyiiromi patsipitakaani kamiithatzimotirini Pawa, okantakaantziro okaatzi jantayitairi Jesucristo.

⁶ Tima iro okantziri Osankinarintsipirori:

Nowatziiro mapi ikowapiroitziri janta otzishiki Sion. Irootaki otzitroni pankotsinampi. Ojyiki owinawo jiroka.

Inkaati awintaashiritaiyaarini kimitakawori mapi, iiro jaminaashiwaita paata.

⁷ Iirokaiti pikaataiyini pikimisantai, pinintaayitaawo mapi tzimatsiri ojyiki owinawo. Iriima kaari kimisantatsini, tii jiñiuro iriroriiti, iri okantakotakiri osankinarintsipirori:

Imanintawitakawo mapi witsikirori pankotsi,

Iro kantacha jowayitairo pankotsinampiki ikimitakaitaawo iroorkami tzinkamitsi.

⁸ Ikantaitaki iijatzi:

Owaryaatzi mapi, aririka jantziwaityaawo.

Tima okimiwaitawo imparyaatatyiyaawomi mapi ikaatzi piyathayitakawori ñaantsi. Iriiyitaki jiyoshiiyitakiri Pawa jowasankitaayitairi.

Ijyininkayitaari Pawa

⁹ Irooma iirokaiti, jiroka pikantayitaari:

Ijyininkamirinkataimi jiyoshiiyitaimi,

Jompiratasorintsitaimi Pinkathari,

Itasorintsishiritakaimi jinashitaimiri pashini-jatzi,

Jashiyitaimi Pawa.

Ari pikantayitaari onkantantyaari pinkinkithatakotairo kamiithaini tsika okanta ikaimashiriyitaimiri pisaikawitaka otsinirikitzi, kimiwaitaa iroñaaka pisaikaatyimi tsika ikitiijyiinkataakairo irirori.

¹⁰ Pairani iirokaiti tii pijyininkatawakaawita, irooma iroñaaka pimatairo tima ijyininkataimi Pawa. Pairani iirokaiti tii pitsipawitari jitakotani Pawa, irooma iroñaaka piñairo jitakoyitaimi.

Jompiratani Pawa anayitai

¹¹ Nitakotaniiti, pikimitakaantziro iirokaiti iromi pijyininkatanaari isaawisatzi. Irootaki noshintsithatantzimiri powajyaantairo pikowashiwitawo isaawisato. Tima iro kimitakawori jirokapaini iroomi maamanishiriyitaimini.

¹² Onkaati pantayitiri, kamiitha inimoyitairi atziriiti. Aamaa tzimatsi kijyimawaiyitakimiri iroñaaka, iro kantacha aririka jiñaapiintanakiro pantanairo kamiithari, ari inkinkishiritanaiya, inthaamintanaiyaari Pawa.

¹³ Ikowi Pinkathari iro pipiyathayitari atziriiti ikaatzi pinkathariwintzimiri pinampiki. Pimatsityaari itzinkamitajaantari pinkathariwintantatsiri pinampiitiki.

¹⁴ Iro pipiyathayitari iijatzi jotyaaantani owasankitaayitirini kaaripirori, tima iri inthaamintyaari atziriiti saikatsiri kamiitha.

¹⁵ Irootaki ikowakaimiri Pawa. Aririka pantanairo jiroka tampatzikatatsiri, ari jomairintakiri masontzishiriri inkowimi inkantakotimi.

¹⁶ Saikashiwaiyitaimi iroñaaka iirokaiti. Iro kantacha, iiro pantanairo kaaripirori, aña pinkimitakotyaari jompiratani Pawa.

¹⁷ Pimpinkathatiri maawoni. Pitakotyaari iyikiiti. Pinkatha powiri Pawa. Pipinkathatairi pinkathariwintzimiri pinampiki.

¹⁸ Iirokaiti ompirataari, shiritha pinkantya jompirataizimi. Tii apa pimpinkathatiri aapatziyimiri, pimatsityaari iijatzi itzimi owatsimaawaitzimiri.

¹⁹ Itzimirika antakirori ikowiri Pawa, ipoña jamawitakiro imanintawiitakari, iri inthaamintawintya atziriiti jiñaakiri jimatakiro kamiithari.

²⁰ Tzimatsirika amawitakirori jowasankitaawintaitziri jantziro kaaripirori, tikaatsi thaamintawintyaarini. Irooma iirokaiti, aririka pamawitakiro jowasankitaawintaitimiro tampatzikari, irootaki inimotziriri Pawa.

²¹ Iro ikaimashiriyiitantakimiri, tima iri Cristo kimaatsikowintakimiri iiroka. Ari okanta joñaagantapaintzimirori onkaati pantairi iiroka.

²² Tikaatsi kaaripirori jantapainti irirori, Tii ithiyapaantitapainta.

²³ Ikawiyawaitaitakiriranki irirori, tii ipiyatanta. Ikanta jowasankitaawaitaitakiri tii jasaryiimatanta impiyatantya, aña iri jawintaapirotaika itzimi yotzirori tampatzikari.

²⁴ Ari okanta ipaikakoitantakariri, okantakaantakiro ayaaripironka. Iro añaantaiyaaworimi owajyaantayitairo kaaripirori, kamiithashiri anayitai, ankimitakaantanairomi ankamayitaatyimi ompoña añaayitaimi iijatzi. Tima:

Jowatsinawaitaitakiri pairani, ikimaatsitakaitakari, iro pawisakoshiriyitantaari iirokaiti iroñaaka.

²⁵ Pairani iirokaiti pikimitakari oijya tzipinari. Iro kantacha iroñaaka kimiwaitaka pimpiyaatyimi isaiki aamaakowintariri oijya, iriitaki aamaakowintashiriyitaimini.

3

Jantayitairi tsipayitachari

¹ Jiroka pinkantayityaari iirokaiti aayitatsiri oimi: Shiritha pinkantawintyaari piimiiti, onkantawitya iiro ikimisantawitawo iñaani Pawa. Aamaashitya ari onkantaki pinkimisan-takagairi aririka jiñaakimi tsika pikantanaa,

² kitishiri pinkantanaiya, pinkatha pinkantanti.

³ Iro aminaashiwaita jiñaitzimi owaniinka pikanta, pimpitayitziro piishi, piporiryaapirowaitzi, owaniinka pikithaayita.

⁴ Aña iro kamiithatatsi pimatanairo kaari koñaanitatsiri, pinkamiithashiriyitai. Tima aririka antsinampashiriwaati iiro athaawakowaita, okantaitani iroori tii othonkanita, irootaki ikowapirotziri Pawa.

⁵ Ari okantayitakari pairani kitishiriri otzimi awintaashiritakariri Pawa, pinkatha owayitziro oimiiti.

⁶ Okimita pairani Sara shiritha okantzimotari Abraham, okantziri oimi: "Nopinkathatani nowimi". Iirokaiti kimitaawori osawoyitaari aririka pimatanairo tampatzikari. Ari onkantya iiro otzimanta oitya pinthaawantaiyaari.

⁷ Ari pinkimityaari iijatzi iirokaiti aayitatsiri iinaiti, piñaantapiintyaawo pinintaatiro piina. Pitakotyaawo, tsinani inatzi iroori. Pinkimitakaantiro jitakoyiitawo sataanitatsiri owamintotsi. Pinkatha powiro tima inishironkayitairo iijatzi iroori añaashiriyitai ikimiitaimi iiroka, tii opashintzi okaatzi ishinitaayitaimiri. Irootaki pantanaari ari onkantya iiro omanonkawaitanta pamanamanaatani.

Pankinatawori jantayitanairo kamiithari

⁸ Ari okantari: aapatziya pinkantawakaiya, nintaatha pinkantanti, pitakotawakaiya, tima okimitanaatyaawo pirintzitawakaanaatyiyaaami. Nishironka powanairi pikaatyiini. Tsinampashiri pinkantya.

⁹ Iiro pikimaatsitakaari itzimi kimaatsitakaimiri iiroka, iiro pikawiyiri itzimi kawiyimiri iiroka. Aña paapatziyaari onkimiwaityaawo pintasonkawintatyirimi. Tima iro ikaimashiritantaimiri Pawa intasonkawintayitaimi iiroka.

¹⁰ Tima:

Itzimi kowirori inintagaiya kamiitha jañagai,

Jowajyaantairo ikawiyawaitantzi, jowajyaantairo ithiyawaita iijatzi.

¹¹ Ontzimatyii jowajyaantairo kaaripirori. Aña iro kamiithatatsiri jantairo kamiithari.

Iro jaminaminatairi jaapatziyawakaiya.

¹² Tima jiyotziri Awinkathariti ikaatzi kamiithashiriri.

Owakimpita jowiri ikaatzi amanamanaatachari.

Iriima kaaripiroshiririiti, katsima jaminiri Awinkathariti.

¹³ Aamaapirorika pantayitanairo kamiithari, ¿tzimatsima kimaatsitakaapirotaimini?

¹⁴ Tzimatsirika owasanakitaakimini pantziro kamiithari, ari intasonkawintaimi Pawa.

Tima ikantayiiitaki:

Iiro pithaawapirowaitashita, iiro okantzimoshiriwaitashitzimi iijatzi.

¹⁵ Aña iro kamiithatatsiri poshiritaiyaari Cristo, tima iriitaki pipinkathapirotairi. Witsika pinkantapiintya pinkamantantiro tsika okantakota poyaakoniintziri, aririka intzimi iitya osampitimi. Iro kantacha kamiithaini pinkantanti pinkamantantiro, pinkatha pinkantanti iijatzi.

¹⁶ Ikiro piyaataty pinkinkishiritiro otzimi tampatzikatatsiri, pantayitairo kamiithari itsipashiriyitaimi Cristo. Aamaashitya ari inkaaniwintanaiya ikaatzi thiyakotzimiri.

¹⁷ Tikaasi oitya pinkimaatsikowintyaawo pantayitziro kamiithari, iroorika ikowiri Pawa. Iro mapirotzirori okaaripirotzii pifiro jowasanakitaawintaitimiro pantziro kaaripirori.

¹⁸ Pinkimitakotaiyaari Cristo, tampatzikashiri ikanta irirori, ikamawintakiri tzipinashiririiti okantakaantziro jantayitziro kaaripirori. Iro jantantakawori jiroka onkantya intspashiritakaantairi Pawa. Oyjiki ikimaatsiwathatakaawiitakari, iro kantacha añagai.

¹⁹ Iri jatashirinkataintsiri ikinkithatakaayitairi ishiri ikaatzi itayitakawori pairani itzimi jomontyaashiriyiitakiri.

²⁰ Owanaa ipiyathayitaka iriroriiti jiwitsikantakawori pairani Noé antawoiti shintsipaa, oyaawintacha Pawa tii ithaatyantzi. Iro kantacha kapichiini atziri awisakoyitaatsiri impiinkimi, ikaamachiitzi 8.

²¹ Iri pikimitakotairi irokaiti tsika pikanta pawisakoshiriyitai powiinkaayitaara. Jiroka owiinkaataantsi tii okimaitajitawo ipiinkaitzi jiñaaki ikiwaitziro iipatsiwathati. Aña amanaantsi inatzi, tsika ikowakoyiitzi Pawa inkinkishiritakaantiro tampatzikashiritatsiri. Irootaki jañaantaari Jesucristo.

²² Isaikai inkitiki iroñaaka Cristo jakopiroki Pawa ipinkathariwintairi maninkariiti, ipinkathariwintairi inkitiwiri pinkatharitatsiri, ipinkathariwintsitari tzimayitatsiri ishintsinka.

4

Antawaitainiri kamiitha Pawa tima tzimatsi jimatakaayitairi

¹ Ari okanta, ikimaatsitakowintai Cristo. Iro poshiritanaiyaari iijatzi irokaiti. Tima ikaatzi fiirori ikimaatsitakaitari, tii ikowairo jantairo kaaripirori.

² Ari pinkimityaari irokaiti iinro pisaikayitzi iroñaaka jaka isaawiki, iro pantapiintanai ikowiri Pawa. Iiro pantashiyitawo pinintashiyitari, tima irootaki jantapiintakiri pashini atziri.

³ Irootaki pantapiintakiri pairani, tima pikimitakari pashini atziriiti nintashiwaitachari. Tima jamitapiintakawo jimayimpiryookitzi, jantsitakawo kaaripirotsiri, ishinkiwaita, jinintziro jomoshirinkawaitya jantantyaawori kaaripirori, niyawaitaniri ikantaka, jamanamanaatapiintakawo tsika oiyita ikimitakaantakiro iriimi iwawani.

⁴ Owanaa okompitzimotakari ikaatzi pitsipawitari pairani, tii inimotziri powajyaantantairo pitsipaminthitari jantayitziro kaaripirori. Iro opoñaantari ikijyimawaitanakimi.

⁵ Ari kantacha jirikaiti ontzimatyii jiyakawintairi paata Pawa. Tima Pawa, iri yotzirori maawoni jantayitakiri ikaatzi añaaayitatsiri iroñaaka, okaatzi jantayitakiri iijatzi kamayitatsiri.

⁶ Irootaki ikinkithatantaitakawori Kamiithari Ñaantsi, jimatsitaitakari iijatzi kamayitaintsiri. Tima okantawitaka jowasanakitaawathawiitaari, iro okantantaari jañaakaashiritairi Pawa.

⁷ Irootaatsi onthonkataiya añiiri iroñaaka kipatsiki. Iro poshiritantyaawori pantanairo kamiithari, aakowinta pinkantya pamanamanaatya.

⁸ Iro kowapirotachari, piyaatakaapiroytanairo pitakotawakaanaiya. Tima:

Itzimirika atakoyitaari, apiyakotairi jowaariprowaiwitakai.

⁹ Poimaantantapiinti pipankoki, iiro pikiñaanikowintziro.

¹⁰ Itasonkawintayitaimi onkantya pantantyaawori ikowakaayitzimiri Pawa. Okaatzi ikowakaayitzimiri iiroka, pimitakotairi pashini, pantanairo kamiithari, tima inishironkataimi iiroka Pawa.

¹¹ Ikaatzi jowayitakiri ikinkithatzi, iriitaki Pawa ikinkithatakotziri. Ikaatzi jowayitakiri jittakotantayiti, jantawaitantyaawo ishintsinka ipakiriri Pawa. Ari onkantya impinkathayitanyaariri Pawa, ikantakaantziro Jesucristo otzimimotairi jowaniinkawo, ari inkantaitatyaani impinkathariwintantai. Ari onkantyaari.

Kimisantzinkari anatzi oiyiki ankimaatsityaari

¹² Nitakotani, ñaa omapokimikari aririka piñaanakiro pomirintsitzimotimini. Tii awijimowaitashitzimi jiroka, aña jiñaantashiritaatziimi.

¹³ Iro ikimaatsitapaintari iijatzii Cristo. Aririka piñiuro iiroka inkimaatsitakaapiroyitaimi ikimitaitakiri irirori, kantatsi pinkimoshiriwintiro. Tima ari pinkimoshiriwintairi impiyairika irirori jamairo jowaniinkawo.

¹⁴ Aririka inkishimaitimi iiroka okantakaantziro pawintaashiritaari pipairyagairi Cristo, tasonkawintaari pinatzi. Tima iro oñaagantziro isaikantzimi shintsitsatsiri Itasorinka Pawa.

¹⁵ Tii okantzi powamaanti, pinkoshitanti, pantiro kaaripirori, pimaamanitanti, ari piñaakiro jowasankitaawintaitimiro.

¹⁶ Iro kantacha iroorika jowasankitaawintaitimiri jashitaimira Cristo, iiro pikaaniwaitashita. Aña iro kamiithatsatsiri pinthaamintyaari Pawa jiiyiitaimi “Cristo-wiri”.

¹⁷ Tima monkaataka iroñaaka jiyakawintantzi Pawa. Aakaite akaatzi jashiyitai, jityaitakai jowasankitayitakai. Iri mapirotaironi inkimaatsitaiya ikaatzi thainkahirori Kamiithari Ñaantsi.

¹⁸ Tima otzimimoyitziri iroñaaka pomirintsitzimoyitariri kamiithashiriri onkantya jawisakoshiritantyaari,

¿Tsikama oita awijimotairini kaaripiroshiriri thainkatasorintsitsatsiri?

¹⁹ Tima ikaatzi kimaatsiwaitachari iroñaaka, iri Pawa shinitairiri inkimaatsiwaitya. Ontzimatyii jawintaashiritaayaari witsikakiriri, jantayitanairo okaatzi tampatzikayitatsiri.

5

Ikaminaitziriri kimisantzinkariiti

¹ Tzimatsi nokowiri nonkaminaimiri iirokaiti pikaatzi pijiyaitairi kimisantzinkariiti. Iijatzii naaka nojiwatziri kimisantzinkariiti, ari akaatyiini. Naaka ñaajaantakiriri Cristo tsika ikanta ikimaatsitakaitakari, aritaki nimatairo naaka onkaati jiñaitairi paata owaninkapiro onkantaiya.

² Jiroka nonkaminaimiri: Kimpoyaa powayitairi kimisantzinkariiti pinkimitakaantiri ikimpoyaitziri oijya. Iiro pantashiwaitawo aririka ishintsiwintaitimi pantiro, aña iriririka Pawa kowakaimironi, pimatiro. Iiro pantziro pikowashitari paantyaawo kiriiki, aña iro pantantyaawori piminthatashitanatyaawo iiroka.

³ Iiro pikowashiwaita pompiratantya, ontzimatyii poñaayiri ikaatzi pikimpoyayitairi pantanainiri iiroka inkini jimatanairo iriroriiti.

⁴ Inkini paata aririka inkoñaatapai Jwaripirori itzimi pikimpoyakiniri joiyyati, ari jamathaitantaimiro owaniinkatachari kantaitachani oshipakiryani.

⁵ Iirokaiti mainariiti pimpinkathatiri antaripiroriiti. Ontzimatyii pimpinkathatawakaayitaiya maawoni. Tima:

Tii ikowiri Pawa asagaawintzinkari, Iriima itzimi tsinampashiritsatsiri owanaa jitakotaiyaari.

⁶ Tsinampa pinkantawintyaawo okaatzi jimatakaayitaimiri Pawa. Irojatzii paata aririka inkowapaaitapaaki, iriitaki kantakaiyaawoni onkantya impinkathariwintantaimini.

⁷ Aririka piñaayitiro onkantzimoshiriwaiyitimi, pawintaiyaari Pawa. Tima iriitaki nishironkataimini.

⁸ Pinkinkishiritapiintairo kamiithari, aamaakowintashiri pinkantya. Tima kamaari itzimi kisaniantairi, ikimitakari kajyikari kinakinawaitatsiri, jasootzi jaminaminatzi iita jatsikiri.

⁹ Iro kantacha ontzimatyii pimpiyatyaari, pinyaaryoowintanairo pawintaashiritanaiyaari Pawa. Tima piyotzi ari pikimitakari maawoni iyikiiti pikimaatsitaiyani jaka kipatsiki.

¹⁰ Iro kantacha aririka onkaatapaaki pikimaatsiwaitaka kapichiini, ari intampatzikashiriprotakaimi Pawa, jaawiyashiritakaimi, amawiwaini inkantakaayitaimi.

Tima nishironkataniri jinatzi, iriitaki kaimashiritaimini piñaantaiyaawori kantaitachani jowaniinkawo Cristo.

¹¹ Iriitaki inkimoshiriwintaiti Pawa. Ari inkantaitatyaani impinkathariwintantai. Ari onkantaari.

Iwiyaantapaakawori withataantsi

¹² Iri Silvano nosankinatakaaki jiroka. Iriitaki nokimitakaantairi naaka iriirikami iyi okaakiini. Irootaki nosankinatakaantakariri iipichokiini nokaminaimi, nokamantzimiro tsika ikanta Pawa inishironkapirotantzi. Ontzimatyii pintyaaryoowintairi.

¹³ Jiwithayitaimi kimisantzinkariiti itzimi apatotapiintachari Babilonia-ki, ikaatzi kimiyitzimiri iirokaiti jiyoshiiyitaimi. Jiwithatzimi iijatzi Marcos, itzimi nokimitakaantari iriima notomi.*

¹⁴ Itako pinkantya piwithatawakaanaiya. ¡Onkamintha pisaikayitai kamiithaini pikaatzi jashiyitaimi Jesucristo! Ari onkantaari.

* **5:13** Ikantakotziri Pedro jaka "Babilonia" iro ikinkithatakotziri Roma. Tima jimanakotatziiro inampi Roma ikinkithatakotziri, irootaki ikinkithatakotantapiintawori Babilonia. Ari onkanta iro jiyotaitantari tsikarika isaiki osankinatzirori, iiro jowasankitaantaitari.

APITTANAINTSIRI JOSANKINARI PEDRO

Withataantsi

¹ Naaka Simón Pedro osankinatzimirori jiroka. Naaka jompiratani Jesucristo, Jotyaantapirotani ninatzi. Iirokaiti nosankinatzi pikaatzi pikimisantanaikimiyitaana naakaiti, tima iri kamiithapirotatsiri akimisantairi, okantakaantakiro itampatzikashirinka Pawa, ari ikimitaari iijatzi Jesucristo owawisaakoshiritairi.

² ¡Onkamintha inishironkapiroyitaimi, isaikakaapiroyitaimi kamiitha! Iikiro piyotanaatyiri Pawa iijatzi Awinkathariti Jesús.

Tsika onkantya pintasorintsishiritantaiyaari iirokaiti

³ Tima antawoiti itasorinka Pawa, iriitaki kantakaiyaawoni ontzimimotantairi maawoni kowityiimoshiritairi ampinkathatasorintsitairi. Ari okanta, imapiro ayopiroitairi. Tima owaniinka ikantaka irirori, owanaa ikamiithapirotaki, iro imatantaari ikaimashiriyitai.

⁴ Irootaki ishinitantairori pinapirotachari, kamiithapirotajaantatsiri, inkini pintasorintsishiriyitai iirokaiti. Iro powajyaantantaiyaawori pikaaripiroshiriwaitzi, pikimiwitari isaawisatzi antapiintakirori ikowashiyitari.

⁵ Pinkimisantapiintairi iiroka, iiro pamataawaitashitawo. Aririka pinkimisantapiintanaikimiyitaana, ari piñaayitairo pintampatzikashiritai. Ompoña pimatapiintanaikimiyitaana, aritaki piyotantairi.

⁶ Ompoña pimatapiintanaikimiyitaana, aritaki piñaakotanaikimiyitaana. Ompoña pimatapiintanaikimiyitaana, aritaki pimpinkathatasorintsitairi.

⁷ Ompoña pimatapiintanaikimiyitaana, aritaki pinishironkayitantaanaikimiyitaana.

⁸ Iroorika pimatapiintanaikimiyitaana, ari jiñaitaimi imapiro piyotairi Awinkathariti Jesucristo, iiro itzimawaitzi kantakotimini: “Tii opantari jirika”.

⁹ Irooma intzimirika kaari matanaikimiyitaana kinkithatakotainchari, ikimitakari kamampotaakiri. Aña jimajantakitziro jantayitakiri Cristo ikitishiritakaantariri, tima kaaripiroshiriri jinawita pairani.

¹⁰ Ari okantari iyikiiti, ontzimatyii pinkinkishiritapiintaiyaari, iiro piñaantawo pinkisoshiriwintiro jiyoshiiyitaimi, kaimashiritaari pinatzi. Tima iroorika pimatapiintanaikimiyitaana, ari ikowakaayitakimiri tsika pinkantanaikimiyitaana, iiro piñiuro pintzipinashiriyitai.

¹¹ Ari onkantya piñaantaiyaawori owanaa okamiithapirotaki intyaakaayitaimi ipinkathariwintantapai owawisaakoshiritairi Awinkathariti Jesucristo.

¹² Irootaki, iiro nowajyaantantawo nokinkishiritakaimiro okaatzi akinkithatakotakiri, okantawita aritaki piyowitakawo, pikantayitzi: “Imapiro inatzi jiroka”.

¹³ Iro tampatzikatatsiri nonkinkithashiritakaimiro iinta nañi naaka,

¹⁴ tima kapichitapaaki nonkamantyaari. Ari okanta jiyoshiritakaakina Awinkathariti Jesucristo.

¹⁵ Ojyiki nokowi naaka iro pinkamaitya pinkinkishiritapiintairo jirokapaini aririka nookawintanaikimiyitaana nonkamaki.

Ñajaantakirori jowaniinkawo Cristo

¹⁶ Tima pairani, owakiraa nokinkithatakotapaakimiri Awinkathariti Jesucristo, nokantapaakimi: “Otzimimotziri ishintsinka, aritaki japiitairo impiyai”. Tii niyotashitawo naakaiti, tii namatawintantapaakimiro. Aña naakatajaantaki okikitakariri Cristo, owanaa ipinkatharirotakiri irirori.

¹⁷ Iriitajaantaki Ashitairi Pawa kantakaawori ipinkathayitairi, joñaagantakiro jowaniinkawo, ikantaki pairani jiñaawaitaki:

Notomi jinatzi jirika nitakotakari, owanaa nokimoshiriwintakiri, pinkimisantairi.

¹⁸ Naakayitaki kimajaantakirori jiñaawaitakiranki inkitiki notsipatantariri Jesús janta otzishiki tasorintsitoki.

¹⁹ Ontzimatyii pinkimathayitairo josankinatakiri Kamantantairiiti. Irootaki yotakaapirotaimini, okimitakowaitatyaari ootamintotsi ikofiinkatzi otsinirikitzi. Iro pantayitanaikimiyitaana irojatzii impiyantaiyaari Jesucristo inthaamintashiritakaapaimi, inkimitapaatyaari impokiro oñaaminki.

²⁰ Ontzimatyii ankimathatiro jiroka: maawoni osankinatainchari pairani osankinarintsipiroriki, tiira ikinkithatashiwaitawo Kamantantairi.

²¹ Tii iri yotashiwaityaawoni atziriiiti, aña Tatorintsinkantsi yotakaantakirori ikowakaakiriri Pawa.

2

Kamantantashiwaitachari ipoña yotaantashiwaitachari (Jud. 3-13)

¹ Iro kantacha, tzimatsi pairani kamantantashiwaitachari. Irojatzii okanta iroñaaka pi-saikayitzi iirokaiiti. Ari piñaaki kantimini, “Naaka yotaantaniri”. Aña amawinawaitaniri jinatzi, ikowatzii jirikaiiti jowaaripirotantimiro jiyotaayitimiri. Jimanintatziiri Awinkathariti, pinakowintakairi jowawisaakoshiriyitai. Iiro ojyinkaa jiñaayitairo jirikaiiti japirotaiya.

² Iro kantacha tikira japirotaata, tzimatsi ojyiki kimitakotyaaarini joñaagantakiri, imayimpiriwaitzi. Iri kijyimatakaantirini aniitantanaawori “Aatsipirori”.

³ Owanaa inkowapirotari kiriiki, inkowapiintaki pimpinatiri okaatzi jiyotaashiwaitakimiri. Iro kantacha Pawa iiro ijyinkaa jaminakoyitairi jantayitziiri, ari japirotairi.

⁴ Tima pairani ikaaripiropatitantakari kiyopayipaini maninkari, jimatakiro Pawa jowasankitaayitakiri, jookakiri sarinkawiniki, tsiniriki ikantakoyitaka joyaawinta jowasankitaapirotaitiri.

⁵ Ari ikimitaakiri Pawa kaaripiroshiriri atziriiiti itayitanakawori pairani inampitawo kipatsiki, apirotaka ipiinkaki oonkapaititantakari. Iro kantacha Pawa jowawisaakotakiri Noé, itzimi kinkithatakotakirori pairani tsika inkantya kamiithashiriri. Tima irijatzi Pawa owawisaakotakiriranki ijyininkaiti, ikaatzi 7.

⁶ Ari ikimitsitakari iijatzi nampitawori Sodoma opoña Gomorra, japirotakiri ipomitakiri. Ari jiñaaitziro oitya awijyimotairini thainkatasorintsitaniriiti.

⁷ Iro kantacha, Pawa jowawisaakotairi Lot, tima kamiithashiriri jinatzi. Jirika Lot antawoiti oñaashirinkakiri kaaripirori okaatzi jantayitziiri piyathariiti.

⁸ Ari okantatya kitijiyiriki jirika tampatzikashiriri Lot tsipatakairi kaaripiroshiriri, jiñiiri, ikimiri jantayitakiro kaaripirori. Antawoiti okantzimoshiritakari.

⁹ Ari okantari, jowawisaakotziri Awinkathariti pinkathatasorintsitaniri ñaapiintakirori ñaantashiritaantsi, onkantya iiro inintashiriwaitanta. Tima jitakawo kitziroini jowasankitaayitziiri kaaripiroshiriri, irojatzii paata jaminakoyitantaiyaariri maawoni.

¹⁰ Jimapirotairi Pawa jowasankitairi antayitziirori kaaripirotsisiri inintashitari, ipiyathayitakawo ikantawiiitariri. Tii jiñaakotanita kantakaapirori. Tii ithaawantaajaitari ikijyimatziri maninkariiti otzimimotziri ishintsinka.

¹¹ Iriima maninkariiti, okantawitaka otzimimopirotziri ishintsinka, tii ikijyimatziri jirikaiti, jiyaatashitapiintziri Pawa ikinkithatakotziri.

¹² Jirikaiti kaaripiroshiriri ikimiwaitakari piratsi, tii jiyotzi inkinkishiryiia. Itzimashiwaiyitaka impoña jiñiiri japirotaiya. Ari inkimitaiyaari japirotaiya kijyimayitakiriri maninkariiti kaari jiyotakotaaajitzi tsika ikantayita iriroriiti.

¹³ Iro inkimaatsitantaariri okantakaantziro ikimaatsitakaantaka irirori, iro kimityaawoni impinataatyiromi iyaaripironka. Tima jirikaiti, tii ikaanitanitzi jantayitziro kaaripiroyitatsiri kitijyipaiti. Okimiwaitakawo iriimi owitsintayitakimiri jatyoooyitakimiri jirikaiti ikowayitzi jamatawiyitimi.

¹⁴ Iro jaakowinta imayimpiryookiwaitzi, iwathakitakawo kaaripirori. Ikaimashiriyitziiri shipitashiriri inkaaripirotakairi. Jaminaminatapiintaki kiriiki. Iro jowasankitaitantaaariri.

¹⁵ Ikinashiwaiyitaka, jimanintakiro tampatzikari. Jantakiro okaatzi jantakiri Balaam, itomi Beor, jaminaminataki impinaitiri jantantyaawori kaaripirori.

¹⁶ Iro kantacha jirika Balaam, jantakiro kantachari, iri burro shintsithatakiriri. Okantawita tii jiñaawainiwiita burro, jirika burro ikimitanakari atziri jiñaawaitanaki, ari okanta jowajyaantakaantaariri ikinkishiritari inkojyikawitaiyaami Balaam.

¹⁷ Jirikaiti kaaripiroshiriri inkantaitatyaani jowasankitaayitairi otsinirikiprotzi. Tima ikimiwaitakawo okantaranki opiryaatzi omotyaa jiña, ikimiwaitakawo iijatzi okantaranki minkori atainkatziro tampiya, ompoña aña iiro oparyi inkani.

¹⁸ Ari okanta jowayakaawintaitziri kaaripiroshiriri, tima jowapiyashita tsika ikanta jiñaawitairi, ikimitakawo opiryaatzi omotyaa jiña. Tima kantakaapirori ikanta jiñaawiyitzi, ari onkantaki jamatawitiri owakiraa kimisantatsiri, shiyapithawitawori kaaripirori, inkantiri: “Kamiitharini apiitairo akowashiyitari, tikaatsi oitya amayimpiririti”.

¹⁹ Jamatawitantashita jirikaiti jiyotaantzi, ikantayitzi: “Oshinitaantsitzi pantayitairo pikowashiyitari”. Iro kantacha, jirikaiti yotaantashiwaitachari, tii isaikashiwanita irirori, aña ikimitakotakari ompirataari, ikimitakaantawo kaaripirori iroomi iwinkatharitimipiropirawitaaarini.

²⁰ Pairani jirikaiti kaaripirori owakiraa ikimisantawitanakari Awinkathariti Owawisaakotairi, jowajyaantawitanakawo jantayitziro kaaripirotsiri. Okanta osamaniityaanaki jimajantanairo, jantayitanairo kowiinkayitatsiri, irojatzji jimapirotantakari iroñaaka tii ikimita ikantawita pairani.

²¹ Ari okamiithawita iromi jiñiuro "Aatsipirori" tampsatikashiritakaantsiri. Tima mapirotaaka okowiinkatzji okaatzji jantayitanairi, ikimisantawitanakawo ikantakaantawitari tasorintsitsiri, ipoña jowajyaantanakiro osamaniityaanaki.

²² Ikimiwaitakawo ikantapiintaitziri:

Otsitsi, aririka inkamaankaki, ipiyashitawo jowaiyaawo.

Ipoña ikantayitzi iijatzji:

Chancho, aririka inkiwaitiri joipatsitaka, ipiya iijatzji joipatsiwaitya.

3

Impiyantaiyaari Awinkathariti

¹ Nitakotani, iro apititsiri jiroka osankinarintsi notyaantzimiri, nominthashiritakaan-timini,

² pinkinkishiritanyaawori ikantayitakiri Kamantantaniriiti tasorintsishiriri, ikantakiri iijatzji Awinkathariti Owawisaakotantaniri, otyaantayitakinari nonkamantaimiro iirokaiti.

³ Ontzimatyii ankimathatiro jiroka: Tikira ipiyaminthataa Cristo, intzimi ojyiki thainkawaitantaniri. Iriiyitaki antashiwaityaawoni inintashiyitari.

⁴ Ojyiki inthainkawaiti inkanti: "¿Tsikapaitima jiñaitiro ikantaitzi ari impiyi Cristo? Iiro ipiyaa. Kaarima añiuro ompashiniti kipatsi, irojatzji okanta owakiraa jiwitsikaitakiro. Ari kamayitataiki tsika ikaatzji itanakawori Otyaantapirori, tii añiuro ompashiniyiti".

⁵ Ikinakaashiwaitakawo ikaatzji kantatsiri. Tii jiyotzi iri Pawa witsikakirori inkiti, jiñaani jiwitsikantakari. Jiwitsikakiro iijatzji kipatsi, iro otzimitantanakari jiña, tima okantaitanayaani kipatsi okowi jiña.

⁶ Irojatzji jiña japirotantakari Pawa pairani, onkantakari kipatsi.

⁷ Iro kantacha, tii ipashinitakairo Pawa inkiti iijatzji kipatsi. Iro ikantakaantakari pairani iiro opashiniwaitzi jiwitsikani irojatzji paata aririka jaminakoyitairo maawoni, impoña japirotairi kaaripirori thainkatasorintsitaniri aririka intagairo maawoni.

⁸ Nitakotani, ontzimatyii piyotairo jiroka: Ikimitakaantawo Awinkathariti apaani kiti-ijyiri, ojyikini osarintsi. Aririka onkaati ojyiki osarintsi, iroowaitaki onkaatimi apaani kitiijyiri.

⁹ Tii josamaninkashitawo Awinkathariti jimonkaatairo okaatzji ikajyaakaantakiri, tima tzmayitatsi kinakaashiwaitakawori ikinkishirita josamaninkashitayaawo. Aña amatsinka ikanta Awinkathariti, ikowi jawisakoshiriyitaimi maawoni, tikaatsi piyashiwaitaachani apaani.

¹⁰ Irooma paata impiyairika, inkimitapaatyaari jomapokantzi koshintzi. Ari inkimayitairo antawoiti poimataatsini, aripaiti apirotaiyaari inkiti. Ari onkimitsitaiyaari iijatzji kipatsi, apirotaiya. maawoni okaatzji jagaitakiri jiwitsikaitantakawori kipatsiki, onthontya ontagaiya. Ari onkimitagaiyaari maawoni jiwitsikani atziriiti, ontagaiya maawoni.

¹¹ Tima ari inkantayitairo japiroyitairo maawoni, ¿Tsikama pinkantya pisaikai iirokaiti iiro otzimanta pikinakaashitani? ¿Irioma pinkitishiritai? ¿Irioma pimpinkathatasorintsitai?

¹² Aamaakowinta pinkantawintanaiya, pinkamaitanaiya, tima irootaintsi impiyi Awinkathariti, aripaiti intayitairo Pawa inkiti, impookayitairo jagaitakiri jiwitsikantaitakawori kipatsiki.

¹³ Irooma aakaiti, aritaki añaampiyakawo owakiraari inkiti, iijatzji owakiraari kipatsi, tsika janta inampiyitaiyaawo kamiithashiriri. Tima iro ikajyaakaakairi Pawa.

¹⁴ Ari okantari nitakotaniiti. Tima aritaki piñaampiyakawo iirokaiti maawoni jiroka, minthashiri pinkantya, inkini jiñaapaimi paata Pawa kitishiri pinkantya, iiro ikantakawaitzimi pantakiro kaaripirori.

¹⁵ Pinkinkishiritiro, amatsinka ikanta Awinkathariti, josamaninkatziuro impiyantaiyaari onkantya jawisakoshiriyitantaiyaari atziriiti. Tii opashinitzi jiroka, ari okimitawo josankinatakimiri atakotani iyiki Pablo. Tima iri Pawa yotakaakiriri Pablo maawoni jiroka,

¹⁶ ari okimitakari iijatzji pashini josankinayitakiri. Kompitaa inawita inkimathaitiro okaatzji josankinayitakiri Pablo. Irootaki itzimantayitari atziri kaari yotakopirotoni, tima tii jaawiyashiritantzi, ikinakaashiwaitanakawo jiyotantawitawo josankinari Pablo.

Ari ikimitaayitakiro iijatzi maawoni Osankinarintsipirori. Arimaita japiroyiitairi ikaatzi kinakaashiwaitakawori.

¹⁷ Irooma iirokaiti nitakotaniití, tima aritaki nokamantsitakimiro, aamaakowinta pinkantayitya iiro ikinakaashiwaitantzimi jirikaiti piyathariiti. Paamaakowintya jowajyaantakaimirokari pikamaitanitzi.

¹⁸ Aña iro kamiithatatsi iirokaiti piyaatakaairo pantapashiriyitai, piyaatakaanairo piyopirotakoyitanairi Awinkathariti Owawisaakotantaniri Jesucristo, tsika ikantakiro irirori inishironkatantaimiri. Ari jashi jowaitatyiro irirori impinkathayitairi. Ari onkantyaari.

JITAKARI JOSANKINATAKIRI JUAN

Ñaantsi okantakota Añaamintotsi

¹ Jirika nosankinatakotzimiri jaka: Iri jiiitaitziri “Ñaantsi okantakota Añaamintotsi”. Itzim-itaitaika pairani owakiraa itantanakawori jiwitsikantaitzi. Naakayitaki kimataikiriri, naakayitaki ñaataikiri, notirotopiintakiri.

² Tima jirika iitachari “Añaamintotsi”, joñaagantaka irirori. Inampitapaintawo kipatsiki, naakayitaki ñaakiriri. Irootaki nokinkithatakotantzimiriri kantaitachani añaamintotsi, tima jañiitaitaika pairani irirori itsipatakari Ashitariri. Iriitaki oñaagaanari naakaiti.

³ Irootaki nokinkithatakotantzimiriri nokikitaantaakari, nokimajaantakiri iijatz, inki-ina aapatziyawakaayitaiya aakaiti. Iriitajaantaki Ashitairi aapatziyaari, ari akimitsitanaari iijatz Itomi.

⁴ Iro opoñaantari nosankinayitaimiro iirokaiti, ari onkantya pinintaapirowaitantyaari.

Jiitaitziri Pawa “Kitainkari”

⁵ Jiroka ñaantsi jiyotakaanari Cristo, irootaki nowawisaimiri iirokaiti: Jiitaitziri Pawa “Kitainkari”, tii ikimitawo tsiniriri.

⁶ Aririka ankanti “Naapatziyari Pawa”, iikirorika antapiintatyiro kaaripirori, athiyaka. Okimiwaitakawo tsiniripaiti aniitzi, apiyathatakawo tyaaryoori.

⁷ Irooma aririka asaikanai kamiitha tikaatsi antzimotanti, ayotaantanairo tyaaryoori, ari amatakiro aapatziyawaiya. Tima okimiwaitakawo asaikanaatyimi okitiiyyitzi, akimitakotanaari Pawa isaiki irirori okitiiyyitzi. Ari onkantya impiyakotantairori antawitakawo kaaripirori, irootaki ikapathainkatantakari Cristo ikamawintakairanki.

⁸ Aririka ankanti “Tii nantanitziro kaaripirori”, apaniroini amatawiwaitaka, tii ayotakotziro tyaaryoori.

⁹ Irooma aririka ankamantairi Pawa antayitziro kaaripirori, aritaki jimatakiro irirori impiyakotairo. Tima ityaaryoowintapiintakai irirori, tampatzikashiriri jinatz, iriitaki kitishiripirotakaini.

¹⁰ Aririka ankantawaiti “Tii nokaaripirotz”, okimiwaitakawo ankantatyimi “Thi-iyinkari jinatz Pawa”. Tii ayotakotairo jiñaani.

2

Iri Cristo ookaakowintayitairi

¹ Notomiiti, opoñaantari nosankinatzimiro jiroka onkantya iiro pantantawo kaaripirori. Aririka antakiro kaaripirori, tzimatsi ookaakowintaini janta Ashitairiki. Iriitaki Jesu-cristo, kamiithashiriri.

² Iriitaki otsimaryaakiriri Pawa jowasankitaawintairomi ayaaripironka. Tii apaani jookaakowintai aakaiti, aña maawoni atziri ikaatz nampitawori kipatsiki.

³ Jiroka ayotantyaari tyaaryoorika ayotairi Cristo: Aririka amonkaatapiintanairo ikantakaantairi.

⁴ Tzimatsirika kantawitachani, “Niyotziri naaka”, iro kantacha jirika iiniro ipiyathatawo ikantakaantani, ithiiyaka jirika. Tii jiyotakotziro tyaaryoori.

⁵ Itzimirika monkaatanairori ikantakaantaitani, iri itakopirotonaariri Pawa. Iro ayotantyaari tyaaryoo atspashiritanaari.

⁶ Tzimatsirika kantatsini, “Notsipashiritaari naaka”, ontzimatyii isaikanai kamiitha jojyakotaiyaari ikantapainta Cristo.

Owakiraari ikantakaantaitani

⁷ Iyikiiti, kaari owakiraari ikantakaantaitani nosankinatzimiri. Aña iro piyotsitakari pairani. Irootaki ñaantsi pikimayitakiri pairani iirokaiti.

⁸ Irojatzimaitaka kimitakawori owakiraari ikantakaantaitani, okantakaawo jantapaintziri Cristo. Okantakaawo pantayitanari iijatz iirokaiti. Kimiwaitaka awisainkatanaki tsiniriinkatatsiri, iri kitiiyyiinkatapaintsiri ñaapirori kitainkari.

⁹ Tzimatsirika kantatsini, “Jashitaana kitainkari”, irojatzimaitaka ikisaniintawakaa ikaatz ikimisanzinkaritz, tikiraata jimatziro, aña okimiwaitakawo irojatzimi isaikimi otsiniritz.

¹⁰ Iriima itakotanaariri ikaatz ikimisanzinkaritz, iriitaki kimitanaariri aniitanaatsiri okitiiyyiinkatzi, tii jantziwawaita, tima tikaatsi inkantzimoniintakaiyaari.

¹¹ Itzimi kisaniintawakaachari ikaatz ikimisanzinkaritz ikimitakari aniitantawori otsiniritz. Tii jiyotzi tsika ikini, tii jokichaatz otsiniripaititzi.

¹² Notomiiti, iiroka nosankinayitzini jiroka tima pikimisantairi Cristo, pipairyaaapiintairo iwairo, irootaki ipiyakotantaimirori piyaaripironka.

¹³ Iwaapatiitari, iiroka nosankinayitzini jiroka tima piyotairi Cristo añaitsitainchari pairani itantanakawori jiwitsikantayitzi. Mainariiti, iiroka nosankinayitzini jiroka tima poitsinampagairi kamaari. Notomiiti, iiroka nosankinayitzini jiroka tima piyotairi Ashitaimiri.

¹⁴ Iwaapatiitari, iirokaiiti nosankinayitzini tima piyotairi añaitsitainchari pairani jitantanakawori jiwitsikantayitzi. Mainariiti, iiroka nosankinayitzini jiroka tima shintsishiri pikantayitaa, piyotairo iñaani Pawa, poitsinampagairi kamaari.

¹⁵ Iiro pitashiwaitawo isaawisato. Tzimatirika itashiwaitaawoni isaawisato, tii jiktakopirotaaari Pawa.

¹⁶ Tima maaawoni isaawisato tii ompoñiia Pawaki, aña isaawiki opoñaawo. Jiroka okanta isaawisato: anintashiwaitawo kaaripirotsiri, anintashiwaitawo añaayitzi, ankowi ankantakaapirowaitya.

¹⁷ maawoni jiroka isaawisato jinintayitzi atziriiiti, ari apirotaiya. Iriima antanaironi ikowiri Pawa, jashi jowairo jañagai.

Kisaniintziriri Cristo

¹⁸ Notomiiti, irootaintsi onthonkimataiya kipatsi. Pikimayakini iiroka ari inkoñaatapaaiki kisaniintirini Cristo aririka onthonkimataiya. Tzimataiki iroñaaka jaka kisaniintayitziiriri Cristo. Iro ayotantari irootzimataints onthonkimataiya kipatsi.

¹⁹ Jirikaiti kisaniintayitakiriri Cristo, iriyyitaki akaawitapiintakari akimisantzi, itzimi ookawintanakari. Imapirotatyaarikami intspayitaimi, iromi jookawintayitaimi. Irooma jookawintayanakai, ari ayoyitzi tii jimapirotajaanta inkaashiriyitai aakaiti.

²⁰ Iro kantacha iirokaiiti, jotyaaantaitakimiri Tasorintsinkantsi inampishiritantaimi, kimiwaitaka isaipatziiotantatyimiri. Aritaki piyotairo iirokaiiti jiroka.

²¹ Irootajaantaki nosankinatantzimirori jiroka, tima aritaki piyotairo iiroka tyaaryoopirori. Aritaki piyotsitaawo iijatzii pinashiyitaawo iroorika thiiyaantsi.

²² ¿Itzimikama thiiyachari? Iriitaki kantatsiri "Jesús kaari Cristo". Iriitaki kisaniintakiriri Cristo. Irijatzii manintakiriri Pawa, ari ikimitaakiri iijatzii Itomi.

²³ Itzimirika manintawaitakirini Itomi Pawa, irijatzii imanintajaantaki Ashitariri. Iriima tsika itzimi kimisantairi Itomi, imapiro jashitajaantaari Ashitariri.

²⁴ Irooma iirokaiiti, oisokiro pinkantanakiro pitakari pikimakiro pairani. Iroorika pimatanakari, ari poisokirotaiyaari Itomi, ari pinkimitaanakiri iijatzii Ashitariri.

²⁵ Jiroka ikajyaakaajaantakairi irirori: Ari ankantaitatyaani añaashiriyitai.

²⁶ Iro nosankinatzimiri tsika ikantakota ikaatzii kowatsiri jamatawiyitimi.

²⁷ Iro kantzimaitacha iirokaiiti, oisokiro pikantawintanakawo isaipatziiotiyitakimiri. Irootaki iiro okowityaanta intzimi pashini yotaimini. Jirika Tasorintsinkantsi ikim- itakaantaitakimiri isaipatziiotiyitantaamiri, iri yotaayitzimiri kamiitha. Jiyotaimiro tyaaryoori, kaari thiiyaantsi jiyotaimiri. Ontzimatyii pantayitairo tsika okantajaanta jiyotaimi irirori, pintsipashiritaiyaari.

²⁸ Ari okanta notomiiti, ontzimatyii antspashiriyitaiyaari Cristo, onkantya iiro akaaniwaitanta aririka impiyaki, aña awintaashiri akantya antonkiyotawaiyaari.

²⁹ Aritaki piyoyitairi kamiithashiriri jinatzi Cristo, ari piyotairi iijatzii itzimirika ashiminthatanaawori jantanairo kamiithari, kimiwaitaka japiitakiroimi intzimayitaimi ikantakaanaari Cristo.

3

Itomiiti Pawa

¹ Pinkinkishiritiro jiroka: Antawo jitakotai Pawa, itomiyitai. Imapiro. Tii ikimathatziro isaawisatzi tsika iita Cristo-tatsiri, ari ikimiyitairi iijatzii aakaiti tii ikimathayitai.

² Ari okanta nitakotaniiti. Itomi Pawa anayitai. Tikira ayotaajaitziro tsika ankantayitaiya paata. Apa ayotzi ari ankimitaiyaari ikanta Cristo aririka impiyapaaki, tima ari onkantaki añaari tsika ikantajaanta irirori.

³ maawoni atziri kowaironi jiñiuro impiyantaiyaari Cristo, jantapiintairo onkaati kitshiritakairini. Tima kitshiri ikanta irirori Cristo.

⁴ Iriima kaari owajyaantironi jantayitziro kaaripirori, ipiyathatyaawo ikantakaantziri Pawa. Tima jiroka kaaripirori, piyathataantsi inatzi.

⁵ Piyotaiyini iiroka oita ipokantakari Cristo kipatsiki, iro ipokantakari inthonkairo kaaripirori. Tii jantapaintziro irirori kaaripirori.

⁶ Ikaatzii oisokirotnaariri Cristo, tii okantzi jantairo kaaripirori. Tima ikaatzii oisokirotaawori kaaripirori, tii jiyotaajaitziri Cristo.

⁷ Notomiiti, iiro jamatawiitzi. Inkaati antapiintanaironi kamiithari, iriitaki kamiithashiriri, ikimitakotanaari Cristo ikamiithashiritzi irirori.

⁸ Itzimirika antapiintakirori kaaripirori, joisokirotyaari kamaari. Tima iri kamaari itakaantakawori jantakiro kaaripirori. Iro ipokantajaantakari Itomi Pawa kipatsiki, inthonkairo kaaripirori joñaagantakiri pairani kamaari.

⁹ Iriima ikaatzi jowamiithashiritairi Pawa kimiwaitaka owakiraami intzimayitaimi, tii jantapiintanairo kaaripirori. Tima Pawa tomitanaariri, kimiwaitaka japiiatyiuromi intzimayitaimi ikantakaanaari Pawa.

¹⁰ Irootaki kaari ikompitanta ayotiri jashiyitari Pawa, jashiyitari kamaari. maawoni kaari antapiintanaironi kamiithari, tii itsipataari Pawa. Ari ikimitari iijatzii kaari itakotawakaachani ikimisanzinkaritzii, tii itsipataari Pawa.

¹¹ Jiroka ñaantsi pikimayitawakiri pairani owakiraa pikimisantanaki, ikantaitzi: Ontzimatyii atakotawakaayitaiya.

¹² Iiro oiyakotari ikanta Caín, kaaripiroshiri jinaki jowamaakiri iririntzi. ¿Oitama jowamaantakariri? Aña iro jowamaantakariri okantakaari ikaaripiroshiritzi Caín, iriima iririntzi kamiithashiri jinawitaka irirori.

¹³ Iyikiiti, iiro okantzimotzimi arrika inkansiintawaitimi isaawisatzi.

¹⁴ Ayotaiyini aaka, kimiwaitaka kamashiri akantayiwitaka pairani. Irooma iroñaaka, kimiwaitaka añaashiriyitai. Iro ayotantari, tima atakoyitawakaapiinta akimisantayitai. Kaari itakotantachani, ikimitakari kamashiriri.

¹⁵ Itzimirika kisaniantantsiri, ikimitakari ashiryaantzinkari. Ayotaiyini, apaani ashiryaantzinkari iiro jiiñiro jañaashiriyitai.

¹⁶ Jirika oñaagantapirotakirori tsika ikantaita jitakotantaita: Ikamimotakai Cristo aakaiti. Iro amatanairi aakaiti, shiritha ankantya ankamimotanti.

¹⁷ Tzimatirika otzimimotziri jajaagawo, impoña ifii iyiki okowityiimowaitari, ari iijampitsiwaitakiri jirika iyiki, tikira jimapirotziro jitakotaiyaari Pawa.

¹⁸ Notomiiti, tii okantzi ankantashiwaitapiintya, "Nitakotanta". Ontzimatyii antanairo oñaagantzirori itakotaantsi.

¹⁹ Irootaki ayotantaari imapiro jashiyitai Pawa. Tima ayotai jashiyitai Pawa, irootaki awintaashiritantaariri amanamanaataari,

²⁰ onkantawitatyia ontzimayitimi oita katsitzimoshiritaini. Tima Pawa jiyotziro maawoni, jiyotzitawo akinkithashiritani okaatzi katsitzimoshiritaini akaaripirotaki.

²¹ Nitakotaniiti, arrika owajyaantairo okaatzi katsitzimoshiritakairi, ari añaakiro awintaashiritaiyaari Pawa amanamanaataari.

²² Iro ayotantyaawori aritaki jimatakairo okaatzi akowakotziriri. Tima amonkaayitairo ikantakaantani, antapiintaniri ikowiri irirori.

²³ Jiroka ikantakaantani: Ontzimatyii awintaiyaari, ampaiyaapiintairi Itomi Jesucristo. Ontzimatyii atakotawakaayitaiya. Iro ikantakaantani amatairi.

²⁴ Inkaati monkaayitaironi ikantakaantani, iriitaki tsipashiritaariri. Iri Tasorintsinkantsi jotyaaantakairi yotakaayitairi imapiro atsipashiritaari.

4

Itasorinka Pawa ipoña iisaniintashiritani Cristo

¹ Nitakotaniiti, tzimatsi oiyiki kantawitachari: "Naaka kamantantaniri". Iri kamaari ñaawaitakairiri. Iiro pikimisantziri inkantayitiri, ontzimatyii piñaantyaari iriitajaantakirika Pawa ñaawaitakaakiri jirika kamantantaniri.

² Jiroka ayotantyaari iroorika Itasorinka Pawa ñaawaitakairiri, aririka inkanti: "Jatzirizimotai Jesucristo".

³ Iriima thainkairori ikantaitakiri, tii jashitari Pawa, iriitaki jiñaawaitakaakiri iisaniintashiritani Cristo. Pikimakotakiri iirokaiti, ari intzimaki jaka kipatsiki ñaawaitaironi jiroka. Aritaki tzimaki.

⁴ Irooma iirokaiti, notomiiti, jashitaimi Pawa, iiroka anaakoyitakiriri. Tima antawoiti ishintsinka Cristo, pitsipashiritaari iirokaiti. Janaakotairi ikaatzi tsipashiritakariri isaawisatzi.

⁵ Jirikaiti oiyawitakariri kamantantaniri, isaawisatzi jinatzi. Irootaki ikimisantawakaantari ikaatzi jisaawisatzitzi.

⁶ Irooma naakaiti, jashiyitaana Pawa. Irootaki pikimisantantanari pikaatzi jashipirotaimi Pawa. Tiimaita ikimisantayitai kaari yotairini Pawa. Ari okanta, tii okompita ayoyitairi jiñaawaitakairi Tasorintsinkantsi, jimatantanaawori jiyotaantairo tyaaryoori. Ari ayotziri jashitari kamaari yotaantzirori kantashiwaitachari.

Pawa jiiitatziri "Itakonkantsi"

⁷ Nitakotaniití, ontzimatyii pitakotawakaayitaiya. Itzimirika antanairori jiroka, kimi-waitaka japiitakiromi intzimayitaimi ikantakaanaari Pawa. Iriiyitaki yoyitairiri.

⁸ Itzimirika kaari itakotantachani, tii jiyotairi Pawa. Tima Pawa jiitaitziri irirori “Itakonkantsi”.

⁹ Jiroka ikanta Pawa joñaagairo imapiro jitakotai: Jotyaantakairi japintziti Itomi jaka kipatsiki, okanta jimatakaayitantairori aakaiti añaashiriyitai.

¹⁰ Jiroka okantakota iroopirori itakotaantsi: Tii aakaiti poñaakaantyaawoni atakotaiyaari Pawa, aña iri Pawa poñaakaantakawori jitakoyitai. Tima antawoiti jitakoyitai, jotyaantakairi Itomi. Iriitaki oitsimaryaakiriri Pawa jowasankitaawintairomi ayaaripironka.

¹¹ Nitakoyitaní, jitakotai antawoiti Pawa, ari ankimiyyitaiyaari aakaiti atakotawakaayitaiya.

¹² Tikaatsi atziri ñaakirini Pawa. Iro kantacha aakaiti kantatsi antsipashiritaiyaari, aririka atakotawakaayitaiya. Iriitaki Pawa matakaironi aatakaantyaawori atakotantapi-intaiya.

¹³ Tima Pawa jotyaantakairi Tasorintsinkantsi inampishiritantai, iro ayotantaari imapiro atsipashiritaari.

¹⁴ Tima naakayitajaantaki ñaayitairiri Itomi Pawa, jotyaantakiri kipatsiki. Iriitaki nokinkithatakoyitairi.

¹⁵ Itzimirika kantatsiri, “Jesús Itomi jinatzi Pawa”, iriitaki mapirotzirori itsipashiritaari Pawa.

¹⁶ Ayotai aakaiti tsika ikanta jitakoyitakai Pawa, akimisantayitairi. Tima Pawa jiitaitziri “Itakonkantsi”. Inkaati itakotantanaachani, itsipashiritanaari Pawa.

¹⁷ Irootaki aatakaantyaawori atakotantaiya awintaashiri owiri Pawa, irojatzí paata antonkiyotantawaiyaariri aririka jiyakawintairi maawoni. Tima aripaiti ankimitaiyaari Cristo. Aritaki amatsitaitakawo akimitakari iroñaaka iinta asaikayitzi jaka kipatsiki.

¹⁸ Iiro athaawantari itzimi itakopirotaari. Itako jowai irirori, iiro athaawantari jowasankitai. Aririka anthaawantatyaari, tikiraata ayopirotzí imapiro jitakotai.

¹⁹ Irootaki atakotantaariri aakaiti Pawa, oipiyatziiniri jitakoyitakai kitziroini aakaiti.

²⁰ Intzimirika kantatsini, “Nitakotani Pawa”, iro kantacha ikisashiriwaitziri iyiki, ithi-iyaka jirika. Tima kaari itakotyaarini ijininka, jifñiiri, ¿Tsikama inkini jitakotyaari Pawa, kaari koñaanitatsini?

²¹ Irootaki otzimantari ikantakaantakiri, ikantaki: Ikaatzí itakotaariri Pawa, ontzimatyii jitakotaiyaari iyikiiti.

5

Awintaashirinka oitsinampaantyaawori isaawisato

¹ maawoni awintaashiririiti kantatsiri, “Jirika Jesús, Cristo jinatzi”, itomi Pawa jinay-itaatzí, kimiwaitanaa japiitaatyiiromi intzimayitaimi. Ikaatzí itakotanaariri Ashitairi, jitakotaari iijatzí itomiyitaari irirori.

² Aririka atakotaiyaari Pawa, aririka amonkaatiniri ikantakaantani iijatzí, iro ayotantatyaari imapiro atakoyitaari itomiyitari irirori.

³ Aririka atakopirotanaiyaari Pawa, irootaki kimitawori amonkaatiniri ikantakaantani. Iiro opomirintsita amonkaayitairo ikantakaantani.

⁴ Ikaatzí ikimitakaayitari Pawa japiitatyiiromi intzimayitai, ari joitsinampaayitairo isaawisato. Tima awintaashirinka oitsinampaantayitya.

⁵ ¿Itzimikama matironi joitsinampagairo isaawisato? Iriitaki awintaashiririiti, kantatsiri: “Itomi Pawa jinatzi Jesús”.

Iinkithatakaantziri Tasorintsinkantsi

⁶ Tima Cristo ipokaki jaka kipatsiki. Iro kantzimaitacha, tii apa ipokaki impi-inkaantantyaawo jifña, aña ontzimatyii inkapathainkatí iijatzí, jowamaitakiri. Iri Tasorintsinkantsi kinkithatakaantakirori okantakota jiroka. Okaatzí iinkithatakaantakiri irirori, iroopirori inatzi.

⁷ Tima mawajatzí japiitaitakiro ikantaitzi, “Itomi Pawa jinatzi jirika Cristo”.*

* 5:7 Jowawisaañaanitantaitakawori pairani jiroka osankinarintsí iñaaniki Roma-jatzi (Latín), ari jowanaayitakiro kapichiini kaari osankinatjaantachani owakiraini. Jiroka okantzi jowanaayitakiri: “Mawa ikaatzí ñaawaitatsiri inkitiki: Ashitairi, Ñaantsi, Tasorintsinkantsi. Jirika mawatatsiri, apaani ikanta”. Irootaki jiroka ñaantsipaini josankinayitakiri iñaaniki Wirakocha jiitaitakiri “Reina Valera”.

⁸ Iriitajaantaki Tasorintsinkantsi kinkithatakaantatsiri. Iriitajaantaki Pawa ñaawaitaintsi jowiinkaapaaitantakari Jesús. Iriitajaantaki Pawa ñaawaitaintsi ikinkithawaitakotziro Jesús tsika inkantya jowamaitiri.†

⁹ Tima akimisantziri atziriti ikantayitairi, iri owatsipiro ankimisantairi Pawa ikantairi. Jiroka ikantaki ikinkithatakotziro Jesucristo, ikantzi: “Iriitaki Notomi jirika”.

¹⁰ Itzimirika kimisantairini Itomi Pawa, iriitaki kimathatairori imapiro Jesús itomitari Pawa. Iriima kaari kimisantatsini, ithiyanitakaakari Pawa, tima ithainkañaanitakiri iijatzi ikantaki “Notomi jinatzi Jesús”.

¹¹ Jiroka ikantaitakiri: Iri Pawa kantakaiyaawoni añaashiritantaiyaari, tima atsipashiri-taari Itomi.

¹² Intzimirika oyaashiritanairiri Itomi ari jañaashiritai. Iriima kaari oyaashiritanairini Itomi Pawa, iiro jañaashiritai.

Ayoyitai ari ankantaitatyaani añaashiriyitai

¹³ Pipairyaaipiintairi iirokaiti Itomi Pawa pikimisantairi. Irootaki nosankinatantz-imirori jiroka onkantya piyopirotantyaari ari pinkantaitatyaani pañaayitai paata.

¹⁴ Awintaashiri ankantairi Pawa, tima ayoyitzi ikimayitai aririka amana-manatakotyaawo tsika okanta ikowakaajaantairi irirori.

¹⁵ Ayoyitai ikimai Pawa aririka amañaari, ayotsita iijatzi ari imatakairo okaatzi akowakotakiriri.

¹⁶ Piñiirika iiroka apaani iyiki tzimatsiri ikinakaashitani, pamanakotaiyaari, aritaki jañaakaashiritairi Pawa. Iri nokinkithatakotzi jaka tzimatsiri ikinakaashitani kaari mapirotachani okaariprotzi. Tima tzimatsi kaaripirori owamaashiritantatsiri. Tii iro nonkinkithatakotiri. Tima tii okantzi amanakotyaari antakirori jiroka mapirotachari okaariprotzi.

¹⁷ Nokinkithatakotairo “kaaripirori kaari imapirotachani”, tii nokantatyi kamiitha jiroka. maawoni kaari kamiithatatsi, iiro okantzi antayitiro. Iro kantacha tzimatsi kaaripirori kaari owamaashiritantatsini.

¹⁸ Ayoyitzi tii jantapiintairo kaaripirori ikaatzi itomitaari Pawa. Iri Cristo kimpoyaa-wintairiri, iiro ikimaatsitakaantaari kamaari.

¹⁹ Ayoyitai aaka jashiyitai Pawa. Iriima isaawisatzi, iri ashitaariri kamaari, ipinkathari-wintziri.

²⁰ Ayoyitai ipokaki Itomi Pawa, iri kimathatakaayitaironi tyaaryoori. Irootaki amatan-taawori ayotairi jiiitaitziri “Tyaaryoori”. Atsipashiri-taari Tyaaryoori, tima atsipashiri-taayitairi itomi. Iriitaki Pawa jiiitaitzi “Tyaaryoori”, jiiitaitziri iijatzi “Kañaaniri”.

²¹ Notomiití, paamaiyaari ojyakaawairintzi. Ari onkantyaari.

† 5:8 Okaatzi kantakotachari jaka, iri ikinkithatakoyiitzi: “Tasorintsinkantsi, Jiña, Iraantsi. Ikaataki mawa, tii opashinitzi ojyakaawintachari”. Ikowatzi jaka Juan, jiyotakopiroiyitiri Jesús imapiro Itomitari Pawa. Mawajatzi ikinkithatakotziro okaatzi ikantayitakiri, “Itomi Pawa jinatzi Jesús”. Itanakawori, iriitajaantaki Tasorintsinkantsi yotakaayitakiriri jotyaaantaniiti Cristo jiyotaantayiti. Apititatsiri, iro “Jiña” ojyakaawintachari jowiinkaataka Jesús. Irootaki ikinkithatakotajaantakiri Pawa, okaatzi osankinatainchari Mt. 3.16-17. Mawatatsiri, iro “Iraantsi” ojyakaaw-intacha ikapathainkataka Jesús jowamaantaitakariri. Iro ikinkithatakotajaantakiri Pawa isaikantakari Jesús otzishiki ikinkithawaitakairi Moisés, Elias tsika onkantya jowamaitiri. Okaatzi osankinatainchari Lc. 9.31-35; Jn. 12.27-33.

APITTANAINTSIRI JOSANKINATAKIRI JUAN

Withataantsi

¹ Antaripirori ninatzi nosankinatakimiro jiroka. Iiroka nosankinatziini jiiyiitziiri “Iyoshiitaawo tsinani ipoña otomiiti”. Nitakotani pinayitzi, tima akaatzi akimisantziro tyaaryoori. Ti apaniroini naaka nitakotzimi, aña jitakotsitzimi maawoni yotairori tyaaryoori.*

² Ari okantari, oisokiro owayitairo tyaaryoori, ari ankantaitatyaani.

³ Onkamintha inishironkayitaimi Ashitairi Pawa. Jitakoyitaimi, kamiitha pisaikayitai. Ari inkimitaimiri iijatzi Itomi Jesucristo, piyoyitairo tyaaryoori, pitakotawakaayitaiya.

Oisokiro powiro jiyotaimiri Cristo

⁴ Oyjiki nokimoshiritanaki noñaayitaki tsika pikaatzi iirokaiti pimatapiintanakiro tyaaryoori, pimatajaantanakiro ikantakaantakiri Ashitairi.

⁵ Iiro nosankinatziimi iroñaaka owakiraari ikantakaantaitani, iro nonkinkishiryaakaimiri okaatzi nokamantayitakimiri owakiraa pikimisantantanakari. Jiroka okanta: Ontzimatyi atakotawakaiya.

⁶ Aririka antapiintanairo ikantakaantani Ashitairi, aritaki amatanairo atakotawakaanaiya. Iro nokantsitakimiri pantapiintairo okaatzi pantayitanakiri owakiraini pikimisantantanakari.

⁷ Tzimayitatsi iroñaaka oyjiki thiiyinkariiti. Ikantayitzi jirikaiti, “ti jatziritaajaitapaintzi Jesucristo”. Tima thiiyinkari jinatzi ñaawaitzirori jiroka, ikisaniintatziiri Cristo.

⁸ Paamaakowintya, powajyaantzirokari okaatzi niyotaakimiri. Ti nokowi paminaashiwaitaiya, iiro piñiuro pinintaawaitaiya paata.

⁹ Itzimirika owanaashiwaitawori, ti joisokiro tawo jiyotaantapaintziiri Cristo, ti itsipashiritari Pawa. Iriima tsika itzimi oisokiro tawori jiyotaantapaintziiri Cristo, iriitaki matakirori itsipashiritari Ashitairi, ari ikimitsitakariri iijatzi Itomi.

¹⁰ Itzimirika iita ariitimini, impoña inkowi jiyotaimiro inashitachari kinkitharintsi, iiro pishinintziiri isaikapankotimi. Iiro okantaajaitzi piwithatyaari iijatzi.

¹¹ Tima aririka piwithatyaari, kimiwaitaka pakakotatyirimi iyaaripironka okaatzi jantziri irirori.

Nokowaki noñagayimini

¹² Tzimatsi oyjiki nosankinatimiri, iro kantacha ti apa nonkowi nosankinatimiro, aña nokowatzi niyaatashitimi noñiimi, onkini nonkinkithawaitakaimi, ankimoshiritaiyaini iijatzi.

¹³ Jiwithatzimi jiiitatziri “otomiiti pitsiro iyoshiitawo”. Ari onkantyaari.†

* **1:1** Tzimatsi kinkishiritakotawori jiiyiitziiri “Iyoshiitaawo tsinani ipoña otomiiti”, iri oiyakaawintachari jaka ikaatzi kimisantzinkariiti itzimi apatoyitachari nampitsiki. Okantawitaka ti ayotziro tsika otzimi nampitsi japatoyitantari jirikaiti kimisantzinkariiti. † **1:13** Tzimatsi kinkishiritakotawori jiiyiitziiri “otomiiti pitsiro iyoshiitawo”, iriitayitaki oiyakaawintachari kimisantzinkariiti apatoyitachari janta tsika inampitawo Juan osankinatziirori jiroka.

MAWATANAINTSIRI JOSANKINATAKIRI JUAN

Withataantsi

¹ Antaripirori ninatzi, nosankinatantzimirori jiroka. Iiroka nosankinatzi Gayo, nitakopirotoni pinatzi.

² Nitakotani, namanamanaatakotzimi piñaantyaawori ontzimimotimi kowityiimoyitakimiri koñaawoini. Namanamanaatakotzimi iijatzi piñaantyaawori pintikatsiti kamiithaini. Tima niyotzi kamiitha pikanta poshiritanaa.

³ Ari nokimoshiripirotonaki noñaakiri jariiyitaka iyikiiti ikamantapaakina irojatziki pikan-taiyanakani iiroka poisokirotaawo tyaaryoori.

⁴ Tikaatsi anaironi nokimoshiritanaki, nokimaki oisokiro jowanakiro tyaaryoori ikaatziki nokimisantakaayitairi naaka.

Ikimoshiriwintairi Gayo joimaantapiintaki ipankoki

⁵ Nitakotani, pimatakiro iiroka tampatzikatatsiri pimitakoyitakiri iyikiiti ikaatziki awisayitairi pisaikinta.

⁶ Ikinkithatakoyitakimi iriroriiti jaka japatotaiyani iyikiiti tsika okanta pitakoyitakari. Tima jantawaitakaani jinayitzi Pawa jirikaiti, ari okamiithatziri pimpayitiri kowityiimotariri aririka piñiiri.

⁷ Tima jiyaayitatziki jirikaiti ikinkithatakotairi Cristo, kaari kaaripiroshiririiti payitirini ikowayitzi.

⁸ Irootaki ampayitanyariri aakaiti oitarika kowityiimotariri. Ari onkantya antipatanyariri kinkithatzirori tyaaryoori, inkimakoyiitantiyaawori.

Ithainkañaanitanziri Diótréfes

⁹ Nosankinawitanakari pairani apatoyitachari pinampiki. Iro kantacha Diótréfes ithainkawakiro nosankinari. Ikimitakaantashiwaitaka irirori ñaapirorimi jinatyi.

¹⁰ Irootaki nonkamantapaakiriri maawoni janta okaatziki jantakiri jirika. Ikantakowaitashitakina. Ti apaani jiroka, oiyiki jimanintashiriwaitawakiri “iyikiiti”, ti ishinitziri jaawakiri kamiitha jariiyita. Jomishitowayitakiri iijatzi japatotapiinta kimisantzinkariiti.

Kamiitha ikinkithatakoyiitakiri Demetrio

¹¹ Nitakotani, ti okantzi pimatiro iiroka kimitawori jiroka kaaripirori. Aña iro pimatapiintai kamiithari. Itzimirika antaironi kamiithari, iri jashitaari Pawa. Itzimirika antzirori kaaripirori ti jiyotakotairi Pawa.

¹² Iriima jirika Demetrio, maawoni ikinkithatkoitziri kamiithaini, ikantaitzi “jiñaawaitapiintziro tyaaryoori irirori”. Ari nimatsitakawo iijatzi naaka, nokantzi “Kamiithari jinatzi”. Piyotaiyini iirokaiti okaatziki nokantziri tyaaryoori inatzi.

Iwiyaantawori withataantsi

¹³ Tzimawitacha oiyiki nosankinatimiri, ti apa nonkowi nosankinatimiro,

¹⁴⁻¹⁵ aña nokowatziki niyaati noñiimi, onkini ankinkithawaitaiyini. Onkamintha pisaikayiti kamiitha. Jiwithataiyimini akaayitzi. Piwithatsinari iijatzi saikatsiri janta.

JOSANKINATAKIRI JUDAS

Withataantsi

¹ Naaka Judas osankinatzimirori jiroka. Jompiratani Jesucristo ninatzi. Naaka iririntzi Jacobo. Iirokaiti nosankinayitzi itasorintsitakami Ashitairi Pawa, pikaatzi ikaimashiriyitaimi. Iirokayitaki ikimpoyaawintani Jesucristo.

² ¡Inkamintha inishironkapiroyitaimi, isaikakaapiroyitaimi kamiitha, tima jitakopiroyitaimi!

Yotaantashiwaitachari

(2 P. 2.1-17)

³ Nitakotani, nokowawitaka nosankinatakotimiro tsika okanta awisakoshiriyitanta-ari aakaiti. Iro kantacha iroñaaka okowapirotatya nosankinatimiro tsika okantakota piyaatakaantyaawori pinkimisanti, pinkimitakotyaari itayitanakawori oitishiritaari.

⁴ Tima tzimayitatsi atziri amawinawaitachari isaikimotantayitzi. Thainkatasorintsitaniri jinayitzi, ikinkithatakaantashiwaitaka, ikantayitzi: “Inishironkatani jowayitai Pawa, kantatsi iroñaaka antayitiro akowayitzi, kantatsi iijatzi amayimpiriwaiti”. Jirikaiti ñaawaitakirori ñaantsi, jimanintakiri Pawa, apaniroinitatsiri jompiratanta. Ari ikimitaakiri iijatzi Awinkathariti Jesucristo. Irootaki ikinkishiritantakari pairani Pawa jowasankitaayitairi jirika.

⁵ Nokowi nonkinkishiritakaimiro onkaati piyopirotaiyirini. Okantawitaka Pawa itasonkawinawaitakari jashitaari irirori, jirikaiti jomishitowayitairi Egipto-ki, iro kantzimitaticha japathakiroryaitakiri ikaatzi thainkatasorintsitaniriiti.

⁶ Ari ikimitakari iijatzi maninkariiti jomishitowayitakiri inkitiki, kaari jatakaironi tampatzikaini impinkathariwintani. Kimiwaitaka joojotakatoyiirimi Pawa tsika otsinirikitzi, ari joyaawintari jowasankitaayitairi.

⁷ Ari ikimitari iijatzi pairani Sodoma-jatzi, Gomorra-jatzi ipoña saikanampitakiriri. Kaaripiroshiri jinayitaki, ipaantawakaawaitaka ishiramparinkakiini, jimayimpiriwaitzi. Iro jowasankitaantakariri paampari. Ari jiñaitziro oitya awijimoyitairini kimityaarini jirikaiti jowasankitaantaitaari paampari kaari tsiwakanitatsini.

⁸ Ari ikimitakari jirikaiti kinkithatakaantashiwaitachari, kinkishiritakaantashiwaitachari, paantawakaawaitachari, thainkawaitaniri. Ti ithaawantari ikijimatzi maninkariiti otzimimotziri ishintsinka.

⁹ Iro kaari jimataajaiti maninkari Miguel, jiwatziriri maninkariiti, ti jiñaawaitashiwaita irirori jiñaanaminthatziri kamaari ikinkithatakotziri Moisés ikamantapaintari. Apa ikantaki Miguel: “Iri Pinkathari kijiyimini”.

¹⁰ Iriima jirikaiti atziri kamantantashiwaitachari, ithainkashiriwaitakiro kaari jiyotajaitzi. Tima okaatzi jiyotashiwaitari iriroriiti okimitakawo jiyotanitari piratsi. Apaniroini japirowaitaka.

¹¹ Jimapiroitiri jowasankitaayitairi! Tima jantakiro ojoyawori jantakiri pairani Cañ. Ikinashiwaitaka ikimitakari Balaam, apa ikowashiwaitaka jaantyaawo kiriiki. Ikimitakotakari ikaatzi kamayitantsiri jowayiritantakari Coré.

¹² Okimiwaitakawo irimi owitsintayitakimini jatyooyitakimi. Tima itsipatashitzimi ithainkatasorintsiwaitantzi, apa ikowi jantayitiro inimotziriri irirori. Ikimitakawo minkori otasonkainkatziro tampiya iiro oparyimaita. Ikimitakawo pankirintsi ti okithokinitzi imonkaapaitiwitaka onkithokitantyaari, kamapirotaki, aritaki imonchakiryaitairo.

¹³ Ikimitakawo otamaryaani inkaari oshimoryaatakaashiwaitawo jiña, irootaki jimayitakiri jirikaiti jonaagantashiwaitakawo iyaaripironka. Ikimitakotakari jinitsi ikimakaanta apirotaiya, ari inkimiyitaiyaari iriroriiti japirotaiya otsinirikitzi.

¹⁴ Iriiyitakiri ikinkithatakotsitakari pairani Enoc icharinitanakari Adán, ikantakiranki:

Pamini, ipokaki Pinkathari itsipatakari ojyiki itasorintsiti.*

¹⁵ Ipokaki jowasankitairi maawoni.

Ipokaki jaminakotairi okaatzi jantayitakiri thainkatasorintsitaniri.

Ipokaki jaminakotairo ikijimatantakiri iijatzi.

* **1:14** Jirika Enoc, iri 7-tanantsiri icharinitanakari Adán. Jiroka okaatzi jiñaanatakari Enoc, ti opoñaayita janta Osankinarintsiproriki, aña pashiniki osankinarintsipi oñoakawo, jiitaitziro “Josankinari Enoc”.

¹⁶ Jirikaiti kinkithatakaantashiwaitaniri, kijyimatantaniri jinayitatz. Thiyyakowaitantaniri ikantaka. Jantayiziro inintashiyitari irirori. Kantakaapirowaitaniri jinayitzi. Inintaathatantakimiro jiyotaantziri ikowi jaantashiwaityaawo kiriiki.

Ikaminaayitiziriri kimisantzinkari

¹⁷ Irooma iirokaiti, nitakotani, poshirityaawo jiyotaayitakimiri pairani Jotyaaantapirotani Awinkathariti Jesucristo.

¹⁸ Tima ikantayitaki irirori: “Paata iwiyaantapaatyaawoni intzimayiti thainkantaniriiti, iri antashiwaityaawoni jinintashiyitari”.

¹⁹ Iriiyitaki kantakaawori inkisawakaantayitaaari, apa ikinkishiritawo isaawisato. Ti inampishiritantari Tasorintsinkantsi.

²⁰ Irooma iirokaiti, nitakotani, piwitsikashiritawakaayitaiya pinkimisantapiintanairo tatorintsitsisiri awintaankantsi. Pamanamanaataiyaari Pawa, tsika okanta ikowakaa-jaantari Tasorintsinkantsi.

²¹ Oisokiro jowanakimi Pawa jitakoyitaimi, oyaako powiro piñaayitiro inishironkatani Awinkathariti Jesucristo onkantaitatyaani jañaakaayitai.

²² Nishironka powiri inkaati kisoshiriniironkatatsini.

²³ Pashini, pinkimitakaantiri kapichiini okantaka powawisaakotantaariri intagaiyaami. Pashini, ontzimaty pinishironkayitairi. Irooma iyaaripironka, kisaninta powiro. Ari pinkantakiro ikithaatari ikaaripiroshiritantakari, pinkimitakaantiro pinkisaniintatyiro. Thaawanta powiro jiroka pimatzirokari iiroka.

Thaamintaantsi

²⁴ Anthaamintaiyaari matzirori ikimpoyawintayitai iiro antziwashiriwaitanta. Anthaamintaiyaari jirika kimoshiritakagani antsipataiyaari, iiro otzimai akinakaashitani.

²⁵ Anthaamintaiyaari Pawa apaanitsisiri, yotaniri, owawisaakotantaniri. Iriitaki jirika Pawa tzimatsiri jowaniinkawo, pinkatha jowaitakiri, imapiro otzimi ishintsinka, pinkatharipirori jinatz, iri itakawori itzimi tikiraamintha otzimayitzi maawoni, irojatzi ikanta isaiki iroñaaka, ari inkantaitatyaani. Ari onkanta yaari.

JOÑAAGAITAKIRIRI JUAN

Joñaagantakiri Jesucristo

¹ Jiroka joñaagantakiri Pawa tsika ikantakota Jesucristo, iri Pawa kantakaawori jiyotantyaari jompirataniiti tsika onkantakotya pokimataintsiri jiñaitiro. Iro jotyaaantantakariri Pawa imaninkariti inkamantiri Juan. Tima jirika Juan iri jompiratapiintakariri Pawa.

² Iri Juan kinkithatakirori okaatzi jiñaakiri. Iñaani Pawa ikinkithatakiriri ikantakaantakiri Jesucristo inkamantantiro.

³ Kimoshiri inkantaiya ñaanataironi jiroka kamantaantsi, ari inkimityaari iijatzi kimisantaironi. Kimoshiri inkantaiya monkaataironi osankinatainchari. Tima okaakitizimatai jiñaantaityaawori.

Jiwithaitari kimisantzinkariiti kaatatsiri 7 japatoyita

⁴ Naaka Juan osankinatzirori jiroka. Iiroka nosankinatziini kimisantzinkariiti kaatatsiri 7 papatoyita nashiyitachari nampitsi saikatsiri Asia-ki. Tima añaatsi Pawa, iri itakawori pairani itzimaki, irootaintsi impiyi, nishironka inkantaimi irirori, kamiitha isaikakaayitaimi janta. Ari inkimitaimiri jiitaitziri “7 tasorints”.

⁵ Ari inkimitaimiri iijatzi Jesucristo, tyaaryoori inatzi ikinkithatakotziri. Iriitaki itanaawori ipiriinta ikamawitaka, iri pinkathariwintairiri maawoni pinkathariwitachari jaka kipatsiki. Iriitaki itakoyitairi aakaiti. Iriitaki kimitakaantairi inkiwaatyimi, ipiyakotairo ayaaripironka ikapathainkataki pairani ikamawintayitai.

⁶ Iriitaki pinkatharitakaayitakairi. Iriitaki ompiratasorintsitakaayitairi antawaitantannariri Pawa Ashitariri. Iriitaki otzimimotairi jowaniinkawo, iriitaki pinkatharipirotaatsiri. Ari inkantaitatyaani. Ari onkantyaari.

⁷ Jirika Cristo, inkinapai minkoriki, maawoni jiñaitawairi. Jimatsityaawo jiñaawairi owathaamirikitakiriri. Jiraakoitaiyaari maawoni jaka kipatsiki, jimatsityaawo kaari jyininkatawakaachani. Ari onkantyaari.

⁸ Jiroka ikantzi Awinkathariti Pawa: Naakataki ojaywori itawori osankinarints, Naaka ojaywori iijatzi iwiyaantawori. Añaachana Naaka iroñaaka, Naaka itakawori pairani notzimaki, Naaka piyaatsini paata. Naakataki tzimapirotatsiri noshintsinka.

Joñaagantaka Itomi Atziri

⁹ Naaka Juan, pirintzi powayitana pikimisantzinkaritari, ari akaataiyakini amawitakiro akimaatsiwaitaka, ari atspatawakaa ipinkathariwintayitai Jesús. Pairani nosaiki othampishiki iitachari Patmos nokinkithatziro jiñaani Pawa, nokamantantziro ikantakinari Jesús.

¹⁰ Okanta apaani kitiijiyiri ikinkishiritakotapiintaitari Awinkathariti, tzimatsi joñaagakinari Tasorintsinkantsi. Nokimakiri notaapiiki iita kantanari, ikimitakawo tyootaantsi jiñaawaitzi,

¹¹ Ikantakina: “Posankinatiro onkaati noñaayimiri. Iro potyaantiniriri kimisantzinkariiti kaatatsiri 7 japatoyitaka nashitakawori nampitsi saikatsiri Asia-ki. Tima jiroka 7 nampitsi, iitachari: Efeso, Esmirna, Pérغامo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea”.

¹² Ari nophothokanaka notaapiiki naminiri iita ñaanatanari. Noñaatziiri ootamintotsipaini jiwitsikaiziri oro. Ikaatzi 7.

¹³ Iro kantacha janta niyankiniki ari josatikaka apaani kimitakariri Itomi Atziri. Opa-mankakiri iitziiki iithaari. Jontarikakari ichopiniiki jiwitsikajiyironkaatitzi oro.

¹⁴ Kitamaapowainka ikantaka iitoki, kimiwaitaka iroomi iwitzi oijya, kitamaaki okantaka iroowaitaki jiriniki. Irooki okimitakari paampari.

¹⁵ Shipakiryaa okantayitaka iitzi, iriwaitaki iporiryatzi kiriiki itagaitziri. Okimiwaitakawo iñaani opoimaatzi oshinchaani jiña.

¹⁶ Joirikaki impokiropaini jakopiroki, ikaatzi 7. Jomishitowimaitawo ipaantiki kimitakawori osataamintotsi, apimini okanta othoyimpitaki. Ikimitakari ipooki ikanta ooryaatsiri ishipakiryaaiprotzi tampatzikapaiti.

¹⁷ Ikanta noñaakiri, tyaanakina nokamanaki. Iro kantacha jotirotantakinawo jakopirori, ikantana: “Iiro pithaawi, Naakataki itawori, Naakataki iwiyaantyaawori.

¹⁸ Naakataki kañaaniri, nokamawitaka iro kantacha ari nonkantaitatyaani nañagai. Naakataki ashitaawori shintsinkantsi jowaitaana nompiyakaantya notyaantantai sarinkawiniki.

¹⁹ Posankinatiro okaatzi piñaakiri, iro pitanatya piñaakiri iroñaaka, impoña onkaati piñiiri paata.

²⁰ Ikaatzi ootamintotsi piñaakiri kaatatsiri 7, iri ojyakaawintariri kimisantzinkariiti kaatatsiri 7 japatoitaka jinashitakawo nampitsi. Ikaatzi piñaakiri impokiro noirikakiri nakopiroki, kaatatsiri 7, iri ojyakaawintariri maninkariiti tsipataariri kimisantzinkariiti kaatatsiri 7 japatoitaka”.*

2

Kamantaantsi jotyaaantaitakiniriri 7 japatoita kimisantzinkariiti:

Kamantaantsi jotyaaantaitakiri Efeso-ki

¹ “Jiroka posankinatiriri imaninkariti kimsantatsiri apatotachari Efeso-ki. Iri ñaanatziriri oirikakiriri 7 impokiro jakopiroriki, osatikainchari niyanki ipaampataki 7 ootamintotsi. Ikantziri:

² ‘Niyotziro okaatzi pantayitziri, tsika pikanta pantawaitaki, okaatzi pamawitakiri. Pisamayitakari kaaripiroshiririiti. Piñaantawaitaari iitashiwaitachari, “Otyaantapiroriiti” itzimi yotaantashiwaitachari. Piyotari iiroka thiiyinkari jinayitzi.

³ Tyaaryoori pinatzi, amawiwaini pikantaka, ojyiki pikimaatsiwaitaka jowasankitaaw-intaitzimiro pipairyairo nowairo. Tiimaita pismawaita.

⁴ Iro kantacha, tzimatsi yotapainchari, iro kaari kamiithatatsini. Jiroka okanta: Powajyaantanakiro iirokaiti pitakotanta, tii pantairo pikimiwitanakawo pairani.

⁵ Pinkinkishiritiro tsika pikanta pairani owakiraa pikimisananaki. Powajyaantiro tsika pikanta iroñaaka, pantairo tsika pikantanaka owakiraini pikimisananaki. Tima iirorika powajyaantairo, ari niyaatashitakimi, naapithaimiri ootamintotsi saikimotakimiri janta.

⁶ Iro kamiithataints pantakiri iirokaiti pikisaniintakiro jantakiri ikaatzi kimsantanairiri jiyotaantziri pairani Nicolás. Nimatsitatakari naaka.*

⁷ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorintsinkantsi jiñaanatziri kimisantzinkariiti. Intzimirika kitsirinkakironi, ari noshinitairi joyaawo chochoki añaakaantsirisi pankitainchari itasorintspathatiki Pawa”.

Kamantaantsi jotyaaantaitakiri Esmirna-ki

⁸ “Jiroka posankinatiriri imaninkariti kimisantzinkariiti apatotachari Esmirna-ki. Iri ñaanatziriri itakawori, iwiyaantyaawoni. Iri ñaanatziriri kamawitainchari iro kantacha aňagai iijatzi. Ikantziri:

⁹ ‘Niyotziro pantayitziri, niyotziro pikimaatsiwaitaka, niyotziro pashironkaawaitaka, iirokawitaka ajsaagantashiritaniri. Niyotzi iijatzi ithiiyakotakimi Judá-mirinkaiti janta. Jiitashiwaitaka Judá-mirinka, aña Satanás ashitakariri.

¹⁰ Iiro pithaawantashitawo onkaati pinkimaatsiyaari. Tima irotoantsi piñiiri tsika inkaati jomontyaakaantiri kamaari. Ari pisaikiri onkaati 10 kitiiyyiri pinkimaatsiwaita, jiñaantashiritatziimi kamaari. Iro kantacha ontzimatyii pinyaaryooshiriti iirokaiti piyaatakaairo onkantawitaty intsitokaitimi, aritaki nañaakaimi paata, onkimiwaityaawo namathaiyitaatyimimi.

¹¹ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorintsinkantsi jiñaanatziri kimisantzinkariiti. Intzimirika kitsirinkakironi jiroka, iiro jiñairo inkimaatsiwaitaia japiitairo inkamai”.

Kamantaantsi jotyaaantaitakiri Pérgamo-ki

¹² “Jiroka posankinatiriri imaninkariti kimisantzinkariiti apatotachari Pérgamo-ki. Iri ñaanatziriri otziminziriri josataaminto apiminitatsiri othoyimpitzi. Ikantziri:

¹³ ‘Niyotziro pantayitziri, niyotzi pisaikimotakiri ipinkathariwintziri Satanás. Iro kantacha niyotzimi iijatzi oisokiro powakina pipairyaaipiintakiro nowairo, tii powajyaantiro pawintaashiritana. Tii powajyaantanakiro iirokaiti okantawitaka jowamaawiitakari noyimisantakaapirotani Antipas, itzimi kinkithatakotakinari inampitawo Satanás.

¹⁴ Iro kantacha, tzimatsi yotapainchari, iro kaari kamiithatatsini. Jiroka okanta: Tzimayitatsi pikaataiyini kimitakariri Balaam jiyotaantzi. Tima pairani Balaam, jiyotaapiintakiri Balac onkantya inkaimashiryaaantyaariri charinitanakariri Israel-ni jowakaiyaari itainiriri ikimitakaantashitari iwawani. Imayimpiritakaakiri iijatzi.

¹⁵ Ari okimitakari iijatzi tziimayitatsi kimsantayitakirori jiyotaantziri pairani Nicolás.

* 1:20 Tzimatsi kantatsiri jirikaiti “maninkariiti” kinkithatakotainchari jaka, iriitaki atziriiiti ikaatzi jiyawitairiri kimisantzinkariiti. Tzimatsi pashini kantatsiri, iriyyitaki tyaaryoori maninkariiti. * 2:6 Tii jiyoproitzi itzimi “kimsantanairiri jiyotaakiri pairani Nicolás”. Kimitaka iriitaki nashitaincha japatota, iri yotaashiwaitakariri kimisantzinkariiti, aamashitya iri kimitakariri Balaam okaatzi jantakiri pairani irirori.

¹⁶ ¡Powajyaantairo! Iirorika powajyaantziro, ari niyaatashitakimi nowayiritiri, iro nowayiritantyaariri osataamintotsi shitowatsiri nopaantiki.

¹⁷ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorintsinkantsi iñaanatziro kimisantzinkariiti. Intzimirika kitsirinkakironi jiroka, ari nompakiri joyaawo manaantsitatsiri maná. Ari nompakiri iijatzi kitamaari mapi osankinataka owakiraari wairontsi kaari jiyoitzi, apa jiyotairo aakironi jiroka mapi”.

Kamantaantsi jotyaaantaitakiri Tiatira-ki

¹⁸ “Jiroka posankinatineriri imaninkariti kimisantzinkariiti apatotachari Tiatira-ki: Iri ñaanatziro Itomi Pawa, kimitakariri irooki paampari, poriryaaantsiri iitzi. Ikantziri:

¹⁹ ‘Niyotziro pantayitzi, pitakoyitanka, pikimisantaki, pantawaitaki, kamaitaniri pinatzi. Iikiro pinkamaitanayaawo iroñaaka panaakaanakiro pikantawita pairani.

²⁰ Iro kantacha, tzimatsi yotapinchari, iro kaari kamiithatsini. Jiroka okanta: Papatziyakawo iirokaiti tsinani iitachari Jezabel. Okantzi iroori kamantantano inatzi, iro kantacha okaatzi iyotaantakiri iroori, ojyiki oitzipinashiritakiri nompiratani. Iro opoñaantari owakaayitakiri itagaitziniriri ikimitakaantashiitari iwawani. Omayimpirtakaayitakiri iijatzi.

²¹ Osamani noyaakowitakawo owajyaantantyaawori antakiri, iro kantacha tii okowi owajyaantiro omayimpiriwaitzi.

²² Iirorika owajyaantashitaawo, ari nomantsiyaakiro tsika omayimpiriwaitapiintaki, ari onkimaatsiwaityaari. Ari nonkimitaakiri inkaati mayimpiritakironi.

²³ Ari nowamaayitari ikaatzi iyotaayitakiri. Iro ompoñaantyaari jiyotai maawoni kimisantzinkariiti naakataki iyoshiritziri maawoni, niyotzi iita ikinkishiriyitari, niyotzi iita ikimashiritziri. Ari onkantya noipiyantimirori okaatzi pantayitakiri iirokaiti.

²⁴ Irooma iirokaiti, yotapinchari janta Tiatira-ki kaari kimisantakironi okaatzi iyotaantashiwitakiri, iiro noshintsithatzi. Tima tii pipankinawaitawo okaatzi iyotaashiwitanakiri jiiitaziri “jimanakaapirotani Satanás”.

²⁵ Iro kantacha iirokaiti ontzimatyii pintyaaryooniti irojatzii nompilyantyaari.

²⁶ Intzimirika kitsirinkakironi jimonkaatiro noñaani irojatzii iwiyaantapaatyaawoni, aritaki nimatakaakiri impinkathariwintairi atziiriiti.

²⁷ Ari ojaytayaawo ikimitaakina Ashitanari naaka, jimatakaakinawo ipinkatharitakaana, ari inkimitagairi iijatzi iriroriiti impinkatharitakairi.

Ari ijiwatantayaari jashirokotziti.

Irijatzii apirotairini iisanitani, inkimitakaantairi ipookaitziro kowitzi.

²⁸ Niitairi naaka kimitakariri impokiro Oñaaminki.[†]

²⁹ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorintsinkantsi jiiñaanatziro kimisantzinkariiti”.

3

Kamantaantsi jotyaaantaitakiri Sardis-ki

¹ “Jiroka posankinatineriri imaninkariti kimisantzinkariiti apatotachari Sardis-ki. Iri ñaanatziro jiiitaziri ‘7 tasorintsi’, oirikiriri 7 impokiro. Ikantziri: ‘Niyotzimiro pantayitakiri, ikantaitzimi “añaashiriri”, aña tii ari pinkantya, kamashiriri pinayitzi.

² Pinkakimpishiritai. Pintyaaryooshiriti iiro pikamashiritanta. Tima Pawa jiiñiro okaatzi pantziri tii pimonkaatziro ikowakaimiri.

³ Pinkinkishiritiro ikamantaitakimiri pairani, pimonkaatiro. Powajyaantiro pantapiintakiri. Iirorika pikakimpitai, ari nomapokapaimi nompilyairika, nonkimityaari jomapokantzi koshintzi.

⁴ Iro kantacha tzimatsi janta Sardis-ki kiyopayipaini matakirori ikitishiritzi. Iriiyitaki kimitakariri kaari oipatsitironi iithaari, irootaki jiripirotaantairi jirikaiti onkantya intsipatantayaananari nokithaatawo kitamaari.

⁵ Intzimirika kitsirinkakironi, aritaki nonkithaatairi kitamaari. Iiro nojyitziro iwairo itsipataari josankinatakotaka inkaati kañaaniyitaatsini. Nonkantairi Ashitanari, iijatzi maninkariiti: “Ikimisaana jirika”.

⁶ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorintsinkantsi ikantziriri kimisantzinkariiti”.

Kamantaantsi jotyaaantaitakiri Filadelfia-ki

[†] 2:28 Ari jiiitsitari iijatzi Jesús, ikantaitzi “Oñaaminki”. Paminero Ap. 22.16.

⁷ “Jiroka posankinatiriniri imaninkariti kimisantzinkariiti apatotachari Filadelfia-ki. Iri ŋaanatziriri Tasorintsitatsiri, Tyaaryoopirori. Iri ŋaanatziriri jowaitakiri jashitarya-gainiri atzirii, irijatzi jowaitakiri jashitapithatairi intyaayiti. Ari inkimaitaayaari David-ni. Tikaatsi shintsithatiriniri jirika jashitaryagainiri, jashitapithatairi iijatzi. Ikantziri:

⁸ ‘Niyotziro pantayitzi. Pamini. Noshinitakimi pintyai, tikaatsi otzikawakimini. Iro nimatakimiri tii pishintsishiritaiyini, iro kantacha pimonkaatakinawo noŋaani, tii ikimaitzimi pinkanti: “Tii jashitana Pawa”.

⁹ Iriima jirikaiti kantashiwaitachari: “Naaka Judá-mirinka”. Kaarimaita Judá-mirinkapirori, aŋa iri jashiyitakariri Satanás. Irootaki notzirowakaantaiyaariri paata impinkathayitaimi. Ari jiyotairi imataty nitakotakimi.

¹⁰ Tima pityaaryoowintakiro iirokaiti pimonkaayitziro noŋaani, aritaki nonkimpoyaa-wintakimi iiro jifŋaantashiritantaitzimi. Tima kapichitapaaki jifŋaantantimiri ikaatzii nampitawori kipatsiki.

¹¹ Irootantsi nompiki. Kiso powiro pikimisantakiri, iiro paminaashiwaitanta pinintaiyaawo impayitaimiri, jamathaitaimi.

¹² Intzimirika kitsirinkakironi jiroka, ari nonkimitakaantairi tzinkamitsi otzinampitziro itasorintsipankoti Pawa. Ari jashi jowairo isaikai. Ari nonkintakotainiri iwathaki iwauro Pawa, ari jiyotii Pawa ashitaari. Ari nonkintakotainiri iwathaki owairo nampitsi Jerusalén, ari jiyotai isaikai jirika inampiki Pawa, ariitaachani isaawiki ompoŋagaayaawo inkitiki. Ari nonkintakotainiri iijatzi iwathaki owakiraari nowairo.

¹³ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorintsinkantsi ikantziriri kimisantzinkari-iti’ ”.

Kamantaantsi jotyaaantaitakiri Laodicea-ki

¹⁴ “Jiroka posankinatiriniri imaninkariti kimisantzinkariiti apatotachari Laodicea-ki. Iri ŋaanatziriri jiiitaitziri ‘Ari onkantaayaari’, iri jawintaashiritapiintaitari jifŋaawaitziro tyaaryoori. Iri ŋaanatziriri jiwitsikakaitakiri pairani jiroka kipatsi. Ikantziri:

¹⁵ ‘Niyotziro pantayitzi. Pikimitakawo saawaironkatatsiri, jampaatatsiri. Nokowiri naaka, saawaari. Iirorika osaawatzi, katsinkaari.

¹⁶ Irooma pikimitawo jampaatatsiri jifŋa, ari noowawintaimi.

¹⁷ Pikantapiintaiyini iirokaiti: “Ajyaagantakina, tikaatsi nonkowitziri”. Iro kantacha tii ari pinkantya, aŋa owashiriri pinatzi, manintaari, ashironkaari, amajyookiri, aatonkoryaamiriki.

¹⁸ Aŋa ontzimatyii pinkimitakaantairo pamanantaatyirimi n-oro-ti itagaitakiri impirikaprotantaayaari. Ari pimatairo pajaagantya. Pinkimitakaantairo pamanantaatyirimi kitamaari noithaari, iiro paatonkoryaamirikiwaitanta ompoŋaantyaari pinkaani-wintawaitya. Pinkimitakaantairo pamanantaatyirimi naawintawo pishintsitantaayaari pikamaatyaakitaki.

¹⁹ Iro namitari naaka noshintsithatzi nitakotani, nowasankitairi. Ontzimatyii pintyaaryootai iirokaiti, pimpiyashiritai.

²⁰ Pamini, kimiwaitaka nonkatziyatyiimi jikokiroki nokaimi nontyaantyaari. Tzimatsirika inthomainta kimakinari, ishinitanarika nontyi, ari atyootawakaiyaari.

²¹ Intzimirika kitsirinkakironi jiroka, aritaki intsipatana nompinkathariwintanti. Tima nimatakiro naaka nokitsirinkakiro, notsipataari isaikamintoki Ashitanari nompinkathari-wintanti.

²² Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorintsinkantsi ikantziriri kimisantzinkari-iti’ ”.

4

Thaamintaantsi inkitiki

¹ Okanta othonkapaaka jiroka, noŋaantzi ashitaryaanaka inkiti. Irijatzi apiitapairo jifŋaanatapaana noŋaakiri kitziroini poimatapaintsiri ikimitari tyoorintsi. Ikantana: “Pimpoki jinoki, ari noŋaayimiro onkaati awijatsini paata”.

² Ikanta niyaashirinkatanaki jinoki, noŋaakiro saikamintotsi, okimiwaitakawo isaikantapiintari pinkatharipirori, owaniinka okantaka. Tzimatsi saikantakawori.

³ Jirika saikaintsiri shipakiryaa ikantaka, ikimitakawo kityonkaironkari mapi kaninakitatsiri. Itapotakiri oyi isaikamintoki, ikimiwaitakawo oyi natsiryaaakiri mapi kaninakitatsiri.*

⁴ Tzimatsi pashini saikamintotsi okaatzii 24, iro osatikakiriri niyankiniki saikaintsiri. Ari isaikayitakiri Antaripiroriiti, kitamaa okantayitaka iithaari, oro inayitaki jamathairi.

* 4:3 Mapi “kityonkaironkari kaninakitatsiri” jiiitaitziro “jaspe”, jiiitaitziro iijatzi “cornalina”. Irooma mapi “natsiryaaakiri kaninakitatsiri” jiiitaitziro “esmeralda”.

⁵ Noñaaki ookathawontsi, nokimakiro oñaanaki opoñaanaka saikamintotsiki. Tzimatsi 7 ootamintotsi owaampatainchari, iri imontitakari saikamintotsi. Iriitaki oiyakaawintziriri Itasorintsiti Pawa, kaatatsiri iijatz 7.

⁶ Tzimatsi inkaari imontitakari saikamintotsi, kitijyaaniki okantaka. Tzimatsi 4 inkitiwiri katziyainchari, iri piyowintakawori saikamintotsi. Iro kantacha jirika inkitiwiriiti otzimi ojyiki irooki, irootaki jaminantayitari tsikarika, jaminantayitawo iijatz itaapiiki.[†]

⁷ Apaani inkitiwiri joiyakari kajyikari. Pashini joiyakari vaca iryaani. Pashini atziripoo jinatz. Iriima pashini joiyakari jiwowaita pakitha.

⁸ Omapokashitanaka otzimayitanaki ishiwanki jirika inkitiwiri, 6 ishiwanki tzimayitanaintsi. Otzimi ojyiki irooki iwathaki, otzimitanaka irooki inthomainta iwathaki. Iriitaki aakowintanakawori ipampithaapiintaki, kitijyiriki iijatz tsiniripaiti, ikantzi: Tasorintsi, Tasorintsi, Tasorintsi jinatz Pinkathari Pawa, Shintsipirotsiri.

Iriitaki añaagatsi iroñaaka, iri itakawori pairani itzimakiri, irootaintsi impiyi.

⁹ Ari ikantapiintatya jirikaiti inkitiwiri ithaamintawintari saikaintsiri, kantaitachari jañi. Ikanta joñaagantakiro jirikaiti ipinkathatapiintaitakiri, ipaasoontapiintakiri,

¹⁰ jimatanaikiro iijatz 24 Antaripiroriiti jotzirowashitanakari saikaintsiri, kantaitachari jañi. Ithaamintawintanakari, jamathairiyimotanakiri. Ari jiñaitziro imapiro janaakotantzi jirika saikaintsiri ipinkatharitz, okantawita ipinkathariwintantawita iijatz Antaripiroriiti. Ikantaiyanakirini:

¹¹ Nowinkathariti, Pawá,

Iro kowapirotaitacha ontzimimotimi iiroka powaniinkawo, pinkatha inkantaitimi, ontzimimotimi pishintsinka.

Irokataki witsikayitakirori maawoni, tima irokataki kowashitainchari ontzimayiti piwitsikani.

5

Osankinarintsi ipoña Oijya

¹ Noñaatziiri saikaintsiri saikamintotsiki, joirikaki jakopiroki osankinarintsi. Kamiitha apinaitaka, 7 okaatzi japiipiintaitakiro jontsirikaitakiro iiro japinairyaantaitawo.

² Noñaatzi apaani maninkari tzimatsiri ishintsinka, shintsuini jiñaawaitzi, ikantzi josampiantzi: “¿Iitaka jowaitakiri jontsirikaryiuro osankinarintsi, impoña japinairiyiuro?”

³ Tikaatsi apaani matironi japinairiyiuro jiñaanatiuro. Tii itzimi inkitiki, tikaatsi iijatz kipatsiki, ari ikimitakari sarinkawiniki, tii itzimi apinairiyiuro.

⁴ Antawoit niraanaka, tima tikaatsi matironi japinairiyiuro jiñaanatiuro.

⁵ Ikantana apaani Antaripirori: “Aritaki piraaka. Pamini. Tzimatsi apaani matakirori otzimimotziri itasorinka, iri matironi jontsirikaryiuro, japinairiyiuro iijatz. Iriitaki charinitakariri Judá, jiiitatziri ‘Kajyikari’. Iriijatz charinitakariri David-ni. Iriitaki jowaitakiri jimatiuro”.

⁶ Opoñaashitaka noñaaki apaani Oijya. Ikatziyaka niyankiniki osaikaki saikamintotsi, josatikari inkitiwiriiti, josatikari Antaripiroriiti. Kimiwaitaka jirika Oijya aritaki jowamaawitakari pairani. Tzimatsi okaatzi 7 ichii. Tzimatsi iijatz 7 irooki. Iri oiyakaawintachari 7 Tasorintsi, ikaatzi jiñaitairi maawoni kipatsiki.

⁷ Ikanta jirika Oijya, jiyaatashitakiri okaakiini saikaintsiri. Joirikapaakiro osankinarintsi.

⁸ Ikanta inkitiwiriiti ipoña Antaripiroriiti, jotzirowashitanakari Oijya, ipinkathatanakiri. Tzimayitatsi ipampithaaminto. Tzimayitatsi kasankainkari itaayiyitzi joiitaitakiro oro-nakiki. Jiroka kasankainkari iro oiyakaawintacha jamanamanaatani otishiritaari.

⁹ Ari ipampithagaiyanakirini owakiraari pampithagaantsi, ipampithaakotziri Oijya, ikantzi:

Iiroka jowaitakiri poirikiro osankinarintsi, iiroka ontsirikaryiuro,

Tima iiroka kaphathainkaintsi jowamaawitakimi, ari pipinakowintairi atziriiti jashintaariri Pawa.

Ari opoña jashiyitaari Pawa tsika ikaatzi nampiyitawori tsikarikapaini.*

¹⁰ Iiroka kantakaawori ikimitantaariri pinkathariiti, ikimitaari Ompiratasorintsitaari, jantawaitainiri Pawa.

Iriiyitaki pinkathariwintairini isaawijatziiiti.

[†] 4:6 Kantakotachari jaka “kitijyaaniki” okimitakawo okanta botella, vidrio iijatz cristal. * 5:9 5.9 Ikantakoitziri jaka “nampiyitawori tsikarikapaini”, irojatz ikantaitsitari ikaatzi iyoshiiyitachari jinampitawo tsikarika, ipinkathariwintaitziri tsikarika, ikaatzi kimañaanitawakaachari tsikarikapaini.

¹¹ Opoŋaashitaka noŋaaki ijyiki maninkariiti piyowintapaakawori saikamintotsi, tsika isaikaki inkitiwiriiti ipoŋa Antaripiroriiti. Ari ipiyopirotaiyapaakani ijyiki, ijyiki maninkariiti.

¹² Ikantaiyini:

Jirika Oijya jowamaawiitakari, iri iriipirotaitatsiri otzimimotziri: itasorinka, jayyagawo, jiyotani, ishintsinka. Impinkathayiitairi, jowaniinkataiya, inthaamintawintaiyaari.

¹³ Nokimatzi ipampithagaiyanakini maawoni saikantawori inkiti, kipatsi, inkaari, sarinkawini. Ikantaiyini:

Jirika saikaintsiri saikamintotsiki, itsipatakari Oijya, thaamintaari jinatzi, pinkathataari jinatzi, otzimimotziri jowaniinkawo, ipinkathariwintantzi, ari inkantaitaayaani.

¹⁴ Iri inkitiwiriiti apiipiintzirori ikantzi: “Ari onkantaari”. Iriima Antaripiroriiti otzirowa ikantaiyakani ipinkathataiyirini jirika kantaitaachaniri.

6

Jontsirikayitakiro

¹ Ipoŋa noŋaakiri Oijya jontsirikaryaanakiro itanakawori jontsirikaitakiro. Ari ish-inchiinkatanaki jiŋaawaitanaki apaani inkitiwiri, okimiwaitakawo ookathawontsi, ikantzi: “jPimpokil! jPamini!”

² Noŋaatziiri ishiyataipaaka kitamaari mora, joirikakiro iyaani tyaakaakariri mora. Jamathaitawakiri, jataki jowayiritya, japirotanti.

³ Ipoŋa jontsirikaryaakiro Oijya pashini. Ari jiŋaawaitanaki pashini inkitiwiri, ikantzi: “jPimpokil! jPamini!”

⁴ Ari ishiyataipaaka pashini mora kityonkari, ipaitawakiri antawoiti owathaamintotsi tyaakaakariri. Iri jowayitaki jowajyaantakari atziriri isaiki kamiitha kipatsiki. Irojatzi opoŋaantanakari jowamaawakaayita.

⁵ Ipoŋa jontsirikaryaakiro Oijya pashini. Ari jiŋaawaitanaki pashini inkitiwiri, ikantzi: “jPimpokil! jPamini!” Noŋaatziiri ishiyataipaaka pashini mora kisaari, joirikataiki jotinakaminto tyaakaakariri.

⁶ Nokimatzi ŋaawaitanaintsiri ikatziyaiyakani inkitiwiri, ikantaitzi: “Pimpimantayiti iipiyokiini piwankiri, pimpinatakaapirotyaawo, tima tii otzimapirotzi. Ari paaki ojyiki kiriiki apaani kitijiyiri, irojatzi jiŋaitantyaawori antawoiti tajyitsi. Iro kantacha tikiraata powaaripirotziro pankirintsi tsika jaayitziro imiriitari, tsika jaayitziiri iijatzi yiinkantsi”.*

⁷ Ipoŋa jontsirikaryaakiro Oijya pashini. Ari jiŋaawaitanaki pashini inkitiwiri, ikantzi: “jPimpokil! jPamini!”

⁸ Noŋaatziiri ishiyataipaaka pashini mora kitiriri, jiiitaitziri “Kaamanitaantsi” tyaakaakariri. Ari itsipatakari jiiitaitziri “sarinkawini”. Jirika jiiitaitziri “Kaamanitaantsi” jowaitakiri jowamaayiti ijyiki isaawijatziiiti. Tzimayitatsi jowamaakaantakiri jowathaantayityaari osataamintotsi, tziimatsi owamaayitiri itajyi, pashini aayitakiri mantsiyarintsi, pashini jatsikayitiri katsimari piratsi.†

⁹ Ipoŋa jontsirikaryaakiro Oijya pashini. Noŋaatzi oponkitziki taapirimintotsi ishiriiti ikaatzi jowamaawintaitakiri ityaaryootzi ikinkithatziro iŋaani Pawa.

¹⁰ Iri kaimayitanaintsi shintsini, ikantaiyini: “Nowinkatharipiroriti, Tasorintsi, Tyaaryoori. ‡Tsikapaitima onkaati poyaawintya pimpiyakowintantyaanari, powasankitaayitairi isaawijatziiiti?”

¹¹ Ipoŋa ipayitakiri kitamaari kithaarintsi inkithaataya, ikantaitziri: “Apaatyaami pimakoryaawaki irojatzi jariitantatyaari pirintziiti pitsipatakari pantawaitaki. Tima ontzimatyii jowamaitiri iijatzi iriroriiti inkimitakotaimiro iirokaiiti”.

¹² Noŋaatziiri Oijya jontsirikaryaakiro pashini, yotapaaka apaani inthonkatantyaawori. Ari omapokanakari antawoiti ontziŋaanaka. Tsiwakimatnanaki ooryaatsiri, tsiniriki okantanaka. Kityonka ikantanaka kashiri ikimitanakawo iraanasi.

¹³ Ari itziroryaayitanaki impokiro, ikimiwaitanakawo oparyaakitzi irakakiri chochoki otikakitziro antawoiti tampiya.‡

¹⁴ Tii okoŋaatanai inkiti, okimiwaitanakawo apinaita antawoiti tsipana. Tii jiŋaitairo otzishipaini otaankayitanaki, iijatzi othampishipaini.

* 6:6 Iro inkantajaantaitakiri jaka: “Pimpimanti aponawoini harina onkaati ompinatya apaani denario. Pimpimanti mawaponawoini cebada onkaati ompinatya apaani denario”. † 6:8 Jiroka kantakotachari jaka “tzimayitatsi”, intzimirika 4 atziri, apaani kamagaantatsini. Ari inkantyaari pashiniki nampitsi tsikarika itzimayitzi 4 atziri, apaani kamagaantatsini. Ari inkantayityaari maawoni kipatsiki. ‡ 6:13 Jiroka chochoki ikantakoitzi jaka higuera inatzi.

¹⁵ Manaiyanakani atziriiti impiitamooki. Ari ikaatzi jimanaiyanakani maawoni, pinkathariiti, Ńaapiroriiti, ijjiwaripaini owayiriiti, ajyaagantaniriiti, shintsiriiti, ompirataariiti, saikashiwaitaniriiti iijatzii.

¹⁶ Jirikaiti manayitanainchari ikaimakaimatanakiro otzishi, mapiiti, ikantzi: “Pimpichi-ina. Pimanina iiro noŃaantari saikaintsiri saikamintotsiki. Pimanina iiro noŃaantari Oijya kisaniniintakinari”.

¹⁷ Tima monkaapaititapaaka iyatsimanka. ¿litama amawitironi?

7

144,000 ikintakotamakoitakiri

¹ Ikanta othonkapaa jiroka, noŃaaki ikatziyayita 4 maninkariiti ochimpitapaa kipatsi. Iriitaki otzikakirori antawoiti tampiya. Iro kaari jiŃaitantawo ontamaryataakairo inkaari, tii jiŃaitziro iijatzii aapanatakairo oshi inchatoo.

² IpoŃa noŃaaki iijatzii pashini maninkari itonkaapaaki ishitowapiintzi ooryaatsiri. Shintsiriiti jiŃaanatapaakiri 4 maninkariiti. Tima jirikaiti 4 maninkariiti, otzimimotziri ishintsinka, jowaitakiri jowaaripirotiro kipatsi iijatzii inkaari.

³ Ikantapaakiri: “Paata powaaripirotziiro kipatsi, inkaari, inchatopaini, nonkintakotamkotawakiri jompirayitaari Pawa”.

⁴ Nokimatzi apaani kinkithatakotanakiriri ikaatzi ikintakotamakoitakiri. Ikaataiyini 144,000. Iriiyitaki kaatatsi 12 jinashiyitaa ichariniyitari Israel-ni.

⁵ Ikintakotamakoitaki 12,000 Judá-mirinkaiti, 12,000 Rubén-mirinkaiti, 12,000 Gad-mirinkaiti,

⁶ ipoŃa 12,000 Aser-mirinkaiti, 12,000 Neftalí-mirinkaiti, 12,000 Manasés-mirinkaiti,

⁷ ipoŃa 12,000 Simeón-mirinkaiti, 12,000 Leví-mirinkaiti, 12,000 Isacar-mirinkaiti,

⁸ ipoŃa 12,000 Zabulón-mirinkaiti, 12,000 José-mirinkaiti, 12,000 Benjamín-mirinkaiti.

Kitamaayitaintsiri ikithaayitaka

⁹ Ikanta othonkapaaka jiroka, noŃaati ipiyotaiyakani atziriiti. Tima ijyikiptiro ikantaka, tikaachaajaini matironi jiyotiri tsikarika ikaataiyini. Iriiyitaki atziriiti nampiyitawori tsikarikapaini. Jirika atziriiti, iriitaki katziyayitachari isaikamintoki Oijya, kitamaa ikan-tayitaka ikithaayitaka. Jotiyaki oryaani kompiroshi.*

¹⁰ Thaaminta ikantaiyakani, ikaimaiyini ikantzi:

Iri Pawa owawijaakotantsiri, iriitaki saikaintsiri saikamintotsiki, itsipatakari Oijya.

¹¹ IpoŃa jotzirowaiyanakani ikaatzi taphaitakirori saikamintotsiki. Jirika ikaataiyakini: maninkariiti, Antaripiroriiti, ipoŃa inkitiwiriiti. Ithaamintawintanakari Pawa,

¹² ikantaiyini: “¡Ari onkantyaari! Thaamintaari jinatzii irirori, otzimimotziri jowani-inkawo, yotaniri jinatzii, paasoonkitaari jinatzii, pinkathataari jinatzii, tzimatsi itasorinka iijatzii ishintsinka. Onkantaitatyaani anthaamintaiyaari Pawa. Ari onkantyaari”.

¹³ IpoŃa jiŃaanatanakina apaani Antaripirori, ikantzi josampitana: “¿litaka jirikaiti kita-maathaitaintsiri ikithaataka? ¿Tsikama ikinapaakika?”

¹⁴ Ari nokantanakiri naaka: “Iintaantya, piyotziro iiroka nowinkathariti”. IpoŃa ikan-tanakina irirori: “Iriiyitaki Ńaayitakirori ‘Antawoiti Kimaatsiwaitaantsi’. Okimiwaitakawo inkiwantantyaawomi iithaari iriraani Oijya, irootaki kitamaamawotakaapirotakirori.

¹⁵ Irootaki ikitsirinkantaawori jirikaiti ikatziyimotaari Pawa isaikamintoki. Ari inkantaitatyaani kitiiyiri, iijatzii tsiniririki jantawaitainiri itasorintsipankotiki. Jirika saikaintsiri isaikamintoki, ikimitaawo iriimi katziyathaantitainchani jontsirityaairimi jirikaiti.

¹⁶ Iiro itajyaaniintawaitai, iiro imiriniintawaitai, iiro ikimaatsiwaitaari ooryaatsiri,

¹⁷ tima jirika kimitakariri Oijya, katziyimotakariri niyanikiniki saikaintsiri isaikam-intoki, iriitaki aamaakowintaiyaarini, inkimitakaantairi jaamaakowintaitari oijya, iriitaki aayitairini jirakairi jiŃaa otzimi aŃaakaantsiri. Tima Pawa ojyiyookipirotaairini, jiraawaiy-itaka”.

8

Kaatapaintsiri 7 jontsirikaitakiro

¹ Ikanta Oijya jontsirikaryaakiro kaatapaintsiri 7 jontsirikaitakiro. Osamaniironka jimairiitapaintzi inkitiki, tikaachaajaini apaani Ńaawaitatsini.*

² IpoŃa noŃaakiri 7 maninkariiti itsipatapiintakari Pawa. Ipatakiri tyoomintotsi.

* 7:9 7.9 Ikantakoitziro jaka “nampiyitawori tsikarikapaini”, irojatzii ikantaitsitari ikaatzi iyoshiiyitachari jinampitawo tsikarika, ipinkathariwintaitziri tsikarika, ikaatzi kimaŃaanitawakaachari tsikarikapaini. * 8:1 Kantakotachari jaka “osamaniironka”, aamaashitya okaatzi 1/2 hora.

³ Ipoña ipokapaaki pashini maninkari, ikatziyimotapaakawo taapirimintotsi, joirikanakitakiro jiwitsikaiteziri oro. Jirika maninkari, ipaitawakiri ojiyki kasankainkari intaantyaawo joirikanakitakiri. Ari otsipatakawo jamanamanaatani atziriiti oitishiritaari, kimiwaitaka ompiyotatyaaami onaminaki taapirimintotsiki.

⁴ Okanta otaanaka kasankainkari janta joirikanakitakiri maninkari, katziyainkatanaka oyachaarinka otsipainkatanakawo jamanamanaatani oitishiritaari, owanaa inmotakiri Pawa.

⁵ Ipoña jirika maninkari oirikanakitakirori ikitaminto, jaaki owaampariminkiti taapirimintotsi, jotitakiro joirikanakitakiri. Jookakiro kipatsiki. Ari omapokanakari kamiñainkatanaintsiri, antawoiti ookathatanaka, antawoiti ontziñaanaka iijatzi.

Tyoomintotsiiti

⁶ Witsikaiyanakani 7 maninkariiti intyootaiyini.

⁷ Ari jitanakawo apaani maninkari ityootanaki, omapokashitapaaka oparyaapaaki kipatsiki jiriniki, iijatzi paampari, kimiwaitapaaka iraantsi. Otaapaakiro kipatsi. Iro apirotyaami kajyitani kipatsi ontaiya inchatopaini, iijatzi inchashipaini.†

⁸ Ipoña ityootanaki pashini maninkari, omapokashitanaka otonkanaki kimitakawori antawoiti otzishi, shitowanaki paampari, ookapaaka inkaariki, okimitapaakawo iraantsi. Iro apirotyaami kajyitani kipatsi tsika otzimayitzi jiña,

⁹ iro japirotyaami inkamayitimi ikaatzi saikayitantawori inkaari, iijatzi ikimiyitakari saikayitantakawori antawoiti pitotsi.

¹⁰ Ipoña ityootanaki pashini maninkari, omapokashitanaka itziroryaanaki impokiro, paampa ikantanaka irojatzi tsika otzimayitzi jiña, iro apirotyaami kajyitani kipatsi otzimayitzi jiña.

¹¹ Jirika impokiro paryaintsiri kipatsiki jiitaitziri “Kipishiri” Tima kipijyaa ikantakapaakawo maawoni jiña tsika oparyaayitaki ipomiki. Iro apirotyaami kajyitani kipatsi inkamayitimi atziri opiyakiri jirakiro jiña.

¹² Ipoña ityootanaki pashini maninkari, omapokashitanaka itsiniritanaki ooryaatsiri, iro japirotyaami kajyitani tii jooryaantsipirota. Ari ikimitanakari iijatzi kashiri ipoña impokiro, tii joorintapirota tsiniripaiti.

¹³ Nokimatzi poimatapaintsiri jaapaaki inkitiki, noñaatziiri pakitha jinatzi, ikantapaaki jatiki: “Iijowí, iijowí, iijowí, inkantamachiitiri inkaati nampitaiyaawoni kipatsiki, iriitaki apishityaawoni iwiyaantapaakawori intyootawai mawa maninkariiti!”

9

¹ Ipoña ityootanaki pashini maninkari. Noñaatzi ijyaawiinkapaaki kipatsiki apaani kimitakariri impokiro. Iri jowaitaki jashitaryiuro omoona inthomaintapirotatsiri.

² Ikanta jashitaryaakiro, ari oshitowainkatanaki kachaari, iroowaitaki okanta antawoiti ootaantsi. Opamankanakiri ooryaatsiri, iijatzi tampiyainka.

³ Ari ishitowanakiri kachaariki ijyiki tsitsiriniro, ikimitapaakari ikintantzi kitoniro.

⁴ Tii ishinitaitziri jowaaripirotiro pankirintsi, inchashipaini, inchatopaini. Apa ikintayitapaakiri atziriiti kaari ikintakotamakoyitzi Pawa.

⁵ Jirikapaini tsitsiriniro, tii ishiniitziiri jowamairi atziriiti ikintayitakiri. Apa ikimaatsitakaashitakari ikaatzi 5 kashiri. Antawoiti ikatsitzimotakiri, iroowaitaki iyatsinka kitoniro.

⁶ Owanaa inkimaatsiwaitya atziriiti, inkowayitanaki atziriiti inkamapithatiri, iiro okantzimaita.

⁷ Jirikapaini tsitsiriniro ikimitakotakari morapaini iñaantakaayiitari jowayiritya, jamathaiyitakiri oro. Atziripoowaitaki ikantayitaka.

⁸ Santhapitaishi okanta iishi, iroowaitaki oishi tsinani. Antawopaini iraiiki, iroowaitaki iraiiki kajyikari.

⁹ Kimiwaitaka inkithaatatyaaawomi ashiretaki ishapaniiki. Antawoiti impoimatankari jaiyanakini, iroowaitaki ipoimatzi imorani atziriiti aririka jowayiritawakaiya.

¹⁰ Ikimitakari kitoniro otzimayitzi ithoyini ipatzishithaki. 5 kashiri osamanitzi awijantyaari iyipiyanka.

¹¹ Jirika ijwaritikari tsitsiriniro, maninkari jinawitaka, iriitaki pinkathariwintantatsiri janta inthomaintapirotzi omoona. Jiitaitziri jirika “Apirotantaniiri”. Iñaaniki Hebermirinka, jiita “Abadón”. Iñaaniki Grecia-jatzi, jiita “Apolión”.

† 8:7 jiroka kantakotachari jaka “Iro apirotyaami kajyitani kipatsi”. Aririka ankotaryiromi mawakota kipatsi, impoña aaki apakotawo, apirotakiro okaatzi tziimantawori, maawoni inchatopaini, shimapaini, othonka oshityaatanaki jiña janta.

¹² Ari iwiyaari itanakawori jatikaita “jijowil!” Iro kantacha iiniro iyota apiti inkantaiti “jijowil!” imonkaatyana.

¹³ Ipoña ityootanaki pashini maninkari, iiniro iyotapaaka intyootawai apaani maninkari irojatzi imonkaatantyaari 7 maninkariiti. Nokimatzi ñaawaitanaintsiri osorinachiinampiki taapirimintotsi montitakariri Pawa.

¹⁴ Jiñaanataapaakiri maninkari tyootanaintsiri, ikantziri: “Poojoryaakotiri 4 maninkariiti kimitakawori oojotatyirimi antawaani jiña jiiitaitziri ‘Eufrates’”.

¹⁵ Jashitaryaakoitakiri maninkari ayimatakiri intsitokanti. Iri apirotirinimi intsitokiri atziri nampiyitawori kajyitani kipatsi. Irootaki jashitaryaakoitantakariri japirotanti.*

¹⁶ Tzimatsi ijyiki owayiriiti tyaakaayitanakariri imorani. Ikantaitakina, ikaataiyini 200,000,000 owayiriiti.

¹⁷ Ipoña noñaaki ikoñaapirotanaki jirika owayiriiti noñaawiyatakari, ikithaayitakawo ashiretaki ishapaniiki. Tzimatsi porikathaitaintsiri ikimitakari paampari, pashini kityonkaniironkathaitaintsiri, pashini kitirithaitaintsiri. Jirika morapaini, iriwaitaki iito kajyikari. Oshitowanaki ipaantiki paampari, kachaari, kitirimoito okantanaka, ojyiki oshitzinka.

¹⁸ Iro apirotirinimi owamairi atziri nampiyitawori kajyitani kipatsi, okaatzi shi-towanaintsiri ipaantiki.

¹⁹ Tima ipaantiki morapaini otzimayitaki ishintsinka. Aña kantatsi jatsikantantyaawo iijatzi ipatzishitha, ikimiwaitakari maanki.

²⁰ Iro kantzimaitacha, tii jowajyaantziro ikaaripiroyitzi atziriiti kaari jowamaayiti. Iikiro jiyaataakaatziro ipinkathayitanakiri kamaari, ipinkathatziro ojyakaawontsi jiwit-sikaitziri oro, kiriiki, ashiro, mapi, inchakota, ikimitakaantakiri pawa, tiimaita ikimanitzi, tii janiitanitzi.†

²¹ Tii jowajyaantanakiro iijatzi itsitokantayitzi, ikisaminthatantzi, imayimpiritzi, ikoshiyitzi.

10

Maninkari oirikakirori oryaani osankinarintsipana

¹ Ipoña noñaaki iyaawiiinkapaaki pashini maninkari, ikinantapaakawo minkori, kim-itawaitaka iro inkithaatatyaami minkori. Kimitawaitaka iri oyi jamathaitatya iitoki. Shipakirya ikantaka ipooki, kimiwaitaka ooryaatsiri. Omorikataiki iporipaini.

² Joirikaki oryaani osankinarintsipana. Jaiiitimatapaaki, jaatzikantapaakawo iitziipirori inkaari, irooma jampati, iro jaatzikantapaaka kipatsi.

³ Ikaimapaaki shintsini, iriwaitaki ikaimi kajyikari. Omapokashitanaka ookathatanaka, 7 okaatzi apiipiintanakiro.

⁴ Okanta othonkapaaka 7 ookathataka, ari nokowawita nosankinatiromi nokimakiri jiñaawaiiyitakiri ookathawontsiki. Nokimatzi jiñaanatanakina apaani inkitijatzi, ikantana: “Iro posankinatziro pikimakiri ookathawontsiki”.

⁵ Ipoña jiñaawaitanaki noñaakiri maninkari jaatzikapaakiro inkaari, ipoña kipatsi. Itzi-naawakotanakiro jakopirori,

⁶ iro jiyoitantyaari tii ithiyya jiñaawaitziri ipairyiuro iwairo Pawa Kañaaniri, witsikakirori inkiti, kipatsi, inkaari, maawoni ikaatzi tzimantawori. Ikantanaki: “Tii osamanitapai,

⁷ irootaintsi intyooti wiyaantawori maninkari, ari imonkaapaititya ikaatzi Pawa Ikan-takiriri Kamantantiriiti inkamantantiro kaari jiyotakowiita pairani”.

⁸ Nokimatzi japiintakiro jiñaanataka inkitijatzi, ikantana: “Piyatashitiri maninkari katziyainchari inkaariki iijatzi kipatsiki, payiro iiroka panaryainchari joirikakiri”.

⁹ Ari nokantakiro. Niyatashitanakiri maninkari, nokamitapaakiri, nokantziri: “Pimp-inawo osankinarintsi”. Ipoña ikantanakina irirori: “Jiroka, poyaawo. Owanaa owochanka, iriwaitaki pitsi aririka powatyaawo, irooma aririka piniyakiro, owanaa oyipishikimi pimotoziki”.

¹⁰ Ari nokantakiro, naakiro, nowakawo. Ari okantaka, pochakitaki iriwaitaki pitsi, iro kantacha owanaa oyipishikanakina nomotziki.

¹¹ Ipoña ikantanakina maninkari: “Pinkamantayitiri onkaati awijyimoyitirini atziriiti nampiyitawori tsarikapaini. Pinkamantayitiri iijatzi pinkathariiti”.*

* **9:15** Jiroka kantakotachari “Iri apirotirinimi itsitokiri atziri nampiyitawori kajyitani kipatsi”. Aririka ankotaryiromi mawakota kipatsi, impoña aaki apakotawo, apirotakiro okaatzi tzimantawori. † **9:20** Kantakotachari jaka “ashiro” ir-ijatzii jiiitaitziri bronze. * **10:11** 10.11 Ikantakoitziro jaka “nampiyitawori tsarikapaini”, irojatzii ikantaitsitari ikaatzi iyoshiiyitachari jinampitawo tsarikara, ipinkathariwintaitziri tsarikara, ikaatzi kimañaanitawakachari tsarikapaini.

11

Apiti kinkithatakaantaniri

¹ Ipoña ipaitakina apaani kotzitsi, nimonkaaminto inatyi. Ikantaitana: “Piyaati pimonkaatiro tasorintsipanko, iijatzi taapirimintotsi. Piyotiri iijatzi tsika ikaatzi piyotainchari janta ipinkathatantzi.

² Iiro pimonkaatziro jikokiroki tasorintsipanko. Iro ishinitaitakiniriri pashinijatzi atziriiti, ari impiyotaiyaani maamanitantaniri janta tasorintsinampitsiki. Ari awijiyiri inkaati 42 kashiri osamaniti.*

³ Aripaiti, notyaanti apiti kinkithatakotinari, iriitaki kinkithatapaakironi awijayitatsini, onkaati 1260 kitiiyyiri inkinkithatakotina. Inkimitakotatyaaari ikanta ikithaayita owashiritakotariri kaminkari”.

⁴ Jirikaiti apiti kinkithatakaantaniri, iri joyyakaawintaitakiri pairani apiti inchato, irijatzi joyyakaawintaitakiri apiti jootaminto Pawa pinkathariwintziriri kipatsijatzi.†

⁵ Intzimirika kowatsini jimaamanitiri jirika apiti kinkithatakaantaniri, ari ishitowanaki ipaantiki paampari, japirotakiri kisaniintziriri. Ari inkantyaari maawoni kowawitachani jimaamanitiri, ari inkamakani.

⁶ Jirika kinkithatakaantaniri ontzimimotiri ishintsinka. Ari inkantakaatyaawo irirori iiro oparyaagai inkani irojatzi jimonkaatantatyaawori ikinkithatakaantzi. Ari onkantaki impiyoro iraantsi jiñaapaini. Ari onkantaki ontzimi oitya pomirintsitzimowaityaarini isaawijatzi. Ari japiipiintiro okaatzi ikowiri irirori.

⁷ Aririka onthonkapaatya ikinkithataki, ari ishitowanakiri kowiinkari piratsi impoñaatyaawo omooki inthomaintapirotatsiri, jimaamanitapaakiri apiti kinkithatakaantaniri, irojatzi jowamaantatyaariri.

⁸ Jookanakiri jowamaani aatsiki saikatsiri janta antawoiti nampitsi, tsika ipaikakotajaantaitakiri pairani Iwinkathariti. Iro oyyakaawintachari janta “Sodoma” ipoña “Egipto”.

⁹ Iiro ishiniitziro inkitaatiri jowamaani, ari awijaniintanakiri mawa kitiiyyiri onkaati osamaniti jaminaminthaitiri. Inthontya jiñaayitiri ikaatzi nampiyitawori tsikarikapaini.‡

¹⁰ Antawoiti joimoshirintya kipatsijatziiti, impashitawakaayitya oiyitarika. Kimoshiri inkantayitya jowamaitakiri apitiroiti kinkithatakaantaniri kimaatsitakaayitakariri kipatsijatziiti.

¹¹ Iro kantacha, awijaniintanaki pashini mawa kitiiyyiri, itasonkairi Pawa jirikaiti, añaayitai. Ipoña ipiriintaa. Owanaa ithaawaitanaki jiñaaitakiri ipiriintaa.

¹² Ikimaitaki shintsiri ñaantsi inkitiki, ikantaitaki: “Patiiti jaka jinoki”. Jomapokashitanaka itzinaantanaawo minkori. Ari jiñaawairi maawoni kisaniintawaitakiriri.

¹³ Ari otziñaanakari antawoiti kipatsi, iro apirotiromi nampitsi, ikamayitaki ikaatzi 7000 atziri. Iriima kaari kamatsini, ikantayitanaki: “Imapiro otzimi ishintsinka Pawa saikatsiri inkitiki”.§

¹⁴ Iro awijawitaka apiti ikantaitaki “jijowí!” Iro kantacha, irootaintsi jiñaaitiro mawatatsini.

Iwiyaantawori tyootaantsi

¹⁵ Ipoña ityootanaki iwiyaantawori maninkari, ari ikaimaitanaki shintsini inkitiki, ikantaitzi: “Iroñaaka impinkathariwintantai Awinkathariti kipatsikinta. Ari impinkathariwintantai Cristo, itzimi jotyaaantakiri Pawa, ari inkantaitatyaani impinkathariwintantai”.

¹⁶ Ari jotzirowayyanakani 24 Antaripiroriiti, ithaamintawantanakari Pawa,

¹⁷ ikantaiyini: “Pawá, Pinkathari, Shintsipirori, iirokatakani añaagatsi iroñaaka, pitzimita iiroka pairani, irootaintsi pimpiyi. Owanaa nompaasoonkitimi, tima pimatakiro poñaagantziro pishintsinka, pipinkathariwintantzi.

¹⁸ Pairani owanaa ikisaniintakimi atziriiti, iro kantacha iroñaaka, monkaatapaaka poñaagantyaariri piyatsimanka, powasankitaayitairi kamayitaintsiri, papiroyitairi owamaantayitaintsiri. Aripaiti pimpinayitairi Kamantantaniriiti pompiratani iiroka, ari pinkimitaakiri oitishiritaari pairyaayitairori piwairo ipinkathayitaimi, maawoni pimpinayitairi pitanatyaari antariiti irojatzi iryaaniiti, maawoni”.

* **11:2** Kantakotachari jaka “42 kashiri” irojatzi oyyawori ikantaitakiri “1260 kitiiyyiri”. Irootaki kantakotachari awijaniintanaki mawa osarints osamaniti. † **11:4** Kantakotachari jaka “apiti inchato” irootaki “olivo”. ‡ **11:9** 11.9 Ikantakoitziro jaka “nampiyitawori tsikarikapaini”, irojatzi ikantaitatsiri ikaatzi iyoshiiytachari jinampitawo tsikarika, ipinkathariwintaitziri tsikarika, ikaatzi kimañaanitawakaachari tsikarikapaini. § **11:13** Ikantaitziri “otziñaanaka antawoiti kipatsi”, tsika otzimi 10 pankotsi, opookanaki apaani. Ari okantakari maawoni nampitsi.

¹⁹ Ipoña ashitaryanaana itasorintsipankoti Pawa janta inkitiki, koñaawaitanaki tasorintsinaki tsika joritakoitziro kajyaakaawakaantsi. Antawo ookathatanaka, ontziñaanaka kipatsi, paryainkatapaaki antawoiti jiriniki.

12

Tsinani ipoña noonki

¹ Opoña okoñaataanaki inkitiki aamparyaantsi. Noñaatzi apaani tsinani, ojoywaitakari ooryaatsiri okithaatakari, iri kashiri okatziyantaka. Amathaitakotakari ikaatzi 12 impokiro.*

² Omotzitatzi jiroka tsinani. Owanaa okaimakaimawaitaki okimaatsita ontzimaaniti.

³ Opoña okoñaataanaki inkitiki pashini aamparyaantsi. Noñaatzi apaani noonki, kityonka ikantaka. Tzimatsi 7 iito, ipoña 10 ichii. Jamathaiyitakiro iito.

⁴ Ijyiki impokiro jataantakari itzinko, iro japirotirimi kajyitani inkitiki ikaatzi tzimayitatsiri impokiroiti. Ari ipokashitapaakiro tsinani, ikowi jowitsityaawo iinchaanikiti aririka intzimapaaki.†

⁵ Okanta otzimaanitaki tsinani, shiramparyaani jinatzi. Iriitaki jiwatantyaarini atziririti jashirokotziti. Omapokashitaka jagaitanakiri isaikaki Pawa isaikamintoki.

⁶ Okanta tsinani shiyanaa iroori otzishimashiki. Ari jiwitsikiniro Pawa tsika onampityaawo, onkaati 1260 kitiiyyiri intziyaitiro.

⁷ Aripaiti otzimaki owayiritaantsi inkitiki. Iriitaki Miguel itsipayitakari imaninkariti. Iri jowayirita noonki itsipayitakari imaninkariti irirori.

⁸ Iro kantacha jirika noonki, ti otzimapirotzi ishintsinka, jotsiroryaitakiri inkitiki.

⁹ Ari itsipatsitakari imaninkariti jotsiroryaitakiri. Jirika noonki jotsiroryaitakiri, iri iitachari “Kamaari”, jiita iijatzi “Satanás”. Iri kowatsiri jamatawitiri maawoni atziriti ikaatzi nampitawori kipatsiki.

¹⁰ Nokimataitatzii ñaawaitanaintsiri shintsini inkitiki, ikantzi: “Jitainakawo ipinkathariwintantzi Pawa, jitainakawo joñaagantziro ishintsinka, jowawijaakotantai. Jitainakawo iijatzi Cristo jashitanta. Tima aritaki jotsiroryaakiri thawitakotapiintakiriri Pawaki jiiitaitziri ‘iyikiiti’.

¹¹ Iro kantacha jirikaiti jiiitaitziri ‘iyiki’ joitsinampagari kamaari, tima aritaki ikamawintairi Oijya, kapathainka ikantaka ikamaki. Iro joitsinampaantaariri iijatzi ikinkithatairo ñaantsi, jominthataawo irirori inkamawintairi Cristo.

¹² Irootaki, pinthaamintantyaari iirokaiti inkitijatzii. Inkantamachiitimi iirokaiti kipatsijatzii, iijatzii inkaarijatzii, tima katsima ikantanaka kamaari jotsiroryaitakiri, jiyotzi yotakotapaaka kapichiini”.

¹³ Ikanta jiñaakiro noonki jotsiroryaitakiri kipatsiki, jitanakawo ikimaatsitakaawaitanakawo tsinani owaiyantakiriri shiramparyaani.

¹⁴ Iro kantacha, tzimanaki apiti oshiwanki, iroowaitaki ishiwanki pakitha. Iro aantanari iyaaitiro otzishimashiki. Ari jimanapithatakari antariiti maanki. Ari awijaniintanakiro mawa osarintsi osaikawaitzi janta.‡

¹⁵ Ikanta antariiti maanki joimishitowanaki jiña ipaantiki, iroowaitanaki antawaani jiña. Ikowawita jowiinkiromi aririka onkakotanatya.

¹⁶ Iro kantzimaitacha, tankanaki kipatsi, oniyaatawakiro jiña, ari okanta awijakotantakari tsinani.

¹⁷⁻¹⁸ Ari ikatsimapirotanaki noonki. Jataki jowayirityaari pashini otomiiti jiroka tsinani. Iriiyitaki jojyakaawintaitzi kimisantakirori ikantakaantani Pawa, kamaitanakawori ikinkithatakotari Jesucristo.

13

Apiti kowiinkari piratsi

¹ Ipoña nokatziyapaaka inkaarithapiyaaki. Noñaatzi ishitowaatapaaki kowiinkari piratsi. Tzimatsi okaatzi 10 ichii, 7 iito. Jamathaitakiro ichiipaini. Tzimatsi josankinaitakiri iitoki, ithainkatasorintsiwaitaitzi.

² Jirika piratsi iriwaitaki kaninari kajyikari. Jojyawaitakari okanta iitzipaini maini. Iroowaitaki ipaanti kajyikari. Ikanta noonki, ipakiri ishintsinka jirika piratsi, ñaapiro ikantanaka ipinkathariwintantanaki.

* **12:1** Kantakotachari jake “tsinani”, iriitaki oiyakaawintachari Judá-mirinkaiti. Kantakotachari “otomiyaaniki”, iri oiyakaawintachari Jesucristo. † **12:4** Jiroka kantakotachari jake “kajyitani inkiti”, aririka ankotaryiromi mawakota inkiti, impoña aaki apakotawo, apirotakiro okaatzi tzimantawori. ‡ **12:14** Kantakotachari jake “ari awijaniintanakiro mawa osarintsi”, iro ikantajaantaitziri: “apaani osarintsi, osarintsipaini ipoña kajyitani osarintsi”.

³ Okanta apaani iito kimitawaitaka jowamagaitakityiuro, iro kantacha iijatzi aŋaagai. Iyokitzi ikantanaka isaawijatziiiti,

⁴ owanaa ipinkathaitanakiri, ithaamintawintanakari, ikantaiyini: “¿litama monkaatyaaarini jirika piratsi? ¿litama kitsirinkirini?” Ari ikimitsitaitanakari iijatzi noonki, ithaamintawintaitanakari, tima iriitaki pakiriri ishintsinka jirika piratsi.

⁵ Ipoŋa jiŋaawaitanaki jirika piratsi, ithainkatasorintsiwaitanaki. Iriitaki jowaitaki impinkathariti, onkaati osamaniti 42 kashiri impinkathariwintanti.

⁶ Owanaa ithainkatasorintsiwaitaki ipairyaaminthawaitashitakari Pawa, ipairyaaminthawaitashitakawo tesorintsithaanti, ipairyaaminthawaitashitakari inkitijatzi.

⁷ Jirika thainkatasorintsitaniri, iriitaki owayirityaarini oitshiritaari, inkowi joitsinampairi. Iri jowaitaki impinkathariwintairi ikaatzi nampiyitawori tsikarikapaini.*

⁸ Owanaa ipinkathaitanakiri kipatsijatziiiti kaari osankinatokatachani tsika josankinatakoyitaka jiyoshiitakiri pairani jiwitsikantaitakawori kipatsi, inkaati jaŋaakaayiiitari, ikaatzi ikamawintayitairi Oijya.

⁹ Kowirori inkimathatiro jiroka, inkimisanti.

¹⁰ Inkaati jomontyaawaitaitiri, jimatiro! Inkaati owamaantantyaawoni osataamintotsi, ari inkimitaitiri paata irirori jowamaantantyaawoni osataamintotsi. Irootaki joisokirotantyaawori oitshiritaari.

¹¹ Ipoŋa noŋaaki pashini kowiinkari piratsi ikitawaryaanaka kipatsiki. Tzimatsi apiti ichii, iroowaitaki otapatirimpita ichii Oijya. Jiŋaawaitapaaki, ikimitapaakari noonki.

¹² Jirika piratsi otzimimotziri ishintsinka. Irootaki ipasapiyaakariri itakawori piratsi jowamaawiiitakari iitoki, ipoŋa jaŋagai iijatzi. Ishintsiwintakiri atziriiti impinkathariti itakawori piratsi.

¹³ Joŋaagantapaaki kaari jiŋaitapiintaitziri. Ithonka jiŋaayitakiri maawoni atziri jowayiiitaki paampari.

¹⁴ Ojyiki kipatsijatziiiti jamatawitantakari ishintsinka ipasapiyaakariri itakawori piratsi itsitokawiiitakari iitoki. Ipoŋa ishintsiwintakiri atziriiti jiwitsiki jojyakaawo itakawori piratsi.

¹⁵ Ikanta jirika piratsi kimitakariri ichii Oijya, itasonkakiri ojyakaawontsi, aŋaanaki. Kantanaki jiŋaawaitzi. Japirotakiri jowamaayitakiri kaari pinkathatirini.

¹⁶ Ikintakotamakotakaantakiri atziriiti, tiirika jakopiroki. maawoni atziriiti ikintakotakaantakiri, antariiti, iryaaniiti, kowityaawainiriiti, ajyaagantaniriiti, ompirataniriiti, ompirataariiti, maawoni.

¹⁷ Tzimatsirika kaari ikintakoyiitzi, tii ishiniitzi jamanantawaiti, iijatzi impi-mantawaiti. Irootaki okowantapirotari inkintakoyiitiniri iwairo piratsi maawoni atziriiti. Intzimayiti pashini ikintakoyiitakiniri ojyawitawori iwairo piratsi.

¹⁸ Apaani yotaniri, ari onkantaki inkimathatiro jiroka ojyakaawo iwairo piratsi. Tima jiroka ojyakaawo iwairo piratsi, irootaki josankinaitziri “666”.†

14

Ipampithaani kaatatsiri 144,000

¹ Ipoŋa napiitakiro naminanai, noŋaatziri Oijya ikatziya janta otzishiki jiiitaitziri Sion. Ari itsipayitakari kaatatsiri 144,000 kintakotamakoyitakawori iwairo irirori, iijatzi jashi Ashitariri.

² Nokimatzi poimatanaantsiri inkitiki iroowaitaki owaryiinkariti jiŋaa, iroowaitaki shintsiri ookathawontsi, iroowaitaki ipiyompiwaitaitzi.

³ Iri pampithagayitsini kaataintsiri 144,000 ipinakowintairi Oijya. Itapothaitakiri ipampithaawintziri saikaintsiri saikamintotsiki, ari ikatziyitakari iijatzi 4 inkitiwiri, ipoŋa Antaripiroriiti. Iri iyoshiitacha ipampithagayyakini jirikaiti, tikaatsi pashini matironi impampithairo.

⁴ Jirikaiti kaataintsiri 144,000, kitishiriri jinayitatzii, tii jantayitziro kamaawoyitatsiri imayimpiritiro tsinani. Iriiyitaki oyaatapiintakiriri Oijya tsikarika ikinayitzi. Iriiyitaki jitakari jashitaari Pawa, irijatzii jashiyitakari Oijya.

⁵ Tii inthiiyapaantitya, tii otzimawaitzi iyaaripiroshirinka oitya inthawitakoitiriri isaiki Pawa.

* **13:7** 13:7 Ikantakoitziro jiroka “nampiyitawori tsikarikapaini”, irojatzi ikantaitzitari ikaatzi iyoshiiyitachari jinampitawo tsikarika, ipinkathariwintaitziri tsikarika, ikaatzi kimaŋaanitawakaachari tsikarikapaini. † **13:18** Kantakotachari jiroka, tima maawoni letra josankinatantari Heber-paantiri ipoŋa Grecia-paantiri, kantatsi inkimitakaantaitiro nũmero. Okimaitya jiroka: a=1, b=2, c=3, ari okantayita maawoni. Aritaki okantaki ayoyitiro wairontsiipaini aririka apatotiro letra-paini. Irootaki kantakotachari iijatzi jiroka.

Ikamantantakiri mawa maninkari

⁶ Ipoña noñaaki jaapaaki inkitiki pashini maninkari, ikinkithatakaapaakiri kipatsijatzi ikaatzi nampiyitawori tsarikapaini. Ikinkithatakotapaakiniri kantaitachari Kamiithari Ńaantsi.*

⁷ Ikaimapaaki shintsiini, ikantzi: “Pimpinkathatiri Pawa. Pinthaamintawintaiyaari. Tima irootaintsi jaminakoitairi maawoni jantayitakiri. Irootaki pinthaamintawintantyaariri, witsikakirori inkiti, kipatsi, inkaari, iijatzi jiñaapaini”.

⁸ Ipoña ipokapaaki pashini maninkari, shintsiini ikaimapaaki, ikantzi: “Japathakiro-ryaitakiro antawoiti nampitsi Babilonia. Japiroitakiri atziriiti nampitantawori, aakowintawori imayimpiriwaitaki. Tima ikaimashiriyitakiri pashinijatzzi atziriiti jimatakotiri okaatzi jantayitakiri irirori. Okimiwaitakawo ishinkitayiriimi okanta imayimpiritakaantakariri”.

⁹ Ipoña ipokapaaki pashini maninkari, ikaimapaaki shintsiini ikantzi: “Itzimayitzirika pinkathatakiriri piratsi, pinkathayitakirori iijatzi joyyakaawo, kintakotamakoyitakawori iwairo, jakoki,

¹⁰ irijatztika inkisaniintayitiri Pawa. Onkimiwaitaiyaawo joiyitaatyiriimi piyantatsiri. Antawoiti inkimaatsitakaayitaiyaari intagairi, jatsipitaiyaawo kachaari, kitirimoto onkantanatya, owanaa oshitzinka. Ari jiñaayitairi maawoni maninkariiti tasorintsaintsiri, ari jiñiiri iijatzi Ojya.

¹¹ Ari inkantaitatyaani inkimaatsitaiyaawo kachaari, kitiijiyiriki iijatzi tsiniripaiti, iiro otsiwakaajaitzi kapichiini. Ari inkimitagaiyaari maawoni pinkathatakiriri piratsi, pinkathatakirori joyyakaawo, kintakotakawori iijatzi iwairo”.

¹² Irootaki inkamaitantawori jamawiwainiti ikitishiritakaitairi ikimisantairi Jesús, jimonkaatapiintairo ikantakaantziri Pawa.

¹³ Nokimatzi jiñaawaitanaki apaani inkitijatzzi, ikantzi: “Posankinatiro jiroka: Aririka inkamayiti ikaatzi jashitaari Awinkathariti, kimoshiri inkantaiya”. Irojatzzi inkantanakiri iijatzi Tasorintsinkantsi, ikantzi: “Imatyaata, tima tii okowajaanta iroñaaka iñaashintsishiriwaitaiya, aña kamiitha jimakoryaawaiti, jinintaawaitapaawo okaatzi jantawintakiri”.

Joyiipataitzi kipatsiki

¹⁴ Opoña okoñaatapaaki kitamaari minkori, noñaatziiri isaikaki kimitakariri Itomi Atziri. Jamathaitakari oro, joirikaki thoyimpiminitatsiri kotsiro.

¹⁵ Ipoña ishitowanaki tasorintspankoki pashini maninkari, ikaimotapaakiri shintsiini saikaintsiri minkoriki, ikantziri: “Sampainkataki pankirintsi, poyiipatantyaawo piyot-siroti”.

¹⁶ Ikanta jirika saikaintsiri minkoriki, itotantakawo iyotsiroti, joyiipatantaki kipatsiki.

¹⁷ Ikanta pashini maninkari saikantawori tasorintspanko janta inkitiki, shitowanaki irirori, irojatzzi joirikaki thoyimpiyaanikiini kotsiro.

¹⁸ Ari ishitowanaki pashini maninkari ipoñaanakawo taapirimintotsiki. Jiyaatashitanakiri jowayitakiri inkimpoyairi paampari. Ikaimotanakiri shintsiini pashini oirakakirori kotsiro, ikantziri: “Pinchikayitiro kithokiyitaintsiri kipatsiki, aritaki irakayitaki”.†

¹⁹ Ari jimatakiro maninkari, ichikakiro kithokitaintsiri kipatsiki, ipiyotakiro inchaton-aaki, inkawirinkaitiro. Okaatzi oyyakaawintari piyantatsiri imiriitari, iro ikajyaakaakiriri Pawa maawoni iisaniitani.

²⁰ Okaatzi oyyakaawintari inchatonaa irootaki othapiki nampitsi tsika jowamaantaitaki. Oyyakaawintakiri ikawirinkaitakiri, iro iriraani kamayitaintsiri. Tima oyyiki iraantsi shitowaintsiri opamankanakiro nampitsi. Ari imonkaatakari ipaantiki mora iwiyaiya ochiinkaatzzi iraantsi. Jataki intaina oonkaatya onkaati 300 kilómetro.‡

15*Maninkariiti amironi paata 7 owasankitaantsi*

¹ Ipoña noñaaki pashini aamparyaantsi inkitiki. Kamiitha okantaka, owanaa niyokitzi-wintanakiro. Tzimatsi ikaatzi 7 maninkari. Iriiyitaki nashiyitakawori jowasankitaantayitaki. Tima okaatzi jantayitakiri maninkari, ari imonkaatari jiñaitziro iyatsimanka Pawa.

* **14:6** 14.6 Ikantakoitziro jaka “nampiyitawori tsarikapaini”, irojatzzi ikantaitsitiri ikaatzi iyoshuyitachari jinnampitawo tsarikari, ipinkathariwintaitziri tsarikari, ikaatzi kimañaanitawakaachari tsarikapaini. † **14:18** Kantakotachari jaka kithokiyitaintsiri, okithoki “uva” inayitatzzi. ‡ **14:20** Okaatki iyaataki 300 kilómetro, iro kimitakawori aririka aniiti onkaati 7 kitiijiyiri, iirorika onkaati 8 kitiijiyiri. Irootaki ikantaitziri 1600 estadio.

² Ari noñaaki iijatzi inkaari, okimiwaitakari ñaawontsi. Iro kantacha morikathanthaataki jiroka inkaari. Ari ikatziyayitakari oitsinampaakiriri kowiinkari piratsi, jorikayitakiro iwiyompiminto ipawairiri Pawa. Iriiyitaki kaari pinkathatironi joyyakaawo piratsi, kaari kintakoyityaawoni iwairo.

³ Iro ipampithagayirini jirikaiti ipampithaakiri pairani Moisés-ni. Jiitaitziro “Iwampithaani Oijya”, okantzi:

Nowinkathariti Pawá, Shintsipirotsisiri,

Kamiitha pantakiri, iyokitzi nokanta.

Pantapiintakiro iiroka tampatzikari, tima piñaanitawo tyaaryoori.

Iiroka pinkathariwintairini atzirriiti.

⁴ ¿Iiroma itzimi iitya pinkathataimini, iitya thaamintawintaimini, iitya pairyaironi piwairo?

Apaniroini iiroka pitasorintsitzi.

Iiroka impokashiyitai atzirriiti, ipinkathayitaimi.

Tima aritaki poñaagantakiro owanaa okamiithataki pantayitakiri.

⁵ Opoña noñaaki inkitiki tasorintsipanko, ashitaryanaaka tasorintsisagaakipirori.

⁶ Ari ishitowanakiri tasorintsipankoki 7 maninkariiti intzimi owasankitaantatsini. Kitamaaniki okantayitaka iithaari, shipakiryaaapirowaitaki owaniinkataka. Jowathakichopiniitakari oro.

⁷ Ikanta apaani inkitiwiri kaatsisiri 4, ipayitawakiri maninkariiti apaani pamoko. Kimiwaitaka janta pamokoki, ari ojaikitimi iyatsimanka Pawa, kantaitachari inkañaanitai.

⁸ Kachaaryiinkatanaki tasorintsipanko, okantakaakawo jowaniinkawo Pawa iijatzi itasorinka. Tikaatsi kantironi intyi tasorintsipankoki irojatzi onthonkantapatyaari jowasankitaantaki maninkariiti.

16

Pamokopaini ojaikitaka katsimataantsi

¹ Nokimatzi inkitiki, iita ñaanatanakiriri 7 maninkariiti, ikantziri: “Piyaati pisakotiro kipatsiki okaatzi jaikitaintsiri 7 pamokoki kimitakawori iyatsimanka Pawa”.

² Ari jitanakawo apaani maninkari isakotakiro kipatsiki jaikitaintsiri iwamokotiki. Ari omapokashitanakari ipathaawaitanaki antawoiti ikaatzi kintakotakawori iwairo kowiinkari piratsi, ikaatzi pinkathatakirori joyyakaawo.

³ Ikanta pashini maninkari isakotakiro inkaarimashiki jaikitaintsiri pamokoki. Okimitanakawo iraaantsi inkaari, japirotaka ikamaki saikantawori.

⁴ Ikanta pashini maninkari isakotakiro jiñaamashiki, oyaapiyaaki jiñaatinimashi jaikitaintsiri iwamokotiki. Okimiwaitanakawo iraaantsi jiñaapaini.

⁵ Nokimatzi jiñaawaitanaki maninkari jowayitakiri inkimpoyaawintiri jiñaawiri, ikantanaki: “Tasorintsi, ikaatzi añaatsisiri, jañiitaka pairani, tampatzikashiriri pinatzi iiroka, tima iiroka aminakotaironi kamiithaini jiroka.

⁶ Tima ikaatzi owamaayitakiriri oitishiritaari, ikaatzi kaphathainkatataakiriri Kaman-tantaniiriiti jowamaayitakiri, iriyyitaki miriyyaawoni jiroka iraaantsi. Tima iro ikowatzi-iri”.

⁷ Ipoña nokimaki jiñaawaitanaki pashini janta taapirimintotsiki, ikantanaki: “¡Ariwí! Nowinkathariti Pawá, okaatzi pikowakiri pantiro tampatzika okantayitaka. Tyaaryoori inatzi”.

⁸ Ikanta pashini maninkari, isakotakiro ooryaatsiriki jaikitaintsiri iwamokotiki. Jomapokashitanaka ooryaatsiri jotsiyanakiri atzirriiti.

⁹ Antawoiti jotsiyakiri atzirriiti ooryaatsiri, ari ipoñaanakari ithainkatasorintsiwaitanaki, jookimowaitashitanakari Pawa, ashitawori ishintsinka, owasankitaantatsiri. Tii okantzi-moshiritari impiyashiriyitai, impinkathatairi Pawa.

¹⁰ Ikanta pashini maninkari, isakotakiro tsika ipinkathariwintantzi piratsi jaikitaintsiri iwamokotiki. Antawoiti otsiniritanaki. Antawo jashironkaayitaka atzirriiti janta, jatsikawaitakiro inini ikimaatsiwaita.

¹¹ Ari ithainkatasorintsiwaitanaki, ikijyimawaitanakiri Inkitijatzii Pawa, tima oiyiki ikimaatsiwaitaka, oiyiki ipathaawaitaki. Iro kantacha tii jowajyaantzimaitawo iyaaripironka.

¹² Ikanta pashini maninkari, isakotakiro antawaaki jiña Eufates jaikitaintsiri iwamokotiki. Omapokashitanaka opiryaatanaki. Kantatsi imontyaayitapaaki pinkathariyitatsiri tsika ishitowapiintzi ooryaatsiri, jowayiritya.

¹³ Ipoña ishitowanaki piyari ipaantiki noonki. Ishitowanaki iijatzi piyari ipaantiki piratsi, ari okimitakari ipaantiki thiiyinkari kamantantaniri, ishitowanaki piyari. Ikaatzi piyari shitowayitapaintsiri, iriwaitaki majjiro,

¹⁴ kantatsi jantayitiro kaari jiñaitapiintzi. Ithonka jiyaatashitakiri ikaatzi pinkathariyat-siri kipatsiki. Jiñantakaayitakari jowayiritakaiyaari, impiyapaititakirika Pawa shintsi-pirotatsiri.

¹⁵ (Pamini, nonkimitapaiyaari koshintzi aririka nompiyai. Kimoshiri inkantya itzimirika aamagaiyaanani, kimitakariri owirori okaakiini iithaari inkini inkithaatanatyaawo, iiro ishiyamirikitantanaka, jowaañiitairi.)

¹⁶ Ipoña jirikaiti piyari, japatoyitakiri pinkathariiti janta oita “Armagedón”. Iñaani inatzi Heber-paantiri jiroka Armagedón.*

¹⁷ Ikanta iwiyaantapaakawori maninkari, isakotakiro tampiyainkaki jaikitaintsiri iwamokotiki. Ikimaitatzi kaimanaintsiri tasorintsi-pankoki, osaiki saikamintotsi, ikantatzi: “¡Ari othonkapaaka!”

¹⁸ Ari jiñaitakiro oporikanaki ookathawontsi, ikimaitakiro antawoiti ontziñaanaka kipatsi. Tii jiñaitapiintziro kimitakawori jiroka ontziñaantsi, irojatzii pairani owakiraa itzimayitantanakari atziriiiti kipatsiki.

¹⁹ Okanta antawo nampitsi, mawakota okantanaka otankanaki. Ari apirotakari iijatzi opookanaki nampitsiiti tzimayitatsiri kipatsiki. Ari inkinkishiritakoitanatyaawo awijiyimotirini Babilonia-jatzi, imirityaawo “imashirinka Pawa”, okimitakawo piyantatsiri.

²⁰ Ari apirotakari maawoni othampishi, tii jiñaitairo. Ari okimitakari iijatzi otzishipaini.

²¹ Ari oparyaapaaki tñayitatsiri jiriniki, awitsinaayitapaakari atziriiiti. Iikiromaitaka jiyaatakanakitziro ithainkatasorintsiwaitanaki, ikijyimawaitantanaki ikimaatsiwait-aka oyyiki.†

17

Jowasankitaitziro kimitakawori antawo mayimpuro

¹ Ipoña ipokashitapaakina apaani maninkari kaatantsiri 7 joirikayitakirori iwamokoti, ikantapaakina: “Pimpoki, piñiuro tsika inkantaitiri jowasankitaañitiri atziriiiti, tima ikimitakawo apaani mayimpuro saikathapiyaatantakawori oponkityaamashiki jiña.”

² Jiroka kimitakawori mayimpuro, kimiwaitaka iroomi imayimpuriyitakimi ikaatzi pinkathariwintantatsiri nampitsiitiki. Okimiwaitakawo iijatzi, apirotakirimi oshinkiyitirimi kipatsijatziiiti.

³ Ipoña jaashirinkatanakina otzishimashiki. Ari noñaakiro apaani tsinani otyaakaakari kityonkari piratsi, okaatzi 7 iito, 10 ichii. Tzimatsi wairontsi-paini osankinatainchari iwathaki, ithainkatasorintsiwaitaitzi.

⁴ Okityonkamawotatzii okithaatakari jiroka tsinani, opitziirishimawotaki iijatzi. Kamiitha jowainkayiyitantakawo oro, ipoña poriryaaatatsiri mapiki. Oirikanakitaki jiwitsikaiziri oro. Kimiwaitaka ari ojaikitakimi oyaaripironka, iijatzi omayimpurinka.

⁵ Tzimatsi osankinatainchari otamakoki, kaari ikimathawiita pairani, okantzi: ANTAWO BABILONIA, ANTAWOITI MAYIMPIRO, KISANIINTAPIROTAAWO KIPATSIKI.*

⁶ Naminapirotanakiro jiroka tsinani, aña oshinkitatyawo iriraani oitishiritaari ikaatzi jowamaayitakiri. Iriraani iijatzi ikaatzi jowamaayitakiri ikinkithatakotanakiri Jesús. Ikanta noñaakiro jiroka, iyokitzii nokantanaka.

⁷ Ipoña ikantana maninkari: “¿Iitama iyokitziiitakaantzimiri jiroka? Ari nonkantakimi oita otyaakaawintachari, tii jiyotakowiitawo pairani jiroka tsinani, iijatzi jirika piratsi otyaakaakari, oyyikitatsiri iito, iijatzi ichii.

⁸ Itzimaitaka pairani jowyakaawintaitziri piratsi, tii jiñaitziri iroñaaka, iro kantacha irootaintsi ishitowii impoñaatyaawo omoonaki inthomaintapirotatsiri. Impoñaashitaty jowamaayitakiri. Jirikaiti kipatsijatzii, kaari osankinatakotachani pairani jiwitsikantaitakawori kipatsi, iyokitzii inkantiri piratsi. Tima iiro ikimathatziro oita kantakotachari: ‘Itzimaitaka pairani, tii jiñaitairi iroñaaka, irootaintsi impiyaki’.

⁹ Imatantyaari inkimathaitiro jiroka, okowapirotatya ontzimi yotanitaantsi. Kaatantsiri 7 iitontsi otyaakaakari tsinani, iro jowyakaawintacha 7 otzishi.†

* **16:16** Kantakotachari jaka “Armagedón”, iro janta tsika jowayiritapiintaka pairani Judá-mirinkaiti. † **16:21** Kantakotachari jaka “tinayitatsiri”, iro ikantaitziri iijatzi “apaani talento”, irojatzii ikantaitairi iroñaaka “40 kilo”.

* **17:5** Tzimayitatsi kantatsiri jiroka “Babilonia”, irootaki nampitsi Roma. Tima iro iñaaniyitakari imananiikiini pairani kimisantzinkariiti, ikinkithatakotziro jiroka Roma, ikantzi: “Babilonia”. Paminiro iijatzi janta 1 P. 5.13. † **17:9** Tzimayitatsi iiyitziro nampitsi Roma, ikantaitziro: “Roma, inampitsi 7 pinkathariiti”. Ikantaitzi iijatzi: “Roma, onampitawo 7 otzishi”.

¹⁰ Tzimaki pairani ikaatzi 7 pinkathariwintakirori janta. Aritaki joitsinampagaitaki ikaatzi 5 pinkathari. Tzimatsi apaani pinkatharitatsiri iroŋaaka. Iriima pashini, intzimi pinkatharitatsini, tikiraamintha itzimaajaitzi. Jirika iwiyaantyaawoni kapichiini impinkathariwintantapainti, iiro osamanipirodzi.

¹¹ Jirika piratsi tzimitachari pairani, kaari jiŋaitzi iroŋaaka, pashini jinatzi, iriitaki kaatapaantsini 8. Iro kantacha, ari jowawitapaatyaari pashini kaataintsiri 7 pinkathariiti. Ari japirotzimaitaitaari.

¹² Irooma kaataintsiri 10 chiitsi, irijatzi ojyakaawintziri pinkathariiti, kaatatsiri 10. Tiki-raata ipinkathariwintantayitzi irirori. Tima aririka impinkathariwintantanaki piratsi, iriyyitaki intsipayitaaari impinkathariwintanti. Iiro osamanipirodzimaita, apa ishirinkapaintya kapichiini ooryaatsiri.

¹³ Jirikaiti pinkathariiti jakakotawakaiyaawoni jantiri. Pinkatha inkantiri piratsi, iiro ipiyathawaitari.

¹⁴ Owanaa jowayiriminthataari Oijya. Iro kantacha jirika Oijya, iriitaki oitsinampaantatsini. Tima iriitaki ompirayitari ikaatzi ompirayitantachari. Iriitaki pinkathariwintziriri pinkathariwintantatsiri. Iriitaki intsipayitaaari irirori, ikaatzi ikaimashiriyitairi, jiyoshiiyitakiri, ikaatzi oisokirotakariri”.

¹⁵ Ipoŋa inkantakina iijatzi maninkari: “Jiroka oponkityaamashi jiŋaa osaikathapiyaantakarari tsinani, iri ojyakaawintachari atziriiiti piyoyitainchari tsikarikapaini.”

¹⁶ Jirikaiti atziri saikantawori 10 nampitsi, ojyakaawintakarari 10 chiitsi, ari inkisaniintanakiri saikantawori nampitsi ojyakaawintakarari tsinani. Ari inkimitaakiro iijatzi piratsi owanaa inkisaniintanakiro. Onkimiwaityaawomi jaatonkoryaatziiromi tsinani, jowawathawaitatyaawomi, intaawaitakiromi. Tima japirotakiro nampitsi ojyakaawintakarari tsinani.

¹⁷ Iriitaki Pawa kantakaawori akakotawakaantawori antayitantakawori jiroka. Irijatzi kantakaawori ikimisantantakariri piratsi. Irootaki jantaitiri, irojatzi imonkaatantatyaari ikantakiri Pawa.

¹⁸ Ari okantakarari, tima jiroka tsinani iro ojyakaawintacha antawo nampitsi. Tima ikaatzi saikantawori nampitsi, ipinkathariwintawitakarari nampiyitawori pashini nampitsi”.

18

Japathakiroryaitakiro Babilonia

¹ Ikanta othonkapaaka jiroka, noŋaatzzi ijyaawiinkapaaki pashini maninkari. Otzimi-motziri irirori owanaa ishintsinka, ojyiki jowaniinkawo. Joorintapaakiro kipatsi.

² Ikaimapaaki, ikantzi: “Japathakiroryaitakiro antawo nampitsi Babilonia. Apa inampiyitaawo iroŋaaka nashiwaiyitachari piyari janta, tii ishiniitairi ishitiow janta. Ari ikimitagaitakiri iijatzi nashiwaiyitachari tsimiri ipinkaitziri owapiintakariri kaminkari.

³ Tima atziriiiti ikaatzi saikantawitakawori nampitsi ojyakaawintakarari tsinani, ajyaa-gantapirowaiwitaka, jiyompariwitapiintakarari atziriiiti saikayitatsiri pashiniki nampitsi. Ikaimashiritakiri atziriiiti jowakotaiyaari ikantayiwita iriroriiti, apa ikowapiroyitziro ajyaaagawontsi, inintashiminthawaitari iijatzi. Iro opoŋaantari iŋaayitakiro tii ikinataari Pawa, ikimiwaitakawo okanta tsinani mayimpiro. Irootaki ojyantakawori ishinkitayiyi-yaawomi ajyaaagawontsi, iro jantayitantakawori kimitawori mayimpiritaantsi”.

⁴ Ipoŋa nokimaki japiitanakiro jiŋaawaitanai inkitijatzi, ikantzi: “Ajininká, iiro pitsipatari saikantawori nampitsi ojyakaawintakarari tsinani, pitsipataarikari jowasankitaayitairi.

⁵ Tima Pawa, ikinkishiritziro iyaaripironka ikaatzi tsipatakariri, kimiiwaitaka ontzina-gaatyaami iyaaripironka inkitiki, ari opiyotakarari.

⁶ Pimpiyakowintaiyaari, papipiintiri powasankitairi. Tima okaatzi ojyakaawintachari omiritakaakariri tsinani shinkitantatsiri, poipiyiniro iroori, tontaaki pinkantakiro oyipiyanaka.

⁷ Aminaashiiwaitaka iroori okantapiintzi: ‘Naaka pinkathawo, iiro iŋaitana nashironkaawaitya nonkimitakotyaaow kamatsiri oimi’. Tima ojyiki okantakaapirowai-wintakawo owaniinkatani, aakowintakawo omayimpirowaitaki. Irootaki oŋaantyaawori iroŋaaka onkimaatsipirotaiya.

⁸ Irootaki omapokantaiyaari jowasankitagairo apaniki kitiiyyiri, ari omantsiyataki, onkimaatsiwaitaiya, ojyiki ontajyaaniintawaitai, ompoŋa intagaitairo. Iriitaki mataironi Awinkathariti Pawa jowasankitagairo. Tima otzimotziri irirori ishintsinka.

‡ 17:15 Ikantakoitziri jaka atziriiiti “piyoyitainchari tsikarikapaini”, irijatzi ikantaitsitari nampiyitawori tsikarika, ipinkathariwintaitziri tsikarika, ikaatzi kimaŋaanitawakaachari tsikarikapaini.

⁹ Aririka iŃaayitakiro oyachaarinka ontagaiya nampitsi ojanyaawintakari tsinani, owanaa jowashiritakotyaaowo, jiraakowaityaowo pinkathariiti, tima iri tsipayitakariri saikantakawori jantayitakiro okaatzi ojayitawori mayimpiritaantsi.

¹⁰ Intaina inkatziyaki iriroriiti inthaawantaiyaowo jowasankitaitakiri, inkantaiyini: 'jikantamachiitzi nampitawori Babilonia-ki!' Iroopirowaiwitaka nampitsi. ¿Okatzimatakima jowasankitaitakimi? Tikiraatya ishirinkapirotaajitzi ooryaatsiri.

¹¹ Ari inkimitatyaari ikaatzi jiyomparitapiintakari, owanaa jowashiriniintakotyaaori, jiraakowaityaari, tima tikaatsi jiyomparitaiyaari.

¹² Timu iri jiyompariwitapiintakari ir-oro-ti, iiriikiti, poriryaari imapini, nashiwaiy-itachari kithaarintsi, kitamaamawori, pitzirishimawotatsiri, kityonkamawopirotsiri, karinthamawotatsiri. Tzimayiwitacha ojoyawori santari. Tzimayiwitacha jiwitsikani ipothoyitakiri kamiithaini, chiitsi, inchakota pinayitachari, ashiro, mapi.

¹³ Tzimayiwitacha mitaki, tzimayiwitacha nashiwaitachari kasankaari, tzimayiwitacha imiriitari, tzimayiwitacha owaaki inchato kimitariri yiinkantsi, tzimayiwitacha opani jowayitari, tzimayiwitacha i-vaca-ti, joiyyati, imorani ishiyakomintotari, tzimayiwitacha jompiratanipaini iijatzzi.

¹⁴ Ari othonkapaakari chochoki pinintapiintsitakari. Tii otzimayitai ajoyagawo pikowapiintakari, ari okaatapaaki owaniinkata.

¹⁵ Intaina jaminakotairo jiyomparitapiintari, thaawa inkantya iiro itsipataayitzi jowasankitagaitakiri. Antawoiti jiraakotyaaori jowashiritakotanatyaari.

¹⁶ Inkantaiyini: 'jikantamachiitzi nampitawori janta!' Iroopirowaiwitaka nampitsi. Tzimayiwitacha ojyiki iroopirowori kitamaamawori imanthaki, pitzirishimawotatsiri, iijatzzi kityonkapiromawotatsiri. Tzimayiwitacha ojyiki ir-oro-ti, imapini poriryaayitatsiri.

¹⁷ Apa ishirinkaniintanaka kapichiini ooryaatsiri, ari japiroitakiro antawo ajoyagawo'. Ari ikimitakari saikayitaintsiri jamaatakointoki, intaina ikatziyayitaka jaminakotziri tsika ikanta japiroitakiri. Ari ipiyotaiyakani ikaatzi antakoyitziro jamaatakointo, itsipayitakari ikaatzi otitantawori.

¹⁸ Ikanta jiŃaakiro oyachaarinka nampitsi otagaa, owanaa jiraakotakawo, ikantayitzi: 'Tikaatsi pashini nampitsi kimitaiyaawoni jiroka iroopirowita'.

¹⁹ Antawoiti jowashiriniintaka, ikantaiyakini: 'Ikantamachiitzi ikaatzi nampitakawori janta. Timu ajoyagantayiwitakai aakaiti aayitapiintakiro ajoyagawontsi amaatakointoki. Timu apa ishirinkapainta kapichiini ooryaatsiri, ari japiroitakiro'.

²⁰ Irooma iirokaiti inkitiijatzzi, oitishiritaariiti, otyaantapiroworiiti, kamantantaniiriiti, ontzimatyii pinkimoshiriyiti, timu ikamantsitayitakai Pawa iro jowasankitaantakariri saikantawori antawo nampitsi, ipiyakowintayitziimi iirokaiti'.

²¹ Ikanta apaani maninkari tzimatsiri ishintsinka, jaaki antawo mapi, jookakiro inkaariki, ikantzi: "Nokimitaakiro nookakiro antawo mapi, ari nonkimitaakiro iijatzzi antawo nampitsi Babilonia. Ari ompiyaari, iiro jiŃaitairo.

²² Iiro ikimaitaimi pimpampithai, onkamiŃainkati piwiyompiminto, pisonkari, iijatzzi pityoori. Iiro jiŃaitaimi pikaatzi piwitsikayitziro tsikarika oiyitari. Iiro ikimaitairo ompoimati pitoonkaminto.

²³ Iiro jiŃaitairi imporikai pootaminto. Iiro jiŃaitaimi paawakaiya. Ari okaatapaaki maawoni jiroka, timu ojyiki poitzipinashiriyitakiri pashiniijatzzi atziriiti, kimiwaitaka pinkisaminthatatyiirimi. Timu antawoiti ishintsiwitaka ikaatzi yomparitapiintakamiri.

²⁴ Iriitaki owatsinawaitakiriri pashiniijatzziiti, ikapathainkatakaawaitakiri Kamantantaniiriiti. Ari ikantakiri maawoni oitishiritaari'.

19

Ithaamintaita inkitiki

¹ Okanta othonkapaaka jiroka, nokimatzi kamiŃainkatanaintsiri inkitiki ikaimaiyini, ikantzi:

¡Iijow! Iriitajaantaki Pawa owawijaakoyitairi. Oztimimotziri jowaniinkawo, iijatzzi ishintsinka.

² maawoni ikowiri jantiri irirori, tampatzika okantayitaka.

Tyaaryoori inatzi.

Timu jowasankitaakiro mayimpro owaripirotakiriri kipatsijatzziiti.

Ipiyakowintaari ikaatzi jowamaitakiri jompiratani.

³ Irojatzzi japiipiintayirini, ikantzi:

¡Iijow! Onkatziyainkatawiiti oyachaarinka.

⁴ Ikanta 24 Antaripiroriiti, itsipatakari 4 inkitiwiriiti, jotzirowaiyanakani, timu ipinkathatanakitziiri Pawa isaikaki irirori saikamintotsiki, ikantaiyini:

¡Ari onkantyaari! ¡Iijow!

⁵ Tzimatsi Ńaawaitanaintsiri saikamintotsiki, ikantaitzi:

maawoni jompirayitaari Pawa, pinthaamintaiyaari.

Pimpinkathatairi maawoni, pitanatyaawo tsinampashiririiti iijatzi iriipiroriiti, maawoni.
⁶ IpoŃa nokimaki kamiŃainkatapaintsiri, iriwaitaki ipiyotaiyani atziririiti, iroowaitaki oparyiinkatzi jiŃaa, iroowaitaki iijatzi ookathawontsi. Ikantaitzi:

¡lijow! Aritaki pinkathariwintantai Pawa, iri Apinkatharitsitaari Shintsipirori.

⁷ Thami ankimoshiriwintiri, thami ampinkathatiri, tima irootaintsi joimoshirinkiri jaawakaiya Oijya. Aritaki witsikaka iinatyaari.

⁸ Kitamaa okantaka ithaari, tii okipatsiwaitzi, poriryaa okantaka. Ojyakaawintachari “iinatyaaari”, iriyyitaki oitishiritaari. Ojyakaawintachari “tii okipatsiwaitzi ithaari”, iro kamiithari jantayitakiri jirikaiti.

Jatyootaitiri jaawakaiya Oijya

⁹ IpoŃa ipokashitapaakina inkitijatz, ikantzi: “Posankinatiro jiroka: Owanaa inki-moshiritaari ikaimayitakiri jatyootairi jaawakaiya Oijya”. IpoŃa ikantakina iijatzi: “Jiroka, iŃaanipiro inatzi Pawa”.

¹⁰ Ari notzirowanaka nopinkathatanakiri maninkari, ipoŃa ikantana: “¡iro pipinkathatana naaka! Ari akaataiyini jompiratai Oijya, ari nojyimi iiroka, ari nojyakari iijatzi ikaatzi oisokiroyitakawori ikinkithatapaintziri Jesús. AŃa iri pimpinkathatajaanti Pawa. Tima okaatzi ikinkithatapaintziri Jesús, irootajaantaki yoshiritakaariri Kamantantaniriiti”.

Tyaakaakariri kitamaari mora

¹¹ IpoŃa noŃaaki ashitaryaana inkiti. Tzimatsi janta kitamaari mora. Itzimi tyaakaakariri, iriitaki jiitaitziri “Oisokirotaniri”, jiitaitziri iijatzi “Tyaaryoori”. Aririka jowasankitaanti, tampatzika okanta. Ari okimitari iijatzi aririka jowayiritanti.

¹² Irooma irooki iriwaitaki paampari. Amathaipirowaita ikantaka. Josankinatakawo wairontsi kaari jiyotakoitzi apa jiyotzoro irirori.

¹³ Ikithaatakotakawo othakakiri iraanisi. Iri jiitaitziri iijatzi “IŃAANI PAWA”.

¹⁴ Tzimatsi inkitikinta jowayiriti. Kitamaathaitaki okantaka iijatzi iithaari, tii onkipatsi-waiti. Iriitaki oyaatakiriri tyaakaakariri iijatzi kitamaari imorani.

¹⁵ Ari oshitowanakiri ipaanitiki kimitakawori othoyimpiminitzi osataamintotsi, irootaki jompojantayitaiyaariri iisaniintani. Iri ompiratantaiyaarini jashirokotziti. Irijatzi witsikakiniriri oiyakawori jimiritaitari jiitaitziri “Imashirinka Pawa Shintsipirori”.

¹⁶ Josankinatakawo wairontsi iithaariki, iijatzi iporiki. Jiroka wairontsi: PINKATHARI-WINTZIRIRI PINKATHARIITI. OMPIRATARIRI OMPIRATANIRIITI.

¹⁷ IpoŃa noŃaaki pashini maninkari ikatziyantakari ooryaasiri, ikaimapaakiri maawoni tsimiriiti aayitatsiri, ikantziri: “Pimpoki papatotya, poyaawo onkaati impayitimi Pawa.

¹⁸ Tima powayityaari atziriwatha: iwatha pinkathariiti, iwatha ijiwari owayiriiti, iwatha Ńaapiroriiti, iwatha tyaakaapiintariri imoraniti. Ari powanatyaaawo iijatzi iwatha imoraniti. Tii apa powaiyaari jirikaiti, aŃa powayitaiyaari iijatzi iwatha maawoni: ompirataari, ompirataniri, antaripiroriiti, oryaanipaini, maawoni”.

¹⁹ IpoŃa noŃaakiri kowiinkari piratsi, noŃaakiri iijatzi kipatsijatz pinkathariiti itsipay-itakari jowayiriti. Ari ipiyotaiyakani inkini jowayiritiri jirika tyaakaakariri kitamaari imorani itsipayitakari iijatzi jowayiriti.

²⁰ Tzimatsi iita oirikawakiriri kowiinkari piratsi. Ari ikimitaakiri thiiyinkari kamantantaniri itsipatapaintakari itasonkawintantzi. Ari okanta jamatawitantakariri kintakoyitakawori iwairo piratsi, ikaatzi pinkathayitakiriri jojyakaawo. Jirika piratsi ipoŃa thiiyinkari kamantantaniri, jookaitakiri opaampaporinthaataki inkaari, tsika okitiryainkataki shitziwawo oyacharinka.

²¹ Jowamaayitakiri maawoni kimisantanakiriri, jowathaitantakari shitowapaintsiri ipaanitiki tyaakaakariri kitamaari mora. Kimaniintapirowaitaka tsimiripaini.

20

Ojyiki osarintsi, onkaati 1000

¹ IpoŃa noŃaaki jayitapaaki pashini maninkari. Joirikakiro jashitaryaantyaawori omoona inthomaintapirotatsiri. Joirikakiri iijatzi antawoiti ashirotha.

² Jaakiri noonki, maanki tzimitainchari pairani. Iriitaki Kamaari, Satanás. Joojotakiri onkaati 1000 osarintsi,

³ jotsiroryaakiri omoonakiki inthomaintapirotatsiri. Jojyipitakotakiri, jiwichaakotakiri onkantya iiro jamatawitantaari atziririiti, irojatz imonkaatatantyaari onkaati 1000 osarintsi. Aririka onthonkapaatya jiroka, ari joojoryaakotapaintiri kapichiini.

⁴ Ipoña noñaaki oyyiki saikamintotsi tsika isaikayitai inkaati pinkathariwintantatsini. Ari noñaakiro ishiriiti ikaatzi jowamaawintaitakiri ikimisantairo iñaani Pawa, ikinkithata-paintziri Jesús. Jirikaiti, tii ipinkathatziri kowiinkari piratsi, tii ipinkathatziro jojyakaawo iijatzzi. Tii ikintakotamakotawo iriroriiti iwairo piratsi, iijatzzi jakoki. Iriiyitaki piriintaachari, ipinkathariwintantayitai itsipataari Cristo okaatzzi 1000 osarintsi.

⁵ Iriima pashini ikaatzi kamayitaintsiri, tii jañaayitai irirori, irojatzzi imonkaatanta-paakari 1000 osarintsi. Irootaki jiiitatziri “Itawori Añaagaantsi”.

⁶ Kimoshiri inkantaiya inkaati piriintaachani jiiitaitakiri “Itawori Añaagaantsi”. Tima tasorintsishiriri jinayitaki. Iiro japiitziro inkamayitai. Aña kañaaniri inkantaiya, iri kimitaiyaarini Ompiratasorintsitaari jantawaitainiri Pawa, jantawaitainiri iijatzzi Cristo. Ari itsipataari ipinkathariwintantai okaatzzi 1000 osarintsi.

⁷ Aririka imonkaatapaatya 1000 osarintsi, ari jomishitowaitapaintiri Satanás jashitakoitakiri.

⁸ Aririka ishitowanaki, jitapaiyaawo jamatawitapairi maawoni atziri tsikarika inampiy-itawo. Jiroka nampitsiiti jiiitaitakiro “Gog”, pashini “Magog”. Japatotairi maawoni inkini jowayiritakaiyaari. Intzimapiroti oyyiki atziri, iroowaitaki okanta oyyikitzi impaniki jiñaathapiyaaki.

⁹ Jiyaataiyakini tsika owintinipathatzzi, jotzikapaakiri oitishiritaariiti tsika ipiyotaiyakani iriroriiti. Ari okaatzzi jotzikapaakiro iijatzzi jiiitatziri “Itakopirotaawo Nampitsi”. Omapokashitanaka oparyaapaaki paampari, apirotakiri maawoni.

¹⁰ Ari jookaitakiri Kamaari janta opaampaporinthaataki inkaari, kitiryainka okanta shitziwawo oyacharinka. Tima ari jookitsitaitakiri irirori kowiinkari piratsi, itsipataitakiri thiiyinkari kamantantani. Ari inkantaitaiyiro inkimaatsiwaitaiya.

Jaminakoitantai kitamaariki saikamintotsi

¹¹ Ipoña noñaaki antawoiti kitamaari saikamintotsi. Tzimatsi saikantakawori, iriitaki matakirori japirotairo inkiti iijatzzi kipatsi.

¹² Ari ikatziyiyakani kamayitaintsiri janta kitamaariki saikamintotsi, jitakari itsipay-itaari antariiti iijatzzi iryaaniiti, maawoni. Ari japinairyaanakiro osankinarintsi, japinairyaanakiro iijatzzi pashini tsika josankinatakoyita añaayitaatsini. Jaminakoyitairi atziri tsikarika oiyita jantakiri okaatzzi josankinatakoitakiriri.

¹³ Iijatzzi ikaatzzi piinkayitaintsiri jiñaaki, ari ipiyoyitakiri iriroriiti. Ikaatzzi kamayitaintsiri, ari isaikitsitari iijatzzi janta, okimiwaitakawo atziritatyiimi “Kaamanitaantsi”, ompakagari ompirawaiwitakiri. Ari ikaatzzi jaminakoitairi iriroriiti jantayitakiri.

¹⁴ Ari jookaitakiro “Kaamanitaantsi” opaampaporinthaataki inkaari ontagaiya. Jiroka opaampaporinthaataki inkaari, iro jiiitaitakiri “Apititanaintsiri Kaamanitaantsi”.

¹⁵ Ipoña jookaitakiri opaampaporinthaataki inkaari maawoni kaari osankinatako-tachani jañaayitai.

21

Owakiraari inkiti, owakiraari kipatsi

¹ Ipoña noñaaki owakiraari inkiti, owakiraari kipatsi. Tima aritaki apirotaka pajjatori inkiti, iijatzzi pajjatori kipatsi. Tii jiñaaitairo inkaari.

² Ipoña noñaaki iyyaawiinkapaaki inkitiki apaani nampitsi tasorintsitsitairi, jiiitatziri “Owakiraari Jerusalén”. Iri Pawa owayiitakaantakirori. Owaniinkakitaka, iroowaitaki apaani tsinani owaniinkatashitari oimityaari.

³ Ari jiñaawaitaitanaki shintsini saikamintotsiki, ikantaitzi: “¡Pamini! Ari osaikimotairi kipatsijatzziiti jiroka tasorintsithaanti tsika inampitawo Pawa. Ari itsipatajaantaari Pawa tsika isaikayitzi iyyininkataari.”

⁴ Tima Pawa ojyiyookipiroitairini, inkimoshiritakaayitairi. Iiro ikaamaniyitai, tikaatsi onkatsitzimowaitai, tikaatsi iragaachani, tikaatsi kimaatsiwaitaachani. Tima ari okaata-paaki maawoni jiroka”.

⁵ Ipoña jiñaawaitanaki saikaintsiri saikamintotsiki, ikantzi: “Nowakiraatakagairo maawoni”. Ikantanaki iijatzzi: “Posankinatiro jiroka, tima tyaaaryoori ñaantsi inatzi, ari okantaitatyaani”.

⁶ Ari ikantana: “¡Ari iwiyaapaaka! Naakataki ojyawori itawori osankinarintsi. Naaka ojyawori iwiyaantawori iijatzzi. Naakataki itakaantanakawori. Naakataki thonkaironi. Tzimatsirika miritatsiri, ari nomiritakaiyaari jiña tsika otzimi añaakaantatsiri. Impashitaiyaari, tii opinawontsitzi.”

⁷ Irootaki nokajyaakaakiniriri kitishiritaniriiti. Naaka Pawa ipinkathayitai. Iriitaki nonkimitakaantairi notomiiti.

⁸ Iro kantzimaitacha iiro notomitaari thaawinkariiti, kisoshiriri, kisaniiintaniri, tsi-tokantaniri, mayimpiri, matsitaniri, pinkathatakiriri oiyakaawontsi, thiiyinkariiti. Aña iri taayitaachani opaampaporinthaataki inkaari, kitiryainkataintsiri oyachaarinka. Iro apititanaintsini inkamayitai”.

Owakiraari Jerusalén

⁹ Ikanta othonkapaaka jiroka, ipokashitapaakina apaani maninkari owasankitaantaniri oirikakirori iwamokoti. Ikantapaakina: “Pimpoki, noñaayimiro oiyakaawintari tsinani iinatyaari Oijya”.

¹⁰ Jaashirinkatanakina tonkaari otzishiki. Joñaagakinawo nampitsi tasorintsatsiri jii-itaitziri Jerusalén, jowayiiitairi Pawa opoñagaawo inkitiki.

¹¹ Janta nampitsiki, ari jiñaitairo jowaniinkawo Pawa, shipakiryaaawaitaki, iroowaitaki okanta mapiki porikatsiri, pinapirotachari.*

¹² Antawo okantaka otantonampi. Tzimatsi 12 ityaapiintaitzi. Tzimatsi 12 maninkariiti aamaakowintayitawori ityaapiintaitzi. Ari josankinaitakiro iwairo itomiiti Israel-ni.

¹³ Okaatzi mawa ityaapiintaitzi montitakariri ishitowapiintzi ooryaatsiri. Iijatzi ityaapiintzi ooryaatsiri, okaatzi mawa. Katonkanta, okaatzi mawa. Kirinkanta, okaatzi mawa.

¹⁴ Tzimatsi okaatzi 12 antawoiti mapi otzitakirori otantonampi. Ari osankinayitakari 12 iwairopaini Otyaantapiroriiti.

¹⁵ Jirika ñaanatakinari, joirikaki imonkaamintoshithaki jiwitsikaitziri oro, iro jimonkaantantyaawori otantonampi, iijatzi ityaapiintaitzi.

¹⁶ Ari jimonkaanampitawakaa jiroka nampitsi, tii anaawakaa. Ikanta jirika, jitanakawo jimonkaanampitakiro, okaatzi 2200 kilómetro osanthanka, iijatzi okaataki ojinkitzi.†

¹⁷ Ipoña jimonkaatakiro iijatzi otantonampi, okaatzi otontatzi 144 jimonkaatantakawo ikonaki. Iro jimonkaatantakari jirika maninkari kimitawori ikonaki atziri jimonkaatantapiintakari irirori.

¹⁸ Jiroka otantonampi, oiyawaitakawo mapi porikaki okantaka. Jiyoshiita oro jiwitsikantakawori nampitsi, porikaki okantaka.‡

¹⁹ Itzinkamiitantakawori otantonampi, jaayitaki porikakiyitatsiri mapiki, pinapiroyitachari. Jiroka owairopaini mapiki jaayitakiri: jaspe, zafiro, ágata, esmeralda,

²⁰ ónice, cornalina, crisólito, berilo, topacio, crisopraso, jacinto, amatista.

²¹ Okaatzi 12 ityaapiintayiiitzi, iro jaayitaki antawopirori kitamaari mapi, iro jimokakiri jiwitsikantakawori. mawoni aatsiti nampitsi, jiyoshiita oro jiwitsikaitantakawori, porikaki okantaka.§

²² Tii otzimapai janta tasorintsipanko. Tima iro inampi Awinkathariti Pawa Shintsipirori itsipataari Oijya. Iriiyitajaantaki poyaataiyaawoni tasorintsipanko janta.

²³ Tii ikowajaanta ooryaatsiri, iijatzi kashiri. Tima jowaniinkawo Pawa kitiiyiinkatakaironi. Iri Oijya kimitaiyaarini ootamintotsi.

²⁴ Iriitaki kitiiyitakaironi janiiyitai atziriiti janta. Pinkathariiti tzimayiwitachari jowaniinkawo kipatsiki, kamiithaini isaikayitai janta ipinkathatairi Pawa.

²⁵ Iiro otsiniritapai, aña okantaitatyaani onkitiiyitapai. Iiro ashitanitaa nampitsi janta.

²⁶ Ikaatzi tzimayiwitachari jowaniinkawo kipatsiki, ipinkathayiiitairi, kamiitha isaikayitai ipinkathatairi Pawa.

²⁷ Iiro itzimapai kaaripirotopaatsini, iiro jiñaitairi antayitaironi ipinkaitziri, iiro itzimapai iijatzi thiiyapaachani. Apa inampitaiyaawo josankinatokatiriri Oijya jañaayitai janta.

22

¹ Ipoña joñaagakinawo jiñaa kañaanitakaantatsiri. Kitijyaaniki okantaka. Iro shitowaatsiri isaikamintoki Pawa itsipatakari Oijya,*

² irootaki shiyaatainchari niyanikiniki aatsi. Omontithapiyaatakawo oyoookantakawo chochoki kañaanitakaantatsiri. Okantaitani kashiriki okithokitapai osarintsiki. Oshinchaantapai oshi.

³ Iiro otzimapai owasankitagaantsi janta. Ari osaikapairi isaikaminto Pawa, iijatzi jashi Oijya. Inkantaitatyaani jantawaitapainiri jompiratani.

⁴ Ari iñaapooyiiitairi Pawa. Inkintakotamakotaiyaawo atziriiti iwairo Pawa.

⁵ Iiro otsiniritapai janta. Iiro itzimapai ooryaatsiri. Tima iri kitiiyiinkataatsini Awinkathariti Pawa. Ari ikantaitatyiuro impinkathariwintantapai atziriiti janta.

* **21:11** Kantakotachari jaka “porikatsiri”, iro jiiitaitziri iijatzi “jaspe”. † **21:16** Kantakotachari jaka “2200 kilómetro” iro ikantaitziri iijatzi “12000 estadio”. ‡ **21:18** Kantakotachari jaka “porikaki”, okimitakawo okanta botella, iijatzi vidrio. § **21:21** Kantakotachari jaka “kitamaari mapi” irojatzii jiiitaitziri “perla”. *

* **22:1** Kantakotachari jaka “kitijyaaniki” okimitakawo okanta botella, vidrio iijatzi cristal.

Irootaintsi impiyi Cristo

⁶ Ipoña ikantanakina maninkari: “Tyaaryoo inatzi jiroka ñaantsi, kantatsi ankimisan-tiro”. Tima ikimitaakiri pairani Awinkathariti Pawa jiyotakaayitakiri Kamantantaniriiti, ari ikimitaakinari iijatzi naaka, jotyaantakinari imaninkariti joñaagayitakinawo jiroka, iro jyoitantaayaari jompirataniiti irootaintsi awijayiti oiyityaari paata.

⁷ Jiroka ikantzi Jesús: “¡Pamini! Irootaintsi nompipi. Kimoshiri inkantaiya kimisan-takironi ikamantantaitakiri jaka osankinarintsiki”.

⁸ Naakataki Juan osankinatzirori jiroka. Naaka ñaajaantakironi maawoni, naaka kima-jaantakironi iijatzi. Ari notzirowawitanaka nompinkathatiri maninkari oñaagakinawori maawoni jiroka.

⁹ Ikantanakina irirori: “¡Iiro pipinkathatana naaka! Ari akaataiyini jompiratai Pawa, ari noyjimi iiroka, ari nojyari Kamantantaniriiti piyiyitzi ‘iyikiiti’, nojyakari iijatzi inkaati kimsantaironi osankinayitainchari jaka. Aña iri pipinkathatajaantai Pawa”.

¹⁰ Ipoña ikantanakina iijatzi: “Okaatzi posankinatokatiri awijayitatsini paata, iiro pontsirikakotziro, tima irootaintsi ñañitiro awijatsini.

¹¹ ¡Inkaariproshiritawiiti kaariproshiritaintsiri iroñaaka! ¡Inkamaariproshiritawiiti kamaarishiritaintsiri iroñaaka! ¡Inkamiithapirowaitai antakironi kamiithari iroñaaka! ¡Inkitishiriprowaitai kitishiritaintsiri iroñaaka!

¹² ¡Irootaintsi nompipi! Irootaintsi nompinatairi atziiriiti okaatzi jantawintakiri apaani-paini.

¹³ Naaka ojaywori itawori osankinarintsiki, Naaka ojaywori iwiyaantawori iijatzi. Naakataki itawori, Naakataki iwiyaantawoni. Naakataki itakaantanakawori, Naakataki thonkaironi”.

¹⁴ Kimoshiri inkantaiya kiwayitaironi iithaari, inkini ishinyiitainiri chochoki añaakaantatsiri, inkini intyaayitai ityaapiintaitzi nampitsiki.

¹⁵ Iiro ityaayitai kimitakoyitariri otsitsi, kisaminthatantaniri, antapiintakironi kamaawotatsiri, tsitokantaniri, pinkathatakiriri oiyakaawontsi, amitapiintakawori ithiiyanita.

¹⁶ “Naakataki Jesús, otyaantakiri maninkari inkamantimiro jirokapaini, inkini powawijayiniri iiroka apatowintapiintakariri Pawa tsikarikapaini. Naaka charinitariri David-ni. Naakataki jiiitaitzi ‘Impokiro Oñaaminki’”.

¹⁷ Ikantzi Tasorintsinkantsi: “Pimpokiita”. Ari okantsitari iijatzi kimitakawori tsinani iinataityaari. Inkaati kimayitaironi jiroka, inkantayitai: “Pimpokiita”. Impokayiti-ita miriyitatsiri. ¡Itzimirika kowanaintsiri imirityaawo jiña añaakaantaniri, jirawaiti, tii opinanita!

¹⁸ Tzimatsi nonkamantiriri inkaati kimaironi jiroka tsika osankinatakoyitaka awijayitatsini paata: Tzimatsirika owanaawaitakironi okaatzi osankinatainchari jaka, ari jowanagainiri Pawa inkimaatsitaiyaawo irirori okaatzi kinkithatakotainchari osankinarintsiki.

¹⁹ Tzimatsirika thañaapithatantawoni okaatzi osankinatainchari jaka, ari inthañaapithataiyari paata Pawa irirori iiro ishinitainiri chochoki añaakaantatsiri. Iiro ityagai nampitsiki ikinkithatakotaitakiri jaka.

²⁰ Jirika kinkithatakaantakironi maawoni jiroka, ikantzi: “Irootaintsi nompipi”. Ari nokantzi naaka: “Ari onkantaari, thaankiini pimpiyi”.

²¹ Onkaminta inishironkayitaimi Awinkathariti Jesucristo janta. Ari onkantaari.